T.C.
EGE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
Protohistorya ve Önasya Anabilim Dalı

NEOLİTİK ÇAĞDAN ERKEN TUNÇ ÇAĞ SONUNA KADAR YUKARI MENDERES HAVZASI: Kültürel, Sosyal ve Ekonomik Süreç

DOKTORA TEZİ

Fulya DEDEOĞLU

TEZ DANIŞMANI
Doç. Dr. Eşref ABAY

İZMİR-2010

Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne sunduğum “Neolitik Çağdan Erken Tunç Çağ Sonuna Kadar Yukarı Menderes Havzası: Kültürel, Sosyal ve Ekonomik Süreç ” adlı doktora tezinin tarafımdan bilimsel, ahlak ve normlara uygun bir şekilde hazırlandığını, tezimde yararlandığım kaynakları bibliyografyada ve dipnotlarda gösterdiğimi onurumla doğrularım.

Fulya DEDEOĞLU

TUTANAK

Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun 03/09/2010 tarih ve 61/37 sayılı kararı ile oluşturulan jüri Protohistorya ve Önasya Arkeolojisi Ana Bilim Dalı doktora öğrencisi Fulya Dedeoğlu'nun aşağıda başlığı (Türkçe/İngilizce) belirtilen tezini incelemiş ve adayı 19/10/2010 günü saat 10:00'da .....120.....süren tez savunmasına almıştır.

Sınav sonunda adayın tez savunmasını ve jüri üyeleri tarafından tezi ile ilgili kendisine yöneltilen sorulara verdiği cevapları değerlendirerek tezin başarılı/başarısız/düzeltilmesi gerekli olduğuna oybirliğiyle/oyçokluğuyla karar vermiştir.

Doç.Dr.Eşref ABAY
BAŞKAN

Başarılı [X]

Başarısız [ ]

Düzeltme (6 ay süreli) [ ]

Prof.Dr.Altan ÇİLİNGİROĞLU
ÜYE

Başarılı [X]

Başarısız [ ]

Düzeltme (6 ay süreli) [ ]

Prof.Dr.Süleyman ÖZKAN
ÜYE

Başarılı [X]

Başarısız [ ]

Düzeltme (6 ay süreli) [ ]

Prof.Dr. A. Tuba ÖKSE
ÜYE

Başarılı [X]

Başarısız [ ]

Düzeltme (6 ay süreli) [ ]

Yrd.Doç.Dr.Zafer DERİN
ÜYE

Başarılı [X]

Başarısız [ ]

Düzeltme (6 ay süreli) [ ]

Tezin Türkçe Başlığı: Neolitik Çağdan Erken Tunç Çağ Sonuna Kadar Yukarı Menderes Havzası: Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Süreç

Tezin İngilizce Başlığı: Upper Meander Basin during from Neolithic to EBA: Social, Cultural and Economic Process

İÇERİK

ÖNSÖZ

GİRİŞ……...1-3

I.BÖLÜM: KURAMSAL ARKA PLAN

I.1. Basit ve Karmaşık Toplumların Tanımı ve Gelişimi Üzerine Yaklaşımlar……...5-9

I.2. Basit Toplumdan Karmaşık Topluma Geçişin Nedenleri Üzerine Yaklaşımlar.....10-14

I.3. Karmaşık Toplumların Ortaya Çıkışı ve Arkeolojik Bağlamda Tespit Edilmesi 14-21

1.3.1. Dikey ve Yatay Eksen: *Merkezileşme ve Entegrasyon.*……...15-18

1.3.2. Karmaşık Toplumların Arkeolojik Bağlamda Tespiti……18-20

II. BÖLÜM: ARAŞTIRMA ALANININ TANIMLANMASI VE UYGULANAN ANALİZ YÖNTEMLERİ

II.1. Doğal Çevre ve Coğrafi Sınırlar……...21-36

II.2. Yukarı Menderes Yüzey Araştırması: *Kapsam, Yöntem ve Uygulanan Yerleşim Analizi Teknikleri.*……....36-56

III. BÖLÜM: NEOLİTİK VE ERKEN KALKOLİTİK ÇAĞ'DA YUKARI MENDERES HAVZASI: KÜLTÜREL, SOSYAL VE EKONOMİK SÜREÇ

III.1. Neolitik ve Erken Kalkolitik Çağda Yukarı Menderes Havzası'nın Kronolojik ve Kültürel Tanımı…….57-97

III.2. Neolitik ve Erken Kalkolitik Çağda Yukarı Menderes Havzası……97-100

III.2.1. Yerleşim Düzeni ve Bölgesel Yerleşim Analizi…….101-109

III.2.2. Anahtar Kazılar ve Yüzey Araştırmaları Verileri Işığında Kültürel, Sosyal ve Ekonomik Süreç……...109-121

IV. BÖLÜM: GEÇ KALKOLİTİK ÇAĞ'DA YUKARI MENDERES HAVZASI: KÜLTÜREL, SOSYAL VE EKONOMİK SÜREÇ

IV.1. Geç Kalkolitik Çağda Yukarı Menderes Havzası'nın Kronolojik ve Kültürel Tanımı……...122-157

IV.2. Geç Kalkolitik Çağda Yukarı Menderes Havzası……158-163

IV.2.1. Yerleşim Düzeni ve Bölgesel Yerleşim Analizi……...164-171

IV.2.2. Anahtar Kazılar ve Yüzey Araştırmaları Verileri Işığında Kültürel, Sosyal ve Ekonomik Süreç……...172-184

V. BÖLÜM: ERKEN TUNÇ ÇAĞ'DA YUKARI MENDERES HAVZASI: KÜLTÜREL, SOSYAL VE EKONOMİK SÜREÇ

V.1. Erken Tunç Çağda Yukarı Menderes Havzası'nın Kronolojik ve Kültürel Tanımı……...185-260

V.2. Erken Tunç Çağda Yukarı Menderes Havzası……...260-276

V.2.1. Yerleşim Düzeni ve Bölgesel Yerleşim Analizi……....277-301

V.2.2. Anahtar Kazılar ve Yüzey Araştırmaları Verileri Işığında Kültürel, Sosyal ve Ekonomik Süreç……...302-322

VI. BÖLÜM: SONUÇ…….323-329

Kaynakça……..330-361

Yerleşim Kataloğu……362-366

Keramik Kataloğu…….367-548

Levhalar

ÖNSÖZ

8 yıl boyunca hemen her yerini gezdiğimiz Yukarı Menderes Havzası, barındırdığı onlarca yerleşim ile ilk andan itibaren beni heyecanlandırmıştı. Sonrasında tez konumun bu coğrafyadan oluşu bana hali hazırda sorguladığım birçok soruyu derinlemesine inceleme fırsatı sundu. Öncelikle bana bu şansı sağlayan, bu çalışmadaki bilimsel yaklaşımın mimarı olan ve kendisinden analitik düşünme ve arkeolojik veriyi yorumlama konusunda lisans döneminden itibaren çok şey öğrendiğim hocam Doç Dr Eşref ABAY'a teşekkür etmek istiyorum. Kendisi tezin başlangıç aşamasından itibaren büyük sabır ve titizlikle tezi yönlendirmiş ve özellikle tezin kuramsal alt yapısının oluşturulmasına büyük katkı sağlamıştır.

Doktora tez izleme komite üyelerini oluşturan Prof. Dr. Altan ÇİLİNGİROĞLU ve Prof. Dr. Süleyman ÖZKAN'a tez izleme toplantıları süresince gösterdikleri ilgi ve özen için minnettarım. Aynı zamanda, gerek yüzey araştırmasının yönteminin oluşturulması sırasında gerekse Berlin Frei Üniversitesi'nde yürüttüğüm çalışmalar sırasında, tezin içeriği konusundaki eleştirileri ve her zaman gösterdiği pozitif yaklaşım ile beni cesaretlendirilen Prof Dr. Hartmut KÜHNE'ye teşekkürlerimi sunmak isterim.

Bu çalışmanın şekillenmesinde farklı yerlerde yürütülen kütüphane çalışmaları önemli bir rol oynamıştır. Tez süresince İstanbul Alman Arkeoloji Enstitüsü, Hollanda Arkeoloji Enstitüsü ve İngiliz Arkeoloji Enstitüsü'nden, Almanya'da Berlin Alman Arkeoloji Enstitüsü'nden, Avrasya Arkeoloji Enstitüsü'nden, Ege, Frei ve Tübingen Üniversiteleri'nin kütüphanelerinden yararlanılmıştır. Özellikle, İngiliz Arkeoloji Entitüsü'ndeki çalışmalarımda, Beycesultan Höyük kazılarından ve J. Mellaart ile D. French tarafından yürütülen yüzey araştırmalarından gelen keramikleri detaylı bir biçimde inceleme fırsatını edinmiş olmamın tez içerisinde kullanılan materyallerin tarihlendirilmesinde önemli katkısının olduğunu belirtmek isterim.

Tezde kullanılan CBS haritalarının oluşturulmasında Yrd. Doç Dr Kirami ÖLGEN, Arş. Gör. Rıfat İLHAN ve Arş Gör. Beycan HOCAOĞLU'na büyük yardımları ve uzun mesaileri için çok teşekkür ederim. Yerleşim analizlerinin son aşamasına gelinmesinde fikirlerinden yararlandığım Dr. Çiğdem ATAKUMAN'a, yüzey araştırması bölgesinde yürüttüğü palinoloji çalışmalarının sonuç raporlarından yaralandığım Prof Dr Emel OYBAK DÖNMEZ'e, litik buluntuların teknolojisi ve tarihlenmesine ilişkin verdiği ön bilgilerden dolayı Dr. Güner ÇOŞKUNSU'ya, tezin ana hattının oluşturulması sırasındaki görüş ve yapıcı eleştirileri için Yrd. Doç. Dr Özlem ÇEVİK'e, İstanbul Üniversitesi'ne yaptığım ziyaretlerde tez çalışmam ve yüzey araştırmalarında bulunan çanak çömleklerin tarihlendirilmesi konusunda fikirlerini paylaşan, Eskişehir ve Kütahya'da gerçekleştirdiği yüzey araştırmalarının keramiklerini bizzat bana gösteren Prof. Dr Turan EFE'ye teşekkürlerimi sunarım.

Bölgesel yerleşim analizlerinin yapılış yöntemlerinin anlaşılmasında ve Türkçeleştirilmesinde büyük katkısını gördüğüm Araş. Gör. Mahmut Bilge BAŞTÜRK'e, özellikle tezin yazım aşamasında fikirleri ile bana açılım sağlayan Arkeolog Ali OZAN'a, Araş Gör Mücella ERDALKIRAN'a teşekkür ederim.

Gerek arazi gerekse laboratuar çalışmalarında gerçekleştirdiğimiz uzun ve yorucu mesaileri büyük bir keyifle paylaştığım, tezin yazımındaki eleştirileri dışında çizimleri ve katalog çalışmalarına olan katkılarından ötürü dostlarım Arkeolog Muhip ÇARKI, Arkeolog Mehmet YURTSEVER ve Arkeolog Rabia ÖZCAN'a çok teşekkürler. Arş. Gör. Asuman KURU, Arş. Gör. Serkan YENİ ve yüzey araştırması ve laboratuar çalışmalarına katılan tüm ekip üyelerine emeklerinden ötürü minnettarım. Aynı zamanda Çivril halkına gösterdiği yakın ilgi ve katkılarından ötürü çok teşekkür etmek isterim. DSİ'nin arşivinden yararlanmamı sağlayan İsa BUĞDAY'ya, topografik plan çalışmalarında katkısını gördüğüm İzzet TEKİN ve İsmail KILINÇKAYA'ya, Hasan GÜMÜŞ başta olmak üzere, Münir SAYLAN ve Mümtaz SOYSAL'a teşekkür ederim. Bu bölgedeki arkeolojik çalışmaların yeniden başlamasını dileyen genç yaşta yitirdiğimiz kendisi de Çivrilli olan Arkeolog Hakan KALE'yi bu vesile ile yeniden anmak isterim.

Tezimi en az benim gösterdiğim özen ve dikkatle onlarca kez okuduğu ve eleştirdiği, görüşlerinden her zaman yaralandığım ve tezin her aşamasında yanımda olan Arş. Gör. Erim KONAKÇI'ya ayrıca teşekkür etmek isterim.

Son olarak bana olan tüm katkılarından dolayı aileme sonsuz teşekkürler…

İzmir, 2010.

GİRİŞ

1950'lere değin Troya kazılarından elde edilen veriler ile sınırlı olan Batı Anadolu Prehistoryasına ilişkin bilgiler, bölgede arkeolojik araştırmaların çoğalması ile birlikte artmıştır. Buna rağmen bölgenin kronolojik ve kültürel anlamda birçok probleminin varlığı halen devam etmektedir. Yapılan araştırmalar sonucu, bölgede özellikle Erken Tunç Çağ ile birlikte karmaşık sosyal örgütlenmeye sahip bazı merkez yerleşimlerin oluştuğu açıktır. Bununla beraber, arkeolojik kazıların genellikle merkez yerleşimlerde yürütülmesi ve bunların dâhil olduğu yerleşim sistemi içinde başka bir yerleşimin araştırılmamış olması, bölgede Erken Tunç Çağda ön plana çıkan sosyal karmaşıklaşmanın doğasına ilişkin öngörülerin yalnızca yerleşim özelinde sınırlı kalmasına neden olmuştur. Prehistorik dönemde Batı Anadolu'nun sosyal örgütlenmesine ilişkin çalışmalar henüz başlangıç aşamasındadır.

"Neolitik Dönemden Erken Tunç Çağ Sonuna Kadar Yukarı Menderes Havzası: Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Süreç" başlıklı bu çalışmanın temel hedefi, coğrafi ve kültürel olarak tanımlı ve son derece yoğun iskân görmüş bir bölgede, yatay düzlemde dönemsel olarak görülen kültürel ve sosyo ekonomik yapıyı, dikey düzlemde dönemler arasındaki değişim ve dönüşüm süreçlerini analiz etmektir. Bu aynı zamanda bölgede basit sosyal örgütlenme biçiminden karmaşık sosyal örgütlenmeye geçiş süreçlerine ve bu süreci hazırlayan iç ve dış dinamiklere ilişkin bazı çıkarımlara ulaşma amacını da beraberinde getirmektedir. 2005 yılından itibaren E. Abay başkanlığında, içerisinde benim de yer aldığım bir ekip tarafından Yukarı Menderes Havzası'nda gerçekleştirilen sistematik yüzey araştırmasının yöntemi, bölgenin yerleşim düzeni bazında sosyo-ekonomik yapılanmasına ilişkin bazı analizlerin yapılmasına uygun olarak tasarlanmıştır. Tez çalışması bu bağlamda Batı Anadolu'da daha önce uygulanmamış yeni bir yöntemsel bakış açısı ile Yukarı Menderes Havzası ve yakın çevresinden gelen yeni ve mevcut verileri belli bir sistematiğe oturtma girişimidir.

Bu hedef çerçevesinde "Kuramsal Arka Plan" başlıklı I. Bölüm'de Yukarı Menderes Havzası'nda dönemsel olarak analiz edilecek olan bazı soruların kuramsal alt yapısı oluşturulmaya çalışılmıştır. Çalışmada kullanılacak olan basit ve karmaşık sosyal

örgütlenmeye ilişkin bazı kavramlar ve bu kavramların arkeolojik bağlamda tespiti bu bölümde açıklanmaktadır.

"Araştırma Alanının Tanımlanması ve Uygulanan Analiz Yöntemleri" başlıklı II. Bölüm'de, çalışmanın özgün verisini oluşturan yüzey araştırmasının gerçekleştirildiği Yukarı Menderes Havzası'nın doğal çevresi ve coğrafi sınırları detaylı bir şekilde sunulmuştur. Bu bölümde, bölgesel yerleşim analizi tekniklerinin uygulanmasında son derece belirleyici olan coğrafi yapının bugünkü görünümünün ötesinde DSİ arşivi verileri, eski haritalar ve uydu haritaları kullanılarak eski nehir ve göl yatakları kurgulanmıştır. Söz konusu bölümün ikinci kısmında ise, yüzey araştırmasının kapsamı ve yöntemi dışında, çalışmada uygulanan bölgesel yerleşim analizi teknikleri açıklanmaktadır.

Tezin ana bölümünü oluşturan III. Bölüm'de çalışmanın ele aldığı dönemlerin her biri, iki temel başlıkta ele alınmıştır. "Kronolojik ve Kültürel Tanım" adı altındaki kısımda, Yukarı Menderes Havzası ve bu bölge ile özdeş kültürün görüldüğü yakın çevredeki arkeolojik kazılardan elde edilen veriler ile incelenen dönemin, kültürel ve kronolojik silsilesi ortaya konulmaya çalışılmaktadır. Çalışma kapsamında ele alınan yerleşimlerin seçiminde Yukarı Menderes Havzası'nın içinde bulunduğu materyal kültürün yayılım alanı gözetilmiştir. Bu durumdan ötürü, Yukarı Menderes Havzası sınırları içindeki yerleşimler dışında (Beycesultan Höyük, Kusura Höyük, Aphrodisias) genel olarak Güneybatı Anadolu'nun kıyı kesiminden ziyade iç kesimindeki kazısı yapılmış yerleşimler (Hacılar, Höyücek, Bademağacı, Kuruçay, Bağbaşı, Karataş Semayük) çalışma kapsamı içine alınmıştır. Bu bölüm aynı zamanda sonraki bölümün ilk kısmında ele alınacak olan yüzey araştırmasından tespit ettiğimiz materyallerin karşılaştırmalı olarak tarihlendirmesinde referans teşkil etmektedir. Bu kısımda Yukarı Menderes yerleşimlerden tespit edilen keramiklerin yalnızca genel özellikleri ve tipolojisi sunulmaktadır. Stratigrafik bağlamdan kopuk olan yüzey araştırmasından elde edilen materyallerden, çalışma alanının keramik kültürüne ilişkin kronolojik anlamda büyük bir katkı sağlamayacağı olasılığı gözetilerek, çalışmada materyal kültür, yalnızca karşılaştırma ve tarihlendirme unsuru olarak kullanılmıştır. Diğer bir deyişle keramiklerin mal grubu ve buna yönelik olarak istatistik verilerine ilişkin

değerlendirmelerde bulunmanın bu çalışmanın amacına ulaşmasına herhangi bir katkı sağlamayacağı düşünüldüğünden tez içerisinde detaylı bir biçimde anlatılmamış, ancak tezin ekler bölümünde keramiklerin tüm bilgilerini içeren katolog okuyucuya sunulmuştur.

"Yerleşim Düzeni ve Bölgesel Yerleşim Analizi" ve "Anahtar Kazılar ve Yüzey Araştırmaları Verileri Işığında Kültürel, Sosyal ve Ekonomik Süreç olarak adlandırılan diğer alt bölümlerde veri analizi ve değerlendirmesi iki kısımda toplanmıştır. Bunlardan "Yerleşim Düzeni ve Bölgesel Yerleşim Analizi" kısmında yüzey araştırması verileri kullanılarak yerleşimler arasındaki hiyerarşi ve sistemin olası ekonomik yapısına ilişkin bölgesel çapta çıkarımlara ulaşılmaktadır. "Anahtar Kazılar ve Yüzey Araştırmaları Verileri Işığında Kültürel, Sosyal ve Ekonomik Süreç" kısmında bölgesel yerleşim analizi verileri ile birlikte anahtar kazılardan elde edilen veriler doğrultusunda yerleşim içi sosyal örgütlenmeye ilişkin veriler değerlendirilmektedir. Anahtar yerleşimlerde sorgulanan unsurlar, çalışmanın "Kuramsal Arka Plan" bölümünde açıklanan karmaşık sosyal örgütlenmenin arkeolojik olarak yansıması ölçüt alınarak kurgulanmıştır. Bu bağlamda anahtar yerleşimlerden sorgulanan unsurlar "Mimari yapılanma ve yerleşim içi örgütlenmeye ilişkin arkeolojik veriler", "Geçim, Yerleşim İçi Üretim Etkinlikleri ve Uzmanlaşma" ve "Mezar Buluntuları" başlıkları altında toplanmıştır. Kuşkusuz yerleşimlerden elde edilen arkeolojik veriler her zaman cevaplamayı umut ettiğimiz sorulara yeter düzeyde karşılık verememektedir. Bu durum kimi zaman kaçınılmaz şekilde çıkarımları arkeolojik olarak tam olarak desteklenmemesine ve spekülatif öngörüler olarak kalmasına neden olmuştur. Ele alınan her bir dönemin sonunda yukarıda bahsettiğimiz verilerin genel bir değerlendirilmesi yapılmıştır.

Çalışmanın "Sonuç" bölümünde ise elde edilen veriler doğrultusunda Yukarı Menderes Havzası'nın Neolitik Çağ'dan Erken Tunç Çağ sonuna kadar karşılaştırmalı olarak değerlendirilmesi ve her bir dönemin yapılanmasına ilişkin genel çıkarımlar sunulmaktadır. Bu nedenle, "Sonuç" bölümü her bir dönemin sonunda sunduğumuz değerlendirme kısmının özeti niteliğindedir.

I. BÖLÜM: KURAMSAL ARKA PLAN

Yazılı kaynakları olmayan uygarlıkların, materyal kültürünün ötesinde sosyal ve ekonomik yapısını açıklamaya yönelik araştırmalar -kaçınılmaz olarak- farklı disiplinlerden alınan modelleri içerisinde barındıran arkeolojik kuramların gelişimini sağlamıştır. Bu arkeolojik kuramlar, tarih öncesi toplumların ekonomik işleyişi ve buna bağlı sosyal örgütleniş biçimlerine ilişkin çıkarımlara ulaşmak için arkeolojik verilerin nasıl yorumlanacağına dair yeni bir yöntemsel bakış açısı sunmaktadır. "Neolitik Dönemden Erken Tunç Çağ Sonuna Kadar Yukarı Menderes Havzası: Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Süreç" başlıklı bu tez çalışması, konusu ve dönemi itibariyle belli bir kuramsal bakış açısı gerektirmektedir. Özellikle Batı Anadolu'da Erken Tunç Çağ II ile birlikte belli bilgi birikimini içinde barındıran yerleşimlerin (Troya, Limantepe, Küllüoba, Beycesultan gibi) "birden bire gelişmiş" gibi görünmesi, gerçekte bu yapıyı hazırlayan teknolojik, sosyal ve yönetimsel unsurların bu bakış açısı çerçevesinde tanımlanmamasından kaynaklanmaktadır. Her bir yerleşimin belli bir sistem/sistemlerin parçası olduğu gerçeği, öncelikle mevcut sistemin oluşum aşamaları ve kendi iç dinamiklerinin tanımlanmasını gerekli kılmaktadır. Sistemin iç dinamikleri kapsamında yer alan coğrafya, doğal kaynaklar, kültürel ve sosyal gelenekler, bu sisteme dâhil olan yerleşimlerin kendi özgün özelliklerinin de veri tabanını oluşturmaktadır. Batı Anadolu'da gerçekleştirilen arkeolojik çalışmalar, yerleşimlerin içinde barındırdıkları materyal kültür aracılığı ile bu sistemlerin yapılanmalarına ve özgün karakterlerine ilişkin bazı ipuçları sunmaktadır. Tespit edilen domestik, dinsel ve idari yapılar, teknolojik bilgi birikimini ve paylaşımını ortaya koyabilecek çanak çömlek ve küçük buluntular, bu eserlerin üretiminin yapıldığı atölyeler, sistemin unsurları ve gelişimi hakkında bazı çıkarımlara ulaşmamızı mümkün kılmaktadır. Diğer yandan bölgesel çapta yapılan yüzey araştırmaları, yatay düzlemde yerleşimlerin oluşturduğu sistemlerin çapı ve birbiri ile olan etkileşimleri konusunda bir takım varsayımlara ulaşmamızı sağlamaktadır. Peki, bu sistemi/sistemleri oluşturan topluluklar sosyal karmaşıklık düzeyine ne zaman erişmişlerdir? Karmaşık sosyal örgütlenme ve bu yapıyı besleyen mekanizmalar nelerdir? Bu bölümde, daha sonra Neolitik Dönemden Erken Tunç Çağ sonuna kadarki süreçte Yukarı Menderes Havzası'nda analiz edilecek olan bu soruların kuramsal alt yapısı oluşturulmaya çalışılacaktır. Özellikle, toplulukların karmaşıklaşma

süreçlerine ilişkin yaklaşımlar, çalışmada kullanılacak bazı kavramlar açıklanacak ve bunların arkeolojik veriye nasıl yansıdığı irdelenecektir.

II. 1. BASİT VE KARMAŞIK TOPLUMLARIN TANIMI VE GELİŞİMİ ÜZERİNE YAKLAŞIMLAR

Son elli yıldır, basit ve karmaşık toplumların tanımlanması ve gelişiminin araştırılması antropologlar, arkeologlar ve etnograflar arasında temel araştırma konularından birini oluşturmaktadır. Buradaki temel sorular, basit ve karmaşık toplumların tanımının ne olduğu, bu toplumların birbirinden ayrılan özgün özelliklerinin neler olduğu ve karmaşık topluma geçiş süreçlerinin nasıl tanımlanması gerektiğidir. Gerçekte, insanlık tarihinin gelişim evrelerini ortaya koymayı esas alan bu sorulara cevap bulma girişimleri, sosyal bilimlerin var olan disiplinlere bölünmüş yapısını bir araya getiren başlıca araştırma konularından biri olmuştur.

Konunun daha iyi irdelenmesi için öncelikle basit ve karmaşık toplumun tanımı üzerinde durulmalıdır: Genel olarak basit ve karmaşık toplumlar, toplulukların geçim biçimleri çerçevesinde geliştirdiği kendine özgü yaşam biçimlerine göre tanımlanmaktadır. Basit topluluklar, toplumu oluşturan bireyler arasında statü farkının yaşa, cinsiyete ya da kişisel yeteneğe dayandığı eşitlikçi-egaliter yaşam biçimine sahip topluluklardır. Buradaki eşitlik, sözü edilen statülerin herkes için erişilebilir olmasıdır.[1] Örneğin, yaş ile elde edilen statü, her bireyin kaçınılmaz olarak ulaşacağı bir basamaktır. Bu durum aynı zamanda, herhangi bir özel statüye sahip olmada kişi sayısının sınırlandırılmamasını ve statülerin tekelleşmemesini beraberinde getirmektedir. Basit topluluklarda, geçim kaynaklarının sağlanmasının, kendi kendine yeter düzeyde olduğu ve aile gruplarının oluşturdukları topluluk içinde uzmanlaşmanın olmadığı varsayılmaktadır. Geçim için gerekli genel faaliyetler, her bir aile için benzer ve birbirleri için sıradandır. Bu bağlamda, eşitlikçi toplumlarda takas, resmi ölçekte değil, farklı olan metaya sahip küçük çaplı aile gruplarındaki bireyler arasındadır. Özetle, her ne kadar malların takası için belli bir dengeye erişilememiş olsa da, toplum içindeki ekonomik işleyiş karşılıklılık ilkesine dayanmaktadır.[2]

[1] Service 1975: 4; Feinman vd. 2000: 450; Redman 1978: 201.
[2] Redman 1978: 202.

Karmaşık toplumlar ise, topluluğu oluşturan birey ya da grupların birbirine bağımlı olduğu ve statüye ulaşmada bireyler arasında eşit olmayan sisteme sahip, sınıflı bir toplum tarafından temsil edilmektedir. Basit toplumlardan farklı olarak, karmaşık toplumlarda statünün elde edilmesi, her birey için eşit değildir. Bu gibi toplumlar, sosyal statüsünü akrabalık bağlarının ötesinde siyasi temelde elde etmiş olan bir lider başkanlığında örgütlemiştir.[3] Sınırlı sayıda kişinin özel statüye sahip olduğu karmaşık toplumlarda, cinsiyet, yaş ve kişisel yetenek gibi ölçütler "dolaylı olarak" statünün elde edilmesinde etkilidir.[4] Hiyerarşinin oluşumunda ekonomik faktörlerin etkili olduğu varsayılmaktadır. Toplumun en üst basamağında yer alan liderler ekonomik olarak nüfusun tamamından daha üstündür. Karşılıklılık ilkesine dayanan eşitlikçi toplumlardan farklı olarak, sınıf toplumlarının ekonomilerinde en önemli unsur yeniden dağıtım sisteminin olmasıdır. Aynı zamanda, uzmanlaşma ve buna bağlı olarak uzman sınıfların varlığı ve bu sınıflar arasındaki ilişkilerin kurumsallaşması karmaşık toplumların yaşam biçimini oluşturan bileşenler arasındadır.[5] Kuşkusuz basit ve karmaşık sosyal örgütlenmeye sahip toplumların dışında, bu her iki toplumun arasında yer alan "geçiş toplumları" da vardır. "Geçiş toplumları", toplumların gelişim çizgisinde karmaşık sosyal örgütlenmenin ilk izlerinin görüldüğü devlet öncesi topluluklardır.

Peki, basit toplumdan karmaşık topluma geçiş süreçleri nasıldı? Bu soru çerçevesinde geliştirilen modeller ve yaklaşımların oluşumunda, sosyal bilimlerin dönemi içindeki temel eğilimler, düşün biçimleri ve araştırma alanları belirleyici olmuştur. Özellikle 15. yüzyıl sonlarından başlamak üzere Avrupalıların sömürgecilik dolayısıyla deniz aşırı ülkelere yayılması ve bu sayede yeni insan toplumları ve kültürleri ile karşılaşması bu yaklaşımların oluşmasında önemli bir rol oynamıştır.[6] Sözü edilen çağda kurgulanan modellerin büyük bölümü, toplum ve/veya insan zihniyetinin ilkelden gelişmişe, basitten karmaşığa doğru aşamalı bir ilerleme olduğu yönündedir. "Evrim" kavrayışı, paradigmatik olarak, tanrı-melekler-insan-maymun-hayvanlar-sürüngenler-bitkiler-mineraller tarzında, yukarıdan aşağıya hiyerarşik bir

[3] Service 1975: 4; Feinman vd. 2000: 450.
[4] Örneğin belli bir sınıf içinde statünün elde edilmesi doğum sırasına göre belirlenebilir, ilk doğan kişinin diğerlerine göre daha üst statüye sahip olması.
[5] Fried 1960: 721; Redman 1978: 203.
[6] Özbudun vd. 2007: 21-22.

dizilim kurgusu olan "Büyük Varlık Zinciri" anlayışı üzerine temellenmekle birlikte, zaman ve mekân içinde bir yönelişi ve türlerin değişimini ima etmekteydi. Diğer bir deyişle, bu düşüncenin temelini, insanlık tarihinin basitten karmaşığa doğru gelişmesi, evrim geçirmesi oluşturur. Bu bağlamda insanlık tarihini açıklamak için kültürel evrimci bakış açısının, Darwin'in "Türlerin Kökeni" yapıtından çok önce geniş çapta kabul gördüğü anlaşılmaktadır.[7] Bu düşünce, sosyoloji ve antropoloji biliminin kurucuları arasında sayılabilecek H. Spencer ve L. H. Morgan vasıtasıyla, 18. yüzyıl Aydınlanma Çağı bilim adamlarına aktarılır (örneğin, Montesquieu ve Miller gibi). Sözü edilen dönem içinde geliştirilen kuramlarda, toplumların örgütlenme biçiminin zaman içinde daha karmaşık bir yapıya erişmesi gerektiği ve hatta bu durumun her toplum için evrensel nitelikte bir doğa kanunu olduğu varsayılmıştır. Her toplumun gelişiminin temel itici gücü ise, insanın içinde bulunduğu koşulları daha ileriye taşıma arzusu olduğu, dolayısıyla doğaya karşı daha fazla kontrol kazanılması ile sonuçlandığı öngörülmektedir. Burada bahsedilen gelişim sadece teknolojik değil, insan yaşamının tüm yönlerinde, sosyal örgütlenmede, siyasi, ahlaki ve dini yapılanmada olan ilerlemeyi karakterize eder. Bu bağlamda kültürel ilerlemenin, insanlık tarihinin egemen özelliği olmasının dışında, bölüm bölüm olmaktan ziyade sürekli olarak vuku bulduğu düşünülmektedir.[8]

1960'lı yıllardan itibaren Aydınlanma Çağı düşünce biçiminin uzantısı olarak, eski toplumların örgütlenme süreçlerine yönelik "Aşamalı Gelişim" olarak tanımlanan model geliştirilmiştir.[9] Arkeolojik verilerin yorumlanmasında büyük çapta kullanılan kavram ve tanımlamalara yön veren bu modeli kurgulayan bilim adamları E. Service[10] ve M. Fried'[11]dir. "Aşamalı Gelişim" modeli, aynı gelişim seviyesindeki toplumların sorunlarına türdeş çözüm bulma eğiliminde olduğu ve dolayısıyla kültürel değişim ya da gelişimin, evrensel bir dizi aşamaya bağlı olduğu şeklinde kavramsallaştırılmıştır.[12] E. Service, toplumların örgütleniş biçimlerini esas alarak, en basitten en karmaşık insan topluluğuna geçişin dört aşaması olduğunu önermektedir.

[7] Trigger 1989: 59.
[8] Trigger 1989: 57-58.
[9] Chapman 2007: 13.
[10] Service 1962.
[11] Fried 1960; 1967.
[12] Trigger 1989: 57-58.

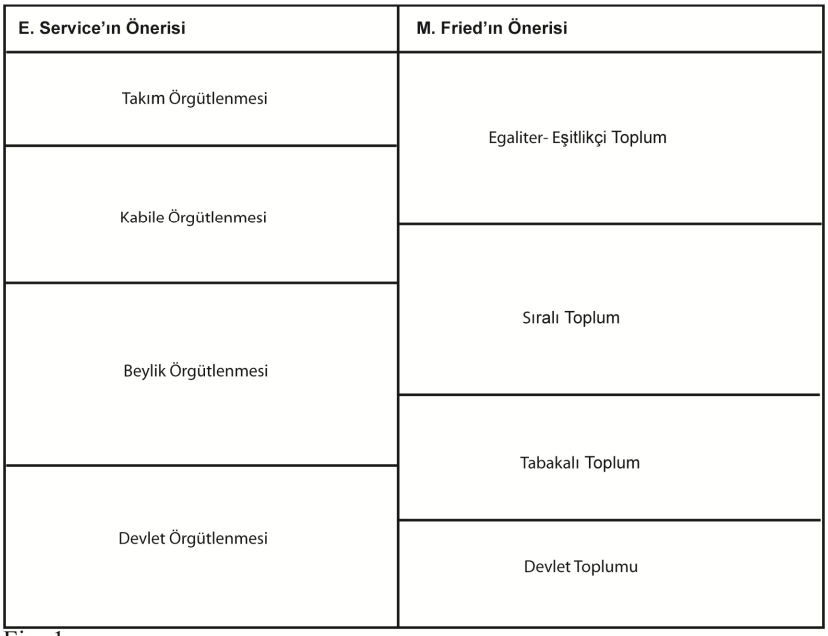

Fig. 1

E. Service'a göre bu aşamalar; takım, kabile, beylik ve devlet aşamasıdır.[13] M. Fried ise, E. Service'dan farklı olarak, toplum içindeki sosyal farklılaşma temeline göre toplumların, eşitlikçi, sıralı, tabakalı ve devlet toplumları olmak üzere dört farklı kademeden geçtiğini önermektedir (Fig. 1).

Buna göre E. Service'ın modelinde karmaşık sosyal örgütlenme öncesi toplumlar "klan" ve "kabile" olarak, M. Fried'ın modelinde ise "eşitlikçi topluluklar" ve kısmen "sıralı topluluklar" olarak tanımlanmıştır. Bu durumda karmaşık toplumun, "beylik", kısmen "sıralı topluluklar" ve "tabakalı toplum" olarak sınıflandırılan sosyal örgütlenme biçimi ile başladığı önerilmektedir. E. Service'ın "beylik", M. Fried'ın "sıralı topluluklar" olarak tanımladığı toplumlar, basit ve karmaşık toplumlar arasındaki "geçiş toplumları" dır.

"Aşamalı gelişim" modeli çerçevesinde toplum için önerilen bu ardıl aşamaların antik dönem toplumlarına uyarlanması konusunda birçok zorluk yaşandığını ifade edilmiştir.[14] Aynı zamanda, toplum içinde yaşanılan değişikliklerin belli tipler altında sınıflandırılması, basitleştirilmiş, tek hatlı bir kültürel evrim anlayışına yol açmaktadır. Kuşkusuz toplumların örgütlenme biçimlerinin ele alınmasında, eski ve yeni akımların

[13] Service 1975:303; Mcquire 1983: 93-95.
[14] Wright 1977: 301; Mcquire 1983: 94.

tamamında evrimci bir bakış açısı olduğu yadsınamaz. Bununla beraber tüm toplumların gelişim evriminin her toplum için geçerli olduğu ön kabulü ile tek bir şema altında sınıflandırılması, toplumların kendi iç dinamiklerinin göz ardı edilmesine yol açmaktadır. Basit toplumdan karmaşık topluma geçiş aşamalarının belirlenmesi için, incelenen toplum yapısının bünyesinde var olan değişkenlerinin çözümlenmesi gereklidir.[15] "Aşamalı Gelişim Modeli" nde öne sürülen temel değişkenler genel hatlarıyla şöyle belirtilebilinir:[16]

1-Toplumdaki sosyal örgütlenmenin sahip olduğu enerji (işgücü, politik güç gibi) miktarı.[17]

2-Kan bağına dayalı ve miras yoluyla alınmış liderlik ile örgütlenmiş eşitlikçi, sıralı ve tabakalı toplumlar içindeki bireyler ve gruplar arasındaki güç ilişkileri (hiyerarşi).[18]

3-Toplumdaki üretim faaliyetlerinin özel yöntemlerine bağlı olarak gelişen (karşılıklılık, yeniden dağıtım, pazar ekonomisi) temel ekonomik işleyiş (ekonomik model).[19]

4- Toplumun büyüklüğü: Sayısal (nüfus) veya işlevsel büyüklük.[20]

5- Toplumun artan düzeyde sosyal tabakalaşması içinde bilgi üretimi ve denetimin mekanizmaları (merkezileşme ve entegrasyon).[21]

Sözü edilen değişkenlerden her biri basit ve karmaşık toplumların tanımlanması için önemli ölçütlerdir. Dolayısıyla, herhangi bir toplum içindeki değişim ya da gelişim kaynaklarının çözümlenmesinde, Aşamalı Gelişim Modeli'nde önerilen biçimsel sınıflandırmaların kullanımından ziyade yukarıda bahsettiğimiz "ayırıcı" değişkenlerin sorgulanması gerekmektedir.

[15] Mcquire 1983: 92.
[16] Rothman 1994: 2-3.
[17] White 1949.
[18] Murdock 1949, Service 1962; Adams 1966.
[19] Fried 1960; Steward 1955.
[20] Carneiro 1970.
[21] Johnson 1973; Wright-Johnson 1975; Wright 1977; Johnson 1980.

II.2. BASİT TOPLUMDAN KARMAŞIK TOPLUMA GEÇİŞİN NEDENLERİ ÜZERİNE YAKLAŞIMLAR

Basit toplumdan karmaşık topluma geçiş süreçlerine ilişkin yukarıda bahsettiğimiz değişkenlere koşut olarak toplumların karmaşık örgütlenme düzeyine ulaşmasına neden olan unsurların ne olduğu sorusu çerçevesinde geliştirilen birçok görüş bulunmaktadır. Bu görüşler sulama sistemleri,[22] çatışma-savaş,[23] ticaret ve din gibi değişkenler üzerine kurgulanan modelleri içermekte ve genellikle Aşağı Mezopotamya'daki gelişim süreçleri bu modellerin zemin bulduğu anahtar bölge olarak kullanılmaktadır. Bunun sebebi, Aşağı Mezopotamya'da karmaşık sosyal örgütlenmeye özgü özellikleri bünyesinde barındıran bir yapılanmanın, bölgenin ilk iskân süreci olan M.Ö. 6. Binyılın ortalarından yalnızca iki bin yıl sonra görece hızlı bir süreçte ortaya çıkmasıdır.[24] Nitekim M.Ö.4.binyıla tarihlenen Uruk Dönemi yerleşimlerinde tespit edilmiş olan yoğun nüfus,[25] uzmanlaşmış işgücünü gerektiren anıtsal mimari, sulama kanalları, büyük boyutlu tapınaklar, statü objeleri, yazının kullanımı gibi unsurlar bu dönemde yaşanmış olan sosyal gelişimin somut arkeolojik kanıtlarıdır. Tüm bu özellikler bölgeyi, basit toplumdan karmaşık topluma geçiş süreçlerine ilişkin çözümlemelerin geliştirilmesi ya da var olan önerilerin hükümsüzlüğünün ispatlanması için uygun bir atölye haline getirmektedir. Bu doğrultuda, elde edilen arkeolojik kanıtlar, tek bir faktörün karmaşık sistemin oluşumunu tetiklediğini öngören modelleri[26] birçok açıdan geçersiz kılmaktadır. Son yıllarda sosyal gelişimin çoklu faktörlerin birbiriyle eş zamanlı etkileşimi sonucu oluştuğu yönündeki anlayış,[27] karmaşık toplumların oluşumuna dönük açıklamaları daha anlamlı kılmaktadır.

---

[22] K.Wittfogel (1959) ve J.Steward'ın (1949) geniş çaplı sulamalı tarımın yapıldığı bölgelerde erken uygarlıkların ortaya çıktığı varsayımı ile oluşmuştur. Geniş çaplı sulama faaliyetlerinin yürütülebilmesi için gerekli olan organizasyon ve teknoloji kullanımının tek merkezli bir bürokratik seçkin sınıfının oluşmasını sağladığı düşünülmektedir. Redman 1978: 221; Redman 1978: 222, Fig. 7-2. 223; Claessen-Skalnik 1993: 15.

[23] Carneiro "A Theory of the Origin of State" adlı yapıtında coğrafi olarak sınırlandırılmış bir alanda yaşayan toplulukların nüfus artışı sonucunda, oluşan baskının bir süre sonra kabileler arasında savaşa ya da çatışmaya yol açtığını, bunun sonucunda sisyasi erkin oluştuğunu belirtir (Carneiro 1970).

[24] Redman 1978: 245.

[25] Uruk dönemine tarihlenen Warka yerleşiminin 80 hektarlık bir alana yayıldığını ve nüfusunun 8000-10,000 olduğu düşünülmektedir.

[26] Bu görüşler temelde ele alınış şekline göre "tek çözümlü-çizgisel" yaklaşımlar ve "çok çözümlü-dairesel" yaklaşımlar olarak tanımlanabilir. Çevik 2005: 46.

[27] Çevik 2005: 61.

Mezopotamya'daki arkeolojik araştırmalardan elde edilen veriler, hızlı nüfus artışına bağlı olarak sosyal örgütlenmede yaşanılan gelişimin önemini tartışmasız biçimde ortaya koymaktadır. Uruk Dönemindeki sosyal gelişimin aşamalarının bir önceki sürecin (Ubaid Dönemi) devamı niteliğinde olduğunu gösteren arkeolojik kanıtlar, aynı zamanda bölge nüfusunun da aşamalı bir şekilde büyüdüğünü de ortaya koymaktadır. M.Ö 5600-3900 yılları arasına tarihlendirilen Ubaid Dönemi süresince Aşağı Mezopotamya'da, boyutları birkaç hektarı geçmeyen dağınık biçimde konumlanmış köy yerleşimleri ile temsil edilen bir yerleşim düzeni görülmektedir. Bu yerleşimler arasında yalnızca az sayıda münferit yerleşimin boyu 10 hektarı bulmaktadır. Bu durumu Uruk/Warka etrafında yapılan yüzey araştırması da doğrulamaktadır. Bölgede Ubaid Dönemine tarihlenen yerleşimlerin birbirinden yalıtılmış şekilde, su kaynakları yakınında konumlandığı tespit edilmiştir. Bu döneme tarihlenen yerleşimlerin dağınık bir yerleşim düzenine sahip olduğu, Erken Uruk Dönemi ile birlikte hem yerleşimlerin sayısının arttığı hem de belli alanlarda kümelenmenin oluştuğu tespit edilmiştir.[28] Bölgede Erken Uruk Dönemi'nde 21 olan yerleşim sayısı, Geç Uruk Dönemi ile birlikte büyük bir artış göstererek 123'e ulaşmıştır.[29] Adams, Uruk Dönemi yerleşim düzeninde görülen bu değişikliğin, nüfus baskısı ve arazi kullanım stratejilerinin sonucu olduğunu öne sürmüştür. Adams, M.Ö.7000'den hemen önceki süreçte mevsimlik köyler ya da mezra tipi yerleşimlerin, kuru tarımın yapılabileceği yerler olan yüksek bölgelere konumlandığını, (Zagroslar ve Piedmod'a),[30] M.Ö. 7000'den sonra ise artan nüfusla birlikte yeni tarım alanlarına duyulan gereksinimin, yerleşimlerin güneye doğru yayılımına neden olduğunu belirtmiştir (Kuzey Mezopotamya ve İran Platosu). Yeni gidilen bölgelerin yer seçiminde uygun tarımsal alanların gözetilmesi ve küçük çaplı sulama sistemleri, sabanın kullanımı gibi geliştirilen yöntemler yerleşimlerdeki nüfus baskısını bir süreliğine dindirmiştir. M.Ö. 6. binyılda Aşağı Mezopotamya'da görülen yerleşimlere

[28] Adams ve Nissen 1972: 11.
[29] Adams ve Nissen 1972: 18.
[30] Adams 1972: 419.

kırsal alandaki yarı göçebelerin de dâhil olması Uruk döneminde nüfusun kasabalara yoğunlaşmasına neden olduğu şeklinde açıklanmıştır.[31]

Aynı şekilde M.Ö. 2. Binyılda merkezi otoriteyi temsil eden sarayların ortaya çıkışı, karmaşık ticaret ağı, yazının kullanımı ve benzeri unsurları bünyesinde barındıran Ege'deki karmaşık sosyal örgütlenme sürecinde, nüfus artışı ile koşut bir gelişim takip edilebilmektedir. Kıta Yunanistan, Kykladlar ve Girit Adası'ndaki arkeolojik araştırmalardan elde edilen veriler Messenia, Grit ve Kykladlar'da yerleşim sayısına bağlı olarak Neolitik Dönemden itibaren nüfusun aşamalı bir şekilde artış gösterdiğini ortaya koymuştur. Örneğin, Messenia'da Neolitik Dönemde 17 olan yerleşim sayısı, Erken Tunç Çağ ile birlikte 34'e, Orta Tunç Çağ'da ise 105'e ulaşmış,[32] Girit'te de benzer şekilde, Neolitik Döneme ait 42 yerleşim, Erken Tunç Çağ'da 111'e, Orta Tunç Çağ'da 190'a çıkmıştır. Bu iki bölgeden nispeten farklı verilere sahip Kykladlar'da, Erken Tunç Çağ'a kadar düzenli bir şekilde artan iskân (Neolitik'te 10, Erken Tunç Çağ'da 51 yerleşim), Orta Tunç Çağ ile birlikte düşüş göstermiştir (18 yerleşim).[33] Bölgenin genelinde yaşanılan nüfus artışına ilişkin, her bölge için özgün çevresel, ekonomik ve sosyal koşullar gözetilerek bazı öneriler geliştirilmiştir. C.Renfrew, bu konu üzerine yürüttüğü araştırmalarında, Güney Ege'deki nüfus artışını, M.Ö.3. binyılda zeytinin kültüre alınmasıyla birlikte canlanan ekonominin ve bununla bağlantılı ticaretin sonucu olduğu görüşündedir. Kykladlar'da ise, Erken Tunç Çağ'a kadar artan nüfusun Orta Tunç Çağ ile düşüşünü, güvenlik nedeniyle nüfusun belli alanlara toplanması ile açıklamaktadır. Her iki bölge için geliştirilen önerileri destekleyen arkeolojik veriler bölgede yapılan kazılardan tespit edilmiştir. Yerleşimlerde ortaya çıkarılan yoğun zeytinyağı üretimine işaret eden buluntular ve bölgenin güvenliğine ilişkin alınan önlemleri yansıtan savunma sistemleri ve silahlar sözü edilen somut arkeolojik kanıtları oluşturmaktadır. Her iki olası durumun sonucunda ortaya çıkan nüfus artışının, hem Kykladlar'da hem de Messenian ve Girit'te sosyal örgütlenmede farklılaşmaya yol açtığı anlaşılmaktadır. Nitekim bölgede Orta Tunç Çağ ile birlikte

[31] Adams 1972: 420.
[32] Renfrew 1972a: 256, Fig.14.13.
[33] Renfrew 1972a: 232, Table 14.III.

tespit edilen saray yapıları, bölgesel çapta ve siyasi temelde örgütlenmiş bir toplumun varlığına işaret etmektedir.[34]

Bölgede yaşanan toplumsal farklılaşma ve sosyal gelişimin izleri, arkeolojik veri bağlamında belirgin olarak Orta Tunç Çağ'da kendini gösterse de, bölge de karmaşık toplumun oluşumuna dair ilk izler Erken Tunç Çağ'dan itibaren takip edilebilmektedir. Erken Tunç Çağ yerleşimlerinde tespit edilen seçkin sınıfa ait olduğu düşünülen mimari yapılar, mezarlık alanlarında bulunan farklı tipte mezarlar ve ölü hediyeleri yerleşimciler arasındaki toplumsal eşitsizliğin kanıtları olarak değerlendirilmektedir. Ancak burada ilginç olan bir nokta, Erken Tunç Çağ'da artan yerleşim sayısının, yerleşim bazında herhangi bir boyutsal farklılaşmaya yol açmamasıdır. 1-1,5 ha boyuta sahip yerleşimlerin arasında en fazla iki aşamalı bir hiyerarşinin olduğu ve yerleşim düzeninde boyutu bağlamında görece büyük herhangi bir yerleşimin ön plana çıkmadığı görülmektedir. Bu durum Erken Tunç Çağ'da bölgesel çapta merkezileşmiş bir otoriteden ziyade küçük otonom grupların temsil ettiği bir hiyerarşik yapılanmanın varlığı ile açıklanabilir. Belli bir seçkin sınıf önderliğinde küçük çaplı sosyal örgütlenmeleri temsil eden bu yapılanmanın oluşumunda, bölgenin çevresel özellikleri ve buna bağlı gelişen ekonomik model belirleyici olmuş olmalıdır.

Aşağı Mezopotamya ve Ege örneği, nüfus artışı değişkeninin basit toplumdan karmaşık topluma geçiş sürecindeki rolünün nasıl ele alınması gerektiğini göstermektedir. Aşağı Mezopotamya ve Ege'de, nüfusun artışının, her iki uygarlığın kendine özgü değişkenleri ile bütünleştiğinde (çevresel koşullar, ekonomik model, teknoloji gibi) iki ayrı gelişim çizgisinde ve farklı şekilde anlam bulduğu görülmektedir. Bu durum nüfus artışının basit toplumdan karmaşık topluma geçişte "başlıca itici"si olmaktan ziyade, toplumların özgün koşullarını ileriye götürmesi için gerekli alt yapıyı besleyen bir unsur olarak algılanması gerektiğini ortaya koymaktadır. Dolayısıyla nüfus büyüklüğü, karmaşık toplumsal yapının şekillenmesinde hali hazırda var olması gereken bir niteliktir. Daha büyük çapta nüfus daha yoğun bir tarım, hayvancılık ve bunu organize edecek bilgi birikimi, teknoloji ve ön görüyü zorunlu kılar.[35] Bu bağlamda

[34] Renfrew 1972b: 389-391.

[35] Örneğin ekinin bir kısmını gelecek ekim mevsimi için tohumluk ayırma, hayvan sürüsü içinde yaş gruplarının istikrarlı bir şekilde düzenlenmesi belli bilgi birikimini gerektirmektedir. Ortaya çıkan kriz

nüfus artışı, teknolojik ve toplumsal değişme ile birlikte gelişmiş olmalıdır.[36] Teknolojik değişmelerin etkisiyle sürekli kılınan[37] bir yaşam düzleminde nüfus artışının, toplumların kendi özgün çevresel ve ekonomik belirleyicilerine bağlı olarak gelişen yeni bir toplumsal ortak biçimlenişin bu yapısal değişkenleri ile birlikte değerlendirilmesi gerektiği düşünülebilir.

II.3. KARMAŞIK TOPLUMLARIN ORTAYA ÇIKIŞI VE ARKEOLOJİK BAĞLAMDA TESPİTİ

Topluluğun sayıca artması ve ev içi üretimin dönüşüme uğrayarak topluluğun ihtiyaçlarına göre yön alması, birey ve grupların işleyişini yapısallaştıran düzenlemelerde[38] bir takım değişikliklerin yaşanmasına neden olmuştur. Öncelikle toplumdaki ekonomik ve sosyal ilişkiler, bireylerin basit toplumu temsil eden kan bağına dayanan ilişkilerin ötesinde yeni üstlendikleri rolleri ile elde ettikleri statüler doğrultusunda düzenlenmesini gerektirmiştir. Dolayısıyla sosyal tabakalaşma ve toplumun işleyişini sağlayan ekonomik ve sosyal alt sistemlerin birbirini etkileyen ortak biçimsel öğelerinin dönüşümü, basit toplumdan karmaşık topluma geçiş süreçleri açısından büyük önem taşımaktadır. Örneğin, karmaşık sosyal örgütlenmeye özgü uzman yönetici sınıfının oluşumu, aynı zamanda tarımcıların, bağımlı köylülere dönüşme sürecini başlatır.[39] Bu durum, toplumların varlığını sürdürülebilmesi için asal önem taşıyan temel kaynaklara ulaşma ya da bu kaynakları denetleme yolunda farklı (eşit olmayan) olanaklara sahip olma anlamına gelmektedir. Eşitlikçi topluluklarda, yaşça büyük bireyler bu kaynaklar üzerinde söz sahibi olabilmekteyken, sınıf toplulukları ile kaynaklar, uzmanlaşmış makamlar hiyerarşisi kanalıyla bir odaktan denetlenmeye başlamıştır.[40] Söz konusu uzmanlaşmış makamlar, kurumları bünyesinde

---

dönemlerinde bu dönemleri aşabilmek ve hayatı devam ettirebilmek için ürün depolanmalıdır. Öyle bir aşamaya gelinir ki bu tür kararların alınması ve uygulanması bir grubun imkânlarını ve çapını aşar. (Kerner 2001: 66).

[36] Maisels 1999: 27.

[37] Maisels 1999: 27.

[38] Rorthmann 1994: 4.

[39] Maisels 1999: 16; Southall 1965: 124.

[40] Maisels 1999: XVI-XVII.

barındırmaktadır. Bu kurumların sayısı ve birbirine bağımlılık derecesi, toplulukların karmaşıklık düzeyini de temsil etmektedir.[41]

Özetle, karmaşık toplumların sosyal örgütlenmesi ve işleyişini sağlayan unsurlar dikey ve yatay olmak üzere iki eksen üzerinde durmaktadır.[42] Karmaşıklığın dikey ekseninde, üretimden kopuk sivil ve askeri yöneticiler, rahipler, memurlar gibi uzmanlaşmış birimler ve üretimi gerçekleştiren diğer sınıflar arasındaki hiyerarşik ilişki yer almaktadır. Yatay eksende ise, bu sistemi besleyen üretime ve sosyal işleyişe hizmet eden tarımsal üretim, zanaatçılık, ticaret gibi benzer tipte işlevsel birimler bulunmaktadır. Hem dikey hem de yatay eksende yer alan birimlerin birbirine bağımlılığı karmaşık sosyal örgütlenmenin gelişimini sağlamaktadır.[43]

II.3.1. DİKEY ve YATAY EKSEN: Merkezileşme ve Entegrasyon

Karmaşıklığın bu eksenleri, toplumdaki sosyal yapının merkezileşmesi ve entegrasyonu (bütünleşmesi) anlamına gelmektedir. Merkezileşme, sosyal tabakalaşmanın bir sonucu olarak "çeşitli alt-sistemler ile topluluğun en yüksek sıradaki denetimleri arasındaki bağın derecesi"[44] olarak tanımlanabilir. Bu süreç, hiyerarşik yapılanma içinde yer alan üretimden kopuk kamusal uzmanların oluşumu ile ivme kazanmıştır. Nitekim sivil ve askeri yöneticiler, rahipler ve memurları kapsayan kamusal uzmanların sayısı basit ve karmaşık topluluklarda farklılık göstermektedir. Örneğin Mezopotamya'da devlet öncesi sınıf toplumlarının ilk örneklerinde otoritesini dinden alan uzman rahiplerin varlığı bilinmektedir. Sonraki süreçte uzman rahiplerin yanına sivil ve askeri yöneticilerin eklendiği anlaşılmaktadır. Devlet düzeyindeki tabakalı toplumlarda ise söz konusu sınıfların sayısı çok daha fazlalaşmış ve bürokrasinin hâkim olduğu karmaşık ilişkiler ağı şekillenmiştir.

Entegrasyon ise, toplumun işlevsel birimlerin arasındaki birbirine bağımlılığın derecesi olarak ifade edilmektedir.[45] Örneğin, uzman yöneticiler ile temsil edilen seçkin

---

[41] Flannery 1972:409.
[42] Blanton vd 1993: 17; Rothman 1994: 4.
[43] Flannery 1972:409; Rothman 1994:4. Bazı bilim adamları, karmaşıklığın dikey eksenini merkezleşme ya da hiyerarşi ile yatay eksenini ise entegrasyon ya da heterarşi şeklinde tanımlamışlardır.
[44] Flannery 1972:409.
[45] Flannery (1972:409), entegrasyonu, aynı fikri "sistemin işlevindeki alt-sistemler arasındaki bağın derecesi" diye betimlemektedir. Blanton ve diğerleri (1993:17) ise "malların ve servislerin takasında

sınıf varlığını, kırsal alanlardan işgücü sağlaması, tarımsal ve pastoral ürünler üzerinde hâkimiyet ile devam ettirmektedir. G. Child bu sistemin, diğerleri tarafından üretilen belli miktarda artı ürün ile işlediğini belirtir.[46] Bu bağlamda karmaşıklığın yatay ekseni içinde var olan çiftçilerin üretimi ve bunun sonucunda elde edilen artı ürün bu sınıfın varlığı için asal önem taşımaktadır.[47] Artı ürünün tapınak ya da saray gibi merkezi yapılara toplanması ve uzman yöneticilerin bu ürünlerin yeniden dağıtımını üstlenmesi,[48] toplumdaki sınıfların birbirine ekonomik olarak bağımlılığını sağlayan temel unsur olarak ön plana çıkmaktadır. Bu noktada üretimi yapan grup ile kamusal uzmanlar arasında karşılıklı biçimde entegre olmuş/bütünleşmiş bir yapı tanımlanmaktadır. Bununla beraber karmaşık örgütlenme düzeyinin ilk aşamalarında[49] yeniden dağıtım, devlet örgütlenmesinde olduğu gibi toplumun tamamını kapsayan bir işleyişe sahip değildir. Bu yapılanmalarda artı ürün, yönetici için çalışan kamusal uzmanlara sağlanan kaynaklardır. Merkezi depolarda saklanan bu ürünler toplumun diğer bireyleri için ise, zor dönemlerde temel geçimin garantisidir. Diakonof, Geç Uruk Dönemi Mezopotamya'sının tapınağa ait topraklardan gelen ürününün, topluluğun tahıl yedeği olarak görüldüğünü ve bu topraklarda çalışmanın, bu işte uzmanlaşmış bazı gruplara yüklenmesinden önce, topluluğun tamamı tarafından üstendiğini belirtmektedir.[50] Maisels benzer şekilde, "tohum ambarı" olarak tanımladığı ürünlerin toplanma yerlerini, örgütlü üretim ve tüketimin dengesini sağlayan bir güvenlik birimi şeklinde nitelendirmiştir.[51]

Karmaşık toplumun bütünleşen işlevsel birimlerine diğer bir örnek ise, yönetici için çalışan tam gün zanaatçılar ile yönetici arasındaki bağımlılık ilişkisidir. Bağımlı zanaatçılar, toplum içinde bulunan elitlerin kendilerini, toplumun diğer fertlerinden

---

birbirine bağlı olan hane ve diğer birimlere gönderme yaparak", ekonomik birleşmeyi ve "güçte ve karar vermede özgür birimlere göndermede bulunarak" siyasi birleşmeyi, birbirinden ayırmaktadır.

[46] Kerner 2001: 66.

[47] Child belli artı üretimin oluşması uzmanların varlığı için gerekli olduğunu ortaya koymaktadır. Diğerleri tarafından üretilen, uzmanları geçindirecek artı ürün olmaksızın (yani temel malları özel üretim malları ile değiştirmek için) uzmanlar var olamayacağı düşünülmektedir (Kerner 2001: 66.).

[48] Frangipane 2002: 21.

[49] Birçok bilim adamı bu aşamayı, basit toplum ile devlet arasındaki beylik (chiefdom) olarak adlandırmaktadır.

[50] Diakonoff 1982: 60.

[51] Maisels 1999: 482.

ayırmak için statü mallarına ihtiyaç duymalarından dolayı ortaya çıkmışlardır.[52] Uzmanlar arasında bu statü mallarını üretenler, üretimi elitler için ve onların kontrolü altında yapmaktadır ve bu uzmanların geçimi yöneticinin hâkimiyetindeki artı üründen karşılanmaktadır. Dolayısıyla zanaatçıların yöneticilere ekonomik olarak bağımlılığının yanı sıra, "çok daha düşük düzeyde" de olsa, yöneticilerin de statü mallarına duydukları ihtiyaçtan ötürü zanaatçılara bağımlılığı söz konusudur. Toplum içinde bağımlı zanaatçıların yanı sıra bağımsız zanaatçıların da olduğu belirtilmelidir. Üstelik söz konusu grupların yerleşik bir yaşam biçimini benimsememiş "gezgin zanaatçılar" olduğu düşünülmektedir. Örneğin G.Child Mezopotamya'da gezgin zanaatçıların, Uruk Dönemi'nde gelişen karmaşık sosyal örgütlenmede var olan artı üretim ile birlikte yerleşik zanaatçılara dönüştüğünü önermektedir.[53] Benzer durum statü mallarının varlığı için de geçerlidir. Arkeolojik kanıtlar, statü mallarının, bağımlı uzmanları yönlendirecek ve kontrol edecek elit sınıfa sahip olmayan basit-eşitlikçi toplumlarda da bulunduğunu ortaya koymaktadır. Bununla beraber, eşitlikçi topluluklarda statü mallarının somut sahipleri yoktur ve değiş tokuş edilebilir. Bu ayrım, eşitlikçi topluluklarda üretilen statü malları ile üretimleri ve dağıtımları bir yönetici tarafından kontrol edilen statü mallarının tanımlanmasını sağlamaktadır.[54]

Yukarıda anlatıldığı gibi, karmaşıklığın gelişimi merkezileşme ve beraberinde gelen yönetimsel ayrıntılaşma, bölgesel entegrasyon ve sosyal tabakalaşma ile sonuçlanmaktadır.[55] Aynı zamanda karmaşıklaşma hem Mezopotamya'da hem de Mesoamerika'da kentleşme ile sonuçlanmaktadır. Toplumda, yönetimde, dinde ve ekonomide işlevlerin ve nüfusun dağılımı, yeni kurulmuş merkez şehirler, kasabalar, uzmanlaşmış merkezler, köyler ve mezralar arasında yeniden düzenleme gerçekleşmiştir.[56] Uzman yöneticilerin ve bu sınıfa hizmet eden kurumların merkezlerde toplanması, kentlerin oluşumunu beraberinde getirmiştir.

[52]Kerner 2001: 70.
[53]Redmann 1978: 223-224.
[54] Sahlins 1988: 185.
[55] Rothman 1988: 6.
[56] Rotman 1988:2.

II.3.2. KARMAŞIK TOPLUMLARIN ARKEOLOJİK BAĞLAMDA TESPİTİ

Karmaşık toplumların dikey ve yatay ekseni içinde değerlendirilen bu merkezileşme ve entegrasyona işaret eden arkeolojik kanıtlar, kazı ve bölgesel yüzey araştırmaları sonucu belirlenebilmektedir. Arkeolojik kazılarda tespit edilen, idari ve dini yapıların ve bu yapıların iç örgütlenmesinin, statü eşyaları, üretim alanları ve buluntular, farklılaşan mezar tipleri ve hediyeleri söz konusu olgular için başlıca arkeolojik kanıtları oluşturmaktadır. Diğer yandan bölgesel çapta yürütülen sistematik yüzey araştırmaları, dönemsel olarak yerleşimlerin birbirleri ile olan hiyerarşik ilişkileri, bölgesel nüfus yoğunluğu, yer seçimi ve bununla bağlantılı ekonomik model ile ilgili çözümlemeleri sağlayacak bazı verileri sunmaktadır.

Yerleşimlerde dini ve idari yapılanmayı temsil eden tapınak, saray ya da kamusal yapıların tespiti, dinsel etkinliklerin yürütülmesi ile malların merkezdeki hareketini düzenleyen uzman yönetimsel birimlerin varlığını ortaya koymaktadır. Uzman yöneticilerin sosyal kimliklerinin sembolleri niteliğinde olan statü mallarının varlığı da, sosyal tabakalanmanın arkeolojik kanıtları içinde değerlendirilmektedir.[57] Toplum içindeki soyut işlevinden dolayı, "siyasi olarak şarj edilmiş mallar" olarak tanımlanan[58] statü mallarını diğer buluntulardan ayıran özgün özellikler bulunmaktadır.[59] Öncelikle, bu buluntular ya çok nadir bulunan ya da elde edilmesi güç, uzun mesafeden getirtilen hammaddelerden yapılmışlardır. Burada belirleyici olan, maddenin temini için harcanan emeğin miktarıdır. Söz konusu mallar aynı zamanda üretimi ve işlemesi son derece kaliteli yoğun emek gerektiren bir işçiliğe sahip gösterişli buluntulardır.[60] Bu aynı zamanda bağımlı zanaatçıların varlığına da işaret edebilir. Toplum içindeki bağımsız zanaatçıları işaret edebilecek unsurlar ise ihtiyaç mallarının üretiminde ortaya çıkan standartlaşma ve bir ürünün üretiminin niceliksel artışı olabilir.[61] Aynı zamanda, iş aletleri, ham madde, üretim atıkları, atölyeler ya da keramik fırını ve dokuma tezgâhları gibi üretim mekânlarına ait unsurlar gibi üretimde kullanılan araçların ve mekânların tespit edilmesi, zanaatçılığa ilişkin açık arkeolojik kanıtlardır.

[57] Wattenmaker 1998: 13.
[58] Brumfiel ve Earle 1987: 5.
[59] Kerner 2001: 69.
[60] Kerner 2001: 69-70.
[61] Kerner 2001: 69-70.

Bu buluntular, yerleşim içinde bulundukları yer doğrultusunda (ev içinde ya da tapınak ya da saraya ait yapılarda) toplum içindeki ekonomik işleyişin tanımlanmasını da sağlamaktadır.

Standartlaşmanın aksine çeşitlilik her evde yapılan ya da uzmanlaşmamış üretimin özgün göstergeleridir. Bunun sebebi üretim nesnelerinin, üreticinin yeteneğine, anlayışına, sahip olunan ham maddeye ve dış koşullara bağlı olmasıdır. Belli bir gurup tarafından üretilen nesnelerde ise, bireysel farklılıklar son derece sınırlı biçimde görülmektedir.[62]

Arkeolojik kazılarda tespit edilen mezarlar, karmaşık sosyal örgütlenmenin dikey ekseninde yer alan toplumsal farklılaşmaya işaret edebilecek arkeolojik kanıtlar içinde değerlendirilmektedir. Mezarların buluntuları ya da yapım tarzlarındaki farklılaşmanın bu konuya dair ipucu olabileceğini altını çizen H.Wright, farklı tabakaya sahip olan bireylerin tıpkı hayatta iken olduğu gibi, öldükten sonra da mezarlarına bu farklılaşmanın yansıması gerektiğini belirtmektedir.[63]

Arkeolojik kazılar dışında bölgesel yüzey araştırmaları, çeşitli analiz teknikleri vasıtasıyla karmaşıklığın hem yatay hem dikey ekseninde yer alan merkezileşme ve entegrasyon derecesini tespit etmemizi mümkün kılmaktadır. Merkez yerleşimlerin tespiti ve bu merkezlerin başı çektiği bölgesel sistemin analizi, ancak bölgesel çapta yapılan yüzey araştırmaları ile gerçekleştirilebilir. Yerleşimlerin oluşturduğu sistemin analizi kapsamında, yer seçimi, sayısal ve boyutsal değişim, yerleşimlerin birbirleri ile olan hiyerarşik ilişkisi çeşitli kuramsal yöntemler aracılığı ile yorumlanabilmektedir. Bu analizler arasında, yerleşimlerin nüfus yoğunluğu analizi, yerleşimler arası hiyerarşi düzeyinin hesaplanmasını sağlayan "Yerleşimlerin Dizilim Kuralı" analizi (Rank-Size Analyse), yerleşimlerin doğal çevre ile olan ilişkisi, artı ürün kapasitesini anlamamızı sağlayan "Yerleşimlerin Erim Alanı" analizi (Site-Catchment Analyse) ve bu analiz kapsamında yer alan "Tarımsal Kullanım Alanı" (Agricultural Sustaining Area) hesabı yer almaktadır.

[62] Kerner 2001: 69-70.
[63] Wright 1982: 43-44.

Bu tez çalışmasında da, Yukarı Menderes Havzası'nın prehistorik dönemdeki sosyo-ekonomik yapılanmasını açıklamak için arkeolojik kazıların yanı sıra temel veri tabanımız, bölgede gerçekleştirdiğimiz yüzey araştırmasıdır. Yüzey araştırmasında tespit ettiğimiz yerleşimlere dönemsel olarak bölgesel yerleşim analiz teknikleri uygulanarak, hem yatay hem de dikey olarak basit toplumdan karmaşık topluma geçiş süreçlerine ilişkin bazı çıkarımlara ulaşılması hedeflenmektedir. Kuşkusuz bölgesel analiz tekniklerinin sağlıklı bir biçimde uygulanabilmesinde, gerek araşırma alanının coğrafi özellikleri gerekse yüzey araştırması yöntemi önemli bir belirleyicidir. Bir sonraki bölümde, öncelikle araştırma alanının coğrafi özellikleri ele alınacak, daha sonra uygulanan bölgesel analiz yöntemleri detaylı biçimde açıklanacaktır. Analiz yöntemlerinin uygulanış şekli üzerine var olan tartışmalar ve bu çalışmada benimsenen teknik, yüzey araştırması yöntemi ile koşut olarak sunulacaktır.

II. BÖLÜM: ARAŞTIRMA ALANININ TANIMLANMASI VE UYGULANAN YERLEŞİM ANALİZİ YÖNTEMLERİ

II.1 Doğal Çevre ve Coğrafi Sınırlar:

Araştırma alanını oluşturan Yukarı Menderes Havzası, Ege Bölgesi'nin İç Batı Anadolu Bölümünde, Gördes-Uşak Yöresi'nin güney kesiminde yer almaktadır. Adından da anlaşılacağı gibi alan, Büyük Menderes Nehri'nin yukarı çığırında konumlanmakta olup jeomorfolojik ve hidrografik özellikleri bakımından havza karakterindedir.[64] Bu bağlamda araştırma alanı bütün olarak ele alındığında, yükseltisi 800-850 m. arasında değişen son derece geniş bir havza tabanıyla, bu havza tabanını çevreleyen azami yükseltisi 2446 m. ye ulaşan dağ, plato ve tepe özelliğindeki alanlar ile tanımlanabilmektedir. Bu alanların yanında, bölgede havza tabanını komşu havzalara bağlayan önemli boğazlar da yer almaktadır.[65]

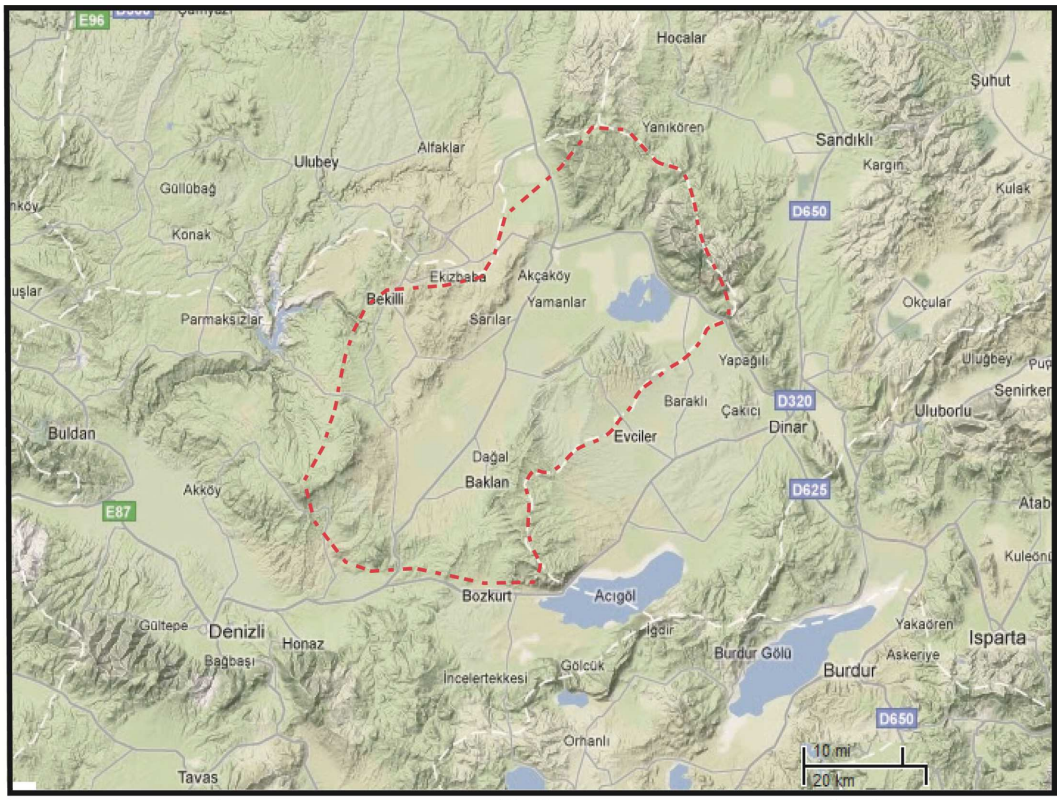

Fig. 2: Yukarı Menderes Havzası'nın Topografik Görünümü

[64] Ceylan 1998: 2.
[65] Ceylan 1998: 60.

Yüzölçümü yaklaşık 2311.6 km^2'yi bulan araştırma alanının, 815.6 km^2 (% 35.3)'sini havza tabanı, 70 km^2 sini göller (Işıklı Gölü 61.9 km^2, Gökgöl 9.0 km^2) ve 1426 km^2 sini de havza çerçevesi meydana getirmektedir (Fig.2).[66] Tüm bu jeomorfolojik özellikleri ile Yukarı Menderes Havzası, havza çerçevesi ve havza tabanı olmak üzere iki ana ünite altında sınıflandırılabilir.

Havza çerçevesi, doğuda Akdağ, kuzeydoğuda Burgazdağı, güneyde Beşparmak Dağı ve Bozdağ, batıda Büyük Çökelez Dağı, kuzeyde ise plato ve tepelerden oluşmaktadır. Bu yüksek sahalar, havza tabanının uzun eksenine paraleldir. [67]

Yukarı Menderes Havzası'nın etrafını çevreleyen yüksek alanlardan doğu kesimde olan Akdağ kütlesi, güneydoğu-kuzeybatı doğrultusunda bir uzanış göstermektedir. Bu dağlık saha üzerinde bulunan Kıraç Tepe, 2446 m. yükseltisiyle Honaz Dağı (2528 m.)'ndan sonra Ege Bölgesi'nin ikinci ve Yukarı Menderes Havzası'nın ise en yüksek zirvesini oluşturmaktadır. Akdağ kütlesinde bulunan tepeler, aynı zamanda araştırma alanının doğu sınırını belirleyen önemli yükseltilerdir; Bunlar kuzeybatıdan güneydoğuya doğru; Işıkyurdu Tepe (1514 m.), Yıldızdağı Tepe, Kocakarakaya Tepe (1704 m.), Hacıümet Tepe (2132 m.), Dalyeri Tepe (1797 m.), Göğebakan Tepe (1616 m.) ve Kavlak Tepe (1680 m.) dir. Araştırma alanının kuzeydoğu köşesinde yer alan Ortadağ (1687 m.), Akdağ kütlesinin genel doğrultusundan farklı olarak kuzeydoğu-güneybatı yönünde uzanmasına rağmen topografik özellikleri bakımından Akdağ kütlesinin devamıdır. Çobansivrisi (Çatmadağ) Tepe (1687 m.), Ayıkuzu Tepe (1628 m.), Bafayıdede Tepe (1493 m.) ve Sarıbaba Tepe (1297 m.)'si bu kütle üzerinde bulunan önemli yükseltilerden bazılarıdır. Akdağ kütlesi içinde sayılabilecek Burgazdağı (1930 m.) ise, Küfi Çayı ve bu çayın açtığı Küfi Boğazı vasıtasıyla Ortadağ'dan ayrılmıştır. Dağlık kesimin doruk noktalan, Armutçuk Tepe (1787 m.), Burgazdağı (1930 m.) ve Soğucak Tepe (1664 m.)'leridir (Fig.3).[68]

Yukarı Menderes Havza tabanını güneyden sınırlayan yüksek alanı ise, güneybatı-kuzeydoğu doğrultusunda uzanan Beşparmak Dağı oluşturmaktadır. Dağın bu uzanışı ile havza tabanı ve buradaki fay hatlarının doğrultularının koşut olması, havza tabanına bakan kuzeybatı yamaçları, çok dik topografik bir görünüm sunmaktadır.

[66] Ceylan 1998: 2.
[67] Ceylan 1998: 60.
[68] Ceylan 1998: 3.

Topocağı Tepesi (1646 m.), Beşparmak Dağı'nın en yüksek noktasıdır. Bunun dışında, Sırtlanini Tepe (1571 m.), Döşeme Tepe (1390 m.), Karacadağ Tepe (1271 m.) ve Akdağ Tepe (1006 m.) ile Tulü Tepe (1571 m.), Kocain Tepe (1546 m.), Çiltaşı Tepe (1297 m.) ve Ehiltaş (1169 m.) diğer önemli yüksek noktalardır. Bu noktalan takip eden su bölümü çizgisi Yukarı Menderes Havzası'nı Acıgöl Havzası'ndan ayırmaktadır. Araştırma alanının güney kesimindeki diğer önemli yükselti de Bozdağ (1329 m.)'dır. Bu dağlık sahanın, doğu ve kuzey yamaçları faylarla sınırlanmış ve fay diklikleriyle havza tabanından belirgin bir şekilde ayrılmıştır. Bu kesimde Damlaca Tepe (1339 m.), Anakız Tepe (1202 m.), Arza Tepe (1166 m.), Koca Tepe (1116 m.) ve Kocakıran Tepe (1097 m.) su bölümü hattının üzerinde bulunan başlıca yükseltilerdir (Fig.3).

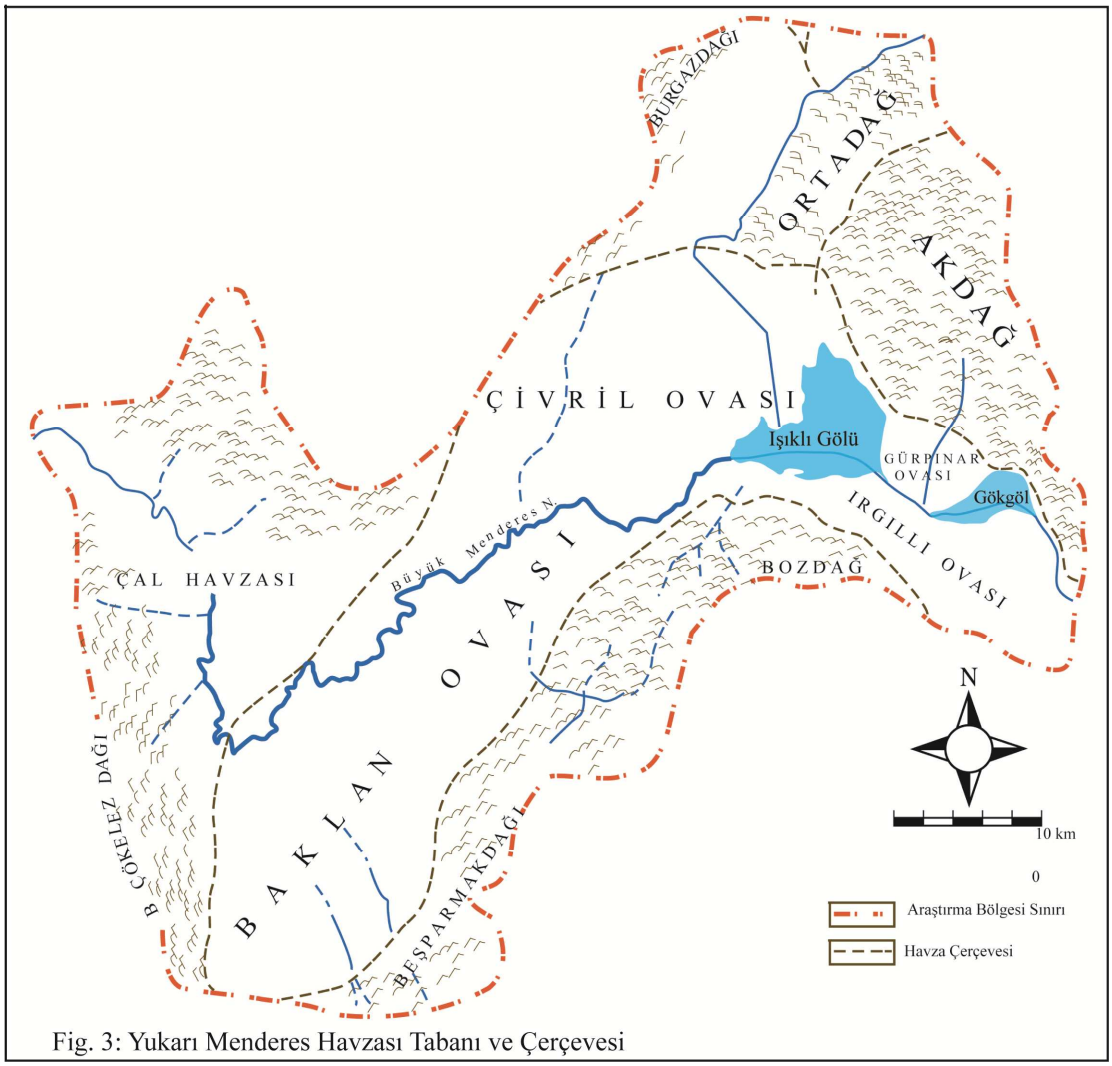

Fig. 3: Yukarı Menderes Havzası Tabanı ve Çerçevesi

Kuzey-güney uzanımlı Büyük Çökelez Dağı (1841 m.) Yukarı Menderes Havzası'nın batı kesimini sınırlandırmakla birlikte, dağın devamı niteliğinde olan tepeler, ayrı bir kol halinde kuzeydoğu yönünde uzanarak Yukarı Menderes Havzası'nı kuzeyden çevrelemektedir.[69] Kuzeyden güneye doğru en önemli yükseltileri; Damlalıburun Tepe (1100 m.), Tuğlu Tepe (935 m.), Karadağ Tepe (1060 m.), Boz Tepe (1015 m.), Keçi Tepe (1109 m.), Kumdede Tepe (1573 m.), Türkmen Tepe (1236 m.), Akkırma Tepe (1158 m.) ve Pınarlık Tepe (1064 m.)'leridir. Havzanın kuzeyinde bulunan Beşikkaya Tepe (1267 m.), Kocagögüs Tepe (1242 m.), Karageli Tepe (1230 m.) Keçiikaklığı Tepe (1184 m.) Karaağaçlı Tepe (1214 m.)'leri de, yine yüksek noktalardan bazılarıdır.[70]

Havza tabanı, ise jeomorfolojik özellikleri bakımından bütünlük arz eden ve alüvyonlardan oluşan ovalık bir sahadır. Havza tabanından yüksek kesimlere geçiş, çoğunlukla fay dikliklerine rastlayan yamaçlarla olur. Bu yamaçlar, genellikle asimetrik özellikler sunar. Ayrıca havza tabanı, güneydoğuda alçak bir eşikle Dinar Ovası'ndan ayrılır. Kuzeybatıda ise, Seyitler Boğazı vasıtasıyla Çal Havzası'na bağlanmaktadır.

Havza tabanı, Büyük Menderes Nehri ve Işıklı Gölü'nün konumlan dikkate alındığında, bazı bölümlere ayrılabilmektedir.[71] Genel olarak Yukarı Menderes Havzası'nın taban uzunluğu 55 km., genişliği yer yer 12-15 km. ve yükseltisi ise 800-850 m. arasında değişmektedir. Havza tabanında Çivril, Gümüşsuyu, Irgıllı ve Baklan ovaları yer almaktadır.

Havza tabanının kuzeydoğu kesiminde yer alan *Çivril Ovası*, doğuda Akdağ, kuzeydoğuda Ortadağ, kuzey ve kuzeybatıda Burgazdağı, güneyde Işıklı Gölü ve Büyük Menderes Nehri'yle sınırlanmaktadır. Ovanın yüzölçümü yaklaşık 303.1 km.^{2} olup deniz seviyesinden yüksekliği 810 ile 850 m. arasında değişmektedir.[72]

Çivril Ovası, Küfi Çayı'nın taşıdığı erozyon malzemesinin biriktiği bir birikim sahasıdır. Bu nedenle, ovadaki alüvyon kalınlığı, yer yer 50-60 m.yi bulmaktadır. Çivril Ovası'nı çevreleyen yüksek rölyefin eteklerinde yer yer dağ eteği ovaları ya da plato özelliğinde olan kısımlar da görülmektedir. Çivril Ovası'nın kuzeydoğusundaki

[69]Ceylan 1998: 4.
[70]Ceylan 1998: 5.
[71]Ceylan 1998: 148.
[72]Ceylan 1998: 151.

Cumalar, Yeniköy ve Yuvaköy arasındaki ve batısındaki, Kocayaka ile Gelinören köyleri arasında bu dağ eteği ovaları bulunmaktadır. Aynı şekilde Çivril Ovasının kuzeybatısında Karabedirler ve İmrallı'da yer yer 1000 metre yüksekliğe ulaşan plato zellikli alanlar ve dağ eteği vadileri yer almaktadır (Fig.4).

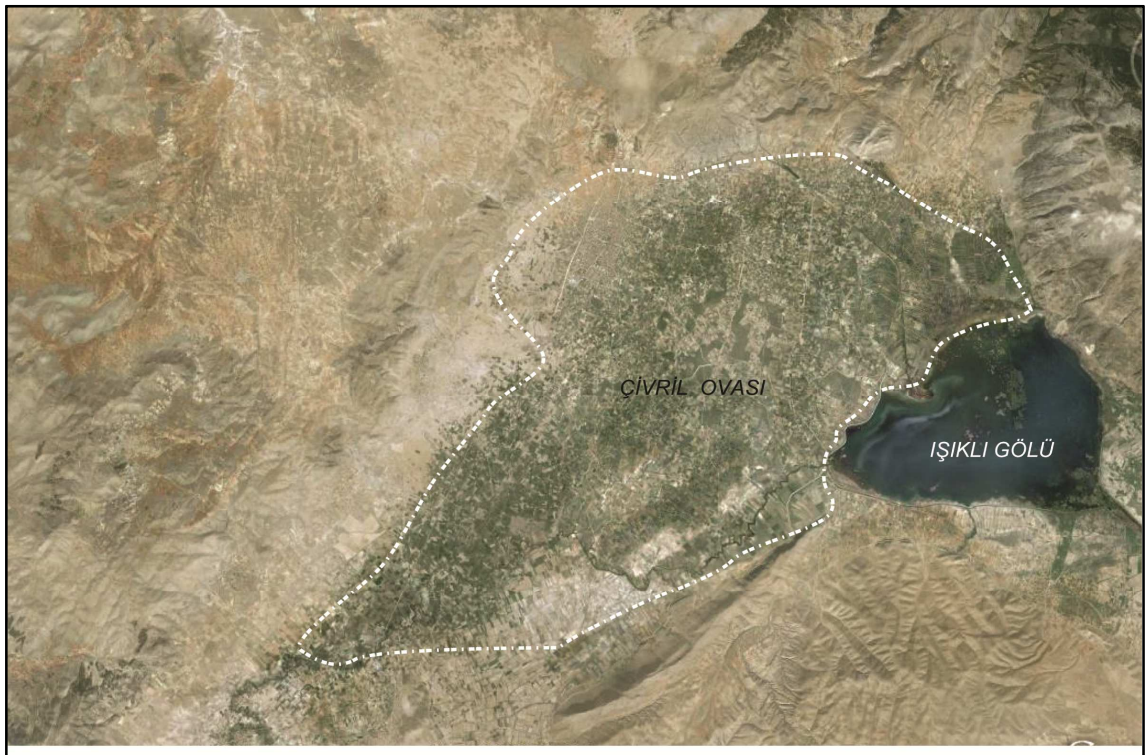

Fig. 4: Çivril Ovası ve Sınırları

Gürpınar (Gümüşsuyu) Ovası ise Yukarı Menderes Havzası'nın kuzeydoğusunda, Işıklı Gölü'nün güneydoğusunda yer almaktadır. Ova, kuzeyden Akdağ, batıdan Işıklı Gölü, güneyden Gökgöl ve Büyük Menderes Nehri, doğudan ise Akdağ ve Gökgöl ile sınırlandırılmıştır. Bu sınırlar içinde, ovanın doğu-batı doğrultusundaki uzunluğu 7 km., genişliği 5.5 km. olup 30.2 km^2 lik bir alanı kaplamaktadır. Oval şekilli uzanım gösteren ovanın denizden yüksekliği 817 m.'dir (Fig.5).

Yukarı Menderes Havzası'nın diğer bir düzlüğünü *Irgıllı Ovası* oluşturmaktadır. Işıklı ve Gökgöl'ün güneyi ile Bozdağ kütlesi arasında yer alan ve deniz seviyesine göre yükseltisi 818 m. ile 838 m. arasında değişen ovanın genişliği yaklaşık 88.7 $km.^2$ dir. Ovada, alüvyon kalınlığı farklı değerler arz eder. Özellikle Bozdağ kütlesine doğru gidildikçe kalınlık azalarak bir kaç metreye kadar inmektedir (Fig.5).

Fig. 5: Gürpınar ve Irgıllı Ovalarının Sınırları

Araştırma alanının en büyük düzlüğü 35 km. uzunluğu ve 15 km. genişliğiyle, 393.7 km^2 lik bir alana yayılan *Baklan Ovası'*dır. Yukarı Menderes Havzası'nın güneybatısında yer alan ova, güney ve doğudan Beşparmak Dağı ve onun devamı olan tepeler tarafından çevrelenmiştir. Batı yönünde Büyük Çökelez Dağı, kuzeyde ise Büyük Menderes Nehri ile sınırlanmaktadır. Diğer bir deyişle Çivril Ovası ile tek doğal sınırı Büyük Menderes Nehri oluşturmaktadır. Ovanın, deniz seviyesine göre yüksekliği 810 ile 850 m. arasındadır. Bununla birlikte, Karacahöyük'ün batısı ile kuzey kesimlerinde, yükselti değerleri yer yer 800 m. ye kadar inmektedir.

Baklan Ovası'nda alüvyon kalınlığı Çivril Ovası ile karşılaştırıldığında son derece düşüktür (Fig.6). Ovanın orta kesimlerinde alüvyon kalınlığı genellikle 15-20 m. civarındadır. Hatta bazı kesimlerde, bu kalınlık üst Neojen'e ait litolojik birimler (kalker ve marnlar) yer yer yüzeyde görülebilmektedir. Örneğin, Karacahöyük'ün 1 km. kadar doğusunda açılmış sulama kanalından yapılan gözlemler bu durumu net olarak ortaya koymaktadır.

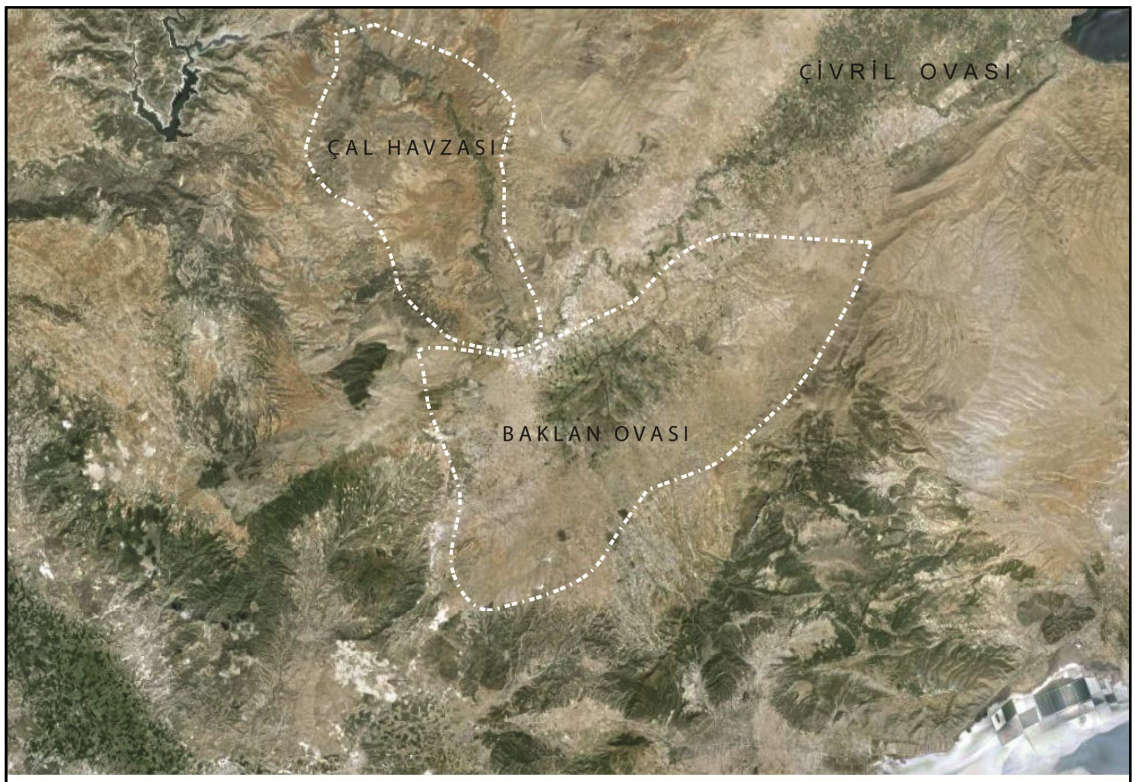

Fig. 6: Baklan Ovası ve Çal (Erenler) Havzası Coğrafi Sınırları

Yukarıda detaylı olarak anlatılan ovalardan oluşan Yukarı Menderes Havzası'nın tabanı bir eşikle batıda yer alan *Çal (Erenler) Havzası*'ndan ayrılmaktadır. Araştırma bölgemiz içinde yer alan Çal Havzası'nın çerçevesini, Büyük Çökelez Dağı ve devamı olan tepeler oluştururken,[73] tabanını ise genellikle alüvyal kökenli bir ova oluşturmaktadır. Yaklaşık 342.9 km^2'lik bir alanı kaplayan Çal Havzası'nın çerçevesini oluşturan tepelerin yanında, Dürnük T.(940 m.), Yeldeğirmeni T.(991 m.) ve Asar Tepe (957 m.) havzanın diğer önemli topografik yükseltilerdir. Asar Tepe, konumu bakımından, Bekilli ve çevresini kısmen havza tabanından ayırmakta ve ayrıca, yöreyi stratejik açıdan kontrol etmektedir (Fig.3, Fig.6). Nitekim yaptığımız yüzey araştırması çalışmasında, söz konusu tepe üzerinde prehistorik bir yerleşim tespit edilmiştir.

Çal (Erenler) Havzası'nın tabanı ise, alanın Büyük Menderes Nehri tarafından kısmen boşaltılması sonucunda meydana gelen küçük vadi boyu ovası karakterindedir. Uzunluğu yaklaşık 12 km., genişliği de yer yer 2 km.yi bulmaktadır. Ovanın yükseltisi

[73] Bu tepeler, Büyük Çökelez Dağı'nın kuzey ve kuzeydoğu yönünde devamıdır. Tepelerin başlıcaları, Çalca T.(899 m.), Kavakdağı T.(1334 m.), Poyrazlı T.(1131 m.), Damlalıburun T.(1100 m), Karadağ T.(1060 m.), Boz T.(1015 m.) ve Keçi T.(1109 m.) dir.

650-700 m. arasındadır. Ova tabanında ise bir kaç metre kalınlığında yeni alüvyonlar yer almaktadır. Çal (Erenler) Ovası'nın kenar kesimlerinde, çoğunlukla iki veya üç tarafı akarsu vadisi tarafından çevrili tepelere rastlanmaktadır. Bu tepeler, akarsu menderesleri nin iyice gelişmesi sonucunda oluşmuşlardır.

Araştırma bölgesinde yer alan bu alanların yanında, havza tabanını komşu havzalara bağlayan önemli geçitler ve boğazlar da yer almaktadır. Bölgenin kuzeydoğusunda Sandıklı-Afyon eski kervan yolu, kuzeyinde Uşak'a ve dolayısıyla Smryna'ya, doğuda ise göller yöresine açılan yol yine havza vasıtasıyladır. Sözü edilen yollar, güneyde Denizli ve Aydın üzerinden kıyı bölgelere ulaşmaktadır. Bu anlamda Yukarı Menderes Havzası, iç bölgelerle kıyı arasındaki geçiş noktaları üzerinde yer almaktadır (Fig.3).

Yukarı Menderes Havzası'nı komşu bölgelere bağlayan boğazlardan biri Akdağ üzerinde, diğeri Ortadağ ve Burgaz Dağı'nı ayıran kesimde, bir diğeri ise Büyük Çökelez Dağı üzerinde yer almaktadır. Akdağ kütlesi üzerinde yer alan Düzbel, mikro boyutlu bir çöküntü alanıdır. Burası kuzeydoğuda Sandıklı Ovası'na, güneybatıda ise Gümüşsu Ovası'na geçişi sağlamaktadır. Yaklaşık 15 km. uzunluğunda olan Düzbel Boğazı'nın 6 kilometresi inceleme sahasında, 9 kilometresi de Sandıklı Havzası'nın sınırları içinde kalmaktadır. Düzbel'in deniz seviyesinden yüksekligi 1150-1400 m., Gümüşsu Ovasi'ndan nispi yüksekligi ise 350-550 m. civarında olup en dar yeri 200-250 m. kadardır.[74]

Ortadağ ve Burgaz Dağı'nı ayıran kısımda yer alan Küfü Çayı Boğazı, Küçük Mahman Dere, Basağaç Boğazı'ndan geçerek Sandıklı Havzası'na ulaşmaktadır. Yaklaşık 5 km. uzunluğunda, 20-50 m. genişliğinde olan boğazın derinliği, 50-70 m. kadardır.

Büyük Çökelez Dağı üzerinde yer alan boğaz ise, Seyitler Boğazı olarak adlandırılmaktadır. Burası Yukarı Menderes havza tabanının, Çal (Erenler) Havzası'na bağlamaktadır. Büyük Menderes Nehri, Baklan Ovası'ndan sonra Seyitler Boğazı boyunca devam eder. Çal'ın 5 km. kadar güneydoğusunda, Yukarıseyit ve Aşağıseyit köyleri arasında bulunan boğazın uzantısı sık sık değişmekle birlikte, genel olarak

[74]Ceylan 1998: 70-71.

güney-kuzey yönündedir. Uzunluğu yaklaşık 2 km., genişliği 40-50 m., derinliği ise 80-100 m olan boğazın bazı kesimlerde 7-10 m. ye kadar daraldığı görülmektedir.[75]

Yukarıda detaylı olarak değindiğimiz Yukarı Menderes Havzası'nın, ova, dağ, plato, boğaz gibi unsurları içeren jeomorfolojik yapısı, bölgenin farklı geçim modellerinin oluşumuna uygun bir ortam sağlamıştır. Bunun yanı sıra araştırma bölgesinin hem havza çerçevesinde hem de havza tabanında akarsu, dere ve göl gibi çok sayıda su kaynağı yer almaktadır. Ancak özellikle araştırma bölgesinin kuzeyi ve kuzeydoğusunda uygulanan modern tarım stratejileri nedeniyle, bölgenin coğrafi özellikleri nispeten değişikliğe uğramıştır. Çivril Ovası'nda yer alan Işıklı Gölü 1960'lı yıllara kadar A sınıfı sulak bir alandı. 1930 yılında başlayan ve 1968 yılına kadar devam eden kurutma ve baraj gölüne çevirme süreci sonunda, göle ait 2000 hektara yakın bataklık alan kurutulmuştur. Günümüzde Işıklı Gölü vasıtasıyla, Çivril ve Baklan ovalarına ait 80.000 ha. tarım alanının sulanması sağlanmaktadır. Dolayısıyla bu durum bölgenin hidrografik şebekesinde bir takım değişikliklerin olmasına yol açmıştır. Nitekim bu düzenlemeler bölgede bazı nehir yataklarının değişikliğe uğramasına ve bölgede yer alan bazı göllerin kurumasına neden olmuştur.

Bölgesel yerleşim analizinde, ele alınan yerleşimlerin bulundukları doğal çevrenin tanımlanması ve bu çevre ile olan ilişkileri son derece önemli bir parametredir. Bu bağlamda tez çalışmasında, gerek hava fotoğrafları gerekse eski haritalar üzerinde detaylı inceleme yapılmış ve araştırma bölgesinin değişikliğe uğramadan önceki doğal çevresi kurgulanmaya çalışılmıştır. Aynı zamanda Prof. Dr. Emel Oybak Dönmez denetiminde araştırma bölgesinde yürüttüğümüz sondaj çalışmaları ve buna bağlı olarak gerçekleştirilen palinoloji çalışmaları, bölgenin prehistorik dönem çevresine ilişkin bazı ipuçları sunmuştur. Aşağıda öncelikli olarak bölgedeki var olan ve yok olmuş akarsu kaynakları ve göller ele alınacak, ardından palinoloji çalışmalarının sonuçları sunulacaktır.

584 km. uzunluğu ile yalnızca araştırma bölgesi olan Yukarı Menderes Havzası'nın değil aynı zamanda Ege Bölgesi'nin en büyük akarsuyu Büyük Menderes Nehri'dir (Fig.7). Bölgenin kuzeydoğusunda yer alan Küfü Çayı ve güneydoğusunda

[75]Ceylan 1998: 237.

yer alan Dinarsuyu, inceleme bölgesinde yer alan Işıklı Gölü'ne boşalmakta ve bu göl çıkışından itibaren de Büyük Menderes Nehri'ni oluşturmaktadır. Nehir, Işıklı Gölü'nden çıktıktan sonra, Yukarı Menderes Havzası tabanında genellikle kuzeydoğu-güneybatı istikametini takip eder ve Çal'ın güneydoğusunda bir dirsek yaparak kuzey istikametine yönelir. Bekilli'nin güneyinde ise güneydoğu-kuzeybatı doğrultusunda akar. Bu kesimde Karapınar Deresi'nin sularını da alır. Yeşilova Köyü'nün yakınında yine bir dirsek yaparak güneybatıya döner ve araştırma sahasından çıkar.

Büyük Menderes Nehri'nin yukarı havzasında, bu nehre sularını boşaltan önemli kollardan birisi de Küfi Çayı'dır. Dar ve derin bir boğazı geçtikten sonra Çivril Ovası'na dâhil olan ve Küçük Sincanlı ve Sandıklı havzalarının sularını, Yukarı Menderes Havzası'na taşıyan bu çayın toplam uzunluğu 98.1 km.'dir. Akarsuyun yatak uzunluğunun yaklasik 24 km.'si (% 24.5) Küçük Sincanlı, 28.5 km.'si (% 29.0) Sandıklı Havzası ve 45.6 km. si (% 46.5) de inceleme bölgesinde yer almaktadır. Sandıklı Havzası'nın batısında Küfi Boğazı'na giren çay, Şeyhyahşi Köyü'nün 1.5 km. kadar kuzeydoğusunda inceleme bölgesine dâhil olmaktadır.

Daha önce de bahsettiğimiz gibi araştırma bölgesinde tespit edilen bazı eski akarsu yatakları bulunmaktadır. Üçü Küfü Çayı'na, biri de Akgöz Deresi'ne ait olmak üzere toplam dört eski akarsu yatağı, genellikle kuzey-güney, kuzeydoğu-güneybatı yönlerinde ve kabaca birbirine paralel bir şekilde uzanmakta ve her biri, Büyük Menderes Nehri'ne kadar ulaşmaktadır.

Küfi Çayı eski yataklarının genişliği genellikle 25-30 m., derinliği ise 1-4 m. arasındadır. Ancak, yatakların bazı kesimleri, zirai faaliyetlere açılmış ve bu nedenle özgün özelliklerini kaybetmistir. Hatta bu yatakların yer yer tarla yolu olarak da kullanıldığı tespit edilmiştir.

Küfü Çayı'nın en eski yatağı, Çivril Ovası'nın batısında yer alan Azmak Dere adı verilen mecradır. Günümüzde bu yatak, Çivril'in batısındaki yüksek sahalardan beslenen küçük dereler tarafından kullanılmaktadır. Azmak Dere yatağı, Koçak, Çivril ve Beycesultan Höyüğü'nü takiben Sarıbeyli Höyüğün batısında Büyük Menderes Nehri'ne bağlanmaktadır. Beycesultan'da 2007 yılında gerçekleştirdiğimiz sondaj çalışmalarında da Azmak Dere yatağına ilişkin verilere ulaşılmıştır. Höyüğün iki ayrı

bölgesinden elde edilen karot örnekleri üzerinde yapılan incelemelerde, nehrin taşkınlarına ilişkin tabakalara rastlanmıştır (Fig.7).

Küfü Çayı'na ait ikinci yatak; Çivril, Kızılcasöğüt, Şenköy doğrultusunda uzanmakta olup, Beycesultan Höyüğü'nün güneyinde birinci yatağa kavuşur. Dolayısıyla bu yatak, birinci yatağın bir parçası durumundadır.

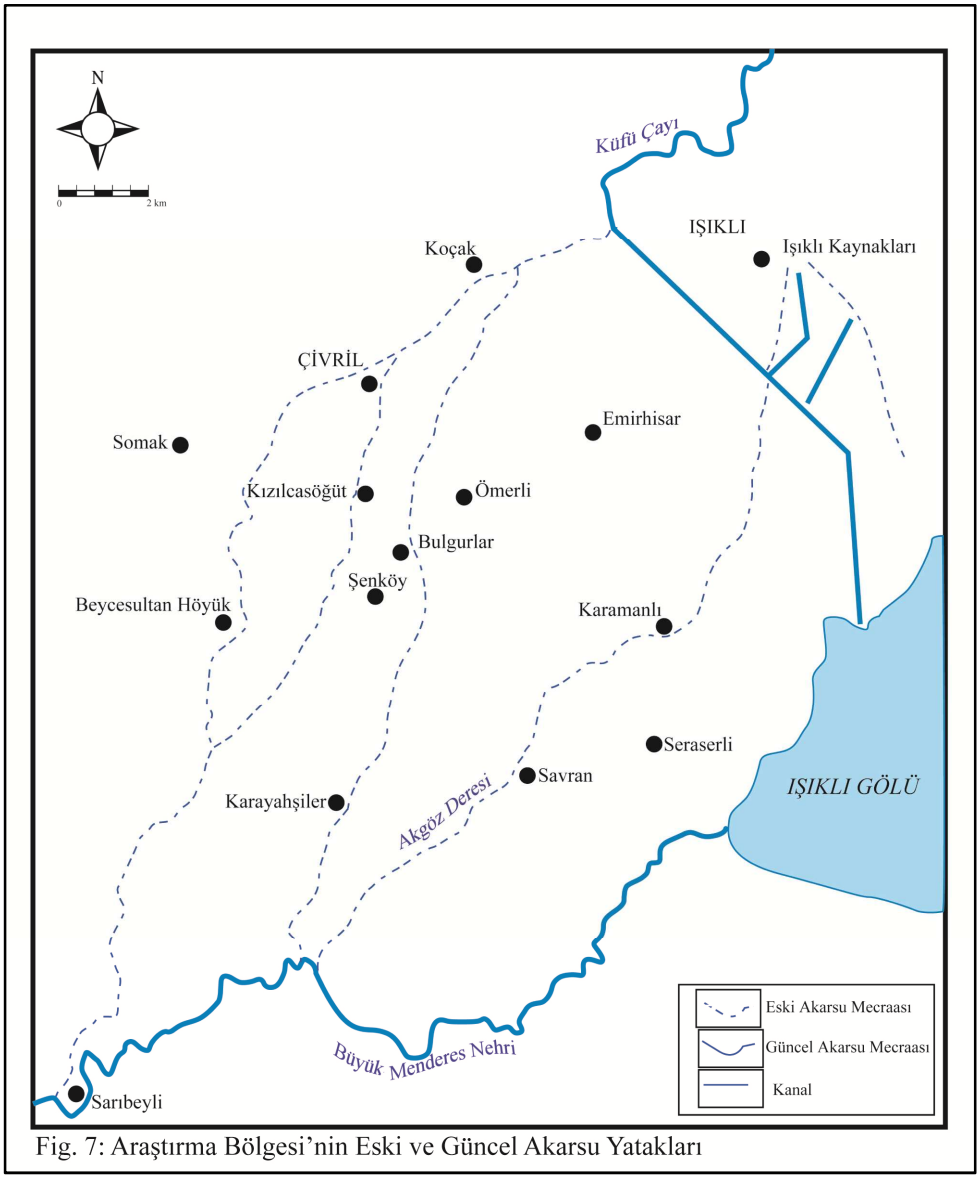

Fig. 7: Araştırma Bölgesi'nin Eski ve Güncel Akarsu Yatakları

Üçüncü yatak ise; Küfü Çayı'nın bir kanalla Işıklı Gölü'ne bağlanmadan yani 1952 yılından önce kullanmış olduğu en son doğal yatağıdır. Bu yatak, Koçak, Bulgurlar, Karayahşiler hattını takiben Büyük Menderes Nehri'ne ulaşmaktadır. Bu

yatak da diğerlerine paralel olarak uzanmaktadır. Ancak, uzunluğu biraz daha azdır. Özet olarak, Küfü Çayı, üç eski yatağının yanı sıra derivasyon kanalı da dâhil edilirse, batıdan doğuya doğru 4 kez yer değiştirmiştir. Bunun ilk üçü doğal, sonuncusu ise suni olarak gerçekleşmiştir.

Diğer bir eski nehir yatağı, Işıklı kaynaklarıyla beslenen Akgöz Deresi'ne aittir. Akgöz Deresi, Çivril Ovası'nın kuzeydoğu-güneybatı dogrultusunda kat ederek, Karamanlı ve Savran'ı takiben Karayahşiler'ın güneyinde Büyük Menderes Nehri'ne ulaşıyordu. Nitekim Kiepert'in haritasında da Akgöz Deresi'ne ait bu akış, doğrultusu görülmektedir.[76] Işıklı kaynaklarından boşalan suların 1952 yılında bir kanalla Küfü Çayı Kanalı'na bağlanmasıyla, Akgöz Deresi'nin yatağı da eski bir mecra haline gelmiştir (Fig.7).

Akarsu ve derelerin yanı sıra araştırma bölgesinde dört adet göl yer almaktadır (Fig.8). Bunlardan ikisi kurumuş olup (Kanlıgöl, Dayılargölü), ikisi hali hazırda araştırma bölgesinin kuzeydoğusunda yer almaktadır (Işıklı Gölü, Gökgöl).

Bu göllerden ilki, Çivril'in 12 km. kadar güneydoğusunda yer alan Işıklı Gölü'dür. Akdağ ile Bozdağ kütleleri arasında, güneydoğu-kuzeybatı doğrultusunda uzanan tektonik kökenli göl, 61.7 km^2 yüzölçümüyle Ege Bölgesi'nin büyük göllerinden biridir. Bölgenin hidrografik ağı içinde ayrı bir yeri ve önemi vardir. Çünkü burası, Dinarsuyu, Küfi Çayı ve yüksek debili kaynak (Işıklı, Yuva, Gökgöl ve Bektaş Pınarı) sularının toplandığı önemli bir kavşak sahasıdır. Göl suları büyük ölçüde Büyük Menderes Nehri tarafından tahliye edilmektedir. Günümüzde Işıklı Gölü'nün bulunduğu çukur saha, batıda (Çivril Ovası'nda), Küfü Çayı'nın oluşturduğu alüvyal bir set ile sınırlanmıştır. Buna karşılık, gölün güneydoğu kesiminde de benzer bir setlenme mevcuttur. Çünkü, Akçay'ın birikintisi (Gümüşsu Ovası) Işıklı Gölü'nü güneydoğuda sınırlandırmış ve ayrıca, Gökgöl çukurluğundan da kısmen ayırmıştır. Öte yandan Işıklı Gölü ve çevresi, 1949'da kısmen başlanan, 1963'de ise tamamen şekillenen hidrolojik düzenlemeden önce, daha çok bir bataklığın özelliklerini göstermekteydi.

Bu nedenle, 20. yüzyılın ortalarına kadar çeşitli haritalarda, bugünkü göl sahası ve çevresi tamamen bataklık olarak gösterilmiştir. Nitekim 19. yüzyılın sonunda

[76]Kiepert 1890-1891; Ceylan 1998: Şekil 26.

hazırlanan ve Büyük Menderes Nehri'ne ait olan bir harita ile 20. yüzyılın başlarında Philippson'un hazırladığı jeoloji haritası, bu durumu ortaya koyan birer belgedir.[77]

Özetle Işıklı Gölü çukurluğu, tektonik bir depresyonun tabanında, eğimin azlığına ve alüvyal setlere bağlı olarak oluşmuştur. Burada su kitlesinin varlığı ise, akarsu ve kaynak sularıyla güçlü bir sekilde beslenmesine bağlıdır. Bundan dolayı Işıklı Gölü bazı dönemlerde bataklık alanı, bazı dönemlerde bugünkünden daha sığ ve daha küçük boyutlu bir göldür. Nitekim bugün göl içinde kalan üç adet ada vardır. Gencelli Adası (825 m.), Evadası (820 m.) ve Kocaada (823m.) olarak adlandırılan adalar, gölün güneybatı kesiminde, kıyıdan yaklaşık 600-900 m. iceride yer alırlar. Gencelli Adası'nda, aynı isimle anılan eski bir köy yerleşme merkezine ait harabeler vardır. Aynı şekilde yapılan çalışmalarda Evadası'nda Erken Tunç Çağ'a tarihlenen bir yerleşimin olduğu anlaşılmıştır. Bu durum Işıklı Gölü kıyısında sedlerin inşa edilmesinden sonra, bu alanların su altında kaldığını göstermektedir.[78]

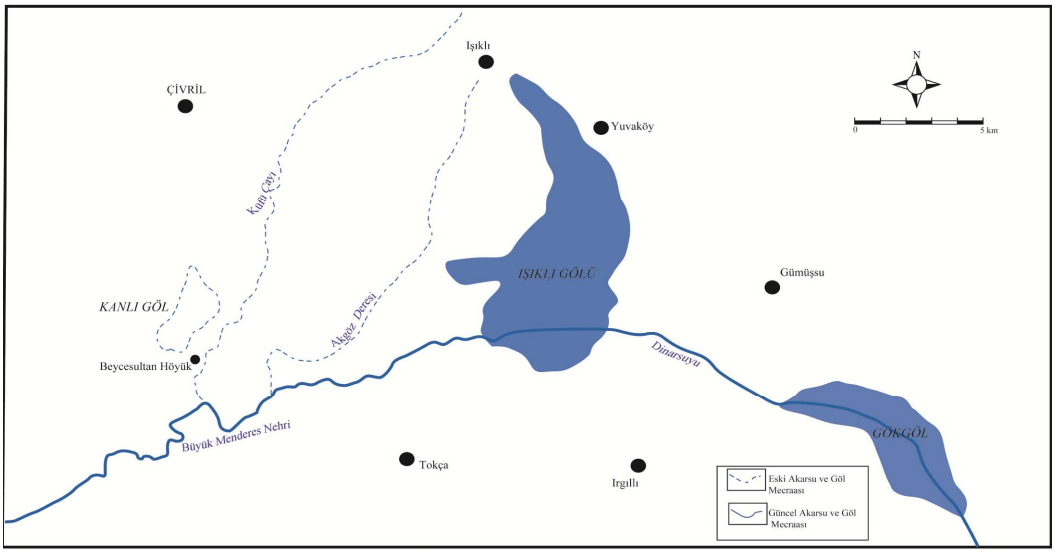

Fig. 8: Araştırma Bölgesinin Eski ve Güncel Akarsu ve Göl Yatakları

Araştırma alanında bulunan önemli tatlı su kaynaklarından birini de Gökgöl olusturmaktadır (Fig.8). Kocagöl adıyla da bilinen oluşumu bakımından Işıklı Gölü'ne benzemektedir. Göl çukurluğu, tektonik kökenli bir depresyonun tabanında yer almaktadır. Burada gölün varlığı, eğimin azlığına ayrıca, Gökgöl kaynakları ve

[77]Philippson 1913; Ceylan 1998: 190.
[78]Ceylan 1998: 190.

Dinarsuyu tarafından güçlü bir şekilde beslenmesine bağlı olmuştur. Göl çukurluğu doğuda ve kuzeyde Akdağ kütlesinin oluşturduğu yüksek bir rölyefle çevrelenmiştir. Batıda, Akçay'ın birikintisine (Gümüşsu Ovası) tekabül eden alüvyal bir setle Işıklı Gölü'nden ayrılmıştır. Bu doğal sınırlara karşılık, gölün güney kesiminde geniş, alüvyal düzlükler bulunur. Bu kesimde gölün sınırları su seviyesine bağlı olarak değişmektedir. Gölün uzun ekseni kabaca doğu-batı doğrultusunda 8.5 km., genişliği ise 2.5 km. kadardır. Fakat gölün özellikle alan ve hacminde, göl seviyesinin mevsimlik oynamalarına bağlı olarak önemli değişmeler meydana gelmektedir.

Işıklı Gölü ve Gökgöl dışında araştırma bölgesinde iki adet kurumuş eski göl havzası yer almaktadır. Bunlardan ilki Çivril Ovası'nda, Beycesultan Höyüğü'nün 200 m. kadar doğusunda yer alan Kanlı Göl'dür. Kiepert'in haritasına göre 3.6 km^2 bir alana yayılan göl taban suyu ve yağışlarla beslenmektedir.[79] Günümüzde tamamen kurutulmuş ancak daha önce bataklık görünümünde olan eski göl havzası, 1959 yılında Beycesultan kazıları sırasında çekilen fotoğrafta da görülebilmektedir.

Diğer bir eski göl havzası, Baklan Ovası'nda, Dayılar Köyü'nün 1 km. kadar güneydoğusunda yer alan Dayılar Gölü'dür. Göl çukurluğu, eski bir menderes yeniğine tekabül eder. Hatta yakın bir zamana kadar, Büyük Menderes Nehri'nin taşkınlar sırasında göl çukurluğunu sularıyla doldurduğu söylenmektedir. Gölün alanı yaklaşık 0.04 km^2 civarındadır. Yüzey sularıyla beslenen göl, yaz mevsiminde kurur. Ayrıca, küçük bir tahliye kanalıyla Büyük Menderes Nehri'ne bağlanmıştır.[80]

Yukarıda bahsedildiği gibi hali hazırda var olan ya da yatağı değişmiş olan akarsular, daha çok araştırma bölgesinin kuzeyinde yer almaktadır. Bununla beraber, Baklan Ovası'nın yer aldığı kısım, akarsu ağı ve hidrolojik potansiyel bakımından havzanın bütünü dikkate alındığında, en fakir kesimi temsil etmektedir. Burada, ovanın kuzeyinden geçen Büyük Menderes Nehri'nden başka önemli bir akarsu mevcut değildir. Beşparmak Dağı ve Büyük Çökelez Dağı'ndan beslenen akarsular ise, kısa boylu ve mevsimsel karakterlidirler. Bunlar da çoğunlukla, Büyük Menderes Nehri'ne kadar ulaşamazlar. Aynı durum yer altı suları için de geçerlidir. Araştırma bölgesinin

[79]Kiepert 1890-1891; Ceylan 1998: Şekil 26.
[80]Ceylan 1998: 151.

kuzeyinde yer alan, hem Havza çerçevesini oluşturan Akdağ'ın bulunduğu alan hem de havza tabanını oluşturan saha yeraltı suları bakımından son derece zengindir. Havza tabanını oluşturan, Çivril, Gümüşsu, Irgılı ovaları, yeraltı suları için uygun bir ortama sahiptir. Alüvyon kalınlığının yer yer 50-60 m. ye ulaştığı bu sahalar, doğudan Akdağ kütlesinin yeraltı ve yüzey suları tarafından sürekli olarak beslenmektedir.[81] Bu bağlamda yeraltı suyu, Işıklı ve Gökgöl civarında sürekli yüksek seviyesini koruyabilmekte ve bazen 2-3 m. de bulunmaktadır. Öte yandan bu durum bölgede yer yer bataklık alanlarının oluşumuna yol açmaktadır. Baklan Ovası ise, yeraltı suyu potansiyeli ve beslenmesi bakımından nispeten zayıfdır. Çünkü bu kesim daha önce de belirttiğimiz gibi, alüvyal dolgu kalınlığının azlığının yanında, yeraltı sularının beslenmesini sağlayacak bol yağışlı sahalardan da büyük ölçüde yoksundur.[82] Araştırma sahasının iki ayrı kesiminde görülen bu durumun, yerleşim alanı seçiminini büyük ölçüde etkilediği düşünülmektedir.

Havzada Prof. Dr. Emel Oybak başkanlığında Çivril Ovası sınırları içinde bulunan ikisi kurumuş biri halen mevcut üç göl yatağında yürütülen çalışmaların sonuçlarını kendisi aşağıdaki gibi özetlemektedir:

"Çivril Ovası'nın bulunduğu alandan elde ettiğimiz sondajlarda ağaç/çalı grubu içinde çam, meşe, servigiller ve ardıç polenleri belirgin olup çam ağacı (*Pinus*) polenleri daha yüksek kesimlerden rüzgârla taşınarak havzalara ulaşmış olduğu düşünülmektedir. servigiller (Cupressaceae), ardıç (*Juniperus*) ve meşe (*Quercus*) polen miktarlarının yer yer belirgin oluşu, açık alanları tercih eden bu maki bitkilerinin, havzaların yakınındaki yamaçları işgal etmiş olabileceklerini düşündürmektedir. Söğüt (*Salix*) ağaçları sulak yerlere yakın kesimlerde yer bulmuş, ıhlamur (*Tilia*) ve ceviz (*Juglans*) ağaçları yetiştirilmiş olmalıdırlar. Poaceae – tahıl tipi polenler tarla tarımı, *Plantago* ve *Rumex* ise otlatma faaliyetleri ile ilgili ipuçları sağlamaktadır. Bu durum, hem tarım hem de hayvancılık etkinliklerinin bir arada sürdürüldüğüne işaret etmektedir. Çalışma alanının doğu kesiminde ve Akdağ'ın güneyinde uzanan Gökgöl'ün çayırlık kesimine ait profilde çam ağacı (*Pinus*) polenleri baskın durumdadır. Bu durum, günümüzde olduğu gibi, geçmişte de Akdağ ve yakın çevresindeki yüksek kesimlerde çam ağaçlarının baskın olduğuna işaret etmektedir. Bununla birlikte, aynı profilde meşe (*Quercus*) ve

[81]Ceylan 1998: 215.
[82]Ceylan 1998: 216.

ardıç (*Juniperus*) polenlerinin belirgin oluşu, çam ormanlarının tahrip edildiği yerlerde bu bitkilerin yayıldığını önermektedir. Nitekim Filicales (eğrelti) üyelerinin sporlarının yer yer kendini göstermesi açık alanların varlığı için destekleyici kanıt sağlamaktadır. Gökgöl havzasının sulak yerlerine yakın kesimlerinde söğüt ağaçları varlığını sürdürmüş olmalıdır. Havzada insan etkinlikleri ile ilişkilendirilebilecek meyve ağaçları Rosaceae üyeleri, ceviz (*Juglans*) ve iğdedir (*Elaeagnus*). Bu alanda da otsu bitkiler çeşitlilik göstermektedir. Chenopodiaceae, Poaceae – tahıl tipi polenler ile *Plantago* ve *Rumex* polenleri bu profilde de kaydedilmiştir. Sucul bitki çeşidinin fazla olduğu bu alanda, günümüzde çayırlık olan kuzey kesimin geçmişte su ile kaplı olduğu önerilebilir."[83] E. Oybak-Dönmez'e göre, diğer Güneybatı Anadolu profilleri ile karşılaştırılıldığında, havzada ele alınan profillerin günümüzden yaklaşık 4000-5000 yıllarından sonraki dönemi yansıtmaktadır.

II.2. Yukarı Menderes Havzası Yüzey Araştırması*: Kapsamı, Yöntemi ve Uygulanan Yerleşim Analizi Teknikleri*:

Yukarı Menderes Havzası'nın sosyo-ekonomik süreçlerinin açıklanması amacıyla uygulanacak bölgesel analiz yöntemleri için, 2003-2009 yılları arasında Doç. Dr. Eşref Abay başkanlığında araştırma bölgesinde gerçekleştirdiğimiz sistematik yüzey araştırması, temel veri tabanını oluşturmaktadır. Yüzey araştırmaları sonunda, toplam 106 yerleşim yeri tespit edilmiş olup bunlardan 73 tanesi tez çalışmasında ele aldığımız dönemler hakkında bilgi vermektedir.

Genel olarak yüzey araştırmasının kapsamı, araştırma bölgesinin sahip olduğu farklı coğrafi sahalara koşut olarak gelişen iskân tiplerini ortaya koyacak şekilde düzenlenmiştir. Bu bağlamda, 2003-2006 yılları arasında kuzey kısımda (Çivril Ovası, Gümüşsu Ovası ve Irgıllı Ovası), 2007-2009 yılları arasında güney kısımda (Baklan Ovası) yapılan arazi çalışmaları ile havza tabanının tamamı ve Çal (Erenler) Havzası araştırma kapsamına alınarak incelenmiştir (Fig.9).

[83] Sayın Oybak-Dönmez'e yukarıda sunduğumuz ön raporundan ötürü çok teşekkür ederiz.

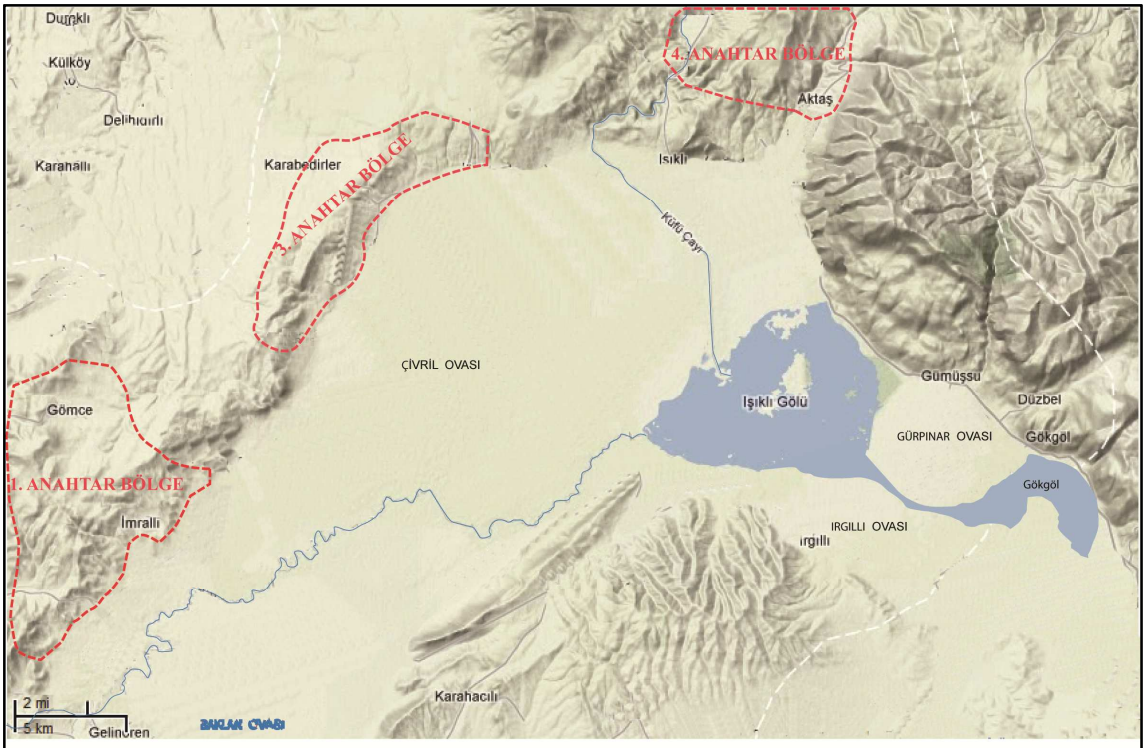

Fig. 9: Birinci, Üçüncü ve Dördüncü Anahtar Bölge

Araştırma bölgesi içinde yer alan havza çerçevesinde ise, farklı coğrafi yapılara sahip anahtar bölgeler seçilerek araştırma kapsamına alınmıştır. Bu doğrultuda havza tabanını çevreleyen yüksek rölyefin üzerinde yer alan dağlık kesim, plato özelliğinde olan kısımlar ve boğazlar olmak üzere üç farklı coğrafi alanı temsil eden dört ayrı anahtar bölge oluşturulmuştur: Dağlık kesimde yer alan iki anahtar bölgeden biri araştırma sahasının kuzeybatısında, diğeri güneydoğusunda yer almaktadır (Fig.9, Fig.10). Kuzeybatıda yer alan bölge, Büyük Çökelez Dağı'nın kuzey uzantısı üzerinde olup Beycesultan Höyüğü'nün güneybatısındaki İmrallı mevkiini de içine alan 2538 hektarlık alanı kapsamaktadır. Söz konusu alan 1100-1050 m. yükseklikte yer almaktadır. Güneydoğuda yer alan bölge ise, Beşparmak Dağları üzerinde, 2800 hektarlık bir alanı kapsayan ve deniz seviyesinden 1200-1100 m. yükseklikte yer alan bölgedir.

Üçüncü anahtar bölge, Çivril Ovası'nın kuzeybatısında yer alan Karabedirler mevkiini kapsayan plato özelliği gösteren sahadır. Yaklaşık 1500 hektarlık bir alanı kapsayan alan, deniz seviyesinden 900-1000 metre yüksekliktedir (Fig.9).

Dördüncü anahtar bölge ise, araştırma bölgesinin havza tabanını, Sandıklı'ya bağlayan Küfü Çayı Boğazı'nda yer almakta olup 2500 hektarlık alanı kapsamakta ve deniz seviyesinden 1300-1030 metre yükseklikte bulunmaktadır (Fig.9).

Fig. 10: İkinci Anahtar Bölge

Söz konusu alanlarda gerçekleştirilen yüzey araştırmasının yöntemi, Yukarı Menderes Havzası'nın sosyo-ekonomik yapılanması ve örgütlenme biçimini anlamaya yönelik uygulanacak olan bölgesel yerleşim analizi gerçekleştirilmesine olanak sağlayacak şekilde geliştirilmiştir. Araştırma bölgesine uygulanan yerleşim analizi tekniklerini, nüfusun hesaplanması, yerleşimlerin boyut dizilimi kuralı (rank size analyse) analizi, yerleşimlerin erim alanı analizi (site-catchment analyse) ve tarımsal kullanım alanı (agricultural sustaining area) hesabı oluşturmaktadır.

Nüfusun Hesaplanması:

Bir bölgedeki sosyal örgütlenmenin tanımlanmasında, gerek yerleşim özelinde gerekse iskân alanının tamamını içine alan bölgesel ölçekte nüfusun yoğunluğunun anlaşılması son derece önemlidir. Merkez yerleşimlerin tespiti, potansiyel iş gücünün

miktarı, çevrenin nüfusa yeterliliği ve bu bağlamda nüfusun baskı unsuru olup olmadığı gibi birçok önemli faktör, nüfus yoğunluğunun bilinmesi ile yakından ilişkilidir. Aynı zamanda, sosyal örgütlenmenin çapı da nüfus büyüklüğü ile koşut gelişen bir kavramdır. Bu bağlamda bir yerleşimdeki nüfusun nasıl hesaplanabileceği konusu birçok bilim adamı tarafından araştırılan ve tartışılan bir konu olmuştur.[84]

Ön Asya üzerine çalışan araştırmacılar, geleneksel olarak nüfus hesabını, yerleşimin toplam alanını temel bir yoğunluk birimiyle çarparak elde etmektedirler. Bu yaklaşımın öncüleri, daha çok İran'da yapılan etnoarkeolojik çalışmalardan hareketle bazı varsayımlar geliştirmişlerdir. Bu araştırmalardan ilki, F.G.L. Gremliza'nın İran'ın güneybatısındaki Dez pilot bölgesinde gerçekleştirdiği çalışmadır.[85] Bu çalışma sonucunda elde edilen hektar başına 200 kişinin düştüğü değeri birçok bilimadamı tarafından da kabul görmüştür.[86] Bununla beraber yapılan antropolojik çalışmalar, 200 kişi/hektar biriminin Yakın Doğu' daki birbirinden farklı bölgelere direkt olarak uygulanamayacağını ortaya koymuştur.[87] Bu konu üzerine çalışan diğer bir araştırmacı olan C. Kramer, İran'daki Zagros Dağları üzerinde yer alan Kangavar Vadisi'ndeki Shahabat Köyü ve çevresinde yürüttüğü araştırmalarında, bölgedeki dağlık ve tepelik arazileri için 1 hektarda 100 kişinin yaşadığı istatistiğinin doğruluğunu önermiştir. Gerçekleştridiği çalışmalarında modern yerleşim yoğunluklarının sosyo-ekonomik ve ekonomik örgütlenmeler açısından farklılaştığını bölgesel ve dönemsel değişimler gösterdiğini ortaya koymuştur. Her ne kadar nüfus yoğunluğunun yerleşim boyutu değeri ile koşut hesaplanması gerektiği birçok araştırmacı tarafından kabul edilse de,[88] bu durum bazı araştırmacılar tarafından tartışılmaktadır. Örneğin, W.M. Summer, İran'ın güneybatısındaki dağlık bölgede yer alan Marv Dasht düzlüğünde gerçekleştirdiği araştırmasında, bu varsayımın tam tersi veriler elde etmiştir.[89] Çalışmasında, yerleşim alanının büyümesiyle beraber nüfus yoğunluğunun da koşut olarak artmadığını ortaya koymuştur.[90] Aynı şekilde, C. Kramer'in İran'ın

[84]Gremliza 1962; Kramer 1979; 1980; 1982; Hillman 1973a;1973b; Summer 1979; Schacht 1981.
[85]Gremliza 1962.
[86]Adams 1965; Johnson 1973.
[87]Hillman 1973a; 1973b; Kramer 1979; 1980; 1982; Summer 1979.
[88]Oates ve Oates 1976:120.
[89]Summer 1979.
[90]Schacht 1981: 129.

güneybatısındaki modern köyler ve kasabalarda nüfus yoğunluğu değişimi üzerine yaptığı çalışmalarda, küçük kasabaların aynı bölgedeki köylerle aynı, hatta daha düşük nüfus yoğunluğuna sahip olduğunu ortaya koymuştur.[91] Öte yandan R.Mc.C.Adams ve H.J. Nissen'in bilim camiasında geniş çapta kabul gören Güney Mezopotamya'daki Warka ve Nippur'da gerçekleştirdikleri yüzey araştırmasında,[92] bölgedeki dönemsel nüfus yoğunluğu değişimleri konusundaki analizlerini yerleşim büyüklerini temel alarak gerçekleştirmişlerdir.

Nüfus yoğunluğunun hesaplanmasında yerleşim boyutunu ölçüt alan çalışmalar dışında, arkeolojik kazılarda tespit edilmiş ev tabanlarının metrik ölçümlerinden yararlanılarak da bazı varsayımlar öne sürülmüştür. Bu varsayımlar, domestik yaşam alanlarında kişi başına yaklaşık 9-10 metrekare düştüğü temeline dayanmaktadır. Bu bağlamda ocaklar, fırınlar ve depolama mekânları ya da domestik amaçlı binaların yerleşimdeki yüzdesi bir yerleşimdeki yerleşimci sayısı için ipucu niteliğindedir.[93] Bununla beraber bir yerleşimde kişi başına 9-10 metrekare alan düşmesi olarak belirlenen değer kabul edildiğinde, aynı dönemde iskân edilmiş evlerin tamamının sayısı bilinmek zorundadır. Antropolojik çalışmalardan elde edilen veriler, bir Yakın Doğu yerleşiminin çoğunun (%40'a kadar) yaşam dışı alanlardan oluştuğunu göstermiştir.[94] Eğer bu yöntem uygulanacak olursa, yerleşimin yaklaşık üçte biri kadar bir alanı nüfus yoğunluğu hesaplamalarında göz ardı edilmek zorundadır. Bu bağlamda söz konusu yöntem de birçok zorluğu bünyesinde barındırmaktadır. Öncelikle bu yöntem, yerleşim yerinin tamamının kazılmasını gerektirmektedir ki bu çok az yerleşimde rastlanan bir durumdur. Yerleşimin tamamındaki mekânlar açığa çıkarılsa bile, bu mekânların işlevleri her zaman net olarak bilinemez. Dolayısıyla bu durum da, söz konusu yöntemin uygulanmasında karşılaşılabilecek zorluklardandır. Özetle, hangi yaklaşım kullanılırsa kullanılsın nüfus yoğunluğunu hesaplamak son derece zordur.

Tüm bu zorlukları akılda tutmak kaydıyla, Yukarı Menderes Havzası'nda gerçekleştirdiğimiz analizlerde, birçok bilim adamı tarafından benimsenen,

[91]Kramer 1980:dip not 22; Lupton 1996: 9-10.
[92]Adams ve Nissen 1972; Adams 1981.
[93]Schacht 1981.
[94]Kramer 1980: 320.

C.Kramer'in İran için önerdiği 100 kişi/1 hektar değeri kullanılacaktır. Her ne kadar C. Kramer, Anadolu'da Aşvan bölgesi için yaklaşık 35 kişi/l hektar gibi bir nüfus yoğunluğu önerse de,[95] G. Arsebük'ün gerçekleştirdiği araştırmanın sonuçları bu durumu geçersiz kılan veriler ortaya koymuştur.[96] G. Arsebük, "Kalkolitik Dönemde Altınova'da kaç kişi yaşamış olabilir?" sorusundan hareketle gerçekleştirdiği çalışmasında, Tülintepe Höyük'ün Kalkolitik Dönem yerleşmesini ele almıştır. Söz konusu dönemde yerleşimin 2500 metrekarelik bir alana yayıldığını tespit eden Arsebük, her konut ve bunların her birinin (avlu, sokak ve meydan gibi) çeşitli bağlantıları için 70-80 metrekarelik bir alan kabul ederek mevcut konut sayısının 30-35 dolayında olduğu sonucuna varmıştır. Her konut için ortalama 5 kişinin yaşadığını var sayan araştırmacı, böylece Tülintepe'nin Kalkolitik Dönemdeki nüfusunun 170 olduğu, Altınova'nın tamamında ise 3000-4000 kişinin yaşamış olduğunu hesaplamıştır.[97] Altınova'da yer alan höyüklerin boyutları vasıtasıyla, 100 kişi/ 1hektar değeri kullanıldığında da G.Arsebük ile benzer bir sonuca ulaşılmaktadır.[98] Öte yandan, T. Wilkinson, Karababa' da küçük bir alanda yaptığı demografik dalgalanma çalışmasında yüzey araştırmalarından elde ettiği nüfus eğrisini yumuşatmak için % 15' lik bir sapma değeri ile beraber 100 kişi değerini kullanmıştır.[99] Belli bir değerin kullanılması konusunda fikir birliğine varılsa bile karşılaşılan bir diğer sorun içerisinde, birçok dönemi barındıran höyük yerleşimlerinin nüfusunu tahmin etmedeki zorluklardır.[100] Diğer bir deyişle, bu güçlük, höyüğün sahip olduğu hangi dönemde hali hazırda ölçülebilen boyutuna sahip olduğudur.

Yukarı Menderes Havzası'nda gerçekleştirdiğimiz yüzey araştırması yöntemi bu bahsettiğimiz güçlükleri en aza indirgeyecek şekilde düzenlenmiştir. Yerleşim büyüklüğünün hesaplanmasında, yerleşim üzerinde materyalin dağılımı göz önüne alınmıştır. Yerleşim üzerinde mataryalin dağılımı yürüyerek tespit edilip bayraklar ile işaretlenmiş ve ölçüm höyüğün özelliğine göre total station ya da GPS ile gerçekleştirilmiştir. Bu şekilde yerleşimin boyutu için yalnızca koni kısmı değil yayılım

[95]Kramer 1980: Tablo II.
[96]Arsebük 1986.
[97]Arsebük 1986: 68.
[98]Baştürk ve Konakçı: 97-114.
[99]Wilkinson 1990: Fig. 6.2.
[100]Adams ve Nissen 1972; Johnson 1973.

alanı da hesaba katılmıştır.

Yukarıda bahsettiğimiz gibi, dönemsel boyutun tespit edilebilmesi bölgesel yerleşim analizleri için önemli bir diğer unsurdur. Bu çalışma için önce yerleşim etrafında ve üzerinde gezerek malzeme toplamaya uygun "Seçilmiş Alan" (SA) lar tespit edilmiştir. Yapılan bu çalışmada materyallerin höyük üzerinde dağılımlarının doğru saptanması amacıyla, söz konusu alanların, özellikle merkezde ve höyüğün yayılım alanına göre yamaçlarda oluşturulmasına özen gösterilmiştir. Bu yöntemle yerleşimin hangi alanında hangi döneme ait buluntuların yoğunlaştığına dair veriler elde edilmesi amaçlanmıştır. Her birine ayrı numara verilecek olan seçilmiş alanlar, bayraklar ya da ip aracılığıyla sınırlandırılıp, yüzey buluntularının bu alanlar içerisinde toplanması sağlanarak SA numaraları ile beraber kayıt altına alınmıştır. Aynı zamanda bu alanlar, gerek kroki çizimlerin üzerine gerekse topografik plan üzerine ölçekli olarak işaretlenmiştir. Yerleşimin seçilmiş alanlar dışında kalan kısmı da, olası buluntuların gözden kaçması ihtimaline karşı genel olarak taranmış, ancak sözü edilen malzemeler ayrı olarak değerlendirmeye alınmıştır. Tespit edilen buluntuların tarihlendirilerek, her bir seçilmiş alanın dönemsel istatistiği çıkarılmış ve bu verilere dayanarak seçilmiş alanların, işaretlenmiş olduğu topografik alan haritaları da kullanılarak, yerleşimin dönemsel boyutları belirlenmeye çalışılmıştır. Yaptığımız dönemsel boyut tespiti çalışmaları sonucu, birbirleri ile oldukça tutarlı veriler elde edilmiştir. Örneğin Neolitik Dönem'in tespit edildiği hemen her höyükte, Neolitik materyalin yayılım alanı 1,5-2 hektar arasında değişmektedir.

Kazı verileri olmaksızın yalnızca yüzey araştırmaları çalışmaları ile bir bölgedeki dönemsel silsile ile ilgili çıkarımlara varmanın sakıncaları olduğu konusu tartışılmaktadır.[101] Kuşkusuz yüzey araştırması temelli araştırmalar birçok güçlüğü bünyesinde barındırmaktadır. Bununla beraber, Yukarı Menderes Havzası'nda yoğun tarımsal faaliyetler nedeniyle yerleşimlerin özellikle yamaç kesimlerinde açılan tarım arazileri uyguladığımız yöntemin işleyişini olumlu yönde etkilemiştir. Öyle ki bazı yerleşimlerde var olan tabakalar ya da mimari yapılar gün yüzündedir. Bu durum yerleşimden olabildiğince çok materyalin elde edilmesini sağlamıştır. Olasılıkla

[101] Özdoğan 2006.

dönemsel boyutların analiz edilmesinde birbiri ile bu kadar tutarlı sonuçlara ulaşılmasının bir diğer sebebi de bu olmalıdır.

Yerleşimlerin Boyut Dizilimi Kuralı (Rank-Size Rule) Analizi:

Belli bir bölgedeki yerleşimlerin büyüklükleri ve dolayısıyla nüfusları temeline dayalı olarak, birbirleri ile olan bağımlılık ilişkisini tespit edilebileceği yönünde geliştirilen kuramlar arasında en bilineni "Boyut Dizilimi Kuralı"dır. 1949 yılında G. Zipf tarafından geliştirilen bu kuram,[102] "Zipf Yasası" olarak da bilinir. Genel hatlarıyla "Boyut Dizilimi Kuralı" analizi, bir bölgesel sistemde yerleşimlerin büyüklüklerine göre sıralanmasını içermektedir. Bu yöntemde en büyük yerleşim ilk sırayı, ikinci büyük yerleşim ikinci sırayı alarak dizilmesi vasıtasıyla bölgesel yerleşim sisteminin grafiksel olarak ifade edilmesi sağlanmaktadır.[103] G. Zipf'e göre böyle bir dizilimde, ekonomik olarak birbirleri ile çok iyi entegre olmuş ve aralarında sıkı bir hiyerarşik ilişkinin olduğu yerleşim sistemlerinde, ikinci sırada yer alan yerleşim, en yoğun nüfuslu yerleşimin yarısı, üçüncü sırada yer alan yerleşim ise üçte biri kadar olmalıdır. Bu ideal dizilimin formülü şöyle ifade edilebilir: En büyük yerleşim n ise, ikinci sıradakinin nüfusu n/2, üçüncü sıradakinin nüfusu n/3, onikinci sırada yer alanın ise nüfusu n/12 olmalıdır.

Zipf yasasına göre, eğer bir bölgedeki yerleşimlerin nüfuslarını en büyüğünden en küçüğüne doğru dizip Y koordinatında sıralamanın logaritması ve X koordinatında ise bunlara karşılık gelen kent büyüklüklerinin logaritmasını alırsak, eğimi -1'e eşit olan bir eğri elde edilir.

-1'den büyük değerler, yerleşim sistemindeki nüfusun dağınık veya düzensiz, küçük değerler ise daha düzenli geliştiğini veya benzer nüfuslara sahip olduklarını ifade eder. Yukarıda belirtildiği gibi ideal bir durumda, yani ikinci büyük yerleşim birinci büyük yerleşimin yarısı kadar büyük ise buna bağlı olarak bir diogonal oluşur (Fig.11).

[102]Zipf 1949.
[103]Haggett 1965: 100-107; Bernbeck 1997:175-177.

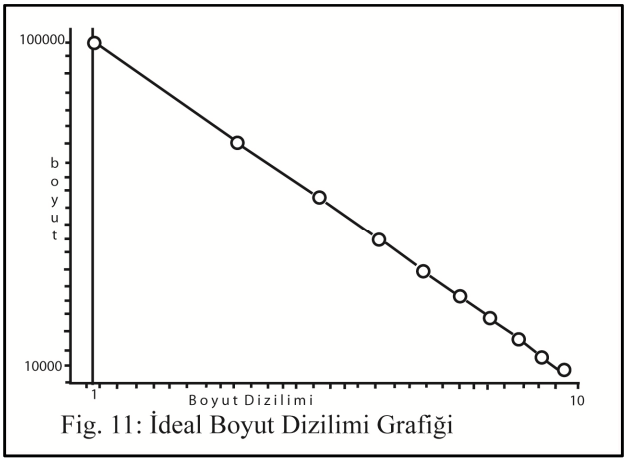
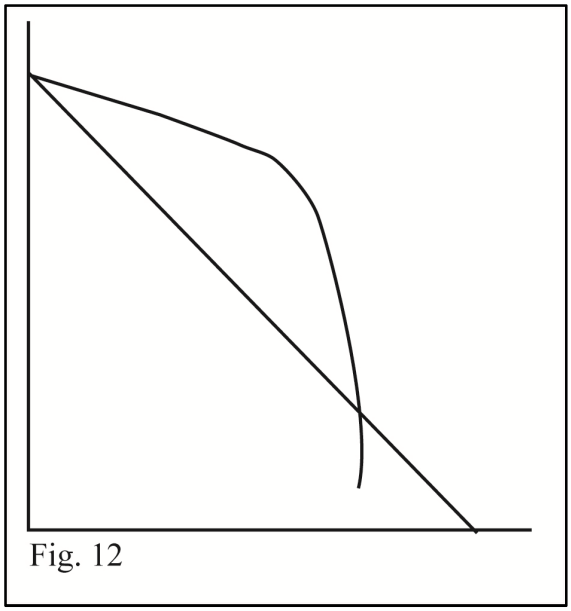

Fig. 11: İdeal Boyut Dizilimi Grafiği

Analizi yapılan yerleşim sisteminden elde edilen grafik, ideal doğrusal dağılımdan sapma gösterebilir; ideal grafiğe göre, dış bükey ya da iç bükey şekli alabilir. Bu tip sapmaların dağılımının olduğu üç tipik model bulunmaktadır.[104]

Fig. 12

1-Dışbükey dağılım olarak tanımlanabilecek bu modelin görüldüğü bir yerleşim sisteminde, en büyük yerleşimi (merkez yerleşim) takip eden yerleşimler beklenenden daha büyüktür (Fig.12).

Bu dağılım, ilkel yerleşim sistemleri için tipiktir. Çünkü eğer bir yerleşim hücresi birçok küçük ekonomik bölgeciklerden oluşuyorsa ve bu bölgeciklerin birbirleriyle bağlantısı

[104]Smith 1990: 24.

çok az ise, merkez yerleşimler arasındaki büyüklük farkları da buna koşut az olur.[105] Diğer yandan, aynı büyüklüklerdeki yerleşimlerin politik olarak rekabetleri de bu duruma neden olabilir[106] ya da yerleşim bölgesindeki tarımsal artı ürünün çok sınırlı olması nedeniyle, merkez yerleşimlerin belli bir büyüklük sınırını doğal olarak aşamaması da bu duruma neden olabilir.[107] Aynı zamanda, merkez yerleşim alanında gözüken uğraşı olanağının az oluşu bu duruma sebep olabilecek bir diğer faktördür.

Özetle, dışbükey sistemler, temel olarak tarımsal bileşenleri olan ve politik olarak parçalara ayrılmış ve altyapısı yeterli olmayan toplumlar için tipiktir.

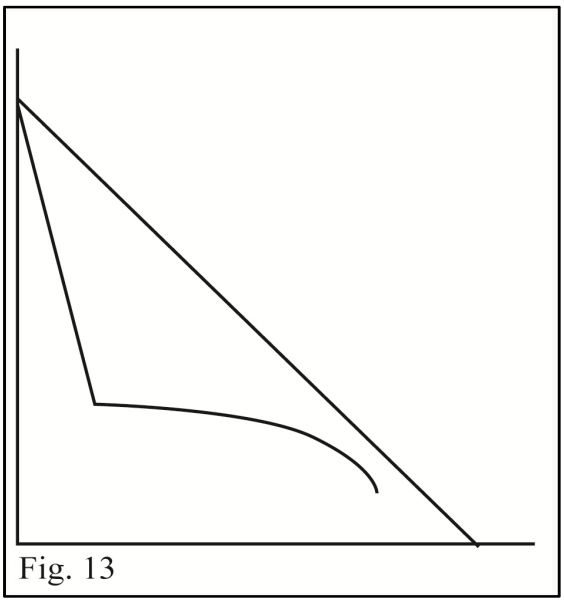

Fig. 13

2-İkinci modelin görüldüğü yerleşim sistemlerinde, ilk sırada büyük bir merkezi yerleşmenin bulunduğu dış bükey bir sistem ve bu seviyenin altında birbirine çok yakın boyutlardaki bir dizi yerleşim bulunmaktadır (Fig.13); yerleşim yerleri büyüklüklerinin bu şekilde dağılımı, aynı zamanda 'primokonvex' olarak da tanımlanmıştır.[108]

Bu şekilde bir dizilimin görüldüğü yerleşim sistemlerinde (Fig.13), yeni oluşmuş ve bürokraside müdahale hakkı olan bir elit sınıfının olduğu düşünülmektedir. Bu da merkezde kurumların oluşması sonucu nüfusun buraya toplanmasına yol açar. Aynı zamanda bu kurumlar, sistemde ikincil derecede, bir başka, büyük yerleşimin

[105]Johnson 1980b; Bernbeck 1997: 176-177.
[106]Wright 1986.
[107]Smith 1990: 27-28.
[108]Johnson 1980a: 244.

oluşumuna da izin vermez. Bu durum için en iyi örneklerden biri, Avrupalı koloni sistemi içinde yer alan yerleşimlerdir. Bu yerleşim sistemlerinde, deniz kenarında büyük bir başkent yer almakta ve bu merkezler aracılığı ile merkez krallıklara mal gönderilmekteydi. Bununla beraber, bu koloni merkezleri, sömürdükleri ülke içindeki yerleşimleri, sıkı bir bürokrasi ile kontrol altında tutarak gelişmesine engel olmuştur.[109] Özetle, böyle bir dağılım grafiğinin, merkezileşmiş bir yerleşim ve bu yerleşime bağlı, ancak birbirleri ile bağlantısı olmayan, birçok yerleşimin oluşturduğu bir yerleşim düzenini temsil ettiği düşünülmektedir.[110]

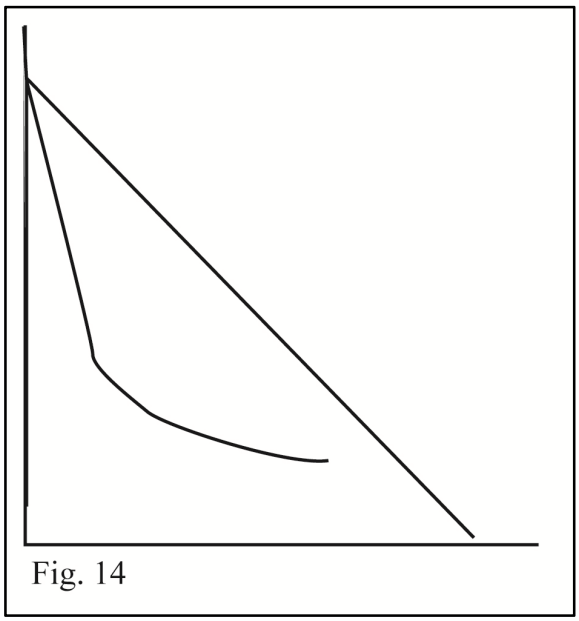

Fig. 14

3- Üçüncü model, ilk sırada oldukça büyük bir merkez yerleşimin bulunduğu yerleşim sistemlerinde görülmektedir. Bu model, gücün tek bir merkezde toplandığı, entegrasyon düzeyi yüksek sosyal örgütlenmeleri temsil etmektedir (Fig.14). Primokonvex dağılım olarak da adlandırılan bu modelin, teknolojik, ekonomik ve politik gelişmelerden dolayı nüfusun artış göstermesi sonucu oluştuğu düşünülmektedir. Bu yerleşim sistemi içinde büyük bir başkentin bulunduğu varsayılmaktadır (Fig.14).[111] Bu dağılama sahip yerleşim sistemleri, modern dünya öncesi toplumlarda son derece ender olarak görüldüğü belirtilmelidir.

[109] Bernbeck 1997: 176-177.
[110] Bernbeck 1997: 176-177.
[111] Smith 1990: 31.

Boyut Dizilimi Kuralı Analizi'ne yönelik eleştiriler, analzin belli bir kuramsal zemininin olmadığı ve alt yapısını oluşturan verilerin 20. yüzyıl dünyasından üretilmesinden ötürü evrensel olamayacağı yönündedir. Bununla beraber özellikle arkeoloji bilimi için bu kuralın bulgusal değeri, göz ardı edilemez. Çünkü bu analiz, yerleşim sistemlerini açıklamak için bölgesel yerleşim analizinde sıklıkla kullanılan "Merkezi Yer Kuramı" na göre çok daha geniş çapta uygulanabilir bir yöntem sunmaktadır. Christaller[112] ve Lösch[113] tarafından geliştirilen "Merkezi Yer Kuramı", bir bölgedeki sistemin sunulan mal ve hizmetler açısından işlevsel bir hiyerarşik yapı olarak gelişeceğini öngörür. Bu teoriye göre, bir merkezi yerleşimin sunduğu mal ve hizmetlerin belli süreler içindeki niceliği ile onun uzamsal ekonomik etkisi, nüfus yoğunluğu ve bu nüfusun talep gücü arasında yakın bir ilişki bulunmaktadır. Dolayısıyla bir ülkedeki bütün yerleşim yerlerinin bu sayılan unsurlara bağlı olarak belli büyüklerde olması ve yine belli bir coğrafi dağılıma sahip olması gereklidir. Ekonomik tabanlı nedenler ile belirlenen merkez yerleşimlerin konumsal özellikleri için belli bazı coğrafi koşullar da öne sürülmektedir.[114] İlk olarak yerleşim sistemlerinin olduğu alan, düz, hareket özgürlüğünü sınırlandırabilecek herhangi bir doğal engel (ırmak, dağ gibi) olmayan bir coğrafi alan gerektirmektedir. Geçiş ağı için var olan teknolojik imkân, her yerleşim için kullanılabilen, eşit koşullarda olmalıdır. Aynı zamanda geçiş ağı için belirlenen ücret, mesafeler dikkate alınarak eşit biçimde oluşturulmalıdır. Bölge içindeki doğal kaynaklar da her yerleşim için eşit bir şekilde dağılmış olmalıdır. Bu koşullar modelin kullanılabilirliğini büyük ölçüde zorlaştırmaktadır. **Boyut Dizilimi**

[112]Christaller 1933.
[113]Lösch 1944.
[114] W. Christaller'in modelinde, yukarıda belirtilen ön koşullara ve varsayımlara dayalı olarak, yerleşim sistemleri arazi üzerinde her bir merkez için heksagonal şekilde yayılım düzeni gösterir. Merkezi yer modeli içinde yerleşim tabakalaşması olarak daha küçük, ikincil yerleşimler bu sistem içinde alış veriş, geçiş ağı ve yönetimsel örgütlenmeye göre değişik şekillerde konumlanmaktadır. Alış veriş ilkesine göre örgütlenmiş yerleşim sistemlerinde ikincil yerleşimler, üç büyük yerleşimin etki alanlarının kesiştiği noktada, kendilerini en fazla sayıdaki merkez yerleşim yerinden besleyebilecek şekilde konumlanmışlardır. Bu şekildeki bir oluşumda merkezler arasında rekabet de ortaya çıkmaktadır. Geçiş ağı ilkesine göre oluşmuş sistemde küçük yerleşimler, iki büyük merkezin ortasında, her iki büyük merkezin etki alanının kesiştiği noktada konumlanmaktadırlar. Bu yerleşim modelinin merkezler arasındaki ulaşım mesafeleri kısaltılmışsa oluşabileceği belirtilmelidir. Yönetimsel ilkelere göre oluşmuş olan yerleşim sisteminde ise, etki alanı sınırında hiçbir küçük boyutlu yerleşim yeri gözükmez. Bu sistemde küçük yerleşimler daha üst seviyedeki merkez yerleşime bağımlıdır (Bernbeck 1997:169-170).

Kuralı (Rank-Size Rule)'nda ise gereken yalnızca bölgedeki yeter düzeyde yerleşimin varlığıdır ki zaten bu bir sistemin oluşabilmesi için gereklidir.

Bu tez çalışmasının araştırma bölgesi "Merkezi Yer Kuramı"na uygun bir coğrafyaya sahip değildir. Diğer yandan birçok bilim adamının düşüncesiyle ile koşut biçimde, kapitalist toplumlar için geliştirilen bu modelin endüstri öncesi toplumlara uygulanmasının, ancak bazı soyutlamaların yapılmasıyla mümkün olabileceği düşünmekteyiz. Dolayısıyla araştırmada, "Büyüklük Dizilimi Analizi" nin kullanılmasına karar verilmiştir. Tezin araştırma sürecini oluşturan Neolitik-Erken Kalkolitik, Geç Kalkolitik ve Erken Tunç Çağ 1-3 için ayrı, dönemsel olarak, "Büyüklük Dizilimi Analizi" grafikleri oluşturulmuştur.

Yerleşimin Erim Alanı Analizi (Site-Catchment Analyse):

Yerleşim alanı üzerine analiz yöntemlerinin geliştirilmesi 1970'lere dek uzanmaktadır. Bu konunun öncülleri olan Vita-Finzi ve Higgs erim alanı analizlerini, yerleşimlerin bulundukları konumun ekonomik sahası içinde yer alan doğal kaynaklar ile teknoloji arasındaki ilişkinin incelenmesi olarak tanımlamaktadır.[115] Bu konuda yapılan çalışmalar, etnografik araştırmalardan gelen verileri de değerlendirerek, avcı-toplayıcı grupların, iskân alanlarından 2 saatlik yürüme mesafesindeki bir alandan beslendiklerini ortaya koymuştur. Bu da yerleşimden 10 km çapındaki bir alana karşılık gelmektedir.[116] Bu mesafe tarımcı ve pastoral topluluklarda farklılaşmaktadır. Tarımcı grupların yerleşimlerinden 1 saatlik yürüyüş mesafesindeki ya da 5 km çevresindeki bir alanı,[117] pastoral grupların ise, 1,5 saatlik yürüme meafesindeki, diğer bir deyişle 7,5 km. çapındaki bir alanı kullanmakta olduğu düşünülmektedir.[118] Yöntem, yerleşimlerin bu alanlarının harita üzerine işaretlenerek olası art alanların ve bu alanların bölgedeki diğer yerleşimler ile olan ilişkilerinin görsel olarak tespit edilmesi şeklinde uygulanmaktadır. Bununla beraber yöntemin uygulanması konusunda bir takım zorluklar yaşanmaktadır. Örneğin, yerleşimlerin yer aldığı havzanın boyutunun ve

[115]Vita-Finzi ve Higgs 1970:5.
[116]Bintliff 1999: 516; Flannery 1976a: 91.
[117]Flannery 1976a: 91; Vita-Finzi 1978: 26-28; Higgs veVita-Finzi 1972: 31.
[118]Bintliff 1999: 516.

şeklinin nasıl hesaplanacağı konusu bu güçlüklerin başında gelmektedir.[119] Flannery çalışmalarında, bölgedeki doğal kaynakları esas alarak bu alanın çizilmesi gerektiğini,[120] Bintliff ise yerleşimlerin konumlarını merkez kabul ederek bu alanın oluşturulabileceğini belirtmiştir.[121] Her ne şekilde oluşturulsa oluşturulsun, havza alanı işaretlenirken bölge içindeki dik yamaçların, taşlık alanların ya da göllerin göz ardı edilip kullanılamaz alanlar olarak kabul edilmesi gereklidir. Birbirine yakın iki yerleşim yerinin söz konusu olduğu durumlarda ise her iki yerin çekimine giren alanlar da bu iki yerleşim arasında ikiye ayrılmalıdır.[122] Özetle, bu yöntem aracılığı ile her yerleşme için kendine özgü bir art alan tespit edilip işaretlenmektedir.[123]

Tarımcı topluluklar için bu yöntem bir adım daha ileriye götürülerek, tespit edilen alanın yerleşimin bünyesindeki nüfusu besleyip besleyemediğinin hesaplanması üzerine bir takım formüller geliştirilmiştir. Tarımsal kullanım alanı hesabı (agricultural sustaining area) olarak da bilinen bu analizde temel veri tabanı, yerleşimdeki nüfus yoğunluğu ve her ferdi beslemek için gereken topraktan oluşmaktadır. Bu iki değerin çarpımı sonucu yerleşim için gerekli tarımsal kullanım alanı hesaplanmaktadır. Bir yerleşimdeki nüfus yoğunluğunun nasıl tespit edilebileceği konusunu daha önce tartışmıştık. Peki, bir ferdi beslemek için gereken toprak nasıl hesaplanmaktadır? Bu konuda yapılan bazı etnoarkeolojik çalışmalar bulunmaktadır. Özellikle Hillman'ın Keban Barajı bölgesindeki Aşvan' da, toprak kullanımı üzerine yaptığı araştırma, bu konuda en iyi ipuçlarını vermektedir. Hilmann,[124] her bireyin %80'i yalınzca buğday ürünlerinden olmak üzere günde 3100 kaloriye[125] ihtiyacı olduğunu, bu değerin de yılda ortalama 320 kg. öğütülmemiş buğdaya karşılık geldiğini ortaya koymuştur.[126] Bu iki değerin elde edilmesinden sonraki adım, yerleşimin var olan art alanının, bu gerekli tarımsal kullanım alanını karşılayıp karşılamadığının tespit edilmesidir. Söz konusu

[119]Roper 1979.
[120]Flannery 1976b:103.
[121]Bintliff 1999:522.
[122]Bununla beraber Brumfiel bu paylaşımın yerleşimlerden birnin ya da diğerinin lehine gerçekleşmediğini düşünmektedir (Abb. 236-240).
[123]Brumfiel 1976: 236-240.
[124]Hillman 1973b; Lupton 1996: 22.
[125]Hillman 1973b: şekil 2.
[126]Bazı araştırmacılar bu değerin bir yılda 250 kg. olduğunu düşünmektedir. Atakuman 2004:348; Wilkinson 1994:483-520.

sorunun cevaplandırılmasında, bölgenin tarımsal üretim kapasitesi diğer bir deyişle verimlilik yüzdesinin ne kadar olduğunun bilinmesi gereklidir. Örneğin Hillman, kuru tarımda Aşvan'da buğdayın veriminin 1 hektarda 630 kg., sulu tarımda ise 1100 kg. olduğunu önermektedir. Bu durumda Hillman bölgede 1 kişi için gerekli tarımsal kullanım alanının 0,5 ha olduğunu, nadas, ürün kaybı, tohumluk ayrılması gibi etkenleri gözeterek bu değerin 2.2 hektara yükseltilmesi gerektiğini hesaplamıştır.

Yerleşimin art alanı ve buna bağlı tarımsal kullanım alanını kapsayan havza analizi için geliştirilen yöntemler, araştırılan bölgedeki sosyoekonomik yapılanmaya ilişkin kaydadeğer çıkarımlara ulaşmayı sağlamaktadır. Örneğin, iki yerleşim yerinin tarımsal kullanım alanının birbiri ile çakışması ve bölgede başka bir tarım alanının olmadığı durumlarda, bu iki yerleşim arasında ekonomik ve politik alanda bir ilişki birliği sağladığı varsayılmaktadır. Öte yandan, birbiri ile çakışmayan tarımsal kullanım alanlarına sahip yerleşimlerin ise, daha bağımsız bir yerleşim düzenini temsil ettiği konusunda görüşler mevcuttur. Bu konuda Brumfiel'in Meksika'da yaptığı araştırma ilginç bazı veriler ortaya koymuştur. Brumfiel, araştırma alanında büyük yerleşim yerlerinde kişi başına düşen ekilebilir alanın, küçük yerdekilere göre çok daha küçük olduğunu ortaya koymuştur. Araştırmacı, bu durumu, küçük yerleşimlerin büyük yerleşimlere vergi vermesi olarak yorumlamıştır.[127] Ona göre, büyük, politik olarak güçlü yerleşimler geniş ekim alanlarına ihtiyaç duymazlar, çünkü çevrede yer alan köy yerleşimlerinden artı ürünü elde etme imkânına sahiptirler. Steponaitis bu varsayımı temel alarak yerleşim sistemleri için bir model geliştirmiştir.[128] Ona göre, bir yerleşim sisteminde erkin varlığı, bölgedeki kaynaklar üzerindeki hâkimiyet ile tanımlanmaktadır. Bu hâkimiyet ya diğer insanların ürettiği mallar ile ya da direkt iş gücü üzerine olduğundan,[129] tarımsal artı ürünlerin üzerindeki kontrol, aynı zamanda bölgedeki politik gücün varlığının yansıması olarak kabul edilmelidir. Çünkü bu artı ürünlerin bir yerleşim yerinde toplanması ya da merkezileşmesi, bu ürünlerin yaşam için hayati zorunluluk içermeyen ürünlerin üretiminde ya da örneğin anıtsal yapıların inşaası veya statü sembollerinin temini için kullanıldığına işaret edebilir. Bu bağlamda elde

[127]Brumfiel 1976: 247.
[128]Steponaitis 1981.
[129]Steponaitis 1981: 322.

edilen artı ürün, statü sembolü ürünlere ve anıtsal mimariye dönüşmektedir. Steponaitis bu vergi ekonomisine dayalı yerleşim sistemleri ile tanımlanabilen üç model geliştirmiştir:

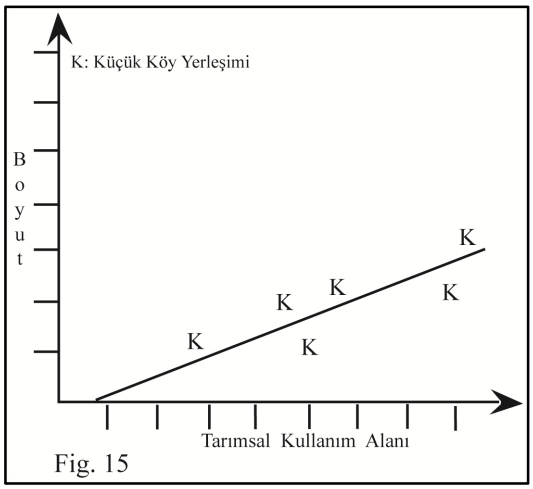

Fig. 15

1-Bu tip bir modele sahip yerleşim düzeninde herhangi bir vergi kontrolü yoktur. Bu durumda bir yerleşim yerinin nüfus çokluğu ile bu yerleşimin kullanım alanı üretimi arasında bir bağlantı olması beklenmelidir. Nüfus ne kadar büyükse üretim potansiyeli de bu oranda büyük olmalıdır (Fig.15). Böyle bir durum ancak iki şekilde yorumlanabilir; ya bu yerleşim yeri içinde her ev ekonomik olarak otonomdu, ya da her yerleşim yeri içinde vergi toplayan bir merci bulunmaktaydı.[130]

2- İkinci durumda Fig.15'de görüldüğü gibi bir şema ortaya çıkmaktadır. Küçük yerleşimlerin durumu ilk model ile aynıyken, bu küçük yerleşimler, nüfuslarına oranla tarımsal üretim potansiyeliyeli düşük olan büyük yerleşimin kontrolüne girmiştir. Bu modelde, büyük yerleşimler artık temel yaşam ürünleri üreten (tarım alanında çalışan) nüfusun yanında, tarımda çalışmayan belli bir sınıfı barındırmaktadır. Bu durum da büyük yerleşimlerin küçük yerleşimlerden gelecek tarımsal artı ürünlere muhtaç oldukları anlamına gelmektedir. Steponaitis'e göre, bu sistemde her büyük yerleşim yeri küçük bir vergi sisteminin başında bulunmaktadır.[131] Böyle bir sistemin varlığını sürdürebilmesi için büyük yerleşimlerin, küçük yerleşimlerin ortaya koyduğu üretimin bir kısmı üzerinde söz sahibi olması ya da üretimin bir kısmını kontrol altında tutması

[130]Steponaitis 1981: 325-326.
[131]Steponaitis 1981: 327.

gerekmektedir. Burada, bir bölgede temel ürün üretenlerin üretim yapılan verimli ekim alanları ile özel bir orantı içinde olduklarından ötürü, üretime katılan nüfus ile üretime katılmayan nüfusun sayısal oranı hesaplanabilir.

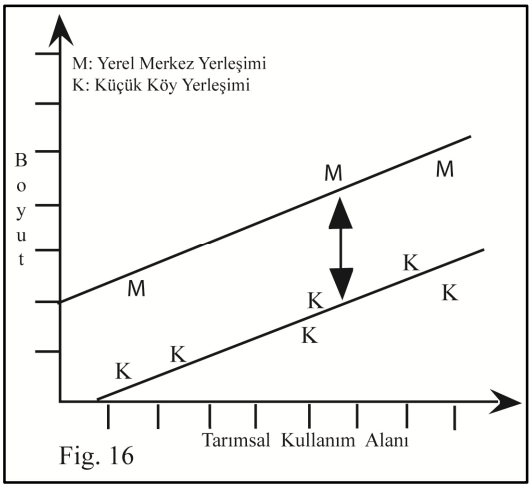

Fig. 16

Bu oran sadece temel ürünler üreten köylerin verilerinden, daha doğrusu en küçük yerleşim gruplarından çıkarılabilir. Örneğin, Meksika'da yapılan araştırmalar, bir hektarlık bir yerleşim alanında oturan nüfusun ortalama 88 hektar ekim alanı kullanmakta olduğunu ortaya koymuştur (Fig.16). Burada yaklaşık 30 hektarlık bir oturma alanına sahip bir yerleşim, 880 hektarlık bir ekim alanına sahiptir ve bu da yaklaşık 10 hektarlık alanı kaplayan nüfusun 3/1'inin temel üretim alanında çalıştığı anlamına gelmektedir. Bu durumda, geriye kalan 3/2 lik nüfus ise, başka iş kollarında çalışmakta ve vergi ile beslenmek zorundadırlar. Vergiler, bölgenin tamamında temel üretim yapan ve başka zanaat kollarında çalışan nüfusun olmadığı köylerden ve büyük yerleşimlerde bulunan çiftçilerden toplanmaktaydı.

3- Üçüncü modelde ise, vergi toplayan ya da vergiyi kontrol eden büyük merkezlerden birinin, bir bölgesel merkez olarak gelişmesi ve sadece köylerden değil aynı zamanda yerel merkezlerden de vergi alıyor konumuna gelmesi durumunda oluşur. Temel geçim ürünlerini üreten nüfus ile başka alanlarda uğraşan nüfus arasındaki oran, verginin hangi oranda olacağını belirleyen göstergedir ve bu da yine merkezi yerleşimin çevredeki yerleşimler üzerindeki kontrolünün derecesini gösteren bir ölçüttür (Fig.17).

Yukarıda detaylı olarak açıkladığımız havza analizi yöntemleri ile birlikte Yukarı Menderes Havzası'nda tespit ettiğimiz yerleşimler üzerine dönemsel olarak uygulanmıştır.

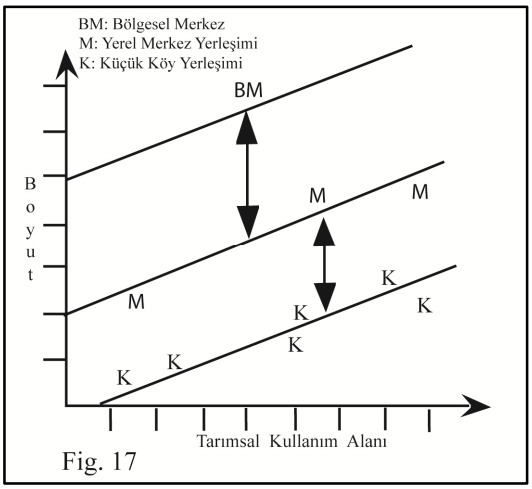

Fig. 17

Tez çalışmasında bu analizleri uygularken bölgenin kendi iç dinamikleri ve kaynakları gözetilmiş ve belli değerler tespit edilmiştir. Yerleşimlerin her biri için işaretlenen art alan, bölgedeki doğal çevre özellikleri (dağ, nehir, yamaç, göl) hesaba katılarak oluşturulmuştur. Bu alanlar, GIS tabanlı haritalar vasıtasıyla, en az hataya mahal verecek şekilde yatay ve üç boyutlu olarak işaretlenmiştir. Arazi çalışmaları sırasında yerleşimin kurulduğu alan gezilerek, çevrede yer alan tarım alanları, bu tarım alanlarında yetiştirilen ürünler, su kaynakları, yollar gibi çevresel özelliklerinin belirtildiği "çevre çizimleri", yerleşimin kurulduğu alanın yapısal özelliklerini sunmaktadır.

Yerleşimlerin tarımsal kullanım alanlarını tespit edilmesi için ise, araştırma alanının kendi tarımsal üretim kapasitesi göz önüne alınmıştır. Bununla beraber bu değerlerde, modern verilerin kullanılmasının son derece sakıncalı olduğu düşünülmektedir. Çünkü özellikle 1960'lı yıllardan sonraki istatistik verileri, Anadolu genelinde modern tarım aletleri, sulama, suni gübre ve tohumda melezleme gibi faaliyetlerin tarımsal verimi eskiye oranla büyük oranda arttırdığını ortaya koymuştur. Nitekim Cumhuriyet'in ilk yıllarında, tarımsal üretim teknolojisinin ilkel ve çağdaş girdilerin kısıtlı oluşuna koşut olarak tarımda üretim ve verimlilik çok düşüktü. 1925'ler Anadolu'sunda buğday üretimi 1,1 milyon tondu ve hektar başına verim buğdayda 350

kg.dı. Aynı dönemde Denizli'deki buğday üretimi, Anadolu ortalamasının çok daha üzerindeydi; aralarında Çivril, Baklan ve Çal'ın da yer aldığı önemli buğday üretim sahalarından elde edilen istatistik verileri, 1928-1932 yılları arasında 44,400 hektarlık alandan toplam 49,563000 kg. buğday üretildiğini göstermiştir. Bu da hektar başına yaklaşık 1117 kg. buğday verimi anlamına gelmektedir.[132] Bununla beraber tarımsal kullanım alanı analizinde kullanılacak olan değerlerin daha güvenilir olması amacıyla, bölgeye ait Osmanlı Dönemi "Temettüat Defterleri"ne[133] ait çalışmalar değerlendirilmiştir. Özellikle XIX. Yüzyılın ortalarında kayıt edilen bölgenin sosyo-ekonomik tarihi açısından son derece önemli bilgilerin yer aldığı bu kayıtlarda, bölgede yetiştirilen ürünler ve bu ürünlerin verimlilik oranlarına ilişkin de ipuçları yer almaktadır.

Tezin araştırma bölgesi kapsamına giren Çivril[134] ve Çal'da,[135] Temettuat defterleri incelenerek XIX. yüzyılda bölgenin iktisadi ve sosyal hayatına ilişkin araştırmalar gerçekleştirilmiştir. Çivril'de yapılan araştırmanın sonuçlarına göre, bölgede dönüm başı hububat üretiminin 6,9 kiledir. S.Özçelik, Çivril'de kullanılan asitane kilesini ortalama 25 kilogram olduğunu kabul ederek, bölgede dönüm başı ortalama 172,3 kg. verimliliğin olduğunu hesap etmiştir.[136] Bunun anlamı 1 hektarda 1723 kg. hububatın yetiştiğidir. Bu değer dönemin tarım teknolojisi düşünüldüğünde son derece yüksek bir rakamdır. Aynı şekilde, XIX. yüzyıl Temettuat defterlerinden elde edilen veriler, Çal'a bağlı Zeyve (Akkent)'den, 1 dönümde 80 kg. hububatın üretildiğini ortaya koymuştur[137] ki bunun anlamı 1 hektardan 800 kg. verimlilik alındığıdır. Gerek Osmanlı Dönemi gerekse Cumhuriyet Dönemi verileri

[132] Taşkın-Karaçam 2006: 49.
[133] Tanzimat döneminde bölgelerin mal-mülk, hayvan, arazi ve yaşayan bütün insanların şahsi mal varlıklarını kaydetmek için hazırlanmış resmi belgelerdir. Bu defterler, sosyo-ekonomik hayat, nüfus ve tarımsal ekonomi ile ilgili bütün karakteristik özellikleri kapsamaktadır. Bu kayıtlar XIX. yüzyıl Tanzimat dönemi reformlarınınetkisi altında tutulmuştur. Osmanlı sosyo-ekonomik tarihinin - özellikleTanzimat'ın ilk yılları için - önemli kaynakları olan bu defterler, döneminsosyal tarih araştırmacılığı için hayati veriler ihtiva eder, çünkü tahrirkatipleri tarafından kaydedilen Temettüat Defterlerinden, vergi mükelleflerinin adları, lâkapları, meslekleri hakkında da bilgi alabiliyoruz.
[134] Özçelik 2001.
[135] Özçelik 2007.
[136] Özçelik 2001: 224.
[137] Özçelik 2007: 323.

değerlendirildiğinde, tarımsal kullanım alanı analizi için Çal ve Baklan'dan 1 hektardan 800 kg., Çivril'den ise 1000 kg. verim temel değer olarak kabul edilecektir.

Yukarı Menderes Havzası'nın son derece geniş bir saha içinde farklı özellikte coğrafi alanlara sahip olması, bölgenin belli alanlara bölünmesini gerektirmiştir. Bu durumun başlıca nedeni, böylesine geniş bir sahada yer alan yerleşimlerin tek bir sistem içine indirgenerek bölgesel analiz yöntemlerinin uygulanmasının doğru sonuçları vermeyeceğidir. Örneğin, iki ayrı bölgede oluşmuş ve ayrı merkezlere sahip yerleşim sistemlerine, bu bölgeleri tek varsayıp "Boyut Dizilimi Kuralı" analizi, uygulandığı takdirde, olması gerekenden tamamen farklı bir sonuçla karşı karşıya kalınacaktır. Bu durumdan ötürü analiz yapılacak bölgenin sınırlarının doğru bir şekilde tespit edilmesi gereklidir. Yukarı Menderes Havzası için bu sınırların tespiti, coğrafi koşullar, yerleşimlerin kümelenmesi ve sürekliliği gözetilerek yapılmıştır. Buna göre bölgede aynı yerleşim sistemi içinde değerlendirilmesi gerektiğini düşündüğümüz dört alan tespit edilmiştir:

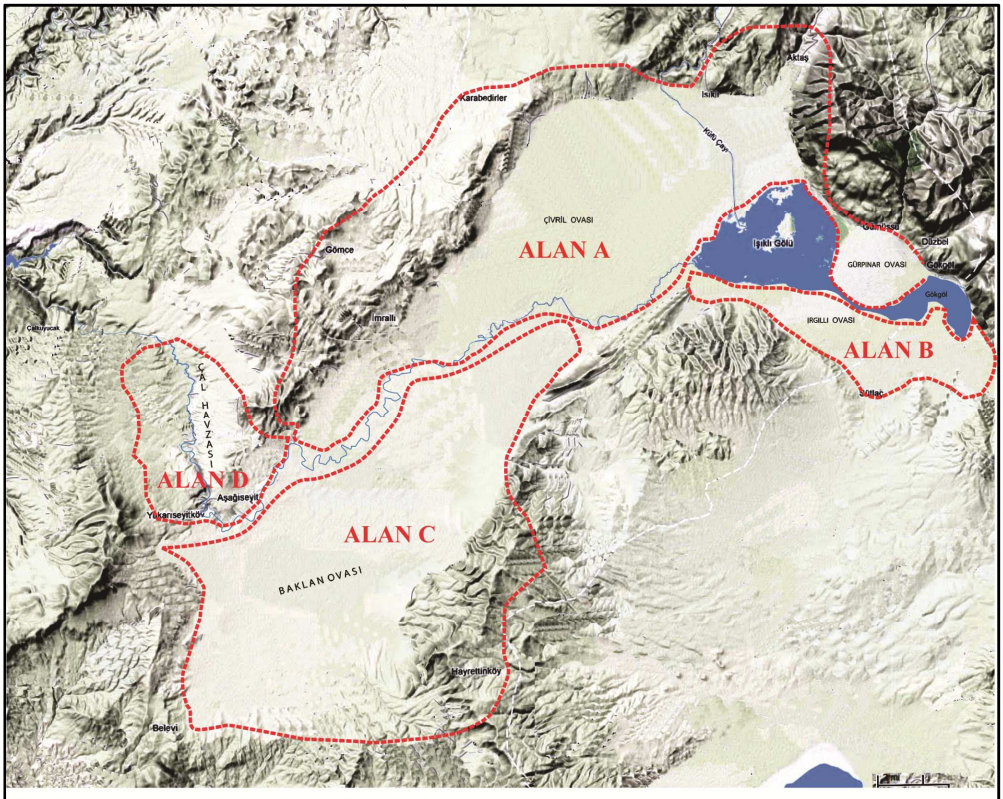

Fig. 18: Araştırma Bölgesi Analiz Alanları

Alan A: Çivril Ovası ve Gümüşsuyu Ovası, Alan A adı altında sınıflandırılmıştır. Bu alan kabaca doğuda Gökgöl ve Işıklı Gölü ile batıda Gömce, güneyde Büyük Menderes Nehri, doğuda Bozdağ ile sınırlandırılmış ve alan içinde toplam 54 yerleşim tespit edilmiştir (Fig.18). Bölgede yedi yerleşim Neoltik-Erken Kalkolitik Dönemi, onsekiz yerleşim ise Geç Kalkolitik Dönemi temsil etmektedir. Aynı zamanda otuziki yerleşim Erken Tunç Çağ 1'de, otuzsekiz yerleşim Erken Tunç Çağ 2'de ve son olarak dokuz yerleşim Erken Tunç Çağ 3'de iskân edilmiştir.

Alan B: Irgıllı Ovası'nın tamamını kapsayan saha Alan B olarak isimlendirilmiştir. Söz konusu alan kuzeyde Gökgöl ve Işıklı Gölü, batıda Büyük Menderes Nehri'ne kadar uzanan alanı kapsamaktadır (Fig.18). Alan B'de toplam dokuz yerleşim tespit edilmiştir. En erken iskân süreci Neolitik-Erken Kalkolitik Dönemden itibaren başlayan bölgede, bu dönem tarihlenen toplam dört yerleşim yeri tespit edilmiştir. Bir yerleşimin Geç Kalkolitik Dönemde iskânı, beş yerleşimin Erken Tunç Çağ 1, yedi yerleşimin Erken Tunç Çağ 2 ve son olarak üç yerleşimin Erken Tunç Çağ 3'de yerleşildiği belirlenmiştir.

Alan C: Baklan Ovası'nın tamamını kapsamaktadır. Alan kuzeyde kabaca B.Menderes Nehri ile doğuda Beşparmak Dağları ile doğuda ise B. Çökelez Dağı ile sınırlanmaktadır. Alan güneyde Belevi'ye kadar uzanmaktadır (Fig.18). Toplam 29 yerleşimin tespit edildiği bölgedeki en erken iskân süreci, Neolitik Dönemden itibaren başlamaktadır. Neolitik Döneme ait beş yerleşim yeri tespit edilirken, yedi yerleşim Geç Kalkolitik Dönemde, yedi yerleşim Erken Tunç Çağ 1'de, 12 yerleşim Erken Tunç Çağ 2'de ve üç yerleşim ise Erken Tunç Çağ 3'de iskân görmüştür.

Alan D: Çal (Erenler) Havzası'nı kapsayan saha Alan D olarak adlandırılmıştır. Büyük Menderes Nehri boyunca uzanan havzada toplam on yerleşim yeri tespit edilmiştir (Fig.18). Bölgede, en erken iskân sürecinin Neolitik Dönemde başladığı ve bu dönemi temsil eden bir yerleşim yeri bulunduğu görülmüştür. Geç Kalkolitik Dönemin ise üç yerleşimle temsil edildiği bölgede, Erken Tunç Çağ 1'e üç yerleşim, Erken Tunç Çağ 2'ye ise beş yerleşim tarihlendirilirken iki yerleşimin de Erken Tunç Çağ 3'e tarihlendiği tespit edilmiştir.

III. BÖLÜM: NEOLİTİK ÇAĞDAN ERKEN TUNÇ ÇAĞ SONUNA KADAR YUKARI MENDERES HAVZASI: KÜLTÜREL, SOSYAL VE EKONOMİK SÜREÇ

III.1 Neolitik ve Erken Kalkolitik Dönemde Yukarı Menderes Havzası'nın Kronolojik ve Kültürel Tanımı:

Basit toplumdan karmaşık topluma geçiş aşamasında, toplumsal anlamda birçok değişikliği ve yeniliği bünyesinde barındıran Neolitik Dönem, bu araştırmanın başlangıç noktasını oluşturmaktadır. Nitekim bu dönem, bilim adamlarınca yaşam biçiminde gerçekleşen geniş çapta dönüşüme vurgu yapacak biçimde, "Neolitik Devrim",[138] "İlk Üretimciliğe Geçiş Dönemi",[139] "Besin Üretimi Dönemi, İlk Tarımcı Köyler Dönemi"[140] gibi tanımlamalar ile ifade edilmiştir. Öte yandan son yıllardaki araştırmalar, yalnızca tarım ve hayvancılığa dayalı yaşam biçiminin var olup olmadığı üzerinden yapılan bu gibi tanımlamaların yetersiz kaldığını ortaya koymuş[141] ve Neolitik olarak tanımlanan kültürün esasının beslenme modeli değil, yaşam biçiminin oluşturduğu sonucunu doğurmuştur.[142]

Yaklaşık, MÖ 11. binyıldan 6000'lere kadar devam eden Neolitik Dönem, kronolojik olarak son derece uzun bir süreci içine almaktadır. Çanak çömleğin ortaya çıkışı ölçüt alınarak, kendi içinde de alt evreleri bulunan söz konusu süreç, Çanak Çömlekli Neolitik Dönem ve Çanak Çömleksiz Neolitik Dönem olmak üzere iki temel evre ile tanımlanmıştır. Bununla beraber, bu evrelerin alt bölümlenmesinin Anadolu'nun tamamı için ortak bir şema ortaya koyamadığı belirtilmelidir. Nitekim Neolitik Dönem için oluşturulan kronoloji önerileri ilk olarak, Neolitik Dönemin ortaya çıktığı "çekirdek bölge" olarak tanımlanan "Bereketli Hilal" kapsamındaki Levant Bölgesi yerleşimlerinden geliştirilmiştir. 1950'li yıllarda K. Kenyon tarafından Eriha (Jericho) da gerçekleştirilen kazılar neticesinde tespit edilen Çanak Çömleksiz Neolitik Dönem yerleşiminin, birbirini takip eden Çanak Çömleksiz Neolitik A ve Çanak

[138] Childe 1992: 54-78.
[139] Esin 1979: 5-22.
[140] Braidwood 1995: 131-165.
[141] Güney Filistin'den Anadolu'nun içlerine kadar Neolitik yerleşimlerdeki beslenmeyle ilgili verilere bakıldığında çok geniş bir yelpazenin var olduğu görülür; bazı yerleşimlerin beslenmesi hemen hemen sadece avcılığa dayanmaktadır. Nevali Çori gibi yerleşimlerde ise avcılığın yanında tarım, Mezraa-Teleilat'ta avcılık, tarım ve hayvancılık birlikteliği görülmektedir (Özdoğan 2007: 448-449).
[142] Özdoğan 2007: 448.

Çömleksiz Neolitik B[143] (PPNA ve B) olarak adlandırılan iki aşamasının olduğu tespit edilmiştir.[144] Ürdün'deki Ain Ghazal ve Wadi Shu'eib yerleşmelerinde, Çanak Çömleksiz Neolitik B'nin sonunda yaşanan "Neolitik Çöküş"'ün[145] ardından, Çanak Çömleksiz Neolitik C (PPNC) olarak adlandırılan bir aşamanın daha olduğu tespit edilmiştir.[146] Bu evreler, yalnızca Levant bölgesi için değil, Güneydoğu Anadolu'nun da dâhil olduğu tüm Kuzey Mezopotamya için kabul edilen genel bir kronolojik ayrım olmuştur.

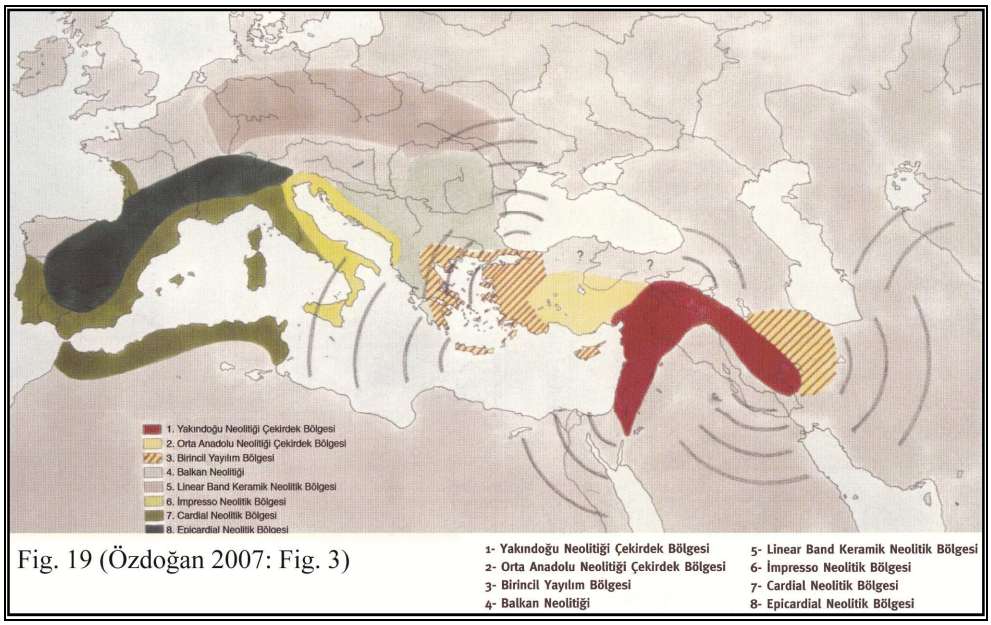

Fig. 19 (Özdoğan 2007: Fig. 3)

[143] Rollefson, PPNB Dönemi de kendi icinde alt bölümlere ayrılmıştır: Erken PPNB (MÖ yaklaşık 7600 - 7200), Orta PPNB (MÖ yaklaşık 7200 - 6500), Geç PPNB (MÖ yaklaşık 6500 - 6000) ve Son PPNB ya da PPNC ise (MÖ yaklaşık 6000 - 5500) seklinde bir ayrım ve tarihleme yapılmıştır (Rollefson vd 1993: 33-42).

[144] Hauptmann ve Özdoğan 2007: 405.

[145] Son derece gelişmiş unsurları bünyesinde barındıran Neolitik süreç, PPNB sonunda, ya da PPNC olarak tanımlanan dönemle birlikte kültürü oluşturan öğelerin hemen tümünde bir gerileme olduğu görülür. Aynı zamanda bu süreçte birçok yerleşimin terk edildiği ve ortadan kalktığı, varlığını koruyanların da küçüldüğü gözlenmektedir. Tüm bu unsurlardan ötürü söz konusu süreç "Neolitik Çöküş" olarak tanımlanmıştır. Bu durumun nedeni/nedenleri ile ilgili iki temel görüş ön plana çıkmaktadır. Bunlardan ilki, bu durumu kuraklaşma ve doğal çevrenin insanlar tarafından yoğun tahribata uğratılıp kaynakların tüketilmesi gibi doğal yaşam ortamının bozulması şeklinde açıklamaktadır (Miller 1990; Rollefson 1990; Rollefson 1989; Wenninger vd. 2006). Diğeri ise, sosyo-ekonomik örgütlenmede yaşanan bir karmaşıklıktan kaynaklı bir sosyal sistemin çöküşünün bu duruma yol açtığıdır (Kuijt 2000b; Özdoğan 2002: 156).

[146] Söz konusu yerleşimlerde bu evre, mimaride ve ölü gömme geleneklerindeki değişimi, yerleşim boyutlarının bir önceki evreye göre küçülmesi gibi özelliklerle tanımlanmaktadır.(Simmons 2000: 224.) Bununla beraber bilim adamları arasında Çanak Çömleksiz Neolitik C (PPNC) evresinin varlığı konusu tartışmalıdır. Söz konusu dönemin Çanak Çömleksiz Neolitik B (PPNB) evresinin son aşamasını temsil ettiği ve bu yüzden "Son Çanak Çömleksiz Neolitik B (PPNB)" olarak adlandırılması gerektiğini düşünmektedirler. (Bar-Yosef and Meadows 1995: 73; Simmons 2000: 213).

Güneydoğu Anadolu'dan Güney Levant'a kadar olan bölgede PPNB dönemi sonunda yaşanan "Neolitik Çöküş"ün ardından, Neolitik yaşam biçiminin çekirdek bölgeden çıkarak, Avrupa içlerinden Hollanda'da Atlantik kıyılarına, Akdeniz kıyı şeridi üzerinden İspanya'ya, Nil üzerinden Sudan'a ve doğuda Türkmenistan'a kadar yayıldığı düşünülmektedir (Fig.19).[147] Aynı zamanda son yıllarda yapılan çalışmalar, Neolitik yaşam biçiminin batıya açılımında gerek coğrafi gerekse içerik bakımından "sızma" ve "parçalı göç" gibi farklı kuramsal kurgular ile yorumlanmıştır.[148]

MÖ 11. binyıldan 8. binyılın sonlarına kadar süren çanak çömleksiz (akeramik) aşamayı, Çanak Çömlekli Neolitik takip eder. Ancak, daha önce de vurgulandığı gibi, Levant'taki yerleşimlerden elde edilen stratigrafik tespitlere dayanan erken dönem Neolitik kronolojisi için geçerli olan bu sınıflama, Orta Anadolu'daki ve buna bağlı olarak Batı Anadolu'daki kültürel gelişim ile örtüşmez.[149]

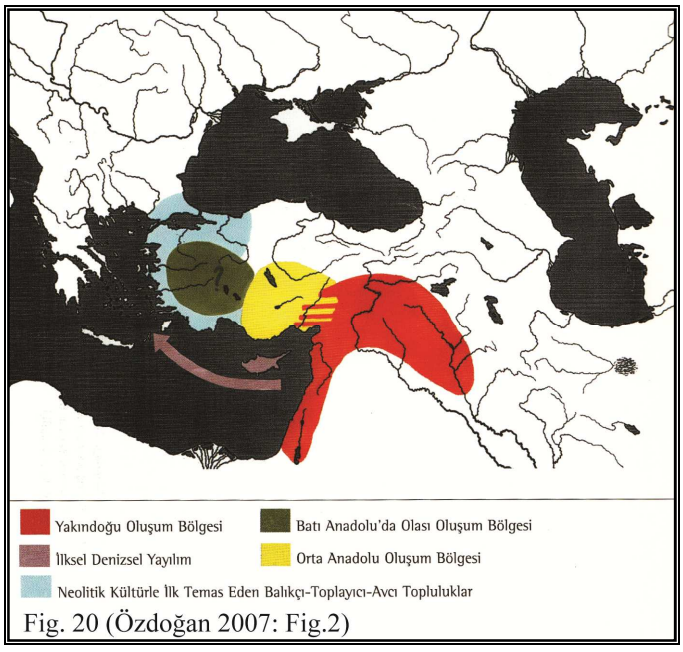

Fig. 20 (Özdoğan 2007: Fig.2)

Orta Anadolu'da Çatal Höyük gibi yerleşimlerde MÖ 7. Binyıldaki dönüm noktası (Neolitik Çöküş), yerleşimde kesinti olmadan atlatılmıştır. Güneybatı Anadolu'da, Göller Yöresi'nde yer alan Bademağacı, Erbaba, Kuruçay, Hacılar, Orta Batı Anadolu'nun kıyı kesiminde yer alan Ege Gübre ve iç kesimindeki Ulucak,

[147] Özdoğan 2007: 450.
[148] Özdoğan 2007: 450-451.
[149] Hauptmann ve Özdoğan 2007: 406.

Yeşilova ve Kuzey Batı Anadolu'daki Fikirtepe, Ilıpınar, Pendik, Hoca Çeşme, Barçın ve Aktopraklık yerleşimlerinin, Batı Anadolu'ya yönlenmiş neolitikleşme dalgasını temsil ettiği düşünülmektedir. Dolayısıyla, Neolitik yaşam biçiminin bu yayılımı, Ege Havzası ve Balkanlar'a doğru genişlemesine temel teşkil eder (Fig.20).[150]

Sonuç olarak, Orta Anadolu'da kazısı yapılmış yerleşimlerden gelen veriler, bu bölgede Neolitik yaşam biçimini ortaya çıkartan ve "Bereketli Hilal" deki kadar eski tarihlere inen ikinci bir "çekirdek bölge"nin varlığını ortaya koymuştur.[151]

Dolayısıyla, hem Orta Anadolu'da hem de Batı Anadolu'da Neolitik sürecin ilk oluşum bölgesi için benimsenen kronolojiye alternatif olarak yeni kronoloji önerileri geliştirilmiştir. İlk olarak 1980'lerde J. Cauvin tarafından bu konu bir sorun olarak gündeme alınmış[152] ve bunu 2001 yılında içerisinde M. Özbaşaran, H. Buitenhuis ve R. Matthews'ın yer aldığı bir çalıştaydaki Orta Anadolu'ya özgü yeni kronoloji önerileri takip etmiştir. Hem R. Matthews hem de M. Özbaşaran ve H. Buitenhuis, kronolojik ayrımda klasik terminolojinden farklı olarak, Erken Orta Anadolu (EOA) terimini kullanmışlar ve bölge kronolojisini EOA I-V olmak üzere beş evreye sınıflandırmışlardır. R. Mathews klasik terminolojiye göre, Akeramik Neolitik Döneme EOA I (Pleistosen sonu-Geç 8. Binyıl) evresinin, Erken Keramikli Neolitik Döneme EOA II (MÖ Geç 8. Binyıl) evresinin, Geç Neolitik Döneme EOA III (MÖ 6700/6000-6000) evresinin, Erken Kalkolitik Döneme EOA IV (MÖ 6000-5500), Orta Kalkolitik Döneme ise EOA V (MÖ 5500-4000) evresinin karşılık geldiğini önermiştir.[153]

M. Özbaşaran ve H. Buitenhuis, Matthews'ın kronolojik ayrımının son derece genel bir ayrım olduğunu ve mevcut kazılardan elde edilen verileri gözeterek daha detaylı bir sınıflandırmanın yapılması gerektiğini belirtmiştir.[154] Bu amaçla oluşturdukları kronoloji önerisine göre, Geç veya Epi-Paleolitik Döneme EOA I (Genç Dryas- MÖ 9000) evresi denk gelmekte ve Orta Anadolu'da henüz bu dönemi temsil eden herhangi bir yerleşimin bulunmamaktadır. Akeramik Neolitik Dönem ise EOA II

[150] Hauptmann ve Özdoğan 2007: 409.
[151] Özdoğan 2007: 32.
[152] Özbaşaran and Buitenhuis 2002: 67.
[153] Özbaşaran and Buitenhuis 2002: Tablo 1.
[154] Özbaşaran and Buitenhuis 2002: 68.

(MÖ 9000- Geç 8. Binyıl) evresi karşılık gelmekte ve bu dönem Aşıklı, Musular ve Can Hasan III yerleşimleri ile tanımlanmaktadır. Erken ve Geç Neolitik Dönemin bir arada EOA III (MÖ Geç 8. Binyıl-6000) evresini kapsadığı ve Doğu Çatal Höyük'te söz konusu evrenin tespit edildiği belirtilmektedir. Matthews ile benzer şekilde Köşk Höyük, Tepecik ve Batı Çatal Höyük ile temsil edilen Erken Kalkolitik Dönemin EOA IV (MÖ 6000-5500)'e, Güvercinkayası ile temsil edilen Orta Kalkolitik Dönemin ise EOA V (MÖ 5500-4000) evresine denk geldiğini önermektedirler.[155]

Yukarıda bahsettiğimiz Orta Anadolu'ya özgü yeni bir kronoloji oluşturma çabalarının, zaten var olan karmaşaya yenilerini ekleyeceğini ve mevcut karmaşayı da çözmeyeceği konusunda görüşler bulunmaktadır.[156] Öte yandan bu gibi kesin ayrımların insanlığın evrimsel süreçlerini ve buna bağlı davranışlarını açıklama girişimini belli kalıplar altında sınırlandırılmasına yol açtığı düşünülmektedir.[157] Dolayısıyla bu yeni yaklaşım, yeni bir terminoloji oluşturma çabası yerine, var olan terminolojiyi yeni verilere göre yeniden tanımlanmasının daha verimli olacağı yönünde eleştiriler ile karşılanmıştır.[158]

İkinci çekirdek bölgenin doğu kesimindeki kazılar, sayılarının azlığına karşın Neolitik Dönemle ilgili bir tablonun ortaya çıkmasını sağlamıştır; buna karşılık Konya Ovası'ndan batıya doğru gidildikçe arkeolojik veriler giderek azalmaktadır. Her ne kadar bu bölgelerde Neolitik Dönemin gelişkin aşamaları, Çanak Çömlekli Neolitik-Erken Kalkolitik Dönem ile ilgili olarak başta J. Mellaart, D. French ve R. Duru'nun çalışmalarıyla bilgi sağlanmışsa da, bu sürecin başlangıcı ile ilgili yeter düzeyde kanıt elde edilememiştir. Bu nedenle "Neolitik Oluşum Bölgesi" nin batı sınırının nereden geçtiğini ve hatta İç Batı Anadolu'dan farklı özelliğe sahip, tanımlı ayrı bir çekirdek bölgenin olup olmadığı tartışma konusudur.[159] Özellikle Göller Yöresi'nden elde edilen veriler, çiftçilikle ilgili tarım ve hayvancılık gibi unsurlarla çanak çömlekçiliğin ve figüratif plastiklerin birden bire ve eşzamanlı ortaya çıkışının kökleri Orta Anadolu'daki

[155] Özbaşaran and Buitenhuis 2002: Tablo 2, 69-71.
[156] Özbaşaran and Buitenhuis 2002: 73'te yer alan "Tartışma" bölümünde M. Özdoğan ve H. Hauptmann konu ile ilgili bu yönde görüşlerini belirtmişlerdir.
[157] Özbaşaran and Buitenhuis 2002: 72-73'te yer alan "Tartışma" bölümünde M. Otte konu ile ilgili bu yönde görüşlerini belirtmiştir.
[158] Özbaşaran and Buitenhuis 2002: 73'te yer alan "Tartışma" bölümünde M. Özdoğan konu ile ilgili bu yönde görüşlerini belirtmişlerdir.
[159] Özdoğan 2007: 33.

çekirdek bölgede olduğu düşünülse de[160], Batı Anadolu'da görülen Neolitik yaşam biçiminin kendine özgü bazı unsurları bünyesinde barındırdığı görülmektedir.

Yukarı Menderes Havzası'nın da dâhil olduğu Güney Batı Anadolu'nun Neolitik Dönem kronolojisine ilişkin bilgilerimiz daha çok Göller Yöresi'nde ve Antalya, Teke Yarımadası'nda (Antik Likya) yer alan Elmalı Ovası'nda gerçekleştirilen kazılar sonucu elde edilmiştir. Bölge ilk olarak J. Mellaart'ın Güney Batı Anadolu'nun tamamını içeren bir yüzey araştırması kapsamında araştırılmış[161] ve bu araştırmaların sonucu olarak 1957-1960 yılları arasında Hacılar Höyük'te kazı çalışmaları gerçekleştirilmiştir. J. Mellaart tarafından Hacılar Höyük kazılarına dayandırılarak oluşturulan Neolitik-Erken Kalkolitik Dönem kronolojisi, 1970'lerin sonundan itibaren R. Duru'nun gerek Hacılar'da gerekse Kuruçay, Bademağacı ve Höyücek'te gerçekleştirdiği kazılardan elde edilen veriler sayesinde yeniden ele alınmıştır. Diğer yandan aynı yıllarda M. Özsait tarafından Burdur ve Isparta civarında, M. Mellink'in ise Antalya-Elmalı Ovası'nda gerçekleştirdiği yüzey araştırmaları sonucunda da, Hacılar Höyük'ten bilinen "Neolitik-Erken Kalkolitik Kültür"'ü temsil eden keramiklerin bulunduğu çok sayıda yerleşim keşfedilmiştir. Söz konusu araştırmaların yanında Büyük Menderes Havzası'nda K. Erim başkanlığında yürütülen ve M. S. Joukowsky tarafından yayınlanan, Aphrodisias-Pekmeztepe'de, sınırlı çapta da olsa da Geç Neolitik-Erken Kalkolitik sürece ilişkin bazı bulgulara ulaşılmıştır. Aynı bölgede yer alan ve kazı çalışmaları S. Günel tarafından gerçekleştirilen Tepecik/Çine Höyük'te, "Hacılar Boyalıları" ile benzer keramik örneklerinin olduğu belirtilmiştir.[162] Ancak bugüne kadar gerçekleştirilen kazı çalışmalarında henüz söz konusu kültürü temsil eden tabakalara ulaşılamamıştır. Bafa Gölü'nün kenarında yer alan Latmos (Beşparmak) Dağları'nda yapılan arkeolojik araştırmalarda, içerisinde birçok prehistorik duvar resmini barındıran mağara yerleşimleri bulunmuş ve gerçekleştirilen kazı çalışmalarında Geç Neolitik-E. Kalkolitik süreci temsil eden keramiklere rastlanmıştır.[163]

[160] Hauptmann ve Özdoğan 2007: 410.
[161] Mellaart 1954; Mellaart 1961.
[162] Günel 2007.
[163] Peshlow-Bindokat 2006: 87.

Bölgede, son derece sınırlı çapta kazı çalışmalarının gerçekleştirildiği bu üç merkez dışında, bazı yüzey araştırması çalışmaları da yürütülmüştür. E.Akdeniz[164] ve S. Günel'in,[165] Aydın ve civarında gerçekleştirdikleri yüzey araştırmalarında bazı Neolitik-E.Kalkolitik Dönem merkezleri tespit edilmiştir. Söz konusu merkezlerde de monokrom keramiklerin yanı sıra "Hacılar Boyalıları" olarak tanımlanan örneklerin var olduğu anlaşılmıştır. Her ne kadar Büyük Menderes Havzası'nda gerçekleştirilen arkeolojik çalışmalar, bölgenin kronolojik gelişimine ilişkin detaylı veri sunmasa da, bölgede Göller Yöresi Neolitik ve E. Kalkolitik süreci ile ilişkili bir kültürün varlığını ortaya koymaktadır. Bu bağlamda Göller Yöresi, Yukarı Menderes Havzası'nın da içinde yer aldığı Güneybatı Anadolu Neolitik ve E. Kalkolitik sürecin kronolojik ve kültürel tanımına ilişkin veri sağlayan tek anahtar bölge olma özelliğini korumaktadır.

III.1.1 *Araştırma Bölgesinin Neolitik-E.Kalkolitik Dönemi Kronolojik ve Kültürel Tanımında Anahtar Bölge: Göller Yöresi:*

Göller Yöresi, Çanak Çömlekli Neolitik Dönem'de görece yoğun bir iskâna sahip olmuşken, bu sürecin öncesine tarihlenen arkeolojik verilerimiz son derece sınırlıdır. Bugüne kadar gerçekleştirilen çalışmalar sonucunda, Neolitik öncesine tarihlenen iskân, Burdur Gölü'nün kuzeydoğusunda bulunan Baladız/Baradız isimli tepe yerleşiminde[166] ve Antalya İli sınırları içerisinde yer alan Katran Dağı'nın Kretase kalkerleri içinde açılmış Karain; Öküzini; Çarkini isimli mağara yerleşimlerinde tespit edilmiştir.[167] Söz konusu merkezlerden elde edilen buluntular, bölgedeki iskânın MÖ 15000'lerde başladığını ortaya koymakla birlikte[168] Paleolitik ve Mezolitik Dönem ile Çanak Çömlekli Neolitik Dönem arasındaki sürece ilişkin herhangi bir veri sunmamaktadır. Öte yandan, J. Mellaart, bölgede tespit edilen tek Çanak-Çömleksiz Neolitik tabakaya sahip yerleşimin -tartışmalı da olsa- Hacılar Höyük olduğunu ortaya koymuştur.

[164] Akdeniz 1997; Akdeniz 1999.
[165] Günel 2003; Günel 2006a; Günel 2006b.
[166] Kansu 1944: 676-677; Kartal 2003: 47.
[167] Yalçınkaya 1995: 64; Yalçınkaya 199:, 60; Özdoğan 1997: 31-32; Thiessen 2000: 136.
[168] Kartal 2003: 50.

Tabaka	Dönem
I C-A	Erken Kalkolitik
	Boşluk
II B-IIA –III-IV-V	Erken Kalkolitik
VI-IX	Geç Neolitik
	Boşluk
Akeramik VII-I	Akeramik Neolitik

Hacılar Höyük'ün yedi tabakayı içeren (I-VII) söz konusu Akeramik Tabakası, radyokarbon verilerine göre MÖ 8200-7550'ye tarihlendirilmekte olup, Çanak-Çömlekli Neolitik tabakaları ile arasında bir kültürel kesintiye sahiptir. Mimari olarak yalnızca dörtgen bir yapıya ait olabilecek kerpiç duvarlar, kırmızı boyalı kireç harçlı tabanlar, oval ve dikdörtgen formlu fırınlar ile tanımlanan[169] tabakadan (Fig.21) ele geçen az sayıdaki buluntu envanterini ise, çakmaktaşı aletler, kemik bız, mermer kap parçaları ve taş keskiler oluşturmaktadır.[170]

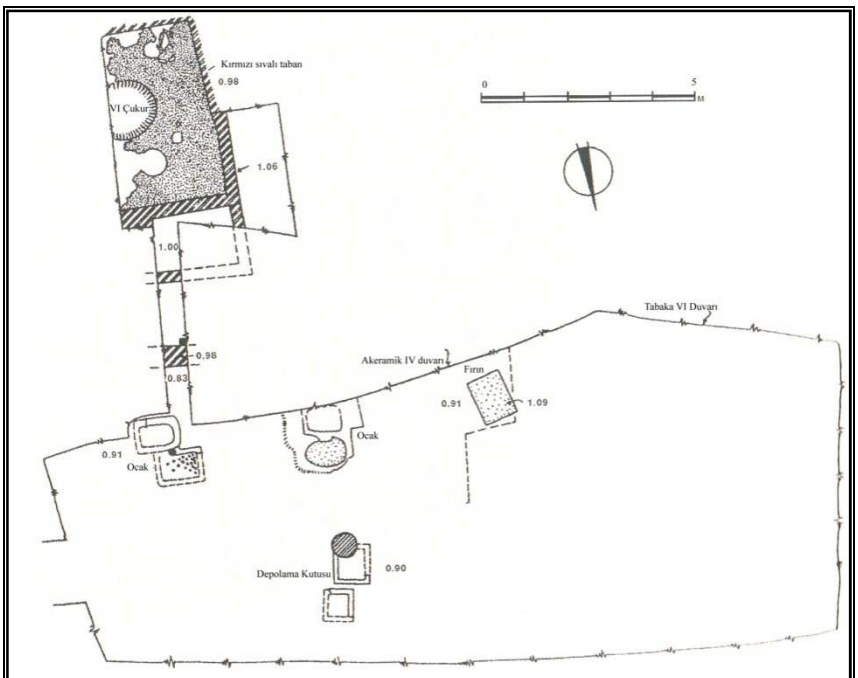

Fig. 21: Hacılar Höyük Akeramik V. Tabaka Mimarisi (Mellaart 1970b: Fig.4)

[169] Mellaart 1970a: 4-5.
[170] Mellaart 1970a: 5-6.

Bu bağlamda, J. Mellaart'ın söz konusu tabakayı akeramik olarak nitelendirmesinin temel dayanağı, kazı sırasında herhangi bir keramik parçasına rastlanılmamasıdır. Aynı zamanda V. tabakadan elde edilen bir adet radyokarbon örneğinin MÖ 8200 gibi erken bir tarihi vermesinin bu görüşünü desteklediğini iddia etmektedir. Bununla beraber söz konusu tabakanın gerçekten Akeramik Neolitik Dönem'e ait olup olmadığı birçok araştırmacı tarafından tartışılmaktadır. Bu konuya ilişkin özellikle R. Duru 1985-1986 yıllarında, Hacılar Höyük'ün mezarlık alanını tespit etmek amacıyla gerçekleştirdiği sondaj çalışmalarında bazı arkeolojik verilere ulaşmıştır.[171] Duru ve ekibi tarafından, Hacılar Höyüğün kuzey ve kuzeybatısındaki üç açmada, yüzey toprağından 1,5-2 m derinlikte kırmızı veya sarı boyalı, üzeri açkılanmış kireç harçlı tabanlar ortaya çıkarılmış, daha da önemlisi bu tabanlardan birinin üzerinde in situ durumda az sayıda keramik parçası bulunmuştur.

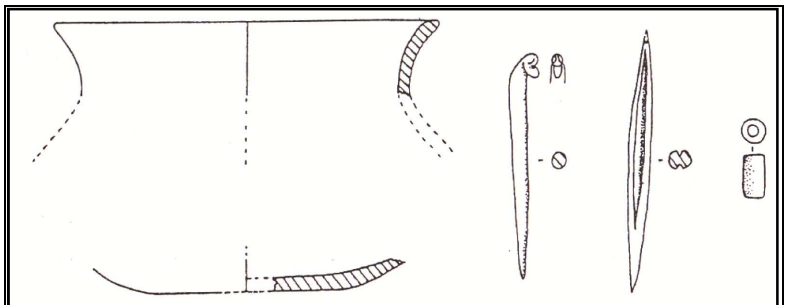

Fig. 22: R.Duru'nun sondajdan tespit ettiği buluntu örnekleri (Shoop 2005: Abb. 4.3; Duru 1989:Fig. 2-5)

Duru, üzerinde koyu gri ve grimsi kahverengi hamurlu, açkılı ve oldukça iyi biçimde pişirilmiş olan keramiklerin bulunduğu bu tabanların, Mellaart'ın "Akeramik Neolitik" tabakalarında tespit ettiği tabanlar ile aynı sürece ait olduğunu öne sürmektedir.[172] Dolayısıyla, Hacılar Höyük'ün Akeramik Neolitik Dönemi temsil ettiği öngörülen tabakaların gerçekte Çanak Çömlekli Neolitik Dönemin erken bir süreci olduğunu iddia etmektedir. U.D. Shoop ve L. Thissen gibi diğer bilim adamları da, Akeramik Tabaka'da bulunan taş aletlerin, ne çanak çömleksiz Neolitik Dönem için genel olarak

[171] Duru 1989.
[172] Duru 2007: 333; 1989: 101 vd.

bilinen mikrolit aletler ile herhangi bir benzerlik, ne de Hacılar'ın takip eden tabakada bulunanlar ile bir farklılık göstermediğinin altını çizmektedir (Fig.22, Fig.23).[173]

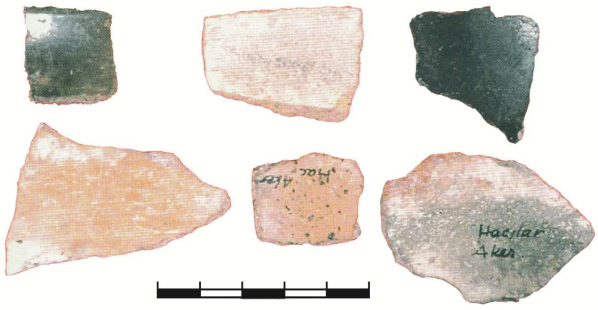

Fig. 23: R.Duru'nun tespit ettiği keramik örnekleri (Duru 2007: Fig.6'dan düzenlenmiştir)

Öte yandan söz konusu tabakanın, Duru'nun belirttiği gibi Çanak-Çömlekli Neolitik Döneme ait olduğu düşünüldüğünde, elde edilen radyokarbon örneğinden höyükte çanak çömleğin MÖ 8300- 7550 yılları gibi son derece erken bir tarihte kullanım gördüğü sonucu çıkmaktadır. Bu durum, yalnızca bir ahşap parçasından alınan ve tek bir örnekle temsil edilen radyokarbon analizinin güvenilirliğinin de sorgulanmasına neden olmaktadır. Zira bu tarihler doğru kabul edildiğinde, Hacılar Höyük, yalnızca Anadolu'da değil tüm Yakındoğu'da, çanak çömleği bu süreçte kullanan tek yerleşim olarak karşımıza çıkmaktadır. Özetle, daha sonra değineceğimiz, Bademağacı'nda gerçekleştirilen kazılar konuya ilişkin yeni bazı ipuçları sunmuş olsa da, yalnızca Hacılar Höyük'ten elde edilen veriler bölgedeki "Akeramik Neolitik" olarak tanımlanan tabakaların doğasına ve tarihlendirilmesine ilişkin net verileri ortaya koyamamaktadır. Mellaart, Hacılar Höyük'te, "Akeramik Tabaka"lardan sonra yerleşimin terk edildiğini, bin yıl kadar süren bir kültürel boşluğun ardından, yerleşimde iskânın IX. tabaka ile yeniden başladığını belirtir.[174] Aynı zamanda, Doğu Çatal Höyük'te iskânın söz konusu kültürel boşluğu kapattığını, böylece Orta Anadolu'da yaşanan Erken Neolitik Dönemi, Hacılar IX-VI arasındaki süreci kapsan Geç Neolitik Dönemin takip ettiğini vurgulamaktadır. Mimari olarak, yalnızca bazı taş temel ve taban parçaları ile temsil edilen IX-VII tabakalarını izleyen VI. tabakanın mimari unsurları,

[173] Shoop 2005: 179; Thissen 2000: 142; Mellaart 1970a: 154.
[174] Mellaart 1970a: 8.

geniş bir alanda araştırılması ve belki de yangınla sona ermesinden ötürü, iyi korunmuş olarak tespit edilmiştir (Fig.24).[175]

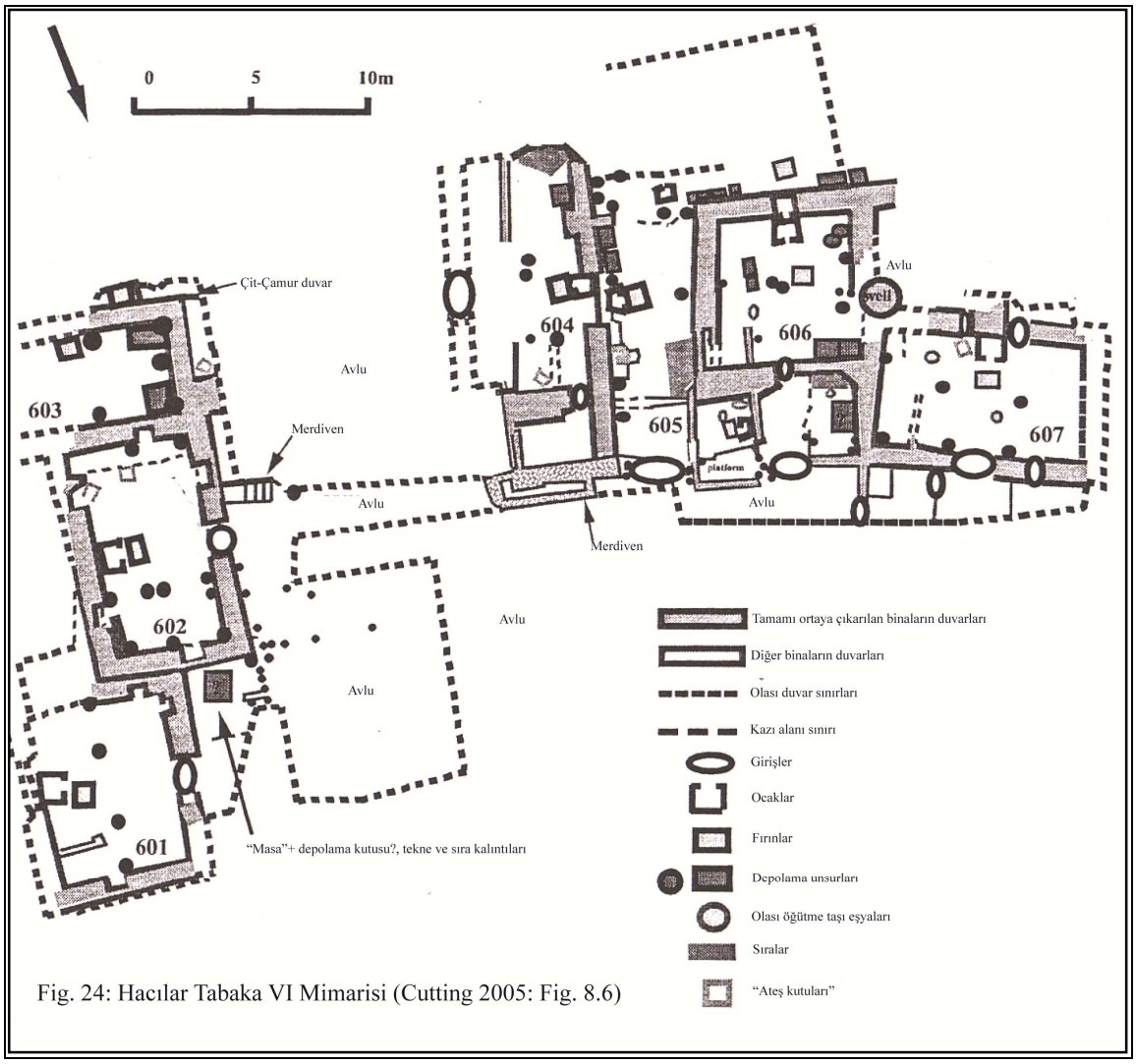

Fig. 24: Hacılar Tabaka VI Mimarisi (Cutting 2005: Fig. 8.6)

Geç Neolitik Dönem tabakalarında ele geçen keramikler ise, büyük oranda açık gri, krem, kahverengi ve kırmızı renkli monokrom ve nadiren kırmızı renkli bant boya bezemeli örneklerden oluşmaktadır.[176] Bununla beraber IX-VI tabakaları arasında, keramiklerin yüzey renkleri ve boya bezemenin uygulanma oranlarının birbirine göre farklılık gösterdiği belirtilmelidir.

[175] Mellaart 1970a: 9-11.
[176] Mellaart 1970a: 101.

IX-VIII tabakalardaki keramik repertuarı ağırlıklı olarak, açık gri ve krem renkli yüzeye sahip iken VII. tabakadan itibaren deveteyü ve kahverenkli yüzeyli keramiklerde kayda değer bir artış gözlenmiştir.

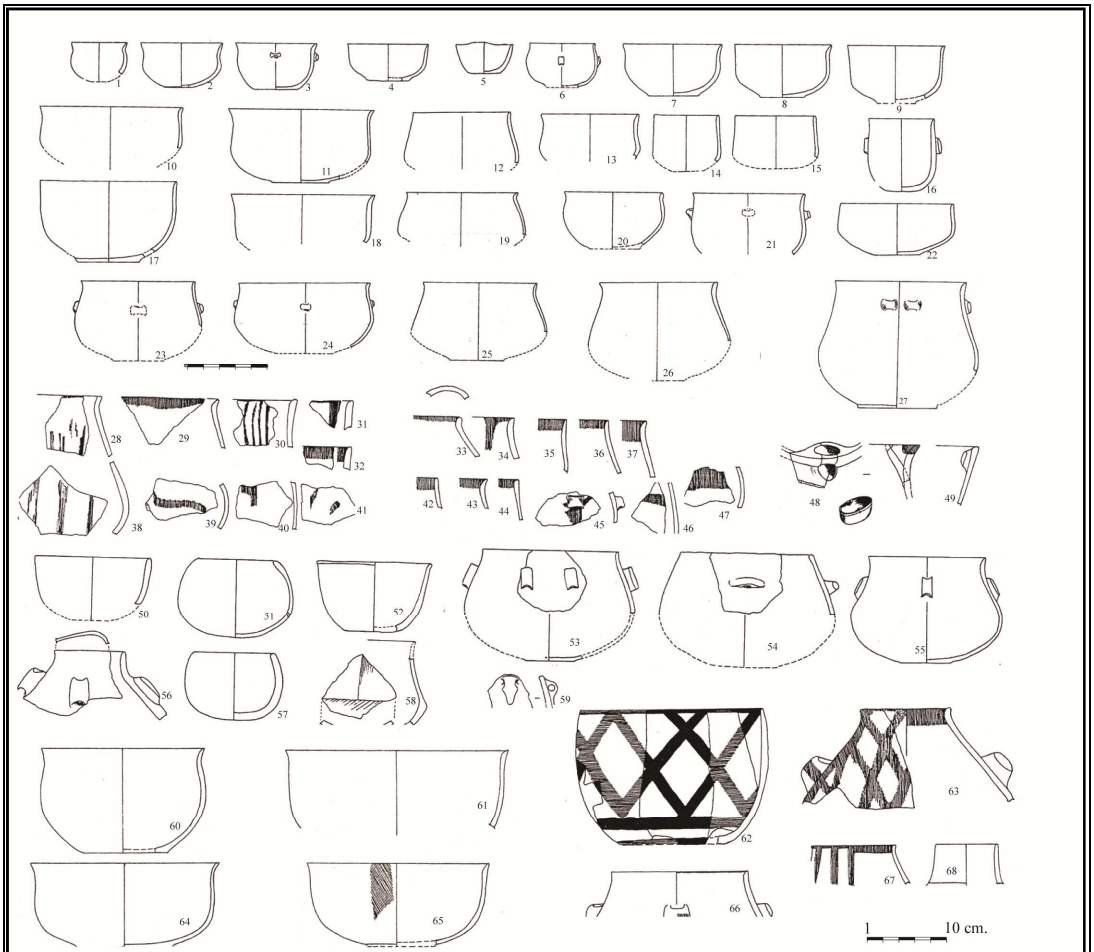

Fig. 25: Hacılar Tabaka IX (1-49), VIII (50-59), VII (60-68) Keramik Örnekleri (Mellaart 1970b: 241-249'dan hazırlanmıştır).

VI. tabakada ise, kırmızı, kızıl-kahve yüzey renkleri yoğun grubu oluşturmakta ve boya bezemeli örneklerin oranı bu tabakada görece artış göstermektedir. Mineral katkılı ve genellikle yüzey işleminde astar ve açkının uygulandığı kapların en yaygın formlarını "S" profilli kâse ve çanaklar oluşturmaktadır. Dikine ip delikli tutamaklı çömlekler hemen her tabakada gözlenmektedir ((Fig.25,.26). VI. tabakadan itibaren söz konusu örneklerin yanı sıra oval formlar ve boğa başlı eklentiler ile hayvan biçimli ritonlar görülmeye başlamıştır.[177]

[177] Mellaart 1970b: 253, fig.13; 263, fig.1,3,5-6.; 265, fig.1-2.

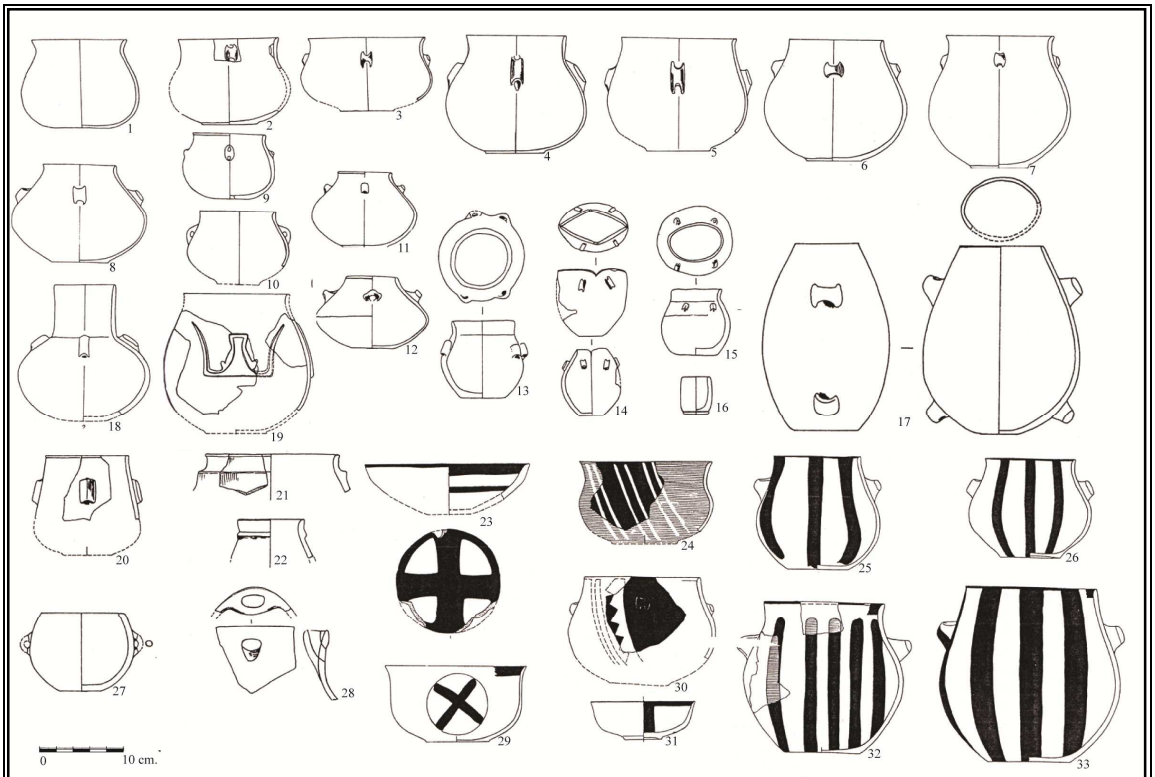

Fig. 26: Hacılar Tabaka VI Keramik Örnekleri (Mellaart 1970b: 251-271'den hazırlanmıştır).

Hacılar'ın IX-VI tabakalarından alınmış dört radyokarbon örneği bulunmakla birlikte, bunlardan yalnızca ikisi güvenilir nitelikte materyalden alınmıştır. Buna göre, Geç Neolitik Dönemi içine alan IX-VI tabakaları için en erken tarih MÖ 6300 yılını vermektedir. Yangınla sona eren Hacılar VI'nın sonu ise MÖ 6200-6000 yılları arasında olduğu düşünülmektedir.[178] Erken Kalkolitik Dönem, Hacılar Höyük'te VI. tabakanın bir yangın sonucunda yıkılmasından sonraki V-I. tabakalar arasındaki kültürel süreç ile temsil edilmekte ve V-IIB, bu sürecin erken tabakaları olarak kabul edilmektedir. Hacılar Erken Kalkolitik Dönemin ilk üç tabakası olan V-III yerleşmeleri, mimari olarak son derece zayıf arkeolojik kalıntılar ile tanımlanmaktadır. Mimari olarak V. tabaka avluya ait olabilecek taban kalıntıları ile temsil edilirken,[179] IV. ve III. tabakalarda, kerpiç mimariye ait olabilecek bazı bulgular tespit edilmiştir.[180] A ve B olmak üzere iki ayrı alt evresi olan Hacılar'ın II. tabakası, son derece iyi korunmuş ve gelişmiş bir mimariye sahiptir.

[178] Thissen 2000: 143; Thissen 2002: 333.
[179] Mellaart 1970a: 23.
[180] Mellaart 1970a: 23-24.

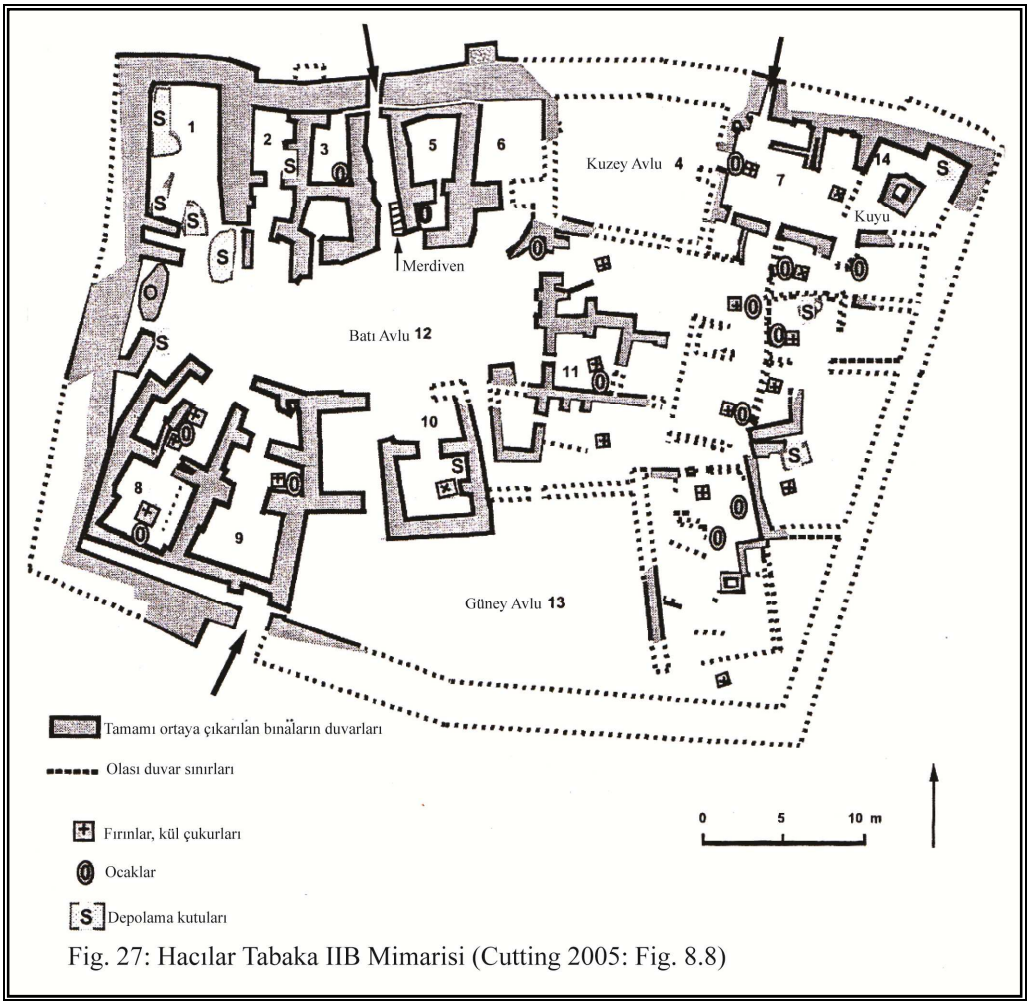

Fig. 27: Hacılar Tabaka IIB Mimarisi (Cutting 2005: Fig. 8.8)

Söz konusu süreçte, yerleşimin etrafı kalınlığı yer yer 1,5-3 m. olan, taş temelli ve kerpiç bedenli bir duvar ile çevrilmiştir. Yaklaşık 0,2 hektarlık bir alana yayılan ve Mellaart'ın "kale" olarak adlandırdığı bu tabaka yerleşimine 3 noktadan giriş saptanmıştır. J. Mellaart'a göre, üç ayrı avluya sahip yerleşimin kuzeybatısında yaşam alanları, güneybatısında ise kutsal alan (shrine) olarak tanımlanan yapılar yer almaktadır. Bu iki alan arasındaki avlunun doğusunda ise çömlek işlikleri, mutfak gibi alanlar bulunmaktadır.[181]

IIA tabakasının sonunu getiren yangının ardından, IIB evresinde tahrip olmuş yapıların yerine yenilerinin yapıldığı, ancak esas planın değişmediği anlaşılmaktadır (Fig.27). Öte yandan bu evrede kutsal alan (shrine) olarak tanımlanan yapıların yenisi

[181] Mellaart 1970a: 25, 28-30.

yapılmamıştır.[182] Yerleşmenin savunma duvarlarıyla çevrili IIB tabakasının yıkımından sonra kurulan IA yerleşmesi geniş bir alanı kaplayan farklı bir köy planı göstermektedir.

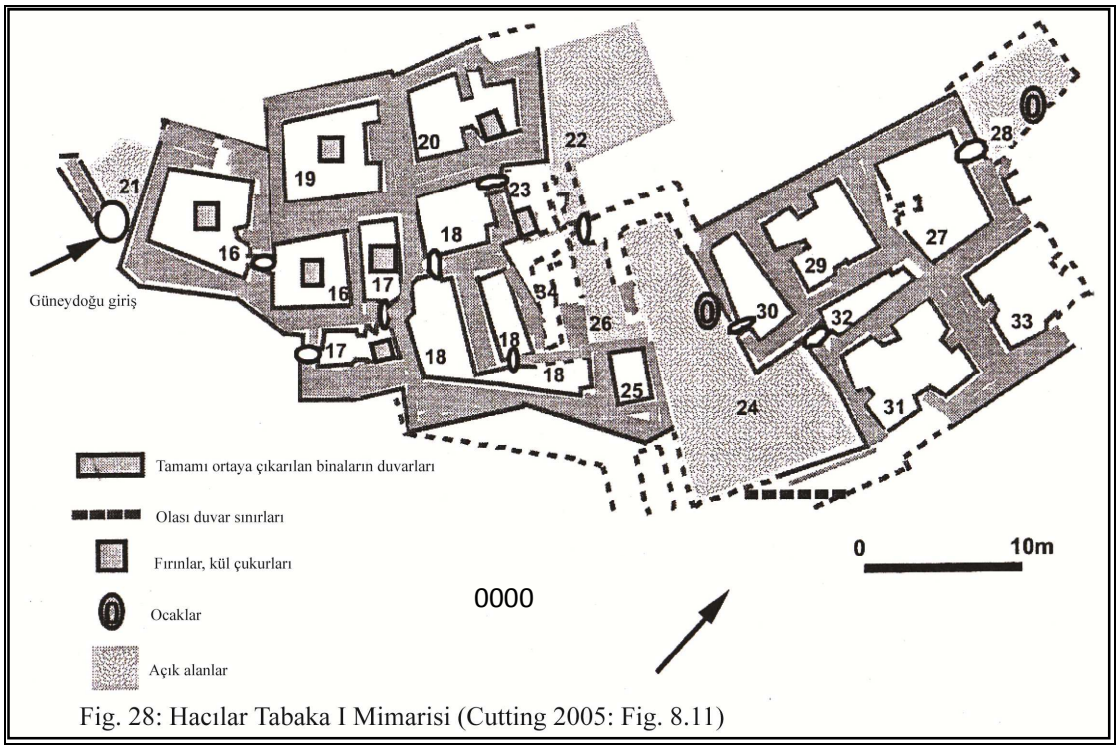

Fig. 28: Hacılar Tabaka I Mimarisi (Cutting 2005: Fig. 8.11)

Etrafını çeviren kalın "sur" duvarlarıyla büyük bir kale görünümüne sahiptir[183]. Yaklaşık 1 hektarlık bir alana yayılan yerleşimin "sur" duvarının 65 m.lik kısmı ve bu duvara dayandırılmış, çoğunlukla tek odalı, iç içe birkaç sıra halinde dörtgen planlı ve taş temel üzerine kerpiç duvarlı, içte payandaları olan evlerden oluşan mimari tespit edilmiştir (Fig.28).[184]

Hacılar Erken Kalkolitik Dönem keramiğinin en ayırıcı özelliği, monokrom keramiğin yanında boya bezeme uygulamasında erken tabakadan geç tabakaya doğru aşamalı biçimde artış görülmesidir. Aynı zamanda bu süreç ile birlikte boya bezemede uygulanan motiflerin de çeşitlendiği, linear basit çizgilerden oluşan bezeme

[182] Mellaart 1970a: 30-31.
[183] Yakar 1991, 152; Mellaart 1970a: 77.
[184] Mellaart 1970a:

şablonlarının yanı sıra şematize hayvan ve insan betimlerini içeren "fantastik" motiflerin de uygulandığı gözlenmektedir (Fig.29-30).[185]

Fig. 29: Hacılar Tabaka III-II Boyalı Kap Örnekleri (Duru 2008: Res. 138'den hazırlanmıştır)

Hacılar V-II tabakalarında kullanılan söz konusu bezeme stili, "bukranyum" motiflerini bir kenara bırakacak olursak Hacılar I ile birlikte ortadan kalktığı söylenebilir. Hacılar I tabakasında linear bezeme, konsantrik daireler daha yaygın biçimde kullanım görmüştür. Öte yandan keramik formları, eklenen yeni formların dışında Geç Neolitik Dönemin devamı niteliğindedir. "S" profilli ve keskin gövdeli derin kâseler, boyunlu küresel ve keskin gövdeli çömlekler, oval formlu derin kâse ve çömlekler, özelikle III. tabakadan itibaren görülen minyatür kaplar yoğun bir şekilde kullanım gören kap formları arasındadır. Dikine ip delikli tutamaklar, Geç Neolitik süreç ile karşılaştırıldığında daha az üretilmekle birlikte devam etmekte, hayvan başlı kulplar ise yaygın bir şekilde kullanılmaktadır.[186] Hacılar Höyük'ün biri IIA diğer IA evresinden olmak üzere iki radyokarbon örneği analiz sonucu bulunmaktadır. IIA

[185] Mellaart 1970a:110.
[186] Mellaart 1970a: 112-114.

evresinden elde edilen veriler MÖ 6350-5700 tarihlerini, IA evresi radyokarbon sonuçları ise MÖ 6100-5600 tarihlerini vermektedir.[187]

Fig. 30: Hacılar Tabaka III-II geometrik ve fantastik bezemeli örnekler
(Duru 2008: Res. 136'dan hazırlanmıştır)

Yukarıda detaylı olarak ele aldığımız gibi J. Melaart, "Göller Yöresi" için öngördüğü kronolojik gelişimde, Hacılar Höyük'te Akeramik süreç ile Geç Neolitik arasında herhangi bir dönemin (Orta Neolitik?) olmadığını belirtmektedir. Bununla beraber, yüzey araştırmaları sonucunda tespit ettiği Kızılkaya (Bademağacı) yerleşiminin özgün keramik özelliklerine dayanarak "Kızılkaya Neolitiği" olarak adlandırdığı kültürün bu iki dönem arasına tarihlendirilebileceğini belirtir. Böylece Mellaart, kendi başına oluşmuş ve diğer bölgelerden bağımsız bir "Göller Yöresi Keramik Gelişimi"nin olduğunu ortaya koymuştur. Diğer yandan, R. Duru, J. Mellaart'tan yaklaşık yirmi yıl sonra bölgede gerçekleştirdiği kazı çalışmalarının sonucunda, Mellaart'ın kurguladığı kronolojik şemanın temelden değişmesi gerektiğini öne sürmüştür. Duru, Mellaart'ın öngördüğünün aksine bölgedeki neolitikleşmenin "Çanak-Çömlekli Neolitik" ile başladığını belirtir. Aynı zamanda, Mathews, Özbaşaran

[187] Shoop 2005: 420-421; Mellaart 1970a: 93.

ve diğer bilim adamlarının Orta Anadolu'daki yeni kronolojik terminoloji oluşturma çabalarına benzer şekilde, özellikle Neolitik Dönem'in erken süreçleri için mimari ve keramik gelişimi gözeterek bölgeye özgü yeni bir terminoloji öne sürmüştür. Duru, bölgedeki ilk Neolitikleşme sürecini, "Erken Neolitik I" (EN I) olarak isimlendirmiş ve söz konusu sürecin MÖ 9. Binyıldan 8. Binyıla geçiş sürecinde başlayıp, 7. Binyılın ortalarında sona erdiğini öne sürmüştür. MÖ 7. Binyılın ikinci yarısına MÖ 6500 ile MÖ 6200/6100 yılları arasına tarihlediği "Erken Neolitik II" (EN II)'nin Geç Neolitik-Erken Kalkolitik Dönemin hemen öncesindeki süreci temsil ettiğini belirtir. Diğer yandan, MÖ 6100/6000-5500 yılları arasına tarihlendirdiği Geç Neolitik ile Erken Kalkolitik Dönem ayrımının gereksiz olduğunu savunmakla birlikte, yeni terminolojik karışıklıklara meydan vermemek için geleneksel terminolojiyi kullanmayı yeğlemiştir.[188] Duru'nun oluşturduğu bu yeni terminolojinin temel dayanağı, Hacılar'da dâhil olmak üzere bölgede G. Umurtak ile beraber gerçekleştirdiği Bademağacı, Höyücek ve Kuruçay kazı projeleridir. Söz konusu kazılar bölgenin kronolojik ve kültürel gelişiminin anlaşılmasında son derece önemli arkeolojik veriler sunmuştur. Özellikle, daha önce bahsettiğimiz gibi J. Mellaart'ın "Kızılkaya Neolitiği" nin anahtar yerleşimi olan Bademağacı Kazıları, Çanak Çömlekli Neolitik Dönem'in erken süreçlerine ilişkin tabakaları ile bölgenin kronolojik gelişiminin yeniden yorumlanmasını sağlamıştır.

3000 metrekareyi geçen bir alanda yürütülmüş olan Bademağacı kazılarında, ana toprağa kadar olan birikimde, birbirinden büyük zaman aralıkları ile ayrılmış olan, çeşitli dönemlere ait yerleşmeler saptanmıştır. Yerleşimde Neolitik Dönem tabakaları, Erken Neolitik I, II ve Geç Neolitik-Erken Kalkolitik şeklinde sınıflandırılmıştır. 9 ayrı yerleşim tabakasında 12 bağımsız tabaka ile temsil edilen Erken Neolitik Çağ yerleşmesi yaklaşık 7 metrelik bir dolguya sahiptir.[189] Ana toprak üzerinde 20-25 cm'lik bir depoziti bulunan, 9-5 (EN I) tabakalarına ait, taban dışında, tanımlı herhangi bir mimari yapı tespit edilememiştir. Duru'ya göre bu durumun temel sebebi, bu tabakalara ait mimari yapılarının, uzun yıllar korunması güç olan, çit-çamur (wattle and daub) tekniği ile yapılmış olmasıdır.[190]

[188] Duru 2008: 23-24.
[189] Duru 2003:551.
[190] Duru 2005: 525, 538.

Tabaka	Dönem
Kilise	Erken Hıristiyanlık Dönemi
OTÇ 1 ve 2. Yapı katları	Orta Tunç Çağı
İTÇ katları 1-3	Erken Tunç Çağı II
İTÇ katları 4-5	Erken Tunç Çağı I
Boşluk	
EK/GN katları 1 2	Erken Kalkolitik Geç Neolitik
Boşluk	
ENÇII: 1,2,3.3A,4,4A,4B	Erken Neolitik Çağ
ENÇ I: 5,6,7,8,9	Erken Neolitik Çağ
Anatoprak	

Bademağacı'nın en erken sürecini temsil eden 9. tabaka, yalnızca dört çanak çömlek parçası ile bazıları alet olan 30 kadar küçük çakmaktaşı yonga ve yine biri alet olmak üzere çok sayıda hayvan kemiği ile tanımlanmaktadır.[191]

Duru höyükteki bu tabakayı, bir sonraki tabakadan elde edilen radyokarbon örneklerinin sonuçlarını göz önüne alarak MÖ 7100/7150'ye tarihlendirmektedir.[192] Bir sonraki yerleşme olan 8. tabakadaki kazı çalışmalarında kırmızı boyalı kireç harçlı bir taban saptanmış, ancak bu tabanın ait olduğu mimariye ilişkin herhangi bir kalıntıya rastlanılmamıştır.[193] 9. ve 8. tabakalarda bulunan son derece sınırlı sayıdaki keramiklerin, ince kum katkılı, açık kahve ve gri hamurlu, açık renk yüzeyli, orta ince kenarlı, orta iyi pişirilmiş ve yüzeyleri kabaca düzeltilmiş, bazı parçaların dış yüzleri hafifçe açkılanmış olduğu gözlenmiştir.

[191] Duru 2003: 550, 552, 565; Duru 2005: 525.
[192] Duru 2003: 565, 573; Duru 2005: 537.
[193] Duru 2005: 525, 538; Duru 2007: 344.

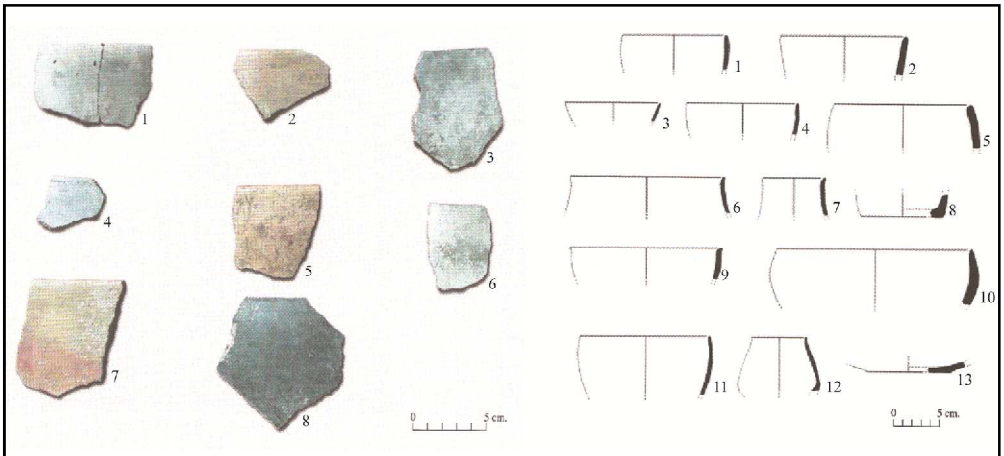

Fig. 31: Bademağacı EN I/9 Tabakası'ndan tespit edilen keramik örnekleri (Duru 2008: Res. 109 a-b)

Tespit edilen keramiklerin formları arasında, düz yükselen, hafif içe dönük veya zarif şekilde hafif dışa dönen ağız kenarlarına sahip, açılan çanaklar ve yarı küresel gövdeli çanaklar bulunmaktadır (Fig.31).[194] Bu tabakadan alınan radyokarbon örnekleri, MÖ 7050-6690 tarihleri arasını vermektedir.[195] 8. tabakayı izleyen 7-5 tabakaları da mimari anlamda yalnızca tabanlar ile tanımlanmaktadır.[196] Öte yandan bu tabakaların çanak çömleği, önceki tabakalar ile kıyaslandığında, yapım teknikleri açısından daha gelişmiş ve kap biçimleri daha çeşitlenmiştir.[197] İnce kum ve bitkisel katkılı keramikler genel olarak, açık renk hamurlu ve yüzeyli, orta kalınlıkta cidarlı, iyi pişirilmiş ve açkılıdır. 7-5 tabakaları malzemesinde görülen özgün bir özellik, düzleştirilmiş ağız kenarlı kapların ortaya çıkmasıdır. Aynı şekilde, hafif daralan boyunlu, şiş karınlı küçük çömlekler, belirgin omurgalı çömlekle, yayvanlaşan çanak-tabaklar, ağız içine kapak yuvası hazırlanmış çömlekler de bu tabakalar ile birlikte görülmeye başlamıştır. Yalnızca 5. tabakada, birkaç tane dikine ip delikli tutamak örneği bulunmaktadır.[198]

Bademağacı Höyük'te 4B evresinden itibaren tam anlamıyla korunmuş mimari yapılara rastlanmaktadır (Fig.32). Duru'nun Erken Neolitik II içinde değerlendirdiği, 4B evresinden 1. tabakaya kadar yedi yerleşme tabakası halindeki bu süreç, birbirine yapım

[194] Duru 2002: 404, 406; Duru 2003: 528-529.
[195] Duru 2003: 565,573; Duru 2005: 537.
[196] Duru 2005: 525, 538.
[197] Duru 2003: 558.
[198] Duru 2007: 347.

yöntemleri ve plan olarak çok benzeyen evler ve ortak özellikler sergileyen bir yerleşim şeması ortaya koymaktadır.

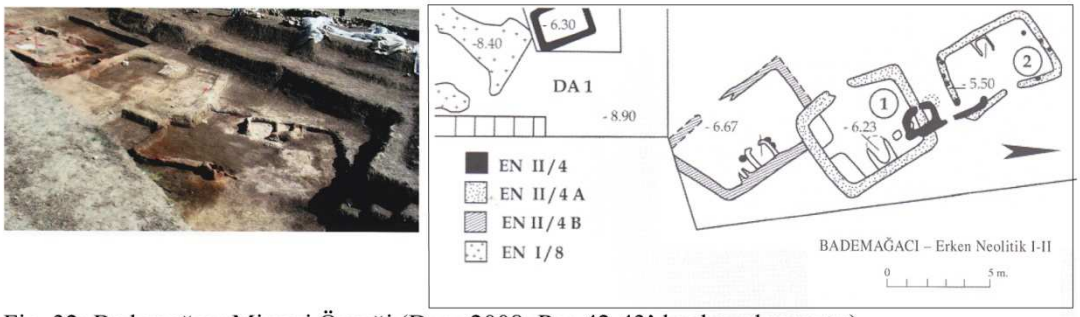

Fig. 32: Bademağacı Mimari Örneği (Duru 2008: Res.42-43'den hazırlanmıştır).

Bu tabaka ve evreleri ile birlikte eski mimari geleneklerin tümüyle değiştiği ve kerpiç duvarlı, bazen taş temelli bir mimarinin ortaya çıktığı söylenebilir[199]. Söz konusu süreci temsil eden mimari gelenek, genel olarak 15 ile 30 metrekare büyüklüğünde değişen kerpiç yapılardan ve fırın, ocak, depolama kutuları ve benzeri mekân içi unsurlardan oluşmaktadır.[200]

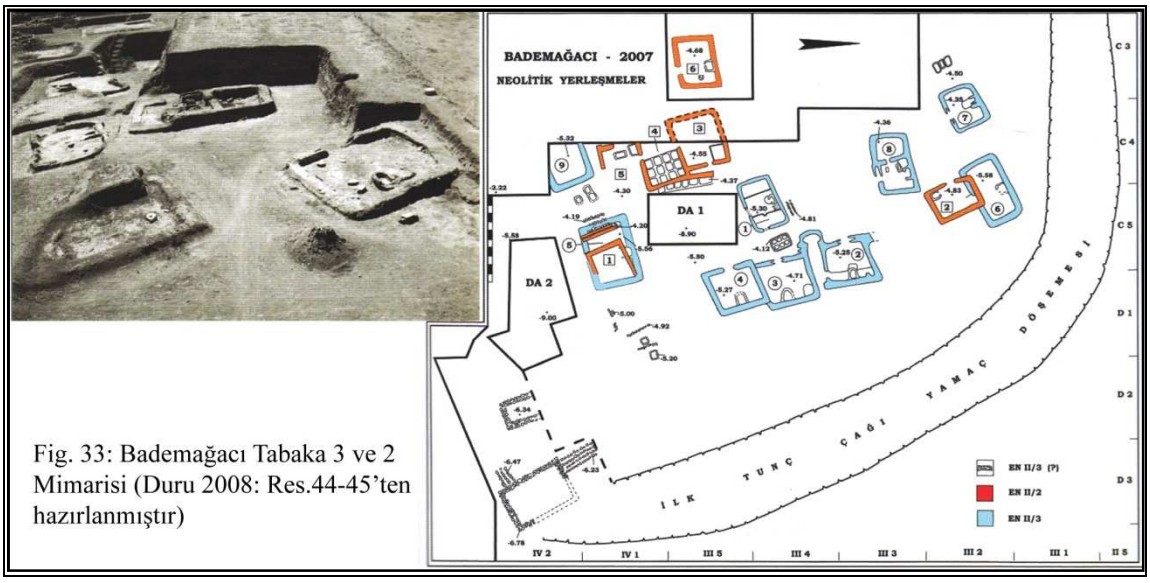

Fig. 33: Bademağacı Tabaka 3 ve 2 Mimarisi (Duru 2008: Res.44-45'ten hazırlanmıştır)

ENÇ II evresine ait tabakalarda mimari ile birlikte çanak çömleğin de değişime uğradığı belirtilmektedir. Bir önceki süreçten farklı olarak açık renkli yüzeye sahip

[199] Duru 2005: 522.
[200] Umurtak 2007: 474.

keramikler büyük oranda azalmış, kırmızı ve kahverengi en yaygın yüzey rengini oluşturmuştur (Fig.34).

Fig. 34: Bademağacı ENII kap örnekleri (Duru 2008: Res.113-115'ten hazırlanmıştır).

Yüzey işleminde açkı uygulaması daha özenli biçimde yapılmaya başlanmıştır. Aynı zamanda, bu süreci temsil eden keramiklerin formlarında görece bir çeşitlenme gözlenmektedir. Eski yerleşmelerin düz dudaklı küresel gövdeli çanakları azalarak devam ederken hafif "S" profilli dikine ip delikli tünel tutamaklı çanaklar ortaya çıkmaya başlamıştır (Fig.35).[201] Bir önceki sürece koşut olarak bezeme ender olarak uygulanmıştır. Kabartma bezeme ve yalnızca bir-iki çömlekte, ağızdan başlayarak dibe inen bant şeklinde yapılmış koyu renk boya bezeme görülmüştür.[202]

[201] Duru 2007: 347; Duru 2000: 194.
[202] Duru 1998: Lev. 15/2, 16/1; Duru 2003: Lev 14/1, 3.

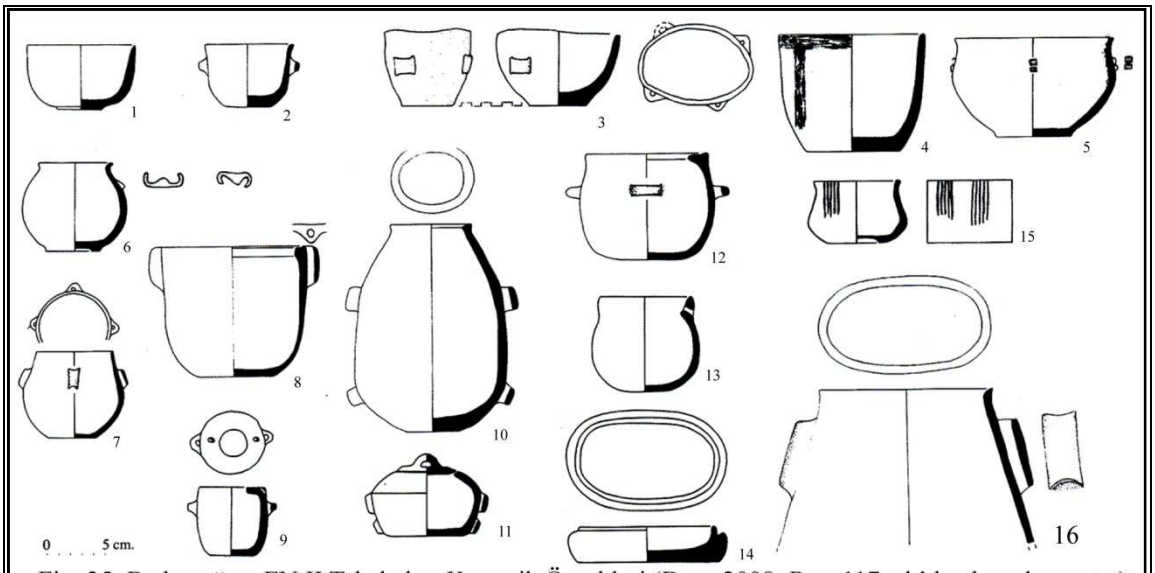

Fig. 35: Bademağacı EN II Tabakaları Keramik Örnekleri (Duru 2008: Res. 117 a,b'den hazırlanmıştır)

Bademağacı Höyük'ün 4-1 tabakasını kapsayan süreç içinde toplam yedi radyokarbon örneği alınmıştır. 2. tabaka hariç hemen her tabakasından elde edilen radyokarbon örneklerinin sonuçları, bu sürecin MÖ 6400-6100/6050 yılları arasında iskân edildiğini ortaya koymaktadır.[203]

Bademağacı'nda Neolitik Dönemin erken süreçlerine ait tabakaların üzerine kurulan ve Duru ve Umurtak tarafından Geç Neolitik-Erken Kalkolitik tabakaları (EK/GN 2-1) olarak adlandırılan süreç, iki alt evre ile temsil edildiği belirtilmiştir. Yapılan arkeolojik kazılar, bu süreçteki mimari yapıların her iki evrede de 80-90 cm kalınlığa sahip taş temel üzerine inşa edilmiş kerpiç bedenden oluşan duvarlara sahip olduğunu ortaya koymuştur. Erken evreyi temsil eden 2. tabaka, 7,10x5,20 m boyutunda yamuk planlı tek odalı bir yapı ile temsil edilir. Bu evrenin 40-50 cm. lik molozu üzerine inşa edilen 1. tabakaya ait ise, ölçüleri dıştan dışa 7,60x4,20 m olan bir yapı ortaya çıkarılmıştır. Her iki evrede de söz konusu yapıların iç döşemi ve işlevi hakkında herhangi bir bulguya ulaşılamamıştır (Fig.36).[204]

[203] 4A evresi örneği MÖ 6405-6250 yıllarına, 4. evreden iki örnek MÖ 6400/6230 ve 6420/6250 yıllarına, 3A evresi örneği MÖ 6460/6405 yıllarına, 3. evreden iki örnek MÖ 6430/6240 ve MÖ 6460/6270 yıllarına, 1. evre örneği MÖ 6230/6080 yıllarına tarihlenmektedir. Duru 2007: 349; Duru 2003: 565; Duru 2005: 537; Thissen 2002: 332.
[204] Duru 2007: 347; Duru 2008: Res.83, 85.

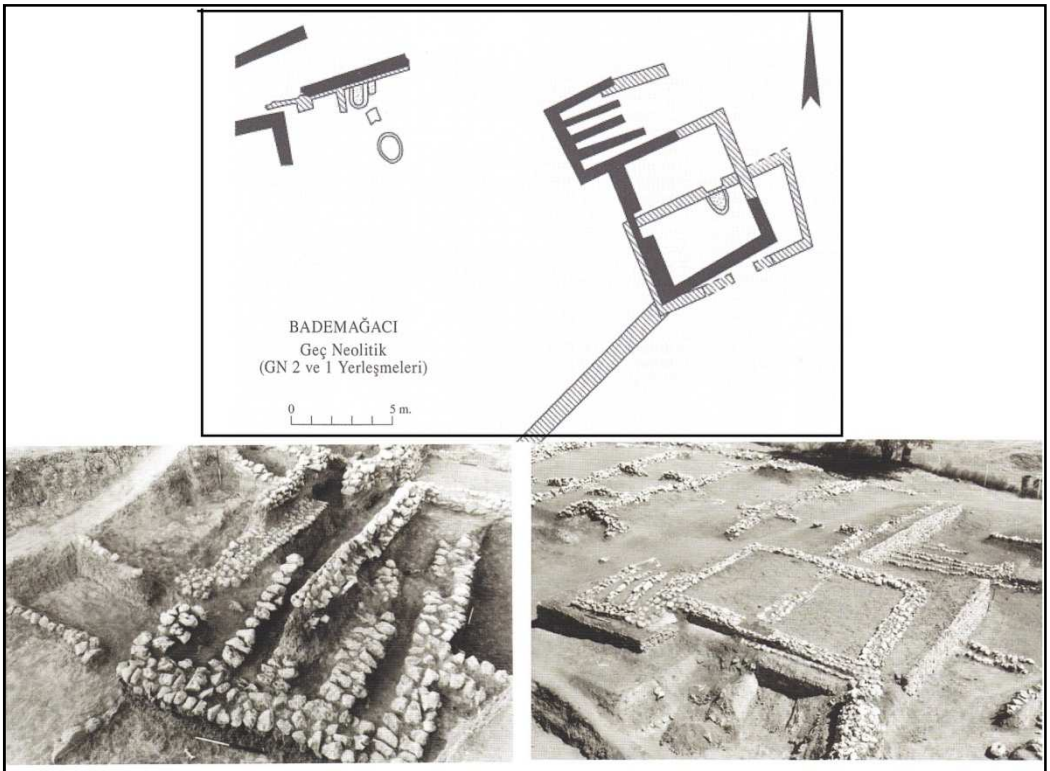

Fig. 36: Bademağacı Tabaka 2 ve 1 Mimarisi (Duru 2008: Res.83-85'ten hazırlanmıştır).

EK/GN 2-1 olarak adlandırılan süreci temsil eden keramikler arasında, krem üzerine kırmızı boya bezemeli örnekler öne çıkmaktadır. Boyalı malzeme arasında kırmızı üzerine beyaz boyalı ve parçalar da bulunmuştur (Fig.37).[205]

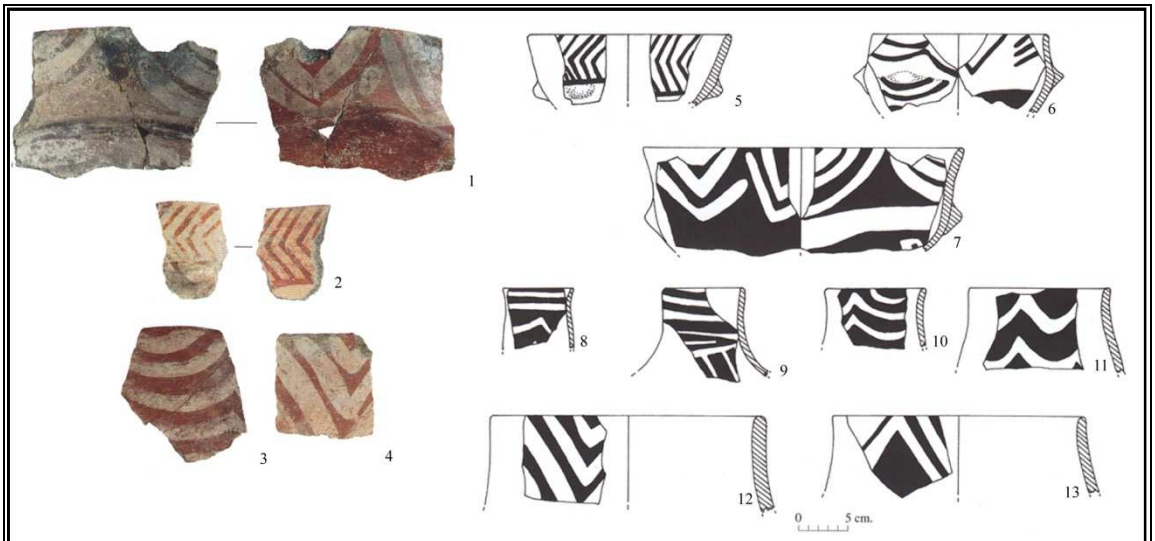

Fig. 37: Bademağacı Tabaka 2 ve 1 Keramik Örnekleri (Duru 2008: Res. 129 a,b'den hazırlanmıştır)

[205] Duru 1999: 181.

Tespit edilen kap repertuarı arasında EK/GN tabakası için herhangi bir radyokarbon analizi yapılmamıştır. Ancak Duru, söz konusu sürece ait yerleşmelerin yaşam süresi için bir-iki yüzyılın hesaplamanın doğru olacağını ve bu tabakanın tarihlemesi MÖ 6. binyılın ilk yüzyıllarını önermektedir.[206]

Göller Yöresi'ndeki Neolitik yaşam biçiminin erken süreçlerinin tespit edildiği bir diğer yerleşim Höyücek Höyük'tür. Duru ve Umurtak yönetiminde kazıları gerçekleştirilen höyüğün tabakalaşması şöyledir:

Tabaka	**Dönem**
Karışık Birikim (KB)	Modern Çağlar/Tarihöncesi
Boşluk	
Kutsal Alanlar Dönemi (KAD)	Geç Neolitik Çağ
Tapınak Dönemi (TD)	Erken Neolitik Çağ
Boşluk	
Erken Yerleşmeler Dönemi (EYD)	Erken Neolitik Çağ

Kazıcıları, Erken Yerleşmeler Dönemi (EYD)'nin Erken Neolitik I sürecini temsil ettiğini, Tapınaklar Dönemi (TD) nin ise, Erken Neolitik II'yi ve Kutsal Alanlar Dönemi'nin (KAD) Geç Neolitik Dönemi temsil ettiğini belirtmektedir. EYD olarak adlandırılan tabaka, 4 metrelik depozite sahip olmakla birlikte, bu döneme ait hiçbir mimari kalıntı tespit edilememiştir.[207] Bu durum, kazıcıları tarafından, olası mimari kalıntıların yapı malzemelerinin niteliğinin, günümüze kadar korunmaya uygun olmaması ve dar alanda çalışmaların gerçekleşmesi ile açıklanmaktadır. Kazıcıları, bu

[206] Duru 2007: 349.

[207] Duru, kazılar sırasında çok sayıda yanık taban parçaları ve keramikler ortaya çıkarmıştır. Bu birikimden gelen keramikleri eskilik-yenilik açısından belirleyebilmek amacıyla, en alttaki 70 cm kalınlıktaki birikim "Erken Yerleşmeler Dönemi 3", daha üstteki 1,30 m'lik orta kısmı "Erken Yerleşmeler Dönemi 2" ve 1,80 m'lik üst birikim de "Erken Yerleşmeler Dönemi 1" olarak ayrıldığını belirtmiştir. (Duru 2007: 338).

döneme ait olabilecek mimari kalıntıların, Bademağacı 9-5 tabakaları ile benzer şekilde, çit-çamur (wattle and daub) yöntemiyle yapılmış olabileceğini önermektedir.[208]

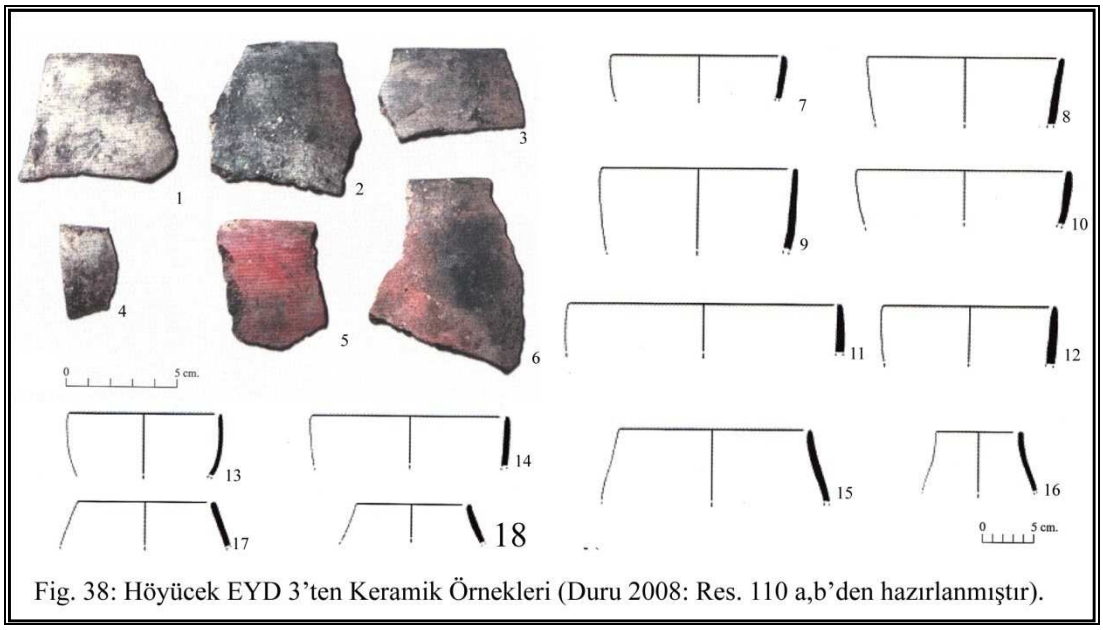

Fig. 38: Höyücek EYD 3'ten Keramik Örnekleri (Duru 2008: Res. 110 a,b'den hazırlanmıştır).

Erken Yerleşmeler Dönemi birikimindeki keramikler, gri renk başta olmak üzere kahverengi hamurlu, astarlı ve orta derecede pişirilmiştir. Kap formları ise, 4 m. lik depozitin derinliği gözetilerek,[209] eskiden yeniye doğru, sığ açılan düz kenarlı çanaklardan, hafif "S" profilli derin çanaklara ve daralan boyunlu, küresel gövdeli çömleklere giden, sınırlı bir gelişme çizgisi olduğu düşünülmektedir (Fig.38).[210] Erken Yerleşmeler Dönemi'nden elde edilen herhangi bir radyokarbon örneği bulunmamakla birlikte,[211] bir sonraki tabakadan elde edilen radyokarbon örneklerine dayanarak söz konusu sürecin MÖ 6400-6200'den daha erken bir tarihe ait olması gerekmektedir. Erken Yerleşmeler Dönemi birikiminin üzerinde, kerpiçten örülmüş sağlam duvarları ve

[208] Duru 2007: 338; Umurtak 2007: 478.
[209] Bakınız dipnot 207.
[210] Duru 2007: 340.
[211] Duru 2007: 342'de EYD 2'ye ait olabilecek bir radyokarbon örneği sonucu vermiştir. Bununla beraber, Duru'nun bu sonuç için referans olarak gösterdiği Erdoğdu vd. 2003'te söz konusu sonuç Tapınaklar Dönemi için verilmiştir. Aynı şekilde diğer kaynaklarda da alınan tüm radyokarbon örneklerinin Tapınak Dönemi'nden alındığı belirtilmektedir. Söz konusu sonuç tarihi açısından da bir sonraki döneme göre daha geç bir tarihi vermesinden ötürü tutarsızlık göstermektedir. Dolayısıyla biz burada, Duru'nun referans gösterdiği, "Erdoğu vd. 2003: Höyücek" kaynağını temel alarak radyokarbon örneklerini sunmayı uygun gördük.

çatıyı taşıyan dikmeleriyle görece gelişmiş bir mimariye sahip "Tapınaklar Dönemi" olarak adlandırılan tabaka bulunmaktadır (Fig.39).

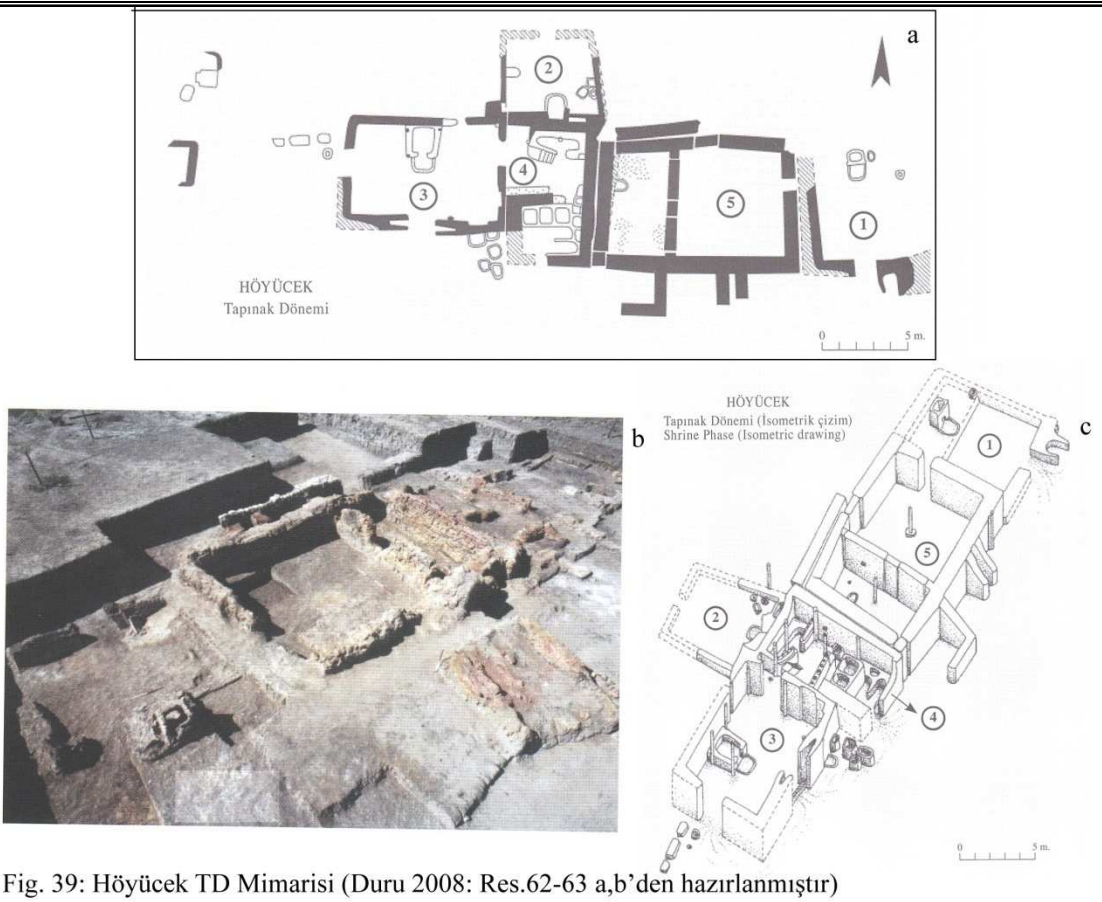

Fig. 39: Höyücek TD Mimarisi (Duru 2008: Res.62-63 a,b'den hazırlanmıştır)

Adından da anlaşılacağı gibi, kazıcıları bu tabakayı, yapıların içerisinden ele geçen "sıra dışı" buluntulara dayanarak, yaşam alanı olarak değil kutsal işlevler için yapıldıklarını önermektedir.[212]

Bu tabakada tespit edilen keramik buluntular ise bir önceki tabaka ile kıyaslandığında son derece gelişmiş bir işçilik göstermektedir. Tamamı monokrom olan ve içerisinde herhangi bir katkının olmadığı keramiklerin hamuru, başta kahverengi olmak üzere gri ve tonlarında olup iyi pişirilmiş ve açkılanmıştır. En yaygın form repertuarını ise, düz ve "S" profilli çanaklar ve yine "S" profilli çömlekler oluşturur.

[212] Umurtak 2007: 478.

Aynı zamanda, pervaz ağızlı küçük boy çömlekler, böbrek, kuş ve çizme biçimli ritonlar tespit edilen diğer formları oluşturur (Fig.40).

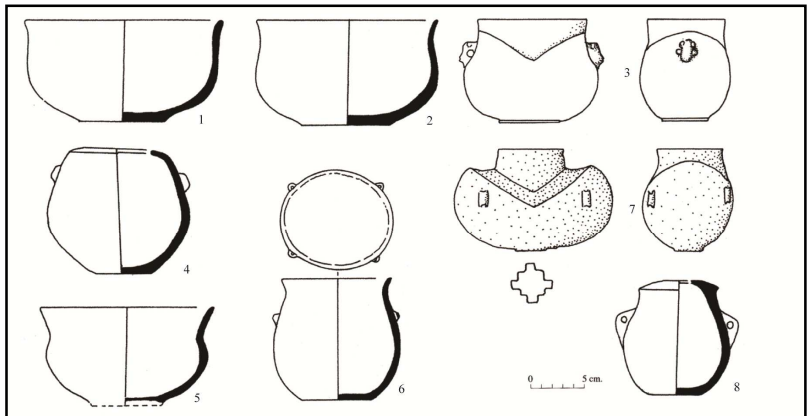

Fig.40: Höyücek TD Keramik Örnekleri (Duru 2008: Res.120'den hazırlanmıştır).

Fig. 41: Höyücek KAD Kap Örnekleri (Duru 2008: Res. 118-119'dan hazırlanmıştır)

Yaygın bir şekilde kullanım gören, dikine ip delikli tutamakların yanı sıra hayvan biçimli tutamaklar ve eklentiler de bulunmaktadır. Bu tabakadan alınan altı radyon karbon örneğinin sonuçları, "Tapınaklar Dönemi" nin en erken MÖ 6400-6200, en geç MÖ 6200-6050 yıllarını vermektedir.[213]

[213] Thissen 2000: 153; Erdoğdu vd. 2003: Höyücek.

"Tapınaklar Dönemi" tabakasının üzerine kurulan"Kutsal Alanlar Dönemi" ve "Karışık Birikim" olarak adlandırılan tabakaları tanımlayan az sayıda mimari yapı, iyi korunmamış bazı duvar parçaları ve kerpiç yığınlarından oluştuğundan, bu dönem yapılarının plan özellikleri anlaşılamamıştır. Buna karşılık Duru, "Kutsal Alanlar Dönemi" tabakasında, bazı yerlerde belli alanların özenle sıvandığı ve sıvanın üzerine figürinlerin, idollerin ve görece değişik türde bazı eşyaların konulduğu düşüncesinden hareketle, bu alanların ve küçük buluntuların "kutsal törenler" için yapılmış olduğunu varsaymış ve eserlerin buraya "hediye" ya da "adak eşyası" olarak konulduğunu iddia etmiştir.[214] Her ne kadar iki ayrı tabaka olarak ele alınan söz konusu tabakalar, kazıcısı tarafından da vurgulandığı gibi, yer yer birbirinin içine girmiş arkeolojik dolgulara sahip olduğundan ayırt edilmesi son derece güçtür. Bu bağlamda yüzeye son derece yakın olarak tespit edilen ve 1-1,5 m. kültür dolgusuna sahip "Karışık Birikim" den elde edilen verilerin bazılarının "Kutsal Alanlar Dönemi" ne ait olma olasılığı yüksektir.

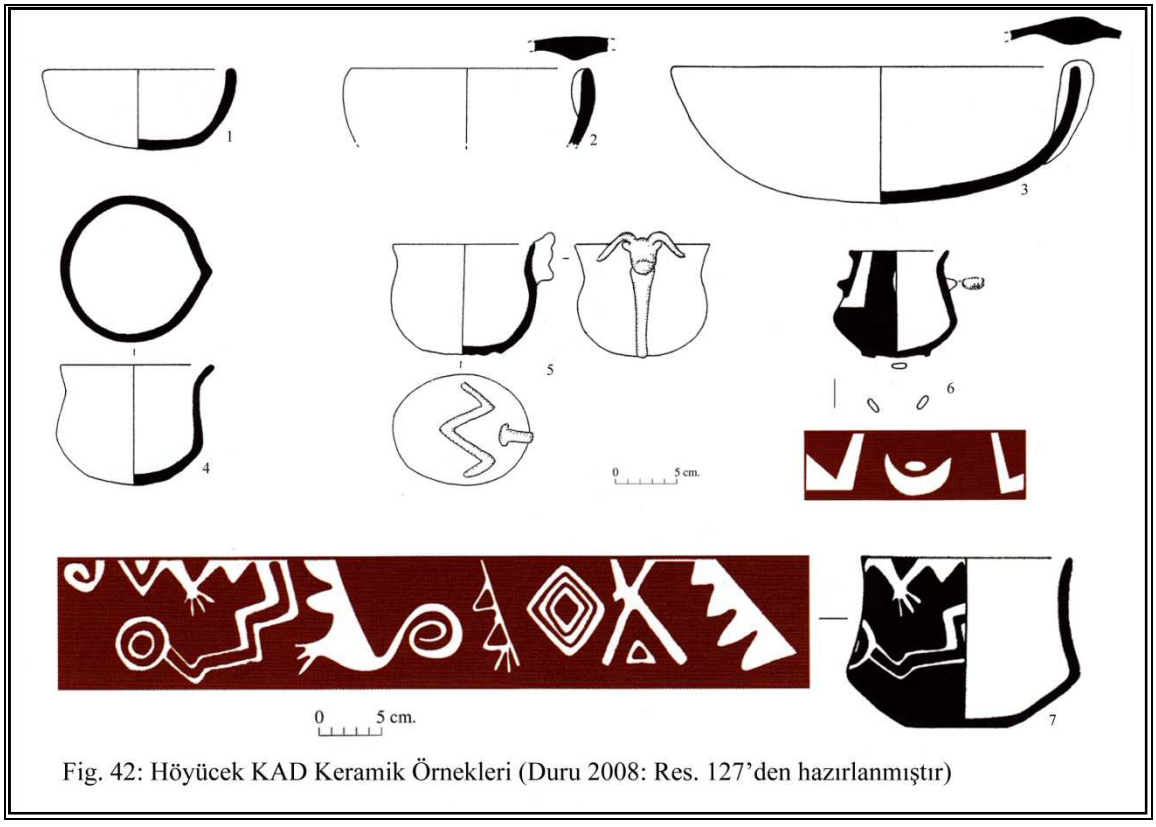

Fig. 42: Höyücek KAD Keramik Örnekleri (Duru 2008: Res. 127'den hazırlanmıştır)

[214] Shoop 2005: 478.

“Kutsal Alanlar Dönemi” tabakasından elde edilen keramik buluntular, bir önceki süreçten (TD) son derece farklı bir geleneği yansıtmaktadır. Genelde kahverengi hamurlu, açkılı ve iyi pişirilmiş olan bu dönem kaplarının kalitesi, bir önceki döneme oranla biraz düşük olduğu belirtilmektedir (Fig.41-43).

Fig. 43: Höyücek KAD Kap Örnekleri (Duru 2008: Res 125-126’dan hazırlanmıştır)

“S” kıvrımı keskin olan derin kâse ve çanaklar, ağız içi yumrulu çanaklar, uzun boyunlu çömlekler, oval formlu derin kâseler, hayvan başı eklentili kaplar, kulplar ve yumrular da yaygın bir biçimde kullanım görmüştür. Diğer yandan önceki süreçlerde yaygın bir kullanıma sahip olan ip delikli tutamaklar bu tabakada görülmez. Sözü edilen süreçte bir grup farklı çanak çömlek malzeme de, kırmızı astar üzerine beyaz bezemeli mallardır. Bu tür boyalılar, Hacılar ve Kuruçay’ın Geç Neolitik ve Erken Kalkolitik boya bezemeli keramikleri ile yakın paralellikler göstermektedir.[215]

“Karışık Birikim” den elde edilen keramik buluntular ise, daha çok kırmızı astar üzerine beyaz, bej üzerine kırmızı boyalı örnekler ile temsil edilmektedir. Uzun boyunlu

[215] Duru 2007: 340; Fig. 40.

çömlekler, keskin gövdeli derin çanak ve kâseler, kabartmalı ve çentik süslemeli örnekler, bu tabaka keramikleri arasında en yaygın olarak görülen formlardır (Fig.44).

Höyücek yerleşiminin "Kutsal Alanlar Dönemi" ve "Karışık Birikim" tabakaları için herhangi bir radyokarbon analizi yapılmamıştır. Bununla beraber Höyücek'in bir önceki sürecini temsil eden "Tapınaklar Dönemi" nden elde edilen en erken radyokarbon tarihinin MÖ 6470, en geçinin ise MÖ 6060 olması bu tabakaların mutlak tarihlemeleri için ipucu sağlamaktadır.

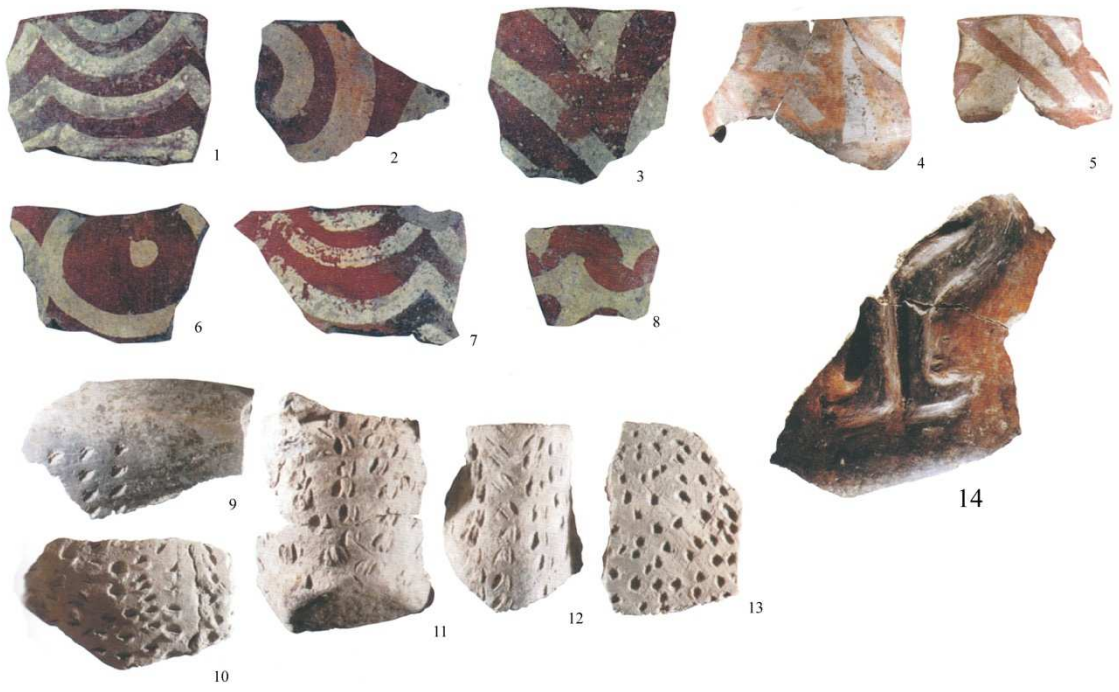

Fig. 44: Höyücek KB Keramik Örnekleri (Duru 2008: Res.128'den hazırlanmıştır).

"Tapınaklar Dönemi"nden sonra bir boşluğun ardından "Kutsal Alanlar Dönemi" yerleşimi kurulmuştur. Bu durumda yaklaşık MÖ 6060 yıllarından sonraki süreci temsil ettiği düşünülebilir. Her iki tabakadan elde edilen keramiklerin Hacılar VI ve sonraki süreçler ile yakın benzerlikleri bu tarihlemeyi destekler niteliktedir. Dolayısıyla bu tabakaların Geç Neolitik Dönemin sonu ve özellikle Erken Kalkolitik süreç içinde değerlendirilebileceği düşünülebilir.

Göller Yöresi'nin kronolojik ve kültürel tanımının yapılmasında diğer bir anahtar yerleşim Kuruçay Höyük'tür. Öte yandan Kuruçay Höyük, daha sonra

değineceğimiz üzere, tabakalaşması ve buna bağlı kronolojik gelişimi üzerine yoğun tartışmaların yapıldığı yerleşim olarak da karşımıza çıkar. Duru ve ekibi tarafından gerçekleştirilen kazılar sonucunda, Kuruçay Höyük'te on üç tabaka ile tanımlanan bir kültürel silsilenin olduğu belirtilmektedir:[216]

Tabaka Adı	**Dönem**
1. Yapı Katı	Erken Tunç Çağ 1
2. Yapı Katı	Erken Tunç Çağ 2
Boşluk	
3,3A,4-6,6A Yapı Katları	Geç Kalkolitik Dönem
Boşluk	
7-10. Yapı Katları	Erken Kalkolitik Dönem
11. Yapı Katı	Erken Neolitik/Geç Neolitik Dönem
12. Yapı Katı	Erken Neolitik Dönem
Boşluk	
13. Yapı Katı	Erken Neolitik Dönem
Anatoprak	

Kuruçay'ın en erken tarihlenen 13. tabakası, ana toprak üzerindeki yaklaşık 0,80 m. kalınlığındaki birikim içindeki keramik, taş dilgiler ve kemik bız gibi buluntularla temsil edilmektedir. Duru'ya göre, bu tabakada mimari izlere rastlanmadığı için, söz konusu buluntuların höyüğün oluşmaya başlamasından önce olası daha eski yerleşmeden buraya sürüklenerek taşınmıştır. Söz konusu tabakadan elde edilen keramikler, biri koyu gri hamurlu, astarsız örneklerden, daha az yoğunlukta olmak üzere diğeri bej hamurlu, kırmızı astarlı örneklerden oluşmaktadır (Fig.45).

[216] Duru 2007: 335.

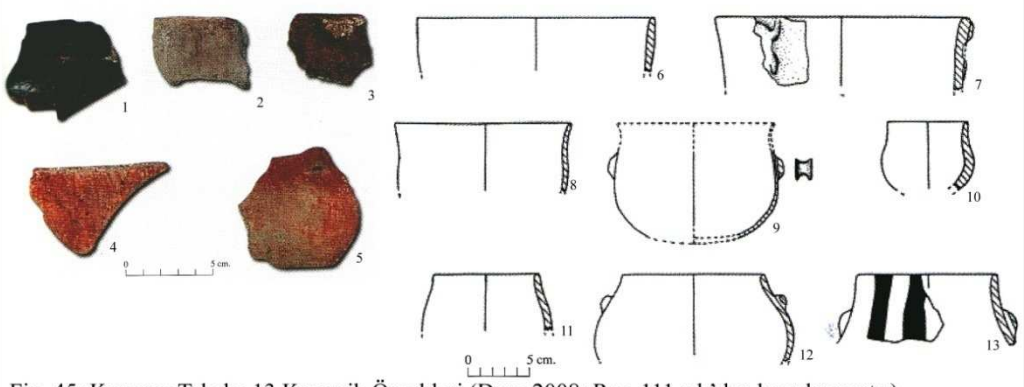

Fig. 45: Kuruçay Tabaka 13 Keramik Örnekleri (Duru 2008: Res. 111 a,b'den hazırlanmıştır)

Tamamı açkılı olan keramiklerin formları arasında çömlekler en yoğun grubu oluşturmaktadır. Bazı parçalar oval gövdeli çömleklere aittir. Aynı zamanda koyu kırmızı veya kahverengi bantlardan oluşan boya bezemenin görüldüğü örnekler de bulunmaktadır.

Duru, Kuruçay'ın 13. tabakasının Hacılar'ın "Akeramik" I- IX ile çağdaş olduğunu ve bu bağlamda Erken Neolitik Çağa tarihlendirilmesi gerektiğini öne sürmektedir.[217] Duru'nun 13. tabakayı "Akeramik" Hacılar ile eşleştirmesinin temel dayanağı olan, Hacılar'da kendisinin gerçekleştirdiği kazılar sonrasında tespit ettiği kırmızı tabanlar üzerinde bulduğu keramiklerin, 13. tabaka ile benzerlik göstermesidir. Bununla beraber, Duru'nun bu varsayımına, 13. tabaka keramiklerinin birçok açıdan Hacılar'ın IX-VI tabakaları ile özdeş olduğu[218] ve bu bağlamda söz konusu tabakanın gerçekte Geç Neolitik Döneme tarihlendirilmesi gerektiği konusunda eleştiriler yöneltilmiştir.[219] Aynı şekilde, Duru'nun temel dayanağı olan Hacılar kazılarında bulduğu kırmızı tabanların gerçekten "Akeramik" Hacılar'daki tabanlar ile aynı olup olmadığı konusunda yeterli delil olmadığı düşülmektedir.[220] Her ne kadar Duru tarafından güvenilirliği tartışılsa da Kuruçay'ın 13. tabakasından elde edilen bir adet

[217] Duru 2007: 336.

[218] Derin kâseler, S profilli çömlekler, tüp delikli tutamaklar, Hacılar'ın Geç Neolitik Dönem'e tarihlenen tabakalarının tamamında görülmektedir. Aynı şekilde Dikey bant bezemeler Hacılar 8'den itibaren gözükürken figürlü eklentiler Hacılar VI. tabakadan itibaren karşımıza çıkmaktadır. Bunlar dikkate alındığında Kuruçay Höyük'ün 13. tabakasının Hacılar Höyük'ün Geç Neolitik tabakası ile tarihlendirilmesinde bir sakınca yoktur. Hatta Shoop bu tarihlendirme için Geç Neolitiğin sonraki süreçlerini uygun görmektedir (Shoop 2005: 179).

[219] Bu konudaki görüşleri için bakınız Shoop 2005: 179-180; Özdöl 2007: 42-43; Özdöl 2006: 30.

[220] Özdöl 2007: 43.

radyokarbon örneği MÖ 6230-6070 tarihlerini vermesi, söz konusu tabakanın tarihlendirilmesi konusundaki eleştirileri destekler niteliktedir. Geç Neolitik Dönemi en iyi tanımlayan yerleşim olan Hacılar VI ile çağdaş olduğu düşünülen Kuruçay 13 yerleşmesinin yıkımının ardından kurulan 12. tabaka yerleşmesi, "Alt" ve "Üst" olmak üzere iki evreye sahiptir. Bu tabakaya ait olan, 1.10 m. kalınlığındaki taş temele sahip, biri 4,50x 8,50 m. boyutlarında olan iki dikdörtgen planlı mekân ve köşeleri yuvarlatılmış üçüncü bir küçük mekândan oluşan bir yapı grubu gün yüzüne çıkarılmıştır (Fig.46).[221]

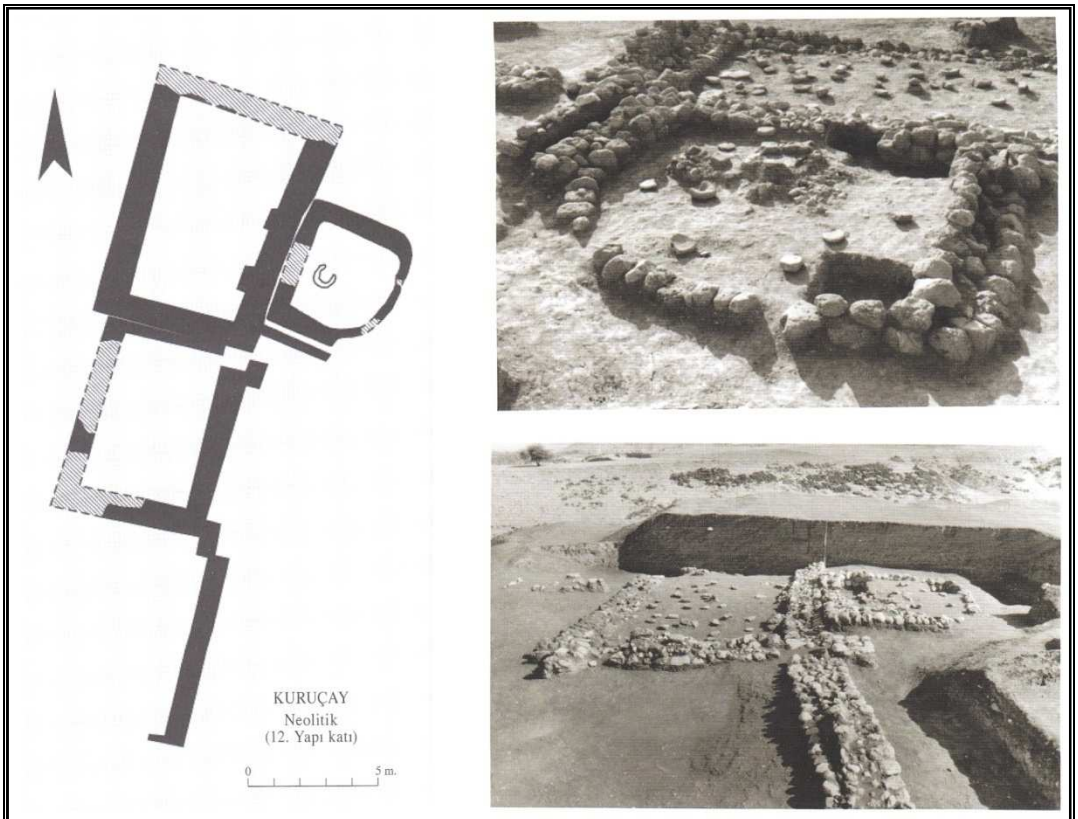

Fig. 46: Kuruçay Tabaka 12 Mimarisi (Duru 2008: Res. 75-77'den hazırlanmıştır)

Bu tabakadan tespit edilen keramik buluntular ise, çoğunlukla gri ve tonları, bej ve kahverengi hamur rengine sahip ve kırmızı ve açık bej renkli boya astar ve bu yüzeyin üzerine uygulanan boya bezeme ile özgün karakterini almaktadır. En sık kullanılan kap formları arasında, İçe dönük ya da düz, hafif dışa açılan ağızlı çanaklar ve kâseler, düz kenarlı yayvan çanaklar, "S" profilli derin çanaklar ve kâseler, dışa dönük ağızlı basık

[221] Duru 2008: 42, Res.75,76.

çanaklar, bardaklar, kapanan ağızlı küresel gövdeli çanak ve "çömlekler, kısa ve uzun boyunlu çömlekler, oval formlar bulunmaktadır.[222] Kuruçay 13 de başlayan ve daha sonraki 12. tabakada sayıları giderek artmaktan boya bezeme şablonları çoğunlukla, geometrik ve fantastik öğeler içermektedir. Öte yandan stilize boğa boynuzları şeklindeki bezekler ve az sayıdaki kabartma bezemelerinden en sık görüleni dikine ip delikli tutamakların üst taraflarına eklenen uzantılarla, bir boğa başının sembolize edildiği örnekler gözlenmektedir.[223] Hayvan başlı tutamaklar, içi dolu tutamaklar, dikine ip delikli kulplar da tespit edilen keramik örnekleri arasındadır (Fig.47).[224]

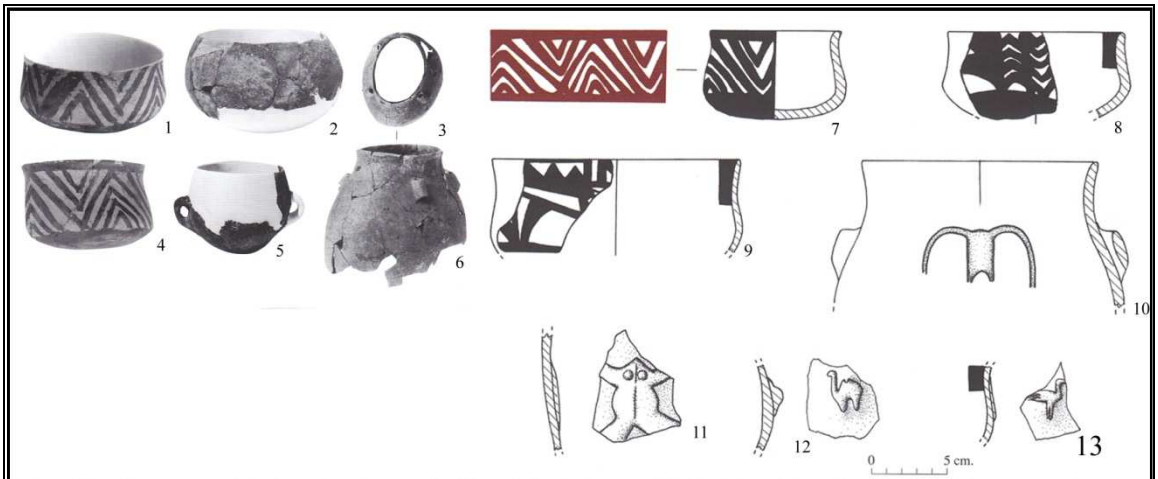

Fig. 47: Kuruçay Tabaka 12 Keramik Örnekleri (Duru 2008: Res.12, a,b'den hazırlanmıştır)

Her ne kadar Duru, Kuruçay 12 yerleşimini Neolitik Dönemin erken süreçlerine tarihlendirse de[225], söz konusu tabaka, hem Geç Neolitik hem de Erken Kalkolitik Dönemin bazı öğelerini içerisinde bulundurduğu gözlenmektedir.[226] Kuruçay 12. tabakadan elde edilen bir radyokarbon örneğinin sonuçları MÖ 6080-5970 tarihleri

[222] Duru 1994: 20-25.
[223] Duru 2008: 66, Res. 122 a-b; 66.
[224] Duru 1994: 31-33.
[225] Duru'ya göre Hacılar Höyük'ün Geç Neolitik tabakalarının tamamı Kuruçay 11 ile çağdaştır (Duru 1994: 54.). Bu varsayımına göre de Kuruçay 12 Erken Neolitik Dönem'e tarihlenmektedir. Kuruçay 10. tabakadan 8. tabakaya kadar olan tabakalar da Hacılar Höyük'ün Erken Kalkolitik V-IIb tabakaları ile çağdaşken Kuruçay 7 Hacılar'ın I. tabakasına tarihlenmektedir (Shoop 2005: 174).
[226] Shoop'a göre, Kuruçay'ın 12. (alt) tabakası, Geç Neolitik unsurlarını da içerisinde barındırmaktadır. Yuvarlak gövdeli çömlekler dışında dikey tüp tutamakların Hacılar VI'da olduğu gibi bukranyum formlarına dönüşmesi ve yine Hacılar VI'da görüldüğü gibi, bu kaplar üzerinde birçok hayvan aplikasyonunun bulunması bu görüşü doğrulamaktadır. Bunun yanı sıra, Hacılar V'de görülen keskin gövdeli çanakların benzerleri Kuruçay 12'de de görülmektedir. Söz konusu çanakların bir kısmında, açık astar üzerine kırmızı boyama uygulanmıştır. (Shoop 2005: 179.).

arasını vermektedir.[227] Bu bağlamda 12. tabaka yerleşimi, Hacılar VI ve hemen sonrası ile çağdaş olmalıdır.[228] 12. tabaka yapılarının molozu üzerindeki iki evreli ("Alt" ve "Üst") Kuruçay 11 yerleşmesi ise, 1.20 m. kalınlıkta taş temelli bir duvar ile temsil edilmektedir. Kuzeybatı- güneydoğu yönünde uzanan bu duvarın 27 m. uzunluğunda olduğu ve savunma açmacıyla yapıldığı varsayılmaktadır. Söz konusu "sur" duvarının güneye bakan dış yüzüne yarım daire planlı kuleler/bastionlar eklenmiş ve yerleşme bir "kale" görünümü kazanmıştır (Fig.48).[229]

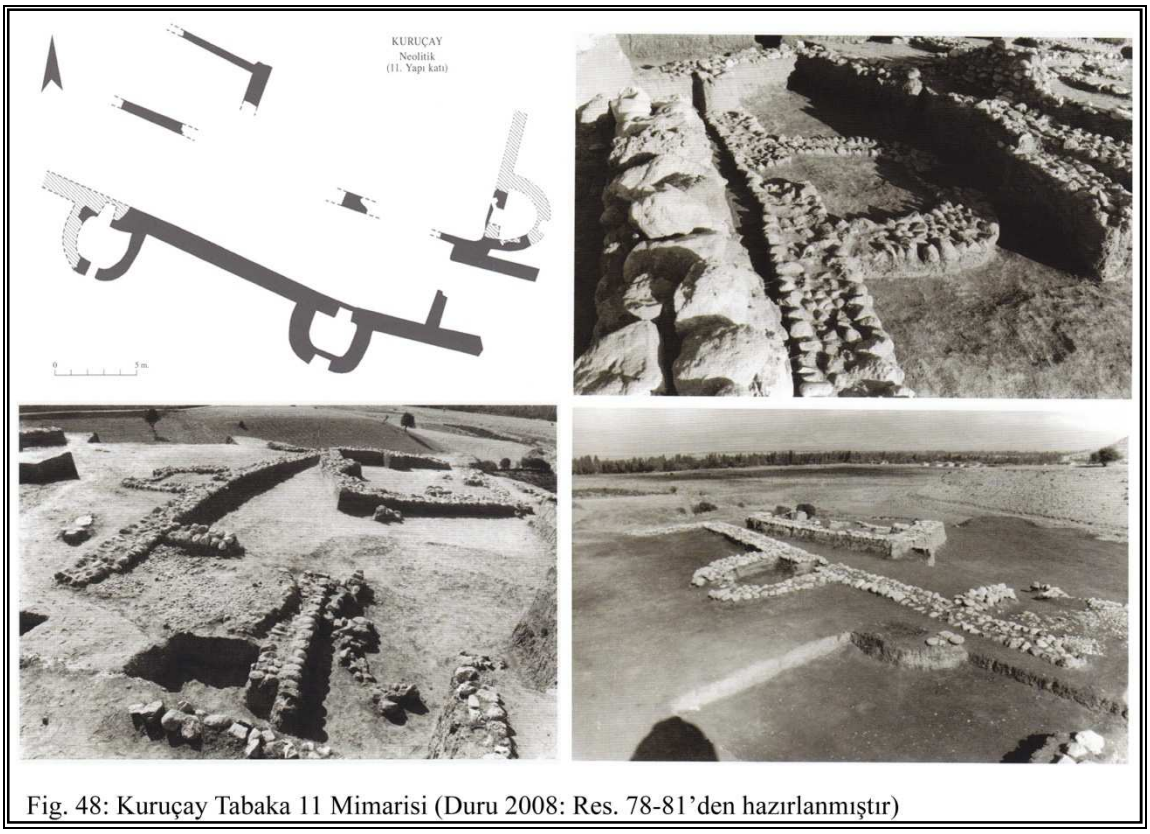

Fig. 48: Kuruçay Tabaka 11 Mimarisi (Duru 2008: Res. 78-81'den hazırlanmıştır)

Kuruçay 11. tabaka yerleşmesinin yıkılmasından sonraki yerleşim süreci oldukça karışıktır. Kuruçay 11 surunun üzerinde ve daha güneyindeki alanda Kuruçay 10-8 yerleşmelerinin kalın duvarlı yapılarına ait karmaşık ve çok bozulmuş durumdaki temeller bulunmaktadır.[230] Çok dar bir alanda araştırılan Kuruçay 9 yerleşmesinin de sadece yamuk planlı bir yapısı açığa çıkarılmıştır. Açığa çıkarılan mekanın bir duvarı 1

[227] Shoop 2005: 423.
[228] Aynı zamanda bakınız Thissen 2000: 147.
[229] Duru 2008: 42, Res 78-79; Duru 2008: 43 Res 81.
[230] Duru 2008: 45, Res 86 a-b.

m., diğeri 0,70 m. ve iki duvarı da 0,30-0,40 m. kalınlığında tek taş sırası halindedir (yapının dıştan ölçüleri: 5.20 x 3.40 m.). yerleşmenin diğer yapıları doğuya, kazılmamış kısmın altına girdiği için izlenememiştir (Fig.49).[231]

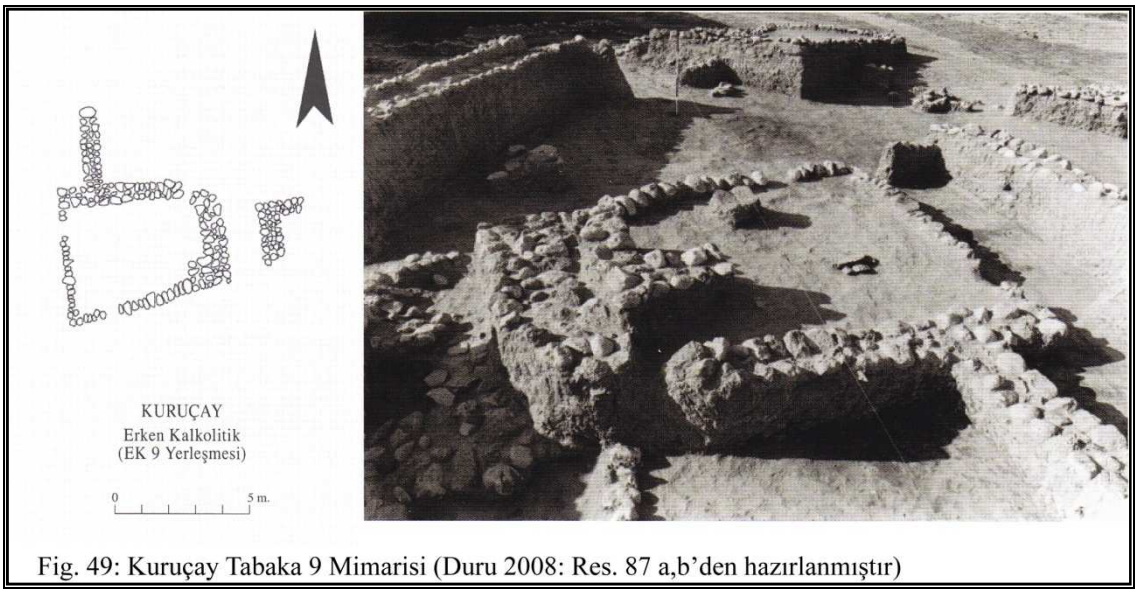

Fig. 49: Kuruçay Tabaka 9 Mimarisi (Duru 2008: Res. 87 a,b'den hazırlanmıştır)

Kuruçay 8 yerleşmesinin son derece tahrip olmuş durumdaki yapıları, dikdörtgen biçimlidir ve düzenli bir plan ortaya koyamamaktadır (Fig.50).[232]

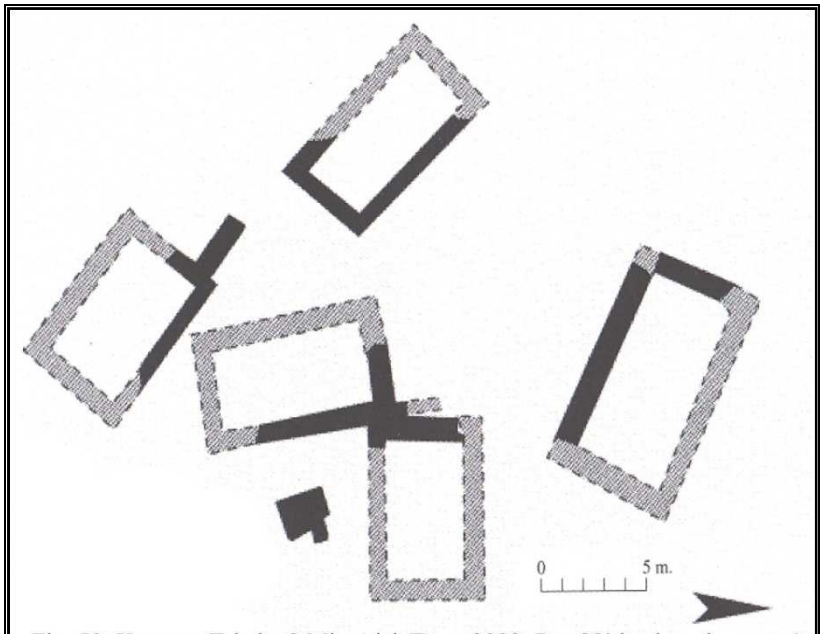

Fig. 50: Kuruçay Tabaka 8 Mimarisi (Duru 2008: Res.88'den hazırlanmıştır)

[231] Duru 2008: 46, Res. 87 a-b.
[232] Duru 2008: 46, Res 88.

Kuruçay Höyük'ün 11-8 tabakalarında tespit edilen keramik buluntuların genel olarak türdeş karakterde olduğu gözlenmektedir.

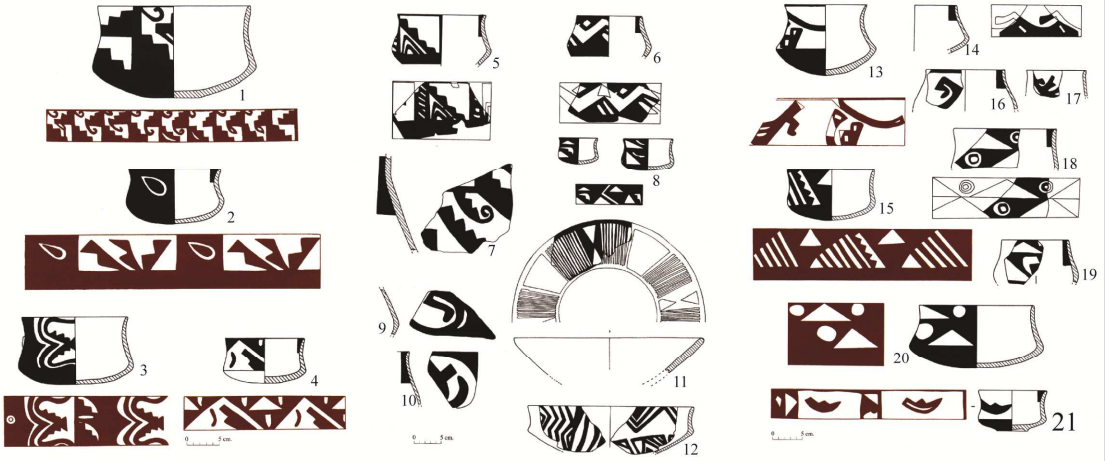

Fig. 51: Kuruçay Tabaka 10-9 (1-12) ve 8 (13-21) Keramik Örnekleri
(Duru 2008: Res.132-133'den hazırlanmıştır)

En yaygın kap formları arasında, kenarları hafif "S" kıvrımlı kâse ve çanaklar, dışa açılan boyunlu çömlekçikler ile orta boy çömlekler, bulunmaktadır. Öte yandan, daha az oranda olmakla birlikte, silindirik bardaklar, oval formlu derin kâse ve çömlekler, armut biçimli testiler de bulunan kap formları arasındadır. 12. tabaka ile kıyaslandığında daha yoğun biçimde görülen boya bezeme şablonlarında geometrik bezemelilerin sayısının da arttığı, fantastik üslubun devam ettiği ve ayrıca figüratif insan ve hayvan betimlerinin de görülmeye başladığı belirtilebilir (Fig.51,52).[233]

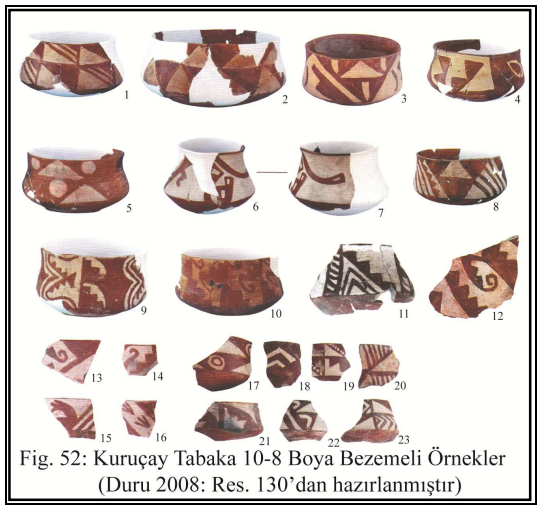

Fig. 52: Kuruçay Tabaka 10-8 Boya Bezemeli Örnekler
(Duru 2008: Res. 130'dan hazırlanmıştır)

[233] Duru 2008: 67, Res. 123: 67; Duru 2008: 75, Res. 130.

Söz konusu tabakalardan elde edilen yalnızca bir radyokarbon örneği bulunmaktadır. 11. tabakaya ait bu örneğin analiz sonuçları MÖ 6080-5720 tarihleri arasını vermektedir.[234] Genel olarak değerlendirildiğinde söz konusu tabakaların Hacılar V-II ile çağdaş olduğu düşünülebilir.[235] Söz konusu özdeşliği Kuruçay 7 tabakasından ele geçen arkeolojik veriler de desteklemektedir.

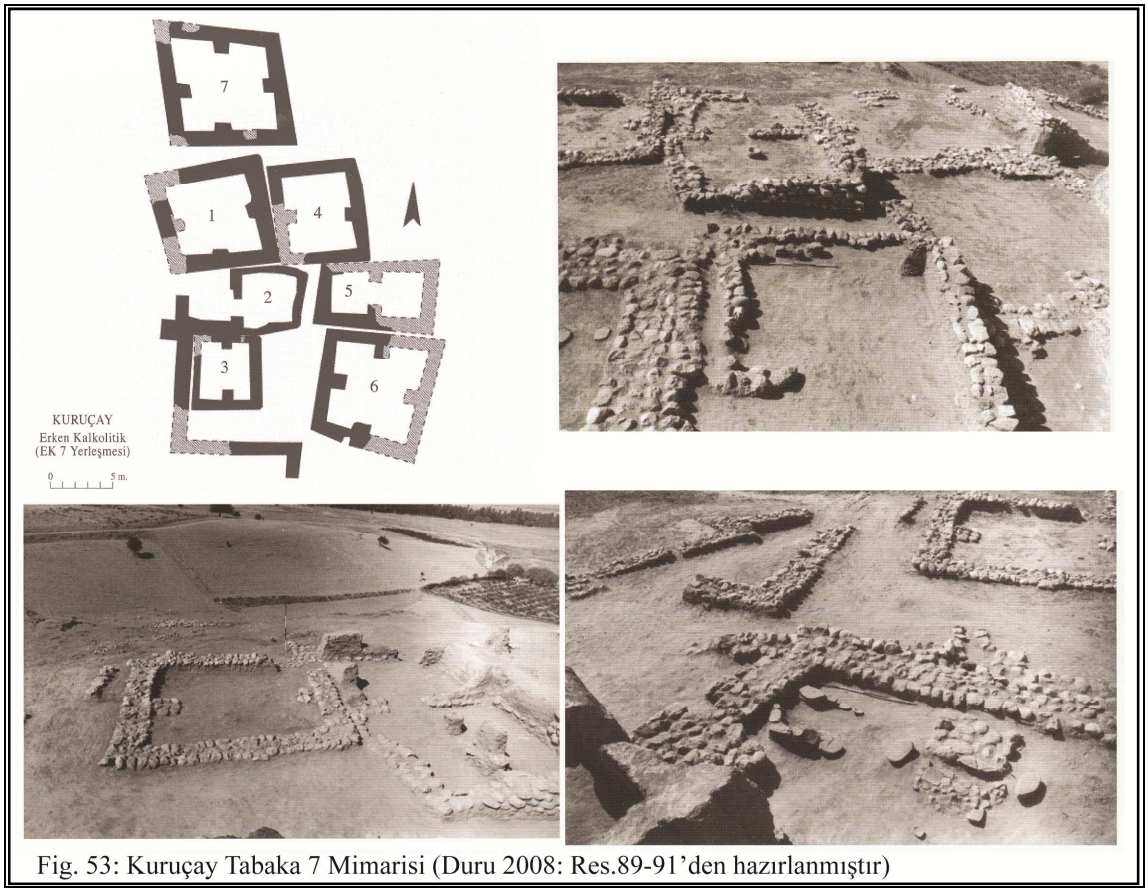

Fig. 53: Kuruçay Tabaka 7 Mimarisi (Duru 2008: Res.89-91'den hazırlanmıştır)

Kuruçay 7 tabakasından elde edilen arkeolojik veriler, kare ve kareye yakın dikdörtgen planlı yapılar birbirlerine yapıştırılarak, bazen de dar aralıklar bırakılacak şekilde yerleştirilmiş bir mimari planın varlığını ortaya koymaktadır. Ölçüleri 8.00 x 7.50 ile 5.00 x 4.00 m. değişen yapıların biri dışında tümü tek odalıdır. Odaların iç kısmında, duvarların ortalarına kısa duvar çıkıntıları-payanda- eklenmiştir. Ölçüleri 0,40-0,65 ile 0,80-1.10 m arasında değişen bu çıkıntıların sayısı, yapıdan yapıya değişmektedir

[234] Shoop 2005: 422.
[235] Shoop 2005: 178; Thissen 2000: 147.

(Fig.53).[236] Kuruçay 7 de gözlenen bu mimari plan Hacılar I. tabakası ile birebir karşılaştırılabilecek özelliklere sahiptir. (Bkz. Fig.28) Aynı şekilde bu tabakadan elde edilen keramik buluntular birçok açıdan Hacılar'ın I. tabakasına benzemektedir. Söz konusu tabakadan elde edilen iki radyokarbon örneği bulunmaktadır. Bunlardan biri MÖ 4170-3790, diğeri ise MÖ 6120- 5990 tarihlerini vermektedir.[237]

Özetle, bugüne kadar yapılan kazılardan elde edilen arkeolojik veriler, Güneybatı Anadolu'da Çanak Çömlekli Neolitik Dönem'in MÖ 7100/7000'den MÖ 6200/6000'e kadar yaklaşık bin yılı kapsayan uzun bir sürece yayıldığını ortaya koymaktadır. Hacılar Höyük'te "Akeramik" bir sürecin olup olmadığı konusu belirsizliğini korumaya devam ettirirken, Bademağacı ve Höyücek verileri, bölgede keramik kullanımının ilk olarak MÖ 7000'li yıllardan itibaren başladığını göstermektedir. Öte yandan, "kırmızı taban" geleneğinin erken örnekleri ile de temsil edilen bu süre zarfında keramiğin yaygın bir şekilde kullanım görmediği anlaşılmaktadır. Keramiğin MÖ 6400'lerden itibaren yoğun bir şekilde kullanıma alındığı, aynı süre zarfında arkeolojik olarak mimaride de daha tanımlı unsurların tespit edilmesi dönemin genel karakterinin anlaşılmasını sağlamıştır. Söz konusu sürecin genel olarak monokrom keramik geleneğine ve giderek daha çeşitlenen form repertuarına sahip olduğu görülmektedir. Nadir olarak görülen boya bezeme, basit bezeme şablonlarından oluşmaktadır. Hacılar VI ile iyi bir biçimde tanımlanan Neolitik Dönem'in son sürecinin, Erken Kalkolitik Dönem ile ayrımının temel belirtecinin boya bezemeli kapların artışı olduğu düşünülmektedir. Bununla beraber monokrom keramik geleneğinin de söz konusu süre zarfında devam etmesi, bu sürecin tam anlamıyla bir kültürel kırılmadan ziyade bir dönüşüm süreci ile açıklanabileceğini ortaya koymaktadır. Bu dönüşüm süreci Hacılar'da VI. tabakadan itibaren gözlenirken, Bademağacı'nda EK/GN tabakaları 1-2 olarak tanımlanan tabakada, Höyücek'te ise Tapınaklar Dönemi'nden itibaren görülmektedir. Kuruçay Höyük'ün 13. ve 12. tabakasından elde edilen keramikler ise, söz konusu sürecin Hacılar VI ile eşleştirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.[238]

[236] Duru 2008: 46, Res 89.
[237] Shoop 2005: 422-423.
[238] Shoop 2005: 179.

Daha önce de belirttiğimiz gibi Geç Neolitik Dönemin son süreci ile Erken Kalkolitik arasında özellikle bir devamlılık olduğu gözlenmektedir. Özellikle Geç Neolitik Dönem monokrom kapları, Erken Kalkolitik Dönemde de devam etmektedir. Bununla beraber Erken Kalkolitik Dönemde boyalı kapların dikkati çeker biçimde artışı araştırma bölgesi için her iki dönemin temel ayrımı olarak karşımıza çıkmaktadır. Söz konusu boya bezemede uygulanan motifler de Erken Kalkolitik Dönemin kendi içindeki bazı süreçlerini ayırt etmemizi sağlamaktadır. Örneğin, "fantastik stil" Erken Kalkolitik Dönem'in son tabakası olan I. tabakada ortadan kalkmaktadır. Erken Kalkolitik Dönemde mimari yapılanmada da, önceki süreç ile kıyaslandığında farklılaşma olduğu gözlenebilmektedir. Örneğin, hem Hacılar I'de hem de Kuruçay 7'de Erken Kalkolitik Dönemin sonlarında gözlenen iç payandalı yapılar, içinde bulundukları sürecin özgün unsurları olarak karşımıza çıkar.

Neolitik-Erken Kalkolitik Dönemin kronolojik ve kültürel tanımına ilişkin mevcut arkeolojik veriler doğrultusunda Yukarı Menderes Havzası'nda yaptığımız yüzey araştırmasından elde ettiğimiz materyallerin, yukarıda detaylı olarak sunduğumuz tabloda nerede yer aldığı aşağıda sunulacaktır.

III.2. Neolitik ve Erken Kalkolitik Çağda Yukarı Menderes Havzası

Yukarı Menderes Havzası'nda gerçekleştirdiğimiz yüzey araştırmaları sonucunda, bölgedeki iskânın Mezolitik Dönem'de başladığı ve özellikle Neolitik-Erken Kalkolitik Dönem'de, hem ova hem de dağlık kesimde birçok yerleşimin kurulduğu tespit edilmiştir. Mezolitik Dönem'e tarihlenen arkeolojik bulgulara yalnızca bir yerleşimden, Neolitik-Erken Kalkolitik Dönem'e ise on yedi yerleşimden ulaşılmıştır.

Domuz Deresi Höyük olarak adlandırılan Mezolitik Dönem yerleşimi, Yukarı Menderes Havzası'nın güney doğusunda yer alan Beşparmak Dağları'nın yamaçlarındaki 2. Anahtar Bölge olarak tanımladığımız alanda (Harita 9) yaptığımız araştırmalar sonucunda tespit edilmiştir. Geç Neolitik Dönem'e ait keramik örneklerinin de toplandığı yerleşimden Mezolitik ve Çanak Çömleksiz Neolitik Dönem'e ait

olabilecek, çakmaktaşı ve obsidyen aletler toplanmıştır.[239] Deniz seviyesinden 1100 m. yükseklikte, dağlık bir alanda yer alan yerleşimin bulunduğu doğal çevre, Baladız/Baradız, Keçiçayırı ve Aslanapa gibi Batı Anadolu'daki sınırlı sayıdaki diğer Mezolitik merkezler ile koşut özelliktedir.

Yukarı Menderes Havzası'nda Neolitik-Erken Kalkolitik sürece tarihlenen on yedi yerleşim yerinin ise yedisi Çivril Ovası'nda (Alan A), dördü Irgıllı Ovası'nda (Alan B), beşi Baklan Ovası ve dağlık kesiminde (Alan C), biri ise Çal Havzası'nda (Alan D) yer almaktadır. Söz konusu yerleşimlerden toplanan keramik ve küçük buluntu örnekleri, Neolitik-Erken Kalkolitik süreçte araştırma bölgesinin Göller Yöresi ile özdeş bir kültüre sahip olduğunu açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Yerleşimlerden toplanan keramik örnekleri genellikle, kahverengi ve kırmızı hamur renkli, çoğunlukla çeşitli yoğunluklarda taşçık katkılı olup, az sayıdaki örnekte bitkisel katkı görülmektedir. Genellikle orta derecede pişirilmiş olan kapların birçoğunda çeşitli renklerde hamur özü gözlenmektedir. Büyük çoğunluğu kırmızı, kahverengi ve krem renkli astarlı olan keramiklerin yine büyük oranda açkılandığı belirlenmiştir. Tespit edilen keramiklerin formları arasında;

1- Basit ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, uzun boyunlu çömlek veya derin kâseler (Levha 64a: 1-5, 7-8, Levha 64b: 1, 3, Levha 64c: 8, Levha 64d: 1-3, Levha 4a: 7, 11-12, Levha 57a: 5, Levha 22a: 2, Levha 11a: 1-2, Levha 57a 5, Levha 9a: 3).[240]

2- Basit ağız kenarlı, dik ağızlı, uzun boyunlu çömlek veya derin kâseler (Levha11a: 11-12, Levha 64a: 10-12,14, Levha 9a: 10, Levha 4a: 9, Levha 11a: 3, 6-8, 10, Levha 64c: 9, Levha 64a: 11 Levha 64b: 13, Levha 64c: 1, Levha 57b: 1-4, 6, Levha 57a: 9, Levha 57a: 11, Levha 57a: 6, 88.sa360.131, Levha 39a:1, Levha 25a: 1, Levha 25a: 4, Levha 25a: 2, Levha 22a: 3-4). [241]

[239] Yerleşimdeki litik buluntuları tanımlayıp tarihlendirilmesine yardımcı olan Dr. Güner Coşkunsu'ya buradan teşekkürlerimi iletmek isterim.
[240] Hacılar Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.26: 1, 24, 32, Kuruçay Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.47: 10, Fig. 51: 1, 3, 13, Höyücek'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.40: 2, 5, 6.
[241] Hacılar Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig. 26: 18, Fig.29: 14-16; Bademağacı Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 37: 8-10, 12-13'e bakınız.

3- Basit ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, kısa boyunlu çömlek ya da derin kâseler (Levha 64a: 6, Levha 25a: 3, Levha 57a: 4, Levha 64b: 2, 4,6, 9-11, Levha 4a: 14, Levha 9a: 1, Levha 11a: 5).[242]

4- Basit ağız kenarlı, dik ağızlı, kısa boyunlu çömlek ya da kâseler (Levha 64a: 13, Levha 4a: 10, Levha 9a: 8, Levha 57a: 8, Levha 57b: 5,7),

5- Basit ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, kısa boyunlu çömlek ya da kâseler (Levha 26a: 1).[243]

6- Basit ağız kenarlı boyunsuz çömlekler (Levha 57b: 10, Levha 64a: 9). [244]

7- Dışa dönük ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, kısa ve uzun boyunlu çömlek ya da derin kâseler (Levha 22a:1, Levha 11a: 4[245]

8- Dışa dönük ağız kenarlı, dik ağızlı, kısa boyunlu çömlek ya da derin kâseler (Levha 9a: 2, 4, 6, Levha 57a: 1-3, Levha 57a: 7, Levha 59a: 1, Levha 64a: 13, Levha 64b: 7-8, 12, 25).[246]

9- Yuvarlatılmış ağız kenarlı, dışa eğik veya dik ağızlı kısa boyunlu çömlek ya da derin kâseler (Levha 64a: 6, Levha 57a: 10).[247]

10- Basit ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, konik gövdeli çanak veya kâseler (05.sa23.01, 05.sa23.02, 05.genel.48, Levha 64b: 19, Levha 64d: 5, 8 99.sa377.81, 99.sa378.169, Levha 25a: 8, 10.sa63.10, 10.sa66.08, 12.sa80.20, 12.sa78.16).[248]

11- Dışa dönük ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, konik gövdeli çanak veya kâseler (Levha 64b:23, 05.genel.44).[249]

[242] Hacılar Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.25: 25-26, 60, 64'e bakınız.
[243] Hacılar Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.26: 12, 20'ye bakınız.
[244] Hacılar Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.25: 54'e, Fig.26: 17'ye, Höyücek'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.38: 18'e bakınız.
[245] Bademağacı Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.31: 7'ye bakınız.
[246] Hacılar Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.26: 8-11'e bakınız.
[247] Höyücek'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.40: 1'e bakınız.
[248] Bademağacı Höyük'teki benzer örnekleri için Fig. 31: 2, 3'e bakınız.
[249] Hacılar Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.25: 61'e, Bademağacı Höyük'teki benzer örnekleri için Fig. 31: 9'a bakınız.

12- Basit ağız kenarlı, dik ağızlı, yarı küresel gövdeli derin çanak veya kâseler (Levha 64b: 20, 22, 39.sa373.01).[250]

13- Basit ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, yarı küresel gövdeli çanak veya kâseler (Levha 64c: 18, Levha 64d: 6-7, 9).[251]

14- Basit ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, keskin gövdeli çanak veya kâseler (Levha 22a: 5).[252]

15- Basit ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, yarı küresel gövdeli çanak veya kâseler (Levha 64c: 15, Levha 11a: 14) yer almaktadır.

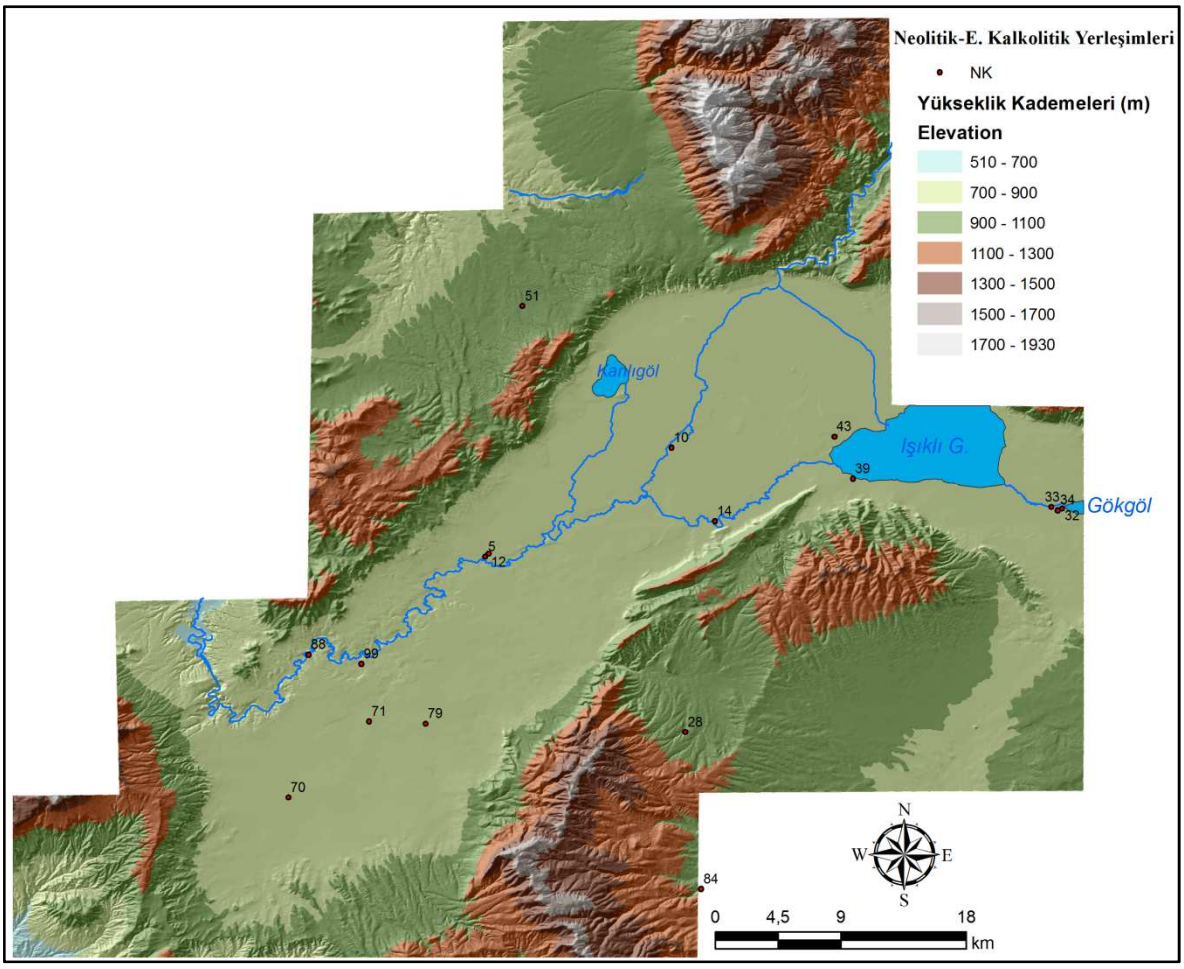
Söz konusu kaplara ait düz (Levha 57b: 21-22, Levha 64e: 17-18, 20-21, Levha 39a: 3, Levha 12a: 14, Levha 25a: 9), halka (Levha 57b: 17-19, Levha 64e: 22, 26, Levha 25a: 10, Levha 9a: 15-16, 11a: 20), disk (Levha 57b:14-16, 20, Levha 64e: 23, 25, Levha 11a: 18-19) ve oval (Levha 64e: 19, 24) olmak üzere dört dip formu ve kapaklar (Levha 64e: 15-16) tespit edilmiştir. Dikine ip delikli tutamaklar ve yumrular dışında kapların cidar kısmından içe ya da dışa doğru açılmış ip delikli kaplar (Levha 57a:13, Levha 64b: 14-16, 18)[253] tespit edilen örnekler arasındadır. Hayvan biçimli kabartma bezemelerin yanı sıra genellikle krem ya da kahverengi üzerine kırmızı, beyaz ya da kahverenginde birbirine koşut biçimde yapılmış yatay ya da dikey bantlar, çapraz taramalar, benek ya da noktalardan ya da fantastik motiflerden oluşan boya bezemeli keramik örnekleri yaygın biçimde ele geçmiştir.

Keramiklerin diğer merkezler ile karşılaştırılması sonucunda bölgedeki en erken Çanak Çömlekli Neolitik Dönem iskânın Hacılar IX-VI. tabaka, Kuruçay 13. tabaka, denk gelen süreçte MÖ 6200-6000 yılları arasında olduğu ve Hacılar I sürecine denk gelen MÖ 5500 lü yıllara kadar devam ettiği anlaşılmaktadır.

[250] Höyücek'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.31: 1, 4'e, Fig.38: 11, 13-14'e bakınız.
[251] Bademağacı Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.37: 5, 7'ye,
[252] Höyücek'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.40: 5'e bakınız.
[253] Hacılar Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.25: 48-49'a, Höyücek'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.42: 2-3'e, bakınız.

III.2.1. Yerleşim Düzeni ve Bölgesel Yerleşim Analizi

Yukarı Menderes Havzası'nda tespit ettiğimiz Neolitik-Erken Kalkolitik yerleşimleri, havzanın hem ova hem de dağlık kesiminde yer almaktadır. Ova kesiminde yer alan yerleşimlerin hemen hepsi nehir ve göl kenarında kurulmuştur. Plato ve dağlık kesimdeki yerleşimler ise deniz seviyesinden 900-1100 metre yükseklikte su kaynaklarına yakın ormanlık alanlarda yer almaktadır.

Havzada yer alan Işıklı Gölü, Gökgöl, Kanlıgöl ve Dayılar Gölü kıyısında yoğunlaşan yerleşimler, söz konusu süreçte yerleşim yeri seçiminde nehirlerin yanı sıra göllerin son derece belirleyici olduğunu ortaya koymaktadır. Bu durum yalnızca Yukarı Menderes Havzası'nda değil çevre bölgelerin Neolitik-Erken Kalkolitik Dönem yerleşim düzeninden de açık bir şekilde tespit edilebilmektedir. Göller Yöresi ve İç Anadolu Platosu'nda yer alan Hacılar, Kuruçay, Suberde, Erbaba, Can Hasan III, Çatal Höyük ve Aşıklı gibi birçok

merkez, plüvyal göllerin kenarlarını yerleşim yeri olarak seçmiştir. Bu durumun temel sebebi, Paleolitik Dönem'in ardından daha sıcak ve daha kuru iklim koşullarının, göllerin su seviyelerindeki çekilme ve kıyı çizgilerindeki değişim ile birlikte, tarıma elverişli sahaların iskâna açılmasıdır. Bu süreç ile birlikte daha başka alanlarda yaşayan insan topluluklarının yerleşimlerini göl kıyılarına çekmeye başladıkları tespit edilmiştir.[254] Yukarı Menderes Havzası'nda da benzer bir durumun olması olasılık dâhilindedir.

Ova yerleşimleri dışında havzanın plato ve dağlık kesiminde bazı Neolitik-Erken Kalkolitik merkezler tespit edilmiştir. "Anahtar Bölge" olarak isimlendirdiğimiz küçük çapta alanlar içinde gerçekleştirdiğimiz araştırmalar sonucu bulunan (2. ve 3. Anahtar bölge) bu merkezlerin, yalnızca tespit ettiklerimizle sınırlı olduğu algısına yol açmaması gerektiğinin altı çizilmelidir. Bulunduğu topografik konum ve doğal çevre itibariyle söz konusu yerleşimler, tarıma dayalı köy topluluklarından ziyade, daha çok sürü hayvancılığı ve avcı-toplayıcılığa uygun bir geçim modeline sahip topluluklara işaret etmektedir. Bu durum, bugüne kadar yapılan araştırmalar sonucunda elde edilen verilerden yola çıkarak Geç Neolitik Dönem ile birlikte insan topluluklarının yalnızca tarıma elverişli ovaları yaşam yeri olarak seçtiği algısının yeniden gözden geçirilmesi gerektiğini kanıtlamaktadır. Nitekim bugüne kadar gerçekleştirilen arkeolojik araştırmaların genel olarak ovalar ile sınırlı kalması ve dağlık kesimlerde yer alan yerleşim yerlerinin tespit edilmesindeki güçlükler bu yanlış varsayımın oluşumuna yol açmıştır. Bu bağlamda, Yukarı Menderes Havzası örneği, dağlık kesimde geniş çapta gerçekleştirilecek yüzey araştırmaları ile birçok yerleşimin tespit edilebileceği öngörüsünü sunmuştur.

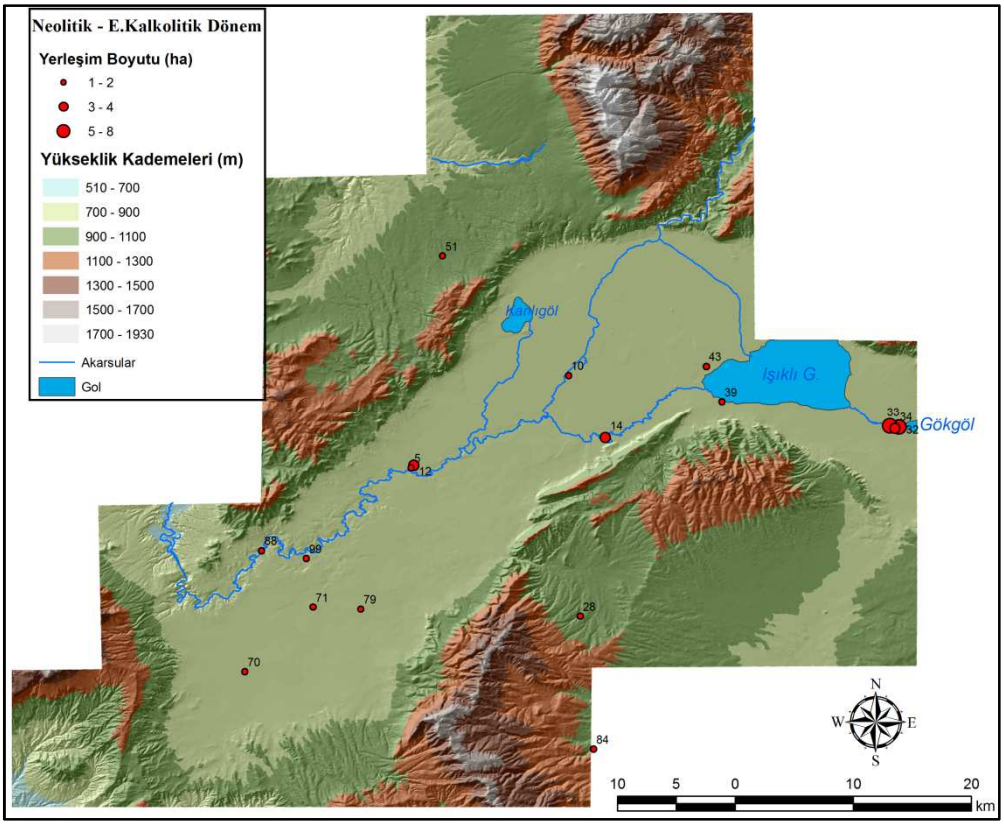
Yukarı Menderes Havzası'nda yer alan Neolitik-Erken Kalkolitik merkezlerin dağılımlarına bakıldığında, genellikle birbirlerine uzak mesafede konumlanmış yerleşimlerin dağınık bir yerleşim düzenini oluşturduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan yerleşimlerin bazıları, diğerlerinden farklı olarak belli alanlarda üçlü ya da ikili grup şeklinde gruplanmıştır (Alan B'deki 32, 33, 34 nolu yerleşimler ile Alan A'daki 12 ve 5 nolu yerleşimler). Söz konusu yerleşim grupları, 300-500 metre mesafede birbirlerine son derece yakın bir konumda yer almaktadır. Bu durumun iki şekilde yorumlanabileceği düşünülmektedir: İlk olasılık, yerleşimlerin eş zamanlı iskân edilmediği ve herhangi bir

[254] Esin 1981: 66-67; Özdöl 1997: 51-52.

nedenle terk edilip yakın bir yere tekrar kurulmuş olabileceği ihtimalidir. Diğer bir olasılık ise, bu yerleşimlerin aynı takım ya da kabileye ait gruplara ait olduğu ve bu takım ya da kabileyi oluşturan alt aile gruplarının birbirine yakın şekilde konumlanmış ayrı yerleşimlerde yaşamış olabileceğidir. Her ne şekilde olursa olsun Neolitik-Erken Kalkolitik süreçte Yukarı Menderes Havzası'nda kümelenmiş, herhangi merkez yerleşim/yerleşimlerin ön plana çıktığı bir yerleşim düzeninden söz edilememektedir. Neolitik-Erken Kalkolitik Dönem yerleşimleri üzerinde yaptığımız bölgesel yerleşim analizleri de bu durumu doğrular nitelikte sonuçlar sunmuştur.

Tezin yöntemi gereği[255] araştırma döneminin tamamı için coğrafi koşullar, yerleşimlerin kümelenmesi ve sürekliliği gözetilerek oluşturulan alanlar içinde uyguladığımız bölgesel yerleşim analiz yöntemleri, aşağıdaki gibi bir tablo ortaya koymaktadır:

Yerleşimlerin Boyutu ve Nüfus Yoğunluğu: Alan A'da yer alan yerleşimlerin boyutu genel olarak 1,5-3 hektar arasında değişen değerlere sahip olup, söz konusu süreçte alandaki her bir yerleşimin 150-310 arasında bir nüfusu barındırdığı tespit edilmiştir.

[255] Detaylı bilgi için bakınız Bölüm II.2.

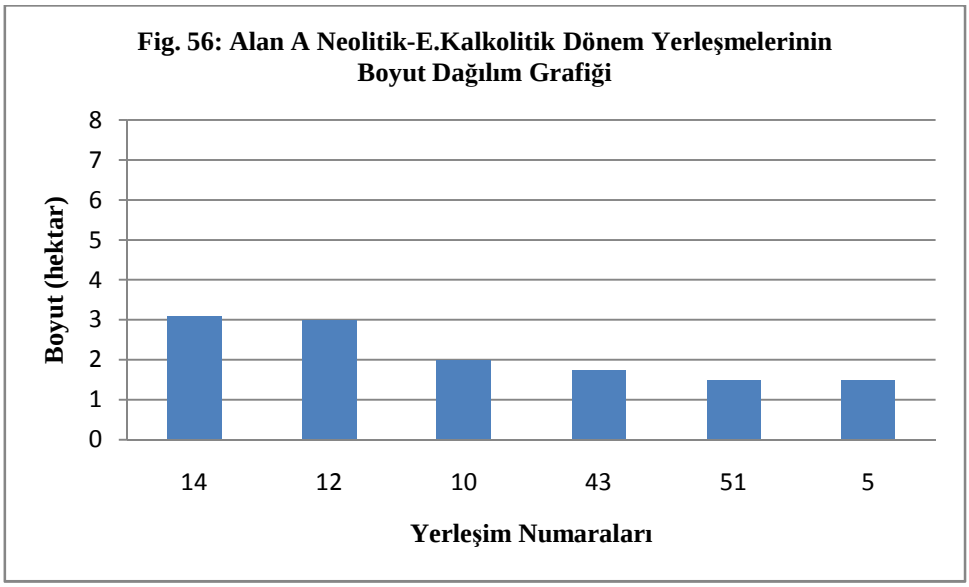

Fig. 56: Alan A Neolitik-E.Kalkolitik Dönem Yerleşmelerinin Boyut Dağılım Grafiği

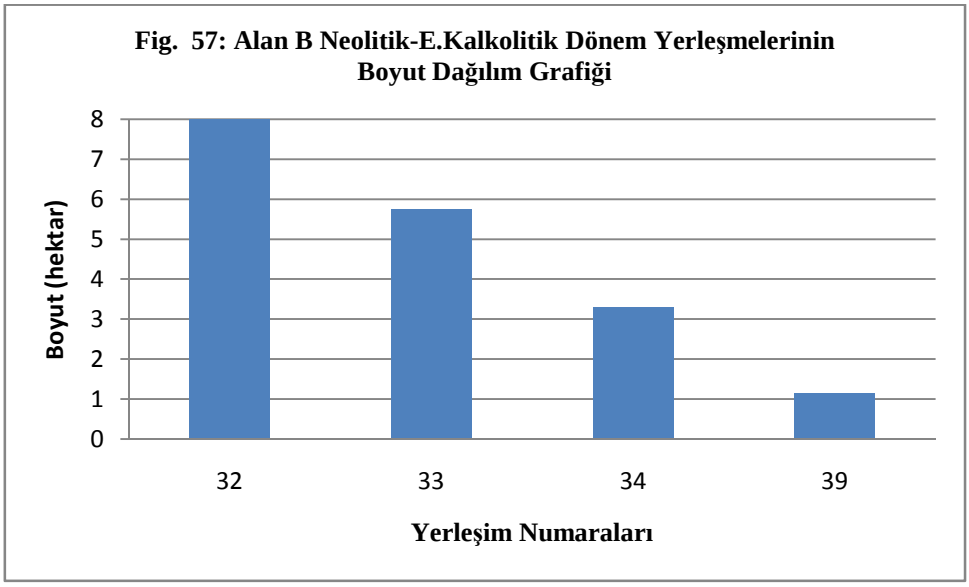

Fig. 57: Alan B Neolitik-E.Kalkolitik Dönem Yerleşmelerinin Boyut Dağılım Grafiği

Bölgedeki en büyük yerleşimlerin 3 hektar boyutu ile Değirmen Höyük (14) ve Çayıryanı Höyük (12) olduğu söz konusu alanda diğer yerleşimler ile dikkati çeker bir boyut farkının olmadığı gözlenmektedir. Alan B'de yer alan yerleşimlerin boyutu ise 1,14 - 8 hektar arasında değiştiği ve alandaki nüfus yoğunluğunun 114-800 kişi arasında değiştiği gözlenmektedir. 8 hektarlık bir boyuta sahip olan Çandır Höyük (12), bu dönemde yalnızca

Alan B'de değil Yukarı Menderes Havzası'nın tamamı için en büyük yerleşim olarak tanımlanabilir. Bununla beraber doğal kaya üzerine kurulu olan yerleşimin

Fig. 58: Alan C Neolitik-E.Kalkolitik Dönem Yerleşmelerinin Boyut Dağılım Grafiği

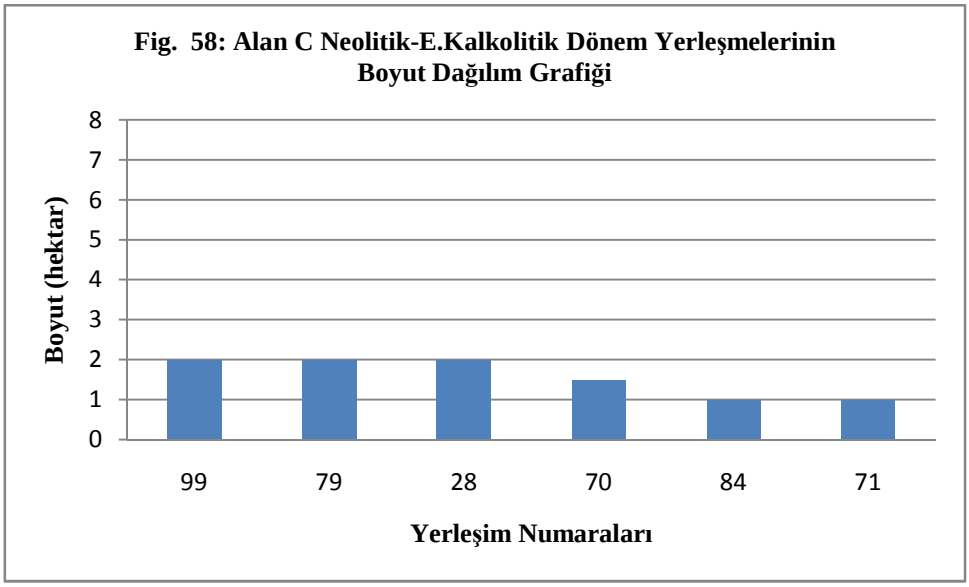
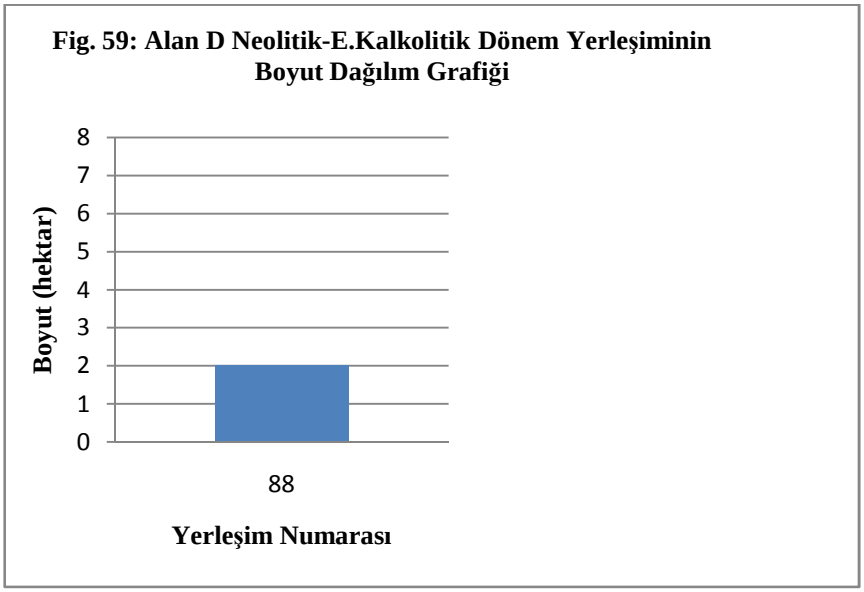

Fig. 59: Alan D Neolitik-E.Kalkolitik Dönem Yerleşiminin Boyut Dağılım Grafiği

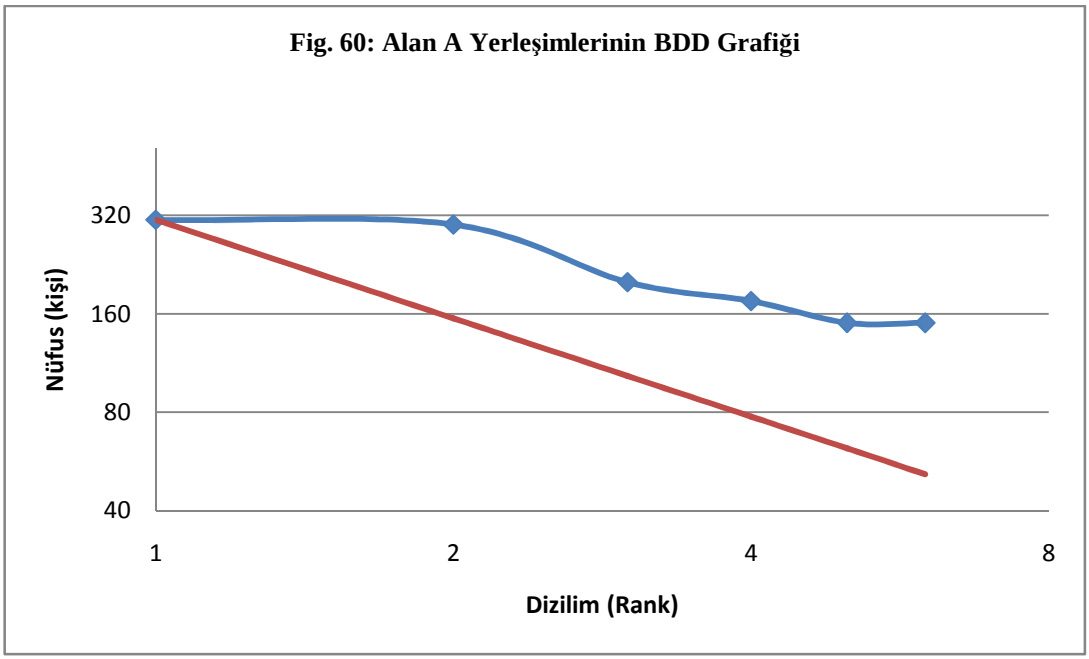
boyutunun hesaplanmasındaki güçlük nedeni ile de söz konusu istisnai değerin çıkmış olabileceği belirtilmelidir.[256] Alan C'de dört yerleşim ile Alan D'de ise yalnızca bir

[256] Çandır Höyük'ün doğal kaya üzerinde yer alması ve üzerinde "seçilmiş alan" oluşturmanın anlamsız olacağı düşüncesi ile, dönemsel boyutun tespit edilmesi amacı ile yüzey araştırması için ön gördüğümüz yöntemi bu yerleşimde uygulayamadık. Dolayısıyla söz konusu boyut yerleşimin içerdiği tüm dönemler için kabul edilmiştir.

yerleşim ile tanımlanan Neolitik-Erken Kalkolitik Dönem merkezlerinin boyutlarının 2 hektarı aşmadığı ve nüfus yoğunluklarının 100-200 kişi arasında değiştiği hesaplanmıştır.

Yerleşimlerin Boyut Dizilimi Dağılımı: Yukarı Menderes Havzası'nda yer alan Neolitik-Erken Kalkolitik Dönem yerleşimlerden elde ettiğimiz Boyut Dizilimi Dağılımı (BDD) grafikleri tüm alanlarda[257] dış bükey bir dağılım ortaya koymaktadır (Fig.60-62). Daha önce de değindiğimiz gibi,[258] bir yerleşim sisteminde, alandaki en büyük yerleşimi takip eden diğer yerleşimlerin beklenenden daha büyük olması durumunda bu model ortaya çıkmaktadır. Diğer bir deyişle, alanların tamamında birbirine yakın boyutta yerleşimlerin olduğu ve bu bağlamda bölgede merkez olarak nitelendirilebilecek herhangi bir yerleşimin ön plana çıkmadığı anlaşılmaktadır. Bu durum Yukarı Menderes Havzası'nda söz konusu süreçte henüz bölgesel anlamda bütünleşme (entegrasyon) derecesinin ve yerleşimler arasında hiyerarşinin (merkezileşmenin) zayıf olduğuna işaret etmektedir. Bu model bölgedeki sosyal örgütlenme modeli açısında iki olası durum ile açıklanabilir:

Fig. 60: Alan A Yerleşimlerinin BDD Grafiği

[257] Alan D tek yerleşim ile temsil edilmesinden ötürü, boyut dizilimi kuralı analizinin yapılması mümkün değildir.
[258] Bakınız Bölüm II.2: 41-42.

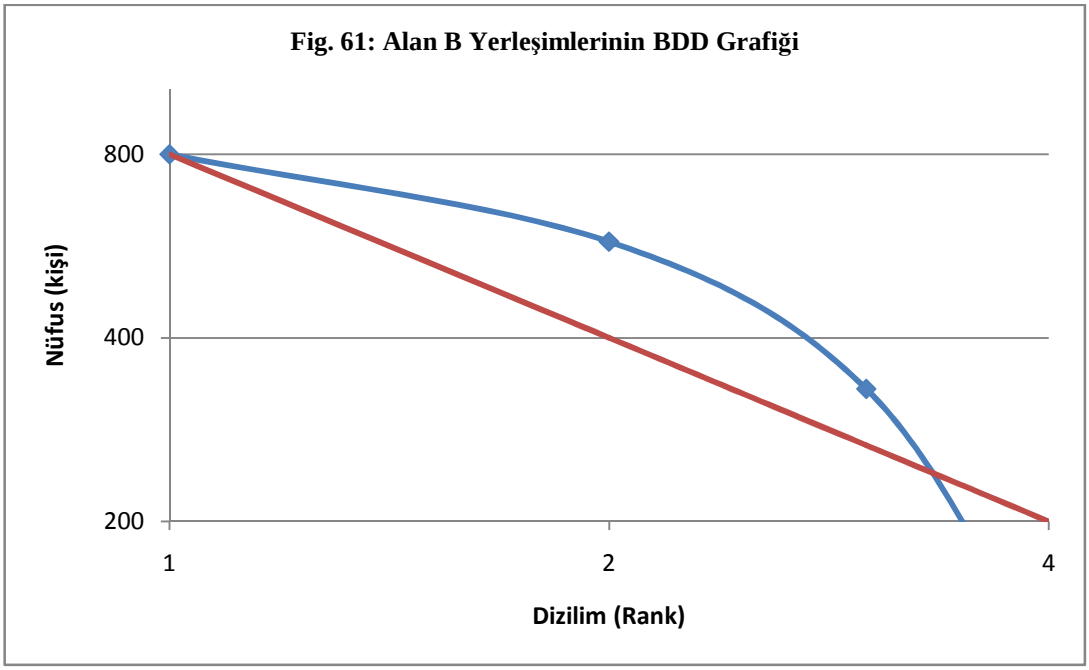

Fig. 61: Alan B Yerleşimlerinin BDD Grafiği

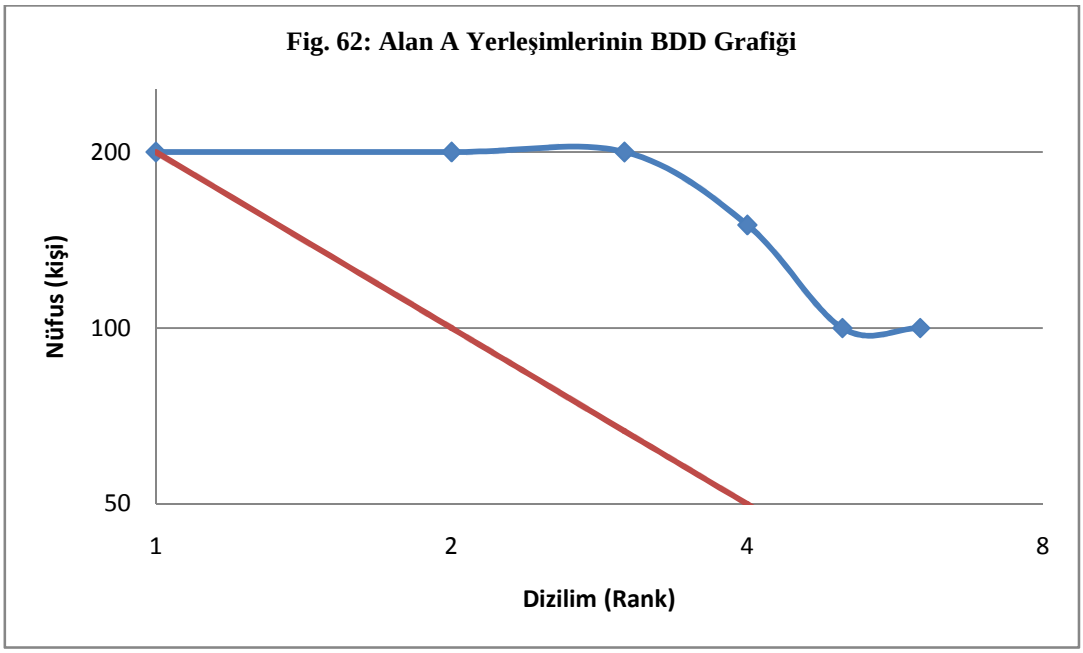

Fig. 62: Alan A Yerleşimlerinin BDD Grafiği

Neolitik-Erken Kalkolitik süreçte Yukarı Menderes Havzası, ya basit sosyal örgütlenmeye sahip toplumlar için tipik olan, birçok küçük ekonomik alandan oluşmaktadır ve bu alanların birbirleri ile olan ekonomik ve sosyal örgütlenme açısından bağlantıları son derece azdır ya da bölgede birbirleri ile rekabet içerisinde olan bir ya da daha fazla yerleşim sistemi oluşmuştur. Söz konusu olasılıklardan hangisinin Yukarı

Menderes Havzası'nda yaşanan sosyo- ekonomik sürece uygun olduğu ancak, daha sonra değineceğimiz kazısı yapılmış anahtar yerleşimlerden elde edilen sonuçlar ile beraber değerlendirildiğinde açıklık kazanacaktır.

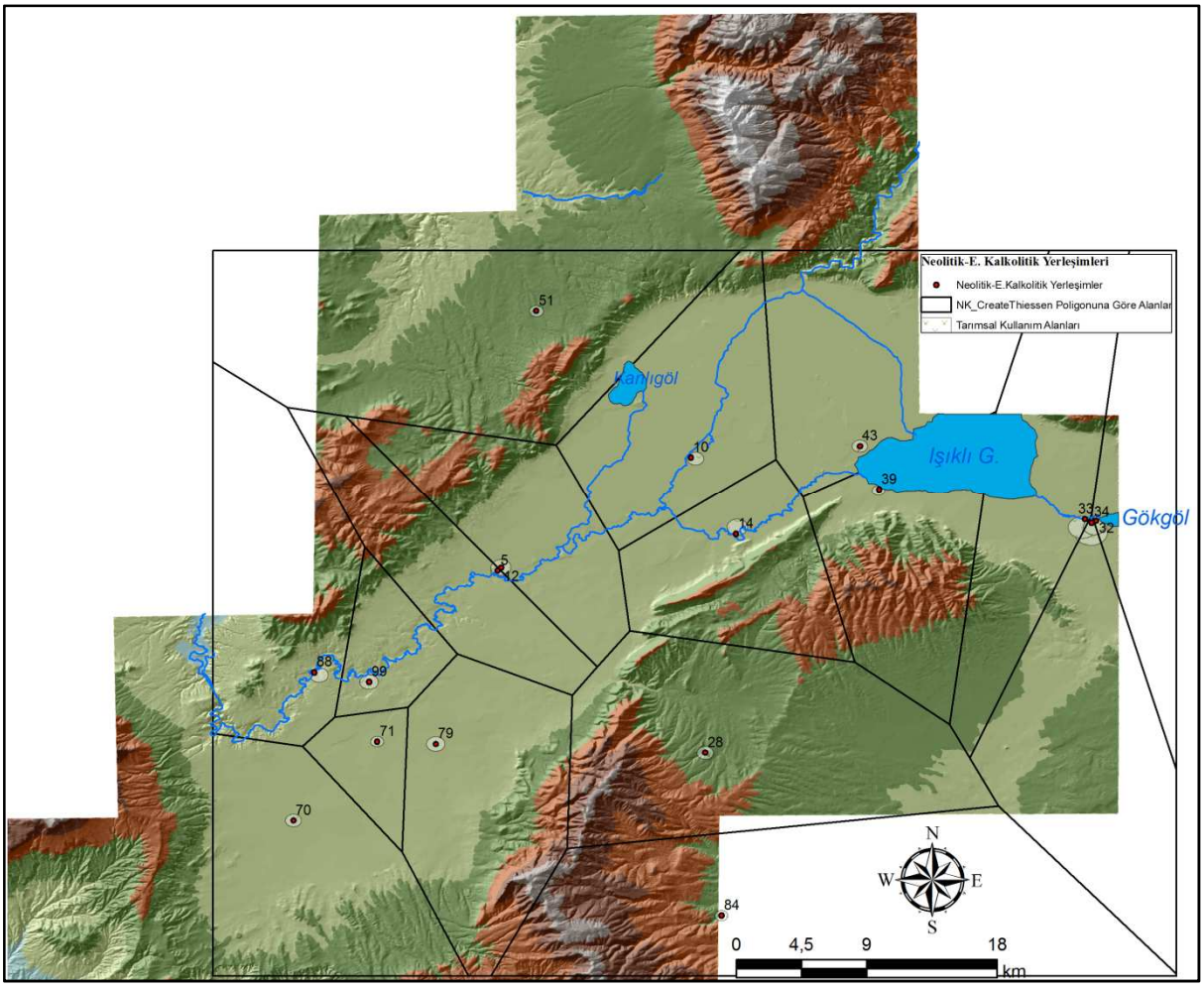
Yerleşimlerin Erim Alanı Analizi: Neolitik Erken Kalkolitik süreçte, Yukarı Menderes Havzası içinde belirlediğimiz alanlar üzerinde yaptığımız incelemede her bir alan içinde yer alan yerleşimin bünyesindeki nüfusu besleyebilmek için gerekli art alan hesaplanmıştır (Fig.63). Aşağıda belirtilen bu değerler, yerleşimlerin birbirlerine mesafesi ölçüt alınarak her biri için olası çevre kullanım alanını oluşturmamızı sağlayan Thissen Poligonu ile birleştirildiğinde, hemen hemen bütün yerleşimlerin kullanım alanlarının barındırdıkları nüfusu besleyecek düzeyde olduğu anlaşılmaktadır. Haritada da görüldüğü gibi, Alan A 'da 12 ve 5 no'lu yerleşimler ve Alan B'deki 32, 33 ve 34 no'lu yerleşimler dışındaki herhangi bir merkezin tarımsal kullanım alanı diğeri ile kesişmemektedir.

ALAN A			ALAN B			ALAN C			ALAN D		
Yerleşim No	Nüfus (kişi)	Tarımsal Kullanım Alanı (ha)	Yerleşim No	Nüfus (kişi)	Tarımsal Kullanım Alanı (ha)	Yerleşim No	Nüfus (kişi)	Tarımsal Kullanım Alanı (ha)	Yerleşim No	Nüfus (kişi)	Tarımsal Kullanım Alanı (ha)
14	310	99.2	32	800	256	99	200	80	88	200	80
12	300	96	33	575	184	79	200	80			
10	200	64	34	330	105.6	28	200	80			
43	175	56	39	114	36.48	70	150	60			
51	150	48				84	100	40			
5	150	48				71	100	40			

Fig. 63: Analiz Alanlarının nüfusu ve nüfusu besleyebilmek için gerekli tarım arazileri

Alan A ve B'deki söz konusu yerleşimlerin daha önce de bahsedildiği gibi eş zamanlı iskân edildiği açık değildir. Öte yandan eş zamanlı yerleşimler olma ihtimalinde bile yakın çevrelerinde herhangi bir yerleşim olmamasından ve bulundukları alanın fazlasıyla tarımsal alana sahip olmasından ötürü, söz konusu yerleşimlerin

barındırdıkları nüfusu rahatlıkla besleyebilecek potansiyele sahip olduğu gözlenmektedir.

III.2.2. Anahtar Kazılar ve Yüzey Araştırmaları Verileri Işığında Neolitik-Erken Kalkolitik Dönemde Kültürel, Sosyal ve Ekonomik Süreç

Yukarı Menderes Havzası yüzey araştırmasında tespit edilen keramikler, Neolitik-Erken Kalkolitik Dönemde bölgenin Göller Yöresi ile özdeş bir kültüre sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Geç Neolitik Dönemin son safhalarında ortaya çıkan ve özellikle Erken Kalkolitik Dönem için karakteristik "Hacılar Boyalıları" olarak adlandırılan keramik örneklerinin Yukarı Menderes Havzası'nda birçok höyükte

benzerlerinin olması, önceleri yalnızca Göller Yöresi ile sınırlı olduğu düşünülen bu kültürün yayılım alanının bugüne kadar tanımlanandan çok daha geniş olduğunu göstermektedir. Son on yılda hem Çine/Tepecik Höyük ve Latmos'ta gerçekleştirilen arkeolojik kazı çalışmalarında hem de yüzey araştırmalarında "Hacılar Boyalıları" ile benzer keramik örneklerinin tespit edilmesi, söz konusu kültürün Yukarı Menderes Havzası'nın ötesinde Büyük Menderes Havzası boyunca yayıldığını ortaya koyar niteliktedir. Nitekim Küçük Menderes ve Gediz Nehri havzalarında yapılan arkeolojik araştırmalardan elde edilen veriler,[259] bölgenin aynı süre zarfında Göller Yöresi ile ortak bazı unsurları paylaşmakla beraber, kendine özgü maddi kültür öğeleri ile tanımlandığını ve bu bağlamda Göller Yöresi Neolitik-Erken Kalkolitik Dönem kültürünün kuzey sınırını oluşturduğunu göstermektedir.

Peki, Neolitik-Erken Kalkolitik süreçte bu kültürü oluşturan toplulukların, gerek yerleşim özelinde gerekse bölgesel ölçekte birbirleri ile olan sosyal örgütlenme biçimi nasıldı? Yukarı Menderes Havzası'nda yaptığımız bölgesel yerleşim analizi sonuçları, bölgede söz konusu süreçte dağınık bir yerleşim düzeni ile tanımlanan, herhangi bir merkez yerleşimin olmadığı ve bu bağlamda zayıf bir sosyal örgütlenme düzeyine sahip toplulukların varlığını ortaya koymaktadır. Aynı zamanda, her bir yerleşimin, barındırdığı nüfusu besleyebilmek için gerekli tarımsal alana sahip olması, ekonomik olarak da birbirinden bağımsız bir yerleşim düzeni olduğunu doğrulamaktadır. Özetle, bölgesel yerleşim analizi sonuçları, Yukarı Menderes Havzası'nda söz konusu süreçte merkezileşme ve entegrasyon derecesinin son derece zayıf olduğu ve henüz karmaşık sosyal örgütlenme düzeyine sahip olmayan basit-egaliter topluluklar ile temsil edilen bir sosyal yapının olduğunu göstermektedir.

Bölgesel yerleşim analizlerinin sonuçlarının yanı sıra, Yukarı Menderes Havzası ile aynı kültürel bölge içinde yer aldığını düşündüğümüz Göller Yöresi yerleşimlerinde gerçekleştirilen arkeolojik kazılardan elde edilen veriler, yerleşim özelinde nasıl bir

[259] Bu konuda İzmir İli sınırları içerisinde bulunan Ulucak Höyük (Çilingiroğlu vd. 2004: 38-41; Çilingiroğlu-Ç. Çilingiroğlu 2007: 365-368, Yeşilova Höyük (Derin 2007: 379-380; Derin vd. 2009: 10-12) ve Ege Gübre'de (Sağlamtimür 2007:374-375) yapılan arkeolojik kazılar önemli katkıda bulunmuştur. Söz konusu yerleşimlerin keramik envanterinde boyalı çanak çömlek son derece az olup, bölgenin özgün karakterini tek renkli kırmızı astarlı keramikler oluşturmaktadır. Dolayısıyla söz konusu bölge, Göller Yöresi'nden ayrı bir kültürel bölgeyi karakterize etmektedir.

sosyal örgütlenme biçimi olduğuna ilişkin bazı çıkarımlara ulaşmamızı sağlamaktadır. Bademağacı, Höyücek Hacılar Höyük, Kuruçay, yerleşimlerinin mimari verileri, sosyal örgütlenme biçimi açısından Neolitik Dönem ile Erken Kalkolitik Dönem arasında dikkati çeker farklılıkların olduğunu ortaya koymaktadır.

Mimari yapılanma ve yerleşim içi örgütlenmeye ilişkin arkeolojik veriler

Neolitik Dönemin erken süreçlerine tarihlenen Bademağacı 3. tabaka yerleşimi, iyi bir şekilde korunmuş yapıları ile yerleşim içi örgütlenmeye ilişkin bilgi sunabilecek anahtar yerleşimlerdendir. Tek katlı, birbirinden bağımsız kerpiç dörtgen mekânlardan oluşan yerleşim mimarisi genel olarak değerlendirildiğinde, mekânların boyutları, tasarımı ve iç düzeni açısından büyük oranda standartlaşmış bir yapı inşasının olduğunu göstermektedir (Fig.33). Bu durum yerleşimde eşitlikçi bir değer sisteminin çatısı altında yer alan güçlü bir mimari geleneğin varlığını ortaya koymaktadır. Özellikle, bu tabaka içinde bulunan dört yapı bu geleneği yaşayan insan topluluklarının yaşam biçimine ilişkin bazı önemli ipuçları sağlamaktadır. 19 m², 23 m², 19 m² ve 26 m²'lik iç alan kullanımına sahip bu yapıların her birinin girişinin karşısına konumlandırılmış büyük bir ocak yer almakta, aynı zamanda her yapı bir platform ve yiyecek hazırlanması ile ilişkili maddi buluntular içermektedir (Fig.33). Bu bağlamda, mekânların iç düzenlemesi ve kullanım alanının her biri, günlük alışılagelen etkinliklerin gerçekleştirildiği çekirdek bir birim olarak karşımıza çıkar. Öte yandan burada, 1 numaralı yapı ile 4, 3 ve 2 numaralı yapı kümesine eşit kullanım uzaklığındaki altı sandıktan oluşan depolama yapısı dikkati çekmektedir. Gerek konumu gerekse kapasitesi itibari ile depolama yapısının söz konusu mekânların sahipleri arasında paylaşıldığı rahatlıkla ifade edilebilir. Bu durumda, 1, 2, 3 ve 4 numaralı yapılarda oturanların, 5 numaralı yapıda oturanlardan farklı olarak, aynı aile mensuplarını temsil ettiği sonucuna varılabilir.[260]

Bademağacı'nın bu yapıları ile çağdaş olan Höyücek yerleşmesinin "Tapınaklar Dönemi" mimari yapıları, kazıcısı tarafından konut olmaktan ziyade dini işlevli yapılar olarak yorumlanmıştır. Zira Duru, Höyücek'in bu dönemde sıradan bir yerleşim yeri

[260] Cutting 2007: 93-95.

olmadığını ve kutsal bir merkez olarak işlev gördüğünü iddia etmektedir.[261] Bununla beraber, Höyücek'in söz konusu sürece tarihlenen yapılarının gerek iç düzenlemesi gerekse buluntuları, yerleşimde günlük yaşamla ilişkili birçok faaliyetin yürütüldüğünü gösterir niteliktedir. İkisi tamamıyla kazılmış durumda olan birbiri ile bağlantılı beş yapı ile temsil edilen söz konusu tabakanın, en az iki alt kullanım evresi olduğu tespit edilmiştir (Fig.39). Duru'nun yerleşimi kutsal alan merkezi olarak nitelendirmesini sağlayan temel yapılar 3 ve 4 numaralı oda olarak adlandırılan mekânlardır. Söz konusu yapıların iç tasarımı ve buluntuları, tapınak kompleksi işlevine sahip olduğu şeklinde yorumlanmasını sağlamıştır.[262] Kazıcısına göre, bu kompleksin en kutsal yeri diğer bir deyişle "adyton"u, içerisinde bir minyatür merdivenin ve mermer çanak, keramik kaplar, taş keski, çizme biçimli kap ve çok sayıda sileks dilginin yer aldığı 4 numaralı mekândır ve bu mekânın kuzey yarısının dini törenlerin yapılmasına ve kutsal eşyaların saklanmasına ayrıldığı düşünülmektedir. Ayrı bir duvara sahip olmakla beraber bu iki mekâna bitişik olarak inşa edilmiş 5 numaralı yapı da, tapınak görevlilerin barındığı bir mekân olarak yorumlanmıştır (Fig.39).[263] Gerek mekân içinde gerekse mekân dışında tespit edilen ocak, depolama kutuları gibi mimari unsurlar dışında yerleşimde günlük yaşam aktiviteleri ile ilişkilendirilebilecek birçok alet elde edilmiştir. Bu durum mekân dışındaki alanların ortak işlerde kullanıldığını göstermektedir. "Adyton" olarak yorumlanan 4 numaralı yapının kuzey yarısında tespit edilen mimari unsurları bir kenara bırakacak olursak, Höyücek yerleşimi bölgedeki diğer Neolitik merkezler ile koşut bir yerleşim içi düzene sahiptir. Öte yandan söz konusu süreçte olasılıkla inanç sisteminin bir gereği olarak, dinsel faaliyetler bağımsız dini yapılardan ziyade kişisel ritüel olarak tanımlayabileceğimiz, sıradan mekanların içinde gerçekleşmektedir. Bu bağlamda bugüne kadar elde edilen verilerin, Höyücek yerleşiminde sosyal farklılaşmaya ya da kurumsallaşmaya işaret edebilecek düzeyde olmadığı vurgulanmalıdır.

Geç Neolitik Dönem'in en iyi temsilcisi durumunda olan Hacılar'ın VI. tabaka yerleşimi, büyük boyutlu, iyi bir işçilik gösteren genellikle iki katlı dörtgen binalar ile

[261] Duru ve Umurtak 2005 : 18.
[262] Duru ve Umurtak 2005: 16.
[263] Duru ve Umurtak 2005: 16-17; Cutting 2007: 95-99; Stedman 2000: 178-180.

tanımlanmaktadır (Fig.24). Tek odadan oluşan her bir binanın içinde, ocak, fırın ve depolama unsurları tespit edilmiştir.[264] Kazıcısına göre, yapıların iç kullanım alanlarında, kişisel eşyaların korunduğu,[265] küçük yarı bölünmüş alanlar oluşturulmuştur. Her binaya bitişik olarak yapılmış "mutfak" işlevinde olduğu düşünülen bir yapı bulunmaktadır.[266] Dolayısıyla yerleşimin mimari yapılanması, her bir binanın domestik yaşam birimi olarak tanımlanmasını sağlayan yeter düzeyde kanıt sunmaktadır. Bununla beraber, yerleşimin tamamında gözlenebilen standart yapı tasarımı, ortak avlu ve duvar kullanımı, yerleşimin inşasının bir ön planlama sonucu müşterek çaba ile inşa edildiğini göstermektedir. Her ne kadar mimari yapıların inşasının belli bir zaman ve iş gücünü gerekli kılan basit bir örgütlenme düzeyinin üzerinde bir yapılanmayı gösterse de, söz konusu mimari yapılardan elde edilen veriler, yerleşim içinde herhangi bir sosyal farklılaşmaya işaret etmemektedir.

Neolitik Dönem'den farklı olarak, Erken Kalkolitik Dönem'de yerleşimlerin mimari yapılanmalarında, mekânsal farklılaşmaya ilişkin bazı veriler elde edilmektedir. Hacılar Höyük'ün II. tabakası, savunma duvarı ile çevrelenmiş yerleşimi, ortak avlular etrafında düzenli bir şekilde gruplanmış yapıları ile son derece iyi bir şekilde örgütlenmiş bir topluluğun varlığını ortaya koymaktadır (Fig.27). 1.5-3 metre arasında değişen kalınlıkta dörtgen bir duvar ile çevrelenen yerleşim, ortak duvarlı ve genellikle iki katlı olarak tasarlanmıştır. Mellaart'a göre, geniş bir alanda kazılmış olan yerleşim işlevsel açıdan belli alanlarda gruplanmıştır.[267] Örneğin, üç ayrı avluya sahip yerleşimin kuzeybatısında; yaşam alanları ve tahıl ambarı (Bina 1), güneybatı ve kuzeydoğusunda; kutsal alan (shrine) olarak tanımlanan yapılar (Bina 7 ve 8), bu iki alan arasındaki avlunun doğusunda; çömlek işlikleri (Bina 11), mutfak gibi alanlar (Bina 10) ve girişin hemen batısında; bekçi odası olarak tanımlanan bir mekân yer almaktadır (Bina 3). Mellaart, duvar kalınlıkları ve işçiliğin niteliği açısından doğu ve batı taraftaki evlerin farklılık gösterdiğini ve bu farklılığın olasılıkla doğu kısımdakilerin batıdakilere oranla daha fakir gruplar tarafından iskân edilmesinden kaynaklı olduğunu ifade etmiştir.[268]

[264] Mellaart 1970a:14-15.
[265] Mellaart 1970a:14.
[266] Mellaart 1970a: 15; Stedman 200: 179.
[267] Mellaart 1970a: 25-29.
[268] Mellaart 1970a: 34.

Mellaart'ın bu yorumu doğru kabul edildiğinde, Hacılar 2 yerleşimini oluşturan topluluğun eşitlikçi (egaliter) bir topluluk olmadığı ve bireyler arasında bir statü farkının olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır. Bu durumda yerleşimde bu topluluğu örgütleyen herhangi bir seçkin sınıfın olup olmadığının sorgulanması gereklidir. Mimari olarak yerleşimin güneybatısında yer alan 8 ve 9 numaraları mekânlardan oluşan yapı kompleksi boyutu açısından diğer mekânlardan farklılaşmaktadır.[269] Ortak bir girişe sahip olan bu mekânlar aynı zamanda her iki mekânın ortak kullanımına uygun şekilde tasarlanmış içerisinde büyük bir ocak ve depolama unsurlarını barındıran bir avluya sahiptir. Her iki mekân da içerisinde en az bir ocak ve fırın bulunan geniş bir kullanım alanına sahiptir. Ancak daha önce belirtildiği gibi, Bina 8'in ahşap bir bölme ile ayrılan alanında, keramik kapların, bir figürin, bir mühür ve boncukların yer almasından ötürü Mellaart tarafından "kutsal alan" (shrine) olarak yorumlanmasına neden olmuştur.[270] Öte yandan bu yapının, belli bir kısmının kişisel ritüel için ayrılmış olan bir konut olduğunun düşünülmesi dönemin inanç sistemi gereği daha makul bir yaklaşımdır. Tüm özellikleri ile söz konusu yapı kompleksinde birbiri ile bağlantılı iki ailenin yaşadığı izlenimi edinilmektedir. Bu grubun yerleşimde merkezi bir statü üstlendiği düşünülebilir. Ancak bu merkezi statünün derecesinin ve bu bağlamda söz konusu topluluğun üzerindeki etkinliğinin açıklanması gereklidir. Her ne kadar bazı mimari nitelik olarak farklılaşsa da, konut olarak tanımlanan yapıların her birinde benzer iç mimari unsurlar yer almakta ve 8 ve 9 numaralı yapıların oluşturduğu yapı kompleksi dışındaki tüm konutların iç kullanım alanları birbiri ile benzerdir. Mekânların tamamının girişi ortak kullanım alanlarına açılmaktadır. Çömlek işliği ve mutfak yapıları ortak kullanılan avluda bağımsız birimler olarak yer almaktadır. Tahıl ambarı olarak tanımlanan 1 numaralı yapı ise kuzey batı köşede yer almakta olup, merkezi yapı kompleksi ile herhangi bir organik bağı bulunmamaktadır (Fig. 27). Dolayısıyla en azından yerleşimin batı kesimindeki yapıların tamamı için ortak kullanılabilecek bir alanda konumlanmıştır. Tüm bu veriler değerlendirildiğinde, Hacılar 2 yerleşimi, ortak bir savunma duvarı ve ortak kullanımlı duvar ve avluları göz önüne alındığında, belli bir insan grubu tarafından ön planlama yapılarak eş zamanlı inşa edildiği anlaşılmaktadır.

[269] Cutting 2005: 130-131.
[270] Cutting 2005: 99-101.

Mimari olarak farklılaşan yapıların olması ve uzmanlaşmaya işaret edebilecek çömlek işliğinin varlığı yerleşimin iyi bir şekilde örgütlenmiş bir topluluk tarafından iskân edildiğini ortaya koymakla birlikte, bu topluluğun liderliğini üstlenen kişi/kişilerin, sosyo-ekonomik açıdan yerleşimdeki diğer gruplardan keskin çizgiler ile ayrılmış bir erk olarak ön plana çıktığı söylenemez.

Erken Kalkolitik süreçte belli bir sayıda grubun eş zamanlı çalışmasını ve dolayısıyla müşterek çabayı gerekli kılan yapıları bünyesinde barındıran yerleşimler yalnızca Hacılar 2 ile sınırlı değildir. Kuruçay'ın 11. tabakasındaki 1.20 metre kalınlığındaki yarım daire şekilli kuleleri ve 27 metre uzunluğu ile son derece gelişmiş bir mimarlık örneğini sunmaktadır (Fig.48).[271] Aynı şekilde Hacılar I tabakası yerleşimi bir önceki tabakada olduğu gibi etrafını çevreleyen bir savunma duvarının yanı sıra ortak kullanılan iç duvarları ve iki katlı binaları ile işbirliğini gerektiren bir çalışmanın ürünüdür (Fig.28). Bununla beraber, her iki tabaka yerleşiminin iç mimari yapılarının iyi korunmaması ya da dar alanda kazılması nedeniyle genel yapılanmasına ilişkin net bilgilere ulaşmak güçtür. Mimari verilerin dışında, Neolitik ve Erken Kalkolitik sürece tarihlenen yerleşimlerin sosyo-ekonomik yapısı ve sosyal farklılaşmasının arkeolojik kanıtları için sorgulanması gereken diğer öğeler arasında, yerleşimin geçim modeli, yerleşim içi üretim etkinlikleri, uzmanlaşmanın derecesi ve mezar buluntuları yer almaktadır.

Geçim, Yerleşim İçi Üretim Etkinlikleri ve Uzmanlaşma

Gerek Yukarı Menderes Havzası'nda tespit ettiğimiz yerleşimlerin çoğunun bulunduğu doğal çevre, gerekse Göller Yöresi'ndeki kazılardan elde edilen arkeolojik veriler, tarımın Neolitik Dönem'in erken süreçlerinden itibaren temel geçim modeli olduğunu açık bir şekilde göstermektedir. Tarım ürünlerinin yanı sıra yerleşimlerden ele geçen evcilleştirilmiş hayvanlara ait kemikler, hayvancılığın da çiftçiliğe eşlik ettiğini gösterir niteliktedir.[272] Tarımsal ürünler ile ilişkili yoğun domestik etkinliklerin yürütüldüğüne işaret eden çok sayıda öğütme ve ezgi taşları, dibek ve havaneli gibi buluntular yerleşimlerin tamamında yaygın bir şekilde ortaya çıkarılmıştır. Aynı

[271] Duru 1994: 15.
[272] Kuruçay'da yapılan analizler yerleşimde evcilleştirilmiş hayvanlara ait kemiklerin olmadığını ortaya koymuştur (Duru 1994: 80-81).

zamanda hububat kutuları ya da sandıkları ve özellikle Erken Kalkolitik Dönem'de daha yoğun bir şekilde görülen büyük boy küpler, elde edilen ürünlerin depolanma etkinliğinin kanıtlarıdır. Küçük depolama unsurlarının yanı sıra Hacılar 2'de "tahıl ambarı" olarak tanımlanan bir yapının sadece depolamaya ayrılması, tarımsal faaliyetten artı ürün de elde edildiğini göstermektedir (Fig.27). Öte yandan yerleşimde yeniden dağıtım görevini üstlenmiş ve bu bağlamda üretimi kontrol eden bir yönetim mekanizmasının varlığına ilişkin herhangi bir kanıt olmadığı gözetildiğinde, söz konusu süreçte elde edilen bu artı ürünün artı değere[273] dönüşemediği söylenebilir. Buna koşut olarak henüz bağımlı tam gün uzmanların varlığına ilişkin de bir sistemin mevcut olmadığı düşünülmektedir. Yerleşimlerde tespit edilen, pişmiş toprak ve mermer kaplar, figürinler, minyatür masalar, tablalar, kemer tokası, boncuk ve benzeri kemik ve taştan yapılmış ince işçilik gösteren nesneler, söz konusu süreçte yalnızca belli bir zamanını eser üretimine ayıran, yarı-zamanlı uzmanların/uzmanlaşmanın (part-time craft specialization) olduğunu göstermektedir. Zira hem Neolitik hem de Erken Kalkolitik süreçte söz konusu nesnelerin hemen her mekân içinde ve müşterek kullanımlı avlularda üretildiğine işaret eden arkeolojik kanıtlar mevcuttur. Yalnızca çanak çömlek üretimine ayrılmış ve kazıcısı tarafından "Çömlek İşliği" olarak adlandırılan, diğer binalardan bağımsız olarak tasarlanmış bir yapı, şimdilik tek örnek olarak, Erken Kalkolitik Dönem Hacılar'ında tanımlanmış ve yerleşimin genel karakterine koşut biçimde, müşterek işlerin yanı sıra zamanın belli bir kısmını buradaki üretimde harcayan zanaatçıların varlığını doğrulamıştır.

Mermer kaplar ve takılardan oluşan bazı buluntuların, dış kaynaklı hammaddelerden elde edilmesi ve/veya ince işçilik göstermesinden ötürü "lüks tüketim malları" olarak tanımlanmasına ve aynı zamanda bu hammaddelerin bölgesel bir ticaret ağı vasıtasıyla sağlandığı yorumuna neden olmuştur. Bölgedeki yerleşimlerin tamamında tespit edilen obsidyen ve çakmaktaşının çevrede ya da yakın komşu bölgelerde bulunduğuna ilişkin bilgi bulunmamakta ve bugüne kadar elde edilen veriler, bölgeye en yakın obsidyen kaynağının, Konya ve civarında yer aldığını ortaya

[273] "Artı değer", kapitalizmde, "artı ürün" ün en genel ekonomik biçimidir. Soyut artı değer kavramı, artı ürünün geçirdiği bir takım dönüşümden sonra, kar, ticari kazanç, faiz, rant gibi somut belirgin biçimler alır. Bu bağlamda artı değerin miktarı da, kendisini yaratan sermayenin miktarına bağlıdır (Doğan 2006: 10).

koymaktadır. Bu konudaki genel varsayım, obsidyenin bloklar halinde Konya ve çevresinden getirildiği ve işlenmesi daha basit aletlerin yerleşimde işlendiği, ancak ok uçları gibi üretimi nispeten belli bir bilgi birikimi ve ustalık gerektiren gereçlerin doğrudan temin edildiği yönündedir. Söz konusu süreçte obsidyen ve diğer dış kaynaklı nesnelerin karşılıklılık temelinde şekillenen değiş-tokuş yöntemi ile elde edilmesi mümkündür. Bölgeden son derece uzak mesafede yer alan kaynaklardan ötürü doğrudan temin edilmesi mümkün olmayan obsidyenin nasıl ve kimler tarafından taşınmış olabileceği sorusu konusunda en olası varsayım, gezgin zanaatçıların bu işi üstlenmesidir.[274] Zira bu şekilde işleyen bir sistem, bölgenin kendine özgü bir litik endüstrisini oluşturamamasını da açıklayan unsurlardan biri olarak nitelendirilebilir.

Bu çalışmada üzerinde durulması gereken bir başka buluntu grubu, işlevsel olarak, günlük kullanımın ötesinde sosyo-ekonomik ve ideolojik tabanlı sembolik anlamlar içerdiği yönündeki görüşlerden ötürü, Yakındoğu'da birçok Neolitik-Erken Kalkolitik merkezde olduğu gibi Hacılar, Bademağacı ve Höyücek'teki tabakalarda da tespit edilen pintedera ya da mühürlerdir. Örneğin bu objelerin, Çatal Höyük Neolitik-Erken Kalkolitik tabakalarının mimari yapıları dışında özellikle mezarlarda bulunmasına vurgu yapılarak, sosyal statü ve kimlikle ilişkili kişiye özel bir işlevinin olabileceği varsayılmış[275] ya da özellikle Tell Sabi Abyad'daki çağdaş dönem örnekleri gözetilerek yerleşimin yönetimi ve mal kontrolü ile ilişkili olabileceği belirtilmiştir.[276] Aynı zamanda, bu nesnelerin, sayı objeleri olarak, hayvan sürülerini işaretlemek için, çömlekçi işareti olarak, tekstil, deri bezemesinde ya da insan vücudu üzerinde bir çeşit dövme olarak kullanılmış olabileceği şeklinde öneriler de bulunmaktadır.[277] Özellikle söz konusu objelerin bezeme unsuru olarak kullanımı yönünde birçok bilim adamı arasında fikir birliği sağlanmıştır. Örneğin, Mellaart, Hacılar ve Çatal Höyük'teki duvar resimlerinde görülen giysiler üzerindeki motiflerin, bu objeler üzerinde görülenler ile benzerlik göstermesinin bu konuya kanıt olabileceğini belirtmiştir. Aynı şekilde Çilingiroğlu,[278] Ulucak Höyük'te tespit edilen örneklerin buluntu yerinin dokuma

[274] Bu konuda bakınız Child 1950: 3-17; Özdoğan 2007: 452.
[275] Hodder 2006: 231.
[276] Duistremaat ve Akkermans 1996.
[277] Bu konuda daha detaylı bilgi için bakınız Çilingiroğlu 2009: 7-12.
[278] Çilingiroğlu 2009: 12-57

ağırlıkları ve ağırşaklar ile ilişkili olduğunu ispatlayarak bu görüşe ağırlık kazandırmıştır.[279] Göller Yöresi örneklerinde objelerin üzerinde boya izlerinin bulunamaması ve birkaç örnek dışında desenlerin negatif olarak kazındığı mühürlerin boya ile desen basma işinde kullanılmalarına uygun olmadığını belirten Umurtak, aynı zamanda herhangi bir materyal üzerine baskı örneklerine rastlanmamasının da altını çizerek baskı yapılan malzemenin dayanıksız ya da tüketilebilen türde olabileceğini varsaymıştır. Ona göre, söz konusu buluntuların işlevi konusunda pek çok öneri yapılabilir; örneğin, yerleşimde ekmek, çörek gibi gıda maddelerinin ortak hazırlanıp herkesin kendine ait olanları damgalamasında kullanılmış olabileceği düşünülebilir. Diğer bir olasılık olarak, yerleşmenin ortak depolama yerlerinde, her ailenin kendi tahıllarını yerleştirdikten sonra, üzerini hasır gibi bir örtü, ya da kil ile kapatarak mühürlediği, pişmemiş veya yangın geçirmemiş kilin de günümüze kadar ulaşamamış olabileceğini belirtir.[280] Her ne kadar bugüne kadar elde edilen veriler, bu nesnelerin bezeme amaçlı kullanıldığı yönündeki görüşleri desteklese de, boyutları, biçimleri, tutamakları, baskı yüzeylerinin büyüklüğü, derin ya da sığ kazınmasına göre son derece çeşitli türden üretilmiş olması, belki de bu işlevinin dışında başka işlevlerde de kullanılmasını olası kılmaktadır. Öte yandan, yukarıda detaylı olarak açıkladığımız gibi, mimari veriler, üretimin belli bir seçkin sınıfın kontrolü altında örgütlenmesine ilişkin bir kanıt sunmamaktadır. Bu bağlamda, söz konusu nesnelerin bazılarının üretimin düzenlenmesinde kullanılması durumunda bile, bu küçük çaplı hane ekonomisi düzeyinin ötesinde bir yapılanma olmamalıdır. Mezar buluntularında sıklıkla rastlanması nedeniyle kişisel nesne olarak-belki de dövme işlevinde- kullanılması durumunda, olası sosyal örgütlenme biçimi çerçevesinde bunun kişinin ait olduğu sosyal sınıftan ziyade toplumun tamamı için erişilebilir olan bir gelenek biçimi kapsamında değerlendirilmesi gereklidir.

Mezar buluntuları

Yalnızca Göller Yöresi yerleşimlerinde değil Batı Anadolu'nun tamamında Neolitik ve Erken Kalkolitik Dönem'e tarihlenen çok az sayıda mezar bulgusuna

[279] Çilingiroğlu 2009. Buluntu durumu için aynı zamanda bakınız Çilingiroğlu ve Dedeoğlu 2006.
[280] Umurtak 2000.

rastlanmıştır. Bademağacı'nda yirmisi 3. tabaka yerleşiminden olmak üzere toplam otuz yedi mezar tespit edilmiştir.[281] Höyücek'te "Tapınaklar Dönemi" ne ait 1 numaralı evin doğu duvarının hemen dışında, "Tapınaklar Dönemi" ya da bir sonraki süreç olan"Kutsal Alanlar Dönemi"ne tarihlendirilebilecek yalnızca bir bebek gömüsü bulunmuştur.[282] Kuruçay'da ise dördünün 11. tabakaya, üçünün hangi tabakaya ait oldukları belirlenememekle birlikte yedi gömünün de Erken Kalkolitik Dönem'e tarihlendiği tespit edilmiştir.[283] Hacılar Höyük'te üçü Hacılar 6/5, sekizi Hacılar 4, biri Hacılar 3, beşi Hacılar 2A, beşi Hacılar 1B olmak üzere yirmi mezar içine gömülmüş yirmi iki iskelet bulunmuştur. Mellaart, tamamı yerleşim içinde yapılan kazılar sonucu tespit edilen bu gömülerin gerçek gömü geleneğini temsil etmediği, asıl yaptıkları hesaplamalara göre içerisinde beş bin gömünün yer aldığı mezarlığın yerleşimin kuzey batısındaki alanda olduğunu belirtmektedir.[284] Bununla beraber, Duru daha sonraki yıllarda Hacılar Höyük'ün mezarlık alanını tespit etmek amacıyla yerleşimin etrafında gerçekleştirdiği kısa süreli kazı çalışmalarında olası mezarlık alanını bulamamıştır.[285] Dört merkezde de tespit edilen gömüler yerleşim içinden bulunmuştur ve son derece sınırlı sayıda olmaları nedeni ile dönemin gömü geleneğinin gerçekte yerleşim dışına oluşturulan alanlar içinde extramural tarzda olduğu olasılığını güçlendirmektedir. Yukarıda bahsedilen mezarlardan elde edilen veriler sonucunda, genellikle basit toprak gömü şeklinde ve hocker pozisyonunda yatırılan iskeletlerin yanında az sayıda mezar hediyesi tespit edilmiştir. Mezarlar arasında sosyal farklılaşmaya işaret edebilecek herhangi bir veri olmamakla birlikte, bugüne kadar tespit edilen mezarların çoğunun bebek ve çocuklara ait olması ve az sayıda yetişkin gömüsünün varlığı, buradan elde edilen sonuçların genel bir çıkarıma ulaşmak için son derece yetersiz olduğunun altı çizilmelidir.

Sonuç olarak, Yukarı Menderes Havzası'nda gerçekleştirdiğimiz bölgesel yerleşim analizi sonuçları ve araştırma alanımız ile özdeş kültür bölgesinde yer alan

[281] Duru 2008: 51, Res.103-105.
[282] Duru ve Umurtak 2005: 26.
[283] Duru 1994: 18.
[284] Mellaart 1970a:88; 1970b: 95, Fig. 42.
[285] Duru 2008: 51.

anahtar yerleşimlerden elde edilen veriler Neolitik ve Erken Kalkolitik süreçteki sosyal örgütlenme ile ilişkili şöyle bir tablo ortaya koymaktadır:

- Bademağacı örneği, Neolitik Dönem'in erken süreçlerinde, olasılıkla birkaç aile grubu ile temsil edilen ve birbirleri ile akrabalık bağları ilişkisinde olan küçük çaplı toplulukların birlikteliğini işaret etmektedir. Yerleşimin mimari yapılanması ve iç düzeni söz konusu grupların, kan bağı esasına dayalı, eşitlikçi, basit bir örgütlenmeye sahip olduğu yönündeki bu öngörüye ulaşmamızı sağlamaktadır. Bir ön planlama yapılmaksızın kurulduğu anlaşılan yerleşimin bünyesinde az sayıda nüfusu barındırdığı gözlenmektedir. Yaşam alanlarının birbirinden bağımsız tek odalı yapılardan oluşması ile somutlaşan esnek örgütlenme biçimleri, müşterek kullanılan depolama alanları ve standart ev tipleri ile ironik bir görünüm ortaya koymaktadır. Bu durum birbiri ile akraba grupların eşitlikçi temelde ortak bir yapılanma geleneğini paylaşması ile açıklanabilir.

- Hacılar 6 örneği ise, bölgede Neolitik Dönem'in son aşamasında sosyal örgütlenmede görülen bazı gelişmelerin en iyi temsilcisidir. Olasılıkla daha yoğun bir nüfusu barındıran söz konusu yerleşimde, buna bağlı olarak çoğunlukla iki katlı ve daha büyük boyutlu yapılar karşımıza çıkmaktadır. Bir önceki sürece göre daha iyi örgütlenmiş ve kişisel alanların daha iyi belirlendiği bu yerleşim örneğinde, eşitlikçi esasın ikinci planda kalıp, mertebe vurgusunun ön plana çıktığı ve bu düzen altında örgütlenen bir sosyal yapının olduğu ön görülebilir.

- Bölgedeki toplulukların sosyal örgütlenmesi açısından asıl dönüşümün görüldüğü süreç Erken Kalkolitik Dönem'dir. Hacılar 2 örneği, gerek mimari yapılardaki farklılaşma gerekse iç yapılanmada iş bölümünü somutlaştıran, belli işler için ayrılmış yapıların ortaya çıkması ile Neolitik süreç ile kıyaslandığında gerçek anlamda bir "gelişim" aşamasını ortaya koymaktadır. Hacılar 2 yerleşiminin kurucularının, birbirleri ile kan bağı olmakla beraber, belli aile grubunun/larının ön plana çıktığı düşünülebilir. Ancak bunun yeniden dağıtım görevini üstlenmemiş bir yetkenin varlığı olarak algılanmaması gereklidir. Bu tip bir modelde siyasal ilişkilerin sınırları akrabalık ilişkileri ile örtüşmektedir. Dolayısıyla toplum içinde var olan

mertebe, akrabalık örgütlenişi ile iç içedir. Yerleşim içinde karşılıklılık temeline dayalı bir ekonomik işleyiş söz konusudur.

- Yukarı Menderes Havzası'nda gerçekleştirdiğimiz yüzey araştırması bölgesel analizleri, bu genel tablo ile uyumlu sonuçlar ortaya koymuştur. Daha önce de bahsettiğimiz gibi herhangi bir merkez yerleşimin ön plana çıkmadığı yerleşim düzeninde merkezileşme ve entegrasyonun zayıf olduğu rahatlıkla söylenebilir. Bu durum Erken Kalkolitik Dönemde toplumsal yapıda görülen gelişmenin yerleşim içinde sınırlı kaldığını işaret etmektedir.

IV. BÖLÜM: GEÇ KALKOLİTİK ÇAĞ'DA YUKARI MENDERES HAVZASI: Kültürel, Sosyal ve Ekonomik Süreç

IV.1. Geç Kalkolitik Çağda Yukarı Menderes Havzası'nın Kronolojik ve Kültürel Tanımı:

Yukarı Menderes Havzası'nda Erken Kalkolitik Dönemi takip eden koyu yüzlü, düzensiz bir şekilde pişirilmiş ve yoğun saman katkılı keramikleriyle tamamen farklı bir materyal kültür ile temsil edilen Geç Kalkolitik Dönem, bu yönüyle bir önceki süreçten tamamen bağımsız, yeni bir kültür olarak tanımlanmıştır. Nitekim Mellaart, iki kültür arasındaki bu kopukluğu bölgeye olasılıkla kuzeyden gelen bir göç hareketi ile açıklamaktadır.[286] Yukarı Menderes Havzası dışında Göller Yöresi'ni de içine alan son derece geniş bir alanda türdeş karakterini koruyan Geç Kalkolitik Dönemin ilk olarak tanımlandığı merkezlerden biri, araştırma bölgemizin anahtar yerleşimi olan Beycesultan Höyük'tür.[287] 1954-1959 yılları arasında J. Mellaart ve S. Lloyd tarafından kazısı gerçekleştirilmiş olan ve 2008 yılında E. Abay'ın yeniden kazı çalışmalarını başlattığı höyükte[288] son derece kalın bir dolgu içinde Geç Kalkolitik tabakaları belirlenmiştir.[289] Yukarı Menderes Havzası içinde yer alan Aphrodisias-Pekmeztepe'de,[290] Aşağı Menderes Havzası'nda ise Çine-Tepecik Höyük[291] yerleşimlerinde de Geç Kalkolitik tabakaları kazılmıştır. Göller Yöresi'nde ise Kuruçay Höyük[292] iyi bir biçimde tanımlanmış Geç Kalkolitik tabakaları, Bademağacı Höyük[293] ve bölgede gerçekleştirilen yüzey araştırmalarında ise[294] kültür malzemesi saptanmıştır. Elmalı Ovası'nda Bağbaşı'nda gerçekleştirilen kazı çalışmaları sırasında, Boztepe, Karaburun ve Kızıltepe'de ise M.Ö.8. yüzyıla tarihlenen tümülüs kazılarının

[286] Lloyd ve Mellaart 1962: 106.
[287] Mellaart 1960: 278; Mellaart 1970c: 326; French 1961: 118-121; French 1969: 56-58.
[288] Lloyd ve Mellaart 1962: 17-27.
[289] Abay ve Dedeoğlu Baskıda.
[290] Joukowsky 1986: 47-72.
[291] Günel 2006b: 404.
[292] Duru 1996.
[293] Bademağacı Höyük'te gerçekleştirilen kazılar sırasında Geç Kalkolitik Döneme tarihlenen keramik örnekleri bulunmasına karşın, söz konusu buluntular, herhangi bir tabaka ile ilişkilendirilemediğinden (Umurtak 2005: 53) bu çalışmada detaylı bir biçimde değinilmesi uygun görülmemiştir. Keramikler ile ilgili ayrıntılı bilgi için bakınız Umurtak 2005: 53-69.
[294] Göller Yöresi'nde yapılan yüzey araştırmaları sonucunda tespit edilen yerleşimler ve buluntular için bakınız Özsait 1983: 134-166; Özsait 1991: 35-39; Özsait 1993: 331-344.

dolgusu içinde söz konusu döneme tarihlenen keramikler bulunmuştur.[295] Arkeolojik kazı çalışmalarının yanı sıra bu alanlar içinde yapılan yüzey araştırmalarında da yoğun bir şekilde Geç Kalkolitik materyalleri içeren yerleşimler tespit edilmiştir.[296] Bununla beraber, Neolitik ve Erken Kalkolitik Dönem ile Erken Tunç Çağ arasındaki sürecin kronolojik gelişimine ilişkin arkeolojik veriler henüz tam açıklığa kavuşmuş değildir. Mellaart, Hacılar'ın I. tabakasının yıkımını Beycesultan Geç Kalkolitik kültürünü oluşturan halklar ile koşut bir topluluk tarafından gerçekleştirildiği iddia etmektedir.[297] Böylece kültürel olarak olmasa da kronolojik anlamda Göller Yöresi Neolitik-Erken Kalkolitik sürecin ardından Geç Kalkolitik Dönemin kesintisiz bir biçimde devam ettiğini önermektedir. Öte yandan daha sonra değineceğimiz gibi, Beycesultan Geç Kalkolitik tabakalarından alınan radyokarbon tarihlerin -her ne kadar Mellaart tarafından kabul görmese de- Hacılar I tabakası ile yaklaşık iki binyıl boşluk olduğunu göstermesi bu öneriye şüphe ile yaklaşılması gerektiğini ortaya koymuştur. C. Eslick, tamamen Hacılar ve Beycesultan Höyük'ten elde edilerek oluşturulan Güneybatı Anadolu Kalkolitik Dönem kronolojisinin yeniden gözden geçirilmesi gerektiğini ve Hacılar I kültürünün yerini daha aşamalı bir şekilde Geç Kalkolitik Döneme bırakmış olabileceğini iddia etmektedir. Bu önerisini Elmalı Ovası'nda yapılan arkeolojik çalışmalar sonucu tespit edilen Kızılbel ve Aşağı Bağbaşı yerleşimlerinden bulunan birbiri ile ilişkili keramik gruplarını temel alarak kurgulamıştır.[298] İlk grup keramik Elmalı Kasabası'nın 5,5 km güneybatısında yer alan ovanın güneyindeki MÖ 8. Yüzyıl sonlarına tarihlenen Kızılbel Tümülüsü kazıları sırasında ortaya çıkarılmıştır. Bu bağlamda keramiklerin, olasılıkla burada önceden bulunan bir yerleşime ait olduğu düşünülmektedir. Diğer grup keramik ise, Elmalı'nın 7 km kuzeydoğusundaki doğal bir tepe üzerine kurulmuş Bağbaşı yerleşiminden ele geçmiştir. Bağbaşı yerleşiminde yapılan kazı çalışmalarında on sekiz açmada Geç Kalkolitik Dönem tespit edilmiştir. Bahsedilen keramikler Açma 116'nın ve hemen yanındaki 115'in Geç Kalkolitik tabanlarının altından bulunmuştur. Kazıcısı bu durumdan ötürü söz konusu buluntuların

[295] Eslick 1992; Eslick 1978.
[296] Örneğin Aydın ve çevresinde E. Akdeniz tarafından gerçekleştirilen yüzey araştırmasında Geç Kalkolitik Çağa tarihlenen yerleimler bulunmuştur (Akdeniz 1997: 233-254).
[297] Mellaart 1960: 278; Mellaart 1970c: 326.
[298] Eslick 1980: 7-8.

ait olduğu tabakayı ana yerleşimdeki iskândan ayırt etmek için Aşağı Bağbaşı olarak adlandırmıştır. Öte yandan, söz konusu buluntuların ait olduğu mimari yapılara ilişkin herhangi bir kanıta ulaşılamadığı belirtilmelidir.[299] Hem Kızılbel hem de Aşağı Bağbaşı'ndan elde edilen keramikler taşçık ve bitkisel katkılı, el yapımı, kötü derecede pişirilmiş, siyah hamur özlü ve kaba görünümlüdür. Kırmızıdan kahverengiye kadar değişen yüzey rengine sahip keramiklerin, iyi bir biçimde sıvandığı görülmektedir. Son derece sınırlı kap repertuarı, düzleştirilmiş ve dışa dönük ağız kenarlı çanak ve çömlekler, boyunsuz ya da kısa boyunlu çömleklerden oluşmaktadır (Fig. 63-65). Bazı kapların ağız kenarında ya da gövde üzerinde şerit kulplar bulunmaktadır. Bu kulpların bazılarının tepe noktasında yumru, ya da hafif bir sivrileştirme yer almaktadır.

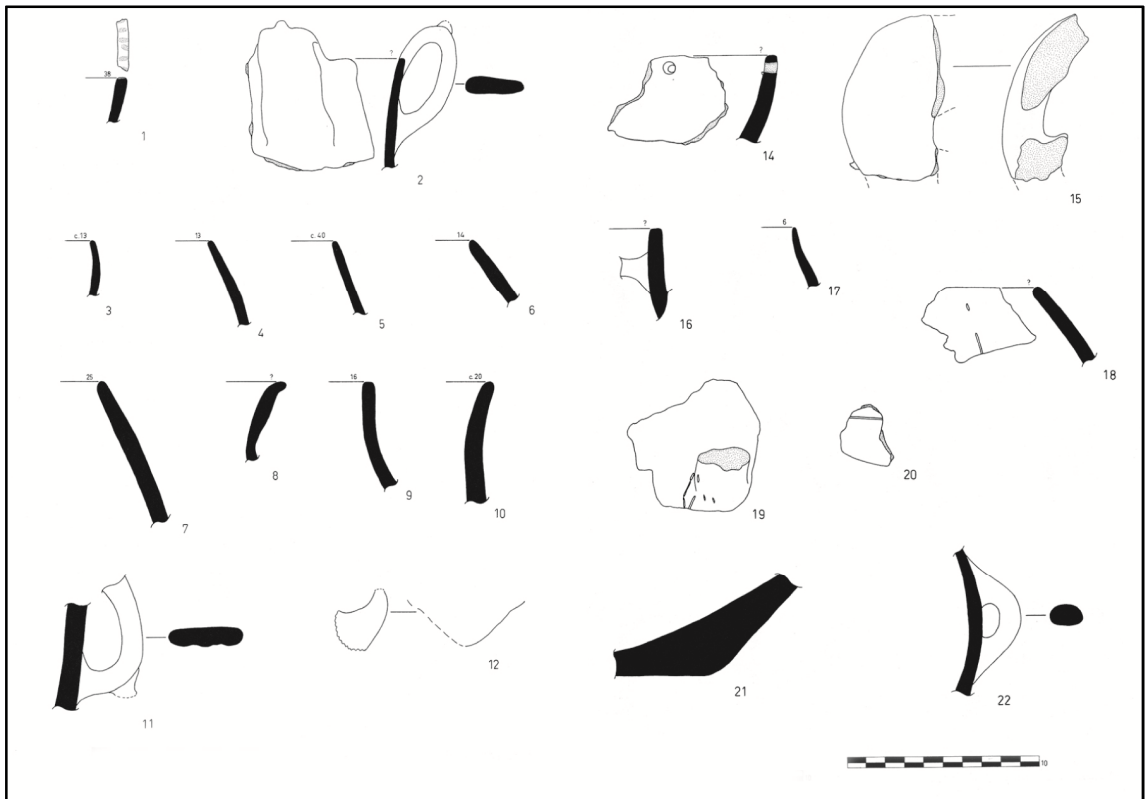

Fig. 63: Kızılbel'de tespit edilen Orta Kalkolitik Dönem Keramikleri (Eslick 1980: ILL. 2-3)

Söz konusu keramiklerin ender örnekleri üzerine bezeme uygulanmıştır. Bazı kapların üzerinde kırmızı boya bezeme bulunmakta (Fig. 65), bazılarının ise çentikler ve insize çizgilerden oluşan bezeme şablonları uygulanmıştır.

[299] Eslick 1980: 84; Eslick 1992: 51,56; Eslick 1978:68,83.

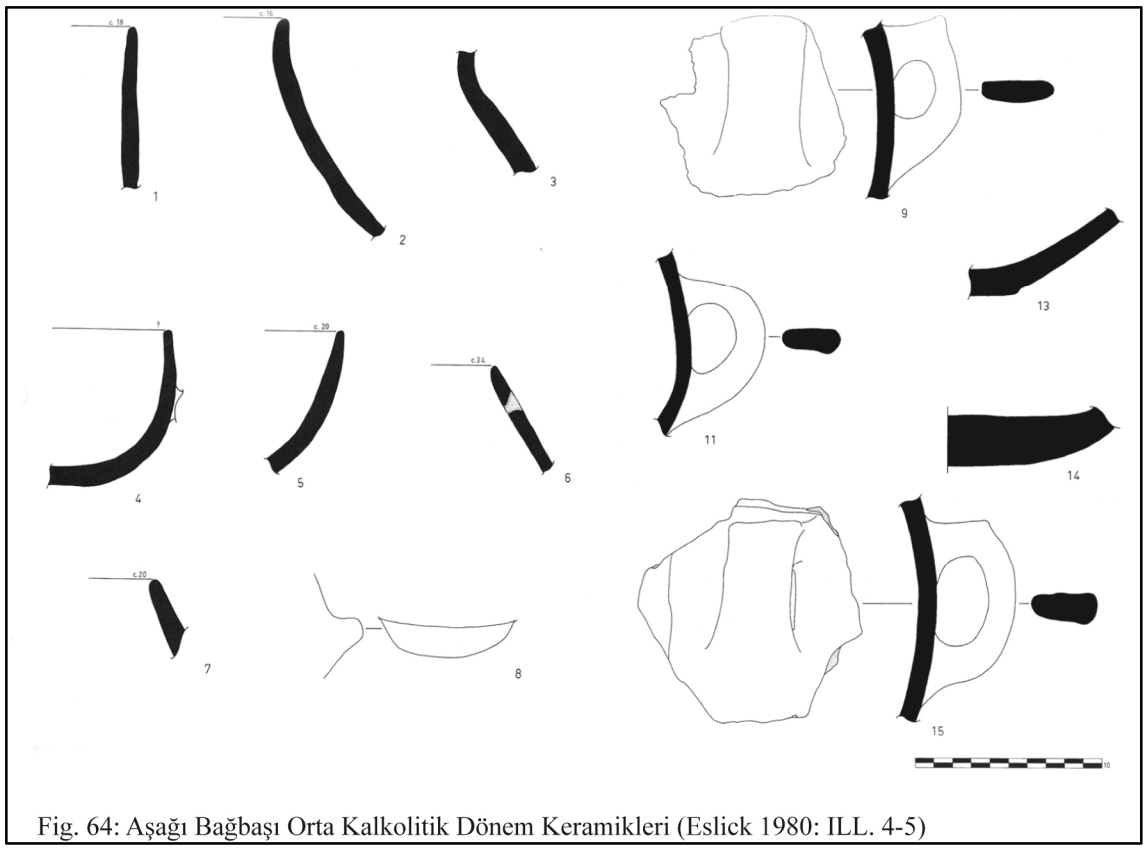

Fig. 64: Aşağı Bağbaşı Orta Kalkolitik Dönem Keramikleri (Eslick 1980: ILL. 4-5)

Eslick'e göre, Kızılbel ve Aşağı Bağbaşı keramik geleneği, Geç Kalkolitik Dönem'den ziyade, Neolitik-Erken Kalkolitik Döneme daha yakındır. Özellikle keramiklerin hamur içeriği ve boyunsuz çömlekler, düzleştirilmiş ağız kenarlı açık kaplar ve bazı boyunlu çömlekler Hacılar keramikleri ile karşılaştırılabileceğini iddia etmektedir.[300]

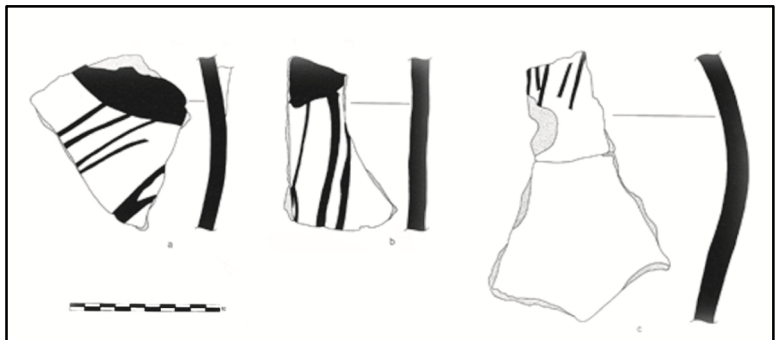

Fig. 65: Aşağı Bağbaşı'nda tespit edilen Boyalı Keramik Örnekleri (Eslick 1980: ILL. 6)

[300] Eslick 1980: 10.

Kızılbel ve Aşağı Bağbaşı'nda tespit edilen bu keramiklerin en yakın benzerleri, Doğu Ege Adaları'nda tespit edilmiştir. Chios (Sakız Adası)'daki Emporio'nun X-IX. tabakalarında, Samos'taki Tigani, Kalymnos Adası'ndaki mağara yerleşiminde, Kos'taki Aspripetra mağara yerleşiminin depoziti arasında ve Saliagos'ta[301] tespit edilmiştir.

Fig. 65 (Eslick 1980: ILL. 1'den hazırlanmıştır).

Bununla beraber söz konusu yerleşimlerden sadece Emporio'nun tabakaları tanımlı olduğundan diğer yerleşimlerde tespit edilen söz konusu materyallerin kesin olarak tarihlemek mümkün değildir. Emporio'nun tabakalanmasının tarihlemesi ise sonraki tabakalar olan VIII ve VII. tabakalarından ele geçen keramiklerin kuzeybatı Anadolu'daki Kumtepe IB ve Beşiktepe keramik örnekleri ile karşılaştırılması sonucu oluşturulmuştur.[302] Eslick, Kızılbel ve Aşağı Bağbaşı Orta Kalkolitik materyallerinin Ege Adaları ile olan bağlantısının Göller Yöresi ve daha sonra Büyük Menderes Havzası vasıtası ile karadan ya da doğrudan deniz yoluyla kıyı kesimden olabileceğini belirtmektedir. Bugüne kadar gerçekleştirilen arkeolojik araştırmalarda ne Göller Yöresi ne de Büyük Menderes Havzası'nda bu tür materyallerin tespit edilmemesi, karadan olabilecek etkileşim önerisini güçleştirmekle birlikte, olası Orta Kalkolitik yerleşimlerin

[301] Eslick 1980: 10-12.
[302] Eslick 1980: 11.

yüksek yerlere kurulmuş, belki de kısa süreli yerleşimler olması ya da ovada olabilecek olası yerleşimlerin belki de alüvyon altında kalmış olabileceğinin de gözetilmesi gerektiğinin altını çizmiştir.[303]

Özet olarak, şimdilik Güneybatı Anadolu'da sadece Elmalı Ovası'nda görülen bu keramik geleneğinin gerçekten Orta Kalkolitik Dönemi temsil edip etmediği mevcut veriler ile belirsizliğini korumaktadır. Bununla beraber, Hacılar I ile Beycesultan arasındaki boşluğu kısmen doldurabilecek arkeolojik verilerin, Aphrodias-Pekmez Höyük'te olduğuna ilişkin bazı öneriler bulunmaktadır.[304] Söz konusu yerleşimlerin detaylarına geçmeden önce, arkeolojik materyallerin karşılaştırılma örneklerinin daha iyi anlaşılması amacıyla, bölgenin temel referans yerleşimi olan Beycesultan Höyük'ten bahsetmek gerekmektedir.

Yukarı Menderes Havzası'nda yer alan Çivril Ovası'nın içinde konumlanan Beycesultan Höyük, Geç Kalkolitik Dönemden Geç Tunç Çağ sonuna kadar kesintisiz bir şekilde iskân edilmiş ve aynı zamanda yerleşimde Orta Demir Çağ, Bizans ve Selçuklu ve Beylikler Dönemine ilişkin arkeolojik bulgular da tespit edilmiştir. Mellaart ve Lloyd tarafından gerçekleştirilen kazılar sonucunda yerleşimde kırk tabaka belirlenmiştir.[305]

Tabaka	**Dönem**
III-I. tabakalar	Geç Tunç Çağ
V-IV. tabakalar	Orta Tunç Çağ
XII-VI. tabakalar	Erken Tunç Çağ 3
XVI-XIII. tabakalar	Erken Tunç Çağ 2
XIX-XVII. tabakalar	Erken Tunç Çağ 1
XL-XX. tabakalar	Geç Kalkolitik Dönem

Geç Kalkolitik Döneme tarihlenen XL-XX olarak adlandırılan yerleşim tabakaları, SX Sondajı isimli 25x14 m ölçülerinde sınırlı bir alanda ve yaklaşık 11 metrelik bir depozit içinde tespit edilmiştir. Mellaart, keramiklerden elde edilen verilere

[303] Eslick 1980: 12-13.
[304] Joukowsky 1986: 433.
[305] Lloyd ve Mellaart 1962: 19-26.

dayanarak Geç Kalkolitik Dönemi dört ayrı alt evreye ayırmaktadır; Geç Kalkolitik 1 olarak adlandırılan evre XL-XXXV. tabakaları, Geç Kalkolitik 2 evresi XXXIV-XXIX. tabakaları, Geç Kalkolitik 3 evresi XXVIII-XXV. tabakaları, Geç Kalkolitik 4 evresi ise XXIV-XX. tabakaları kapsamaktadır.

Geç Kalkolitik 1 evresi içinde değerlendirilen tabakalar içinde mimari bulgulara ilk olarak XXXIX. tabakadan itibaren rastlanmaktadır. Sıkıştırılmış topraktan yapılmış bir taban ve bu taban üzerinde küçük bir kısmı korunmuş olan sıvalı bir kerpiç duvar parçası ile temsil edilen söz konusu tabakanın tabanı üzerinde karbonize olmuş buğdaylar ve keramik parçaları bulunmuştur (Fig. 67). Tamamı yangın geçirmiş söz konusu yapının olasılıkla tahıl ambarı olduğunu düşünmektedir.[306]

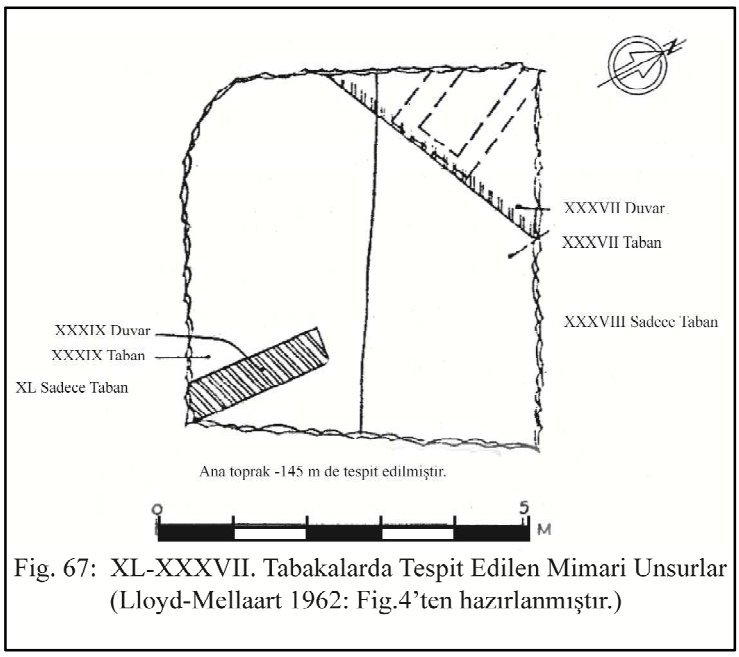

Fig. 67: XL-XXXVII. Tabakalarda Tespit Edilen Mimari Unsurlar (Lloyd-Mellaart 1962: Fig.4'ten hazırlanmıştır.)

XXXIX. tabakanın üzerinde siyah küllü bir birikinti ile kaplı bir döşeme ile tanımlanan XXVIII. tabaka ve sadece bir taban ve üzerinde 56x32x8cm boyutlarında bir tahıl sandığının tespit edildiği XXVII. tabaka, sınırlı alanda kazı yapılması nedeniyle söz konusu unsurlar dışında herhangi bir mimari kanıttan yoksundur.[307]

XXXIX-XXXVII. tabakalarına göre neredeyse iki katı bir alanda araştırılmasına rağmen büyük bir çöp çukuru tarafından büyük oranda tahrip edilmiş olan XXXVI.

[306] Lloyd ve Mellaart 1962: 19.
[307] Lloyd ve Mellaart 1962: 19

tabaka, yalnızca bir taban ve üzerinde kerpiçten yapılmış içi sıvalı bir sandık ve hatıl parçalarından oluşan mimari unsurlara sahiptir.[308]

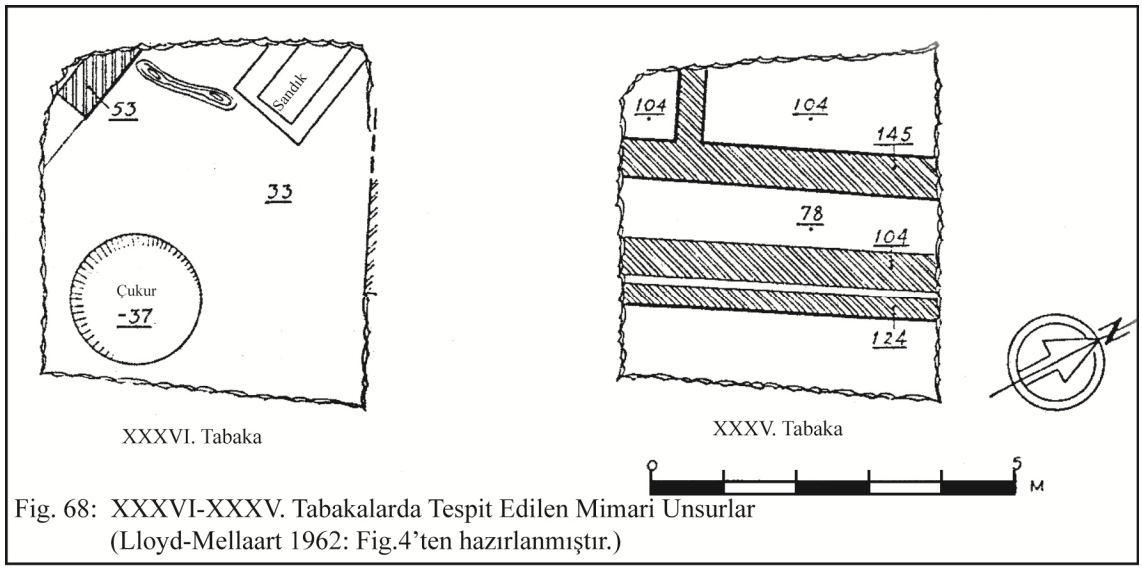

Fig. 68: XXXVI-XXXV. Tabakalarda Tespit Edilen Mimari Unsurlar
(Lloyd-Mellaart 1962: Fig.4'ten hazırlanmıştır.)

Geç Kalkolitik 1 evresinin en son tabakası olan XXXV. tabakada ise, kuzey-güney doğrultulu ve birbirinden giriş ile ayrılan iki kerpiç binanın bir kısmı açığa çıkarılmıştır. Aynı zamanda açmanın kuzey-batı köşesinde bir ocak ve etrafında çok sayıda beyaz boyalı keramik parçası ve küçük bir bakır çubuk tespit edilmiştir (Fig. 68).[309]

Söz konusu tabakalardan elde edilen keramikler, küçük taşçık ve saman katkılı oldukça kaba kilden yapılmış koyu yüzeyli kaplardan oluşmaktadır. Çoğunlukla kötü pişirilmiş kaplar, başta siyah olmak üzere, kahverengimsi siyah veya grimsi siyah ve az sayıda kırmızı, devetüyü rengi, gri veya açık yüzey rengine sahiptir. Kaplar üzerinde alacalanma yaygındır ve keramiğin tümünün aynı renkte olması çok ender olarak görülmektedir. Büyük oranda açkılanmış olan keramiklerin yanında "kaba mallar" olarak nitelendirilen siyah hamur özlü, yoğun taşçık katkılı, düzlenmiş veya sıvanmış kırmızı, kahverengi veya grimsi yüzeyli perdahsız bir keramik grubu da bulunmaktadır. Son derece sınırlı bir repertuara sahip kap formları arasında, sığ çanak, testi ve çömlekler bulunmaktadır (Fig. 69-70).

[308] Lloyd ve Mellaart 1962: 19.
[309] Lloyd ve Mellaart 1962: 19-20.

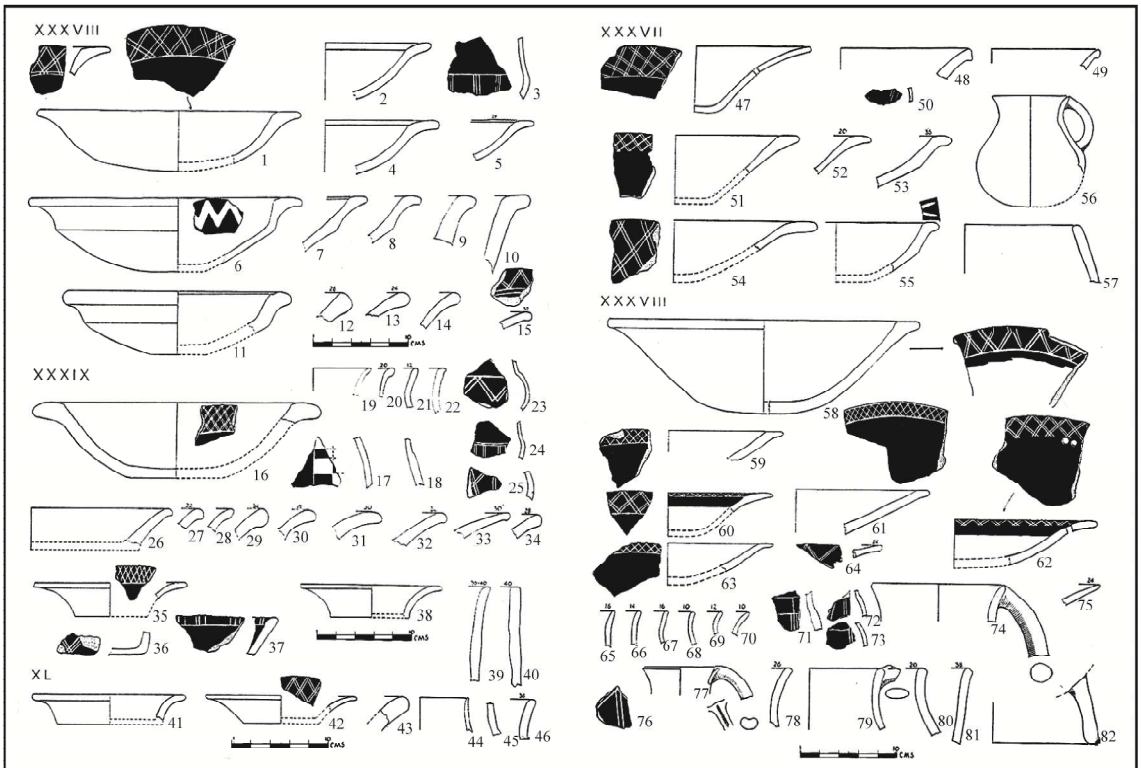

Fig. 69: Geç Kalkolitik 1 Evresi Keramik Örnekleri (Lloyd-Mellaart 1962: Fig.P.1-P.2'den hazırlanmıştır)

Bunlar arasında, ağız kenarının içi ya düz ya da beyaz boyalı olan dışa çekik ağız kenarlı düz tabaklar ya da kalın dışa çekik ağız kenarlı sığ çanaklar, kalın veya düz dışa çekik ağız kenarlı ve omurgalı sığ çanaklar bulunmaktadır.

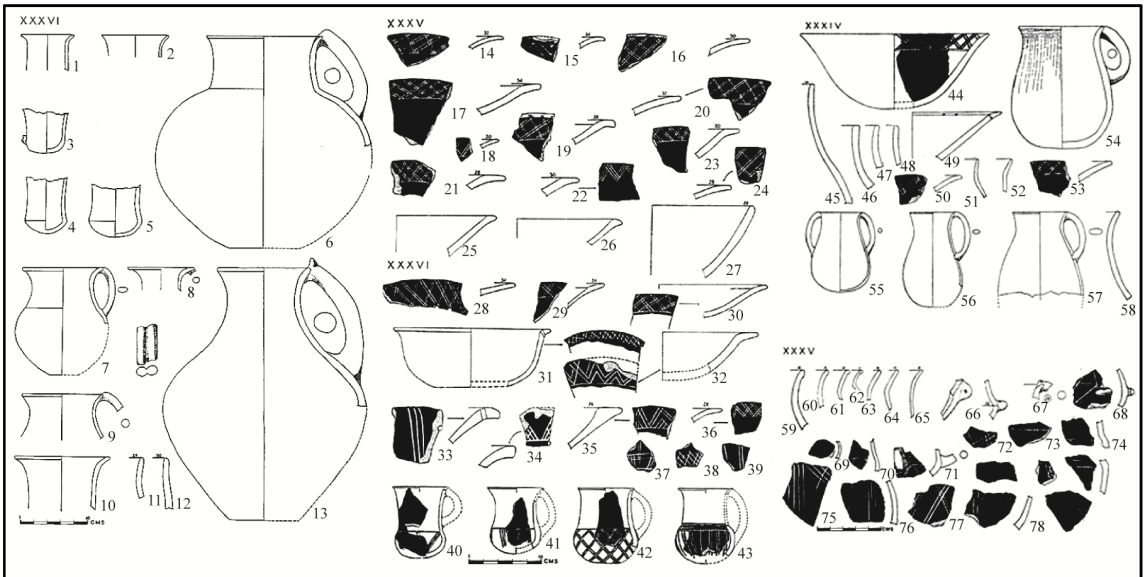

Fig. 70: Geç Kalkolitik 1 Evresi Keramik Örnekleri (Lloyd-Mellaart 1962: Fig.P.3-P.5'ten hazırlanmıştır)

Aynı zamanda, genellikle ağız kenarında veya hemen altında bir çift delik bulunan dışa çekik ağız kenarlı çanaklar ve son olarak küresel gövdeli çanaklar bulunmaktadır. Genellikle çanakların iç tarafına ve çömleklerin ise dış tarafına uygulanan beyaz boya bezeme daha çok kalın hatlar halinde linear çizgilerden oluşan, baklava, zigzag, şevron, üçgen, dama tahtası motiflerinden oluşmaktadır.[310]

Geç Kalkolitik 2 evresi içinde değerlendirilen XXXIV-XXIX. tabakaları, bir önceki sürece göre daha iyi korunmuş bir mimariye sahiptir (Fig. 71). Bu evrenin ilk tabakası olan XXXIV. tabakadan itibaren binaların yönünde bir değişiklik olduğu tespit edilmiş ve bu yeni yön düzeninin XXIV. tabakaya değin devam ettiği belirtilmiştir. Bu tabakada tespit edilen tek odalı ve büyük boyutlu bir bina ve bu binanın hemen güney kısmına bitişik iki odalı bir yapı tespit edilmiştir. Odanın güney duvarı ölçüleri 60x32x8 ila 56x27x8 cm arasında değişen kerpiçlerden inşa edilmiştir. Çatıyı destekleyen ahşap direklerinin de tespit edildiği yapıda bir ocak ve ocağı çevreleyen kerpiçten inşa edilmiş bir kenarlık bulunmaktadır. Kazıcıları bu ocağın yemek pişirme işlevinde olduğunu düşünmektedir.[311]

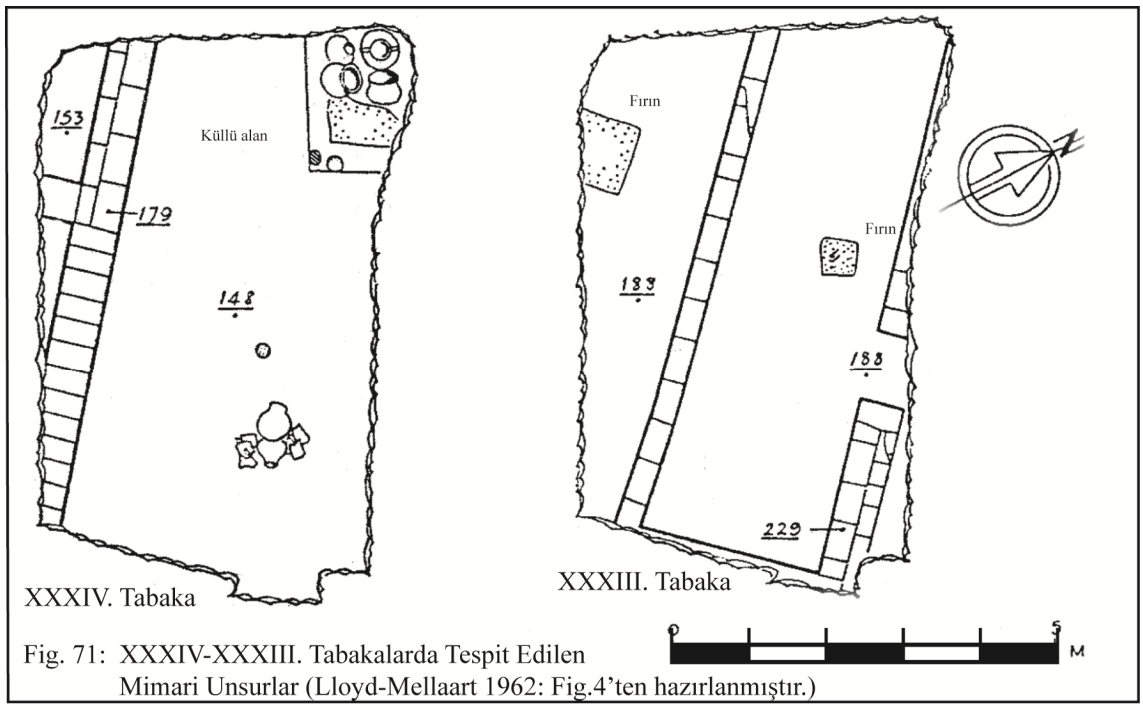

Fig. 71: XXXIV-XXXIII. Tabakalarda Tespit Edilen Mimari Unsurlar (Lloyd-Mellaart 1962: Fig.4'ten hazırlanmıştır.)

[310] Lloyd ve Mellart 1962: 71-83.
[311] Lloyd ve Mellaart 1962: 21.

XXXIII. tabaka, birbirine bitişik iki ev ya da aynı evin iki odası olabilecek, 7,50x2.20 m boyutlarında bir mimari tespit edilmiştir. Bu yapının kuzey duvarında bir kapı girişi ve küçük bir yer ocağı bulunmaktadır. Duvarlar 56x32x8 cm boyutlarında kerpiçten inşa edilmiş ve yaklaşık 2 cm kalınlığında sarımsı renkte sıva ile kaplanmıştır.[312] XXXII tabaka mimarisi, taş temelsiz ve önceki tabakalara göre daha küçük ebatlı kerpiçlerden örülmüş büyük boyutlu oda ile tanımlanmaktadır (Fig. 72). İçerisinde kuzey duvarına bitişik olarak inşa edilmiş bir dikdörtgen ocak ve bunun yanında kille sıvalı iki ahşap destek çukuru bulunan odaya, doğu duvarı üzerinde yer alan bir kapı girişinden ulaşılmaktadır.[313]

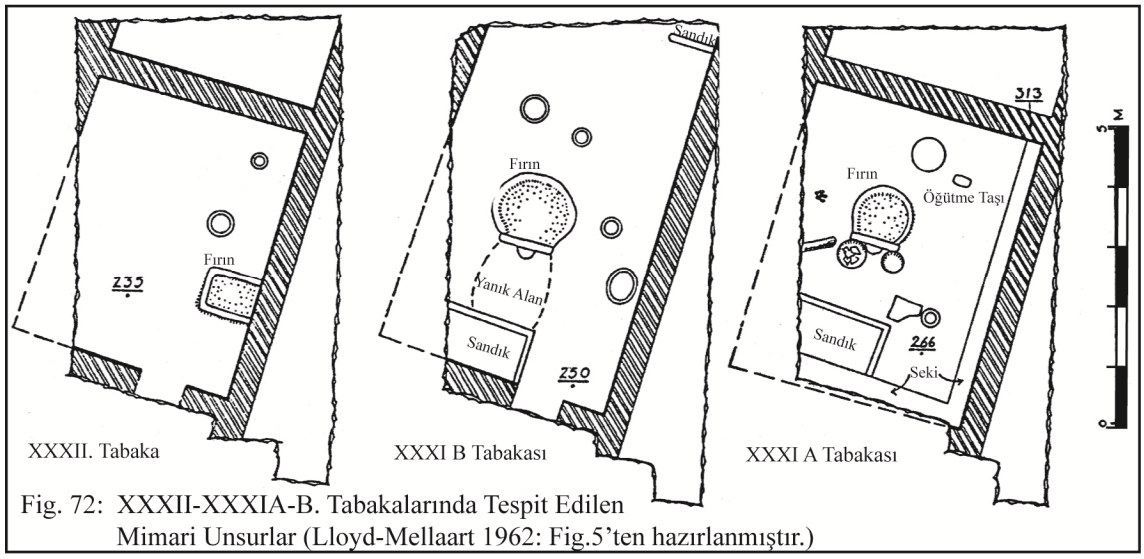

Fig. 72: XXXII-XXXIA-B. Tabakalarında Tespit Edilen Mimari Unsurlar (Lloyd-Mellaart 1962: Fig.5'ten hazırlanmıştır.)

XXXII. tabakanın yangınla tahrip olmasının ardından, söz konusu yapıların temelleri kullanılarak iki alt evresi tespit edilen XXXI. tabakanın ilk evresi (XXXIB) kurulmuştur. Bir önceki tabaka ile karşılaştırıldığında bina daha büyük boyutlu olan yapının girişi doğu taraftandır. İçerisinde kapı girişinin hemen yanındaki bir alana sıvalı kerpiçten inşa edilmiş ve karbonlaşmış buğday örneklerinin tespit edilebildiği bir sandık bulunmaktadır. Bir diğer hububat sandığına ilişkin kalıntılar da yapının açma içerisinde kalan kuzeybatı köşesinde tespit edilmiştir. Yapının merkezi noktasında ise son derece iyi bir şekilde yapılmış küllüklü bir ocak ve taban üzerinde çeşitli noktalarda yer alan

[312] Lloyd-Mellaart 1962: 21.
[313] Lloyd-Mellaart 1962: 21.

dört adet sıvalı kap yatağı bulunmuştur.[314] Söz konusu yapının yoğun bir yangınla tahrip olmasının ardından ikinci evrede (XXXIA) yeniden inşa edilmiştir. Ancak yeni yapılan yapının ana odası bir batı duvarı ile kısaltılmıştır. İçerisinde kuzey ve doğu duvarı boyunca bir seki, merkeze yakın bir noktada dairesel ocak ve ocağın hemen arkasında içerisinde insitu durumda çömleklerin yer aldığı iki kap yatağı tespit edilmiştir. Bir önceki evre ile aynı konumda tespit edilen bir hububat sandığı ve ocağın hemen batı tarafında bir ezgi taşı yapı içerisinde belirlenen diğer buluntular arasındadır.[315]

XXX. tabakada bir kısmı kazı alanının dışında olmakla birlikte önceki tabakalar ile aynı hat üzerine inşa edilmiş bir bina tespit edilmiştir (Fig. 73). Girişi olasılıkla güney ya da doğu duvarı üzerinde yer alan binanın, güney duvarına bitişik şekilde kenarları yükseltilmiş üzerinde keramik yatakları bulunan bir dikdörtgen ocak tespit edilmiştir.[316]

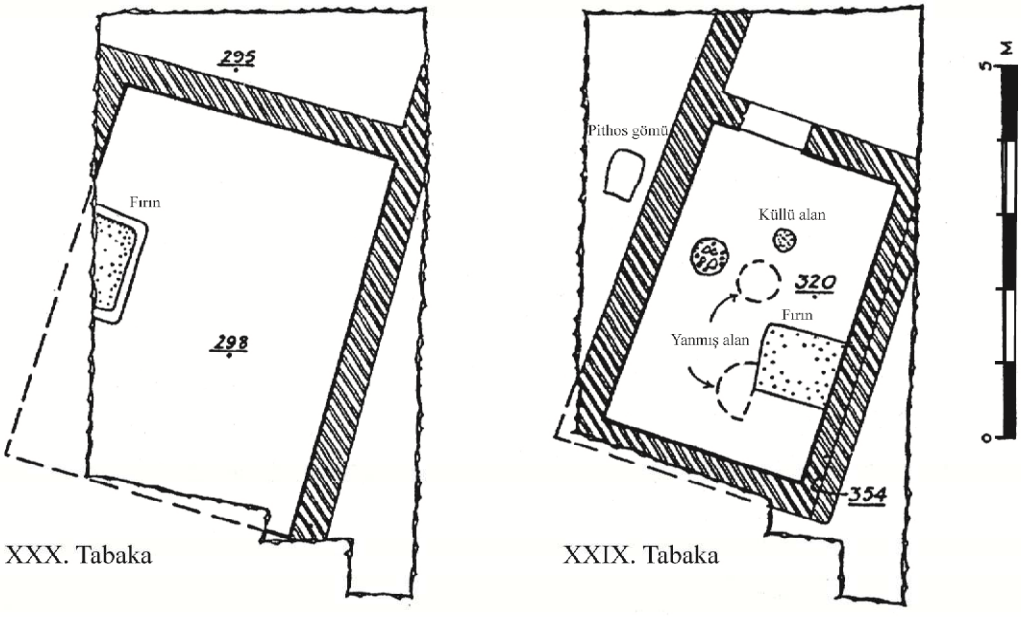

Fig. 73: XXX-XXIX. Tabakalarda Tespit Edilen Mimari Unsurlar
(Lloyd-Mellaart 1962: Fig.5'ten hazırlanmıştır.)

Geç Kalkolitik 2 evresinin son tabakası olan XXIX. tabakaya ait bir binanın tamamı açığa çıkarılmıştır. Dikdörtgen şekilli yapının batı duvarında açık bir alandan

[314] Lloyd-Mellaart 1962: 21-22.
[315] Lloyd-Mellaart 1962: 23.
[316] Lloyd-Mellaart 1962: 23.

ana yapıya ulaşmayı sağlayan bir giriş tespit edilmiştir (Fig. 73). Yapı içerisinde ana binanın kuzey duvarına bitişik olarak inşa edilmiş bir ocak ve bu ocağın önünde yarı dairesel bir kül çukuru bulunmuştur. Kapı girişine yakın bir yerde ise külle doldurulmuş bir başka çukur yer almaktadır. Tabanın ortasındaki iki büyük çukurdan birisi olasılıkla içersinde sıvı bulunmasından ötürü çanak çömlek parçaları ile döşenmiş, diğeri ise olasılıkla pişirme amaçlı olarak kullanılmıştır.[317]

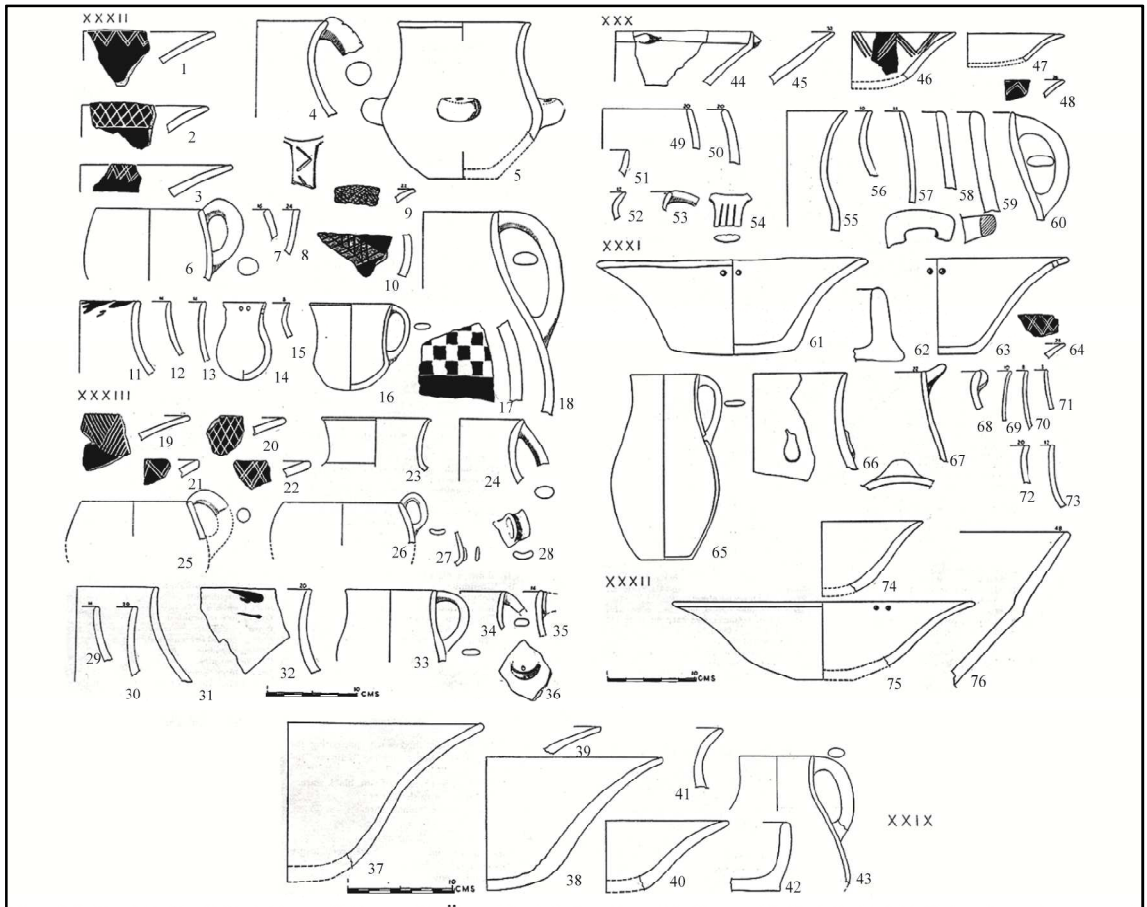

Fig. 74:Geç Kalkolitik 2 Evresi Keramik Örnekleri (Lloyd ve Mellaart 1962: Fig.P.6-P.8'den hazırlanmıştır)

Geç Kalkolitik 2 tabakalarında tespit edilen keramiklerin, bir önceki sürece benzer şekilde küçük taşçık ve saman katkılı oldukça kaba hamurlu olduğu gözlenmektedir (Fig. 74). Bu süreç ile beraber bu kaba hamurlu keramiklerden daha ince kilden yapılmış keramikler de ortaya çıkmıştır. Koyu yüzlü kaplar bu süreçte de çoğunluğu oluşturmakla birlikte, daha ince içerikli keramiklerin daha açık renkli yüzeye sahip oldukları görülmektedir. Koyu yüzeyli kaplarda astar uygulanmamışken, kırmızı,

[317] Lloyd-Mellaart 1962: 23.

devetüyü ve krem renkli kaplar çoğunlukla astarlıdır. Keramiklerin tamamına yakın bir kısmında açkı uygulaması gözükmektedir. Bu süreç ile birlikte, beyaz boya bezemenin yaygın kullanımı ortadan kalkmıştır. Az sayıdaki boya bezemeli kaplarda kullanılan motifler bir önceki süreç ile aynı olmakla beraber özellikle çavuş motifinin ağırlıklı olarak kullanıldığı dikkati çekmektedir. Geç Kalkolitik 2 evresi ile birlikte açkı bezemeli ve kazı bezemeli örnekler ortaya çıkmıştır. Bu evrede görülen en yaygın kap formları arasında, genellikle ağız kenarında veya hemen altında bir çift delik bulunan dışa çekik ağız kenarlı çanaklar, derin küresel gövdeli çanaklar, ağız kenarından yükselen ilmek kulplu çanak veya çömlekler, tek kulplu gövdesi beyaz boya bezemeli testicikler ya da büyük testiler, çift tutamaklı çömlekler, şişeler, akıtacaklı kaplar ve tepsiler bulunmaktadır.

Geç Kalkolitik 3 evresinin ilk tabakası olan XXVIII. tabakada, güneydoğu köşesinde bir giriş ve bu girişin hemen yanında küçük miktarda buğday içeren iki sıvalı hububat sandığının yer aldığı dikdörtgen şekilli bir bina tespit edilmiştir (Fig. 75). Söz konusu tahıl sandıkları, odanın geri kalan bölümünden paravan ile ayrılmaktadır. Tabanın ortasında dairesel bir ocak ve bunun arkasında da çatıyı destekleyen bir ahşap dikme deliği bulunmaktadır.[318]

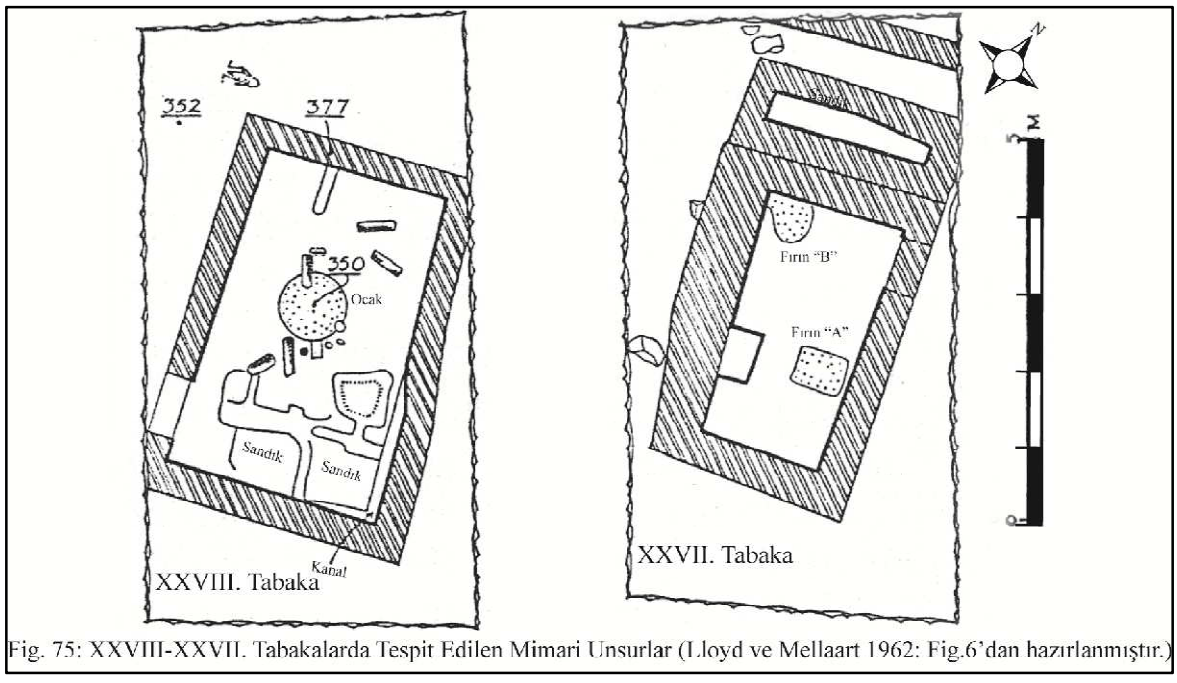

Fig. 75: XXVIII-XXVII. Tabakalarda Tespit Edilen Mimari Unsurlar (Lloyd ve Mellaart 1962: Fig.6'dan hazırlanmıştır.)

[318] Lloyd ve Mellaart 1962: 23-25.

Bir yangın ile tahrip olan XXVIII. tabakanın ardından, kuzey duvarında bir kapı girişi ve aynı duvara bitişik kabartma bir dikdörtgen ocağı bulunan küçük boyutlu bir ev ile temsil edilen XXVII. tabaka mimarisi kurulmuştur. Yapının güneybatı köşesinde ikinci bir pişirme ocağı mevcuttur. Ana ocağın tam karşısında ise 32x32x7 cm ebatlarında kerpiçten yapılmış alçak bir seki bulunmaktadır. Evin batı duvarına bitişik olarak içerisinde oldukça bol miktarda karbonlaşmış buğday bulunan, içerisi dikkatli bir şekilde sıvanmış kerpiçten yapılmış hububat sandığı yer almaktadır (Fig. 75).[319]

XXVI. tabaka mimarisi ise kuzey duvarında iki veya üç payanda, doğu duvarında ise bir girişi ve ortasında dikdörtgen bir ocağı bulunan büyük bir evden oluşmaktadır (Fig. 76). Yapı içerisinde ikinci bir evrede yapıldığı anlaşılan bazı değişiklikler tespit edilmiştir (XXVIA). Bu yeni evrede, dairesel kabartma bir ocak eskisinin yerine geçmiş ve evin batısında yeni bir geçit inşa edilmiştir.[320]

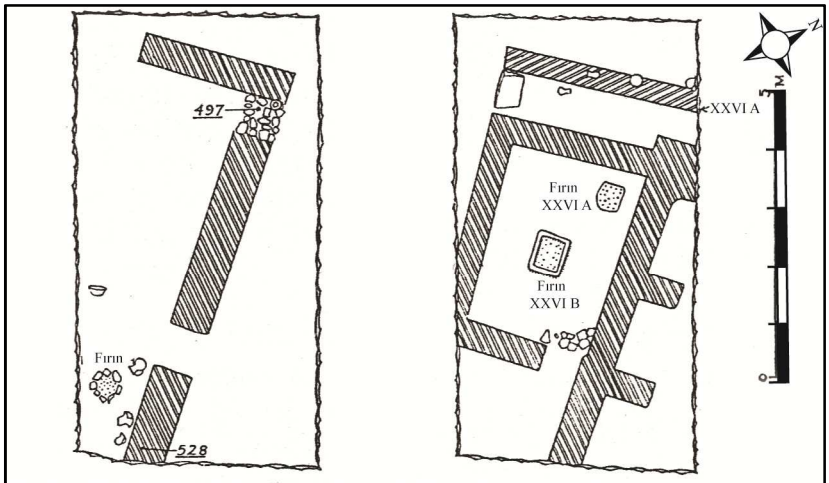

Fig. 76: XXV-XXVI. Tabakalarda Tespit Edilen Mimari Unsurlar
(Lloyd ve Mellaart 1962: Fig.6'dan hazırlanmıştır.)

XXV. tabakada, kuzey duvarı üzerinde bir kapı girişi olan bir bina inşa edilmiştir. Bu girişin hemen yanında küçük dairesel bir ateş yeri yer almakta olup çevresinde in situ kaplar bulunmaktadır.[321]

Geç Kalkolitik 3. evre keramikleri, küçük taşçık ve saman katkılı kaba hamurlu. kaplardan oluşmaktadır (Fig. 77). Bir önceki süreçte gözlenen daha ince kilden yapılmış

[319] Lloyd ve Mellaart 1962: 25.
[320] Lloyd ve Mellaart 1962: 25.
[321] Lloyd ve Mellaart 1962: 25.

krem, devetüyü astarlı örneklerden oluşan açık yüzeyli keramikler tamamen ortadan kalkmıştır. Kırmızı ve siyah perdahlı kaplar eşit oranda gözlenmektedir ve alacalı kaplar son derece yaygındır. Açık gri yüzeyli kaplar bu süreç ile beraber daha büyük oranda gözükmektedir. Keramikler üzerine astar uygulamasının daha yaygın bir şekilde görüldüğü ve son derece yüksek kalitede açkı uygulamasının olduğu belirtilmelidir. Bu süreç ile beraber bezeme uygulamasının sayısının azaldığı, kazıma bezeme ve açkı

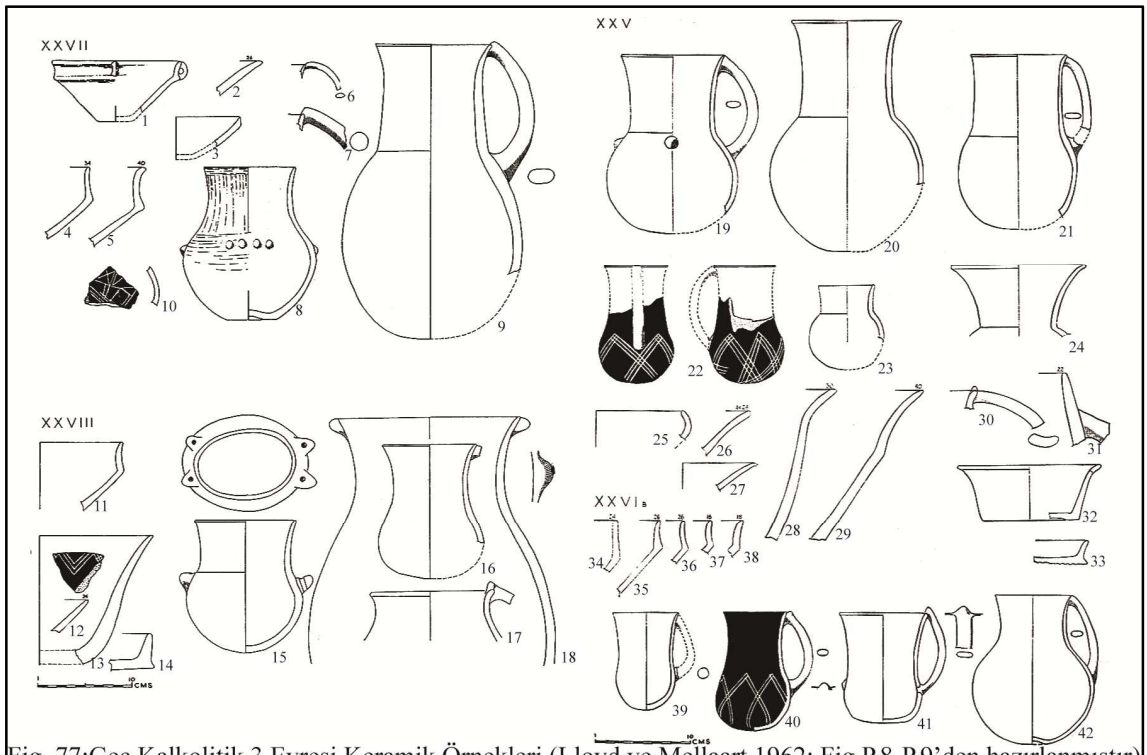

Fig. 77:Geç Kalkolitik 3 Evresi Keramik Örnekleri (Lloyd ve Mellaart 1962: Fig.P.8-P.9'den hazırlanmıştır)

bezemenin kalktığı gözlenmektedir. Az sayıdaki bezeme örnekleri beyaz boyalı motiflerden oluşmaktadır. En yaygın kap formları arasında nadiren boya bezemeli dışa çekik ağız kenarlı çanaklar, tek kulplu beyaz boya bezemeli gövdeli testicikler, küçük veya büyük boyutlu çömlekler, içbükey ağız kenarlı keskin gövdeli çanaklar, içe çekik veya kapalı ağız kenarlı çanaklar, dışa çekik ağız kenarlı sığ çanak ve kâseler, dışa çekik ağız kenarlı daralan dipli derin çanaklar, tutamaklı çömlekler, dışa çekik ağız kenarlı çömlekler, çift kulplu kaba yapım çömlekler, ağız kenarı üzerinden tutamaklı çömlekler, tutamaklı oval çömlekler ve tepsiler yer almaktadır.

Geç Kalkolitik 4 evresi XXIV-XX. tabakalarını kapsamaktadır. Bu tabaka mimarisinin tek korunmuş yapısı, XXIV. tabakadaki megaron benzeri bir binadır (Fig.

78). Batı ucunda dışarı taşan duvarları ile açık bir sundurmaya sahip yapının ana odasına, yükseltilmiş bir basamağa sahip bir kapıdan girilmektedir. Odanın merkezinde dairesel bir ocak ve kuzey duvarı boyunca kerpiç bir seki uzanmaktadır. Doğu duvarının ortasındaki ikinci bir kapı girişi ise başka bir odaya veya sundurmaya açılmaktadır. Yapının hem kuzey hem de güney duvarları boyunca "uyuma platformu" olarak adlandırılan mimari unsurlar bulunmaktadır.[322]

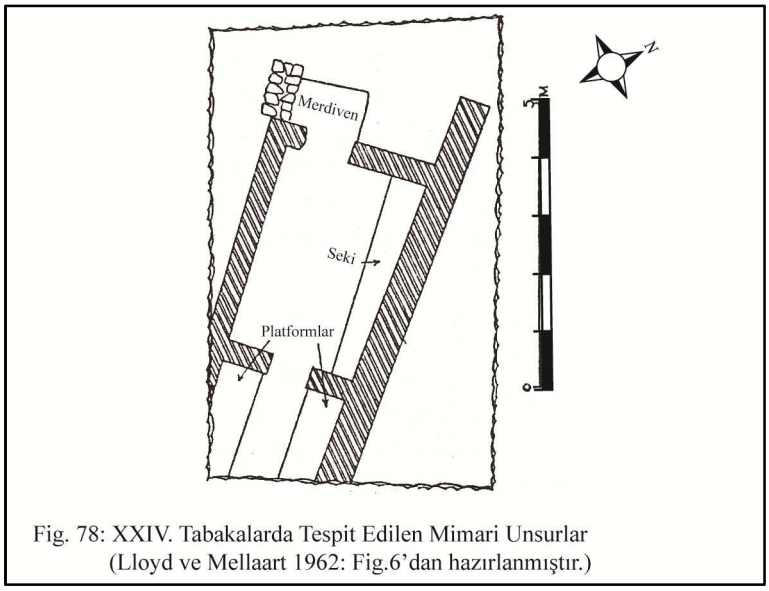
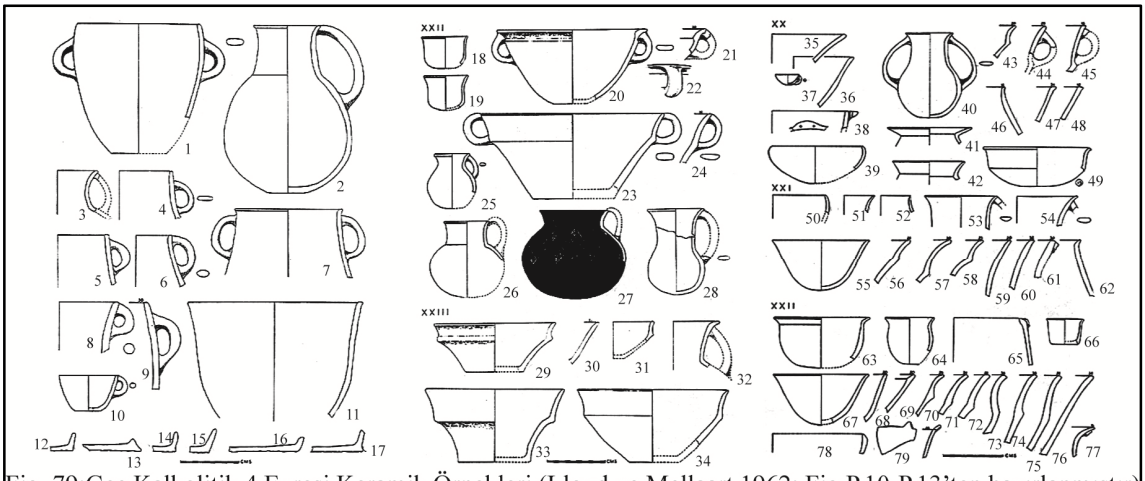

Fig. 78: XXIV. Tabakalarda Tespit Edilen Mimari Unsurlar
(Lloyd ve Mellaart 1962: Fig.6'dan hazırlanmıştır.)

Tabaka XXIII-XX arasındaki tabakalara ilişkin net mimari kalıntılar bulunmamaktadır.

Fig. 79:Geç Kalkolitik 4 Evresi Keramik Örnekleri (Lloyd ve Mellaart 1962: Fig.P.10-P.13'ten hazırlanmıştır)

[322] Lloyd ve Mellaart 1962: 25-26.

Geç Kalkolitik 4. evre keramikleri, önceki süreçler ile benzer şekilde küçük taşçık ve saman katkılı kaba hamurlu kaplardan oluşmaktadır (Fig. 79-80). Bu kapların yanı sıra daha ince kilden yapılmış devetüyü veya kırmızı hamur rengine sahip keramikler gözlenmektedir. Bu evrede daha çok siyah ve kahverengiden oluşan koyu perdahlı kaplar yaygındır. Bununla beraber, kırmızı, devetüyü ve gri yüzeyli keramikler de görülmektedir. Açkı uygulaması yaygın kullanımını yitirmiş ve beyaz boya bezeme neredeyse tamamen ortadan kalkmıştır.

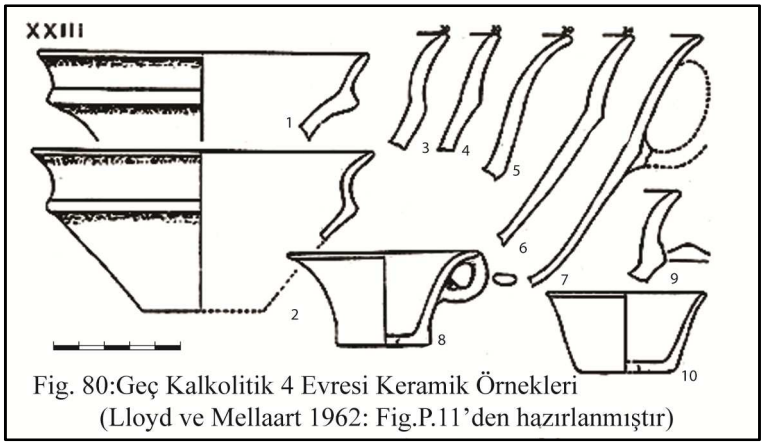

Fig. 80:Geç Kalkolitik 4 Evresi Keramik Örnekleri
(Lloyd ve Mellaart 1962: Fig.P.11'den hazırlanmıştır)

Bu sürecin en tipik formu, iç bükey ağız kenarlı keskin gövdeli çanaklardır. Bu formun yanında, içe çekik veya içe dönük ağız kenarlı çanaklar, dışa çekik ağız kenarlı sığ çanaklar, düz dipli ve dışa çekik ağız kenarlı fincanlar, dışa çekik ağız kenarlı daralan dipli derin çanaklar, dışa çekik ağız kenarlı hafif keskin ya da yuvarlatılmış gövdeli iki kulplu çanaklar, beyaz boyalı ve boyasız testicikler, dışa çekik ağız kenarlı çift kulplu çömlekler, tek kulplu beyaz boyalı çömlekler, dışa çekik ağız kenarlı küresel gövdeli çömlekler, açık ve ya geniş ağızlı çömlekler ve tepsiler bulunmaktadır.

Mellaart, Beycesultan Geç Kalkolitik Dönemini herhangi bir kesinti olmaksızın[323] son derece uzun bir süreye yayıldığını varsayarak Geç Kalkolitik 1evresini MÖ 4750-4300'e, Geç Kalkolitik 2 evresini MÖ 4300-4000'e, Geç Kalkolitik 3 evresini MÖ 4000-3700'e ve Geç Kalkolitik 4 evresini MÖ 3700-3500/3400'e

[323] Parzinger ve Shoop, Mellaart'ın bu önerisine karşı, Beycesultan'ın Geç Kalkolitik 2 evresinden 3 evresine geçişte keramik gelişiminde bir kesintinin olduğunu önermişlerdir (Parzinger 1993: 220; Shoop 2005:182).

tarihlemektedir.[324] Bu bağlamda Erken Kalkolitik Dönem ile Geç Kalkolitik Dönem arasındaki zamansal boşluğu en aza indirgeyerek Hacılar I'in sonu ile Beycesultan XL'ın başlangıcını birbirini takip eden süreçler olarak kabul eden Mellaart, söz konusu kronolojiyi kurgularken Beycesultan'dan elde edilen radyokarbon örneklerinin sonuçlarını göz ardı etmiştir. Radyokarbon analizinin sonuçlarına göre, Geç Kalkolitik 1 evresi içinde yer alan XXXVI. tabaka MÖ 3800-3660'a tarihlenirken Geç Kalkolitik 3 evresinin tabakası olan XXVIII MÖ 3520-3370' tarihlenmiştir. [325] Söz konusu sonuçlar doğru kabul edildiğinde, Beycesultan Geç Kalkolitik Dönem yerleşiminin, Mellaart'ın önerdiğinden çok daha geç bir tarihte, diğer bir deyişle Hacılar I yerleşiminin yıkımından yaklaşık 1000 yıl sonra kurulduğu sonucuna varılmaktadır. Nitekim Mellaart'ın daha sonraki bir yayınında sunduğu kronoloji tablosunda, Hacılar I ile Beycesultan XL katı arasında bir "boşluk" işaretlemesi bu görüşünü değiştirdiğini göstermektedir.[326]

Yukarı Menderes Havzası Geç Kalkolitik Dönem kronolojik ve kültürel tanımına ilişkin arkeolojik veri elde ettiğimiz bir başka yerleşim Aphrodisias-Pekmez Höyük'tür. Daha önce de bahsedildiği gibi, Aphrodisias-Pekmez'deki en erken yerleşim Geç Neolitik-Erken Kalkolitik Döneme ait olsa da yerleşimin ilk mimari bulguları Geç Kalkolitik Dönemden itibaren tespit edilmiştir. Geç Neolitik-Erken Kalkolitik Dönemden sonra bir boşluğun ardından kurulduğu düşünülen Geç Kalkolitik Dönem yerleşimi, yaklaşık yedi metrelik bir depozit içinden ve 120 metrekareye yayılan bir alanda (Pekmez Höyük Trench 1-2) ortaya çıkarılmıştır.[327] Joukowsky, Mellaart'ın Beycesultan Höyük Geç Kalkolitik Dönem evre ayrımını Aphrodisias-Pekmeztepe'ye uyarlayarak yerleşimi dört alt evre içinde ele almayı uygun görmüştür. Buna göre, Aphrodisias- Pekmez Höyük'te Geç Kalkolitik 1 olarak adlandırılan evre VIIIB-A tabakalarını, Geç Kalkolitik 2 evresi VIID-C tabakalarını, Geç Kalkolitik 3 evresi VIIB-A tabakalarını, Geç Kalkolitik 4 evresi ise VII. tabakayı kapsamaktadır. Geç Kalkolitik

[324] Lloyd ve Mellart 1962: 112-113.
[325] Shoop 2005: 420-421; Erdoğu vd. 2003: Beycesultan Maddesi'nde söz konusu tarihler XXXVI. tabaka için MÖ 3940-3640, XXVIII tabaka için ise MÖ 3640-3350 tarihleri verilmiştir.
[326] Mellaart 1975: 15; Duru 1996: 101.
[327] Joukowsky 1986: 47. Trench 2 içinde yer alan üç test açması, yerleşimin tabakalanmasının ortaya çıkarılması amacıyla kazılmış ve prehistorik dönem tabakalanması büyük oranda bu alanlarda yürütülen kazılar sonucu oluşturulmuştur (Joukowsky 1986: 56-57).

1 evresini temsil eden VIIIB ve VIIIA tabakalarının arkeolojik kazılarının son derece sınırlı bir alanda gerçekleştirilmesinden ötürü, söz konusu süreç ile ilgili herhangi bir mimari unsur tespit edilmemiştir.[328]

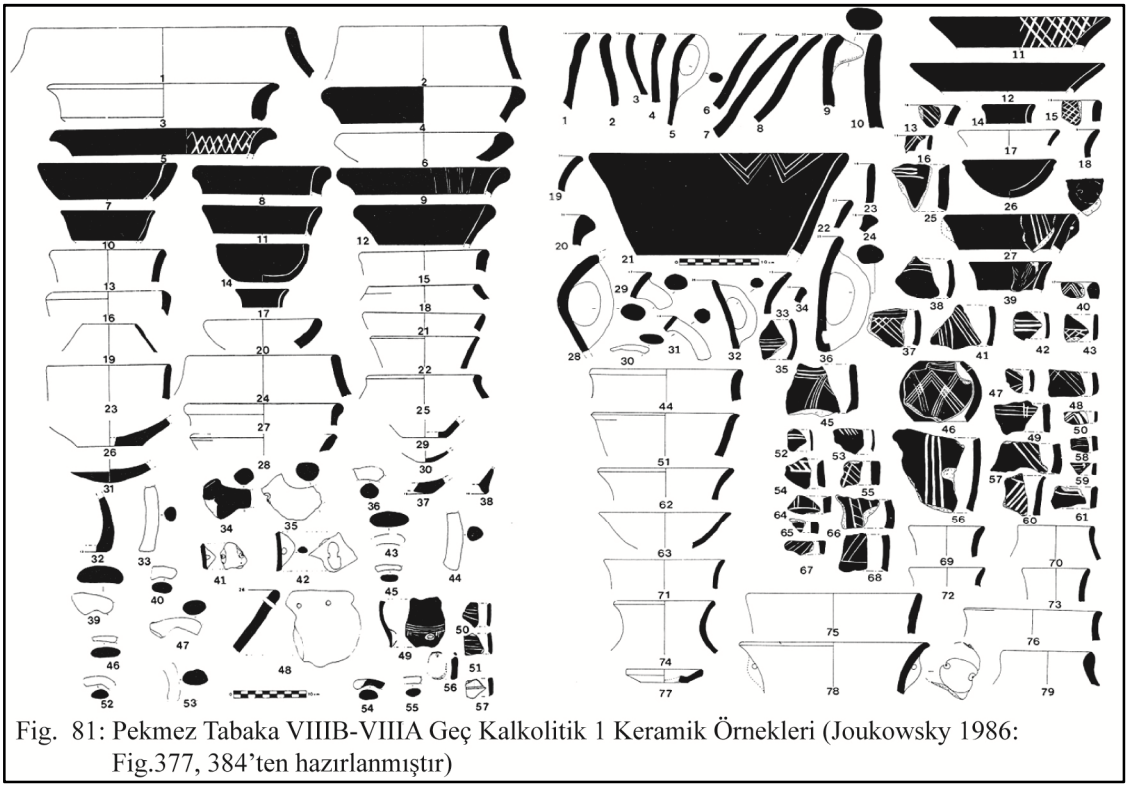

Fig. 81: Pekmez Tabaka VIIIB-VIIIA Geç Kalkolitik 1 Keramik Örnekleri (Joukowsky 1986: Fig.377, 384'ten hazırlanmıştır)

Bu evrenin tanımlanmasını sağlayan keramikler ise, killi, kum ya da taşçık katkılı bir hamura sahip olup, büyük çoğunluğu koyu gri olmak üzere, siyah kahverengi ve kırmızının çeşitli tonlarında olan yüzey rengi ile temsil edilmektedir (Fig. 81). [329] Siyah ya da gri hamur özüne sahip kapların çoğunda açkı ve astar uygulaması yapılmamıştır. Az sayıdaki örnek siyah, kahverengi ve kırmızı renkte astar rengine sahiptir. Beycesultan Geç Kalkolitik 1 evresi keramiklerinin aksine beyaz boya bezeme son derece ender olarak, aynı şekilde insize ve kabartmalı örnekler ve perdah bezeme de az sayıda tespit edilmiştir.[330] En yaygın kap formları arasında açık, düz ve içe kapanan ağızlı çanaklar başta olmak üzere, pişirme kapları, çömlek ve testiler ve tepsiler bulunmaktadır.

[328] Joukowsky 1986: 60-61.
[329] Joukowsky 1986: 352.
[330] Joukowsky 1986: 313.

Aphrodisias-Pekmez Höyük'ün VIID-C tabakaları Geç Kalkolitik 2 evresini temsil etmektedir (Fig. 82). Üç duvar parçası ve ne olduğu tam anlaşılamayan bir yapı ile tanımlanan VIID tabakası mimarisine ait iyi korunmuş bir taban bulunamamasına karşın, duvarlar ile aynı sürece ait olduğu düşünülen fırınlar ele geçmiştir. Taş temelsiz, güneşte kurutulmuş kerpiç ile inşa edilen duvarlar VIIC tabakası boyunca da kullanılmıştır. [331]

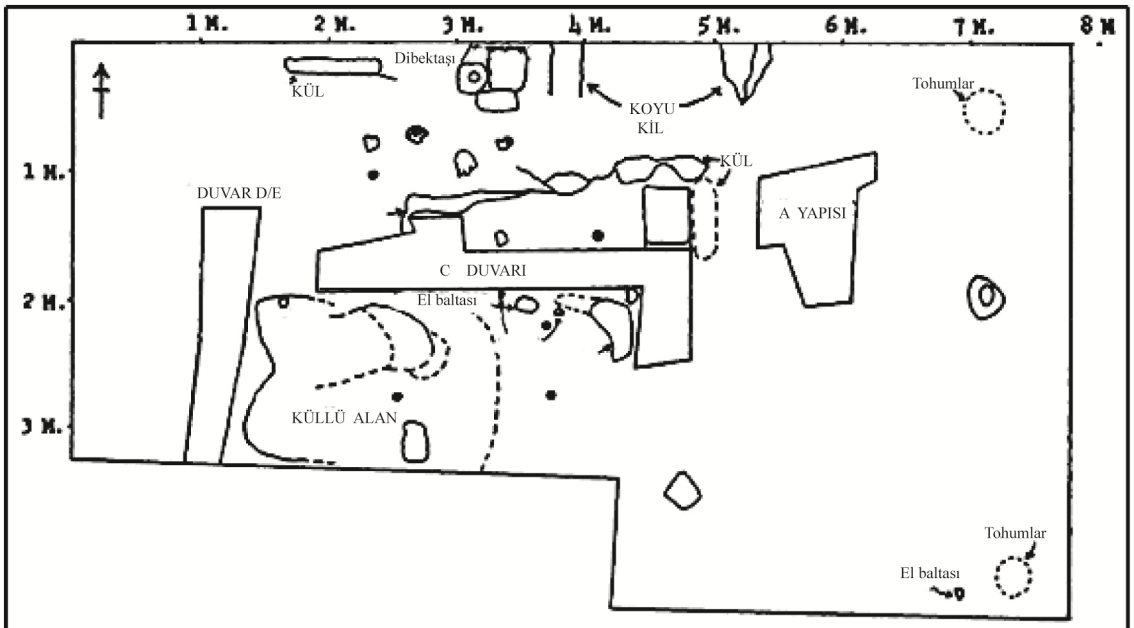

Fig. 82: Pekmez Höyük VIID tabakası Mimarisi (Kadish 1971: ILL.5'ten hazırlanmıştır)

Söz konusu duvarlar kesin olmamakla birlikte dörtgen bir yapıya ait olduğu düşünülebilir. Geç Kalkolitik 2 evresine ait tabakalardan bulunan keramikler, killi, kum ya da taşçık katkılı bir hamura sahiptir (Fig. 83). Kapların büyük çoğunluğu koyu gri örneklerden oluşmakla birlikte, kahverengi ve kırmızının çeşitli tonlarında olan yüzey rengine sahip keramikler de bulunmaktadır. [332] Siyah ya da gri hamur özü bu evre keramiklerinde de gözükmektedir. Kapların çoğunda açkı ve astar yapılmamakla birlikte, daha çok siyah, kahverengi ve kırmızı renkte olan astar uygulamasının bir önceki süreç ile kıyaslandığında oranı artmıştır. Aynı durum beyaz boya bezeme için de geçerlidir. Az sayıda kabartmalı keramik örneği tespit edilmiştir. En yaygın kap

[331] Kadish 1971: 127; Joukowsky 1986: 65-66.
[332] Joukowsky 1986: 352.

formları arasında açık, düz ve içe kapanan ağızlı çanaklar, pişirme kapları, çömlekler, testiler ve tepsiler bulunmaktadır.

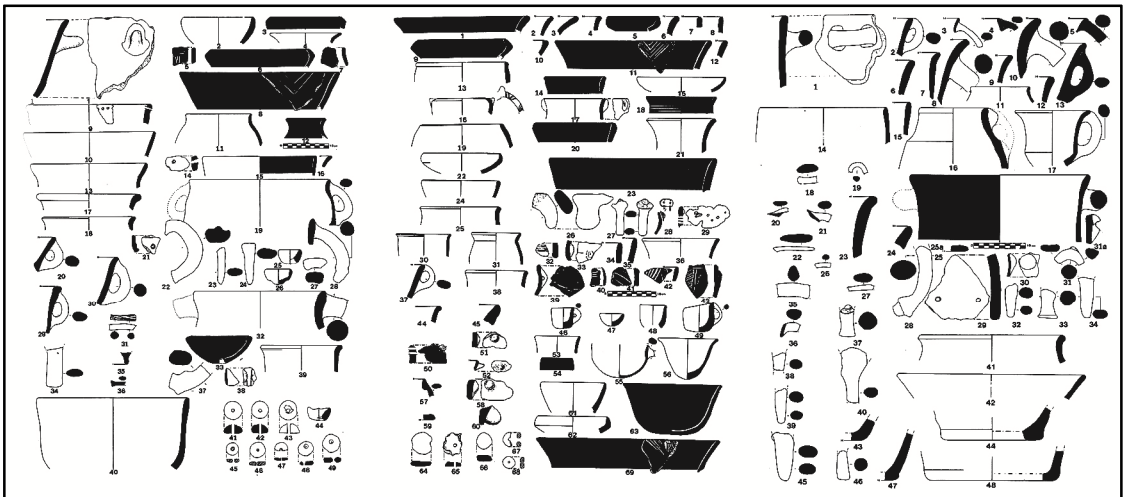

Fig. 83: Pekmez Höyük Tabaka VIID-VIIC Geç Kalkolitik 2 Keramik Örnekleri
(Joukowsky 1986: Fig. 389,392,393'ten hazırlanmıştır)

Geç Kalkolitik 3 evresi içinde değerlendirilen Aphrodisias VIIB-A tabakaları mimari olarak yalnızca tabanlara ait olabilecek sıvalı parçalar ile temsil edilmektedir.[333]

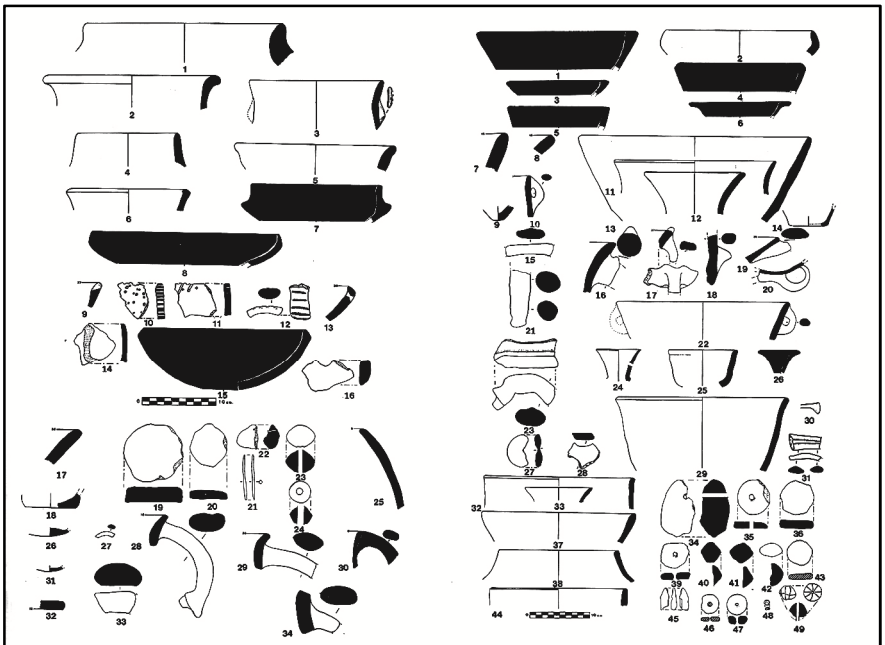

Fig. 84: Pekmez Höyük Tabaka VIIB-VIIA Geç Kalkolitik 3 Keramik Örnekleri
(Joukowsky 1986: Fig. 396,399'dan hazırlanmıştır)

[333] Kadish 1971: 127; Joukowsky 1986: 65, 70.

Bu evreye ait keramiklerden elde edilen veriler, önceki evrede olduğu gibi, killi, kum ya da taşçık katkılı bir hamura sahiptir (Fig. 84). Kapların büyük çoğunluğunun yüzeyi koyu gri başta olmak üzere, kahverengi ve kırmızının çeşitli tonlarındadır. Siyah, gri ya da hamur renginden daha açık renkte hamur özüne sahip keramiklerin bir kısmında siyah, kırmızı ve kahverengi tonlarında astar uygulanmış, açkı ise bu evrede de yaygın olarak uygulanmamıştır. Boya bezeme bu evrede de ender olarak görülmekte ve az sayıda örnek üzerinde memecikler, insize taramalar ve delikler bulunmaktadır.[334] En yaygın kap formları arasında, açık, içe eğik , düz, içe çekik ve dışa kalınlaştırılmış ağızlı çanaklar, pişirme kapları, çömlekler ve testiler, pithoslar görülmektedir.[335]Joukowsky, Geç Kalkolitik Çağ 3 evresinde çanak çömlek geleneğinde bazı değişikliklerin olduğunun altını çizmektedir. Örneğin, Geç Kalkolitik Çağ 1 ve 2 evresinde görülen beyaz boyalı, açkılı, siyah astarlı dışa dönük ağız kenarlı formlarının, Geç Kalkolitik Çağ 3 evresinde yerini içe dönük ve içe kıvrık siyah açkılı formlara bırakmaya başladığını ve beyaz boyalı kapların daha da azaldığını belirtmektedir.[336]

Bir önceki süreç ile koşut biçimde, Geç Kalkolitik 4. evresi içinde değerlendirilen VII. tabakaya ilişkin, taban parçaları, küllü alanlardan oluşan son derece sınırlı mimari kalıntılar tespit edilmiştir. Aynı zamanda bu evreye ait olduğu düşünülen bir pithos gömü bulunmaktadır.[337]

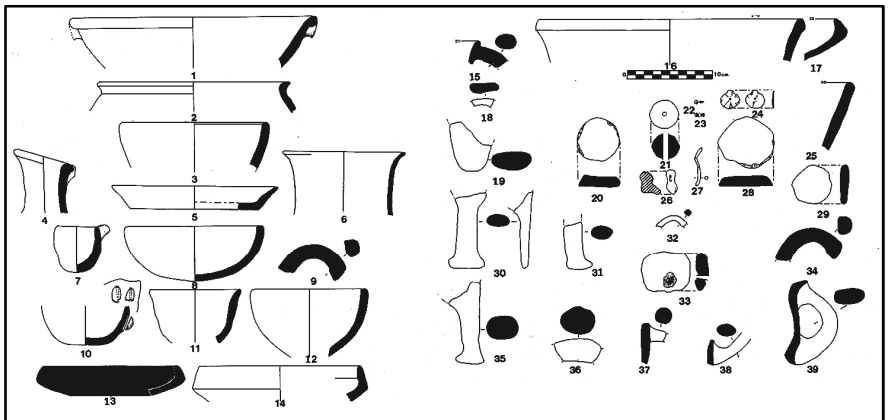

Fig. 85: Pekmez Höyük Tabaka VII Geç Kalkolitik 4 Keramik Örnekleri
(Joukowsky 1986: Fig. 402'den hazırlanmıştır)

[334] Joukowsky 1986: 353-354.
[335] Joukowsky 1986: 353.
[336] Joukowsky bu değişimi, yerleşime yeni gelen bir topluluğa bağlamaktadır (Joukowsky1989, 228).
[337] Joukowsky 1986: 71-72.

Geç Kalkolitik 4 evresi tabakalarından tespit edilen keramikler, killi, kum ya da taşçık katkılı hamur içeriğine ve başta koyu gri olmak üzere, siyah kahverengi ve kırmızının çeşitli tonlarında olan yüzey rengine sahiptir (Fig. 85). Siyah ya da gri hamur özüne sahip kapların bir kısmında daha çok siyah, kahverengi ve kırmızı renkte astar uygulanmıştır. Aynı zamanda açkı uygulaması da son derece yaygındır. En çok rastlanan kap formları arasında açık, düz ve içe kapanan ağızlı çanaklar başta olmak üzere, pişirme kapları, çömlekler, testiler ve tepsiler bulunmaktadır. [338]

Joukowsky, Beycesultan Höyüğü Aphrodisias-Pekmez Höyük'ün Geç Kalkolitik tabakalarının tarihlendirilmesinde temel referans yerleşimi olarak almıştır. Geç Kalkolitik 1 evresi içinde değerlendirilen VIIIB-A tabakalarındaki keramiklerin en yakın benzerlerinin Beycesultan Höyüğün Geç Kalkolitik 1 evresinde bulunduğunu belirtmesine rağmen iki yerleşim keramikleri arasında bazı farklılıkların da olduğunun altını çizmiştir.[339] Örneğin, Pekmeztepe VIIIB tabakasında görülen yuvarlatılmış ağız kenarlı (rolled rim) çanaklar Beycesultan'ın Geç Kalkolitik 1 evresinde görülmez. Aynı şekilde Beycesultan Höyük'te yaygın bir şekilde kullanım gören beyaz boya bezeme, Pekmez Höyük'te son derece sınırlı olarak görülmektedir. Joukowsky, bu farklılıkların sebebini, Geç Kalkolitik Dönem 1 evresinin en erken tabakası olan VIIIB'yi Beycesultan Höyük'ten daha erken bir evreyi temsil edebileceği şeklide açıklamıştır.[340] Nitekim Aphrodisias-Pekmez Höyüğün Geç Kalkolitik 1 evresinden alınan radyokarbon örnekleri de bu durumu doğrulamaktadır. [341] Biri VIIIB tabakasından ikisi VIIIA tabakasından olmak üzere toplam üç radyokarbon örneği sonuçlarından ilki MÖ 4460-4040 tarihlerini verirken, diğerleri MÖ 4320-3960 ve MÖ 3800-3350'ye tarihlenmiştir.[342]

Joukowsky, Aphrodisias-Pekmez Höyük'ün VIID-C tabakalarını Beycesultan Geç Kalkolitik 2 evresi ile tamamen koşut özelliklere sahip olduğunu ifade etmektedir.[343] Bununla beraber Shoop, Beycesultan Geç Kalkolitik 2 evresinde görülen

[338] Joukowsky 1986: 354.
[339] Joukowsky 1986: 433-434.
[340] Joukowsky 1986: 433.
[341] Joukowsky 1986: 163.
[342] Erdoğu vd. 2003: Afrodisias-Pekmez maddesi.
[343] Joukowsky 1986: 434.

birçok formun Pekmez Höyük'te görülmediğini, [344] yerleşimde yoğun olarak görülen keskin omuzlu ve gövdeli kapların değişik çeşitlerinin yanı sıra çanakların ağız kenarında yer alan kulpların ve keskin gövde üzerine yerleştirilmiş memeciklerin, Beycesultan Geç Kalkolitik 3 evresinde yoğun olarak görüldüğünü belirtir.[345] Bu bağlamda, Shoop'a göre, Pekmez Höyük Geç Kalkolitik 2 evresi keramikleri, Beycesultan'ın Geç Kalkolitik 2. ve 3. evre arasındaki bir süreci temsil etmektedir.[346] Geç Kalkolitik 3 evresi içinde değerlendirilen Aphrodisias VIIB-A tabakaları ile Geç Kalkolitik 4 evresi içinde değerlendirilen VII. tabaka keramik örneklerinin Beycesultan'ın son iki evresi ile özdeşliği konusunda ise fikir birliği olduğu söylenebilir.[347] Örneğin, Pekmez Geç Kalkolitik 3'te görülen abartılı biçimde keskinleştirilmiş gövdeli çanaklar (Fig. 84: 7) Beycesultan'ın Geç Kalkolitik 4 evresinin karakteristik keramikleri arasındadır. Aynı şekilde dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı çanaklar Beycesultan Geç Kalkolitik 3 ve 4 evresinde benzerleri bulunmaktadır (Fig. 84: 15).[348]

Geç Kalkolitik Dönem'e ilişkin arkeolojik verilerin sağlandığı bir başka önemli yerleşim Kuruçay Höyük'tür. Erken Kalkolitik sürecin ardından 1500 yıl kadar bir aranın ardından Kuruçay Höyük'ün Geç Kalkolitik iskânı başlamıştır.[349] Kuruçay Höyük Geç Kalkolitik yerleşimi, 6A, 6, 5, 4, 3A ve 3 olmak üzere altı yapı katı ile temsil edilmektedir. Geç Kalkolitik yerleşiminin en erken tabakası olan 6A'nın iki alt evresinin olduğu (6A2 ve 6A1) ve bu alt evreler içinde de bazı onarım evrelerinin tespit edildiği belirtilmektedir.[350] 6A tabakası 2000 metrekareden daha geniş bir alana uzanan son derece iyi korunmuş bir mimariye sahiptir (Fig. 86). Yerleşimde tespit edilen yapıların büyük çoğunluğu 2.30 x 3.00 m ile 8.00 x 6.00 m arasında değişen geniş dikdörtgen planlı ve tek odalı mekânlardan oluşmaktadır.

[344] Bu keramikler üzerine ayrıntılı bilgi için bakınız Shoop 2005: 183.
[345] Shoop 2005: 184.
[346] Shoop 2005: 184.
[347] Joukowsky 1986: 434; Shoop 2005: 184.
[348] Shoop 2005: 184.
[349] Duru 2008: 122.
[350] Duru 1996: 5.

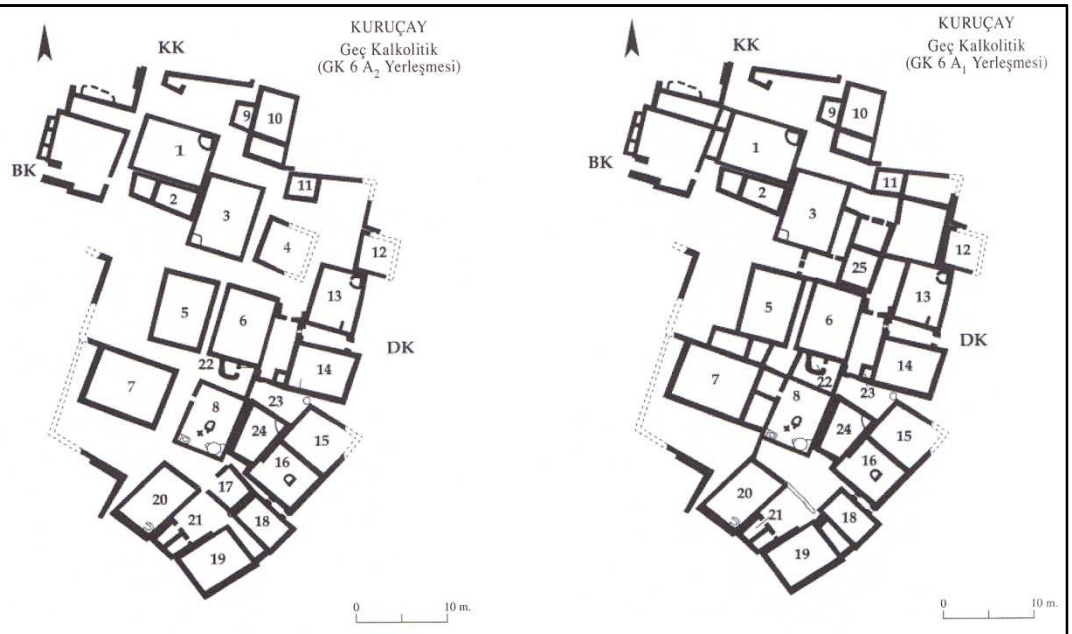

Fig. 86: Kuruçay Höyük 6A Tabakasında Tespit Edilen Mimari Unsurlar
(Duru 2008: Res. 231,232'den hazırlanmıştır)

Bunun dışında az sayıda iki odalı ve 1.80 x 2. 30 m arasında değişen küçük boyutlu "hücre" olarak adlandırılan mekânlar da ortaya çıkarılmıştır. Yapılar genel olarak yanındaki bir başka odaya bitiştirilmiş olarak yapılmakla birlikte her birinin kendi bağımsız duvarları bulunmaktadır. Hemen her evde bir fırın bazılarında ise ocaklar yer almaktadır.[351]

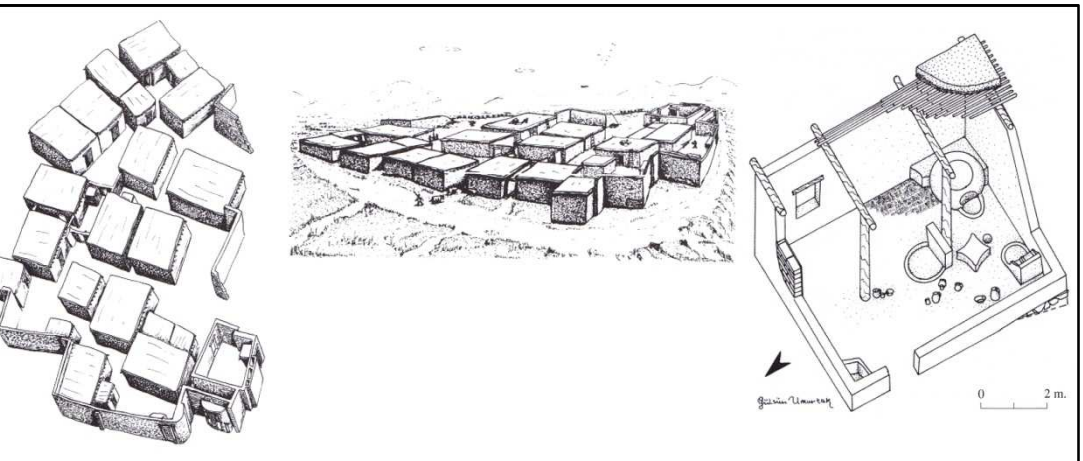

Fig. 87: Kuruçay Höyük 6. Tabaka Mimarisini Yeniden Kurgulama Çalışması
(Duru 2008: Res. 233,234,246'dan hazırlanmıştır)

[351] Duru 1996: 18.

Bağımsız bir sur sistemine sahip olmamakla birlikte, yerleşimin en dış halkasında yer alan yapıların aynı zamanda savunma işlevinde olduğu düşünülmektedir (Fig. 87). Söz konusu yapıların hemen hiçbiri diğeri ile tam olarak bitiştirilmemiş, aralarında dar veya genişçe boşluklar bırakılmıştır. Dış halkada evlerin bulunmadığı yerlerdeki boşluklar ise duvar örülerek kapatılmıştır.[352] Yerleşime girişi sağlayan üç kapı yapısı ve çeşitli yerlerde konumlanmış avlu ve sokaklar bulunmaktadır. Kazıcısı, son derece düzenli bir mimari yapılanmanın görüldüğü yerleşimin bazı yapılarının, tapınak, resmi konut işlevinde olduğunu düşünmektedir.[353]

Kuruçay 6A yerleşiminin yıkımının ardından evlerin bazıları onarılarak kullanımına devam edilmiş, tamamıyla yıkılmış olanların yerine yenileri inşa edilmiştir (Fig. 88).[354] Kuruçay 6 olarak adlandırılan bu yeni yerleşimin, mimaride görülen bazı değişiklikler gözetilerek üç alt evresi tespit edilmiştir (6c-a). 6. tabaka mimarisi bir önceki tabaka ile koşut biçimde tek sıra taş temel üzerine kerpiç üst beden inşa edilerek yapılmıştır. Öte yandan yapıların konumları 6. tabakanın ilk evresinde meydan ve avlu sistemi varlığını korumakla birlikte, sokaklar konusunda aynı durum söz konusu değildir. Bu tabakada belli yapı gruplarının varlığı bu tabaka ile birlikte mimari plan anlayışının değiştiğini göstermektedir.

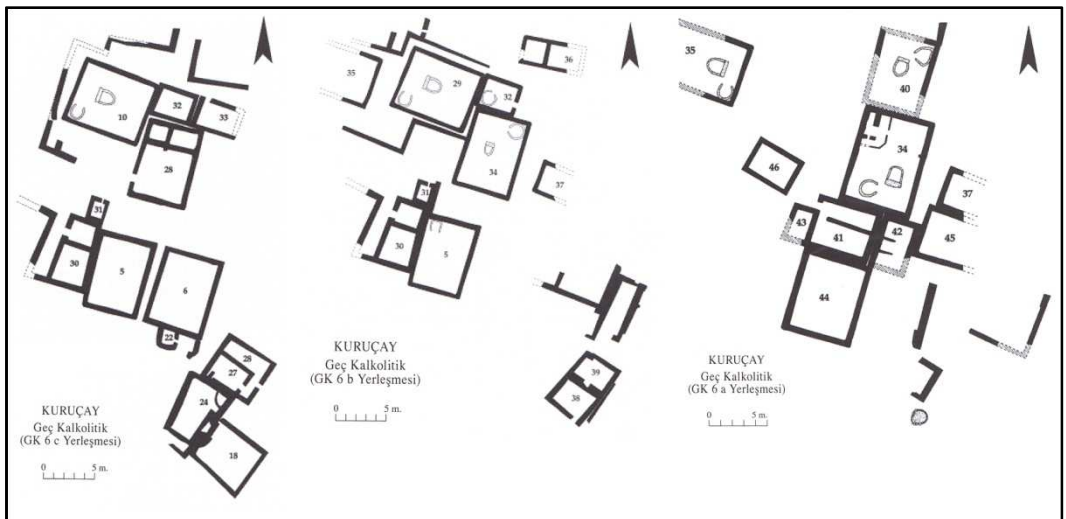

Fig. 88: Kuruçay Höyük 6C-A Tabakalarında Tespit Edilen Mimari Unsurlar
(Duru 2008: Res. 248,251,254'ten hazırlanmıştır)

[352] Duru 1996: 8.
[353] Duru 1996: 7,12.
[354] Duru 1996: 12; Duru 2008: 128, Res.248.

Özellikle tabanın son evresi olan 6a yapıları, sokak ve avlu sisteminin tamamen işlevini yitirdiğini gösteren birbirine bitişik olarak inşa edilmiş büyük bir blok olarak karşımıza çıkmaktadır.

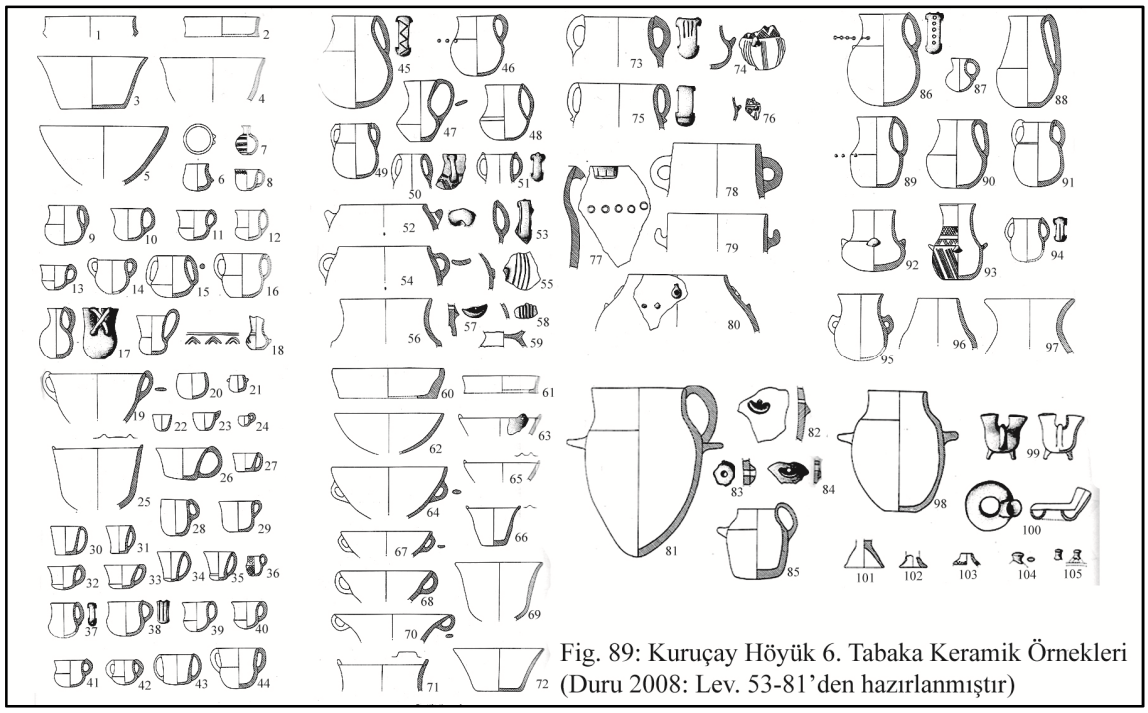

Fig. 89: Kuruçay Höyük 6. Tabaka Keramik Örnekleri (Duru 2008: Lev. 53-81'den hazırlanmıştır)

Kuruçay'ın 6. tabakasının tamamında tespit edilen keramikler, homojen bir karakter göstermektedir (Fig. 89). Koyu gri, siyah ve kahverenginin tonlarında hamur rengine sahip, genellikle ince kaplarda bitki ve taşçık, kaba mallarda ise bitki, taş ve mineral katkının yaygın olarak görüldüğü keramiklerin, yüzey işlemi de ince ve kaba mallarda farklılık göstermektedir. Genellikle kendinden astarlı olan keramiklerin bazılarında hamur renginden daha koyu renkte boya astar uygulanırken kaba mallar dışındaki her keramikte açkılama işleminin yapıldığı gözlenmiştir.[355] Beyaz boya bezeme, derin ya da sığ çizgi, baskı bezemeler ve memeciklerden oluşan bezeme türlerinin yanı sıra çeşitli formlarda kapların üzerinde bulunan kulplar ve tutamaklar yaygın bir şekilde kullanılmıştır. Kazıcısı, Kuruçay 6 tabakasında görülen kapların kupa ya da bardaklar, maşrapalar, testiler, çanak ve çömleklerden oluştuğunu belirtmektedir. Söz konusu formların dışında "ayrışık kaplar" olarak isimlendirilen çoğunluğunu küçük boyutlu kulplu ve kulpsuz fincanların oluşturduğu ve bu kapların yanında kült işlevli

[355] Duru 1996: 25-29.

olduğu düşünülen "fantezi kaplar" bulunmaktadır. [356] En yaygın kap formları arasında düz ve dışa eğik ağız kenarlı tabaklar, çift kulplu kupa ve bardaklar, dışa dönük ve düz dudaklı çanaklar, basit ağız kenarlı iç bükey profilli çanaklar, basit ve tek kulplu çanaklar, kaba mallar, basit ağız kenarlı kulpsuz ya da tek ve çift kulplu ya da tutamaklı derin çanaklar, daralan kısa boyunlu ve çift kulplu çömlekler, geniş ağızlı, çift kulplu ya da tutamaklı iri çömlekler, kısa boyunlu küresel gövdeli çömlekler, silindirik gövdeli çömlekler, devrik ağızlı çömlekler, iki tutamaklı ve ek kulplu, sivri dipli küpler ve kısa veya yüksek kenarlı tepsiler bulunmaktadır.

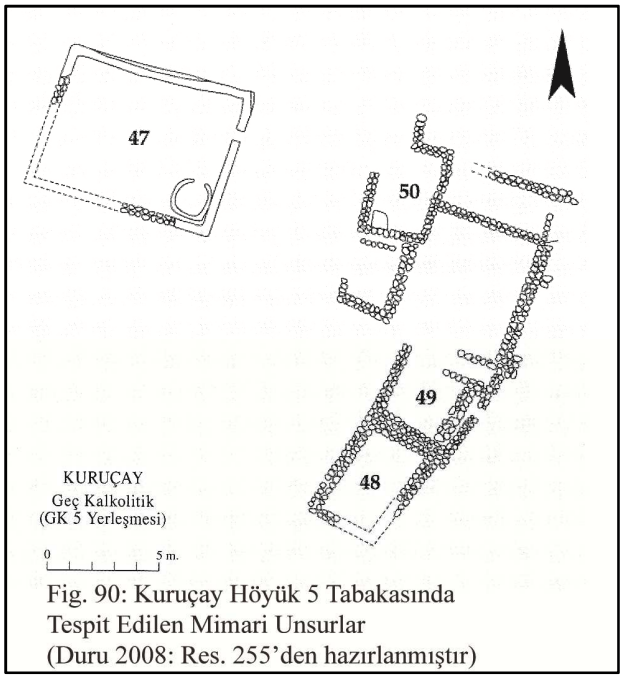

Fig. 90: Kuruçay Höyük 5 Tabakasında Tespit Edilen Mimari Unsurlar (Duru 2008: Res. 255'den hazırlanmıştır)

Kuruçay 5. tabaka yerleşiminin mimari kalıntılarına ilişkin sınırlı sayıda veri elde edilebilmiştir (Fig. 90). Kazıcısı bu evre yerleşiminin doğu tarafında yer alan taş temelli yapıların savunma işlevinde yapıların parçası olduğunu düşünmektedir. [357]

Kuruçay'ın 5. tabakasının tamamında tespit edilen keramikler, bir önceki süreç ile benzer birçok niteliğe sahiptir (Fig. 91). Bir önceki süreç ile koşut mal gruplarına sahip olması nedeni ile keramiklerin hamur ve katkı özellikleri ile yüzey işlemi uygulamaları da aynı özelliktedir. Bununla beraber bu evre keramiklerinde uygulanan bezemeler çizi ve memeciklerden oluşmaktadır.

Bu tabakada da çeşitli formlarda kapların üzerinde kulplar ve tutamaklar yaygın bir şekilde kullanılmıştır.[358] En yaygın kap formları kulpsuz ve tek ya da çift kulplu kupa ve bardaklar, tek ya da çift kulplu maşrapalar, dışa dönük ve düz dudaklı çanaklar, kulpsuz, çift kulplu ya da tutamaklı çömlekler, basit açık ağızlı tabaklar, basit ağız kenarlı iç bükey profilli çanaklar, daralan kısa boyunlu ve çift kulplu çömlekler, geniş

[356] Duru 1996: 31.
[357] Duru 2008: Res.255.
[358] Duru 1996: 39-41.

ağızlı, çift kulplu ya da tutamaklı iri çömlekler, devrik ağızlı çömlekler, iki tutamaklı dibinde akıtacak delikli küpler bulunmaktadır.

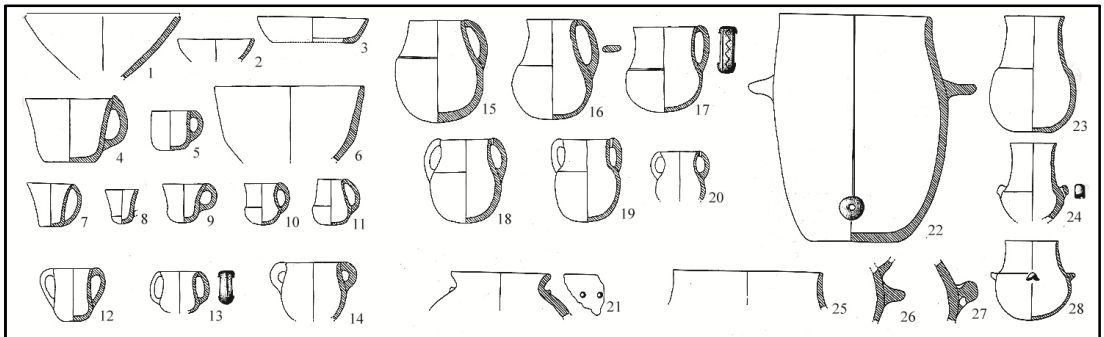

Fig. 91: Kuruçay Höyük 5. Tabaka Keramik Örnekleri
(Duru 2008: Lev. 82-86'dan hazırlanmıştır)

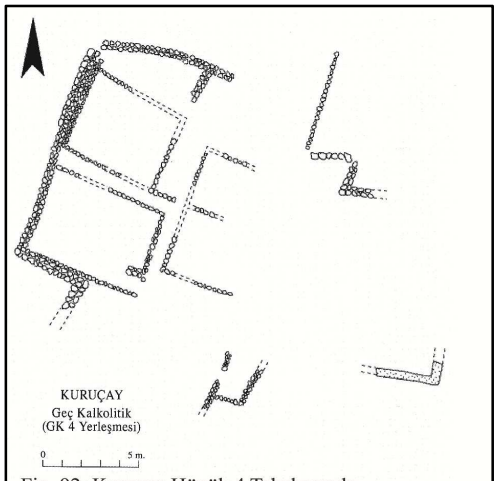

Fig. 92: Kuruçay Höyük 4 Tabakasında
Tespit Edilen Mimari Unsurlar
(Duru 2008: Res. 256'dan hazırlanmıştır)

Kuruçay 5. tabaka yerleşiminin yıkılmasının ardından 4. tabakada önceki süreçlerden farklı yeni bir mimari anlayışın şekillendiği gözlenmektedir (Fig. 92). 70-75 cm kalınlığında bağımsız bir savunma duvarı ile çevrili olan yerleşimin temel kalıntılarının büyük bir kısmı, dere taşları ile yapılmış ince duvarlı yapılara aittir. Söz konusu yapılar taş temel üzerine kerpiç üst bedene sahip dikdörtgen planlı mekânlardan oluşmaktadır. Kazıcısına göre, bu tabaka ile birlikte yerleşim küçülmüş ve "fakirleşmiştir".[359]

Kuruçay'ın 4. tabakası keramiklerinde önceki süreçlerin hamur ve katkı özellikleri ile yüzey işlemi uygulama işlemi devam etmektedir (Fig. 93). Ender görülen bezeme uygulamasında yalnızca nokta bezeme görülmekte, kulpların ve tutamakların kullanımı devam etmektedir.[360]

[359] Duru 1996: 16.
[360] Duru 1996: 39-41.

En yaygın kap formları arasında, kulpsuz ve tek ya da çift kulplu kupa ve bardaklar, tek kulplu maşrapalar, kulpsuz ve tek ya da çift kulplu çömlekler, hafif kapanan ağızlı çanaklar, basit ağız kenarlı kulpsuz ya da çift kulplu derin çanaklar, daralan kısa boyunlu ve çift kulplu çömlekler, geniş ağızlı keskin gövdeli çömlekler, geniş ağızlı, çift kulplu ya da tutamaklı iri çömlekler, devrik ağızlı çömlekler, kısa veya yüksek kenarlı tepsiler bulunmaktadır.

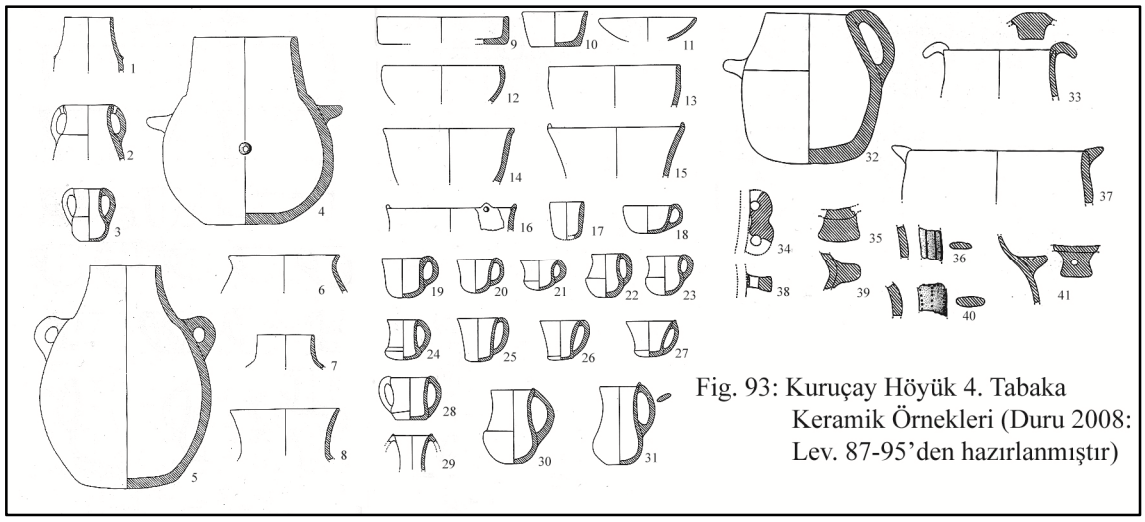

Fig. 93: Kuruçay Höyük 4. Tabaka Keramik Örnekleri (Duru 2008: Lev. 87-95'den hazırlanmıştır)

Kuruçay 3A yerleşmesinin mimari kalıntıları yalnızca iki büyük boyutlu yapı ile buna batıdan bitiştirilmiş iki küçük mekândan oluşmaktadır (Fig. 94). Bu yapıların duvarlarının 40-45 cm kalınlığındaki taş temellerin en alt sırası tespit edilebilmiştir. İki odalı olan birinci yapıya (54 numaralı ev), batıdaki uzun, dar odanın güneybatı köşesine açılmış, 95 cm genişlikte bir kapıdan girilmektedir. Bu odanın diğer tarafındaki kapıdan da, 6x8 m'lik ikinci ve büyük odaya geçilmektedir. Mekânların içinde herhangi bir taban ya da taşınmaz eşya kalıntısına rastlanmamıştır.[361]

Kuruçay Höyük'ün Geç Kalkolitik Dönem'in son yerleşmesi olan 3. tabaka mimarisi, bir önceki tabakada olduğu gibi son derece sınırlı bir alanda araştırılmıştır (Fig. 94). Söz konusu tabakada dörtgen planlı üçü birbirine bitişik biri ayrı olarak tasarlanmış dört yapı tespit edilmiştir. Kazıcısı bu yapılardan birini (56 numaralı yapı), içerisinde bulunan değişik nitelikli taşınmaz eşyalardan ötürü tapınak olarak yorumlamıştır. Aynı zamanda bu tabaka yapılarının bir dönem beraberce kullanılmış

[361] Duru 1996: 16; Duru 2008: 130, Res.257-258.

olmakla birlikte, bir ön planlama olmaksızın ayrı zamanlarda inşa edildiği düşünülmektedir.[362]

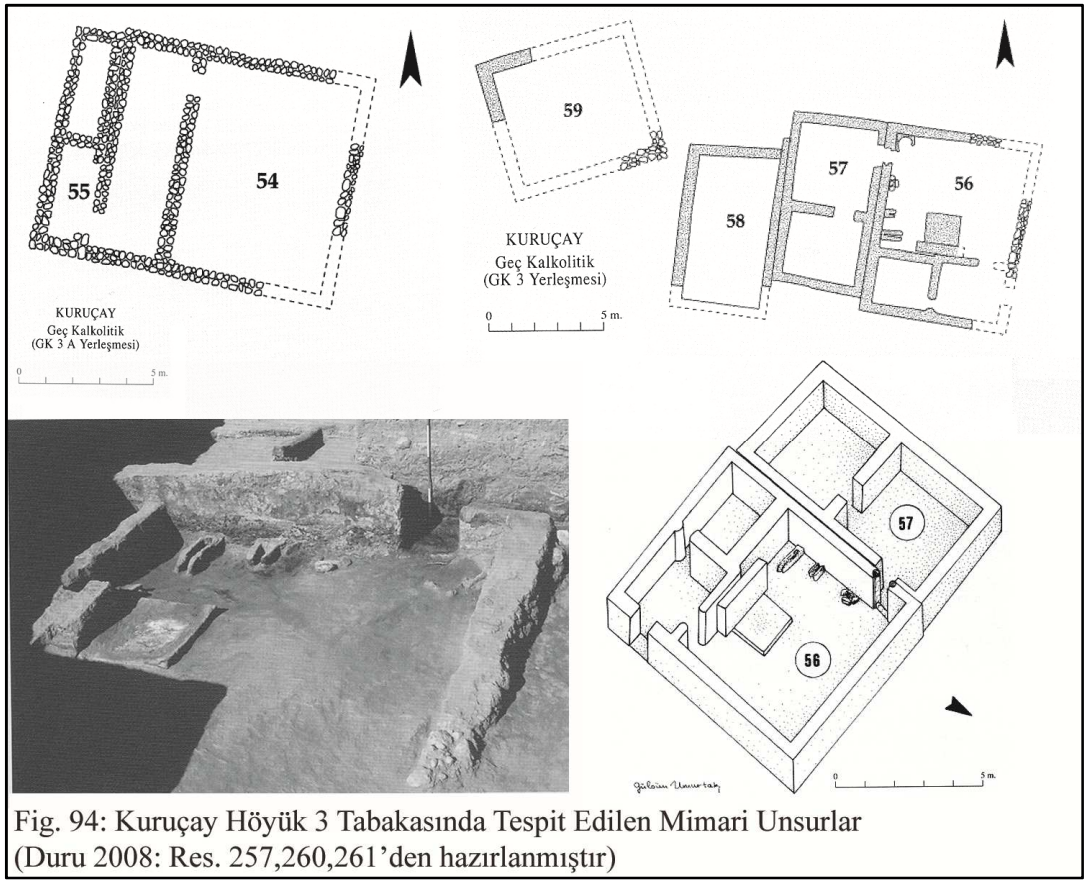

Fig. 94: Kuruçay Höyük 3 Tabakasında Tespit Edilen Mimari Unsurlar
(Duru 2008: Res. 257,260,261'den hazırlanmıştır)

Kuruçay'ın 3. Tabakasının tamamında tespit edilen keramiklerin önceki süreçlerin hamur özelliklerinin yanında az miktarda örnek ile temsil edilen açık kahve-bej veya devetüyü renginde hamura sahip az oranda bitki ve taşçık içeren hamura sahip keramikler bulunmaktadır (Fig. 95). Bu yeni gruba dâhil kapar, çoğunlukla astarsızken bazılarının açık pembe ya da kırmızı boya astarlı olduğu ve açkı uygulamasının ya çok zayıf olduğu ya da yapılmadığı gözlenmektedir.

Bu tabakaya tarihlenen keramik örneklerinden hiçbirinde bezemeye rastlanmayan kapların formları, tek kulplu maşrapalardan ve tek ya da çift kulplu çömleklerden, kulpsuz ya da büyük kulplu kupalar-bardaklardan, tek kulplu derin

[362] Duru 1996: 17; Duru 2008: 131.

çanaklar-süt kaplarından, ince boyunlu testiler-sürahilerden ve ip delikli, iki veya dört tutamaklı çömleklerden oluşmaktadır.

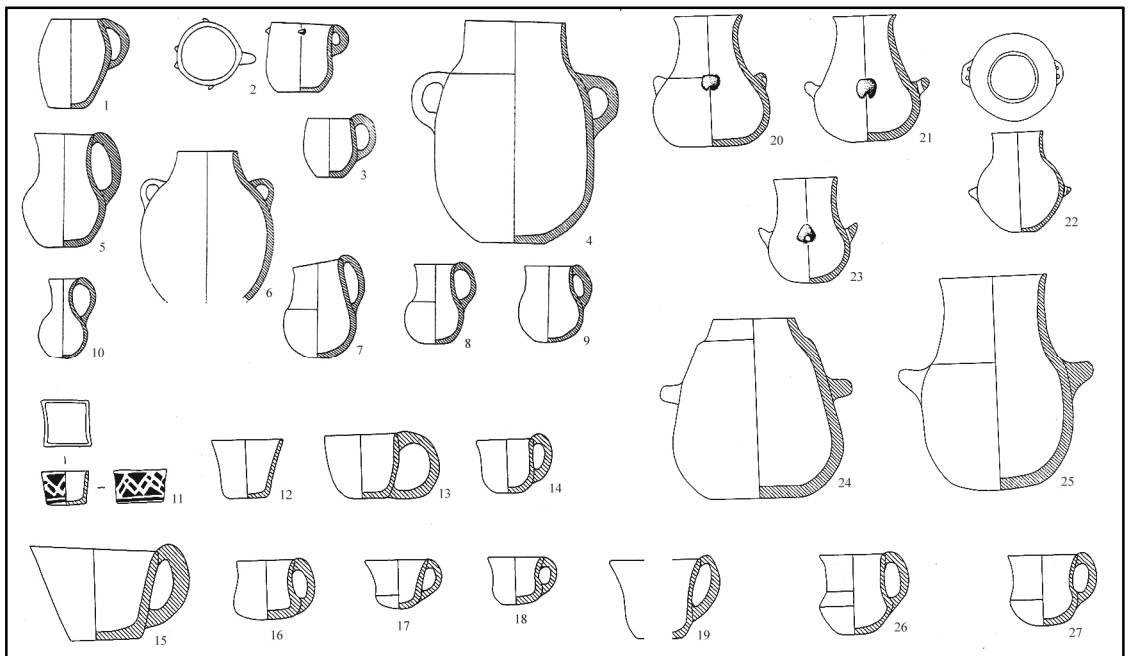

Fig. 95: Kuruçay Höyük 3. Tabaka Keramik Örnekleri (Duru 2008: Lev. 96-100'den hazırlanmıştır)

Duru, Kuruçay Höyüğün Geç Kalkolitik Dönem keramiklerinin, bazı farklılıklara karşın, Beycesultan Geç Kalkolitik evreleri ile genel olarak benzer olduğunu belirtmekle birlikte, Hacılar I. tabaka ile Beycesultan XL. tabaka arasındaki uzun zaman dilimi içerisine en azından Kuruçay 6A-4 tabakası yerleşmelerinin girebileceğini düşünmektedir. Bununla beraber söz konusu sürecin Orta Kalkolitik Çağ olarak nitelendirilmesinin henüz erken bir tanımlama olduğunu belirtmektedir.[363] Duru ile benzer biçimde, J. Seeher ve J.Yakar, Kuruçay 6A-4. tabaka materyal kültürünün Beycesultan Geç Kalkolitik Dönem yerleşiminden daha erkene ait olabileceğini önermektedir.[364] Mellaart, Kuruçay'ın Geç Kalkolitik Dönem yerleşiminin kesinti olmaksızın bölgedeki Erken Kalkolitik Dönem'in devamı olduğunu düşünmektedir.[365] Shoop ise, Kuruçay 6A tabakasında bulunan bazı keramiklerin benzerlerinin Beycesultan Geç Kalkolitik 4 evresi ve Aphrodisias Pekmez Höyük Geç Kalkolitik 3 evresinde bulunduklarını ve bu bağlamda, Kuruçay Geç Kalkolitik yerleşiminin en

[363] Duru 1996: 100-101.
[364] Yakar 1985a: 108; Seeher 1987a: 3, Fig. 13; Seeher 1987b: 552.
[365] Mellaart 1987: 226.

erken tabakalarının dahi Beycesultan Geç Kalkolitiğinin son aşaması ile çağdaş olduğunu önermektedir.[366]

Kuruçay Höyüğün 6. Tabaka evrelerinden, beşi 6A'dan 6b evresine kadar, uzun süre kullanım gören 6 numaralı evden alınmış, diğer ikisi 6c ve 6b yıkıntıları içinden olmak üzere yedi radyokarbon örneği alınmıştır.[367] 6A-6b evrelerinin radyokarbon sonuçları en erken MÖ 3620 en geç ise MÖ 3100 tarihlerini, 6b'den alınan örnek MÖ 3600+-82, 6c örneği ise MÖ 4400+-52 tarihlerini vermektedir.[368] 6c tabakasından alınan örnek dışındaki tarihler birbirleri ile tutarlılık gösterdiği görülmektedir.

Geç Kalkolitik Dönemde Yukarı Menderes Havzası ile benzer materyal kültürün tespit edildiği Elmalı Ovası'nda, söz konusu sürece ilişkin bilgi veren kazısı yapılmış tek merkez Yukarı Bağbaşı Höyük'tür. Yerleşimde Erken Tunç ve Orta Tunç Çağa ait keramik ve bazı mezar bulguları bulunmakla birlikte, yerleşimde mimari olarak tanımlı yerleşimin Geç Kalkolitik Dönemden elde edildiği belirtilmektedir.[369] 1035 metrekarelik bir alandan tespit edilen Aşağı Bağbaşı Höyüğün III-I olarak adlandırılan üç tabakaya sahip olduğu anlaşılmakla birlikte, yalnızca tek tek kazılan alanlar içinde oluşturulan bu tabakaların, diğer alanlar ile özdeşleştirilerek yerleşimin tamamı için bir bütünlük sağlanamaması[370] genel mimari düzenin anlaşılmasını güçleştirmektedir.

Geç Kalkolitik Dönemin en erken sürecini temsil eden III. tabaka, içerisinde bol miktarda keramik ve küçük buluntuları barındırmakla birlikte yalnızca dağınık taşlar ve çamur sıvalı ahşap bir mimariyi gösteren, ahşap izli çamur parçaları ile tanımlanmıştır.[371] Mimari olarak nispeten daha iyi korunmuş durumdaki II. ve III. tabaka mimarisi, ise kerpiç duvarlara ve sıkıştırılmış topraktan yapılmış tabanlara sahip dörtgen planlı tek ya da çift odalı yapılardan oluşmaktadır (Fig. 95a). Tek odalı yapılar 6x4 m ya da 3.75x3.85 m boyutlarında iken çift odalı yapılar 8x5 m boyutlarında bir büyük oda ile en az 1.90x 2.10m boyutlarında bir küçük odadan oluşmaktadır. Bazı

[366] Shoop 2005: 184-185.
[367] Duru 1996: 102.
[368] Duru 1996: Lev.182; Ergin 1983: 34; Shoop 2005: 422-423; Erdoğdu vd.2003: Kuruçay maddesi.
[369] Eslick 1992: 1.
[370] Eslick 1992: 1-2.
[371] Eslick 1992: 10.

yapıların duvarlarında nişler[372] ve mekânın arka kısmının merkezine yakın bir şekilde konumlandırılmış 1.20m çapında sabit fırınlar tespit edilmiştir.[373]

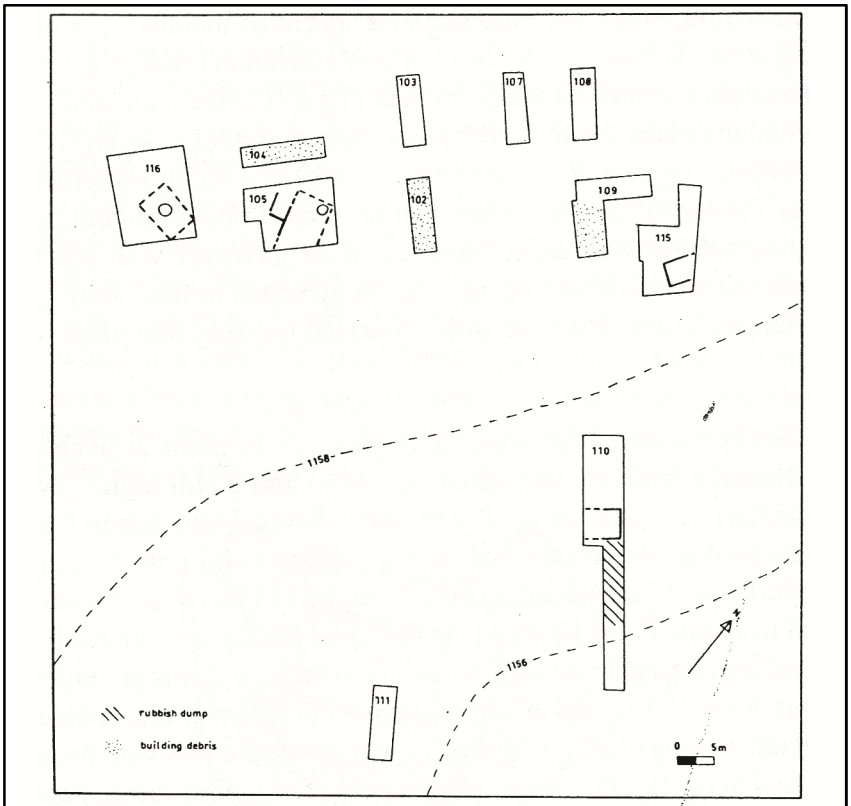

Fig. 95a: Bağbaşı Geç Kalkolitik Dönem Mimari Yapıları(Eslick 1988: III. 11'den hazırlanmıştır).

Aşağı Bağbaşı Geç Kalkolitik Dönem tabakaları arasında tespit edilen keramiklerde, herhangi bir farklılık olmaksızın repertuarın tamamında aynı özelliklerin korunduğu belirtilmiştir (Fig.95b).[374] Taşçık ve bitki katkılı, düşük derecede pişirilmesinden ötürü siyah hamur özüne sahip keramiklerin, griden devetüyüne, kırmızıdan kahverengine ve siyaha değişen renklerde kapların yüzeylerine astar uygulanmamıştır. Bununla beraber dış yüzeyleri iyi bir biçimde sıvazlanmış ve bir kısmı (%10) iyi bir şekilde açkılanmıştır. En yaygın kap formları arasında açık ya da dışadönük ağızlı basit ağız kenarlı çanaklar, açık ağızlı boyunsuz çömlekler, kısa ve uzun boyunlu küresel gövdeli çömlek ve testilerden oluşmaktadır. Kulp ve tutamaklar yaygın bir şekilde kullanım görmüştür. Bazıları üçlü ya da dörtlü olarak yapılmış olan

[372] Eslick 1992: 9-10.
[373] Eslick 1992: 15-16.
[374] Eslick 1992: 1.

tutamakların bir kısmında çentik bezeme bulunmaktadır. Bunun dışında ender olarak insize bezeme ve yalnızca bir örnekte açkı bezeme, altı örnekte ise soluk kırmızı boya bezemeye rastlanmıştır.[375]

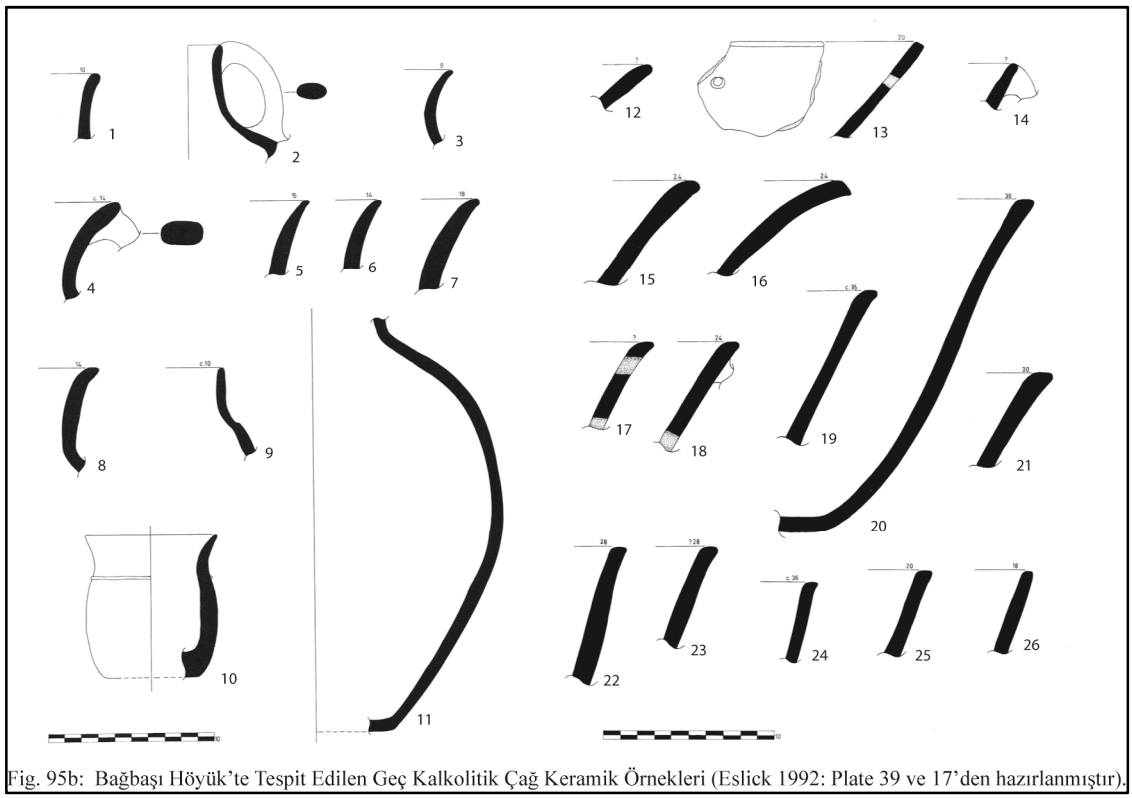

Fig. 95b: Bağbaşı Höyük'te Tespit Edilen Geç Kalkolitik Çağ Keramik Örnekleri (Eslick 1992: Plate 39 ve 17'den hazırlanmıştır).

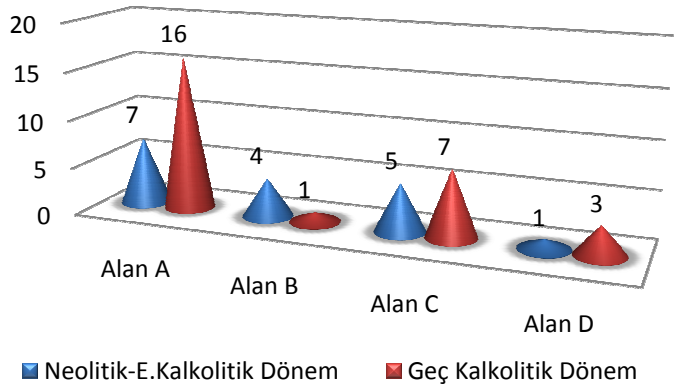
Eslick, Yukarı Bağbaşı Geç Kalkolitik Dönem keramiğinin birçok yönden Beycesultan Geç Kalkolitik 2 ve 3 evreleri ve kısmen Aphrodisias VIIB-A tabakaları ile benzerlik gösterdiğini belirtmektedir. Öte yandan Eslick, Bağbaşı'nın keramik repertuarının en yakın paralellerinin Kuruçay Höyüğün 6A-4 tabakalarında bulunduğunu vurgulamaktadır.[376]

[375] Eslick 1992: 16-25.
[376] Eslick 1992: 73-74.

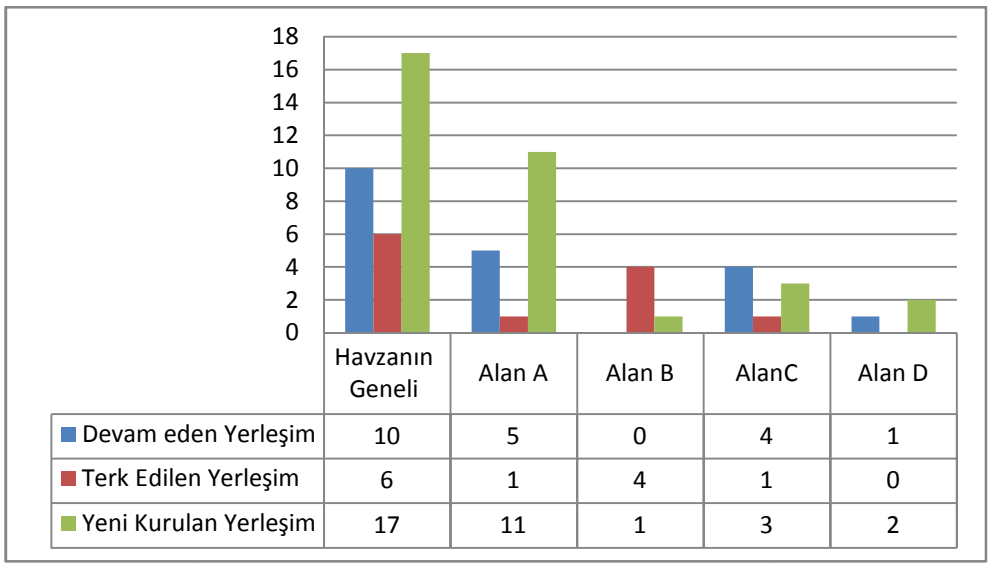
IV.2. Geç Kalkolitik Çağda Yukarı Menderes Havzası

Yukarı Menderes Havzası'nda yaptığımız yüzey araştırması sonucu, Geç Kalkolitik Döneme tarihlenen yirmi yedi yerleşim yeri tespit edilmiştir. Araştırma alanının genelinde bir önceki sürece göre ortalama %58 oranında artış gösteren yerleşimlerin, on atlısı Çivril Ovası'nda (Alan A), biri Irgıllı Ovası'nda (Alan B), yedisi Baklan Ovası'nda (Alan C), üçü ise Çal Havzası'nda yer almaktadır.

Fig. 96: Neolitik-Erken Kalkolitik ve Geç Kalkolitik Çağ Yerleşimlerinin Alanlara Göre Karşılaştırmalı Dağılım Grafiği

Yukarı Menderes Havzası'nın bütününde görülen yerleşim artışı, mikro bölgeler gözetildiğinde kısmen farklılaşmaktadır. Örneğin, Alan B'de yerleşim sayısının dörtten bire düştüğü gözlenmektedir. Yeni kurulan ve Geç Kalkolitik Dönemde de devam eden

	Havzanın Geneli	Alan A	Alan B	AlanC	Alan D
Devam eden Yerleşim	10	5	0	4	1
Terk Edilen Yerleşim	6	1	4	1	0
Yeni Kurulan Yerleşim	17	11	1	3	2

yerleşimler dışında, bölgede Neolitik-Erken Kalkolitik Dönemden sonra terk edilen bazı yerleşimlerin de olduğu görülmektedir. Özellikle Alan B'de Neolitik-E.Kalkolitik yerleşimlerin tamamının Alan A'da ise yarısından fazlasının terk edilmesi dikkati çekmektedir.

Geç Kalkolitik Dönem yerleşimlerinden toplanan buluntuların tamamı keramiklerden oluşmaktadır. Söz konusu keramikler başta Beycesultan Höyük olmak üzere bölgenin keramik kültürü ile koşut özellikler içermektedir. Bugüne kadar yaptığımız çalışmalar sonucunda Orta Kalkolitik Çağa (?) ait olabilecek bazı örneklere Ekşi Höyük yerleşimi keramik örnekleri arasında rastlanmıştır. Söz konusu örnekler Orta Anadolu'nun Erken Kalkolitik-Orta Kalkolitik Geçiş ve Orta Kalkolitik Çağ'a tarihlenen Can Hasan 2B ve 2A tabakaları ile[377] benzerlik göstermektedir (Levha 63c: 1).

Yerleşimlerden toplanan keramik örnekleri genellikle, siyah ve kahverengi hamur renkli, çoğunlukla çeşitli yoğunluklarda taşçık, saman ve bazı örneklerde bunlara ek olarak kireç katkılıdır. Genellikle orta derecede pişirilmiş olan kapların birçoğunda çeşitli renklerde hamur özü gözlenmektedir. Büyük çoğunluğu siyah, kızıl kahve, koyu kahverengi astarlı olan keramiklerin yine büyük oranda açkılandığı belirlenmiştir. Tespit edilen keramiklerin formları arasında, çömlek ve çanaklar en büyük grubu oluşturmakta olup aşağıdaki gibi sıralanmaktadır:

1- Basit ağız kenarlı, dik ağızlı, uzun veya kısa boyunlu çömlekler (Levha 2a: 1; Levha 3a: 7; Levha 3b: 9, 13; Levha 12a: 2; Levha 35c: 1, 6; Levha 51a: 1, 2).[378]

2- Basit ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, uzun veya kısa boyunlu çömlekler (Levha 2a: 5; Levha 3a: 3, 6, 8; Levha 5a: 1; Levha 11c: 9; Levha 16a: 3; Levha 21a: 8; Levha 22a: 6; Levha 23b: 4, 5, 12; Levha 49b: 1; Levha 52a: 2; Levha 64f: 2, 3, 4; Levha 64ı: 8).[379]

[377] French 2005: 134, Fig.55: 2; 148, Fig.69, 5.
[378] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.70: 11-12, 45-48, 51'e bakınız.
[379] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.69: 56, 65-70, 77, Fig. 70: 52, 54'e bakınız.

3- Basit ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, dar boyunlu şişe veya testiler (Levha 23b: 26; Levha 49b: 2, 3, 4, 8).[380]

4- Basit ağız kenarlı, dik veya içe eğik ağızlı, boyunsuz çömlekler (Levha 3a: 14; Levha 12a: 3, 4, 5; Levha 49b: 7).[381]

5- Dışa dönük ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, uzun veya kısa boyunlu çömlekler (Levha 2a: 4; Levha 3a: 5; Levha 23b: 1-2; Levha 27a: 1; Levha 49b: 5-6; Levha 64f: 5-6, 9).[382]

6- İçe dönük ağız kenarlı, dik ağızlı, kısa boyunlu çömlekler (Levha 4b: 6).[383]

7- Yuvarlatılmış ağız kenarlı, dik ağızlı, uzun veya kısa boyunlu çömlekler (Levha 2a: 3; Levha 3a: 9, 12, 13; Levha 4b: 5; Levha 11d: 1; Levha 23a: 9; Levha 64f: 7, Levha 64g: 2)

8- Yuvarlatılmış ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, uzun veya kısa boyunlu çömlekler (Levha 3a: 1, 2, 11; Levha 4b: 8; Levha 23b: 3; Levha 28a: 2; Levha 64ı: 4).[384]

9- Yuvarlatılmış ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, kısa boyunlu çömlekler (Levha 3a: 15).. [385]

10- Düzleştirilmiş ağız kenarlı, dik ağızlı, kısa boyunlu çömlekler (Levha 2a: 2; Levha 5a: 2; Levha 48a: 1; Levha 49b: 9).[386]

11- Düzleştirilmiş ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, uzun ve kısa boyunlu çömlekler (Levha 7a: 1-2; Levha 60a: 1).

12- Dışa kalınlaştırılarak yuvarlatılmış ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, kısa boyunlu çömlekler (Levha 3a: 11).[387]

13- İçe kalınlaştırılarak yuvarlatılmış ağız kenarlı, dik ağızlı uzun boyunlu çömlekler (Levha 2a: 3; Levha 3a: 13; Levha 12a: 1; Levha 64g: 2) yer almaktadır.[388]

---

[380] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.70: 1-2, 57, 9, Fig. 77: 19, 16,18'e, Kuruçay Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig.89: 47, 50, 51, 88'e bakınız.
[381] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.69: 57'ye bakınız.
[382] Pekmez Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.85: 6'ya bakınız.
[383] Pekmez Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.83: 13'e bakınız.
[384] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.69: 78-80'e, Pekmez Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig. 81: 25'e bakınız.
[385] Pekmez Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.81: 1, 24'e bakınız.
[386] Kuruçay Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig.95: 24'e bakınız.
[387] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.70: 59'a, Pekmez Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.81: 74'e bakınız.
[388] Pekmez Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.81: 2'ye bakınız.

Çanak ve kâse formları arasında ise;

1- Basit ağız kenarlı, dik ağızlı, yarı küresel gövdeli kâse veya çanaklar (Levha 3b: 11, 12; Levha 11c: 6; Levha 20a: 4; Levha 22a: 10; Levha 49a: 10; Levha 64ı:1).[389]

2- Basit ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, yarı küresel gövdeli çanak (Levha 3c: 2; Levha 11b: 8; Levha 64ı: 5,6, 7).[390]

3- Basit ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, yarı küresel gövdeli kâse veya çanaklar (Levha 2a: 6).[391]

4- Basit ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, konik gövdeli çanaklar (Levha 3c: 3; Levha 11b: 1-6; Levha 22a: 7; Levha 23b: 9; Levha 49a: 5;Levha 64g: 6; 64h: 3, 4; 64ı:3).[392]

5- Basit ağız kenarlı, dik ağızlı, keskin omuzlu çanaklar (Levha 21a: 5; Levha 22a: 9).

6- Basit ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, keskin omuzlu çanaklar (Levha 20a: 1, 3).[393]

7- Basit ağız kenarlı, dik ağızlı, keskin gövdeli çanaklar (Levha 21a: 4).[394]

8- Basit ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, keskin gövdeli çanaklar (Levha 3b: 6; Levha 12b: 4; Levha 48a: 10).[395]

9- Basit ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, keskin gövdeli çanaklar (Levha 20a: 1).

10- Basit ağız kenarlı, düz veya dışa eğik ağızlı, ince cidarlı derin kâseler (Levha 64g: 3).[396]

---

[389] Pekmez Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.81: 48, 52-53, Fig.83: 40 (Fig.389)'a, 14 (Fig. 393), Fig. 85: 8, Kuruçay Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig. 93: 13'e bakınız.

[390] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.70: 27, Pekmez Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.85: 3, Kuruçay Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig. 89: 62, 64, 67, Fig. 93: 11'e bakınız.

[391] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.74: 25-26, 49-50, Fig.79: 39, 50, Fig.77: 25, Pekmez Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.81: 21-22 (Fig. 377), 6-8, 11-12 (Fig. 384), Kuruçay Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig. 89: 3, 63, 65, Fig. 91: 1'e bakınız.

[392] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.74: 1-3, Fig. 77: 2, 26-27, Fig. 79: 35, 36, Pekmez Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.81: 21-22 (Fig. 377), 6-8, 11-12 (Fig. 384), Kuruçay Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig. 89: 3, 63, 65, Fig. 91: 1'e bakınız.

[393]Pekmez Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.85: 17'ye bakınız.

[394] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.77: 34'e bakınız.

[395] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.77: 4, Fig. 79: 56-58, Fig. 80: 3-6'ya bakınız..

[396] Kuruçay Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig. 89: 25, Fig.91: 6'ya bakınız.

11- Dışa dönük ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, yarı küresel gövdeli çanaklar (Levha 3b: 1,2; Levha 4b: 7; Levha 11c: 5; Levha 22a: 11).[397]

12- Dışa dönük ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, konik gövdeli kâse ve çanaklar (Levha 3c: 4; Levha 22a: 8; Levha 23b: 7, Levha 55a: 2; Levha 64h: 5).

13- Dışa dönük ağız kenarlı, konik gövdeli tabaklar (Levha 12b: 5).

14- Dışa dönük ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, derin kâseler (Levha 21a: 2; Levha 23b: 15).

15- İçe dönük ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, yarı küresel gövdeli çanaklar (Levha 16a: 2)

16- İçe dönük ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, keskin omuzlu çanaklar (Levha 48a: 9; Levha 51a:3).[398]

17- İçe dönük ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, keskin gövdeli derin kâse veya çanaklar (Levha 49a: 7, 9, 15).

18- Yuvarlatılmış ve basit ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, dışbükey (keskin gövdeli) çanaklar (Levha 3b:4, 5, 6; Levha 3c: 1; Levha 12b: 4; Levha 21a: 6; Levha 23a: 1-5, 8; Levha 28a:1; Levha 48a: 10).[399]

19- Yuvarlatılmış ve basit ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, yarı küresel gövdeli sığ çanaklar (Levha 3b: 8; Levha 11c: 2; Levha 35c: 5; Levha 48a: 5; Levha 64g: 8; Levha 64ı: 2).[400]

20- Yuvarlatılmış ağız kenarlı, dik ağızlı, yarı küresel gövdeli sığ çanaklar (Levha 3b: 15; Levha 11c: 1; Levha 23a: 7; Levha 48a: 2, 4; Levha 49a: 14).

21- Yuvarlatılmış ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, konik gövdeli çanaklar (Levha 52a: 1; Levha 59a: 6-7).[401]

22- Yuvarlatılmış ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, keskin gövdeli çanaklar (Levha 28a: 1).

23- Düzleştirilmiş ağız kenarlı, dik ağızlı, yarı küresel gövdeli çanaklar (Levha 12b: 1).

24- Düzleştirilmiş ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, konik veya yarı küresel gövdeli kâse ve çanaklar (Levha 2a: 8; Levha 49a: 11; Levha 49b: 10).[402]

---

[397] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig. 69: 2, 4-5, 9, Fig. 70: 31, 32, Fig. 79: 20'ye, Pekmez Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.81: 51'e, Kuruçay Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig. 93: 14'e bakınız.

[398] Pekmez Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.83: 22'ye bakınız.

[399] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig. 79: 29, 33-34, Fig. 80: 1-2'ye bakınız..

[400] Kuruçay Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig. 91: 2'ye bakınız.

[401] Pekmez Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.81: 48'e bakınız.

25- Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, dik ağızlı derin çanaklar (Levha 49a: 4).

26- Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, konik gövdeli çanaklar (Levha 35c: 2).[403]

27- İçe kalınlaştırılmış ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, konik gövdeli kulplu ve kulpsuz çanaklar (Levha 64h: 1, 7).

28- İçe ve dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, dik ağızlı, yarı küresel gövdeli çanaklar (Levha 35c: 3-4) tespit edilmiştir.[404]

Söz konusu kaplara ait düz (Levha 2a: 7; Levha 3b: 16, 17; Levha 49a:14; Levha 49b: 15, 16, 17; Levha 61a:2; Levha 64g:9), halka (Levha 23a: 12; 64g:10), disk (Levha 23a: 11), yüksek (Levha 23a: 11) olmak üzere dört dip formu ve kaideler (Levha 21a: 11) tespit edilmiştir. Tutamaklar ve şerit kulplar kullanılmış olup, kapların iç ve dış kısmına yapılmış linear çizgilerden oluşan beyaz boya bezeme (Levha 23b: 13-15, Levha 48a: 6),[405] açkı bezeme (Levha 4b: 3, Levha 7a: 1),[406] oluk bezemeye sahip (Levha 49b: 12)[407] keramik örnekleri ele geçmiştir.

Genel olarak değerlendirildiğinde, Yukarı Menderes Havzası'nda tespit edilen Geç Kalkolitik Çağ keramiklerinin Beycesultan Höyük'ün Geç Kalkolitik tabakaları ile birebir uyum gösterdiği anlaşılmaktadır. Bölge içindeki Aphrodisias ve Kusura dışında, yakın çevredeki keramik kültürlerinin bazı özelliklerinin de Yukarı Menderes Havzası'nın genelinde görüldüğü söylenebilir. Yukarıda da değindiğimiz gibi bazı formların özellikle Göller Yöresi yerleşimleri ile benzerlik gösterdiği söylenebilir.

---

[402] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig. 77:3'e bakınız.
[403] Pekmez Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.81: 4'(Fig.377) e bakınız.
[404] Pekmez Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.81: 6'(Fig.377) ya bakınız.
[405] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig. 69: 1, 3, 6, 15-17, 23-25, 35-37, 42, 47, 51, 54-55, 58-60, 63-62, 71-73, 76, Fig. 70: 14-24, 28-44, 50, 53, 68-77, Fig.74: 1-3, 17, 19-22, 46, 64, Fig. 77: 10, 12, 22, 40'a, Pekmez Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig.81: 5, 9 (Fig.377) a, Fig. 81: 11, 13, 15, 21, 25, 27, 38, 39-68,'e (Fig. 384), Kuruçay Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig. 95: 11'e bakınız.
[406] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig. 74: 9-10'a bakınız.
[407] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig. 74: 54, Kuruçay Höyük'teki benzer örnekleri için metin içindeki Fig. 89: 38, 55, 58, 73'e bakınız.

IV.2.1. Yerleşim Düzeni ve Bölgesel Yerleşim Analizi

Yukarı Menderes Havzası Geç Kalkolitik Dönem yerleşimlerinin bölgenin ovalık kesimlerinde yer aldığı, 28 no'lu yerleşim dışında bölgenin dağlık alanlarında ya da plato kesiminin yerleşim yeri olarak tercih edilmediği gözlenmektedir. Genellikle su kaynaklarına yakın noktalarda kurulmuş olan yerleşimlerin daha çok Çivril (Alan A) ve Baklan (Alan C) Ovaları'nda yoğunlaştığı saptanmıştır.

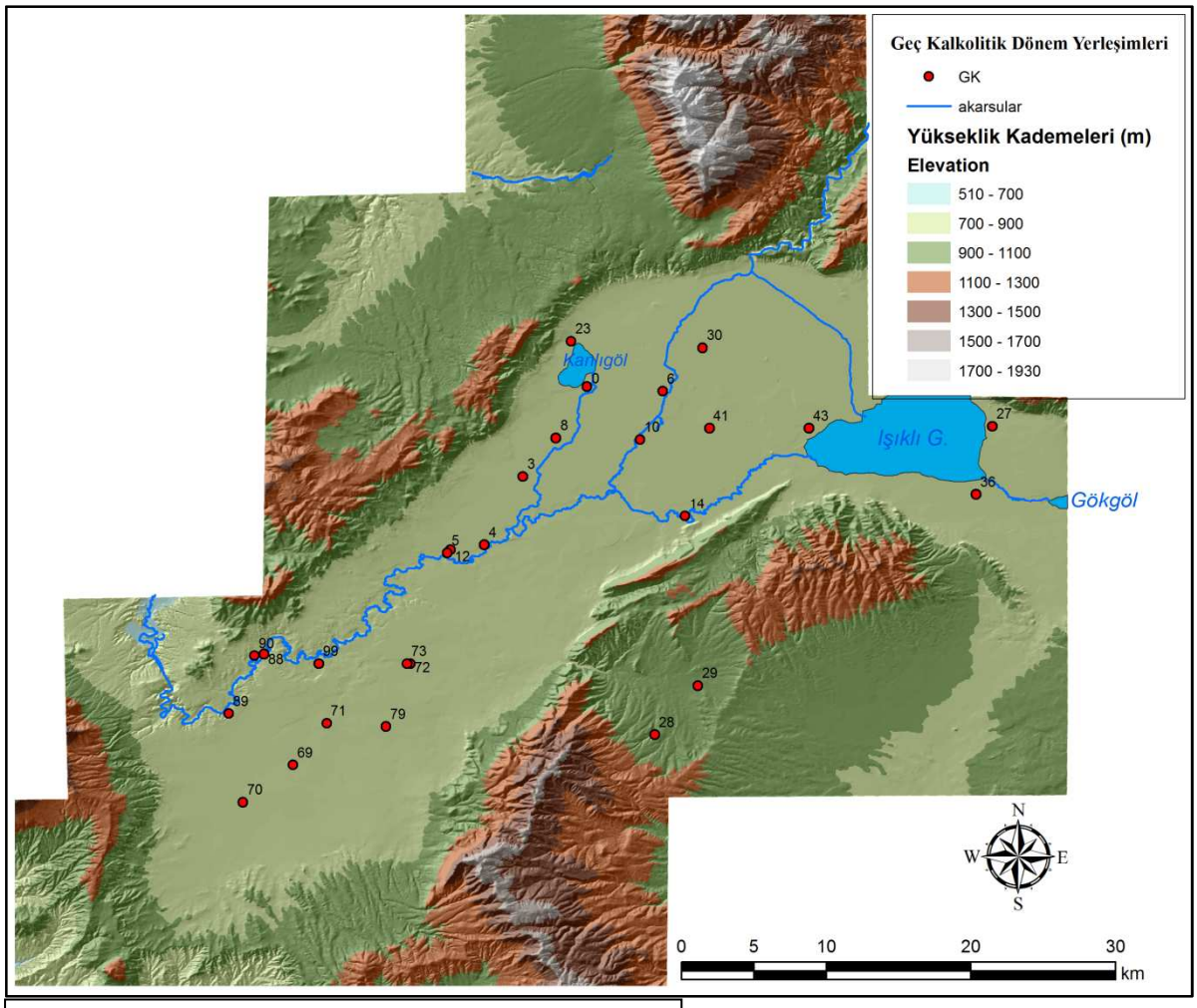

Fig. 97: Geç Kalkolitik Dönem Yerleşimleri

Alan A'da yer alan Geç Kalkolitik yerleşimleri, Büyük Menderes Nehri'nin her iki yakasında ve eski su mecralarının yakınında, belli alanlarda birbirlerine yakın mesafede konumlanmışlardır. Alan B'deki tek Geç Kalkolitik yerleşim ovalık alanda, Alan C'de biri nehir kenarında (99) altısı geniş ovalık düzleminde ve bazıları birbirine yakın

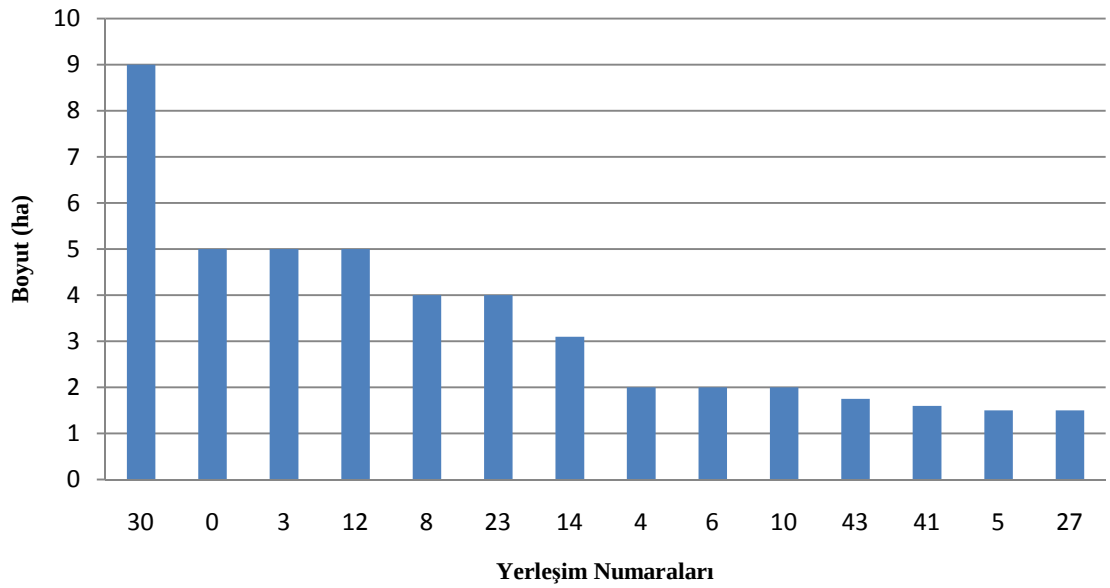
mesafede yer alan alanlar içinde iskân edilmiştir. Alan D'de ise vadi boyunca tespit edilen üç yerleşimin ikisi nehrin iki ayrı yakasında olmakla birlikte birbirine yakın mesafede yer almaktadır.

Yerleşimlerin tamamına yakın bir kısmının ovalık düzlemde yer alması tarımın geçim modelinde önemli bir paya sahip olduğu izlenimi yaratmaktadır. Aynı zamanda Neolitik-Erken Kalkolitik Dönemin dağınık yerleşim şablonundan kısmen farklılaşarak, Geç Kalkolitik Dönem yerleşimlerinin belli alanlarda yoğunlaştığı gözlenmektedir.

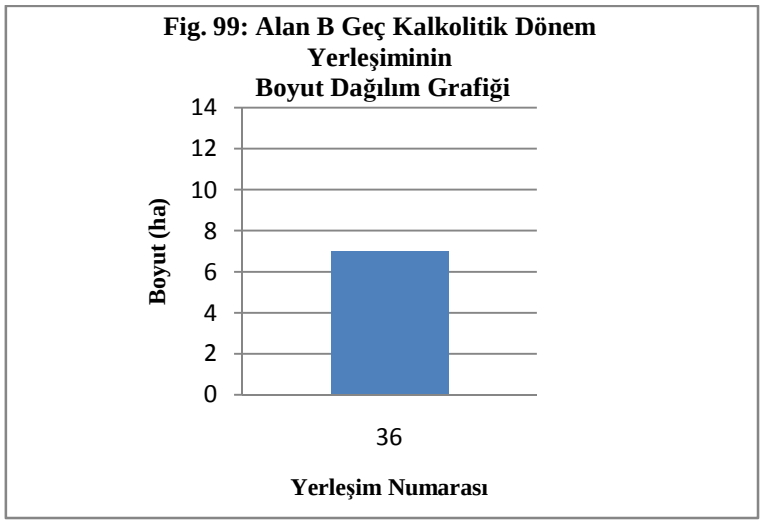
Yerleşimlerin Boyutu ve Nüfus Yoğunluğu:

Alan A'da yer alan yerleşimlerin boyutu 1,5 ila 9 hektar arasında değiştiği ve alanın 56 ile 900 kişi arasında bir nüfusu barındırdığı tespit edilmiştir.

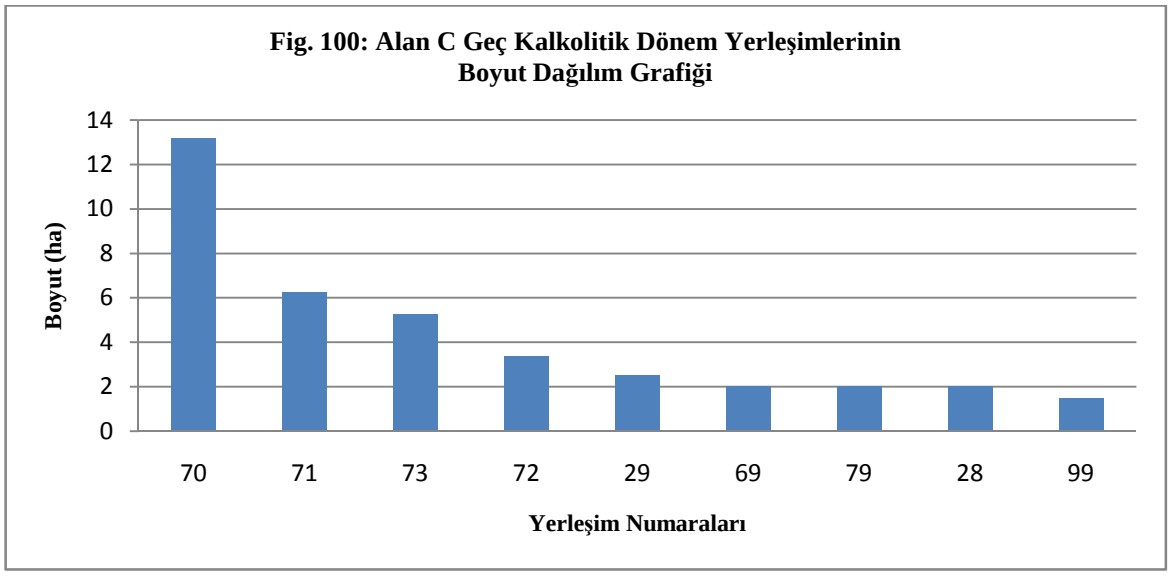
Fig. 98: Alan A Geç Kalkolitik Dönem Yerleşmelerinin Boyut Dağılım Grafiği

Bölgedeki en büyük yerleşim 9 hektar boyutu ile Ömer Höyük (30) olup bu yerleşimi 5 hektar boyutu ile Beycesultan Höyük (0), Yassı Höyük (3) ve Çayıryanı Höyük (12), takip etmektedir. Alan B'de yer alan tek Geç Kalkolitik merkez 7 hektar boyutu ile İkiz Höyük 2 yerleşimi olup 700 kişilik bir nüfus kapasitesine sahipken Alan C'deki Geç Kalkolitik yerleşimlerin boyutu, 1,5 ile 13,2 hektar arasında değişmekte ve ortalama 150 ila 1320 kişilik bir nüfusu barındırdığı tespit edilmektedir.

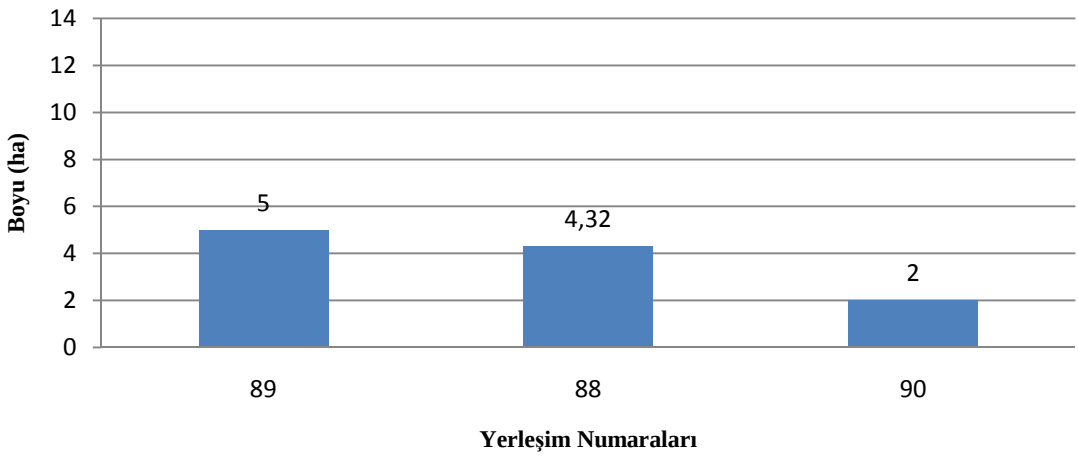

Alan A'dan sonra bölgedeki en yoğun iskânın olduğu Alan C'de en büyük yerleşim 13,2 hektar boyutu ile Kepir Höyük (70)'tür. Kepir Höyüğü 6,25 ve 5,25 hektar boyutları ile Baklan-Karaca Höyük (71) ve Şenlikli Deresi 2 (73) yerleşimleri takip etmektedir.

Alan D'de havza boyunca yer alan üç yerleşimin ikisi 5 ve 4.32 hektar ile birbirine yakın boyutta olup 432-500 kişilik bir nüfusa sahipken, biri 2 hektar ile 200 kişilik bir nüfusu içermektedir.

Fig. 101: Alan D Geç Kalkolitik Dönem Yerleşimlerinin Boyut Dağılım Grafiği

Yukarıda sunulan veriler genel olarak değerlendirildiğinde, Geç Kalkolitik Dönem ile birlikte Yukarı Menderes Havzası'ndaki yerleşimlerin boyutlarında ve buna bağlı olarak havzanın genelindeki nüfus yoğunluğunda bir değişimin olduğu anlaşılmaktadır. Neolitik-Erken Kalkolitik Dönemden itibaren devam eden yerleşimlerin büyük bir kısmının SA (Seçilmiş Alan) ları içindeki materyallerin dönemsel dağılımlarından elde edilen veriler, yerleşimlerin Geç Kalkolitik Dönemde büyüdüğünü ortaya koymuştur. Örneğin, Çayıryanı Höyük (12), Neolitik-Erken Kalkolitik Dönemde 3 hektar iken Geç Kalkolitik Dönemde 5 hektara, Kepir Höyük (70) 3 hektardan 13,5 hektara, Baklan-Karaca Höyük (71) 2 hektardan 6,25 hektara, Asar Höyük'ün (88) ise 2 hektardan 4,32 hektara ulaştığı belirlenmiştir. Öte yandan yeni kurulan yerleşimlerin de bir önceki sürecin boyut aralığından daha büyük olduğunun altı çizilmelidir.

Yerleşimlerin Boyut Dizilimi Dağılımı: Yukarı Menderes Havzası'nda yer alan Geç Kalkolitik yerleşimlerden elde ettiğimiz Boyut Dizilimi Dağılımı (BDD) grafikleri,[408] Alan A'da Neolitik Dönem ile kıyaslandığında ideal dizilime daha yakın bir eğri, Alan C'den elde edilen ise ideal dizilimine neredeyse tamamen uygun bir eğri ortaya koymaktadır.

[408] Alan B tek yerleşim ile temsil edilmesinden ötürü, boyut dizilimi kuralı analizinin yapılması mümkün olamamıştır.

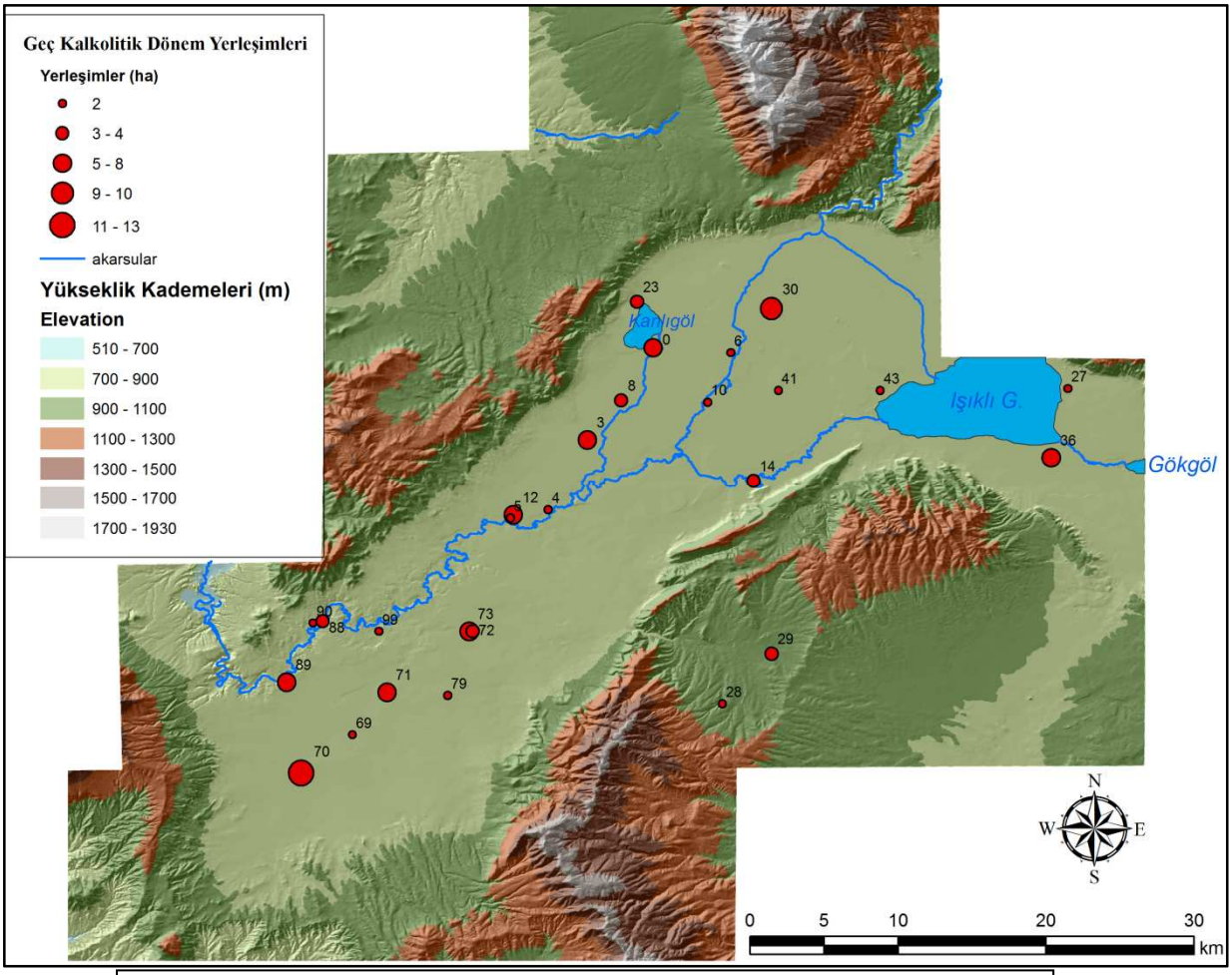

Fig. 102: Geç Kalkolitik Dönem Yerleşimlerinin Boyutsal Dağılımı

Öte yandan bir önceki sürece benzer şekilde Alan D yerleşimlerinin grafiği dış bükey bir eğri içermektedir. İdeal dizilime uygun bir eğrinin varlığı bölgedeki yerleşimlerin birbirleri ile iyi bir biçimde entegre olduğuna işaret etmektedir. Diğer bir deyişle, yerleşimler, birbirleri ile arasındaki etkileşimin, bilgi ve mal aktarımının yüksek düzeyde olduğu bir sistem içinde bulunmaktadır. Öte yandan bu durum bölgede, bütün kaynakları bünyesinde toplayan tek bir merkezin varlığına ya da mevcut gücün tamamen dağınık olduğu anlamına gelmemektedir. İdeal dizilim, bölgedeki yerleşimlerdeki otoritenin dengeli bir dağılımı olduğu zaman ortaya çıkmaktadır. Bu bağlamda, BDD grafiklerinden elde edilen veriler, Geç Kalkolitik Dönemde özelikle Alan C'de bu duruma yakın bir yerleşim sisteminin varlığını göstermektedir.

Fig. 103: Alan A Yerleimlerinin BDD Grafiği

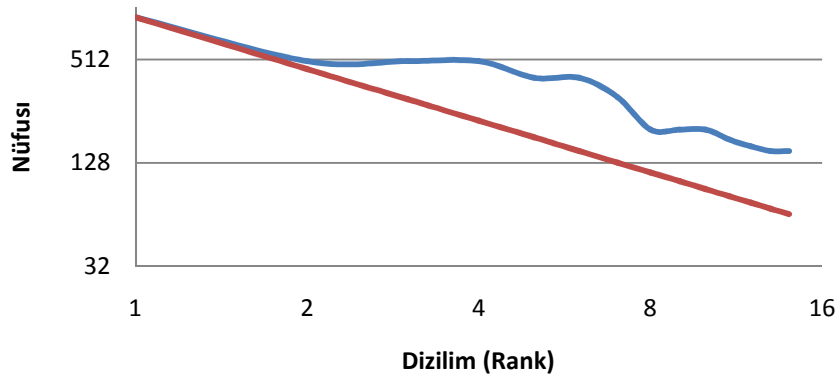

Fig. 104: Alan C Yerleşimlerinin BDD Grafiği

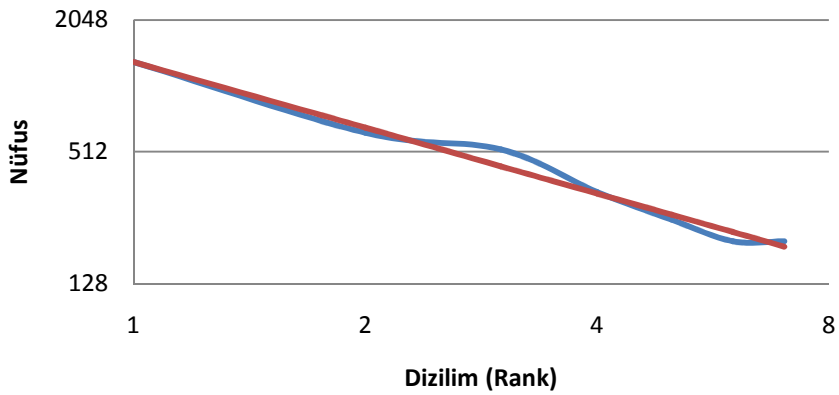
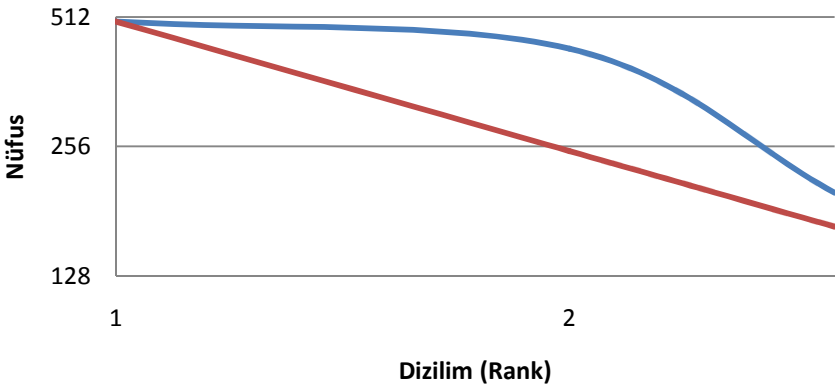

Fig. 105: Alan D Yerleşimlerinin BDD Grafiği

Yerleşimlerin Erim Alanı Analizi: Geç Kalkolitik Dönemde, Yukarı Menderes Havzası içinde belirlediğimiz alanlarda yer alan yerleşimlerin bünyesindeki nüfusu besleyebilmek için gerekli art alan hesapları aşağıdaki gibi bir tablo ortaya koymaktadır.

ALAN A			ALAN B			ALAN C			ALAN D		
Yerleşim No	Nüfus (kişi)	Tarımsal Kullanım Alanı (ha)	Yerleşim No	Nüfus (kişi)	Tarımsal Kullanım Alanı (ha)	Yerleşim No	Nüfus (kişi)	Tarımsal Kullanım Alanı (ha)	Yerleşim No	Nüfus (kişi)	Tarımsal Kullanım Alanı (ha)
30	900	288	36	700	224	70	1320	528	89	500	200
0	500	160				71	625	250	88	432	172,8
3	500	160				73	525	210	90	200	80
12	500	160				72	336	134,4			
8	400	128				69	200	80			
23	400	128				79	200	80			
14	310	99,2				29	250	80			
4	200	64				28	200	64			
6	200	64				99	150	60			
10	200	64									
43	175	56									
41	160	51,2									
5	150	48									
27	150	48									

Fig. 63: Analiz Alanlarının nüfusu ve nüfusu besleyebilmek için gerekli tarım arazileri

Bu değerler, yerleşimlerin birbirlerine mesafesi ölçüt alınarak her biri için olası çevre kullanım alanını oluşturmamızı sağlayan Thissen Poligonu ile birleştirildiğinde, hemen hemen bütün yerleşimlerin kendi kullanım alanları içindeki arazisinin, bünyesindeki nüfusu besleyebilecek düzeyde tarımsal art alanı karşıladığı görülmektedir. Yalnızca Alan A'da yer alan 5 ve 12 numaralı yerleşimlerin tarımsal kullanım alanları birbirleri ile kesişmektedir. Alan C'de ise birbirlerine son derece yakın mesafede kurulmuş olan 72 ve 73 numaralı yerleşimlerin tarımsal kullanım alanları kesişmektedir. Söz konusu yerleşimlerin, birbiri ile ilişkili insan grupları tarafından iskân edildiği düşünülebilir. Bu durum ile ilişkili diğer bir olasılık, yerleşimlerin materyal kültür ile

tanımlayamayacağımız kısa bir süre zarfında herhangi bir sebeple terk edilip hemen yakınında yeni bir alana kurulmuş olabileceğidir.

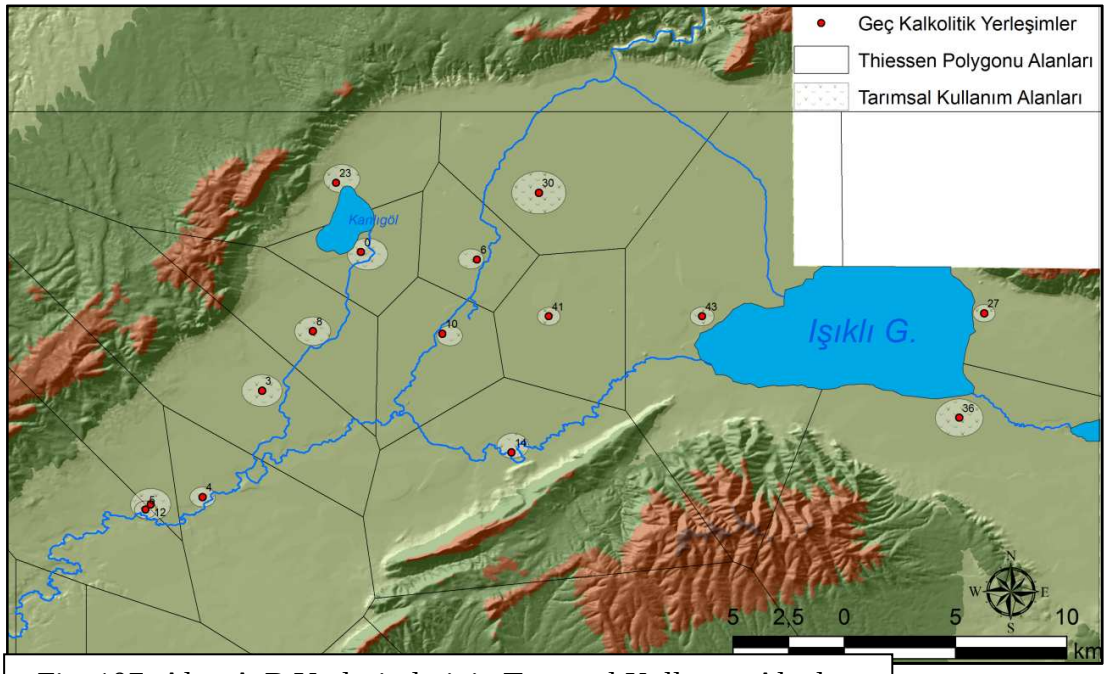

Fig. 107: Alan A-B Yerleşimlerinin Tarımsal Kullanım Alanları

Alan D'de Menderes Nehri'nin her iki yakasında kurulmuş ve diğer alanlardan farklı olarak bulunduğu doğal çevre itibariyle daha sınırlı tarım arazisine sahip olan yerleşimlerin, Geç Kalkolitik Dönemde barındırdıkları nüfusu besleyebilecek düzeyde olduğu anlaşılmaktadır.

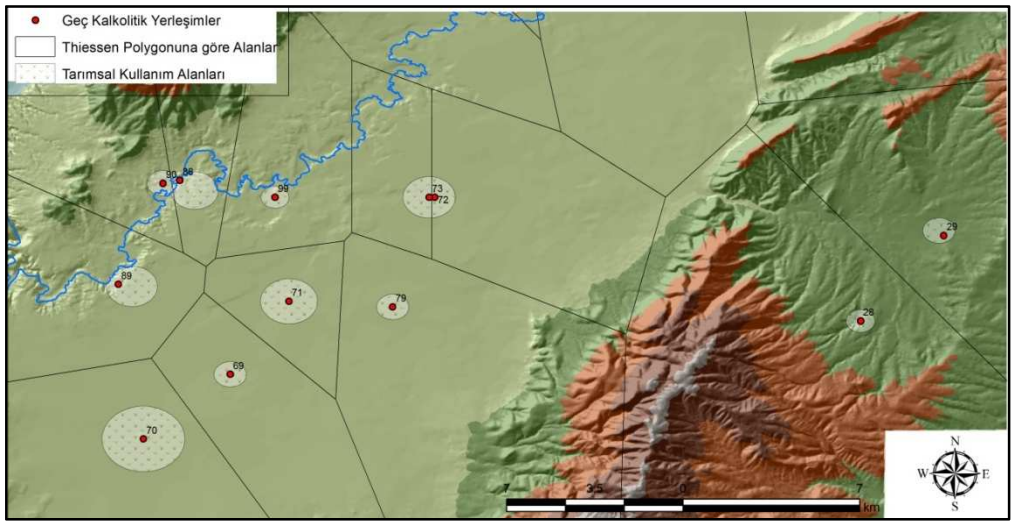

Fig. 108: Alan C-D Yerleşimlerinin Tarımsal Kullanım Alanları

IV.2.2. Anahtar Kazılar ve Yüzey Araştırmaları Verileri Işığında Kültürel, Sosyal ve Ekonomik Süreç

Geç Kalkolitik Dönemde, Yukarı Menderes Havzası'ndaki yerleşimlerde tespit ettiğimiz keramikler, bölgenin tamamında benzer tipte materyal ile temsil edilen son derece homojen bir kültürün varlığını ortaya koymaktadır. Araştırma bölgesi içinde yer alan Beycesultan Höyük ve Aphrodisias-Pekmeztepe'de yapılan kazılar ile arkeolojik tabakalar ile tanımlayabildiğimiz bu kültürün, Yukarı Menderes Havzası'nın ötesinde bir yayılım alanına sahip olduğu tespit edilmiştir. Örneğin, J. Mellaart ve D. French'in gerçekleştirdiği yüzey araştırmaları, Beycesultan Höyük kazılarında ortaya çıkarılan "Geç Kalkolitik Kültürü"nün bazı yerel özellikler ile birlikte Güney Batı Anadolu'nun büyük bir kısmında görüldüğüne ilişkin veriler ortaya koymuştur.[409] Mellaart'ın Beycesultan Geç Kalkolitik Dönem Kültürü'nün yayılım alanını işaretlediği haritası, kuzeyde Gediz Havzası, doğuda Konya ve civarı, güneyde Göller Yöresi ile Karain ve Çarkin Mağaraları'nı kapsayacak şekilde uzanan bir bölge, batıda ise Büyük Menderes Havzası boyunca Milas Ovası ile Ege Denizi'ne açılan bir alanı kapsamaktadır.[410] Nitekim Göller Yöresi'nde sonraki süreçte de yapılan yüzey araştırmaları ve kazılar söz konusu kültürün yayılımını doğrular nitelikte sonuçlar ortaya koymuştur. Aynı zamanda Elmalı Ovası'ndaki yüzey araştırmaları ve kazılar da Mellaart'ın yayılım haritasının güneye doğru daha da genişletilmesi gerektiğini göstermiştir. E. Akdeniz ve S. Günel'in Aşağı Menderes Havzası'nda yürüttüğü çalışmalar, Mellaart'ın belirttiği yayılım alanı ile koşut sonuçlar ortaya koyarken Iasos ve Milet'te gerçekleştirilen kazılarda tespit edilen keramikler, kültürün kıyı kesime olan kültürel açılımı tanımlanmasını sağlayan merkezler olarak ön plana çıkmaktadır. Keramik envanterinde yapılan karşılaştırmalar sonucunda, özellikle Güneydoğu Ege Adaları ile tespit edilen benzerlikler gözetilerek bu kültürün deniz aşırı yayılımının da olduğu belirtilmektedir.[411] Burada ilginç olan bir özellik, yalnızca Güneybatı Anadolu'da değil, Batı Anadolu'nun tamamında gerçekleştirilen kazılarda, son derece zayıf kültürel tabakalar ile tespit edilen Geç

[409] Lloyd ve Mellaart 1962: 103; French 1961: 103.
[410] Lloyd ve Mellaart 1962: 104,105;Map II.
[411] Söz konusu benzerlikler Beycesultan ile başta Saliagos, Poliochni ve Tigani olmak üzere Ege Adaları'nda pek çok merkezde beyaz boyalı malları arasında büyük benzerlikler vardır (Sampson 1984: 239; Melas 1988: 110).

Kalkolitik Dönemin Beycesultan Höyük'te yaklaşık 13 metre depozit içinden yirmi tabaka ile tespit edilmesidir. Her ne kadar dar alanda kazı çalışmalarının gerçekleştirilmesinden ötürü mimari yapılanmaya ilişkin detaylı veriler ortaya koyamasa da, söz konusu yerleşimden elde edilen materyaller bölgede Geç Kalkolitik Dönemin kesintisiz ve uzun bir süre zarfında yaşandığını belgeler niteliktedir.

Yukarı Menderes Havzası'nda yukarıda belirtilen ölçekteki bir alana, özgün özelliklerini koruyarak yayılan Geç Kalkolitik Kültürü oluşturan toplulukların, sosyal örgütlenme biçimi ve ekonomik yapılarına ilişkin verilerin nasıl olduğu konusunda bölgesel yerleşim analizi sonuçları, öncelikle Geç Kalkolitik Dönem ile birlikte bölgede yerleşim sayısının ve buna bağlı nüfusun artış gösterdiğini ortaya koymuştur. Daha önce de belirttiğimiz gibi, Neolitik-Erken Kalkolitik süreçten tamamen farklı bir kültür ile temsil edilen Geç Kalkolitik Çağı oluşturan halk topluluklarının, bölgeye bir göç hareketi ile geldiği görüşü kabul edildiği takdirde, Yukarı Menderes Havzası'nın bu yeni gelen halk toplulukları için önemli bir iskân alanı olarak tercih edildiği öngörülebilir. Geç Kalkolitik Dönem ile birlikte bölgede var olan yerleşimlerin neredeyse yarısı terk edilmiş, on yedi yerleşim ise Geç Kalkolitik Dönem ile birlikte ilk defa kurulmuştur. Bu yeni kurulan yerleşimlerin tamamının bölgenin ovalık kesimlerini yaşam alanı olarak seçmesi, yerleşimlerin ekonomik modelinin daha çok tarıma dayandığını ve belli alanlarda toplanmalarından ötürü aralarındaki etkileşimin son derece yoğun olduğu varsayılabilir. Nitekim özellikle Baklan Ovası'nı kapsayan Alan C'de yapılan Boyut Dizilimi Analizi, bölgedeki yerleşimlerin birbirleri ile entegrasyon düzeyinin son derece yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Öte yandan söz konusu yerleşimlerin her birinin barındırdığı nüfusu besleyebilmek için gerekli tarımsal alana sahip olması, ekonomik olarak her bir yerleşimin kendi kendine yeter düzeyde olduğunu göstermektedir. Genel olarak değerlendirildiğinde Geç Kalkolitik Dönemde yerleşimlerin belli alanlara kümelenmesi ve bu bağlamda kümelenilen alanlarda her birinin birbiri ile etkileşim halinde olmasını sağlayacak mesafede yer alması yerleşimlerin entegrasyon düzeyinin artış göstermesine neden olmuştur. Öte yandan analiz sonuçları, bu süreçte bazı yerleşimlerin boyutları ve barındırdıkları nüfusu ile ön plana çıkmasına rağmen henüz tam anlamıyla merkezileşmeye ilişkin veri sağlamamaktadır.

Bölgesel yerleşim analizi sonuçları Yukarı Menderes Havzası'nda böyle bir tablo ortaya koymaktayken, yerleşim özelinde nasıl bir örgütlenme biçiminin olduğuna ilişkin çıkarımlara, hem çekirdek bölgeden hem de söz konusu kültürün yayılım alanı içinde olan anahtar yerleşimlerden elde edilen arkeolojik veriler değerlendirilerek ulaşılacaktır. Bu konuda ele alınacak anahtar yerleşimler, Beycesultan Höyük, Aphrodisias-Pekmeztepe, Kuruçay ve Bağbaşı yerleşimidir.

Mimari yapılanma ve yerleşim içi örgütlenmeye ilişkin arkeolojik veriler

Geç Kalkolitik Dönemin en erken sürecini temsil eden Geç Kalkolitik 1 Dönemini temsil eden mimari yapılara ilişkin son derece sınırlı mimari kalıntılara rastlanmıştır. Söz konusu sürece ait mimari unsurların tespit edildiği tek yerleşim olan Beycesultan Höyük'te gerçekleştirilen kazı çalışmalarının yalnızca tek ya da iki mekânın belli kısmına ait mimari unsurları ortaya çıkarılabilecek ölçekte dar bir alanda gerçekleştirilmiş olması, dönemin genel mimari planlamasına ilişkin geniş kapsamlı çıkarımlar elde edilmesini engellemektedir. Söz konusu mimari kanıtlardan elde edilen sınırlı veriler, Geç Kalkolitik 1 Dönemi'ne ait yapıların dörtgen planlı yan yana inşa edilmiş ancak bağımsız duvarlara sahip yapılardan oluşmuş olabileceğini göstermektedir (Fig. 68: XXXV. tabaka). Aynı zamanda yapıların çift odalı olabileceğini gösteren ara bölme duvarı tespit edilmiştir. Yapıların iç düzenlenmesine ilişkin tek unsur ise mekân içi depolamaya işaret eden bir tahıl sandığıdır. (Fig. 68: XXXVI. tabaka). Geç Kalkolitik 2 Dönemine ait 7.50x2.20 m boyutlarında birbirine bitişik iki ev ya da aynı evin iki odası olabilecek bir yapı, söz konusu süreçte mekânların iç kullanım alanlarına ilişkin bilgi vermesi açısından önemlidir. Bu sürece ait yapıların gerek mimari planı gerekse iç düzenlenmesi ve tasarımında belli bir standartlaşmanın olduğu görülmektedir. Genellikle birbirinden bölme duvarı ile ayrılan iki mekândan oluşan yapıların her birinin içinde merkezi bir noktaya ya da uzun duvarlardan birine bitişik olarak konumlandırılmış bir fırın yer almaktadır. Aynı zamanda yapıların neredeyse tamamında günlük alışılagelen etkinliklerin gerçekleştirildiğine ilişkin in situ durumunda tüm kaplar ya da bu kapların sabit durduğuna işaret eden sıvalı kap altlıkları, öğütme taşları, platform, depolama sandıkları gibi materyaller tespit edilmiştir (Fig.71-73). Geç Kalkolitik 3 Dönemine ait yapıların

da benzer tipte mimari unsurların olduğu anlaşılmakla beraber, mekânların mimari planı bir önceki sürece göre farklılık göstermektedir. Özellikle XXVII. tabakadaki yapıya bitişik olarak tasarlanmış ve sadece depolama işlevine sahip olan yapı, bağımsız depolama anlayışının varlığını göstermesi açısından önemlidir (Fig. 75). Genel olarak değerlendirildiğinde her ne kadar Beycesultan Höyük Geç Kalkolitik Çağ topluluklarının mimari yapılanma ve bu bağlamda yaşam biçimine ilişkin genel bazı çıkarımlara ulaşmak güç olsa da, en azından tespit edilen yapıların, bir ailenin günlük yaşamsal aktivitelerini gerçekleştirebileceği bağımsız çekirdek bir birim olarak değerlendirilebilmesi mümkündür. Kazısı gerçekleştirilen alanda ortak avlu ile ilişkilendirilebilecek bir yapıya rastlanmasa da, bu işlevde olabilecek alanların olması durumunda bile, her bir evin kendi ihtiyaçları doğrultusunda aktif olarak kullanıldığına ilişkin veriler elde edilebilmektedir.

Aphrodisias-Pekmeztepe'de tespit edilen tek mimari kalıntı niteliğinde olan VIId tabakasındaki yapılar, dörtgen planlı olabilecek bir mekâna olabilecek duvarlar ile sınırlıdır. Söz konusu alanda taban üzerinde in situ olarak tespit edilen bazı buluntular, yapının günlük işlerle ilişkili kullanımına işaret etmesinin ötesinde bir kanıt sunmamaktadır (Fig. 82).

Geç Kalkolitik Çağ topluluklarının mimari yapılanması ve yerleşim içi örgütlenmesine ilişkin en detaylı bilgi edinebildiğimiz yerleşim Geç Kalkolitik Çağın son sürecine tarihlendirilen Kuruçay Höyük'tür. Kuruçay Höyük 6. tabaka yapıları, yerleşimin en dış halkasında yer alan yapılardan tasarlanarak oluşturulmuş savunma sistemi, avlu ve sokak yapıları ile son derece planlı bir mimari yapılanma ortaya koymaktadır. Her ne kadar mimari yapılanma belli bir ön planlamayı gerekli kılmaktaysa da yerleşim içinde yer alan yapıların yanındaki bir başka yapıya bitişik fakat bağımsız duvarlı olarak inşa edildikleri gözlenmektedir. Aynı zamanda yerleşimde tespit edilen 23 mekânın boyutlarında ve yapı tasarımında görülen bazı farklılıklar, yerleşim içi örgütlenmede bireysel eğilimlerin olduğuna işaret etmektedir. Söz konusu yapılardan sekiz tanesi yerleşmenin merkezine yakın bir noktada yer almakta diğerleri ise bu sekiz yapının etrafını çevrelemektedir. Merkezi kısımda yer alanlar gerek boyutu gerekse inşa tekniği açısından belli bir standartta olan ve genellikle birbirinden bağımsız

ya da birbirleri ile ilişkili kısa ortak duvarlara sahip yapılardır. Dış halkada yer alan yapılar ise genellikle yan yana konumlanmakla birlikte bağımsız duvarlı mekânlardan oluşmaktadır. Duru, yerleşimin merkezinde yer alan yapılar ile söz konusu yapıları çevreleyen dış halkadakilerin işlevsel açıdan farklılık gösterdiği ve bu bağlamda yerleşimde bir toplumsal farklılaşmanın mevcut olduğunu öne sürmektedir. Buna göre, dış halkada yer alan yapılar, sıradan kişilerin oturduğu konutlar olduğu, merkezi kısımda yer alan yapılardan ikisinin (5 ve 6 numaralı yapı) yerleşimin yöneticinin ikametgâhı olduğu, yine merkezi alanda yer alan bir yapının da (8 numaralı yapı) "tapınak" olarak işlev gördüğü varsayılmıştır.[412] 17m²'den 10m²'ye değişen boyutlarda iç kullanım alanına sahip dış halkada yer alan konutların, bazılarına eklenen küçük boyutlu hücre yapıların(Fig. 86: 9, 11, 21 numaralı yapılar) depolama işlevinde olabileceği düşünülmektedir.[413] Öte yandan söz konusu yapıların bazıları, birkaç konut ile ortak kullanıldığına işaret edebilecek şekilde konumlanmıştır (örneğin 21 nolu yapı). Dikdörtgen şekilli, tek odalı veya çok odalı olarak tasarlanmış yapıların bazılarının bir köşesinde ocak yer almaktadır. Genel olarak değerlendirildiğinde, dış halkada yer alan bu yapıların, çekirdek aileyi barındırabilecek boyutta bir iç kullanım alanına sahip olduğu düşünülebilir.

Seçkin yapıları olarak yorumlanan 5 ve 6 numaralı mekânlar, 44 m²'lik iç kullanım alanları ile yerleşimin dış halkasında yer alan yapılardan kısmen daha büyük boyutludur. İçerisinde tespit edilen özel nitelikli bazı buluntular ve iç tasarımından ötürü "Tapınak" olarak yorumlanan 8 numaralı yapı ise, 5 ve 6 numaralı yapı hemen arkasında bulunmaktadır. 35 m²'lik bir iç kullanım alanına sahip olan yapının merkezinde "Kerpiç Stelli Ocak/Sunak" ve bunun hemen karşı köşesinde özgün tasarımından ötürü yine kutsal olarak nitelendirilen bir ocak yer almaktadır. Bu her iki yapının arasında, kazıcısı tarafından "kutsal masa" olarak tanımlanan ve bir adak takdim yeri olduğu varsayılan içbükey kenarlı, dörtgen biçimli bir kil yükseltinin yanı sıra iç yüzeyi sıvalı yuvarlak bir çukur da yine ritüel uygulamaları ile ilişkilendirilerek bir "libasyon çukuru" olarak yorumlanmıştır.[414] Söz konusu buluntuların yanı sıra 8

[412] Duru 1996: 13.
[413] Eslick 1988: 27;
[414] Duru 1996: 19.

numaralı yapıda, iki tahıl sandığı ya da silo yapısı tespit edilmiştir. Daha sonraki evrede, (6A1) kutsal alanın doğu bitişiğine yapılan bir mekânın (24 numaralı yapı) (Fig. 87) içindeki çok sayıdaki tüm kap, bazı özgün kaplar ve büyük boyutlu depolama çömlekleri nedeni ile kutsal alana bağlı, bu yapının bazı ihtiyaçlarının depolanması ve eşyalarının korunması için yapılmış bir depo odası olarak kullanıldığı düşünülmektedir.[415] Burada dikkati çeken bir uygulama, 6 ve 8 numaralı yapılar arasında kalan alanda, 6 numaralı evin kapısının dış tarafına eklenen bir odacık (22 numaralı yapı) ve sokağın doğu ucuna konulan bir kapı vasıtasıyla kutsal alan ve seçkin yapılarına geçişin kontrol altına alınmasıdır (Fig. 86).[416] Kanımızca, kutsal alan işlevinde olduğu düşünülen yapının yerleşimdeki topluluğun tamamı için bir tapım yeri olup olmadığı mevcut veriler ile belirsizliğini korumaktadır. Her ne kadar yerleşimin merkezi alanına konumlanan yapılar arasında yer alsa da "kutsal alan" ın seçkin yapılarının hemen güneyinde yer alması ve birbiri ile ilişkili bazı mimari uygulamalar, söz konusu yapının seçkin yapıları ile ilişkili bir alan olma olasılığını da düşündürmektedir.

"Kutsal Alan" olarak nitelendirilen yapılardan bir diğeri, Kuruçay Höyüğün Geç Kalkolitik Dönem yerleşiminin son evrelerine ait olan (3. yapı katı) 56. yapıdır (Fig. 94).[417] Bu yapının büyük odasının güney duvarına dayandırılmış, kazıcısı tarafından "Ateş Sunağı" olarak tanımlanan ateş yakma ve hemen bu alana bitiştirilmiş kerpiçten bir duvar veya stel ile ritüel amaçlı olduğu varsayılan batı duvarı dibindeki kilden yapılmış iki kanal yapıya kutsal anlam yüklenmesinin temel nedeni olarak görülmektedir. Dörtgen planlı olan bu yapının bir büyük ve iki küçük odası bulunmakta olup yukarıda bahsedilen buluntuların tamamı büyük odadan tespit edilmiştir. Söz konusu yapının batı kenarına olasılıkla daha sonraki süreçte eklenmiş olan bir mekân daha bulunmaktadır (57 numaralı yapı). Daha sonra eklenen bu yapıdan bazılarının içinden tahıl örneklerinin bulunduğu yirmi adet tüm kap tespit edilmiş ve bu özelliğinden ötürü yapının, kutsal alanının yapımından bir süre sonra duyulan depo

[415] Duru 1996: 12; 19.
[416] Duru 1996: 11.
[417] Duru 1996: 19.

gereksiniminden dolayı inşa edildiği belirtilmiştir.[418] Bu yapı kompleksine bitişik olarak bir diğer mekânın içerisinde herhangi bir buluntu ele geçmemesinden ötürü işlevinin ne olduğu bilinmemekle birlikte bulunduğu konum itibariyle yapı kompleksinin bir parçası olduğu düşünülebilir.

Özel işlevli olarak nitelendirilen söz konusu yapıların tamamının planı, sıradan konutlar ile aynı olduğunun altı çizilmelidir. Seçkin yapıları olarak nitelendiriler yapılar merkezi konumu ve kısmen boyutu ile diğer yapılardan ayrılmaktadır. Kutsal işlevli olduğu düşünülen "Kerpiç Stelli Ocak/Sunak"ların özel işlevli olmayan sıradan konutlarda da tespit edildiği belirtilmiştir.[419] Bu yönüyle her ne kadar yalnızca "kutsal alan" olarak tanımlanabilecek bazı özel işlevli yapıların var olduğu düşünülse de sıradan konutlarda hali hazırda günlük yaşam aktiviteleri ile iç içe olan bir inanç sisteminin varlığı, özellikle "Kerpiç Stelli Ocak"lar ile somutlaşmıştır. Bu, daha sonraki süreçlerde de devam edecek olan geleneğin ilk örnekleri olarak karşımıza çıkmaktadır. Öte yandan bu durum, aynı zamanda bazı sıradan konutların "kutsal alan" olarak nitelendirilmesi gibi yanlış yorumlara da yol açabilir.

Kuruçay Höyük ile çağdaş süreçte iskân görmüş olan Bağbaşı Geç Kalkolitik Dönem yerleşimine ilişkin elde edilen sınırlı veriler, 24 m²'den 40 m²ye değişen iç kullanım alanına sahip dörtgen mekânlardan oluşan yapıların her birinin çekirdek bir ailenin yaşamına uygun olduğunu göstermektedir. Eslick her bir yapının içinde yemek pişirme, depolama gibi günlük alışılagelen işlerin gerçekleştirildiğine ilişkin buluntuların mevcut olduğunu belirtmekle beraber, özellikle bir evin (Açma 105'teki yapı), gerek inşa tekniği ve planı gerekse boyutu ve buluntuları ile diğer yapılardan farklılaştığını öne sürmektedir (Fig. 95a). Çit-çamur tekniği ile yapılmış diğer mekânlardan farklı olarak kerpiç mimariye sahip olan yapının içinden diğer mekânlara oranla daha fazla depolama çömleği, dokuma ağırlığı ve ağırşak tespit edildiği vurgulanmaktadır.[420] Kuşkusuz söz konusu veriler, yerleşim içinde bir farklılaşmanın olduğuna ilişkin bazı veriler sunmaktaysa da yerleşimde tespit edilen mekânlarda

[418] Duru 1996: 17.
[419] Duru, konutlar içindeki stelli sunakların arkasında kutsal alanlarda bulunanlardan farklı olarak ağaç dikmelerin yer almadığı ve bu özelliğin kutsal alanlar ile sıradan konutlarda yer alan sunaklardaki farklılık olarak nitelendirilebileceğini belirtmektedir (Duru 1996:19).
[420] Eslick 1988: 32.

herhangi bir yön birliği olmaması, dağınık bir şekilde konumlanması belli bir ön planlanmanın olmadığına işaret etmektedir.

Geçim, Yerleşim İçi Üretim Etkinlikleri ve Uzmanlaşma

Yukarı Menderes Havzası'nda tespit ettiğimiz yerleşimlerin tamamının tarımsal üretime uygun bir doğal çevrede yer almasının yanı sıra, hem araştırma bölgesi içinde hem de aynı kültürü paylaşan çevre bölgelerde yapılan arkeolojik kazılardan elde edilen veriler de tarımın temel geçim modeli olduğu öngörüsünü doğrular niteliktedir. Anahtar kazılardan elde edilen analiz sonuçları yerleşimlerde kültüre alınmış olan birçok tarımsal ürünün[421] yanı sıra evcilleştirilmiş koyun ve keçiye ait kemiklerin varlığını ortaya koymuştur. [422] Yerleşimlerden tespit edilen çok sayıda öğütme, ezgi taşı gibi buluntular yoğun domestik etkinliklerin yürütüldüğünü ortaya koymaktadır. Aynı zamanda Neolitik-Erken Kalkolitik Dönemde yoğun bir şekilde tespit edilen hububat sandıkları özellikle Beycesultan Höyük Geç Kalkolitik yerleşiminin erken süreçlerinde (Geç Kalkolitik 1. ve 2. evre) kullanımı sürmekteyken (Fig.72, Fig. 75), Geç Kalkolitik'in son dönemlerinde çömleklerin, depolamada daha yaygın bir şekilde kullanım gördüğü anlaşılmaktadır. Hemen her yerleşimdeki mekânların içinde günlük aktivitelerin yürütüldüğü alanlarda belli bir oranda depolama faaliyetine ilişkin buluntuların tespit edilmesinin yanında özellikle Kuruçay Höyük (Fig. 86, 88) ve Beycesultan (Fig. 75) elde edilen veriler sadece depolamaya ayrılmış ve genellikle yaşam alanlarına bitişik olarak inşa edilmiş mekânların da varlığını ortaya koymuştur. Her ne kadar özel işlevli yapılar ile ilişkili bazı depo yapıları tespit edilse de, yerleşimdeki üretimin merkezi bir alanda toplandığına ve bu bağlamda üretimi kontrol eden bir birimin varlığına ilişkin yeterli kanıt bulunmamaktadır. Zira her evin kendi üretimi ve depo faaliyetini gerçekleştirdiğine ilişkin kanıtlar bu durumu doğrular niteliktedir.

Hem Beycesultan'dan hem de Kuruçay Höyük'te tespit edilen metal buluntular, bu alanda belli bir düzeyde uzmanlaşmanın olduğunu göstermektedir. Yirmisi bakır biri gümüş olmak üzere yirmi bir metal eserin tespit edildiği buluntulardan on beşinin bir

[421] Bitki kalıntılarına ilişkin yalnızca Kuruçay Höyük'ten gelen örnekler üzerinde (Nesbitt 1996: 89-93)'da analiz yapılmıştır.
[422] Eslick 1992: 49; Deniz 1994: 87-88.

arada istiflenmiş olarak bulunması ilginçtir. Söz konusu grup XXXIV. tabaka mekânının köşesinde yer alan bir depolama kabı içerisinden bulunmuştur. [423] Olasılıkla mekânın sahiplerine ait olan bu grupta yer alan eserlerden bazıları kırık, bazıları ise bitirilmemiştir. Bu durum bu eserlerin belki de onarılması ya da yeniden eritilmesi için saklayan bir metal ustasına ait olabileceği şeklinde yorumlanmıştır.[424] Tespit edilen buluntular arasında bir gümüş yüzük dışında diğer buluntuların tamamı bakırdan yapılmış delgi, bıçak ve dikiş iğnesi gibi domestik eşyalardan oluşmaktadır.[425] Diğer metallere göre çok daha karmaşık bir işlem gerektiren gümüşün Geç Kalkolitik Çağ kadar erken bir süreçte Beycesultan Höyük'te tespit edilmesi sıra dışı bir durumdur. Öncelikli olarak polimetalik formda bulunan cevherlerden gümüşü ayrıştırmak için kurşun takviyesi ile ergitme işlemi yapıldığı daha sonra kupelasyon yöntemi ile saf gümüşün ayrıştırılması, bu işlemi yapan ustaların son derece yüksek bir teknolojik birikime sahip olduğuna işaret etmektedir.[426] Beycesultan'dan bulunan gümüş yüzük üzerinde yapılan incelemeler bu kupelasyon işleminin bilindiğini göstermesi açısından son derece önemlidir.[427] Bu bağlamda Erken Tunç Çağ'da artan metalürjik faaliyetlerin bilgi birikiminin Geç Kalkolitik Çağdan itibaren oluşturulduğu anlaşılmaktadır. Yukarı Menderes Havzası'nda Işıklı ve çevresinde gümüş yatakları bulunduğu bilinmektedir.[428] Bakır örneklerinden yapılan analiz sonucunda ise, eserlerin yapımında tek bir kaynağın kullanıldığı anlaşılmıştır.[429] Yukarı Menderes Havzası'nda Çivril'de Koçak, Sarayköy'de Kıranyeri, Çal'da Bakla ve Selçekli, Tavas'ta Kızılcabölük,[430] Denizli-Derbent[431] bölgeye en yakın kaynakları oluşturmaktadır. Aynı zamanda, Manisa ve çevresindeki Seki, Bülbüller, Seyirköy ve Afyon çevresindeki Kızılca kaynakları bilinmektedir.[432] Beycesultan Höyük'te kullanılan bakır için en olası adayın Kızılca

[423] Stronach 1959: 47; Stronach 1962: 280-281.
[424] Stronach 1962: 280.
[425] Stronach 1962: Fig.F.8.
[426] Keskin 2003: 167-168.
[427] Gale vd.1985: 164; de Jesus1980: 129.
[428] Akdeniz dn 1644'ten Budanur 19-20, 45-46, 108, 169-170.
[429] Gale vd. 1985: 164.
[430] Akdeniz dn 1644'ten Budanur 19-20, 45-46, 108, 169-170.
[431] Yakar 1984: 75.
[432] de Jesus: 1980: Map 8.

olabileceği düşünülmekle birlikte[433], Yukarı Menderes Havzası'nın kendi içindeki kaynakların prehistorik dönemde de kullanılmış olabileceği ya da yetersiz araştırma nedeni ile saptanamamış ya da tamamıyla tüketilmiş olmasından tespit edilememiş maden kaynaklarının da olabileceği ihtimali göz önüne alınmalıdır.

Kuruçay'daki arkeolojik çalışmalarda ise bakırdan yapılmış yirmi bir metal alet ortaya çıkarılmıştır. Söz konusu buluntular, dikiş iğnesi başta olmak üzere, yassı balta, bıçak gibi domestik eşyalardan ve bir adet mızrak ucundan oluşmaktadır.[434] Öte yandan Anadolu'da metalden mızrak ucu örneklerinin Erken Tunç Çağdan itibaren rastlanması, bu buluntunun dönemine şüphe ile yaklaşılmasına neden olmuş ve buluntunun yamaç yüzeyine yakın bir yerde ortaya çıkarılmasından ötürü Erken Tunç Çağ tabakalarından buraya karışmış olabileceği düşünülmüştür.[435] Sonraki çalışmalarda Geç Kalkolitik Çağdaki diğer metal buluntular gözetilerek, mızrak ucu da bu tabakaya dâhil edilmiştir.[436] Ancak Beycesultan örnekleri gibi Kuruçay metal örneklerinin daha çok günlük kullanıma yönelik eşyalardan oluşması, mızrak ucunun dönemine ilişkin şüpheleri arttırmaktadır.

Kuruçay metal eserleri üzerinde yapılan analizler, bakırın izabe yoluyla elde edilmiş olabileceğini, diğer bir deyişle doğada serbest durumdaki maden veya filizden yapılmamış olduğunu ortaya koymuştur.[437] Kuruçay 6. ve 3. tabakalarda bulunmuş olan pişmiş toprak potalar[438] hammadde elde edildikten sonra üretimin yerleşimde yapılmış olabileceğini göstermektedir. Öte yandan Kuruçay yerleşiminin son derece geniş alanda araştırılmış olan Geç Kalkolitik tabakalarında herhangi bir madenci atölyesi, cüruf ya da eşyalara rastlanmamasından ötürü kazıcıları izabe işleminin bir başka yerde yapılmış olabileceğini varsaymaktadır.[439] Beycesultan ve Kuruçay dışında Aphrodisias/Pekmez Tepe ve Bağbaşı Geç Kalkolitik tabakalarında sınırlı sayıda da olsa metal eserlerin varlığı bilinmektedir. Aphrodisias'ta, bakırdan iğne, pendant ve telden oluşan beş metal

[433] Gale vd. 1985: 164.
[434] Umurtak 1996: 56, Lev. 159-161.
[435] Duru 1983: 31; Umurtak 1996: Dn.13; Keskin 2003: 42.
[436] Umurtak 1996: Dn.13
[437] Umurtak 1996: 58; Duru 1983: 32.
[438] Umurtak 1996: 52.
[439] Umurtak 1996: 58.

nesne tespit edilirken[440] Bağbaşı'nda dikiş iğnesi, delici ve keskiden oluşan üç metal buluntunun tespit edildiği belirtilmektedir.[441] Analizi yapılan tek örnek olan keskinin az miktarda gümüş içerdiği, diğer buluntuların ise bakır olduğu belirtilmiştir.[442] Özetle Geç Kalkolitik Çağda görülen metal eserlerin türleri ve buluntu durumları en azından yerleşimlerde bazı kişilerin bu konuda bilgi birikimine sahip olduğunu ve eğer madenin çıkarma işleminden işlenmesine kadar tüm aşamaların bu kişilerce üstlenilmesi durumunda tam zamanlı uzmanların varlığına işaret edebileceği rahatlıkla düşünülebilir.

Metal işçiliğinin yanı sıra çakmaktaşı ve obsidyen endüsrisinin bazı örneklerine Geç Kalkolitik Çağ süreci içinde de rastlanmıştır. Beycesultan Höyük'te daha çok çakmaktaşı ve obsidyenden oluşan dilgiler, kazıyıcı ya da orak bıçakları gibi aletler tespit edilmiştir.[443] Kuruçay'da ise önceki sürecin disk ve kazıyıcılar gibi bazı alet türleri tamamen ortadan kalkmış, orak bıçakları yoğunlaşmış ve vurgu tekniği ile oluşturulmuş iri dilgiler yapılmaya başlamıştır.[444] Aphrodisias-Pekmeztepe'de benzer türde hammadde ve aletler gözlenmektedir. Az sayıda olmasına rağmen yerleşimde tespit edilen çakmaktaşı ve obsidyen çekirdekleri, alet üretiminin yerleşimde yapıldığının kanıtlarıdır.[445] Hammaddenin nereden sağlandığının tespitine yönelik yirmi üç örnek üzerinden yapılan analizler, Geç Kalkolitik 1 ve 2 örneklerinin Melos'taki iki kaynaktan ve Orta Anadolu'daki üç ya da dört kaynaktan (Nenezi, Göllü ve Koru Dağ), Geç Kalkoltik 3 örneklerinin tamamı Melos kaynaklı olduğu da burada belirtilmelidir.[446] Bağbaşı'ndaki taş buluntuların, ithal olduğu düşünülen bir obsidyen bıçak dışında,[447] tamamının çakmaktaşından yapılmış kesiciler, kazıyıcılar, bıçaklar ya da deliciler gibi aletlerden oluştuğu belirtilmiştir.[448]

[440] Joukowsky 1986: 288, Fig 274.
[441] Eslick 1978: 187, 190; Eslick 1992:40.
[442] Eslick 1992: 40.
[443] Mellaart ve Lloyd 1962: 273, 275.
[444] Baykal-Seeher 1994: 61-73.
[445] Leurquin 1986: 272.
[446] Blackman 1986: 281-285.
[447] Eslick 1992: 37-50.
[448] Eslick 1992: 37-38.

Mezar buluntuları

Beycesultan Höyük'ün Geç Kalkolitik tabakalarında yapılan kazılar sonucunda yerleşim içine gömülmüş tamamı çocuğa ait dört çömlek gömü tespit edilmiştir (XXIX, XXVIII, XXIII ve XXII. tabakalarda)[449] Bu bağlamda yerleşimin asıl mezarlık alanının henüz belirlenmediği söylenebilir. Sözü edilen çömlek mezarların içerisinde herhangi bir eşyanın olup olmadığı konusunda bir bilgi sunulmamıştır.

Beycesultan ile benzer şekilde Kuruçay Höyük'ün Geç Kalkolitik Çağ tabakalarında tespit edilen dördü yetişkin ellisi çocuk gömüsü olan mezarların tamamı yerleşim içinde ortaya çıkarılmıştır. Çocukların gömüldüğü çömlek gömülerin tamamı 6a ve 6. tabakalardan ele geçmiştir.[450] Kazıcısı bu tabaka yerleşimlerinde ölü doğan bebeklerin veya küçük yaşta ölen çocukların, çoğu kez evlerin köşelerine ve tabanın 30-40 cm altına açılan çukurlara gömüldüğünü belirtmiştir. Yetişkinler ise basit toprak mezar şeklinde ve hoker pozisyonunda gömüldüğü ortaya çıkarılmıştır.[451] Duru, Kuruçay Geç Kalkolitik Çağ yerleşim tabakalarının 500-600 yıl sürdüğünü gözeterek 1000'in üzerinde mezar tespit edilmesi gerektiğini hesaplamış ve bu durumun Kuruçay'ın gerçek mezarlık alanının yerleşim dışında olması gerektiğini öngörmüştür.[452] Söz konusu yerleşim içi gömülerin içinde herhangi bir mezar armağanı tespit edilmemiştir. Özetle hem Beycesultan hem de Kuruçay'da elde edilen veriler, yerleşimde iskân eden Geç Kalkolitik dönem topluluklarının mezar buluntuları arasında herhangi bir farklılaşmanın olup olmadığı konusunu belirsiz bırakmaktadır.

Genel olarak değerlendirildiğinde, Yukarı Menderes Havzası'nda gerçekleştirdiğimiz yüzey araştırması sonuçları ve ele alınan anahtar yerleşimler incelendiğinde Geç Kalkolitik Çağ'da sosyal örgütlenme ve karmaşıklık düzeyine ilişkin aşağıdaki gibi bir tablo ortaya çıkmaktadır:

- Özellikle Neolitik Çağ'ın erken süreçlerinde görülen yerleşimin tamamı için standart ev planları ve günlük işlerin yürütüldüğü, müşterek kullanımlı açık alanlar/ avlular ile somutlaşan eşitlikçi temelde örgütlenmiş toplulukların Geç Kalkolitik Çağ'da

[449] Bakınız metin içindeki Fig.73.
[450] Duru 1994: 24; Duru 1980: Lev. 9; Duru 1982: Lev.12,16.
[451] Duru 1994: 24; Duru 2008: 133-134.
[452] Duru 2008: 133.

belli bir oranda değişime uğradığı söylenebilir. Kuruçay ve Beycesultan örneğinde mimari planlamada gerek mekân içi alanın daha çok bölümlere ayrılması gerekse her evin kendi avlusunun tasarlanması, toplum içinde bireyselleşmenin arttığına işaret etmektedir. Bu Stedman ve Kent'in de vurguladığı gibi, yerleşim ve yaşam alanı özelinde kişisel alanları yaratma girişimi, topluluğun sosyal örgütlenme modelinde karmaşıklaşma düzeyinin artışı ile koşut gelişen bir durumdur.[453]

- Kuruçay ve Bağbaşı örneğinde mimari farklılaşmaya ilişkin kanıtlar, yerleşim bazında seçkin olarak nitelendirilen grupların oluşumunu bir nebze gösterse de üretimin merkezileştiğine ilişkin herhangi bir kanıt bulunmaktadır. Aynı zamanda Kuruçay'da tapınak olarak nitelendirilen yapıların, kurumsallaşmış birimlerden ziyade önceki sürecin domestik tapım geleneğinin büyük ölçüde devam ettirdiği düşünülebilir. Seçkin yapılarına yakın ya da içindeki bir bölümde tespit edilmiş bu alanların, topluluğun tamamı için müşterek olmaktan ziyade seçkinlerin bireysel tapım alanı olarak yorumlanabilir.
- Metalürjideki gelişme topluluk içinde belli kişilerin yalnızca bu iş ile uzmanlaştığına işaret edebilir. Özellikle Beycesultan Höyük'teki gümüş eserin yapım teknolojisinin gerektirdiği bilgi birikimi ve deneyim metalin uzman üretim olduğunu doğrular niteliktedir. Öte yandan birkaç takı örneği dışında eserlerin, statü nesnesi olmaktan ziyade ağırlıklı olarak günlük kullanıma yönelik işlevsel gereçlerden oluştuğu vurgulanmalıdır. Bu durum yalnızca seçkin gruba hizmet eden uzmanların olmayışı, diğer bir deyişle Geç Kalkolitik Çağ topluluğu içinde uzmanların henüz bu rolü yüklenmemiş olduğunu göstermektedir.
- Yukarı Menderes Havzası'nda gerçekleştirdiğimiz yüzey araştırmasından elde edilen analiz sonuçları, bölgedeki nüfusun gerek yerleşim özelinde gerekse yeni kurulan yerleşimler ile bölgesel çapta artış gösterdiğini ortaya koymuştur. Aynı zamanda bazı merkez yerleşimlerin ilk örneklerinin bu süreç ile oluştukları, bu bağlamda iki aşamalı hiyerarşi düzeyi ile tanımlanabilecek bir yerleşim düzeninin olduğu, yerleşimler arasındaki kültürel ve bilgi paylaşımı bağlamında entegrasyon düzeyinde artış olduğu söylenebilir.

[453] Stedman 2000:170; Kent 1990: 127; Kent 1991: 439-445.

V. BÖLÜM: ERKEN TUNÇ ÇAĞ'DA YUKARI MENDERES HAVZASI: KÜLTÜREL, SOSYAL VE EKONOMİK SÜREÇ

IV.1. Erken Tunç Çağ'da Yukarı Menderes Havzası'nın Kronolojik ve Kültürel Tanımı

Batı Anadolu'da Erken Tunç Çağ Kültürü'nün kendi içinde de alt evreleri olan üç temel safhası belirlenmiştir (Erken Tunç Çağ 1-3). Söz konusu sürecin Geç Kalkolitik Çağdan aşamalı bir biçimde geliştiği, bu bağlamda Geç Kalkolitik Çağın - her ne kadar bir önceki sürecin geç safhası adı ile anılsa da- Erken Tunç Çağ'ın öncülü olarak değerlendirilmesi gerektiği, genel olarak kabul görmüş bir konudur. Bu bağlamda Neolitik-Erken Kalkolitik süreç ile olan bağlantısından farklı olarak Geç Kalkolitik Çağ ile Erken Tunç Çağ arasındaki ilişkinin bir "kültürel kırılma"dan ziyade "kültürel dönüşüm" olarak yorumlanması gerektiğinin altı çizilmelidir.[454]

Yalnızca Yukarı Menderes Havzası'nda değil, Batı Anadolu'nun genelinde Erken Tunç Çağ ile ilişkili nispeten daha çok sayıda yerleşimin araştırılmış olması, özellikle keramik verileri gözetilerek bazı alt kültür bölgelerinin belirlenmesini olanaklı kılmıştır. İlk olarak 1940'larda K. Bittel, Erken Tunç Çağ süreci içindeki mevcut, keramik gruplarını tanımlamış,[455] 1960'larda ise J. Mellaart ve D.H. French, yeni kazılar ve yüzey araştırmaları verileri ile söz konusu kültür bölgelerinin sınırlarını daha açık biçimde çizerek, bu ön görüyü bir adım daha ileriye taşımıştır.[456] 1980'li yılların sonundan itibaren ise, T. Efe, gerek Demircihöyük, Küllüoba, Seyitömer, Karaoğlan ve Kaklık Mevkii'nde gerçekleştirdiği staratigrafik veriye dayalı araştırmaları ve yine aynı bölgelerde yürüttüğü uzun süreli yüzey araştırmaları ile, daha önceki süreçte tanımlanmış olan "keramik grupları"nın, aynı zamanda arka planında siyasi bir örgütlenmeye sahip belli "kültür bölgeleri"ni temsil ettiğini önermiştir.[457] Efe'ye göre, söz konusu coğrafi bölgelerin çoğu, MÖ 4. Binyılın sonlarına doğru (MÖ 3200-

[454] Dedeoğlu 2008: 593-594.
[455] Bittel 1942: 186
[456] Lloyd-Mellaart 1962: 183 ff; French 1969 : 49; French 1969 b: 41.; Efe 1988: 89.
[457] Efe 2004: 15-29.

3000/2900) “Erken Tunç Çağ’a Geçiş Dönemi” olarak tanımlanabilecek süre zarfında, kendine özgü yerel keramik geleneklerini yansıtmaya başlamıştır.[458]

Bahsedilen araştırmaların sonucunda, Batı Anadolu’da Erken Tunç Çağ 1 evresinde en az üç ayrı kültür bölgesi tanımlanmıştır. Bu bölgelerden ilki Troas Bölgesi, Balıkesir ve İznik’i içine alan ve genel olarak Kuzeybatı Anadolu’nun tamamını kapsayan bölgedir. Mellaart ve French, Troas Bölgesi’nde görülen keramiklerin, kıyı boyunca İzmir’e dek uzanan bölgede türdeş karakterde olduğunu ifade etmektedir.[459] Aynı şekilde söz konusu bölge içinde Balıkesir ve Akhisar-Manisa’dan tespit edilen keramik gruplarının bir arada bulunduğu “Yortan Kültürü” olarak anılan bölge de dâhil edilmiştir.[460] Her ne kadar French İznik-İnegöl’de tespit ettiği bir grup çanak çömleği “Troya-İznik Tipi” olarak adlandırsa da,[461] İznik’in Erken Tunç Çağ 1 evresinde söz konusu bölgenin bir parçası olup olmadığı henüz belirsizliğini korumaktadır.[462]

Yukarıda bahsettiğimiz coğrafi alanda görülen keramiklerden gri ve koyu kahverenginin tonlarından oluşan koyu yüzlü ya da siyah astarlı ve açkılı örnekler ön plana çıkmaktadır. Söz konusu örneklerin yanı sıra nadiren görülmekle birlikte, İç Batı Anadolu için karakteristik olan kırmızı astarlı ve açkılı keramikler de bulunmaktadır.[463] Kahverengi astarlı ve açkılı keramikler ise genellikle Balıkesir ve İznik/İnegöl alanları ile sınırlı olduğu görülmektedir. Tamamı el yapımı olan keramiklerin en yaygın kap formları arasında, keskin omuzlu “antisplash” çanaklar, içe kalınlaştırılmış ağız kenarlı kaideli ya da kaidesiz çanaklar bulunmaktadır. Söz konusu çanakların bazılarının

[458] Efe 1994: 17-46.
[459] Mellaart 1962: 372; French 1969b: 21-22, fig.29 b.1.
[460] 19. Yüzyılda Demiryolu çalışmaları sırasında keşfedilip kazı çalışmaları başlatılan Yortan’da, 107 adet pithos ve 1 adet taş sandukadan oluşan büyük bir mezarlık alanı tespit edilmiştir (Kamil 1982: 7,9). Her ne kadar “Yortan Kültürü” olarak isimlendirilse de söz konusu kültürü karakterize eden keramiklerin başta Yortan olmak üzere, Babaköy (Bittel 1941), Ovabayındır (Akurgal 1958), Mandıraköy (Akurgal 1958) gibi genellikle mezarlık alanlarından tespit edilmesi, bu kültürü oluşturan özel nitelikli buluntuların ötesindeki maddi unsurlara ilişkin verilerin anlaşılmasını engellemiştir. Bu durumdan ötürü “Yortan Kültürü” adlandırmasının bölgenin genelindeki keramik kültürünü temsil edemeyeceğinden ötürü kaçınılması gerektiği konusunda görüşler bulunmaktadır (French 1969b: 52; Mellaart 1955: 81).
[461] French 1967: 58.
[462] Efe 2003a: 90.
[463] Efe 2003a: 90.

üzerinde tünel ya da ilmek kulp bulunmaktadır. Bezeme unsuru olarak kazıma, yiv ve beyaz boya bezeme ya da beyaz dolgu uygulanmıştır.[464]

Erken Tunç Çağ 1 evresinde tespit edilen diğer keramik alanı, güneyde Eskişehir Ovası ve dağlık kesimi ile Yukarı Sakarya Ovası'nı içine alan bölge ile tanımlanmıştır. Mellaart[465] ve French[466] bu bölgeyi "Demircihöyük Erken Tunç Çağ 1 Keramik Bölgesi" olarak tanımlarken, Bittel[467] ve Efe[468] "Bitinya-Frigya Kültür Bölgesi" olarak tanımlamayı tercih etmiştir. Efe'nin söz konusu bölgede gerçekleştirdiği uzun süreli yüzey araştırması projesi sonucunda, doğu kesimde Erken Tunç Çağ 1 sürecinden itibaren özgün kimliğini kazanan "Yukarı Sakarya Grubu" adını verdiği yeni bir keramik kültür bölgesi tanımlanmıştır. Söz konusu bölge, Yukarı Sakarya Ovası'nı içine alacak şekilde, doğuda Sivrihisar Dağları'na kadar uzanan bir alanı kapsamaktadır.[469] Nitekim Demircihöyük'ün Erken Tunç Çağ 1 tabakalarının (E-G) %60'lık oranı ile en karakteristik keramik grubunu "Siyah Ağız Kenarlı Kâseler" (Black-topped Ware) oluşturmaktayken,[470] Yukarı Sakarya Vadisi'nde söz konusu malların oranı çok daha azdır. Bu bölgenin en tipik formunu, kimi zaman iç tarafında kırmızı boya bezeme içeren (Red-cross ya da Multiple-cross Bowls) "Basit İlmek Kulplu Yarı Küresel Çanaklar" oluşturmaktadır.

"Beycesultan Erken Tunç Çağ 1 Keramik Kültür Bölgesi" olarak adlandırılan ve Yukarı Menderes Havzası'nı içine alan keramik alanı ise, son derece geniş bir sahada tanımlanmıştır. Mellaart, bu bölgenin yayılım alanının güneyde Burdur'a kuzeyde Kütahya Platosu'na kadar uzandığını belirtmektedir.[471] Öte yandan French, Kütahya ve Tavşanlı Havzası'nda Beycesultan Erken Tunç Çağ 1 keramik geleneğinin görülmediğini ve bu alan için ayrı bir yayılım alanı olduğunu iddia etmiştir.[472] Efe

[464] Blegen vd. 1950: 51-53, 76-77; French 1969a: 56-58 ve Fig.3.
[465] Mellaart 1971: 382; French 1969b: 26.
[466] French 1969b: 26.
[467] Bittel ve Otto 1939: 28; Bittel 1942: 6; Bittel 1950: 34.
[468] Efe 2003a: 89.
[469] Efe ve Ay 2000: 53; Efe 1988: 157; Efe 1995: 247.
[470] Bu bölgede, el yapımı siyah açkılı mallar, kırmızı açkılı mallar, kaba mallar ve mikalı mallar görülmektedir. Siyah açkılı malların bir alt grubunu oluşturan ağız kenarı siyah mallar (black topped ware), en karakteristik keramik özelliklerinden birini temsil etmektedir (Seeher 1987: 156-163; Efe 1988: 7-119
[471] Lloyd ve Mellaart 1962: Map III.
[472] French 1969b: 28, fig.36a.

tarafından gerçekleştirilen araştırmalarda tespit edilen, Tavşanlı'nın hemen güneydoğusunda yer alan Tepecik Höyük keramiklerinin Beycesultan Erken Tunç Çağ 1 ile benzer olması, konuya yeni bir açılım katmıştır. Efe'ye göre, yerleşimde, kendine özgü keramik geleneğinin yanı sıra Beycesultan Erken Tunç Çağ 1 etkisinin açık bir şekilde görülmekte, bu sürecinin sonunda ise bölgede Demircihöyük keramiklerinin etkisi görülmektedir.[473] Yukarıda sınırlarını çizdiğimiz Beycesultan keramikleri ile temsil edilen coğrafya, bu çalışmanın çekirdek bölgesini oluşturduğundan, burada kazısı yapılan yerleşim yerlerindeki arkeolojik verilerin detaylı bir şekilde ele alınması gerekmektedir:

Söz konusu kültür bölgesine adını veren Beycesultan Höyük'te Erken Tunç Çağ 1 süreci XIX-XVII tabakaları arasında tespit edilmiştir. Mellaart'a göre Beycesultan'ın Erken Tunç Çağ 1 yerleşimi Geç Kalkolitik Çağ'dan herhangi bir kesinti olmaksızın gelişmiştir.[474] Öte yandan kendisi, Erken Tunç Çağ 1 keramiklerinin hem mal hem de form açısından önceki süreçle kıyaslandığında çok daha iyi nitelikte olduğunun altını çizmektedir. Mellaart, bu süreç ile birlikte herhangi bir ön tipi olmaksızın gelişen bu yeni nitelikteki keramiklerin, metalürjideki ilerleme ve bunun sonucunda elde edilen zenginlikten kaynaklı olarak ortaya çıktığını öngörmüştür.[475] Bununla beraber hem Kusura Höyük'te hem de Kaklık Mevkii'nde gerçekleştirilen kazı çalışmaları Beycesultan Höyük'ün Geç Kalkolitik Çağ ile Erken Tunç Çağ arasındaki süreci doldurabilecek bir geçiş evresi olduğu yönünde bazı arkeolojik kanıtlar ortaya koymuştur.[476] Beycesultan Höyüğün Erken Tunç Çağ 1 tabakalarının detaylarına geçmeden evvel "Geç Kalkolitik -Erken Tunç Çağ 1 Geçiş Evresi" olarak nitelendirilen bu kısa dönemin temsil edildiği iki yerleşimin arkeolojik kanıtlarına ilişkin küçük bir parantez açılması gerekmektedir.

Söz konusu yerleşimlerden Kusura Höyük, Afyon İli Sandıklı İlçesinin 13 km güneyinde yer almakta olup 1935-37 yılları arasında Cambridge Üniversitesi'nden W. Lamb tarafından yerleşimin hem höyük hem de mezarlık alanında kazı çalışmaları

[473] Efe ve Ay 2000: 18-19.
[474] Lloyd ve Mellaart 1962: 116-117.
[475] Lloyd ve Mellaart 1962: 117.
[476] Efe 1988: 117; Efe 1994: 33; Efe vd. 1995: 373-374; Efe ve Ay 2000: 20.

gerçekleştirilmiştir (Fig. 109). 400 metre uzunluğunda ve 15,5 metre. yükseklikte bir depozit bulunan höyükte,[477] A, B ve C olarak adlandırılan üç kültür tabakası belirlenmiştir.[478]

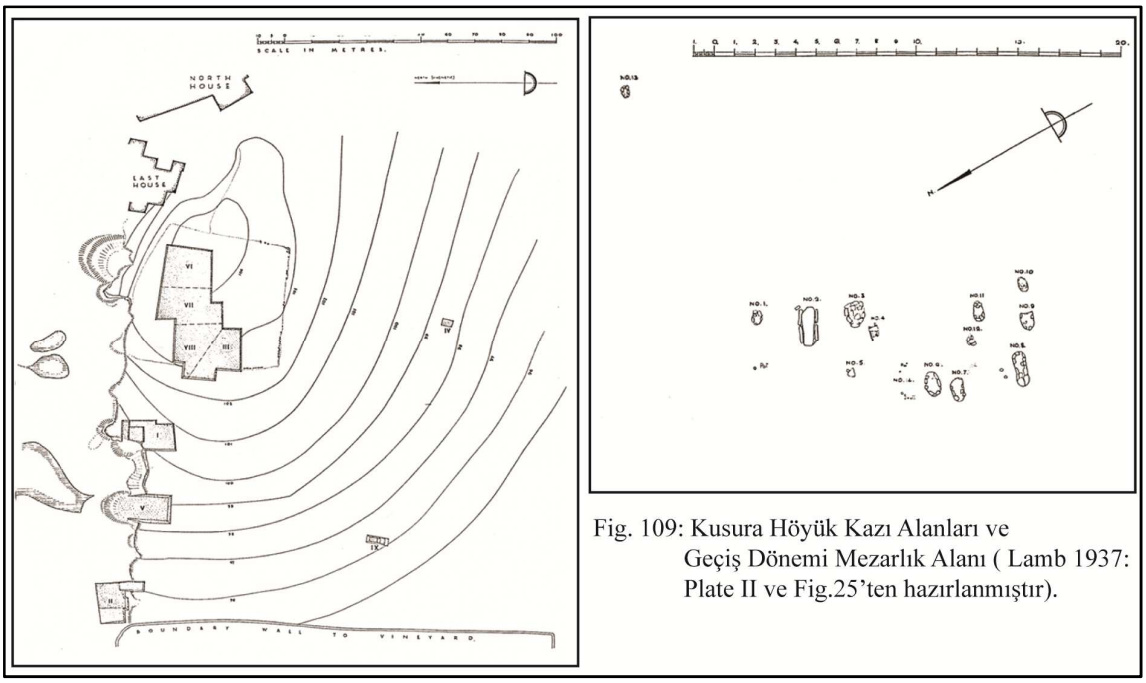

Fig. 109: Kusura Höyük Kazı Alanları ve Geçiş Dönemi Mezarlık Alanı (Lamb 1937: Plate II ve Fig.25'ten hazırlanmıştır).

Yukarıda bahsettiğimiz "Geç Kalkolitik-Erken Tunç Çağ 1 Geçiş Evresi" ne ilişkin arkeolojik kanıtların tespit edildiği veriler, Kusura'nın mezarlık alanından tespit edilmiştir.[479] Kusura Höyük'ün en erken sürecini temsil eden A tabakası ise, Beycesultan Höyük'ün Erken Tunç Çağ 1 tabakasının ilk evresi olan XIX. tabaka ile çağdaş kabul edilmektedir.[480] Bu bağlamda Kusura'nın en erken mezarlık alanının, yerleşim alanındaki A tabakası keramiklerinden daha erken bir süreci temsil etmektedir. Yerleşimin kuzey-kuzeybatısında yer alan söz konusu mezarlığın ne kadar bir alanı kapladığı tam olarak bilinmemektedir. Yapılan arkeolojik kazılar sonucu on dört mezarın tespit edildiği[481] alanda, ölü hediyesi olarak sınırlı sayıda kap bulunmuştur

[477] Lamb 1937: 2-3.
[478] Kazıcısı A ve B tabakaları arasındaki ayrımı, keramiğe ve metal kullanımını esas alarak tanımlarken, Bile C tabakalarını ise, keramik, mimari kalıntılar ve çok sayıda küçük buluntuya dayanarak tanımlamıştır. (Lamb 1937: 4).
[479] Kazıcısı tarafından söz konusu süreç Geç Kalkolitik olarak yorumlanmış ancak Efe ve Topbaş tarafından daha sonra yapılan araştırmalarda bu süreç "Geçiş Dönemi" olarak yorumlanmıştır (Efe vd. 1995).
[480] Efe vd. 1995: 374; Efe ve Ay 2000: 20.
[481] Steward 1937: 61-63.

(Fig. 110). Genel olarak değerlendirildiğinde, başta gri ve siyah olmak üzere kahverenginin çeşitli tonlarında hamur rengine sahip kapların, çoğunlukla taşçık ve saman katkılı kaba bir hamura sahip olduğu görülmektedir. Siyahtan koyu kahverengine değişen tonlarda koyu bir yüzey rengine sahip olan kapların çoğunda astar ve açkı uygulaması yapılmıştır.[482]

Fig. 110: Kusura Höyük Geçiş Evresi Keramik Örnekleri (Steward 1937: 63-64'ten hazırlanmıştır)

Tespit edilen örneklerin formları arasında uzun ve kısa boyunlu küresel gövdeli testiler ve bardaklar, kısa boyunlu çift kulplu küresel gövdeli çömlekler bulunmaktadır. Testilerin bazılarının ağız kenarı sivrileştirilerek akıtacak oluşturulmuştur. Söz konusu keramikler, Beycesultan Höyük'teki Geç Kalkolitik 4'ten sonraki, Erken Tunç Çağ 1'den hemen önceki bir sürece ait olduğu düşünülmektedir. Özellikle Kaklık Mevkii'nde yapılan kazılardan elde edilen veriler, Kusura Höyüğün hem mezarlık alanı hem de yerleşim alanının tabakalanmasına büyük oranda katkı sağlamıştır. Aşağıda detaylı bir şekilde ele alacağımız Kaklık Mevkii'nin "Geç Kalkolitik Erken Tunç Çağ Geçiş Dönemi" olarak tanımlanan tabaka malzemesi ile Kusura mezarlık alanından tespit edilen keramikler arasında birçok açıdan kurulan benzerlikler, bu iki alanın çağdaş olduğunu ortaya koymuştur.[483]

Afyon'un kuş uçumu 14 km kuzeydoğusunda yer alan Kaklık Mevkii'ndeki arkeolojik kazı çalışmaları, 1983-1984 yılları arasında Afyon Müzesi tarafından gerçekleştirilmiştir. Yerleşimde iki ya da üç evreli mimarisinin tespit edildiği "Geç

[482] Steward 1937: 63-64.
[483] Efe vd. 1995: 374; Efe ve Ay 2000: 20.

Kalkolitik Erken Tunç Çağ Geçiş Dönemi" yerleşimi ve bu yerleşimin hemen üzerinde Erken Tunç Çağ 2 ve Erken Tunç Çağ 3 sürecine tarihlenen mezarlık alanı ortaya çıkarılmıştır.[484]

Fig. 111: Kaklık Mevkii Alan A'nın mimari yapı kalıntıları (Efe vd. 1995: Fig. 4'ten hazırlanmıştır)

Yerleşimde altı alanda (A-F) gerçekleştirilen kazı çalışmaları sonucu tespit edilen mimari yapıların, yalnızca A ve E olarak adlandırılan iki alanında erken ve geç evre mimarisi net olarak ayırt edilebilmektedir. Erken evreye tarihlenen mimari unsurların en iyi tanımlandığı alanın (A alanı), kuzey tarafında kazıcıları tarafından iki

[484] Efe vd. 1995: 358; Topbaş vd. 1998: 21.

ayrı odalı dörtgen bir yapı ya da ön avlulu bir megaron olarak yorumlanan büyük bir mekân tespit edilmiştir (Fig. 111).[485]

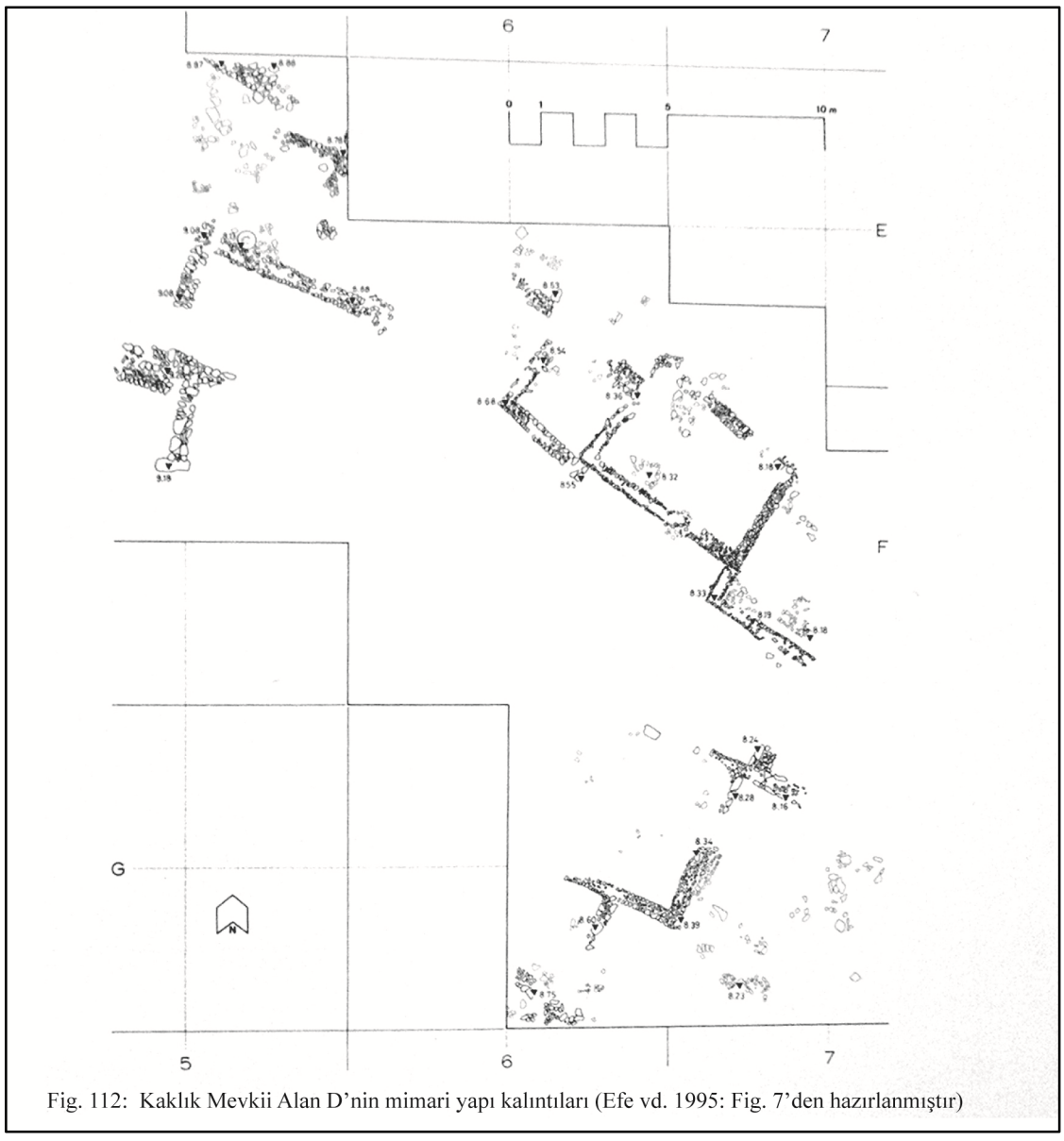

Fig. 112: Kaklık Mevkii Alan D'nin mimari yapı kalıntıları (Efe vd. 1995: Fig. 7'den hazırlanmıştır)

Öte yandan söz konusu yapının hemen güneyinde yer alan duvar kalıntıları, iki odalı bir yapı olma olasılığının daha güçlü olduğunu ortaya koymaktadır. Nitekim güneydoğu tarafta bu büyük yapı ile ortak duvarı paylaşan bir başka mekânın daha varlığı gözlenmektedir. Söz konusu mekânın içinde özgün yerinde korunmuş olan iki büyük depolama kabı ortaya çıkarılmıştır. Bu mekânın hemen batısında, büyük boyutlu

[485] Efe vd. 1995: 360.

yapının ise güneyindeki alanda, 1.70 metre derinliğinde bir kül çukuru ile birlikte taştan ve kerpiçten inşa edilmiş ve hemen yakınında çok sayıda dokuma ağırlığının tespit edildiği bir ocak ya da fırın saptanmıştır.[486] Yerleşimin geç evre mimarisi ise, nispeten iyi korunmuş olarak tespit edilmiştir (Fig. 112). Bu evre planı genel olarak değerlendirildiğinde, birbirine bitişik olarak inşa edilmiş ve merkezlerinde açık alan yer alan dörtgen planlı yapı gruplarından oluşmaktadır.[487]

Yerleşimin güney doğu tarafında (Alan F) küçük bir kısmı tespit edilen ve kalınlığından ötürü olası savunma sisteminin parçası olduğu düşünülen bir duvar tespit edilmiştir (Fig. 113).[488]

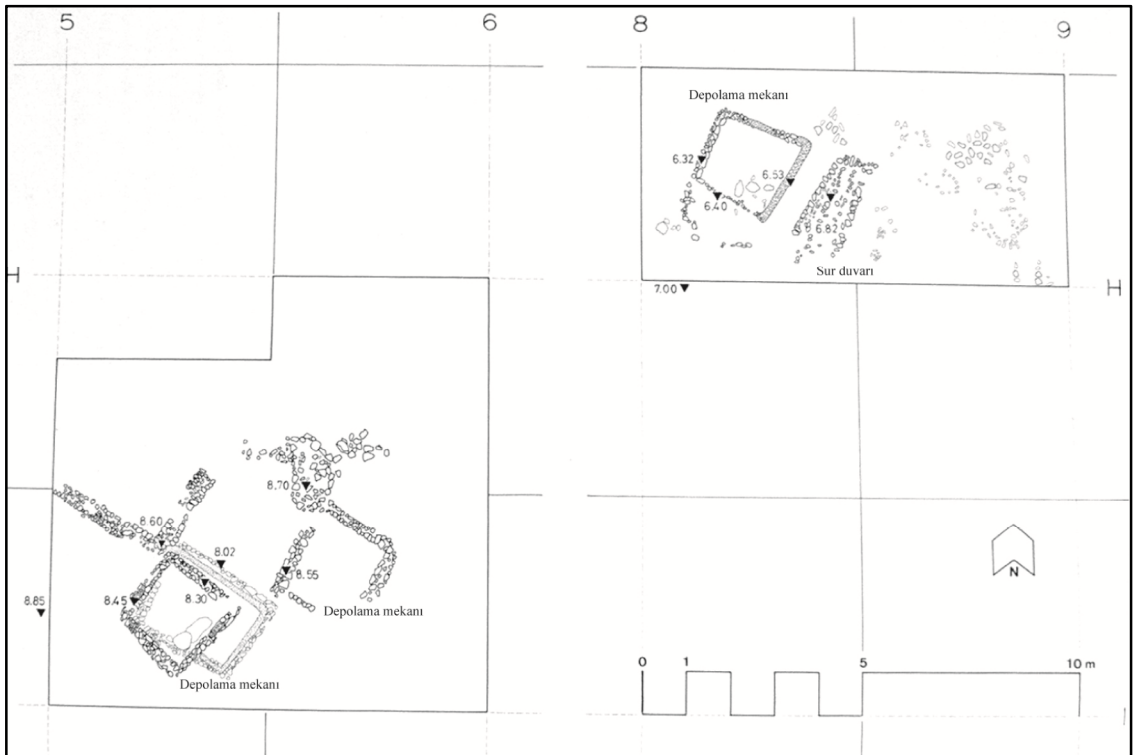

Fig. 113: Kaklık Mevkii Erken Tunç Çağ Geçiş Evresi Mimarisi (Efe vd. 1195: Fig. 8'den hazırlanmıştır)

Kaklık Mevkii yerleşiminden tespit edilen keramikler yukarıda bahsettiğimiz evreler gözetilmeden bütün olarak ele alınmıştır. Genel olarak değerlendirildiğinde yerleşimde yedi temel mal grubu tanımlanmıştır (Fig. 114); Geç Kalkolitik Koyu Yüzlü Açkılı

[486] Efe vd. 1995: 360.
[487] Efe vd. 1998: 360-363.
[488] Efe vd. 1998: 363.

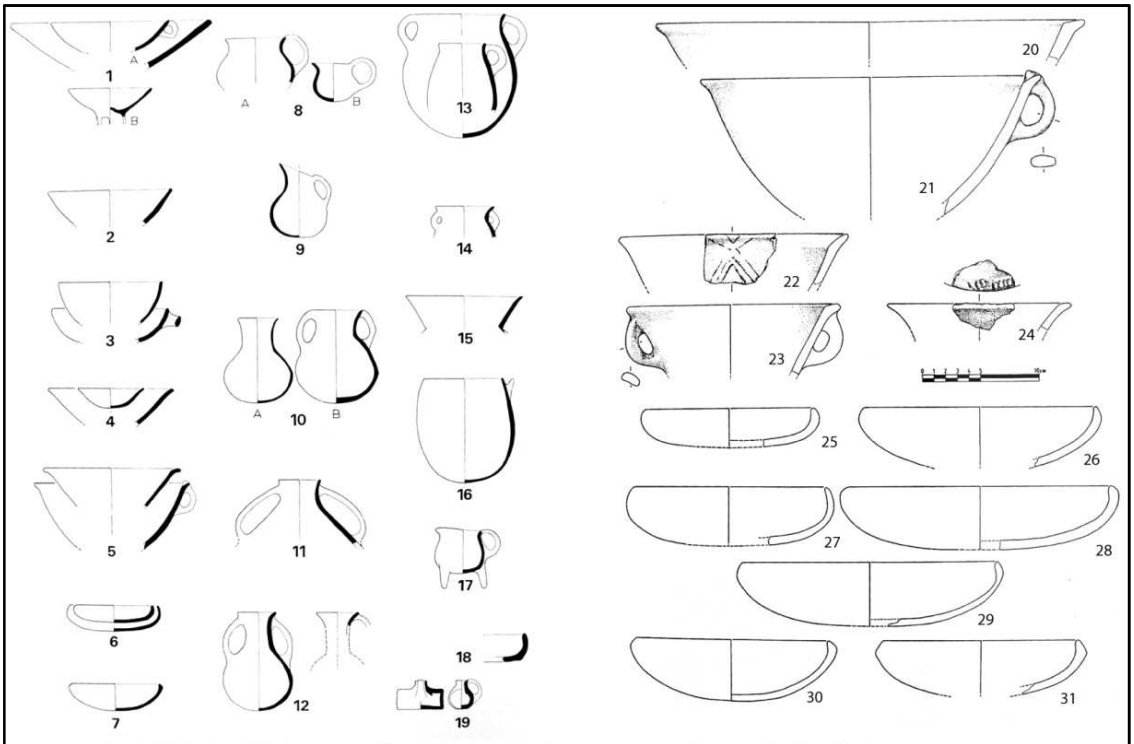

Fig. 114: Kaklık Mevkii'nde tespit edilen Erken Tunç Çağa Geçiş Evresi Keramik Örnekleri (Efe vd. 1995: Fig.12 ve Fig.20'den hazırlanmıştır)

Mallar (A grubu) ve Kaba Mallar (G grubu) yerleşimin iki temel mal grubunu oluşturmaktadır.[489] Bu iki temel grubun yanı sıra Erken Tunç Çağ Siyah Yüzlü Açkılı Mallar (B grubu), Gri-Kahverengi Yüzlü Açkılı Mallar (C grubu), Gri Yüzlü Açkılı Mallar (D grubu), Kırmızı ve Kahverengi Yüzlü Açkılı Mallar (E grubu), Kırmızı Astarlı ve Açkılı Mallar (F grubu) diğer grupları oluşturmaktadır.[490] Söz konusu mal grupları arasında çanaklar en yaygın görülen kap formunu oluşturmaktadır. Basit ya da hafif içe dönük ağız kenarlı açık ağızlı kulplu ve kulpsuz çanaklar, düzleştirilmiş ağız kenarlı açık ağızlı çanaklar, içe dönük ağız kenarlı derin ve sığ çanaklar, S profilli ya da dışa çekik ağız kenarlı açık ağızlı derin ve sığ çanaklar, içe dönük ağız kenarlı yuvarlatılmış gövdeli sığ çanaklar ve keskin omuzlu yuvarlatılmış gövdeli sığ çanaklar karakteristik çanak formları arasındadır. Çanakların dışında tek kulplu bardaklar ve ağız kenarı sivrileştirilerek oluşturulmuş akıtacaklı testiler, uzun boyunlu küresel gövdeli kulplu ve kulpsuz çömlekler, kısa boyunlu çift kulplu küresel gövdeli çömlekler,

[489] Efe vd. 1998: 365.
[490] Efe vd. 1998: 366.

boyunsuz küresel gövdeli tutamaklı çömlekler, üç ayaklı tek kulplu sürahiler de yerleşimde görülen diğer formlar arasındadır.[491]

Kaklık Mevkii'nden tespit edilen keramikler üzerinde yapılan incelemeler sonucunda, keramik repertuarının genel olarak, Beycesultan Höyük'ün hem Geç Kalkolitik 4 hem de Erken Tunç Çağ 1 örneklerinin karakteristik özelliklerini yansıttığı yorumuna ulaşılmıştır.[492] Örneğin, Kaklık Mevkii'nin Geç Kalkolitik Koyu Yüzlü Açkılı Mallar olarak tanımlanan grubu, Beycesultan Höyük'ün tipik Geç Kalkolitik Çağ keramikleri ile Kırmızı Astarlı ve Açkılı Mallar ise, Erken Tunç Çağ 1 örnekleri ile gerek yapım gerekse form açısından benzerlik göstermektedir.[493] Aynı şekilde, Kusura Höyük'ün mezarlık alanından tespit edilen keramiklerin hem form hem de yapım açısından, Kaklık Mevkii'ndeki keramikler ile benzerlik göstermektedir. Her ne kadar Kusura'dan tespit edilen keramikler sınırlı sayıda da olsa, özellikle kulplar ve ağız kenarı sivrileştirilerek oluşturulmuş akıtacaklı testi örneğinin (squat jug) birebir benzerleri tespit edilmiştir.[494]

Özetle son yıllarda yapılan araştırmalar, Beycesultan Höyük'te Geç Kalkolitik ile Erken Tunç Çağ 1 tabakaları arasında bir boşluğun olduğunu arkeolojik verilerle de göstermiştir. Efe ve Ay, Geç Kalkolitik Çağdan Erken Tunç Çağa geçişte görülen değişikliklerin ilk önce Afyon'un bulunduğu bölgede gerçekleştiği ve sonraki süreçte- Erken Tunç Çağ 1 sürecinin karakteristik özelliklerini kazandıktan sonra- Beycesultan'ın yer aldığı bölgeye ulaştığını önermektedir.[495] Öte yandan daha sonra değineceğimiz, Yukarı Menderes Havzası'nda gerçekleştirdiğimiz yüzey araştırmasında tespit edilen keramikler bu gelişimin bölge içinde olduğunu göstermektedir.

Beycesultan Höyük'te Erken Tunç Çağ 1 sürecine ait yerleşim tabakaları Geç Kalkolitik Çağda olduğu gibi Erken Tunç Çağ yerleşimine ait tabakalar da 17x 13 metrelik dar bir alanda yürütülmüştür. Yerleşimde Erken Tunç Çağ 1'in en erken

[491] Efe vd. 1998: Fig. 12.
[492] Efe vd. 1998: 373-374.
[493] Kaklık yerleşiminin Form 2 ve 4'ü Beycesultan Höyük'ün Geç Kalkolitik 4 sürecinde görülürken, ETÇ1 sürecinde görülmemektedir. Bununla beraber Beycesultan için karakteristik olan (Form 19: dış bükey ağız kenarlı keskin çanak) Kaklık yerleşimde görülmezken, Beycesultan için karakteristik formlardan olan "dışa çekik ağız kenarlı çanaklar" yerleşimde bulunmaktadır (Efe vd. 1998: 373-374).
[494] Efe vd. 1998: 373-374.
[495] Efe ve Ay 2000: 20.

tabakası olan XIX'a ait son derece sınırlı çapta mimari bulguya ulaşılmıştır (Fig. 115). Bu tabakanın en iyi korunmuş mimari yapısı 1.25 metre kalınlığındaki sur duvarıdır. Düzensiz taşlardan oluşan duvarın inşasında ahşap hatılların da kullanıldığı tespit edilmiştir.

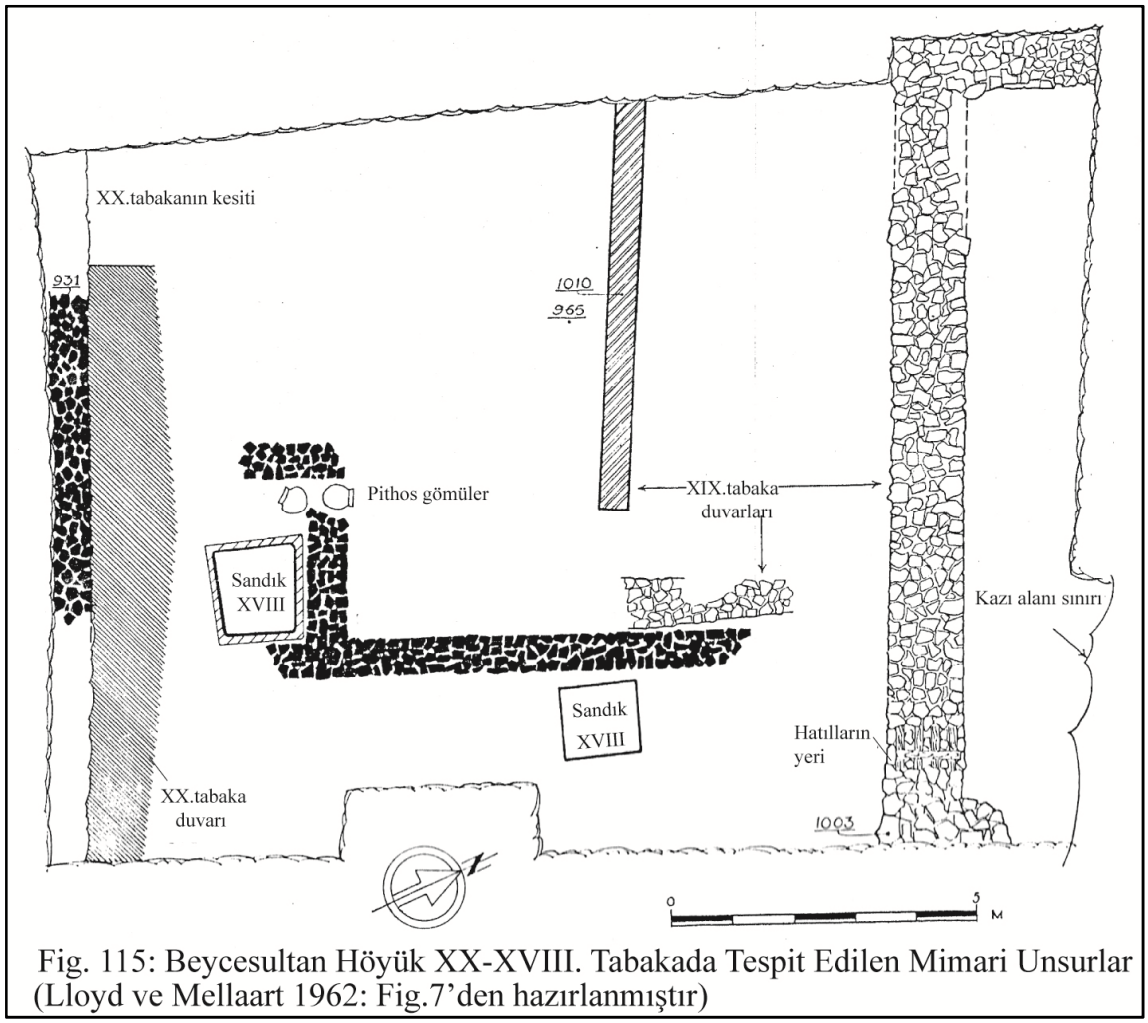

Fig. 115: Beycesultan Höyük XX-XVIII. Tabakada Tespit Edilen Mimari Unsurlar (Lloyd ve Mellaart 1962: Fig.7'den hazırlanmıştır)

Sur duvarı üzerinde büyük bir kısmı kazılmayan alanda kalmış olan payanda ya da kule olarak tanımlanan bir yapı saptanmıştır.[496] Sur duvarına 4.25 metre mesafede, ona koşut uzanan ve olasılıkla bir yapıya ait olan 0.45 metre kalınlığındaki kerpiç duvar bu tabakayı temsil eden mimari kalıntılardır. Sur duvarının bir sonraki yerleşim olan XXVIII. tabakada da devam ettiği anlaşılmaktadır. Bu tabaka tarihlenen olasılıkla iki odalı dikdörtgen bir yapıya ait olabilecek taş temellere rastlanmıştır. Bu yapının hemen

[496] Lloyd ve Mellaart 1962: 27.

güneyi ve doğusunda kilden yapılmış iki hububat sandığı tespit edilmiştir. Aynı zamanda kazıcıları XVIII ve XVII. tabaka arasında iki çömlek gömü ortaya çıkarıldığını belirtmiştir.[497]

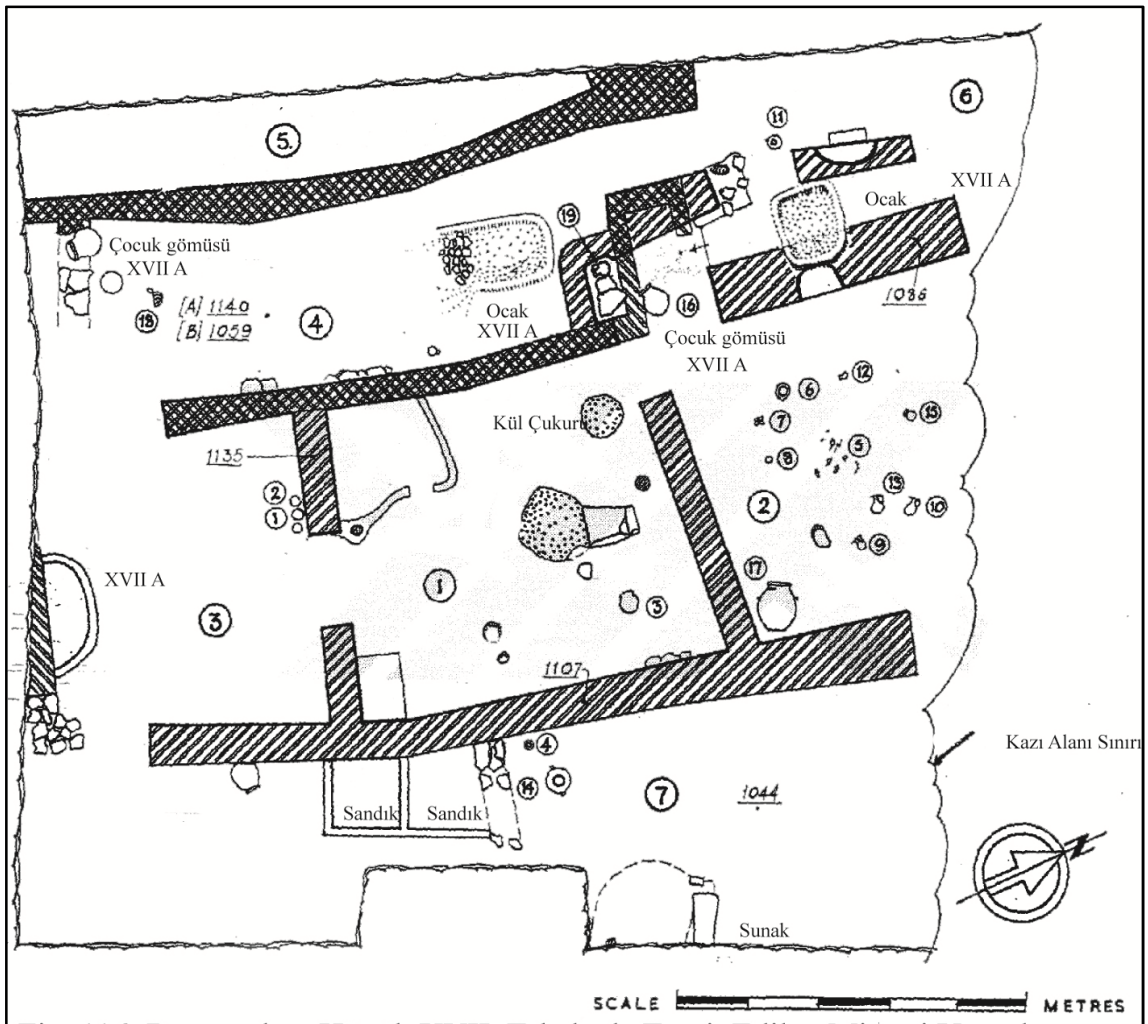

Fig. 116: Beycesultan Höyük XVII. Tabakada Tespit Edilen Mimari Unsurlar (Lloyd ve Mellaart 1962: Fig.9'dan hazırlanmıştır)

Beycesultan Höyük Erken Tunç Çağ 1 yerleşiminin en iyi korunmuş yerleşimi olan ve üç evresi saptanmış (a-c) XVII. tabakada, yaklaşık 5.3 x 11.5 metre boyutlarında megaron planlı bir ev ortaya çıkarılmıştır (Fig. 116). Taş temel üzerine kerpiçten yapılmış olan söz konusu evin, bir kapı ön sundurması, yaklaşık 4.5 x 5.0 metre boyutlarında bir ana odası ve sadece bir kısmı tespit edilen bir arka odası bulunmaktadır. Yapının kısa duvarının ortasında yer alan 1.25 metre genişliğinde bir

[497] Lloyd ve Mellaart 1962: 29.

kapının yanı sıra, ara duvarın en batısında arka odaya açılan yaklaşık 0,9 metre genişliğinde bir kapı aralığı tespit edilmiştir. Daha sonra detaylı bir biçimde değineceğimiz gibi bu yapı, içerisinde barındırdığı değişik nitelikli taşınmaz eşya ve buluntulardan ötürü, kazıcıları tarafından "dini yapı" olarak nitelendirilmiştir.[498]

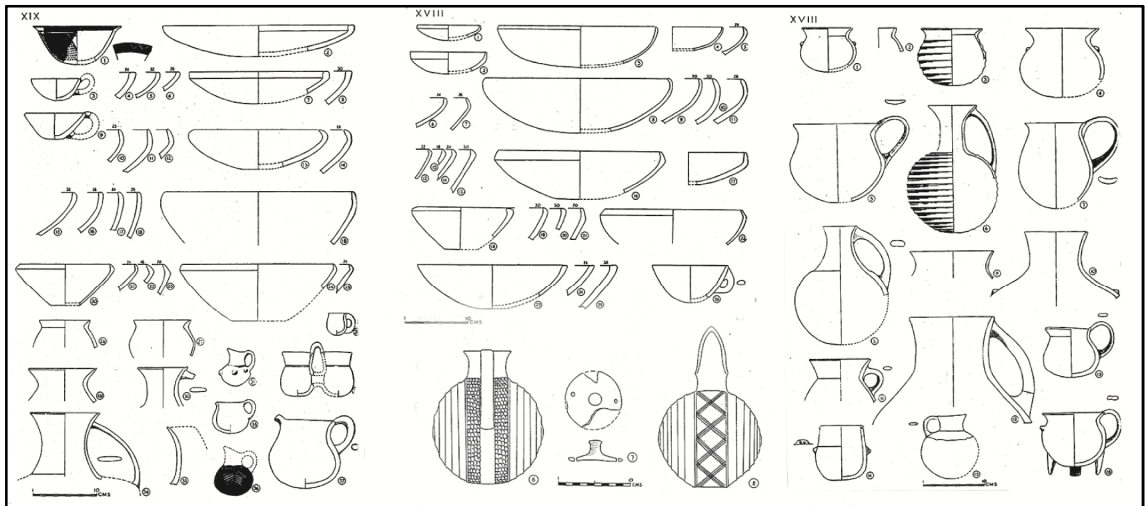

Fig. 117: Beycesultan Höyük XIX-XVIII. Tabakada Tespit Edilen Keramik Örnekleri
(Lloyd ve Mellaart 1962: Fig.14-16,20'den hazırlanmıştır)

Beycesultan Höyük'ün Erken Tunç Çağ 1 tabakalarından ele geçen keramiklerin sayısı her bir tabakanın özgün karakterini yansıtacak miktarda değildir. Bu durumdan ötürü, Mellaart, Erken Tunç Çağ 1 keramiklerini, her tabaka için ayrı bir sınıflandırma yapmaktan ziyade bu sürecin tamamı için genel olarak değerlendirmeyi uygun görmüştür.[499] Buna göre Beycesultan Höyük'ün Erken Tunç Çağ 1 keramiğinde, "İnce Kaplar" ve "Kaba Kaplar" olmak üzere iki tür mal grubu tespit edilmiştir (Fig. 117-118). İnce kaplar genellikle, açık kırmızı, devetüyü veya siyahımsı gri renkte, küçük taşçık ve nispeten kaba nitelikli az sayıda örnekte saman katkılı, ince ve orta nitelikte bir hamura sahiptir. Genellikle iyi pişirilmiş olan keramiklerin özellikle açık renkli olanlarında, gri hamur özü gözlenmektedir. Kapların dış yüzey uygulamasında astar ve açkı yaygındır. Koyu siyahtan, mavi-siyaha, zeytin grisinden turuncu ve kırmızıya ve kahverenginin değişik tonlarına kadar uzanan çok çeşitli astar renkleri tespit edilmiştir. Bu grup içinde yer alan keramiklerde görülen kap formları arasında, Basit, düzleştirilmiş ve içe dönük ağız kenarlı keskin omuzlu ya da yarı küresel gövdeli sığ ve

[498] Lloyd ve Mellaart 1962: 29-33; Warner 1994: 23.
[499] Lloyd ve Mellaart 1962: 116.

derin çanaklar, basit ağız kenarlı, uzun boyunlu tek kulplu ve küresel gövdeli testiler, kısa boyunlu küresel ya da yarı küresel gövdeli testi veya çömlekler, akıtacaklı testiler yer almaktadır. Genellikle çömlek ve testilerde yer alan iki tip kulp gözlenmektedir. Bunlardan ilki, son derece uzun ve zarif görünümlü ya da kısa ve geniş olan şerit kulplardır.

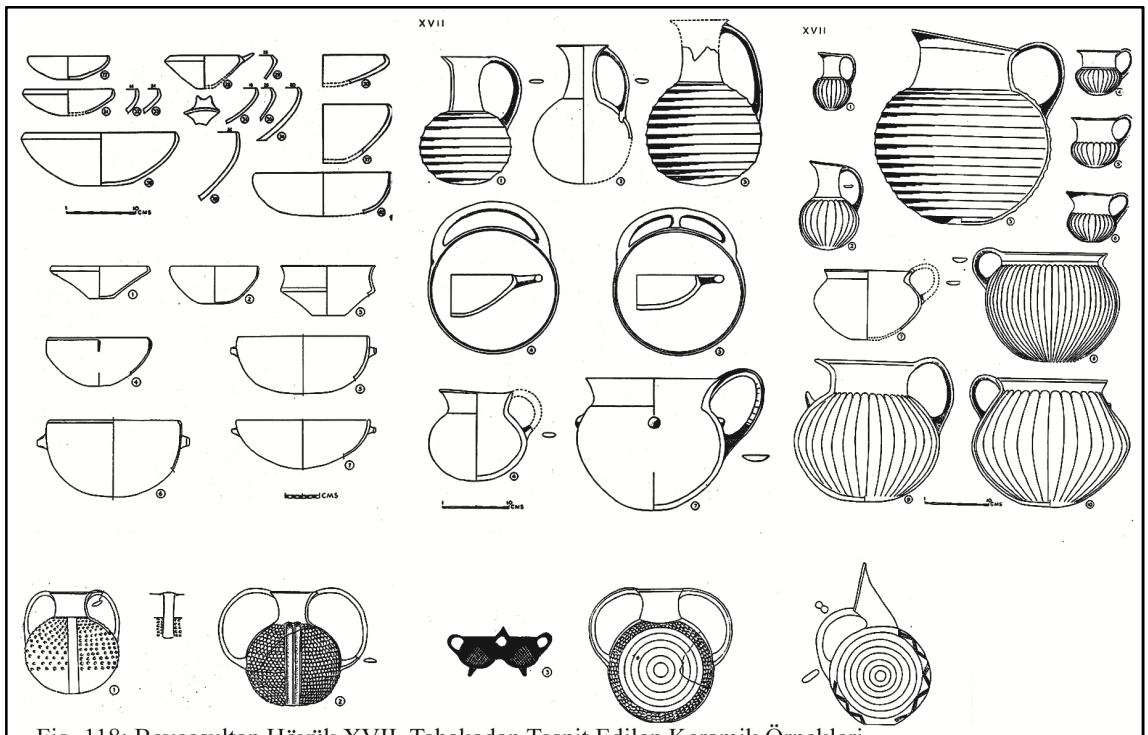

Fig. 118: Beycesultan Höyük XVII. Tabakadan Tespit Edilen Keramik Örnekleri
(Lloyd ve Mellaart 1962: Fig.15,17-20'den hazırlanmıştır)

Diğeri ise, çanaklar üzerine yatay bir şekilde yerleştirilmiş yuvarlak kesitli büyük kulplardır (Fig. 118).[500] Sınırlı sayıdaki bezemeli örneklerde görülen motifler yatay, dikey oluklardan meydana gelmektedir. Geç Kalkolitik Çağdan itibaren görülen beyaz boya Erken Tunç Çağ keramiklerinde de nadiren de uygulansa devam etmektedir. Genellikle gövde üzerinde yer alan tutamaklardan oluşan kabartma bezeme dışında balık pulu ve barbotin bezeme diğer örnekleri oluşturmaktadır.[501] Erken Tunç Çağ 1 keramik repertuarının diğer grubunu oluşturan "Kaba Kaplar" genellikle kırmızı veya kahverengi, taşçık ve saman katkılı bir hamura sahip olup gerek form gerekse yapım

[500] Lloyd ve Mellaart 1962: 117.
[501] Lloyd ve Mellaart 1962: 116.

açısından Geç Kalkolitik 4 keramikleri ile benzer özelliklere sahiptir.[502] Söz konusu gruba ait sınırlı sayıda keramikler, tek kulplu ve üç ayaklı pişirme kabı, tepsilerden, sığ çanaklardan ve kulplu çömleklerden oluşmaktadır.[503]

Beycesultan Höyük'ün Erken Tunç Çağ 1 sürecini temsil eden XIX-XVII tabakalarına ilişkin herhangi bir radyokarbon sonucu bulunmamaktadır. Mellaart Beycesultan'daki keramikler üzerinde yaptığı karşılaştırmalar sonucunda, XIX-XVII tabakalarının Troya I evreleri çağdaş olabileceğini belirtmektedir.[504] Mellaart'a göre Beycesultan Höyük'ün XIX. tabakası Troya I tabakasının a-c evreleri ile çağdaşken XVIIb-c tabakası Troya I'in d-f evreleri ile, XVIIa evresi ise Troya I'in g-k evreleri ile çağdaştır.[505] French, Beycesultan'ın XIX-XVII tabakalarını Troya I ile çağdaş olduğunu[506], Mellink ise söz konusu süreci Erken Tunç Çağ 1B olarak adlandırmakta ve Troya I'in erken sürecini (a-c) Beycesultan Höyük'ün XIX-XVII tabakaları ile çağdaş olduğunu öngörmektedir.[507] Efe ve Ay hem Demircihöyük ve Troya hem de Küllüoba'da tespit edilen keramik örneklerini gözeterek[508] Beycesultan XIX-XVII tabakalarını Demircihöyük D-G evreleri, Troya I a-c evreleri ve Küllüoba 2. Tabaka ile çağdaş olduğunu ifade etmektedir.[509] Yakar ise, Beycesultan IX-XVII ile Troya I'in orta ve geç evrelerini eşleştirmektedir.[510]Radyokarbon sonuçları Troya I a-c evrelerinin MÖ 2920-2700/2600 yılları arasında olduğunu ortaya koymuştur.[511] Demircihöyük'ten elde edilen radyokarbon sonuçları ise, E1 tabakası için MÖ 2850'yi, D tabakası için MÖ 2875'i vermektedir.[512] Özetle Beycesultan Höyük'ün Erken Tunç Çağ 1 tabakaları

[502] Lloyd ve Mellaart 1962: 117.
[503] Lloyd ve Mellaart 1962: 129.
[504] Lloyd ve Mellaart 1962: Chronological Table II.
[505] Lloyd ve Mellaart 1962: 12-113.
[506] French 1969a: 56, Fig.3.
[507] Mellink 1992: 173, Table 3.
[508] Küllüoba Höyük'ün 2. Tabakası'nda tespit edilen sığ yivli ve barbotin bezemeli keramik örnekleri Beycesultan Höyük'ün XVII b tabakasında görülen ile koşut özelliktedir (Lloyd ve Mellaart: Fig. P20.1). Bu bağamda Efe Küllüoba'nın 2. Tabakası ile Beycesultan Erken Tunç Çağ 1 tabakalarını özdeşleştirmektedir. Küllüoba'nın 2 ve 1 tabakası Demirci Höyük'ün Erken Tunç Çağ 1 evrelerini temsil eden D ve G evreleri ile çağdaş kılınmakta ve MÖ 2900-2700' e tarihlendirilmektedir (Efe ve Ay 2000: 32).
[509] Efe ve Ay 2000: 32.
[510] Yakar 1979: 59.
[511] Korfmann ve Kromer 1993: 165, fig.19-23; Manning 1995: 501.
[512] Korfman ve Kromer 1993: 139.

keramikler üzerinde yapılan karşılaştırmalar ve dolaylı radyokarbon verileri gözetilerek MÖ 2900-2700'e tarihlendirilebilir.

Aphrodisias'ta Erken Tunç Çağ tabakaları Pekmez Höyük ve Akropolis'te yapılan kazılar sonucunda tespit edilmiştir. Bununla beraber, iki alanın tabakalarının birbiri ile eşleştirilmesi konusunda güçlük yaşanması ve tabakalarının birbiri ile ayrımının açık olmaması nedeni ile yerleşimin bölge kronolojisine ilişkin katkısının son derece sınırlı olduğu vurgulanmalıdır. Pekmez Höyük'ün tek bir alanında (Trench 2) bir tabakalı Erken Tunç Çağ 1 yerleşimi tespit edilmiştir. VI. tabaka olarak adlandırılan bu tabaka, yalnızca keramik verileri gözetilerek oluşturulmuş olup, bu tabaka ile ilişkili herhangi bir mimari unsura rastlanmadığı ifade edilmektedir. Öte yandan Joukowsky, Erken Tunç Çağ 1 sürecinin herhangi bir kültürel kesinti olmaksızın Geç Kalkolitik 4'ün devamı niteliğinde olduğunu iddia etmektedir.[513] Daha önce de belirttiğimiz gibi, yerleşimde Erken Tunç Çağ'ın tanımlanmasını sağlayan temel veri tabanı keramiklerdir.

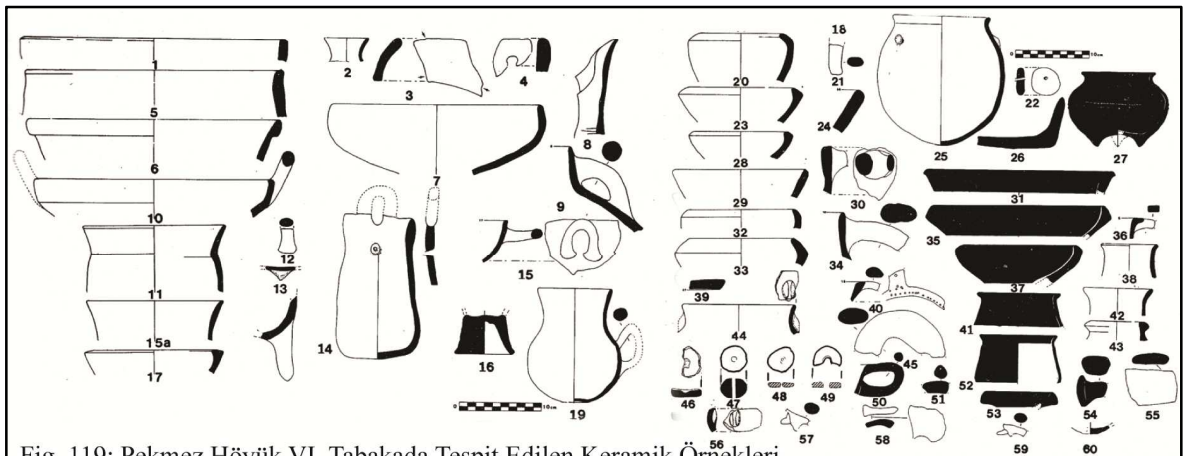

Fig. 119: Pekmez Höyük VI. Tabakada Tespit Edilen Keramik Örnekleri (Joukowsky 1986: Fig.405'ten hazırlanmıştır)

VI. tabakadan tespit edilen keramikler, killi, kum ya da taşçık katkılı bir hamura sahiptir (Fig. 119). Keramiklerin yüzey renkleri, koyu gri ve siyahın çeşitli tonlarından kahverengi ve kırmızının çeşitli tonlarına değişmektedir.[514] Siyah ya da gri hamur özü bu evre keramiklerinde de gözükmektedir. Açkı ve astar uygulamasının bir arada olduğu örnekler yoğunluktadır. Kabartma, oluk ya da nokta bezemenin görüldüğü örnekler bulunmaktadır. En yaygın kap formları arasında açık, düz ve içe kapanan ağızlı, içe ve

[513] Joukowsky 1986: 168.
[514] Joukowsky 1986: 356.

dışa dönük, dışa kalınlaştırılmış ve yuvarlatılmış ağız kenarlı derin ya da sığ çanaklar, pişirme kapları, çömlekler, testiler ve tepsiler bulunmaktadır. Yuvarlatılmış ve düz diplerin yanı sıra içi dolu tutamaklar, şerit, ilmek ve yatay kuplar da keramik repertuarı arasında yer almaktadır.[515]

Aphrodisias'ın Erken Tunç Çağ 1 sürecinin tarihlendirilmesine ilişkin herhangi bir radyokarbon örneği sonucu bulunmamaktadır. Joukowsky, Aphrodisias'ın Erken Tunç Çağ adlandırmasında farklı bir terminoloji kullanmış ve bu durum stratigrafik olarak hâlihazırda birçok soruna sahip olan yerleşimin, tarihsel sürecinin de anlaşılmasını güçleştirmiştir. Joukowsky, Aphrodisias Bronz Çağ 1 olarak adlandırdığı sürecin Beycesultan Höyük'ün XIX. tabakasına ve Anadolu kronolojisine göre Erken Tunç Çağ 1 sürecinin sonuna karşılık geldiğini ifade etmektedir.[516] Öte yandan yukarıda bahsettiğimiz Aphrodisias keramiklerinin karşılaştırmaları yalnızca XIX. tabakadakiler ile değil, XVIII. tabakadan tespit edilenlerle de yapılmıştır.[517]

Aphrodisias ile benzer şekilde Kusura Höyük'ün Erken Tunç Çağ 1 sürecini temsil eden yerleşimine ilişkin son derece sınırlı bilgi edinilebilmektedir. Yerleşimin Erken Tunç Çağ 1 sürecine tarihlenen A tabakasına ilişkin mimari bulgular yalnızca bir alanda (Alan II) gerçekleştirilen kazılar sonucunda tespit edilmiştir. Söz konusu tabaka ile ilişkilendirilebilecek tek mimari veri, son derece tahrip olmuş bir fırın ve bu fırını çevreleyen ve kısmen kaplayan 3,8 metre çapında bir alana uzanan ve ortalama 0,35 x0,4 metre boyutlarında dairesel taşlardan ibarettir (Fig. 120).[518] Kusura'da A tabakasından tespit edilen sınırlı sayıdaki keramiklerin hamuru genellikle koyu gri

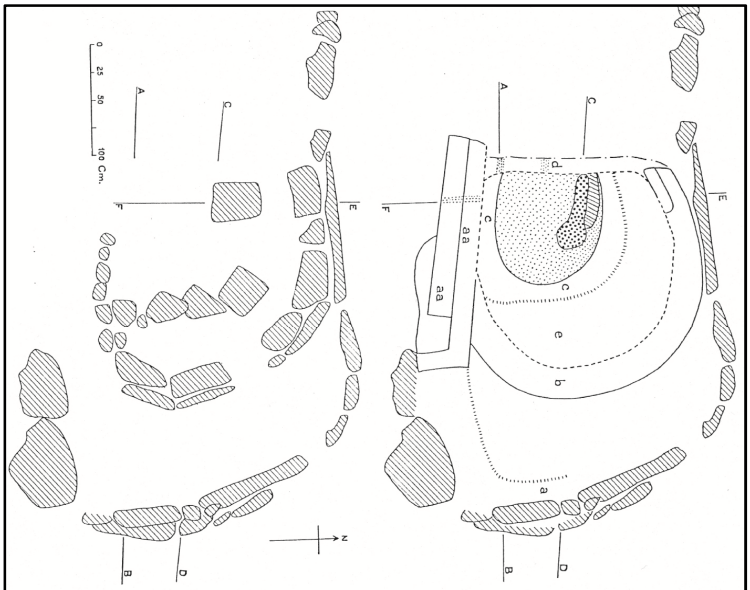

Fig. 120: Kusura A Tabakasında Tespit Edilen Mimari Unsurlar
(Lamb 1937: Fig.2'den hazırlanmıştır)

[517] Joukowsky 1986: 447, dn.295.
[518] Lamb 1937: 5.

renkli olup koyu yüzlü ve açkılıdır. Daha az sayıda olmakla beraber gri-devetüyü hamurlu ve aynı renkte astar ve açkılı örnekler de söz konusudur (Fig. 121). En yaygın kap formları arasında, basit ya da dışa dönük ağız kenarlı uzun ya da kısa boyunlu testi ve çömlekler yer almaktadır. Nadir bezeme örnekleri arasında beyaz boya, beyaz dolgu ya da oluk bezemeli örnekler söz konusudur.

Keramikler üzerinde yapılan incelemeler sonucunda, Lamb Kusura A tabakasının Geç Kalkolitik Çağa tarihlendiğini belirtse de hem Mellaart[519] hem de Efe[520] söz konusu tabakanın Beycesultan Erken Tunç Çağ 1 keramik örnekleri ile karşılaştırılabileceğini öne sürmüştür. Nitekim Kusura Höyük'te köylülerin toprak alması sonucunda tespit edilen iki kabın Erken Tunç Çağ 1 sürecinin karakteristik örneklerden oluşu, yerleşimde söz konusu dönemin varlığını doğrular niteliktedir.[521] Özet olarak Kusura A tabakasının Beycesultan Erken Tunç Çağ 1'in en erken tabakasını temsil eden XIX. tabaka ile çağdaş olduğu düşünülmektedir.[522]

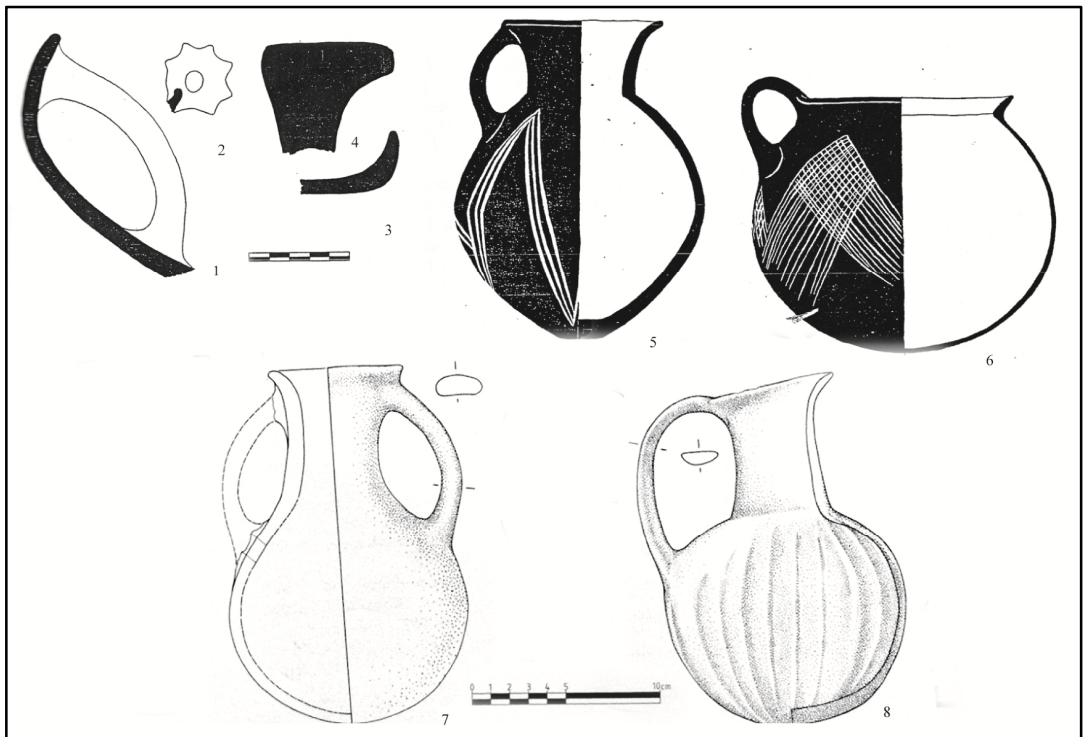

Fig. 121: Kusura Höyük A Tabakasından Tespit Edilen Keramik Örnekleri
(1-6 ,Lamb 1937: Fig.5-6'dan, 7-8 Efe 1995 vd: Fig 26'dan hazırlanmıştır)

[519] Lloyd ve Mellaart 1962: 131.
[520] Efe ve Ay 2000: 20.
[521] Efe vd. 1995: 374: fig.26: 104-105; Efe ve Ay 2000: 20.
[522] Efe ve Ay 2000: 20.

Erken Tunç Çağ 1 sürecine ilişkin en detaylı bilgi edindiğimiz yerleşim, Antalya'ya kuş uçumu yetmiş kilometre mesafede yer alan Elmalı Ovası içindeki aynı adlı kasabanın sekiz kilometre doğu-kuzeydoğusuna konumlanan Semayük Köyü yakınındaki Karataş-Semayük yerleşimidir. Yerleşim bir koni ve bu koninin etrafında bir yerleşim alanı ve mezarlıktan oluşmaktadır. Yerleşimin koni kısmı 100 metre çapında bir alanı kaplamaktayken, koniyi çevreleyen yerleşim alanı ve mezarlık ile birlikte 19,13 hektarlık bir alana yayılmaktadır.[523] Erken Tunç Çağ'ın her üç evresinde de iskân görmüş olan yerleşimde yapılan kazılar sonucunda, içerisinde inşa evreleri barındırın altı temel tabaka belirlenmiştir.

Erken Tunç Çağ 1 sürecinde (I-III Tabaka) genel olarak yerleşimin planı, dikdörtgen merkezi bir yapı ile bu yapıyı dairesel olarak çevreleyen, çit-çamur tekniğinde inşa edilmiş evler olarak tanımlanabilir (Fig. 122). Yerleşimin merkezi noktasında yer alan çekirdek yapısı Erken Tunç Çağ'ın tüm evreleri boyunca iskanı devam eden 10.75 x 7.2 metre boyutlarındaki dikdörtgen yapıdır. İki katlı olduğu düşünülen söz konusu yapının tabanında 1.0-1.5 m derinliğinde 12 adet kil sıvalı çukurdan yola çıkarak söz konusu dikdörtgen yapının ilk katının, en azından son evrede depolama amaçlı kullanıldığı düşünülmektedir. Nitekim bu çukurların içinde ve taban üzerinde bazılarının güneybatıda grup halinde kümelendiği 12 büyük çömlek bulunmuştur. Merkezi yapı, 3 m genişliğindeki bir avlu ve iç kısmı payandalarlar ile güçlendirilmiş kerpiç bir duvarla kuşatılmıştır. [524] Söz konusu avlu duvarının, iki aşamalı olarak moloz, çamur ve kerpiçten yapılmış iki ayrı duvarla daha pekiştirildiği ve ilk avlu duvarından 7.5 m mesafede yer almak suretiyle merkezi yapının en dışta, 80 cm kalınlığında ayrıca kerpiç bir istinat duvarıyla daha kuşatıldığı belirlenmiştir.[525] Tabaka 1'in avlu duvarını kuşatan bir rampa, kuzeybatı tarafta merkezi yapıya ve avluya girişi sağlamaktadır.[526]

Erken Tunç Çağ 1 sürecinde merkezi yapıyı kuşatan evlerin tabakaları konusunda net bir veri olmamasına karşın, söz konusu süreci temsil eden en erken

[523] Warner 1994: 5, pl.3.
[524] Eslick 1988: 33.
[525] Mellink 1966: 247-248; Mellink 1974: 352, ILL. I.
[526] Mellink 1973: 294, ILL. I.

evlerin dairesel biçimli "çukur evler" olarak adlandırılan iki yapı olduğu düşünülmektedir (Fig. 123).[527] Bu yapılardan biri 2 metre çapında diğeri 1,4 metre çağında olup merkezi noktalarında bir fırın yer almaktadır.[528] İşlevine ilişkin herhangi bir yorumun yapılmadığı söz konusu yapıların yerleşimde başka örneği tespit edilmediği belirtilmektedir.[529]

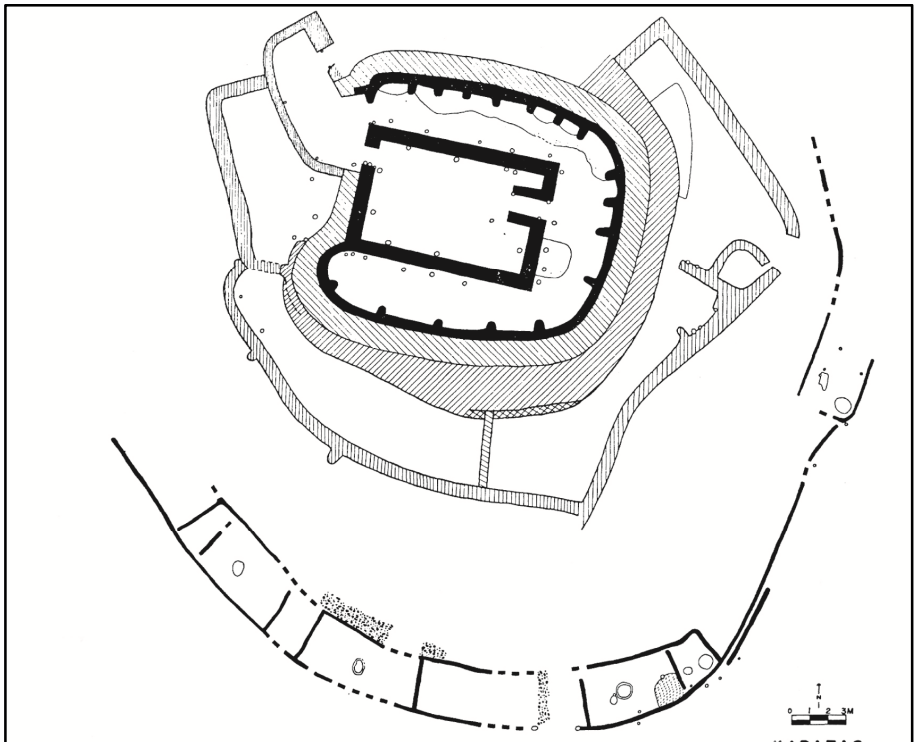

Fig. 122: Karataş-Semayük I -II. Tabakada Tespit Edilen Mimari Unsurlar
(Mellink 1973: ILL I'den hazırlanmıştır)

Bu yapıların kesin olarak Erken Tunç Çağ 1 sürecinin hangi tabakasına ait olduğu bilinmemekle birlikte Werner, III. tabakadan daha erken bir tabaka içinde yer aldığı ve belki de yerleşimin en erken yapılarını karakterize ettiğini ve sonraki dönemde bir daha görülmediğini belirtmektedir.[530]

[527] Warner 1994: 156.
[528] Warner 1994: Plate 63.
[529] Yerleşimin güneybatısında ki büyük "çukurlar" ın bazılarının bu gibi kulübelerin temelleri olabileceği olasılığı vardır; Örneğin, Trenches 2'deki çukurların bu şekilde değerlendirilebileceği ifade edilmiştir (Pit1, 2.20 metre çapında), 8 (2.00 metre çapında) ve 10 (tam dairesel değil 1.50 x 2.00 metre ölçülerinde). Öte yandan bu çukurlarda ME- a ve ME-b'de görülen gibi bir fırın tespit edilmemiştir. Werner, yerleşimin güneybatı alanındaki domestik aktivitelerin çoğunun Karataş Dönem I-II sürecine tarihlendirilmesinden ötürü bu çukurların, ME alanındaki kulübeler ile çağdaş olduğunu ve yuvarlak kulübe yapı tipinin erken dönemden sonra kullanılmadığını belirtmektedir (Warner 1994: 169).
[530] Warner 1994: 169; 167, Fig.177.

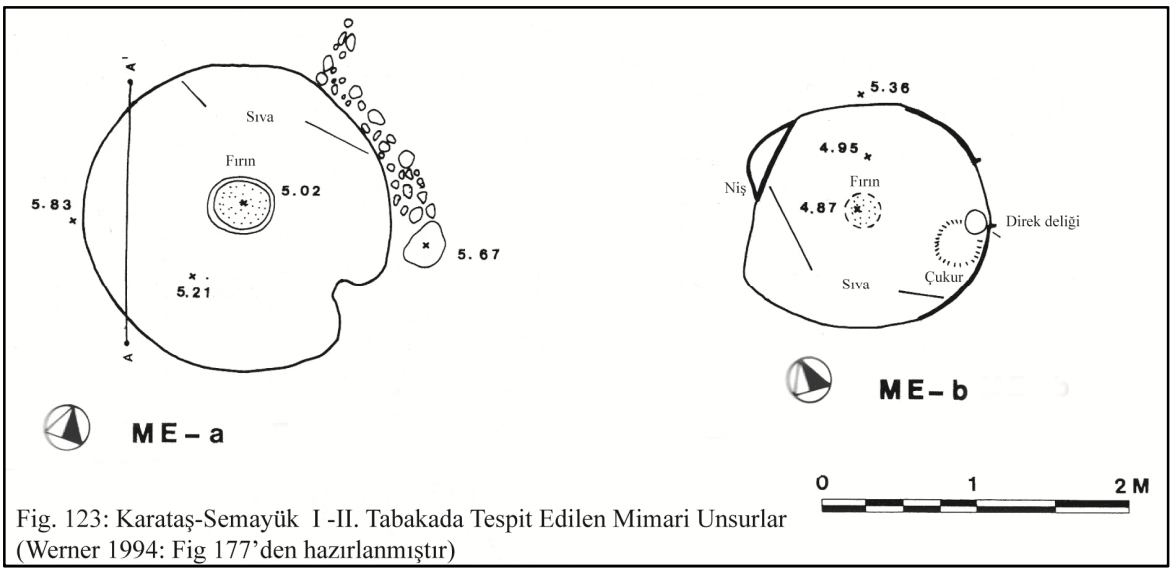

Fig. 123: Karataş-Semayük I -II. Tabakada Tespit Edilen Mimari Unsurlar (Werner 1994: Fig 177'den hazırlanmıştır)

Merkezi yapının güneyinde ve kısmen batısında ortaya çıkarılan çit evler Tabaka I ve II'ye tarihlenen diğer yapıları oluşturmaktadır (Fig. 122). Çit çamur tekniğinde yapılmış bu evlerin bir çit duvarına (palisade) dayandırıldığı gözlenmektedir.[531] 24 metrekarelik bir iç kullanım alanına sahip yapılar dörtgen şekilli olmakla birlikte simetrik bir plan göstermemektedir. Bazılarının bir bölmeye sahip olduğu ve her birinin içinde mutlaka bir merkezi fırının yer aldığı gözlenmektedir. Eslick, merkezi yapının çevresi boyunca bu tür 20 evin bulunduğunu varsaymaktadır.[532] Erken Tunç Çağ 1'in son tabakası olan III. tabakada merkezi alanın yanı sıra höyüğün kuzeydoğusundaki alanın iskân edildiği anlaşılmaktadır. Söz konusu tabakayı karakterize eden üçü apsidal biri dikdörtgen olmak üzere 4 mekân tespit edilmiştir (Fig.124). Bir sonraki evrenin tahribatı nedeni ile planı tam olarak korunmamış olan bu üç apsidal yapıdan biri ön sundurmalı olmak üzere iki kısımdan oluştuğu görülmektedir. Dikdörtgen formlu yapı ise, bir ön sundurma ve arka odası ile karakteristik bir megaron planını temsil etmektedir.[533]

[531] Mellink 1973, 295, ILL 1-2; Mellink 1974: 351-352; Eslick 1988: 34.
[532] Eslick 1988: 34.
[533] Warner 1994: 156, 170.

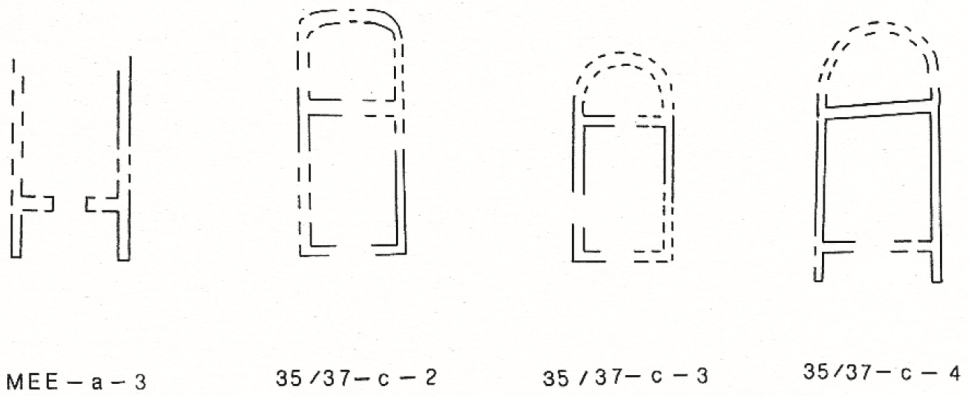

Fig. 124: Karataş-Semayük III. Tabakada Tespit Edilen Mimari Unsurlar
(Werner 1994: Fig 17'den hazırlanmıştır)

Karataş Semayük'te tespit edilen Erken Tunç Çağ 1 karamiklerine ilişkin herhangi bir bilgi sunulmamaktadır.

Karataş-Semayük'ün II. tabakasından alınan yedi radyokarbon örneği en erken MÖ 3030-2875 en geç ise MÖ 2890-2640 tarihlerini vermektedir.[534] Mellink, Karataş-Semayük'ün I. ve II. tabakasını, Beycesultan Höyük'ün XIX-XVII. tabakası, Demircihöyük'ün C-G tabakaları ve Troya I'in erken evreleri (a-c) ile çağdaş olduğunu belirtmektedir.[535]

Özet olarak gerek Beycesultan Erken Tunç Çağ 1 kültürünün çekirdek bölgesi kabul edilen Yukarı Menderes Havzası'ndaki Beycesultan, Kusura ve Aphrodisias'ta gerçekleştirilen kazılar, gerekse Elmalı Ovası'nın anahtar yerleşimi Karataş-Semayük kazıları, bölgedeki Erken Tunç Çağ sürecinin MÖ 2900'den itibaren başladığını ve MÖ 2700'lere kadar devam ettiğini göstermektedir. Bu süreçte Yukarı Menderes Havzası'nın özellikle keramik envanteri ile diğer kültür bölgelerinden farklılaşan kendine özgü unsurları bünyesinde barındırdığı görülmektedir. Bu unsurlar arasında kırmızı ve siyah astarlı son derece ince işlik gösteren keramikler ön plana çıkmaktadır.

[534] Karataş II. tabakasındaki radyokarbon sonuçları şöyledir; MÖ 2945-2790, MÖ 2890-2640, MÖ 2890-3640, MÖ 3030-2875, MÖ 2895-2645, MÖ 2970-2795 ve MÖ 2885-2635 (Mellink 1992: 177, Table 4; Warner 1994: 10).
[535] Mellink 1992: 173, Table 3.

Batı Anadolu'da Erken Tunç Çağ 2 sürecinde tanımlanan kültür bölgelerinin büyük oranda Erken Tunç Çağ 1'deki kültürel sınırlarını korumakla birlikte, keramik gruplarının sınırları ve yöresel farklılıklarının daha belirgin hale geldiği düşünülmektedir. Bu bölgelerden "Troya I-Yortan Kültür Bölgesi", Erken Tunç Çağ 2 sürecinde de koyu yüzlü açkılı keramik ile karakterize edilmektedir. Aynı zamanda keramik formlarında ve bezemelerde de sınırlı çapta değişikliğin tanımlandığı, özellikle yiv, kabartma ve beyaz boya bezemeli "Yortan Keramiği"nin kendine özgü unsurlarının ön plana çıktığı söylenebilir.

Erken Tunç Çağ 2 süreci ile birlikte Batı Anadolu'daki kültürel anlamda belirgin bir değişimin izlenebildiği "Bitinya-Frigya Kültürü" ile "Beycesultan Kültürü"nde dahi, bir önceki sürecin kültürel yayılım sınırları büyük oranda aynı kalmıştır.[536] Bölgedeki yayılım alanında yegâne değişim, Erken Tunç Çağ 1 sürecinde "Troya-Yortan Kültür Bölgesi" olarak tanımlanan coğrafi alanın içinde yer alan İznik-İnegöl Ovaları'nın, Erken Tunç Çağ 2 ile birlikte "Bitinya-Frigya Kültür Bölgesi"ne dâhil olduğu varsayımıdır.[537] Erken Tunç Çağ 1 sürecinde "Demircihöyük Kültürü"nün karakteristik keramiği olan ağız kenarı siyah malların gelişmiş örneklerinin (black topped ware), bu dönemde İznik-İnegöl Ovaları'nda da görülmesi konuya ilişkin görüşlerin temel dayanağını oluşturmaktadır. Nitekim daha çok yüzey araştırmaları ile tanımlanan söz konusu keramikler, French tarafından "Yenişehir Siyah Ağızlı Keramikleri (black topped ware)" olarak adlandırılmıştır.[538]Her ne kadar bu bölge tek bir kültür adı altında değerlendirilebilecek ölçekte benzerlikleri bünyesinde barındırsa da, bölgenin bütününde tamamıyla homojen bir kültürün olduğu söylenemez. Özellikle Efe tarafından yapılan çalışmalar, bölge içinde yerel özellikleri ile farklılaşan,"Yukarı Sakarya Çanak Çömlek Grubu", "Demircihöyük Çanak Çömlek Grubu", "İznik Çanak Çömlek Grubu" olmak üzere üç ayrı keramik grubunun olduğunu ortaya koymuştur.[539] Genel olarak değerlendirildiğinde, Erken Tunç Çağ 2 sürecinde bölgenin tamamında

[536] Efe 2003a: 91.
[537] Efe 2003a: 91.
[538] French 1969b: 25.
[539] Efe 1988: 89. Söz konusu keramik grupları, bölgede yürütülmüş olan yüzey araştırmalarının yanı sıra kazılarla da arkeolojik kazı ile de tanımlanmıştır: Küllüoba'nın Erken Tunç Çağ 2 tabakaları, Demircihöyük K ve L tabakaları ile temsil edilen ve Hacılartepe'nin I-III. tabakaları olarak adlandırdığı gruptur (Ayrıntılı bilgi için bakınız Sarı 2004: 36-41).

görülen keramiğin temel özelliklerinin kesintisiz gelişerek devam ettiği gözlenmektedir. Bu süreç ile birlikte görülen en büyük değişikliğin keskin görünümlü kâselerin ortaya çıkması ve bir önceki süreçte yaygın kullanımı olan amphora ve emzikli maşrapa formlarının artık kullanımını yitirmesi olduğu düşünülmektedir.[540]

Erken Tunç Çağ 2 süreci ile birlikte "Beycesultan Erken Tunç Çağ 1 Kültürü"nü oluşturan temel unsurların birçoğunun kaybolduğu ve yine aynı coğrafi sınırlar içinde çok sayıda yeni özelliği içeren bir materyal kültürünün şekillendiği görülmektedir. Bu yeni süreç ile birlikte Erken Tunç Çağ 1'in tipik keramiği olan ince kenarlı ve oluk bezemeli parlak kırmızı/turuncu astarlı keramiği ortadan kalkar. Bunun yerini oluk bezeme başta olmak üzere, kabartma, yiv, beyaz boya ve dolgu bezemenin yoğun kullanıldığı kalın astarlı yeni bir grup alır. Söz konusu keramikler abartılı biçimde bezenmiş görünümlerinin aksine pişme ve yüzey işlemleri açısından önceki sürece oranla çok daha özensiz bir şekilde yapılmıştır. Söz konusu kültürün kuzeyde Eskişehir Ovası, dolayısıyla "Bitinya-Frigya Kültürü", doğuda Konya Ovası, kuzeybatıda Afyon ve Kütahya'nın bir kısmını kapsayan alanda etkisi görülmektedir. Mellaart, bu bölge içinde Beycesultan, Burdur-Korkuteli, Elmalı, Uşak, Çavdarhisar-Altıntaş, Afyon-Emirdağ, Kusura-Isparta ve Sultandağ grupları olarak tanımladığı sekiz ayrı keramik grubunun olduğunu belirtmektedir.[541] Bu keramik grupları, büyük oranda French ve Efe tarafından da kabul görmüştür.[542] French ve Efe bu gruplara ek olarak bölgede "Acıpayam grubu" olarak adlandırılan bir grubun daha olduğunu ifade etmektedir.[543] Bu bölgedeki Erken Tunç Çağ 2 süreci, Beycesultan Höyük, Aphrodisias ve Kusura Höyük'te yapılan kazılar ile tanımlanmaktadır. Bu yerleşimlerden Beycesultan Höyük'te Erken Tunç Çağ 2 evresi XVI-XIII tabakaları olarak adlandırılan dört temel mimari tabaka ile temsil edilmektedir. Erken Tunç Çağ 2 sürecinin en erken tabakası olan XVI. tabaka, taş temel üzerine kerpiçle inşa edilmiş ortak duvarlı iki yapı ile karakterize edilmektedir (Fig. 125).

[540] Efe 2003b: 106.
[541] Lloyd ve Mellaart 1962: 185, 195, Map 5.
[542] Lloyd ve Mellaart 1962: 185.
[543] French 1969b: 31.

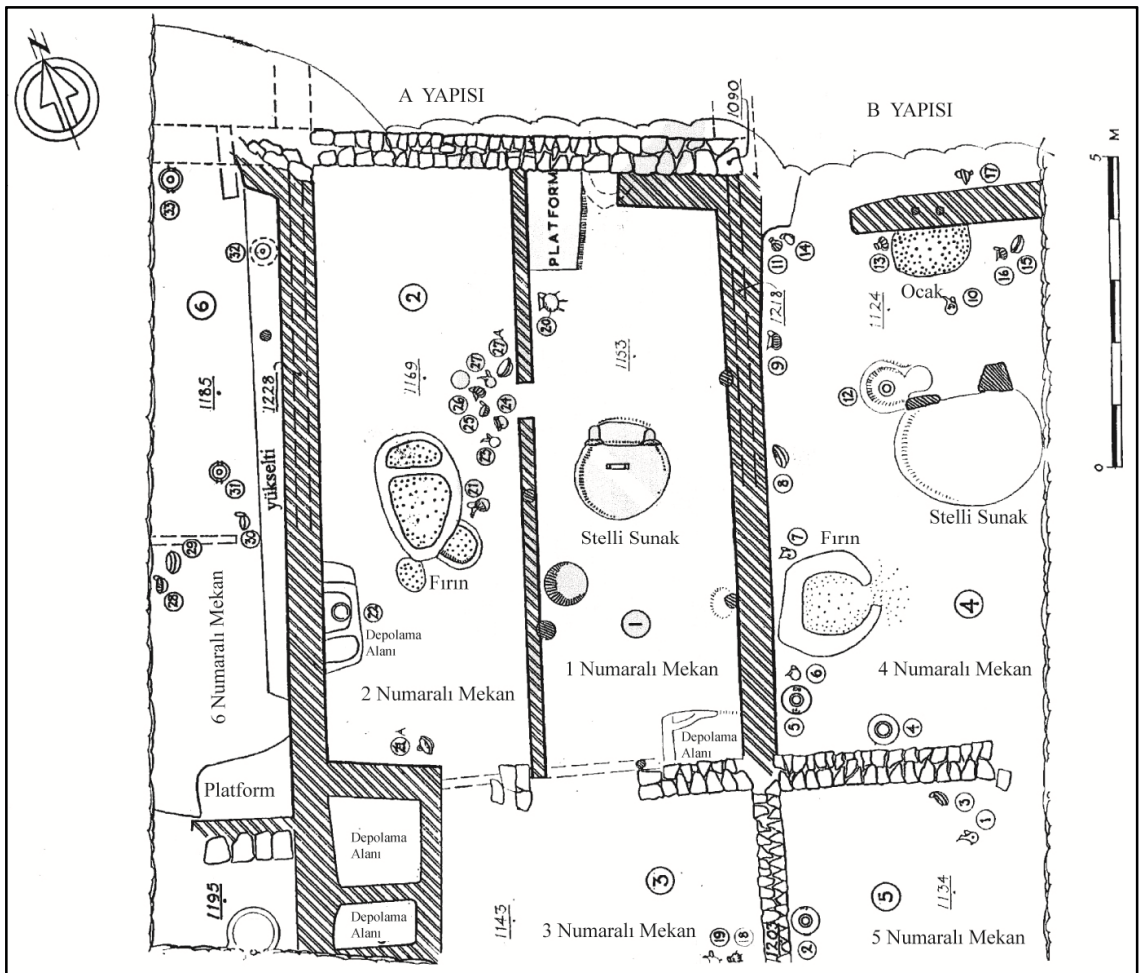

Fig. 125: Beycesultan Höyük XVI. Tabaka Mimari Unsurları
(Lloyd ve Mellaart 1962: Fig.10'dan hazırlanmıştır)

Bu yapılardan batıda yer alanın tamamı ortaya çıkarılmışken (A) doğudakinin bir kısmı kazılmayan alan sınırlarında yer almaktadır. Dörtgen şekilli mekânların her ikisinin de boyutlarının aynı olduğu düşünülmektedir (7,5 x 12 metre). Her iki yapı da ön kısmında bir sundurma ve temel oda şeklinde tasarlanmıştır. Bununla birlikte, A yapısının ana yapısı iki odalı olarak planlanmıştır (1 ve 2 numaralı odalar). İki oda arasında geçişi sağlamak amacıyla bir boşluk bırakılan yapının her iki odasını da güney taraftaki sundurmaya açılan biri geçişi daha bulunmaktadır.

Doğu kısımda yer alan 1 nolu odanın girişinin hemen yanında kerpiçten yapılmış tahıl ambarı, kuzeybatısında ise bir platform bulunmaktadır. Yapının merkezinde stelli

bir sunak yer almaktadır. Söz konusu steller 30-40 cm lik kil bir kaide üzerinde yükselmektedir ve etrafı yuvarlak bir platform ile çevrelenmektedir.

1 numaralı odanın batısında yer alan 2 numaralı odanın merkezinde bir fırın ve batı duvarına bitişik olarak yapılmış bir depolama alanı bulunmaktadır (Fig. 125). Yapının, 1 nolu odaya giriş ile fırın arasında taban üzerinde dokuz adet tüm kap ortaya çıkarılmıştır. Her iki oda için ortak kullanım alanı olan ön sundurmanın batı duvarına bitişik olarak yapılmış çift hazneli bir depolama yapısı daha bulunmaktadır.

A yapısına bitişik olarak inşa edilen B yapısının temel mekânı tek oda olarak tasarlanmıştır. Biri kuzey kısımda biri ise güney taraftaki sundurmaya açılan iki geçişe sahip yapının merkezi kısmında 1 numaralı oda ile benzer stelli bir sunak yer almaktadır. Yapının batı duvarı önünde bir fırın ve kuzey duvarına bitişik olarak yapılmış bir ocak mekân içindeki diğer taşınmaz eşyaları oluşturmaktadır. Kazıcıları yukarıda bahsettiğimiz yapıların dini işlevli özel yapılar olarak nitelendirmiştir. Söz konusu yapılar içinde küçük çaplı onarım ve eklemeler gözetilerek üç ayrı evre tespit edilmiştir (XVIc-a). Söz konusu evreler yalnızca altar üzerinde gözlenebilmektedir.[544]

Beycesultan'ın XVI. Tabakasında tespit edilen keramiklerin tamamı el yapımı, saman ve taşçık katkılı bir hamura sahip keramiklerden oluşmaktadır (Fig. 126-128). Dış yüzey işleminde kalın bir astar ve açkı yaygın bir şekilde uygulanmaktadır. Hamur renkleri devetüyü ve açık kırmızıdan, gri veya siyaha kadar değişmektedir. Bu tabaka keramiklerinde parlak kırmızı ve siyah renkli astar, ağırlıklı olarak görülmektedir. En yaygın görülen kap formları arasında ise, içe çekik ve basit ağız kenarlı kulplu veya kupsuz çanaklar, ilmek ve ya şerit kulplu bardaklar, gaga ağızlı küresel gövdeli üç ayaklı ya da ayaksız testiler, basit ve içe çekik ağız kenarlı kulplu ya da kulpsuz küresel gövdeli çömlekler ve pithoslar bulunmaktadır.

[544] Lloyd ve Mellaart 1962: 38.

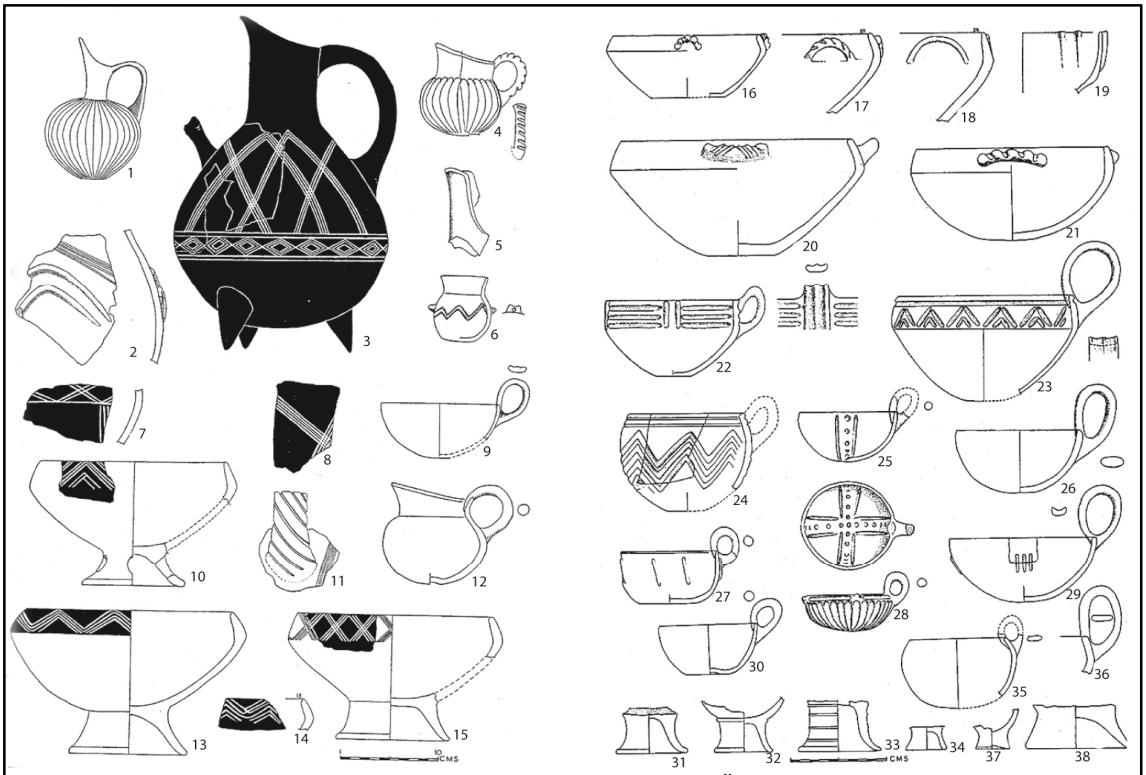

Fig. 126: Beycesultan Höyük XVI. Tabakada Tespit Edilen Keramik Örnekleri
(Lloyd ve Mellaart 1962: Fig.22, 24'ten hazırlanmıştır)

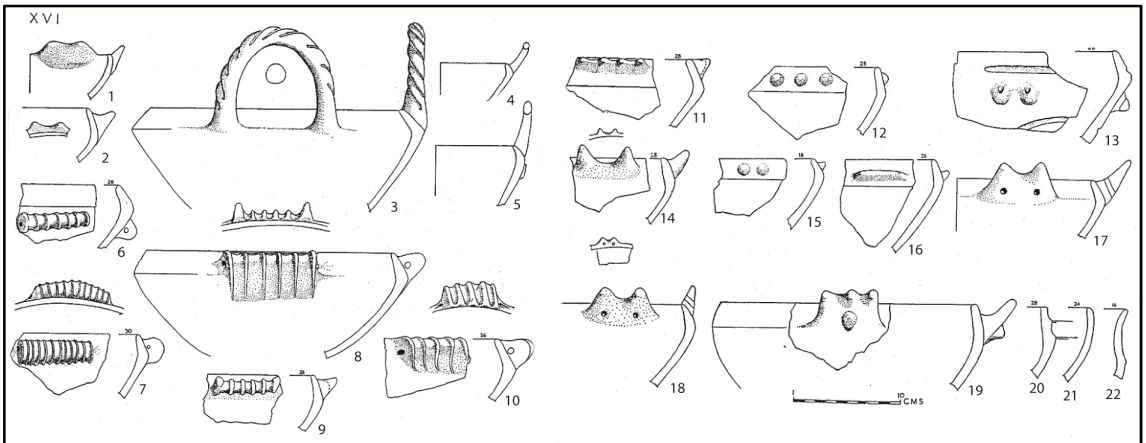

Fig. 127: Beycesultan Höyük XVI. Tabakada Tespit Edilen Keramik Örnekleri
(Lloyd ve Mellaart 1962: Fig.23'ten hazırlanmıştır)

Bezeme son derece yaygın bir şekilde uygulanmıştır. Oluk bezeme başta olmak üzere, beyaz dolgu bezeme ve kabartma bezemenin yanı sıra burgu şekilde yapılmış tutamak ve şerit kulplar, boynuz biçimli kulplar sıklıkla görülen örnekler arasındadır. Üç ayak ve kaide de, özellikle testi ve çanaklar da yaygın bir şekilde görülmektedir.

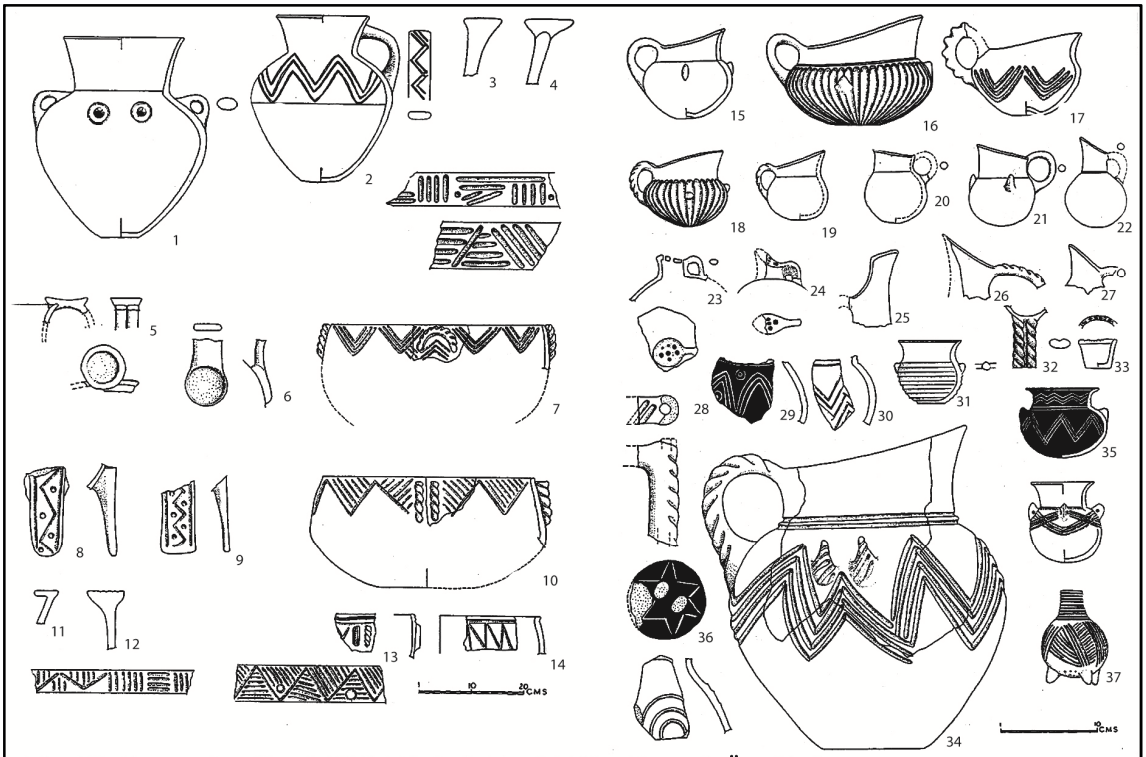

Fig. 128: Beycesultan Höyük XVI. Tabakada Tespit Edilen Keramik Örnekleri
(Lloyd ve Mellaart 1962: Fig.25,-26'dan hazırlanmıştır)

Beycesultan'ın XV. Tabakasında tespit edilen mimari kalıntılar, bir önceki tabaka yapıları ile koşut biçimde dinsel işlevli yapılar olarak yorumlanmıştır (Fig. 129). Söz konusu tabaka ile ilişkili son derece iyi korunmuş durumda olan birbirine bitişik ancak iki ayrı duvara sahip iki yapı ortaya çıkarılmıştır. 5,4x12,7 metre boyutlarındaki A yapısı olarak isimlendirilen mekânın neredeyse tamamı ortaya çıkarılmışken, bu yapının hemen doğusunda yer alan B yapısının bir kısmı kazı alanı dışında kalmaktadır. Taş temel üzerine kerpiçten yapılmış olan yapıların planı, bir merkezi oda, bu odanın kuzeyinde bir arka oda ve güney tarafta bir ön sundurmadan oluşmaktadır. Batıda yer alan ve Ev A olarak adlandırılan mekânın sundurma kısmının solunda yarım daire biçiminde bir hububat deposu, bu yapının hemen karşı tarafında iki fırın ve bir seki yer almaktadır. Yapının merkezi odasında bir stelli sunak, yer almaktadır (Fig. 129). Steller sunağın hemen arkasında yer alan kilden dikdörtgen şekilli iki dikmeden oluşmaktadır. Bu dikmelerin bulunduğu platform içine iki büyük boyutlu çömlek gömülmüştür. Mekânın kuzeybatı köşesinde kazıcıları tarafından kan altarı olarak tanımlanan 20 cm yüksekliğinde çift bölmeli kilden bir yapı, güneydoğu köşesinde kare şekilli bir depo

çukuru, güneybatı köşede ise iki büyük boyutlu kap için kilden yapılmış platform yer almaktadır. B yapısının ön sundurmasının büyük bir kısmını kilden yapılmış bir tahıl ambarı kaplamaktadır.

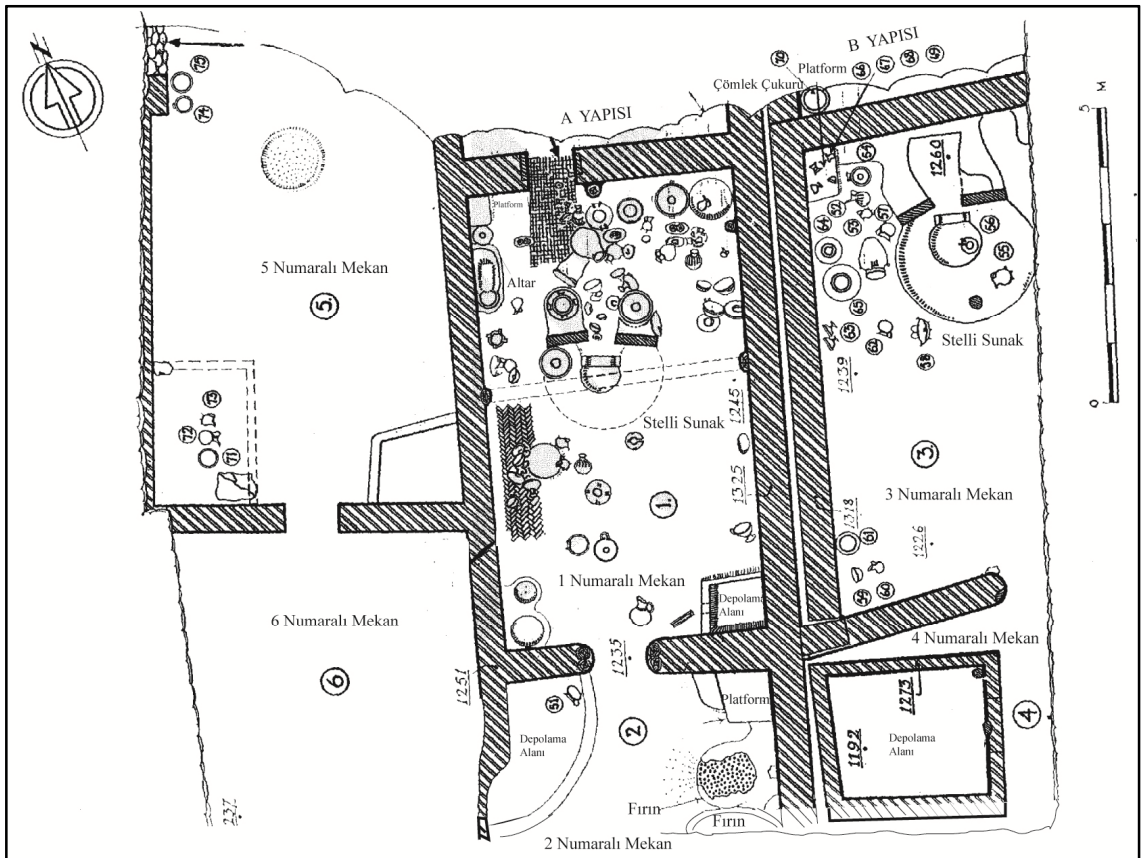

Fig. 129: Beycesultan Höyük XV. Tabaka Mimari Unsurları
(Lloyd ve Mellaart 1962: Fig.13'ten hazırlanmıştır)

Merkezi odada, A yapısındakine benzer stelli sunak bulunmaktadır. Duvar ve steller arasındaki boşlukta alçak kilde bir platform bulunmaktadır. Stellerin önündeki boynuz biçimli nesne bu yapıda da bulunmaktadır. Yapının kuzeybatı köşesinde bir seki yer almakta ve gerek bu sekinin üzerinden gerekse yapının tabanından yirmi tüm kap tespit edilmiştir. Yapının kuzey ucundaki olası arka odasının içinden de bir pithosa ait olabilecek keramik parçaları ortaya çıkarılmıştır.

Beycesultan'ın XV. tabakasında tespit edilen keramikler, el yapımı, saman ve taşçık katkılı, astarlı ve açkılı örneklerden oluşmaktadır (Fig. 130-132). Hamur renkleri devetüyü ve açık kırmızıdan, gri veya siyaha kadar değişmektedir. Kırmızı-kahverengi

ve siyahımsı gri astar bu tabaka keramiklerinde ağırlıklı olarak görülmektedir. En yaygın görülen kap formları arasında, içe çekik, basit ve dışa dönük ağız kenarlı kulplu veya kupsuz çanaklar, ilmek ve ya şerit kulplu, keskin omuzlu minyatür bardaklar, geniş omuzlu üç ayaklı bardaklar, gaga ağızlı küresel gövdeli üç ayaklı ya da ayaksız testiler, yüksek akıtacaklı testiler, basit ve içe çekik ağız kenarlı kulplu ya da kulpsuz küresel gövdeli çömlekler ve pithoslar bulunmaktadır.

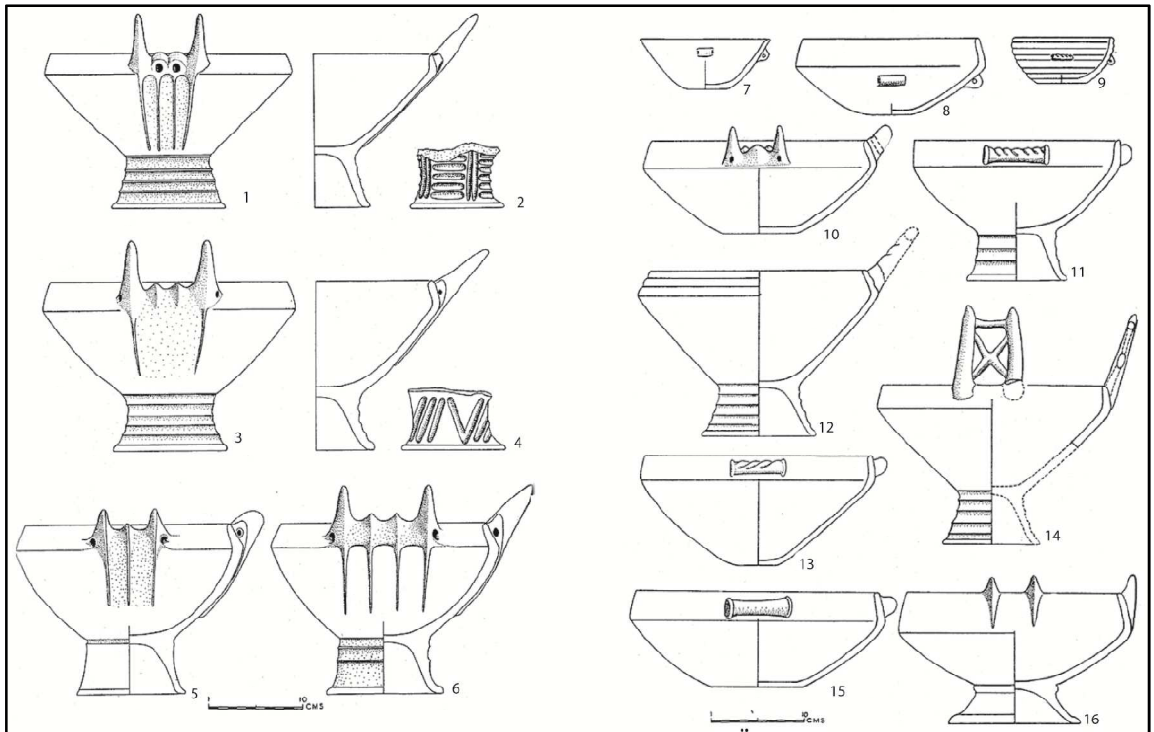

Fig. 130: Beycesultan Höyük XV. Tabakada Tespit Edilen Keramik Örnekleri
(Lloyd ve Mellaart 1962: Fig.27-28'den hazırlanmıştır)

Bezeme son derece yaygın bir şekilde uygulanmıştır. Oluk ve nokta bezeme yaygın bir şekilde görülmekle birlikte bu tabakada beyaz bezeme yalnızca bir örnek ile temsil edilmektedir. Aynı zamanda, burgu şekilde yapılmış tutamak ve şerit kulplar, boynuz biçimli kulplar sıklıkla görülen örnekler arasındadır. Üç ayak ve kaide de, özellikle testi ve çanaklar da yaygın bir şekilde görülmektedir.

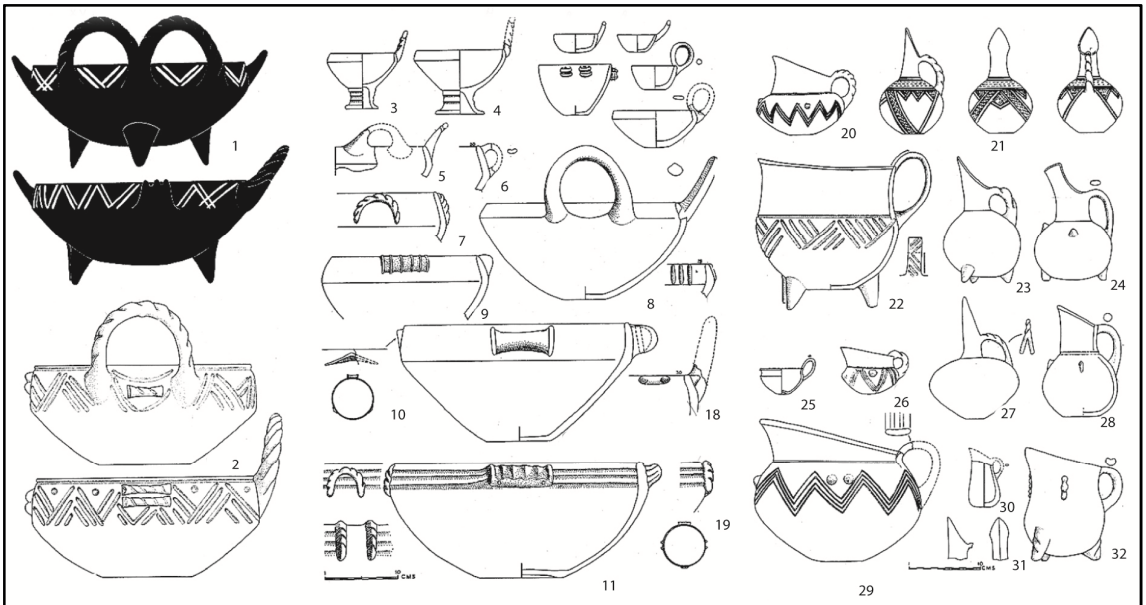

Fig. 131: Beycesultan Höyük XV. Tabakada Tespit Edilen Keramik Örnekleri
(Lloyd ve Mellaart 1962: Fig.29-31'den hazırlanmıştır)

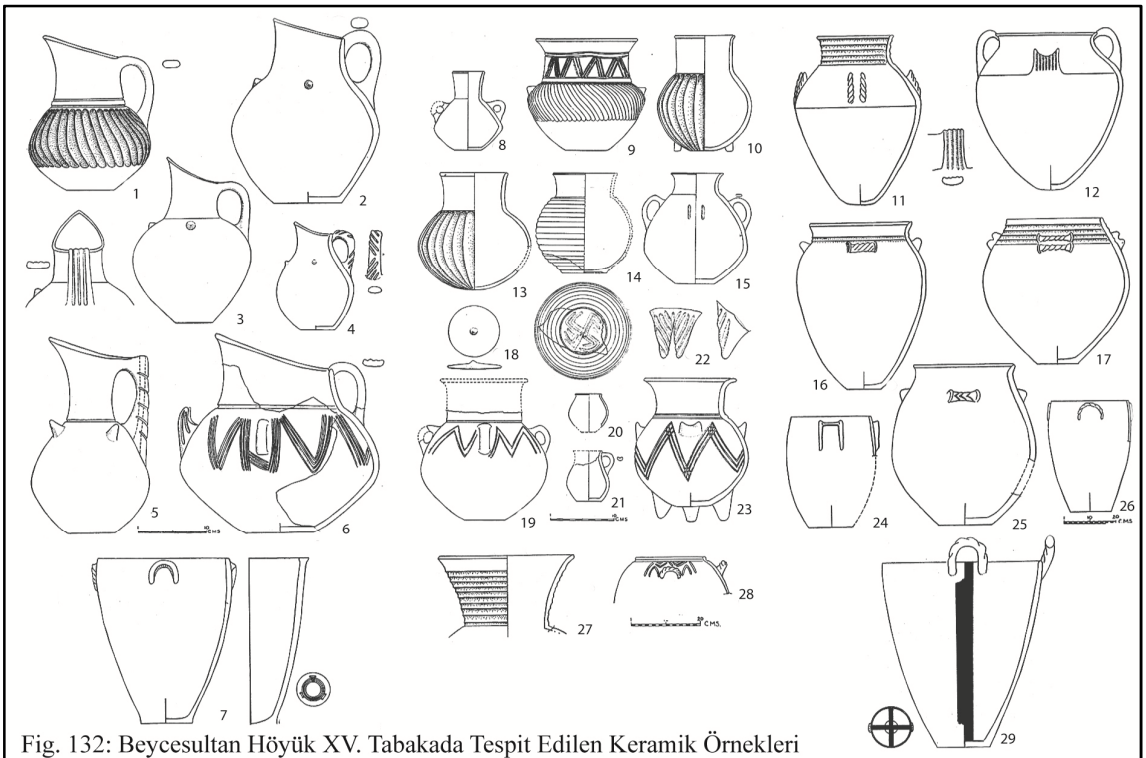

Fig. 132: Beycesultan Höyük XV. Tabakada Tespit Edilen Keramik Örnekleri
(Lloyd ve Mellaart 1962: Fig.32-34'ten hazırlanmıştır)

Beycesultan Höyük'ün XIV. Tabakası birçok açıdan XVI ve XV. Tabaka benzer nitelikte mimari unsur tespit edilmiştir (Fig. 133).

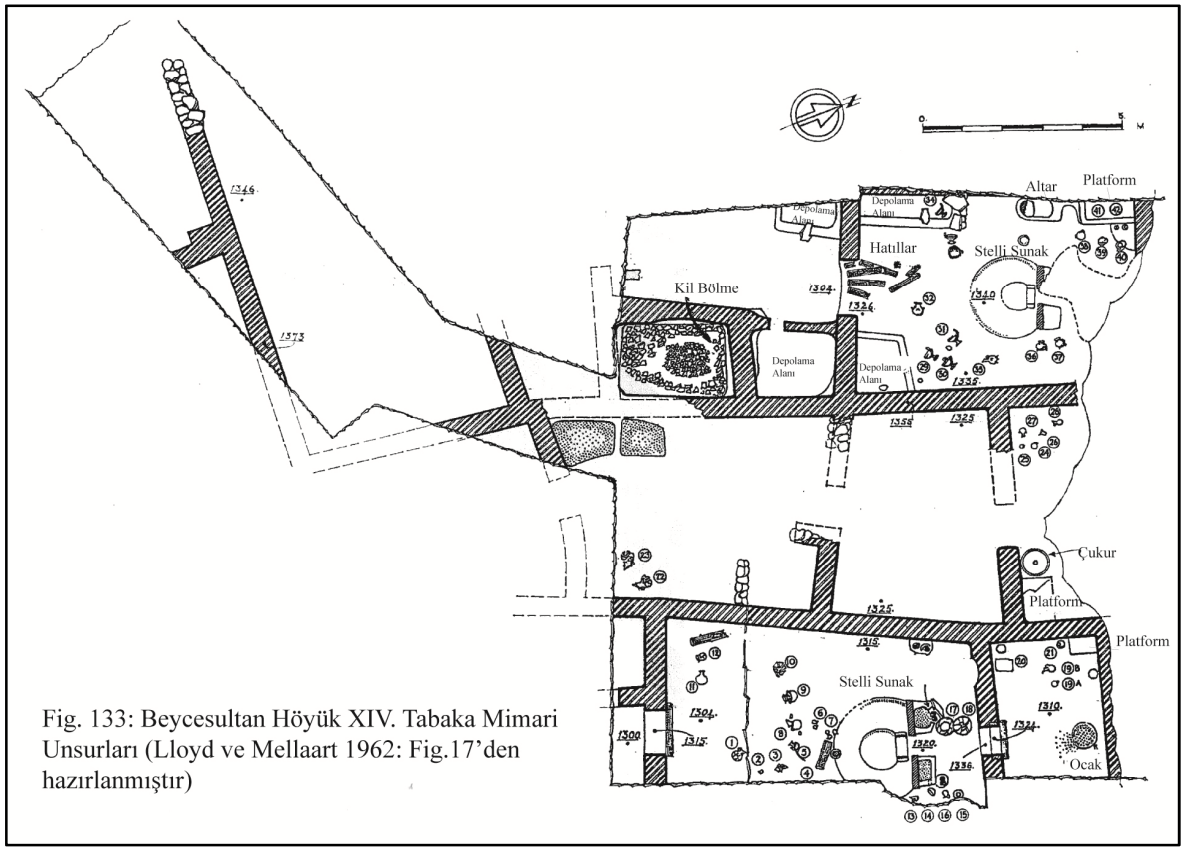

Fig. 133: Beycesultan Höyük XIV. Tabaka Mimari Unsurları (Lloyd ve Mellaart 1962: Fig.17'den hazırlanmıştır)

Bu tabaka ortak duvara sahip üç yapı ile karakterize edilmektedir. Diğer tabakalardan farklı olarak XIV. Tabakadaki bu yapı kompleksinde kutsal alan olarak nitelendirilen yapılar yan yana konumlanmaktan ziyade aralarında üç mekânlı bir yapı (4,5 ve 6 numaralı mekânlar) yer almaktadır. Birbirlerine geçişi olan bu mekânların içinde, platform ya da kilden yapılmış mimari taşınmaz eşyaların yanı sıra, çok sayıda kap tespit edilmiştir. Söz konusu yapının doğusu ve batısında yer alan yapılardan birinin iki odası diğerinin ise dört odası tespit edilmiştir. Batıda yer alan yapının kuzey odasının (7 numaralı) merkezine yakın bir noktada bir stelli sunak ve sunağın hemen batısında batı duvarına bitişik olarak konumlanmış "kan altarı" ve seki yer almaktadır. Yapının diğer mimari unsurları arasında, biri güneybatı diğeri güneydoğu kısımda yer alan iki tahıl ambarı bulunmaktadır. Güneydeki mekânda ise (8 numaralı mekân) karşılıklı iki tahıl ambarı ve güneydoğu köşede bir bölme yer almaktadır. Doğuda yer alan yapının merkezi odası içinde (1 numaralı mekân), stelli bir sunak ve sunağın etrafında çok

sayıda tüm kap tespit edilmiştir. Yapının kuzey odasında ise (2 numaralı mekân) bir fırın ve sekinin yanı sıra çok sayıda tüm kap ortaya çıkarılmıştır. Sınırlı bir kısmı kazı alanı içinde kalan merkezi yapının güneyindeki mekânların içinde herhangi bir mimari unsura rastlanmamıştır.

Beycesultan'ın XIV. tabakasında tespit edilen keramikler, el yapımı, saman ve taşçık katkılı, astarlı ve açkılı, devetüyü ve açık kırmızıdan, gri veya siyaha kadar değişen renkte hamura sahip örneklerden oluşmaktadır (Fig. 134-135). Koyu ve açık gri, kahverengi ve devetüyü astar bu tabaka keramiklerinde ağırlıklı olarak görülmektedir. En yaygın görülen kap formları arasında, içe çekik veya basit ağız kenarlı kaideli veya kaidesiz çanaklar, üç ayaklı ve büyük kulplu dışa dönük ağız kenarlı çanaklar, yüksek ilmek kulplu, içe çekik ağız kenarlı minyatür bardaklar, geniş omuzlu üç ayaklı bardaklar, gaga ağızlı küresel gövdeli testiler, basit ve içe çekik ağız kenarlı kulplu ya da kulpsuz küresel gövdeli çömlekler ve pithoslar bulunmaktadır. Bezeme son derece yaygın bir şekilde uygulanmıştır. Oluk ve nokta bezeme başta olmak üzere, beyaz boya ve dolgu bezeme görülmektedir. Aynı zamanda, burgu şekilde yapılmış tutamak ve şerit ve yatay kulplar, boynuz biçimli kulplar sıklıkla görülen örnekler arasındadır. Üç ayak ve kaide de, özellikle testi ve çanaklar da yaygın bir şekilde görülmektedir.

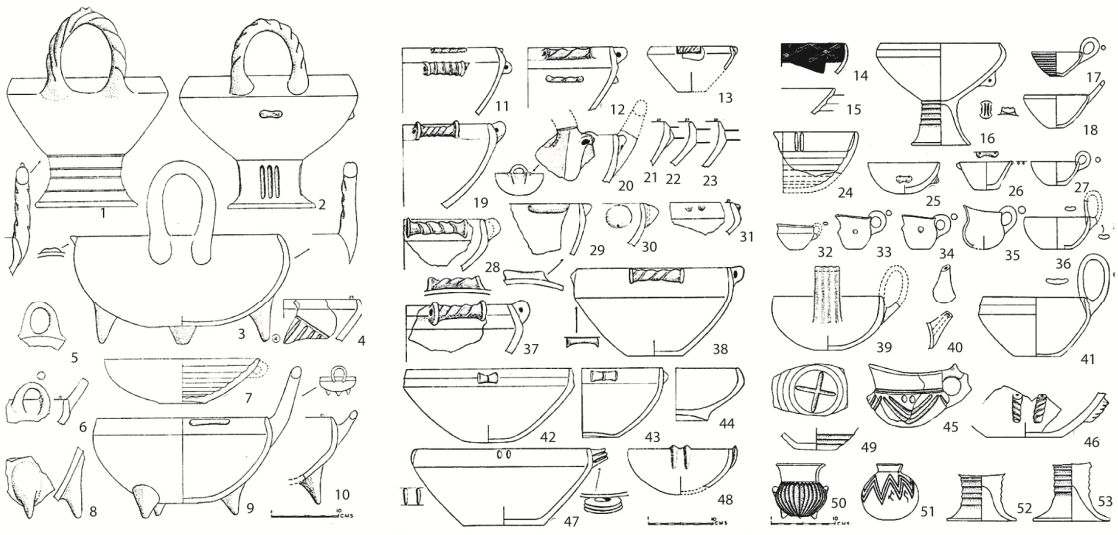

Fig. 134: Beycesultan Höyük XIV. Tabakada Tespit Edilen Keramik Örnekleri
(Lloyd ve Mellaart 1962: Fig.36-38'den hazırlanmıştır)

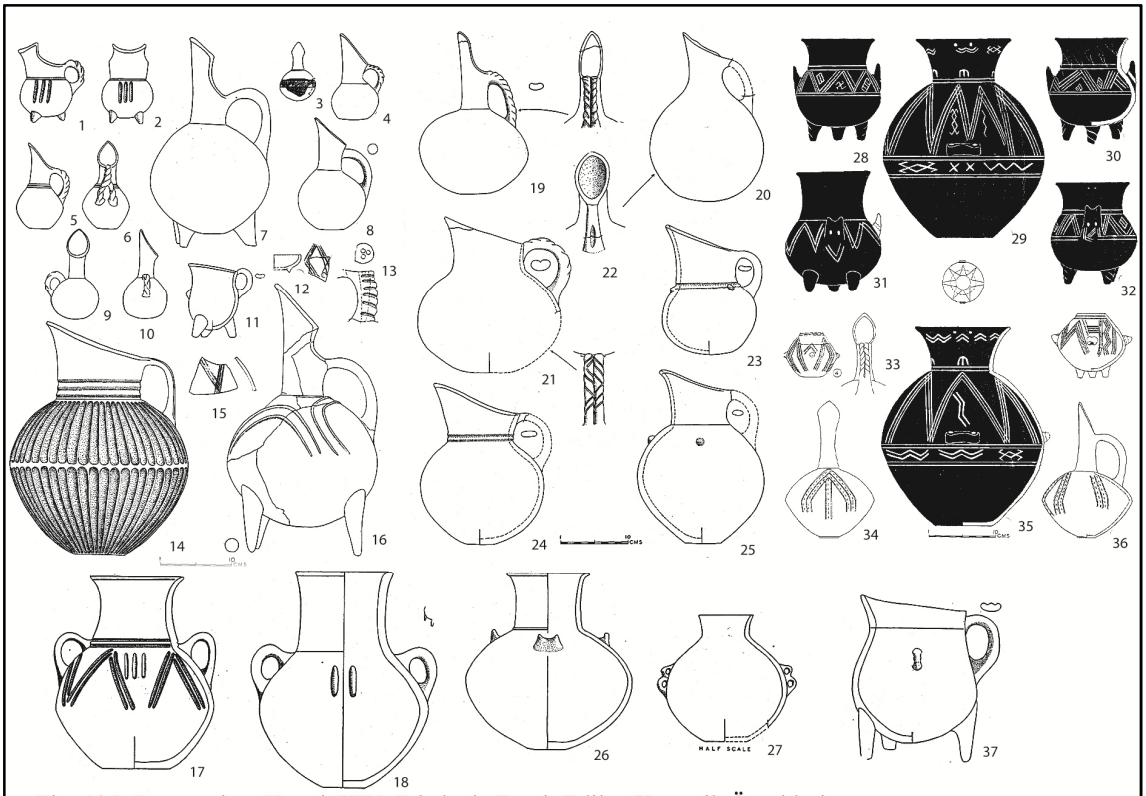

Fig. 135: Beycesultan Höyük XIV. Tabakada Tespit Edilen Keramik Örnekleri
(Lloyd ve Mellaart 1962: Fig.39-42'den hazırlanmıştır)

Beycesultan Höyük'ün XIII. Tabaka yapıları önceki tabaka yapıları ile benzer plana sahip olmakla birlikte, iç tasarımı açısından farklılık göstermektedir (Fig. 136). Birbirine bitişik ve ortak duvarlı olarak tasarlanan yapılar dörtgen planlı mekânlardan (1-7 numaralı mekânlar) oluşmaktadır. Taş temel üzerine kerpiç bedenli 7.00x5.00 metre boyutu ile en büyük mekân 4 nolu mekândır. Söz konusu mekânın içinde yanında birçok pişirme kabının tespit edildiği büyük boyutlu bir fırın yer almaktadır. Söz konusu mekânın hemen batısı ve doğusunda yer alan mekânlar da, ocak, seki ve depolama çömlekleri gibi çok sayıda buluntu tespit edilmiştir. Kazıcıları XIII. Tabaka yapıları ile birlikte bu alandaki yapıların dinsel işlevini yitirdiğini önermektedir. Söz konusu tabakada üç inşa evresi tespit edilmiştir (XIIIc-a). Kazıcıları en erken tabaka olan XIII a ve XIIIb evrelerinin deprem nedeniyle bazı yapıların yıkılıp yeniden onarılmaları sonucunda tespit edilen evreler olduğunu, son evreyi temsil eden XIIIa evresinde ise,

olasılıkla yerleşimin tamamında gözlenen şiddetli bir yangın tabakası sonucunda sona erdiğini ifade etmektedir.[545]

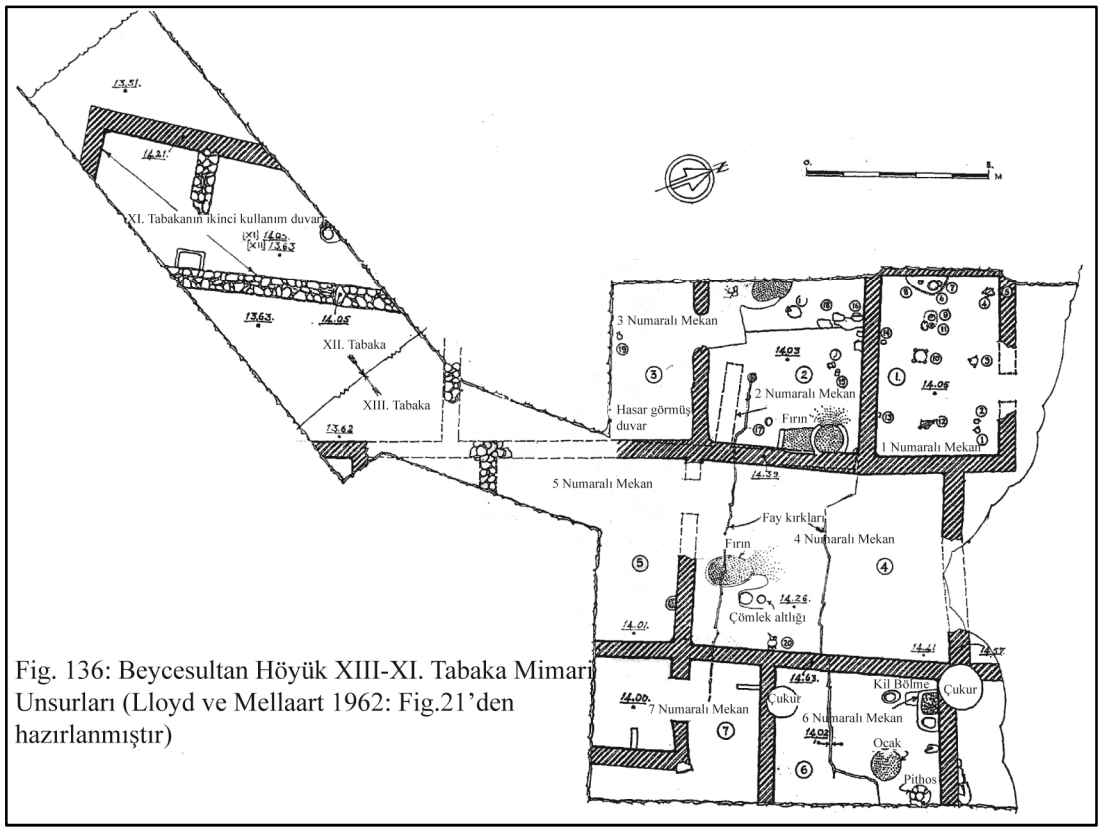

Fig. 136: Beycesultan Höyük XIII-XI. Tabaka Mimari Unsurları (Lloyd ve Mellaart 1962: Fig.21'den hazırlanmıştır)

Beycesultan'ın XIII. tabakasında tespit edilen keramikler, el yapımı, saman ve taşçık katkılı, astarlı ve açkılı, devetüyü ve açık kırmızıdan, gri veya siyaha kadar değişen renkte hamura sahip örneklerden oluşmaktadır (Fig. 137-138). Açık gri, turuncu ve nispeten daha az oranda siyah astar bu tabaka keramiklerinde ağırlıklı olarak görülmektedir. En yaygın görülen kap formları arasında, içe çekik ağız kenarlı kaideli veya kaidesiz çanaklar, üç ayaklı içe çekik ağız kenarlı çanaklar, basit ağız kenarlı yarı küresel gövdeli ya da dışa çekik ağız kenarlı keskin gövdeli çanaklar, yüksek ilmek kulplu, içe çekik ağız kenarlı bardaklar veya minyatür bardaklar, gaga ağızlı küresel gövdeli testiler, basit ve içe çekik ağız kenarlı kulplu ya da kulpsuz küresel gövdeli çömlekler ya da kısa kaideli çömlekler ve pithoslar bulunmaktadır.

[545] Lloyd-Mellaart 1962: 56; Fig.21, Pl.XII.

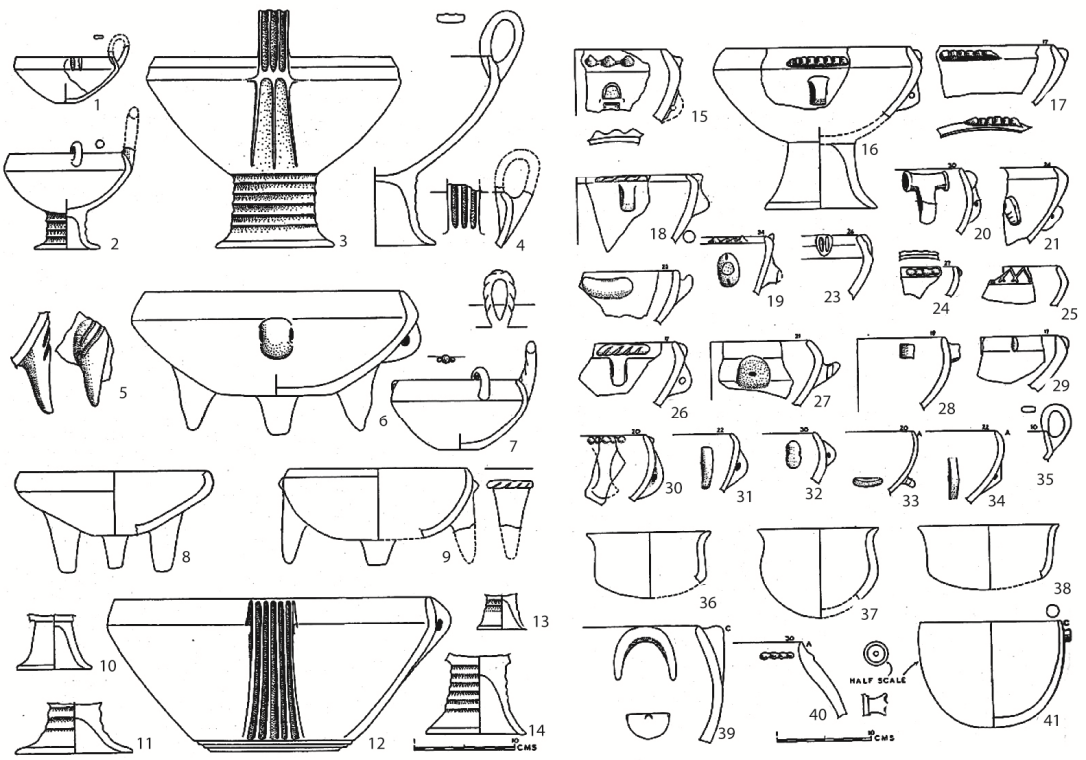

Fig. 137: Beycesultan Höyük XIII. Tabakada Tespit Edilen Keramik Örnekleri
(Lloyd ve Mellaart 1962: Fig.43-44'ten hazırlanmıştır)

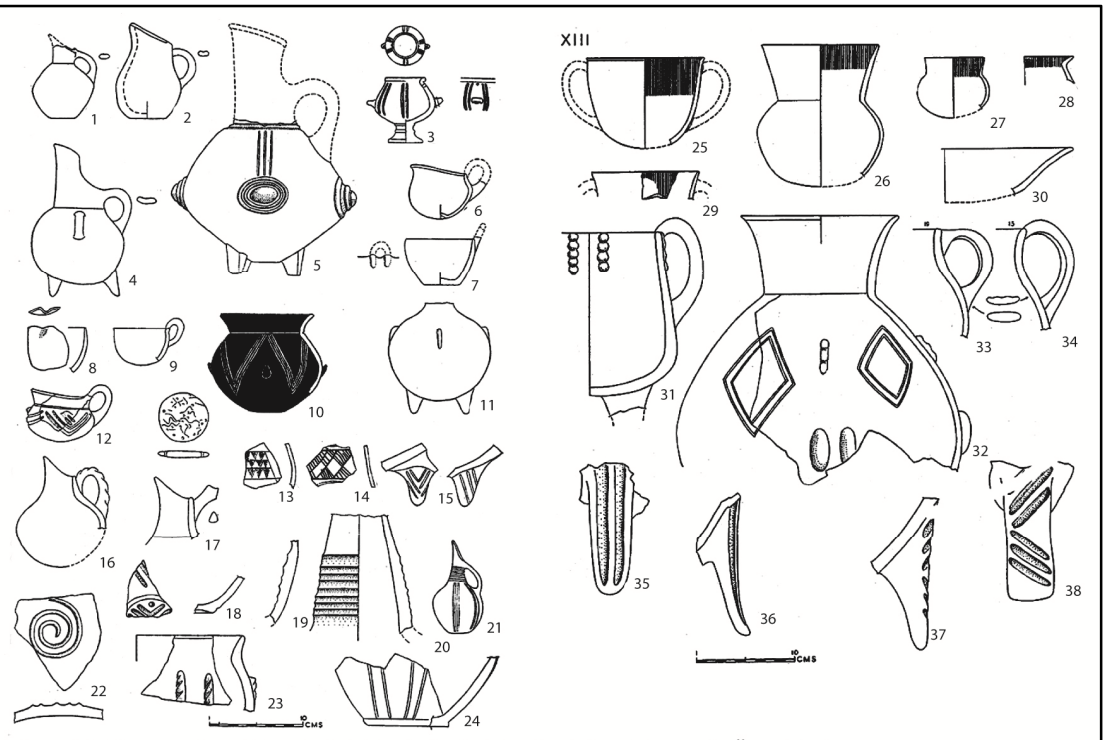

Fig. 138: Beycesultan Höyük XIII. Tabakada Tespit Edilen Keramik Örnekleri
(Lloyd ve Mellaart 1962: Fig.45-46'dan hazırlanmıştır)

Söz konusu keramiklerin dışında ithal olduğu düşünülen dephas, kulplu bardak veya çark yapımı tabak gibi bazı kap örnekleri tespit edilmiştir. Oluk ve nokta bezeme başta olmak üzere, kabatma bezeme, burgu şekilde yapılmış tutamaklar ve şerit kulplar ve bezemeli ayaklar sıklıkla görülen örnekler arasındadır.

Beycesultan Höyük'ün Erken Tunç Çağ 2 tabakalarına ait herhangi bir radyokarbon sonucu bulunmamaktadır. Mellaart ilk önce Beycesultan XVIa-c tabakalarını Troya IIa-g tabakaları ile eşleştirmiş,[546] daha sonra XVI-XV tabakalarını Troya I, XIV-XIIb tabakalarını Troya IIa-d, XIIIa tabakasını ise Troya IIe-g ile çağdaş olduğunu önermiştir.[547] French[548] ve Yakar[549] ise, Beycesultanın XVI-XIII tabakalarını doğrudan Troya II ile eşleştirmektedir. Mellink bu tabakaların Troya I'in Orta ve Geç evreleri ve Demircihöyük'ün H-N katları ile çağdaş olduğunu öngörmektedir.[550] Efe, Mellink ile benzer şekilde Beycesultan Höyük'ün XVI-XIIIc tabakalarını Troya I'in Orta evresine, Küllüoba'nın IVG-IVB tabakalarına ve Demircihöyük'ün H-Q tabakaları ile eşleştirirken, XIIIa tabakasını Troya I'in Geç Evresi ve IIa evresi ile, Küllüoba'nın ise IVA tabakası ile çağdaş olduğunu önermektedir.[551] Demircihöyük'ün H tabakasından alınan radyokarbon örnekleri ortalama MÖ 2857-2593 tarihlerini vermektedir. L tabakasından alınanlar MÖ 2884-2634 yıllarını, M tabakasından alınanlar ise MÖ 2874-2588 tarihlerini vermektedir. [552] Beycesultan Höyük'ün XVI-XIV tabakaları ile paralel olduğu düşünülen Aizanoi'den alınan radyokarbon sonuçları için en erken tarihler MÖ 2890-2830 en geç tarihler ise MÖ 2650-2620 yıllarına işaret etmektedir.[553] Özet olarak gerek tabakaların birbiri ile karşılaştırma örnekleri gerekse radyokarbon örneklerinin sonuçları değerlendirildiğinde Beycesultan Höyük'ün XVI-XIII tabakaları genel olarak MÖ 2700 ile MÖ 2400 yılları arasına tarihlendirilebilir.[554]

[546] Lloyd ve Mellaart 1962: 112.
[547] Mellaart 1971; Yakar 1979: 58.
[548] French 1969b: 147, 150; French 1969a: 56, Fig.3.
[549] Yakar 1979: 59.
[550] Mellink 1992: 173,Table 3.
[551] Efe 2007: Fig.18.
[552] Manning 1995: 189.
[553] Ay ve Lochner 2001: 272.
[554] Söz konusu tarihler Mellink (1992: Table2), Efe ve Ay (2000: Fig.19) ve kısmen Manning'in (1995: 171-172) Batı Anadolu Erken Tunç Çağ 2 kronoloji önerisi ile uyum göstermektedir.

Aphrodisias'ta Erken Tunç Çağ 1'den sonra herhangi bir kesinti olmaksızın Erken Tunç Çağ 2 sürecine girilmektedir. Joukowsky, Aphrodisias'ın Erken Tunç Çağ 2 sürecinin başlarında Pekmeztepe Höyük'teki yerleşimin Akropol kesimine de yayıldığını belirtmektedir. Öte yandan Erken Tunç Çağ 2 sonu ve Erken Tunç Çağ 3 başlangıcında Pekmez Höyük'te iskânın tamamen Akropolis'e kaydığı anlaşılmaktadır.

Erken Tunç Çağ 2 sürecine tarihlenen son derece sınırlı mimari kalıntılar bulunduğundan, söz konusu sürecin tanımlanmasında mimari verilerden ziyade buluntu envanteri temel oluşturmuştur. İçerisinden tespit edilen buluntulara dayanarak Erken Tunç Çağ 2 sürecini Akropolis XII-VIII. kompleksleri (Trench 3) ile temsil edilmekle birlikte söz konusu yapılardan yalnızca birinin mimari özelliklerine ilişkin bilgi mevcuttur (Kompleks X).[555] Söz konusu yapıya ilişkin olasılıkla apsidal yapıya ait olabilecek 2 metrelik bir alan yayılan kavisli taşlar ortaya çıkarılmıştır (Fig. 139).[556]

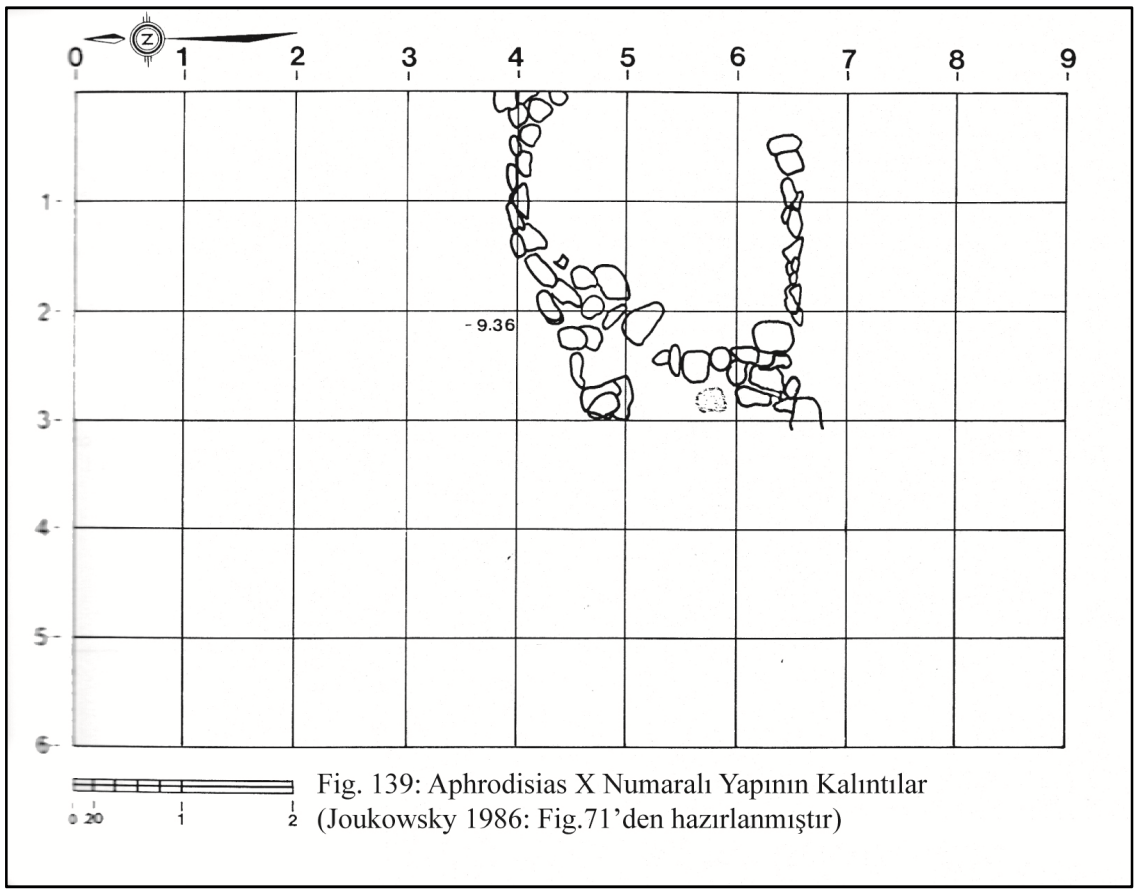

Fig. 139: Aphrodisias X Numaralı Yapının Kalıntılar (Joukowsky 1986: Fig.71'den hazırlanmıştır)

[555] Joukowsky 1986: 87, Fig. 71; Kadish 1969: 62, ILL 10; Joukowsky 1991: 10-11, dn. 5.
[556] Joukowsky 1986: Fig. 71; Kadish 1969: ILL 10.

Aphrodisias'ın Akropolis XII-VIII yapılarından tespit edilen keramikler, taşçık ve kum katkılı, el yapımı örneklerden oluşmaktadır (Fig. 140). Griden kahverengi ve açık kırmızıya değişen renkte hamura sahip keramikler, siyah ya da kahverengi astarlı ve açkılıdır. En yaygın kap formları arasında, Basit ağız kenarlı açık konik gövdeli, basit ve içe dönük ağız kenarlı küresel ve yarı küresel gövdeli, ya da keskin omuzlu çanaklar, dışa gönül ağız kenarlı çömlekler gaga ağızlı testiler bulunmaktadır. Kaide ve üç ayaklı kap örnekleri de keramik örnekleri arasında mevcuttur. Tespit edilen keramiklerde görülen bezeme şablonları arasında, siyah kaplar üzerine uygulanmış beyaz dolgu bezeme, beyaz boya bezeme ve özellikle burgu şekilde yapılmış kulplar ve oluk bezemeli ayaklar bulunmaktadır.[557]

Aphrodisias'ın söz konusu yapılarından alınmış herhangi bir radyokarbon örneği bulunmamasına karşın, bu alanlardan tespit edilen keramiklerin birçok açıdan Beycesultan XVII-XIV. tabaka ile karşılaştırılabileceği düşünülmektedir.[558] Aynı zamanda Troya I tabakasının geç evresi ve IId tabakası ile de belli keramiklerin benzerlik gösterdiği varsayılmaktadır.[559]

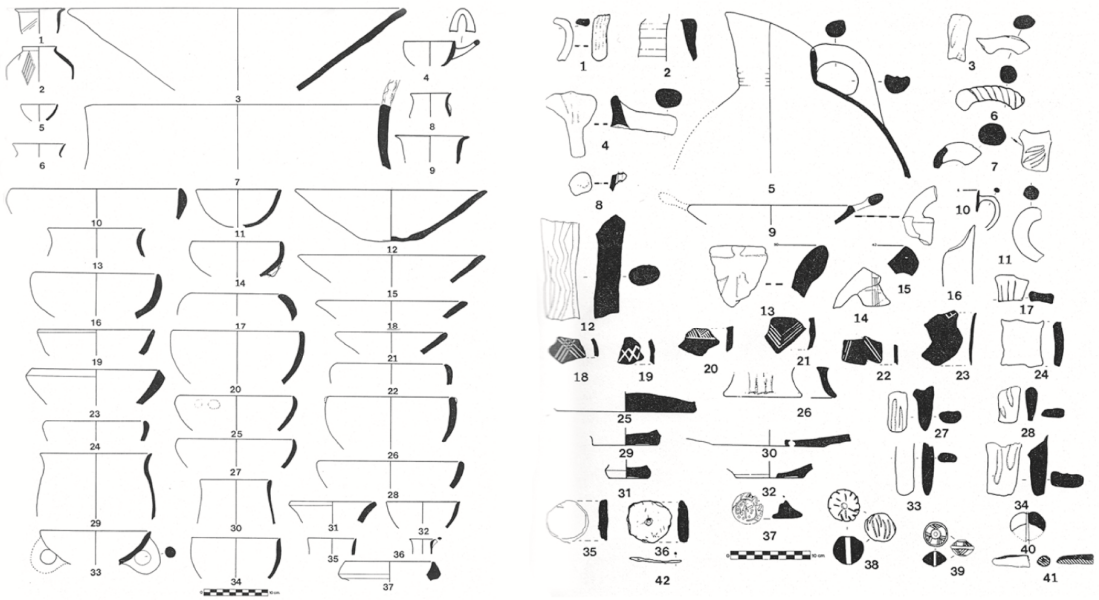

Fig. 140: Aphrodisias XII-VII Numaralı Yapılardan Tespit Edilen Keramik Örnekleri (Joukowsky 1986: Fig.419,421'den hazırlanmıştır)

[557] Joukowsky 1986: 87, 168; Kadish 1969: 62; Joukowsky 1991: dn. 5.
[558] Joukowsky 1986: 87, 168; Kadish 1969: 62; Joukowsky 1991: dn. 5.
[559] Kadish 1969: 65; Yakar 1979: 59.

Yukarı Menderes Havzası'nın Erken Tunç Çağ 2 sürecine ilişkin bilgi edinebildiğimiz bir diğer yerleşim olan Kusura Höyük B tabakası 16x 32 metrelik bir alanda araştırılmıştır. Altı inşa evresi (1-6) tespit edilmiş olan Erken Tunç Çağ 2 yerleşiminin, en erken sürecini temsil eden Kusura B 1-2 evreleri ile ilişkili sınırlı mimari bulgulara ulaşılmıştır (Fig. 141).[560] Bu evreye ait tabanı taş döşeli, biri kuzeybatıda diğeri güneybatıda olmak üzere dikdörtgen planlı iki yapının bir kısmı ve iki fırın ortaya çıkarılmıştır. Taş temel üzerine kerpiç ile inşa edilmiş yapıların dış mekânın duvarları da güneybatı köşede tespit edilmiştir. Söz konusu yapıların iki evrede de kullanıldığı düşülmektedir.

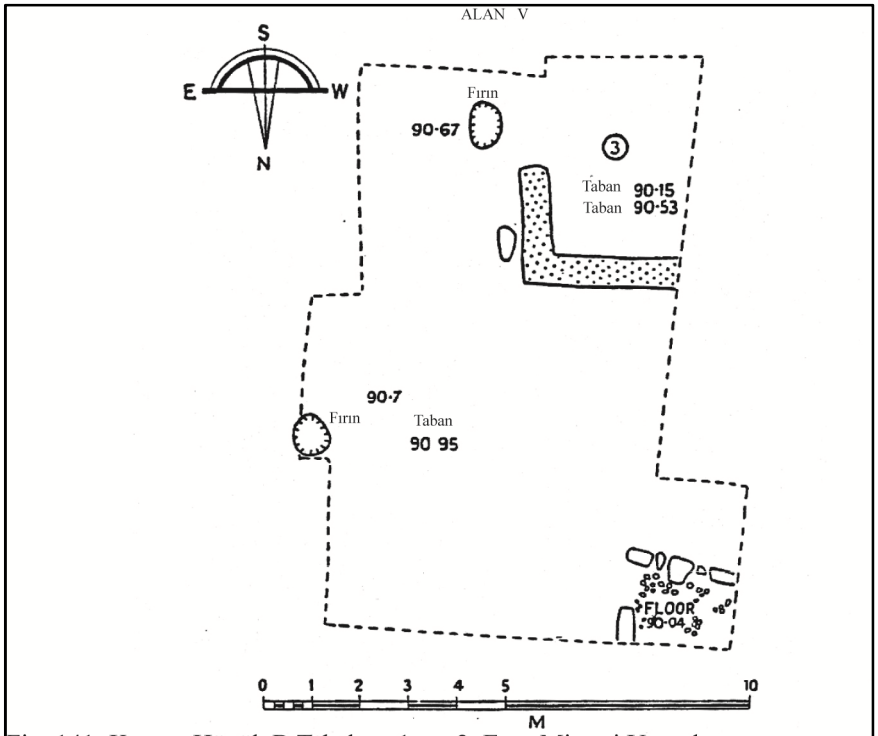

Fig. 141: Kusura Höyük B Tabakası 1. ve 2. Evre Mimari Unsurları (Lamb 1938: Fig.I'den hazırlanmıştır)

B tabakası yerleşiminin 3. Evresine ait yapıları genel olarak bir sokağın etrafına dizilmiş dörtgen evlerden oluşmaktadır (Fig. 142).[561] Bir önceki evre yapıları ile benzer şekilde taş temel üzerine kerpiçle inşa edilmiş olan mekânlarda ortak duvar kullanılmıştır. Yolun doğu tarafında 6 mekân tespit edilmiştir. Tamamı kazılmamakla

[560] Lamb 1938: Pl. LXXX,7; Fig. I.
[561] Bakınız Lamb 1938: Fig. I.

birlikte mekân içinde bulunan geçitler gözetilerek bu mekânların birbiri ile ilişkili bir yapı kompleksine ait olduğu düşünülebilir.

Söz konusu yapıların içinden kilden yapılmış tekne (8b numaralı mekân) ve ateş çukuru (9a numaralı mekân) olabilecek bazı mimari unsurlar tespit edilmiştir (Fig. 142). Sokağın batı tarafında tespit edilen üçü tam altı mekânın ise birbiri ile arasında geçit saptanamamıştır. Öte yandan bu yapıların da ortak duvarlı olmaları eşzamanlı tasarlandıkları izlenimini vermektedir. Bu mekânlardan birinin doğrudan sokağa açılan bir geçişi bulunmaktadır (3 numaralı mekân). Aynı zamanda yapıların bazılarında fırın, seki (5 numaralı mekân) ve ocak (7 numaralı mekan) gibi bazı mimari unsurların yer aldığı gözlenmektedir. Kazıcısı, yapıların çatılarının düz olduğu ve mekânların iç duvarlarının beyaz sıva ile kaplandığını belirtmektedir.[562]

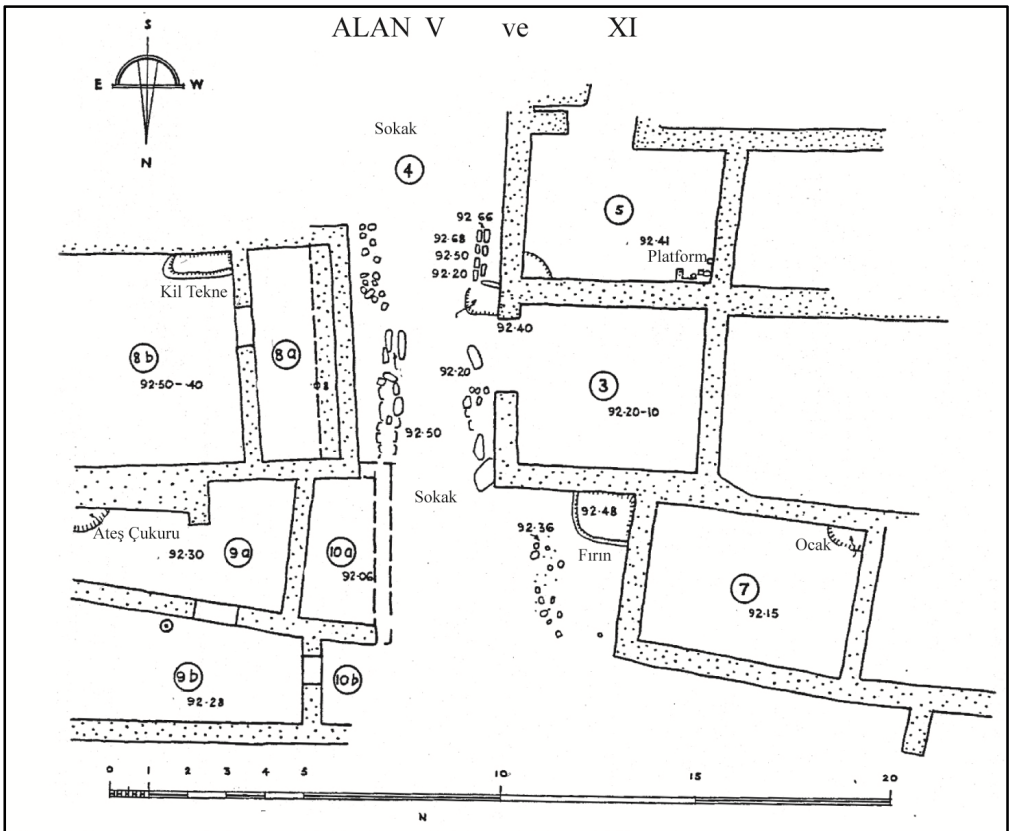

Fig. 142: Kusura Höyük B Tabakası 3. Evre Mimari Unsurları
(Lamb 1938: Fig.2'den hazırlanmıştır)

[562] Lamb 1938: 222.

B tabakası yerleşiminin 4-6 evresine ait yapıların büyük çoğunluğu, bir önce evre mekânlarının duvarları kullanılarak inşa edilmiştir (Fig. 143). Bu evre yapıları bir önceki süreçte olduğu gibi bir sokak etrafına dizilidir. Taş temel üzerine kerpiç kullanılarak inşa edilmiş ortak duvarlı yapıların sokağın her iki yakasındaki iki ayrı yapı kompleksini oluşturdukları düşünülebilir. Sokağın doğu tarafında yer alan 8 nolu mekân içerisinde bulunan silindirik kerpiç bir nesne ve özenli kaplar, idol ve bir mühür ile kazcısı tarafından kutsal işlevli bir alan olarak yorumlanmıştır.[563] Aynı şekilde sokağın batı tarafında yer alan diğer yapılardan farklı olarak payandalı duvarları, batı duvarı karşısında yer alan platform, aynı duvar üzerindeki nişi ve içerisinden tespit edilen idol parçaları gözetilerek, 7 numaralı mekanın da, kesin olmamakla birlikte, dinsel işlevli olabileceği düşünülmektedir. Mekânda aynı zamanda güneydoğu köşede bir ocak ortaya çıkarılmıştır. Söz konusu yapılar dışında, özellikle doğu taraftaki mekânlardan fırın, ocak ve depolama kapları gibi yapılar, mekânların aktif biçimde kullanıldığına ilişkin bilgi sunmaktadır.

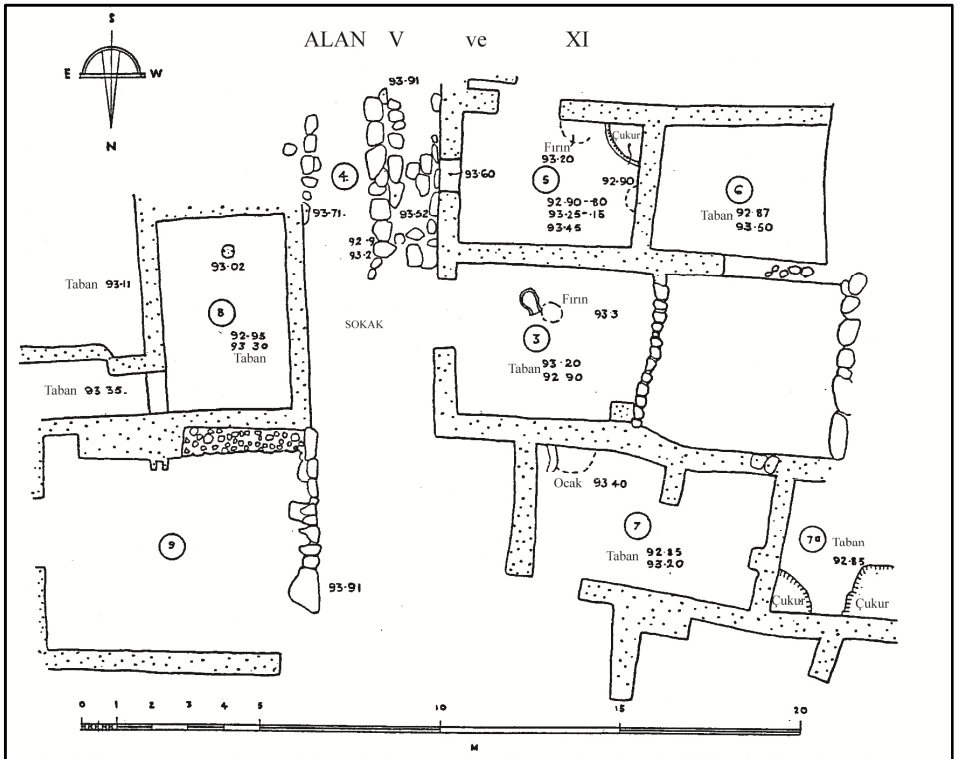

Fig. 143: Kusura Höyük B Tabakası 4-6. Evre Mimari Unsurları (Lamb 1938: Fig.3'ten hazırlanmıştır)

[563] Lamb 1938: 225-226.

Kusura Höyük'ün B tabakasının tüm evrelerinde görülen keramiklerin özellikleri bir arada sunulmuştur (Fig. 144-146). Söz konusu keramikler genel olarak kırmızı, gri veya siyah hamurlu, kırmızı, turuncu daha ender olarak devetüyü astarlı ve açkılı örneklerden oluşmaktadır.[564] Özellikle devetüyü astarlı keramiklerin alt evrelerde görülmediği belirtilmektedir.[565]

Fig. 144: Kusura Höyük B Tabakasında Tespit Edilen Keramik Örnekleri
(Lamb 1938: Fig.9-10, 12'den hazırlanmıştır)

Basit ağız kenarlı keskin omuzlu kulplu ya da kulpsuz çanaklar, kesik gaga ağızlı testiler, uzun ya da kısa boyunlu yarı küresel gövdeli çömlekler, bardaklar en yaygın kap formları arasındadır. Kapların gövdeleri, kulpları üzerine sıklıkla oluk yiv ya da beyaz dolgu bezeme uygulanmıştır. Aynı zamanda yatay tutamaklar ve memeciklere de sıklıkla rastlanmaktadır.[566]

Lamb bu evre keramiklerinin "red cross bowl" lar dışında tamamının el yapımı olduğunu belirtmektedir.[567] Bununla beraber "red cross bowl" ların B tabakasının ardından görülen "Geçiş Evresi" ne mi yoksa B tabakasına mı ait olduğu belirsizdir. Çünkü söz konusu yayınında "Geçiş Evresi" ne ait herhangi bir tabakadan

[564] Lamb 1937: 16.
[565] Lamb 1938: 236.
[566] Lamb 1937: Fig. 8-10.
[567] Lamb 1937 17.

bahsetmemektedir. Lamb'in bir sonraki yayınında "red cross ware" lerin bulunduğu seviye aralığında "Geçiş Evresi" keramiklerinin bulunduğundan bahsedilmektedir.[568] Bu bağlamda söz konusu keramiklerin "Geçiş Evresi" ne ait olma olasılığı son derece yüksektir. Genel olarak değerlendirildiğinde Kusura Höyük'ün B tabakasında tespit edilen keramik örneklerinin birçok açıdan Beycesultan'ın XVI-XIII tabakalarında görülenler ile büyük oranda benzerliği[569] bu durumu doğrular niteliktedir.

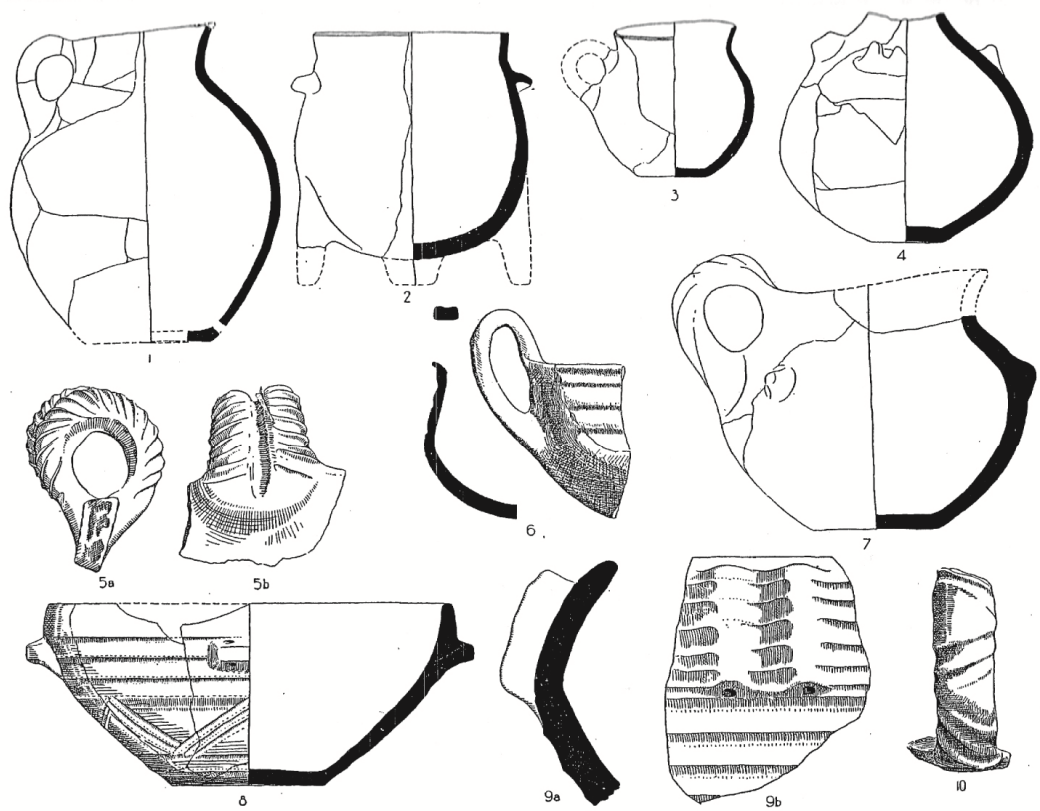

Fig. 145: Kusura Höyük B Tabakasında Tespit Edilen Keramik Örnekleri
(Lamb 1937: Fig.7'den hazırlanmıştır)

[568] Lamb 1938 237.
[569] Lloyd ve Mellaart 1962: 140; Efe ve Ay 2000: Fig.19.

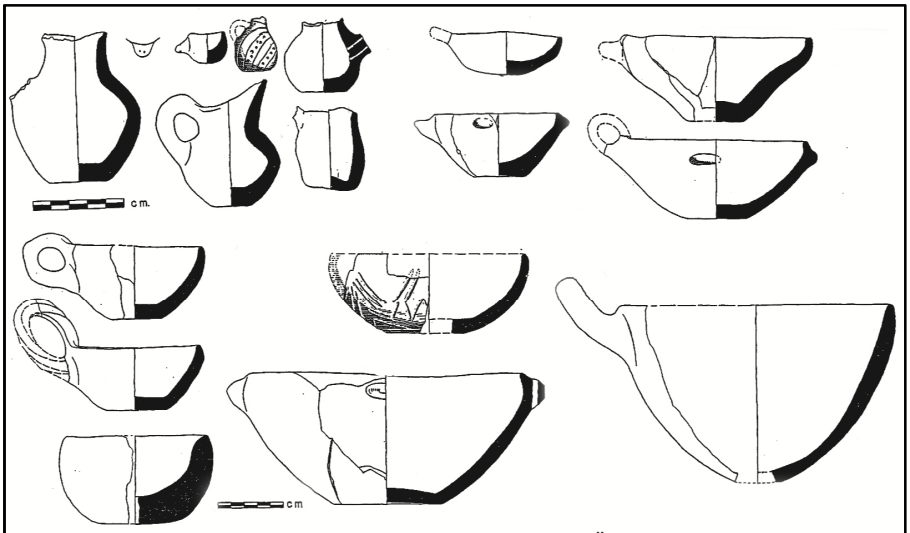

Fig. 146: Kusura Höyük B Tabakasında Tespit Edilen Keramik Örnekleri
(Lamb 1938: Fig.8'den hazırlanmıştır)

Göller Yöresi'nin anahtar yerleşimlerinden olan Kuruçay ve Bademağacı Höyük'te gerçekleştirilen kazılar sonucunda her iki yerleşimde Erken Tunç Çağ 2 sürecine ilişkin iskânın varlığı tespit edilmiştir.

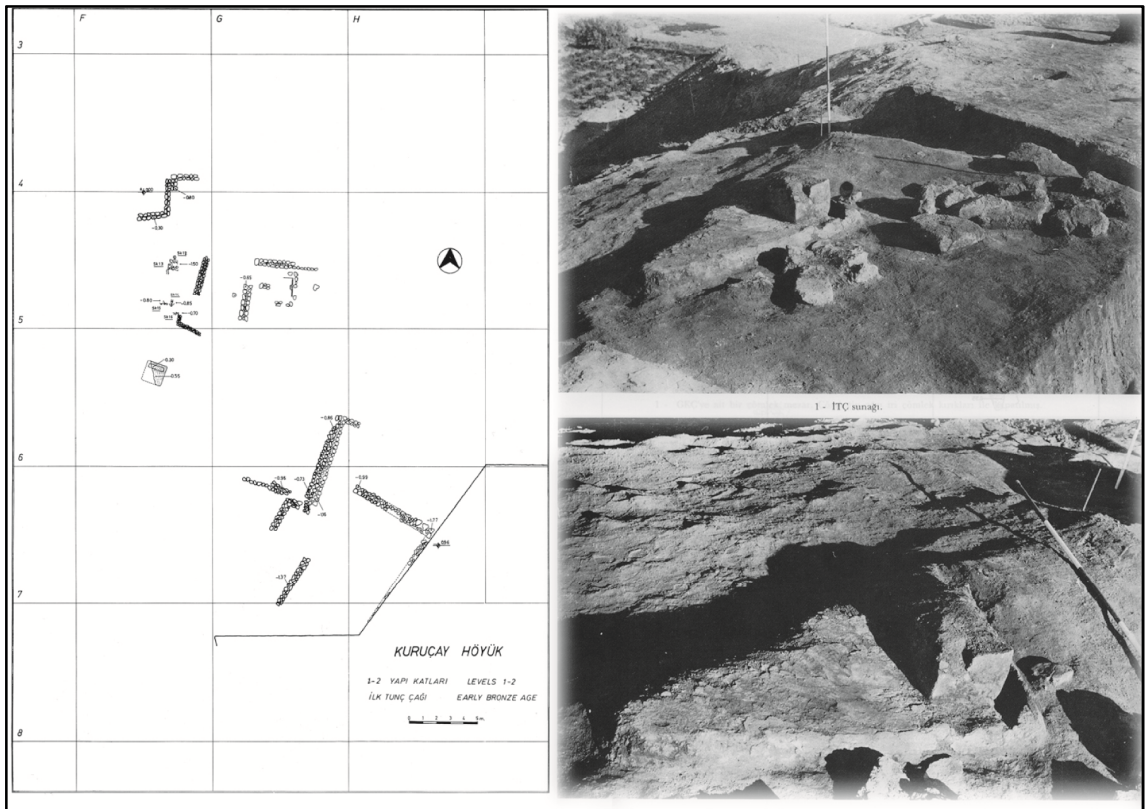

Fig. 147: Kuruçay Höyük 1-2 Tabakalarında Tespit Edilen Mimari Unsurlar X
(Duru 1996: Lev.47-48'den hazırlanmıştır)

Söz konusu yerleşimlerden ilk olarak Kuruçay Höyük'te Erken Tunç Çağ süreci 2. ve 1. Tabakalarda temsil edilmektedir.[570] Birkaç evresi olduğu düşünülen 2. tabaka yapıları, 40-45 cm kalınlığında toplama taşlarla yapılmış tek sıra temelli duvar parçalarından oluşmaktadır (Fig. 147). İki yüzü daha iri taşlarla örülen duvarların üst yapısının kerpiçten inşa edilmiştir. Herhangi bir tam yapının tespit edilemediği yerleşimin planı tam olarak anlaşılamamakla birlikte dörtgen yapılardan oluştuğu düşünülmektedir. 2. Tabaka yerleşiminin temelleri ile koşut duvar parçalarının tespit edildiği 1. Tabakaya da ilişkin son derece sınırlı mimari kalıntılar tespit edilmiştir. Duru, söz konusu iki yapı katı arasında uzun bir zaman diliminin olmadığını ve benzer karakterde bir mimarinin olduğunu düşünmektedir.[571] 1.tabakaya tarihlenen en dikkat çekici buluntu ise, herhangi bir yapı ile ilişkisi tespit edilemeyen dörtgen biçimde bir platform ile kerpiç bir steldir. Son derece iyi piştiğinden ötürü üzerinde ateş yandığı düşünülen platformun kuzey kenarına koşut olarak yapılmış kerpiç bir stelin kalınlığı 30 cm, yüksekliği 25 cm, korunan yüksekliği ise 95 cm'dir. Kazıcısı tarafından sunak olarak yorumlanan yapının kaldırılması esnasında platformun hemen altında 10cm çapında bir kanal tespit edilmiştir.[572]

Kuruçay Höyük'te tespit edilen keramik örnekleri arasında en yaygın grubu J ve K malı olarak adlandırılan gruplar oluşturur (Fig. 148). J grubu mal, iyi arıtılmış ve içinde küçük taşçık katkılı, grimsi siyah, kırmızı renkte bir hamura ve aynı renkte astara sahiptir. Tamamı el yapımı, iyi pişmiş ve açkılanmıştır. Bu grupta görülen kap formları arasında, kulplu ya da kulpsuz kadehler ya da bardaklar, basit ağız kenarlı yarı küresel gövdeli çanaklar, dudak üstü çıkıntılı yarı küresel gövdeli çanaklar, memecikli, kabartmalı ya da tutamaklı çanaklar, çift tutamaklı ya da kulplu tabaklardan oluşmaktadır. Aynı zamanda kısa veya uzun boyunlu testiler, gaga ağızlı ya da kesik gaga ağızlı testiler de keramik repertuarında yer almaktadır.[573] Keramikler genellikle bezemesizdir. Boya bezemeye hiç rastlanmamıştır. Kazıma bezeme de az örnekte görülür. Bu tür bezemeler bazen tabakların dudağı üzerine, bazen de kulplara

[570] Duru, 2. Tabakada tespit edilen bazı çöp çukurlarında bulunan keramikler arasında Erken Tunç Çağ 1 sürecine tarihlenen örneklerin bulunduğunu ve olasılıkla höyüğün kazılmayan alanında kalan alanda söz konusu sürecin olabileceğini ifade etmektedir (Duru 1994: 103).
[571] Duru 1994: 65.
[572] Duru 1994: 65-66.
[573] Duru 1994: 67-68, Dizin 5.

yapılmıştır. Kapların ağız kenarları üzerindeki tekli ve ikili çıkmalar ile ağız kenarı dışına yerleştirilmiş değişik şekillerdeki çıkıntılar bezeme amacıyla yapılmış olmalıdır. Bu çıkıntılara kimi zaman delik açılarak tutamak işlevi kazandırılmıştır. Bazı kaplar üzerinde ise paralel bantlar, şevronlar, örgü bandı, iç içe daireler ve memeciklerden oluşan alçak kabartma ve oluk bezeme örneklerine rastlanmıştır.[574]

K grubu mal ise, koyu gri, siyah hamurlu ve aynı renkte astarlı, açkılı ve iyi pişirilmiş örneklerdir. Hamur içine bazen çok ince kum katılmıştır. Bu grup daha çok büyük boy kap formları ile karakterize edilmektedir.[575] Bunun dışında, küçük çanaklar, tek kulplu testicikler ve çift kulplu küçük çömleklere de rastlanmaktadır.[576] Bu grup keramiklerinde kazıma bezeme yaygın biçimde görülmektedir. Yatay düzenlenmiş iç içe üçgen dizileri, şevronlar, çapraz kesişen paralel çizgi demetleri, baklava sıraları en yaygın motiflerdir.[577] Son olarak her iki grup içinde de kaba mutfak kaplarının olduğu belirtilmelidir.[578]

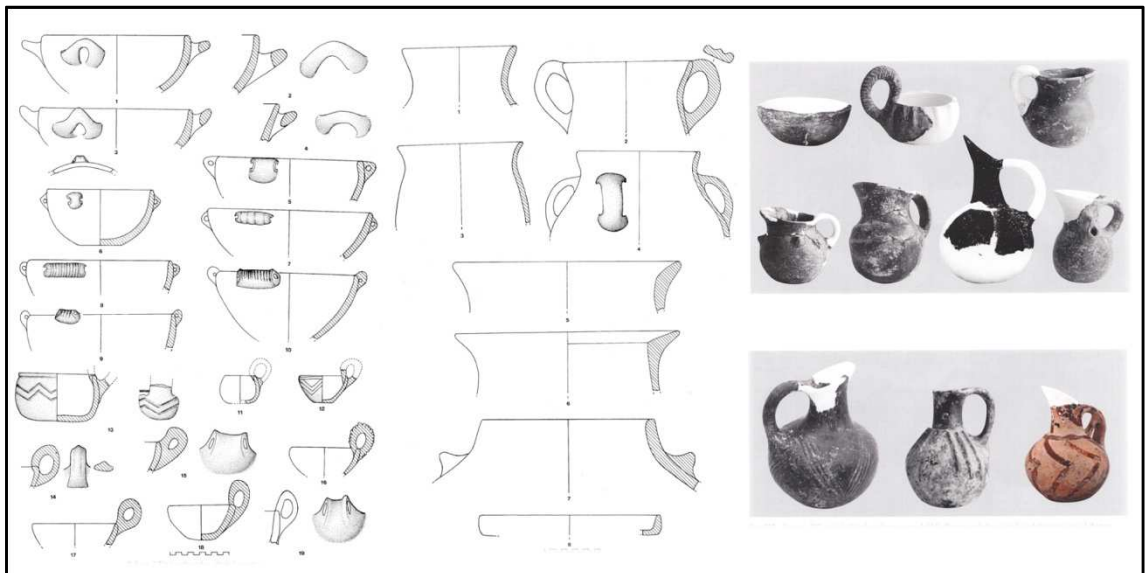

Fig. 148: Kuruçay Höyük 1-2. Tabakadan Tespit Edilen Keramik Örnekleri
(Duru 1996: Lev.120, 137; Duru 2008: Res. 336-337'den hazırlanmıştır)

Kuruçay Höyük'ün Erken Tunç Çağ yerleşimlerinin tarihlemesine ilişkin radyokarbon örneği sonucu bulunmamaktadır. Bununla birlikte Duru, keramiklerin

[574] Duru 1994: 69.
[575] Duru 2008: 167, Res.336.
[576] Duru 1994: 69, Dizin 6.
[577] Duru 1994: 69.
[578] Duru 1994: 70-71.

karşılaştırma örneklerini göz önüne alarak Kuruçay 2. tabaka yerleşimini MÖ 3.binyılın ortalarına, 1. tabaka yerleşimini ise MÖ 3.binyılın üçüncü çeyreğine tarihlendirmektedir.[579]

Göller Yöresi'nin diğer anahtar yerleşimi olan Bademağacı Höyük'te gerçekleştirilen kazılar sonucunda üç evreli (3-1) bir Erken Tunç Çağ 2 yerleşimi ortaya çıkarılmıştır.[580]

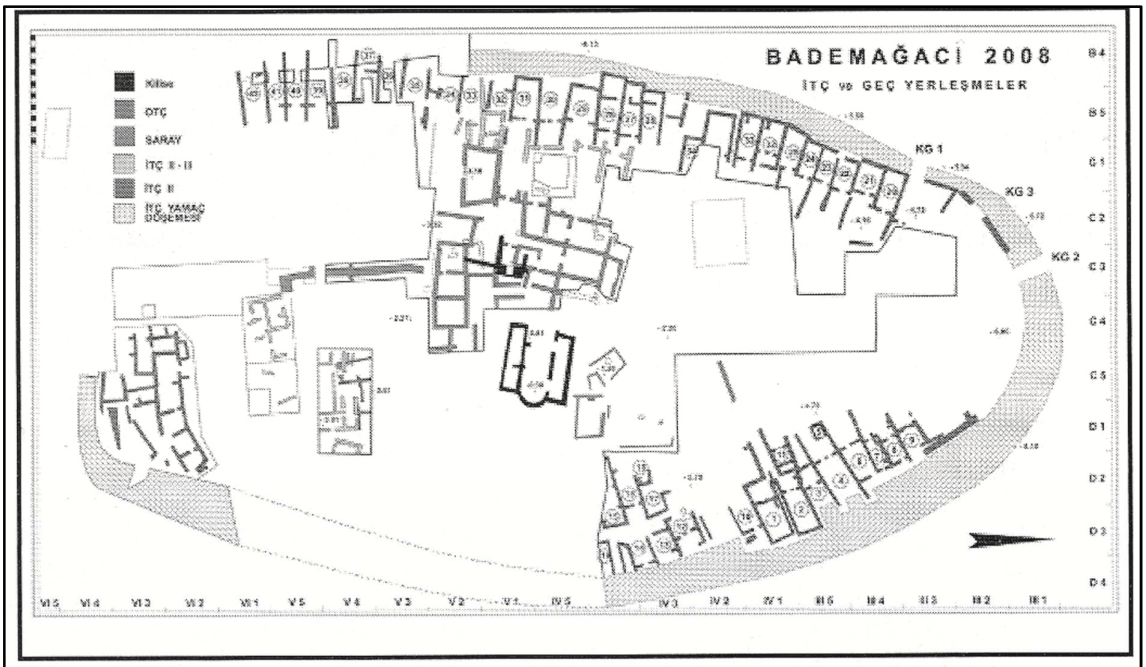

Fig. 149: Bademağacı Höyük Erken Tunç Çağ Tabakalarında Tespit Edilen Mimari Unsurlar (Duru ve Umurtak 2009: Res.2'den hazırlanmıştır)

Höyüğün yamacını tamamen çevreleyen taş döşeme içinde yer alan yerleşimin güney kısmı dışındaki alan birbirine bitişik düzende inşa edilmiş ve höyüğün merkezine doğru konumlanmış megaron tarzı yapılardan oluşmaktadır (Fig. 149). Arka duvarları söz konusu taş döşemeye yanaştırılmış olan yapıların aralarında yerleşimin merkezine doğru bazı sokak ya da geçitler bulunmaktadır. Tamamı taş temelli, 30-40 cm kalındığında olan duvarların hangi yüksekliğe kadar taş ile örüldüğü tam olarak anlaşılamasa da, bazı yapılarda taş örgünün 2 metreye kadar yükseldiği görülmüştür.[581] Aynı zamanda söz konusu yapıların tamamında kapılar yerleşimin merkezine bakan dar kenarlara

[579] Duru 1994: 103.
[580] Duru 2008: 146; Umurtak 2003: 108.
[581] Duru 2008: Res 296.

açılmıştır. 2. tabaka yerleşimde, 3. tabakada yapılan evlerin ön kısımlarına bazı duvarlar eklenmiş, yıkılan evlerin yerine, çoğu kez benzer planda olmak üzere yenileri inşa edilmiştir.[582] 3. tabaka yerleşmesinin yapıları, yatay bir düzlem üzerine yer almaktayken 2. Tabaka ile birlikte yapılan eklemelerle, duvarlar höyüğün merkezi kesimindeki yüksekliğe tırmanır şekilde, önemli oranda eğimli hale gelmiştir.[583]

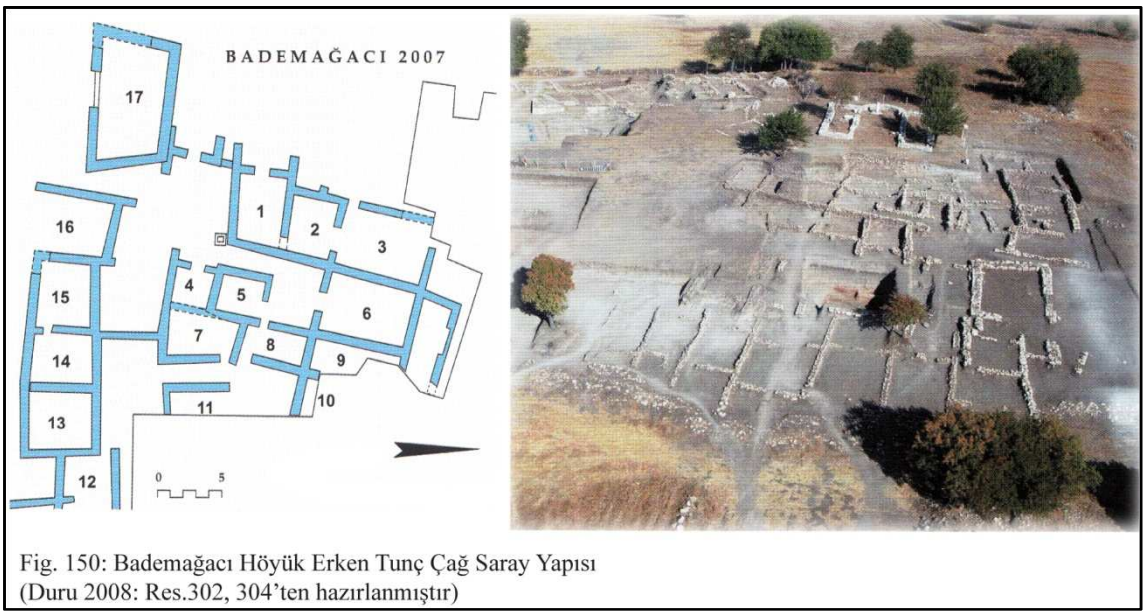

Fig. 150: Bademağacı Höyük Erken Tunç Çağ Saray Yapısı
(Duru 2008: Res.302, 304'ten hazırlanmıştır)

Yerleşimin merkezi kısmında yapılan kazılar sonucunda iki evreli olduğu saptanan en az 16 odalı bir yapı kompleksi tespit edilmiştir (Fig. 150). Bu yapılaşma ile höyüğün eteklerindeki megaron planlı evler arasındaki zamansal ilişki konusunda kesin saptamalar yapılamamıştır. Ancak çok odalı yapı ile eteklerdeki ev dizisinin, uzun süreli kullanımlarından ötürü, birbirleri ile eş zamanlı sürece denk geldiği düşünülmektedir. Duru ve Umurtak, odaları çoğu kez ara kapılarla birbirine bağlanmış olan kompleksin, sıradan konut değil, önemli ve özel işlevli bir yapı olduğunu düşünmektedir. Yapının yerleşmenin yöneticisinin ikamet ettiği kamusal bir yapı olduğu öngörülmektedir. Yapının en az iki onarım evresi geçirmekle birlikte, planı büyük oranda korunmuştur.

[582] Duru, bu iki evreyi birbirinden ayırmanın son derece güç olduğunu belirtilmekte ve aralarında uzun bir zaman farkı olamadığını ifade etmektedir (Duru 2008: 146, Res. 292).
[583] Duru 2008: 197, Res 295.

Birbiri ile bağlantılı mekânların bazıları içinden in situ durumda küpler ve çömlekler bulunmuştur.[584]

Bademağacı yerleşiminde tespit edilen keramiklerde, evreler arasında herhangi bir farklılık tespit edilmemiştir (Fig. 151).

Fig. 151: Bademağacı Höyük Erken Tunç Çağ Tabakalarından Tespit Edilen Keramik Örnekleri (Duru 2008: Res.333-335'ten hazırlanmıştır)

Keramik repertuarında üç temel grup ön plana çıkmaktadır. Birinci grup, el yapımı, kırmızı, kahverengi ve grinin çeşitli tonlarında hamur rengine sahip, açkılı ve genelde orta derecede pişirilmiş küçük boy testilerden oluşmaktadır. İkinci grup, kırmızı hamurlu ve astarlı, iyi açkılı ve iyi derecede pişirilmiş örneklerdir. Bu mal grubu daha ziyade iri boy kaplardan oluşmaktadır. Üçüncü grup ise, koyu renk hamurlu ve koyu gri

[584] Duru 2008: 151, Res. 306 a, b, c.

ya da siyah astarlı ve açkılı iyi pişirilmiş büyük boy kaplar ile temsil edilmektedir.[585] En yaygın kap formları arasında, büyük boy tabaklar, derin ve bazen kaideli çanaklar, yayvan gaga ağızlı bodur testicikler ve testiler, devrik ağızlı, yüksek boyunlu ya da küresel gövdeli üç ayaklı iri çömlekler bulunmaktadır.[586]

Çanakların çoğunda ağız kenarı üzerine memecik çıkıntıları bulunmaktadır.[587] Bezeme çok yaygın olmamakla birlikte oluk ya da yiv şeklinde bezemenin daha çok testiciklerde uygulandığı, gri-siyah renkte astarlı az sayıda örnekte ise, beyaz dolgu bezemeye rastlandığı belirtilmektedir.[588]

Bademağacı Höyük'ün Erken Tunç Çağ yerleşimlerinden elde edilen herhangi bir radyokarbon örneği sonucu bulunmamaktadır. Tespit edilen keramikler üzerinde yapılan incelemeler sonucunda, yerleşimin Kuruçay'ın 2-1. tabakası, Beycesultan'ın XVI-XIII. tabakası ve Kusura'nın B tabakası ile çağdaş olduğunu ve MÖ 2700-2400 yıllarına tarihlendirilebileceği düşünülmektedir.[589]

Karataş-Semayük yerleşiminin Erken Tunç Çağ 2 süreci IV. ve V:2. tabakaları ile temsil edilmektedir. Her iki tabakada gerçekleştirilen kazılar sonucunda, her ne kadar büyük oranda tahrip olsa da merkezi yapının varlığını sürdürdüğü ve bu dönem ile birlikte yerleşimin boyutunun büyüdüğü tespit edilmiştir. Bu durum, gerek merkezi höyükte yeni inşa edilen kuşatma duvarından gerekse yerleşimin yamaç kesimlerinde ilk olarak iskâna açılan alanlardan anlaşılmaktadır. Merkezi yerleşimde, IV tabakayı temsil eden yegâne mimari kalıntı, yeni inşa edilmiş olan kuşatma duvarıdır. Bir önceki tabakaya ait (III. tabaka) oval şekilli avludan daha geniş bir alanı kuşatan söz konusu duvar, pisé tekniğinde inşa edilmiş olup, açık renk çamur ve kireç katkılı beyaz bir karışım ile sıvanmasından ötürü "beyaz duvar (white wall)" olarak anılmaktadır (Fig. 152). Dış yüzü taşlarla güçlendirilen ve ortalama 3-4 metre genişliğinde olan duvarın güneye açılan kuleli bir girişi vardır.[590]

[585] Duru 2008: 164, Res. 333.
[586] Umurtak 2003: 108.
[587] Duru 2008: 165, Res. 334.
[588] Umurtak 2003: 108.
[589] Üstün 2006: Tablo:1.
[590] Mellink 1966: 251, ILL. I, Yakar 1985: 158.

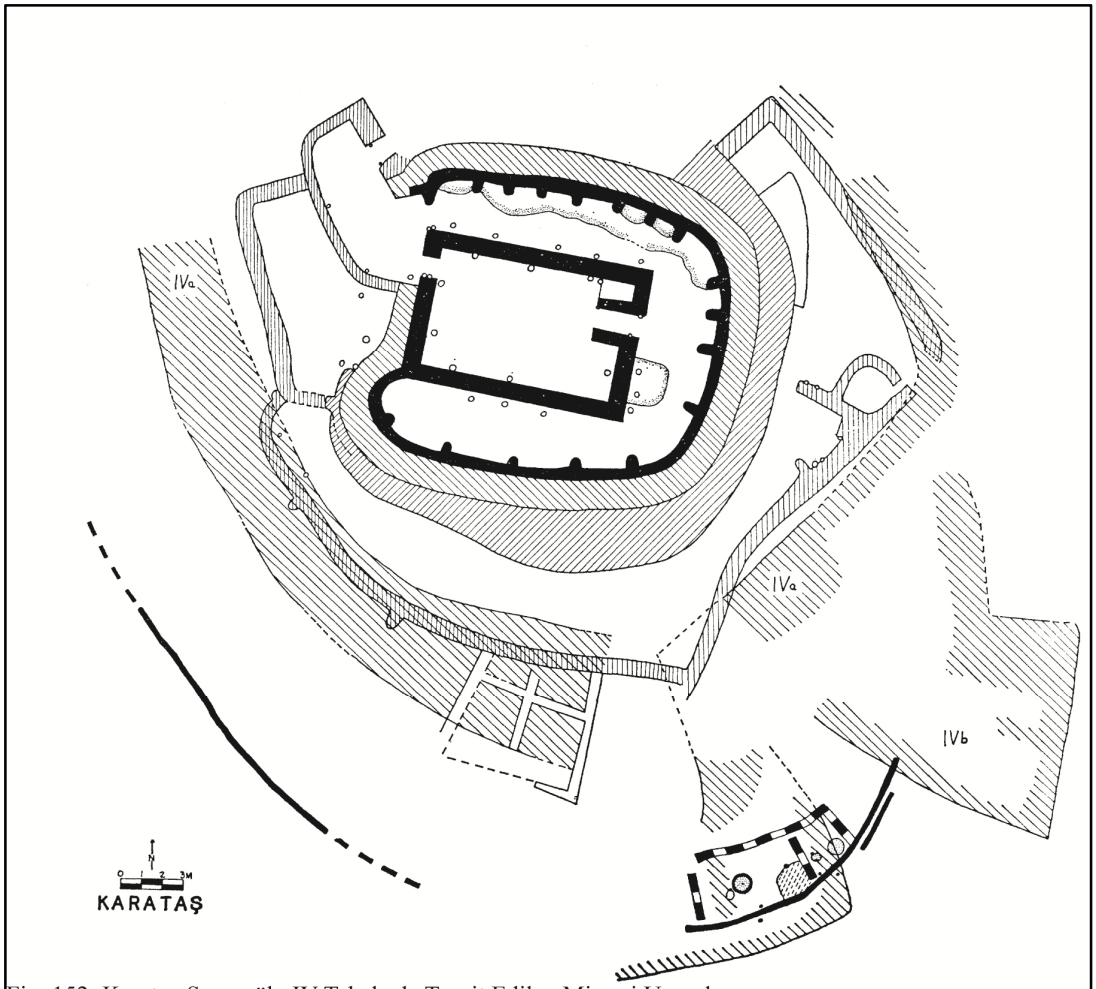

Fig. 152: Karataş-Semayük IV Tabakada Tespit Edilen Mimari Unsurlar
(Mellink 1977: ILL I'den hazırlanmıştır)

Söz konusu tabaka ile birlikte ilk olarak tam anlamıyla megaron planını temsil eden yapılar tespit edilmiştir. Öte yandan bu tabaka yapılarının inşa tekniğinde bir standarttan söz etmek mümkün değildir; yapıların bazıları tamamen pisé, bazıları taş temel üzerine pisé bazıları ise, taş temel üzerine çamur beden ile inşa edilmiştir. [591]

IV. tabakanın en dikkati çeken mimari bulgusu, merkezi höyüğün yamaç kısmında tespit edilmiş olan ve herhangi bir yapı ile ilişkilendirilemeyen "ateş alanları" dır. Werner, uzun süreli kullanım görmüş olan ve birkaç yenileme evresi tespit edilen söz

[591] Warner 1994: 156. Trenches MEE (Grid V-F) ve MS (Grid V-E) de tespit edilen höyüğün dış yamaçlarındaki iki büyük megaron (Hauses MEE-a1 ve MEE-a-2) ve birkaç dörtgen yapı (MEE-b ve MEE-c) da bu döneme tarihlenmektedir. Söz konusu yapılar, merkezi kuşatmaya giriş Peiod IV:2 nin hemen güneyine doğru açılmaktadır. (Warner 1994: 171.)

konusu yapıları, dönemsel av ya da tören yemeklerine yönelik kullanılan kamusal alanlar olarak yorumlanmıştır.[592]

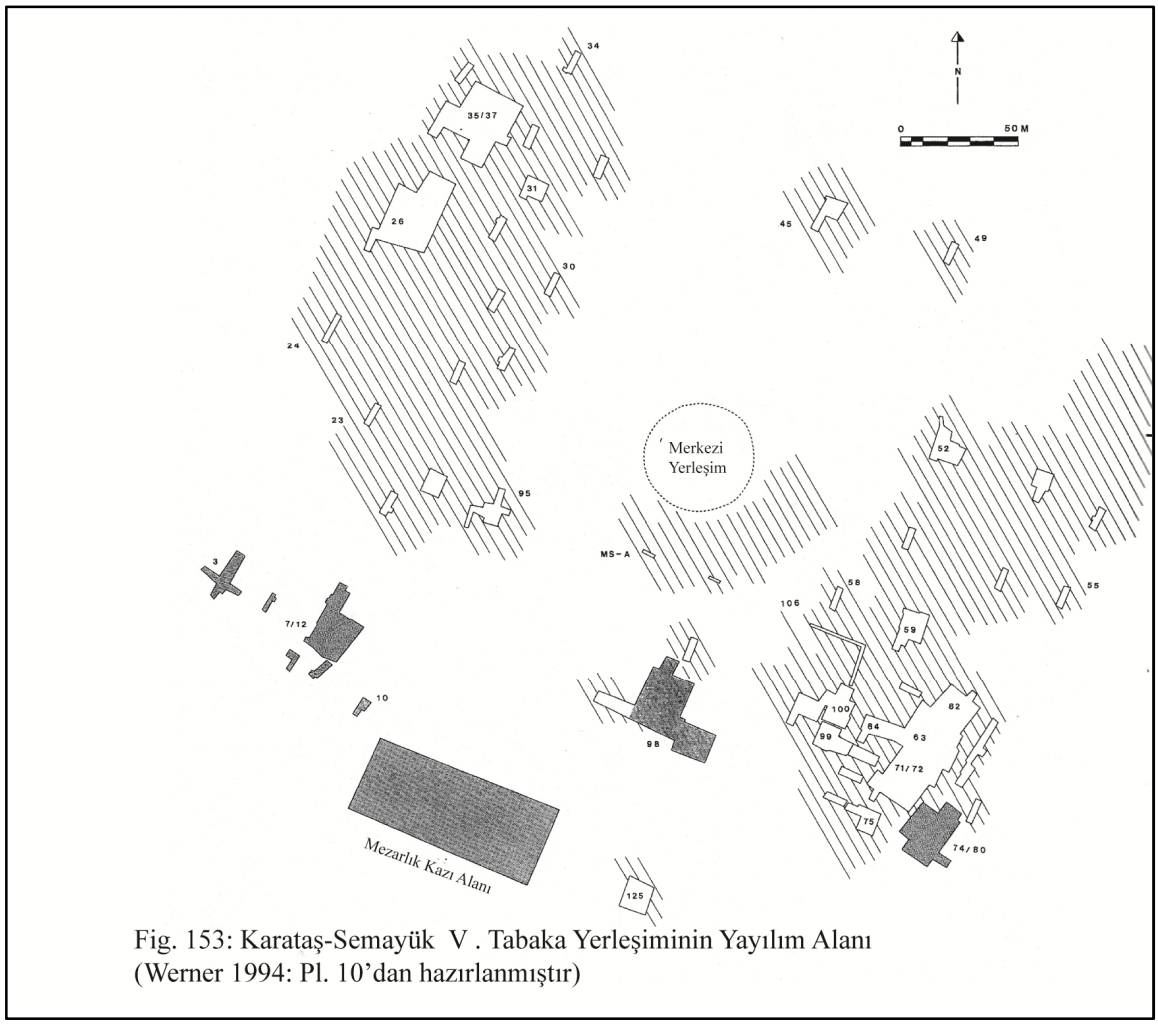

Fig. 153: Karataş-Semayük V . Tabaka Yerleşiminin Yayılım Alanı
(Werner 1994: Pl. 10'dan hazırlanmıştır)

IV. tabakanın terk edilmesine ilişkin herhangi bir yangın ya da felaket izi tespit edilmemiştir. IV. tabaka ile benzer bir şekilde V. tabaka yerleşiminin de merkezi höyükte herhangi bir yapısı korunmamıştır ve V. tabakaya ilişkin mimari bulgular daha çok höyüğün yamaçlarından elde edilmiştir (Fig. 153).[593]

[592] Warner 1994: 171.
[593] Mellink 1966: 251.

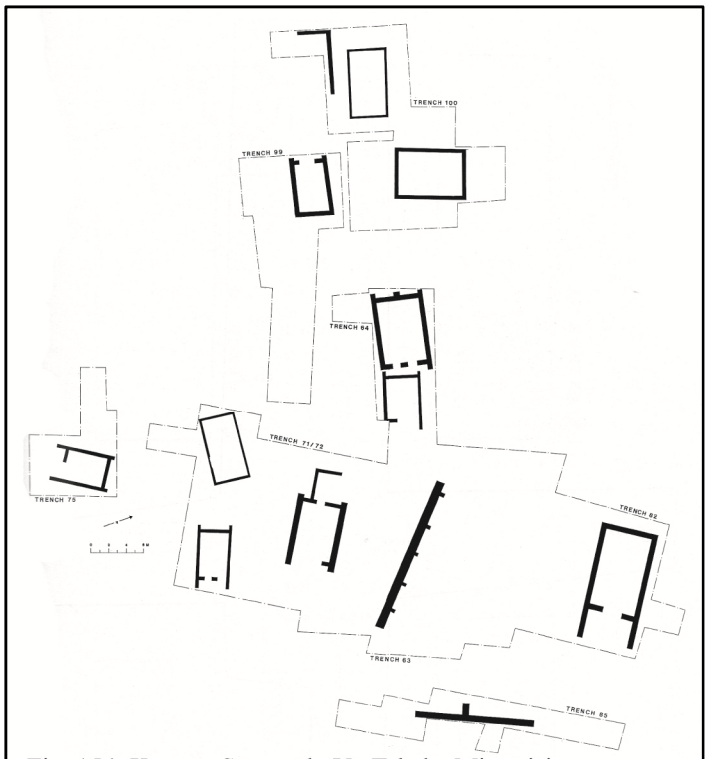

Fig. 154: Karataş-Semayük V . Tabaka Mimarisi
(Werner 1994: Pl. 13'den hazırlanmıştır)

Söz konusu süreçte höyüğün özellikle höyüğün güneydoğu taraftaki yapıları son derece iyi korunmuştur. Bir kısmının birkaç kullanım evresinin tespit edildiği yapıların tamamı megaron planlıdır (Fig. 154).

Birbirine yakın bir şekilde konumlanmakla birlikte her biri bağımsız duvarlara sahiptir. Kazıcıları, kesin olmamakla birlikte, büyük oranda kuzeybatı-güneydoğu doğrultulu olan yapıların yönlerinde sokakların belirleyici olmadığını öngörmektedir.[594] Öte yandan yapılan kazılar sonucunda, yerleşimin tamamı için bazı ortak kullanım alanlarının mevcut olduğu anlaşılmıştır. Bu bağlamda V. tabaka yerleşiminin doğu yamacında, merkezi höyüğe doğru inşa edilmiş bir rampa ve bu rampa boyunca çok sayıda ocak ve depolama çömleği, öğütme taşı gibi günlük yaşamla ilişkilendirilebilecek taşınır ve taşınmaz eşyalar dikkat çekicidir. Kazıcıları, bu alanı ortak kullanımlı bir işlik olarak yorumlamaktadır. Benzer şekilde, yerleşimin kuzey tarafında olasılıkla topluluğun tamamına su sağlayan 5 metre derinliğinde bir kuyu tespit edilmiştir.[595]

Karataş Semayük yerleşiminin Erken Tunç Çağ 2 süreci ile beraber kırmızı açkılı malların ortaya çıktığı ve özellikle kırmızı astar üzerine soluk beyaz boya bezemeli malların bu dönemi karakterize ettiği söylenebilir (Fig.154a). Az sayıda

[594] Warner 1994: 172.
[595] Warner 1994: 172.

olmakla beraber siyah ve devetüyü astarlı örnekler de söz konusudur. En yaygın kap formları arasında, düz dipli küresel gövdeli fincanlar, çanak ve testiler bulunmaktadır.[596]

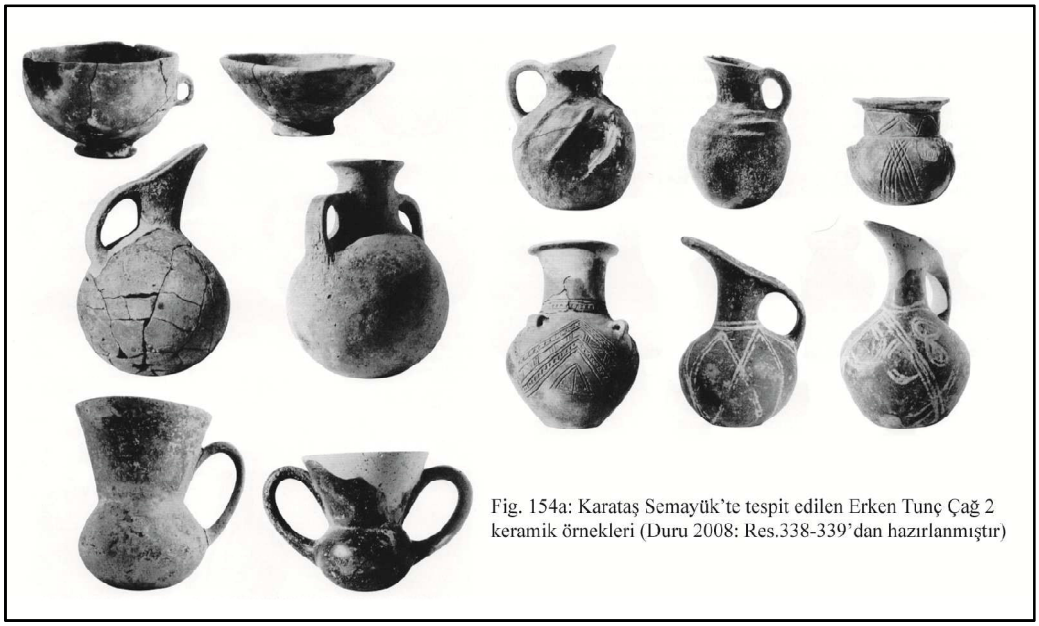

Fig. 154a: Karataş Semayük'te tespit edilen Erken Tunç Çağ 2 keramik örnekleri (Duru 2008: Res.338-339'dan hazırlanmıştır)

Karataş-Semayük'ün IV ve V:3 tabakalarından gelen bir radyokarbon sonucu bulunmamaktadır. Mellink, özellikle mimari ve keramik buluntuları gözeterek Karataş IV tabakasının Troya I'in geç evresi ile (g-j) çağdaş olduğunu öne sürmektedir.[597] Aynı zamanda Karataş-Semayük'ün V:3 tabakasının Erken Tunç Çağ 2'den 3'e geçiş dönemi olduğunu düşünülmektedir.[598] MÖ 2700 ile 2400 yılları arasına yerleştirilen bu tabakaların aynı zamanda Beycesultan XVI-XIIIA ve Demircihöyük H-N tabakaları ile çağdaş olduğu düşünülmektedir.[599]

3A ve 3B olmak üzere iki aşamasının olduğu öngörülen Erken Tunç Çağ 3 süreci, Erken Tunç Çağ 1 ve 2 için varsayılan kültür bölgelerinin özgün özelliklerini yitirdiği ve Batı Anadolu'nun tamamında türdeş özellikte materyal kültürün görüldüğü bir dönemi karakterize etmektedir.[600] Kuşkusuz bunun anlamı, her bir yerleşimin diğeri ile tamamen ortak özellikte materyale sahip olmaktan ziyade, belli keramik formu ve

[596] Mellink 1965: 243-244;
[597] Mellink 1973: 296.
[598] Bu tabakada rastlanan içlerinde çark yapımı olan örneklerin de yer aldığı tankartlar bu yorumun yapılmasının temel nedenidir (Warner 1994: 9).
[599] Mellink 1992: 173, Table 3.
[600] Lloyd ve Mellaart 1962: 245.

bezeme unsurlarının son derece geniş bir sahada yaygın biçimde kullanılmasıdır. Bu durum aynı zamanda yerleşimlerin arasında stratigrafik bağlantıların anlaşılmasını kolaylaştırmaktadır. Öncelikli olarak bölgede ilk olarak çark üretimi keramiklerin ortaya çıkması bu dönemin en ayırt edici özelliklerinden biri olarak nitelendirilebilir. Bunun yanı sıra "çark yapımı tabaklar (Troya A1 ve A2 tabakları)", dephas ve tankartlar, kırmızı açkılı ve astarlı mallar (red coated ware), kırmızı banyo astarlı mallar (wash ware), üç ayaklı pişirme kapları, geriye doğru eğimli gaga ağızlı testiler ve kırmızı haç biçimli boya bezemeli kaplar (red cross ware) Erken Tunç Çağ 3 sürecinde yaygın biçimde kullanılan keramik grupları arasındadır. Çarkın kullanımının Kilikya bölgesinden Batı Anadolu'ya aktarıldığı konusunda fikir birliği söz konusudur. Öncelikle bu bölgede hali hazırda Geç Kalkolitik Çağdan itibaren çarkın bilinmesi ve Erken Tunç Çağ 3'te her iki bölgenin birbiri ile yoğun iletişimini somutlaştıran birçok arkeolojik materyalin tespiti bu görüşün temelini oluşturmaktadır. Batı Anadolu'da birçok Erken Tunç Çağ 2 yerleşmesinin sonunda görülen yıkım ile benzer şekilde, Tarsus'un ETÇ2 tabakasını sonlandıran yangının ardından, yeni kurulan yerleşimde yoğun biçimde Batı Anadolu'nun kültürel etkisi tespit edilmiştir.[601] Sadece Tarsus ile sınırlı olmayıp, Amuk Ovası, Orta ve Güneydoğu Anadolu ve Suriye'ye kadar ulaşan bu etkileşimin, Mellink'in öne sürdüğü gibi deniz yoluyla kıyı boyunca sağlandığı,[602] Efe tarafından, Eskişehir, Afyon ve Kütahya'da yapılan arkeolojik araştırmalar ile yeni bir boyut kazanmıştır. Efe'ye göre Tarsus ile Troya arasındaki ilişkiyi sağlayan deniz ticaretinin Erken Tunç Çağ 3 başlarında umulan ölçütlere ulaşamamış ve bu ilişki daha çok karadan "Büyük Karavan Yolu" ile Eskişehir, Kütahya ve Afyon üzerinden sağlanmıştır.[603] Efe, söz konusu dönemde yerleşimlerin bu güzergâh üzerinde yoğunlaşmasının da bu görüşünü desteklediğini belirtmektedir.[604]

Yukarı Menderes Havzası'nın bu süreç içerisindeki rolü konusunda herhangi bir öngörü olmamasına karşın, bölgede Erken Tunç Çağ 3 ün her iki aşamasında da iskânın devam etmesi, doğrudan ya da dolaylı olarak bu yeni sürecin içinde olduğunu

[601] Mellink 1989: 319-331; link 1998: 3-Mel8.
[602] Mellink 1998: 6-7.
[603] Efe 1998: 297-302; Efe 2007: 47-65
[604] Efe 1998: 300-302; Efe 2004: 21-22.

göstermektedir. Aşağıda detaylı olarak ele alacağımız gibi, Beycesultan Höyük, Aphrodisias ve Kusura'da bu döneme ait yerleşim tabakalarının varlığı ispatlanmıştır:

Beycesultan Höyük'te söz konusu süreç XII-VI. tabakalar ile temsil edilmektedir. XIIIa tabakasındaki yerleşimin tahrip edilmesinin ardından görülen XII. ve XI. tabakada yerleşimin bir parça batıya kaydığı belirtilmektedir. Her iki tabakaya ilişkin son derece sınırlı mimari bulgulara ulaşılmıştır. Söz konusu tabakalar ortalama 60 cm kalınlığında taş temel üzerine kerpiçten inşa edilmiş dörtgen bir yapı ile temsil edilmektedir. Bu yapının büyük bir kısmının kazı alanı dışında kalmasından ötürü tam olarak planı anlaşılamamaktadır. Mekânın doğu duvarına bitişik olarak yapılmış bir depolama sandığı tespit edilmiştir.[605]

Beycesultan Höyük'te Erken Tunç Çağ 3 sürecinin en erken tabakalarını karakterize eden XII ve XI. Tabakadan itibaren keramik envanterinde dikkati çeken en büyük özellik çark yapımı keramiklerin kullanılmaya başlamasıdır (Fig. 155). Öte yandan çark yapımı keramiklerin yanı sıra el yapımı keramiklerin yaygın biçimde kullanımının devam ettiğinin altı çizilmelidir. Hem çark yapımı hem de el yapımı keramiklerde saman ve taşçık katkı ile devetüyü ve açık kırmızı hamur görülmektedir. Keramiklerin tümü iyi pişirilmiş olup gri hamur özü yaygın bir şekilde gözlenmektedir. Tamamı banyo astarlı olan keramiklerin yüzey renkleri kırmızı, devetüyü, kahverengiden oluşmaktadır. Banyo astarlı kapların ince işçilik gösteren örneklerinin dışında açkı uygulamasının yapılmadığı gözlenmiştir. Kaba mal örnekleri ise bu dönem keramik repertuarı içinde yoktur. Bahsettiğimiz keramik özellikleri XII'den VIb'ye kadar olan tabakaların tamamı için ortak olmakla birlikte[606] özellikle kap formlarında bazı farklılıklardan söz etmek mümkündür.

XII ve XI. tabakada görülen kap formları arasında, basit ağız kenarlı tabaklar, dışa çekik ağız kenarlı hafif ya da keskin omuzlu veya gövdeli çanaklar, içe dönük ağız kenarlı yarı küresel gövdeli çanaklar, basit ağız kenarlı konik çanaklar, basit ağız kenarlı keskin gövdeli ya da omuzlu çanaklar, içe ve dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı sığ yarı

[605] Lloyd ve Mellaart 1962: 58, Fig. 21.
[606] Lloyd ve Mellaart 1962: 200-201.

küresel gövdeli çanaklar ve ağız kenarı üzerinden yükselen iki şerit kulplu çanaklar yaygın bir şekilde görülmektedir.

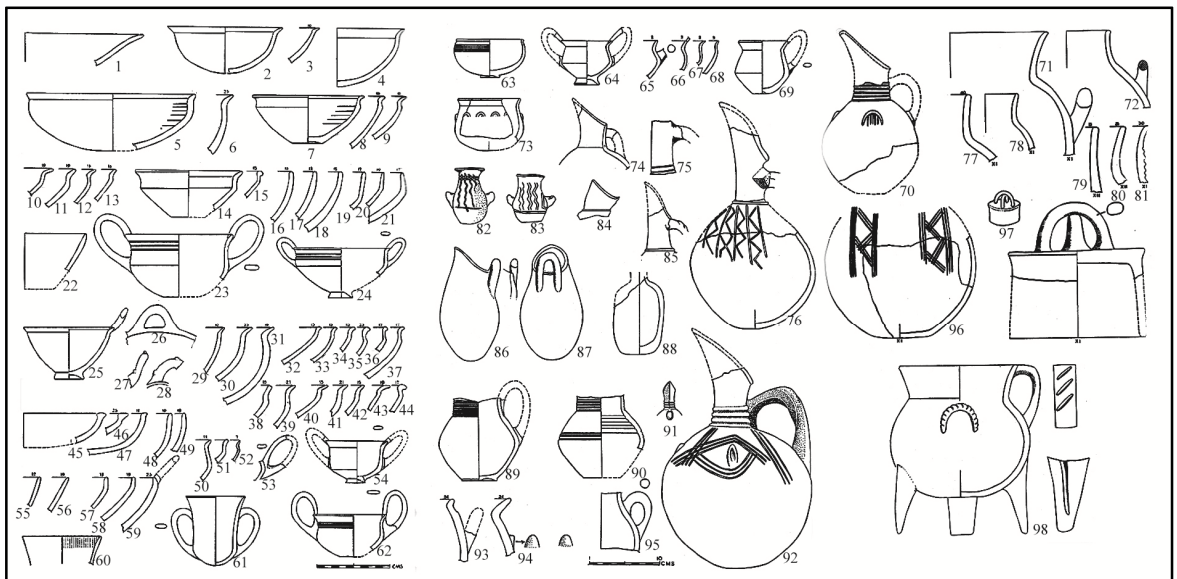

Fig. 155: Beycesultan Höyük XII-XI. Tabakada Tespit Edilen Keramik Örnekleri (Lloyd ve Mellaart 1962: Fig.47-49'dan hazırlanmıştır)

Aynı zamanda, iki kulplu ya da yiv bezemeli bardaklar ve dephas örnekleri ile bezemeli ya da bezemesiz testiler, şişe ve gaga ağızlı testi örneklerine de rastlanmıştır. Küçük ve büyük boy çömlekler ve minyatür kaplar da bu tabaka keramik formları arasındadır. Nadir görülen bezeme örnekleri, dalgalı ve düz hatlardan oluşan yiv bezeme, daha çok gövde üzerine yerleştirilen hilal biçimli kabartmalar, ayak ve kulplarda yer alan oluk bezeme ve bazı kulplar üzerindeki memeciklerden ibarettir.[607]

Beycesultan Höyüğün X. tabaka yerleşimi ile ilişkilendirilen iki yapı tespit edilmiştir (B ve C megaronları) (Fig. 156). Yan yana inşa edilmiş ve ortak duvara sahip olan bu yapılardan batıda olanı (B megaronu), ön sundurmaya ve dikdörtgen ana mekâna, doğuda olan ise hem önde hem ön hem de arka tarafında yer alan iki sundurmaya ve dikdörtgen bir ana mekâna sahiptir. Tüm eklentileri ile birlikte 5x 10 metre ölçülerinde olan yapıların giriş kısımları güneyde yer almaktadır.

[607] Lloyd ve Mellaart 1962: 201-207.

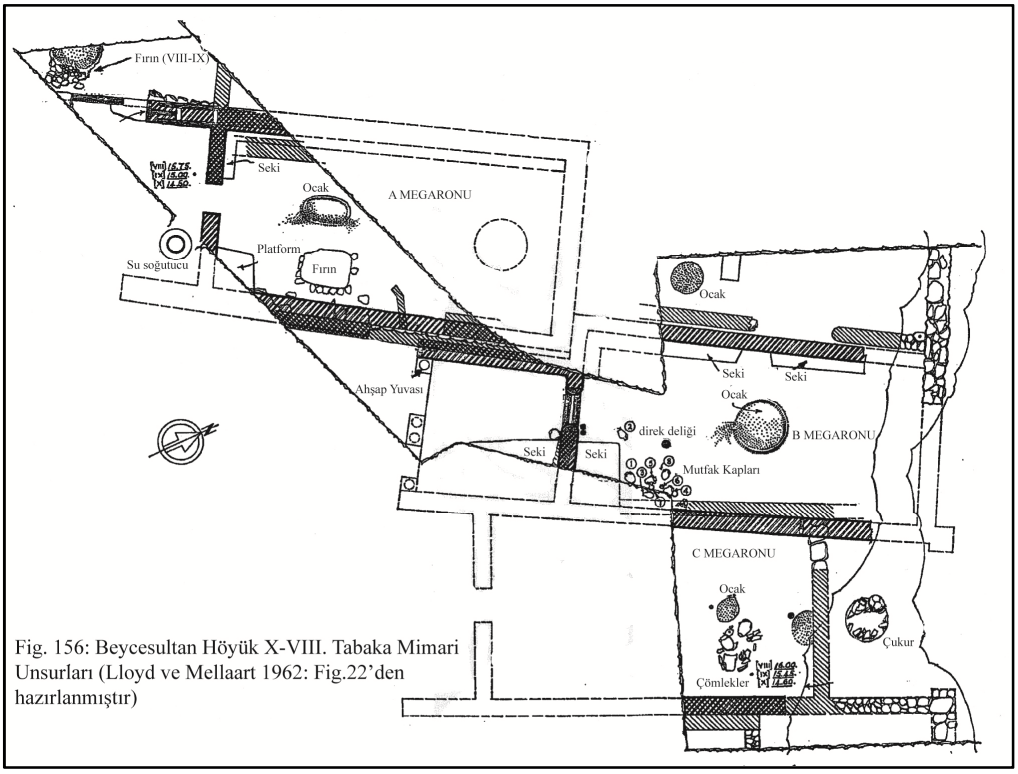

Fig. 156: Beycesultan Höyük X-VIII. Tabaka Mimari Unsurları (Lloyd ve Mellaart 1962: Fig.22'den hazırlanmıştır)

Aynı zamanda C megaronunda arka sundurmaya geçişi sağlayan dar bir kapı aralığı vardır. Her iki yapının tamamen yıkılıp onarılamaz hale geldiği, bir sonraki tabaka yapılarında (IX. tabaka) seviye düzeltilip yeniden aynı planda inşa edilmelerinden anlaşılmaktadır (Fig. 156). Bu yeniden inşa edilme sürecinde bu yapıların eski taş temellerinin sadece küçük bir kısmı kullanılmıştır.[608] Olasılıkla tüm bu inşa aşamaları, X. tabakada söz konusu yapıların mekân içi mimari unsurlarına ilişkin kalıntıların tamamen tahribatına neden olmuştur.

X. tabaka keramiklerinde görülen kap formları büyük oranda önceki süreç ile benzerlik göstermekle birlikte, bu tabaka ile birlikte bazı formlar tamamen ortadan kalkmıştır (Fig. 157). Örneğin, önceki sürecin basit ağız kenarlı konik çanakları, içe ve dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı sığ yarı küresel gövdeli çanakları, ağız kenarı üzerinden yükselen iki şerit kulplu çanaklar, şişe ve üzeri hilal bezemeli kısa boyunlu yarı küresel gövdeli çömlekleri bu tabakada görülmez.

[608] Lloyd ve Mellaart1962: 59.

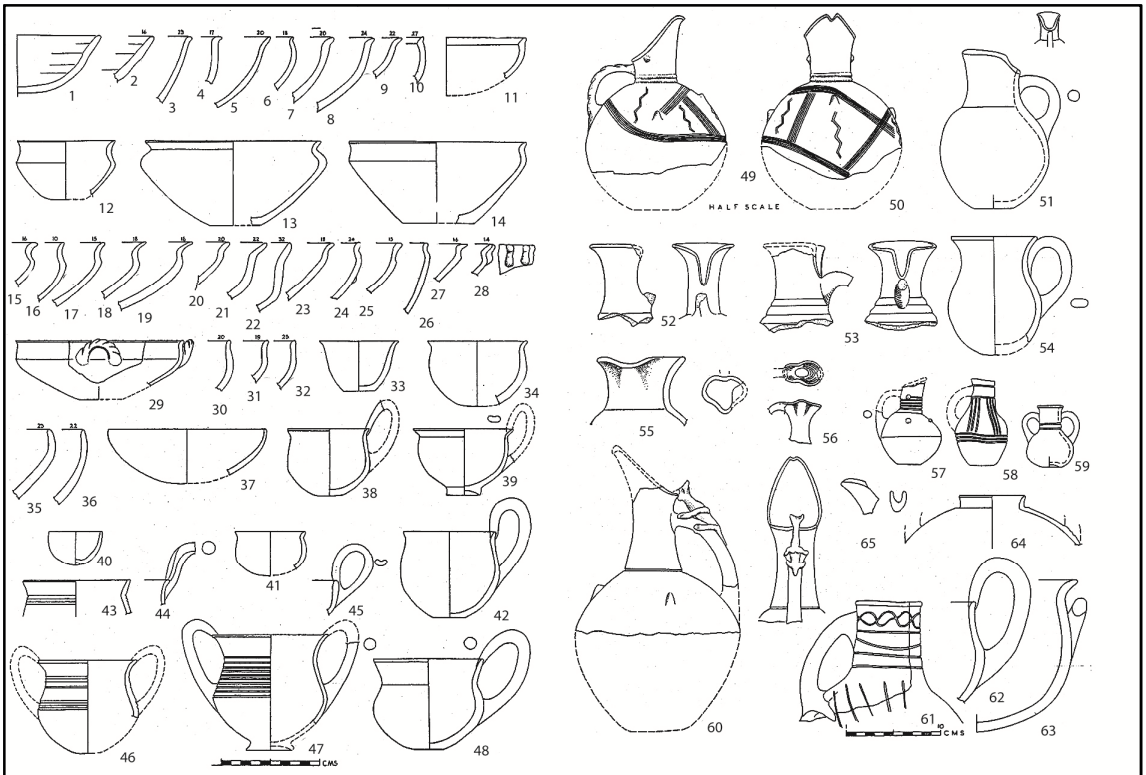

Fig. 157: Beycesultan Höyük X. Tabakada Tespit Edilen Keramik Örnekleri (Lloyd ve Mellaart 1962: Fig.50-51'den hazırlanmıştır)

Bu tabaka ile birlikte ortaya çıkan yeni formlar arasında ise, tek kulplu ya da iki kulplu oluk bezemeli halka ya da düz dipli bardaklar, insize bezemeli tek kulplu testiler, kesik gaga ağızlı testiler, ikili ve üçlü yonca ağızlı testiler, sepet kulplu çömlekler ve üç ayaklı pişirme kaplarıdır.[609]

IX. tabaka yerleşiminde A megaronu olarak adlandırılan yeni bir yapı inşa edilmiş ve B ve C megaronları yeniden inşa edilmiştir (Fig. 156). A megaronu yeniden inşa edilen B megaronunun ön sundurması boyunca yan yana uzanmaktadır. A megaronun da planı öncekiler ile benzerdir. Bu tabaka yapılarının genişlikleri 5,9-6,3 metre arasında, uzunlukları ise 13-16,5 metre arasında değişmektedir. A ve B megaronun batı uzun duvarları boyunca kil sekiler yerleştirilmiştir. Aynı zamanda mekânlarda uyuma platformları ve fırın gibi taşınmaz eşyalar da tespit edilmiştir. Hem A hem de B megaronun merkezinde kil kenarlıklı büyük bir oval ocak tespit edilmiştir. A megaronunun ön sundurmasında yaklaşık 1 metre çapında zemine gömülü bir "su soğutma kabı" tespit edilmiş, evin içinde ise hiçbir kap parçasına rastlanmamıştır. B

[609] Lloyd ve Mellaart1962: 207-211.

megaronunda ise çok sayıda mutfak kabı bir arada tespit edilmiştir. Megaron C'de diğer yapılar ile benzer tipte iki ocak tespit edilmiş, ocaklardan birinin yakınında çok sayıda kap tespit edilirken, arka sundurmada ise bir depo çukuru ortaya çıkarılmıştır.[610]

IX. tabaka keramikleri büyük oranda X. tabakada görülenler ile benzerlik göstermektedir (Fig. 158). Bu tabaka ile birlikte yeni bazı keramik formları ortaya çıkmıştır. Bu formlar arasında, iki kuplu gobletler, uzun akıtacaklı çaydanlıklar, iki kulplu uzun boyunlu yarı küresel gövdeli çömlekler ve askoslar yer almaktadır.[611]

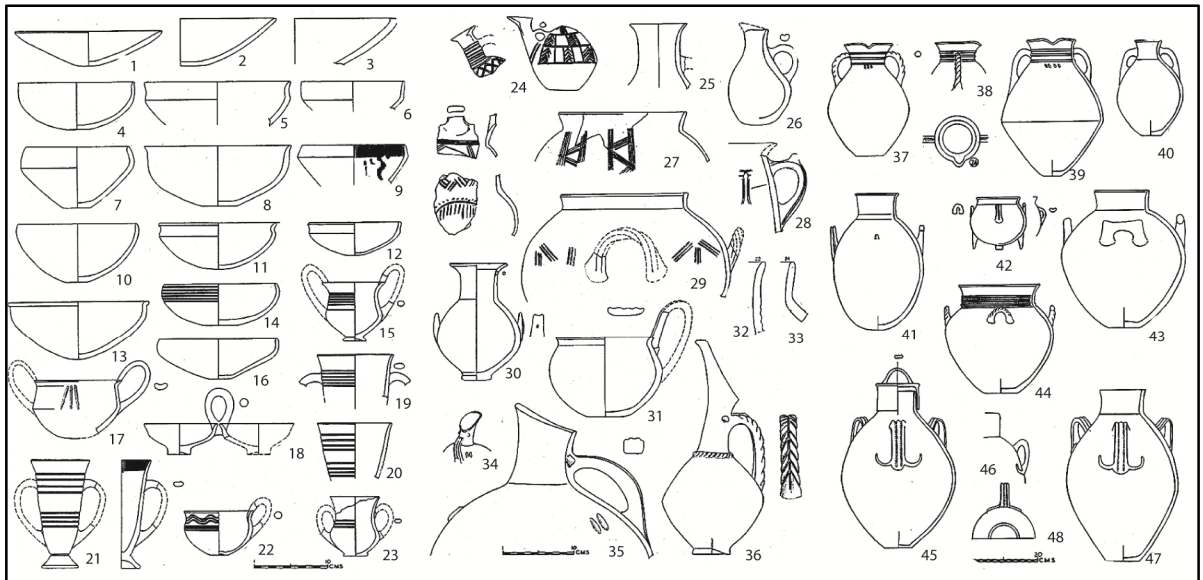

Fig. 158: Beycesultan Höyük IX. Tabakada Tespit Edilen Keramik Örnekleri
(Lloyd ve Mellaart 1962: Fig.52-54'ten hazırlanmıştır)

Erken Tunç Çağ 3'ün son sürecini karakterize eden VIII-VI. tabaka yerleşimleri S, SX, A ve E kazı alanlarında tespit edilmiştir. VIII. tabaka yerleşimi, A ve E alanında tespit edilmekle birlikte söz konusu yerleşimin mimari bulguların detaylarına ilişkin veriler net olarak sunulmamıştır. Mimari çizimlerden anlaşıldığı kadarıyla söz konusu tabaka dörtgen şekilli çok odalı yapılar ile tanımlanmıştır.[612]

VIII tabaka keramikleri ile önceki tabakalarda görülen çark yapımı basit ağız kenarlı tabak formu ortadan kalkmıştır (Fig. 159). Aynı zamanda bu tabaka ile birlikte,

[610] Lloyd ve Mellaart 1962: 59-62; Warner 1994: 24-25
[611] Lloyd ve Mellaart1962: 211-215.
[612] Lloyd ve Mellaart 1962: 64, Fig. 26; 67, Fig. 27.

dışa yuvarlatılmış ağız kenarlı çanaklar (bead-rim bowl) ilk olarak görülmekte ve yivli bardaklar yerini tek ya da çift kulplu kantaroslara bırakmaktadır.[613]

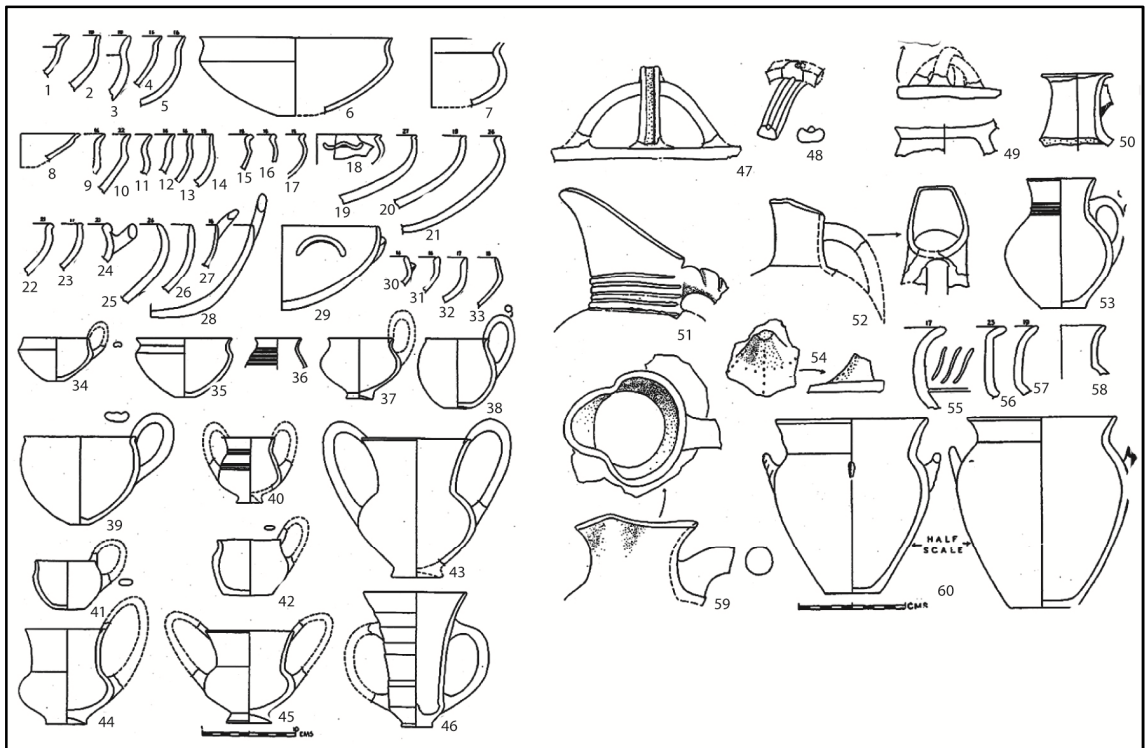

Fig. 159: Beycesultan Höyük VIII. Tabakada Tespit Edilen Keramik Örnekleri
(Lloyd ve Mellaart 1962: Fig.55-56'dan hazırlanmıştır)

VII. ve VI. tabaka yerleşimi ise, aynı yapı kompleksinin iki kullanım evresi ile karakterize edilmektedir (Fig. 160). Bu tabakalara ait yapılar S, SX ve A açması olmak üzere üç alanda tespit edilmiştir. S ve SX açmalarında VII. tabakada küçük boyutlu mekânlardan oluşan genellikle ortak duvarlara sahip yapı kompleksinin bir kısmı tespit edilmiştir. Söz konusu alanda bu yapı kompleksine ait 7 mekân (2-8 numaralı mekânlar) ortaya çıkarılmıştır. Öte yandan bu yapı kompleksinden bir sokak ile ayrılan belki de bir başka yapı kompleksine ait olabilecek bir mekân (1 numaralı mekân) daha ortaya çıkarılmıştır. Nitekim söz konusu mekânın doğuya doğru bir başka mekânı oluşturacak olan duvarının küçük bir kısmı daha gözlenmektedir. Doğu tarafta yer alan yapı

[613] Lloyd ve Mellaart 1962: 215-217.

kompleksinde bir tabanı çakıl taşı döşeli bir açık avlu tespit edilmiştir (7 numaralı mekân).

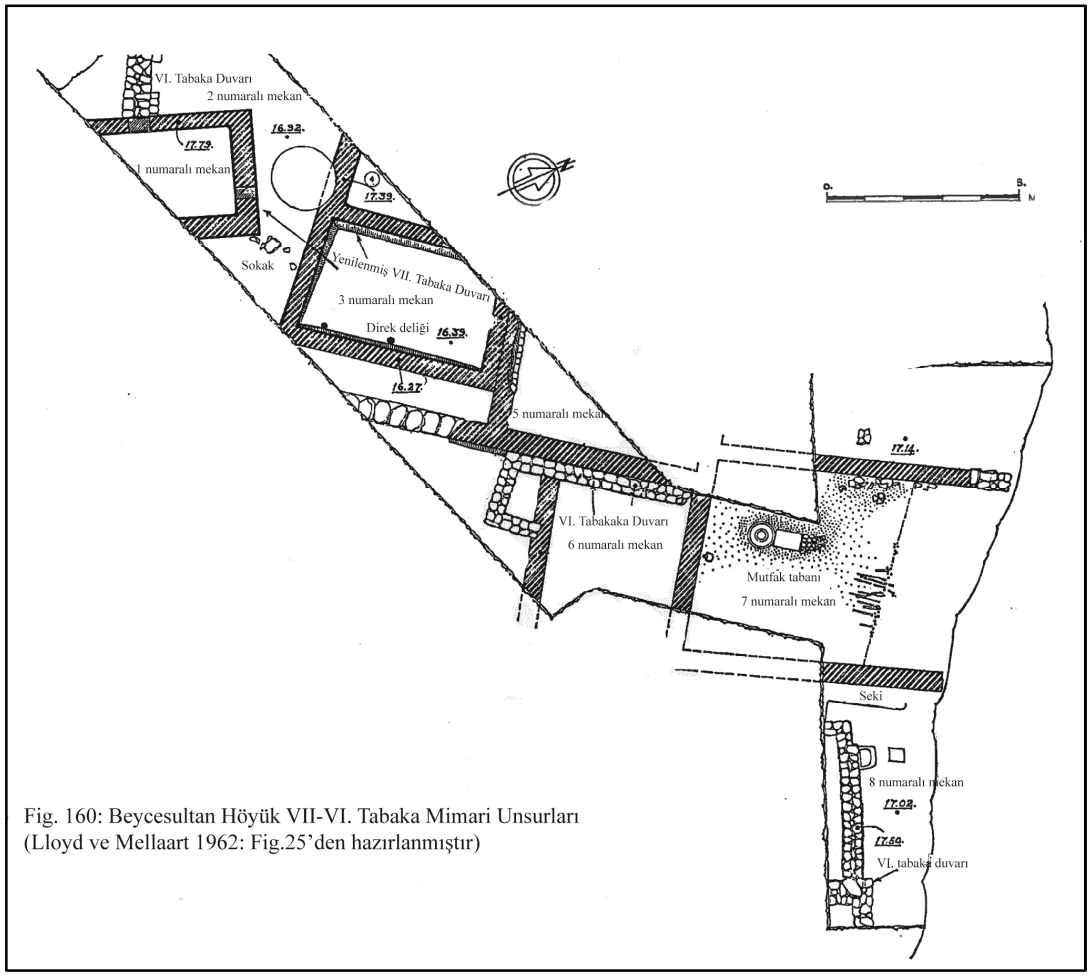

Fig. 160: Beycesultan Höyük VII-VI. Tabaka Mimari Unsurları
(Lloyd ve Mellaart 1962: Fig.25'den hazırlanmıştır)

Kazıcısı bu alanı içerisinde bulunan taşınmaz eşyalardan ötürü mutfak olarak yorumlamıştır. Bu mekânın merkezi kısmında büyük bir depolama kabı, bu kabın arkasında dikdörtgen bir platform, bir açık ateş alanı ve bu alan üzerinde özgün konumunda bir ocak altlığı ve kap ile birlikte tespit edilmiştir.[614] A açması mimari planı ise, VI. tabakada içerisinde doğu duvarına bitişik olarak yapılmış bir dikdörtgen platformun yer aldığı dörtgen yapının bir kısmının tespit edildiğini ortaya koymaktadır.[615] Kazıcıları, her ne kadar mimari olarak ayırt edilemese de keramik

[614] Lloyd ve Mellaart 1962: 65.
[615] Lloyd ve Mellaart 1962: 64, Fig. 26.

buluntular gözetilerek VI. tabakanın VIb ve VIa olmak üzere iki evreye sahip olduğunu belirtmektedir.[616]

Beycesultan'ın VII-VIb tabakası keramikleri çok sayıda yeni unsurun keramik repertuarına katıldığı yerleşimi temsil etmektedir (Fig. 161-162). Bu yenilikler arasında, ilk olarak "red-cross bowl" ların, ağız kenarının hemen altından itibaren birkaç sıra oluk bezemenin yapıldığı çanakların ortaya çıkması sayılabilir. Aynı zamanda Beycesultan keramik repertuarında nadir bulunmasından ötürü "saray malı" olarak adlandırılan ve ince işçilik gösteren çark yapımı küçük boyutlu çanak ya da kâseler de ilk olarak bu tabakalar ile birlikte görülmeye başlar. Büyük boy testiler, çaydanlıklar, kazıma bezemeli dört kulplu çömlek, sarmal biçimli kulplara sahip (volute-handles) büyük boy depolama çömlekleri yine bu tabakalarda ilk olarak görülen kap formları arasındadır.[617]

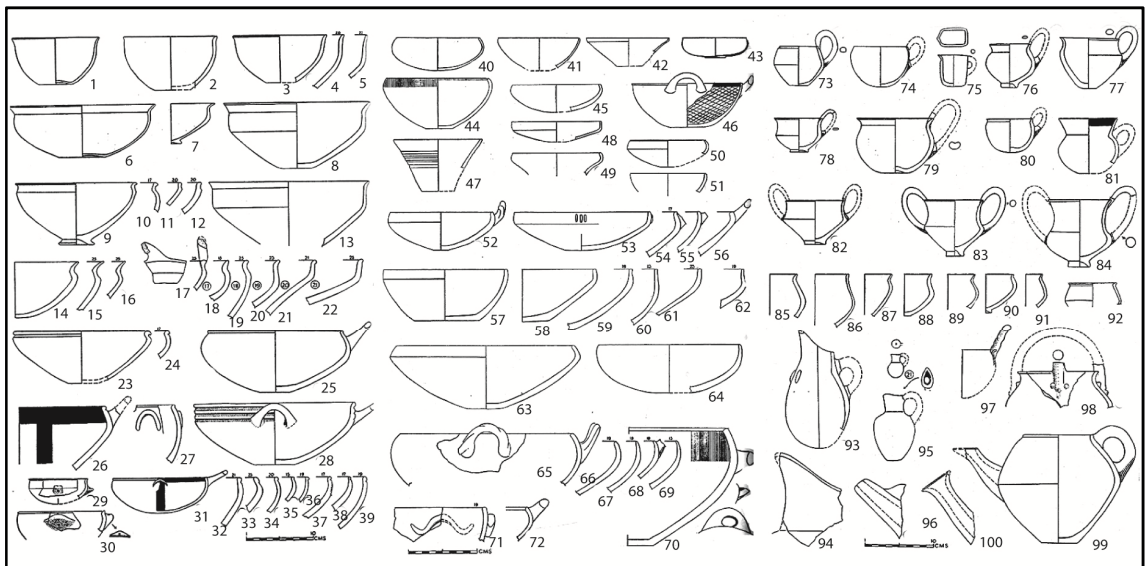

Fig. 161: Beycesultan Höyük VII. Tabakada Tespit Edilen Keramik Örnekleri (Lloyd ve Mellaart 1962: Fig.50-51'den hazırlanmıştır)

[616] Lloyd ve Mellaart 1962: 219, 229.
[617] Lloyd ve Mellaart 1962: 219-227.

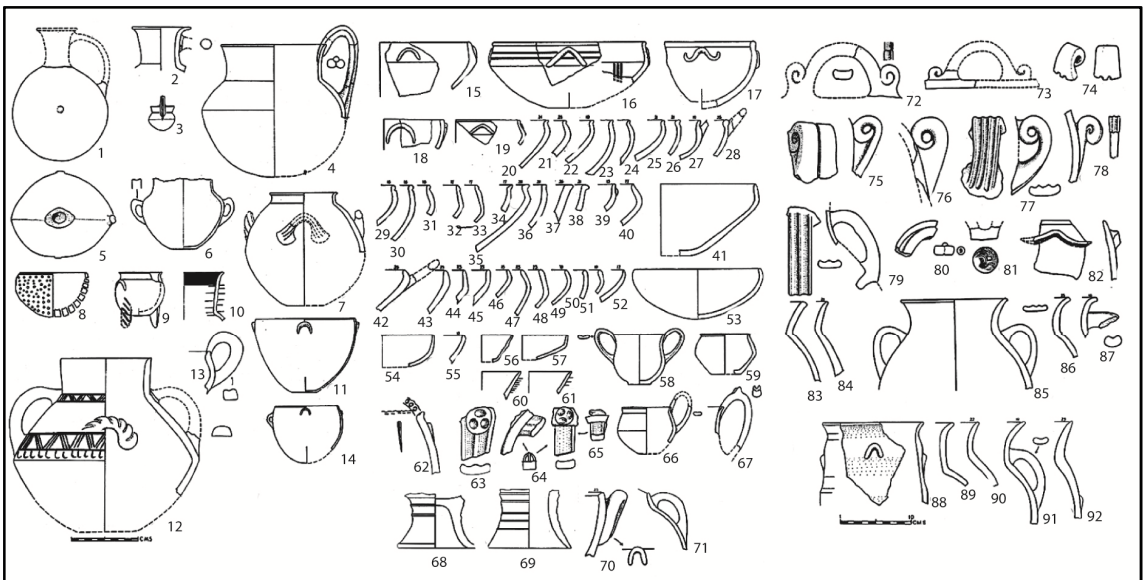

Fig. 162: Beycesultan Höyük VII-VIb Tabakalarında Tespit Edilen Keramik Örnekleri
(Lloyd ve Mellaart 1962: Fig.60,61,63'den hazırlanmıştır)

Beycesultan yerleşimin VIa tabakası keramiği, bir yandan VII. tabada görülen keramik özelliklerini devam ettirirken diğer yandan çoğunlukla çark yapımı, yeni kil ve yüzey renkleri ve formlarına sahip keramikleri ile yeni birçok unsuru bünyesinde barındırmaktadır (Fig. 163 a-b). Bu tabakaya ait keramiklerin kil rengi, devetüyü veya gridir. Küçük taşçık ve saman katkılı keramiklerin tamamı astarlı ve iyi bir şekilde açkılıdır. Keramiklerin astar rengi, siyah, gri, kızıl kahve, kırmızı, turuncu, devetüyü ve krem olmak üzere son derece çeşitli renklerden oluşmaktadır. Aynı zamanda kazıma, beyaz dolgu bezeme ve kabartma bezemenin de yaygın olarak görüldüğü belirtilmektedir.[618] Bu tabakada yeni ortaya çıkan form örnekleri arasında, üzerinde kabarma bezeme yer alan içe dönük ağız kenarlı çanaklar, basit ağız kenarlı dikey kulplu çanaklar, içe çekik ağız kenarlı kulplu ve kulpsuz keskin omuzlu ve kabartma bezemeli çanaklar yer almaktadır.[619] Mellaart, Beycesultan XIIc-VIII. tabakalarını, Troya III-IV ve Tarsus (XVII-XI) ETÇ 3 tabakaları ile eşleştirmekte ve Erken Tunç Çağ 3A süreci içerisinde, MÖ 2200-2100'e tarihlendirmektedir. Beycesultan VII-VIa tabakalarının ise Troya V ve Tarsus (IX-X) tabakaları ile çağdaş olarak değerlendirip, Erken Tunç Çağ 3B için öngördüğü MÖ 2100-1900 yıllarına tarihler.[620] Mellink ise

[618] Lloyd ve Mellaart 1962: 229.
[619] Lloyd ve Mellaart 1962: 231-237.
[620] Lloyd ve Mellaart 1962: 264.

Beycesultan'ın XII-VI tabakasının tamamının Erken Tunç Çağ 3B ile eşleştirerek bu süreç için MÖ 2200-2000 tarih aralığını varsayar.[621] Efe Beycesultan'ın XIII. tabakasındaki yangından sonra, yerleşimde bir boşluk olduğunu önermekle birlikte XII-VIII. tabakaları ETÇ 3A süreci içinde değerlendirir.[622].

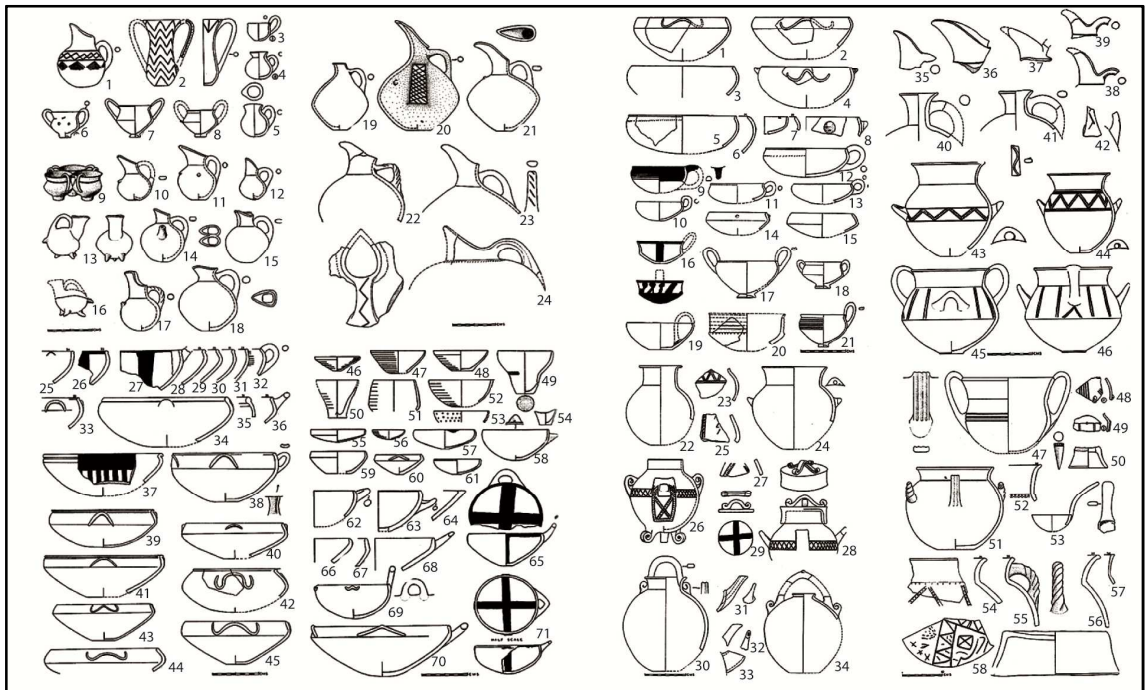

Fig. 163a-b: Beycesultan Höyük VIa. Tabakada Tespit Edilen Keramik Örnekleri (Lloyd ve Mellaart 1962: Fig.64-71'den hazırlanmıştır)

Gerçekte Beycesultan Höyük'te Erken Tunç Çağ 3 etkisinin ilk olarak görüldüğü tabaka, ithal çark yapımı tabak, tankart ve dephas örneklerinin tespit edildiği XIIIa tabakasıdır.[623] Söz konusu süreç Erken Tunç Çağ 2'den 3 dönemine geçiş olarak yorumlanan Karataş V:3 süreci ile de çağdaş olarak nitelendirilebilir. Beycesultan Höyük'ün XIIc-VIII. tabakası ile çağdaş olduğu düşünülen Aphrodisias'ın II. numaralı kompleksinden alınan beş radyokarbon tarihi en erken MÖ 2246' en geç MÖ 2015 tarihlerini vermiştir.[624] Söz konusu tabaka Mellink tarafından Karataş VI ile çağdaş olarak nitelendirilip Erken Tunç Çağ 3 A'ya tarihlendirilmektedir.[625] Bu durumda

[621] Mellink 1992: 173: Table 3.
[622] Topbaş vd.1998: 45; Efe ve Ay 2000: 36, Fig.19; Efe 2007: Fig.18.
[623] Lloyd ve Mellaart 1962: 179.
[624] Joukowsky 1986: 163, Table 4, 170.
[625] Mellink 1992: 173: Table 3.

Beycesultan Höyük'ün XIIc-VIII. tabakasının Erken Tunç Çağ 3A süreci içinde değerlendirilmesi daha makuldür.

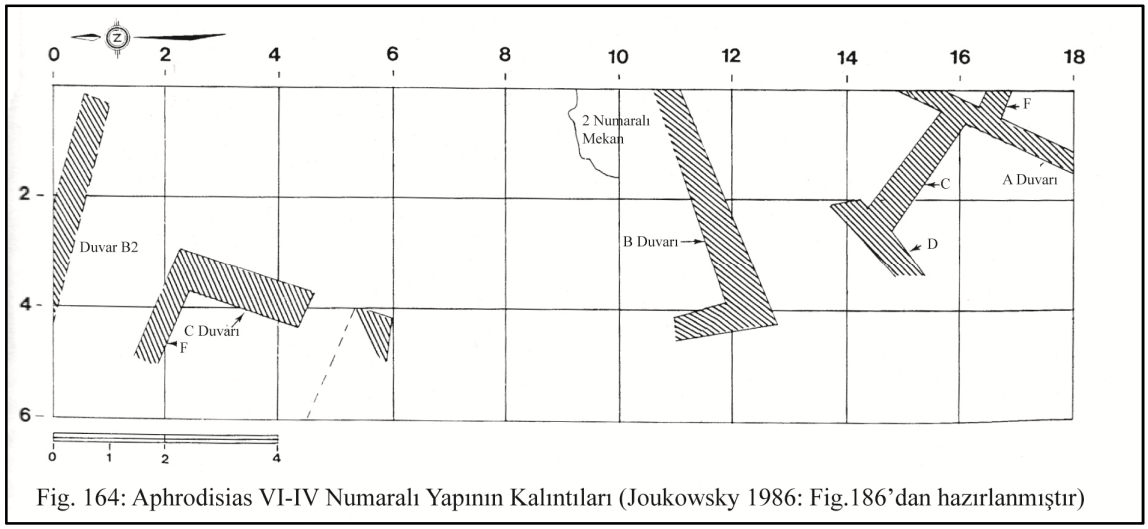

Fig. 164: Aphrodisias VI-IV Numaralı Yapının Kalıntıları (Joukowsky 1986: Fig.186'dan hazırlanmıştır)

Yukarıda da bahsettiğimiz gibi, Aphrodisias Akropol yerleşiminde Erken Tunç Çağ 3'ün her iki safhasında da yerleşimin olduğu ortaya çıkarılmıştır. Joukowsky, VI-IV komplekslerinin bu sürecin en erken yapıları olduğunu belirtir. Bununla beraber söz konusu yapıların tamamı eş zamanlı inşa edilmemiştir. VI numaralı yapının en erken süreçte inşa edildiği, bu yapının duvarlarının daha sonra V ve IV numaralı yapının inşasında da kullanıldığı ifade edilmektedir.[626] Bu bağlamda söz konusu yapılar birçok stratigrafik sorunu içerisinde barındırdığının altı çizilmelidir. Genel olarak değerlendirildiğinde bu yapıların taş temel üzerine kerpiçten yapılmış duvarlar ile tanımlandığı söylenebilir (Fig. 164).

Bu yapılardan tespit edilen keramik örnekleri taşçık, kum ve saman katkılı, devetüyü ve özellikle kırmızının çeşitli tonlarında hamur rengine sahip, el ve çark yapımı örneklerden oluşmaktadır (Fig. 165). Başta kırmızı ve tonları olmak üzere, kahverengi ve devetüyü astar yaygın bir şekilde görülmektedir. Keramik örneklerinin çoğunda açkı uygulanmıştır. En yaygın görülen kap formları arasında, basit ya da dışa dönük ağız kenarlı açık ağızlı tabak ya da sığ çanaklar, içe dönük ağız kenarlı yarı küresel gövdeli derin çanaklar, basit ve dışa çekik ağız kenarlı tek kulplu bardaklar, içe dönük ağız kenarlı keskin omuzlu çanaklar, uzun veya kısa boyunlu yarı küresel gövdeli

[626] Joukowsky 1986: 169.

çömlekler, kesik gaga ağızlı testiler bulunmaktadır. Nadir bir şekilde görülen bezeme örnekleri arasında kazıma ve oluk bezeme bulunmaktadır.[627]

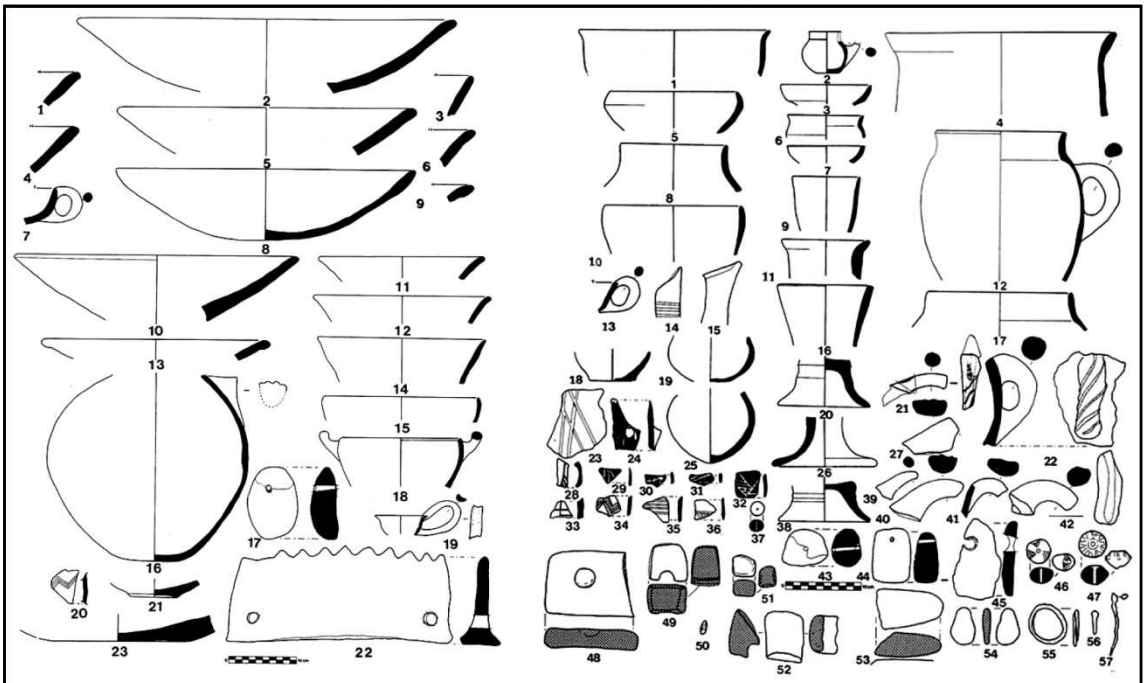

Fig. 165: Aphrodisias VI-IV Numaralı Yapılardan Tespit Edilen Keramik Örnekleri
(Joukowsky 1986: Fig.423,436'den hazırlanmıştır)

IV numaralı kompleksin yıkımının ardından inşa edilen II numaralı kompleks Erken Tunç Çağ 3 sürecinin en iyi korunmuş mimari verilerini sunmaktadır (Fig. 166). İki ayrı alanda yapılan kazılar sonucunda tespit edilen yapının dört mekânı ortaya çıkarılmıştır.[628] Söz konusu mekânlardan güneyde yer alanda (1 numaralı mekân) içerisinde tahıl barındıran çok sayıda pithos ve depolama çömlekleri tespit edilmiştir.[629] 2 numaralı mekânın güneybatı köşesinde ise, konik şekilli 0.25 m derinliğinde bir ateş çukuru ya da tahrip olmuş bir fırın tespit edilmiştir.[630] Aynı zamanda mekânda mutfak kabı parçalarının yanı sıra dephas parçaları, ağırşaklar, öğütme taşları, çakmaktaşı dilgi

[627] Joukowsky 1986: Voll 2 : Fig. 423, 436.
[628] Bu yapıya ilişkin kalıntılar 3 ve 4 numaralı kazı alanında tespit edilmiştir. Batı taraftaki alan 4 numaralı ve doğu tarafta yer alan alan ise 3 numaralı alanı temsil etmektedir. 4 numaralı alanda aynı zamanda III numaralı kompleks olarak adlandırılan bir yapı daha bulunmaktadır. Ancak çok az bir kısmı ortaya çıkarılan söz konusu yapının yönü nün diğer duvarlarınki ile uyuşmadığı gözlenmektedir (Joukowsky 1986: 170, Fig. 187). Bu durumdan ötürü bu çalışmada II numaralı yapının her iki alanda kalan kısmı değerlendirilecektir.
[629] Joukowsky 1986: 92; Greaves 2008: 256.
[630] Joukowsky 1986: 92.

ve çekirdek örnekleri bulunmuştur.[631] 2 numaralı mekânın bir kapı aralığı vasıtasıyla açıldığı 3 numaralı mekânda, 0,60 m çapında etrafı taş ile çevrili bir ateş çukuru tespit edilmiştir. Bu mekânda da pişirme kabı parçaları, dephas ve askos parçaları, ağırşaklar, dokuma ağırlıkları, öğütme taşları gibi buluntular ortaya çıkarılmıştır.[632]

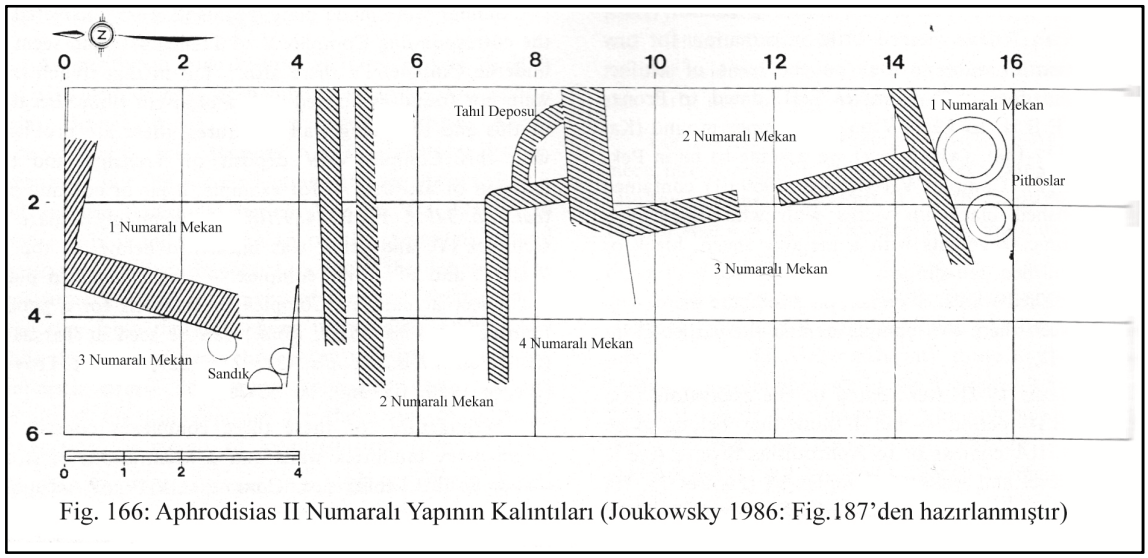

Fig. 166: Aphrodisias II Numaralı Yapının Kalıntıları (Joukowsky 1986: Fig.187'den hazırlanmıştır)

Bu mekânların güney tarafında 2 numaralı mekânın güney duvarı ile ortak duvara sahip bir mekân daha ortaya çıkarılmıştır. Kazıcısı bu mekânı da bir başka kazı alanı sınırları içerisinde yer aldığı için 2 numaralı mekân olarak adlandırmıştır. Söz konusu mekânın diğer kazı alanında yer alan yukarıda bahsettiğimiz 2 numaralı mekân ile ortak duvarının köşesinde çeyrek daire şeklinde içerisinde birçok tahıl örneğinin korunduğu kilden bir tahıl deposu tespit edilmiştir.[633]

II numaralı kompleksin yıkılmasının ardından Erken Tunç Çağ 3 sürecinin son evresini temsil eden I numaralı kompleks olarak adlandırılan yapının kalıntıları ortaya çıkarılmıştır (Fig. 168). Söz konusu kompleks megaron planlı iki yapıdan oluşmaktadır. Doğu-batı yönünde dikdörtgen plana sahip yapılardan kuzey kısımdaki yapı biraz kuzeye kaymış durumdadır. Açma alanında kalan kısmının ölçüleri yaklaşık 6,5-7.00 x 10.0 m ve 5.6 x8,5 m. olan yapıların taş temel üzerine kerpiçten inşa edildiği anlaşılmaktadır. Kuzeyde yer alan yapıda büyük bir merkezi mekân ile sundurma

[631] Joukowsky 1986: 92-93; Greaves 2008: 257, FIG. 5.
[632] Joukowsky 1986: 93; Greaves 2008: 257, FIG. 6.
[633] Joukowsky 1986: 104, Fig. 88, Fig. 187.

olabilecek bir kısım yer almaktadır. Söz konusu mekânın merkezi odasının ortasında bir ocak bulunmaktadır.[634] Diğer yapı da benzer şekilde merkezi bir yapıya ve hemen önünde bir sundurmaya sahiptir. Söz konusu yapıların batı tarafta duvarları birbirine bağlanmaktadır.

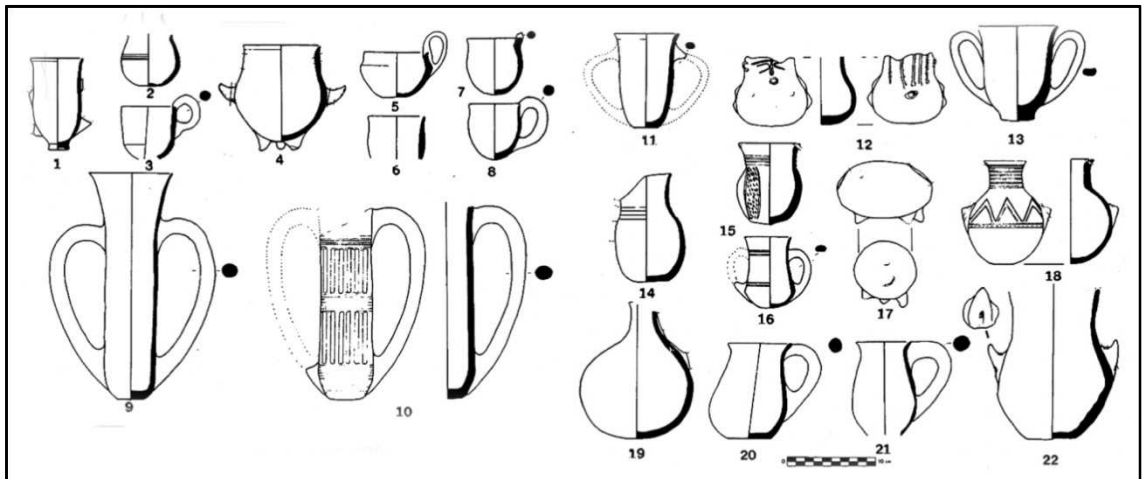

Fig. 167: Aprodisias III-II Numaralı Yapılardan Tespit Edilen Keramik Örnekleri
(Joukowsky 1986: Fig. 426'dan hazırlanmıştır)

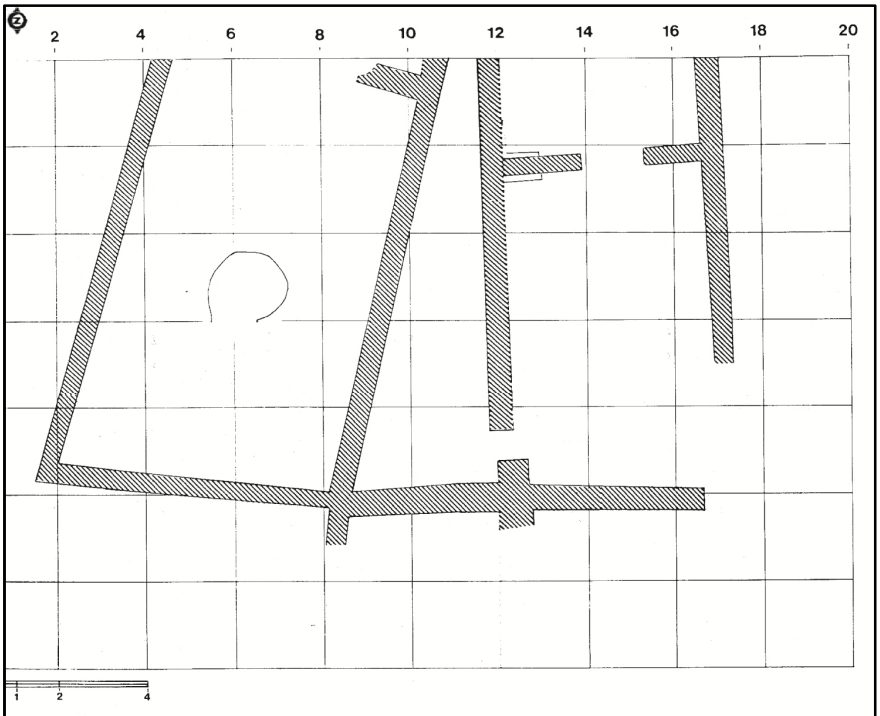

Fig. 168: Aphrodisias I Numaralı Yapının Kalıntıları
(Joukowsky 1986: Fig.189'dan hazırlanmıştır)

[634] Joukowsky 1986: 131,129, Fig.127.

II ve I numaralı komplekslerden tespit edilen keramikler, kum ve nadiren saman katkılı, devetüyü, gri ve kırmızının çeşitli tonlarında hamur rengine sahiptir (Fig. 167, 169). Hem el hem de çark yapımı örneklere sahip keramiklerin astar rengi başta kırmızı ve tonları olmak üzere, kahverengi ve devetüyünden oluşmaktadır. Keramik örneklerinin çoğunda açkı uygulanmıştır. En yaygın görülen kap formları arasında, içe dönük ağız kenarlı yarı küresel gövdeli ya da keskin omuzlu çanaklar, dışa çekik ağız kenarlı kısa ve uzun boyunlu çömlekler kesik gaga ağızlı testiler, dephaslar, tek kulplu bardaklar bulunmaktadır. Bezeme örnekleri arasında kazıma ve oluk bezeme bulunmaktadır.[635]

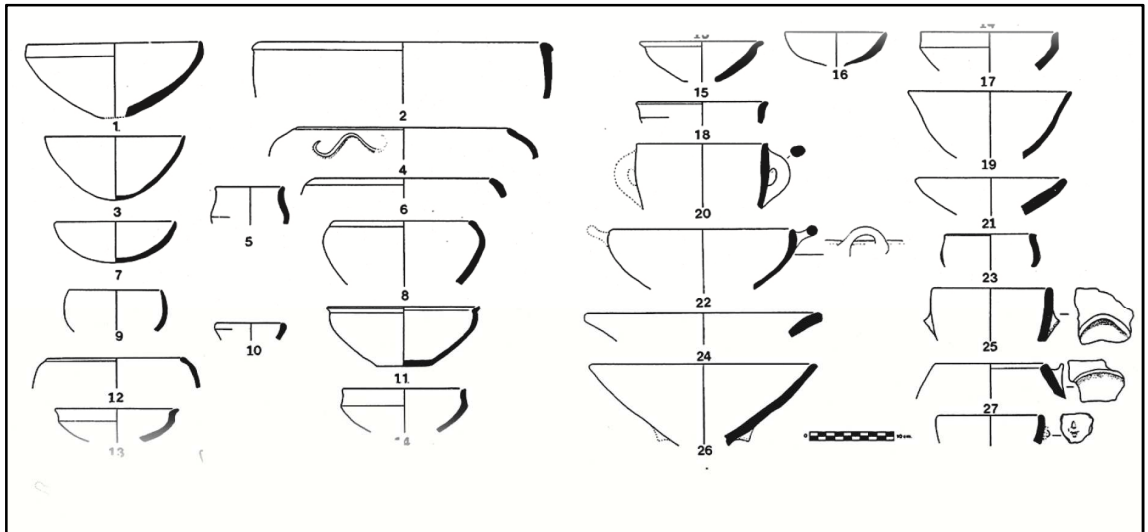

Fig. 169: Aprodisias I Numaralı Yapılardan Tespit Edilen Keramik Örnekleri
(Joukowsky 1986: Fig. 442'den hazırlanmıştır)

Aphrodisias'ın II numaralı kompleksten elde edilen radyokarbon tarihler en erken MÖ 2246' en geç MÖ 2015 tarihlerini vermiştir.[636] Joukowsky bu süreci ETÇ 3A süreci içinde değerlendirilmesi gerektiğini belirtmiştir. I numaralı kompleks ise, ETÇ 3B'ye tarihlendirilmektedir. Öte yandan, I ve II numaralı kompleksler, Erken Tunç Çağ 4 olarak adlandırılıp, çoğu yerde keramiklerin bir arada sunulması, her iki dönem arasındaki ayrımı güçleştirmektedir.[637]

[635] Joukowsky 1986: Fig.425-428.
[636] Joukowsky 1986: 163, Table 4, 170.
[637] Joukowsky 1986: Fig.425-428.

Kusura Höyük'te Erken Tunç Çağ 3 süreci, V numaralı alanda son derece sınırlı mimari veri ile tanımlanmaktadır. "Geçiş Dönemi" olarak adlandırılan bu dönem yerleşimine ait yalnızca bir önceki yerleşimin 1 ve 2 numaralı mekânları ile benzer yönde yapılmış mekânların bir kısmı ve sokak ile tanımlanmaktadır (Fig. 170). Aynı zamanda bu sürece tarihlenen bir pithos gömü ortaya çıkarılmıştır. Kazıcısı yerleşimin çeşitli yerlerine dağılmış insan kemikleri ve yoğun yangın geçirmiş mimari unsurlardan ötürü yerleşimin bir felaket ile sonlandığını düşünmektedir.[638]

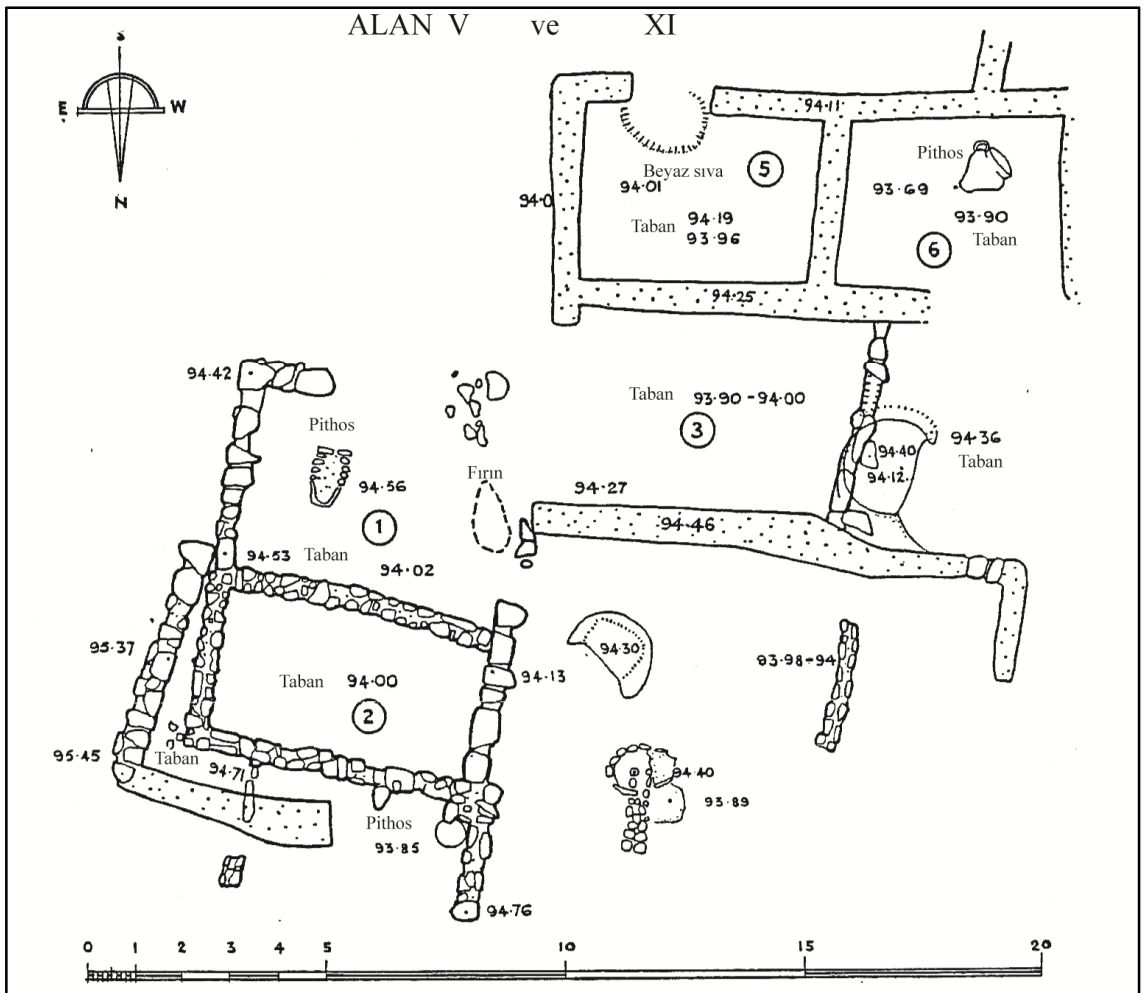

Fig. 170: Kusura Höyük B Tabakası Son Evresi ve Geçiş Dönemi Mimari Unsurları (Lamb 1938: Fig.4'ten hazırlanmıştır)

Kusura Höyük'ün "Geçiş Dönemi" tabakasından ortaya çıkarılan keramiklerin çoğunlukla yavaş dönen çarkta yapıldığı, devetüyü veya az sayıda kırmızı renkte hamur

[638] Lamb 1938: 228.

rengine sahip, kırmızı ve ender olarak devetüyü banyo ya da düz astarlı ve açkılı örneklerden oluştuğu belirtilmektedir. Aynı zamanda "red cross bowl" lar yaygın biçimde görülmektedir.[639]

Tespit edilen keramiklerin formları arasında, basit ya da dışa dönük ağız kenarlı açık ağızlı çanaklar, içe ve dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı ya da dışa çekik ağız kenarlı çanaklar, yuvarlatılmış ağız kenarlı keskin omuzlu ya da gövdeli çanaklar, kesik gaga ağızlı testiler bulunmaktadır. Söz konusu keramiklerden özellikle çanaklar üzerinde, hilal ya da dalgalı biçimli kabartma bezeme bir çömlek üzerinde de kazıma bezeme dikkati çekmektedir.[640] Kusura Höyük'ün Geçiş Dönemi tabakasından tespit edilen bu keramikler büyük oranda Beycesultan Höyük'ün Erken Tunç Çağ IIIB sürecine tarihlendirilen VII-VI tabakaları ile benzerlik göstermektedir.

Erken Tunç Çağ 3 Karataş-Semayük'te VI. tabaka ile temsil edilmektedir. Söz konusu süreçte merkezi höyükteki yerleşim tamamen tahrip olmuştur (Fig. 171). Bu alanda korunan tek mimari unsur önceki süreçten itibaren süregelen kuyu yapısıdır. Bu bağlamda kazıcıları, Erken Tunç Çağ 3 sürecinde de bu alanda yerleşimin devam ettiğini öngörmüştür.[641]Bu tabakaya ait mimari kalıntılar düzgün mimarisi ile ön plana çıkan dikdörtgen şekilli ve bir merkezi oda ile sundurmadan oluşan megaron planlı yapılar ile temsil edilmektedir.

Bu süreç ile birlikte yapılarda depolamanın daha yaygın bir şekilde gözlendiği ve merkezi mekânın kareye yakın bir plana dönüşüp sundurma kısmının da daha derin bir şekilde tasarlandığı belirtilmektedir.[642] Yapıların bazılarında merkezi odada yer alan fırın korunmuştur. Aynı zamanda olasılıkla birkaç yapının ortak kullanımı için yapılmış olabilecek biri 2.20 m, diğeri 2.53 m çapında iki büyük dairesel platform tespit edilmiştir (Fig. 172). Yakın çevresinde bulunan öğütme taşları gibi buluntulardan ötürü bu yapılar, günlük işler için kullanılan alanlar olarak yorumlanmıştır.[643]

[639] Lamb 1938: 237.
[640] Lamb 1938: 244, Fig. 13-14.
[641] Warner 1994: 173.
[642] Warner 1994: 156.
[643] Warner 1994: 45.

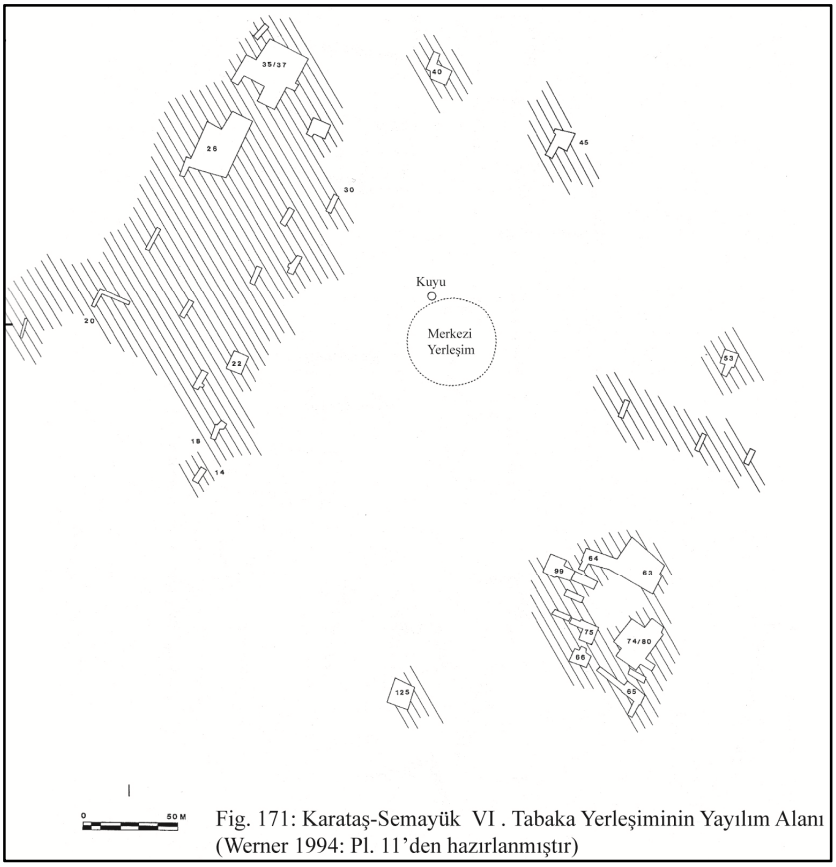

Fig. 171: Karataş-Semayük VI . Tabaka Yerleşiminin Yayılım Alanı
(Werner 1994: Pl. 11'den hazırlanmıştır)

Fig. 172: Karataş-Semayük VI . Tabakada Tespit Edilen Mimari Unsurlar
(Werner 1994: Pl. 24'ten hazırlanmıştır)

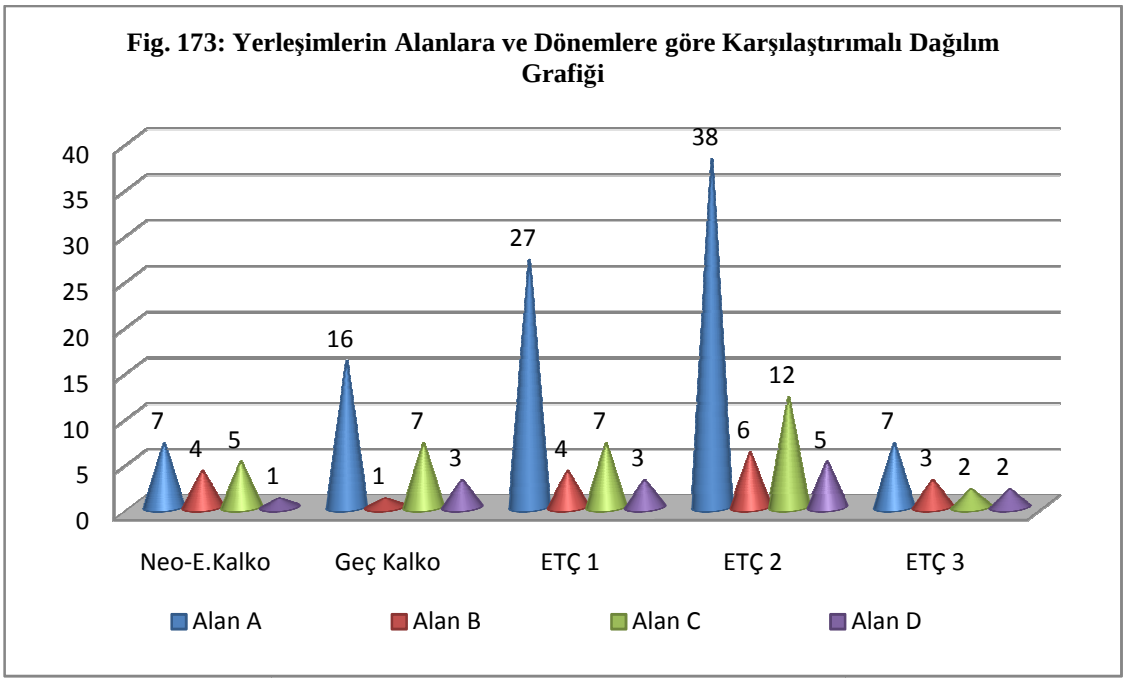
Karataş-Semayük'ün VI. tabakası Mellink tarafından Erken Tunç Çağ 3A sürecine tarihlendirilmektedir.[644]

V.2. Erken Tunç Çağda Yukarı Menderes Havzası

Yukarı Menderes Havzası'nda yaptığımız yüzey araştırması sonucu, Erken Tunç Çağ 1'e ait kırk bir, Erken Tunç Çağ 2'ye ait altmış bir, Erken Tunç Çağ 3'e ait ise on dört yerleşim tespit edilmiştir.

ETÇ 1 sürecinde yerleşimlerin, yirmi yedisi Alan A'da, dördü Alan B'de, yedisi Alan C'de, üçü Alan D'de yer almaktadır. ETÇ 2'de ise, otuz sekiz yerleşim Alan A'da, altı yerleşim Alan B'de, on iki yerleşim Alan C'de, beş yerleşim ise Alan D'de iskân görmüştür. Son olarak ETÇ 3 sürecinde, yerleşimlerden yedisinin Alan A'da, üçünün Alan B'de, ikisinin Alan C'de, ikisi Alan D'de konumlandığı tespit edilmiştir.

Fig. 173: Yerleşimlerin Alanlara ve Dönemlere göre Karşılaştırımalı Dağılım Grafiği

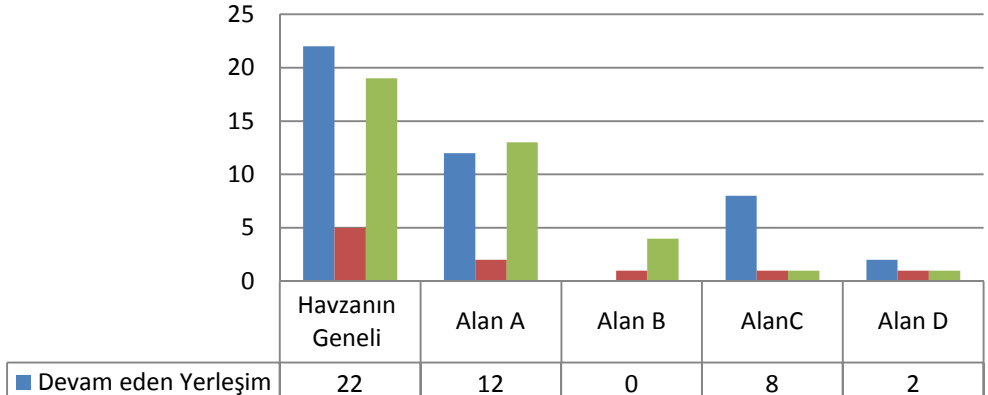

Grafikte de görüldüğü gibi hem Yukarı Menderes Havzası'nın hem bütününde hem de mikro alanlarında Erken Tunç Çağ 1 ve 2 sürecinde yerleşim sayısında artış belirlenirken Erken Tunç Çağ 3 sürecinde dikkati çeker bir düşüş saptanmıştır.

[644] Mellink 1992: 173, Table 3.

Araştırma bölgesindeki yerleşimlerin dönemsel devamlılık durumuna bakıldığında, Geç Kalkolitik Çağ merkezlerinin büyük oranda bir sonraki süreçte de iskânının sürdüğü anlaşılmaktadır. Havzanın genelinde yalnızca beş yerleşimin terk edildiği gözlenirken bölgede on dokuz yeni yerleşimin kurulduğu belirlenmiştir.

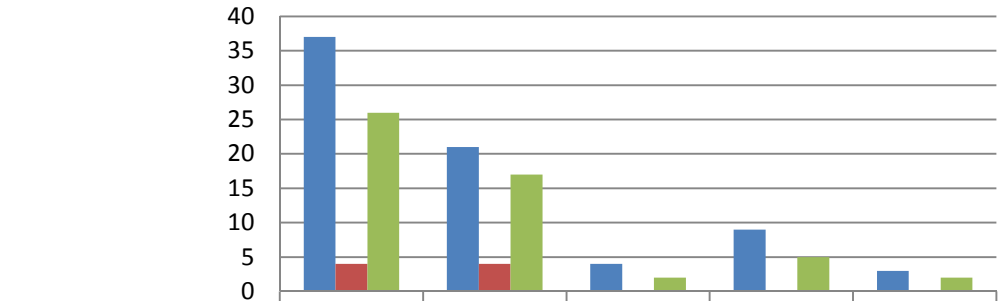
Fig. 174: Geç Kalkolitik ve Erken Tunç Çağ 1 Karşılaştırmalı Yerleşim Devamlılığı Grafiği

	Havzanın Geneli	Alan A	Alan B	AlanC	Alan D
Devam eden Yerleşim	22	12	0	8	2
Terk Edilen Yerleşim	5	2	1	1	1
Yeni Kurulan Yerleşim	19	13	4	1	1

Bu durum Erken Tunç Çağ 2 sürecinde ivme kazanmış, Alan A'da yer alan dört höyük haricinde Erken Tunç Çağ 1 yerleşimlerinin tamamının Erken Tunç Çağ 2'de de iskânını sürdürdüğü saptanmıştır.

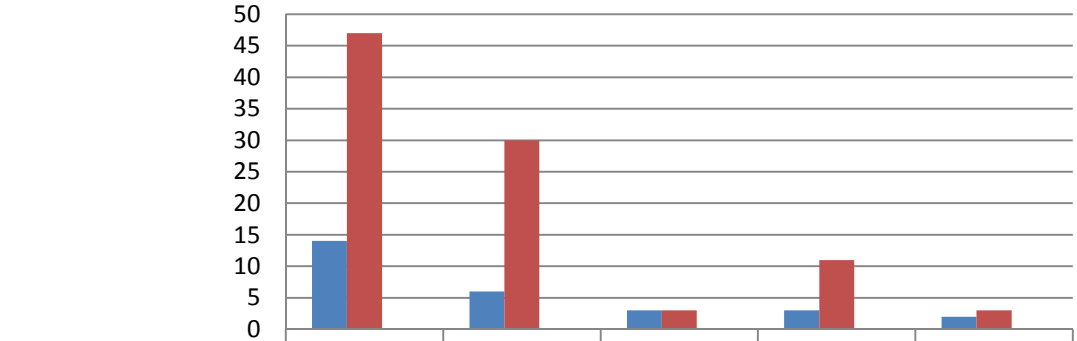
Fig. 175: Erken Tunç Çağ 1 ve Erken Tunç Çağ 2 Karşılaştırmalı Yerleşim Devamlılığı Grafiği

	Havzanın Geneli	Alan A	Alan B	AlanC	Alan D
Devam eden Yerleşim	37	21	4	9	3
Terk Edilen Yerleşim	4	4	0	0	0
Yeni Kurulan Yerleşim	26	17	2	5	2

Erken Tunç Çağ 3'te ise araştırma bölgesinin tamamında gözlenen durum, yerleşim sayısındaki belirgin azalmadır. Bu süreçte havzanın genelinde yalnızca on dört yerleşim iskânını sürdürürken, kırk yedi yerleşim terk edilmiştir. Önceki dönemlerin aksine Erken Tunç Çağ 3 sürecinde herhangi bir yeni kurulan yerleşim yeri tespit edilmemiştir.

Fig. 176: Erken Tunç Çağ 2 ve Erken Tunç Çağ 3 Karşılaştırmalı Yerleşim Devamlılığı Grafiği

	Havzanın Geneli	Alan A	Alan B	AlanC	Alan D
Devam eden Yerleşim	14	6	3	3	2
Terk Edilen Yerleşim	47	30	3	11	3
Yeni Kurulan Yerleşim	0	0	0	0	0

Erken Tunç Çağ yerleşimlerinden toplanan buluntuların büyük bir çoğunluğu keramiklerden oluşmaktadır. Keramik buluntular dışında, ağırşak, figürin, taş aletler ve bazı metal eserler de yerleşimlerden tespit edilen buluntular arasındadır.

Yukarı Menderes Havzası'nda tespit ettiğimiz Kepir Höyük'ten Geç Kalkolitik süreçten Erken Tunç Çağa"Geçiş Evresi" ne ait olabilecek bazı keramikler tespit edilmiştir. İçe dönük ağız kenarlı, içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanaklar ile karakterize edilen (Levha 49a: 6, 8) bu keramikler, Kaklık Mevkii'nin "Geçiş Evresi" örneklerinden "6 numaralı form" olarak tanımlanan grup ile gerek yapım gerekse form özellikleri açısından uyum göstermektedir.[645] Daha önce de bahsettiğimiz gibi, bu durum Yukarı Menderes Havzası'na Geç Kalkolitik Çağdan Erken Tunç Çağa geçişte herhangi bir kesinti olmadığına işaret etmektedir.

Yerleşimlerden toplanan Erken Tunç Çağ 1 keramik örnekleri havzanın genelinde benzer tipte özelliklere sahiptir. Genellikle, kahverengi, kızıl-kahve ve

[645] Metin içindeki Fig. 114: 6.

devetüyü hamur renkli, çoğunlukla çeşitli yoğunluklarda taşçık ve bazı örneklerde bunlara ek olarak kireç katkılıdır. İyi ve orta derecede pişirilmiş olan kapların bazılarında hamur özü gözlenmektedir. Genellikle siyah, kırmızı ve koyu ve açık kahverengi astarlı olan keramiklerin çoğu açkılıdır. Tespit edilen keramiklerin formları arasında bir önceki süreçteki gibi, çömlek ve çanaklar en büyük grubu oluşturmaktadır. Çömlek formları arasında;

1- Basit ağız kenarlı, dik ağızlı, kısa boyunlu küresel gövdeli çömlekler (Levha 20 a: 8; Levha 49c: 1) .[646]

2- Basit ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, kısa veya uzun boyunlu çömlekler (Levha 2b:2, 4; Levha 12c: 1, 3; Levha 20a: 19; Levha 22b: 1; Levha 23c:1, 5, 7; Levha 23d: 4, 8; Levha 33a: 2; Levha 39a: 4; Levha 40a: 1; Levha 44a: 1; Levha 49c: 6, 10; Levha 51a: 7; Levha 51a: 6, 7; Levha 55a: 7).[647]

3- Basit ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, kısa veya uzun boyunlu çömlekler (Levha 26a: 4; Levha 33a: 3).

4- Dışa dönük ağız kenarlı, dik ağızlı, kısa veya uzun boyunlu çömlekler (Levha 21b: 2; Levha 23c: 2; Levha 49c: , 7).

5- Dışa dönük ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, kısa boyunlu çömlekler (Levha 10 a: 1; Levha 20a: 5, 7; Levha 49c: 4, 5; Levha 51a: 5).

6- Yuvarlatılmış ağız kenarlı, dik ağızlı, çömlekler (Levha 48b: 4).

7- Yuvarlatılmış ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, kısa boyunlu çömlek (Levha 23 c: 1, 3; Levha 28a: 5; Levha 40a: 2; Levha 49c: 2).

8- Yuvarlatılmış ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, boyunsuz çömlekler (Levha 23c: 8)

9- Dışa yuvarlatılmış ağız kenarlı, dik ağızlı, kısa boyunlu çömlekler (Levha 11d: 1; Levha 23 c: 4).

10- İçe yuvarlatılmış ağız kenarlı, içe eğik ağızlı çömlekler (Levha 26a: 5).

[646] Pekmez Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 119: 9, 34.
[647] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 117, XIX. tabakada: 26, 27, 28, 37, XVIII. Tabakada: 1-5, 7-12. Pekmez Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 119: 19, 42, 52'ye, Kusura Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig.121: 1,6'ya bakınız.

11- İçe ve dışa yuvarlatılmış ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı çömlekler (Levha 27a: 2)

12- Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, dik ağızlı çömlekler (Levha 33a: 1; Levha 49c: 9).[648]

13- İçe ve dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, dik ağızlı çömlekler (Levha 18a: 1).

14- Düzleştirilmiş ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, uzun veya kısa boyunlu çömlekler (Levha 8a: 1; Levha 23c: 6; Levha 48b: 1).

15- Dışa çekik ağız kenarlı, dik ağızlı, uzun veya kısa boyunlu çömlekler (Levha 28a: 3).

Çanak ve kâse formları arasında ise;

1- Basit ağız kenarlı, dik ağızlı, yarı küresel gövdeli kâse veya çanaklar (Levha 2b: 5, 14; Levha 12b: 7; Levha 12c: 7; Levha 16a: 5; Levha 20a: 10, 12; Levha 21b: 18; Levha 28a: 4; Levha 33a: 6; Levha 34a: 2; Levha50a: 4, 5; Levha 52a: 6; Levha 55a: 5, 3).[649]

2- Basit ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, yarı küresel gövdeli sığ çanaklar (Levha 2b:8; Levha 20a: 9, Levha 39a: 5, Levha 55a: 4, 8).[650]

3- Basit ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, yarı küresel gövdeli kâse veya çanaklar (Levha 2b: 13; Levha 11d: 2; Levha 20a: 6; Levha 22b: 4; Levha 28a: 6; Levha 34a: 1, Levha 51a: 10, 11, 12, 14). [651]

4- Basit ağız kenarlı, dik ağızlı, konik gövdeli çanaklar (Levha 2b: 11).[652]

5- Basit ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, konik gövdeli kâse veya çanaklar (Levha 12b: 13; Levha 20a: 15; Levha 22b: 5; Levha 23 d: 7; Levha 50a: 2, 6).[653]

---

[648] Pekmez Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 119: 43'e bakınız.

[649] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 117, XVIII tabaka: 3, Fig. 118: XVII tabaka: 5, 39-40' a bakınız.

[650] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 117, XVIII tabaka: 2, 4' e bakınız.

[651] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 117, XIX tabaka: 13-14, XVIII tabaka: 8-11'e bakınız.

[652] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 117, XIX. tabaka, 9-12'y e bakınız.

[653] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 117, XVIII tabaka: 24' e, Pekmez Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 119, 29'a, Pekmez Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 119: 35'e bakınız.

6- Basit ağız kenarlı, dik ağızlı, keskin omuzlu çanak (Levha 20a: 11; Levha 21b: 10, 12).[654]

7- Basit ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, keskin omuzlu kâse ve çanaklar (Levha 12b: 10; Levha 12c: 4; Levha 21b: 7, 8, 9, 15, 17, 19, Levha 36a: 1, 2; Levha 50a: 3).[655]

8- Basit ağız kenarlı, dik ağızlı, keskin gövdeli kâse (Levha 2a: 10; Levha 2b: 12; Levha 21b: 3, 4, 5, 10, 12, 13).[656]

9- Basit ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, keskin gövdeli kâse ve çanaklar (Levha 12b: 11; Levha 27a: 3).[657]

10- Basit ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, keskin gövdeli çanak (Levha 21b: 14; Levha 36a: 3)

11- Dışa dönük ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, yarı küresel gövdeli kâse veya çanaklar (Levha 23d: 2, 9).[658]

12- İçe dönük ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, yarı küresel gövdeli kâse veya çanaklar (Levha 2b: 6, 7, 9, 10; Levha 7a: 4; Levha 9b: 1; Levha 10a: 2; Levha 31a: 3; Levha 51a: 9).[659]

13- İçe dönük ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, keskin omuzlu kâse ve çanaklar (Levha 2a: 12, Levha 12b: 9, Levha 12c: 5, Levha 20a: 13; Levha 22b: 7, Levha 33a: 5).[660]

14- Yuvarlatılmış ağız kenarlı, dik ağızlı, yarı küresel gövdeli sığ çanak (Levha 21b: 1; Levha 22b: 6, Levha 59: 8).[661]

15- Yuvarlatılmış ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, sığ kâse ve çanaklar **(**Levha 22b: 3; Levha 23d: 6; Levha 26a: 7)[662]

---

[654] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 118,31, 33, 38' e bakınız.
[655] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 117, XIX. tabaka, 24-25, XVIII. tabaka, 16, 17, 21'e, Pekmez Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 119, 23, 28'e bakınız. bakınız.
[656] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 117, XVIII tabaka, 17'ye bakınız.
[657] Pekmez Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 119: 33'e bakınız.
[658] Pekmez Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 119: 15'e bakınız.
[659] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 117, XIX tabaka: 17, XVIII tabaka: 5, Fig. 118: 37, 4, 6, Pekmez Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 119: 32'e bakınız.
[660] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 117, XVIII tabaka: 18'e bakınız.
[661] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 117, XIX tabaka: 8, XVIII tabaka: 6'ya bakınız.

16- Yuvarlatılmış ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, yarı küresel gövdeli kâse veya çanaklar (Levha 11d: 3, Levha 44a: 2, Levha 47a: 1; Levha 48b: 2, 3; Levha 55a: 6).

17- Düzleştirilmiş ağız kenarlı, dik ağızlı, yarı küresel gövdeli çanaklar (Levha 12b: 8; Levha 12c: 6; Levha 22b: 2; Levha 33a: 4, 9).[663]

18- Düzleştirilmiş ağız kenarlı, dik ağızlı, konik gövdeli derin çanaklar (Levha 52a: 3).

19- Düzleştirilmiş ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, yarı küresel gövdeli kâse ve çanaklar (Levha 19a: 1; Levha 23d: 12; Levha 28a: 7).

20- Düzleştirilmiş ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, konik gövdeli kâse ve çanaklar (Levha 2b: 3; Levha 11d: 4; Levha 26a: 6, Levha 33a: 8).[664]

21- Dışa yuvarlatılmış ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, yarı küresel gövdeli çanaklar (Levha 51a: 8).

22- İçe ve dışa yuvarlatılmış ağız kenarlı, dik ağızlı çanaklar (Levha 16a: 6).

23- Dışa çekik ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli kâse (Levha 15a: 1; Levha 23d: 3, Levha 33a: 7)

24- Dışa çekik ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, yarı küresel gövdeli çanaklar (Levha 48b: 6).

Söz konusu kaplara ait düz (Levha 20a: 16; Levha 24 a: 4; Levha 26 a: 8) dipler, kaide (Levha 20a: 14) ve ayak (Levha 31a: 5; Levha 48b: 8) lar tespit edilmiştir. Aynı zamanda bazı yerleşimlerin keramikleri arasında kapaklara da rastlanmıştır (Levha 10a: 3; Levha 27a:4; Levha 55a: 9) Bulunan örnekler arasında, şerit kulplar, tutamaklar kullanılmış, yaygın olmamakla birlikte bazı kulplar üzerinde oluk ve insize çizgilerden oluşan bezeme kullanılmıştır.

Yerleşimlerden tespit edilen Erken Tunç Çağ 2 keramik örnekleri el yapımı, saman ve taşçık katkılı, genellikle kahverengi, açık kırmızı ve gri renkte bir hamura

[662] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 117, XIX tabaka: 4, 8'e bakınız.
[663] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 117, XIX tabaka: 7, XVIII tabaka: 23'e bakınız.

[664] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 117, XVIII tabaka: 25.

sahip örneklerden oluşmaktadır. Orta ve iyi derecede pişirlmiş ve genellikle hamur özüne sahip olan keramiklerde astar ve açkı uygulaması yaygındır. Tespit edilen örneklerde, parlak kırmızı, kahverengi ve siyah renkli kalın bir astar uygulanmıştır. Tespit edilen formlar çömlek formları arasında;

1- Basit ağız kenarlı, dik ağızlı, kısa veya uzun boyunlu küresel gövdeli çömlekler (Levha 11d: 5, 7, 8, 9; Levha 13 a: 1; Levha 21d: 4; Levha 33a: 10; Levha 36 a: 6; Levha 49d: 4; Levha 50b: 11, 12, 13; Levha 50c: 2; Levha 51b: 6, 9; Levha 52a: 7; Levha 53a: 3).[665]

2- Basit ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, kısa veya uzun boyunlu çömlekler (Levha 11e: 1; Levha 18: 5, Levha 22c: 2-3; Levha 23e: 1; Levha 29a: 1; Levha 31a: 6; Levha 31b: 2, Levha 47: 3; Levha 49d: 7, 9; Levha 50b: 1, 4, 7, 8; Levha 51b: 14; Levha 53a: 4-5, 7; Levha 55b: 4-5; Levha 59b: 1; Levha 50b: Levha 60b: 2).[666]

3- Basit ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, kısa veya uzun boyunlu çömlekler ((Levha 13 a: 2; Levha 27a: 8; Levha 37a: 2; Levha 50c: 1, 4; Levha 53a: 8, Levha 59b:2).[667]

4- Basit ağız kenarlı, düz veya içe kapanan ağızlı, boyunsuz yivli veya yivsiz çömlekler (Levha 21d: 6; Levha 22c: 4; Levha 31a: 8; Levha 37a: 4; Levha 50c: 6; Levha 51b: 1; Levha 53a: 2; Levha 36b: 3; Levha 59b: 6).[668]

5- Dışa dönük ağız kenarlı, dik ağızlı, kısa veya uzun boyunlu çömlekler (Levha 2c: 6; Levha 9b: 2; Levha 11e: 3; Levha 12 f: 1-2; Levha 31b: 1; Levha 37a: 1, 3; Levha 50c: 8; Levha 51b: 7-8; Levha 53a: 1, 6, 9, 13; Levha 55b: 3; Levha 59b: 3).[669]

---

[665] Kuruçay Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 148: 7 (sağ taraftaki çizim levhası).
[666] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 128: 1,2, Fig. 132: 8-9, 13-14 ,16, 25; Fig. 135: 27-32, 35'e, Pekmez Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig.140: 6, 13, 29'a (sol taraftaki çizim levhası), Kusura Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig.144: 1, Fig.145: 3, Kuruçay Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 148: 1-4'e (sağ taraftaki çizim levhası) bakınız.
[667] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 132: 17, 6'ya bakınız.
[668] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 132: 24, 26, 7'ye bakınız.
[669] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 132: 10 'a, Kusura Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig.144: 4-6'ya bakınız.

6- Dışa dönük ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, uzun veya kısa boyunlu çömlekler (Levha 1a: 2, Levha 7a: 6, 7 Levha 11e: 2; Levha 18a: 6, 8; Levha 21d: 3, 5; Levha 22c: 1, Levha 30 a: 4; Levha 31a: 7; Levha 48c: 2; Levha 49d: 3, 5; Levha 50b: 2, 3, 5, 6, 9; Levha 51b: 10, 12; Levha 55b: 1, 2). [670]

7- İçe dönük ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, boyunsuz çömlekler (Levha 51b: 2, 5).

8- Yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı çömlekler (Levha 1a: 6; Levha 22c: 5; Levha 50b: 10; Levha 53a: 12.

9- Yuvarlatılmış ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, kısa boyunlu çömlekler (Levha 1a: 1; Levha 49d: 10; Levha 53a: 14; Levha 59b: 5).

10- Yuvarlatılmış ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, boyunsuz veya kısa boyunlu çömlekler (Levha 5a: 5; Levha 11d: 6; Levha 42a: 2).

11- Düzleştirilmiş ağız kenarlı, içe kapanan ağızlı, boyunsuz çömlekler (Levha 31b: 3; Levha 51b: 3).

12- Düzleştirilmiş ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin gövdeli çömlek (Levha 48c: 3)

13- Düzleştirilmiş ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, yivli çömlek (Levha 46a: 1).

14- Dışa yuvarlatılmış ağız kenarlı, dik ağızlı, kısa veya uzun boyunlu çömlek (Levha 2c: 4; Levha 49d: 6, Levha 50c: 5; Levha 60b: 3).

15- Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, içe eğik ağızlı çömlek (Levha 8a: 2).

16- İçe ve dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, dik ağızlı çömlek (Levha 8a: 2; Levha 39a: 7).

17- Dışa çekik ağız kenarlı, dik ağızlı, uzun veya kısa boyunlu çömlek (Levha 30 a: 2; Levha 35c: 6; Levha 36b: 1; Levha 47: 4; Levha 48c:1; Levha 51b: 13).

18- Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, dik ağızlı kısa boyunlu çömlek (Levha 2c: 1, 3; Levha 5a: 6).

---

[670] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 132: 15, 19, 23,12'ye , Fig. 135: 26'ya, Kusura Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig.145: 7, Kuruçay Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 148: 5'e (sağ taraftaki çizim levhası) bakınız.

19- İçe ve dışa çekik ağız kenarlı, kısa veya uzun boyunlu çömlek (Levha 2c: 8; Levha 22c: 7, Levha 42a: 1; Levha 50c: 7).

20- Dışa dönük ağız kenarlı, dik ağızlı, uzun boyunlu yivli çömlek (Levha 50c: 3).

21- Dışa dönük ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, yivli çömlek (Levha 21d: 1).[671]

22- İçe ve dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, dik ağızlı çömlek (Levha 8a: 2; Levha 39a: 7).

Çanak ve kâseler

1- Basit ağız kenarlı, dik ağızlı, sığ veya derin yarı küresel gövdeli kâse veya çanaklar (Levha 1a: 3, 4; Levha 2c: 11, 13, 15; Levha 2d: 3; Levha 9b: 7; Levha 12d: 1, 9,11; Levha 12e: 4; Levha 14a: 1; Levha 21c: 2-3, 17, 18, 19; Levha 23e: 3, 5; Levha 27b: 2-3; Levha 28c: 6, 12, Levha 30b: 1-6, 8, 10, 13; Levha 31c:4; Levha 36a: 5; Levha 37a: 5, 9; Levha 48c: 4; Levha 48e: 2, 4, 5; Levha 50d: 12; Levha 51c: 2, 8, 11, 19, 21; Levha 51d: 2; Levha 51e: 12, 17, 9; Levha 53b: 17, Levha 55b: 11, 16, 21; Levha 58a: 1, 3, 4, 6; Levha 59c: 6; Levha 60b: 1). [672]

2- Basit ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, yarı küresel gövdeli sığ kâse veya çanaklar: (Levha 10a: 5; Levha 12d: 4; Levha 12e: 3; Levha 14a: 7; Levha 21c: 13, 15; Levha 21d: 12; Levha 28b: 5, 6, 8, 21; Levha 28c: 7, 8, 10; Levha 30a: no yok, Levha 30b: 3; Levha 31b: 6; Levha 31b: 6; Levha 36b: 4, 5; Levha 37a:10; Levha 42 a: 9; Levha 48e: 9; Levha 49e: 3; Levha 51c: 13,16; Levha 55b: 7, 8; Levha 53b: 2; Levha 59c: 2, 12).[673]

[671] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 132: 11'e bakınız.

[672] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 126: 9, 25-27, 29-30'a, Fig. 127: 1, 21, Fig. 131: 12, Fig. 134: 20, 38, 43, 48, 39'a, Pekmez Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 140: 14, 16, 26-27'ye (sol taraftaki levha), Kusura Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig.144: 11'e, Fig.146: 5, 11-12'ye, Kuruçay Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 148: 1-3, 5-6'ya (sol taraftaki çizim levhası) bakınız.

[673] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 132: 12-13, Fig. 134: 27, 36'ya, Pekmez Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 140: 11, 28, 33'e (sol taraftaki levha), Kuruçay Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 148: 7, 9'a (sol taraftaki çizim levhası) bakınız.

3- Basit ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, yarı küresel gövdeli kâse ve çanaklar (Levha 2d: 2, 6; Levha 12d: 2; Levha 12f: 4; Levha 18a: 12; Levha 21c: 5, 6, 9, 10, 12, 16; Levha 26b: 1, 2; Levha 28c: 3, 4, 5; Levha 31b: 5; Levha 31c: 6, 7; Levha 40a: 7, 11; Levha 41a:6; Levha 42a:6; Levha 46a: 2, 3; Levha 48e: 7; Levha 48d: 1, Levha 50d: 10; Levha 51c: 5, 6, 9, 12; 14, 18; Levha 51d: 1, 11; Levha 53b: 7, 8, 9, 15; Levha 58c: 5, 9, 12-13, 17; Levha 59c: 3, 5, 9, 13, 14, 17).[674]

4- Basit ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, konik gövdeli kâse veya çanaklar (Levha 9b: 6; Levha 26b: 3; Levha 27a: 7; Levha 28b: 17; Levha 30a: 6; Levha 30b: 12, 15; Levha 35c: 7, 8; Levha 42a: 4, 5; Levha 49e: 4; Levha 51d: 3,5, 7; Levha 53b: 1, 11; Levha 55b: 10, 12; Levha 58a: 5; Levha 62a:1).[675]

5- Basit ağız kenarlı, dik ağızlı, keskin omuzlu çanaklar (Levha 12d: 7; Levha 12e: 8; Levha 30a: 7; Levha 30b: 4, 11, 18; Levha 36b: 7; Levha 50d: 18, 22; Levha 51e: 3, 5; Levha 53b: 14).[676]

6- Basit ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, keskin omuzlu kâse veya çanaklar Levha 2d: 1, 5; Levha 9b: 4; Levha 12d: 4, 14, 15; Levha 21c: 11, Levha 21d: 13-14; Levha 31c: 1; Levha 48c:6; Levha 50d: 4; Levha 51c: 20; Levha 51e: 2, 4, 6-7; Levha 51d: 6, Levha 53b: 3, 4, 12; Levha 58c: 3, 14.[677]

7- Basit ağız kenarlı, dik ağızlı, keskin gövdeli kâse veya çanaklar (Levha 2d: 4; Levha 12d: 10, 12; Levha 30b: 9, 14, 16-17; Levha 27a: 6; Levha 28b: 3, 7, 9; Levha 28c: 11; Levha 30b: 9, 14, 17; Levha 31c: 3; Levha 46b: 2; Levha 48d: 3, 8; Levha 50d: 6, 11, 15, 19, 20, 21; Levha 53b: 10, 18; Levha 51d: 4; 12; Levha 59c: 7, 10).

---

[674] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 126: 21-35-36'ya, Fig. 127: 1, 19'a, Fig. 128: 7'ye, Fig. 134: 10, 30-31, 44'e, Pekmez Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 140: 17, 22, 27'ye (sol taraftaki levha), Kusura Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig.144: 13, Fig.145: 9a,b'ye bakınız.

[675] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 130: 7, 134: 15, Pekmez Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 140: 3, 12, 15, 18, 21'e (sol taraftaki levha), Kuruçay Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 148: 17'ye (sol taraftaki çizim levhası) bakınız.

[676] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 131: 10, Fig. 130: 11, 13, Fig. 134: 6, 29, 42'ye bakınız.

[677] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 126: 13, 16-18, 20'ye, Fig. 127: 3-8, 12-13, 15-18'e, Fig. 131: 3-4, 16-17'ye, Fig. 130: 1-6, 10, 12, 14, Fig. 134: 1-2, 4, 11-13, 16, 19'a bakınız.

8- Basit ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, keskin gövdeli çanaklar (Levha 21d: 16; Levha 30a: 12; Levha 48d: 6; Levha 48e: 8; Levha 55b: 9).

9- Basit ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, keskin gövdeli kâse veya çanaklar (Levha 12e: 2; Levha 14a: 2; Levha 21d: 15; Levha 27b: 5; Levha 42 a: 7; Levha 48d: 2; Levha 50d: 2; Levha 51d: 10; Levha 53b: 5, 6; Levha 59c: 4).[678]

10- Basit ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, konik gövdeli yivli kâseler (Levha 21d: 7).[679]

11- Dışa dönük ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, yarı küresel gövdeli kâse ve çanaklar (Levha 8a: 3; Levha 23e: 2; Levha 28c: 1; Levha 31a: 9; Levha 31b:4; Levha 31c: 2; Levha 51d: 14; Levha 55b: 13)

12- Dışa dönük ağız kenarlı, dik ağızlı, keskin gövdeli çanak (Levha 27a: 5; Levha 27b: 4).[680]

13- Dışa dönük ağız kenarlı, dik ağızlı, yivli kâse veya çanaklar (Levha 39a: 9). [681]

14- Dışa dönük ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, yarı küresel gövdeli çanaklar (Levha 8a: 3; Levha 23e: 2; Levha 28c: 1; Levha 31a: 9, Levha 31b: 4; Levha 31c: 2; Levha 51d: 14; Levha 55b: 13).

15- İçe dönük ağız kenarlı, dik ağızlı, sığ kâse veya çanaklar (Levha 30a: 5, 8; Levha 30b: 5, 7; Levha 51d: 9).

16- İçe dönük ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, yarı küresel gövdeli kâse ve çanaklar (Levha 2c: 9, 10, 12; Levha 12d:3, 5, 6; Levha 12e: 1; Levha 12f: 3; Levha 15a: 2; Levha 21c: 14; Levha 37a: 7; Levha 48e: 6; Levha 50d: 3, 7-8, 16-17; Levha 55b: 22; Levha 58a: 2).[682]

[678] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 130: 15-16, Fig. 131: 5-7, Fig. 134: 28, 37, 41, 47'ye bakınız.
[679] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 134: 7, 15'e, Kusura Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig.146: 15'e bakınız.
[680] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 126: 22-23'e, Fig. 131: 2'ye bakınız.
[681] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 126: 24'e, Kusura Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig.145: 6'ya bakınız.
[682] Kusura Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 146: 10, 14'e bakınız.

17- İçe dönük ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, keskin omuzlu kâse veya çanaklar (Levha 12d:13; Levha 51c: 7; Levha 53b: 16).[683]

18- Düzleştirilmiş ağız kenarlı, dik ağızlı, yarı küresel gövdeli çanaklar (Levha 1a: 5; Levha 14a: 6; Levha 18a: 9; Levha 27b: 1; Levha 28b: 12, 13, 14, 15; Levha 30a: 1; Levha 36a: 7; Levha 36b: 2, 6; Levha 51c: 4, 10, 17; Levha 51d: 8; Levha 51e: 1, 14; Levha 55b: 6; Levha 59c: 2, 15; Levha 60b: 4). [684]

19- Düzleştirilmiş ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, yarı küresel gövdeli kâse ve çanaklar (Levha 4b: 11; Levha 12d: 8; Levha 21c: 1, 6, 7, 8; Levha 36a: 4; Levha 58c: 16; Levha 59c: 16; Levha 40a: 9).

20- Düzleştirilmiş ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, konik gövdeli kâse veya çanaklar (Levha 28c: 2, 9; Levha 51d: 13).[685]

21- Düzleştirilmiş ağız kenarlı, dik ağızlı, keskin omuzlu kâse veya çanaklar (Levha 21d: 9; Levha 50d: 5).

22- Düzleştirilmiş ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı tabaklar (Levha 41a: 1; Levha 48e: 12).

23- Yuvarlatılmış ağız kenarlı, düz veya içe eğik ağızlı, yarı küresel gövdeli çanaklar (Levha 5a: 5; Levha 7a: 9; Levha 12e: 6; Levha 18a: 10; Levha 21c: 4, Levha 30a: 9, Levha 47a: 1; Levha 48c:7; Levha 49e: 2; Levha 51b: 11; Levha 51c: 1; Levha 54a: 1; Levha 59b: 4.)

24- Yuvarlatılmış ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, yarı küresel gövdeli kâse ve çanaklar (Levha 4b: 10; Levha 9b: 5; Levha 12f: 9; Levha 27b: 6; Levha 46b: 1; Levha 48e: 1; Levha 55b: 17; Levha 63a: 1).[686]

25- Yuvarlatılmış ağız kenarlı, keskin gövdeli sığ kâseler (Levha 51c: 15; Levha 48d: 4).

[683] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 131: 8.
[684] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 127: 20'ye, Kusura Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig.145: 8'e bakınız.
[685] Pekmez Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig. 140: 23 (sol taraftaki levha).
[686] Kusura Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig.144: 12

26- Düzleştirilmiş ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, çanaklar (Levha 12e: 7; Levha 21d: 10-11; Levha 30b: 2; Levha 40a: 6).

27- Düzleştirilmiş ağız kenarlı, keskin gövdeli çanaklar (Levha 48d: 7; Levha 48e: 3).

28- Düzleştirilmiş ağız kenarlı, dik ağızlı, yivli kâse veya çanaklar (Levha 11e: 4).

29- İçe yuvarlatılmış ağız kenarlı, dik ağızlı, yarı küresel gövdeli çanaklar (Levha 14a: 3).

30- Dışa yuvarlatılmış ağız kenarlı, dik veya içe eğik ağızlı, yarı küresel gövdeli çanaklar (Levha 16a: 7; Levha 23e: 4; Levha 12f: 5).

31- İçe ve dışa yuvarlatılmış ağız kenarlı, dik ağızlı çanaklar (Levha 56a: 1; Levha 51d: 16; Levha 55b: 18).

32- Dışa çekik ağız kenarlı, dik ağızlı, yarı küresel gövdeli çanaklar (Levha 49d: 1; Levha 49e: 1).

33- İçe ve dışa çekik ağız kenarlı, dik ağızlı, yarı küresel gövdeli çanaklar (Levha 50d: 1).

Söz konusu kaplara ait düz (Levha 11e: 6; Levha 22c: 9, 11; Levha 29a: 2; Levha 30a: 16, 17; Levha 31c: 8; Levha 35c: 9; Levha 37a: 12; Levha 42a: 11; Levha 50c: 13, 15, 16; Levha 51e: 19; Levha 53b: 19, 21; Levha 59b:7;), disk (Levha 11e: 7; Levha 26b: 5), halka (Levha 4b: 15; Levha 11e: 8,11-13; Levha 12e: 17, 18; Levha 15a: 6, Levha 22c: 12, Levha 30a: 20, Levha 42a: 10, Levha 50c:11, 14, Levha 51e: 15, 16, 18, 20, Levha 59b: 8) olmak üzere dört tip dibin yanı sıra, kaide (Levha 12e: 16; Levha 20b: 18; Levha 27a: 9; Levha 40a: 13, 16; Levha 48e: 16; Levha 51e: 13, Levha 55b: 19; Levha 58a: 13, Levha 60b: 10) ve ayak (Levha 2d: 8, 9, 11; Levha 3c: 10; Levha 4b: 14; Levha 5a: 10; Levha 8a: 5; Levha 9b: 9-10; Levha 12e: 19, 21, 23, 24, 25; Levha 27a: 10; Levha 27b: 7; Levha 31c: 9, Levha 33a: 12; Levha 37a: 13, 14, 15, 16; Levha 40a: 8, 10, 12, 14; Levha 46b: 6; Levha 48c: 8, 9, 10, 11, 12, 13; Levha 48d: 9-14, Levha 50b: 14; Levha 50c: 9; Levha 51b: 16; Levha 51e: 8, 11; Levha 53b: 22, 23) ve kapak (Levha 9b: 8; Levha 11e: 5) örnekleri de tespit edilmiştir. Saptanan örneklerde bezeme son derece yaygın bir şekilde uygulanmıştır. Oluk bezeme başta olmak üzere,

beyaz dolgu bezeme ve kabartma bezemenin yanı sıra burgu şekilde yapılmış tutamak ve şerit kulplar, boynuz biçimli kulplar görülmektedir.

Yerleşimlerden toplanan az sayıdaki Erken Tunç Çağ 3 keramik örnekleri ise genellikle, kiremit, kahverengi, gri hamur renkli, çoğunlukla çeşitli yoğunluklarda taşçık, kum ve mika katkılıdır. Orta ve iyi derecede pişirilmiş olan kapların el yapımının yanı sıra çark yapımı oldukları tespit edilmiştir. Büyük çoğunluğu kızıl kahve, kahverengi ve turuncu astarlı olan keramiklerin yine iyi bir şekilde açkılandığı belirlenmiştir. Tespit edilen keramiklerin formları çömlek formları arasında;

1- Basit ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, kısa veya uzun boyunlu çömlek veya testiler (Levha 18b: 1; Levha 21e: 4; Levha 28d: 3; Levha 60b: 13).[687]

2- Dışa dönük ağız kenarlı, dik ağızlı, kısa boyunlu çömlekler (Levha 31c: 12).[688]

3- Dışa dönük ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, uzun veya kısa boyunlu çömlekler (Levha 21e: 6; Levha 26b: 6; Levha 59c: 20).[689]

4- Düzleştirilmiş ağız kenarlı, dik ağızlı, uzun boyunlu çömlekler (Levha 21e: 1).[690]

5- Düzleştirilmiş ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, uzun veya kısa boyunlu çömlekler (Levha 28d: 1).[691]

6- Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, dik ağızlı çömlek (Levha 59c: 18).

7- Dışa dönük ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, kısa boyunlu çömlekler (31c: 11, Levha 59c:19) bulunmaktadır.

Çanak ve kâseler;

1- Basit ağız kenarlı, dik ağızlı, yarı küresel gövdeli çanaklar (Levha 21e: 3; Levha 28d: 2).[692]

[687] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig.138: 26, 32, 34'e, Fig.155: 71, 98'e, Fig.157: 5'e, Fig.158: 44'e, Fig.159: 53, 60'a, Fig.162: 4, 85'e, Fig.163b: 43-44, 51'e, Pekmez Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig.165: 4'e (sağ taraftaki çizim levhası) bakınız.
[688] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig.161: 98'e, 163b: 34'e bakınız.
[689] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig.157: 63, Fig.159: 50, Fig.162: 89-91, Fig.163b: 45'e, Pekmez Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig.167: 18'e bakınız.
[690] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig.158: 45.
[691] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig.158: 47'ye, Fig. 163b: 47, 54-57'ye bakınız.

2- Basit ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, yarı küresel gövdeli sığ kâse ve çanaklar (Levha 59c: 21).[693]

3- Basit ağız kenarlı, dik ağızlı, keskin gövdeli kâse ve çanaklar (Levha 21e: 2).[694]

4- Basit ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, keskin omuzlu çanaklar (Levha 20 c: 1).

5- İçe dönük ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, yarı küresel gövdeli çanaklar (Levha 21e: 7).[695]

6- Düzleştirilmiş ağız kenarlı, dik ağızlı, yarı küresel gövdeli çanaklar (Levha 21e: 5).

7- Yuvarlatılmış ağız kenarlı, dik ağızlı, yarı küresel gövdeli çanaklar (Levha 18b: 2).[696]

8- Dışa yuvarlatılmış ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, yarı küresel gövdeli çanak (Levha 59c: 22).[697]

9- Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, dik ağızlı çanaklar (Levha 18b: 3-4).

Söz konusu kaplara ait düz (Levha 28d: 5), halka (Levha 59c: 26) olmak üzere iki tip dibin yanı sıra, kaide (Levha 59c: 24) ve ayak (Levha 2d: 12) örnekleri de tespit edilmiştir. Aynı zamanda keramik repertuarı içinde şerit kulp ve tutamaklar görülmekte, yaygın olmamakla birlikte bazı kulpların üzerinde oluk bezemeye rastlanmaktadır.

Genel olarak değerlendirildiğinde Erken Tunç Çağ'ın her üç evresinde de Yukarı Menderes Havası'nda son derece homojen bir keramik kültürünün olduğu ve başta Beycesultan Höyük olmak üzere ele alınan yerleşimler ile yakın benzerlik gösterdiği söylenebilir. Göller Yöresi ve Elmalı Ovası yerleşimleri ile de ortak birçok unsurun

[692] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig.137: 24, 41'e, Fig.155: 48-49'a, Fig.157: 36'ya, Fig.159: 26'ya, Fig.161: 55, 64'e, Fig.162: 52, 53'e, Fig.163a: 56'ya, Fig.163b: 7, 19'a bakınız.
[693] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig.137: 22'ye, Fig.155: 15-18'e, Fig.161: 41,51, 55, 57'ye bakınız.
[694] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig.161: 53'e bakınız.
[695] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig.137: 17'ye, Fig.161: 45, 50'ye bakınız.
[696] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig.162: 28'e bakınız.
[697] Beycesultan Höyük'teki benzer örnekler için metin içindeki Fig.163a: 25-32'ye bakınız.

olduğu bu kültürün özgün karakterini özellikle kendi çekirdek bölgesi içinde koruduğu düşünülmektedir.

IV.2.1. Yerleşim Düzeni ve Bölgesel Yerleşim Analizi

Yukarı Menderes Havzası Erken Tunç Çağ 1 yerleşimleri, bölgenin hem ovalık hem de plato kesiminde yer almakla birlikten yoğun iskân ovalık kesimdedir. Özellikle Çivril Ovası (Alan A) yerleşim alanı olarak en çok tercih edilen saha olarak görülmektedir. Yerleşimlerin en çok kümelendiği ikinci alanın ise Baklan Ovası olduğu tespit edilmiştir (Alan B). Irgıllı Ovası'nda (Alan B) Gökgöl ve Işıklı Gölü kenarında yeniden yerleşimlerin yoğunlaştığı, Çal Havzası'nda önceki dönem yerleşim düzenine koşut biçimde nehir kıyısı boyunca höyüklerin konumlandığı görülmektedir.

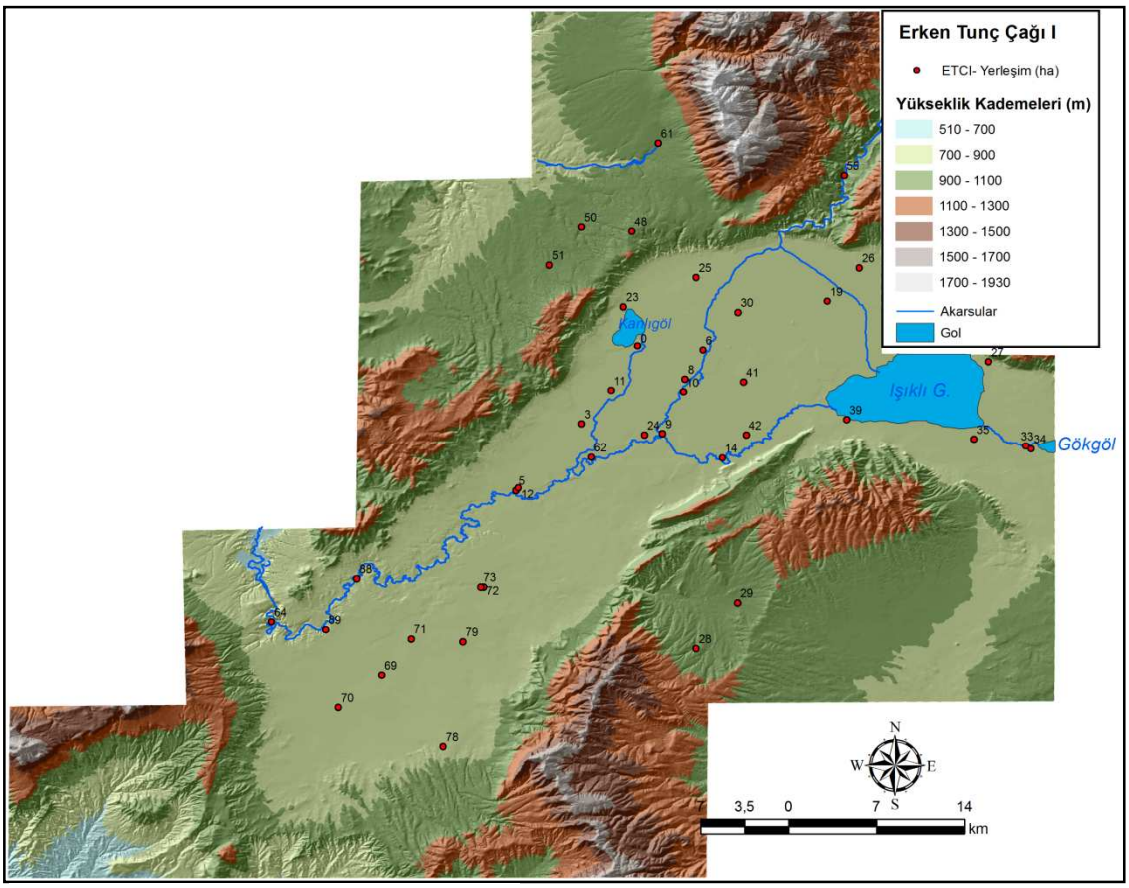

Fig. 177: Erken Tunç Çağ 1 Yerleşimleri

Yerleşim düzenindeki en önemli değişimlerden biri plato kesiminde yeni yerleşimlerin kurulmasıdır. 3. Anahtar Bölge olarak tanımladığımız Karabedirler Platosu'nda sınırlı bir alanda gerçekleştirdiğimiz yüzey araştırmasına rağmen, bölgede üç yeni yerleşimin varlığı tespit edilmiştir (48, 50, 51 numaralı yerleşimler). Aynı zamanda bölgenin güney

doğu kesimindeki platoda da iskân sürmüştür (28, 29 numaralı yerleşimler). Bu süreç ile birlikte, 4. Anahtar Bölge olarak tanımladığımız havzayı Sandıklı'ya bağlayan Küfü Çayı Boğazı'nda da yeni bir yerleşim yeri kurulmuştur (55 numaralı yerleşim). Söz konusu yerleşim, bulunduğu konum itibari ile son derece stratejik bir noktada yer almaktadır. Benzer şekilde Çivril Ovası'nı kuzey bölgeye bağlayan doğal güzergâh üzerinde yer alan Gürpınar Höyük (61 numaralı yerleşim) ve hemen ovaya giriş hattında bulunan Çivril Höyük (25 numaralı yerleşim) ilk olarak Erken Tunç Çağ 1 sürecinde yerleşime açılmış, ovayı doğuya bağlayan güzergâh üzerinde konumlanan Pınar Höyük'te (27 numaralı yerleşim) de iskân devam etmiştir.

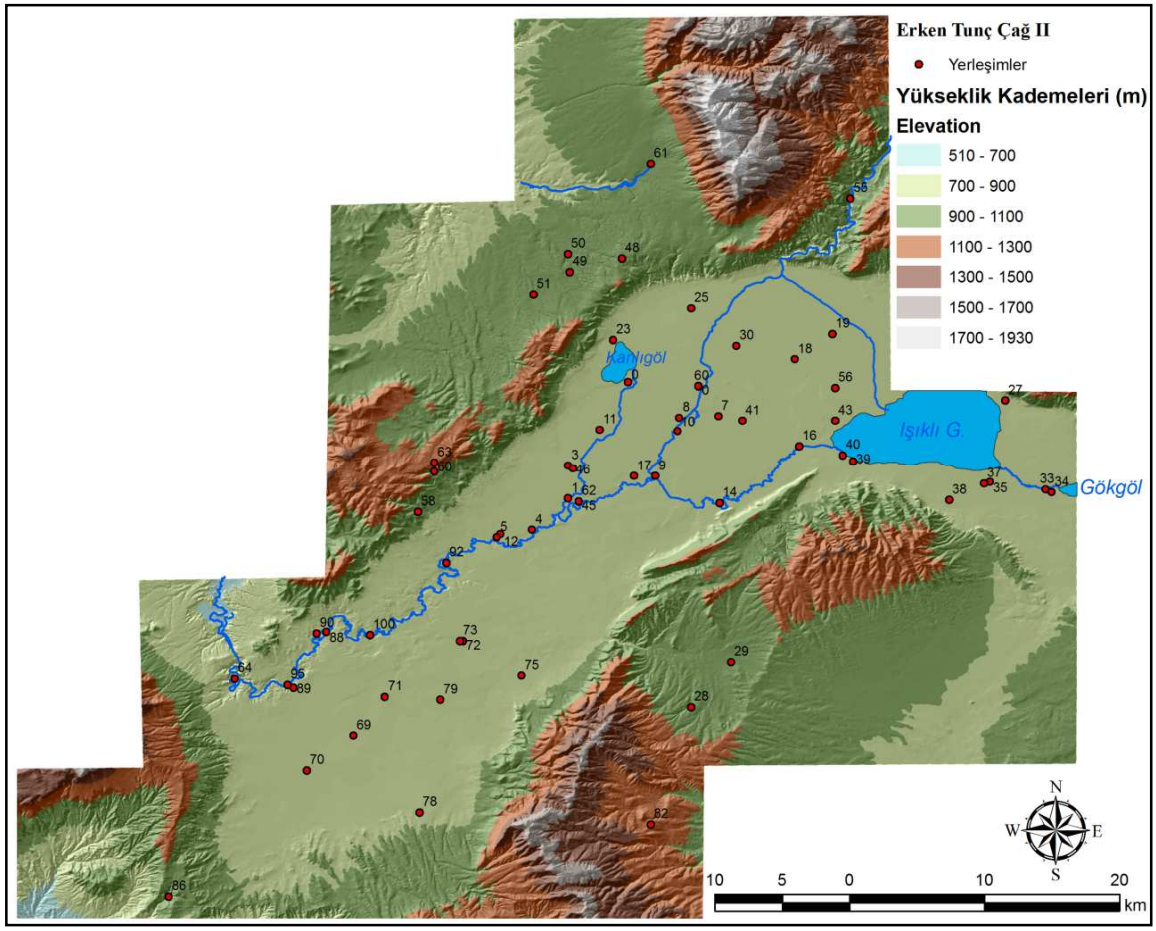

Fig. 178: Erken Tunç Çağ 2 Yerleşimleri

Erken Tunç Çağ 2 süreci araştırma bölgesinin en yoğun yerleşildiği dönemi temsil etmektedir. Bir önceki süreçteki yerleşim düzeni büyük oranda korunmakla birlikte yerleşim sayısında artış, bölgenin daha önce yerleşilmemiş kısımlarının da tercih

edilmesine yol açmıştır. Bir önceki süreç ile benzer şekilde, en yoğun iskân başta Çivril Ovası olmak üzere, bölgenin düzlük kesimindedir. Erken Tunç Çağ 2 sürecinde Çivril Ovası'nın doğu kesiminin de iskâna açıldığı, böylece ovanın neredeyse tamamının yerleşildiği saptanmıştır (7, 18, 19, 16, 56, 43 numaralı yerleşimler). Baklan Ovası'nda ve özellikle Çal Havzası'nda yeni eklenen yerleşimler bir önceki modele uyum gösteren konumda yer almaktadır. Araştırma alanının plato kesiminde herhangi bir değişiklik gözlenmezken, dağlık kesimde (1. ve 2. Anahtar Bölge) kendine özgü yerleşim düzenine sahip tepe yerleşimlerinin ortaya çıkması dönemin yerleşim düzeni için en büyük yeniliklerden biridir.

1. Anahtar Bölge'de tespit ettiğimiz üç yerleşim (58, 60 ve 63 numaralı yerleşimler), dağlık alanlara açılan vadi yamaçlarında kurulmuş tek dönemli tepe yerleşimleridir. Deniz seviyesinden 1100 ila 1300 m yükseklikte, iki vadinin birleştiği noktanın hemen üzerinde, ovaya hâkim bir tepede konumlanan ve sadece bir yönden ulaşım imkânına sahip bu tarz yerleşimler farklı bir geçim modeline sahip olmalıdır. Yüzeyden rahatlıkla görülebilen savunma duvarı ve yüksekçe bir noktada yer almalarından ötürü ilk bakışta savunma amaçlı kale tipi yerleşim izlenimi yaratmasına rağmen, bulunduğu coğrafi konumun bir takım özellikleri başka olasılıkların da göz ardı edilmemesi gerektiğini düşündürmektedir. Öncelikle yerleşimler, herhangi bir doğal güzergâh üzerinde yer almamakta ve sırtlarını yamaca dayar şekilde kendileri için son derece korunaklı bir yerde konumlanmaktadır. Bu bağlamda yerleşimler savunma adına ancak bir tehlike durumunda görüş açılarından kaynaklı önceden haberdar olma ve belki de haber verme işlevini yüklenmiş olabilir. Çevrelerinde tarıma elverişli bir alan bulunmadığı ve doğal ortamın ancak hayvancılığa elverişli bir geçim modeline imkân tanıdığının altı çizilmelidir. Bu durumdan ötürü belki de önceki süreçte göçebe yaşam tarzına sahip olan yerleşimlerin bölgenin Erken Tunç Çağ 2'de ekonomik anlamda çekim alanı olması ile birlikte alışık oldukları geçim modeline uygun bir ortamda sürekli yerleşime dönüştükleri düşünülebilir. Öte yandan bu alandaki yerleşimlerin düzenli bir dağılım göstermesi ve yalnızca tek bir dönemde iskân edilmesinin yanı sıra buluntularının ova yerleşimleri ile tamamen türdeş olması, ovadaki yerleşim sistemine bir açıdan dâhil olduğunu göstermektedir.

Araştırma bölgesinin diğer bir tepe yerleşimi 2. Anahtar Bölge'de tespit edilmiştir (82 numaralı yerleşim). Deniz seviyesinden 1300 m yükseklikte yer alan bu yerleşimin de doğal çevresi 1. Anahtar Bölge'dekilerle benzerlik göstermekte, ancak bulunduğu konum itibariyle ovaya hâkim bir görüş açısına sahip olmadığı belirtilmelidir.

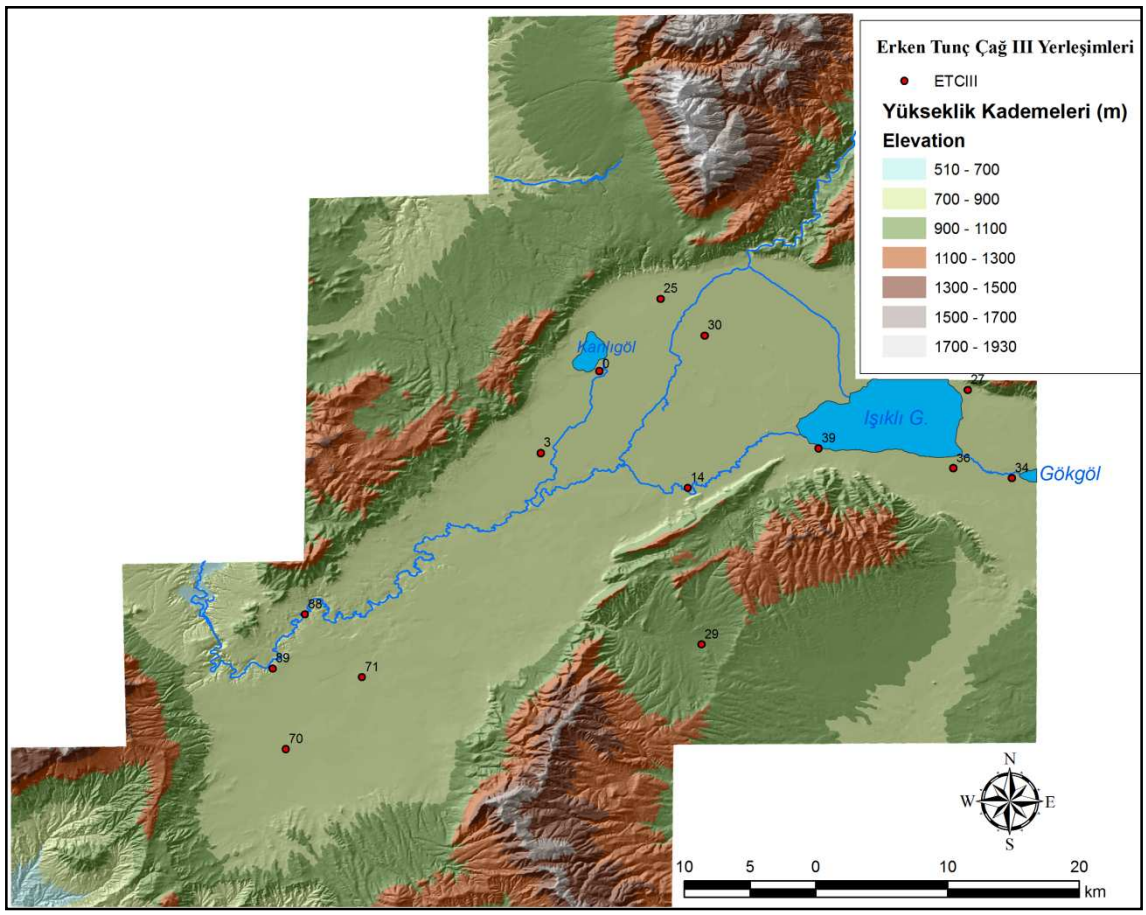

Fig. 179: Erken Tunç Çağ 3 Yerleşimleri

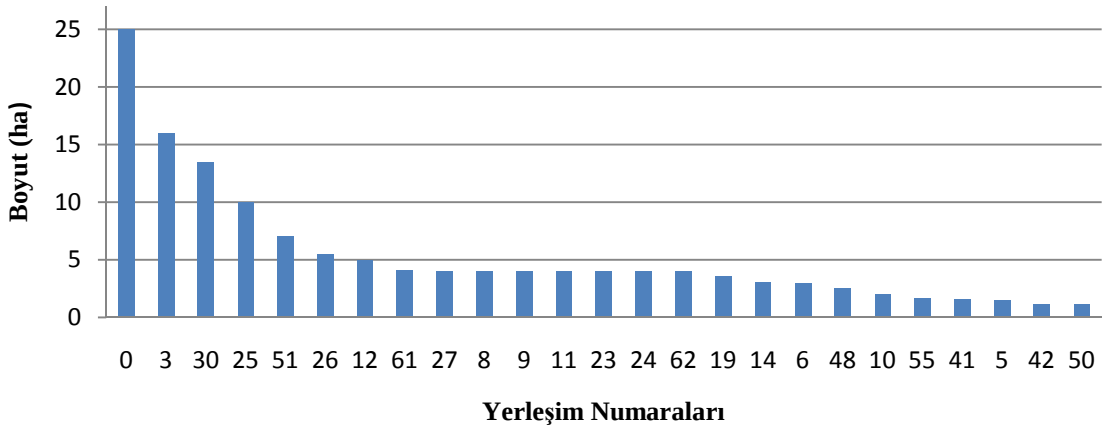
Erken Tunç Çağ 3 sürecinde yerleşim sayısında görülen dikkati çeker düşüş, havzadaki ETÇ 1'de oluşan ve akabinde ETÇ 2 de kurulan sistemin tamamıyla başka bir şekle dönüştüğünü açık bir şekilde göstermektedir. Haritada da görüldüğü üzere, bu süreç ile birlikte, 29 numaralı yerleşim dışında, havzadaki tüm iskânın ovalık kesime çekildiği saptanmıştır. Daha sonra detaylı biçimde ele alacağımız gibi, bu dönemde herhangi bir yeni yerleşimin kurulmaması ve önceki süreçten yalnızca büyük boyutlu yerleşimlerin bu dönemi temsil etmesi birbiri ile bağlantılı iki olasılığı gündeme getirmektedir.

Bunlardan ilki anahtar kazılarda görülen yangın tabakaları ile arkeolojik olarak da tanımlanan güvensiz ortama yalnızca büyük boyutlu yerleşimlerin direnç gösterebilip varlıklarını sürdürebilmesi sonucu ya da yine güvenliğin de içinde olduğu çeşitli sosyo-ekonomik koşullar nedeni ile çevre bölgedeki nüfusun belli merkezlerde toplanması sonucu yerleşim düzeninde değişimin gerçekleşmesidir. Aşağıda sunacağımız yerleşim analizi sonuçları bu konudaki öngörüleri daha netleştirmektedir.

Yerleşimlerin Boyutu ve Nüfus Yoğunluğu:

Erken Tunç Çağ 1 sürecinde Alan A'da yer alan yerleşimlerin boyutu 25 ila 1 hektar arasında değişen son derece geniş bir aralığa sahiptir. Bu aynı zamanda yerleşimlerin barındırdığı nüfusun 2500 ile 100 kişi arasında olduğunu işaret etmektedir.

Fig. 180: Alan A Erken Tunç Çağ 1 Yerleşmelerinin Boyut Dağılım Grafiği

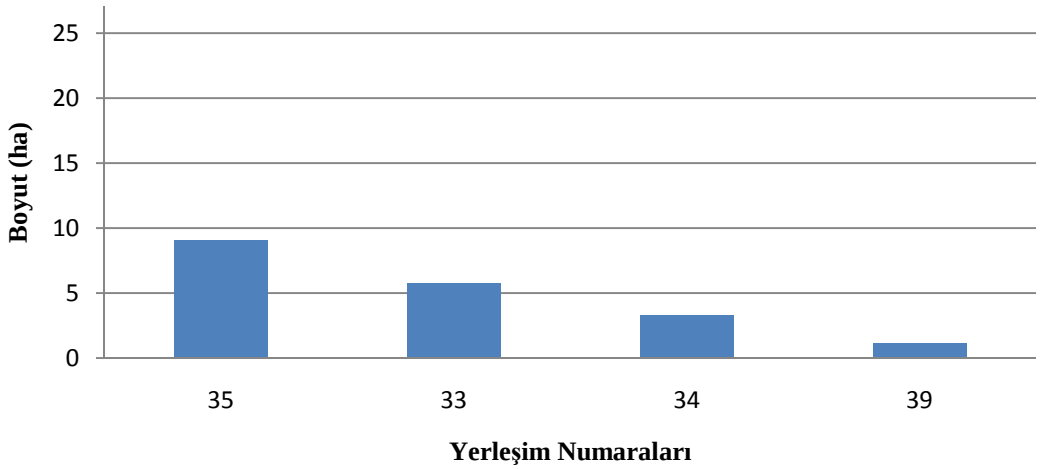

Bölgedeki en büyük yerleşim 25 hektar boyutu ile Beycesultan Höyük (0 numaralı yerleşim) olup bu yerleşimi 16, 13,5 ve 10 hektar boyutu ile Yassı Höyük (3 numaralı yerleşim), Ömer Höyük (30 numaralı yerleşim) ve Çivril Höyük (25 numaralı yerleşim) takip etmektedir. Bölgedeki yerleşimlerin üçüncü ve dördüncü yoğun boyut aralığının 7 ve 4 ile 3-1 hektar arasında olduğu gözlenmektedir. Tüm bu veriler Erken Tunç Çağ 1 süreci ile beraber bazı yerleşimlerin boyutunda kayda değer bir büyüme olduğunu göstermektedir. Örneğin Geç Kalkolitik Çağda 5 ha olan Beycesultan

Höyük'ün boyutu, bu süreç ile birlikte 25 hektara çıkmıştır. Benzer durum Yassı Höyük, Ömer Höyük, Pınar Höyük (27 numaralı yerleşim) ve Sökmen Höyük (6 numaralı yerleşim) için de geçerlidir; Erken Tunç Çağ 1'de Yassı Höyük 5 hektardan 16 hektara, Ömer Höyük 9 hektardan 13,5 hektara, Pınar Höyük 1,5 hektardan 4,07 hektara ve son olarak Sökmen Höyük 2 hektardan 3 hektara ulaşmıştır.[698] Çivril Höyük (10 ha) ve Oruçgazi (7.1 ha) dışındaki bölgede yeni kurulan yerleşimlerin boyutu 5,5 hektardan küçük olduğu vurgulanmalıdır.

Alan B'de yer alan Erken Tunç Çağ 1 yerleşimleri ile 9 ile 1 hektar arasında değişmekte olup ortalama 900 ila 100 kişi arasında değişen bir nüfusu barındırmaktadır. Alandaki en büyük yerleşim 9,04 ha boyutu ile İkiz Höyük 3 (35 numaralı yerleşim) olup, bu yerleşimi 5,75 ha boyutu ile Çandır Büyük Höyük (34 numaralı yerleşim) takip eder. Bu alandaki yerleşimlerin tamamı Geç Kalkolitik Çağdan süregelen yerleşimler olmayıp ilk Erken Tunç Çağ 1 süreci ile beraber kurulmuştur.

Fig. 181: Alan B Erken Tunç Çağ 1Yerleşmelerinin Boyut Dağılım Grafiği

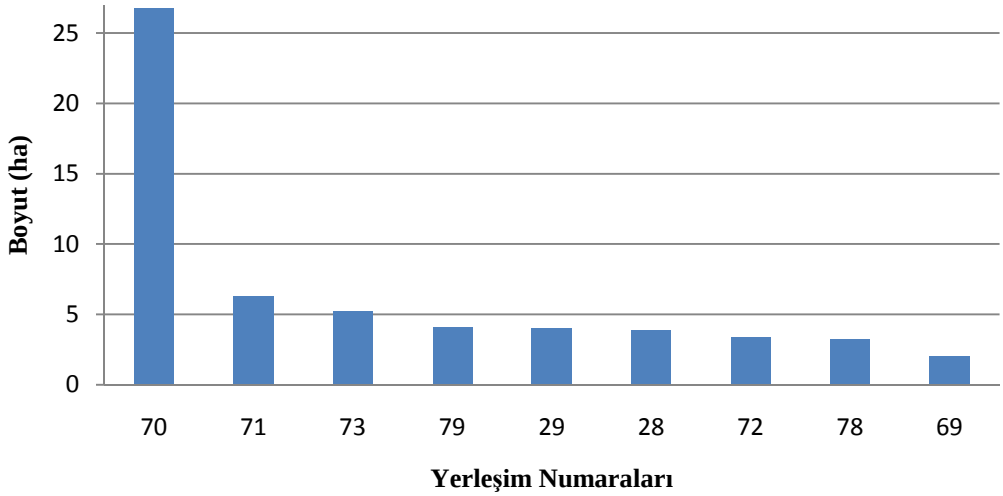

Alan A'dan sonra bölgedeki en yoğun iskânın olduğu Alan C'de en büyük yerleşim 26,73 ha boyutu ile Kepir Höyük (70 numaralı yerleşim)'tür. Geç Kalkolitik Çağ ile benzer şekilde Kepir Höyüğü 6,25 ve 5,25 ha boyutları ile Baklan-Karaca Höyük (71 numaralı yerleşim) ve Şenlikli Deresi 2 (73 numaralı yerleşim) yerleşimleri

[698] Bu konudaki SA istatistik verileri için bakınız Levha2, Levha 23, Levha 20, Levha 5.

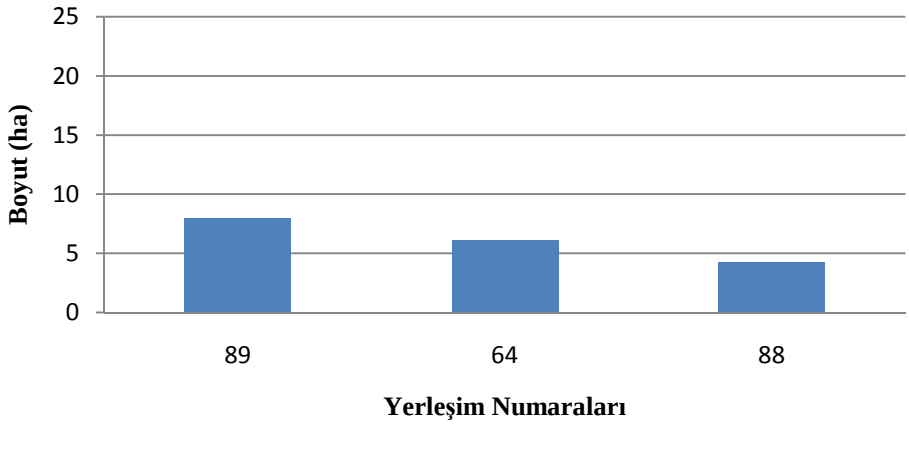
takip etmektedir. Buna bağlı olarak alandaki nüfus yaklaşık 1000 ile 80 kişi arasında değişmektedir.

Fig. 182: Alan C Erken Tunç Çağ 1 Yerleşimlerinin Boyut Dağılımı Grafiği

Alan A ile benzer şekilde Erken Tunç Çağ 1 süreci ile beraber bazı yerleşimlerin boyutunda belirgin bir büyüme tespit edilmiştir. Örneğin Geç Kalkolitik Çağda 13.2 ha olan Kepir Höyük, bu süreç ile birlikte 26,73 hektara, Söğütlüçeşme-Hasan Höyük (29 numaralı yerleşim) 2,5 hektardan 4 hektara, Sürmeli Höyük (79 numaralı yerleşim) 2 hektardan 4,1 hektara ve Özdemirci Höyük (28 numaralı yerleşim) 2 hektardan 3,9 hektara ulaşmıştır.

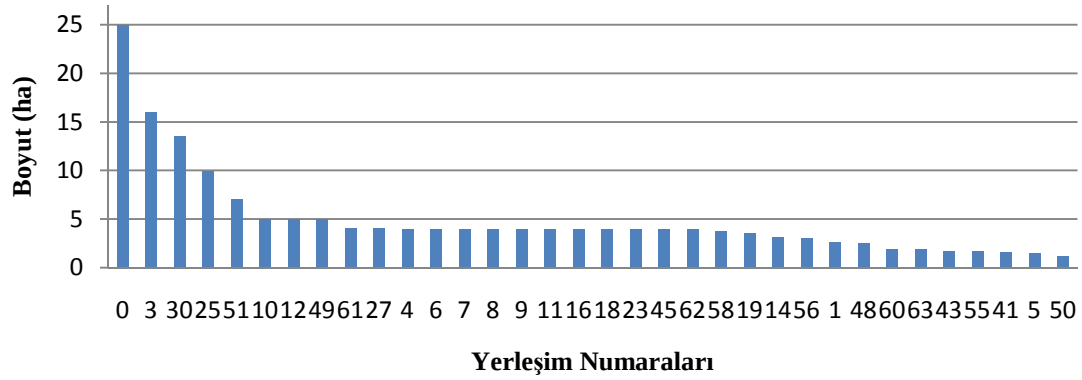
Fig. 183: Alan D Erken Tunç Çağ 1 Yerleşimlerinin Boyut Dağılımı Grafiği

Alan D'de havza boyunca yer alan üç yerleşimin sırasıyla 8 ha,6,15 ha ve 4.32 ha boyutunda olup 800 ila 432 kişilik bir nüfusu içermektedir. Erken Tunç Çağ dönemi ile birlikte alanda yerleşim sayısında bir artış gözlenmezken, Geç Kalkolitik Çağ'da 5 hektar olan 89 numaralı yerleşimin boyutunun 8 hektara ulaştığı tespit edilmiştir.

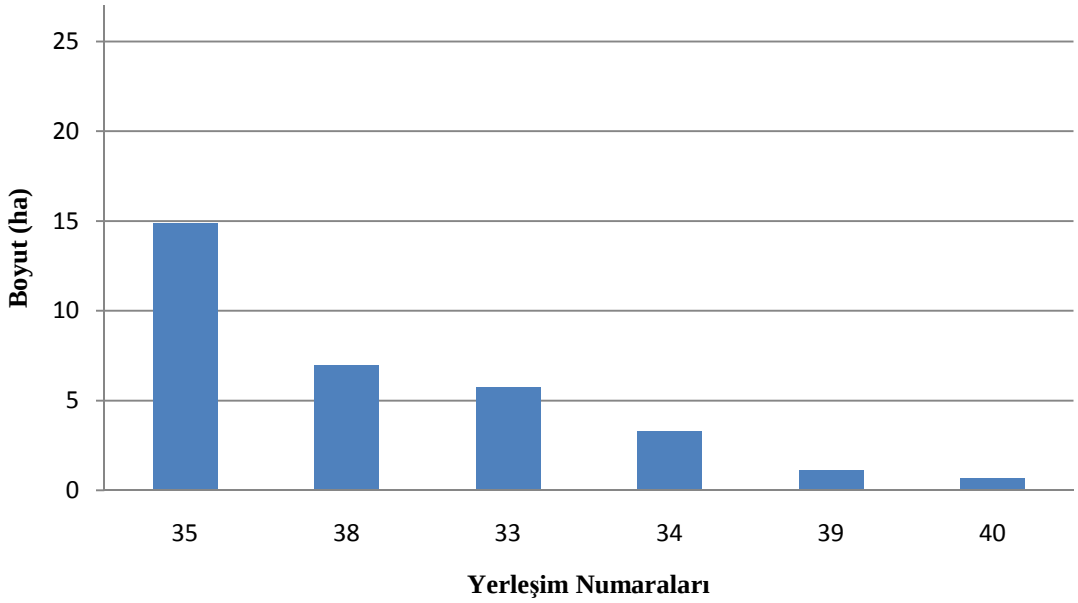
Erken Tunç Çağ 2 sürecinde tüm alanlarda yerleşim sayısının ve buna bağlı olarak nüfusun arttığı görülmektedir. Erken Tunç Çağ 1 yerleşimlerinin büyük oranda bu dönemde de devam ettiği ve mevcut yerleşimlerin boyutlarının Erken Tunç Çağ 2 sürecinde koruduğu anlaşılmaktadır. Bölgedeki en büyük yerleşim 25 hektar boyutu ile Beycesultan Höyük (0 numaralı yerleşim) olup bu yerleşimi 16, 13,5 ve 10 hektar boyutu ile Yassı Höyük (3 numaralı yerleşim), Ömer Höyük (30 numaralı yerleşim) ve Çivril Höyük (25 numaralı yerleşim) takip etmektedir. Nüfus farklılaşması daha çok bölgeye eklenen yerleşimler dolayısıyla ortaya çıkmaktadır. Bu dönemde bölgede iskâna açılan yerleşimlerin boyutları, 5 hektarı aşmamaktadır. Daha önce bahsettiğimiz gibi yalnızca Erken Tunç Çağ 2 sürecinde yerleşilmiş olan tepe yerleşimlerinin üçünün de 2 ha boyutunda olması dikkati çekmektedir. Bu bağlamda yerleşimlerin boyutu ve dolayısıyla nüfustaki çeşitlenmesi plato ve dağlık kesimden ziyade ovalık kesimde olduğu söylenebilir.

Fig. 184: Alan A Erken Tunç Çağ 2 Yerleşimleri nin Boyut Dağılım Grafiği

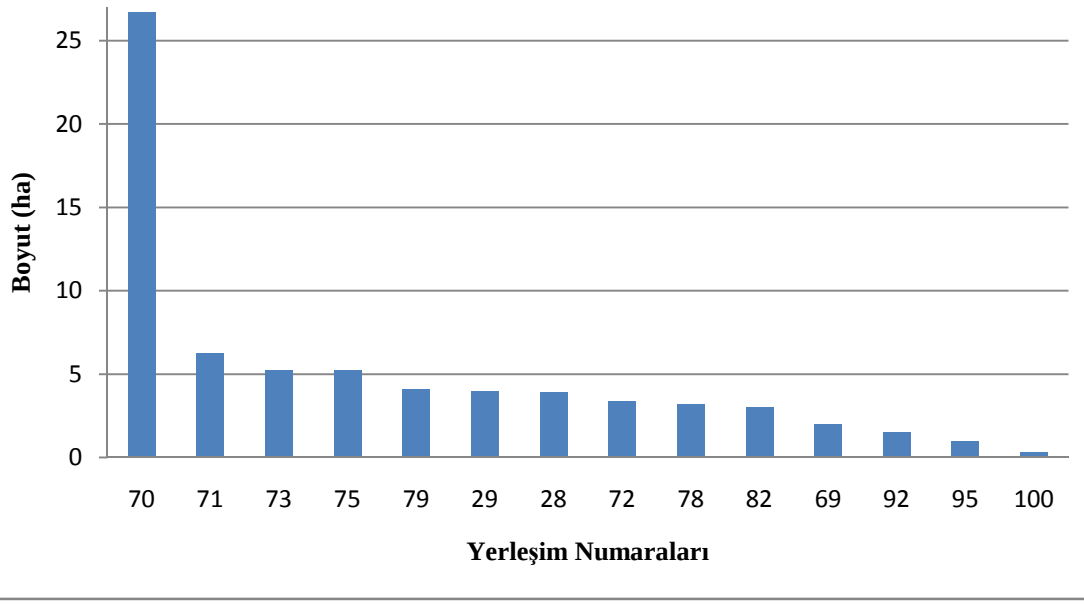
Alan B'de Erken Tunç Çağ 2 ile birlikte 9, 04 hektar boyutu ile bir önceki dönemin en yoğun nüfusuna sahip olan İkizhöyük 3'ün boyutunun daha da büyüyüp 14,9 hektara ulaştığı görülmektedir. Aynı zamanda bölgede iki yeni yerleşimin daha kurulduğu tespit edilmiştir (7 ve 40 numaralı yerleşimler).

Fig. 185: Alan B Erken Tunç Çağ 2 Yerleşimlerinin Boyut Dağılım Grafiği

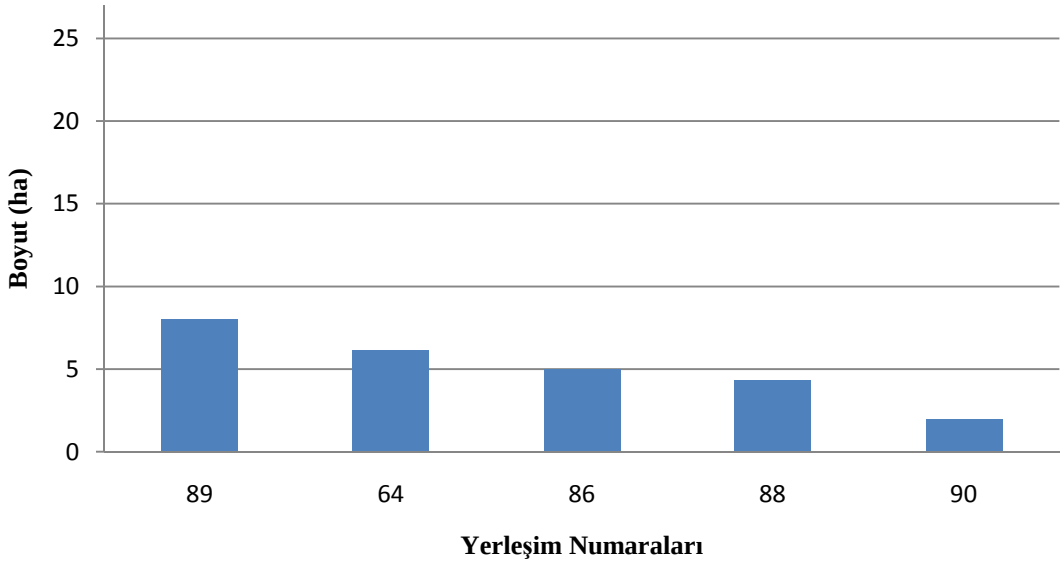
Havzanın Alan A'dan sonra ikinci yoğun nüfusa sahip olan kısmı olan Alan C'deki yerleşimler büyük oranda bir önceki süreçteki boyutlarını korumuş, ancak alana beş yeni yerleşim daha eklenmiştir. Yeni kurulan yerleşimlerin tamamı 5 hektardan küçük boyutlu olup nüfusları 500 ila 30 kişi arasında değişen yoğunluktadır.

Fig. 186: Alan C Erken Tunç Çağ 2 Yerleşimlerinin Boyut Dağılım Grafiği

Bu dönemde de Kepir Höyük 26,73 hektar ile alanın en yoğun nüfuslu yerleşimini oluşturmakta ve bu yerleşimi 6. 25 hektar boyutu ile Karaca Höyük (71 numaralı yerleşim) takip etmektedir.

Fig. 187: Alan D Erken Tunç Çağ 2 Yerleşimlerinin Boyut Dağılım Grafiği

Alan D'de ise Erken Tunç Çağ'da biri 4,32 (88 numaralı yerleşim) diğeri 2 hektar (90 numaralı yerleşim) boyutunda iki yeni yerleşim eklenmiştir.

Erken Tunç Çağ 3 sürecindeki bölgenin nüfusunda önemli ölçüde değişim söz konusudur. Bu dönem ile birlikte Alan A'da yalnızca beş yerleşimin (Beycesultan Höyük, Yassı Höyük, Ömer Höyük, Çivril Höyük ve Değirmen Höyük), Alan B'de üç yerleşimin (İkiz Höyük, Çandır Küçük Höyük ve Doğu Şahanlar Höyük), Alan C'de üç (Kepir, Karaca ve Söğütlüçeşme-Hasan Höyük) ve Alan D'de de iki yerleşimin (Höyük Mevkii, 88) varlığını sürdürmüştür (Fig. 179). Ancak bu yerleşimlerin çevresindeki yerleşimleri bünyesine aldığı konusunda herhangi bir kanıt bulunmamaktadır. Çünkü "Seçilmiş Alanlar" dan elde ettiğimiz istatistik sonuçları Erken Tunç Çağ 3'te bu yerleşimlerin nüfusunun arttığına ilişkin bir veri sunmamaktadır. İstatistik sonuçları için olası hata payı göz önüne alınsa dahi, söz konusu yerleşimlerin bir önceki süreçteki 47 yerleşimin tamamını bünyelerine almaları olasılık dışı gibi görünmektedir. Sonuç olarak belli yerleşimler merkezlere çekildiği düşünülse bile bu yeni süreçte alandaki nüfusun önceki sürece göre düşüş gösterdiği düşünülmektedir.

Fig. 188: Alan A Erken Tunç Çağ 3 Yerleşimlerinin Boyut Dağılım Grafiği

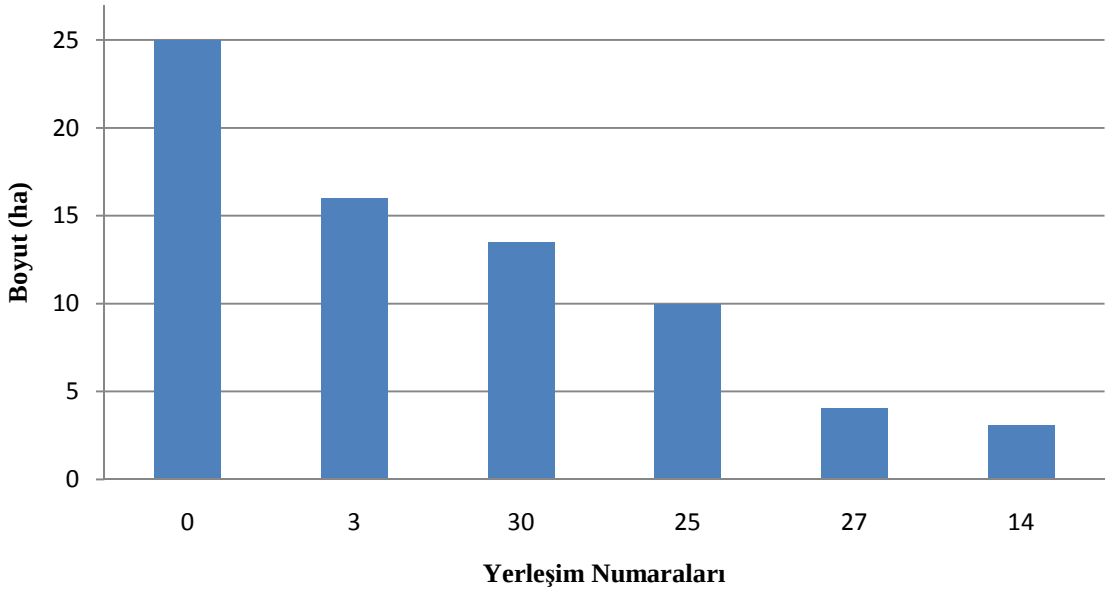
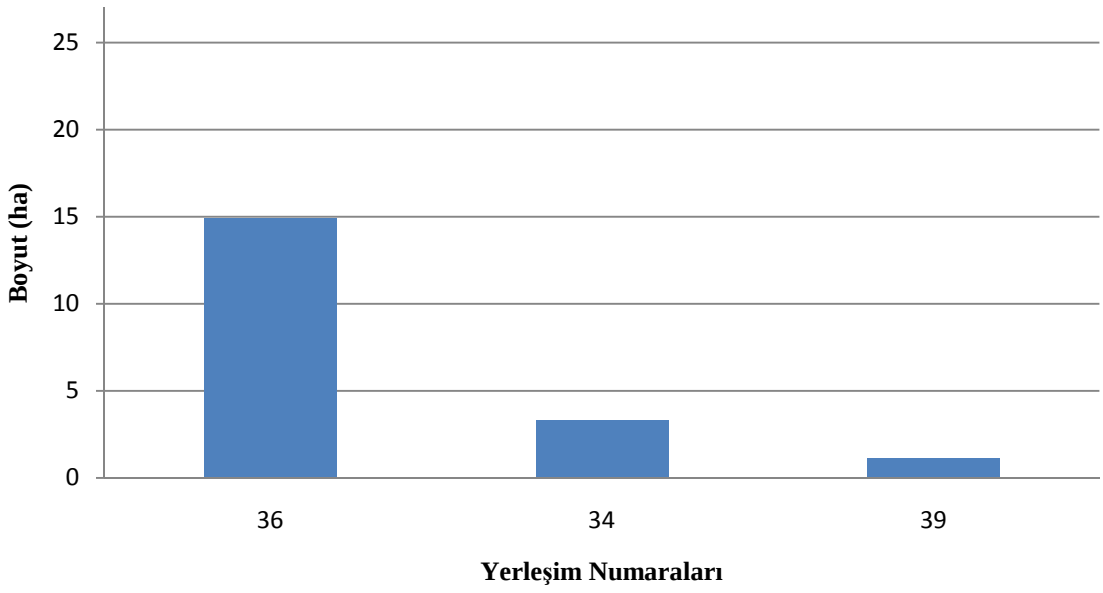

Fig. 189: Alan B Erken Tunç Çağ 3 Yerleşimlerinin Boyut Dağılım Grafiği

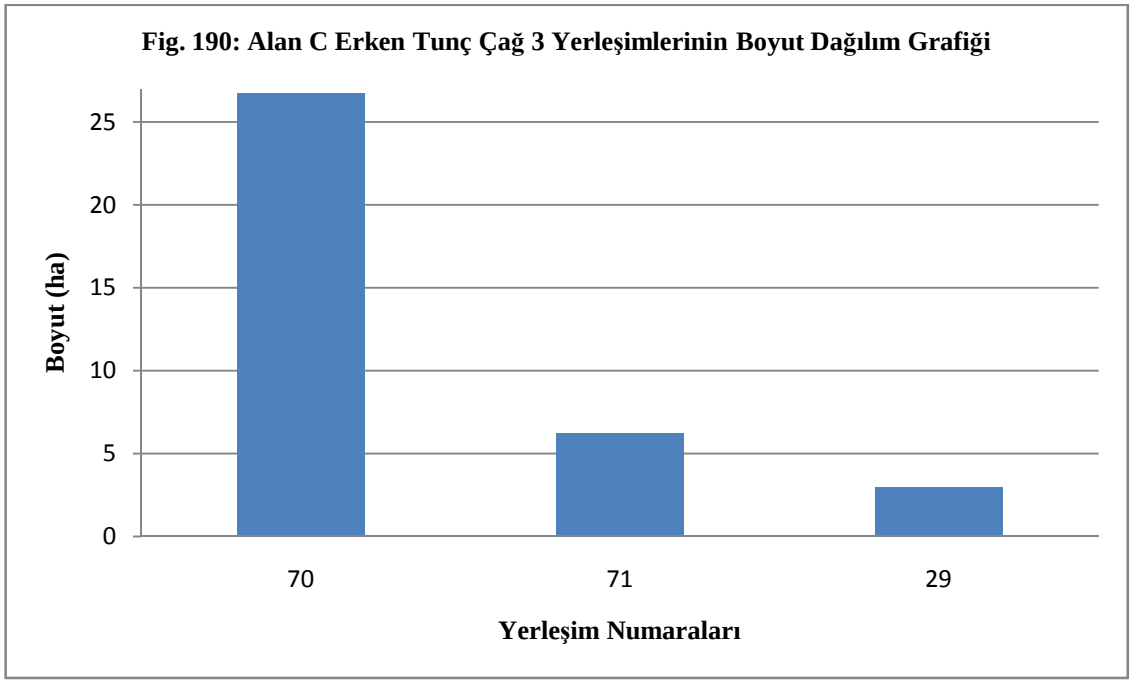

Fig. 190: Alan C Erken Tunç Çağ 3 Yerleşimlerinin Boyut Dağılım Grafiği

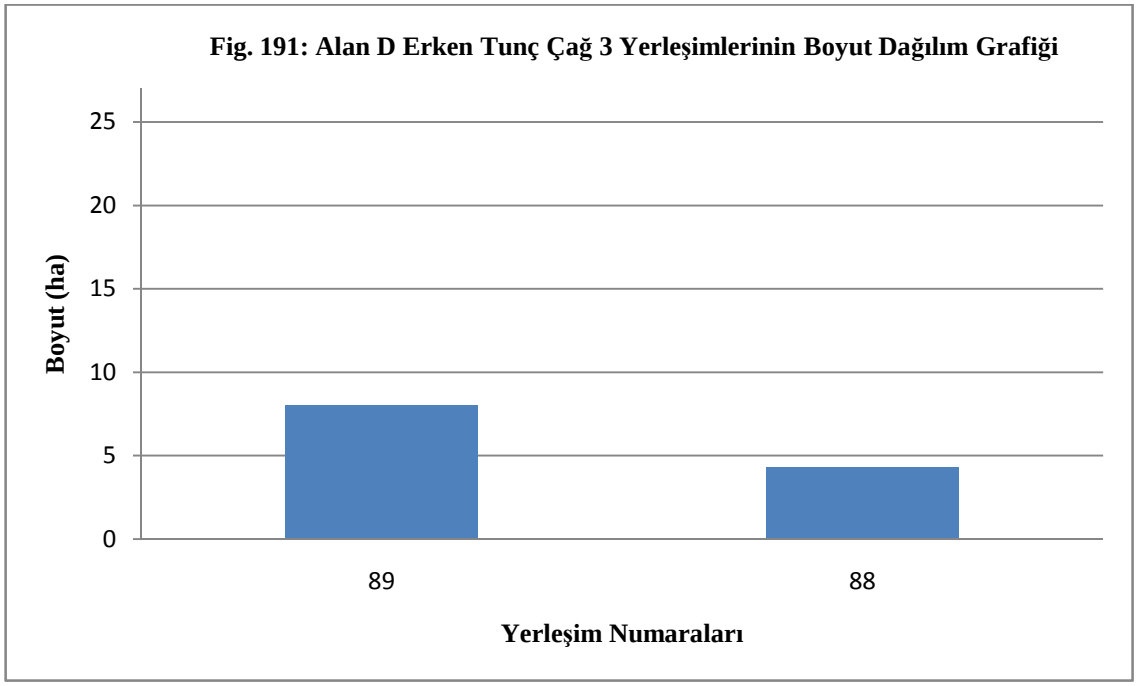

Fig. 191: Alan D Erken Tunç Çağ 3 Yerleşimlerinin Boyut Dağılım Grafiği

Yerleşimlerin Boyut Dizilimi Dağılımı: Yukarı Menderes Havzası'nda yer alan Erken Tunç Çağ 1 yerleşimlerinden elde ettiğimiz Boyut Dizilimi Dağılımı (BDD) grafikleri, Alan A'da birkaç kademeli ideal dizilime yakın bir eğri ortaya koymaktadır. Bu şekildeki bir eğri, bölgede tek bir merkezden ziyade çoklu merkezle karakterize edilen

bir sistemin varlığını işaret etmektedir. Böyle bir sistemde birden çok merkez, bölgedeki ekonomik ve yönetimsel gücü paylaşmakta ve birbiri ile rekabet içinde bulunmaktadır.

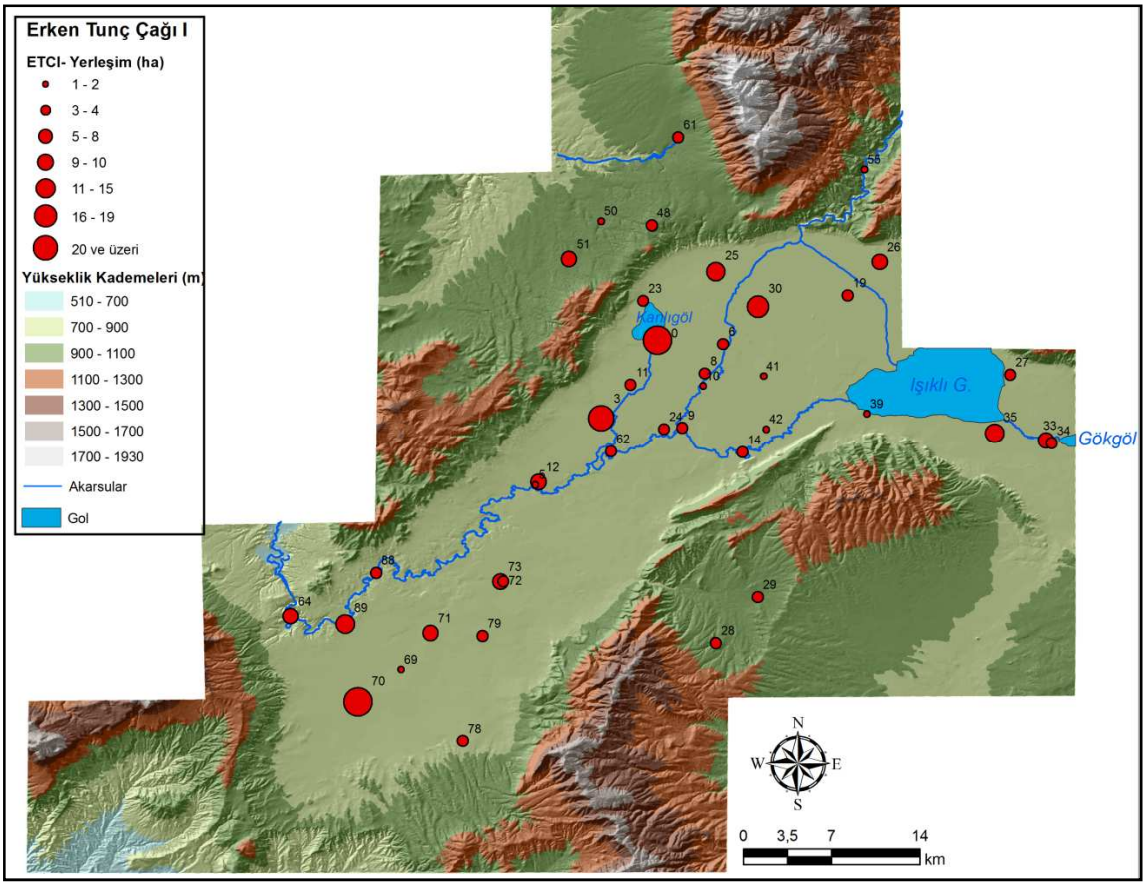
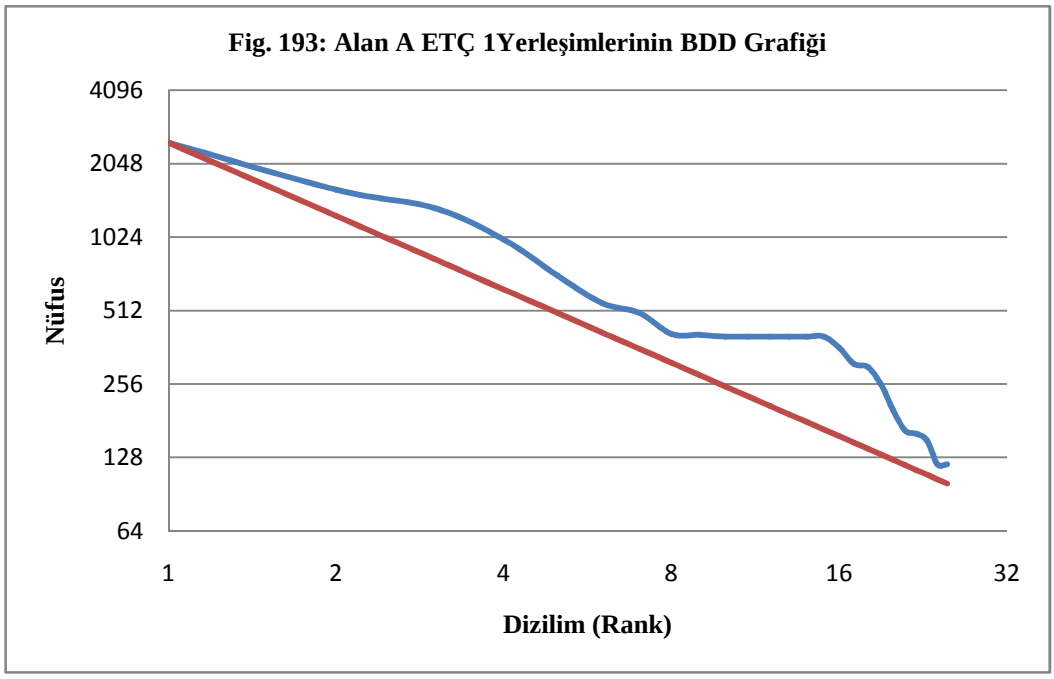

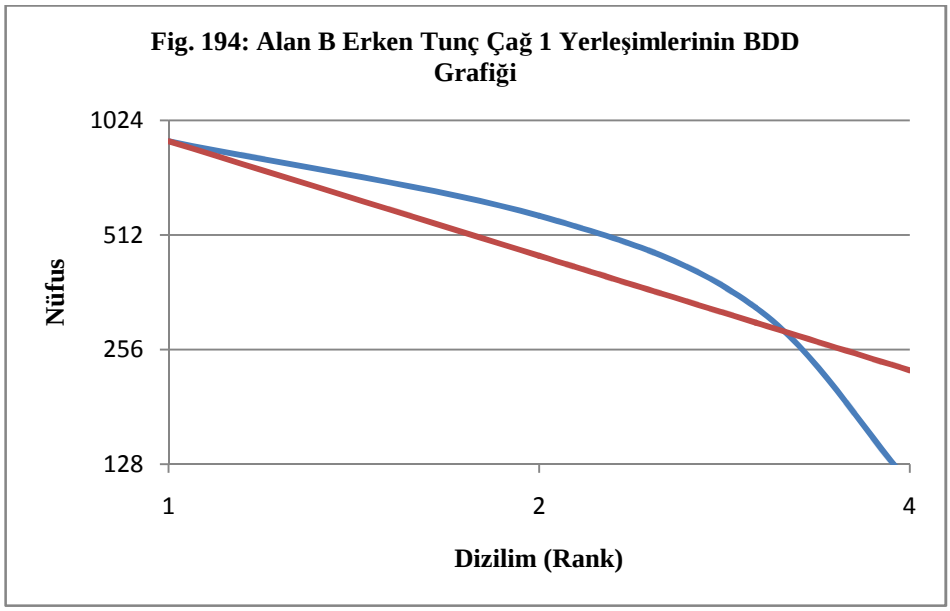
Fig. 192: Erken Tunç Çağ 1 Yerleşimlerinin Boyutsal Dağılımı

Bu bağlamda yönetimsel anlamda bölgenin tamamında entegrasyon düzeyinin düşük olduğu söylenebilir. Zira Alan A'da Geç Kalkolitik Çağ'dan itibaren varlığını sürdüren büyük boyutlu merkezi yerleşimler bulunmakta ve olasılıkla bu höyükler Erken Tunç Çağ 1'de büyüme kat ederek bulundukları bölgedeki sistemi oluşturan merkez yerleşimlere dönüşmüş olmalıdır. Kanımızca Erken Tunç Çağ 1'de bölgedeki bu sistemin en üst basamağında yer alan merkezler Beycesultan, Yassı Höyük ve Ömer Höyük'tür. Bu merkezlerin yakın çevresinde bulunan 4 ila 1 hektar boyut aralığına sahip yerleşimler ise bu sistemin en alt basamağını temsil etmektedir. Bunun dışında doğal güzergâh üzerine konumlanmış ve bu bağlamda bulundukları konum ile ön plana çıkan bazı höyükler her iki basamak arasında bulunduğunu düşünmekteyiz. Bu yerleşimler arasında Gürpınar Höyük, Çivril Höyük, Işıklı Höyük, Pınar Höyük ve

Belence Höyük bulunmaktadır. Ova yerleşimleri dışında platoda konumlanan ve farklı yerleşim düzenine sahip 48, 50 ve 51 numaralı yerleşmeler ise böyle bir sistem içinde bağımsız şekilde varlığını sürdüren grupları karakterize etmektedir.

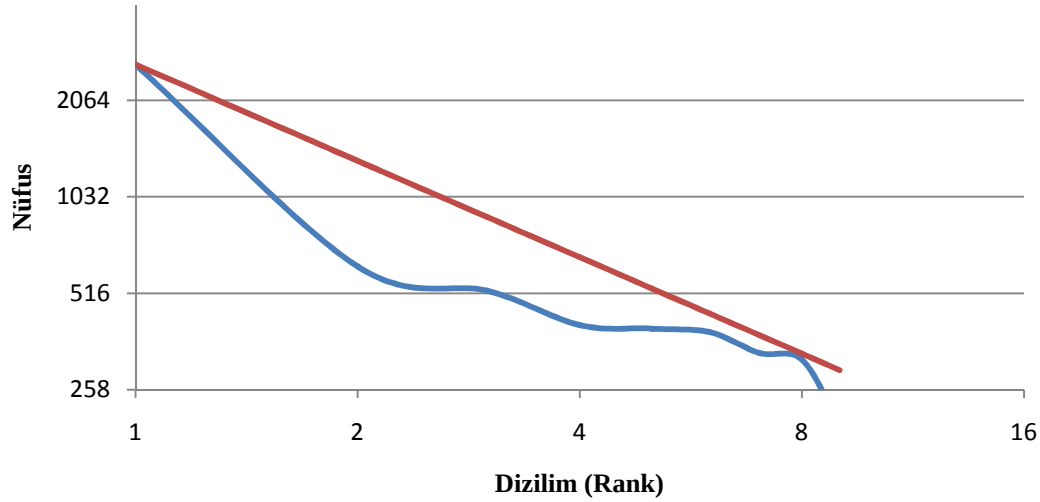

Alan B'deki Erken Tunç Çağ1 BDD grafiği dışbükey bir eğri ortaya koymaktadır. Bu alanda Erken Tunç Çağ 1 süresince henüz herhangi bir yerleşimin ön plana çıkmadığı yönünde bir sonuç sunmaktadır.

Alan C'de yapılan BDD analizi ise, her iki alandan tamamen farklı bir sonuç ortaya koymuştur. II.2. Bölüm'de belirttiğimiz gibi (Fig.13), bu modelin görüldüğü yerleşim sistemlerinde, ilk sırada büyük bir merkezi yerleşmenin bulunduğu dışbükey bir eğri ve bu seviyenin altında birbirine çok yakın boyutlardaki bir dizi yerleşim bulunmaktadır. Nitekim Alan C'de Erken Tunç Çağ 1 'de Kepir Höyük boyutu ve barındırdığı nüfus itibari ile sistemin ilk basamağını temsil etmektedir.

Fig. 195: Alan C Erken Tunç Çağ 1 Yerleşimlerinin BDD Grafiği

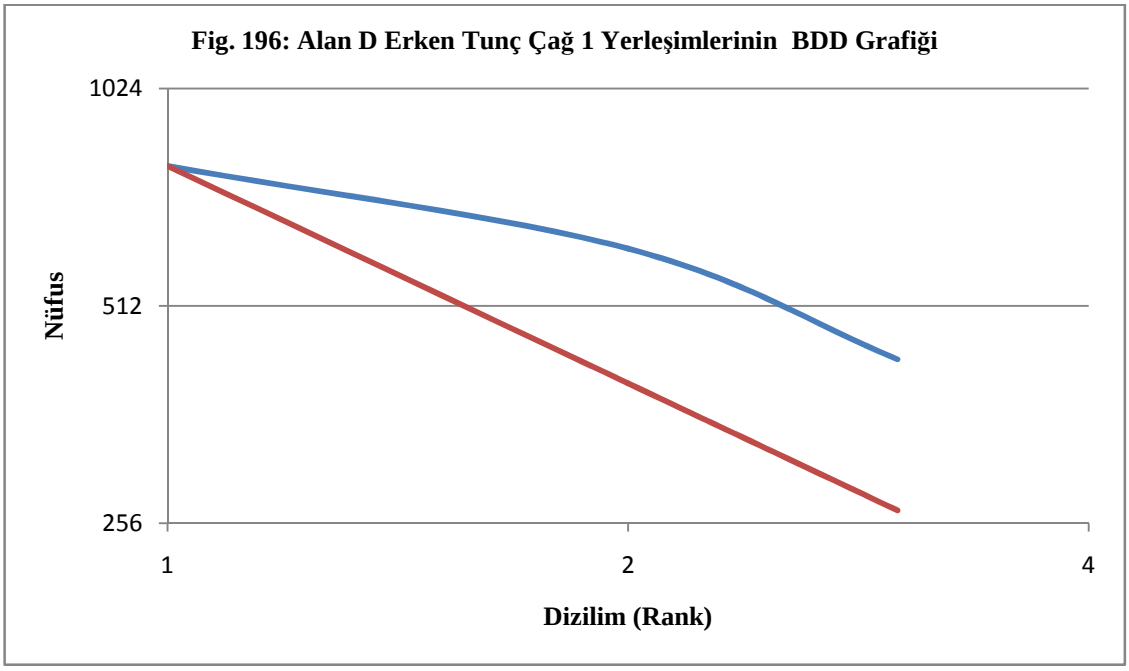

Bu şekilde bir dizilimin görüldüğü yerleşim sistemlerinde, yeni oluşmuş ve yönetimde müdahale hakkı olan bir seçkin sınıfın olduğu düşünülmektedir. Bu da merkezde yönetim birimlerinin oluşması sonucu nüfusun buraya toplanmasına yol açar. Aynı zamanda bu seçkin sınıf, sistemde ikincil derecede, bir başka, büyük yerleşimin oluşumuna da izin vermez. Özetle, böyle bir dağılım grafiğinin, merkezileşmiş bir yerleşim ve bu yerleşime bağlı, ancak birbirleri ile bağlantısı olmayan, birçok yerleşimin oluşturduğu bir yerleşim düzenini temsil ettiği düşünülmektedir.[699] Zira Kepir Höyük'ten sonra alandaki en büyük yerleşim 6,25 hektar boyutu ile 71 Numaralı yerleşim olup merkez yerleşimler ile kayda değer bir boyut farkı gözlenmektedir. Sistemin diğer yerleşimlerin ise birbirleri ile boyut farkı belirgin değildir.

[699] Bernbeck 1997: 176-177.

Alan D yerleşimlerinin Erken Tunç Çağ 1 grafiği, Alan B ile benzer şekilde dışbükey bir eğri sunmaktadır. Bölgedeki yerleşimlerden herhangi birinin merkezi özellik kazanmadığı ve eşdeğer bir yerleşim düzenini paylaştıkları anlaşılmaktadır.

Fig. 196: Alan D Erken Tunç Çağ 1 Yerleşimlerinin BDD Grafiği

Erken Tunç Çağ 2 sürecinde neredeyse tüm alanlarda bir önceki sürecin BDD analizi ile koşut sonuçlar elde edilmiştir. Alan A'da bu dönemde de çoklu merkezlerden oluşan yerleşim sisteminin devam ettiği ve tek farklılığın merkezlerin yakınındaki yerleşmelere yenilerinin eklenmesi ve alandaki nüfusun artmasıdır.

Yapılan analiz sonuçlarının ideal dizilime yakın grafik sunması ile Alan B'de merkezileşmenin arttığı söylenebilir. Nitekim bölgedeki İkiz Höyük 3'ün bu dönem ile birlikte boyutu büyümüş ve olasılıkla bulunduğu bölgede merkez yerleşime dönüşmüş olmalıdır.

Alan C'de bir önceki sistemin devam ettiğini gösteren BDD grafiği, Alan A ile benzer şekilde merkez yerleşimin etrafına eklenen küçük boyutlu iki yerleşim dışında herhangi bir farklılık gözlenmemektedir. Alan D'nin ise, herhangi bir merkezin ön plana çıkmadığı eş değer yerleşimlerle karakterize edilen modeli bu süreçte de devam etmiştir.

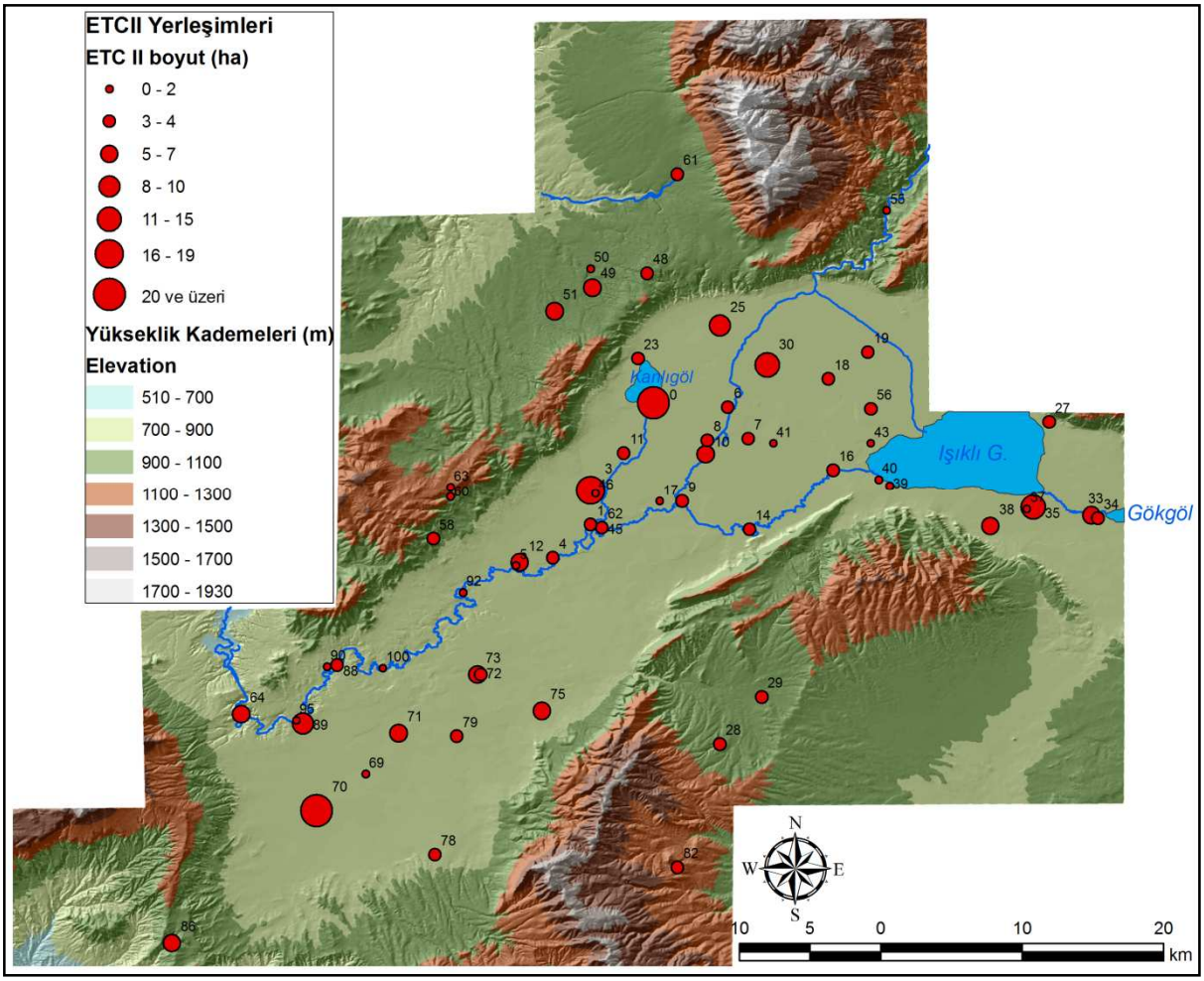

Fig. 197: Erken Tunç Çağ 2 Yerleşimlerinin Boyutsal Dağılımı

Fig. 198: Alan A Erken Tunç Çağ 2 Yerleimlerinin BDD Grafiği

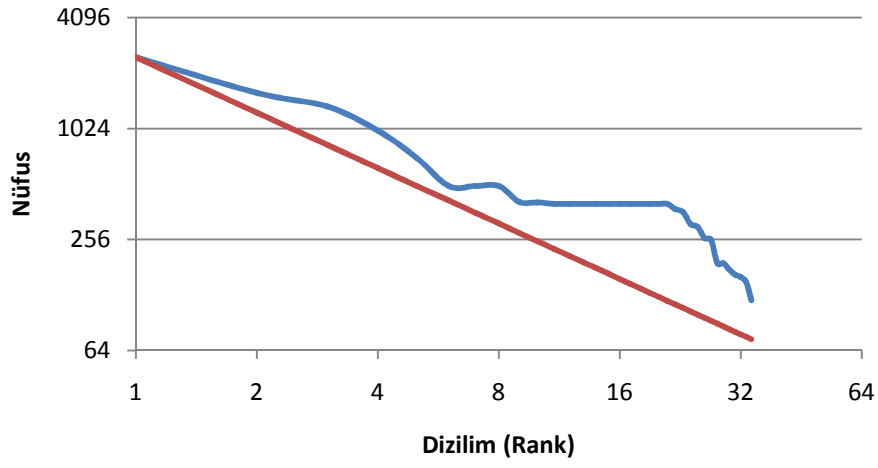

Fig. 199: Alan B Erken Tunç Çağ 2 Yerleşimlerinin BDD Grafiği

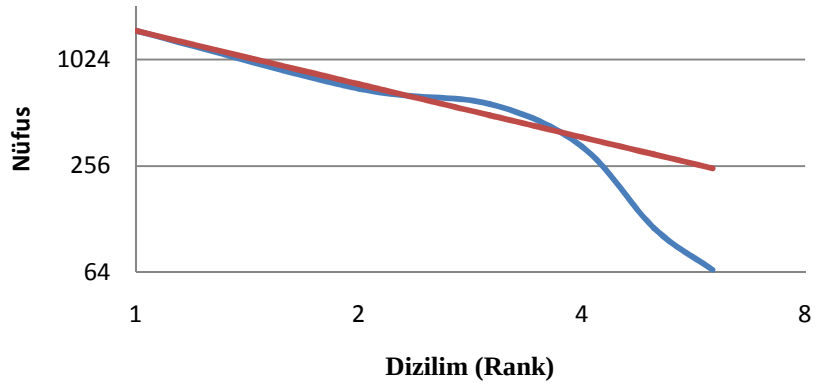

Fig. 200: Alan C Erken Tunç Çağ 2 Yerleşimlerinin BDD Grafiği

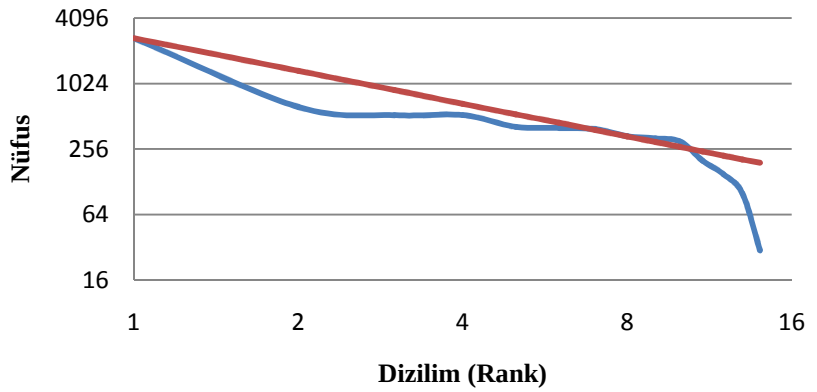
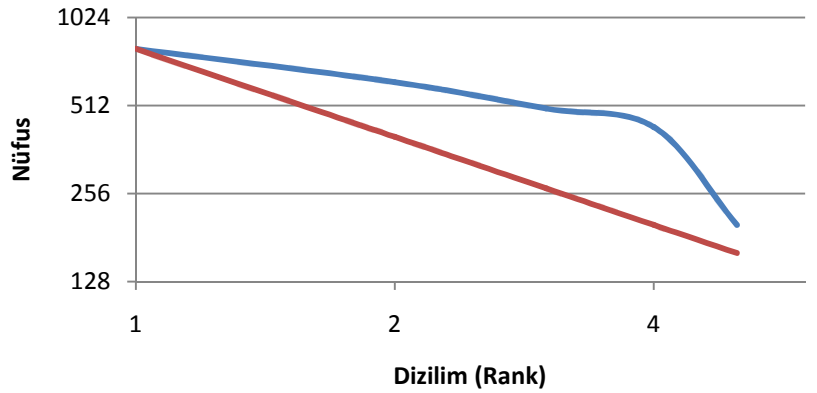

Fig. 201: Alan D Erken Tunç Çağ 2 Yerleşimlerinin BDD Grafiği

Erken Tunç Çağ 3 sürecine ilişkin elde edilen BDD grafikleri Alan A'da en az iki merkez ile temsil edilen bir yerleşim sistemini işaret ederken, Alan B ve C'de merkezileşmenin yüksek derecesini gösteren bir yerleşim sistemini gösteren sonuçlar ortaya koymuştur. Alan A'da Beycesultan Höyük, Yassı Höyük ve Ömer Höyük boyut açısından birbirine yakın merkez yerleşimleri temsil ediyorken, Alan B'de İkizhöyük 3 ve Alan C'de Kepir Höyük kendi bölgeleri içinde tek aday olarak karşımıza çıkmaktadır. Alan D'de yeter sayıda yerleşim olmadığı için BDD analizi yapılamamıştır.

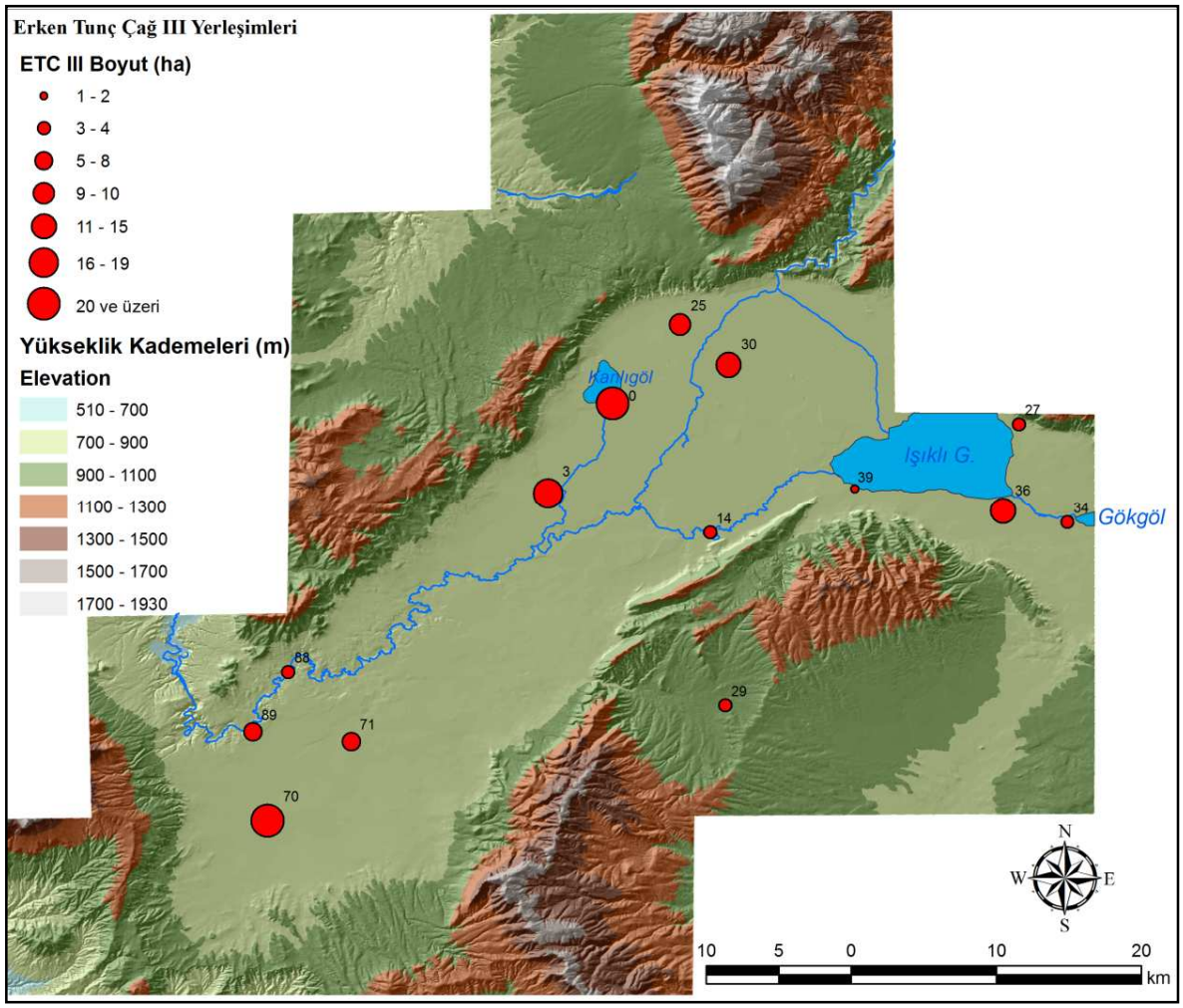

Fig. 202: Erken Tunç Çağ 3 Yerleşimlerinin Boyutsal Dağılımı

Fig. 203: Alan A Erken Tunç Çağ 3 Yerleşimlerinin BDD Grafiği

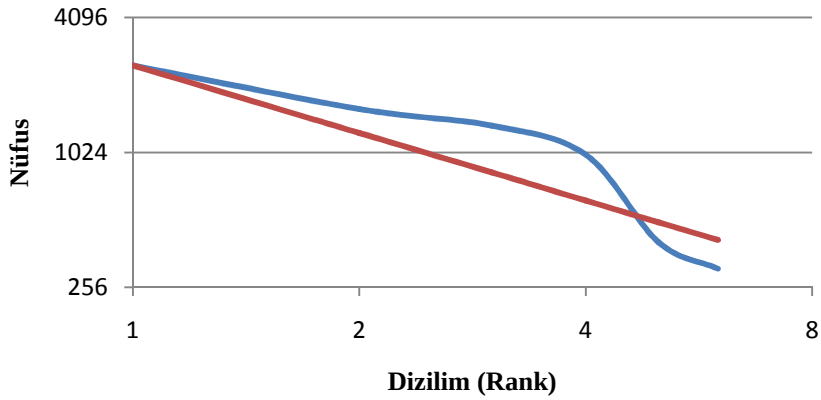

Fig. 204: Alan B Erken Tunç Çağ 3 Yerleşimlerinin BDD Grafiği

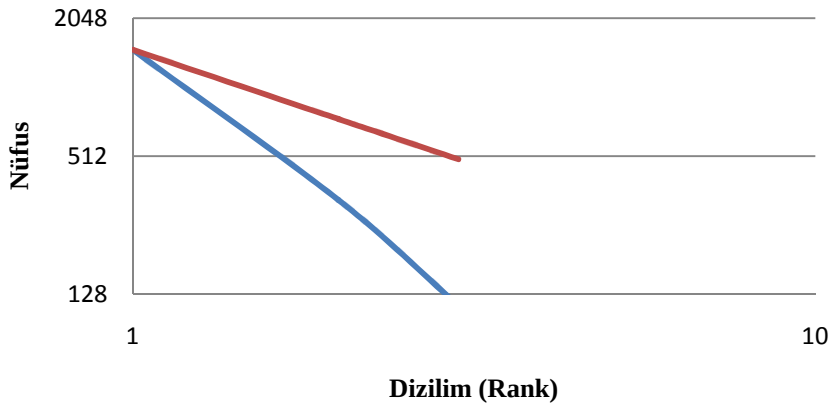
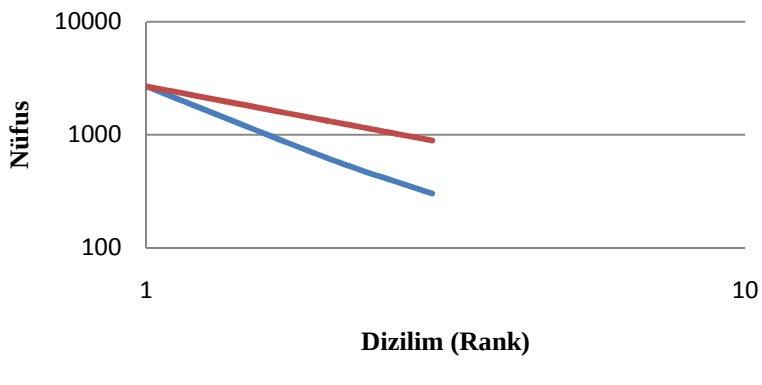

Fig. 205: Alan C Erken Tunç Çağ 3 Yerleşimlerinin BDD Grafiği

Yerleşimlerin Erim Alanı Analizi: Erken Tunç Çağın üç evresinde, Yukarı Menderes Havzası içinde belirlediğimiz alanlarda yer alan yerleşimlerin bünyesindeki nüfusu besleyebilmek için gerekli art alan hesapları aşağıda sunulan tablolarda belirtilmiştir.

ALAN A			ALAN B			ALAN C			ALAN D		
Yerleşim No	Nüfus (kişi)	Tarımsal Kullanım Alanı (ha)	Yerleşim No	Nüfus (kişi)	Tarımsal Kullanım Alanı (ha)	Yerleşim No	Nüfus (kişi)	Tarımsal Kullanım Alanı (ha)	Yerleşim No	Nüfus (kişi)	Tarımsal Kullanım Alanı (ha)
0	2500	800	35	904	289,28	70	2673	1069,2	89	800	320
3	1600	512	33	575	184	71	625	250	64	615	246
30	1350	432	34	330	105,6	73	525	210	88	432	172,8
25	1000	320	39	114	36,48	79	410	164			
51	710	227,2				29	400	160			
26	550	176				28	390	156			
12	500	160				72	336	134,4			
61	410	131,2				78	320	128			
27	407	130,24				69	200	80			
8	400	128									
9	400	128									
11	400	128									
23	400	128									
24	400	128									
62	400	128									
19	360	115,2									
14	310	99,2									
6	300	96									
48	255	81,6									
10	200	64									
55	165	52,8									
41	160	51,2									
5	150	48									
42	120	38,4									
50	120	38,4									

ETÇ 1 Analiz Alanlarının nüfusu ve nüfusu besleyebilmek için gerekli tarım arazileri

ALAN A			ALAN B			ALAN C			ALAN D		
Yerleşim No	Nüfus (kişi)	Tarımsal Kullanım Alanı (ha)	Yerleşim No	Nüfus (kişi)	Tarımsal Kullanım Alanı (ha)	Yerleşim No	Nüfus (kişi)	Tarımsal Kullanım Alanı (ha)	Yerleşim No	Nüfus (kişi)	Tarımsal Kullanım Alanı (ha)
0	2500	800	35	1490	476,8	70	2673	1069,2	89	800	320
3	1600	512	38	700	224	71	625	250	64	615	246
30	1350	432	33	575	184	73	525	210	86	500	200
25	1000	320	34	330	105,6	75	525	210	88	432	172,8
51	710	227,2	39	114	36,48	79	410	164	90	200	80
10	500	160	40	66	21,12	29	400	160			
12	500	160				28	390	156			
49	500	160				72	336	134,4			
61	410	131,2				78	320	128			
27	407	130,24				82	300	120			
4	400	128				69	200	80			
6	400	128				92	150	60			
7	400	128				95	100	40			
8	400	128				100	30	12			
9	400	128									
11	400	128									
16	400	128									
18	400	128									
23	400	128									
45	400	128									
62	400	128									
58	375	120									
19	360	115,2									
14	310	99,2									
56	300	96									
1	260	83,2									
48	255	81,6									
60	190	60,8									
63	190	60,8									
43	175	56									
55	165	52,8									
41	160	51,2									
5	150	48									
50	120	38,4									

ETÇ 2 Analiz Alanlarının nüfusu ve nüfusu besleyebilmek için gerekli tarım arazileri

ALAN A			ALAN B			ALAN C			ALAN D		
Yerleşim No	Nüfus (kişi)	Tarımsal Kullanım Alanı (ha)	Yerleşim No	Nüfus (kişi)	Tarımsal Kullanım Alanı (ha)	Yerleşim No	Nüfus (kişi)	Tarımsal Kullanım Alanı (ha)	Yerleşim No	Nüfus (kişi)	Tarımsal Kullanım Alanı (ha)
0	2500	800	36	1490	476,8	70	2673	1069,2	89	800	320
3	1600	512	34	330	105,6	71	625	250	88	432	172,8
30	1350	432	39	114	36,48	29	300	120			
25	1000	320									
27	407	130,24									
14	310	99,2									

ETÇ 3 Analiz Alanlarının nüfusu ve nüfusu besleyebilmek için gerekli tarım arazileri

Bu değerler, Thissen Poligonu ile birleştirildiğinde, Erken Tunç Çağ'ın her üç evresinde de yerleşimlerin kendi kullanım alanları içindeki arazisinin, bünyesindeki nüfusu besleyebilecek düzeyde tarımsal alanı karşıladığı görülmektedir. Geç Kalkolitik Çağda olduğu gibi, Alan A'da yer alan 5 ve 12 numaralı yerleşimlerin ve Alan C'de ise birbirlerine son derece yakın mesafede kurulmuş olan 72 ve 73 numaralı yerleşimlerin tarımsal kullanım alanları kesişmektedir. Bu konuda daha önceki yorumumuzla koşut olarak ya söz konusu yerleşimlerin, birbiri ile yakın ilişkili insan grupları tarafından iskân edildiği düşünülmektedir. Aynı durum Alan B'deki 33 ve 34 numaralı yerleşimler için de geçerlidir.

Burada ilginç olan şey merkez yerleşimler olarak nitelendirilen Beycesultan Höyük, Yassı Höyük, Ömer Höyük, İkiz Höyük ve Kepir Höyük'ün süreci olan Erken Tunç Çağ 2'de bile kendi art alanlarının bünyelerindeki yoğun nüfusu besleyebilecek ölçekte büyüklüğe sahip olması ve çevrelerindeki küçük boyutlu yerleşimlerinki ile hiçbir şekilde kesişmemesidir (Fig. 207). Üstelik bu yerleşimlerin olası art alanlarının bittiği noktada bu yerleşimlerin erim alanlarının başladığı görülmektedir. Oysaki merkez yerleşimlerin bulunduğu, yoğun nüfuslu bölgelerde görülen yerleşim sistemlerinde beklenen model, büyük boyutlu yerleşimlerin art alanlarının bünyelerindeki nüfusu besleyemeyecek olması ve çevrelerindeki küçük yerleşimlerin üretiminin bir kısmını kontrol altında tutmak suretiyle bu açığın kapatılmasıdır. Bu durum bölgedeki yerleşim yerlerinin ekonomik olarak otonom olduğuna işaret etmektedir. Böyle bir sistemde bölgesel çapta olmaktan ziyade merkez yerleşimlerin

kendi nüfusları içinde işleyen bir üretim mekanizması olmalıdır. Örneğin yerleşimde, üreticilerin tam ya da yarı zamanlı uzmanları (yöneticiler, metal ya da keramik ustaları vb) beslediği bir artı olduğu varsayılabilir. Kuşkusuz burada Yukarı Menderes Havzası'nın bünyesindeki nüfusun tamamını besleyebilecek verimliliğe sahip olmasının katkısı büyüktür. Bu durum tarımsal üretimin yerleşimciler için bir tehdit unsuru olma olasılığını ortadan kaldırmaktadır. Dolayısıyla merkez yerleşimlerin, diğer yerleşimlerin üretimini denetim altına alması şeklinde bir dayatmanın gelişmediği düşünülebilir.

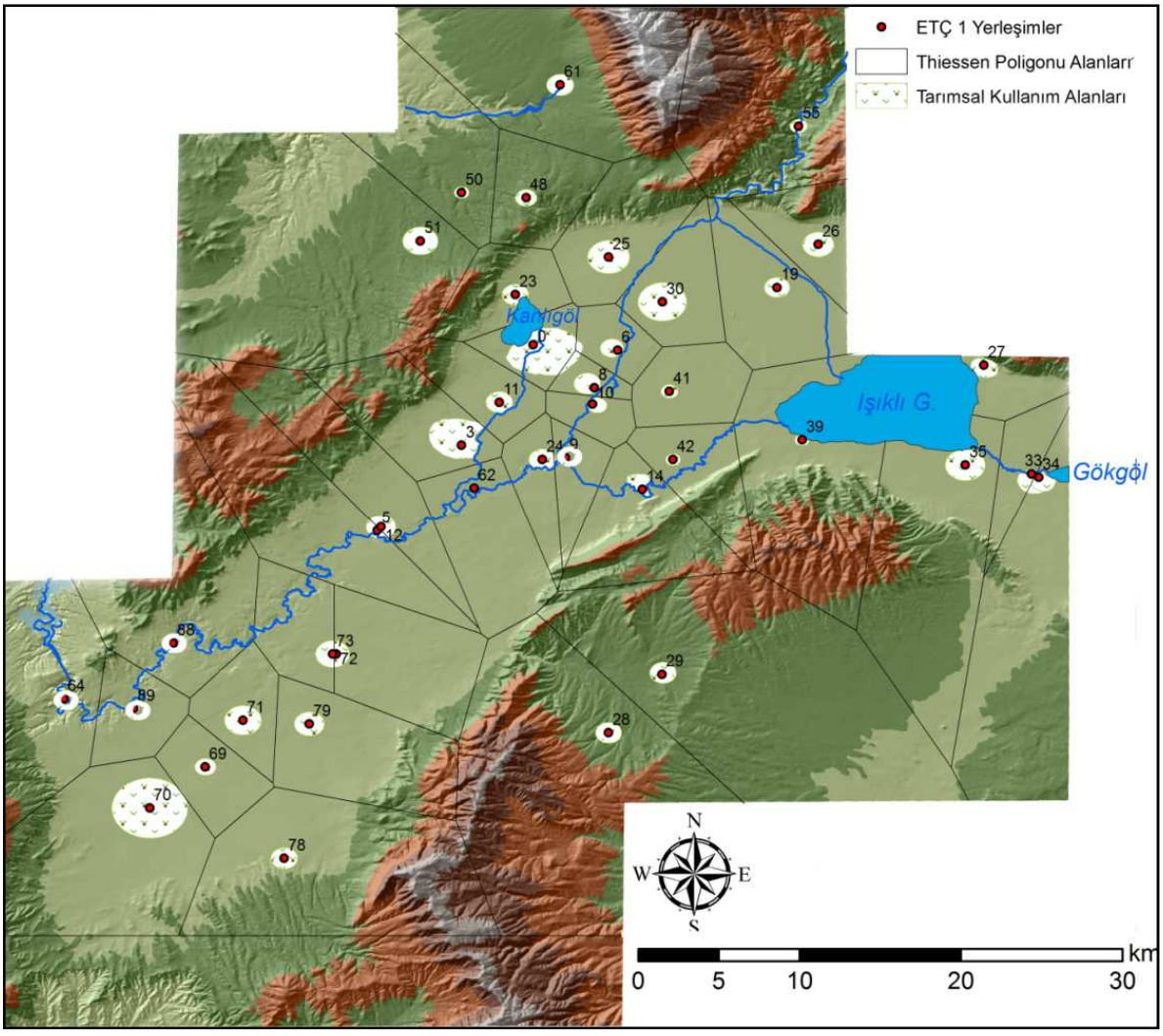

Fig. 206: Erken Tunç Çağ 1 Yerleşimlerinin Tarımsal Kullanım Alanları

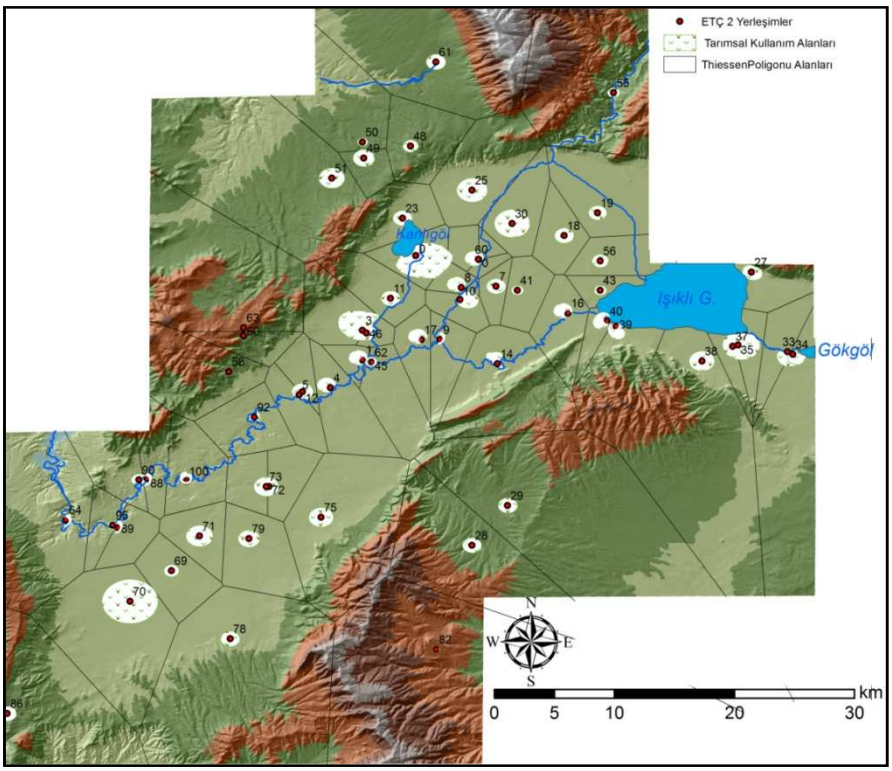

Fig. 207: Erken Tunç Çağ 2 Yerleşimlerinin Tarımsal Kullanım Alanları

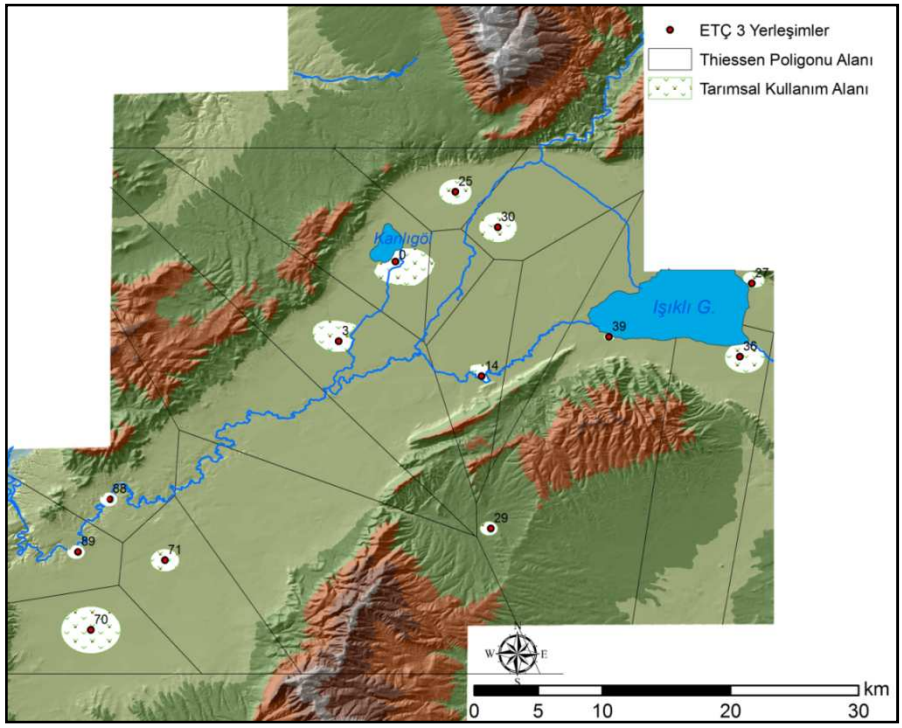

Fig. 208: Erken Tunç Çağ 3 Yerleşimlerinin Tarımsal Kullanım Alanları

IV.2.3. Anahtar Kazılar ve Yüzey Araştırmaları Verileri Işığında Kültürel, Sosyal ve Ekonomik Süreç

Yukarı Menderes Havzası'nda gerçekleştirdiğimiz yüzey araştırmasında tespit edilen Erken Tunç Çağ keramikleri her üç evrenin kendi özgün özellikleri çerçevesinde, havzanın hem ova hem de dağlık ve plato kesimindeki yerleşimlerde aynı tipte kap formları ve mal grupları ile türdeş bir materyal kültürün olduğunu ortaya koymuştur. Bölgenin anahtar yerleşimlerini temsil eden Beycesultan Höyük, Kusura Höyük ve Aphrodisias'ın arkeolojik tabakaları içerisinden de tanımlanan bu kültürün, özgün özelliklerini son derece geniş bir alanda koruduğu görülmektedir. Özellikle Erken Tunç 2 sürecinde kuzeyde Eskişehir Ovası'na, doğuda Konya Ovası'na kadar, kuzeybatıda Afyon'un tamamını ve Kütahya'nın bir kısmını içine alacak alanda bu kültürün etkisini görmek mümkündür. Güney tarafta Göller Yöresi ile birçok ortak öğeye sahip olduğu, batıda ise Çine Ovası'nı içine alacak bir alanda aynı tipte materyal kültürünün olduğu tespit edilmiştir. Öte yandan Milet ve Iasos gibi havzanın kıyısında daha çok Troya Kültürü etkili bir oluşumun olduğu söylenebilir.

Efe, bu keramik geleneğindeki türdeşliğin aynı zamanda bölgedeki mevcut siyasi oluşum ile ilişkilendirilebileceğini önermektedir. Bu siyasi oluşumu sınıfsal farklılıkların henüz belirginleşmediği feodal bir siyasi yapı olarak tanımlar.[700] Kuşkusuz yalnızca Yukarı Menderes Havzası'nda değil Batı Anadolu'nun çeşitli coğrafi bölgelerinde görülen keramik kültür alanları, bölgedeki kültürel uyum derecesinin yüksek olduğunu göstermektedir. Öte yandan bu durumun içinde bulundukları bölgenin tamamını kontrol eden siyasi oluşumlar ile özdeşleştirilmesi bugünkü arkeolojik veriler ile güçtür. Çünkü söz konusu bölgeler, son derece geniş sahalara yayılan makro ölçekte alanlardır ve her bir bölgedeki ekonomik ve siyasal erkin bir merkezde toplandığı varsayıldığında, feodal yapılanmanın ötesinde, daha güçlü bir siyasal örgütlenmeyi gerekli kılar. Kanımızca vurgulanması gereken nokta, Erken Tunç Çağ 1 ve akabinde Erken Tunç Çağ 2 süresince, belli coğrafi alanların ekonomik anlamda çekim bölgesi olduğu ve bu sahaların yerleşim için tercih edilen alanlara dönüştüğüdür. Kültürel anlamda türdeşlik, böyle bir yapılanmada, yerleşimler arasındaki

[700] Efe 2004: 19.

bilgi paylaşımı ve iletişimin son derece yoğun olduğu anlamına gelmektedir ki bu durumun çoğu zaman tek bir merkezde toplanmış bir siyasi yapılanmayı doğrudan işaret etmesi beklenmemelidir.

Yukarı Menderes Havzası'ndan elde ettiğimiz analiz sonuçları, Erken Tunç Çağ 1 ve 2 süresinde gitgide artan nüfus ile bölgenin yukarıda bahsettiğimiz gibi bir çekim alanı olduğunu kanıtlamaktadır. Geç Kalkolitik Çağdan sonraki süreçte yerleşimlerin bazılarının bünyesindeki nüfuslarının iki ila üç katı büyüme kat etmesi bu yerleşimlerin kendi alanları içindeki yerleşim sistemlerinde merkezi yerleşimlere dönüştüğünü işaret etmektedir. Bununla beraber boyut dizilimi dağılımı ve erim alanı analizleri bu yerleşimlerin siyasi anlamda bölgenin bütününü kontrol eden bir güç olmadığı yönünde sonuçlar ortaya koymaktadır. Analizler, Çivril Ovası'nda (Alan A) eş zamanlı gelişen birden fazla merkezin kendi nüfuslarını besleyebilecek düzeyde tarımsal alanı olduğu ve çevrelerindeki küçük boyutlu yerleşimleri ekonomik olarak kendilerine bağlı kılan bir vergilendirme sistemine sahip olmadığı yönünde sonuçlar sunmuştur. Her ne kadar Baklan Ovası'ndaki (Alan C) Kepir Höyük'te tek merkezle temsil edilen birbirine bağımlı bir yerleşim sisteminin olduğu sonucu elde edilse de, bölgedeki yerleşim sayısının azlığı ve yerleşimin erim alanı sınırına giren küçük boyutlu yerleşimin olmaması, bu alanda da bölgesel çaptan ziyade yerleşim içinde iyi örgütlenmiş bir oluşumun olduğunu işaret etmektedir. Daha önce de belirttiğimiz gibi, kanımızca Yukarı Menderes Havzası'nın bünyesindeki nüfusun tamamını besleyebilecek verimliliğe sahip olması belki de siyasi örgütlenmenin görece esnek yapısının temel nedenlerinden biri olmuştur. Kuşkusuz burada gelenek, etnik birliktelik gibi unsurların etkisinin göz ardı edilmemesi gereklidir. Bu aşamada sorgulanması gereken şey, yukarıda bahsettiğimiz merkez yerleşimlerin yerleşim içi örgütlenmesinin doğası ve sistem içinde ön plana çıkmasının nedenleridir. Bu soruların cevaplanmasında yerleşim analizlerinden elde verilerin ötesinde arkeolojik kazılardan edinilebilecek detaylı kanıtların değerlendirilmesi gereklidir.

Gerek materyal kültürden gerekse yerleşim sisteminden elde edilen veriler, söz konusu oluşumun Erken Tunç Çağ 3 sürecinde kırıldığı ve yeni bir yapılanma sürecine girildiğini göstermektedir. Yerleşim sisteminde önceki sürecin merkez yerleşimlerin

varlığını devam ettirdiği ve belki de çevredeki nüfusun bir kısmının merkezlere çekildiği düşünülebilir. Daha önce de belirttiğimiz gibi anahtar kazılarda görülen yangın tabakaları ile arkeolojik olarak da tanımlanan güvensiz ortam, belki de bölgede yeni bir oluşumu tetiklemiş ve bir önceki süreçten daha örgütlü bir yapıyı doğurmuş olabilir. Bu konuya ilişkin bazı varsayımlara arkeolojik kazılardan elde edilen veriler sınırlı çapta da olsa katkı sağlamaktadır.

Mimari yapılanma ve yerleşim içi örgütlenmeye ilişkin arkeolojik veriler

Yukarı Menderes Havzası'nda yaptığımız yerleşim analizlerinin sonucunda Erken Tunç Çağ'ın üç evresi boyunca merkezi karakterini koruyan yerleşimlerden biri olduğu anlaşılan Beycesultan Höyük'te yapılan arkeolojik kazılardan elde edilen bulgular sınırlı çapta da olsa sosyal örgütlenme düzeyine yönelik bazı öngörüleri sunmaktadır. Yerleşimin Erken Tunç Çağ 1 sürecinde, üzerinde kule ya da payanda olabilecek eklemelerin tespit edildiği bir "savunma duvarı" ile çevrelendiği belirtilmiştir (Fig. 115).[701] Öte yandan sur duvarı olarak nitelendirilen bu duvarın Karataş-Semayük örneğindeki gibi höyüğün merkezindeki yapıları çevreleyen bir kuşatma duvarı mı (Fig. 122) olduğu yoksa Bademağacı (Fig. 149) ya da Kaklık (Fig. 112) örneğindeki gibi yerleşimdeki iskânın tamamını mı kapsadığı belirsizdir. Bu sur duvarının içerisinde kalan yapılara ilişkin son derece sınırlı arkeolojik bulgular olmasına karşın yapıların sonraki tabakalarda uzun bir süre varlığını sürdüren megaron planlı konutlara benzer plana sahip olduğu düşünülebilir. Özellikle XVII. tabakadan itibaren saptanan iyi korunmuş yapı toplulukları içerisinden tespit edilen özel nitelikli buluntular, bahsedilen kuşatma duvarının höyüğün merkezindeki seçkin yapılarını çevrelemesi olasılığını güçlendirmektedir. Mellaart sur duvarı içinde kalan bu yapıların Erken Tunç Çağ 1'in son süreci olan XVII. tabakadan itibaren ilk örneklerinin görüldüğü ve Erken Tunç Çağ 2'nin ilk üç tabakası boyunca (XVI-XIV) gelişerek devam eden dini yapılar olduğunu öngörmektedir.[702] Özellikle XIV. tabakadan itibaren bu yapıların dini yapı kompleksine dönüştüğünü ifade etmektedir. Melaart'ın bu görüşünün temel nedeni, boynuz biçimli eklentilere sahip olan altar ve stellerden oluşan mimari unsurlar ve bu alanlarda tespit edilen çok sayıda idol ve özel nitelikli çanak çömleklerdir. Öte yandan bu yapıların

[701] Lloyd ve Mellaart 1962: 27.
[702] Lloyd ve Mellaart 1962: 29-30.

tamamen dinsel işlevde olduğu şüphelidir. Bahsedilen yapıların her birinin planı incelendiğinde, tek bir yapıya ait olmadığı ve çok odalı bir yapı kompleksinin bir parçasını temsil ettiği açık bir şekilde anlaşılmaktadır (Fig. 125, 129, 133). Aynı zamanda sunağın bulunduğu mekânların dışındaki diğer odalarda seki, ocak, depolama alanları gibi çok sayıda domestik işlevde eşyaların tespit edildiği gözlenmektedir. Bu yapıların bazıları kazıcıları tarafından rahip odası olarak yorumlanmıştır. Ancak kanımızca, Beycesultan yerleşiminin "kutsal yapı" olarak yorumlanan bu mimarisinin, içerisinde kutsal alanı da barındıran ve belki de seçkin kişilerin yaşadığı büyük bir yapı kompleksine ait olmalıdır. Zira nispeten daha geniş bir alanda kazısı gerçekleştirilen XIV. tabakada bu mimarinin devam ettiği açık bir şekilde görülmektedir (Fig. 133). Gerçekte bu tarz yapıların ilkel örnekleri Geç Kalkolitik Dönem'de Kuruçay Höyük'te görülmektedir. Daha önce de bahsettiğimiz gibi, Kuruçay Höyüğün 6. ve 3. tabakasında stelli ocaklar ile seçkin yapılarının bir arada bulunduğu yapılar tespit edilmişti. Bu geleneğin en azından Erken Tunç Çağ süresince sürdüğü hatta Orta ve Geç Tunç Çağ'da da daha gelişmiş örnekleri ile devam ettiği varsayılabilir. Seçkin yapıları ile organik bağ içerisinde inşa edilen kutsal alanların olması birkaç şekilde yorumlanabilir; ya buradaki seçkin sınıf aynı zamanda dini seremoniler ile ilişkili rolü de üstlenmiştir ya da Erken Tunç Çağ sürecinde de yaşam alanları ile iç içe geçmiş kutsal alan geleneği devam etmektedir. Söz konusu yapının yaşayanlarının zengin olmasına koşut biçimde kutsal alanın daha gösterişli biçimde yapılmış olabilir. Her ne olursa olsun seçkin sınıf ile kutsal alanların eşzamanlı birlikteliği dikkati çeken bir konudur. Gerek mimarisi gerekse mekân içi tasarımları nedeni ile bu yapı komplekslerinin birbiri ile akrabalık ilişkisi olan geniş aileler tarafından iskân edildiği düşünülebilir.

Beycesultan Höyüğün Erken Tunç Çağ 3 sürecinin mimari yapılanmasının son derece düzgün bir plana sahip megaron planlı mekânlardan oluşan yapı kompleksleri ile temsil edilmektedir (Fig. 156, 160). Yoğun günlük yaşam faaliyetlerinin yürütüldüğü mekânlar eş zamanlı inşa edildiğini gösteren ortak duvarlara sahiptir. İki ayrı mekânın ortasında konumlanmış olan ve mutfak olarak tanımlanan mekânın varlığı, burasının en azından iki aile tarafından ortak kullanıldığına işaret etmektedir. Bu yapı kompleksinin olasılıkla önceki süreçte olduğu gibi birbiri ile yakın ilişkili akraba bireylerin yaşam alanı olduğu düşünülebilir.

Erken Tunç Çağ 2 sürecinde Kusura Höyük'te mimari yapılanma ve yerleşim içi örgütlenmeye ilişkin veriler daha çok yerleşimde Beycesultan Höyük ile benzer şekilde yapı topluluklarından oluşan bir iskân modelinin olduğunu göstermektedir (Fig. 143). Bir sokağın iki kenarında konumlanmış ortak duvarlı olan her bir yapı topluluğunun eş zamanlı tasarlanıp inşa edildiği açıktır. Öte yandan söz konusu yapı toplulukları arasında standart bir plandan bahsetmek mümkün değildir. Batı tarafta yer alan yapılar dörtgen şekilli 20 metrekareden 25 metrekareye değişen boyutta iç kullanıma sahip tek odalı mekânlardan oluşurken, doğu taraftakiler yamuk ya da dörtgen şekilli iki veya üç odalı mekânlardan oluşmaktadır. Her iki gruptaki yapıların içinde fırın, depolama alanı, ocak ya da platform gibi günlük yaşam aktiviteleri ile ilişkilendirilebilecek mimari unsurlar saptanmıştır. Gerek inşa tekniği gerekse mekân içi buluntuları açısından diğerlerinden farklı özellikteki mekânın yapının dinsel işlevli olduğu düşünülmektedir. Bu mekânlardan ilki batı taraftaki yapı topluluğundan 7 numaralı mekândır (Fig. 143). Söz konusu mekân diğerlerinden farklı olarak payandalı olarak inşa edilmiş ve batı duvarında bir niş ve hemen önünde de bir platform tespit edilmiştir. Aynı zamanda mekanda çok sayıda idol bulunmuştur. 8 numaralı oda olarak adlandırılan doğu yapı topluluğuna bağlı mekânda ise, Alişar ve Tarsus'taki benzer örnekleri gözetilerek kazıcısı tarafından altar olarak yorumlanan silindirik bir mimari yapı ortaya çıkarılmıştır.[703] Bu yapının da içerisinden iyi nitelikli kaplar, idol ve bir mühür tespit edilmiştir. Her ne kadar mimari olarak çok daha ilkel olsa da domestik yapılar ile kutsal alan birlikteliği Beycesultan Höyük ile benzer olması bahsedilmeye değerdir.

Aphrodisias'ta ise yalnızca Erken Tunç Çağ 3 sürecine ait olan II numaralı kompleks yerleşimin mimari yapılanmasına ilişkin bir takım veriler sunmaktadır. Bir kısmının ortaya çıkarıldığı çok odalı olarak tasarlanmış olan yapının içerisinden tespit edilen buluntular, mekânlarda günlük yaşama ilişkin aktivitelerin yoğun biçimde yürütüldüğünü ortaya koymaktadır (Fig. 166). Aynı zamanda mekânın bir alanının yalnızca depolamaya ayrıldığı tespit edilmiştir. (1 numaralı mekân).[704] Bu bağlamda mekânların iç düzenlemesi ve kullanım alanının her biri, günlük alışılagelen işlerin gerçekleştirildiği çekirdek bir birim olarak karşımıza çıkar.

[703] Lamb 1956: 87-88, Yakar 1968: 111-112.
[704] Joukowsky 1986: 92; Greaves 2008: 256.

Ele aldığımız yakın çevredeki Karataş-Semayük ve Bademağacı yerleşimlerinde tespit edilen mimari yapılarda da sosyal farklılaşmaya işaret edebilecek bazı veriler elde edilmiştir. Karataş-Semayük'teki Merkezi Yapı 77,4 metrekarelik iç kullanım alanı, inşa tekniği ve etrafının bir duvar ile kuşatılarak dışarıdaki yapılardan yalıtılmış görünümü ile yerleşimdeki sıradan konutlardan farklılaşmaktadır (Fig. 152). İki katlı olduğu düşünülen yapının alt katının depolamaya ayrıldığı üst katının yaşam alanı olarak kullanıldığı düşünülmektedir. Bu bağlamda yapı ortak bir depo alanından çok yerleşimin yöneticisinin ikametgâhı olarak yorumlanmıştır.[705] Söz konusu yapıdan tespit edilen ağırşaklar[706] ve ince yapım gösteren keramikler ve mühürler bu işlevini doğrulamaktadır. Bir kısmı tespit edilen ve merkezi yapının etrafını çevrelediği düşünülen standart planlı evlerin merkezi evde oturanlara hizmet eden kişilerin oturdukları konutlar olduğu düşünülmektedir.[707] 24 metrekarelik iç kullanıma sahip bu yapıların her birinde bir ocak ve depolama çömlekleri ve mutfak kapları bulunmaktadır. Gerek boyutu gerekse iç tasarımı açısından çekirdek ailenin yaşamına uygun özelliktedir. Hem merkezi yapı hem de etrafını çeviren evlerin mimarisi yapıların önceden tasarlanarak eş zamanlı inşa edildiğini göstermektedir. Söz konusu merkezi yapının Erken Tunç Çağın tüm evreleri süresince devam ettiği öngörülmektedir. Merkezi Yapı'yı çevreleyen yerleşimdeki mimari kalıntılar ise, Erken Tunç Çağ 2 sürecinde yerleşimin boyutunun büyüdüğünü ortaya koymuştur. Bu alanda iyi korunmuş durumda olan V.ve VI. Tabaka yapılarının megaron planlı ve birbirinden bağımsız olarak tasarlandığı görülmektedir. 20 metrekareden 70 metrekareye değişen boyutta iç kullanım alanına sahip yapıların 3 ila 10 kişiyi barındırdığı düşünülmektedir.[708] Söz konusu yapıların bazılarında ocak ya da fırın gibi mimari unsurlar korunmuştur. Genel olarak değerlendirildiğinde değişik büyüklükte ailelerin yaşamına uygun olarak tasarlanmış yapıların her birinin aynı zamanda günlük yaşam faaliyetlerinin yürütüldüğü çekirdek birim olduğu düşünülebilir. Bu yapılar arasında diğerlerine oranla daha büyük depolama çömleklerinin geçtiği ve yine çok sayıda ağırşak ve ağırlık, öğütme taşı ve

[705] Eslick 1988: 34-36.
[706] Karataş Semayük yerleşiminin yoğun buluntu grubu olan ağırşakların buluntu konteksine ilişkin detaylı bilgi için bakınız Cannon 2010.
[707] Eslick 1988: 34; Yakar 2007: 313.
[708] Warner 1994: 176, Chart 5.

işlenmiş çakmaktaşı çekirdeğinden ötürü içerisinde daha yoğun üretim yapıldığı bir yapı tespit edilmiştir.[709] Werner içerisinden bir kurşun mührün de bulunduğu bu yapının, belki de yerleşimcilerin tamamı için ortak kullanılan depo işlevine sahip olduğu öne sürmüştür.[710] Öte yandan Karataş-Semayük'ün yamaç yerleşimlerinde her evde bireysel depolama ve üretim faaliyetlerinin yürütüldüğü gözetildiğinde söz konusu yapıların müşterek depolama alanı olmaktan ziyade, topluluk içinde daha zengin bir aileye ait olduğu düşünülebilir.

Aynı zamanda yerleşimde tespit edilen ve şölen yeri olarak düşünülen bazı alanlar saptanmış ve bu alanların merkezi yapıda yaşayanlar ile dışarıdaki topluluğu bütünleştirici ortak etkinlikler olarak hizmet vermiş olabileceği önerilmiştir.[711] Karataş-Semayük'te merkezi yapı ya da etrafındaki konutlarda dinsel yapı ile ilişkilendirilebilecek herhangi bir mimarinin tespit edilmediğinin de özellikle vurgulandığı belirtilmelidir.[712]

Bademağacı Höyük'teki mimari yapılanma, bölgedeki Erken Tunç Çağ sürecindeki toplumsal örgütlenme biçimleri için iyi bir örnek teşkil edebilecek bir model sunmaktadır. Daha önce de belirttiğimiz gibi, yerleşim en dış halkada taş döşeme ve sura dayanan ortak duvarlı megaron planlı yapılar ve merkezi kesimdeki bir yapı kompleksinden oluşmaktadır (Fig. 149). Aynı zamanda yerleşimin güney kısmında birbirine dar kenardan birleşmiş oda dizilerinden oluşan bir yapı kompleksi daha bulunmaktadır.[713] 80 metrekareden 130 metrekareye değişen boyutta iç kullanım alanına sahip dış halkadaki yapılar belli bir ön planlama ve müşterek çabayı gerekli kılan bir tasarıma sahiptir. Bu yerleşim tarzı, aynı zamanda yerleşim alanını sınırlandırmasından ötürü topluluğun mevcut ve ileriye dönük nüfusunu öngörmeyi zorunlu hale getirmektedir. Her ne kadar mekân içi buluntularına ilişkin detaylı bilgimiz olmasa da, yapıların sıradan konut olarak kullanıldığı belirtilmektedir.[714] Olasılıkla günlük aktiviteler her bir büyük boyutlu konutun sundurma kısmı ve belki de içinde yürütülmüş

[709] Mellink 1969: 328, Fig.29 a-b; Warner 1994: 102, 181.
[710] Warner 1994: 181.
[711] Warner 1994: 171.
[712] Warner 1994: 181.
[713] Duru ve Umurtak 2010: 264.
[714] Duru 31 ve 4 numaralı yapıların ölçülerinden ötürü, konut olarak kullanılmış megaronlara oranla biraz daha büyük ve gösterişli yapıldığını belirtmiştir (Duru 2008: 154, Res.135).

olmalıdır. Öte yandan yerleşimin güney kısmındaki yapı kompleksinin ortak kullanımla ilişkili bir yapı olma olasılığının da göz önünde tutulması gereklidir. Yerleşimin merkezi kısmında kazıcısı tarafından "saray" olarak tanımlanan çok odalı bir yapı kompleksi yerleşim içindeki sosyal farklılaşmaya işaret eden en çarpıcı bulgudur (Fig. 150). Yapılan çalışmalar sonucunda on yedi odası tespit edilen yapı kompleksinin bir odası (14 nolu oda) içinden çok sayıda tüm kabın bir arada tespit edildiği dışında[715] herhangi bir ayrıntıdan bahsedilmemektedir.

Geçim, Yerleşim İçi Üretim Etkinlikleri ve Uzmanlaşma

Erken Tunç Çağın tüm evrelerinde yerleşimlerde tarım ve hayvancılığa ilişkin yoğun faaliyetlerin yürütüldüğüne dair kanıtlar söz konusudur. Yukarı Menderes Havzası'nda yaptığımız yüzey araştırmasında da ova yerleşimleri dışında Erken Tunç Çağ 1 ve 2 evresinde daha çok hayvancılığa uygun geçim modeline sahip olabilecek tepe ve plato yerleşimleri saptanmıştır (Fig. 177-178). Aynı zamanda incelediğimiz yerleşimlerden Aphrodisias,[716] Karataş-Semayük[717] ve Kuruçay Höyük'ten[718] elde edilen analiz sonuçları, her üç yerleşimde de evcilleştirilmiş sığır, koyun ve keçinin en büyük grubu temsil ettiği, evcil ya da yabani domuz dışında çeşitli türde geyikler başta olmak üzere, yabani keçi ve kuş türlerinin av hayvanı olarak tüketildiği yönünde sonuçlar ortaya koymuştur. Ele aldığımız Erken Tunç Çağ yerleşimlerinin tamamında yoğun tarımsal ürün ile ilişkili faaliyetlere işaret edebilecek çok sayıda öğütme ve ezgi taşı gibi buluntuların yanı sıra hem kilden yapılmış hububat sandıkları, hem de büyük boy depolama çömlekleri ve silolar tespit edilmiştir.[719] Genel olarak değerlendirildiğinde bireysel depolama faaliyetlerinin yürütüldüğüne işaret edecek ölçekte, yerleşimlerin tamamında mekân içi depolamaya ilişkin veriler elde edilmiştir; Örneğin Erken Tunç Çağ 1 ve 2 sürecinde Beycesultan Höyük'te kutsal alanlar dâhil, hemen her mekânın içinde ev içi üretimi karşılayacak çapta küçük kil hububat sandıkları bulunmaktadır. Aynı şekilde Aphrodisias'ın Erken Tunç Çağ 3 yapılarında, eve bağlı ve

[715] Duru 2008: 151, Res 306.
[716] Crabtree ve Monge 1986: 180-190.
[717] Hesse ve Perkins 1974: 149-160; Warner 1994: 179.
[718] Deniz 1996: 87-88.
[719] Yalnızca Karataş-Semayük'ten elde edilen sınırlı sayıda tohumun analiz sonuçları, buğdayı verse de, kazıcıları buğdayın yanı sıra özellikle kil çukurlarda arpanın da depolandığını önermektedir (Warner 1994: 179).

yalnızca depolamaya ayrılmış bir mekân tespit edilirken, Karataş-Semayük'ün yamaç yerleşiminde ev içi depolama alanlarının yanı sıra olasılıkla birkaç hane tarafından ortak kullanılmış olabilecek büyük boy silolar tespit edilmiştir.

Bireysel depolamanın yanı sıra Karataş-Semayük, üretimden elde edilen artı ürünün merkezi bir yerde toplandığına ilişkin en açık kanıt sağlayan yerleşim niteliğindedir. Merkezi Yapı'nın alt katı, içerisinden belli bir miktarda hububatın saklanabilmesine uygun boyuttaki depo çukurları, yerleşim içi üretimi kontrol eden bir gücün olduğuna işaret edebilir. Nitekim Warner ve Eslick, merkezi yapıdaki depolama faaliyetlerini, topluluğun tüm üyelerine yönelik müşterek bir depo birimi olarak değerlendirmekten ziyade yalnızca seçkin grupla ilişkilendirme eğilimindedir.[720] Aynı zamanda Bademağacı Höyük'te de "Saray" olarak tanımlanan yapı kompleksinde tespit edilen iki depo odası bu bağlamda anlamlı olabilir. Söz konusu depolardan birine yakın bir yerde tespit edilen ve üzerinde tırnak baskıları yer alan kil disk biçimli nesneler, Umurtak tarafından "sayı tableti" olarak adlandırılmış ve çanak çömlek, ekin balyası, küçükbaş, büyükbaş hayvan ve hatta bazı alet ve gereçleri örneklendirilerek sayılabilir malların, hesabını tutma işlevinde olduğu önerilmiştir.[721]

Erken Tunç Çağ sürecinde tespit edilen çok sayıda metal, ağırşak, çanak çömlek ve statü nesneleri gibi buluntuların yoğunluğu, ince işçiliği ve teknolojisi söz konusu sürecin erken evrelerinden itibaren belli bir düzeyde uzmanlaşmanın olduğunu kanıtlamaktadır. Özellikle metal eserler üzerinde yapılan incelemeler, Erken Tunç Çağ ile birlikte Batı Anadolu madenciğinin kendine özgü karakterinin şekillenmeye başladığını ve belli bölgelerde yerel ekollerinin geliştiğini ortaya koymuştur. Bu ekollerin temsilcileri olan bölgesel okulların araştırma bölgemizin içinde yer aldığı Denizli, Afyon ve belki de Elmalı Ovası'nda, diğerinin ise sahil şeridi boyunca yer alan merkezler ve Kuzeybatı Anadolu'da (Troya ve çevresi) olduğu düşünülmektedir.[722] Zira Erken Tunç Çağda ele aldığımız kazılardan tespit edilen çok sayıda metal eser, metalürjideki gelişmeyi açık bir şekilde ortaya koymaktadır.

[720] Warner 1994: 178; Eslick 1988: 37.
[721] Umurtak 2009:3-4.
[722] Yakar 1985b: 184.

Beycesultan Höyük'te on tanesi Erken Tunç Çağ 1, yedi tanesi Erken Tunç Çağ 2 ve üç tanesi Erken Tunç Çağ 3'e ait olmak üzere toplam yirmi metal eser tespit edilmiştir.[723] Söz konusu buluntular üzerinde yapılan analizler, eselerin üretiminde arsenik içeren bakırın kullanıldığını ortaya koymaktadır.[724] Metal eserler arasında yassı baltalar, keskiler, delgiler, dikiş iğneleri, bıçaklar gibi günlük kullanıma yönelik olanlar dışında hançer ve süs iğneleri de bulunmaktadır.[725] Erken Tunç Çağ 2 eserlerine ait az sayıdaki analiz örneği yerleşimde metal ustalarının hançer ve olasılıkla diğer eserlerin üretimde saf ve düşük oranda arsenik içeren bakır kullandığını göstermiş,[726] Erken Tunç Çağ 3 sürecine tarihlenen X. tabakada tespit edilen ve ithal olduğu düşünülen az miktarda kalay-bronz alaşımlı buluntu dışında 2. Binyıl öncesinde bronzun kullanımına ilişkin herhangi bir veri elde edilmemiştir.[727]

Kusura Höyük'ün yerleşim alanında, ikisi Erken Tunç Çağ 1 (A tabakası), on ikisi Erken Tunç Çağ 2 (B tabakası), dördü Erken Tunç Çağ 3 (B-C Geçiş Tabakası) olmak üzere on dokuz metal eser tespit edilmiştir. Yerleşimin Erken Tunç Çağ 2 eserlerinden elde edilen analiz sonuçları, bir örneğin kurşun, bakır ve kalaydan,[728] iki örneğin kalay-bronzdan,[729] bir örneğin bakır, arsenik ve kalaydan [730], altı örneğin arsenikli bakırdan, kalanların ise saf bakırdan oluştuğunu ortaya koymuştur.[731]

Aphrodisias-Pekmeztepe'te yapılan kazılar, hem yerleşim hem de mezarlık alanında toplam on altı metal eserlerin varlığını ortaya koymuştur. Yerleşimden tespit edilen ve tamamı Erken Tunç Çağ 3 sürecine ait olan metal eserler arasında yassı balta,[732] bıçak,[733] olta kancası,[734] dikiş iğnesi[735] gibi günlük kullanıma yönelik eşyalar dışında bir mühür/düğme,[736] bir hayvan figürini[737] ve süs iğneleri[738] gibi buluntular da

[723] Stronach 1962: 283-290.
[724] Esin 1969: 148-178.
[725] Stronach 1962: 291-292.
[726] Esin 1969:128-30; de Jesus 1980:129-30; Yakar 1985b: 74
[727] Yakar 1985b: 74.
[728] Esin 1969:18039.
[729] Esin 1969: 18094, 18047.
[730] Esin 1969: 18043.
[731] Yakar 1985b: 74.
[732] Joukowsky 1986: 288, Fig. 431. 60, 432. 9.
[733] Joukowsky 1986: 588, Fig. 431. 59.
[734] Joukowsky 1986: 588, 250.3, Fig. 431. 62.
[735] Joukowsky 1986: 582: 278. 2, Fig. 420.5, 588, 250.1, Fig.. 431. 61.
[736] Joukowsky 1986: 613, 320. 4, Fig.446. 40.

yer almaktadır.[739] Yine aynı sürece ait bir pithos mezardan ise, altın boncuklar ve iki gümüş (?) bilezik ortaya çıkarılmıştır.[740]

Bademağacı Höyük'te tespit edilen Erken Tunç Çağ metal örnekleri ise, yassı baltalar, dikiş iğneleri, keskiler, hançerler, süs iğneleri, kulak tıkacı, bilezikler ve mühürlerden oluşmaktadır. Bakır ve tunçtan yapılmış olan eserler arasında en yoğun grubu iğneler oluşturmaktadır.[741] Bunlardan yassı balta üzerinde yapılan analiz sonucunda, eserin yapımında arsenikli bakır kullanıldığı tespit edilmiştir.[742] Yerleşimin tek altın buluntusu ise bir kulak tıkacıdır.[743]

Karataş-Semayük'ün yerleşim ve özellikle de mezarlık alanından tespit edilen metal eserler araştırma bölgesinin en yoğun grubunu oluşturmaktadır. Yerleşim alanında Erken Tunç Çağ 2 tabakalarından on sekiz, Erken Tunç Çağ 3'ten ise bir olmak üzere 19 metal eser bulunmuşken, Erken Tunç Çağ 2 mezarlık alanından toplam yedi yüz yirmi dokuz eser ortaya çıkarılmıştır. Her iki alanda da dikiş iğneleri, keskiler, bıçaklar, delgiler, ağırşaklar gibi günlük kullanıma ilişkin aletlerin yanı sıra baltalar, hançerler gibi silahlar ve iğneler, küpeler, yüzükler, bilezikler, kolyeler ve boncuklar, alınlıklar, kulak tıkaçları, amuletler gibi takılara da rastlanmıştır. Söz konusu eserlerden yerleşim alanında tespit edilenlerden üç tanesi üzerinde yapılan analiz sonucunda, eserlerin yapımında bakır-tunç alaşımı ve gümüş kullanıldığı tespit edilmiştir. Aynı zamanda özellikle bazı takıların yanı sıra kulak tıkaçlarında altının, mühür gibi bazı objelerde kurşunun kullanıldığı anlaşılmıştır.[744]

Araştırma bölgesi içinde görülen bu çok sayıda ve çeşitlilikte metal eserlerin yerleşimlerdeki üretimlerine ilişkin veriler son derece sınırlıdır. Kuşkusuz bu durum için özellikle maden üretim miktarının artması ile birlikte metal elde etme işlemlerinin yatakların yakınındaki alanlarda yapılmaya başlanmış olması ve yerleşimlere sadece

---

[737] Joukowsky 1986: 600: 5.15.
[738] Joukowsky 1986: 597: 246. 4, Fig.432. 7; 603: Fig. 436.56, 366. 1, Fig.436. 57, 613: 320. 1, Fig. 446. 41, 288, Fig. 274.1.
[739] Joukowsky 1986: 288-289,; Fig. 368, 372. 2.
[740] Joukowsky 1986: 289, Fig. 368.2, 372. 2.
[741] Duru 2008: 176, Res. 351.
[742] Duru 1997: 793.
[743] Duru 2008: 177, Res. 354.
[744] Karataş-Semayük'te tespit edilen metal eserlere ilişkin detaylı bilgi için bakınız Bordaz 1978.

külçe halinde metallerin getirilmesinin de göz önüne alınmalıdır. Beycesultan'da Erken Tunç Çağ 3 dönemi tabakasında tespit edilen üfleç, Aphrodisias'taki kalıp en azından metal eserlerin yerleşim içindeki üretim aşamasına ilişkin bazı kanıtları sunmaktadır.

Maden işçiliğinin gelişimi uzmanlaşmanın yanı sıra karmaşık sosyal örgütlenme ile koşut maden yatakları ve madeni eser ticareti açısından gerekli olan koşulların sağlanması gibi unsurları da bünyesinde barındırmaktadır. Yukarı Menderes Havzası'na en yakın bakır yatakları arsenikle zenginleştirilmiş bakır içermektedir (Örneğin, Denizli-Derbent). Beycesultan'daki analiz sonuçları da arsenikli bakır kullanımını işaret ettiğinden söz konusu yatağın metal üretiminde kullanılmış olması muhtemeldir. Afyon Bakırlı'daki Kızılca yatakları ya da Emirdağ'daki Bayatköy[745] bakır madenleri özellikle Kusura Höyük metal eserlerinin hammaddelerinin temin edildiği yataklar olabilir.[746] Bordaz, Karataş-Semayük'teki bakır alaşımlı eserlerin hammaddesinin Kıbrıs'tan sağlanmış olabileceğini önerse de,[747] Güneybatı Anadolu'nun yeterli derecede bakır, gümüş ve altın yataklarına sahip olması,[748] kendi bölgesi içindeki kaynaklardan yararlanılmış olmasını daha muhtemel kılmaktadır.

Yukarı Menderes Havzası'nda yaptığımız yüzey araştırmasının yanı sıra kazısı yapılan yerleşimlerin tamamında, önceki süreçlere oranla çok sayıda ve çeşitli tipte görülen ağırşak ve ağırlıklar, dokumacılığın hane içi üretim miktarının ötesinde bir yoğunluğa sahip olduğunu işaret etmektedir.[749] Karataş-Semayük'te, gerek merkezi yapının bulunduğu alanda gerekse etrafını çevreleyen konutlarda tespit edilen buluntular arasında en yoğun gruplardan birinin ağırşak ve dokuma ağırlıkları olduğu tespit edilmiştir.[750] Bu durum uzman üretim olduğu düşünülen dokumacılığın merkezi yapıda yaşayan seçkin gruba bağlı zanaatçılar tarafından yapıldığı şeklinde yorumlanmıştır.[751] Ağırşak ve ağırlıkların sıradan konutlar içerisinde de yoğun olarak tespit edildiği gözetildiğinde, dokumacılığın hane içi üretimin yanında aynı zamanda seçkin grup için

[745] MTA 1972:91.
[746] Yakar 1985b: 75.
[747] Bordaz 1978:297.
[748] Sommer 1953: 350-352.
[749] Beycesultan örnekleri için bkz. Lloyd ve Mellaart 1962: 277-278, Fig. 5-6; Kusura örnekleri için bkz. Lamb 1938: Fig. 12-14; Lamb 1939: Fig.20.
[750] Cannon 2010: 46.
[751] Cannon 2010: 46.

uzmanlaşmış üretim olabileceğini göstermesi açısından önemlidir. Uzmanlaşmanın yanı sıra dokumacılık faaliyetlerinin artışının ağırlıklı olarak hayvancılıkla uğraşan kırsal yerleşimler ile merkez yerleşimler arasındaki entegrasyon derecesini de arttırdığı öngörülmektedir.[752] Kanımızca Erken Tunç Çağ 1 ve özellikle Erken Tunç Çağ 2 sürecinde Yukarı Menderes Havzası'nda görülen tepe ve plato yerleşimlerinin ovadaki merkez yerleşimler ile olan ilişkisi bu bağlam içinde de değerlendirilebilir.

Keramik yapımında uzmanlaşmanın olup olmadığı konusunda açık kanıtlar olmamakla birlikte özellikle bazı mal gruplarında ön plana çıkan ince işçilik ve yapım teknolojisi belli bir düzeyde uzman üretimin varlığını işaret edebilir. Yukarı Menderes Havzası'nda görülen yerleşimlerdeki standart yapım bu konudaki varsayımı destekler niteliktedir. Werner, Karataş-Semayük'te en azından gömüler için kullanılan büyük pithosların uzman üretimi olduğunu vurgulanmıştır.[753] Erken Tunç Çağ 3 sürecinde ele alınan yerleşimlerin tamamında keramik yapımında çömlekçi çarkının, Batı Anadolu'nun diğer yerleşimleri ile eş zamanlı kullanılmaya başladığı anlaşılmaktadır.[754] Daha önce de bahsettiğimiz gibi Mellink ve Efe, Batı Anadolu'da çarkın kullanımının özellikle Tarsus örneği gözetilerek Kilikya ile olan ticari ve dolayısıyla kültürel ilişkilerden kaynaklı olarak geliştiğini varsaymaktadır.[755] Yukarı Menderes Havzası'nın bu ticari ilişkiler ile olan bağlantısı konusunda maalesef son derece sınırlı veriler bulunmaktadır. Örneğin Küllüoba'da ithal olarak değerlendirilen Beycesultan keramik örnekleri bulunmaktadır.[756] Aynı şekilde Mellaart tarafından Beycesultan Höyük'te ithal olduğu düşünülen dephas, tankart ve çark yapımı tabak örnekleri ise XIIIa tabakasında Erken Tunç Çağ 2 sonu/Erken Tunç Çağ 3 sürecinde görülmektedir.[757] Bulunduğu konum itibariyle havzanın doğal geçit ve kıyı ile iç kesimi bağlayan güzergâh üzerinde yer alması doğrudan ya da dolaylı olarak mevcut ticari dolaşımın içinde olmasını gerektirmekle birlikte mevcut arkeolojik veriler şimdilik bu durumu doğrular yeterlilikte değildir.

[752] McCorriston 1997: 517.
[753] Warner 1994: 181.
[754] Bakınız Bölüm V.1: 236.
[755] Bakınız Bölüm V.1: 236.
[756] Sarı 2004: 46.
[757] Lloyd ve Mellaart 1962: 179.

Her ne kadar Erken Tunç Çağ'da yukarıda bahsettiğimiz bazı üretim dallarında uzmanlaşmanın olduğu öngörülse de, ele aldığımız yerleşimlerde bugüne kadar gerçekleştirilen kazılarda, atölye ya da yalnızca üretime ayrılmış bir mekân tespit edilmemiştir. Aphrodisias'ta II numaralı yapı kompleksi içinde belli bir alanın (2 numaralı oda) ağırşak, dokuma ağırlığı, çakmaktaşı ve obsidyen alet üretiminin yapıldığı işlik olarak kullanıldığı varsayılsa da[758] yapının depolama alanı hariç diğer odalarında da (3 ve 4 numaralı odalar) değişik orada aynı türden buluntulara rastlanması bu öneriyi geçersiz kılmaktadır.[759] Bu durum en azından ev içi üretim faaliyetlerin bu süreçte de yoğun olarak devam ettiğini göstermektedir.

Son olarak ele alınan yerleşimlerin hem höyük hem de mezarlık alanlarında Erken Tunç Çağ sürecinin erken evrelerinden itibaren statü nesnesi olarak yorumlanan takılar, silahlar, mühürler gibi birçok kişisel buluntunun tespit edildiği belirtilmelidir. Bunlar arasında mühürler son derece yaygın bir grubu oluşturmaktadır. Beycesultan,[760] Kusura,[761] Aphrodisias,[762] Karataş-Semayük[763] ve Bademağacı Höyük'te,[764] taş, kil ve metalden yapılmış olan çok sayıda baskı mühür örneğine rastlanmıştır. Üzerinde daha çok linear çizgiler, spiral ve nokta şekilli motifler bulunan mühürlerin baskı örnekleri ise son derece nadirdir. Özellikle Bademağacı'nda hem "saray" olarak adlandırılan merkezi yapıda hem de geri kalan yerleşimin farklı yerlerinde yetmişi aşkın mühür tespit edilmiştir. Mühürlerin sayıca çok oluşu yalnızca seçkin sınıfla sınırlı olmaktan ziyade, yerleşim içindeki topluluğun tamamı tarafından kullanım görmüş bir buluntu olduğunu düşündürmektedir. Bu açıdan bakıldığında belki de her hanenin kişisel mülkiyetini temsil eden kendine ait bir mührü bulunmaktaydı. Nitekim Bademağacı'nda yer alan sıradan konutlar içinde yürütülen faaliyetler gözetilerek her hanenin kendi temel üretimini yapan çekirdek bir birim olarak tanımlanabileceği bu varsayımı desteklemektedir. Böyle bir tabloda, mühürlerin hammaddesi, bulunduğu yer ile bağlamı ve baskı motiflerinin diğerlerine göre farklılık göstermesi gibi nitelikler,

[758] Greaves 2008: 256-257, FIG.3.
[759] Greaves 2008: FIG.4-6.
[760] Mellaart ve Lloyd 1962: 275, Fig. 4: 7-8.
[761] Lamb 1937: 30, Fig.12; Lamb 1938: 252, Fig.18.
[762] Joukowsky 1986: 383, Fig. 318.
[763] Warner 1994: 204; Mellink 1969: 328, Fig. 29; Mellink 1967: 262; Mellink 1970: 250, Fig. 23b.
[764] Duru 2008: 171-174; Umurtak 2002: 159-163; Umurtak 2009: 3.

yerleşim içindeki topluluğun sosyal farklılaşması açısından daha belirleyici özellikler olarak ön plana çıkmaktadır. Örneğin Bademağacı Höyük'te kilden yapılmış iki damga mühür, şekil ve baskı alanındaki motifler açısından diğer pişmiş toprak mühürlerden farklılık göstermektedir. Her iki mührün de baskı alanındaki motifler diğerlerinden daha karmaşık bir stilde işlenmiş dikey çizgi ve noktalardan oluşmaktadır.[765] Aynı şekilde yalnızca buluntular ile tanımlanan Erken Tunç Çağ 3 sürecine tarihlenen bir kurşun mühür bu açıdan ön plana çıkmaktadır.[766] Karataş-Semayük'te ise, kurşundan yapılmış tek metal mührün, içerisinde diğerlerine oranla daha çok üretim ve depolamanın yapılmasından ötürü diğerlerinden farklılaşan bir yapıdan tespit edilmesi anlamlıdır.

Aphrodisias'ta tespit edilen üç mühürden bir tanesi yine yoğun depolama ve üretim yapılan Erken Tunç Çağ 3a sürecine tarihlenen II numaralı yapı kompleksinden,[767] diğeri ise boyutu ve düzgün mimarisi ile ön plana çıkan Erken Tunç Çağ 3b'ye ait I numaralı yapı kompleksinden tespit edilmiştir.[768] Son derece dar alanda kazılmasına rağmen yedi damga mührün tespit edildiği Kusura Höyük'te ise Erken Tunç Çağ 2 sürecinde biri kutsal işlevli olduğu düşünülen 8 numaralı mekân, ikisi ise 3 numaralı mekândan olmak üzere olan üç kil mühür bulunmuştur.[769] Diğer mühürlerin ise tam olarak nerede bulunduğu belirtilmemiştir. Aynı şekilde Beycesultan Höyük'ün Erken Tunç Çağ 1 ve 2 sürecine tarihlenen (XVIII ve XIV. tabakalar) tabakalarda tespit edilen iki taş damga mührün buluntu yeri konusunda bilgi verilmemiştir.[770]

Mezar buluntuları

Erken Tunç Çağ sürecinde Beycesultan Höyük'ün mezarlık alanı ile ilgili herhangi bir yer saptanamamıştır.[771] Yerleşim içinde tespit edilen sınırlı sayıda çocuğa ait olan çömlek gömüler ise, dönemin ölü gömme geleneğinde Geç Kalkolitik Çağ'dan

[765] Duru 2008: 174, Res. 346,347.
[766] Umurtak 2002:159-163.
[767] Joukowsky 1986: 383, Fig. 318:4.
[768] Joukowsky 1986: 383, Fig. 318:6.
[769] Lamb 1937: 30, Fig.12; Lamb 1938: 252, Fig.18.
[770] Mellaart ve Lloyd 1962: 275, Fig. 4: 7-8.
[771] E. Abay tarafından başlatılan Beycesultan ikinci dönem kazılarında höyüğün kuzeybatısında Orta Tunç Çağ, Demirçağ ve Bizans Döneminde kullanım görmüş olan bir mezarlık alanı tespit edilmiştir. Anzak şimdilik bu alanda Erken Tunç Çağa ait bir mezara rastlanmamıştır (Abay ve Dedeoğlu 2009: Baskıda)

itibaren süregelen bir uygulamadır.[772] Beycesultan'ın mezarlık alanının saptanamaması, yerleşimdeki Erken Tunç Çağ topluluklarının mezarları ya da gömü hediyeleri arasında herhangi bir farklılaşma olup olmadığı konusunu belirsiz bırakmaktadır. Yukarı Menderes Havzası'nda tespit ettiğimiz Yassı Höyük ve Çerkez Tarlası Höyük mezarlıklarından da son derece tahrip olmuş pithos parçaları dışında herhangi bir bilgiye ulaşılamamıştır.

Yukarı Menderes Havzası sınırları içerisinde Aphrodisias ve Kusura Höyük dışında, Karataş-Semayük'ün mezarlık alanları, yerleşimden edindiğimiz sosyal örgütlenmeye ilişkin öngörüleri, her birinin kendi mezarlık alanından elde edilen veriler ile birlikte değerlendirme fırsatı yaratmaktadır.

Bu yerleşimlerden Aphrodisias'ta Erken Tunç Çağ 2 ve 3 sürecine tarihlenen Akropol Alanı'nda dokuz, Pekmeztepe'te üç ve Kuşkalesi bir pithos olmak üzere az sayıda mezar tespit edilmiştir. Joukowsky, yerleşimde bugüne kadar tespit edilen az sayıdaki gömünün gerçek mezarlık alanına ait olmadığını ve dönemin ölü gömme geleneği ile koşut olarak topluluğun yerleşim dışında bir mezarlık alanının olabileceğini öngörmektedir.[773] Mezarların tamamı pithos ve çömlek gömü tarzında olup, bir tanesi çoklu yetişkin, biri çocuk geri kalanı ise yetişkinlere ait iskeletler içermektedir.[774] Erken Tunç Çağ 2'ye tarihlendirilen[775] bu gömülerden bir tanesi içerisinde tespit edilen buluntular itibari ile diğerlerinden farklılaşmaktadır. Bir kadına ait olduğu anlaşılan pithos gömü,[776] Pekmeztepe'nin I numaralı açmasında tespit edilmiştir. İçerisinde üç ağırsak, tezgâh ağırlığı, çömlekçik, iki gümüş bilezik ve yirmi dört altın boncuk içeren pithos gömüdür. Mezar içinde bulunan gömü hediyelerinin çokluğu ve kaliteli işçiliği ile Aphrodisias'ta kazılan diğer gömülerine kıyasla son derece zenginidir.

Kusura Höyük'te Erken Tunç Çağ 1'e geçiş sürecine tarihlendirilen yerleşim dışı mezarlık alanı dışında, höyük alanında Erken Tunç Çağ 2 ve Erken Tunç Çağ 3b'ye ait (B ve Geçiş Tabakaları) bazı evrelerde yerleşim içi çocuk ve yetişkin gömülerinde

[772] Çocuk ve bebek gömüleri için bu uygulamanın yaygın olduğu bilinmektedir. Beycesultan dışında, bu uygulamaya Bademağacı, Hanaytepe, Hisarlık/Troia, Aphrodisias, Gavurtepe, Kumtepe ve Kusura'da da rastlanmıştır.
[773] Joukowsky 1986: 176.
[774] Joukowsky 1986: 176-177.
[775] Kadish 1971: 126; Joukowsky 1986: 177.
[776] Joukowsky 1986: 53.

rastlanmıştır. Dolayısıyla yerleşimde Erken Tunç Çağ 2 sürecini temsil eden asıl mezarlık alanı tespit edilememiştir. Yerleşim dışı mezarlık alanında yapılan çalışmalar sonucunda biri basit toprak, üçü taş sandık, geri kalan ise pithos gömüden oluşan on dört mezar tespit edilmiştir. Her ne kadar değişik tipte gömü uygulamaları olsa da söz konusu mezarların içerisinde bulunan buluntularda herhangi bir sosyal farklılaşmaya işaret edebilecek bir bulguya rastlanmamıştır. Gömülerin tamamının yanına, kişisel eşyadan ya da armağandan ziyade inanç sistemi ile ilişkili olarak işlevsel nitelikte değerlendirilebilecek en az iki kabı barındıran standart bir buluntu grubu bırakılmıştır.

Erken Tunç Çağ 2 sürecine tarihlenen yapıların tabanlarının altında bulunan iki pithos mezardan birinde ise mezar armağanı olarak bakırdan bir bilezik tespit edilirken diğerinde herhangi bir buluntuya rastlanmamıştır.[777] Erken Tunç Çağ 3b sürecine tarihlenen bir yetişkin ve bir çocuk mezarı pithos gömü tarzında yapılmış, sahte oda mezar şeklinde olan bir mezar içerisinden de üç yetişkin bireye ait iskeletlere rastlanmıştır.[778] Söz konusu gömülerden yalnızca çocuğa ait olanın içinden minyatür bir kap tespit edilmiştir.[779] Tüm bu veriler değerlendirildiğinde Kusura Höyük'ün Erken Tunç Çağ'a geçiş mezarları arasında herhangi bir sosyal farklılaşmaya işaret edebilecek bir kanıtın ele geçmediği söylenebilir. Erken Tunç Çağ 2 sürecine ait mezarların yalnızca yerleşim alanı içine gömülmüş iki örnekle temsil edilmesi genel bir çıkarım elde etmemizi mümkün kılmasa da en azından mezarlardan birinin içerisinden bakır bilezik saptanmışken diğerinde herhangi bir buluntu olamayışı, mezarlar arasında belli bir düzeyde farklılaşmanın olabileceği izlenimini edindirmektedir. Benzer belirsizlik Erken Tunç Çağ 3b mezarları için de söz konusudur.

Karataş-Semayük'te Merkezi Yerleşim'in çevresindeki alanda Erken Tunç Çağ 1 ve 2 sürecine tarihlendirilen yerleşim içi ve yerleşim dışı mezarlık tespit edilmiştir. Yalnızca bir tanesi taş sandık, geri kalan pithos ve çömlek gömülerden oluşan dört yüz kırk altı mezar ile son derece geniş çapta bilgi edinebildiğimiz özgün bir örneği oluşturmaktadır. Kuşkusuz bu durum yerleşimdeki topluluğu oluşturan bireylerin yerleşimdeki sosyal statüsüne ilişkin geniş çapta bilgi edinmemizi sağlamıştır.

[777] Lamb 1937: 41.
[778] Lamb 1938: 229.
[779] Lamb 1937: 228.

Mezarlık alanında sosyal farklılaşmaya işaret edebilecek en çarpıcı bulgu, Erken Tunç Çağ 1 sürecine ait olduğu düşünülen[780] ve AQ (367 numaralı mezar) olarak adlandırılan mezardır. Mezarlık alanındaki diğer pithos tarzı gömülerin aksine söz konusu mezar dikdörtgen planlı sahte oda mezar şeklinde inşa edilmiştir.[781] Mezarın üstü ve çevresi dairesel olarak kireçtaşı ile çevrilidir ki bu diğer pithos mezarlarda da görülen olasılıkla gömünün yerini belli etmek için uygulanan bir yöntemdir. Tabanı küçük taşlarla döşenmiş ve olasılıkla bu döşemenin üzerine ahşap bir platform konulmuş olan mezarın içerisinden, çeşitli türde gümüş şerit ve kaplamalar, bronz kesici ve bir altın disk tespit edilmiştir.[782] Mezarın yapım tekniğinde görülen özen ve farklılık, ait olduğu kişinin topluluk içinde özel statüye sahip, belki de Merkezi Yapı'da yaşayan seçkin kişilerden biri (bey?) olduğu şeklinde yorumlanmıştır.[783] Pişmiş toprak, metal ve taş eserlerden oluşan çeşitli türde mezar armağanı içeren pithos mezarlarda yapılan kazı çalışmalarında elde edilen veriler, bu mezarlar arasında da sosyal farklılaşmanın olabileceği yönünde sonuçlar sunmuştur. Örneğin, 357 numaralı orta boy bir pithosun içinde bulunan çocuk iskeletiyle birlikte ortaya çıkarılan bir kolyeye ait olabilecek altın ve gümüş boncuklar, bu kolyenin yanında bulunan altın kulak tıkaçları ve dört adet gümüş ve bronz bilezik Karatas/Semayük'ün en zengin mezar buluntularını oluşturur.

Bademağacı ve Kuruçay Höyük'te tespit edilen mezarlar, Beycesultan ve Aphodisias'a koşut biçimde yalnızca yerleşim alanı içine gömülmüştür olup, asıl mezarlık alanlarının yerleşim dışında olduğu düşünülmektedir.[784] Kuruçay Höyük'te içerisinde iki bireyi barındıran basit toprak mezara ait olup gömü ile ilişkili herhangi bir armağan tespit edilmemiştir.[785] Bademağacı Höyük'te saptanan, iki çömlek gömünün birinin içerisinden bir kap tespit edilmiştir.[786]

Yukarıda detaylı bir şekilde incelediğimiz gibi, Erken Tunç Çağ sürecinde Yukarı Menderes Havzası'nda gerçekleştirdiğimiz yüzey araştırması analizi sonuçları

[780] Warner 1994: 170.
[781] Mellink 1969: ILL. 3-4.
[782] Mellink 1969: 325-326.
[783] Mellink 1969: 326-327; Wheeler 1974: 417. Aynı zamanda karşıt görüş için bakınız Uhri 2006: Karataş-Semayük başlığı.
[784] Duru 2008: 162.
[785] Duru 2008: 162, Res. 327.
[786] Duru 2008: 162, Res. 328-329.

ve ele alınan anahtar yerleşimlerden elde edilen veriler değerlendirildiğinde dönemin gerek yerleşim özelinde gerekse bölgesel çapta görülen sosyal örgütlenme modeline ilişkin veriler genel hatları ile şöyle özetlenebilir:

- Yukarı Menderes Havzası'nda, Geç Kalkolitik Çağ'dan itibaren oluşmaya başlayan merkez yerleşimlerin boyutlarının büyümesi ile hem kendi içinde, hem de bölgedeki yerleşim sayısının artışı ile bölgesel çapta dikkat çeker ölçekte nüfusun yoğunlaştığı gözlenmiştir. Bu bağlamda sosyal karmaşıklaşmanın en önemli belirteçlerinden biri olan nüfus yoğunluğu, Geç Kalkolitik Çağdan Erken Tunç Çağ 1 ve 2 sürecinde aşamalı olarak arttığı söylenebilir. Aynı süreç içinde yerleşimlerin boyutları, üç aşamalı bir yerleşim hiyerarşisinin olduğuna işaret etmektedir.
- Ele alınan anahtar kazıların bir kısmından elde edilen veriler, Erken Tunç Çağın ilk süreçlerinden itibaren bazı yerleşimlerin karmaşık sosyal örgütlenme düzeyinin ölçütleri içerisinde değerlendirilen sosyal farklılaşma (seçkin yapıları, statü nesneleri, mezar farklılaşması) ve uzmanlaşma gibi unsurları barındırdığı gözlenmektedir.
- İncelenen merkezlerden seçkin yapılarına sahip yerleşimler içinde mimari yapılanma ve yerleşim içi örgütlenme gözetilerek iki tür yerleşim modeli belirlenmiştir. Bunlardan ilki Karataş-Semayük örneğindeki gibi, merkezde yer alan seçkin yapılarının bir duvar ile kuşatılarak, hem geri kalan nüfustan yalıtılması hem de koruma altına alınması şeklinde tasarlanan yerleşimlerdir. Gerek kendi içindeki nüfus artışını gerekse dışarıdan gelen nüfusu bünyesine alabilecek şekilde tasarlanmış olan bu yerleşimler ***"Dışa Açık Yerleşim Modeli"*** ne sahip merkezler olarak tanımlanabilir. Diğeri ise Bademağacı Höyük ile örneklendirilebilecek, yerleşimin en dış halkasının kuşatma duvarına dayandırıldığı ve bu bağlamda yalnızca seçkin yapılarının değil topluluğun tamamının yaşam alanlarını çevreleyen bir duvar vasıtasıyla, dış çevreden yalıtılmış yerleşimlerdir. Topluluğun mevcut ve ileriye dönük nüfusunu öngörmeyi zorunlu hale getiren bu yapılanmaya sahip merkezler ise ***"İçe Dönük Yerleşim Modeli"*** ne sahip olan yerleşimler olarak sınıflandırılabilir. İlk modelin görüldüğü merkezlerin toplulukları, seçkin yapısının dışında kalan alanda birbirinden ayrı biçimde konumlanmış yapılar ile temsil edilmektedir. Yaşam alanlarındaki

buluntuların niteliği ve boyutları arasındaki ayrımdan ötürü, bu yapılarda yaşayan birey ya da grupların arasında da, bir sosyal farklılaşmanın olduğu düşünülmektedir.

İkinci modelin görüldüğü yerleşimlerin seçkin yapıları dışında kalan sıradan konutları ise, benzer türden neredeyse standart olarak planlanmış konutları ile birbiri ile yakın kan bağı ilişkisinde olabilecek topluluklar izlenimi vermektedir. Öte yandan her iki modelde de Geç Kalkolitik Çağdan itibaren görülen her bir ailenin kendi bireysel aktivitelerinin olduğunu gösteren yaşam alanları ile bitişik tasarlanmış avlu ve depolama alanı gibi unsurların mevcut olduğunun altı çizilmelidir.

Yukarı Menderes Havzası'nda yer alan yerleşimlerin bu iki modele uyum gösterip göstermediği veyahut bir başka model ile mi temsil edildiği konusu, mevcut veriler ile belirsizliğini korumaktadır. Bölgedeki merkez olarak nitelendirilebilecek yerleşimlerin büyük boyutlu olması, en azından mimari tasarımının -"dışa açık yerleşim modeli" ne sahip merkezler ile koşut şekilde- bu duruma elverdiği şeklinde yorumlanabilir. Daha öncede belirttiğimiz gibi Beycesultan Höyük'teki olası seçkin yapılarını kuşatan bir sur duvarının var olabileceğine ilişkin bazı ipuçları bulunmaktadır. Aynı şekilde Aphrodisias'ın Erken Tunç Çağ 3 yapılarından en azından ikinci modele uyum göstermeyen bir mimari yapılanmanın olduğu gözlenmektedir. Kusura Höyük Erken Tunç Çağ yerleşiminden son derece sınırlı alandan elde edilen bulgular ise metalürji faaliyetleri dışında, yerleşimde herhangi bir sosyal farklılaşmaya işaret edebilecek bir kanıt sunmamaktadır. Ancak geniş aileleri barındıran tasarımda yapılmış yapı topluluklarından oluşan mimari anlayışı gözetildiğinde, Beycesultan yerleşimi ile koşut bir geleneğin varlığı düşünülebilir.

- Yukarı Menderes Havzası yerleşim analizi sonuçlarının, özellikle Beycesultan'ın yer aldığı Çivril Ovası'nda eş zamanlı gelişen birden fazla merkezin kendi nüfuslarını besleyebilecek düzeyde tarımsal alanı barındırdığı ve çevrelerindeki küçük boyutlu yerleşimleri ekonomik olarak kendilerine bağlı kılan bir vergilendirme sistemine sahip olmadığına işaret etmesi son derece ilginçtir. Bu durum, ekonomik olarak birbirine bağımlı sosyal yapının yalnızca yerleşim içinde sınırlı kaldığı ve çevre yerleşimler ile daha esnek bir ekonomik ilişkinin var olduğu şeklinde yorumlanabilir.

- Söz konusu oluşumun Erken Tunç Çağ 3 sürecinde kırıldığı ve yeni bir yapılanma sürecine girildiği söylenebilir. Bölgedeki yerleşim sayısındaki ani düşüş ve yalnızca merkez yerleşimlerin varlığını sürdürmesi çevredeki nüfusun tamamının olmasa da bir kısmının söz konusu merkezlere çekildiği izlenimini yaratmaktadır. Daha önce de belirttiğimiz gibi yerleşimlerdeki, bölgeye yeni gelen halk toplulukları (Luwiler?) ile ilişkilendirilen yangın tabakaları ile somutlaşan güvensiz ortam, belki de bölgede yeni bir oluşumu tetiklemiş ve bir önceki süreçten daha örgütlü bir yapıyı doğurmuş olabilir. Erken Tunç Çağ'da savunma sistemlerinin önem kazanması ve özellikle metalürjide günlük kullanım eşyalarının yanı sıra silah üretiminin ortaya çıkması, kendini güvence altına alma talebinin yansımalarından biri olabileceği varsayılabilir. Sonuç olarak Erken Tunç Çağda görülen sosyal örgütlenme düzeyinde karmaşıklaşmada sosyo-ekonomik faktörlerin yanı sıra güvenlik ihtiyacının da göz önüne alınması gerektiği vurgulanmalıdır.

VI. BÖLÜM: SONUÇ

Neolitik Çağdan başlayıp Erken Tunç Çağ sonuna kadar Yukarı Menderes Havzası'nda yaşamış olan toplulukların sosyal ve ekonomik örgütlenmelerini araştırdığımız bu çalışma, gerek bölge için gerek Güney Batı Anadolu'nun geneli için bir dizi yeni sonuç ortaya koymuştur.

Bölgede yürütülmüş olan önceki araştırmalarda iddia edilenin aksine, Yukarı Menderes Havzası'nın iskân tarihi, Neolitik Çağdan daha eskiye Mezolitik Çağa kadar geriye gitmektedir. Havzanın dağlık kesiminde tespit ettiğimiz Domuz Deresi yerleşimi, söz konusu dönemde bölgenin iskân gördüğünü ve olasılıkla henüz araştırılmamış dağlık alanlarında da benzer türde başka yerleşimlerin de olabileceğini göstermektedir. Ancak havzada Domuz Deresi dışında Mezolitik Çağa tarihlenebilecek başka bir yerleşim yeri henüz tespit edilemediğinden, bu dönemin yerleşim düzenine ilişkin genel bir çıkarıma ulaşmak güçtür.

Havzada yoğun iskânın ilk olarak görülmeye başladığı dönem Neolitik ve Erken Kalkolitik Çağlardır. Kültürel olarak bir sürekliğin görüldüğü bu dönemlerde, bölgede dağınık bir yerleşim düzeninin olduğu ve yerleşimler arasında herhangi bir hiyerarşinin olmadığı anlaşılmaktadır. Bunun yanında, yerleşim içinde sınıfsal farklılıklara işaret eden buluntuların olmaması da, bu dönemde merkezileşme ve sosyal entegrasyonun zayıf olduğunun bir göstergesidir. Yerleşimlerin hem ova, hem de havzanın tarım alanlarının sınırlı olduğu plato ve dağlık kesimde görülmesi, tarıma dayalı köy topluluklarının yanı sıra, ağırlıklı olarak sürü hayvancılığı ve avcı-toplayıcılığa uygun bir geçim modeline sahip toplulukların da bölgedeki varlığına işaret etmektedir. Bu durum, bugüne kadar yapılan araştırmalar sonucunda elde edilen verilerden yola çıkarak, Neolitik Çağ ile birlikte insan topluluklarının yalnızca tarıma elverişli ovaları yaşam yeri olarak seçtiği fikrinin yeniden gözden geçirilmesi gerektiğini kanıtlamaktadır.

Bölgede görülen Neolitik-Erken Kalkolitik Çağ keramik envanterinin Göller Yöresi ile benzerlik göstermesi, Yukarı Menderes Havzası'nın bu dönemde Göller Yöresi ile aynı kültür bölgesi içinde olduğunun kanıtıdır. "Hacılar Boyalıları" ile karakterize edilen ve önceleri sadece Göller Yöresi ile sınırlı olduğu düşünülen bu

kültürün Çine/Tepecik Höyük ve Latmos kazıları da gözetilerek, Yukarı Menderes Havzası'nın ötesinde Büyük Menderes Havzası boyunca yayıldığı anlaşılmaktadır. Olasılıkla Yukarı Menderes Havzası, "Göller Yöresi Neolitik-Erken Kalkolitik Çağ Kültürü" olarak adlandırılan bu kültürün kuzey sınırını oluşturmaktaydı.

Yukarı Menderes Havzası'nda Neolitik-Erken Kalkolitik Çağa ait herhangi bir arkeolojik kazı olmadığından, bu dönemin sosyal örgütlenme şeklini, birçok kazı çalışmasının yürütülmüş olduğu Göller Yöresi'ndeki verilere dayanarak yorumlamak mümkündür. Göller Yöresi'nde sosyal örgütlenme biçimi bağlamında Neolitik Çağın erken süreçleri ile Erken Kalkolitik Çağ arasında bazı farklılıklar olsa da genel olarak bakıldığında, her iki evrede de kan bağı esasına dayalı, eşitlikçi, basit bir örgütlenmeye sahip yerleşimler söz konusudur. Yerleşim yerlerinde müşterek kullanılan depolama alanları ve standart ev tipleri, eşitlikçi temelde kominal bir yaşamın paylaşıldığına işaret eder. Olasılıkla söz konusu yerleşimler kan bağı ile bir birine bağlı akraba gruplar tarafından iskân edilmişlerdi. Neolitik Çağın son aşaması ve özellikle Erken Kalkolitik Çağda, yerleşimlerin sosyal örgütlenmesinde bazı gelişmelerin olduğu anlaşılmaktadır. Yerleşimlerin bir önceki sürece göre, daha iyi örgütlenmiş olması ve yerleşim içinde kişisel alanların daha belirginleşmesi belli aile grubunun/larının toplum içinde ön plana çıktığına işaret eder. Her ne kadar belli grupların toplum içinde güç kazandığı fark edilse de mevcut arkeolojik veriler, toplum içinde var olan mertebe vurgusunun, akrabalık örgütlenişi ile iç içe olduğunu ve yerleşim içinde karşılıklılık temeline dayalı bir ekonomik işleyişin bu süreçte de sürdüğünü göstermektedir. Özellikle Neolitik Çağın erken süreçleri için öngördüğümüz bu sosyal örgütlenme modelinin Service'ın "basit toplum", Fried'ın ise "eşitlikçi toplum" modeli ile uyum gösterdiği söylenebilir. Ancak her iki modelin de özellikle Erken Kalkolitik Çağdaki yapılanmayı açıklamakta yetersiz kaldığını belirtmemiz gerekmektedir.

Yukarı Menderes Havzası'nda Erken Kalkolitik ile Geç Kalkolitik çağlar arasında gerek materyal kültürde gerekse kronolojik süreklilikte bir kesintinin olduğu varsayılmaktadır. Her iki dönemin materyal kültürünün farklı özelliklere sahip olması, kültürel süreklikteki kopukluğu doğrularken, kronolojik boşluğun olduğuna dair bazı şüpheleri göstermektedir. Bağbaşı ve Kızıltepe keramik örnekleri gözetilerek bölgede

Erken Kalkolitik Çağ ile Geç Kalkolitik Çağ arasındaki bu kültürel boşluğu doldurabilecek (Orta Kalkolitik Çağ) bir sürecin olduğu öngörülmüştür. Fakat söz konusu keramiklerin bulundukları tabakaların güvenilir olmaması ve karşılaştırma örneklerinin bulunduğu, özellikle Ege adalarındaki yerleşimlerin tabakalanmalarındaki eksiklikler, bu öngörüyü şüpheli hale getirmektedir. Yukarı Menderes Havzası yüzey araştırmasında tespit ettiğimiz yerleşimlerden biri olan Ekşi Höyük keramikleri ile Orta Kalkolitik Çağa tarihlenen Can Hasan 2b keramikleri arasındaki yakın benzerlik, en azından havzada Orta Kalkolitik Çağa ait olabilecek yerleşimlerin varlığına işaret etmektedir. Bu da bölgede öngörülenin aksine, Erken Kalkolitik ile Geç Kalkolitik arasında bir boşluğun olmadığını, zayıf da olsa Orta Anadolu ile ilişkili (Konya ve civarı) bir Orta Kalkolitik Çağın var olduğunu işaret etmektedir.

Geç Kalkolitik Çağda, Yukarı Menderes Havzası'ndaki yerleşimlerde tespit ettiğimiz aynı karakterdeki keramikler, bölgenin tamamında benzer bir materyal kültürün hâkim olduğunu göstermektedir. Olasılıkla bu dönemde bölge, ortak bir kültürü paylaşan, birbiri ile sıkı iletişim halinde olan insan toplulukları tarafından iskân edilmişti. Erken Kalkolitik Çağ ile Geç Kalkolitik Çağ arasında görülen kültürel kırılma materyal dışında yerleşim düzeni ve sosyal örgütlenme alanında da kendini göstermektedir. Bir önceki sürecin eşitlikçi temelde örgütlenmiş topluluklarının, Geç Kalkolitik Çağda belli bir oranda değişime uğradığı söylenebilir. Elde olan veriler, mimari farklılaşmada kendini gösteren seçkin kişi/kişilere dair ilk kanıtların Geç Kalkolitik süreç ile birlikte ortaya çıktığını göstermektedir. Nitekim yüzey araştırmasından elde edilen veriler, Geç Kalkolitik Çağda bölgedeki nüfusun gerek yerleşim özelinde gerekse yeni kurulan yerleşimler ile bölgesel çapta artığını göstermektedir. İlk olarak bu dönem ile birlikte bazı merkez yerleşimlerin oluştuğu ve iki aşamalı bir yerleşim hiyerarşisinin var olduğu görülmektedir.

III. Bölümde ele aldığımız gibi, Neolitik ve Erken Kalkolitik süreçte görülen, yerleşimdekilerin tamamı için tasarlanan günlük işlerin yapıldığı müşterek avlular, bu süreçte bir parça işlevini yitirmiştir. Topluluk için ortak işlerde, açık alanların kullanımı devam ederken, bunun yanında her evin kendi avlusu içinde rutin işlerini yürüttüğü bireysel avluların ortaya çıktığı gözlenmektedir. Bu durum toplumsal örgütlenme

bağlamında, toplum içinde bireyselleşmenin arttığına işaret etmektedir. Yerleşim içinde ve ev alanı özelinde kişisel alanların yaratılması, topluluğun sosyal örgütlenme modelinde karmaşıklaşma düzeyi artışı ile koşut gelişen bir durumdur. Ayrıca söz konusu süreçte uzman üretime işaret eden metal buluntuların varlığı bu gelişmenin göstergelerinden biridir. Özellikle bu konuda Beycesultan Höyük'teki gümüş eserin yapım teknolojisinin gerektirdiği bilgi birikimi ve deneyimin altı çizilmelidir. Öte yandan birkaç takı örneği dışında eserlerin, statü nesnesi olmaktan ziyade ağırlıklı olarak günlük kullanım gereçlerinden oluşması, kanımızca yalnızca seçkin gruba hizmet eden tam gün uzmanlardan ziyade, topluluk içinde belli kişi/kişilerin bu rolü üstlenmiş yarı zamanlı uzmanlar olduğunun göstergesidir.

Geç Kalkolitik Çağda görülen kültürel ve sosyal örgütlenme alanındaki bu değişim, Erken Tunç Çağda karşımıza çıkan gelişmelerin alt yapısını oluşturmuştur. Ancak Beycesultan Höyük'te Geç Kalkolitik Çağdan Erken Tunç Çağa geçişin doğrudan olmayıp kısa süreli bir "Geçiş Evresi" vasıtasıyla olduğu öngörülmüştür. Bu öngörüye göre, söz konusu geçişte görülen değişiklikler ilk önce Afyon'un bulunduğu bölgede gerçekleşmiş (Kusura ve Kaklık örnekleri ile) ve belli bir zaman sonra-Erken Tunç Çağ 1 evresinin karakteristik özelliklerini kazanmasının ardından- Yukarı Menderes Havzası'na ulaşmıştır. Bölgede gerçekleştirdiğimiz yüzey araştırmasında tespit edilen "Geçiş Evresi" keramikleri, daha önce öngörülenin aksine, bu gelişimin Yukarı Menderes Havzası içinde, herhangi bir kesinti olmaksızın gerçekleştiğini göstermektedir.

Bölgede karmaşık sosyal örgütlenmeye sahip yerleşimlerin görülmeye başladığı dönem Erken Tunç Çağdır. Bölge, kültürel olarak bu dönemde Batı Anadolu ve Orta Anadolu'daki diğer bölgelerden ayrılmakta ve "Beycesultan Keramik Kültür Bölgesi" olarak adlandırılmaktadır. Söz konusu bu bölgenin sınırları, İç Güneybatı Anadolu'yu kapsamaktadır. Yukarı Menderes Havzası'nda gerçekleştirdiğimiz yüzey araştırmasında tespit edilen materyal kültürün birbiri ile tamamen türdeş olması, bölgenin kendine özgü bir kültür bölgesi olduğu tezini doğrulamaktadır. Analiz sonuçlarından elde edilen veriler, Erken Tunç Çağ 1 ve 2 dönemlerinde, bazı yerleşimlerin nüfuslarında iki ila üç kat oranında büyümenin olduğunu göstermektedir. Bu dönemlerde havzanın hem ova

hem de dağlık ve plato kesiminde farklı geçim modellerine sahip çok yoğun bir iskânın olduğu gözlenmektedir. Yerleşim düzeninde özellikle Erken Tunç Çağ 2 ile birlikte, dağlık alanlara açılan vadi yamaçlarında kurulmuş tek dönemli tepe yerleşimlerinin oluşması dikkati çekmektedir. Kendi içinde düzenli bir dağılım gösteren söz konusu yerleşimler, ova yerleşimleri ile tamamen türdeş karakterde ve kalitede bir keramik kültürüne sahip olup, bu özellikleri ile tarafımızdan ovadaki yerleşim sisteminin bir parçası olarak yorumlanmıştır. Tüm bu özellikleri ile Erken Tunç Çağ'da Yukarı Menderes Havzası'nın, gerek ova kesimi gerekse dağ ve plato kesiminde birçok yerleşimin kurulması ile topluluklar için bir çekim alanı olduğu anlaşılmaktadır. Olasılıkla bu yerleşimleri kuran topluluklar ortak kültürü paylaşan ve bu bağlamda birbiri ile sıkı iletişim içerisinde olan insanlardan oluşmaktaydı.

Erken Tunç Çağ'ın başından itibaren havzanın ova kesiminde, Geç Kalkolitik Çağdan süregelen bazı büyük yerleşimler, bulundukları alanlar içinde merkez yerleşimlere dönüşmüşlerdir. Bölgede bu dönemde söz konusu merkez yerleşimlerin liderliğini yaptığı üç aşamalı bir yerleşim hiyerarşisi görülmektedir. Anahtar yerleşimlerden elde edilen, mimari farklılaşma, uzmanlaşma, statü nesneleri, mezar farklılaşması gibi karmaşık sosyal örgütlenmenin yansıması olarak nitelendirilebilecek kazı verileri, toplum içinde de hiyerarşik bir yapılanmanın olduğuna işaret etmektedir.

Yapmış olduğumuz bölgesel yerleşim analizi Erken Tunç Çağ 1 ve özellikle de Erken Tunç Çağ 2 döneminde, bölgede görülen bu karmaşık örgütlenmenin sosyo-ekonomik yapısına ilişkin son derece ilginç veriler ortaya koymuştur. Bölgedeki yerleşimler arasındaki boyut dizilimi dağılımı ve erim alanı analizleri, merkez olarak nitelendirdiğimiz yerleşimlerin, bölgesel çapta siyasi merkezler olmadığını göstermektedir. Olasılıkla bu dönemde bölgede daha çok birbirleri ile rekabet içinde olan birden çok merkezin bulunduğu bir yapı söz konusuydu. Bu yapının temel sebebini bölgenin, içinde barındırdığı tüm yerleşimleri besleyebilecek düzeyde tarımsal potansiyele sahip olması oluşturmaktaydı. Olasılıkla kendi nüfusun tamamını besleyebilen merkez yerleşimler, çevrelerindeki küçük boyutlu yerleşimleri ekonomik olarak kendilerine bağlı kılan bir vergilendirme sistemine ihtiyaç duymamış olmalıdır. Diğer bir deyişle bu dönemde görülen merkez yerleşimlerin sosyo-ekonomik

yapılanmasındaki bağımlılık düzeyindeki artış, bölgesel çaptan ziyade yerleşim içi ile sınırlı kalmıştır.

Bu durum aynı zamanda inanılanın aksine karmaşık sosyal örgütlenmeye sahip merkez yerleşimlerin her zaman çevrelerinde yer alan ikincil ya da üçüncül yerleşimleri ekonomik olarak kendilerine bağımlı kılma zorunluluğu olmadığını göstermektedir. Merkez yerleşimlerin bulunduğu, yoğun nüfuslu bölgelerde görülen yerleşim sistemlerinde kurgulanan modellerde, genellikle böyle bir olasılık göz ardı edilmekte ve karmaşık sosyal örgütlenmeye sahip yerleşimlerin bulunduğu sistem içindeki tüm yerleşimleri ekonomik olarak bu merkez yerleşime bağımlı olması gerektiği esas alınmaktadır. Yukarı Menderes Havzası'nda kurguladığımız model örneğinde, özellikle merkez yerleşimlerin kullanım alanlarının kendi nüfusunu besleyebilecek potansiyele sahip olması durumunda, yerleşim sisteminin ekonomik olarak otonom birimlerden oluşabileceği görülmektedir. Böyle bir sistemde bölgesel çapta merkezlerden ziyade yerleşimlerin kendi nüfusları bünyesinde işleyen bir bağımlı ekonomik yapının olduğu düşünülebilir.

Anahtar yerleşimlerden elde edilen veriler doğrultusunda, Erken Tunç Çağ'da seçkin yapılarına sahip ve bu bağlamda yerleşim içi sosyal farklılaşmanın tespit edildiği merkezlerde kanımızca iki tür yerleşim modeli bulunmaktadır. Bunlardan ilki olasılıkla merkezde yer alan seçkin yapılarının bir duvar ile kuşatılarak, hem geri kalan nüfustan yalıtılması hem de koruma altına alınması şeklinde, nüfusun genişlemesine uygun tasarlanan *"Dışa Açık Yerleşim Modeli"* ne sahip merkezlerdir. Diğeri ise yerleşimin en dış halkasının kuşatma duvarına dayandırıldığı ve bu bağlamda yalnızca seçkin yapılarının değil topluluğun tamamının yaşam alanlarını çevreleyen bir duvar vasıtasıyla, dış çevreden yalıtılmış olan ve belli bir nüfus kapasitesi olan *"İçe Dönük Yerleşim Modeli"* ne sahip olan yerleşimlerdir.

Yerleşim içi sosyal örgütlenmeye bakıldığında, yerleşimlerin birbiri ile akrabalık ilişkisi olan geniş aileler tarafından iskân edildiği ve seçkinlerin bu ailelerden oluştuğu düşünülmektedir. Olasılıkla bu dönemde Batı Anadolu, tapınaktan yönetici sınıfına giden basamaklı bir yapılanmanın görüldüğü Güney Mezopotamya'dakinin aksine, kutsal alanlar ile yönetici sınıfın eş zamanlı ortaya çıktığı bir oluşumla karakterize

edilmektedir. Beycesultan yerleşiminin “kutsal yapı” olarak yorumlanan yapılarının, içlerinde seçkin kişilerin yaşadığı büyük bir yapı kompleksinin sadece bir bölümünü oluşturduğunu düşünürsek, bölgede dini ve sivil seçkinlerin aynı kişilerden oluştuğu anlaşılmaktadır. Ayrıca Batı Anadolu’daki yerleşim yerlerinden hiçbirinde bağımsız olarak tasarlanmış tapınak yapılarının tespit edilmemiş olması bu görüşümüzü desteklemektedir. Bu tarz yapıların ilkel örnekleri Geç Kalkolitik Dönem’de (Kuruçay Höyük) mevcuttur. Bu bağlamda, domestik yaşam ile dinsel yaşam birlikteliğini temsil eden söz konusu geleneğin Erken Tunç Çağ boyunca sürdüğü hatta Orta ve Geç Tunç Çağ’da da daha gelişmiş örnekleri ile devam ettiği söylenebilir.

Bölgede Erken Tunç Çağ 1 ve 2 dönemlerindeki, yerleşim düzeni ve sosyo-ekonomik yapılanma Erken Tunç Çağ 3 döneminde sekteye uğramış ve yeni bir oluşum sürecine girilmiştir. Bu dönemde bölgedeki yerleşim sayısındaki ani düşüş ve yalnızca merkez yerleşimlerin varlığını sürdürmesi çevredeki nüfusun tamamının olmasa da bir kısmının ovada yer alan merkezlere yerleştiğine işaret etmektedir. Olasılıkla bu yeni durumu bölgeye yeni gelen halk topluluklarının yarattığı güvensiz ortam ya da bugünkü veriler ile tam olarak tanımlanamayan bazı faktörler tetiklemiş olmalıdır. Ancak açık olan şey, mevcut sistemin çöktüğü ve yeni sosyo-ekonomik ve siyasi bir yapılanmanın oluştuğudur. Olasılıkla bu yeni, daha örgütlü yapılanma Orta Tunç Çağ’da bölgede görülen kent-devleti karakterli siyasi birimlerin zeminini hazırlamıştır.

KAYNAKÇA

Abay ve Dedeoğlu 2009:	E. Abay, F. Dedeoğlu,	"Beycesultan 2007-2008 Yılları Kazı Çalışmaları Ön Raporu" ***Arkeoloji Dergisi* XIII/ 2009/1**, 53-79.
Adams 1965:	R.M.Adams,	***Land Behind Baghdad: a history of settlement on the Diyala plains***, University of Chicago Press, Chicago.
Adams 1966:	R.M.Adams,	***The Evolution of Urban Society: Early Mesopotamia and Prehispanic Mexico***, Chicago.
Adams 1972:	R.M.Adams,	"Patterns of Urbanization in Early Southern Mesopotamia" P.J. Ucko, R. Tringham, G.W. Dimbleby (Eds.) ***Man, Settlement And Urbanism***, 735-749.
Adams 1972:	R.M.Adams,	***Heartland of Cities***, University of Chicago Press, Chicago.
Adams ve Nissen 1972:	R.M.Adams, H.J. Nissen,	***The Uruk Countryside, The Natural Setting of Urban Societies***, London.
Akdeniz 1997:	E. Akdeniz,	"1995 Yılı Büyük Menderes Ovası ve çevresi yüzey araştırmaları" ***14. Araştırma Sonuçları Toplantısı***, 233-254.
Akdeniz 1999:	E. Akdeniz,	***Büyük Menderes Havzasının Demir Çağı Öncesi Kültürleri***, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Doktora Tezi).

Arsebük 1986:	G. Arsebük,	"Altınova'da (Elazığ) Başlangıcından İlk Tunç Çağ Sonuna Kadar Kültür Silsilesi ve Sosyal Tabakalanma Sorunu" ***IX. Türk Tarih Kongresi*** I. Cilt, Ankara, 67-71.
Atakuman 2004:	Ç.Atakuman,	***Ritulization of Settlement: Conditioning Factors of Spatial Congruity during the Late Neolithic of Southeastern Anatolia***, (Yayınlanmamış Doktora Tezi) University of California.
Ay ve Lochner 2001:	D. Ş.M. Ay, I. Lochner,	"Die Frühebronzezeitlichen Siedlungsbefunde in Aizanoi, Vorbericht über die Kampagnen 1997 bis 1999" ***Archaeologischer Anzeigner 2001***, 269-294.
Bar-Yosef ve Meadows 1995:	O.Bar-Yosef, R.Meadows ,	"The Origins of agriculture in the Near East" ***Last Hunters First Farmers***, T.D. Price, A. Gerbauer (Eds.), New Mexico, 39-94.
Baştürk ve Konakçı 2005:	M.B.Baştürk-E.Konakçı,	"Settlement Patterns in the Malatya–Elazığ Region in the IV.& III. Millennıum Bc" ***Alt Orientalische Forschungen 32***, 97-114.
Baykal-Seeher 1994:	A. Baykal-Seeher,	"Sürtme Taş Endüstrisi" ***Kuruçay Höyük Cilt: I***, R. Duru (Ed.) TTK yayınları, Ankara, 61-73.
Bernbeck 1997:	R. Bernbeck,	***Theorien in der Archäeologie***, Franke.
Bintliff 1999:	J. Bintliff,	"Settlement and Territory" ***Companion Encyclopedia of Archaeology 1***, G. Barker (Ed), Routledge, 505-545.

Bittel 1942:	K. Bittel,	***Kleinasiatische Studien***, İstanbul.
Bittel 1950:	K. Bittel,	***Grundzüge der vor-und frühgeschichte Kleinasiens***, Tübingen.
Bittel ve Otto 1939:	K. Bittel, K.Otto	***Demirci Hüyük***, Berlin.
Blackman 1986:	J. Blackman,	"The Provenience of Obsidian Artifacts from Late Chalcolithic Levels at Aphrodisias" ***Prehistoric Aphrodisias: An Account of the Excavation and Artifact Studies Vol. I- II***, M. S. Joukowsky (Ed.) Archaelogica Tranatlantica III, 279-285.
Blanton vd. 1993:	R.Blanton-S. Kowalewski-G. Feinman-J. Appel,	***Ancient Mesoamerica: A Comparison of Change in Three Regions, 2nd ed***., Cambridge University Press, Cambridge.
Blegen vd. 1950:	C.Blegen-J.Caskey-M.Rawson-J.Sperling,	***Troia Vol.I***, Unv.Pr Cincinatti.
Bordaz 1978:	L.A. Bordaz,	***The Metal Artifacts from the Bronze Age Excavations at Karataş-Semayük, Turkey, and Their Significance in Anatolia***, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Michigan.
Braidwood 1995:	J.R. Braidwood,	***Tarih Öncesi İnsan***, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul.
Brumfiel 1976:	E. M. Brumfiel,	"Regional Growth in the Eastern Walley of Mexico: A Test of the "Population Pressure" Hypothesis" ***The Early Mesoamerican Village***, New York, 234-248.

Brumfiel and Earle 1987:	E. M. Brumfiel, T.K. Earle,	***Specialization, exchange, and complex societies***, Cambridge University Press, New York.
Budanur 1977:	G. Budanur,	***MTA Enstitüsünce Bilinen Türkiye Yer altı Kaynakları Envanteri***, Ankara.
Cannon 2010:	J. W. Cannon,	***Textile Production and Its Implications for Complex Social Organization***, University of Pittsburgh (Yayınlanmamış Doktora Tezi).
Carneiro 1970	R. Carneiro,	"A Theory of the Origin of the State" ***Science 169***, 733-739.
Ceylan 1998:	M.A. Ceylan,	***Baklan-Çivril Havzası ve Yakın Çevresinin Hidrojeomorfolojik Etüdü***, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Coğrafya Eğitimi Anabilim Dalı, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), İstanbul.
Chapman 2007:	R. Chapman,	"Evolution, Complexity and the State" ***Sociliazing Complexity: Structure, Interaction and Power in Archaeological Discourse***, S. Kohring, S. Wynne-Jones (Eds.), Oxbow Books, Oxford, UK, 13-28.
Child 1950:	G. Child,	"The Urban Revolution" ***Town Planning Review 21***, 3–17.
Childe 1992:	G. Child,	***Kendini Yaratan İnsan***, İstanbul.
Christaller 1933:	W. Christaller,	***Die Zentralen Orte in Süddeutcland***, Jena: Gustav Fisher Verlag.

Claessen ve Skalnik 1993:	H.J.M.Claessen, P.Skalnik,	"Erken Devlet: Kuramlar ve Varsayımlar" ***Erken Devlet***, H.J.M.Claessen-P.Skalnik (Eds.), 3-43.
Crabtree ve Monge 1986:	P.J.Crabtree,J.M. Monge,	"Faunal Analysis" ***Prehistoric Aphrodisias: An Account of the Excavation and Artifact Studies Vol. I- II***, M. S. Joukowsky (Ed.) Archaelogica Tranatlantica III, 180-191.
Cutting 2005:	M.V. Cutting,	***The Neolithic and Early Chalcolithic Farmers of Central and Southwest Anatolia, Household, community and the changing use of space***, BAR International Series 1435, Oxford.
Çevik 2005:	Ö.Çevik,	***Arkeolojik Kanıtlar Işığında Tarihte İlk Kentler ve Kentleşme Süreci, Kuramsal Bir Değerlendirme***, İstanbul.
Çilingiroğlu vd. 2004:	A. Çilingiroğlu, Z. Derin, E. Abay, H. Sağlamtimur, İ. Kayan,	***Ulucak Höyük. Excavations conducted between 1995 and 2002***, Louvain, Paris, Dudley.
Çilingiroğlu 2009:	Ç. Çilingiroğlu,	"Of Stamps, Loom Weights and Spindle Whorls: Contextual Evidence on the Function(s) of Neolithic Stamps from Ulucak, İzmir, Turkey" ***Journal of Mediterranean Archaeology 22.1***, 3-27.
Çilingiroğlu ve Ç. Çilingiroğlu 2007:	A. Çilingiroğlu, Ç. Çilingiroğlu,	"Ulucak" ***Anadolu'da Uygarlığın Doğuşu ve Avrupa'ya Yayılımı Türkiye'de Neolitik Dönem, yeni kazılar, yeni bulgular,*** M.Özdoğan-N.Başgelen (Eds), Arkeoloji ve Sanat Yayınları,

361-372.

Çilingiroğlu ve Dedeoğlu 2006 : A. Çilingiroğlu, F.Dedeoğlu, "Ulucak Höyük Kazıları 2005 yılı Çalışmaları" ***28. Kazı Sonuçları Toplantısı/1. Cilt***, 137-146.

de Jesus1980: P. S. de Jesus, ***The Development of Prehistoric Mining and Metallurgy in Anatolia***, BAR International Series 74. Oxford.

Dedeoğlu 2008: F. Dedeoğlu, "Cultural transformation and settlement system of Southwestern Anatolia from Neolithic to LBA: A case study from Denizli/Çivril Plain" ***Proceedings of the 5th International Congress on the Archaeology of the Ancient Near East, April 3-8 2006***, J. M. Córdoba, M.Molist, M. C. Pérez, I. Rubio, S. Martínez (Eds.), Madrid, 687-601.

Deniz 1994: E. Deniz, "Geç Kalkolitik ve İlk Tunç Çağı Katlarında Bulunan İnsan ve Hayvan Kemiklerinin Arkeobiyolojik Değerlendirilmesi"***Kuruçay Höyük I, 1978-1988 Kazılarının Sonuçları, Neolitik ve Erken Kalkolitik Çağ Yerleşmeleri***, R. Duru (Ed.) TTK Basımevi, Ankara.

Derin 2007: Z. Derin, "Yeşilova Höyüğü" ***Anadolu'da Uygarlığın Doğuşu ve Avrupa'ya Yayılımı Türkiye'de Neolitik Dönem, yeni kazılar, yeni bulgular,*** M.Özdoğan-N.Başgelen (Eds), Arkeoloji ve Sanat Yayınları, 377-384.

Derin vd. 2009:	Z. Derin, F. Ay, T. Caymaz,	"İzmir'in Prehistorik Yerleşimi – Yeşilova Höyüğü 2005-2006 yılı Çalışmaları" ***Arkeoloji Dergisi XIII (2009/1)***, 1-59.
Doğan 2006:	İ.B.Doğan,	***Tarihöncesi Dönemde Ticaretin Göstergeleri ve Değiş Tokuş Modelleri***, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul.
Duru 1983:	R. Duru,	"Kuruçay Höyüğü Kazıları 1981 Çalışma Raporu" ***Anadolu Araştırmaları*** **IX**, 13-40.
Duru 1989:	R. Duru,	"Were the Earliest Cultures at Hacılar Really Aceramic?", ***Anatolia and the Near East, Tahsin Özgüç'e Armağan***, K. Emre and B.Hrouda (Eds.)Ankara, 94-104.
Duru 1994:	R. Duru,	***Kuruçay Höyük I, 1978-1988 Kazılarının Sonuçları, Neolitik ve Erken Kalkolitik Çağ Yerleşmeleri***, TTK Basımevi, Ankara.
Duru 1996:	R. Duru,	***Kuruçay Höyük II, 1978-1988 Kazılarının Sonuçları, Geç Kalkolitik ve İlk Tunç Çağı Yerleşmeleri***, TTK Basımevi, Ankara.
Duru 1999:	R. Duru,	"The Neolithic of the Lake District", ***Neolithic in Turkey: The Cradle of Civilization, New Discoveries***, M. Özdoğan, N. Başgelen (Eds.), Arekeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul, 165-191.

Duru 2000:	R. Duru,	"Bademağacı Kazıları 1997 ve 1998 Yılları Çalışma", ***Belleten LXIV/232***, 187-212.
Duru 2002:	R. Duru,	"Some Observations on Early Stage of Pottery Production in the Lake District (Ancient Pisidia)", ***Festschrift Manfred Korfmann***, R. Arslan vd.(Eds) Tübingen 403-419.
Duru 2003:	R. Duru,	"Bademağacı Kazıları 2000 ve 2001 Yılları Çalışma Raporu (Excavation at Bademağacı 2000-2001)" ***Belleten LXVI***, 549-594.
Duru 2005:	R. Duru,	"Bademağacı Kazıları 2002 ve 2003 Yılları Çalışma Raporu (Excavation at Bademağacı 2002-2003)" ***Belleten LXVIII***, 519-560.
Duru 2007:	R. Duru,	"Göller Bölgesi Neolitiği: Hacılar- Kuruçay Höyüğü- Höyücek- Badenağacı Höyüğü" ***Anadolu'da Uygarlığın Doğuşu ve Avrupa'ya Yayılımı Türkiye'de Neolitik Dönem, yeni kazılar, yeni bulgular,*** M.Özdoğan-N.Başgelen (Eds), Arkeoloji ve Sanat yayınları 2007, 331-361.
Duru 2008:	R. Duru,	***M.Ö. 8000 den M.Ö 2000'e Burdur- Antalya Bölgesi'nin Altı bin Yılı***, Suna-İnan Kıraç Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü Monografi Dizisi: 4.
Duru ve Umurtak 2005:	R. Duru, G. Umurtak,	***Höyücek, 1989-1992 Yılları Arasında Yapılan Kazıların Sonuçları***, TTK yayınları,

		Ankara.
Duru ve Umurtak 2010:	R. Duru, G. Umurtak,	"Bademağacı Kazıları, 2008" ***31. Kazı Sonuçları Toplantısı***, 261-169.
Duistermaat ve Akkermans 1996:	K.Duistermaat, P.M.M.G. Akkermans	"Of Storage and Nomads: the sealings from Late Neolithic Sabi Abyad, Syria" ***Paléorient 22***, 17-44.
Earle 1987:	T. Earle,	"Chiefdoms in Archaeological and Etnohistorical Perspective" ***Annual Review of Antropology 16***, 279-308.
Efe 1988:	T. Efe,	***Demircihüyük III, 2. Die Keramik 2 C: Die Frühbronzezeitliche Keramik der Jüngeren Phasen (ab Phase H)***. Mainz am Rhein.
Efe 1994:	T. Efe,	"Eskişehir Yöresindeki Bazı Höyüklerde Saptanmış Olan İlk Tunç Çağı'na Geçiş Evresi Çanak Çömleği," ***Anadolu Araştırmaları* 13**: 17-46.
Efe 1995:	T. Efe,	"1993 yılında Kütahya, Bilecik ve Eskişehir illerinde yapılan yüzey araştırmaları", **12. *Araştırma Sonuçları Toplantısı,*** Ankara, 245-266.
Efe 1998:	T. Efe,	"New Concepts on Tarsus-Troy Relations at the Beginning of the EB 3 Period" ***XXXIV ème Rencontre Assyriologique Internationale*** (İstanbul 1987), T.T.K. Ankara, 297-304.

Efe 2003a:	T. Efe,	“Pottery Distribution Within the Bronze Age of Western Anatolia and its Implications upon Cultural, Political (and Ethnic?) Entities”, ***Güven Arsebük İçin Armağan Yazıları***, M. Özbaşaran, O. Tanındı ve A. Boratav (Eds) 87-104.
Efe 2003b:	T. Efe,	“Batı Anadolu, Son Kalkolitik ve İlk Tunç Çağları” ***ArkeoAtlas 2***: 94-129
Efe 2004:	T. Efe,	"Kültür Gruplarından Krallıklara: Batı Anadolu'nun Tarihöncesi Kültürel ve Siyasal Gelişim Profili," ***Colloquium Anatolicum* III**, 15-29.
Efe 2007:	T. Efe,	“The theories of the 'Great Caravan Route between Cilicia and Troy: the Early Bronze Age III period in inland western Anatolia”Transanatolia:Proceedings of the conference held at the British Museum, 31 March to 1 April 2006, A.Fletcher, A. M. Greaves (Eds.), ***Anatolian Studies 57***, 47-65.
Efe ve Ay 2000:	T. Efe, D. Ş. M. Ay,	“Early Bronze Age I Pottery from Küllüoba near Seyitgazi, Eskişehir” ***Anatolia Antiqua* 8**, 1-87.

Efe vd. 1995:	T. Efe, A.Topbaş, A. İlaslı,	"Salvage Excavations of the Afyon Archaeological Museum, Part I: Kaklık Mevkii, A Site Transitional to the Early Bronze Age," ***Studia Troica* 5**, 357-399.
Erdoğu vd. 2003:	B. Erdoğu, O. Tanındı, D. Uygun,	***Türkiye Arkeolojik Yerleşmeleri C14 Veri Tabanı***, TAY Projesi, İstanbul.
Esin 1969:	U. Esin,	***Kuantatif ve Spektral Analiz Yardımıyla Anadoluda Başlangıcından Asur Ticaret Kolonileri Sonuna Kadar Bakır ve Tunç Madenciliği***, İstanbul.
Esin 1979:	U. Esin,	***İlk Üretimciliğe Geçiş Evresinde Anadolu ve Güneydoğu Avrupa Kültürler Sorunu II***, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul.
Eslick 1978:	C. Eslick,	***The Neolithic and Chalcolitjic Pottery of Elmalı Plain South-Western Turkey***, Bryn Mawr College (Yayınlanmamış Doktora Tezi).
Eslick 1980:	C. Eslick,	"Middle Chalcolithic Pottery from Southwestern Anatolia" ***American Journal of Archaeology 84/1***, 5-14.
Eslick 1988:	C.Eslick,	"Hacılar to Karataş: Social Organization in South-Western Anatolia" ***Mediterranean Archaeology Vol. I***, 10-40.
Eslick 1992:	C. Eslick,	***Elmalı-Karataş: The Neolithic and Chalcolithic Periods***, Bryn Mawr College Archaeological Monographs.

Feinman vd. 2000:	G.M.Feinman, K.G. Lightfoot, S. Upham,	"Political Hierarchies and Organizational Strategies in the Puebloan Southwest" ***American Antiquity 65***, *No: 3*, 449-470.
Flannery 1972:	K.V. Flannery,	"The Cultural Evolution Civilization" ***Annual Review of Ecology and Systematics 3***, 399-426.
Flannery 1976a:	K.V. Flannery,	"The Village and Its Catchment Analysis" ***The Early Mesoamerican Village***, New York, 91-95.
Flannery 1976b:	K.V. Flannery,	"Emprical Determination of Site Catchment in Oaxaca and Tehuacàn" ***The Early Mesoamerican Village***, New York, 103-117.
Frangipane 2002	M.Frangipane,	***Yakındoğu'da Devletin Doğuşu***, Arkeoloji-Sanat Yay., (Çev.) Z.İlkgelen; İstanbul.
French 1961:	D. French,	"Late Chalcolithic Pottery in North-West Turkey and the Aegean" ***Anatolian Studies 11***, 99-141.
French 1967:	D. French,	"Prehistoric Sites in Northwest Anatolia-I. The İznik Area", ***Anatolian Studies 17***, 49-100.
French 1969a:	D. French,	"Prehistoric Sites in Northwest Anatolia-II, The Balıkesir and Akhisar/Manisa Areas", ***Anatolian Studies 19***, 41-98.
French 1969b:	D. French,	***Anatolia and the Aegean in third Millenium BC***, University of Cambridge (Yayınlanmamış Doktora Tezi).

French 2005:	D. French,	***Can Hasan Sites 2, Can Hasan I: The Pottery***, Ankara.
Fried 1960:	M.H.Fried,	"On the evolution of social stratification and the state", ***Culture in History***, (Ed) S. Diamond, Columbia University Press, New York.,713-731.
Gale vd.1985:	N.H.Gale, Z.A.Stos-Gale, R.Gilmore	"Alloy Types and Copper Sources of. Anatolian Copper Alloy Artifacts" ***Anatolian Studies* 35**, 143–173
Günel 2003:	S. Günel,	"Aydın ve Muğla İlleri 2001 Yılı Yüzey Araştırmaları" ***20. Araştırma Sonuçları Toplantısı***, 113-126.
Günel 2006a:	S. Günel,	"New contributions to Western Anatolian Cultural History: Aydın Region Survey Project" ***Prähistorische Zeitschrift 81(2)***, 153-174.
Günel 2006b:	S. Günel,	**"A New Early Settlement on the Plain of Çine (Marsyas) in Western Anatolia: Tepecik Höyük in the Light of Surface Survey."** ***Hayat Erkanal'a Armağan, Kültürlerin Yansıması. Studies in Honor of Hayat Erkanal, Cultural Reflections,*** **A. Erkanal-Öktü et al. (eds.), 401-410, İstanbul.**
Günel 2007:	S. Günel,	"Çine-Tepecik Höyüğü 2005 Yılı Kazıları" ***28 Kazı Sonuçları Toplantısı,*** 231-246.

Greaves 2008:	A. Greaves,	"Bronze Age Aphrodisias Revisited" ***DIOSKOUROI, Studies presented to W.G. Cavanagh and C.B. Mee on the anniversary of their 30-year joint contribution to Aegean Archaeology,*** (Eds.) C. Gallou, M. Georgiadis, G. M. Muskett BAR International Series 1889.
Gremliza 1962:	F.G.L. Gremliza,	***Ecology of Endemic Diseases in the Dez Irrigation Pilot Area, Development and Resources Corporation,*** New York.
Haggett 1965:	P. Haggett,	***Locational Analysis in Human Geography***, London.
Hauptmann ve Özdoğan 2007:	H.Hauptmann, M.Özdoğan,	"Anadolu'da Neolitik Devrim", ***12.000 Yıl Önce Anadolu: İnsanlığın En Eski Anıtları***, Karlsruhe Baden Eyalet Müzesi, 404-410.
Hesse ve Perkins 1974:	B. Hesse, D. Perkins,	"Faunal Remains from Karataş-Semayük in Southwest Anatolia: An Interim Report" ***Journal of Field Archaeology 1***, 149-160.
Higgs ve Vita-Finzi 1972:	E.S. Higgs, C. Vita-Finzi,	"Prehistoric Economies: A Territorial Approach", ***Papers in Economic Prehistory, Studies by Members and Associates of the British Academy Major Research Projects in the Early History of Agriculture***, E.S. Higgs (ed), Cambridge Univ. Press, Cambridge, 27-36.

Hillman 1973a:	G. Hillman,	"Agricultural Resources and Settlement in the Aşvan Region", ***Anatolian Studies 23***, 217-224
Hillman 1973b:	G. Hillman,	"Agricultural Productivity and Past Population Potential at Aşvan", ***Anatolian Studies 23***, 225-240.
Hodder 2006:	I. Hodder,	***The Leopard's Tale: Revealing the Mysteries of Çatalhöyük,*** Thames and Hudson, London.
Johnson 1973:	G. Johnson,	***Local Exchange and Early State Formation in Southern Iran***, Museum of Antropology Papers 51, University of Michigan, Ann Arbor.
Johnson 1980a:	G. Johnson,	"Spatial Organization of Early Uruk Settlement System", ***Colleques du C.N.R.S., L'Archaéologie de L'Iraq***, 233-263.
Johnson 1980b:	G. Johnson,	"Rank-Size Convexity and System Integration: A View from Archaeology" ***Economic Geography 56 (3)***, 234-247.
Joukowsky 1986:	M. S. Joukowsky,	***Prehistoric Aphrodisias : An Account of the Excavation and Artifact Studies Vol. I- II***, Archaelogica Tranatlantica III.
Joukowsky 1991:	M.S. Joukowsky,	"Prehistoric developments on the Acropolis (Theater hill)" ***Aphrodisias Papers 2: The theatre, a sculptor's workshop, philosophers, and coin-types. Journal of Roman Archaeology Supplemental***

Series 2: 9-13. R.R.R. Smith, K.T. Erim (eds.), Ann Arbor.

Kadish 1969: B. Kadish, "Excavations of Prehistoric Remains at Aphrodisias, 1967" ***American Journal of Archaeology, Vol. 73***, 49-65.

Kadish 1971: B. Kadish, "Excavations of Prehistoric Remains at Aphrodisias, 1968 and 1969" ***American Journal of Archaeology 75***, 121-140.

Kansu 1944: Ş. A. Kansu, "Anadolu Mezolitik Kültür Buluntuları", ***Dil Tarih Coğrafya Fakültesi Dergisi* 2/5**, 673-684.

Kartal2003: M. Kartal, "Anatolian Epi-Paleolithic Period Assemblages: Problems, Suggestions, Evaluations and Various Approaches", ***Anadolu / Anatolia 24,*** 45-62.

Kent 1990: S. Kent, "A cross-cultural study of segmentation, architecture, and the use of space," ***Domestic architecture and the use of space,*** S. Kent (Ed.). 127-152, Cambridge.

Kent 1991: S. Kent, "Partitioning space: Cross-cultural factors influencing domestic spatial segmentation" ***Environment and Behavior 23***: 438–473.

Kerner 2001: S. Kerner, ***Das Chalcholithicum in der Südlichen Levante, Die Entwitcklung handwerkhlicher Spezialisierung und ihre Beziehung zu gesellschaftlicher***

Komplexität, Orient-Archäologie Band 8, Berlin.

Keskin 2003: L. Keskin, ***Başlangıcından MÖ III.Binyılın Sonuna Kadar Batı Anadolu Madenciliği,*** (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi.

Kiepert 1890-1891: H. Kiepert, ***Westliches Klein Asien (1/250.000 ölcekli Aiyonkarahisar paftası DC***,. Verlag Von Dietrich Reimer, Berlin.

Korfmann ve Kromer 1993: M.Korfmann, B. Kromer, "Demircihüyük, Besik-Tepe, Troia-Eine Zwischenbilanz zur Chronologie dreier Orte in Westanatolien" *Studia Troica* ***3***, 135–172.

Kramer 1979: C. Kramer, "An Archaeological View of a Contemporary Kurdish Village. Domestic Architecture, Household Size and Wealth", ***Ethnoarchaeology: Implications of ethnography for archaeology***, C. Kramer (ed.), 131-163.

Kramer 1980: C. Kramer, "Estimating Prehistoric Population: An Ethnoarchaeological Approach", ***L'Archéologie de I'Iraq du Début del' Epoque Neolithique à 333 Avant Notre Ere: Perspectives et Limites de I'Interpretation Antropolgique des Documents***, M.T. Barralet (ed.), Paris, 315-334.

Kramer 1982: C. Kramer, ***Village Ethnoarchaeology: Rural Iran in Archaeological Perspective***, Academic Press, New York.

Kuijt 2000:	I.Kuijt,	"People and Space in Early Agricultural Villages: Exploring Daily Lives, Community Size, and Architecture in the Late Pre-Pottery Neolithic", ***Journal of Anthropological Archaeology*** **19 (1)**: 75-102.
Lamb1937:	W. Lamb,	Excavation at Kusura Near Afyonkarahisar, ***Archaeologia LXXXVI***, London.
Lamb1938:	W. Lamb,	Excavation at Kusura Near Afyonkarahisar, ***Archaeologia LXXXVII***, London.
Lamb 1956:	W. Lamb,	"'Some Early Anatolian Shrines". ***Anatolian Studies 6***, 87-94.
Leurquin 1986:	J. L. Leurquin,	"Chipped Stone Analysis" ***Prehistoric Aphrodisias: An Account of the Excavation and Artifact Studies Vol. I- II***, M. S. Joukowsky (Ed.), Archaelogica Tranatlantica III, 240-242.
Lösch 1944:	A.Lösch,	***Die Räumliche Ordnung der Wirtschaft***, Jena: Gustav Fisher Verlag.
Manning 1995:	S. W. Manning,	***The Absolute Chronology of the Aegean Early Bronze Age: Archaeology, History and Radiocarbon***, Sheffield Academic, Sheffield.
Maisels 1999:	C.K.Maisels,	***Uygarlığın Doğuşu: Yakındoğu'da Avcılık ve Toplayıcılıktan Tarıma, Kentlere ve Devlete Geçiş***, (Çev.) A.Şenel, İmge Yay., İstanbul.

McCorriston 1997:	J. McCorriston,	"Textile Intensification, Alienation, and Social Stratification in Ancient Mesopotamia" ***Current Anthropology. 38(4)***, 517-549.
Mcquire 1983:	R.H.Mcquire,	"Breaking Down Cultural Complexity: Ineguality and Heterogenity", ***Advances in Archaeological Method and Theory Vol 6***, M.B. Schiffer (Ed.), London, 91-132.
Melas 1988:	E.M. Melas,	"The Dodecanese and West Anatolia Prehistory: Interrelationships Etnicity and Geography" ***Anatolian Studies*** **37**: 109 vd.
Mellaart 1954:	J.Mellaart,	"Preliminary report on a survey of pre-classical remains in Southern Turkey", ***Anatolian Studies*** **4**, 175-240.
Mellaart 1960:	J.Mellaart,	"Anatolia and Balkans" ***Antiquity 34***, 270 vd.
Mellaart 1961:	J.Mellaart,	"Early Cultures of the South Anatolian Plateau", ***Anatolian Studies 11***, 159-184.
Mellaart 1970a:	J.Mellaart,	***Excavations at Hacılar (Text)***, Edinburgh, Edinburgh University Press.
Mellaart 1970b:	J.Mellaart,	***Excavations at Hacılar (Plates)***, Edinburgh, Edinburgh University Press.
Mellaart 1970c:	J.Mellaart,	"The earliest Settlements in Western Asia from the Ninth to the End of the fifth Millennium B.C. Anatolia Before 4000 B.C." ***The Cambridge Ancient***

History Third edition Volume 1, Part 1, 323-348.

Mellaart 1971: J.Mellaart, "Anatolia, c. 4000-2300 B.C" ***The Cambridge Ancient History Third edition Volume 1, Part 1***, 363-416.

Mellaart 1975: J.Mellaart, ***The Neolithic of the Near East***, London.

Mellaart 1987: J.Mellaart, "Some Thoughts on the Interpretation of Anatolia's Cultural Development" ***Akurgal'a Armağan-Festschift Akurgal***, ***Anadolu* XXI *(1978/1980)***, C. Bayburtluoğlu (Ed.), 223-227.

Mellink 1966: M. J. Mellink, "Excavations at Karataş-Semayük in Lycia 1965" ***American Journal of Archaeology 70***, 245-257.

Mellink 1967: M. J. Mellink, "Excavations at Karataş Semayük in Lycia, 1966" ***American Journal of Archaeology 71***, 251-267.

Mellink 1969: M. J. Mellink, "Excavations at Karataş Semayük in Lycia, 1968" ***American Journal of Archaeology 73***, 319-331.

Mellink 1970: M. J. Mellink, "Excavations at Karataş Semayük and Elmalı, Lycia, 1969"***American Journal of Archaeology 74***, 245-259.

Mellink 1973: M. J. Mellink, "Excavations at Karataş Semayük and Elmalı, Lycia, 1972" ***American Journal of Archaeology* 77**, 293-307.

Mellink 1974:	M. J. Mellink,	"Excavations at Karataş Semayük and Elmalı, Lycia, 1973" ***American Journal of Archaeology* 78**, 351-359.
Mellink 1989:	M. J. Mellink,	"Anatolian and Foreign Relations of Tarsus in the Early Bronze Age" ***Anatolia and The Ancient Near East Studies in Honour of T. Özgüç***, K. Emre, M. Mellink, B. Hrouda, N. Özgüç (Eds.), Ankara, 319-331.
Mellink 1992:	M. J. Mellink,	"Anatolian Chronology" ***Chronologies in Old World. Archaeology***, R. Ehrich (Ed.): 207-220.
Mellink 1998:	M. J. Mellink,	"Anatolia and the Bridge from East to West in the Early Bronze Age" ***TÜBA-AR 1***, 1-9.
Miller 1990:	N. F.Miller,	"Clearing Land for Farmland and Fuel in the Ancient Near East: Archaeobotanical Studies of the Ancient Near East" ***Economy and Settlement in the near East: Analyses of Ancient Sites and Materials,*** N. F. Miller (ed.), 70-78. vol. Supplement to vol. 7. University Museum of Archaeology and Anthropology (MASCA)-University of Pennsylvania, Philadelphia.
Murdock 1949:	G.P. Murdock,	***Social Structure***, Free Press, New York.
Nesbitt 1996:	M. Nesbitt,	"Chalcolithic crops from Kuruçay Höyük: an interim report" ***Kuruçay Höyük II***, R.

		Duru (Ed) 89-93, 134-137. Ankara: Türk Tarih Kurumu.
Oates ve Oates 1976:	D. Oates, J. Oates,	"Early Irrigration Agriculture in Mesopotamia" ***Problems in Economic and Social Archaeology***, G. de G. Sieveking, I. H. Longwork, and K. E. Wilson (eds.), Duckworth, London, 109-136.
Özbaşaran ve Buitenhuis 2002:	M. Özbaşaran, H. Buitenhuis,	"Proposal for regional terminology for Central Anatolia" ***Central Anatolian e-Workshop, The Neolithic of Central Anatolia, Internal Developments and External Relations During the 9th- 6th Millenia Cal BC***, F. Gérard, L. Thissen (Eds), İstanbul, 67-77.
Özbudun vd. 2007:	S. Özbudun, B Şafak, N.S. Altuntek	**Antropoloji:** ***Kuramlar/Kuramcılar***, Dipnot Yayınları, Ankara.
Özçelik 2001:	S, Özçelik,	"Temettuat Defterlerine Göre 1844 yılında Çivril'de İktisadi ve Sosyal Hayat" ***Dünden Bugüne Çivril Sempozyumu***, Ankara, 201-227.
Özçelik 2007:	S, Özçelik,	"XIX. yüzyıl Ortalarında Çal (Demirci) ve Zeyve'de (Akkent) Sosyo-Ekonomik Hayat" ***21. Yüzyıla Girerken Geçmişten Günümüze Çal Yöresi***, Denizli, 305-328.
Özdoğan 2002:	M. Özdoğan,	"Redefining the Neolithic of Anatolia: A critical overview" ***The Dawn of Farming in the Near East***, R. T. J. Cappers and S. Bottema (eds.), 153-158.

Özdoğan 2006:	M. Özdoğan	"Hypothetical Approaches and Realities: Research Strategies in Defining Space and Context" ***Deconstructing Context, A Critical Approach to Archaeological Practice***, D. Papaconstantinou (Ed.), 159-176.
Özdoğan 2007:	M. Özdoğan,	"Bazı Genellemeler-Öngörüler" ***Anadolu'da Uygarlığın Doğuşu ve Avrupa'ya Yayılımı, Türkiye'de Neolitik Dönem, yeni kazılar-yeni bulgular***, M. Özdoğan, N. Başgelen (eds), Arkeoloji ve Sanat Yayınları, 441-438.
Özdöl 1997:	S. Özdöl,	***Ege Bölgesi Neolitik ve Kalkolitik Çağ Kültürleri***, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İzmir.
Özdöl 2006:	S. Özdöl,	***Anadolu'da Erken Neolitik Dönem Çanak Çömlek Kültürleri ve Çatal Höyük Örneği***, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), İzmir.
Özdöl 2007:	S. Özdöl,	"Anadolu Platosunda En Eski Çanak Çömlekli Neolitik: "Erken Gelenek". Orta Anadolu ve Göller Yöresi Kanıtları" ***Arkeoloji Dergisi X***, 33-55.
Özsait 1983:	M. Özsait,	"Psidya Bölgesi'nde Yeni Prehistorik İskan Yerleri II" ***Anadolu Araştırmaları IX***, 134- 166.
Özsait 1991:	M. Özsait,	"1989 yılı Gölhisar Çevresi Tarih Öncesi Araştırmaları***" 8.***

Araştırma Sonuçları Toplantısı, 35- 39.

Özsait 1993: M. Özsait, "1991 yılı Burdur-Çeltikçi ve Yeşilova Yüzey Araştırmaları" ***12. Araştırma Sonuçları Toplantısı***, 483-496.

Parzinger 1993: H. Parzinger, ***Studien zur Chronologie und Kulturgeschichte der Jungstein-, Kupfer- und Frühbronzezeit zwischen Karparten und Mittlerem Taurus***, Mainz.

Peshlow-Bindokat 2006: A. Peshlow-Bindokat, ***Tarih Öncesi İnsan Resimleri, Latmos Dağları'ndaki Prehistorik Kaya Resimleri***, İstanbul.

Philippson 1913: A. Philippson, ***Geologische Karte des westlichen Kleinasien Blatt 4***, Gotha.

Redman 1978: *C.L.Redman*, ***The Rise of Civilization, from Early Farmers to Urban Society in the Ancient Near East***, USA.

Renfrew 1972a: *C.Renfrew*, ***The Emergence Of Civilization: The Cyclades And The Aegean In The Third Millenium B.C.***, London.

Renfrew 1972b: C.Renfrew, "Patterns of population growth in prehistoric Aegean" ***Man, Settlement And Urbanism***, P.J. Ucko, R. Tringham, G.W. Dimbleby (Eds.), 383-401.

Rollefson 1989: G. O.Rollefson, "The Late Aceramic Neolithic of the Levant: a Synthesis", ***Paléorient 15(1)***, 168-173.

Rollefson 1990: G. O.Rollefson, "The Uses of Plaster at Neolithic 'Ain Ghazal, Jordan", ***Archeomaterials 4(1)***, 33-

54.

Rothman 1988: M.S.Rothman, ***Centralization, Administration, and Function at Fourth Millennium BC Tepe Gawra, Northern Iraq***, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), University of Pennsylvania, Anthropology Department.

Rothman 1994: M.S. Rothman, "Introduction Part I. Evolutionary Typologies and Cultural Complexity" ***Chiefdoms and Early States in the Near East. The Organizational Dynamics of Complexity,*** Monographs in World Archaeology No.18, G.Stein, M.S. Rothman (Eds.), 1-11.

Sağlamtimur 2007: H. Sağlamtimur, "Ege Gübre Neolitik Yerleşimi" ***Anadolu'da Uygarlığın Doğuşu ve Avrupa'ya Yayılımı, Türkiye'de Neolitik Dönem, yeni kazılar-yeni bulgular***, M. Özdoğan, N. Başgelen (eds), Arkeoloji ve Sanat Yayınları, 373-376.

Sahlins 1988: M.Sahlins, ***Stone Age Economics***, London.

Sampson 1984: A. Sampson, "The Neolithic of the Dodecanese and Aegean Neolitihic Culture" ***BSA 79***, 239 vd.

Sarı 2004: D. Sarı, ***Küllüoba İlk Tunç Çağ 2 Çanak Çömleği***, İstanbul Üniversitesi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

Schacht 1981: Schacht 1981, "Estimating Past Population

Trends" ***Annual Review of Anthropology 10***, 119-140.

Service 1962: E.R. Service, ***Primitive Social Organization: An Evolutionary Perspective***, New York.

Service 1975: E.R. Service, ***Origins of the State and Civilization, The Process of Cultural Evolution***, New York.

Shoop 2005: U.D. Shoop, ***Das Anatolische Chalcolithikum***, Urgeschichtliche Studien I, Verlag Bernhard Albert Greiner, Remshalden.

Seeher 1987a: J. Seeher, ***Demircihüyük. Die Ergebnisse der Ausgrabungen 1975-1978, III, 1, Die Keramik 1***, Mainz.

Seeher 1987b: J. Seeher, "Prahistorische funde aus Gulpınar/Chryse" ***Archaologischer Anzeiger,*** 533-556.

Simmons 2000: A.H. Simmons, "Villages on the Edge Regional Settlement Change and the End of the Levantine Pre-Pottery Neolithic" ***Life in Neolithic Farming Communities: Social Organization, Identitiy and Differentiation,*** I. Kuijt (Ed.), New York, 211-229.

Smith 1990: C.A. Smith: "Types of City-Size Distributions: A Comparative Analysis*"* ***Urbanizations in History***, A.van der Woude, A. Hayami, J. De Vries (Eds), Oxford, 20-42.

Southall 1965: A. Southall, "A critique of the typology of states and political systems", ***Political Systems and the Distribution of Power***, ASA

Monograph no.2, M.Banton (Ed), 113-140.

Stedman 2000: S.R. Stedman, "Spatial Patterning and Social Complexity on Prehistoric Anatolian Tell Sites: Models for Mounds" ***Journal of Anthropological Archaeology 19***, 164–199.

Stedman 2004: S.R. Stedman, "Heading Home: The Architecture of Family and Society in Early Sedentary Communities on the Anatolian Plateau" ***Journal of Anthropological Research 60***, 515-558.

Stein 1994: G.Stein, "Chiefdoms and Early States in the Near East" ***The Organizational Dynamics of Complexity***, G.Stein, M.Rothman (Eds.), Prehistory Press, Madison.

Steponaitis 1981: V.P. Steponaitis, "Settlement Hierarchies and Political Complexity in Nonmarket Societies: The Formative Period of the Valley of Mexico" ***American Anthropologist*** **83(2)**, 320-363.

Steward 1955 J. Steward, ***The Theory of Culture Cha*****nge**, University of Indiana Press, Bloomington.

Stewart 1937: J.R.Stewart, "The Cemetery", Excavation at Kusura Near Afyonkarahisar, W. Lamb (Ed.) ***Archaeologia LXXXVI***, London, 1-64.

Stronach 1957: D.B.Stronach, "The Development and Diffusion of Metal Types in Early Bronze Age Anatolia", ***Anatolian Studies 7***, 89-125.

Stronach 1959:	D.B.Stronach,	"An Early Metal Hoard from Beycesultan" ***Anatolian Studies* 9**, 47-50.
Stronach 1962:	D.B.Stronach,	D.B.Stronach, "Metal Working"; ***Beycesultan-II***, London.
Summer 1979:	W. Summer,	"An Estimating Population by Analogy: An Example", ***Ethnoarchaeology: Implications of ethnography for archaeology***, C. Kramer (ed.), New York, 164-174.
Taşkın-Karaçam 2006:	N. Taşkın-Karaçam	***Denizli Ekonomisi 1920-1980***, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.
Thissen 2000:	L.C. Thissen,	***Early Village Communities in Anatolia and the Balkans 6500-5500 cal BC, Studies in chronology and culture contract***, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Leiden Üniversitesi, Leiden.
Thissen 2002:	L.C. Thissen,	"Appendix I: CANeW 14C databases and 14C charts, Anatolia, 10000-5000 cal BC", ***The Neolithic of Central Anatolia, internal developments and external relations during the 9th-6th millennia CAL BC***, F. Gérard and L. Thissen (Eds.), İstanbul, Ege Yayınları, 299-338.

Topbaş vd.1998:	A. Topbaş, T. Efe, A. İlaslı,	"Salvage Excavations of the Afyon Archaeological Museum, Part II: The Settlement of Karaoğlan Mevkii and the Early Bronze Age Cemetery of Kaklık Mevkii" ***Anatolia Antiqua*** **6**, 21-94.
Trigger 1989:	B.G. Trigger,	***A History of Archaeological Thought***, Cambridge.
Uhri 2006:	A. Uhri,	***Batı Anadolu Erken Tunç Çağ Ölü Gömme Gelenekleri, Ege Üniversitesi***, (Yayınlanmamış Doktora Tezi).
Umurtak 1996:	G. Umurtak,	"Maden Eserler" ***Kuruçay Höyük II***, R.Duru (Ed.) TTK, Ankara, 56-59.
Umurtak 2000:	G. Umurtak,	"Neolitik ve Erken Kalkolitik Çağlarda Burdur-Antalya Bölgesi Mühürcülüğü Üzerine Bazı Gözlemler". ***Adalya 4***, 1-20.
Umurtak 2002:	G. Umurtak,	"Some Observations on a Lead Stamp Seal from the Bademağacı Excavations", ***Anatolica XXVIII***, 159-169.
Umurtak 2003:	G. Umurtak,	"Bademağacı" "Batı Anadolu, Son Kalkolitik ve İlk Tunç Çağları" (T. Efe) ***ArkeoAtlas 2***: 108.
Umurtak 2005:	G. Umurtak,	" A Study of the Datig of New Groups of Pottery from Bademağacı Höyük and Some Reflections on the Date

Chalcolithic Cultures of Southwestern *Anatolia"* ***Anatolia Antiqua XIII***, 53-69.

Umurtak 2007: G. Umurtak, "Göller Bölgesi Neolitik Çağ Yerleşimleri" ***12.000 Yıl Önce Anadolu: İnsanlığın En Eski Anıtları***, Karlsruhe Baden Eyalet Müzesi, 473-480.

Üstün 2006: S. Üstün, ***1993-2004 Dönemi Bademağacı Kazılarında Bulunmuş Olan İlk Tunç Çağı II Kırmızı Astarlı Malları***, İstanbul Üniversitesi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

Vita-Finzi 1978: C. Vita-Finzi, ***Archaeological Sites in their Setting***, London.

Vita-Finzi ve Higgs 1970: C.Vita-Finzi, E.S.Higgs, "Prehistoric Economy in the Mount Carmel Area of Palestine: Site Catchment Analysis" ***In Proceedings of the Prehistoric Society Vol. XXXVI***, 1-37.

Wattenmaker 1998: P.Wattenmaker, ***Household and State in Upper Mesopotamia: specialized economy and the Social uses of goods in an early complex society***, Smithsonian Press, Washington D.C.

Weninger vd. 2006: B.E. Weninger E.Alram-Stern, L.Bauer, U.Clare, O.Danzeglocke, C.Jöris, G.Kubatzki, H.Rollefson, T. Todorova, V. Andel, "Climate Forcing Due to the 8200 cal yr BP Event Observed at Early Neolithic Sites in the Eastern Mediterranean" ***Quaternary Research (special issue) 66(3)***, 401-420.

Warner 1994: J.L.Warner, ***Elmalı-Karatas II, The Early Bronze Age Village of Karataş***, Bryn Mawr Pub., USA.

Wheeler 1974: T.S.Wheeler, "Early Bronze Age Burial Customs in Western Anatolia"

		American Journal of Archaeology 78, 415-425, plt. 84-85.
White 1949:	L. White,	***The Science of Culture, Farrar, Strauss, Giraux***, New York.
Wilkinson 1990:	T. Wilkinson,	***Town and Country in Southeastern Anatolia, volume 1. Settlement and Land Use at Kurban Hoyuk and Other Sites in the Lower Karababa Basin***, University of Chicago Press, Chicago.
Wilkinson 1994:	T. Wilkinson,	"The Structure and Dynamics of Dry- Farming States in Upper Mesopotamia" ***Current Anthropology 35 (5)***, 483-520.
Wright 1977:	H.T.Wright,	"Discussion" ***Explaniation of Political Change,*** J.N.Hill (Ed.), New York, 271-318.
Wright 1986:	H.T.Wright,	"The Evolution of Civilizations" ***American Archaeology. Past and Future***, Washington, 323-368.
Wright-Johnson 1975	H.T.Wright- G. Johnson,	"Population, Exchange, and Early State Formation in Southwestern Iran" ***American Antropologist 77***, 267-291.
Yakar 1968:	J.Yakar,	***The Religious Architecture And Art of Early Anatolia***, Brandeis University, (Yayınlanmamış Doktora Tezi).
Yakar 1979:	J.Yakar,	"Troy and Anatolian Early Bronze Age Chronology" ***Anatolian Studies 29***.
Yakar 1985a:	J.Yakar,	***The Later Prehistory of Anatolia: The Late***

Chalcolithic and Early Bronze Age, BAR International Series, No:286, Oxford.

Yakar 1985b: J.Yakar, "Regional and Local Schools of Metalwork in Early Bronze Age Anatolia" ***Anatolian Studies 35***, 25-38.

Yakar 1991: J. Yakar, ***Prehistoric Anatolia, The Neolithic Transformation and The Early Chalcolithic Period***, Jeruselam.

Yakar 2007: J. Yakar, ***Anadolu'nun Etnoarkeolojisi, Tunç ve Demirçağlarında Kırsal Kesimin Sosyo-Ekonomik Yapısı***, Çev. S. Hırçın), İstanbul.

Yalçınkaya 1992: I. Yalçınkaya, "1990 Yılı Öküzini Kazısı", ***13. Kazı Sonuçları Toplantısı***, 55-70.

Yalçınkaya 1995: I. Yalçınkaya, "Anadolu İskân Tarihinde Katran Dağı" ***AMMK* 4**, 55-76.

Zipf 1949: G. Zipf, ***Human Behavior and Principle of Least Effort***, Cambridge, MA: Addison-Wesley.

Yerleşimlerin Kataloğu:

1- **Sarıbeyli Höyük:** Çivril-Denizli karayolunun Denizli'ye gidiş istikametinde Sarıbeyli Köyü sınırları içinde yer almaktadır. Haritada 1 numara ile işaretlenmiştir.

2- **Yassı Höyük:** Çivril'in 13 kilometre güneyinde, Çivril- Denizli karayolu üzerinde yer almaktadır. Haritada 3 numara ile işaretlenmiştir.

3- **Ören Mevkii:** Çivril sınırları içerisnde yer alan Kavaklar Köyü'nün güneyinde yer almaktadır. Haritada 4 numara ile işaretlenmiştir.

4- **Höyük Mevkii:** Çivril sınırları içerisindeki Yahyalı Köyü'nün batısında konumlanmaktadır. Haritada 5 numara ile işaretlenmiştir.

5- **Sökmen Höyük:** Çivril'e bağlı Sökmen Köyü'nün kuzeydoğusunda yer almaktadır. Haritada 6 numara ile işaretlenmiştir.

6- **İrez Höyük:** Çivril sınırları içerisinde yer alan Şenköy'ün yaklaşık 2 kilometre doğusunda yer almaktadır. Haritada 7 numara ile işaretlenmiştir.

7- **Çatal Höyük:** Çivril'e bağlı Şenköy ile Karayahşiler köyleri arasında yer almaktadır. Haritada 8 numara ile işaretlenmiştir.

8- **Karaca Höyük:** Çivril'e bağlı Karayahşiler Köyü'nün yaklaşık 1 kilometre güneyinde yer almaktadır. Haritada 9 numara ile işaretlenmiştir.

9- **Karayahşiler Höyük:** Karayahşiler Köyü'nün merkezinin hemen kuzey tarafında yer almaktadır. Haritada 10 numara ile işaretlenmiştir.

10- **Yamanlar Höyük** Çivril-Denizli karayolunun yaklaşık 200 metre solunda aynı adlı köyün merkezinde yer almaktadır. Haritada 11 numara ile işaretlenmiştir.

11- **Çayıryanı Höyük:** Höyük Mevkii'nin kuzeybatısındaki Kavakköyü sınırları içerisinde yer almaktadır. Haritada 12 numara ile işaretlenmiştir.

12- **Değirmen Höyük:** Yerleşim Çivril'e bağlı Küçük Bekirli Köyü'nün güneyinde yer almaktadır. Haritada 14 numara ile işaretlenmiştir.

13- **Deniz Höyük:** Küçük Bekirli Köyü'nün yaklaşık 1 kilometre güneyinde yer almaktadır. Haritada 16 numara ile işaretlenmiştir.

14- **Emirhisar- Yassı Höyük:** Emirhisar kasabasının yaklaşık 2 kilometre doğusunda yer almaktadır. Haritada 18 numara ile işaretlenmiştir.

15- **Kesilmiş Höyük:** Emirhisar'ın yaklaşık 3 kilometre doğusunda yer almaktadır. Haritada 19 numara ile işaretlenmiştir.
16- **Yakacık Höyük:** Yakacık Köyü'nün hemen batısında, Çivri-Denizli karayolunun sağ tarafında yer almaktadır. Haritada 23 numara ile işaretlenmiştir.
17- **Çerkeztarlası Höyük ve Mezarlık Alanı:** Höyük Yamanlar yerleşiminin yaklaşık 5 km kuzeydoğusunda, Karacahöyük höyüğün ise yaklaşık 1,5 kilometre doğusunda bulunmaktadır. Haritada 24 numara ile işaretlenmiştir.
18- **Çivril Höyük:** Yerleşim, Çivril'in merkezinde yer almakta ve bugün Çivril ilçesinin mezarlığı olarak kullanılmaktadır. Haritada 25 numara ile işaretlenmiştir.
19- **Işıklı Höyük:** Işıklı Beldesi'nin yaklaşık 200 m güneydoğusunda yer almaktadır. Haritada 26 numara ile işaretlenmiştir.
20- **Pınar Höyük:** Pınar Höyük Işıklı-Dinar karayolunun sağ tarafında Beydili-Gümüşsu arasında yer almaktadır. Haritada 27 numara ile işaretlenmiştir.
21- **Hasan Höyük:** Özdemrici-Evciler yol ayrımının yaklaşık 400 m Evciler yönünde yolun sol tarafında yer almaktadır. Özdemirci beldesi, höyüğün yaklaşık 4,5 km. batısında bulunmaktadır. Haritada 29 numara ile işaretlenmiştir.
22- **Özdemirciler Höyük:** Yerleşim Özdemirci Beldesi içinde yer almaktadır. Haritada 28 numara ile işaretlenmiştir.
23- **Ömer Höyük:** Yeşilkaya (eski adı Haydan) beldesinden yaklaşık 2 km güneydoğu da yer almaktadır. Haritada 30 numara ile işaretlenmiştir.
24- **Çandır Höyük:** Yerleşim Işıklı İlçesi sınırları içimdeki Çandır Köyü'nün 1 kilometre güneyindedir. Haritada 32 numara ile işaretlenmiştir.
25- **Çandır Büyük Höyük:** Çandır Höyüğün güneybatısında yer almaktadır. Haritada 33 numara ile işaretlenmiştir.
26- **Çandır Küçük Höyük:** Çandır Höyüğün güneyinde yer almaktadır. Haritada 34 numara ile işaretlenmiştir.
27- **İkiz Höyük 3:** Çivril İlçesi'ne bağlı Irgıllı kasabasının 1.5 kilometre kuzeydoğusunda yer almaktadır. Haritada 35 numara ile işaretlenmiştir.
28- **İkiz Höyük 2:** İkiz Höyük 3'ün hemen batısında yer almaktadır. Haritada 36 numara ile işaretlenmiştir.

29- **İkiz Höyük 1:** İkiz Höyük 2'nin batısında yer almaktadır. Haritada 37 numara ile işaretlenmiştir.

30- **Tantan Höyük:** Çivril İlçesi'ne bağlı Irgıllı kasabasının 1 kilometre kuzeyinde yer almaktadır. Haritada 38 numara ile işaretlenmiştir.

31- **Doğu Şahanlar Höyük:** Yerleşim Çivril'e bağlı Seraserli Köyü'nün 5 kilometre güneydoğusunda, Işıklı Gölü'nün ise güneybatı kıyısında yer almaktadır. Haritada 39 numara ile işaretlenmiştir.

32- **Batı Şahanlar Höyük:** Yerleşim Çivril'e bağlı Seraserli Köyü'nün 4 kilometre doğusunda, Işıklı Gölü'nün ise güneybatı kıyısında yer almaktadır. Haritada 40 numara ile işaretlenmiştir.

33- **Savran Höyük:** Çivril'e bağlı Savran Köyü'nün yaklaşık 300 metre kuzeyinde, Savran-İnceköy yolunun sağ tarafında yer almaktadır. Haritada 41 numara ile işaretlenmiştir.

34- **Bekirli Höyük:** Yerleşim Çivril'e bağlı Bekirli Köyü'nün mezarlık alanında yer almaktadır. Haritada 42 numara ile işaretlenmiştir.

35- **Domuz Höyük:** Yerleşim Çivril'e bağlı Yalınlı Köyü'nün güneydoğusunda, Işıklı Gölünün kuzeybatısında yer almaktadır. Haritada 43 numara ile işaretlenmiştir.

36- **Sülümenler Höyük:** Höyük, Çivril'e bağlı Karabedirler Köyü'nün 4 kilometre kuzeydoğusunda yer almaktadır. Haritada 36 numara ile işaretlenmiştir.

37- **Kuyuyolu Höyük:** Yerleşim, Karabedirler Köyü'nün 1 kilometre kuzeydoğusunda yer almaktadır. Haritada 49 numara ile işaretlenmiştir.

38- **Çingenören Höyük:** Yerleşim Karabedirler Köyü'nün 1 km. kuzeybatısında yer almaktadır. Haritada 50 numara ile işaretlenmiştir.

39- **Oruçgazi Höyük:** Höyük, Karabedirler Köyü'nden Karahallı yönüne giden asfalt yolun hemen batı tarafında yer almaktadır. Haritada 51 numara ile işaretlenmiştir.

40- **Belence Höyük:** Yerleşim, Çivril'e bağlı Belence Köyü ve Osman Köyü arasında yer alan Küfi Çayı'nın batı yakasında konumlanmaktadır. Osman Köyü'nün yaklaşık 2 kilometre batısında, Belence Köyü sınırları içerisinde bulunmaktadır. Haritada 55 numara ile işaretlenmiştir.

41- **Tuğlu Höyük:** Höyük, Çivril'e bağlı Tuğlu Köyü'nün yaklaşık 500 metre güneyinde yer almaktadır. Haritada 56 numara ile işaretlenmiştir.

42- **Asmakuyu Tepe Yerleşimi:** Çivril'e bağlı İmrallı Köyü'nün yaklaşık 3 kilometre batısında yer alan bir tepe üstü yerleşimidir. Haritada 58 numara ile işaretlenmiştir.

43- **Kocainüstü Tepe Yerleşimi:** İmrallı Köyü'ne 4 kilometre uzaklıkta, Gömce yolu üzerinde yer alan bir tepe üstü yerleşimidir. Haritada 60 numara ile işaretlenmiştir.

44- **Gürpınar Höyük:** Yerleşim, Uşak-Çivril-Denizli karayolunun hemen sol tarafında, Gürpınar Beldesi sınırları içinde yer almaktadır. Haritada 61 numara ile işaretlenmiştir.

45- **Kavakdibi Höyük:** Denizli-Çivril karayolunun sağ tarafında, Sarıbeyli Höyük'ün yaklaşık 500 m doğusunda bulunmaktadır. Haritada 62 numara ile işaretlenmiştir.

46- **Toprakkale Tepe Yerleşimi:** Çivril'e bağlı İmrallı Köyü'ne 5 kilometre uzaklıkta, Gömce yolu üzerinde yer alan bir tepe yerleşimidir. Haritada 63 numara ile işaretlenmiştir.

47- **Toptepe Höyük:** Yerleşim Çal-Denizli yolu üzerinde, Çal'a bağlı Aşağıseyit Köyü'nün 1 kilometre kuzeybatısında bulunmaktadır. Haritada 64 numara ile işaretlenmiştir.

48- **Baklan-İkiz Höyük:** Yerleşim Çal'a bağlı Yukarı Seyit'in yaklaşık 6 km doğusunda yer almaktadır. Haritada 69 numara ile işaretlenmiştir.

49- **Kepir Höyük:** Yerleşim Çal'a bağlı İsabey Kasabası sınırları içinde yer almaktadır. Haritada 70 numara ile işaretlenmiştir.

50- **Baklan-Karaca Höyük:** Baklan İlçesi, İcikli Köyü sınırları içinde yer almaktadır. Haritada 71 numara ile işaretlenmiştir.

51- **Şenlikli Deresi 1**: Söz konusu yerleşim Baklan İlçesi'ne bağlı Hadım Köyü'nün kuzeyinde bulunmaktadır. Haritada 72 numara ile işaretlenmiştir.

52- **Şenlikli Deresi 2:** Şenlikli Deresi 1'in hemen kuzeybatısında bulunmaktadır. Haritada 73 numara ile işaretlenmiştir.

53- **Hadım Höyük 1:** Yerleşim, Baklan'a bağlı Ataköy (Eski adı ile Hadım Köyü) sınırları içinde yer almaktadır. Haritada 75 numara ile işaretlenmiştir.

54- **Baklan Höyük:** Baklan İlçesi sınırları içerisinde Denizli-Baklan karayolunun hemen sol tarafında yer almaktadır. Haritada 78 numara ile işaretlenmiştir.

55- **Sürmeli Höyük:** Yerleşim Baklan'a bağlı, Konak Mevkii'nin yaklaşık 1 km kuzeyinde, yer almaktadır. Haritada 79 numara ile işaretlenmiştir.

56- **Asartepe-Baklan:** Baklan İlçesi'ne bağlı Çiftlik Köyü'nün kuzeybatı kesiminde yer alan bir tepe üstü yerleşimidir. Haritada 82 numara ile işaretlenmiştir.

57- **Domuzderesi Höyük:** Baklan İlçesi'ne bağlı Çiftlik Köyü'nün yaklaşık 2 kilometre güney batı kesiminde yer almaktadır. Haritada 84 numara ile işaretlenmiştir.

58- **Kocatepe Yerleşimi:** Çal İlçesi'ne bağlı Belevi Beldesi'nin yaklaşık 2 kilometre güneybatısında yer almaktadır. Haritada 86 numara ile işaretlenmiştir.

59- **Asar Höyük:** Çal İlçesine bağlı Aşağı Seyitler Köyü'nün yaklaşık 2 kilometre doğusunda bulunmaktadır. Haritada 88 numara ile işaretlenmiştir.

60- **Höyük Yerleşimi:** Çal İlçesine bağlı Aşağı Seyitler Köyü'nün yaklaşık 1 kilometre güney doğusunda bulunmaktadır. Haritada 89 numara ile işaretlenmiştir.

61- **Ambarlar Yerleşimi:** Yerleşim, Çal İlçesi'ne bağlı Aşağı Seyitler Köyü'nün yaklaşık 4 km kuzeydoğusunda bulunmaktadır. Haritada 90 numara ile işaretlenmiştir.

62- **Karaağaçlık Yerleşimi**: Baklan İlçesi'ne bağlı Beyelli Köyü'nün yaklaşık 1.5 kilometre kuzeyinde bulunmaktadır. Haritada 92 numara ile işaretlenmiştir.

63- **Yassıgeçit Yerleşimi:** Çal İlçesi'ne bağlı Aşağı Seyitler Köyü'nün yaklaşık 750 m. güneyinde bulunnaktadır. Haritada 95 numara ile işaretlenmiştir.

64- **Ekşi Höyük:** Baklan İlçesi'ne bağlı Dayılar Köyü'nün yaklaşık 1 kilometre doğusunda yer almaktadır. Haritada 99 numara ile işaretlenmiştir.

65- **Kumtepe Yerleşimi**: Baklan'a bağlı Dayılar Köyü'nün yaklaşık 650 metre doğusunda bulunmaktadır. Haritada 100 numara ile işaretlenmiştir.

Keramik Kataloğu:

Levha 1a: Sarıbeyli Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 01/SA4/26, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 4/2-K.Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/2-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 01/SA8/27, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/4-K.Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/3-K.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/3-K.Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 01/SA4/21, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı derin çanak, **Hamur rengi**: 5YR 4/4-K.Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 01/SA4/22, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı derin çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/4-K.Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/4-K.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/4-K.Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 01/SA6/28, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 4/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/3-K.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/3-K.Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Kabartma bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 01/SA4/25, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/6-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 4/2-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/2-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 01/SA4/24, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 01/SA7/29, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: Gley2 5/10G-Gri, **İç astar uygulaması**: Gley1 4/N-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley1 4/N-K.Gri, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 01/SA7/30, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: Gley2 5/10G-Gri, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Gley2 5/10G-Gri, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 01/SA4/23, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/3-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 2a: Yassı Höyük Geç Kalkolitik (1-9) ve Erken Tunç Çağ 1 (10-15) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 03/SA12/75, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 03/SA12/77, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 4/4-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem:** Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 03/SA12/76, **Form**: İçe kalınlaştırılarak yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 2,5/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: Gley1 4/N-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley1 4/N-K.Gri, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 03/SA16/71, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlekçik, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/1-K. Gri, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 03/SA13/73, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: Gley1 4/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 10R 4/1-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley1 4/N-K.Gri, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 03/SA13/01, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10R 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 03/SA16/72, **Form**: Yüksek düz dip, **Hamur rengi**: 10YR 2/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/2-A. Kahve,

Hamur içeriği: Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 03/SA13/02, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5Y 7/3-Krem, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 03/SA12/78, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/1-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/1-K.Gri, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 03/SA13/06, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli kase, **Hamur rengi**: 5YR 5/1-Gri, İç **astar uygulaması**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 03/SA14/45, **Form**: Gövde parçası ve şerit kulp, **Hamur rengi**: 10YR 4/3-Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 03/SA12/128, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik keskin omuzlu ağızlı kase, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: Gley1 4/N-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley1 4/N-K.Gri, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Perdah bezeme, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 03/SA13/04, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu testi, **Hamur rengi**: 5YR 7/6-A.Kiremit, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Kulp üzerine dikey ve birbirine paralel üç adet oluk bezeme uygulanmıştır. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 03/SA12/125, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Gley1 2,5/N-Siyah, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Perdah bezeme, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 03/SA14/44, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 2,5YR 2,5/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 2,5/1-Siyah, **Dış astar uygulaması**: 10YR 7/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: İnce Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Oluk bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 2b: Yassı Höyük Erken Tunç Çağ 1 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 03/SA13/03, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı küresel gövdeli çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 03/SA12/123, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu küresel gövdeli büyük boy çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 03/SA13/05, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10R 6/4-A.Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 03/SA14/47, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Kabartma bezeme uygulanmıştır. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 03/SA14/53, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 03/SA14/40, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 03/SA14/42, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 03/SA13/07, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10R 6/6-A.Kırmızı, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Kabartma bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 03/SA14/43, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/2-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 3/1-

K.Gri, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 3/1-K.Gri, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 03/SA12/121, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Gley1 2,5/N-Siyah, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/3-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 03/SA12/122, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 03/SA12/127, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli kase, **Hamur rengi**: Gley1 5/N-Gri, **İç astar uygulaması**: Gley1 4/N-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley1 4/N-K.Gri, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 03/SA13/39, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 03/SA12/124, **Form**: Basit ağız kenarlı düz ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: Gley1 5/N-Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley1 5/N-Gri, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Kabartma bezeme, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 03/SA14/41, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli kase, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: Gley1 2,5/N-Siyah, **Dış astar uygulaması**: Gley1 2,5/N-Siyah, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 2c: Yassı Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 03/SA13/16, **Form**: Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış**, Bezeme**: Çentik bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 03/SA13/08, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı testi, **Hamur rengi**: 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 03/SA13/24, **Form**: Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 03/SA14/64, **Form**: Dışa yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 6/8-Kiremit, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/8-Kırmızı, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 03/SA14/62, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 7/8-A. Turuncu, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Oluk bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 03/SA13/10, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10R 6/6-A.Kırmızı, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 03/SA14/61, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı sığ çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 2,5/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: İ.Kum, Kireç, Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 03/SA14/37, **Form**: İçe ve dışa çekik ağız kenarlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 03/SA13/22, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 3/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 03/SA13/20, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 03/SA13/23, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 6/8-A.Kırmızı, **İç astar uygulaması**: 10R 6/8-A.Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Oluk bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 03/SA13/18, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/3-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/4-K. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/4-K. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 03/SA14/56, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/8-Kiremit, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/8-Kiremit, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 03/SA14/55, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/1-K. Gri, **İç astar uygulaması**: Gley1 2,5/N-Siyah, **Dış astar uygulaması**: Gley1 2,5/N-Siyah, **Hamur içeriği**: **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: İnsize bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 03/SA13/15, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı derin çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Beyaz boya bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

16- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 03/SA14/49, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 2,5YR 3/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/1-Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık**, İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Oluk bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 2c: Yassı Höyük Erken Tunç Çağ 2 (1-11) ve 3 (12) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 03/SA14/59, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: **10YR 7/8-Kahnerengi**, **İç astar uygulaması**: **7,5YR 5/8-Kahve**, **Dış astar uygulaması**: **7,5YR 5/8-Kahve**, **Hamur içeriği**: **Taşçık**, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 03/SA14/48, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: **5YR 7/8-A.Kiremit**, **İç astar uygulaması**: **2,5YR 5/8-Kızılkahve**, **Dış astar uygulaması**: **2,5YR 5/8-Kızılkahve**, **Hamur içeriği**: **Taşçık, Saman**, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 03/SA13/27, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı sığ veya derin yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: **5YR 6/8-Kiremit**, **İç astar uygulaması**: **10R 5/6-Kırmızı**, **Dış astar uygulaması**: **10R 5/6-Kırmızı**, **Hamur içeriği**: **K.Taşçık, Saman**, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 03/SA13/26, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: **10YR 5/1-Gri**, **İç astar uygulaması**: **10YR 5/1-Gri**, **Dış astar**

uygulaması: **10YR 5/1-Gri**, **Hamur içeriği**: **İnce Kum**, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 03/SA13/11, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu kâse, **Hamur rengi**: **5YR 6/4-Devetüyü**, **İç astar uygulaması**: **5YR 3/1-K.Kahve**, **Dış astar uygulaması**: **5YR 3/1-K.Kahve**, **Hamur içeriği**: **Taşçık, Saman**, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 03/SA14/51, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli kâse ve çanaklar, **Hamur rengi**: **7,5YR 8/6-Devetüyü**, **İç astar uygulaması**: **10R 4/8-Kırmızı**, **Dış astar uygulaması**: **10R 4/8-Kırmızı**, **Hamur içeriği**: K. **taşçık, Saman**, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 03/SA14/58, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: **7,5YR 8/6-Devetüyü**, **İç astar uygulaması**: **10R 4/8-Kırmızı**, **Dış astar uygulaması**: **10R 4/8-Kırmızı**, **Hamur içeriği**: **Taşçık, Saman**, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme:** Oluk bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 03/SA14/52, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: **2,5YR 4/8-Kızılkahve**, **İç astar uygulaması:** Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: **10R 4/1-K.Gri**, **Hamur içeriği**: **Taşçık**, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme:** Oluk bezeme, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 03/SA13/19, **Form**: **Şerit Kulp**, **Hamur rengi**: **7,5YR 6/4-A. Kahve**, **İç astar uygulaması:** Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: **Uygulanmamış**, **Hamur içeriği**: **Taşçık, Mika**, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme:** Oluk bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 03/SA14/46, **Form**: **Gövde Parçası**, **Hamur rengi**: **7,5YR 7/6-A. Kahve**, **İç astar uygulaması: Kendinden astarlı**, **Dış astar uygulaması**: **2,5YR 6/6-Turuncu**, **Hamur içeriği**: **Taşçık, Saman**, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme:** Oluk bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 03/SA13/13, **Form**: **Ayak**, **Hamur rengi**: **2,5YR 6/8-Turuncu**, **İç astar uygulaması: 5YR 6/6-Açık Kahve**, **Dış astar uygulaması**: **5YR 6/6-Açık Kahve**, **Hamur içeriği**: **Taşçık, Saman**, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.** 03/SA13/25, **Form**: **Ayak**, **Hamur rengi**: **5YR 5/6-Kahve**, **İç astar uygulaması: 5YR 5/6-Kahve**, **Dış astar uygulaması**: **5YR 5/6-Kahve**, **Hamur içeriği**: **Taşçık**, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 3a: Ören Mevkii Geç Kalkolitik Çağ Keramik Örnekleri

13- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/SA20/58, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: Gley1 5/N-Gri,

Dış astar uygulaması: Gley1 5/N-Gri, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/SA20/62, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/2-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/1-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/1-K.Gri, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/SA20/67, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

16- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/genel/47, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/4-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/3-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/3-A.Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

17- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/genel/43, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/3-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

18- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/SA20/02, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 4/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/2-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, İ. Kum, İri Taşçık(az), **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

19- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/SA20/72, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 5/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 4/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 4/3-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

20- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/SA20/09, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

21- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/genel/40, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/2-Gri-Kahve, **İç astar uygulaması**: Gley1 5/N-Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley1 5/N-Gri, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

22- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/SA20/65, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı boyunsuz çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar**

uygulaması: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

23- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/SA20/60, **Form**: Dışa kalınlaştırılarak yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

24- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/genel/48, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 6/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

25- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/genel/45, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

26- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/SA20/66, **Form**: Basit ağız kenarlı içe dönük ağızlı boyunsuz çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: Gley1 4/N-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley1 4/N-K.Gri, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

27- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/SA20/63, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı içe eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: Gley1 3/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/1-Gri, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/1-Gri, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 3b: Ören Mevkii Geç Kalkolitik Çağ Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/SA20/05, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/SA20/59, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/4-Devetüyü, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/4-Devetüyü, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/SA20/73, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/SA20/06, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı keskin gövdeli (dış bükey) çanak, **Hamur rengi**: Gley1 3/10Y-K.Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5Y 3/1-Siyah, **Dış astar uygulaması**: 2,5Y 3/1-Siyah, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/SA20/01, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı keskin gövdeli (dış bükey) çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/SA20/53, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: 2,5Y 4/1-Koyu Gri, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/SA20/68, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı derin çanak, **Hamur rengi**: 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/3-A.Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/SA20/03, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 5Y 2,5/2-Koyu Kahve, **İç astar uygulaması**: 5Y 2,5/1-Koyu Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5Y 2,5/1-Koyu Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman,Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/SA20/08, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/SA20/07, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/2-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/SA20/54, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 10R 4/2-K.Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 4/2-K.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/1-Gri, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/genel/51, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/4-Devetüyü, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/4-Devetüyü, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/genel/50, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/2-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/2-A.Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/SA20/61, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/SA20/70, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/1-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/1-K.Gri, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

16- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/SA20/71, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

17- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/SA20/56, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: Gley1 5/N-Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley1 5/N-Gri, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 3c: Ören Mevkii Geç Kalkolitik (1-11) ve Erken Tunç Çağ 2 (12) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/genel/41, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 5/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/SA20/69, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/genel/44, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/1-Gri, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/genel/42, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı konik gövdeli çömlek, **Hamur rengi**: Gley1 4/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 10R 5/1-Gri, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/1-Gri, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/SA20/04, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 2,5Y 3/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Beyaz boya bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/SA20/74, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 10YR 5/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Oluk bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/genel/49, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 10YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/SA20/64, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 10YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 04/SA20/57, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 04/SA22/12, **Form**: Ayak parçası, **Hamur rengi**: 5YR 4/2-K.Kahve, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kum, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Oluk bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 4a: Höyük Mevkii Neolitik-Erken Kalkolitik Çağ Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 05/SA23/01, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 8/4-A. Devetüyü, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Beyaz boya bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 05/SA23/02, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 8/3-A. Devetüyü, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Beyaz boya bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 05/SA23/28, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 10YR 7/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 7/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**:

Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**:Boya bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 05/genel/49, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Dış astar uygulaması**: : 2,5YR 6/6-Turuncu, **Hamur içeriği**: Katkısız, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 05/SA23/03, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 8/4-A. Devetüyü, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 8/4-A. Devetüyü, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 05/genel/43, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 05/SA23/07, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 05/SA23/06, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 05/genel/45, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 05/genel/41, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/3-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 05/genel/40, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 05/genel/50, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 3/2-

K.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Katkısız, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 05/genel/47, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 05/genel/51, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Katkısız, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 05/genel/44**, Form**: Dışa dönük ağız kenarlı açık ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/1-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Katkısız, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

16- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 05/genel/48, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

17- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 05/genel/42, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/4-Devetüyü, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

18- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 05/SA23/04, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 10R 5/8-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/8-Kırmızı, **Hamur içeriği**: İ.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

19- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 05/genel/46, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 4b: Höyük Mevkii Geç Kalkolitik (1-8), Erken Tunç Çağ 1 (9) ve Erken Tunç Çağ 2 (10-15) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 05/genel/54, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı keskin gövdeli derin çanak, **Hamur rengi**: 10YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/1-Gri, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 05/genel/55, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 05/genel/58, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/1-Gri, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 05/genel/59, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 10YR 4/2-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 05/genel/57, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/1-Gri, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/4-Devetüyü, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Ugulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 05/genel/52, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 5/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 7/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 05/genel/53, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 4/1-Koyu Gri, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Dışa açılan ağız kenarının iç kısmına birbirini kesen çizgilerle perdah bezeme yapılmıştır. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 05/genel/60, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uyugulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 05/SA23/18, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 2,5/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 05/SA23/22**, Form:** Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli kase, **Hamur rengi:** Gley1 3/N-K.Gri, **İç astar uygulaması:** Gley1 6/N-Gri, **Dış astar uygulaması:** Gley1 2,5/10Y-K.Kahve, **Hamur içeriği:** Kum, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı:** Uygulanmış, **Dış yüzey açkı:** Uygulanmış, **Pişme:** İyi, **Yapım:** El.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 05/SA23/23, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/1-K. Gri, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Ağız kenarına yakın bölgede burgu kabartmalı tutamak mevcuttur. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 05/SA23/20, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 7/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 05/SA23/17, **Form**: Dışa çekik ağız kenarlı dışa eğik ağızlı çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Hamur içeriği**: Mika, Kireç, İ. Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 05/SA23/19, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 05/SA23/21, **Form**: Halka dip, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 5a: Sökmen Höyük Geç Kalkolitik (1-4), Erken Tunç Çağ 1 (7) ve Erken Tunç Çağ 2 (5-6,8-11) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 06/SA46/23, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 3/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/3-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 06/SA46/26, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/3-A.Kahve, **Dış astar uuygulaması**: 2,5YR 5/3-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: **Dış yüzey açkı**: **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 06/SA43/02, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 06/SA43/01, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve,

Hamur içeriği: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 06/SA46/30, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/2-Gri-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 7/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 06/SA46/20, **Form**: Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/8-Kiremit, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 10YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 06/SA31/25, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 10YR 2/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 10YR 4/3-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 06/SA31/05, **Form**: Gövde parçası**, Hamur rengi**: 2,5YR 5/2-Gri-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 7/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 06/SA31/04, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 2,5YR 3/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum,Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 06/SA46/21, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/3-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 06/SA44/18, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi:** 7,5YR 4/6-K. Kahve, **İç astar uygulaması:** 7,5YR 7/6-A. Kahve, **Dış astar uygulaması:** 7,5YR 7/6-A. Kahve, **Hamur içeriği:** Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı:** Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı:** Uygulanmış, **Pişme:** İyi, **Yapım:** El.

Levha 6a: İrez Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 07/kuzeytarla/05, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı içe eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: 5YR 3/1-K.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 3/1-K.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 07/SA52/03, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 10YR 7/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 07/SA48/06, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 6/1-Gri, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/1-K.Gri, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Gövde üzerinde kazıma ile yapılmış dalgalı çizgiler bulunmaktadır. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 07/SA52/04, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/1-K. Gri, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 3/1-Siyah, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 7a: Çatal Höyük Geç Kalkolitik (1-3), Erken Tunç Çağ 1 (4-5) ve Erken Tunç Çağ 2 (6-10) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 08/SA57/01, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 4/8-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/8-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Keramiğin iç yüzeyinde ağız kenarının hemen altında iç içe 'V' şekilli perdah bezeme bulunmaktadır. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 08/SA59/03, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: İ.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 08/SA57/02, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 10R 4/2-K.Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 10R 2,5/1-K.Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 08/SA56/06, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli kase, **Hamur rengi**: 2,5Y 2,5/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 08/SA56/05, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey askı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 08/SA56/04, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık

Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 08/SA58/10, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 08/SA59/08, **Form**: İçe dönük ağızlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu kase, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 3/1-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 3/1-K.Gri, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 08/SA59/09, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/4-A.Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 08/SA58/07, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 5/2-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 3/1-Siyah, **Dış astar uygulaması**: 5YR 3/1-K.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 8a: Karaca Höyük Erken Tunç Çağ 1 (1) ve Erken Tunç Çağ 2 (2-5) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 09/höyükçevresi/03, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 2,5/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 09/SA62/04, **Form**: İçe ve Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı dik ağızlı çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 10R 5/8-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/8-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 09/höyükçevresi/02, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: 5YR 2,5/2-Siyah, **Dış astar uygulaması**: 5YR 2,5/2-Siyah, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 09/SA61/06, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 09/höyükçevresi/05, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Üzerinde dikey olarak yapılmış oluklar bulunmaktadır. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 9a: Karayahşiler Höyük Neolitik-Erken Kalkolitik (1-16) ve Geç Kalkolitik (17-18) Dönem Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 10/SA68/09, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Mika(Kilde), Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 10/SA63/12, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Mika(Kilde), Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 10/SA65-66/03, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/4-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/3-K.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/3-K.Kahve, **Hamur içeriği**: Mika, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 10/SA64/05, **Forum**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 10/SA63/17, **Forum**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/4-K. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Mika(Kilde), Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 10/SA63/15, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 10/SA63/13, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/3-Kahve, **Hamur içeriği**: Mika(Kilde), Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 10/SA67/06, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı,

Dış astar uygulaması: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Mika(Kilde), Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 10/SA64/04, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı derin kase, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/8-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 10/SA63/16, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Mika(Kilde), Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 10/SA65-66/02, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 7/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 7/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Mika(Kilde), Kum, Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 10/SA63/10, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/4-K. Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 10/SA63/11, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Mika, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 10/SA66/08, **Form**: Basit ağız kenarlı açık ağızlı konik gövdeli kase, **Hamur rengi**: 5YR 7/6-A.Kiremit, **İç astar uygulaması**: 10R 4/4-K.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Mika(Kilde), Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 10/SA63/14, **Form**: Halka dip, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika(Kilde), **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

16- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 10/SA65-66/01, **Form**: Disk dip, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Mika(Kilde), Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygylanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

17- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 10/SA65-66/18, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı keskin omuzlu çömlek, **Hamur rengi**: Gley1 3/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış,

Dış astar uygulaması: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

18- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 10/SA63/19, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/6-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Gley1 2,5/N-Siyah, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 9b: Karayahşiler Höyük Erken Tunç Çağ 1 (1) ve Erken Tunç Çağ 2 (2-11) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 10/SA63/20, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 10/SA63/28, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/2-K.Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 10/SA65-66/22, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Mika, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 10/SA65-66/23, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika (kilde), **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 10/SA65-66/21, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 10/SA63/25, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Mika(Kilde), Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 10/SA63/29, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı derin kase, **Hamur rengi**: 5YR 6/8-Kiremit, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 10/SA63/24, **Form**: Kapak, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 10/SA63/26, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/3-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 10/SA63/27, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: 7,5YR 3/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 2,5/1-Siyah, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 2,5/1-Siyah, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 10a: Yamanlar Höyük Erken Tunç Çağ 1 (1-3) ve Erken Tunç Çağ 2 (4-6) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 11/SA73/12, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 3/2-K.Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 11/SA74/09, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 11/SA73/14, **Form**: Kapak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Mika, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 11/SA73/16, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 11/SA77/10, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/8-Kiremit, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 11/SA73/17, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 11a: Çayıryanı Höyük Neolitik-Erken Kalkolitik Dönem Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 12/SA80/21, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 12/SA78/18, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 6/6-A.Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 6/6-A.Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 12/SA79/01, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 12/SA80/22, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 8/3-A. Devetüyü, **Dış astar uygulaması**: 10YR 8/3-A. Devetüyü, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 15/SA82/03, **Form:** Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 12/SA80/19, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/2-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/2-A.Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 12/SA78/17, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 12/SA79/04, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/2-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 12/SA79/08, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı,

Dış astar uygulaması: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 12/SA79/05, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 15/SA82/01, **Form:** Basit ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10R 6/6-A.Kırmızı, **İç astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 15/SA82/02, **Form:** Basit ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10R 6/4-A.Kahve, **İç astar uygulaması**: Gley1 5/N-Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley1 5/N-Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 12/SA79/02, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 12/SA79/07, **Form**: İçe kapalı ağız kenarlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 12/SA80/20, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli kase, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

16- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 12/SA78/16, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli kase, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika(Kilde), **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

17- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 12/SA79/09, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 7/4-Devetüyü, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

18- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 12/SA79/10, **Form**: Disk dip, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-

Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

19- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 12/SA79/03, **Form**: Disk dip, **Hamur rengi**: 10YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 3/3-K.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 3/3-K.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

20- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 12/SA79/06, **Form**: Halka dip, **Hamur rengi**: 10YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 11b: Çayıryanı Höyük Geç Kalkolitik Dönem Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 12/SA79/23, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 12/SA78/31, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 3/3-Koyu Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 12/SA81/36, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5Y 4/2-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5Y 4/2-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5Y 4/2-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 12/SA79/26, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 12/SA81/37-39, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5Y 7/2-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5Y 4/2-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5Y 4/2-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 12/SA81/38, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 12/SA79/27, **Form**: dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı çanak, **Hamur rengi**: 2,5Y 3/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 2,5Y 3/1-Siyah, **Dış astar**

uygulaması: 2,5Y 3/1-Siyah, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 12/SA81/40, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5Y 5/3-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 11c: Çayıryanı Höyük Geç Kalkolitik Dönem Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 12/SA83/28, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 10YR 2/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 10YR 3/3-Koyu Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 3/3-Koyu Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 12/SA79/24, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 10YR 6/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 12/SA79/25, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 10YR 4/2-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 4/2-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 4/2-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 12/SA81/35, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 2,5Y 4/2-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5Y 4/2-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5Y 4/2-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 12/SA78/32, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 6/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Katkısız, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 12/SA83/30, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 3/3-K. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/6-K. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No. 15/SA82/04, Form:** Gövde parçası, **Hamur rengi:** 7,5YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması:** 10YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması:** 7,5YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği:** Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı:** Uygulanmış, **Dış yüzey açkı:** Uygulanmış, **Pişme:** İyi, **Yapım:** El yapımı.

8- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No. 15/SA82/05, Form:** Gövde parçası, **Hamur rengi:** 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması:** 10YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması:** 10YR 5/4-A.

Kahve, **Hamur içeriği:** Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı:** Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı:** Uygulanmış, **Pişme:** Orta, **Yapım:** El yapımı.

9- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 12/SA83/29, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 4/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/4-K. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 11d: Çayıryanı Höyük Erken Tunç Çağ 1 (1-4) ve Erken Tunç Çağ 2 (5-9) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 12/SA79/43, **Form**: Dışa yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 12/SA78/41, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 4/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 12/SA78/42, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 12/SA81/44, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli kase, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Yanmış, **Dış astar uygulaması**: Yanmış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 12/SA78/61, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı küresel gövdeli çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 7/6-A.Kiremit, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 7/3-Devetüyü, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 7/3-Devetüyü, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 12/SA81/53, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 12/SA78/12, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı küresel gövdeli çömlek, **Hamur rengi**: 10R 6/8-A.Kırmızı, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 12/SA78/33, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu küresel gövdeli çömlek, **Hamur rengi**: 2,5Y 7/2-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 12/SA78/59, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu küresel gövdeli çömlek, **Hamur rengi**: 2,5Y 5/2-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 11e: Çayıryanı Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 12/SA78/65, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa/uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5Y 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 12/SA81/52, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 4/6-K. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/6-K. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 12/SA81/56, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/8-Kiremit, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 12/SA81/54, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli yivli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 12/SA81/55, **Form**: Kapak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 12/SA78/63, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 12/SA78/64, **Form**: Disk dip, **Hamur rengi**: 2,5Y 6/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur**

içeriği: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 12/SA78/62, **Form**: Halka dip, **Hamur rengi**: 5YR 7/4-Devetüyü, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 12/SA79/58, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Gövde üzerinde kabartma şeklinde memecik yer almaktadır. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 12/SA78/60, **Form**: Makara biçimli kulp, **Hamur rengi**: 5Y 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 12/SA78/13, **Form**: Halka dip, **Hamur rengi**: 2,5Y 6/2-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 12/SA79/57, **Form**: Halka dip, **Hamur rengi**: 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/8-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 12/SA78/11, **Form**: Halka dip, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 12a: Değirmen Höyük Neolitik-E. Kalkolitik (14) ve Geç Kalkolitik Dönem Keramik Örnekleri (1-13)

1- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 14/SA293/89, **Form**: İçe kalınlaştırılarak yuvarlatılmış ağız kenarlı içe eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 14/SA294/91, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Dış astar**

uygulaması: 5YR 6/4-Devetüyü, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 14/SA289/86, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı boyunsuz çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 14/SA295/93, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı boyunsuz çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 14/SA294/92, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı boyunsuz çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 14/SA295/94, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 14/SA94/01, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 6/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 4/2-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 4/2-Kahve, **Hamur içeriği**: Mika(Kilde), Kum, **İç yüzey açkı:** Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 14/SA297/99, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 14/SA290/87, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 14/SA297/98, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 5YR 3/2-K.Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Perdah bezeme, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 14/SA291/88, **Form**: Akıtacak, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/4-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 4/4-K.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/4-K.Kahve,

Hamur içeriği: K.Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 14/SA94/02, **Form**: Kulp parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması:** 7,5YR 5/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 3/2-K. Kahve, **Hamur içeriği**: Mika(Kilde), Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Neolitik-E. Kalkolitik, **Ker.No.** 14/SA290/85, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Katkısız, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 12b: Değirmen Höyük Geç Kalkolitik (1-6) ve Erken Tunç Çağ 1 (7-13) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 14/SA295/97, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 14/SA297/100, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: Gley1 4/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 14/SA98/80, **Form**: Dışa yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 3/2-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 14/SA97/15, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 14/SA295/95, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı konik gövdeli tabak, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: Gley1 3/N-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley1 3/N-K.Gri, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 14/SA294/90, **Hamur rengi**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı keskin gövdeli sığ kase, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: Gley1 4/N-K.Gri, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 14/SA290/102, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli kase, **Hamur rengi**: 5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 5/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 14/SA290/101, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/2-K.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 14/SA87/04, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 5YR 3/1-K.Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5Y 3/1-Siyah, **Dış astar uygulaması**: 2,5Y 3/1-Siyah, **Hamur içeriği**: Mika(Kilde), Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 14/SA293/103, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 14/SA294/104, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin gövdeli kase, **Hamur rengi**: 10YR 4/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 14/SA86/20, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli kase, **Hamur rengi**: 5YR 2,5/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 3/1-Siyah, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 3/1-Siyah, **Hamur içeriği**: Mika(kilde), Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 14/höy.çev./17, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/2-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 4/2-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 3/2-K.Kahve, **Hamur içeriği**: Mika(kilde), Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 12c: Değirmen Höyük Erken Tunç Çağ 1 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 14/SA297/106, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10R 5/6-Kırmızı, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/3-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Oluk bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 14/SA87/03, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/3-A.

Kahve, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika(Kilde), **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 14/SA297/107, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Oluk bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 14/SA100/57, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 10YR 4/1-Koyu Gri, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/1-Gri, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/1-Gri, **Hamur içeriği**: Mika, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 14/SA94/64, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik çanak, **Hamur rengi:** 10YR 4/1-Koyu Gri, **İç astar uygulaması:** 2,5YR 4/1-K.Gri, **Dış astar uygulaması:** Uygulanmamış, **Hamur içeriği:** Mika, Kum, **İç yüzey açkı:** Uygulanmış, **Dış yüzey açkı:** Uygulanmamış, **Pişme:** İyi, **Yapım:** El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 14/SA86/21, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli kase, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/2-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 4/1-Koyu kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 4/1-Koyu kahve, **Hamur içeriği**: Mika, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 14/höy.çev./18, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 4/2-K.Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 3/1-K.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/2-K.Kahve, **Hamur içeriği**: Katkısız, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 14/SA294/105, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: Gley1 4/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Gley1 5/N-Gri, **Hamur içeriği**: Katkısız, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 14/SA86/19, **Form**: Kulp parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kum, Mika(Kilde), **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 14/SA97/16, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/2-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 3/1-Siyah, **Hamur içeriği**: Kum, Mika(Kilde), **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Gövde üzerinde bir adet kabartma bant bezeme bulunmaktadır. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 12d: Değirmen Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA90/59, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/2-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA87/11, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA87/09, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli kase, **Hamur rengi**: 5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika(Kilde), **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA97/25, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/3-K.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA90/58, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli kase, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Kabartma bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/höy.çev./32, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli kase, **Hamur rengi**: 10YR 6/6-Koyu Sarı, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika(Kilde), **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA97/23, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/höy.çev./34, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika(Kilde), **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA88/07, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Dış**

astar uygulaması: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika(Kilde), **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA89/26, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 7/6-A.Kiremit, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA88/08, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA95/39, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli kase, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Kum, Mika(Kilde), **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA90/60, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu kase, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA98/67, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 5Y 6/8-Koyu Sarı, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Mika, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA90/61, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu kase, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/8-Kiremit, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/8-Kiremit, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 12e: Değirmen Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA100/54, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Kabartma bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA100/56, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin gövdeli kase, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA97/22, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ kase, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA86/29, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı sığ kase, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika(Kilde), **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA98/68, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ kase, **Hamur rengi**: 7,5YR 3/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 3/2-K. Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika(Kilde), **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA87/12, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 6/2-A.Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/3-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Kabartma bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA84/51, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Mika(kilde), Kum, Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA97/24, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 3/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 4/2-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/2-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA94/05, **Form**: Kulp parçası, **Hamur rengi**: 5YR 4/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/höy.çev./37, **Form:** Şerit kulp, **Hamur rengi:** 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması:** 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması:** 7,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği:** K.Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı:** Uygulanmış, **Dış yüzey açkı:** Uygulanmış, **Pişme:** İyi, **Yapım:** El.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/höy.çev./36, **Form**: Tutamak, **Hamur rengi**: 5YR 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur**

içeriği: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA86/27, **Form**: Akıtacak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/2-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kum, Mika (kilde), **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA87/10, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 10YR 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: 10YR 4/1-Koyu Gri, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Mika(Kilde), Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Oluk bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA84/52, **Form**: Kulp parçası, **Hamur rengi**: 10YR 6/1-Gri, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Oluk bezeme **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA95/38, **Form**: Kulp parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Mika, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

16- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA93/70, **Form**: Kaide, **Hamur rengi**: 5YR 2,5/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Mika(Kilde), Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

17- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA86/28, **Form**: Halka dip, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Mika(Kilde), Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

18- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA84/53, **Form**: Halka Dip, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Mika(Kilde), Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

19- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA94/06, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Mika(Kilde), Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

20- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA98/66, **Form**: Kulp parçası, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-

Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

21- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA100/55, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: 5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

22- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/höy.çev./33, **Form**: Kulp parçası, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Mika(Kilde), Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Kulbun dış yüzünde dikey 3 adet derin çizgi vardır. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

23- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/höy.çev./35, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: 5YR 4/3-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/3-Kahve, **Hamur içeriği**: Mika(Kilde), Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

24- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/höy.çev./31, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/3-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 4/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/3-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

25- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA98/69, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Mika(Kilde), Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 12f: Değirmen Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA297/109, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 5/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA298/112, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA100/72, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 8/6-Devetüyü, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 8/6-Devetüyü, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Kabartma bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA100/74, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli kase, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/2-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA298/113, **Form**: Dışa yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA100/73, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı dik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 3/1-Siyah, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Mika, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA297/111, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı dik ağızlı konik gövdeli kase**, Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA85/65, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 10YR 5/2-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA297/108, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı sığ çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA297/110, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 14/SA86/40, **Form**: Şerit Kulp, **Hamur rengi:** 7,5YR 7/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması:** Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması:** Uygulanmamış, **Hamur içeriği:** Mika, Kum, **İç yüzey açkı:** Uygulanmış, **Dış yüzey açkı:** Uygulanmış, **Pişme:** İyi, **Yapım:** El.

Levha 13a: Deniz Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 16/SA110/02, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu küresel gövdeli çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/2-K.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 16/SA110/01, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 14a: Emirhisar-Yassı Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 18/SA122/05, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: Gley1 4/N-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 18/SA122/03, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 4/4-K. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 3/2-K. Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 18/höy.çev./02, **Form**: İçe yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 18/SA130/08, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 7/4-Devetüyü, **İç astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 18/SA130/07, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı dik ağızlı keskin omuzlu kase, **Hamur rengi**: Gley1 5/N-Gri, **İç astar uygulaması**: 5Y 5/2-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5Y 5/2-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 18/SA121/06, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: İnce kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 18/SA128/01, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Kabartma bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 18/SA122/04, **Form**: İp delikli kulp, **Hamur rengi**: 2,5Y 3/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 2,5Y 4/1-Koyu Gri, **Dış astar uygulaması**: 10YR 6/1-Gri,

Hamur içeriği: Mika, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 18/SA130/09, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 10R 6/8-A.Kırmızı, **İç astar uygulaması**: 10R 5/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 15a: Kesilmiş Höyük Erken Tunç Çağ 1 (1) ve Erken Tunç Çağ 2 (2-6) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 19/höy.gen./01, **Form**: Dışa Kalınlaştırılmış ağız kenarlı dik ağızlı çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 7/3-Devetüyü, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/3-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/3-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 19/SA137/06, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 7/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 7/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 19/SA147/05, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 10R 5/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 19/SA148/02, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 19/SA148/03, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 19/SA141/04, **Form**: Halka dip, **Hamur rengi**: 10YR 6/8-Koyu Sarı, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 16a: Yakacık Höyük Geç Kalkolitik (1-3), Erken Tunç Çağ 1 (4-6) ve Erken Tunç Çağ 2 (7-10) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 23/SA160/01, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/2-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/2-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/2-Kahve,

Hamur içeriği: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 23/SA160/02, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/1-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/1-K.Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 23/SA160/03, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 2,5/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 23/SA159/09, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/2-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/3-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 23/SA160/04, **Form**: Basit ağız kenarlı düz ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 2,5/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **Hamur içeriği**: Mika(Kilde), Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 23/SA159/10, **Form**: İçe ve dışa yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı çanak, **Hamur rengi**: 5YR 4/4-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 7/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 23/SA157/08, **Form**: Dışa yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 7/6-A.Kiremit, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 23/SA159/05, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 23/SA160/07, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 23/SA159/06, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-

Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 17a: Çerkez Tarlası Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 24/SA161/01, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Oluk bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 18a: Çivril Höyük Erken Tunç Çağ 1 (1-4), Erken Tunç Çağ 2 (5-12) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 25/SA165/01, **Form**: İçe ve dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı dik ağızlı çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 3/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/1-Gri, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/1-Gri, **Hamur içeriği**: Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 25/SA283/35, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 25/SA283/36, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 25/SA283/34, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 25/SA283/29, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 25/SA284/41, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/3-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 4/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 25/doğuyamaç/07, **Form**: Dışa yuvarlatılmış ağız kenarlı içe eğik ağızlı çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A.

Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 6/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 25/SA163/06, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 25/SA283/28, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 25/SA284/42, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 25/SA163/05, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/3-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 25/doğuyamaç/08, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 18b: Çivril Höyük Erken Tunç Çağ 3 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.** 25/SA165/02, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.** 25/SA165/04, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi:** 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması:** 7,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması:** 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği:** Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı:** Uygulanmış, **Dış yüzey açkı:** Uygulanmış, **Pişme:** İyi, **Yapım:** El.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.** 25/SA283/31, **Form**: Dışa Kalınlaştırılmış ağız kenarlı dik ağızlı çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: Çark yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.** 25/SA165/03, **Form**: Dışa Kalınlaştırılmış ağız kenarlı dik ağızlı çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış**

astar uygulaması: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.** 25/SA283/32, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 10YR 5/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.** 25/SA283/33, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Katkısız, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 19a: Işıklı Höyük Erken Tunç Çağ 1 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 26/SA170/03, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/1-Gri, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/1-Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 26/SA169/01, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/1-K. Gri, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 6/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 26/SA168/02, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 10YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 6/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 20a: Pınar Höyük Geç Kalkolitik (1-4) ve Erken Tunç Çağ 1 (5-18) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Geç Kalkolitik Çağ, **Ker.No**. 27/SA173/04, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **Hamur içeriği**: K.taşçık, saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Geç Kalkolitik Çağ, **Ker.No**. 27/SA173/05, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: K.taşçık, saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Geç Kalkolitik Çağ, **Ker.No**. 27/hgenel/07, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/1-K. Gri, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 4/3-Kahve, **Dış**

astar uygulaması: 7,5YR 4/3-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, kireç, saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Geç Kalkolitik Çağ, **Ker.No**. 27/byamaç/17, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 3/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, mika**, İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No**. 27/SA173/19, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması:** 7,5YR 4/6-K. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/6-K. Kahve, **Hamur içeriği**: K. taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme:** İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No**. 27/byamaç/16, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 4/2-Kahve, **İç astar uygulaması:** 10YR 5/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme:** İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No**. 27/hgeneli/21, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/1-K. Gri**, İç astar uygulaması:** 7,5YR 5/1-Gri, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K. taşçık**, İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme:** İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No**. 27/SA176/13, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu küresel gövdeli çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 5/6-Kahve**, İç astar uygulaması:** 7,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: K. taşçık, mika**, İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme:** Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No**. 27/kyamaç/11, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/8-A. Kahve, **İç astar uygulaması:** 7,5YR 6/6-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Saman, mika, kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme:** Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No**. 27/SA73/18, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması:** 2,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: K. taşçık, saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme:** İyi, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No**. 27/kyamaç/09, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 10YR 3/1-Siyah, **İç astar uygulaması:** 10YR 4/1-Koyu Gri, **Dış astar uygulaması**: 10YR 4/3-Kahve, **Hamur içeriği**: Saman, mika, kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme:** İyi, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No**. 27/SA175/15, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli kase, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/8-Kahve, **İç astar uygulaması:** 2,5YR 5/8-Kızıl kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızıl kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme:** Orta, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No**. 27/SA171/08, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 3/1-Siyah, **İç astar uygulaması:** 10YR 4/1-Koyu Gri, **Dış astar uygulaması**: 10YR 4/1-Koyu Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme:** Orta, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No**. 27/hgeneli/06, **Form**: Kaide, **Hamur rengi**: 10YR 2/1-Siyah**, İç astar uygulaması:** Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 10YR 2/1-Siyah, **Hamur içeriği**: K.taşçık, kireç**, İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme:** Orta, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No**. 27/kyamaç/12, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 4/1-Koyu Gri, **İç astar uygulaması:** 10R 6/2-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 6/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, mika, saman**, İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme:** Orta, **Yapım**: El yapımı.

16- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No**. 27/SA176/14, **Form**: Düz Dip, **Hamur rengi**: 10YR 4/1-Koyu Gri, **İç astar uygulaması:** 10YR 3/1-Siyah, **Dış astar uygulaması**: 10YR 3/1-Siyah, **Hamur içeriği**: K.taşçık, kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme:** Orta, **Yapım**: El yapımı.

17- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No**. 27/SA173/20, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve**, İç astar uygulaması:** Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/3-A**. Kahve**, **Hamur içeriği**: K. taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme:** İyi, **Yapım**: El yapımı.

19- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No**. 27/ h.geneli/22, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5 YR4/1-K.GRİ**, İç astar uygulaması:** 7,5 YR5/1-GRİ, **Dış astar uygulaması:** 7,5 YR5/1-GRİ **Hamur içeriği**: Taşçık, mika**, İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme:** İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 20b: Pınar Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No**. 27/hgeneli/38, **Form**: Basit ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 5/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması:** 5YR 4/6-Kızıl kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık**, İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme:** Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No**. 27/kyamaç/30, **Form**: Basit ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması:** 2,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık**, İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme:** İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No**. 27/SA176/41, **Form**: Basit ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 8/1-Krem, **İç astar uygulaması:** 5YR 4/4-K. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/4-K. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, kireç**, İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme:** İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No**. 27/kyamaç/27, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı, dik ağızlı, oluklu ve yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 4/4-Kahve, **İç astar uygulaması:** 2,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme:** İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No**. 27/kyamaç/32, **Form**: Basit ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 10YR 4/4-Kahve, **İç astar uygulaması:** 2,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme:** İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No**. 27/SA176/42, **Form**: Basit ağız kenarlı, dik ağızlı, yarı küresel gövdeli derin çanak, **Hamur rengi**: 10YR 4/4-Kahve, **İç astar uygulaması:** 2,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme:** İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No**. 27/byamaç/26, **Form**: Basit ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 10YR 4/4-Kahve, **İç astar uygulaması:** 2,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme:** İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No**. 27/hgenel/37, **Form**: Basit ağız kenarlı, dışa eğikağızlı, uzun boyunlu, küresel gövdeli çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması:** 7,5YR 4/6-K. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/6-K. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme:** İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No**. 27/hgenel/36, **Form**: Basit ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması:** 2,5YR 4/6-Kızıl kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızıl kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme:** Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No**. 27/hgenel/39, **Form**: Basit ağız kenarlı, dik ağızlı, yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 5/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması:** 5YR 4/6-Kızıl

kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme:** Orta, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No**. 27/SA171/28, **Form**: Kısa boyunlu, küresel gövdeli çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/8-Kiremit, **İç astar uygulaması:** Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme:** İyi, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No**. 27/SA176/40, **Form**: Dışa çekik ağız kenarlı, dik ağızlı, boyunlu, küresel gövdeli çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması:** 7,5YR 6/4-A. Kahve**, Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, kireç, bitkisel katkı, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme:** Orta, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No**. 27/hgenel/34, **Form**: Basit ağız kenarlı, dışa eğik ağızlı, yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/4-K. Kahve, **İç astar uygulaması:** 5YR 4/4-K. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/4-K. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme:** Orta, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No**. 27/SA175/24, **Form**: Oluklu şerit kulp, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması:** 5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme:** İyi, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No**. 27/SA179/29, **Form**: Burgulu şerit kulp, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/1-Gri, **İç astar uygulaması:** Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme:** İyi, **Yapım**: El yapımı.

16- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No**. 27/kyamaç/34, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/4-K. Kahve, **İç astar uygulaması:** 5YR 4/4-K. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/4-K. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme:** Orta, **Yapım**: El yapımı.

17- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No**. 27/SA175/23, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması:** 2,5YR 5/6-Kızıl kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.taşçık, saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme:** Orta, **Yapım**: El yapımı.

18- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No**. 27/hgenel/33, **Form**: Kaide, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması:** 2,5YR 4/6-Kızıl kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızıl

kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme:** İyi, **Yapım**: El yapımı.

19- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No**. 27/hgenel/35, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 2,5YR 2,5/1-Siyah, **İç astar uygulaması:** 5Y 4/1-Koyu Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5Y 4/1-Koyu Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme:** Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 20c: Pınar Höyük Erken Tunç Çağ 3 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No**. 27/kyamaç/44, **Form**: Basit ağız kenarlı, içe eğik ağızlı, keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **İç astar uygulaması:** 10YR 7/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 7/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, kireç, saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme:** İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No**. 27/SA179/40, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması:** 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, kireç, bitkisel katkı, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme:** Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No**. 27/SA175/46, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması:** 5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızıl kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme:** İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No**. 27/kyamaç/45, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/3-A.Kahve, **İç astar uygulaması:** 7,5YR 5/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/3-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme:** İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 21a: Hasan Höyük Geç Kalkolitik Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 29/SA190/03, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı açık ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 4/1-Koyu Gri, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 29/höy.gen./13, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik derin kase, **Hamur rengi**: 2,5YR 3/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 29/SA190/05, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 4/2-Kahve,

Dış astar uygulaması: 7,5YR 4/2-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 29/höy.gen./12, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 29/SA190/04, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 10YR 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Kum,Saman,Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 29/höy.gen./11, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı keskin gövdeli (dış bükey) çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 3/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 2,5/1-Siyah, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 2,5/1-Siyah, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 29/SA182/09, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 4/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/3-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 29/SA192/07, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi:** 2,5YR 5/1-Gri, **İç astar uygulaması:** Kendinden Astarlı, **Dış astar uygulaması:** Kendinden Astarlı, **Hamur içeriği:** Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı:** Uygulanmış, **Dış yüzey açkı:** Uygulanmış, **Pişme:** İyi, **Yapım:** El.

9- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 29/SA190/06, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 10YR 4/2-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 29/SA192/10, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: 2,5Y 3/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 2,5Y 4/1-Koyu Gri, **Dış astar uygulaması**: 2,5Y 4/1-Koyu Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 29/SA192/08, **Form**: Kaide, **Hamur rengi**: 2,5YR 2,5/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: İnce Kum,Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Oluk bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 21b: Hasan Höyük Erken Tunç Çağ 1 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 29/SA192/18, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 4/2-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/3-A.

Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Kum,Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 29/SA192/20, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: 5YR 3/1-K.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 3/1-K.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 29/höy.gen./24, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 29/SA191/35, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli kase, **Hamur rengi**: 2,5YR 3/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: 2,5Y 5/2-Açık Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 29/SA192/19, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: 2,5Y 5/2-Açık Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5Y 5/2-Açık Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 29/SA192/22, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 3/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 29/SA190/27, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 29/höy.gen./25, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 29/SA192/23, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu kase, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 29/SA190/29, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 3/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 10YR 3/2-Koyu Kahve,

Dış astar uygulaması: 10YR 3/2-Koyu Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 29/SA192/17, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı ve keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 3/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 4/1-K. Gri, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/1-K. Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 29/SA190/30, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 29/SA192/16, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli kase, **Hamur rengi**: 5YR 4/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 29/SA191/34, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 4/2-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5Y 6/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 4/1-Koyu Gri, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 29/SA192/14, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı kase, **Hamur rengi**: 10YR 8/3-A. Devetüyü, **İç astar uygulaması**: 10YR 8/4-A. Devetüyü, **Dış astar uygulaması**: 10YR 8/4-A. Devetüyü, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

16- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 29/SA193/36, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli kase, **Hamur rengi**: 10YR 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: İnce Kum,Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

17- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 29/SA190/31, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu kase, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/1-K. Gri, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 6/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

18- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 29/SA192/21, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli kase, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/1-Gri, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/1-Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

19- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 29/SA190/32, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu kase, **Hamur rengi**: 10YR 4/1-Koyu Gri, **İç astar uygulaması**: 10YR 3/2-Koyu

Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 3/2-Koyu Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 21c: Hasan Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 29/SA190/55, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 7/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 7/8-A. Turuncu, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 7/8-A. Turuncu, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 29/SA197/82, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 29/SA192/53, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/2-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/3-K.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/3-K.Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Kabartma bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 29/SA197/80, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Kabartma bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 29/höy.gen./90, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 29/SA190/65, **Form**: Boynuzlu çanak, basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 29/SA191/76, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Kabartma bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 29/SA190/66, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR

5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 29/SA190/71, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/1-Gri, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/1-Gri, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 29/SA190/73, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Kabartma bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 29/SA192/40, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik keskin omuzlu gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/2-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Katkısız, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Kabartma bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 29/SA190/57, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Oluk bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 29/höy.gen./86, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 2,5/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/1-Gri, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 29/SA191/75, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Kabartma bezeme. **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 29/SA190/70, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/3-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Kabartma bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

16- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 29/höy.gen./88, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 3/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 10R 5/3-A.Kahve,

Dış astar uygulaması: 10YR 3/1-Siyah, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

17- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 29/SA190/54, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı derin kase, **Hamur rengi**: 10YR 6/6-Koyu Sarı, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

18- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 29/SA190/69, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

19- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 29/SA192/49, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı derin kase, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 21d: Hasan Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 29/höy.gen./93, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yivli çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Yiv bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 29/SA192/52, **Form**: İçe ve dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 29/SA196/99, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 29/SA191/79, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu küresel gövdeli çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Saman, Mika, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 29/SA190/60, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 6/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 29/SA190/63, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu yivli çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 5/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Yiv bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 29/SA192/48, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli yivli kase, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Yiv bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 29/SA190/67, **Form**: Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı dik ağızlı yivli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 3/1-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: 2,5Y 4/1-Koyu Gri, **Hamur içeriği**: Mika(Kilde), Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Oluk ve kabartma bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 29/SA192/38, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 29/SA190/64, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dışa eğik ağızlı çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 29/SA192/46, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dışa eğik ağızlı çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kum, Mika, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 29/SA192/50, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 29/höy.gen./94, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 10YR 7/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 29/SA190/61, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 5Y 4/1-Koyu Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5Y 4/1-Koyu Gri, **Dış astar uygulaması**: 10YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**:

Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Kabartma bezeme **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 29/höy.gen./85, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 3/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 10YR 4/1-Koyu Gri, **Dış astar uygulaması**: 10YR 4/1-Koyu Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

16- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 29/SA192/51, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 4/1-K. Gri, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/1-K. Gri, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Ağız kenarının keskin kısmına kadar birbirini kesen çizgiler halinde kazıma bezeme uygulanmıştır. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 21e: Hasan Höyük Erken Tunç Çağ 3 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.** 29/SA190/101, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/8-Kiremit, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/3-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.** 29/SA190/102, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli kase, **Hamur rengi**: 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.** 29/SA191/106, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.** 29/SA190/104, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu testi, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.** 29/SA190/105, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 7/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/3-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/3-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.** 29/SA192/107, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu testi, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.** 29/SA192/109, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Kireç, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.** 29/SA190/103, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 10YR 7/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.** 29/SA192/108, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

a: Özdemirciler Höyük Neolitik-Erken Kalkolitik (1-5) ve Geç Kalkolitik Çağ (6-11) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 28/SA189/01, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden atarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 28/höy.gen./03, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 4/4-K.Kahve, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 28/höy.gen./04, **Form:** Basit ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/1-K. Gri, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 28/höy.gen./05, **Form:** Basit ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek,, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 4/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/3-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 28/höy.gen./02, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 28/höy.gen./10, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/10Y-K.Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve,

Dış astar uygulaması: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 28/höy.gen./08, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10R 2,5/1-K.Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 28/höy.gen./11, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/8-Kiremit, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/8-Kiremit, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 28/SA184/06, **Form**: Basit ağız kenarlı keskin omuzlu dik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: Gley1 4/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 28/SA184/07, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 4/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 28/höy.gen./09, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 3/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 22b: Özdemirciler Höyük Erken Tunç Çağ 1 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 28/SA185/13, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 28/SA184/16, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 4/1-Koyu Gri, **İç astar uygulaması**: 10YR 4/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 2,5/1-Siyah, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Kabartma bezeme.**Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 28/SA183/18, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı sığ kase, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/4-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 4/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/3-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 28/SA184/17, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 4/1-Koyu Gri, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/2-Gri-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/2-Gri-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 28/SA184/15, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli kase, **Hamur rengi**: 2,5YR 2,5/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 5Y 4/1-Koyu Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 2,5/1-Siyah, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Kabartma bezeme. **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 28/SA184/14, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 28/SA185/12, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/3-A.Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 22c: Özdemirciler Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 28/SA184/27, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 28/SA184/29, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 28/SA184/20, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 2/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 28/SA184/21, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı boyunsuz çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 28/SA183/26, **Form**: Dışa Yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış**

astar uygulaması: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 28/höy.gen./25, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 28/SA184/22, **Form**: İçe ve dışa çekik ağız kenarlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/8-Kiremit, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 28/SA184/19, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/2-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Boyun Kısmında yiv; yivin altında bir memecik bulunmaktadır. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 28/SA184/30, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: 5YR 4/4-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 28/SA184/28, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Üzerinde beş adet dikey yiv bezeme bulunmaktadır. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 28/höy.gen./24, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: 10R 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: 10R 5/1-Gri, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Kum,saman, K.Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 28/SA189/23, **Form**: Halka dip, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 23a: Ömer Höyük Geç Kalkolitik Çağ Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 30/SA207/11, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı keskin gövdeli (dış bükey) çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/1-K. Gri, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 3/4-K.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 30/SA198/47, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı keskin gövdeli (dış bükey) çanak, **Hamur rengi**: 10YR 8/6-Sarı, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/4-K. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 3/2-Koyu Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 30/SA206/41, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı keskin gövdeli (dış bükey) çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/2-Kahve, **İç astar uygulaması**: Gley1 4/N-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: 10YR 3/3-Koyu Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 30/SA208/72, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı keskin gövdeli (dış bükey) çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 3/2-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 3/1-Siyah, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 30/SA208/71, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli (dış bükey) çanak, **Hamur rengi**: 10YR 6/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/4-K. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 30/SA205/46, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/2-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 30/1999survey/66, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 5YR 3/4-K.Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 30/SA206/38, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı keskin gövdeli (dış bükey) çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 10R 4/8-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/8-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 30/SA206/39, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 2,5/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 4/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 30/SA204/17, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 10YR 4/2-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 3/2-K.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 3/2-K.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 30/1999survey/67, **Form**: Disk dip, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 3/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 3/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Oluk bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 30/SA207/69, **Form**: Halka dip, **Hamur rengi**: 7,5YR 3/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/3-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 23b: Ömer Höyük Geç Kalkolitik Çağ Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 30/SA208/59, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/2-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/3-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 30/SA208/60, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 30/1999survey/68, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/3-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 30/SA201/22, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 4/1-K. Gri, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/3-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 30/SA206/40, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/1-K. Gri, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 30/1999survey/62, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kulpsuz şişe, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 30/1999survey/64, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 3/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 30/SA208/70, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/2-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 4/1-Koyu Gri, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 30/SA203/44, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 8/3-A. Devetüyü, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 30/SA208/73, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlıdışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/3-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 30/SA203/45, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 4/2-K.Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/1-Gri, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/1-K.Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 30/1999survey/65, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 2,5/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/1-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/4-K. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 30/1999survey/63, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: Gley2 2,5/10B-Siyah, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 30/SA208/58, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 10YR 5/2-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 10YR 4/2-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 30/SA206/16, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik derin çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/3-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/3-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: U ygulanmış, **Bezeme**: İnsize bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 23c: Ömer Höyük Erken Tunç Çağ 1 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 30/SA201/03, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 30/SA201/02, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 3/2-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 7/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 7/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 30/SA198/35, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 4/3-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 30/SA206/21, **Form**: Dışa yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/8-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 3/1-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 3/1-K.Gri, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 30/SA206/57, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/1-K. Gri, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 4/2-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/2-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 30/SA208/09, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 30/SA201/04, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/2-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 4/2-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/3-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum,Saman,Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 30/SA199/50, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı içe eğik ağızlı boyunsuz çömlek, **Hamur rengi**: Gley2 2,5/5PB-Siyah, **İç astar uygulaması**: Gley2 3/5PB-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: 5Y 5/1-Gri, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 23d: Ömer Höyük Erken Tunç Çağ 1 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 30/SA201/01, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 2,5/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 3/1-Siyah, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/3-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 30/SA206/56, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/2-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/1-Gri, **Dış astar uygulaması**: 2,5Y 5/3-Açık Kahve, **Hamur içeriği**: Kum,Saman,

Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 30/SA201/06, **Form**: İçe çekik ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/3-Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 30/SA199/49, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: Gley2 2,5/5B-Siyah, **İç astar uygulaması**: Gley2 3/5PB-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 30/SA208/77, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 3/1-K.Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5Y 4/1-Koyu Gri, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/3-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 30/SA201/05, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı sığ çanak **Hamur rengi**: 7,5YR 7/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 30/SA206/55, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli kase, **Hamur rengi**: 10YR 5/2-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 4/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 4/3-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 30/SA208/08, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5Y 5/3-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5Y 3/1-Siyah, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/2-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 30/SA199/48, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 7/8-Koyu Sarı, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 30/1999survey/76, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 10YR 5/2-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: İnsize bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 30/SA207/10, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 10YR 2/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 5Y 2,5/1-Koyu Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5Y 2,5/1-Koyu

Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 30/SA205/43, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli kase, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 23e: Ömer Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 30/SA201/12, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Saman, Kum, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 30/SA201/14, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 3/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 3/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 30/SA207/19, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı derin çanak, **Hamur rengi**: 10YR 6/6-Koyu Sarı, **İç astar uygulaması**: 5YR 7/3-A.Devetüyü, **Dış astar uygulaması**: 5YR 7/3-A.Devetüyü, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 30/SA207/20, **Form**: Dışa yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak **Hamur rengi**: 5YR 5/8-Kiremit, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/4-K. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 30/SA198/37, **Hamur rengi**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı derin çanak **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 30/SA201/15, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa/uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, Kireç, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 30/SA201/13, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/4-K. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 30/SA207/18, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 10YR 6/6-Koyu Sarı, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 30/SA199/32, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: Gley1 4/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

Levha 24a: Çandır Höyük Erken Kalkolitik (1) ve Erken Tunç Çağ 1 (2-4) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 33/SA214/22, **Form:** Gövde parçası, **Hamur rengi:** 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması:** 10YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması:** 10YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği:** K.Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı:** Uygulanmış, **Dış yüzey açkı:** Uygulanmış, **Bezeme:** Boya bezeme **Pişme:** İyi, **Yapım:** El.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 33/SA214/09, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi:** 7,5YR 5/2-A. Kahve, **İç astar uygulaması:** Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması:** 10YR 4/1-Koyu Gri, **Hamur içeriği:** K.Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı:** Uygulanmış, **Dış yüzey açkı:** Uygulanmış, **Pişme:** Orta, **Yapım:** El.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 33/SA214/11, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 10YR 6/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 4/2-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 33/SA214/10, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: 10YR 3/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 25a: Çandır Büyük Höyük Neolitik-Erken Kalkolitik Çağ Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 33/SA214/07, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/8-Kiremit, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 33/SA214/08, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 33/SA215/04, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 6/2-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 7/3-

A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 33/SA215/03, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 5/2-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 6/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 33/SA217/23, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 7/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 7/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 33/SA214/22, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Parçanın sağ alt köşesinde krem renkte (10 YR 7/2) boya bezemenin bir kısmı korunmuştur. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 33/SA218/01, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 33/SA214/06, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 7/6-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 7/6-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 33/SA217/02, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: 5YR 6/8-Kiremit, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/2-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 33/SA215/05, **Form**: Halka dip, **Hamur rengi**: 10YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 4/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 26a: Çandır Küçük Höyük Neolitik-Erken Kalkolitik (1-3) ve Erken Tunç Çağ 1 (4-8) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 34/SA219/30, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**:

Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Dış kısımda koyu sarı (10YR 6/6) renginde dikey şerit şeklinde boya bezeme bulunmaktadır. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 34/SA223/12, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/3-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/3-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 34/SA219/01, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı sığ çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 2,5/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/2-Gri-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/2-Gri-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 34/SA222/05, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/4-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 4/2-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/2-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 34/SA220/04, **Form**: İçe Yuvarlatılmış ağız kenarlı içe eğik çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 34/SA219/06, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/3-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 34/SA221/02, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı sığ çanak, **Hamur rengi**: 10YR 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 2,5/1-Siyah, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 2,5/1-Siyah, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 34/SA223/03, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/2-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 26b: Çandır Küçük Höyük Erken Tunç Çağ 2 (1-5) ve Erken Tunç Çağ 3 (6) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 34/SA219/07, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 4/6-K. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/6-K. Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 34/SA219/08, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 4/2-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 4/2-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/2-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 34/SA219/09, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli kase, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 34/SA221/10, **Form**: Tutamak, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/3-K.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/3-K.Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 34/SA223/11, **Form**: Disk dip, **Hamur rengi**: 10YR 5/2-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/1-Gri, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.** 34/SA223/13, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: İnce kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 27a: İkiz Höyük 3 Geç Kalkolitik (1), Erken Tunç Çağ 1 (2-4) ve Erken Tunç Çağ 2 (5-11) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 35/SA236/01, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 5/2-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 35/SA231/02, **Form**: İçe ve Dışa Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 35/SA236/04, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin gövdeli kase, **Hamur rengi**: 2,5YR 2,5/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 35/SA227/03, **Form**: Kapak, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/3-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/3-A. Kahve,

Hamur içeriği: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 35/SA243/16, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 35/SA243/17, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/4-K. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 35/SA227/12, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli kase, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/3-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 35/SA226/18, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 4/4-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/2-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 35/SA236/09, **Form**: Kaide, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/1-K. Gri, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 2,5/1-Siyah, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 2,5/1-Siyah, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 35/SA226/20, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/3-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/2-Gri-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Oluk bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 35/SA236/10, **Form**: Burgu biçimli kulp, **Hamur rengi**: 5YR 6/8-Kiremit, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 27b: İkiz Höyük 3 Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 35/SA236/08, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/2-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/3-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 35/SA236/05, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 10YR 8/3-A.

Devetüyü, **Dış astar uygulaması**: 10YR 8/3-A. Devetüyü, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 35/SA225/21, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/2-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 35/SA243/15, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 10R 4/8-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/8-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 35/SA232/22, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin gövdeli kase, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 7/3-Krem, **Dış astar uygulaması**: 10R 7/3-Krem, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 35/SA236/07, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı sığ kase, **Hamur rengi**: 5YR 6/8-Kiremit, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 35/SA243/14, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: 2,5YR 3/2-K.Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Üzerinde beş adet yiv bulunmaktadır. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 35/SA226/19, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/1-Gri, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/1-Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Oluk bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 28a: İkiz Höyük 2 Geç Kalkolitik (1-2) ve Erken Tunç Çağ 1 (3-9) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 36/SA245/01, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 36/SA238/02, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 36/SA239/09, **Form**: Dışa çekik ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 2/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 36/SA240/05, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 36/SA240/03, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 36/SA240/06, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 2,5/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 36/SA240/04, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 36/SA238/08, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/3-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 36/SA245/07, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 2,5YR 2,5/1-Siyah, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/1-Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 28b: İkiz Höyük 2 Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 36/SA240/24, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 36/SA235/16, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel çanak, **Hamur rengi**: 5YR 7/8-A.Kiremit, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Kabartma bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 36/SA234/66, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 36/SA240/30, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 36/SA239/47, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: Gley1 3/5GY-K.Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 4/4-K. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 36/SA239/51, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 2,5/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 10YR 4/2-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 4/2-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 36/SA240/25, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: , **İç astar uygulaması**: , **Dış astar uygulaması**: , **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 36/SA240/34, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 10YR 8/2-Krem, **Dış astar uygulaması**: 10YR 8/2-Krem, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 36/SA235/12, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 6/8-Kiremit, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 36/SA235/13, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 5YR 6/8-Kiremit, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 36/SA240/40, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dışa eğik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 36/SA235/17, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: Kenidinden astarlı, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 36/SA239/52, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 10YR 7/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 36/SA241/56, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 36/SA246/79, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/8-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

16- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 36/SA241/54, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ kase, **Hamur rengi**: 2,5Y 3/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

17- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 36/SA239/50, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli kase, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

18- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 36/SA238/75, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 5YR 7/6-A.Kiremit, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Kum, Kireç, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Oluk bezeme. **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

19- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 36/SA240/32, **Form**: Şerit Kulp, **Hamur rengi**: 7,5YR 8/4-A. Devetüyü, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Oluk bezeme **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

20- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 36/höy.gen./89, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ kase, **Hamur rengi**: 5YR 3/2-K.Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 2,5/1-Siyah, **Dış astar uygulaması**: 5YR 2,5/1-Siyah, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

21- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 36/SA246/80, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak/kase, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**:

2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/8-Kiremit, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

22- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 36/SA240/37, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/2-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/2-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Kulp üzerinde üç adet yiv bulunmaktadır. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

23- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 36/SA241/63, **Form**: Burgu biçimli kulp, **Hamur rengi**: Gley2 2,5/10B-Siyah, **Dış astar uygulaması**: Gley2 5/5B-Gri, **Hamur içeriği**: Kum, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

24- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 36/SA244/73, **Form**: Yatay kulp, **Hamur rengi**: , **İç astar uygulaması**: , **Dış astar uygulaması**: , **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

25- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 36/SA240/26, **Form**: Burgu biçimli kulp, **Hamur rengi**: 10YR 5/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 6/3-A. Kahve, **Hamur rengi**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

Levha 28c: İkiz Höyük 2 Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 36/SA242/82, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 36/SA240/39, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 5/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 36/SA244/72, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: , **İç astar uygulaması**: , **Dış astar uygulaması**: , **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Üzerinde ip delikli makara kulp bulunmaktadır. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 36/SA235/11, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: 10YR 7/1-A. Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 36/SA244/69, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: , **İç astar uygulaması**: , **Dış astar uygulaması**: , **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 36/SA234/65, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5Y 8/1-Krem, **Dış astar uygulaması**: 2,5Y 8/1-Krem, **Hamur içeriği**: Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 36/höy.gen./88, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 36/SA238/78, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 5YR 7/3-A.Devetüyü, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 36/SA238/77, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: , **İç astar uygulaması**: , **Dış astar uygulaması**: , **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 36/SA239/48, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: Gley1 3/5GY-K.Kahve, **Dış astar uygulaması**: Gley1 5/10Y-Gri-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış,. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 36/SA244/71, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi:** 5YR 4/4-K. Kahve, **İç astar uygulaması:** Uygulanmış, **Dış astar uygulaması:** Uygulanmış, **Hamur içeriği:** Kum, Mika, **İç yüzey açkı:** Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı:** Uygulanmamış, **Pişme:** Orta, **Yapım:** El.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 36/SA239/53, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: 2,5Y 5/2-Açık Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5Y 7/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Ağız kenarının hemen altında makara kulp bulunmaktadır. Kulbun üzerinde oluk halinde çizgisel bezeme uygulanmıştır. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 28d: İkiz Höyük 2 Erken Tunç Çağ 3 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.** 36/SA241/61, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 3/2-K. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 3/1-K.Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.** 36/SA241/58, **Form**: Basit ağız kenarlı düz ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 8/6-Sarı, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/2-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/3-K.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.** 36/SA237/42, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 4/2-K.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.** 36/SA237/43, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 8/3-A. Devetüyü, **Hamur içeriği**: İnce kum, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.** 36/SA241/57, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: Gley2 4/10B-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley2 4/10B-K.Gri, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 29a: İkiz Höyük 1 Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 37/SA256/02, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 5/2-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 37/SA256/01, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/3-A.Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 4/2-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 4/2-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 37/SA256/03, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 30a: Tantan Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/SA260/16, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/3-A.Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/höy.gen./33, **Form**: Dışa çekik ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 3/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: İnsize bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/höy.gen./32, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 4/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/3-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 7/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: İnsize bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/SA266/47, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/8-Kiremit, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/SA262/58, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı dik ağızlı sığ çanak, **Hamur rengi**: Gley2 4/10B-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Gley2 6/5BG-Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley1 5/5GY-Gri-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/SA259/66, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/SA266/40, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 2,5/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 3/1-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 3/1-K.Gri, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/SA266/38, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı dik ağızlı sığ çanak, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/10GY-K.Kahve, **İç astar uygulaması**: Gley1 5/5G-Yeşil, **Dış astar uygulaması**: Gley1 4/5G-Yeşil, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/SA260/15, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 7/2-A.Gri, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/SA262/59, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve,

Hamur içeriği: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/SA262/55, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 10YR 6/8-Koyu Sarı, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/8-Kiremit, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Gövde üzerinden kulp çıkmaktadır. kulbun üzerinde kulp ile aynı doğrultuda uzanan 3 adet oluk bezeme vardır. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/SA262/62, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/SA262/60, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 6/8-Kiremit, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Kabartma bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/SA267/67, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: İnsize bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/SA266/37, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/2-K.Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Oluk bezeme. **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

16- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/SA262/61, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: 5YR 5/8-Kiremit, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

17- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/SA262/63, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: Gley1 5/10Y-Gri-Kahve, **İç astar uygulaması**: Gley1 4/N-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley1 4/N-K.Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

18- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/SA262/56, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/8-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Oluk bezeme **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

19- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/SA266/46, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/6-

A. Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Açkı bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

20- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/SA265/53, **Form**: Halka dip, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 30b: Tantan Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/SA261/06, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/8-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/4-K. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Kabartma bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/SA266/39, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dışa eğik ağızlı çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/8-Kiremit, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/4-K. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/4-K. Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/SA265/54, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/6-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Oluk bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/SA265/49, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Oluk bezeme **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/SA259/65, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı dik ağızlı sığ çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/SA261/07, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 8/6-Sarı, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/SA259/64, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı dik ağızlı sığ çanak, **Hamur rengi**: Gley1 5/10Y-Gri-Kahve, **İç astar uygulaması**: Gley1 4/5GY-Gri-Kahve, **Dış astar uygulaması**: Gley1 4/5GY-Gri-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Ağız kenarında dikey olarak yerleştirilmiş kabartama bezeme vardır. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/SA266/45, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5Y 2,5/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 5Y 5/1-Gri, **Dış astar uygulaması**: 5Y 5/1-Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/SA265/51, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Yiz bezeme **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/höy.gen./34, **Hamur rengi**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı sığ kase, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/SA262/57, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 10YR 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/8-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/4-K. Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/höy.gen./35, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli kase, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı

13- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/SA265/52, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı derin kase, **Hamur rengi**: 2,5YR 7/4-Devetüyü, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/SA265/48, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/8-Kiremit, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/SA260/14, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli kase, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

16- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/SA265/50, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli kase, **Hamur rengi**: 5YR 7/8-A.Kiremit, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

17- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/SA260/13, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

18- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 38/SA266/36, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 31a: Doğu Şahanlar Neolitik-Erken Kalkolitik (1-2), Erken Tunç Çağ 1 (3-5) ve Erken Tunç Çağ 2 (6-9) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 39/SA273/01, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli derin çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 7/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/3-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Dışta kullanılan astar rengi ile aynı renkte kap içerisine nokta şeklinde boya bezeme uygulanmıştır. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 39/SA272/02, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 39/SA272/04, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5Y 4/1-Koyu Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 4/2-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 3/1-Siyah, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 39/SA272/03, **Form**: Basit ağız kenarlı keskin omuzlu içe eğik ağızlı çanak, **Hamur rengi**: 10YR 2/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 5Y 2,5/1-Koyu Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5Y 2,5/1-Koyu Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Ağız kenarının hemen altında yatay biçimde burgulu kabartma bezeme uygulanmıştır. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 39/SA271/10, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 39/SA272/17, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 7/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/6-Koyu Sarı, **Dış astar uygulaması**: 10YR 6/6-Koyu Sarı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 39/SA272/21, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 39/SA272/29, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı boyunsuz çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 39/SA373/31, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 4/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 31b: Doğu Şahanlar Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 39/SA272/21, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 39/SA272/17, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 7/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/6-Koyu Sarı, **Dış astar uygulaması**: 10YR 6/6-Koyu Sarı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 39/SA272/29, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı içe eğik ağızlı boyunsuz çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 39/SA373/31, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 4/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 39/SA272/23, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/3-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 39/SA273/32, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 10YR 7/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 39/SA272/36, **Form**: Burgu biçimli kulp, **Hamur rengi**: 2,5Y 6/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 39/SA272/38, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/2-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/3-K.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Yiz bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 39/SA272/43, **Form**: Burgu biçimli kulp, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/6-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, Kireç, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 39/SA273/44, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Kum, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Oluk bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 39/SA274/07, **Form**: Burgu biçimli kulp, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 31c: Doğu Şahanlar Höyük Erken Tunç Çağ 2 (1-10) ve Erken Tunç Çağ 3 (11-12) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 39/SA272/18, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: , **İç astar uygulaması**: , **Dış astar uygulaması**: , **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: , **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 39/SA272/22, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 4/3-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 39/SA271/13, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/3-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 39/SA271/11, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 39/SA271/06, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı keskin omuzlu sığ çanak, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 39/SA272/42, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli kase, **Hamur rengi**: 10YR 7/6-Koyu Sarı, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/8-Kiremit, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Kabartma bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 39/SA272/26, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli kase, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 7/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur rengi**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 39/SA273/30, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 39/SA274/08, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/3-K.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/3-K.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 39/SA272/39, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Oluk bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.** 39/SA273/46, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10R 4/6-Kırmızı, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.** 39/SA272/47, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 32a: Batı Şahanlar Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 39/SA272/16, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 2,5Y 3/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 5Y 2,5/1-Koyu Kahve, **Dış astar uygulamasıb:** 5Y 2,5/1-Koyu

Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 39/SA272/27, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/6-Koyu Sarı, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 40/SA279/05, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: 10YR 7/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 40/SA280/06, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 33a: Savran Höyük Erken Tunç Çağ 1 (1-9) ve Erken Tunç Çağ 2 (10-12) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 41/höy.gen./08, **Form**: Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı dik ağızlı çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 41/höy,gen./09, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5Y 5/3-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 41/höy.gen./04, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 3/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 7/6-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 41/höy.gen./06, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 3/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 41/höy.gen./11, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin gövdeli kase, **Hamur rengi**: 10YR 6/2-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/1-Gri, **Dış astar uygulaması**: 10YR 7/1-A. Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 41/höy.gen./10, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 41/höy.gen./07, **Form**: Dışa Kalınlaştırılmış ağız kenarlı dik ağızlı çanak, **Hamur rengi**: 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulması**: ,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 41/höy.gen./05, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **hamur rengi**: 2,5YR 2,5/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 2,5Y 3/3-K. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5Y 3/3-K. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 41/höy.gen./03, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 4/1-Koyu Gri, **İç astar uygulaması**: 10YR 7/2-A. Kahve, **Dı şastar uygulaması**: 10YR 4/3-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 41/höy.gen./13, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu küresel gövdeli çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 41/höy.gen./18, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 41/höy.gen./12, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 6/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Oluk bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 34a: Bekirli Höyük Erken Tunç Çağ 1 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 42/SA299/03, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 42/SA299/04, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Dış astar uygulması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 35a: Domuz Höyük Neolitik-Erken Kalkolitik Çağ Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 43/SA303/12, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 43/höy.gen./11, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı içe eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 43/höy.gen./11, **Form:** Yuvarlatılmış ağız kenarlı içe eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi:** 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması:** Kendinden Astarlı, **Dış astar uygulaması:** 2,5YR 6/6-Turuncu, **Hamur içeriği:** Taşçık, **İç yüzey açkı:** Uygulanmış, **Dış yüzey açkı:** Uygulanmış, **Pişme:** İyi, **Yapım:** El.

4- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 43/höy.gen./35, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 43/höy.gen./33, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 4/4-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 43/SA301/04, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 7/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 5/8-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 43/SA301/01, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 8/2-Krem, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Boya bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 43/höy.gen./37, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 35b: Domuz Höyük Neolitik-Erken Kalkolitik Çağ Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 43/SA301/03, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 10YR 7/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5Y 7/4-Krem, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey**

açkı: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 43/SA302/06, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 43/höy.gen./36, **Form**: İçe çekik ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli kase, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Katkısız, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Kabartma ve boya bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 43/höy.gen./38, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 8/4-A.Devetüyü, **İç astar uygulaması**: 10R 8/3-Krem, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 43/SA301/02, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 43/SA303/08, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 43/höy.gen./09, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 10YR 5/2-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Açkı bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 43/SA303/13, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Gövde üzerine iç içe daire şekliden boya bezme uygulanmıştır. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 43/höy.gen./10, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 10YR 8/4-A. Devetüyü, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Açkı bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 43/SA303/14, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 10YR 8/4-A. Devetüyü, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 43/höy.gen./34, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/3-K.Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 43/SA304/05, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 10YR 7/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 35c: Domuz Höyük Geç Kalkolitik (1-5) ve Erken Tunç Çağ 2 (6-9) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 43/höy.gen./15, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 7/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 7/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 43/SA302/16, **Form**: Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı açık ağızlı konik gövdeli tabak, **Hamur rengi**: 10YR 6/2-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/3-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 43/hö.gen./40, **Form**: İçe ve dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Kabartma bezeme **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 43/höy.gen./41, **Form**: İçe ve dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 7/6-A. Turuncu, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 43/höy.gen./39, **Form**: Yuvarlatılmış/basit ağız kenarlı açık ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 4/4-K.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/4-K.Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 43/SA302/20, **Form**: Dışa çekik ağız kenarlı dik ağızlı çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/4-A.Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 6/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 6/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 43/SA303/18, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 7/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 43/SA303/19, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 7/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 43/SA301/17, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: 2,5YR 7/3-Devetüyü, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 36a: Sülümenler Höyük Erken Tunç Çağ 1 (1-3) ve Erken Tunç Çağ 2 (4-7) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 48/höy.gen./01, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 3/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 48/höy.gen./02, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/1-K. Gri, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 48/höy.gen./03, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: Gley1 5/N-Gri, **İç astar uygulaması**: Gley1 4/N-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley1 3/N-K.Gri, **Hamur içeriği**: Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 48/höy.gen./04, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 6/1-Gri, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 48/höy.gen.05, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10R 5/8-Kırmızı, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-

Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/8-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 48/höy.gen./14, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu küresel gövdeli çömlekçik, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Parçanın omuz kısmında zigzag şeklinde kazıma bezeme uygulanmıştır. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 48/höy.gen./12, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 36b: Sülümenler Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 48/höy.gen./11, **Form**: Dışa çekik ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 4/6-K. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 48/höy.gen./09, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 4/4-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Kabartma bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 48/höy.gen./07, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı boyunsuz çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 7/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/8-Kiremit, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Kabartma bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 48/höy.gen./06, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/6-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 48/höy.gen./08, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/8-Kiremit, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 6/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 48/höy.gen./10, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/4-K.

Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/4-K. Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 48/höy.gen./13, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/8-Kiremit, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 37a: Kuyuyolu Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 49/SA302/03, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 49/SA302/07, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 6/8-Kiremit, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Katkısız, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Oluk bezeme **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 49/SA302/12, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/1- K.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: İnsize bezeme **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 49/SA302/04, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı boyunsuz yivli çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 7/6-A.Kiremit, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Kireç,Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Yiz bezeme **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 49/SA302/06, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 10R 5/8-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/8-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 49/SA302/11, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 6/8-Kırmızı, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 49/SA302/02, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10R 6/6-A.Kırmızı, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/6-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/8-Kiremit, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 49/SA302/15, **Form**: Kulp, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 49/SA302/14, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/6-A.Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Kireç, Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 49/SA302/13, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/6-A.Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Hamur içeriği**: Kireç, Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 49/SA302/18, **Form**: Kulp, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 49/SA302/16, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 2,5/1-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 2,5/1-K.Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 49/SA302/17, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 49/SA302/19, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 49/SA302/21, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

16- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 49/SA302/20, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: 5YR 4/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/2-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 3/1-Siyah, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 38a: Çingenören Höyük Erken Tunç Çağ 1 (1) ve Erken Tunç Çağ 2 (2-3) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 50/höy.gen./01, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 50/höy.gen./02, **Form**: Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 50/höy.gen./03, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 39a: Oruçgazi Höyük Neolitik-Erken Kalkolitik (1-3), Erken Tunç Çağ 1 (4-6) ve Erken Tunç Çağ 2 (7-14) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 51/SA305/03, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 51/SA306/02, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/4-K. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 51/SA306/01, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 51/SA306/06, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 51/SA304/04, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: Gley1 4/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 2,5Y 5/1-Gri, **Dış astar uygulaması**: 2,5Y 5/1-Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 51/SA305/05, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 10YR 4/1-Koyu Gri, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 51/SA306/10, **Form**: İçe ve dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı dik ağızlı çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: İnsize bezeme **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 51/SA305/09, **Form**: İçe yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 51/SA306/11, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı yivli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Oluk bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 51/SA309/08, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 51/SA306/12, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 51/SA306/14, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 10YR 5/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, Saman, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 51/SA303/07, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 51/SA306/13, **Form**: Burgu biçimli kulp, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 40a: Belence Höyük Erken Tunç Çağ 1 (1-2) ve Erken Tunç Çağ 2 (3-14) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 55/SA307/01, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: , **Dış yüzey açkı**: , **Bezeme**: İnsize bezeme **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 55/SA310/09, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 3/3-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 10YR

4/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 55/SA310/02, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 4/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/1-K. Gri, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Kabartma bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 55/SA308/11, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/8-Kiremit, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 55/SA308/12, **Form**: Burgu biçimli kulp, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/6-K. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, Kireç, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 55/SA310/06, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dışa eğik ağızlı çanak, **Hamur rengi**: 5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 55/SA310/07, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 55/SA310/08, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 55/SA308/16, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/8-Kiremit, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 55/SA310/05, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5Y 7/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Oluk bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 55/SA308/13, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Oluk bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 55/SA307/04, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/3-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 55/SA310/10, **Form**: Kaide, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 55/SA308/14, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: 5Y 3/2-Koyu Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 41a: Tuğlu Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 56/höy.gen./01, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dışa eğik ağızlı tabak, **Hamur rengi**: Gley1 4/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 10YR 4/2-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 4/2-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 42a: Asmakuyu Tepe Yerleşimi Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 58/höy.gen./10, **Form**: İçe ve dışa çekik ağız kenarlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/8-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 3/4-K.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Kazıma bezeme **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 58/höy.gen./11, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı içe eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 10R 5/8-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/8-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Çentik bezeme **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 58/höy.gen./03, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/6-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 58/höy.gen./04, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 58/höy.gen./08, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/3-Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 58/höy.gen./09, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli kase, **Hamur rengi**: 2,5YR 3/4-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 7/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 58/höy.gen./06, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin gövdeli kase, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 55/höy.gen./05, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı testi, **Hamur rengi**: 10YR 5/8-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 58/höy.gen./07, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Kabartma bezeme **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 58/höy.gen./13, **Form**: Halka dip, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 58/höy.gen./12, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 43a: Kocainüstü Tepe Yerleşimi Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örneği

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 60/höy.gen./01, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 10R 3/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: , **Dış yüzey açkı**: , **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 44a: Gürpınar Höyük Erken Tunç Çağ 1 (1-2) ve Erken Tunç Çağ 2 (3-5) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 61/SA316/01, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 2,5/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Dış**

astar uygulaması: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 61/SA316/02, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: Gley2 6/5B-Gri, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 61/SA317/03, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 61/SA317/04, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 3/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 3/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 61/SA315/05, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: Gley1 4/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 3/1-K.Gri, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 45a: Kavakdibi Höyük Erken Tunç Çağ 1 (1) ve Erken Tunç Çağ 2 (2-3) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 62/höy.gen./13, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 10YR 4/2-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/4-K. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 62/höy.gen./01, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: Gley1 5/N-Gri, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: , **Dış yüzey açkı**: , **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 62/höy.gen./14, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/4-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 46a: Toprakkale Tepe Yerleşimi Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 63/höy.gen./14, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı içe eğik ağızlı yivli çömlek, **Hamur rengi**: Gley2 5/10B-Gri, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**:

Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Kabın ağız kenarının altında yiv bezeme uygulanmıştır. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 63/höy.gen./08, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 63/höy.gen./13, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli kase, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 63/höy.gen./12, **Hamur rengi**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Oluk bezeme. **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 63/höy.gen./10, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: , **Dış astar uygulaması**: , **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: , **Bezeme**: Oluk bezeme **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 63/höy.gen./11, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: Gley2 3/5BG-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Gley1 7/10Y-Krem, **Dış astar uygulaması**: Gley1 7/10Y-Krem, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Oluk bezeme **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 46b: Toprakkale Tepe Yerleşimi Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 63/höy.gen.03, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 63/höy.gen./04, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 63/höy.gen./05, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 2,5Y 3/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: 5Y 4/1-Koyu Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 63/höy.gen./06, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **Dış astar uygulaması**: Gley1 5/10Y-Gri-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Parça üzerinde dikine üç adet oluk bezeme bulunmaktadır. **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 63/höy.gen./07, **Form**: Burgu biçimli kulp, **Hamur rengi**: Gley2 2,5/10B-Siyah, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı **Dış astar uygulaması**: Gley2 3/5PB-K.Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 63/höy.gen./09, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: **Taşçık, Kireç**, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Oluk bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 47a: Toptepe Yerleşimi Erken Tunç Çağ 1 (1-2) ve Erken Tunç Çağ 2 (3-5) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 47/genel/01, **Form:** Yuvarlatılmış ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak**, Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve**, Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış**, Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 47/genel/02, **Form:** Gövde parçası**, Hamur rengi**: **2,5YR 5/8-Kızılkahve**, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve**, Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: **Taşçık, Kireç**, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış**, Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 47/genel/36, **Form:** Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek**, Hamur rengi**: 7,5YR 6/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden Astarlı, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış**, Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 47/genel/35, **Form:** Dışa çekik ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak**, Hamur rengi**: 7,5YR 6/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden Astarlı, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış**, Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme:** İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 47/genel/34, **Form:** Ayak**, Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: Belirsiz **, Dış astar uygulaması**: 7,5YR 7/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Belirsiz**, Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme:** Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 48a: Baklan-İkiz Höyük Geç Kalkolitik Çağ Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/01, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/3-A.

Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 69/güneytaraf/11, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/08, **Form**: Basit ağız kenarlı açık ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/3-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/3-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/07, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/09, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 4/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/3-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/05, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 2,5Y 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: 2,5Y 6/1-Gri, **Dış astar uygulaması**: 2,5Y 4/1-Koyu Gri, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 69/güneytaraf/10, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 2,5Y 3/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 2,5Y 5/2-Açık Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5Y 5/2-Açık Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/04, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 10YR 4/1-Koyu Gri, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/06, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 2,5Y 4/1-Koyu Gri, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: 2,5Y 5/1-Gri, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/03, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5Y 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: 2,5Y 6/2-A. Kahve, **Dış**

astar uygulaması: 2,5Y 5/2-Açık Kahve, **Hamur rengi**: Kum, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/02, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı keskin gövdeli (dış bükey) çanak, **Hamur rengi**: 10YR 3/2-Koyu Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5Y 5/3-Açık Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 48b: Baklan-İkiz Höyük Erken Tunç Çağ 1 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/13, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur rengi**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/15, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Parça üzerinde bir adet kabartma halinde yumru bezeme vardır. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 69/gün.ayçiçek.tar./17, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: Gley1 3/N-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley1 3/N-K.Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/12, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: İnce kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/14, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı keskin omuzlu testi, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur İçeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 69/gün.ayçiçek.tar./18, **Form**: Dışa çekik ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: Gley1 3/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur İçeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 69/gün.ayçiçek.tar./19, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: Gley1 3/N-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley1 3/N-K.Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/16, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: Gley1 4/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 2,5Y 4/1-Koyu Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 69/gün.ayçiçek.tar./20, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: Gley1 3/N-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley1 3/N-K.Gri, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

Levha 48c: Baklan-İkiz Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/48, **Form**: Dışa çekik ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: Gley1 4/10Y-Gri-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 7/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/42, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: Gley1 3/5G-K.Yeşil, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 8/2-A. Devetüyü, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/54, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin gövdeli çömlek, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: Gley1 3/N-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley1 3/N-K.Gri, **Hamur içeriği**: İnce kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Ağız kenerında boynuz biçimli ip delikli kulp bulunmaktadır. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/55, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/29, **Form**: Dışa çekik ağız kenarlı dik ağızlı çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 7/8-A. Turuncu, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 7/8-A. Turuncu, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Oluk bezeme. **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/64, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 7/3-A.Devetüyü, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika(Kilde), **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 69/gün.ayçiçek.tar./28, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- Dönem: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 69/gün.ayçiçek tar./28, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: **2,5YR 6/8-Turuncu**, **İç astar uygulaması**: **2,5YR 5/4-Kahve**, **Dış astar uygulaması**: **2,5YR 4/6-Kızılkahve**, **Hamur içeriği**: **Taşçık, İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- Dönem: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/31, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: Gley1 5/10Y-Gri-Kahve, **Dış astar uygulaması**: Gley1 5/10Y-Gri-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Oluk bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- Dönem: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/67, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Üzerinde dikine üç adet yiv bulunmaktadır. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

11- Dönem: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/70, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: Gley1 3/N-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Oluk bezeme. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

12- Dönem: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/49, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: Gley1 3/10Y-K.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 7/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, Kireç, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

13- Dönem: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/56, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika(Kilde), **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

14- Dönem: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/34, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika(Kilde), **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 48d: Baklan-İkiz Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 69/gün.ayçiçek.tar./27, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: Gley1 4/N-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley1 4/N-K.Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/52, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin gövdeli çanak **Hamur rengi**: 5YR 6/8-Kiremit, **İç astar uygulaması**: 5YR 7/3-A.Devetüyü, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/68, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: Gley1 3/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/38, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı keskin gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 5YR 6/8-Kiremit, **İç astar uygulaması**: 5YR 7/3-A.Devetüyü, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 69/gün.ayçiçek.tar./25, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/46, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/63, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 8/4-A. Devetüyü, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/62, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 48e: Baklan-İkiz Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/58, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı sığ çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 69/gün.ayçiçek.tar./26, **Form**: Basit ağız kenarlı düz ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/37, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 6/8-Kiremit, **İç astar uygulaması**: 5YR 7/3-A.Devetüyü, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/36, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: Gley1 3/N-K.Gri , **Dış astar uygulaması**: Gley1 3/N-K.Gri, **Hamur içeriği**: Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/65, **Form**: Basit ağız kenarlı düz ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/50, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli kase **Hamur rengi**: 7,5YR 7/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/61, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli kase, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: Gley1 3/N-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley1 3/N-K.Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No. 69/kuzey tarla/44 Form:** Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı keskin gövdeli çanak **Hamur rengi**: Gley1 2,5/10Y-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: Gley1 6/N-Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley1 2,5/N-Siyah, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme:** Çentik bezeme, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/30, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/43, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/3-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/3-A.Kahve,**Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/41, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 10YR 4/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/39, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dışa eğik ağızlı tabak, **Hamur rengi**: 5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 5/8-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/8-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/60, **Form**: Kaide, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 10R 5/8-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/8-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/73, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 10YR 4/2-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 6/6-A.Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 6/6-A.Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Oluk bezeme. **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/33, **Form**: Burgu biçimli kulp, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

16- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 69/kuzeytaraf/57, **Form**: Kaide, **Hamur rengi**: 5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 49a: Kepir Höyük Neolitik-Erken Kalkolitik (1-3) ve Geç Kalkolitik Çağ (4-15) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 70/SA328/01, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 70/SA328/03, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 70/SA328/02, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Üzerinde yatay olarak uygulanmış siyah boya bant bezeme bulunmaktadır. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 70/SA322/07, **Form**: Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı dik ağızlı derin çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 7/6-A. Turuncu, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/3-A.

Kahve, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 70/SA323/11, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 5/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 70/SA321/44, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı yarı küresel gövdeli sığ kase, **Hamur rengi**: 10YR 5/2-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 70/SA325/154, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin gövdeli derin çanak, **Hamur rengi**: 2,5Y 4/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 7/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 7/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 70/SA328/41, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı yarı küresel gövdeli sığ kase, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/10Y-K.Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/1-Gri, **Hamur içeriği**: Katkısız, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 70/SA322/05, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin gövdeli derin çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 70/SA319/33, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli kase, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 70/SA326/15, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli kase, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: Gley2 3/10B-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/2-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 70/SA321/14, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı derin kase, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/10Y-K.Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 70/höy.gen./45, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 5YR 4/1-K.Gri, , **İç astar uygulaması**: Kendinden

astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 70/SA328/38, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 10YR 4/3-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/1-Gri, **Hamur içeriği**: Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 70/SA319/32, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin gövdeli derin kase, **Hamur rengi**: 5YR 5/3-Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 49b: Kepir Höyük Geç Kalkolitik Çağ Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 70/SA324/26, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Gley1 3/N-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley1 5/N-Gri, **Hamur içeriği**: Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 70/SA328/21, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzunlu boyunlu testi, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 70/SA321/04, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu testi, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 70/SA327/31, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu testi, **Hamur rengi**: 2,5Y 4/1-Koyu Gri, **İç astar uygulaması**: 5Y 5/1-Gri, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 70/SA324/29, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: Gley1 4/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 6/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Katkısız, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 70/SA320/25, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: Gley1 8/10Y-Krem, **İç astar uygulaması**: Gley1 5/10Y-Gri-Kahve, **Dış astar uygulaması**: Gley1 5/10Y-Gri-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 70/SA322/10, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı boyunsuz çömlek, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: Gley1 4/N-K.Gri,

Dış astar uygulaması: Gley1 4/N-K.Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, Kireç, , **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 70/höy.gen./276, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu testi, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Açkı bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 70/SA328/20, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 70/SA328/40, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli kase, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: Gley1 4/N-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley1 4/N-K.Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, Kireç, , **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 70/SA325/18, **Form**: Tutamak, **Hamur rengi**: Gley1 3/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 70/SA328/22, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Üzerinde dört adet oluk bezeme yer almaktadır. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 70/SA328/23, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/10Y-K.Kahve, **İç astar uygulaması**: Gley1 4/10Y-Gri-Kahve, **Dış astar uygulaması**: Gley1 3/5G-K.Yeşil, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 70/SA320/24, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: Gley1 8/5GY-Krem, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 70/höy.gen./278, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

16- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 70/SA326/16, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: 10YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve,

Hamur içeriği: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

17- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 70/SA324/30, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: 5YR 7/6-A.Kiremit, **İç astar uygulaması**: 2,5Y 8/2-A. Devetüyü, **Dış astar uygulaması**: 10YR 7/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 49c: Kepir Höyük Erken Tunç Çağ 1 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 70/SA329/59, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu küresel gövdeli çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 7/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/8-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 70/SA326/47, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 3/6-Koyu Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 4/8-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/8-Kırmızı, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 70/SA328/68, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 3/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 3/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 70/SA328/69, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek**, Hamur rengi**: 5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 70/SA325/55, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: Gley1 3/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 10R 6/2-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 6/2-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 70/SA328/77, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 4/8-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/8-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 70/SA325/57, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Yiv bezeme **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 70/SA323/63, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/6-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 70/SA320/146, **Form**: Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı dik ağızlı çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 70/SA320/148, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu küresel gövdeli büyük boy çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 4/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 4/6-K. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 4/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 70/SA320/60, **Form**: Dışa çekik ağız kenarlı içe eğik ağızlı çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

Levha 49d: Kepir Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 70/SA323/143, **Form**: Dışa çekik ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5Y 7/3-Krem, **İç astar uygulaması**: Gley1 2,5/N-Siyah, **Dış astar uygulaması**: 10YR 6/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 70/SA325/159, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 5/8-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/8-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 70/SA324/224, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 70/SA328/176, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu küresel gövdeli çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 70/SA324/199, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-

Turuncu, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 70/SA321/133, **Form**: Dışa yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı kısa/uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 70/SA325/99, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: Gley1 3/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Gley1 4/N-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley1 4/N-K.Gri, **Hamur içeriği**: Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 70/SA325/100, **Form**: Dışa çekik ağız kenarlı dışa eğik ağızlı çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 70/SA324/218, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 5/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 70/SA328/261, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 49e: Kepir Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 70/SA323/143, **Form**: Dışa çekik ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5Y 7/3-Krem, **İç astar uygulaması**: Gley1 2,5/N-Siyah, **Dış astar uygulaması**: 10YR 6/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 70/SA325/93, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Ağız kenarının hemen üstünde yatay kulp bulunmaktadır. Kulp üzerinde burgu bezeme vardır. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 70/SA328/164, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak **Hamur rengi**: 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 70/SA326/87, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/1-Gri, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/1-Gri, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 70/SA328/261, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı testi ve şerit kulp, **Hamur rengi**: 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 50a: Baklan-Karaca Höyük Erken Tunç Çağ 1 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 71/höy.gen./20, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı keskin omuzlu çömlekçik **Hamur rengi**: 2,5YR 3/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **Dış asta uygulaması**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Kabartma bezeme **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 71/SA329/24, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 71/SA331/15, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: Gley1 3/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 71/SA329/22, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 71/SA331/16, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Dış asstar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 71/höy. Konisi/21, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli kase, **Hamur rengi**: 5YR 5/8-Kiremit, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 71/SA331/18, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 10YR 5/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 4/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5Y 4/4-Kahve,

Hamur içeriği: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Üzerinde iki adet memecik vardır. **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 71/SA330/25, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 71/SA331/17, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/8-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/8-Kiremit, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 50b: Baklan-Karaca Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA331/159, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10R 6/8-A.Kırmızı, **İç astar uygulaması**: 10R 5/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA331/44, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 7/8-A.Kiremit, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 7/6-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 6/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA329/64, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA329/130, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/8-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA329/131, **Hamur rengi**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/4-K. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA329/132, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 4/4-K.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, , **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA331/163, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A.

Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA329/72, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 3/3-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/3-K.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/3-K.Kahve, **Hamur içeriği**: Katkısız, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA329/61, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/3-K.Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 7/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 7/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA329/135, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı çömlekçik, **Hamur rengi**: 2,5YR 3/2-K.Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/3-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA333/76, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu küresel gövdeli çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA331/162, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu küresel gövdeli çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA331/160, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu küresel gövdeli çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 5/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA330/33, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 7/6-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 7/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Oluk bezeme. **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA330/29, **Form**: Burgu biçimli kulp, **Hamur rengi**: Gley1 5/10Y-Gri-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Gley1 5/10Y-Gri-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Üzeride oluk bezeme vardır. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

16- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA331/51, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 5Y 2,5/1-Koyu Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5Y 2,5/1-Koyu Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman,

Mika, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Kulbun üzerinde iki adet oluk bezeme bulunmaktadır. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

17- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA329/124, **Form**: Makara biçimli kulp, **Hamur rengi**: 10YR 5/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Kabartma bezeme. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

18- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA329/73, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 5Y 2,5/1-Koyu Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5Y 2,5/1-Koyu Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, Mika, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Oluk bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 50c: Baklan-Karaca Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA331/46, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 6/8-Kiremit, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Saman, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA331/169, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu küresel gövdeli çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 4/2-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 6/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA331/49, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu yivli çömlek **Hamur rengi**: 10YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/6-Koyu Sarı, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Kireç, Mika, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Oluk bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA333/178, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı kısa/uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA332/40, **Form**: Dışa yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA325/71, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı boyunsuz çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 7/6-A.Kiremit, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 8/4-A. Devetüyü, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA331/56, **Form**: İçe ve dışa çekik ağız kenarlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 7/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 7/3-A. Kahve,

Dış astar uygulaması: 2,5Y 4/1-Koyu Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA331/58, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/8-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA331/173, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/8-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA330/30, **Form**: Burgu biçimli kulp, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **Dış astar uygulaması**: Gley1 4/N-K.Gri, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, Kireç, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA331/70, **Form**: Halka dip, **Hamur rengi**: 5YR 5/8-Kiremit, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/4-K.Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA330/27, **Form**: Burgu biçimli kulp, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **Dış astar uygulaması**: Gley2 5/10B-Gri, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, Kireç, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Parçanın üzerinde oluk bezeme vardır. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA329/120, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA329/70, **Form**: Halka dip, **Hamur rengi**: 5YR 5/8-Kiremit, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/4-K.Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA329/119, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: 5YR 6/8-Kiremit, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

16- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA333/177, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: 2,5YR 7/6-A. Turuncu, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 50d: Baklan-Karaca Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA329/62, **Form**: İçe ve dışa çekik ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5Y 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5Y 7/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5Y 7/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Ağız üzerinde çapraz olarak yerleştirilmiş oluk bezeme bulnmaktadır. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA331/45, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin gövdeli çanak **Hamur rengi**: 5Y 2,5/1-Koyu Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5Y 2,5/1-Koyu Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, Mika, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/höy.gen./59, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: Gley1 3/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 2,5Y 5/2-Açık Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5Y 5/2-Açık Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/höy.gen./60, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 4/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/2-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA332/39, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı keskin omuzlu kase, **Hamur rengi**: 5Y 2,5/1-Koyu Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5Y 2,5/1-Koyu Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, Mika, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Kulbun üzerinde iki adet oluk bezeme bulunmaktadır. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA330/34, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 7/4-Devetüyü, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 4/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 4/3-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA331/55, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA331/54, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA329/63, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 10YR 7/2-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 7/3-

A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 7/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA331/47, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA330/32, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli kase, **Hamur rengi**: Gley2 2,5/10B-Siyah, **İç astar uygulaması**: Gley2 3/5PB-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley2 3/5PB-K.Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Açkı bezeme **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA331/171, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı çanak, **Hamur rengi**: 2,5Y 5/2-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 7/1-A. Gri, **Dış astar uygulaması**: 10YR 7/1-A. Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA332/41, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 10YR 6/2-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 6/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA331/48, **Form**: içe kalınlaştırılmış ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA333/79, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 4/1-Koyu Gri, **İç astar uygulaması**: Gley1 2,5/N-Siyah, **Dış astar uygulaması**: 10YR 4/1-Koyu Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

16- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA333/77, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**:Orta, **Yapım**: El yapımı.

17- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA330/26, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 7/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

18- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA331/52, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 2,5Y 3/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 10YR 4/3-Kahve, **Dış astar**

uygulaması: 2,5Y 4/1-Koyu Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

19- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA329/68, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 7/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 8/3-A. Devetüyü, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

20- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA331/165, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5Y 2,5/1-Koyu Kahve, **İç astar uygulaması**: Gley1 2,5/N-Siyah, **Dış astar uygulaması**: Gley1 2,5/N-Siyah, **Hamur içeriği**: Saman, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

21- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA333/80, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: Gley1 6/N-Gri, **İç astar uygulaması**: Gley2 4/5PB-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley2 4/5PB-K.Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

22- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 71/SA329/65, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 2,5Y 5/4-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5Y 8/4-A. Devetüyü, **Dış astar uygulaması**: 2,5Y 8/4-A. Devetüyü, **Hamur içeriği**: Kum, Kireç, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 51a: Şenlikli Deresi 1 Geç Kalkolitik (1-4) ve Erken Tunç Çağ 1 (5-15) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 72/höy.gen./06, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek**, Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 72/höy.gen./01, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Parça üzerinde açılmış bir delik bulunmaktadır (Kabı asmaya yönelik). **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 72/höy.gen./05, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: Gley1 3/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Gley1 5/N-Gri, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 72/höy.gen./03, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/2-A. Kahve,

Dış astar uygulaması: 7,5YR 5/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 72/SA334/12, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/3-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 72/SA335/16, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: Gley1 3/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: İnce kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 72/höy.gen./08, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 4/1-K. Gri, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/1-K. Gri, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 72/höy.gen./10, **Form**: Dışa yuvarlatılmış ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: Gley1 4/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 72/SA334/14, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 72/höy.gen./11, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 7/2-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 72/SA334/13, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 72/SA335/17, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli derin çanak, **Hamur rengi**: Gley1 3/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/1-Gri, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/1-Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 72/höy.gen./09, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu testi, **Hamur rengi**: Gley1 4/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/2-A. Kahve,

Dış astar uygulaması: 10YR 6/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 72/SA334/15, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli kase, **Hamur rengi**: Gley1 3/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Gley1 4/N-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley1 4/N-K.Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 72/höy.gen./07, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 10YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 51b: Şenlikli Deresi 1 Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/höy.gen./19, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı boyunsuz çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/8-Kiremit, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/höy.gen./110, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı boyunsuz çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/1-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA335/137, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı içe eğik ağızlı boyunsuz çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/2-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA335/143, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/4-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/höy.gen./39, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı boyunsuz çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 10R 5/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/2-K.Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA335/65, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/6-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/1-K.Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA335/64, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/4-A.Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 7/4-A. Kahve,

Dış astar uygulaması: 7,5YR 7/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA334/55, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Oluk bezeme, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/höy.gen./113, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10R 4/8-Kırmızı, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/höy.gen./25, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/3-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA335/75, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 6/6-Koyu Sarı, **İç astar uygulaması**: 10YR 8/2-Krem, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/höy.gen./35, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek **Hamur rengi**: 5YR 4/6-Kızıl-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızıl-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızıl-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/höy.gen./115, **Form**: Dışa çekik ağız kenarlı dik ağızlı çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA334/51, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: Gley2 5/5PB-Gri, **İç astar uygulaması**: Gley1 5/N-Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley1 5/N-Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA334/44, **Form**: Burgu biçimli kulp, **Hamur rengi**: Gley2 5/5B-Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley2 4/10B-K.Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

16- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/höy.gen./96, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, Kireç, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Oluk bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

17- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/höy.gen./108, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 10YR 8/6-Sarı, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

18- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA335/60, **Form**: Burgu biçimli kulp, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

19- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/höy.gen./117, **Form**: Burgu biçimli kulp, **Hamur rengi**: Gley2 5/5PB-Gri, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

20- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/höy.gen./100, **Form**: Burgu biçimli kulp, **Hamur rengi**: , **Dış astar uygulaması**: , **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

21- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/höy.gen./93, **Form**: Burgu biçimli kulp, **Hamur rengi**: Gley1 3/N-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

22- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.**72/Genel/100**, Form:** Burgu kulp **Hamur rengi**: 7,5YR 6/3-A.Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/3- A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/3-A.Kahve. **Hamur içeriği**: Kum, Taşçık, Kireç, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

23- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/höy.gen./82, **Form**: Burgu biçimli kulp, **Hamur rengi**: 2,5Y 7/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 7/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Oluk bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

24- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/höy.gen./42, **Form**: Burgu biçimli kulp, **Hamur rengi**: Gley1 3/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Gley1 4/N-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley1 4/N-K.Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Kabartma bezeme, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

25- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/höy.gen./116, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 10YR 5/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Yiz bezeme, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 51c: Şenlikli Deresi 1 Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA335/69, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 4/3-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA335/72, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel sığ çanak, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-

Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/höy.gen./23, **Form:** Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel sığ çanak **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA334/136, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: Gley2 3/5PB-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Gley2 3/5PB-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley2 3/5PB-K.Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA335/146, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak **Hamur rengi**: 5YR 6/4- A.Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/3- Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/4- A.Kahve. **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA334/48, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 10R 4/4-K.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/4-K.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/höy.gen./37, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 5YR 4/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/8-Kiremit, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: **K.Taşçık, Kum, Kireç, İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA334/45, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 10R 4/8-Kırmızı **Dış astar uygulaması**: 10R 4/8-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taş, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SAhöy.gen./119, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: Gley2 5/10B-Gri, **İç astar uygulaması**: Gley2 5/10B-Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley2 5/10B-Gri, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: , **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/334/134, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 6/8-Kiremit, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/höy.gen./18, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-

Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA334/52, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: Gley1 4/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Gley1 2,5/N-Siyah, **Dış astar uygulaması**: Gley1 5/10Y-Gri-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA334/49, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/höy.gen./36, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: 2,5Y 6/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5Y 6/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA334/59, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı keskin gövdeli sığ kase, **Hamur rengi**: Gley2 2,5/5PB-Siyah, **İç astar uygulaması**: Gley2 2,5/5PB-Siyah, **Dış astar uygulaması**: Gley2 2,5/5PB-Siyah, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

16- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA334/132, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: Gley1 3/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Gley1 5/N-Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley1 5/N-Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

17- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/höy.gen./31, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

18- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA334/53, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

19- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/höy.gen./85, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı sığ kase **Hamur rengi**: Gley2 4/10- K.Gri, **İç astar uygulaması**: Gley2 3/10- K.Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley2 4/10- K.Gri. **Hamur içeriği**: Kum, Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

20- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA335/145, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: Gley2 6/10BG-Gri, **İç astar uygulaması**: Gley2 3/10BG-

K.Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley2 3/10BG-K.Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

21- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/höy.gen./41, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ kase, **Hamur rengi**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 51d: Şenlikli Deresi 1 Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA335/61, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Kabartma bezeme, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA334/50, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: Gley1 3/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Gley1 4/5GY-Gri-Kahve, **Dış astar uygulaması**: Gley1 6/5GY-Gri-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Kabartma bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA335/140, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA335/67, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/6-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Kabartma bezeme, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA335/66, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/8-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 7/6-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 7/6-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA334/127, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Kabartma bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA335/70, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/1-K. Gri, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/2-A.

Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA335/73, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA334/125, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı dik ağızlı sığ çanak, **Hamur rengi**: Gley2 5/5PB-Gri, **İç astar uygulaması**: Gley2 4/5PB-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley2 4/5PB-K.Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA334/54, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/höy.gen./122, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA334/130, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: Gley1 2,5/N-Siyah, **Dış astar uygulaması**: Gley1 2,5/N-Siyah, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA334/133, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 7/4-Devetüyü, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA336/80, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/höy.gen./24, **Form**: Düzleştirilmiş dışa çekik ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/4-K. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/4-K. Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

16- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA335/142, **Form**: İçe ve dışa yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 10R 3/6-

Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 3/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Ağız kenarının üst kısmında düz ve yuvarlak oluk bezeme vardır. **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

Levha 51e: Şenlikli Deresi 1 Erken tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/höy.gen./118, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Oluk bezeme, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA334/57, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 2,5Y 4/1-Koyu Gri, **İç astar uygulaması**: 2,5Y 4/1-Koyu Gri, **Dış astar uygulamasık:** 2,5Y 4/1-Koyu Gri, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/höy.gen./33, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 10YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 3/1-Siyah, **Dış astar uygulaması**: 10YR 3/1-Siyah, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA335/74, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/3-K.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA335/68, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin omuzlu çanak **Hamur rengi**: 7,5YR 6/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/höy.gen./21, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu çanak **Hamur rengi**: 10R 5/8-Kırmızı, **İç astar uygulaması**: **10R 4/6-Kırmızı, Dış astar uygulaması: 10R 4/6-Kırmızı, Hamur içeriği: Taşçık, Kum, Kireç, İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA334/131, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: Gley1 3/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Gley1 3/N-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley1 3/N-K.Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA334/126, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/4-K. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 4/1-Koyu Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, Kireç, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Oluk bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA334/58, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı sığ çanak, **Hamur rengi**: Gley2 2,5/10B-Siyah, **İç astar uygulaması**: Gley2 2,5/10B-Siyah, **Dış astar uygulaması**: 2,5Y 4/2-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/höy.gen./38, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/6-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/höy.gen./26, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: 5YR 4/4-K. Kahve, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Oluk bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA335/63, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA334/43, **Form**: kaide **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5Y 5/6-Koyu Sarı, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA335/148, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/3-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA334/135, **Form**: Halka Dip, **Hamur rengi**: Gley1 4/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

16- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/SA335/138, **Form**: Halka dip, **Hamur rengi**: Gley2 3/10B-K.Gri, **İç astar uygulaması**: **Gley2 7/10BG-A.Gri, Dış astar uygulaması: Gley2 7/10BG-A.Gri, Hamur içeriği: Taşçık, Kum, İç yüzey açkı: Uygulanmamış, Dış yüzey açkı: Uygulanmamış, Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

17- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/höy.gen./22, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı çanak, **Hamur rengi**: 10R 4/6-Kırmızı, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

18- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/höy.gen./105, **Form**: Halka dip, **Hamur rengi**: Gley2 4/10BG-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Gley2 5/10B-Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley2 6/5B-Gri,

Hamur içeriği: Kum, Saman, **İç yüzey açkı: Uygulanmamış, Dış yüzey açkı: Uygulanmamış, Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

19- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 72/höy.gen./83, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: 10YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı: Uygulanmamış, Dış yüzey açkı: Uygulanmamış, Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 52a: Şenlikli Deresi 2 Geç Kalkolitik (1-2), Erken Tunç Çağ 1 (3-6) ve Erken Tunç Çağ 2 (7-8) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 73/SA339/02, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: Gley1 4/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 4/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/3-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 73/SA339/01, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 73/SA338/03, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı konik gövdeli derin çanak, **Hamur rengi**: 5YR 4/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 4/1-K. Gri, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/3-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 73/SA338/07, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu küresel gövdeli testi**, Hamur rengi**: 5Y 4/4-K.Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5Y 6/3-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5Y 6/3- A.Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 73/SA338/04, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: Gley1 3/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 73/SA338/05, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/2-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

20- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 73/SA338/18, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu küresel gövdeli çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/3-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 73/SA338/28, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 53a: Hadım Höyük 1 Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/39, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/66, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı boyunsuz çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/1-Gri, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 7/6-A. Turuncu, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/53, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu küresel gövdeli çömlek, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: Gley2 5/5PB-Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley2 5/5PB-Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/62, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/1-Gri, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 7/6-A. Turuncu, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/25, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 7/8-A.Kiremit, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/75, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/33, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 4/8-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/8-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/58, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu,

Dış astar uygulaması: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/65, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 8/3-A. Devetüyü, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 7/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 7/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/59, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10R 5/6-Kırmızı, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/60, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 7/4-Devetüyü, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Katkısız, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/15, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/4-K. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 3/2-K.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/16, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek **Hamur rengi**: 7,5YR 4/6-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 7/8-a. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, Saman **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/15**Form:** Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 4/4-K.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 3/2-K.Kahve, **Hamur içeriği**: Kireç, Saman **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı

15- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/71, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 2,5/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: Gley1 5/N-Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley1 5/N-Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Oluk bezeme, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

16- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/02, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/6-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Oluk bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

17- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/22, **Form**: Burgu biçimli kulp, **Hamur rengi**: 5YR 4/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-

Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

18- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/12, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 7/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

19- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/52, **Form**: Gövde parçası

20- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/69, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: İnsize bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

21- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/11, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: Gley1 3/N-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

22- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/42, **Form**: İp delikli kulp, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 7/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 7/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

23- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/50, **Form**: Şerit kulp

24- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/48, **Form**: Burgu biçimli kulp, **Hamur rengi**: Gley2 4/10B-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley2 7/10B-A.Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

25- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/45, **Form**: Burgu biçimli kulp, **Hamur rengi**: 5YR 7/6-A.Kiremit, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

26- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/21, **Form**: Burgu biçimli kulp, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/1-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: 10YR 7/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

27- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/11, **Form**: Burgu biçimli kulp, **Hamur rengi**: Gley1 3/N-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

28- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/10, **Form**: Burgu biçimli kulp, **Hamur rengi**: 10YR 6/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5Y 2,5/1-Siyah, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 53b: Hadım Höyük 1 Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/14, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/6-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 7/8-a.

Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, Saman **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/43, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 5YR 7/4-Devetüyü, **İç astar uygulaması**: 10R 4/8-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/28, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 10YR 6/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/41, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 7/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 8/3-A. Devetüyü, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/37, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: , **İç astar uygulaması**: , **Dış astar uygulaması**: , **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/36, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 7/6-A.Kiremit, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/44, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/1-Gri, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 8/2-Krem, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/61-2, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak **Hamur rengi**: Gley1 4/10Y, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/55, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/03, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli kase, **Hamur rengi**: Gley1 3/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar**

uygulaması: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/27, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: Gley1 3/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Gley1 4/N-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley1 4/N-K.Gri, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/30, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/31, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel çanak, **Hamur rengi**: 10R 6/6-A.Kırmızı, **İç astar uygulaması**: 10R 6/6-A.Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/72, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Ağız kenarında yan yana iki tane kabartma memecik bulunmaktadır. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/68, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Mika(Kilde), Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

16- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/54, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/6-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 7/8-a. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, Saman **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı

17- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/56, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 5/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/4-K. Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Oluk bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

18- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/03, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli kase, **Hamur rengi**: Gley1 3/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

19- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/74, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: 10R 5/6-Kırmızı, **İç astar uygulaması**: 5YR 7/6-A.Kiremit, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

20- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/29, **Form**: Halka dip, **Hamur rengi**: 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/8-Kiremit, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 7/8-A. Turuncu, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

21- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/01, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: 10YR 5/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 3/4-K. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

22- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/38, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

23- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 75/SA340/64, **Form**: Ayak, **Hamur rengi**: 5YR 7/2-Krem, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Parça üzerinde dikey bir oluk bezeme bulunmaktadır. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha54a: Baklan Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 78/SA353/12, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 5/2-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 78/SA353/13, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 7,5YR 3/1-Siyah, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/1-K. Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 55a: Sürmeli Höyük Erken Kalkolitik (1), Geç Kalkolitik (2) ve Erken Tunç Çağ 1 (3-10) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 79/SA347/01, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 7/6-A.Kiremit, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 7/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Parçanın sol kısmında paralel boya bezeme bulunmaktadır. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 79/SA349/02, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı açık ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 79/SA349/03, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı derin çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/1-K. Gri, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 79/SA347/06, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 2,5Y 4/1-Koyu Gri, **İç astar uygulaması**: 10YR 2/1-Siyah, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/1-Gri, **Hamur içeriği**: İ.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 79/SA347/05, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5Y 4/1-Koyu Gri, **İç astar uygulaması**: 10YR 2/1-Siyah, **Dış astar uygulması**: 10YR 2/1-Siyah, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 79/SA349/04, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı içe eğik ağızlı çanak, **Hamur rengi**: 10YR 5/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 79/SA342/10, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu küresel gövdeli çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/3-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 79/SA342/09, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak **Hamur içeriği**: 10YR 5/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/4-K. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 79/SA347/08, **Form**: Kapak, **Hamur rengi**: 10YR 2/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 10YR 2/1-Siyah, **Dış astar uygulaması**: 10YR 2/1-Siyah, **Hamur içeriği**: İnce kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 79/SA347/07, **Form**: Burgu biçimli kulp, **Hamur rengi**: 10YR 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/1-Gri, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/1-Gri, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Üzerinde burgu bezeme bulunmaktadır. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 55b: Sürmeli Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 79/SA349/12, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 79/SA347/19, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 79/SA348/32, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 79/SA347/22, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 5/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 79/SA347/28, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Katkısız, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 79/SA342/37, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kum, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Oluk bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 79/SA347/17, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 79/SA347/23, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 5YR 4/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 79/SA347/21, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/4-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 79/SA347/20, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 2/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 79/SA348/35, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/4-Devetüyü, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 79/SA349/14, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 2/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 79/SA347/27, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Kabartma bezeme, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 79/SA342/38, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı keskin omuzlu çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/3-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/3-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 79/SA348/34, **Form**: İçe ve dışa yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: Gley1 4/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Gley1 4/N-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/3-A.Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

16- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 79/SA349/15, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı derin çanak, **Hamur rengi**: Gley1 4/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

17- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 79/SA347/18, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/8-Kiremit, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

18- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 79/SA349/13, **Form**: İçe ve dışa yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR

6/6-Açık Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

19- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 79/SA347/16, **Form**: Kaide, **Hamur rengi**: 7,5YR 2,5/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: İnce kum, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

20- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 79/SA342/36, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 10YR 6/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 5YR 7/6-A.Kiremit, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

21- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 79/SA347/31, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı derin çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 4/1-Koyu Gri, **Dış astar uygulaması**: 10YR 4/1-Koyu Gri, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

22- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 79/SA348/33, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: Gley1 3/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/4-Devetüyü, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/3-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 56a: Asartepe Yerleşimi Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 82/höy.gen./02, **Form**: İçe ve dışa yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 82/höy.gen./01, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Parça üzerinde iki adet oluk bezeme vardır. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 82/höy.gen./03, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 57a: Domuz Deresi Höyük Neolitik-Erken Kalkolitik Dönem Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 84/höy.gen./07, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı boyunsuz çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 4/4-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/4-K. Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 84/höy.gen./24, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10R 5/6-Kırmızı, **İç astar uygulaması**: 10R 4/4-K.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/4-K.Kahve, **Hamur içeriği**: Katkısız, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Çok iyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 84/höy.gen./18, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 84/höy.gen./16, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 84/höy.gen./12, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 84/höy.gen./11, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Katkısız, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 84/höy.gen./22, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/4-A.Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 84/höy.gen./32, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 84/höy.gen./30, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 84/höy.gen./33, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10R 4/6-Kırmızı, **İç astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 84/höy.gen./05, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/4-A.Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Katkısız, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 84/höy.gen./37, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 84/höy.gen./06, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı içe eğik ağızlı derin kase, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 84/höy.gen./29, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı boyunsuz çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 57b: Domuz Deresi Höyük Neolitik-Erken Kalkolitik Dönem Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 84/höy.gen./34, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 84/höy.gen./40, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Katkısız, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 84/höy.gen./27, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/3-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 84/höy.gen./19, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 84/höy.gen./38, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 4/2-K.Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 84/höy.gen./13, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 4/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 84/höy.gen./35, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 84/höy.gen./31, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 2,5YR 3/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 84/höy.gen./39, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 4/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/4-K.Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 84/höy.gen./26, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlıyarı küresel gövdeli boynuzlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/1-K. Gri, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Parçanın ağız kesiminde baskı olduğu düşünülen bir kabartma bulunmaktadır. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 84/höy.gen./36, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 84/höy.gen./02, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 84/höy.gen./03, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 84/höy.gen./28, **Form**: Disk dip, **Hamur rengi**: 5YR 5/3-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 84/höy.gen./09, **Form**: Disk dip, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/2-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

16- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 84/höy.gen./25, **Form**: Disk dip, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

17- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 84/höy.gen./04, **Form**: Halka dip, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

18- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 84/höy.gen./10, **Form**: Halka dip, **Hamur rengi**: 5YR 4/2-K.Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

19- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 84/höy.gen./14, **Form**: Halka dip, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

20- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 84/höy.gen./17, **Form**: Disk dip, **Hamur rengi**: 5YR 5/3-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

21- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 84/höy.gen./08, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: 10YR 4/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

22- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 84/höy.gen./23, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: 2,5YR 3/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 58a: Kocatepe Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 86/kuzey/05, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 4/1-Koyu Gri, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/1-Gri, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 86/kuzey/08, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/4-A.Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 86/kuzey/04, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 4/3-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 86/kuzey/01, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak **Hamur rengi**: Gley1 4/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 6/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 86/koni/12, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 86/höy.gen./13, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 5/2-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: İ.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 86/kuzey/07, **Form**: Yatay kulp, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 86/kuzey/06, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/4-A.Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/3-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 86/kuzey/02, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 7/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 7/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Kım, kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Ağız kısmının üzerinden çıkan kırık kulp parçası vardır. Kulbun üzerine oluk bezeme yapılmıştır. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 86/koni/09, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/2-Kahve, **Hamur içeriği**: İ.Taşçık, Kireç, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 86/kuzey/03, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 10R 6/4-A.Kahve, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Kulp üzerinde yanlarda iki dikey oluk ve ortada zig zag biçiminde kazıma bezeme yapılmıştır. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 86/koni/11, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 10YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 7/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 6/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: İnsize bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 86/koni/10, **Form**: Kaide, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/2-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 59a: Asar Höyük (Çal) Neolitik-Erken Kalkolitik (1-4), Geç Kalkolitik (5-7) ve Erken Tunç Çağ 1 (8) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 88/SA360/130, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: , **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 88/SA360/131, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 88/SA360/132, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Katkısız, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 88/SA360/133, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Boya bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 88/SA357/01, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı açık ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/1-Gri, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/1-Gri, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 88/SA357/02, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlıdışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/1-Gri, **Dış**

astar uygulaması: 2,5YR 6/1-A.Gri, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 88/SA357/03, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 6/1-Gri, **İç astar uygulaması**: 5Y 6/1-Gri, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 2,5/1-Siyah, **Hamur içeriği**: Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No. Form:** Yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak **Hamur rengi**: Gley1 3/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Gley1 4/N-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley1 4/N-K.Gri, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı

Levha 59b: Asar Höyük (Çal) Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 88/SA358/18, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 10YR 4/1-Koyu Gri, **İç astar uygulaması**: 10YR 4/1-Koyu Gri, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/4-Devetüyü, **Hamur içeriği**: Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 88/SA358/16, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Kum, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 88/SA358/26, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 88/SA358/27, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: ,5YR 7/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: ,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 88/SA360/06, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 7/3-A.Devetüyü, **İç astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 88/SA358/29, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı boyunsuz çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Katkısız, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 88/SA358/15, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: 10YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/3-A. Kahve,

Hamur içeriği: Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 88/SA358/13, **Form**: Halka dip, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 7/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 88/SA359/10, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 5YR 4/3-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/2-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 7/2-Krem, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Kulp parçası üzerinde oluk bezeme vardır. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 88/SA358/24, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 10R 7/2-Krem, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Hamur içeriği**: Taşçık, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Kulp parçası üzerinde burgu bezeme vardır. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 88/SA358/14, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 10YR 6/2-A. Kahve**, İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 10R 6/6-A.Kırmızı, **Hamur içeriği**: Katkısız, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Kabartma bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 88/SA357/11, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 10YR 7/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 10YR 6/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 88/SA358/19, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Katkısız, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 88/SA358/30, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/2-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/2-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: İnsize bezeme, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No. 88/SA350/…, Form:** Şerit kulp

Levha 59c: Asar Höyük (Çal) Erken Tunç Çağ 2 (1-17) ve Erken Tunç Çağ 3 (18-28) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 88/SA360/05, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 88/SA358/35, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10R 6/6-A.Kırmızı, **İç astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Dış astar uygulaması**: Kendinden astarlı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Oluk bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 88/SA358/23, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 3/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/1-Gri, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Katkısız, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 88/SA358/28, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı keskin gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 3/1-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 10R 5/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 88/SA358/21, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/3-Kahve, **Hamur içeriği**: Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 88/SA358/31, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10R 7/3-Krem, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 88/SA358/17, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı ince cidarlı çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 7/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **Hamur içeriği**: Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 88/SA359/08, **Form**: Dışa yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 5YR 7/4-Devetüyü, **Dış astar uygulaması**: 5YR 7/4-Devetüyü, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: Çark yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 88/SA360/07, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli kase, **Hamur rengi**: 10YR 7/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Hamur içeriği**: Katkısız, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 88/SA358/22, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı keskin gövdeli kase, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Kum, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 88/SA359/08, **Form**: Dışa yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 5YR 7/4-Devetüyü, **Dış astar uygulaması**: 5YR 7/4-Devetüyü, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 88/SA358/33, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 10R 7/4-Krem, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 88/SA358/20, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/3-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Katkısız, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 88/SA358/32, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 7/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 88/SA358/25, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/2-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 7/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Ağız kenarının altında bulunan tutamağın üzerinde paralel oluklar vardır. **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

16- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 88/SA358/19 **Form:** Düzleştirilmiş ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

17- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 88/SA358/34, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 4/1-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

18- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.** 88/SA358/42, **Form**: Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı dik ağızlı çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/4-Devetüyü, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Katkısız, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: Çark yapımı.

19- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.** 88/SA358/40, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı içe eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/4-A.Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/3-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: Katkısız, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: Çark yapımı.

20- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.** 88/SA359/39, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu testi, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 7/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

21- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.** 88/SA358/43, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 10R 5/6-Kırmızı, **İç astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

22- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.** 88/SA359/38, **Form**: Dışa yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 6/6-A.Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 6/6-A.Kırmızı, **Hamur içeriği**: Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: Çark yapımı.

23- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.**

24- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.** 88/SA359/37, **Form**: Kaide, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 4/3-K.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/3-K.Kahve, **Hamur içeriği**: Katkısız, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: Çark yapımı.

25- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.** 88/SA358/41, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/4-K.Kahve, **Hamur içeriği**: Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: Çark yapımı.

26- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.** 88/SA359/36, **Form**: Halka dip, **Hamur rengi**: 5YR 6/4-Devetüyü, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: Çark yapımı.

27- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.** 88/SA358/45, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kireç, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

28- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.** 88/SA358/44, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 5YR 6/4-Devetüyü, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Katkısız, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 60a: Höyük Yerleşimi Geç Kalkolitik (1) ve Erken Tunç Çağ 1 (2-8) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 89/SA363/11, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/2-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/3-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/1-Gri, **Hamur içeriği**: İ.Taşçık, Saman, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 89/SA363/108, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı çanak, **Hamur rengi**: Gley1 5/N-Gri, **İç astar uygulaması**: Gley1 6/10Y-Gri-Kahve, **Dış astar uygulaması**: Gley1 3/10Y-K.Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 89/SA362/110, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel sığ kase, **Hamur rengi**: Gley1 5/N-Gri, **İç astar uygulaması**: Gley1 7/10Y-Krem, **Dış astar uygulaması**: Gley1 5/N-Gri, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 89/SA362/104, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ kase, **Hamur rengi**: Gley1 3/10Y-K.Kahve, **İç astar uygulaması**: Gley1 4/N-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley1 4/N-K.Gri, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 89/SA363/106, **Form**: İçe dönük ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ kase, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: Gley1 3/N-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: Gley2 5/10BG-Gri, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 89/SA363/15, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 5YR 5/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 89/SA362/107, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 7/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 1, **Ker.No.** 89/SA362/105, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 6/1-Gri, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/3-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/1-Gri, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 60b: Höyük Yerleşimi Erken Tunç Çağ 2 (1-10) ve Erken Tunç Çağ 3 (11-13) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 89/SA361/30, **Form**: Basit ağız kenarlı düz ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: 10YR 7/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 7/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 89/SA363/21, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur içeriği**: 10YR 6/6-Koyu Sarı, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/3-A.Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 89/SA364/24, **Form**: Dışa yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: Gley1 4/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Gley1 6/10Y-Gri-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 6/6-A.Kırmızı, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 89/SA363/18, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/4-K. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/4-K. Kahve, **Hamur içeriği**: İ.Taşçık, Saman, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Kabın ağız kısmının altında dikey olarak yerleştirilmiş iki adet kabartma bezeme yer almaktadır. **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 89/SA362/27, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 4/4-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/3-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 89/SA361/29, **Form**: Tutamak, **Hamur rengi**: Gley1 4/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 6/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Gley1 4/N-K.Gri, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 89/SA363/19, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, Mika, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 89/SA364/25, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 10YR 7/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5Y 7/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Katkısız, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Kulbun üzerinde oluk bezeme bulunmaktadır. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 89/SA363/22, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: İ.Taşçık, Mika, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 89/SA363/20, **Form**: Kaide, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.** 89/SA362/33, **Form**: Tutamak, **Hamur rengi**: 5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, İri Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.** 89/SA362/31, **Form**: Sepet kulp, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 3, **Ker.No.** 89/SA363/32, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu testi, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 61a: Ambarlar Yerleşimi Geç Kalkolitik (1) Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 90/SA366/02, **Form**: Gövde Parçası, **Hamur rengi**: 10YR 5/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/2-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/2-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 90/SA366/01, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 62a: Karaağaçlık Yerleşimi Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 92/SA368/01, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 4/2-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 7/3-Devetüyü, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 7/3-Devetüyü, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 63a: Yassıgeçit Yerleşimi Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 95/höy.gen./02, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 95/höy.gen./01, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 64a: Ekşi Höyük Neolitik-Erken Kalkolitik Çağ Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA373/70, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 3/1-

K.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA378/158, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA373/68, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/höy.gen./212, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA374/84, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA378/165, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur içeriği**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA373/71, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur içeriği**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA377/124, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA376/118, **Form**: Basit ağız kenarlı boyunsuz çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 2,5Y 7/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA375/91, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Mika, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA379/198, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA375/95, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA377/125, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA375/93, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA378/167, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek,Dışa dönük ağız kenarlı çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

16- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA379/199, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/6-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

Levha 64b: Ekşi Höyük Neolitik-Erken Kalkolitik Çağ Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA373/74, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 3/1-K.Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 2,5/1-Siyah, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 2,5/1-Siyah, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA371/26, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA373/71, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA372/50, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/4-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA370/13, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 7/1-A.Gri, **İç astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Katkısız, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA372/50, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/4-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA372/51, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA377/126, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA379/202, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA370/12, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-

Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA374/82, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 6/8-Kiremit, **İç astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA375/94, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA375/92, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 6/6-A.Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: mika, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA370/02, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA379/196, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/4-K. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

16- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA379/195, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/4-K. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

17- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA379/197, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

18- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA373/66, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış**

astar uygulaması: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

19- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA378/163, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

20- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA378/157, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli derin kase, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/3-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 4/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 4/3-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

21- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA378/163, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

22- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA378/164, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli derin kase, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

23- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA377/127, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı açık ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

24- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA374/81, **Form**: Basit ağız kenarlı açık ağızlı konik gövdeli kase, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

25- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA375/89, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 64c: Ekşi Höyük Neolitik-Erken Kalkolitik Çağ Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA372/49, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 3/3-K. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 7/1-K.Krem, **Hamur içeriği**: Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: ,

Dış yüzey açkı: , **Bezeme**: Parçanın dış yüzeyine krem astar üzerine birbirini çapraz kesen k.kahverengi bantlarla baklava dilimi motifi yapılmıştır. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA370/17, **Form**: Bezemeli gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 8/2-A. Devetüyü, **İç astar uygulaması**: 10R 8/4-Krem, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/2-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA370/19, **Form**: Bezemeli gövde parçası, **Hamur rengi**: 10R 6/4-A.Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 7/4-Krem, **Dış astar uygulaması**: 10R 6/6-A.Kırmızı, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme,**Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA370/18, **Form**: Bezemeli gövde parçası, **Hamur rengi**: 10R 7/3-Krem, **İç astar uygulaması**: 10R 5/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA377/134, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu derin kase, **Hamur rengi**: 5YR 4/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA378/183, **Form**: Bezemeli gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 5YR 7/6-A.Kiremit, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA375/103, **Form**: Bezemeli gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: Mika, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA374/83, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Boya bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA371/25, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 7/2-Krem, **İç astar uygulaması**: 5YR 8/3-

A.Devetüyü, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: İnsize bezeme, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA375/102, **Form**: Bezemeli gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 8/4-A. Devetüyü, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Boya bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA378/174, **Form**: Bezemeli gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 7/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Parçanın iç kısmına a. kahverengi astar üzerine kızılkahverengi (2.5 YR 5/6) çizgisel motif yapılmıştır. 5 tane birbirine paralel çizgiler ve bunlara 5 tane içiçe ters "V" motifler dayanmaktadır. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA370/14, **Form**: Bezemeli gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA378/178, **Form**: Bezemeli gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 7/4-Devetüyü, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/2-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: , **Dış yüzey açkı**: , **Bezeme**: Boya bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA371/31, **Form**: Bezemeli gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 7/8-A.Kiremit, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/3-Kahve, **Hamur içeriği**: Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA377/138, **Form**: Basit ağız kenarlı içe eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

16- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA378/177, **Form**: Bezemeli gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 7/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**:

Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

17- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA378/169, **Form**: Basit ağız kenarlı açık ağızlı konik gövdeli kase, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

18- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA379/189, **Form**: Basit ağız kenarlı açık ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 7/6-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Boya bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

19- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA379/187, **Form**: Bezemeli gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

20- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA378/180, **Form**: Bezemeli gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

21- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA379/200, **Form**: Bezemeli gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 7/6-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Boya bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

22- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA379/186, **Form**: Bezemeli gövde parçası, **Hamur rengi**: 10YR 5/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

23- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA378/176, **Form**: Bezemeli gövde parçası, **Hamur rengi**: 10YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 7/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

24- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA371/27, **Form**: Bezemeli gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 7/4-Devetüyü, **İç astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

25- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA378/161, **Form**: Bezemeli gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

26- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA378/184, **Form**: Bezemeli gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 7/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Boya bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

27- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA379/188, **Form**: Bezemeli gövde parçası, **Hamur rengi**: 10YR 7/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 7/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Boya bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 64d: Ekşi Höyük Neolitik-Erken Kalkolitik Çağ Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA370/16, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 8/4-Krem, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/3-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Boya bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA378/181, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Boya bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA371/28, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek **Hamur rengi**: , **İç astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA372/64, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/8-

Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA378/168, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA378/171, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 7/6-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 7/6-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Boya bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA378/172, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 7/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA378/170, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli kase, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 7/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA378/182, **Form**: Basit ağız kenarlı açık ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA378/179, **Form**: Bezemeli gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 3/2-K.Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Boya bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA378/173, **Form**: Bezemeli gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 7/4-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Boya bezeme, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 64e: Ekşi Höyük Neolitik-Erken Kalkolitik Çağ Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA374/80, **Form**: İp delikli kulp parçası, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Hamur içeriği**: Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA370/11, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 5/3-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA375/98, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA370/09, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **İç astar uygulaması**: 10R 4/8-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 2,5/1-Siyah, **Hamur içeriği**: Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA370/06, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA371/24, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 7/3-A.Devetüyü, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA370/01, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA375/101, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/4-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/4-K. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA377/135, **Form**: Tutamak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA375/99, **Form**: Bezemeli gövde parçası, **Hamur rengi**: 10YR 5/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Parça üzerine kabartma bezeme uygulanmıştır. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA371/34, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Parçanın dış yüzeyinde yüksek kabartma halinde stilize boğa figürü bulunmaktadır. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

12- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA378/159, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Dış yüzünde bir adet kabartma bezeme vardır. **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

13- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA372/56, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Bezeme**: Parça üzerinde yüksek kabartma halinde bir hayvan başı şeklinde sonradan aplike edilmiş eklenti vardır. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

14- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA371/35, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/6-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Bezeme**: Gövdenin dış yüzeyinde yüksek kabartma halinde figür yapılmıştır. **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

15- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA371/30, **Form**: Kapak, **Hamur rengi**: 7,5YR 2,5/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 2,5/1-Siyah, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/1-Gri, **Hamur içeriği**: Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

16- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA377/130, **Form**: Kapak, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/3-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/4-Kahve,

Hamur içeriği: K.Taşçık, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

17- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA371/29, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: 10R 6/3-A.Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

18- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA373/67, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 2,5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 2,5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

19- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA377/136, **Form**: Oval dip, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

20- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA379/193, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: 10YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/1-Gri, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/4-K. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

21- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA379/192, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

22- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA379/194, **Form**: Halka dip, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

23- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA372/55, **Form**: Disk dip, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 7/6-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

24- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA375/96, **Form**: Oval dip, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

25- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA370/07, **Form**: Disk dip, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

26- **Dönem**: Neolitik-Erken Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA374/79, **Form**: Halka dip, **Hamur rengi**: 10YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 4/2-Kahve, **Hamur içeriği**: Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 64f: Ekşi Höyük Geç Kalkolitik Çağ Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA375/104, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı içe eğik kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5Y 3/2-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5Y 3/1-Siyah, **Dış astar uygulaması**: 2,5Y 3/1-Siyah, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA375/106, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 6/8-Kiremit, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA377/156, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/4-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 5/4-A.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA371/36, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: Gley1 3/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Gley1 4/N-K.Gri, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/2-A.Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA377/149, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA375/110, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA379/205, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA374/85, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA376/119, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5Y 5/3-Açık Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5Y 5/3-Açık Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5Y 4/3-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA371/48, **Form**: Şerit kulp, **Hamur içeriği**: 7,5YR 4/6-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/8-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

11- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA372/57, **Form**: Tutamak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/1-Gri, **İç astar uygulaması**: 5YR 3/3-K.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 3/3-K.Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 64g: Ekşi Höyük Geç Kalkolitik Çağ Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA375/105, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5Y 4/1-Koyu Gri, **İç astar uygulaması**: 2,5Y 4/1-Koyu Gri, **Dış astar uygulaması**: 2,5Y 4/1-Koyu Gri, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA372/63, **Form**: İçe kalınlaştırılarak yuvarlatılmış ağız kenarlı dik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 2,5YR 6/6-Turuncu, **İç astar uygulaması**: , **Dış astar uygulaması**: , **Hamur içeriği**: Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA379/206, **Form**: Basit ağız kenarlı düz ağız kenarlı ince cidarlı derin kase, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 4/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA371/41, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA375/107, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı ince cidarlı derin çanak, **Hamur rengi**: 5YR 6/8-Kiremit, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA371/151, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA371/46, **Form**: Şerit kulp, **Hamur rengi**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/4-A.Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Kum, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı

8- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA378/185, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

9- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA375/111, **Form**: Düz dip, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/4-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: Gley1 3/N-K.Gri, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

10- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA375/113, **Form**: Halka dip, **Hamur rengi**: 10YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 7/4-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 64h: Ekşi Höyük Geç Kalkolitik Çağ Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA379/203, **Form**: İçe kalınlaştırılmış ağız kenarlı dışa eğik ağız kenarlı konik gövdeli kulplu çanak, **Hamur rengi**: 10YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA371/39, **Form**: Basit ağız kenarlı açık ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: Gley1 2,5/N-Siyah, **İç astar uygulaması**: Gley2 6/5B-Gri, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Taşçık, Saman, Mika, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA377/154, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 5/3-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/4-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA371/40, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 7/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 6/6-Açık Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: İyi, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA377/146, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: Gley1 3/10Y-K.Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 3/1-K.Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 3/1-K.Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA373/75, **Form**: Dışa dönük ağız kenarlı açık ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 10YR 5/3-A. Kahve, **Hamur içeriği**: Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA373/78, **Form**: İçe kalınlaştırılmış ağız kenarlı dışa eğik ağız kenarlı konik gövdeli kulpsuz çanak, **Hamur rengi**: 10YR 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 10YR 3/1-Siyah, **Hamur içeriği**: Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA372/59, **Form**: Basit ağız kenarlı açık ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 2,5/1-Siyah, **İç astar uygulaması**: Gley1 6/N-Gri, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: Katkısız, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Kötü, **Yapım**: El yapımı.

Levha 64ı: Ekşi Höyük Geç Kalkolitik Çağ Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA374/87, **Form**: Basit ağız kenarlı dik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/4-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Dış astar uygulaması**: 10R 5/6-Kırmızı, **Hamur içeriği**: Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

2- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA377/152, **Form**: Yuvarlatılmış/basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli sığ çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 7,5YR 5/4-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

3- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA379/204, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı konik gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Mika, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

4- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA371/38, **Form**: Yuvarlatılmış ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/1-Gri, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 5YR 5/6-Kahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

5- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA375/108, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 7,5YR 6/6-A. Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 6/8-Turuncu, **Hamur içeriği**: Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

6- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA374/86, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 2,5YR 5/6-Kızılkahve, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

7- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA373/76, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı yarı küresel gövdeli çanak, **Hamur rengi**: 10YR 5/1-Gri, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: 10YR 4/2-Kahve, **Hamur içeriği**: Saman, Kireç, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

8- **Dönem**: Geç Kalkolitik, **Ker.No.** 99/SA371/60, **Form**: Basit ağız kenarlı dışa eğik ağızlı uzun boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: Gley1 3/N-K.Gri, **İç astar uygulaması**: Gley1 2,5/N-Siyah, **Dış astar uygulaması**: Gley1 2,5/N-Siyah, **Hamur içeriği**: Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

Levha 65a: Kumtepe Yerleşimi Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

1- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 100/SA380/02, **Form**: Düzleştirilmiş ağız kenarlı dışa eğik ağızlı kısa boyunlu çömlek, **Hamur rengi**: 7,5YR 4/4-K. Kahve, **İç astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Dış astar uygulaması**: Uygulanmamış, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmamış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

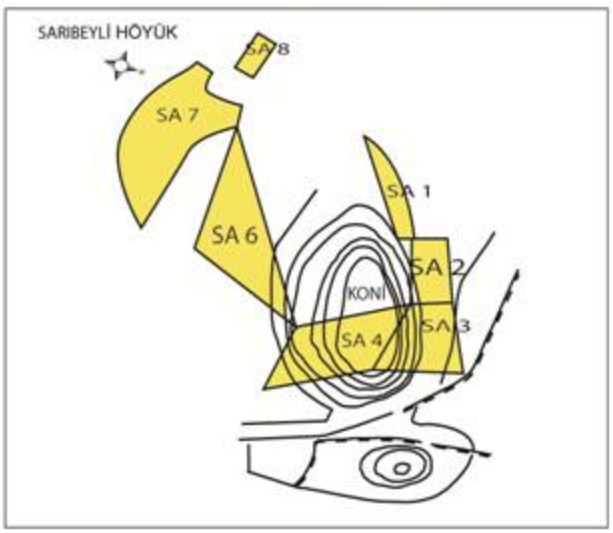
2- **Dönem**: Erken Tunç Çağ 2, **Ker.No.** 100/SA380/01, **Form**: Gövde parçası, **Hamur rengi**: 7,5YR 5/6-Kahve, **İç astar uygulaması**: 5YR 5/4-Kahve, **Dış astar uygulaması**: 2,5YR 4/6-Kızılkahve, **Hamur içeriği**: K.Taşçık, Saman, **İç yüzey açkı**: Uygulanmış, **Dış yüzey açkı**: Uygulanmış, **Pişme**: Orta, **Yapım**: El yapımı.

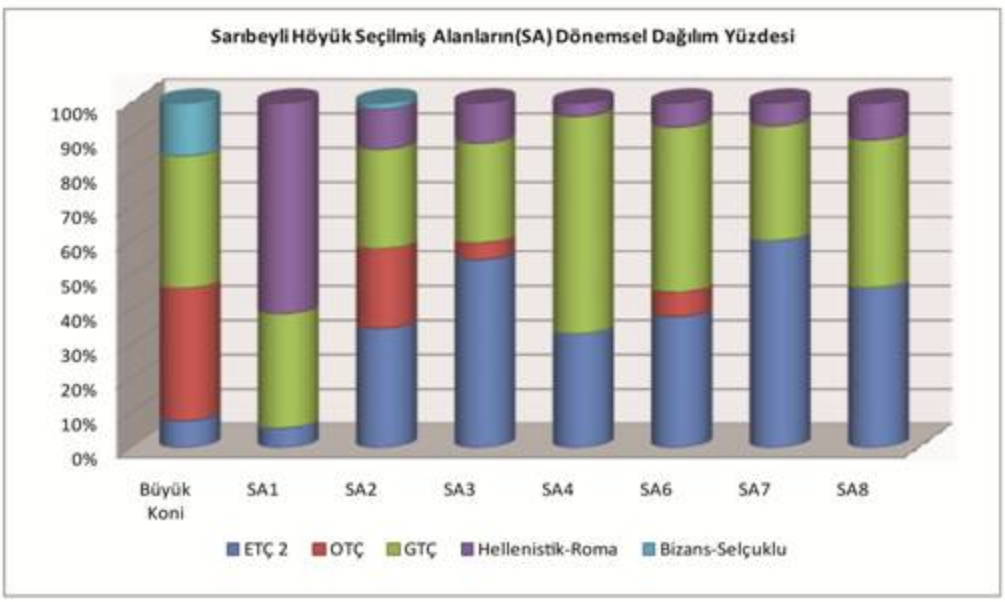
Höyük Adı: 1- Sarıbeyli Höyük
Enlem: 38.179 Boylam: 29.661

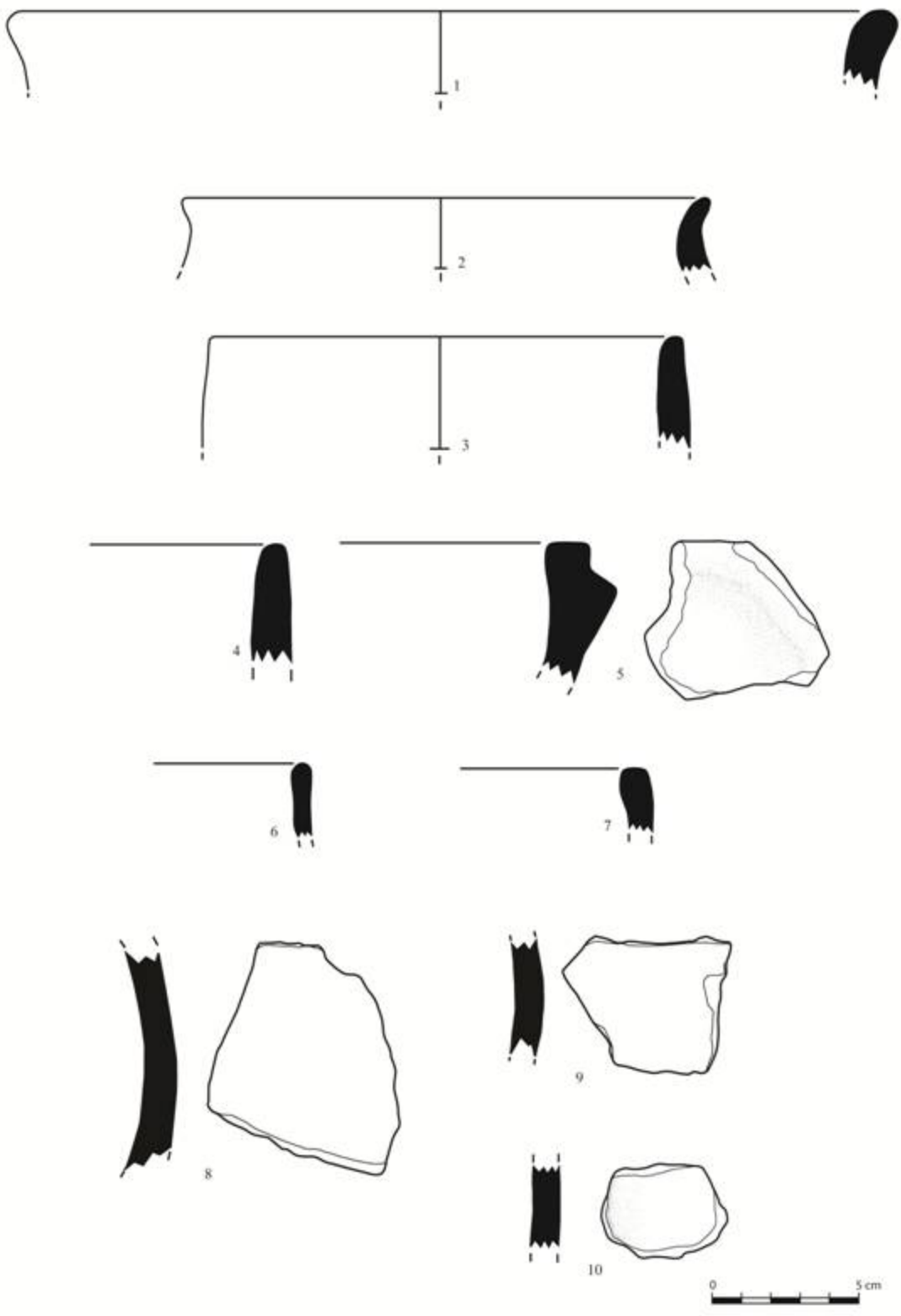

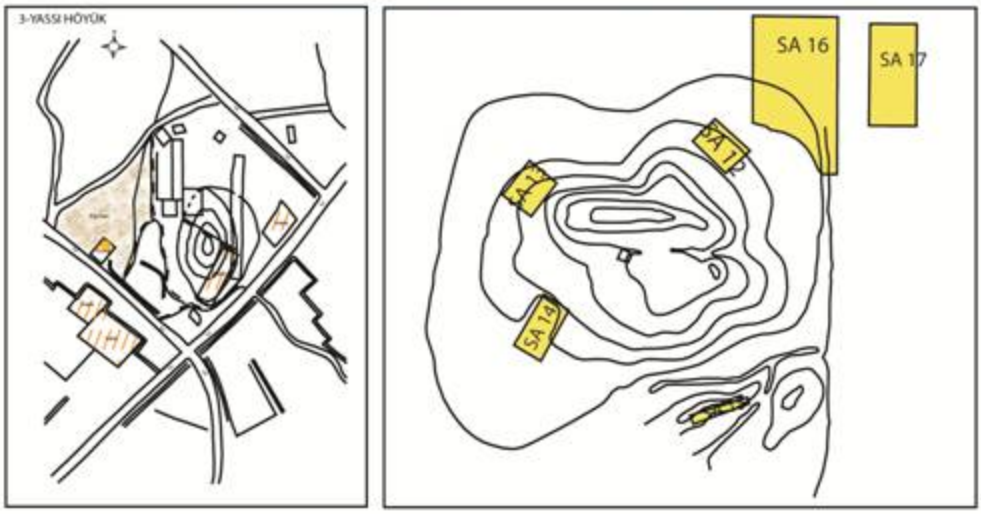
Levha 1: Sarıbeyli Höyük

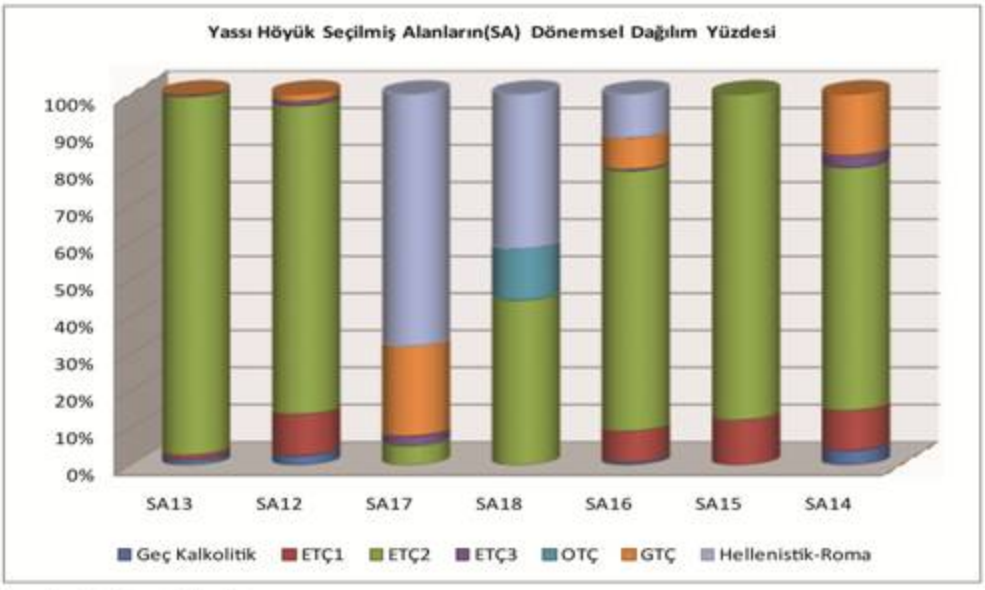

Levha 1a: Sarıbeyli Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

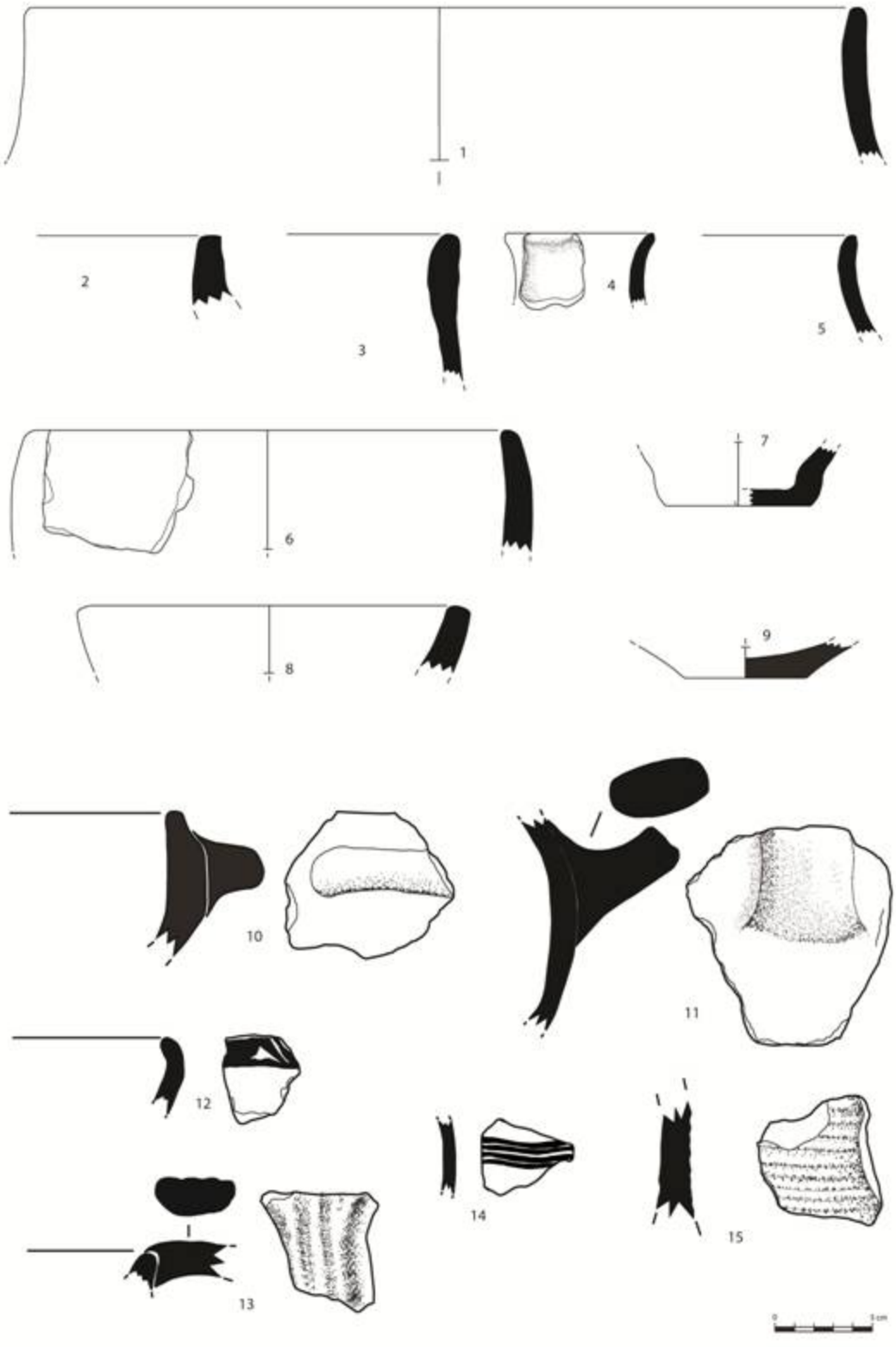
Höyük Adı: 3- Yassı Höyük
Enlem: 38.201 Boylam: 29.661

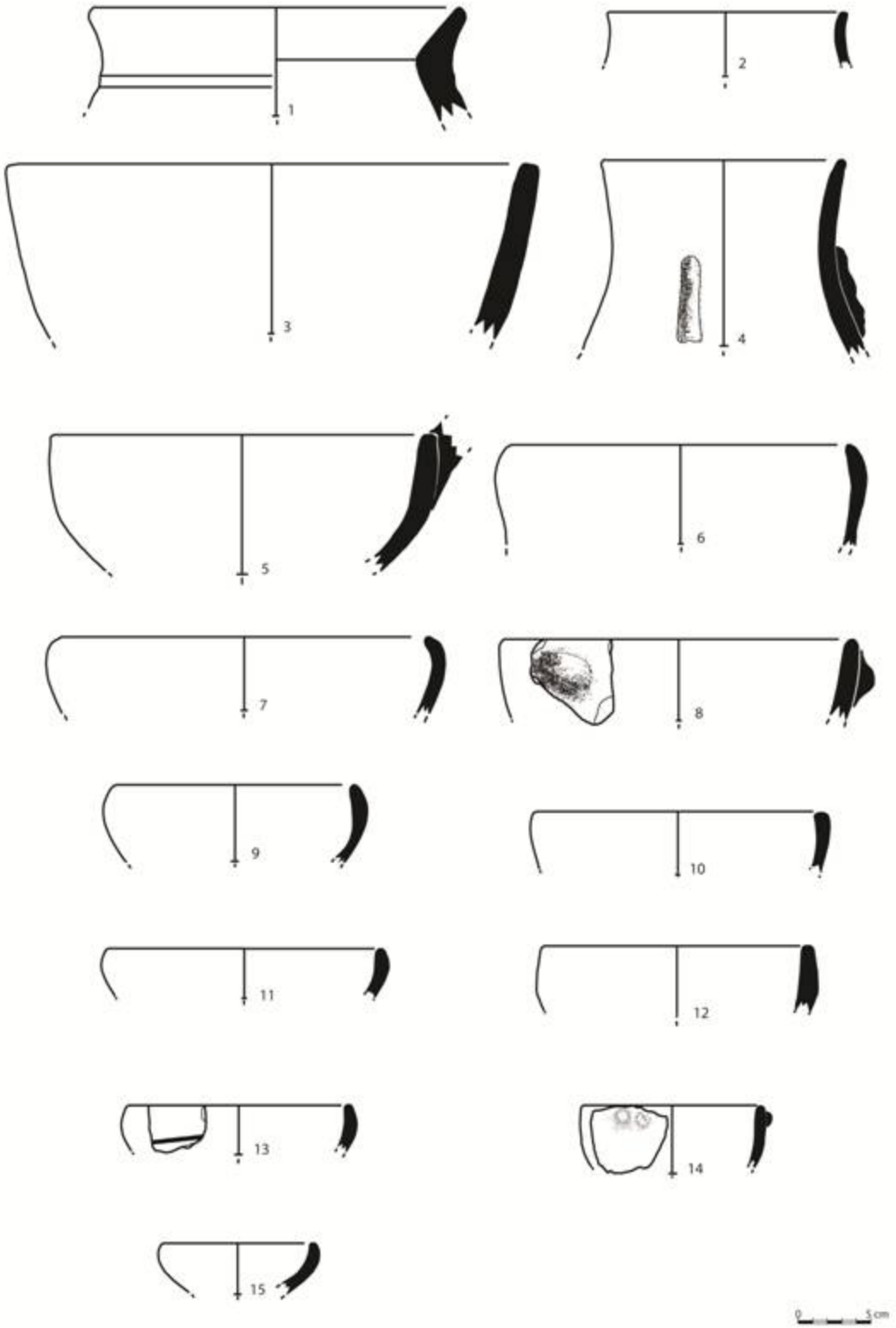

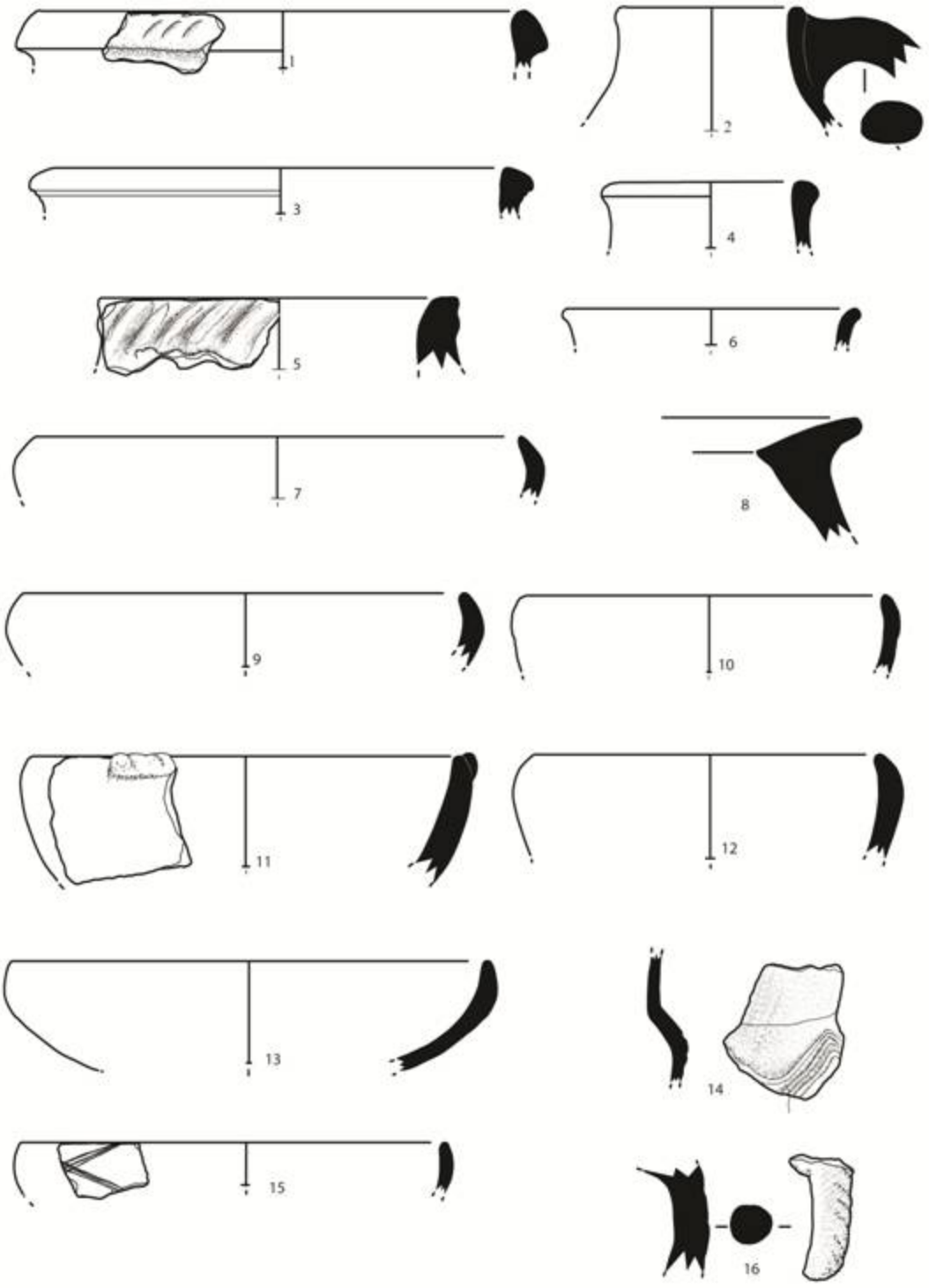
Levha 2: Yassı Höyük

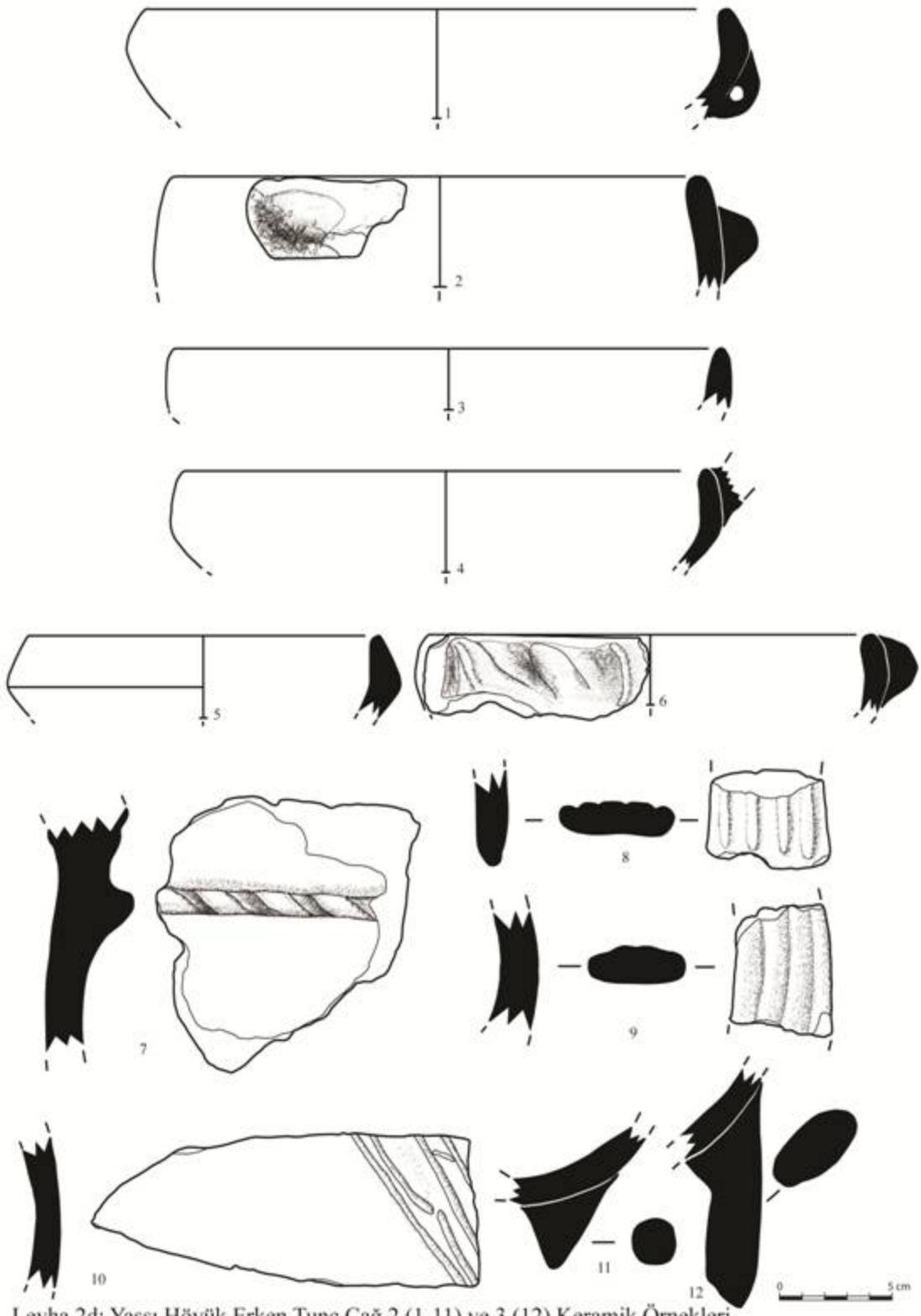
Levha 2a: Yassı Höyük Geç Kalkolitik (1-9) ve Erken Tunç Çağ 1 (10-15) Keramik Örnekleri

Levha 2b: Yassı Höyük Erken Tunç Çağ 1 Keramik Örnekleri

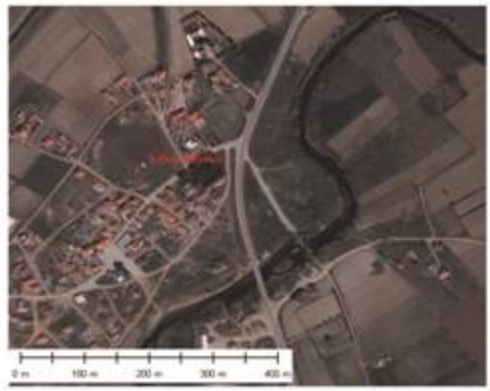

Levha 2c: Yassı Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

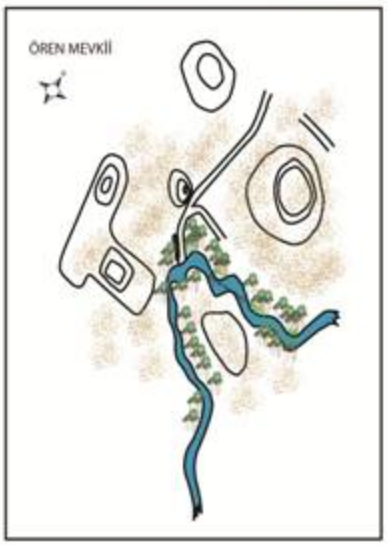

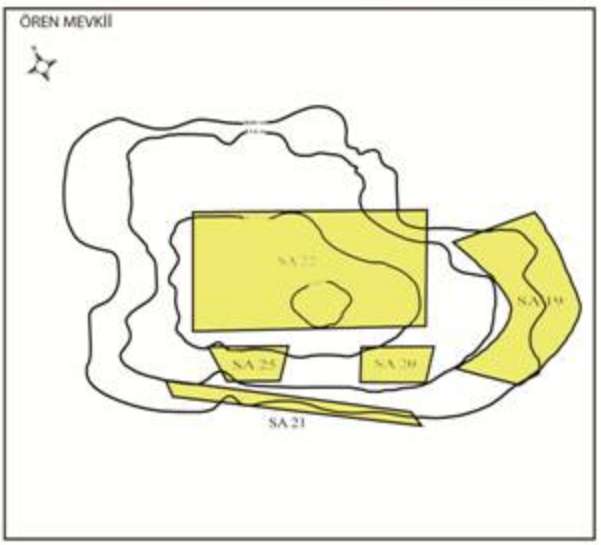
Levha 2d: Yassı Höyük Erken Tunç Çağ 2 (1-11) ve 3 (12) Keramik Örnekleri

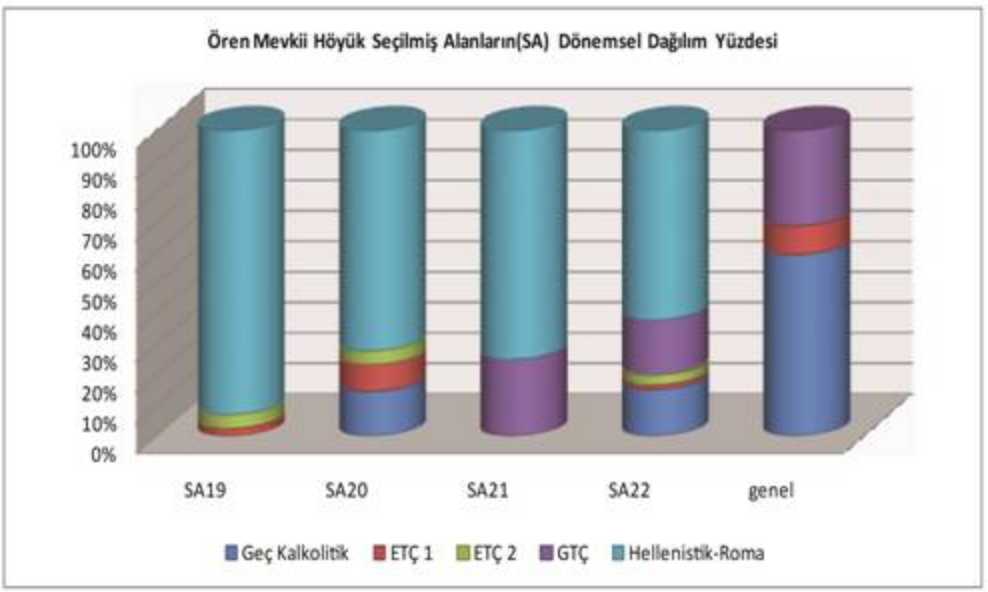
Höyük Adı: 4- Ören Mevkii
Enlem: 38.158 Boylam:29.637

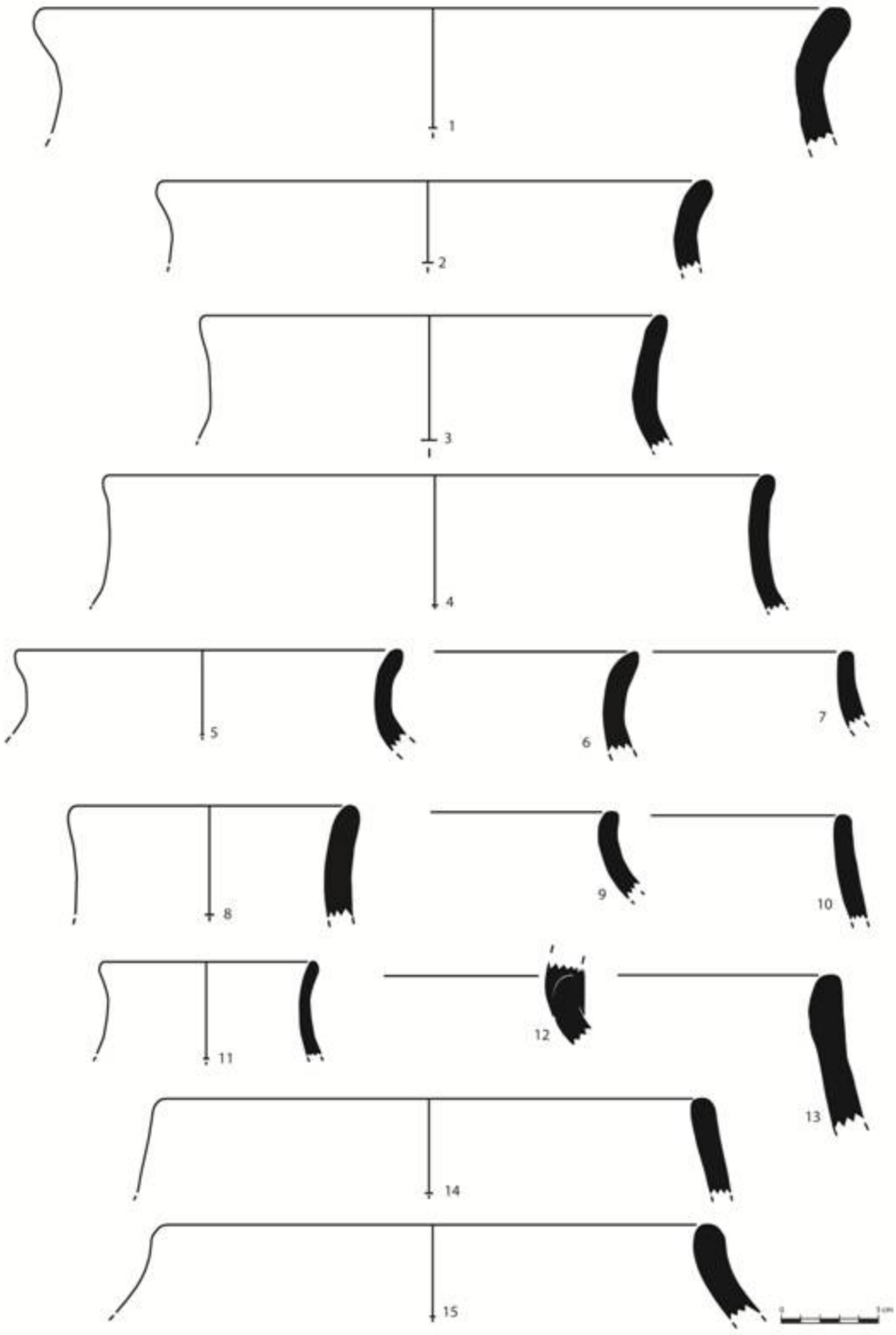

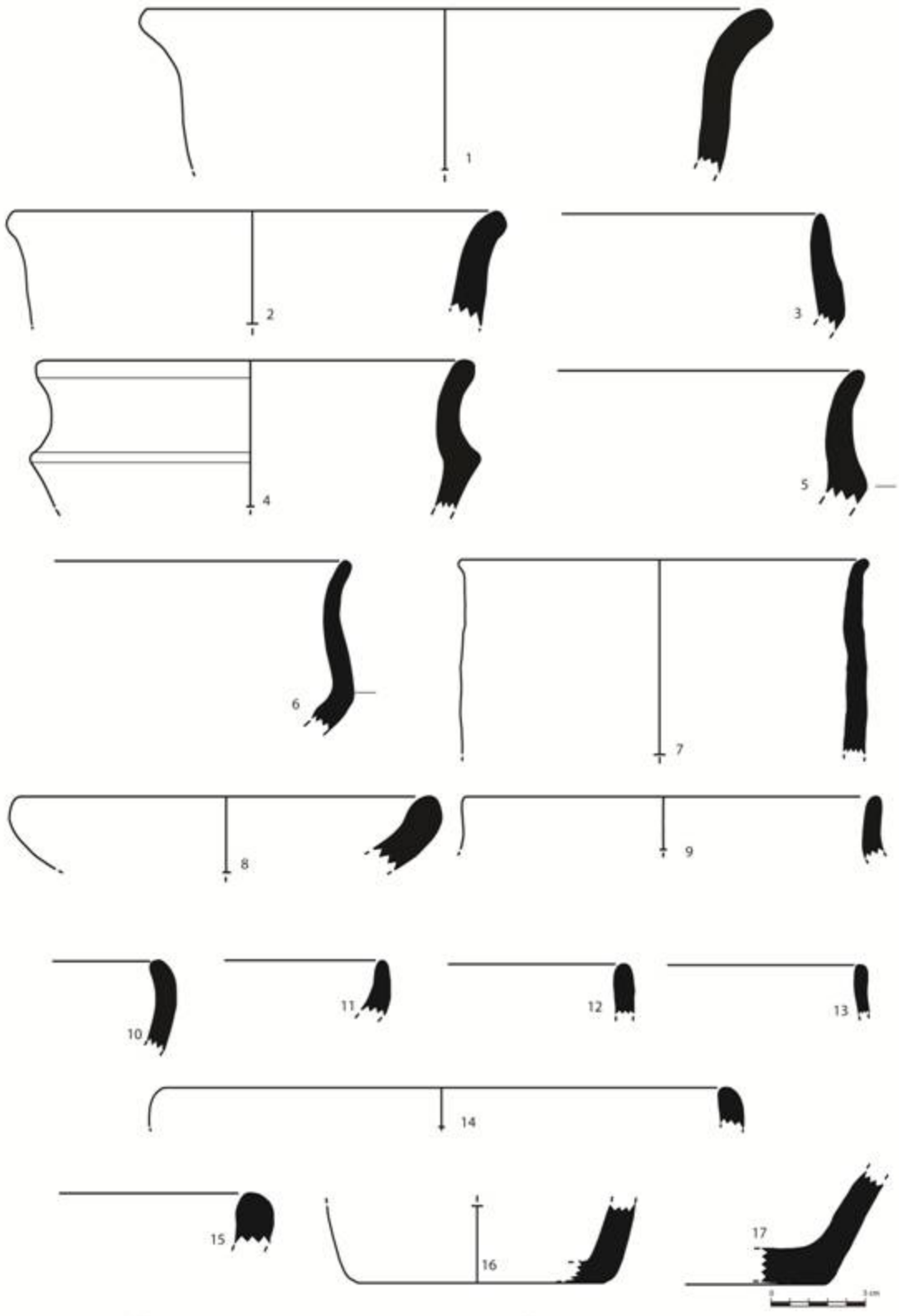

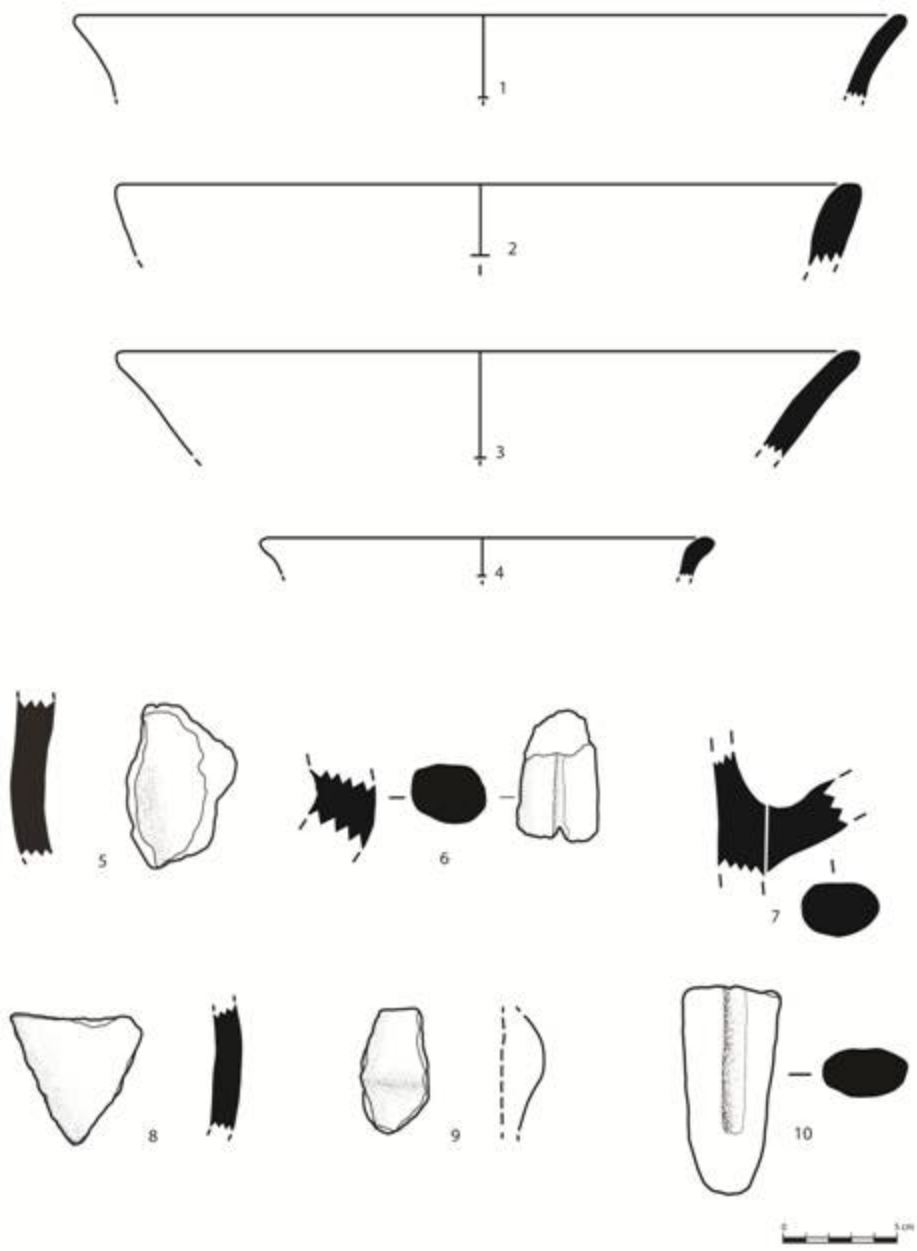
Levha 3: Ören Mevkii

Levha 3a: Ören Mevkii Geç Kalkolitik Çağ Keramik Örnekleri

Levha 3b: Ören Mevkii Geç Kalkolitik Çağ Keramik Örnekleri

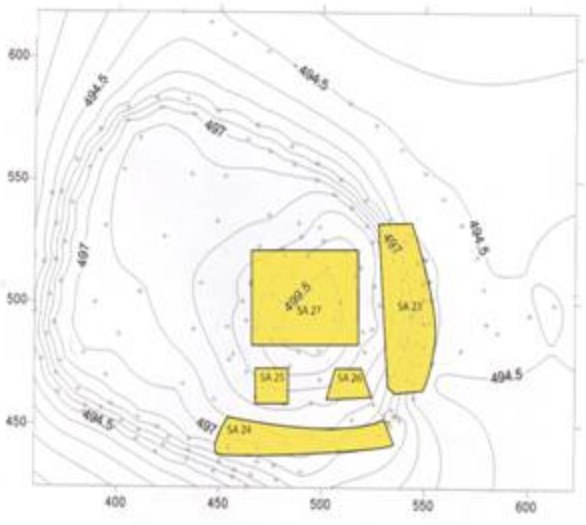

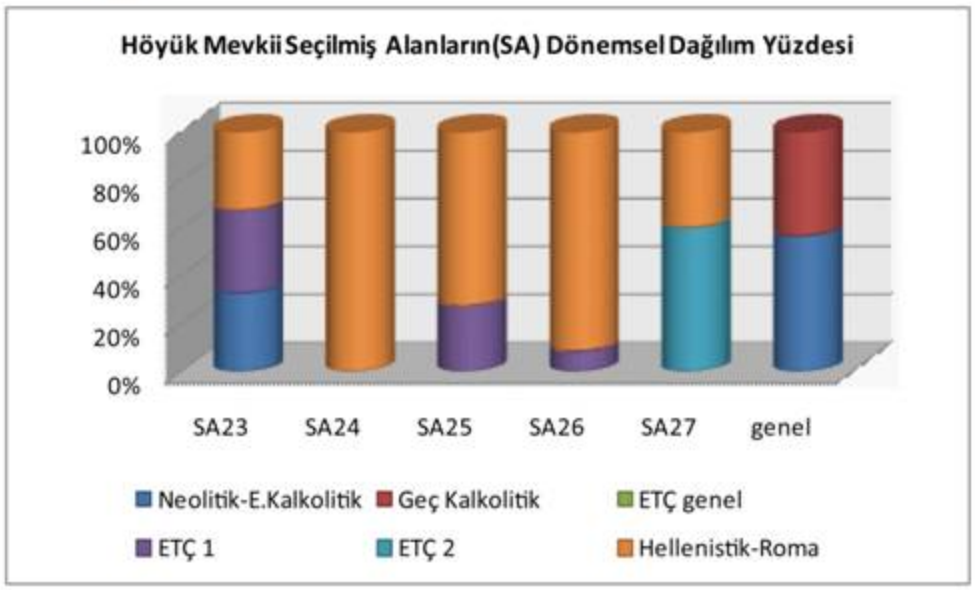
Levha 3c: Ören Mevkii Geç Kalkolitik (1-9) ve Erken Tunç Çağ 2 (10) Keramik Örnekleri

Höyük Adı: 5-Höyük Mevkii
Enlem: 38.153 Boylam: 29.614

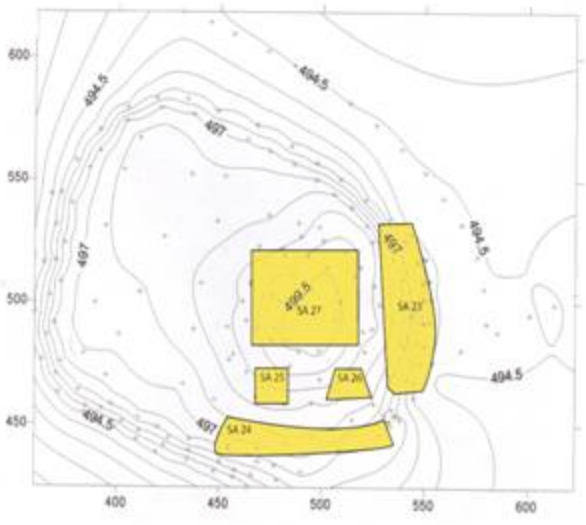

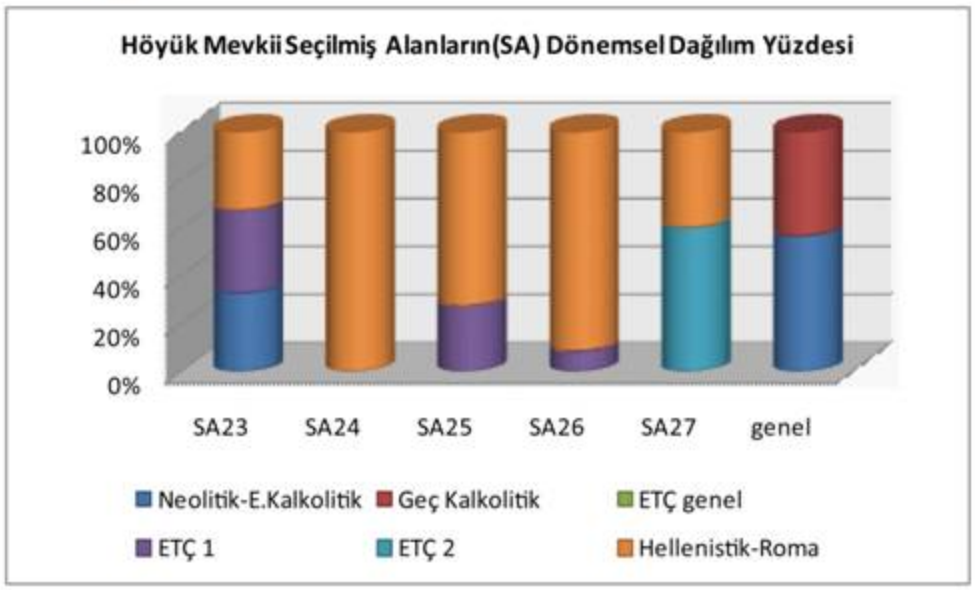
Levha 4: Höyük Mevkii

Höyük Adı: 5-Höyük Mevkii
Enlem: 38.153 Boylam: 29.614

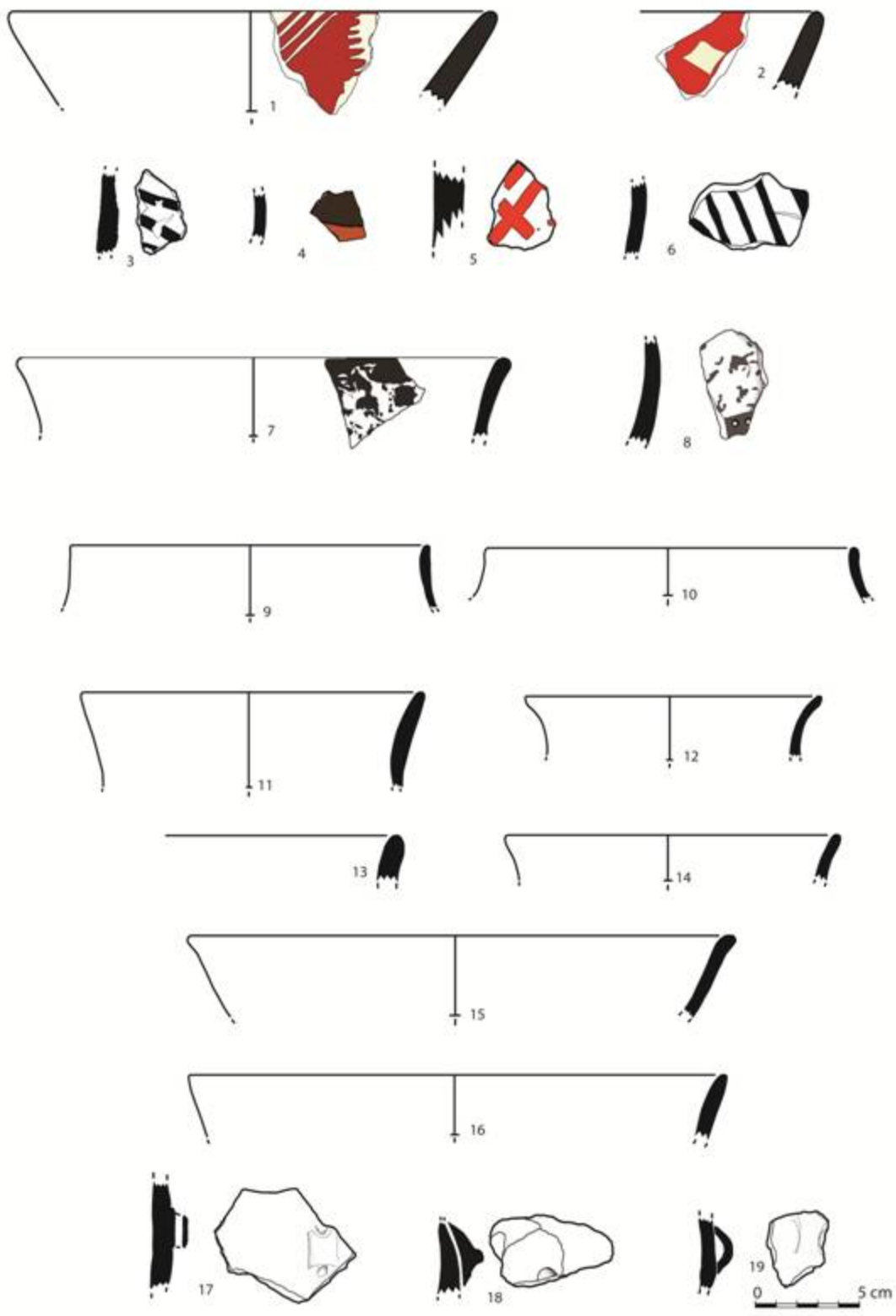

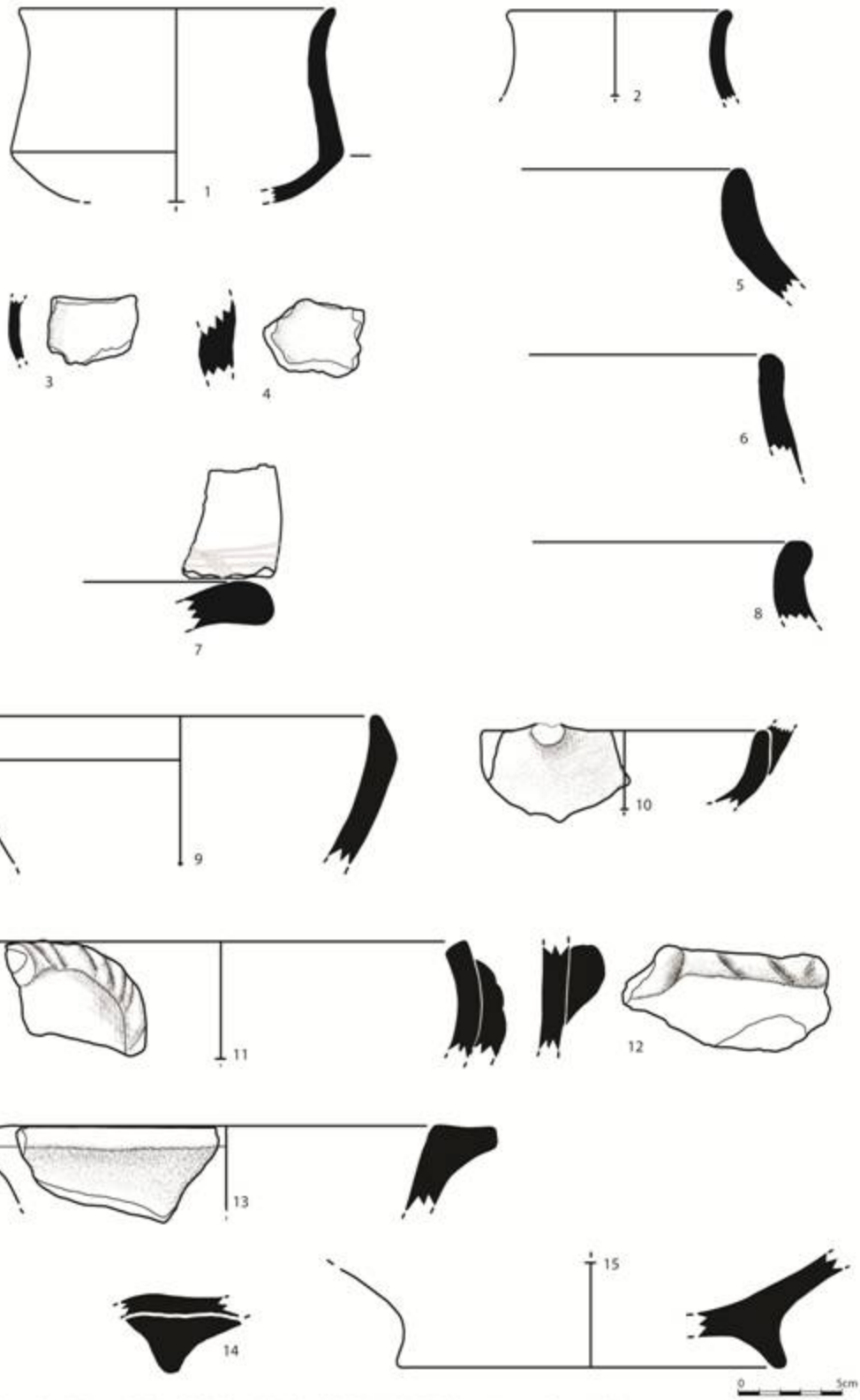

Levha 4: Höyük Mevkii

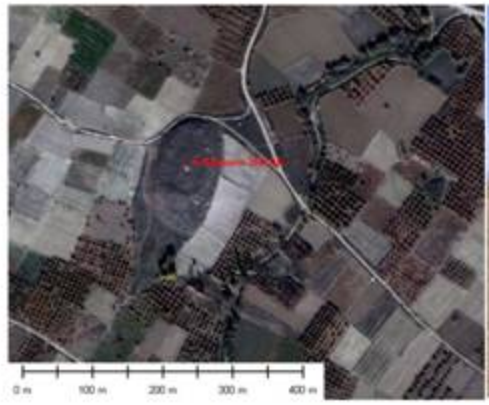

Levha 4a: Höyük Mevkii Neolitik-Erken Kalkolitik Çağ Keramik Örnekleri

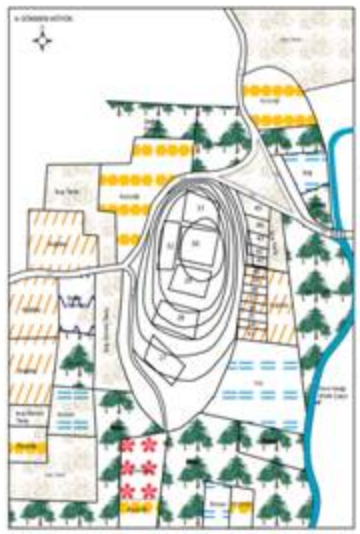

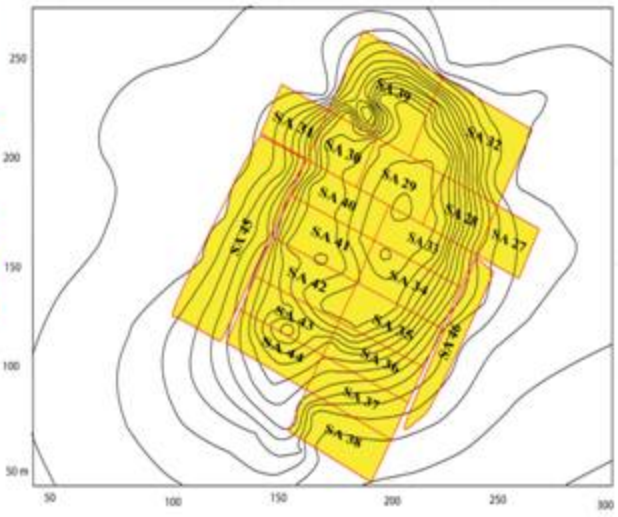
Levha 4b: Höyük Mevkii Geç Kalkolitik (1-8), Erken Tunç Çağ 1(9) ve
Erken Tunç Çağ 2 (10-15) Keramik Örnekleri

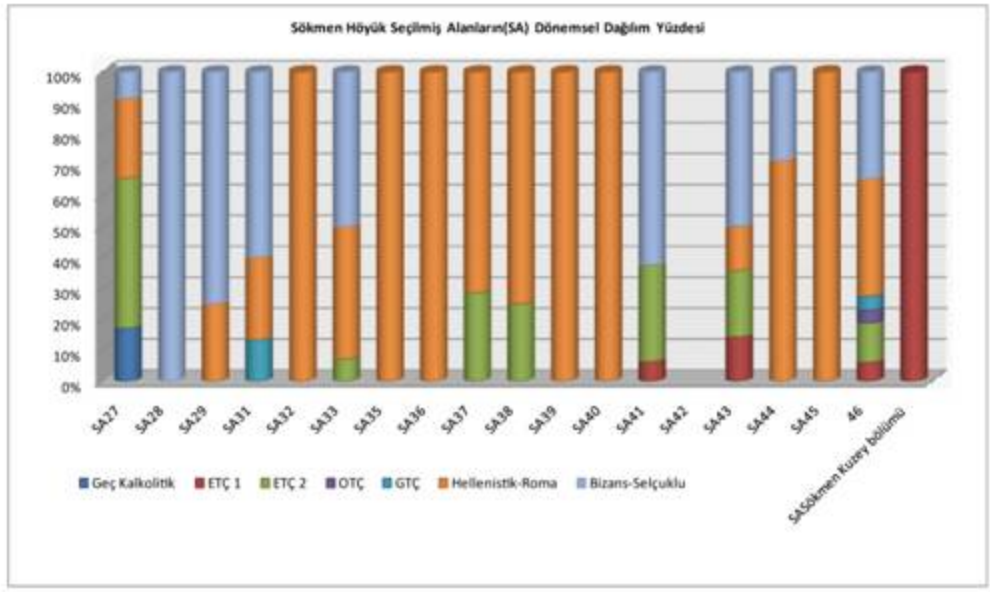
Höyük Adı: 6- Sökmen Höyük
Enlem: 38.254 Boylam: 29.748

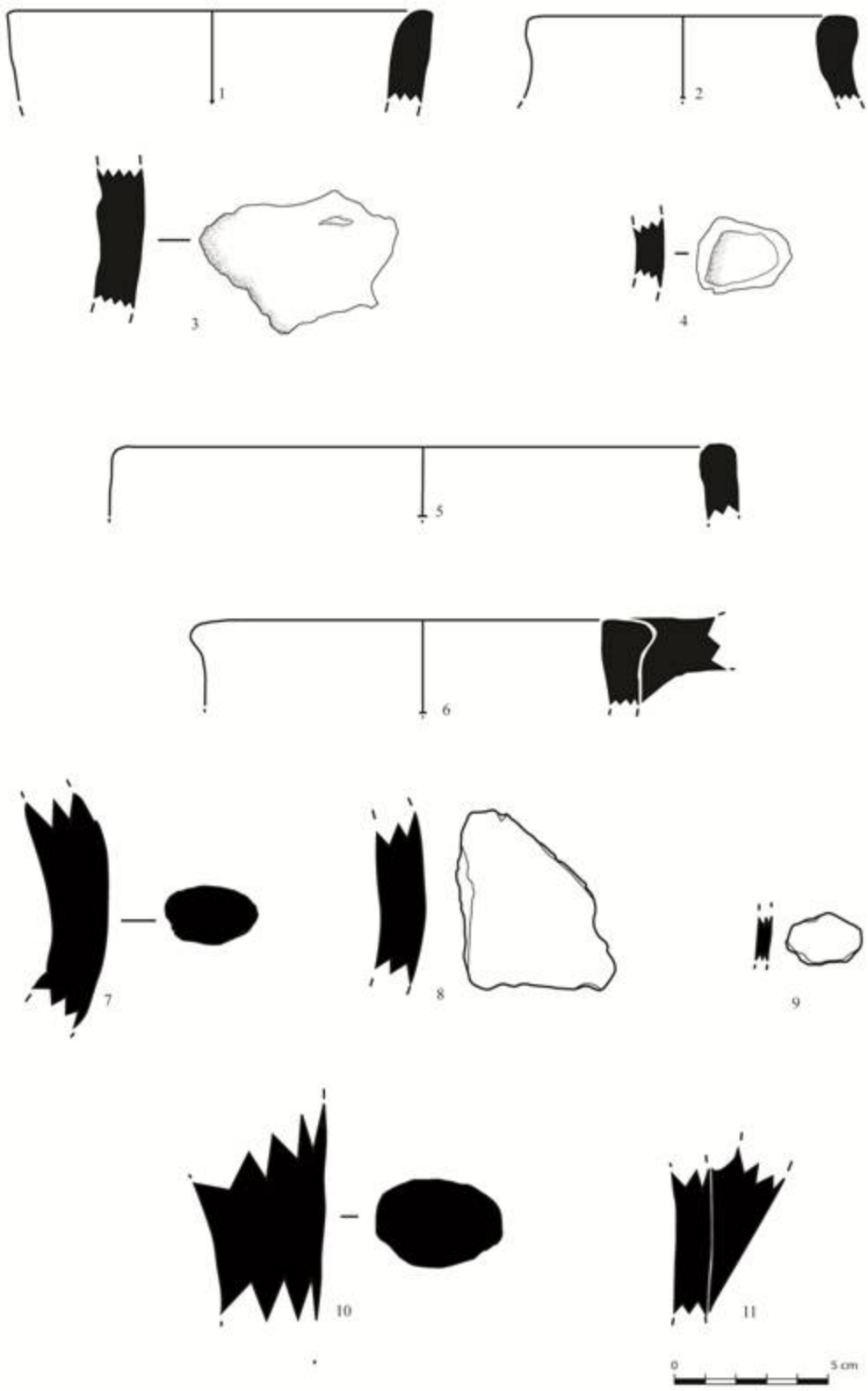

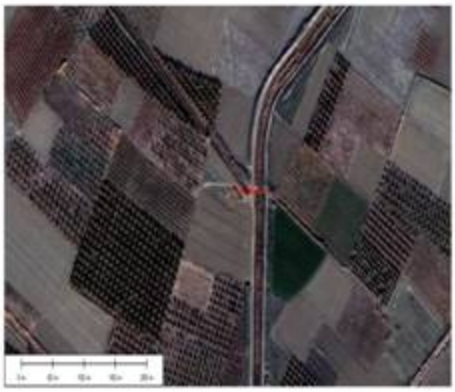

Levha 5: Sökmen Höyük

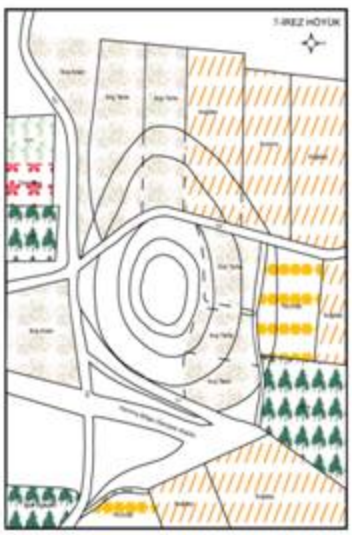

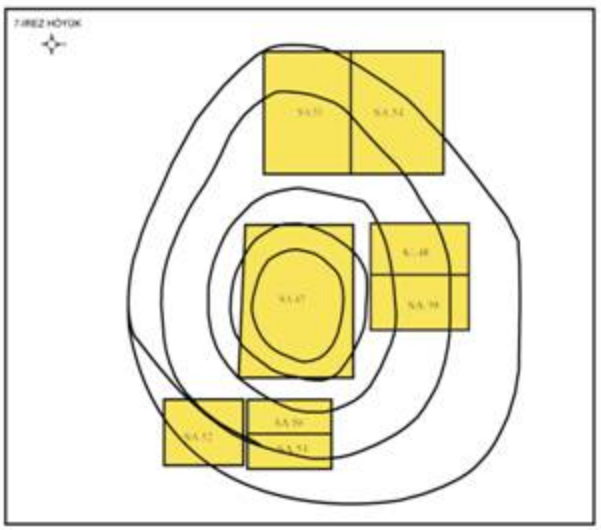
Levha 5a: Sökmen Höyük Geç Kalkolitik (1-4), Erken Tunç Çağ 1(7) ve
Erken Tunç Çağ 2 (5-6, 8-11) Keramik Örnekleri

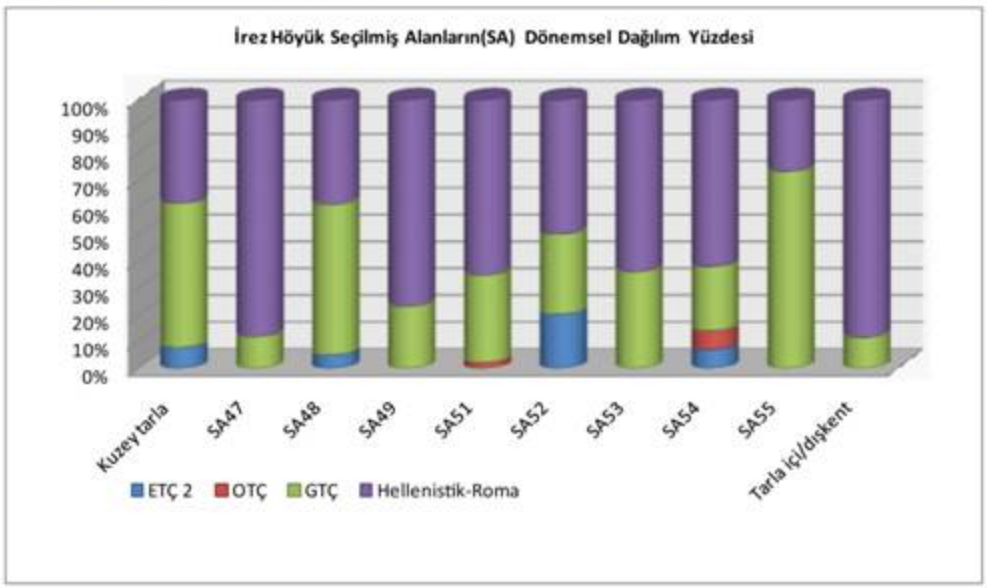
Höyük Adı: 7- İrez Höyük
Enlem: 38.234 Boylam: 29.761

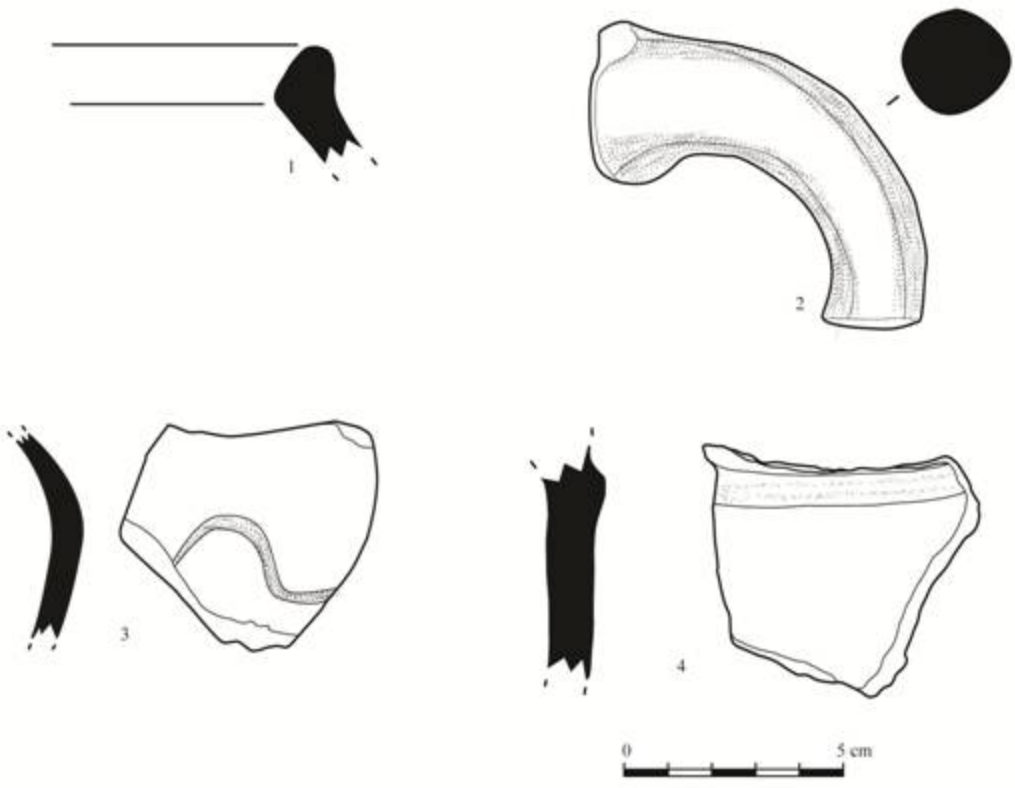

Levha 6: İrez Höyük

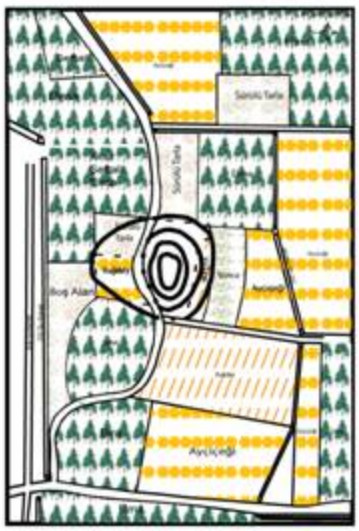

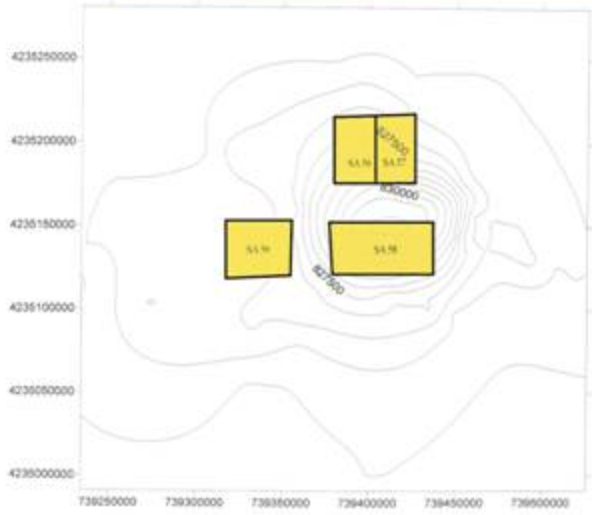
Levha 6a: İrez Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

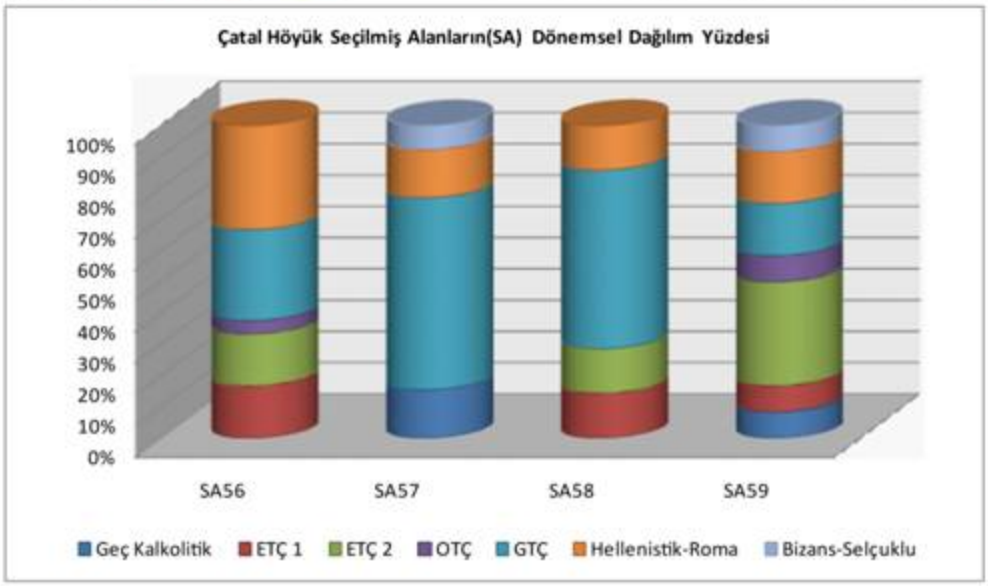
Höyük Adı: 8- Çatal Höyük
Enlem: 38.233 Boylam: 29.735

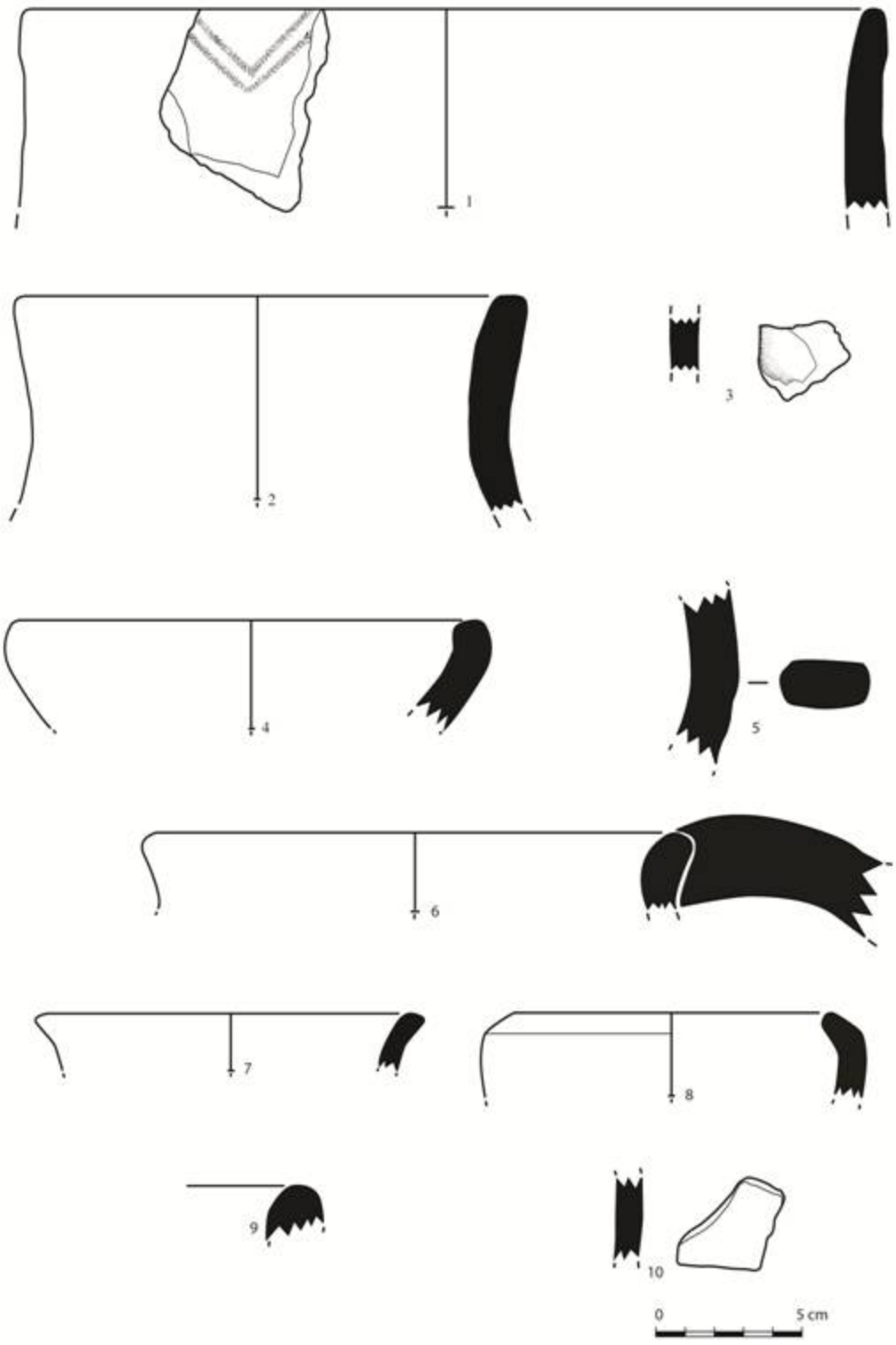

Levha 7: Çatal Höyük

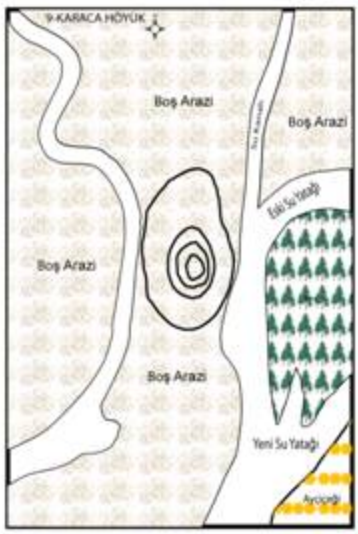

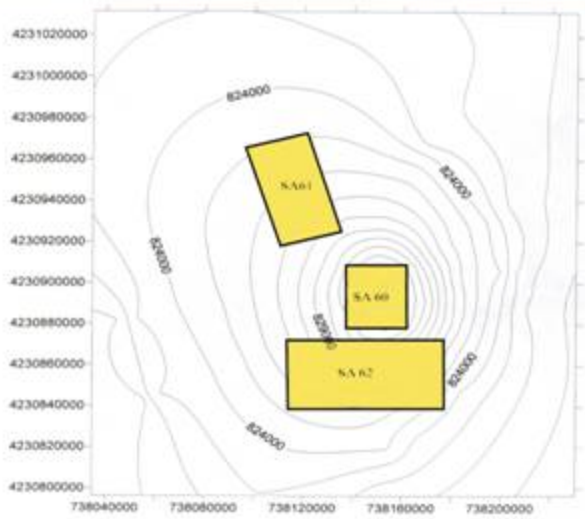
Levha 7a: Çatal Höyük Geç Kalkolitik (1-3), Erken Tunç Çağ 1(4-5) ve
Erken Tunç Çağ 2 (6-10) Keramik Örnekleri

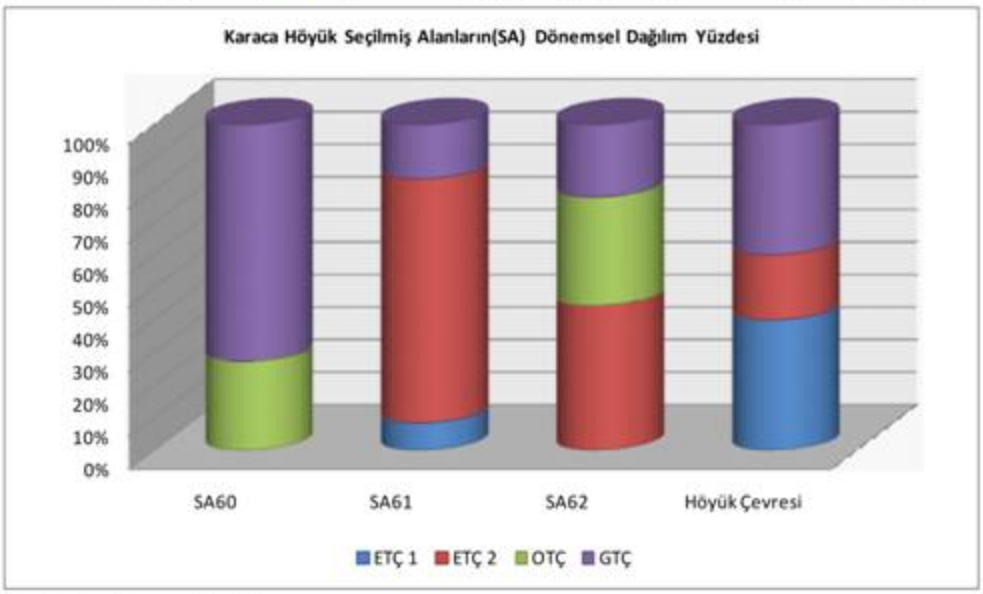
Höyük Adı: 9- Karaca Höyük
Enlem: 38.194 Boylam: 29.719

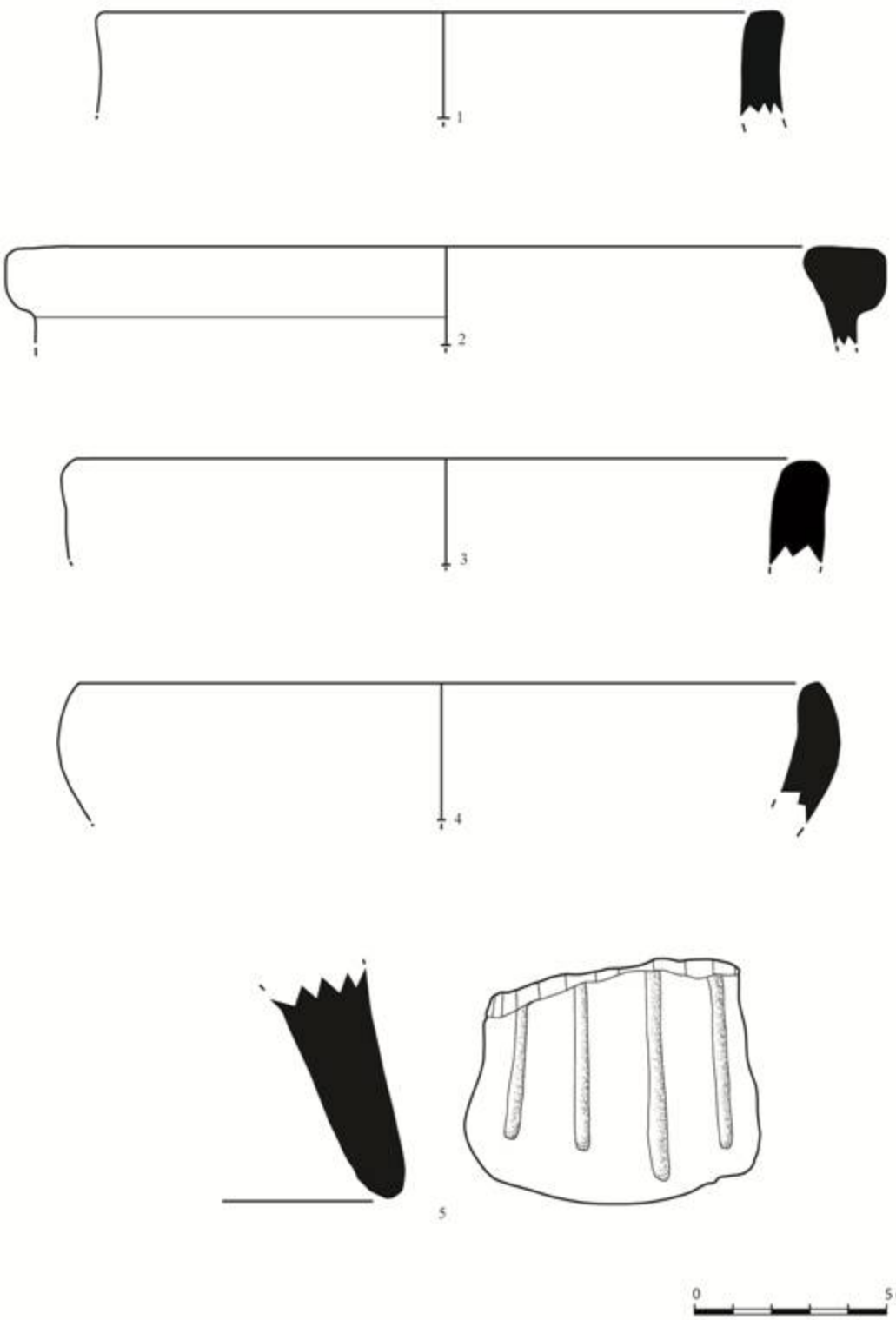

Levha 8: Karaca Höyük

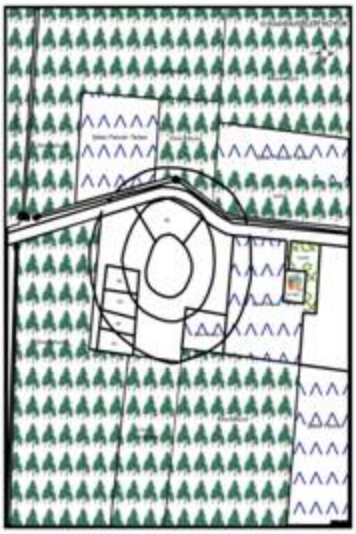

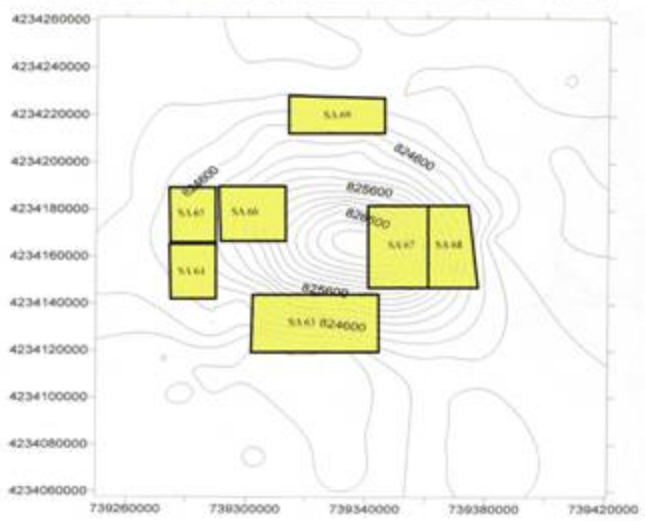
Levha 8a: Karaca Höyük Erken Tunç Çağ 1(1) ve Erken Tunç Çağ 2 (2-5) Keramik Örnekleri

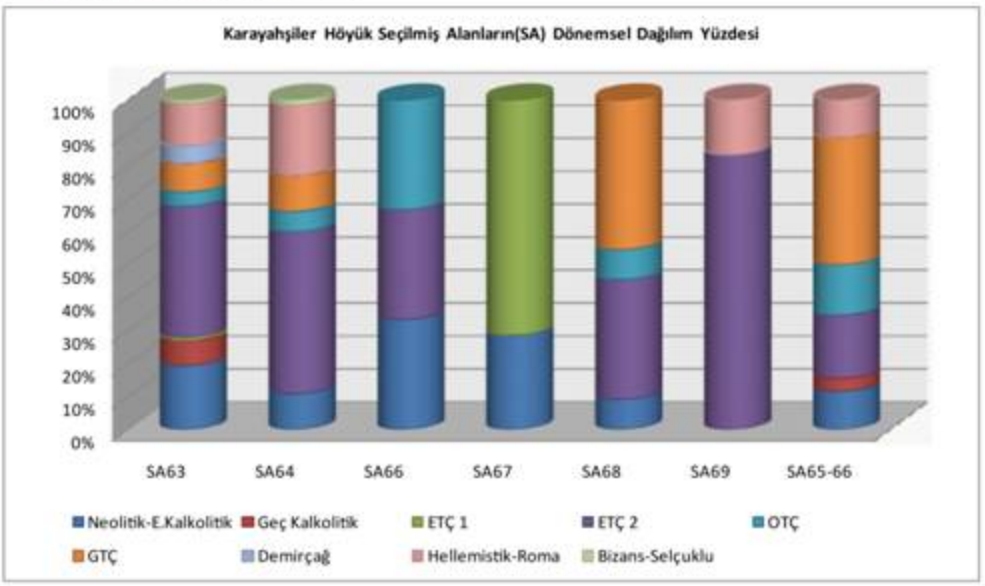
Höyük Adı:10- Karayahşiler Höyük
Enlem: 38.224 Boylam: 29.734

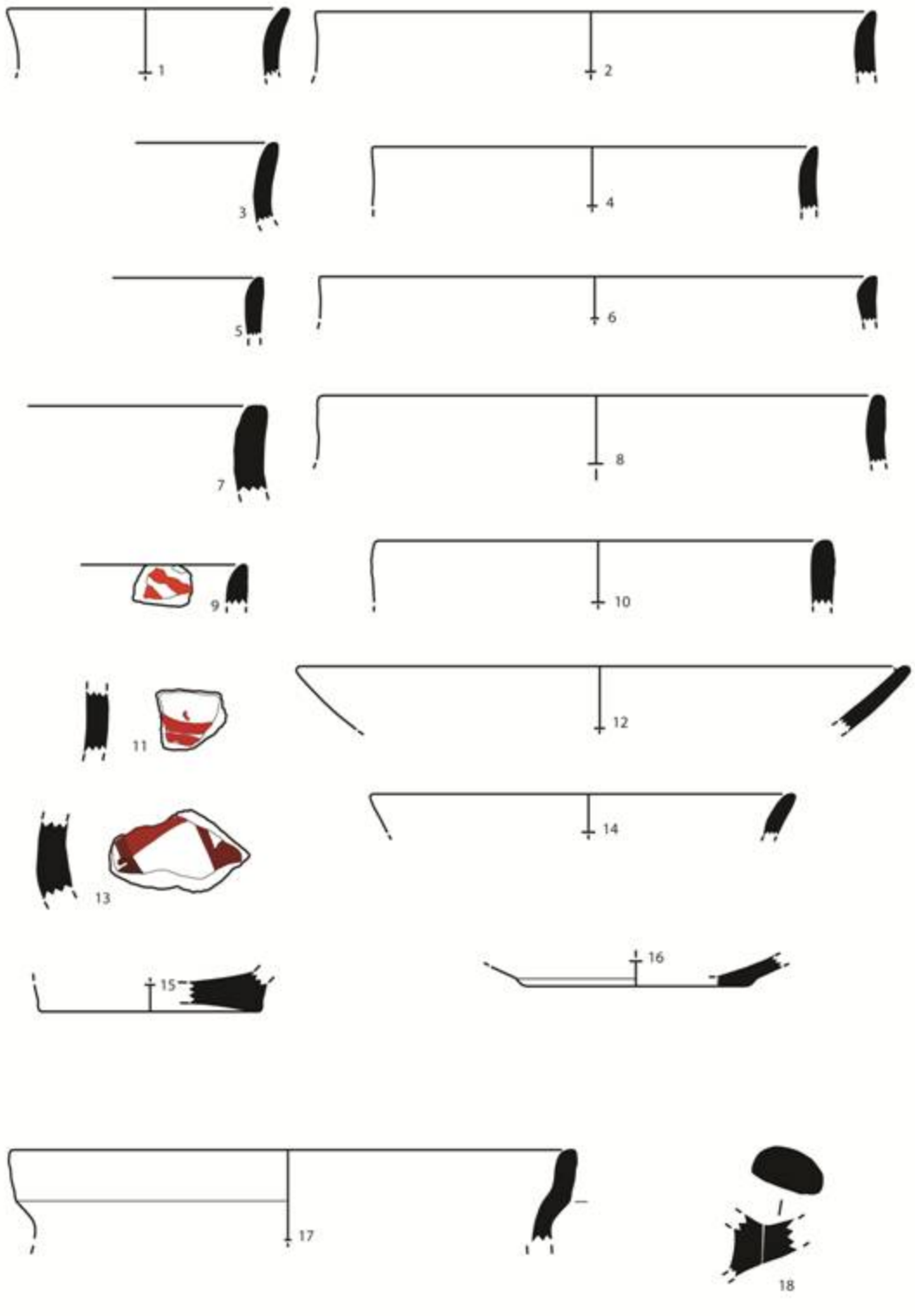

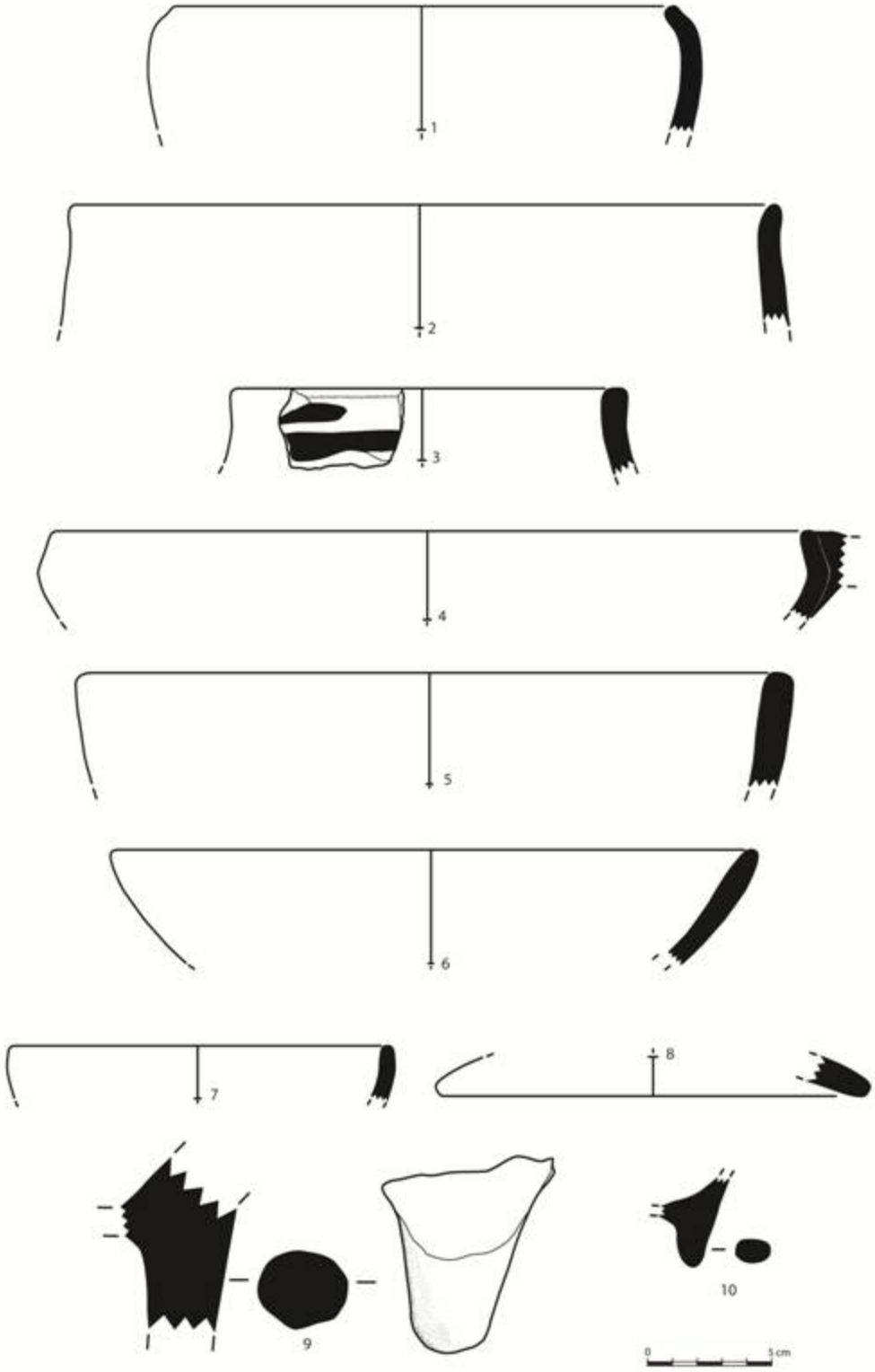

Levha 9: Karayahşiler Höyük

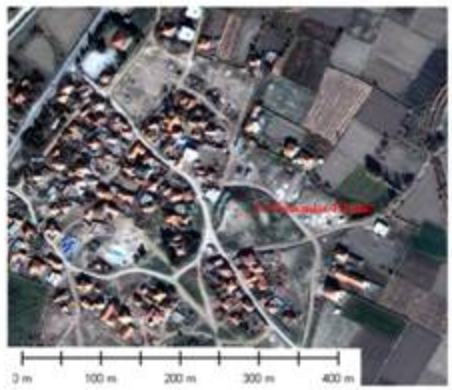

Levha 9a: Karayahşiler Höyük Neolitik-Erken Kalkolitik (1-16) ve
Geç Kalkolitik Dönem Keramik Örnekleri (17, 18)

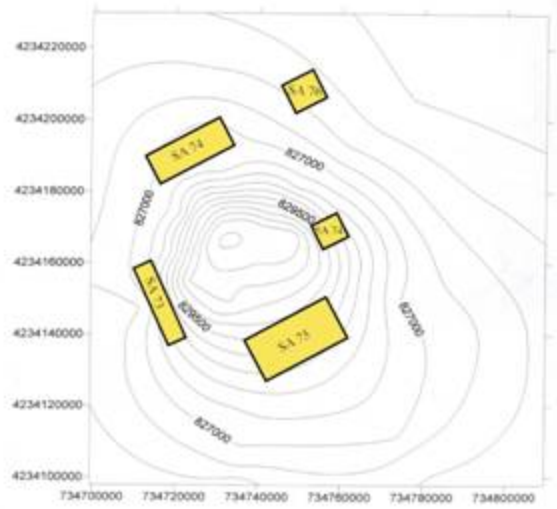
Levha 9b: Karayahşiler Höyük Erken Tunç Çağ 1(1) ve Erken Tunç Çağ 2 (2-11) Keramik Örnekleri

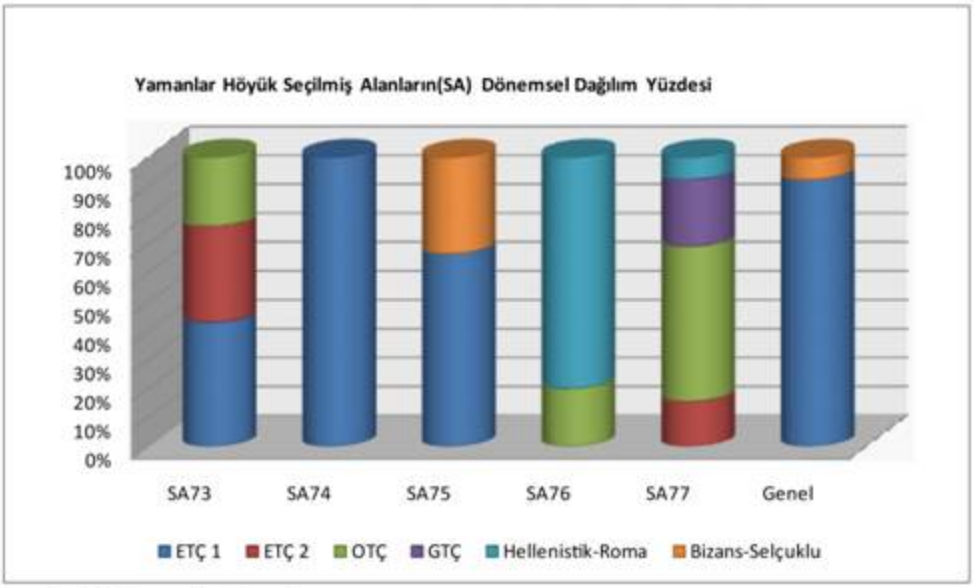
Höyük Adı: 11-Yamanlar Höyük
Enlem: 38.225 Boylam: 29.682

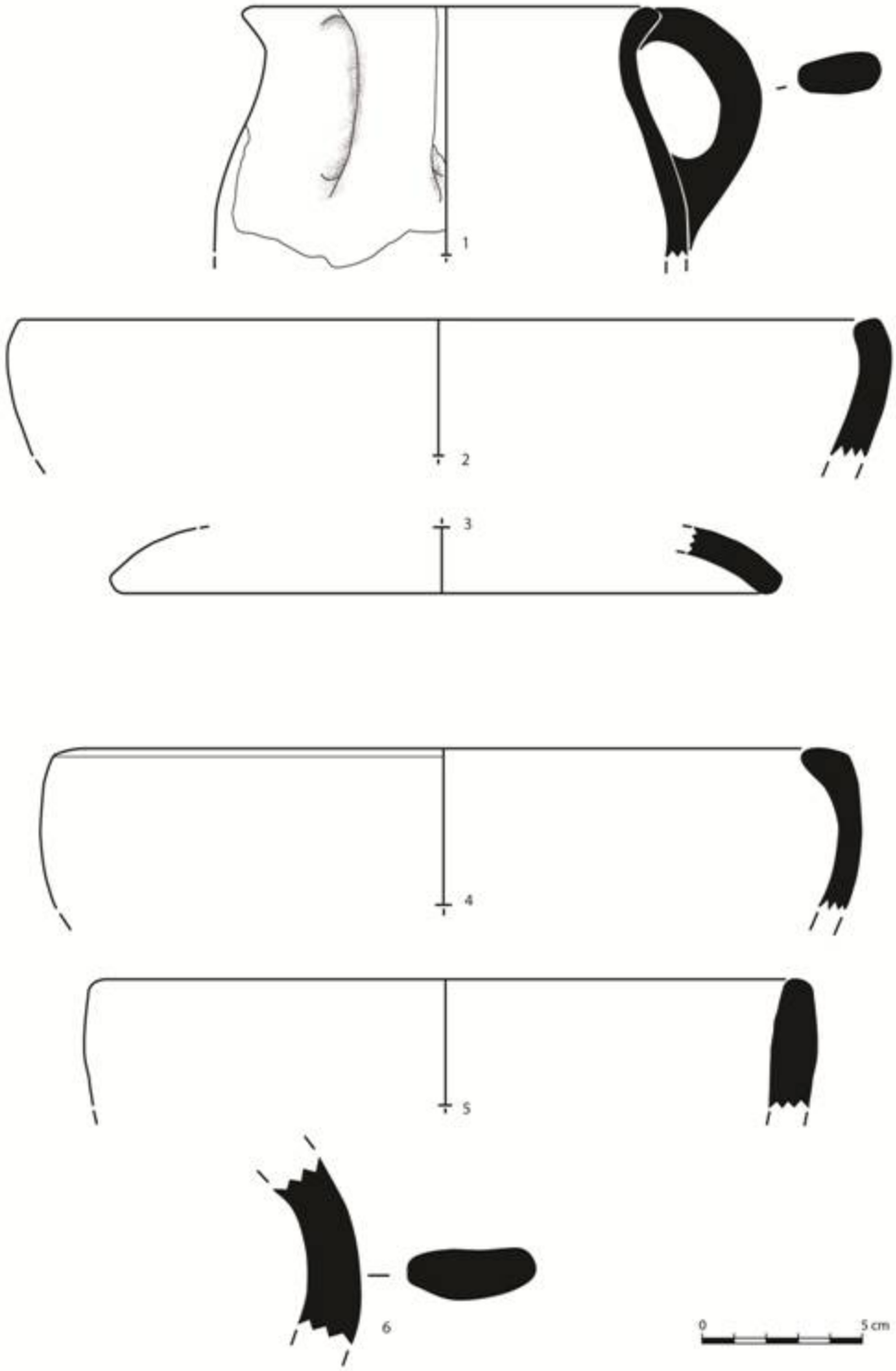

Levha 10: Yamanlar Höyük

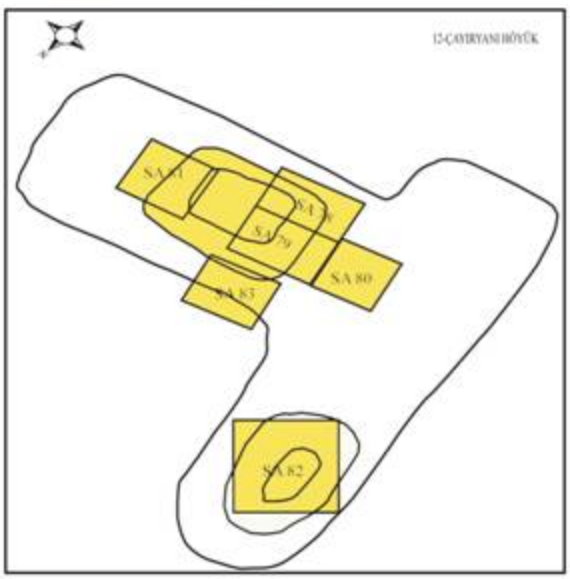
Levha 10a: Yamanlar Höyük Erken Tunç Çağ 1 (1-3) ve Erken Tunç Çağ 2 (4-6) Keramik Örnekleri

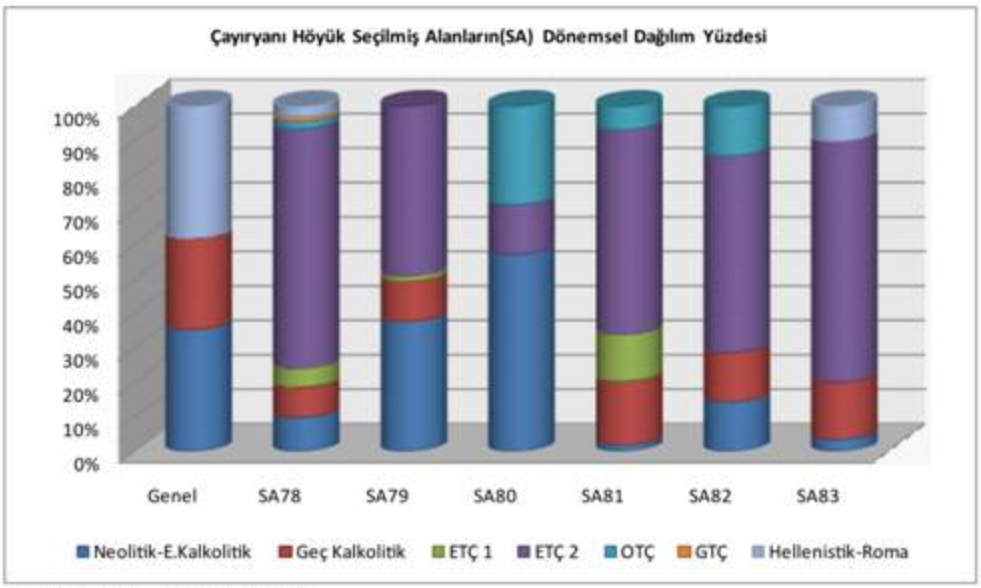
Höyük Adı: 12- Çayıryanı Höyük
Enlem: 38.155 Boylam: 29.616

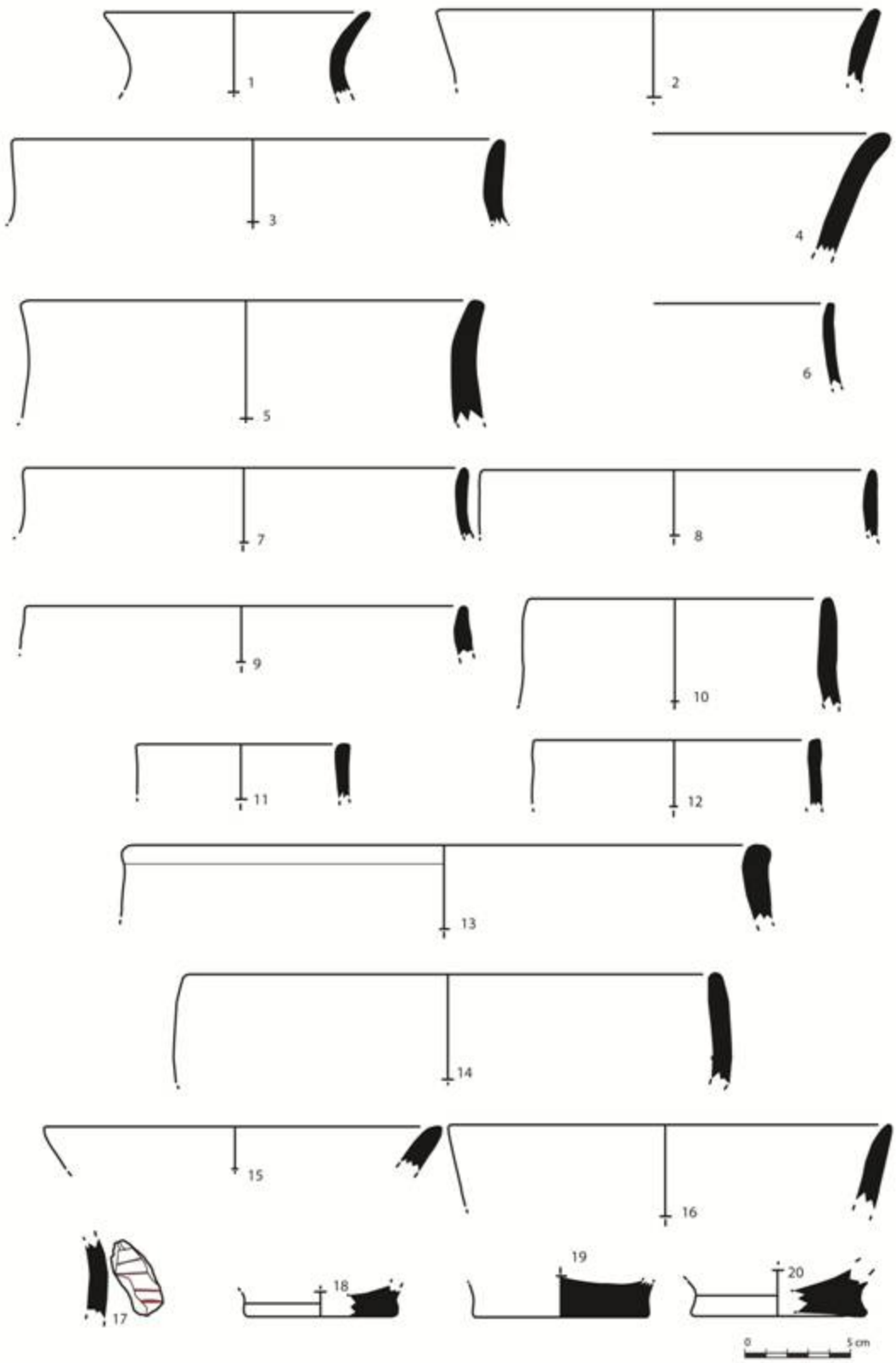

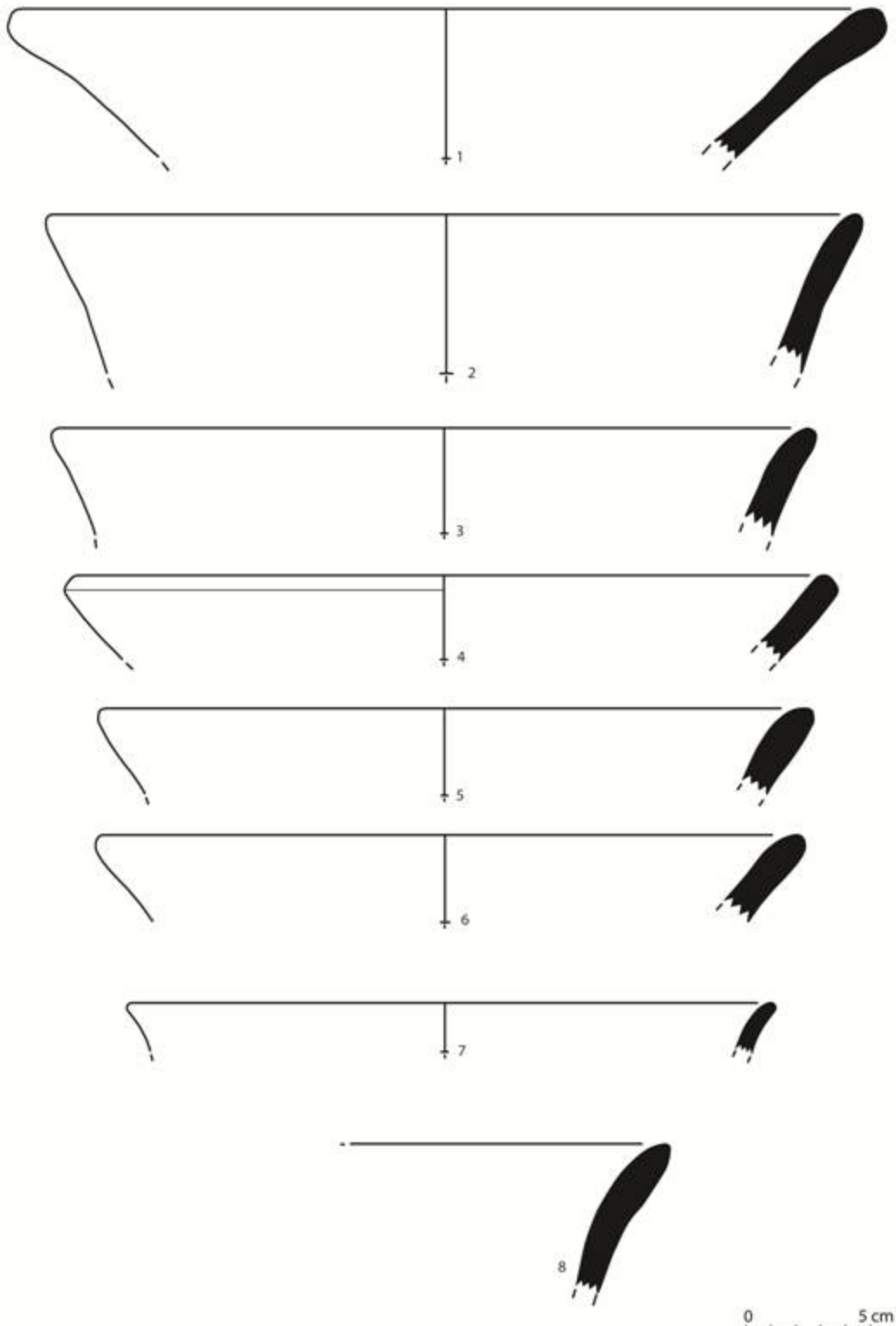

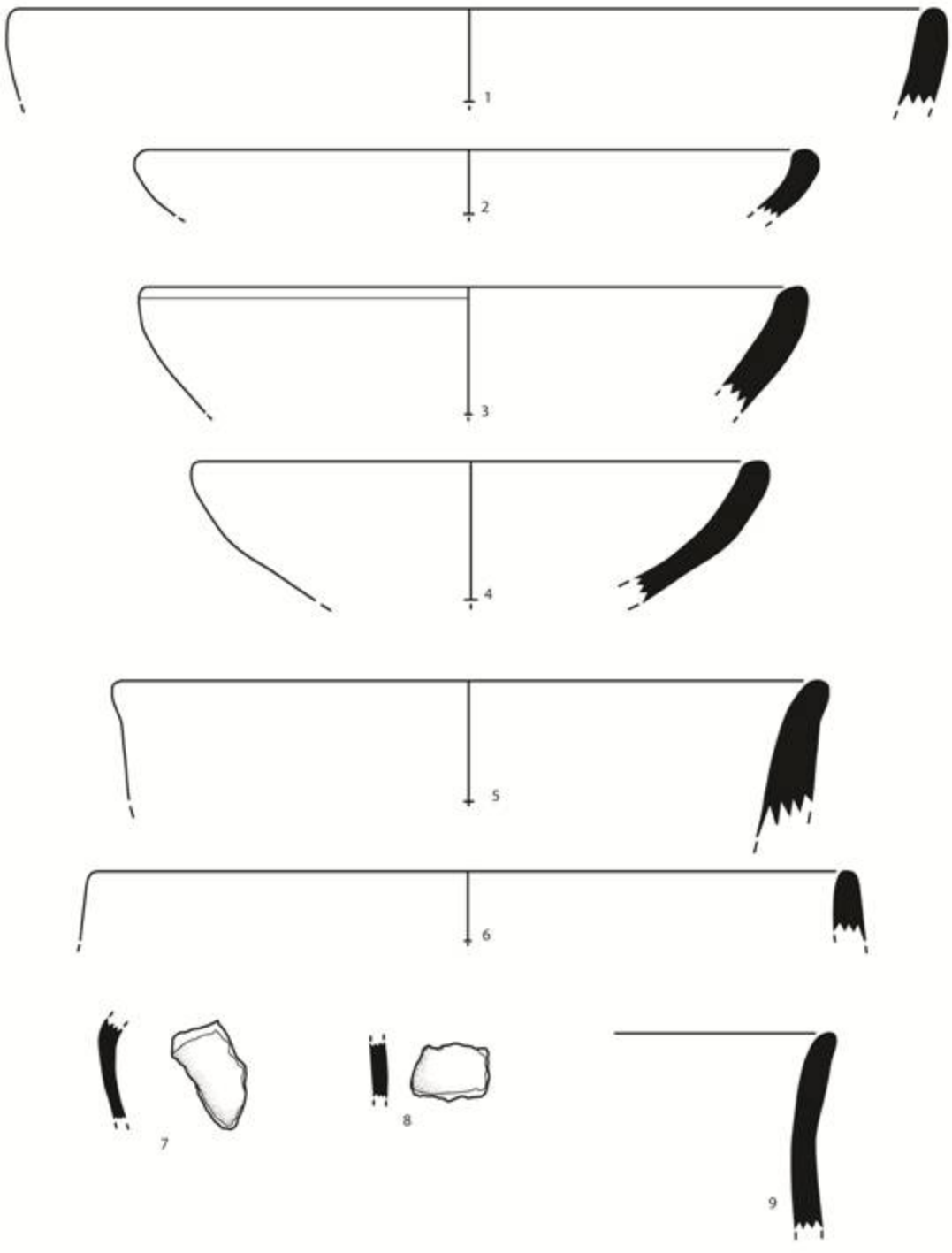
Levha 11: Çayıryanı Höyük

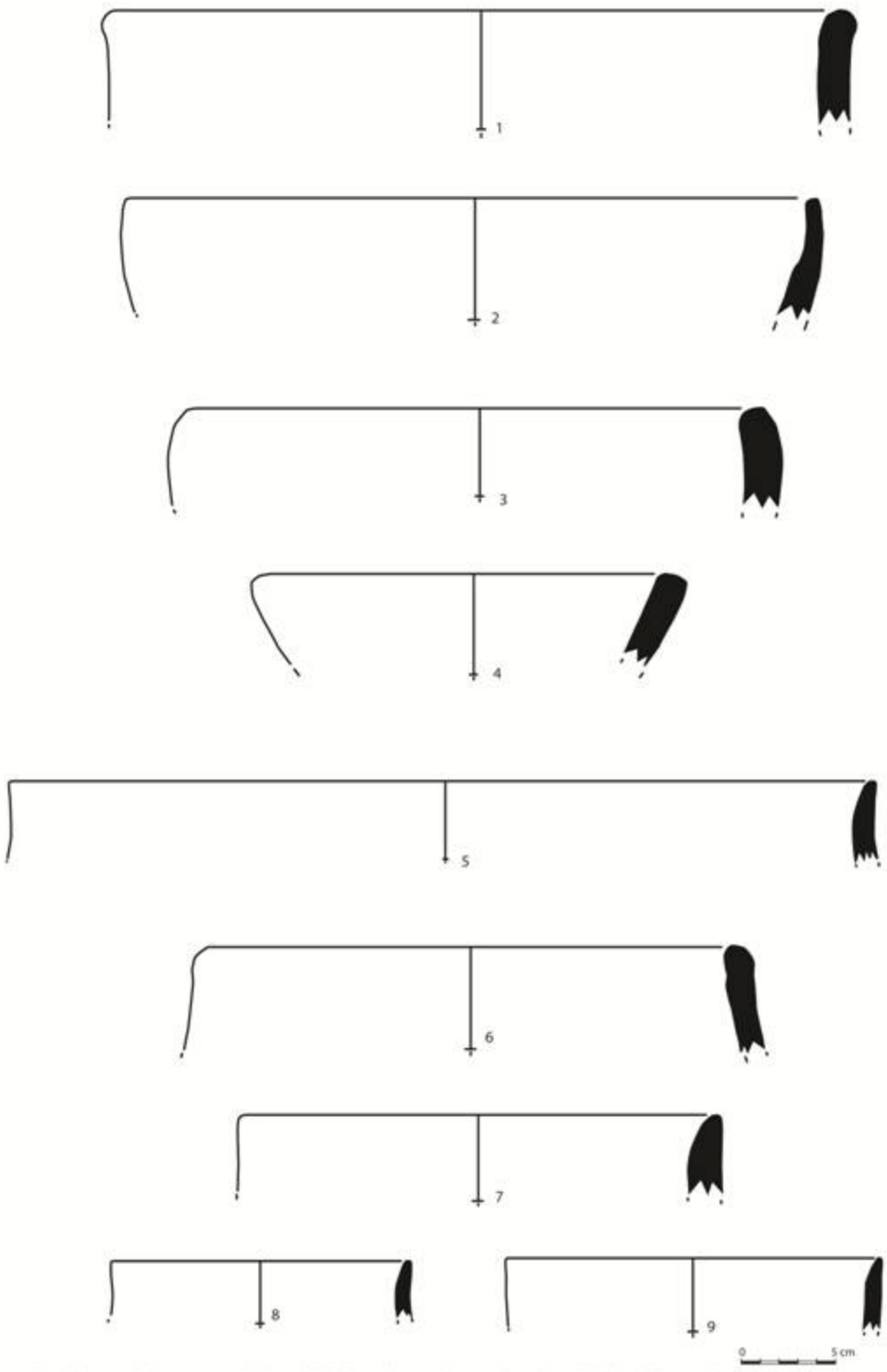
Levha 11a: Çayıryanı Höyük Neolitik-Erken Kalkolitik Dönem Keramik Örnekleri

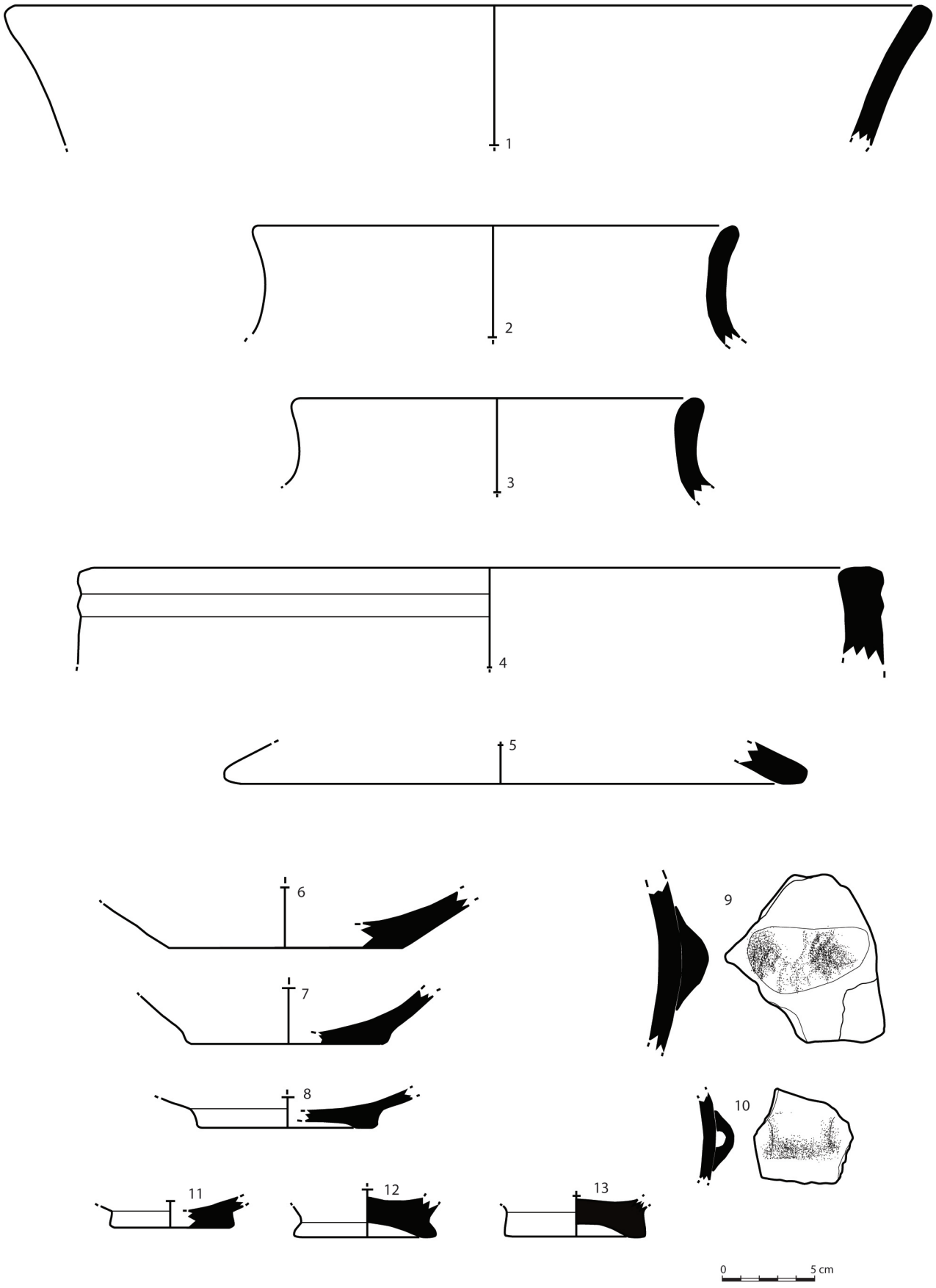
Levha 11b: Çayıryanı Höyük Geç Kalkolitik Dönem Keramik Örnekleri

Levha 11c: Çayıryanı Höyük Geç Kalkolitik Dönem Keramik Örnekleri

Levha 11d: Çayıryanı Höyük Erken Tunç Çağ 1 (1-4) ve Erken Tunç Çağ 2 (5-9) Keramik Örnekleri

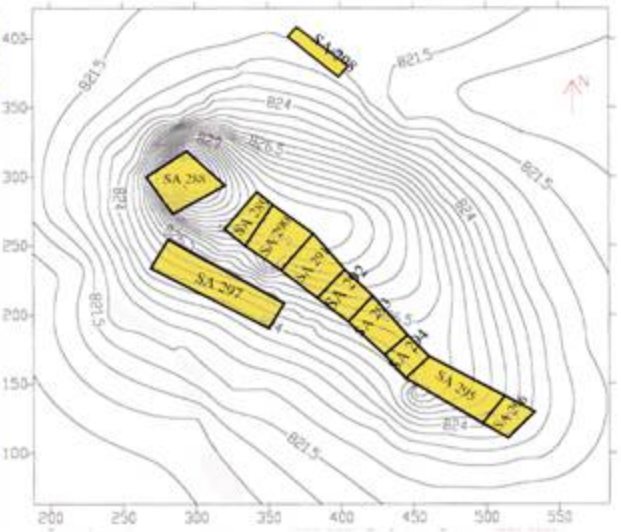
Levha 11e: Çayıryanı Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

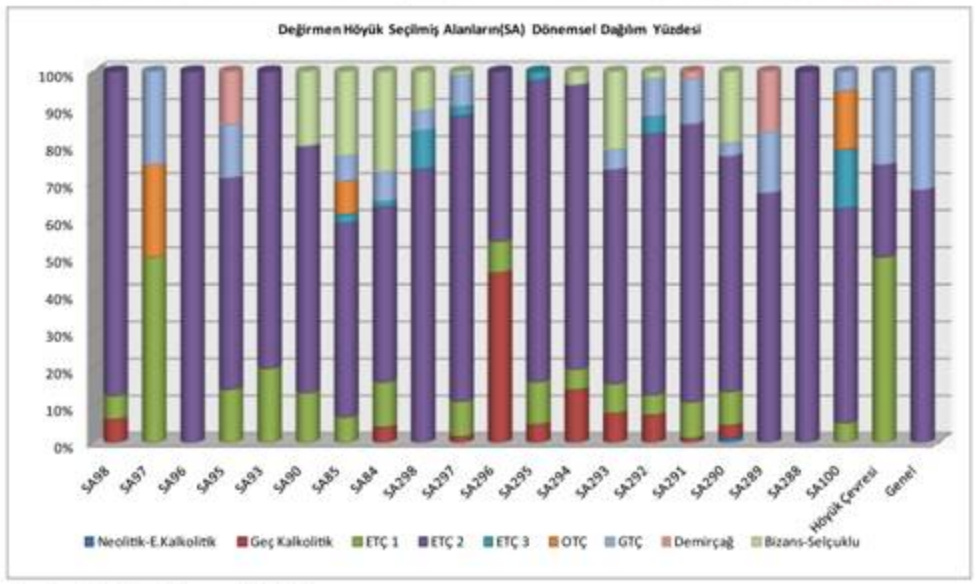
Höyük Adı: 14- Değirmen Höyük
Enlem: 38.176 Boylam: 29.762

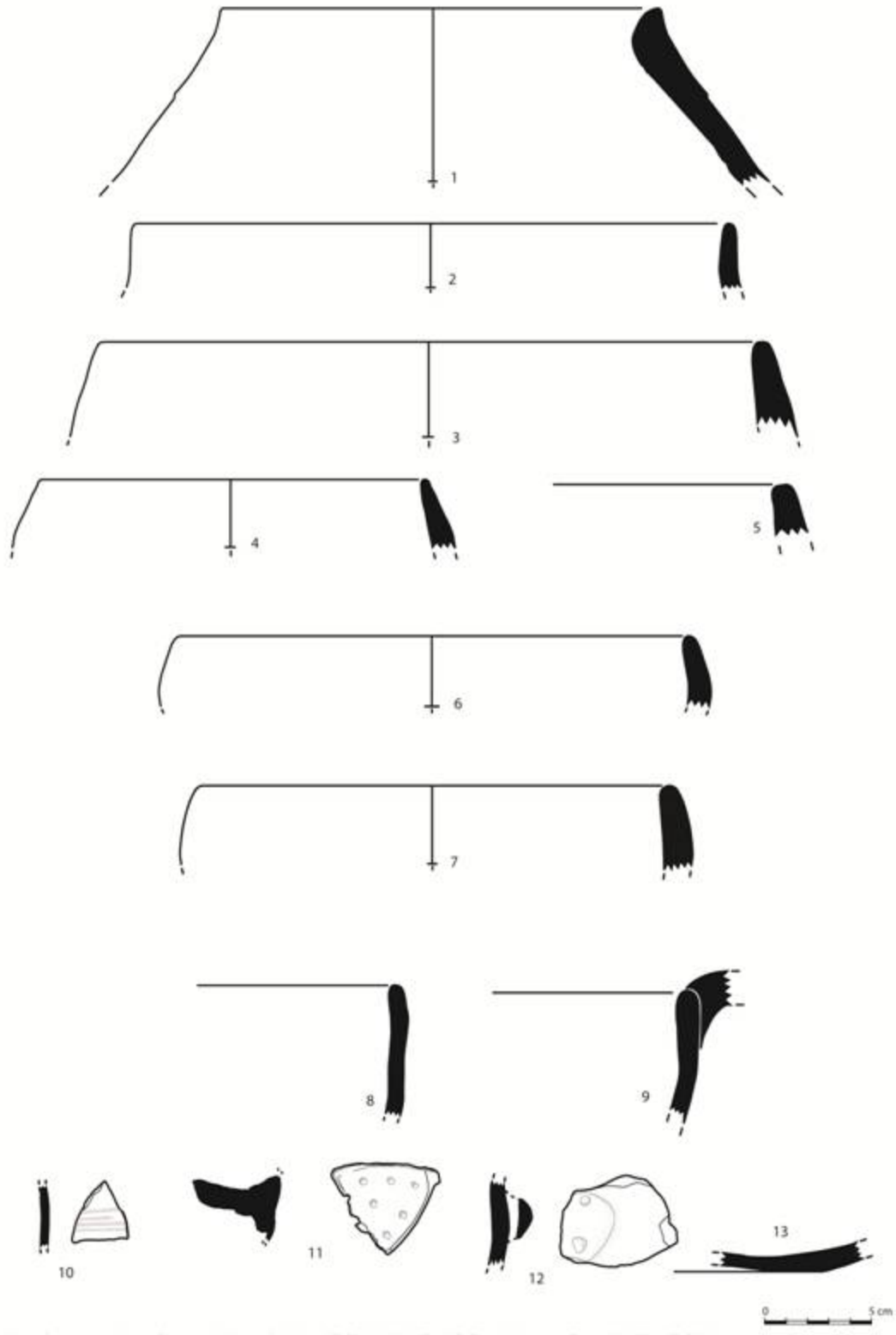

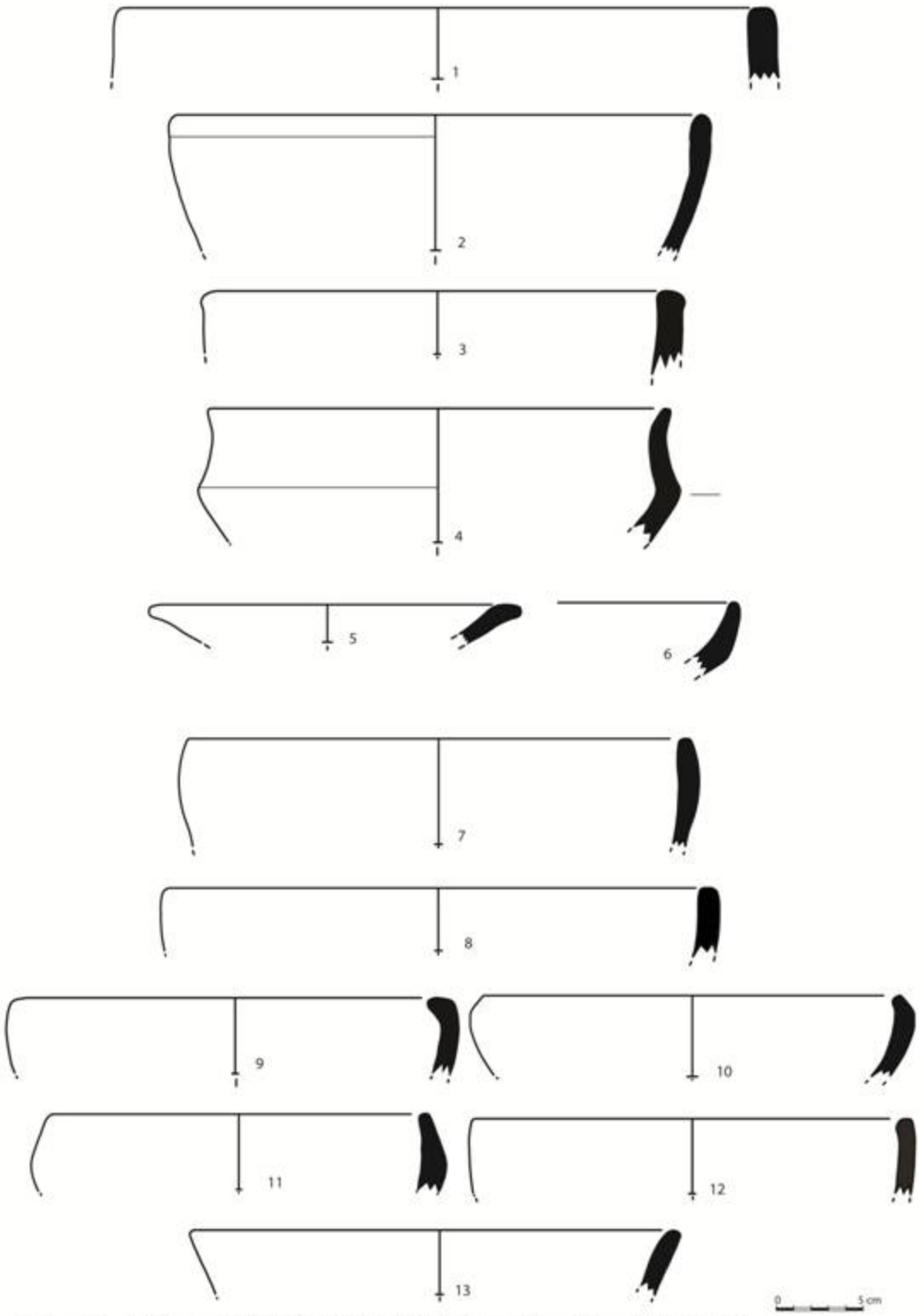

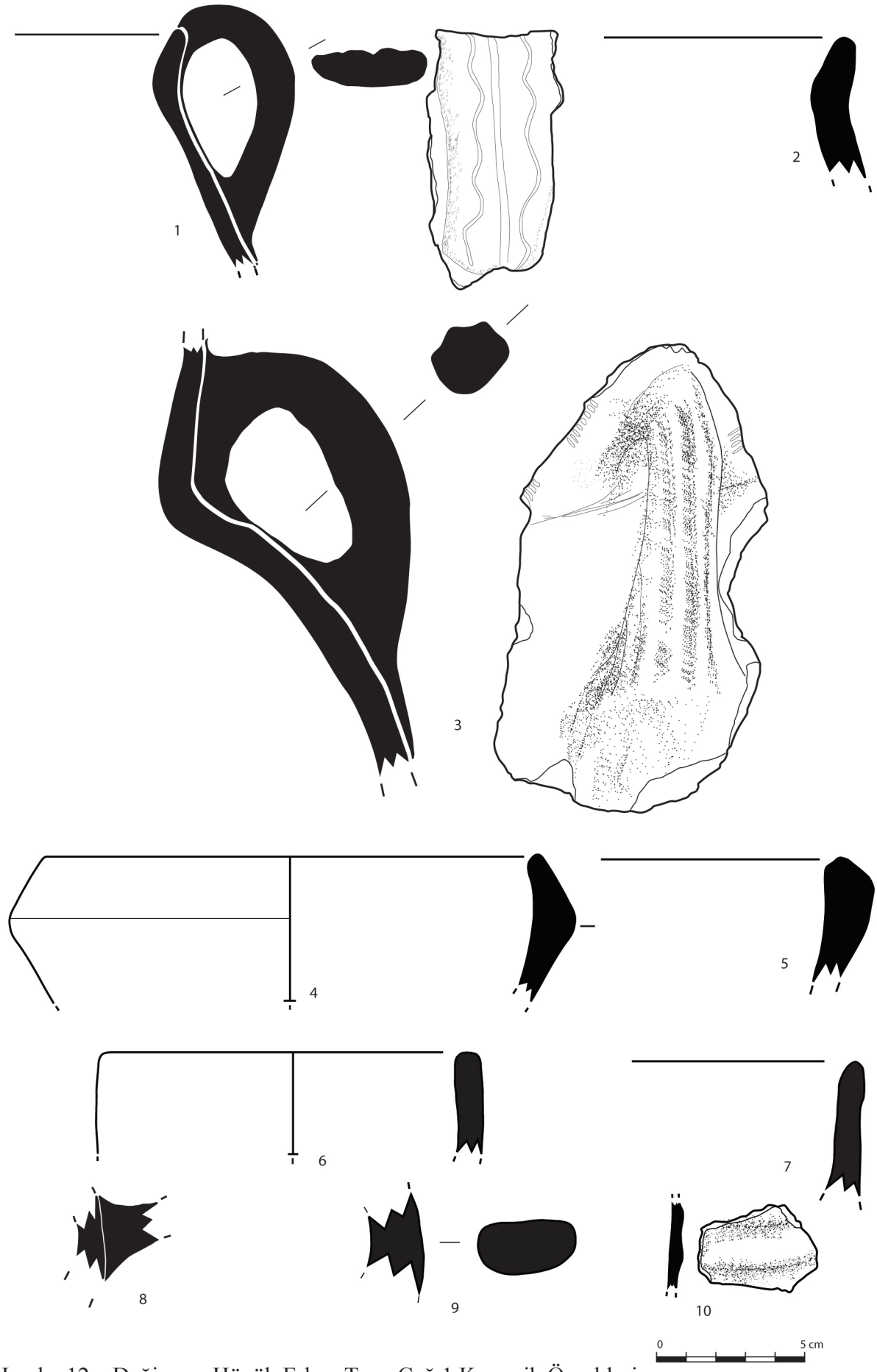
Levha 12: Değirmen Höyük

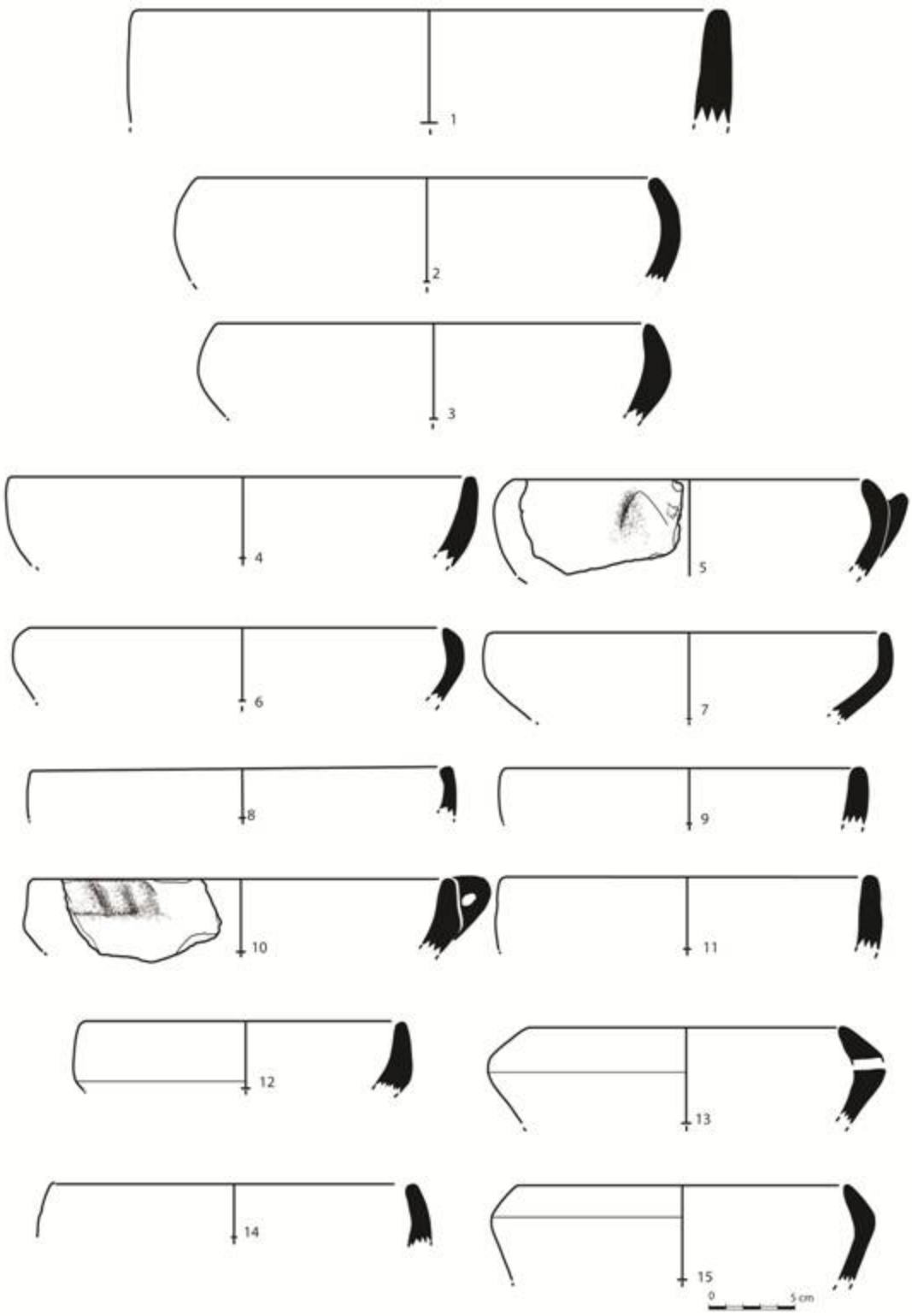
Levha 12a: Değirmen Höyük Neolitik-E.Kalkolitik (13) ve Geç Kalkolitik Dönem (1-12) Keramik Örnekleri

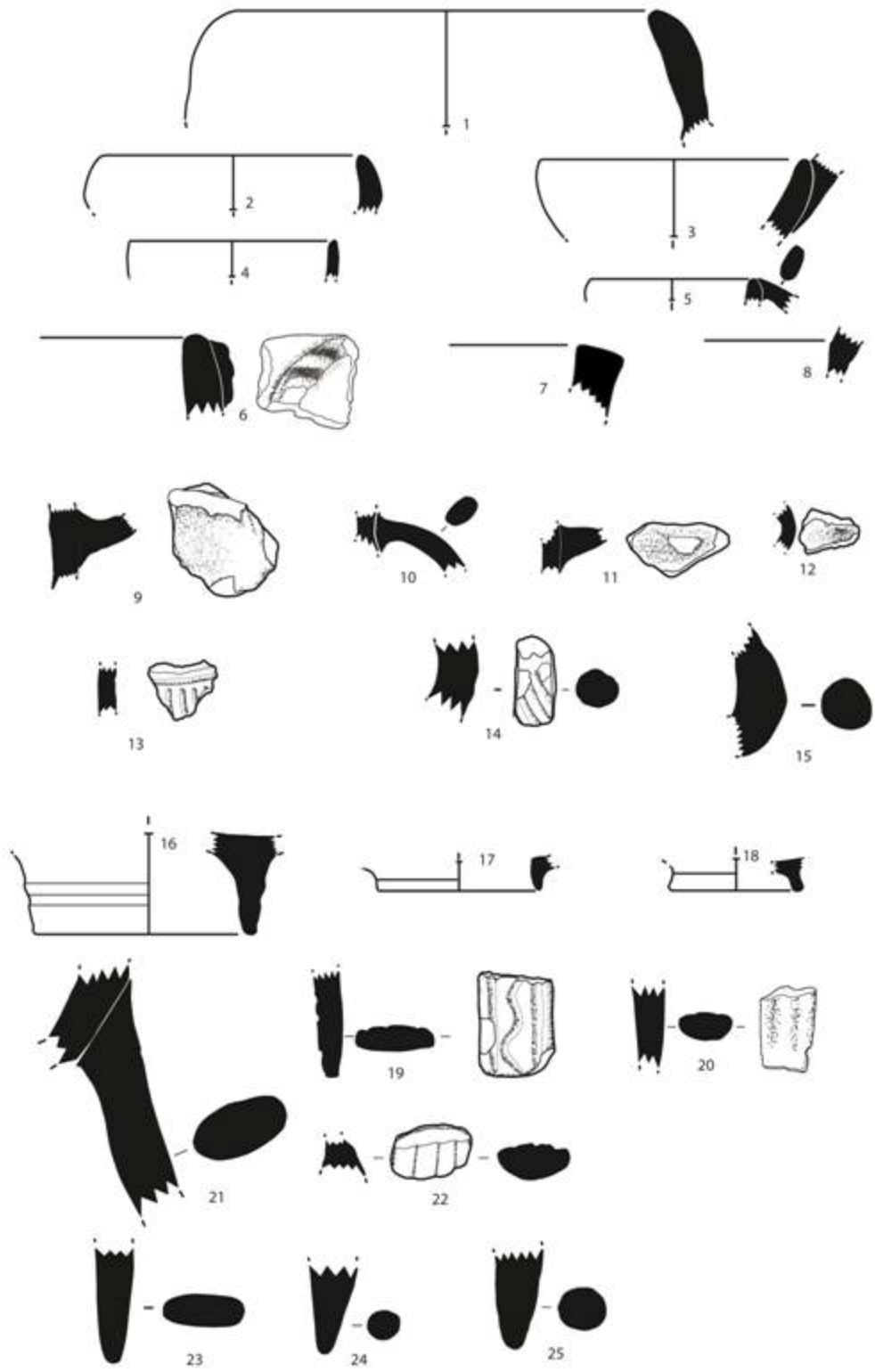
Levha 12b: Değirmen Höyük Geç Kalkolitik (1-6) ve Erken Tunç Çağ 1 (7-13) Keramik Örnekleri

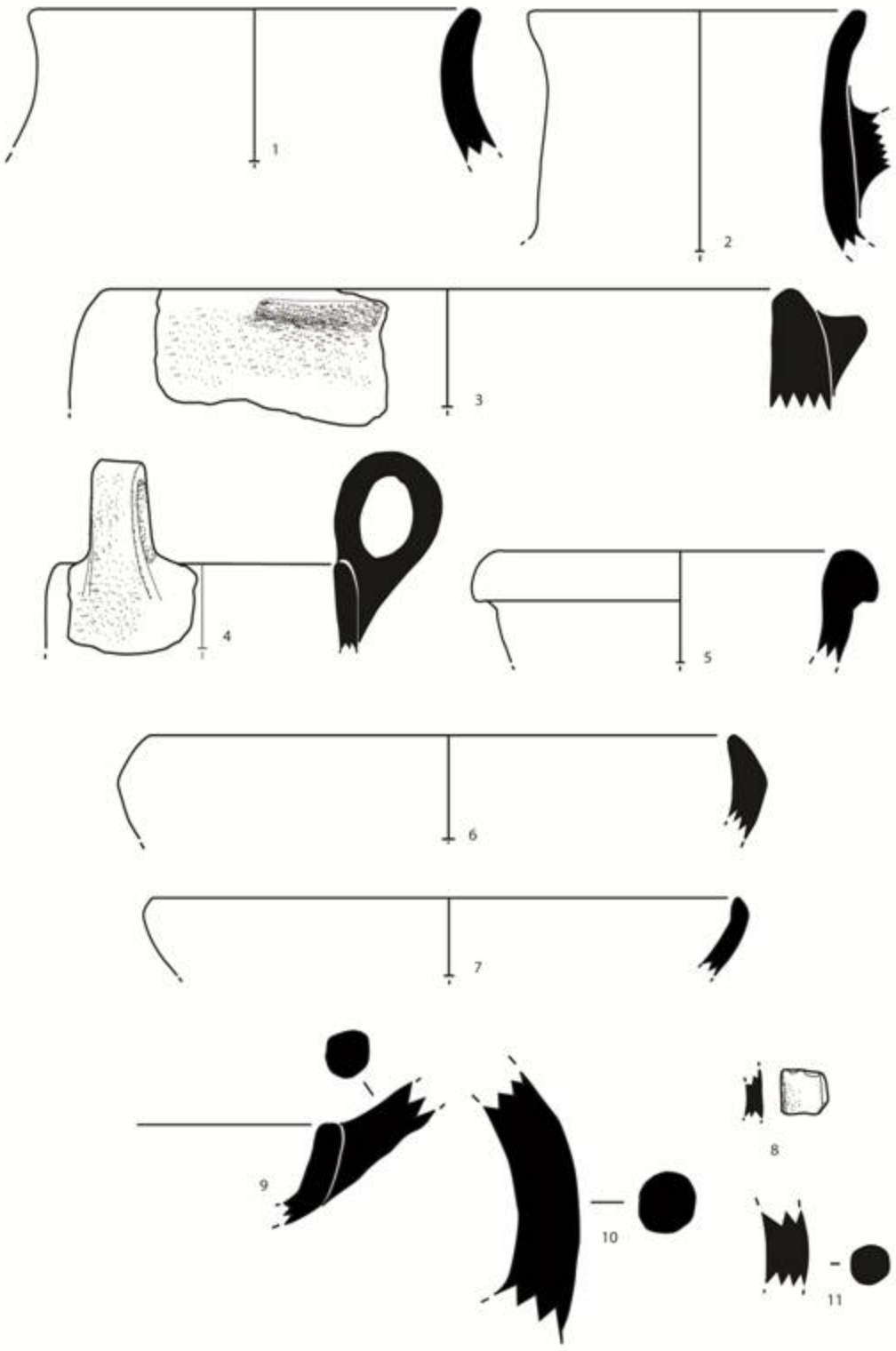
Levha 12c: Değirmen Höyük Erken Tunç Çağ 1 Keramik Örnekleri

Levha 12d: Değirmen Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

Levha 12e: Değirmen Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

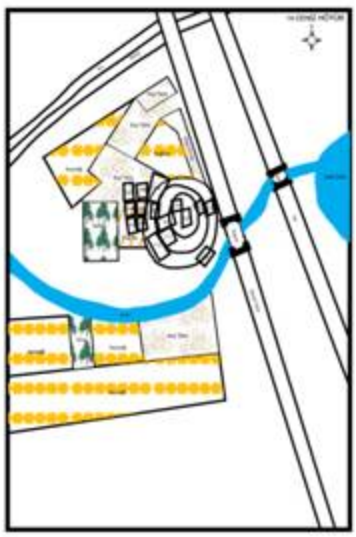

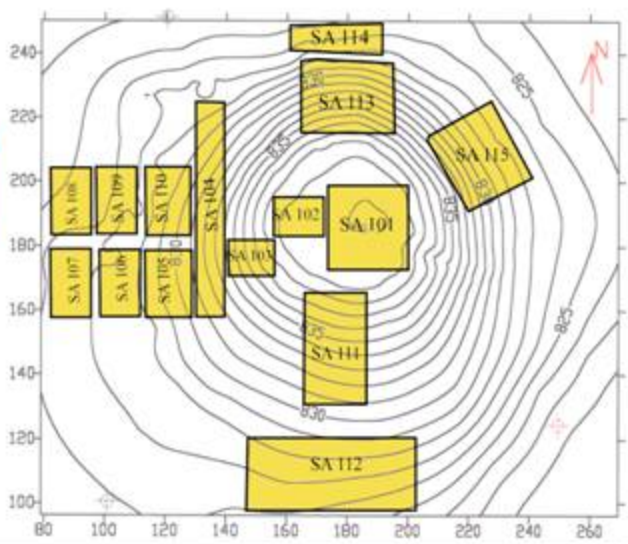
Levha 12f: Değirmen Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

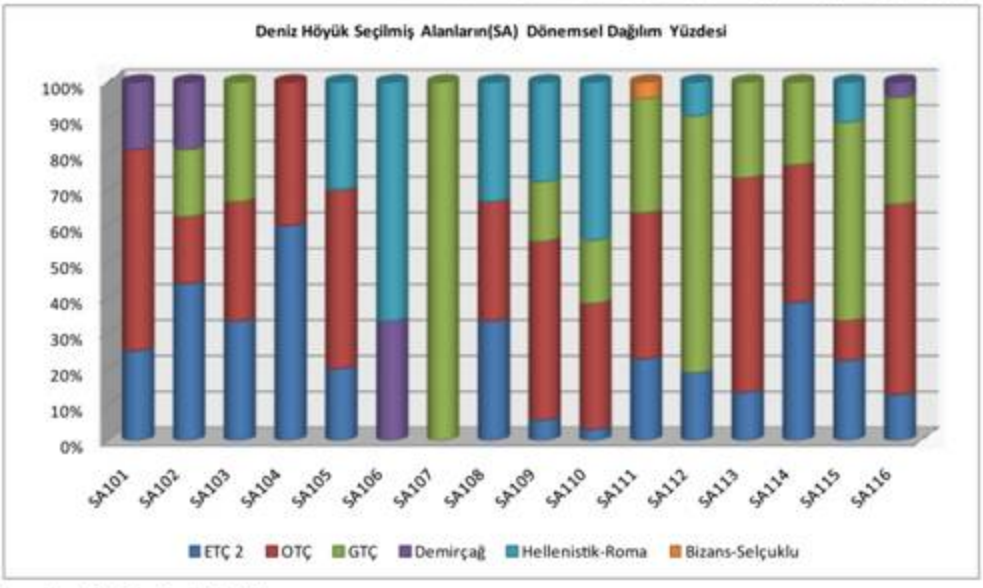
Höyük Adı: 16- Deniz Höyük
Enlem: 38.214 Boylam: 29.815

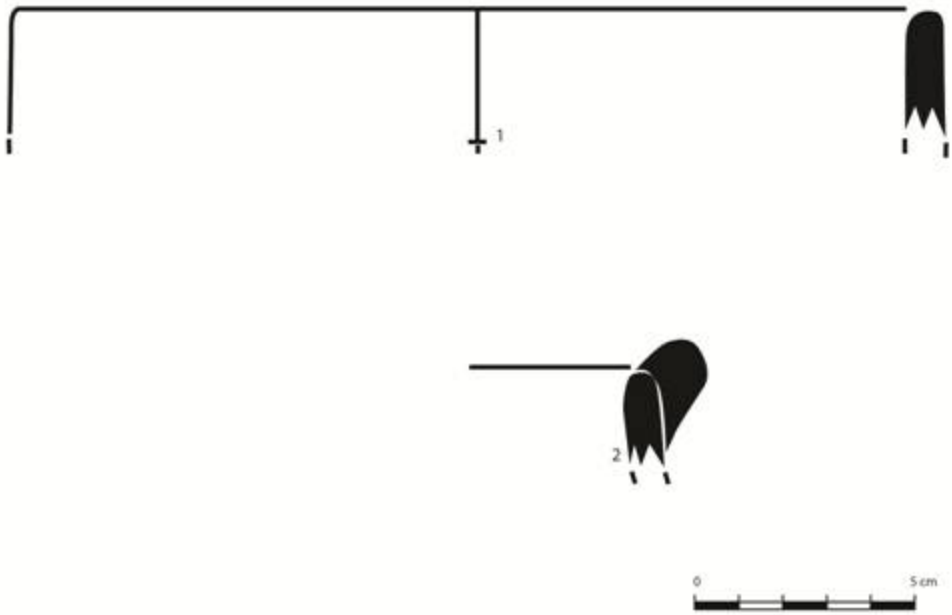

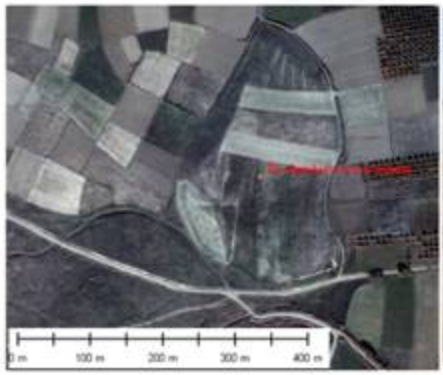

Levha 13: Deniz Höyük

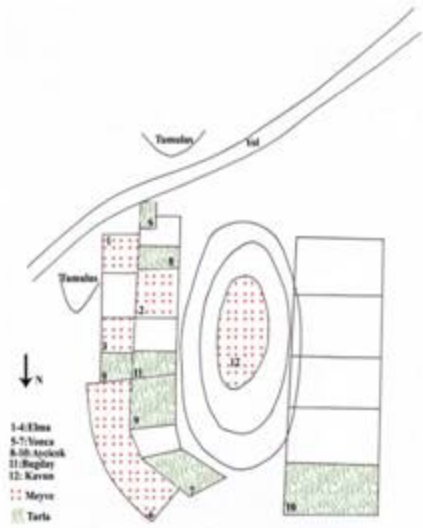

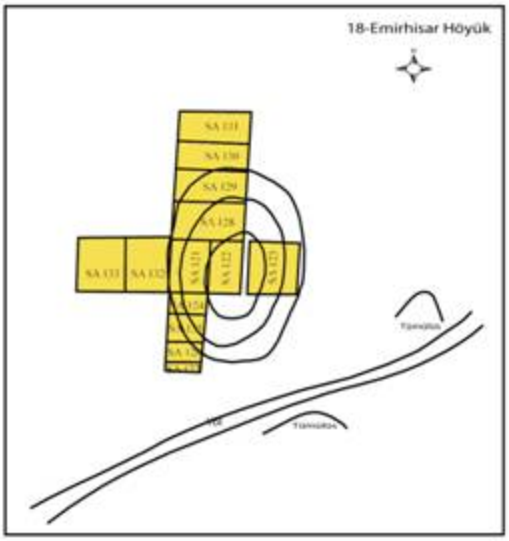
Levha 13a: Deniz Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

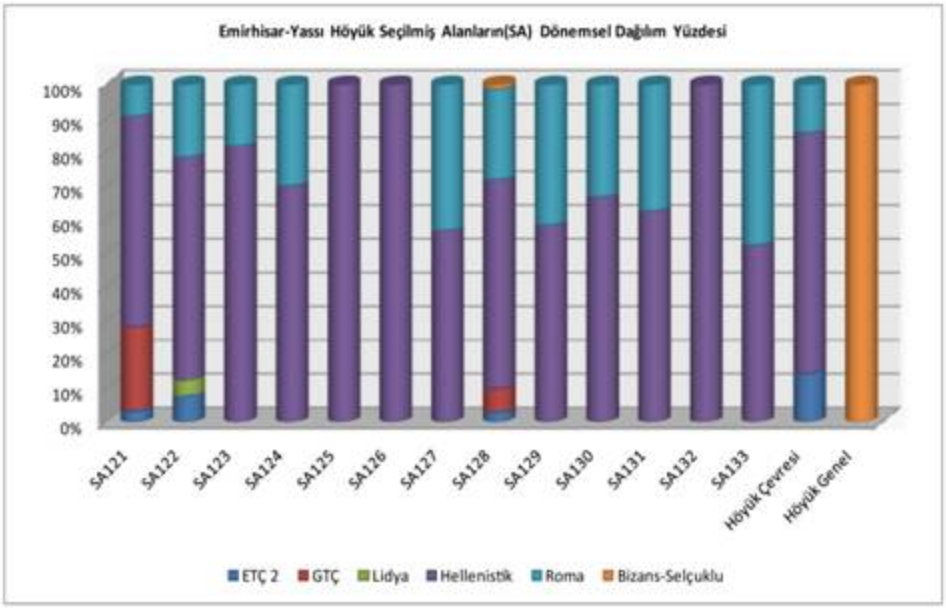
Höyük Adı:18- Emirhisar Yassı Höyük
Enlem: 38.272 Boylam: 29.812

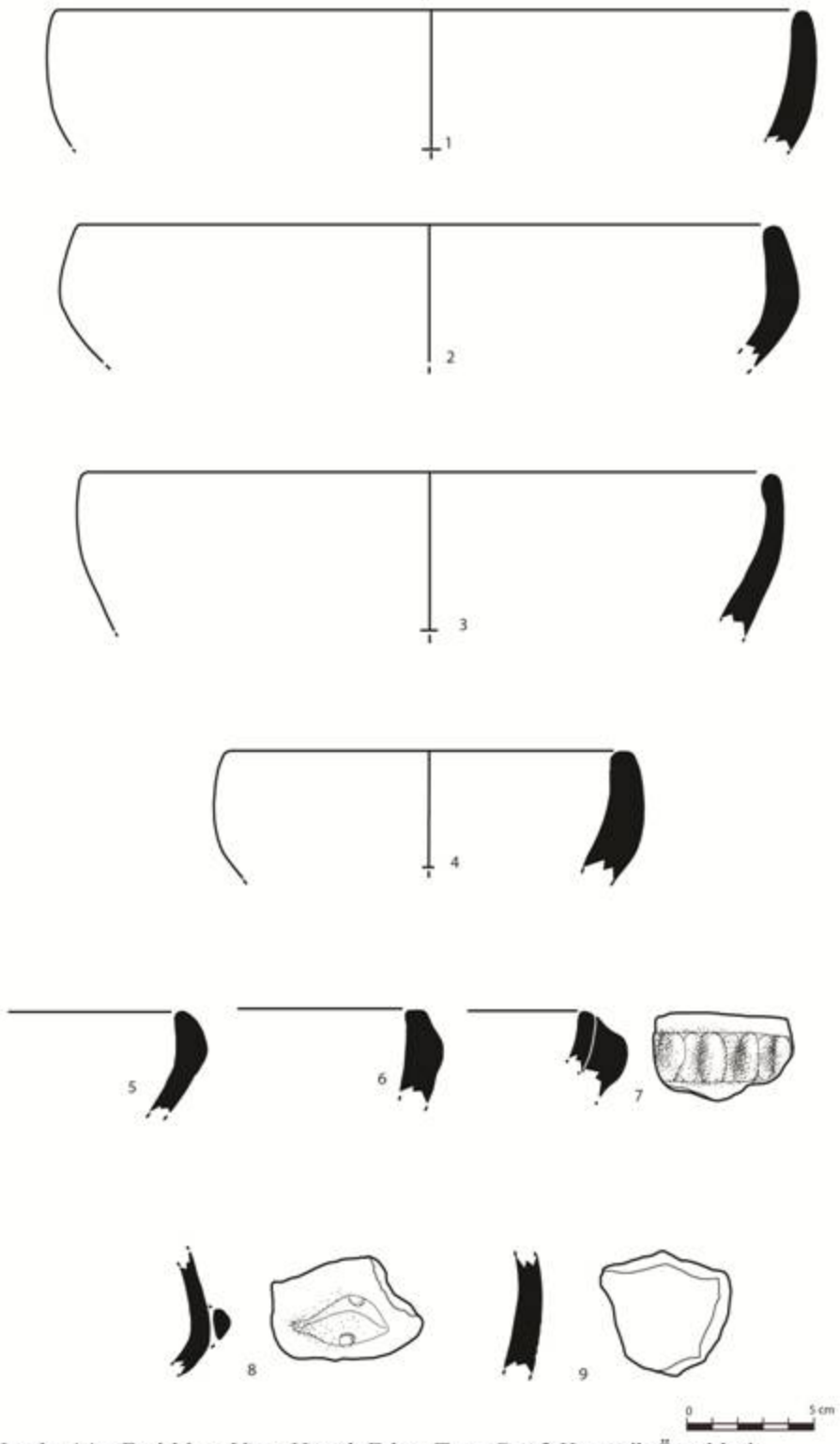

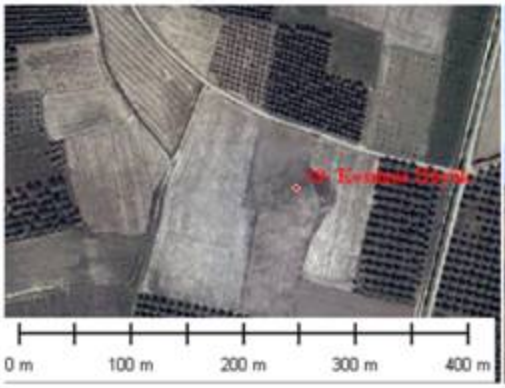

Levha 14: Emirhisar-Yassı Höyük

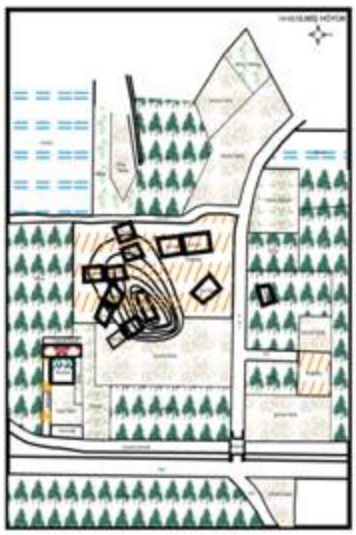

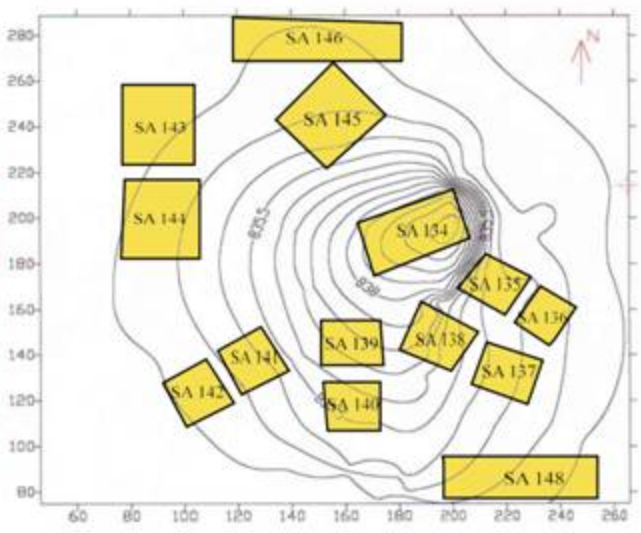
Levha 14a: Emirhisar-Yassı Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

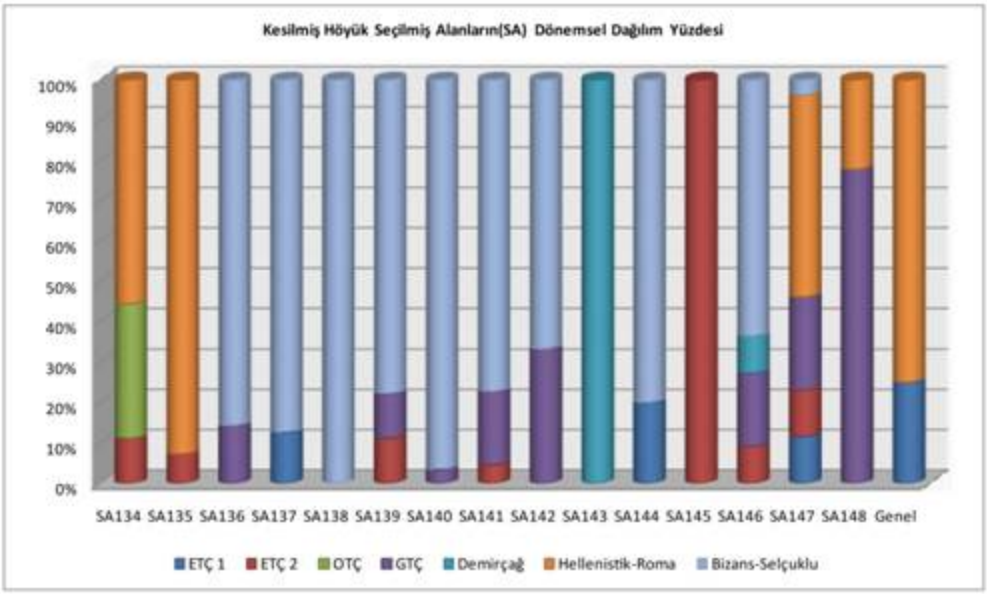
Höyük Adı: 19- Kesilmiş Höyük
Enlem: 38.289 Boylam: 29.837

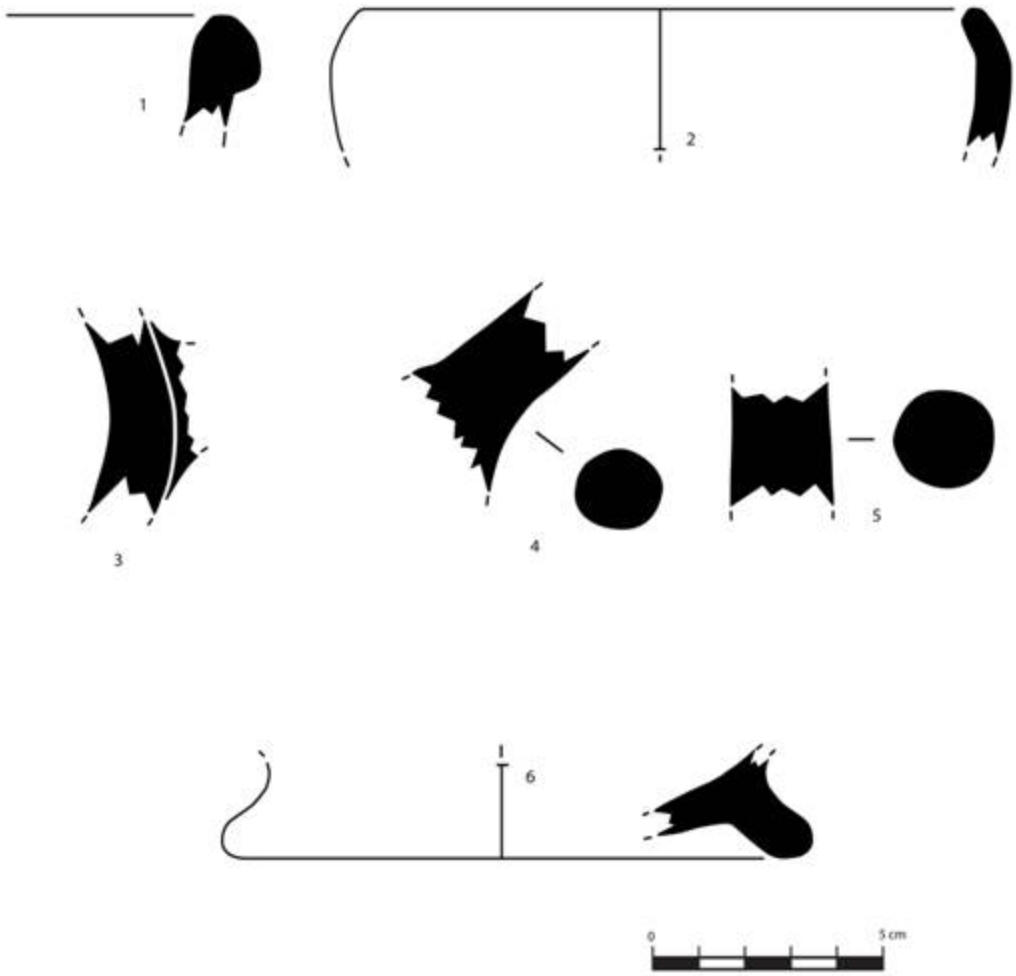

Levha 15: Kesilmiş Höyük

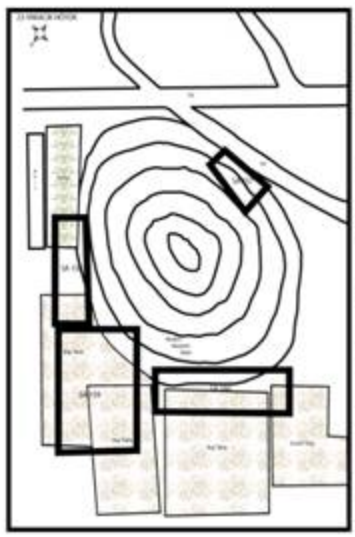

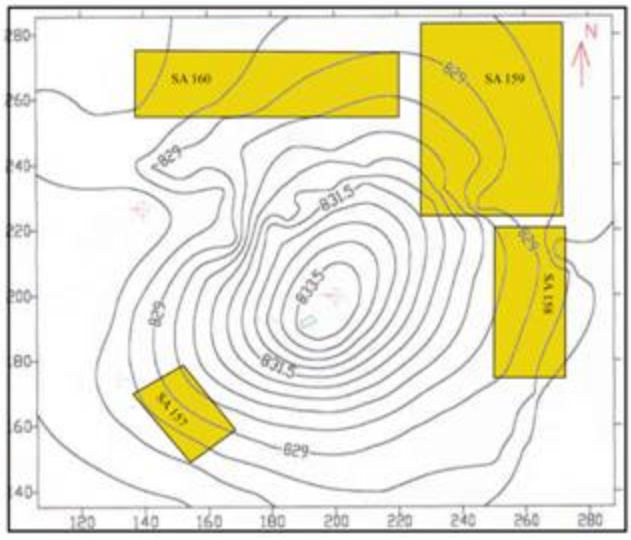
Levha 15a: Kesilmiş Höyük Erken Tunç Çağ 1 (1) ve Erken Tunç Çağ 2 (2-6) Keramik Örnekleri

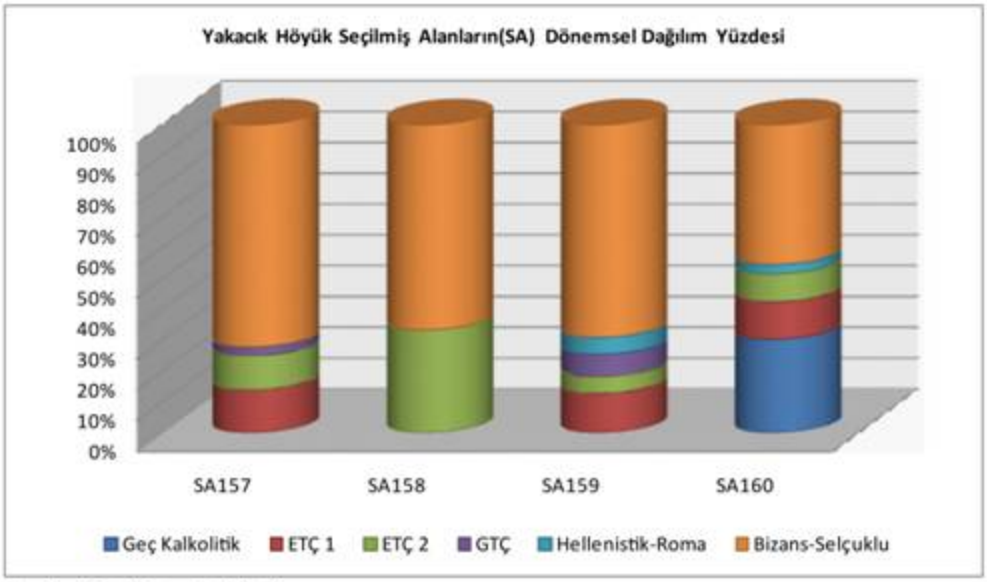
Höyük Adı: 23- Yakacık Höyük
Enlem: 38.285 Boylam: 29.691

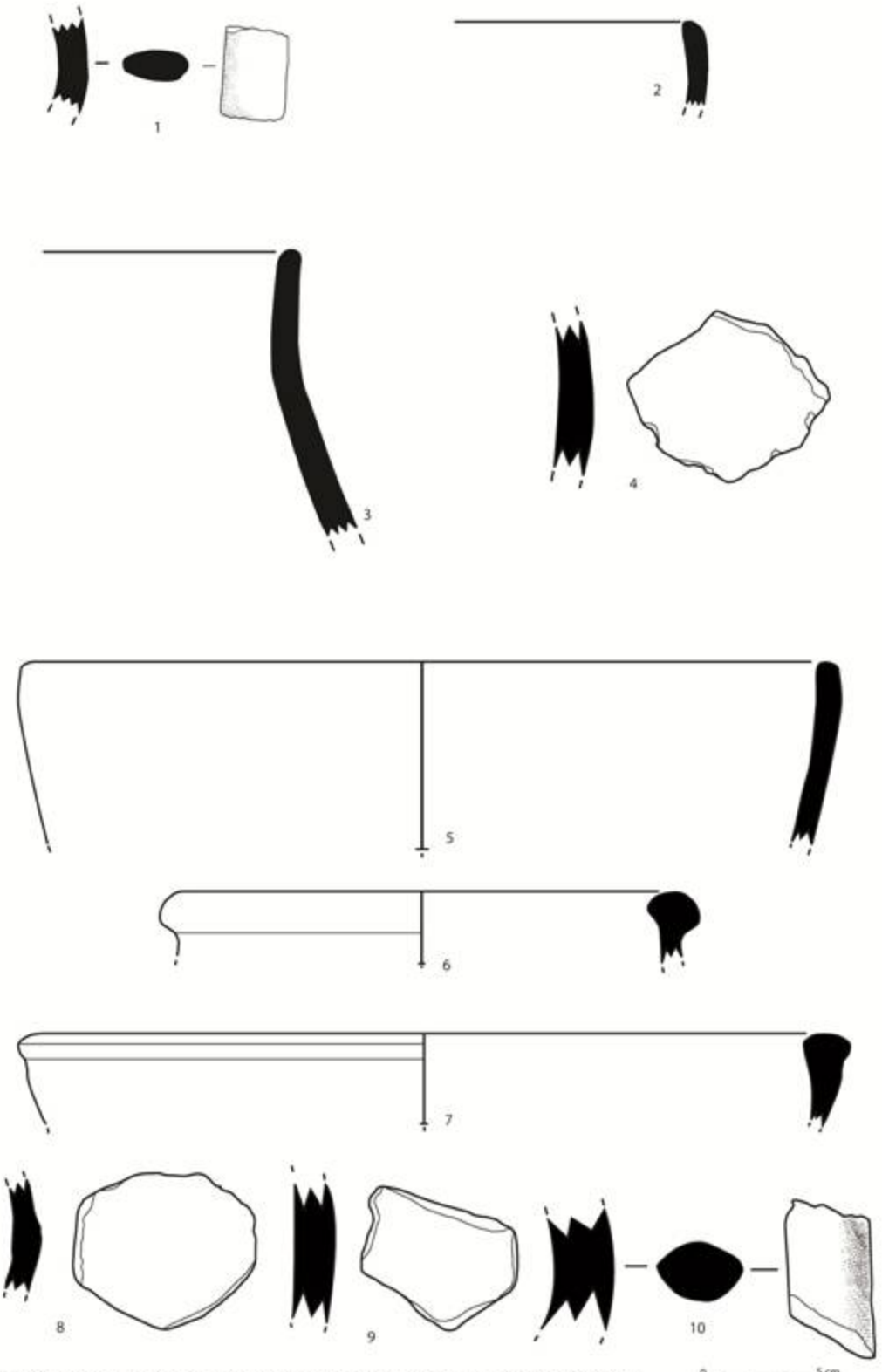

Levha 16: Yakacık Höyük

Levha 16a: Yakacık Höyük Geç Kalkolitik (1-3), Erken Tunç Çağ 1 (4-6) ve Erken Tunç Çağ 2 (7-10) Keramik Örnekleri

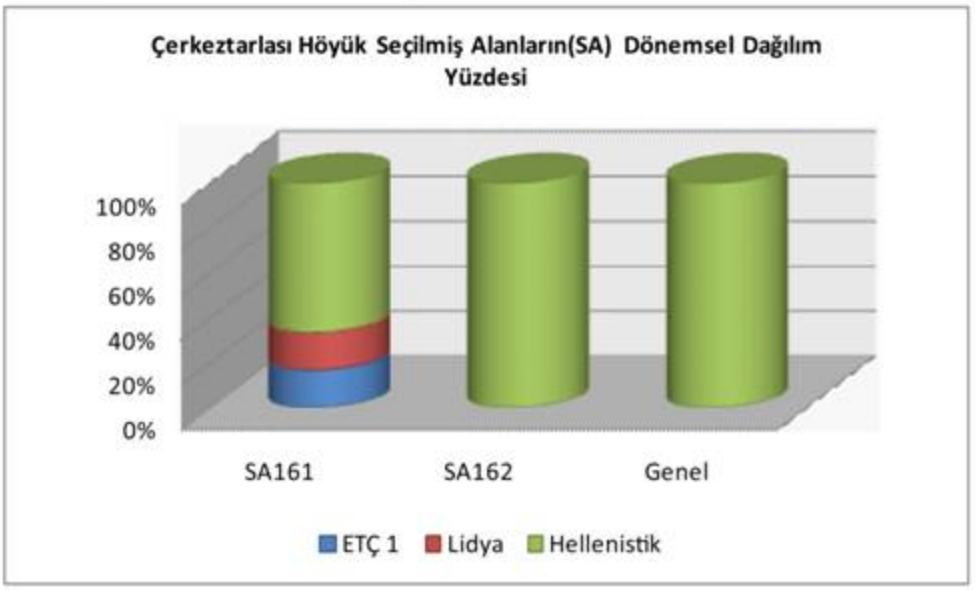
Höyük Adı: 24- Çerkez Tarlası Höyük
Enlem: 38.193 Boylam: 29.706

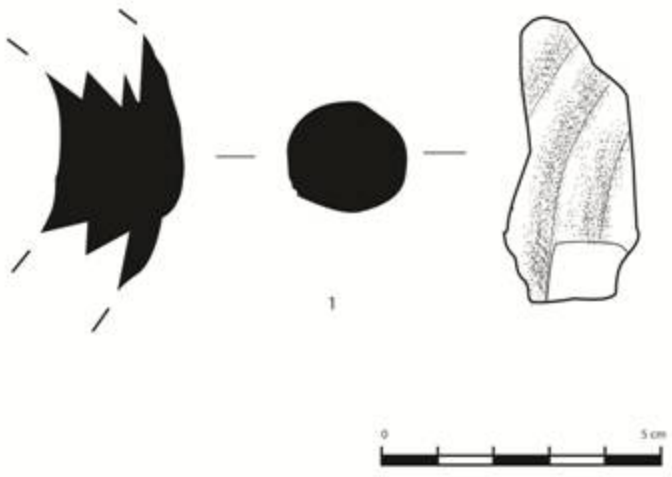

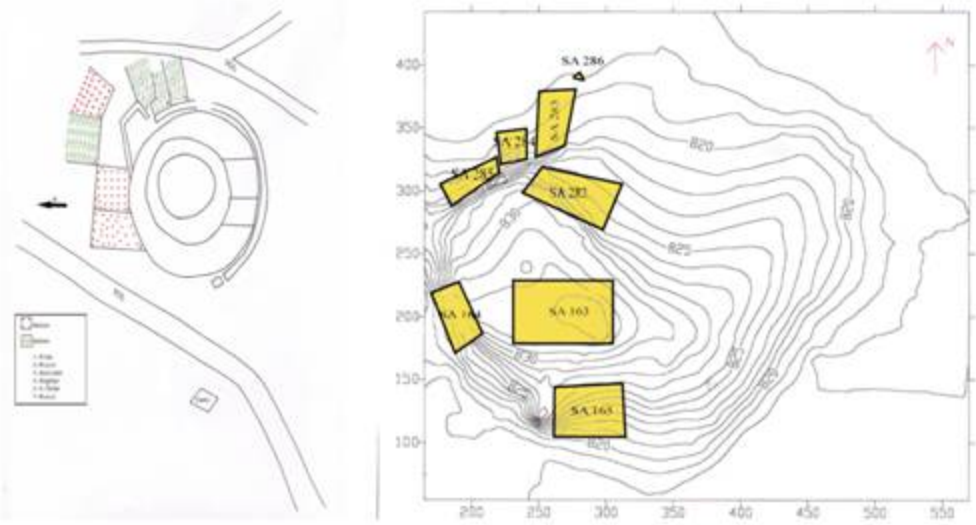
Levha 17: Çerkeztarlası Höyük

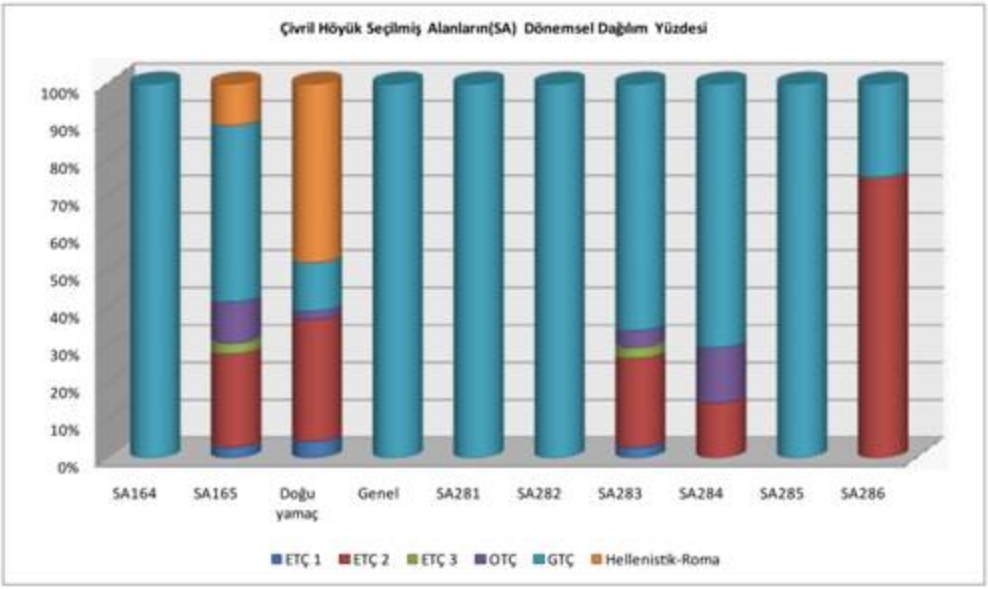

Levha 17a: Çerkez Tarlası Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

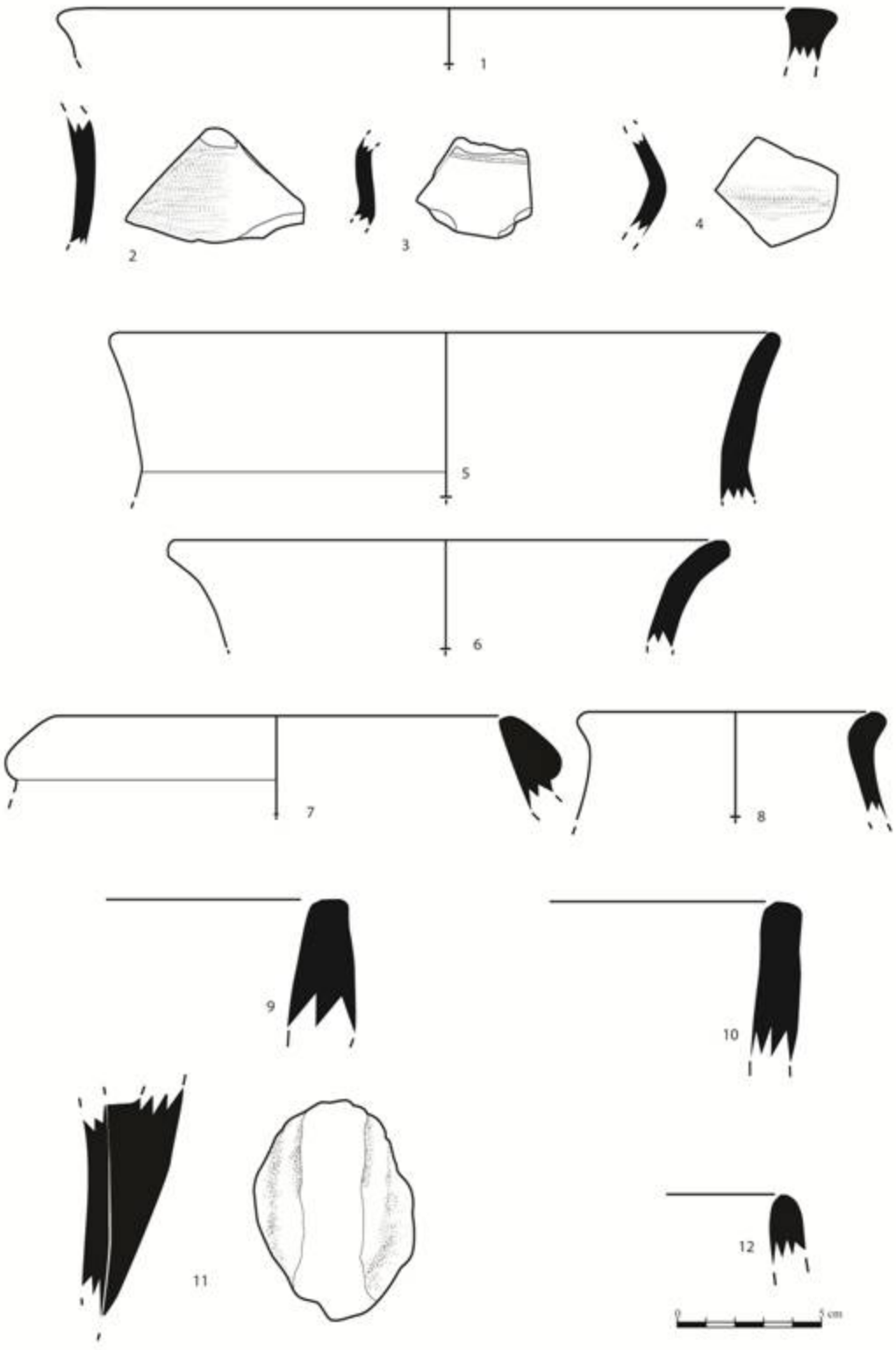
Höyük Adı: 25- Çivril Höyük
Enlem: 38.306 Boylam: 29.743

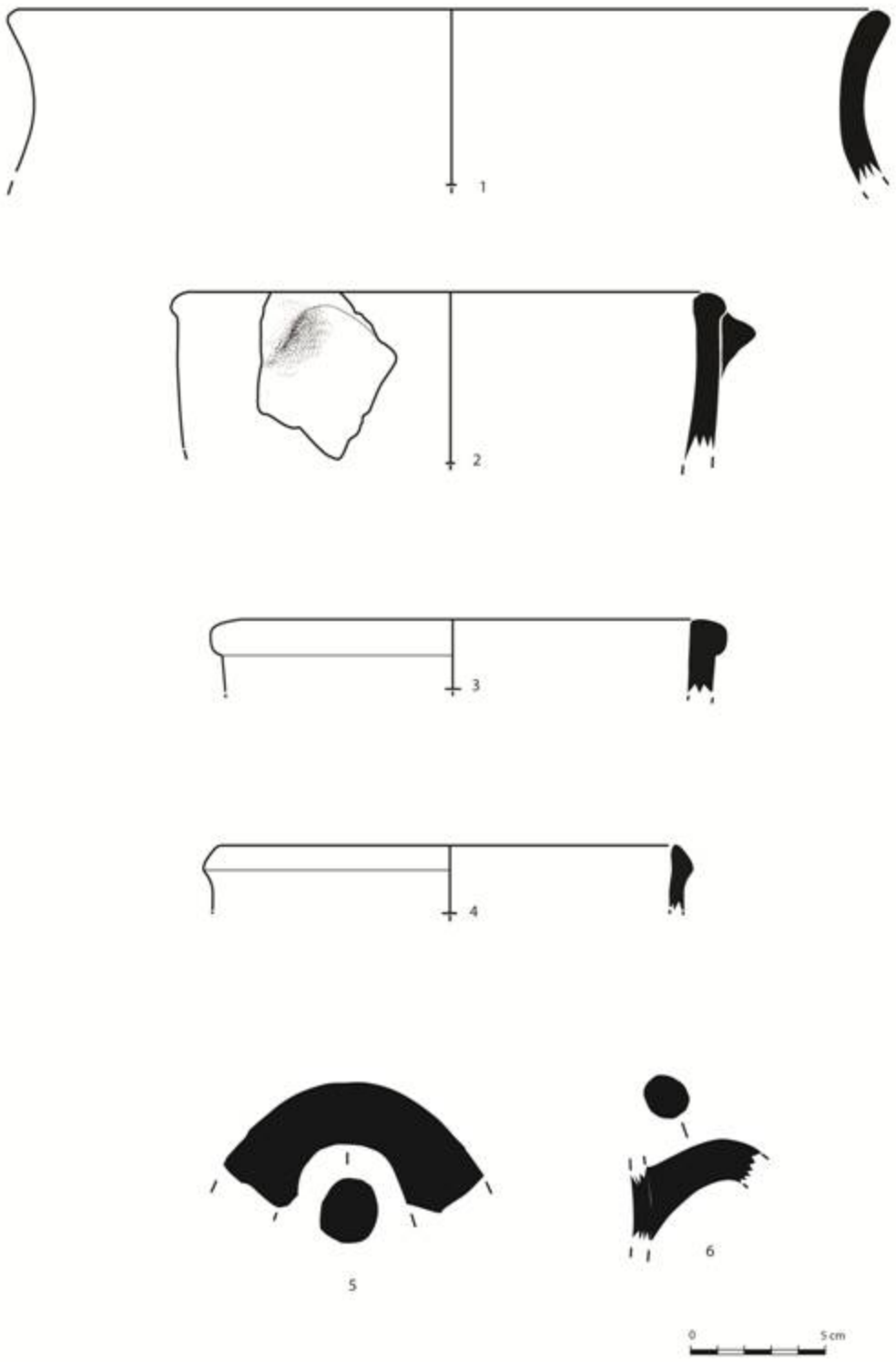

Levha 18: Çivril Höyük

Levha 18a: Çivril Höyük Erken Tunç Çağ 1(1-4), Erken Tunç Çağ 2 (5-12) Keramik Örnekleri

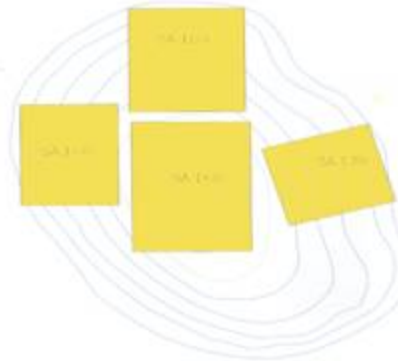
Levha 18b: Çivril Höyük Erken Tunç Çağ 3 Keramik Örnekleri

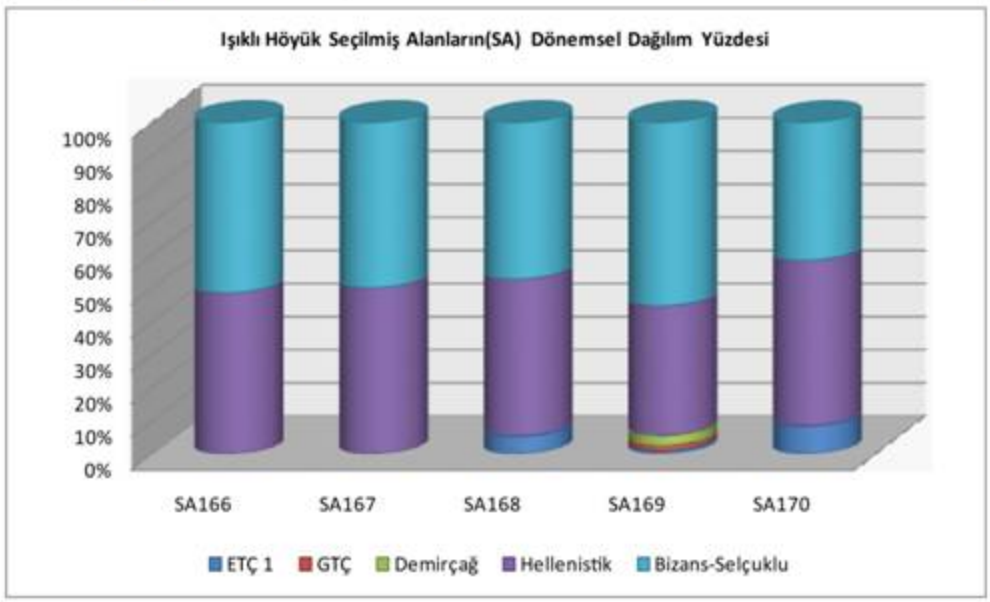
Höyük Adı: 26- Işıklı Höyük
Enlem: 38.313 Boylam: 29.860

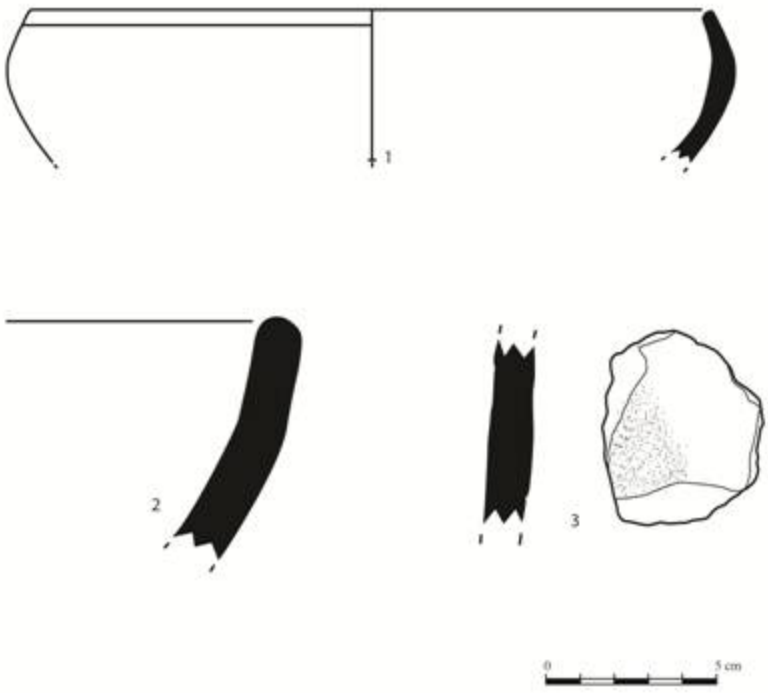

Levha 19: Işıklı Höyük

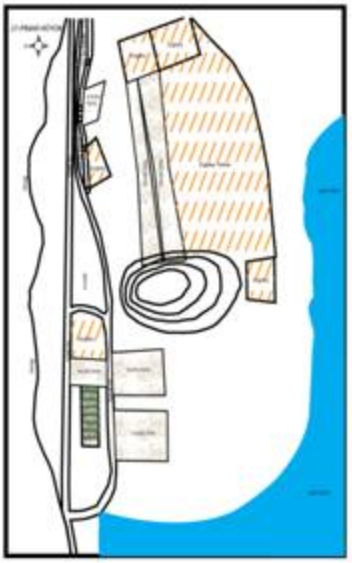

Levha 19a: Işıklı Höyük Erken Tunç Çağ 1 Keramik Örnekleri

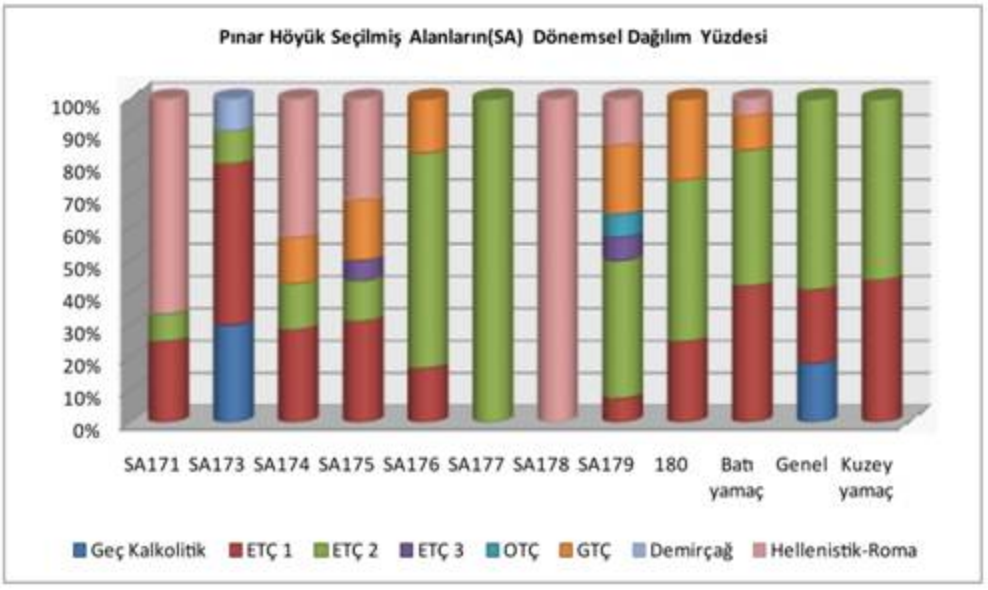
Höyük Adı: 27- Pınar Höyük
Enlem: 38.243 Boylam: 29.951

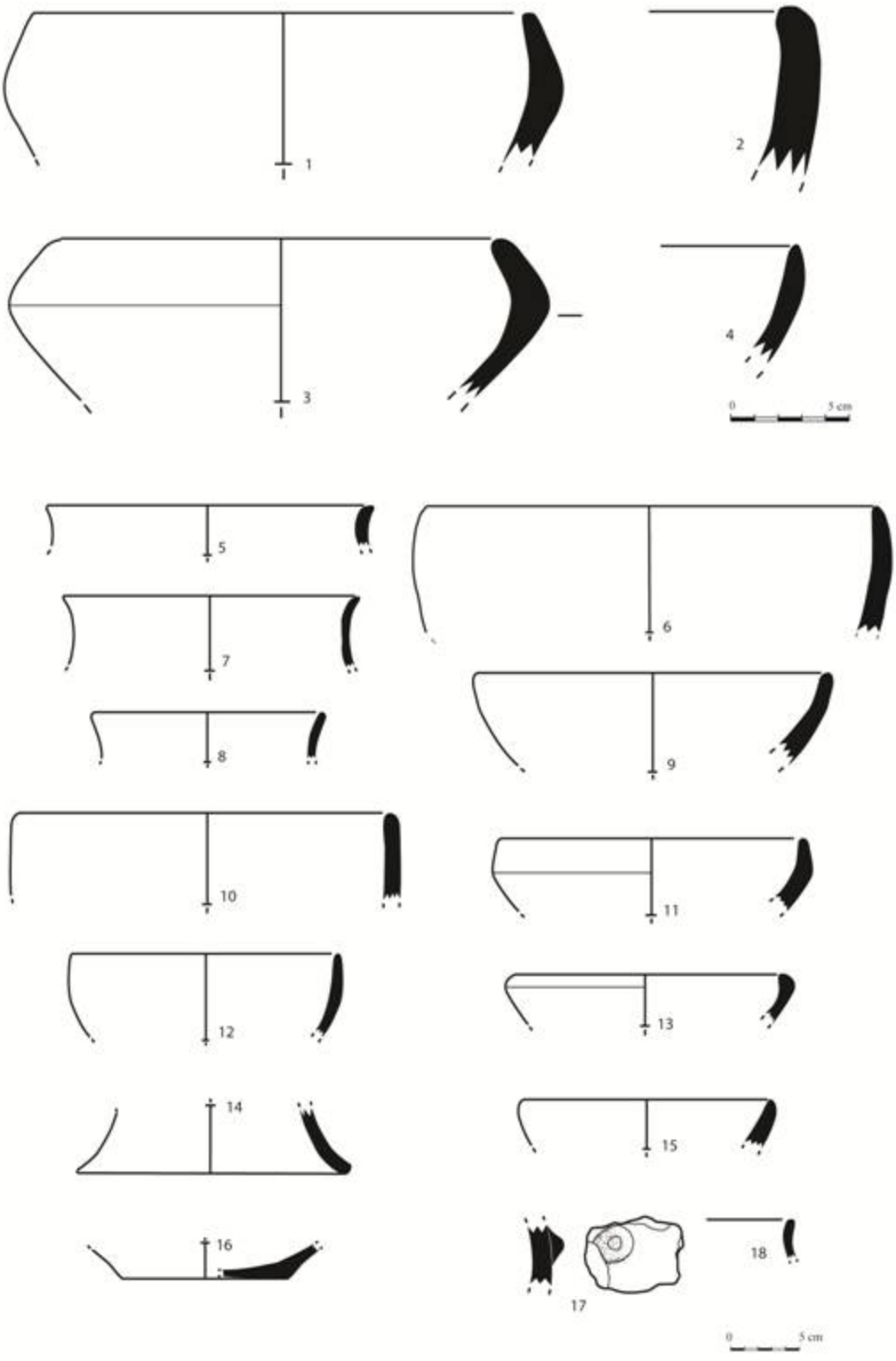

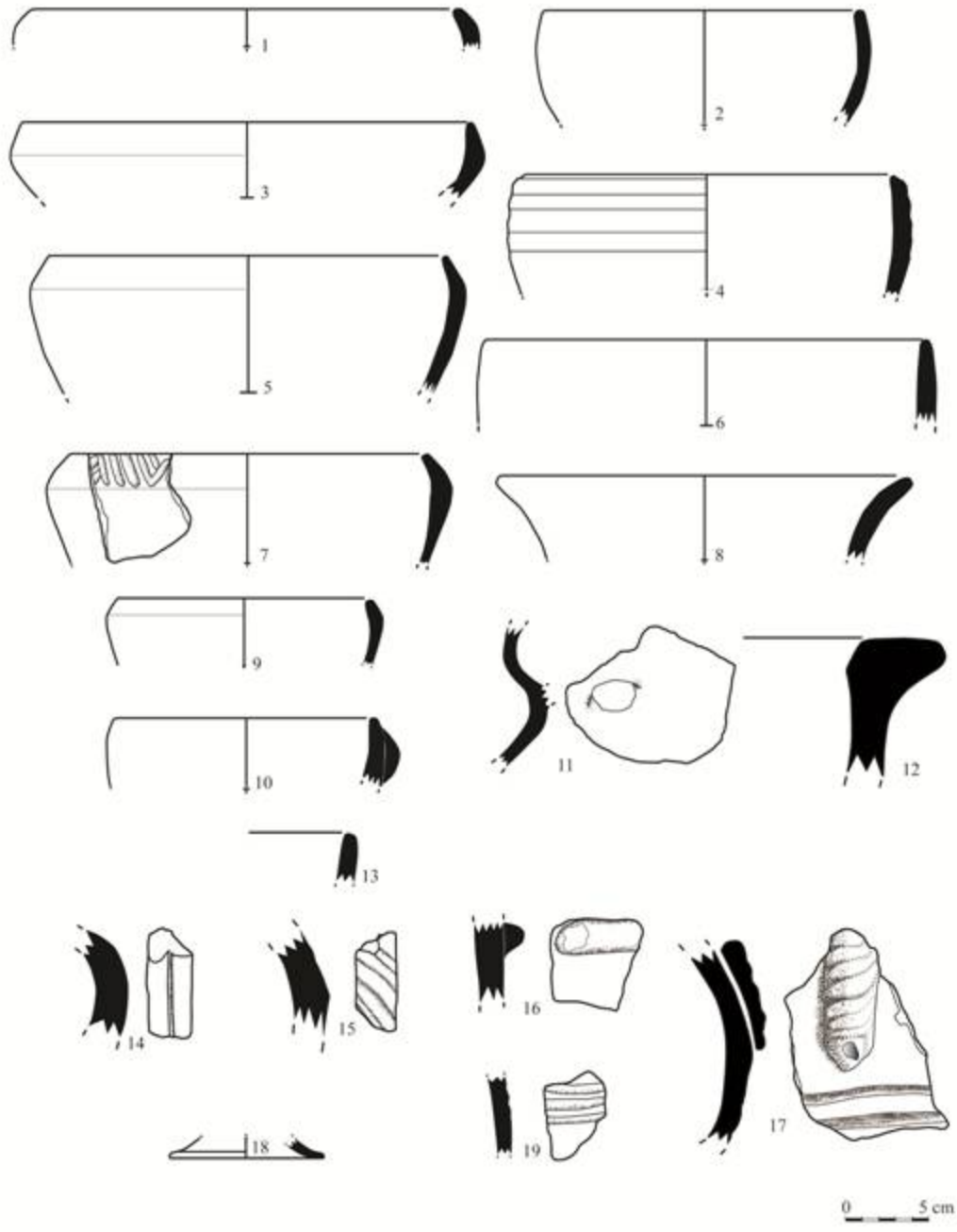

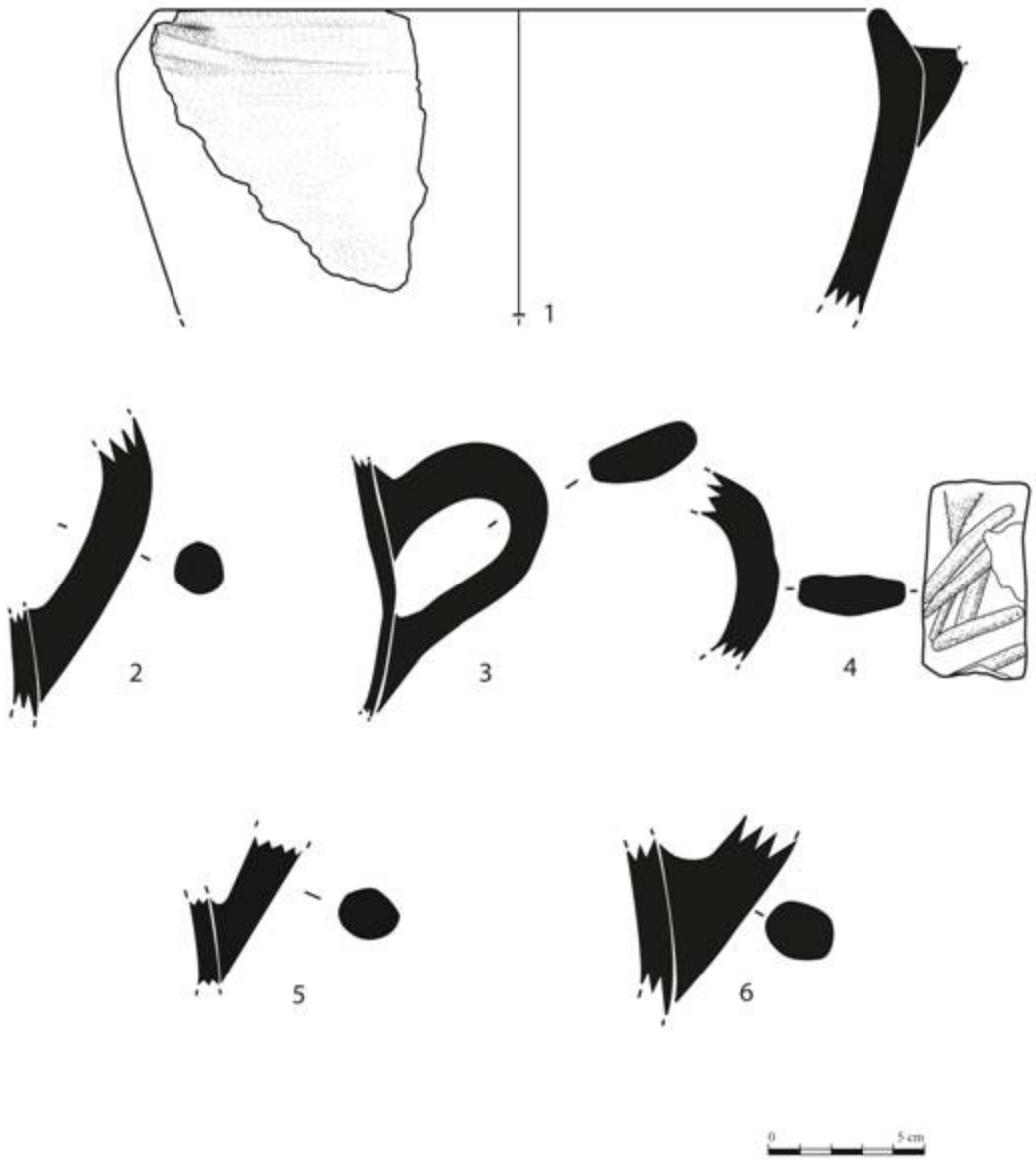
Levha 20: Pınar Höyük

Levha 20a: Pınar Höyük Geç Kalkolitik (1-4) ve Erken Tunç Çağ 1 (5-18) Keramik Örnekleri

Levha 20b: Pınar Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

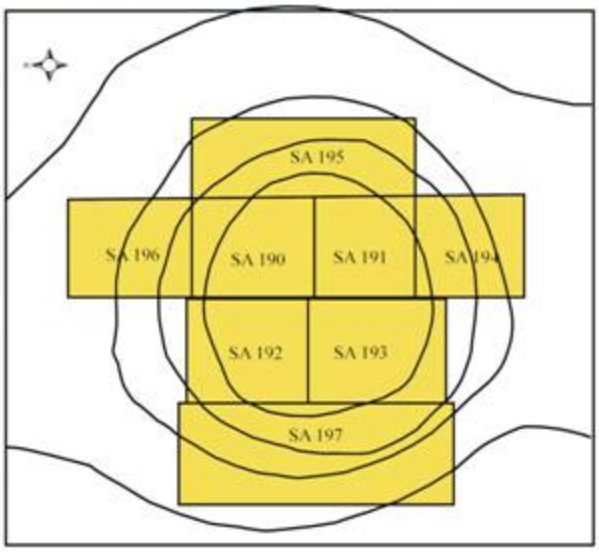
Levha 20c: Pınar Höyük Erken Tunç Çağ 3 Keramik Örnekleri

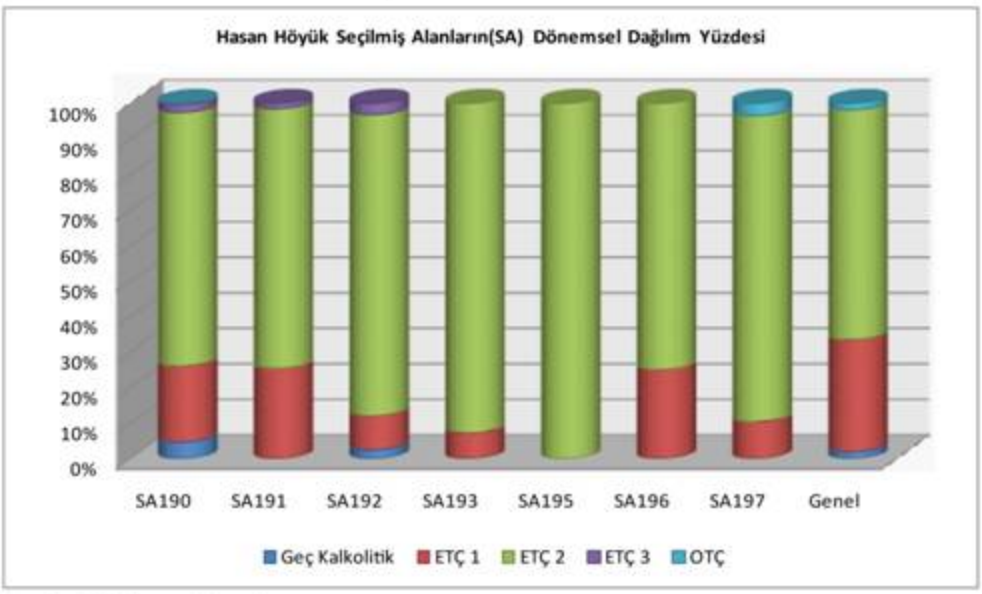
Höyük Adı: 29- Hasan Höyük
Enlem: 38.236 Boylam: 29.771

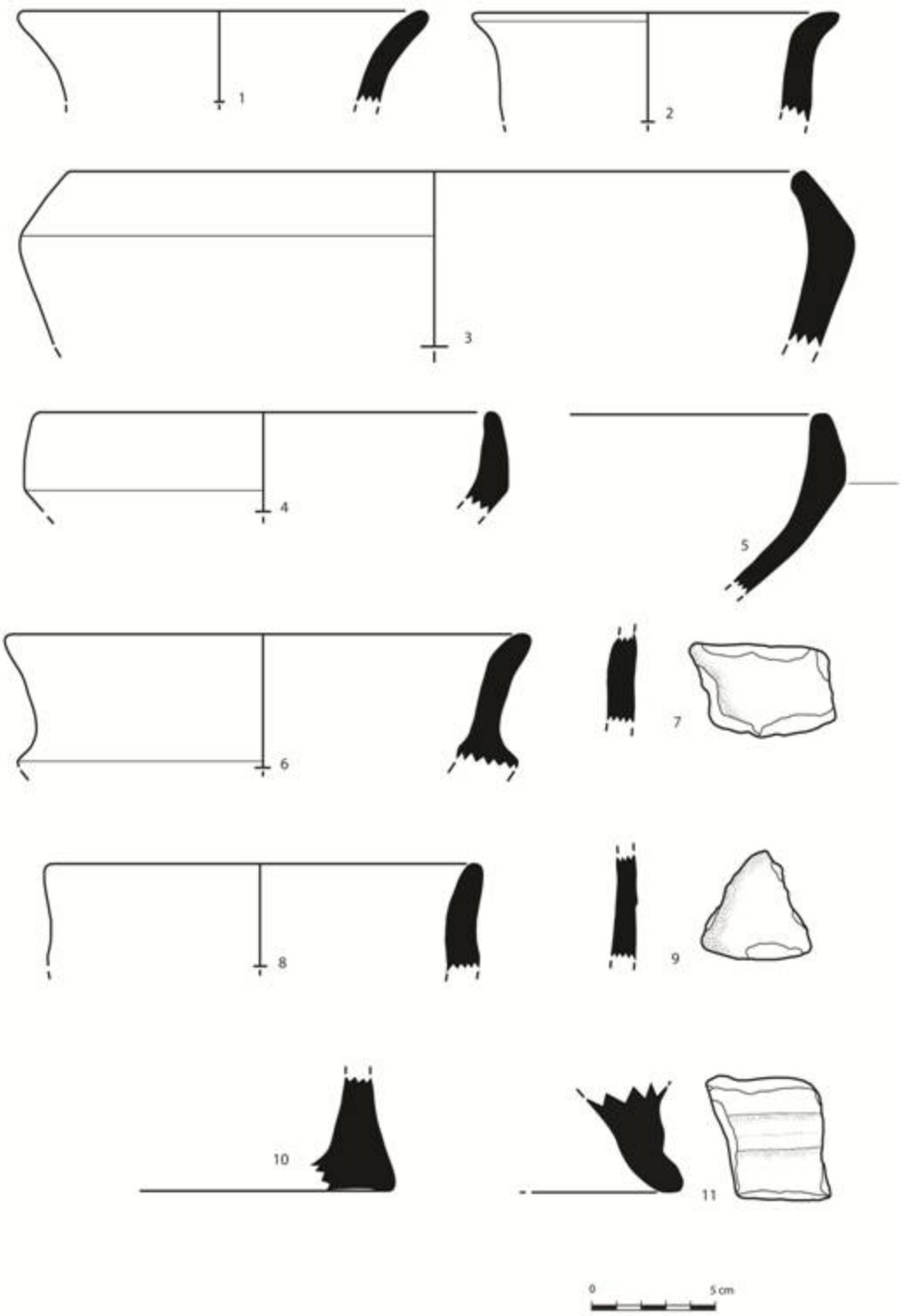

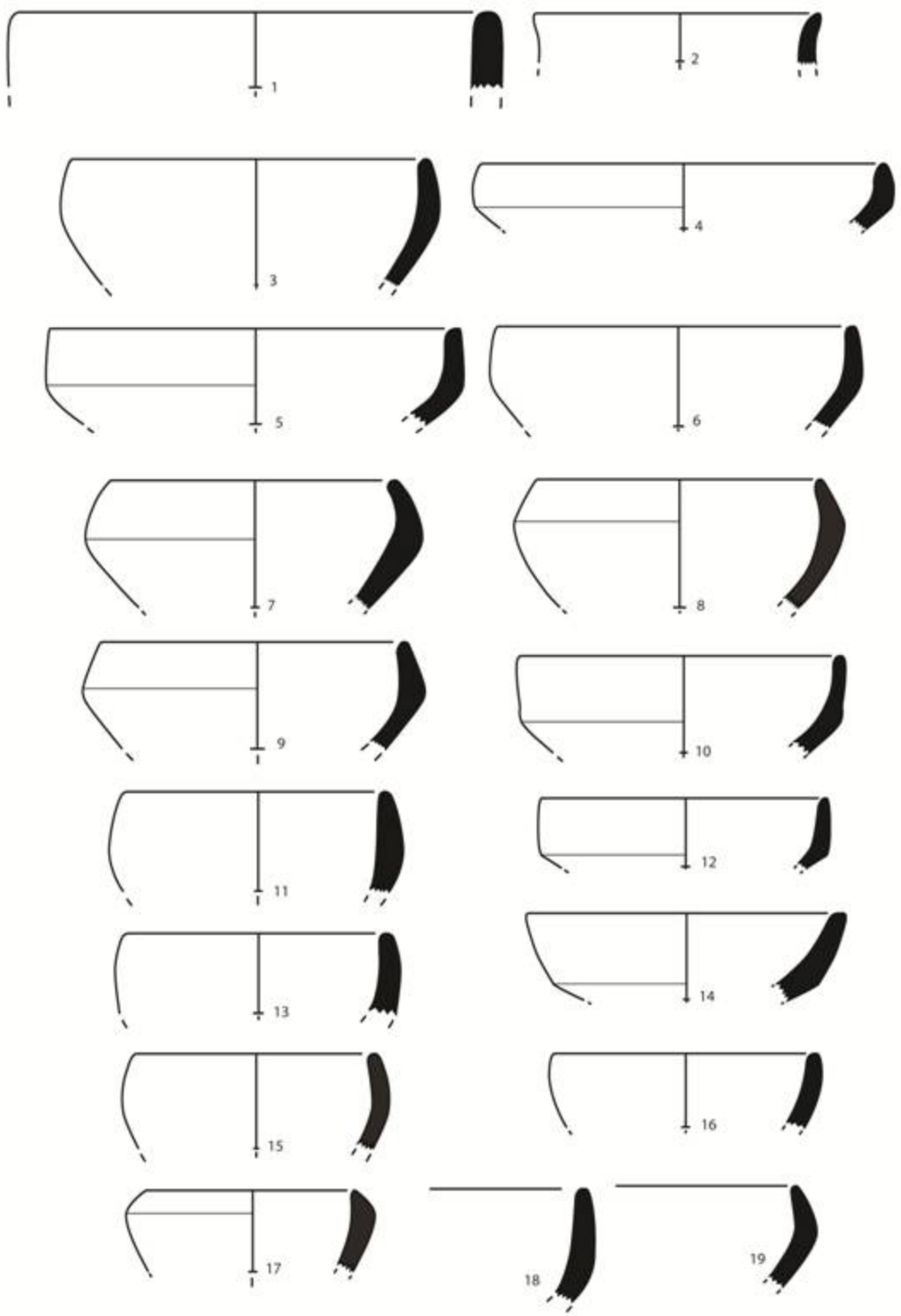

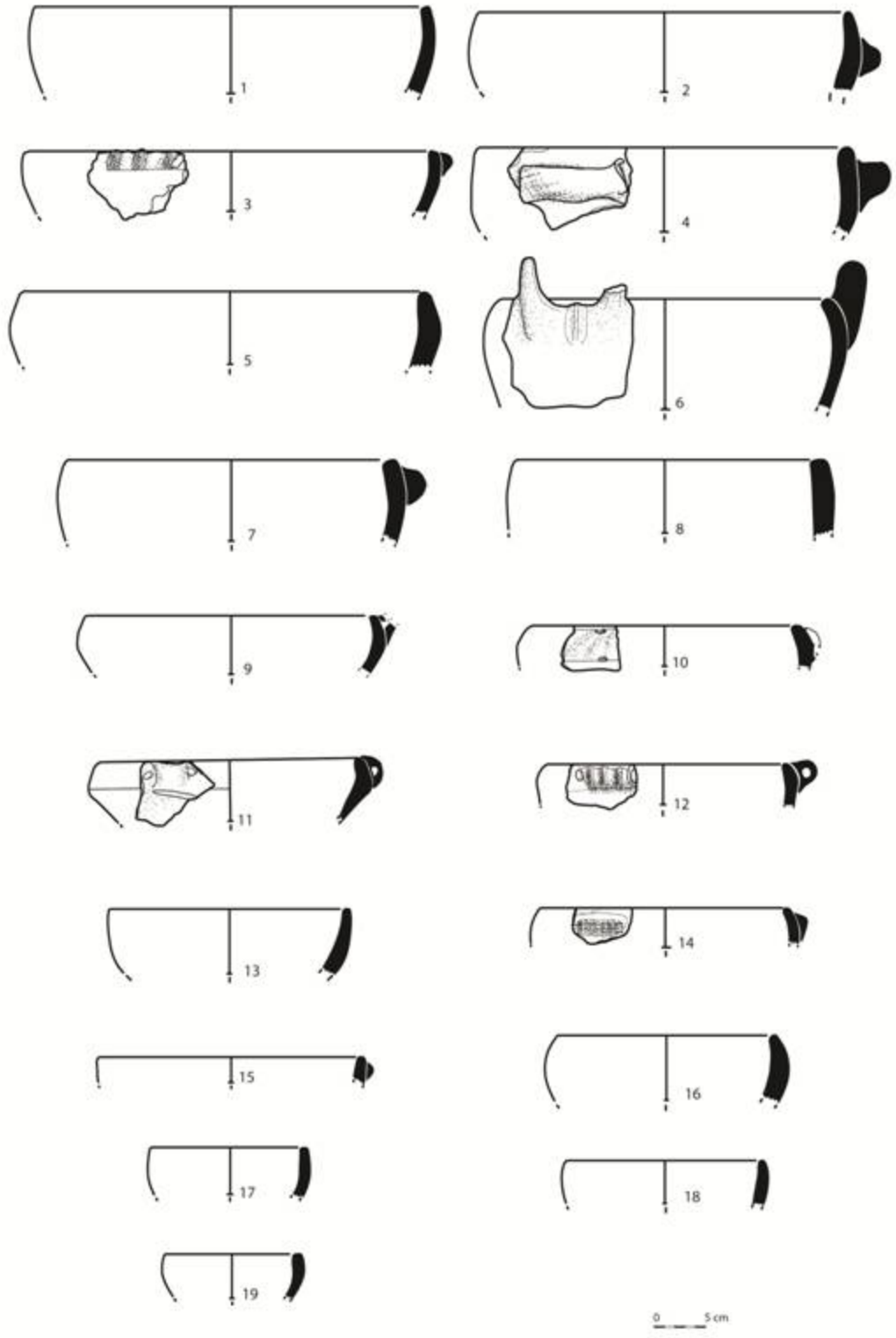
Levha 21: Hasan Höyük

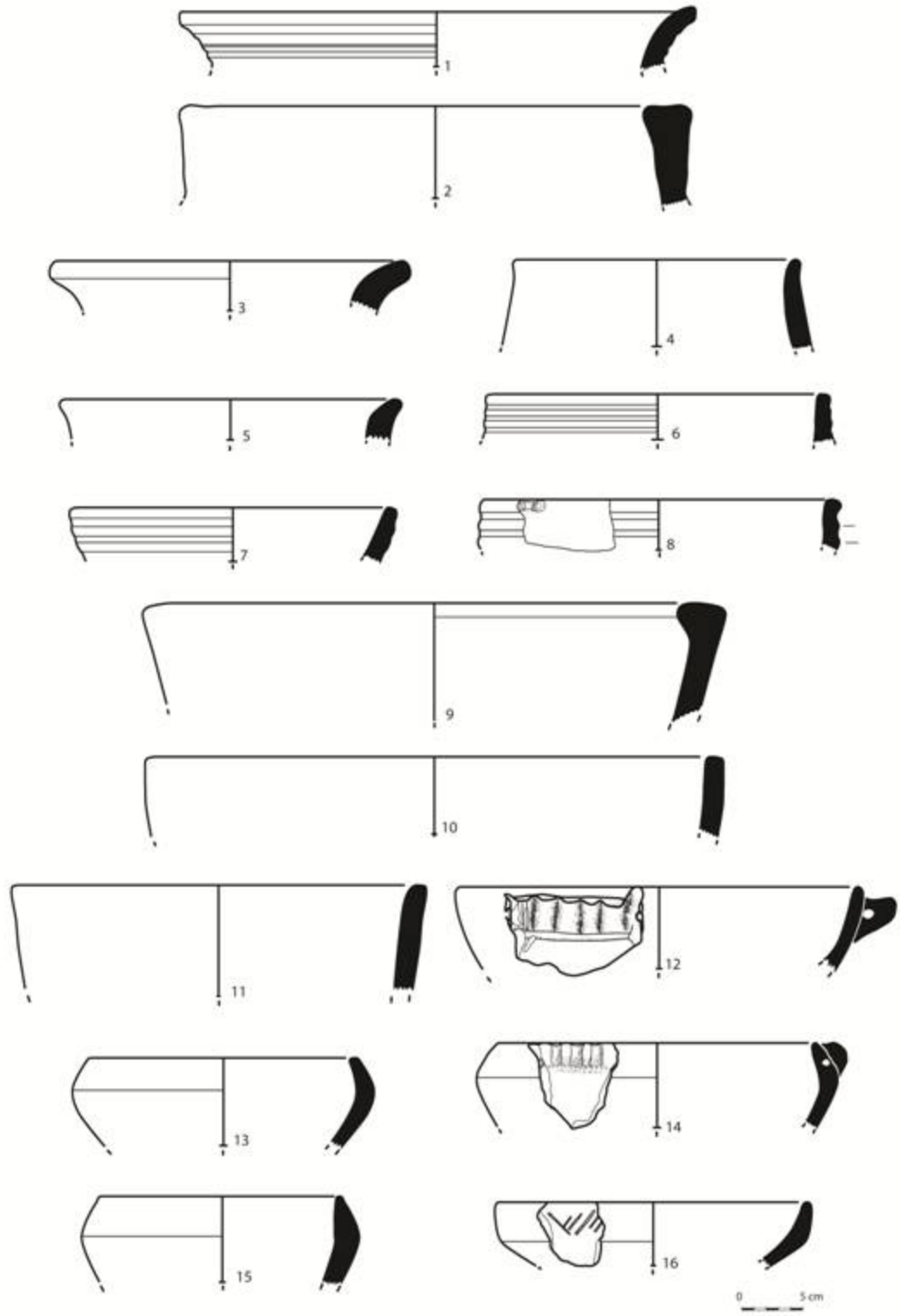
Levha 21a: Hasan Höyük Geç Kalkolitik Keramik Örnekleri

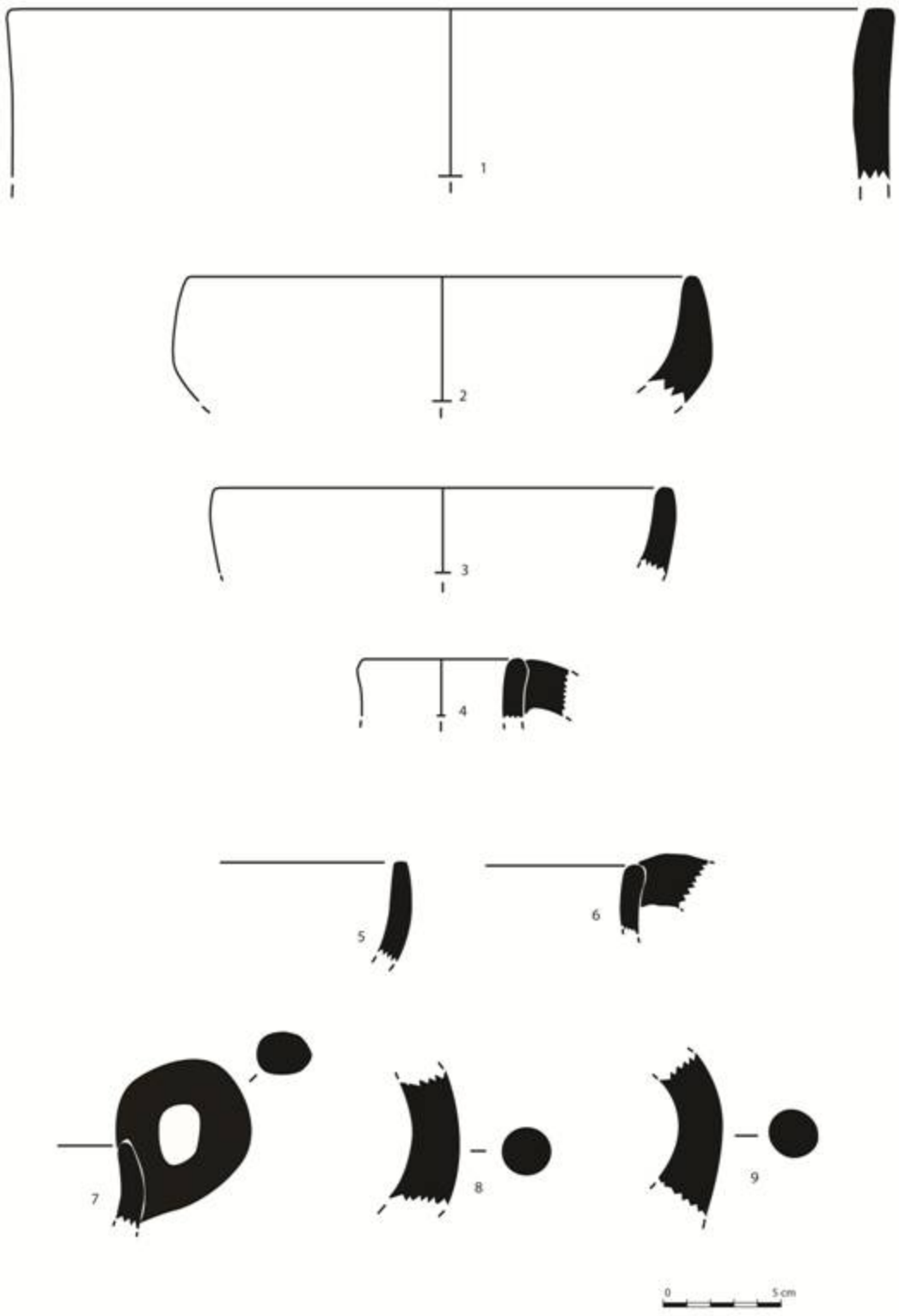
Levha 21b: Hasan Höyük Erken Tunç Çağ 1 Keramik Örnekleri

Levha 21c: Hasan Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

Levha 21d: Hasan Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

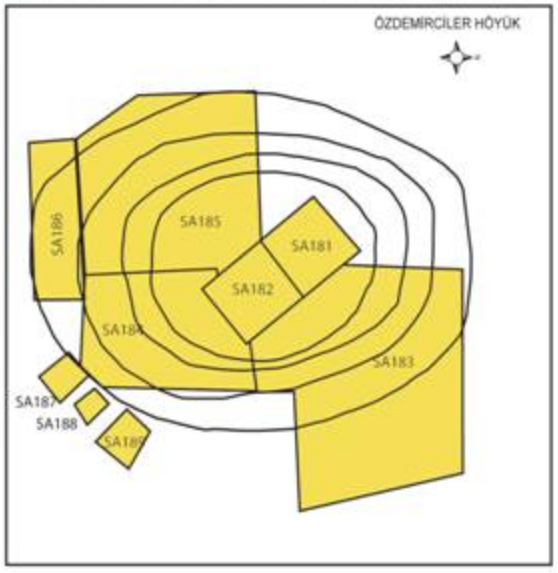
Levha 21e: Hasan Höyük Erken Tunç Çağ 3 Keramik Örnekleri

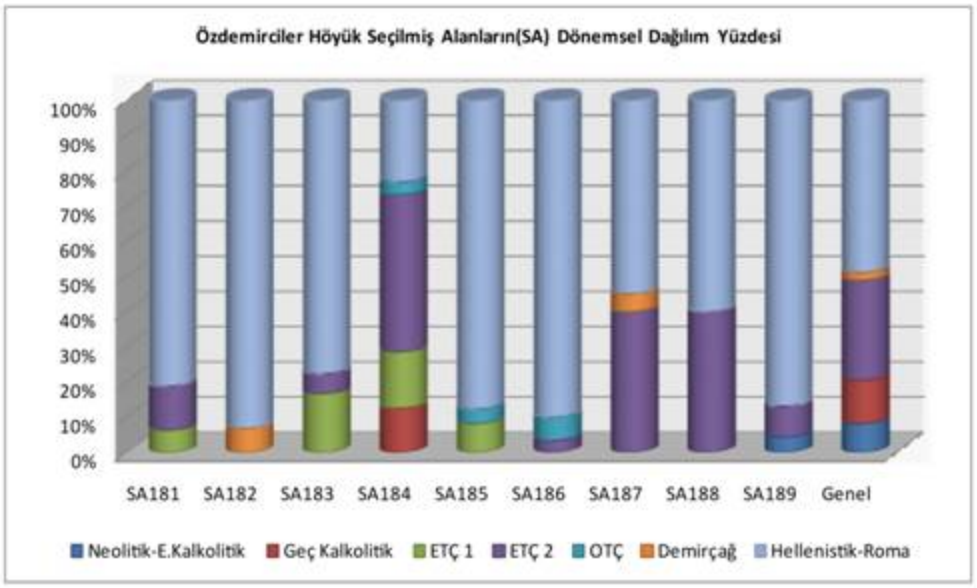
Höyük Adı: 28- Özdemirciler Höyük
Enlem: 38.040 Boylam: 29.743

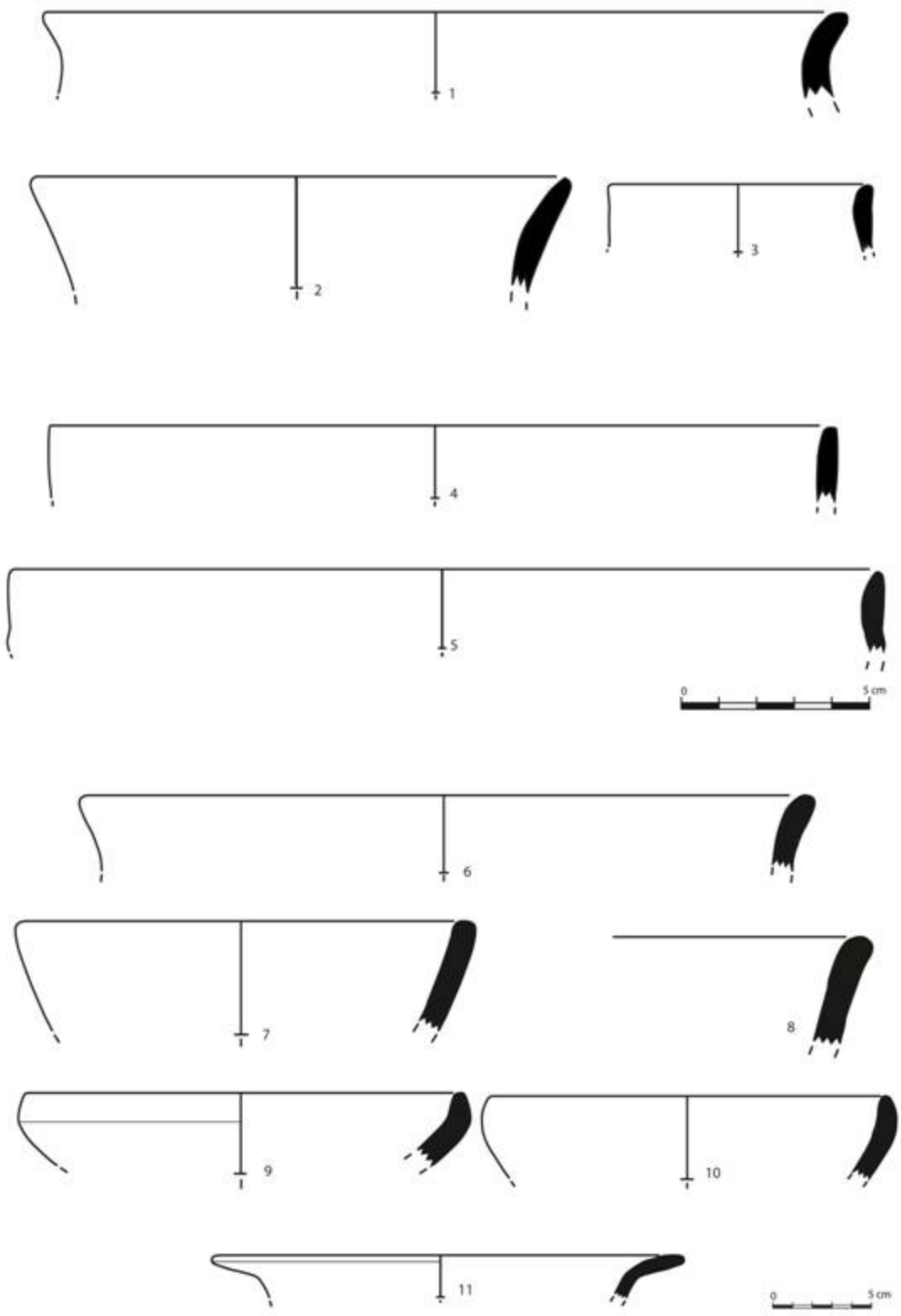

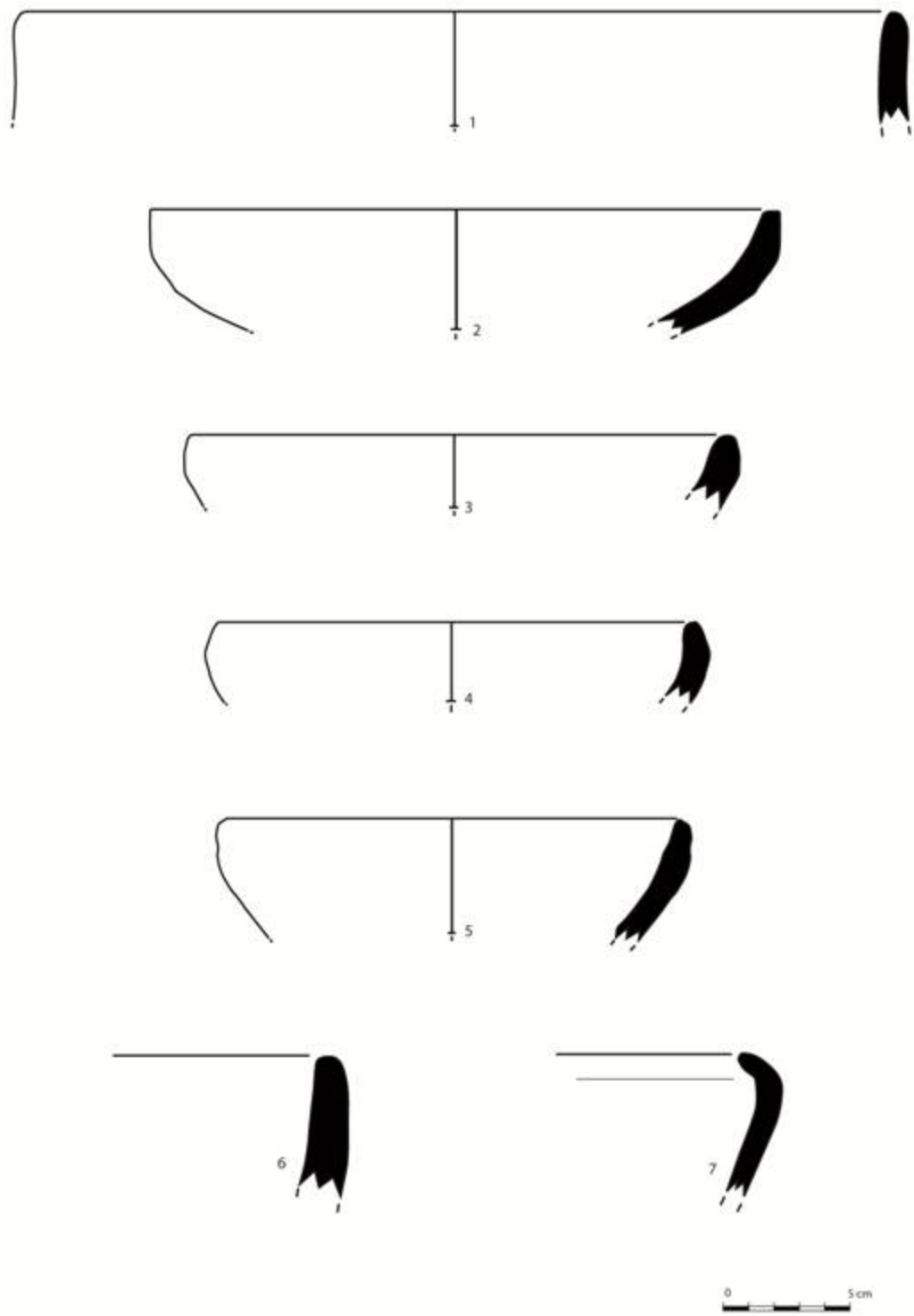

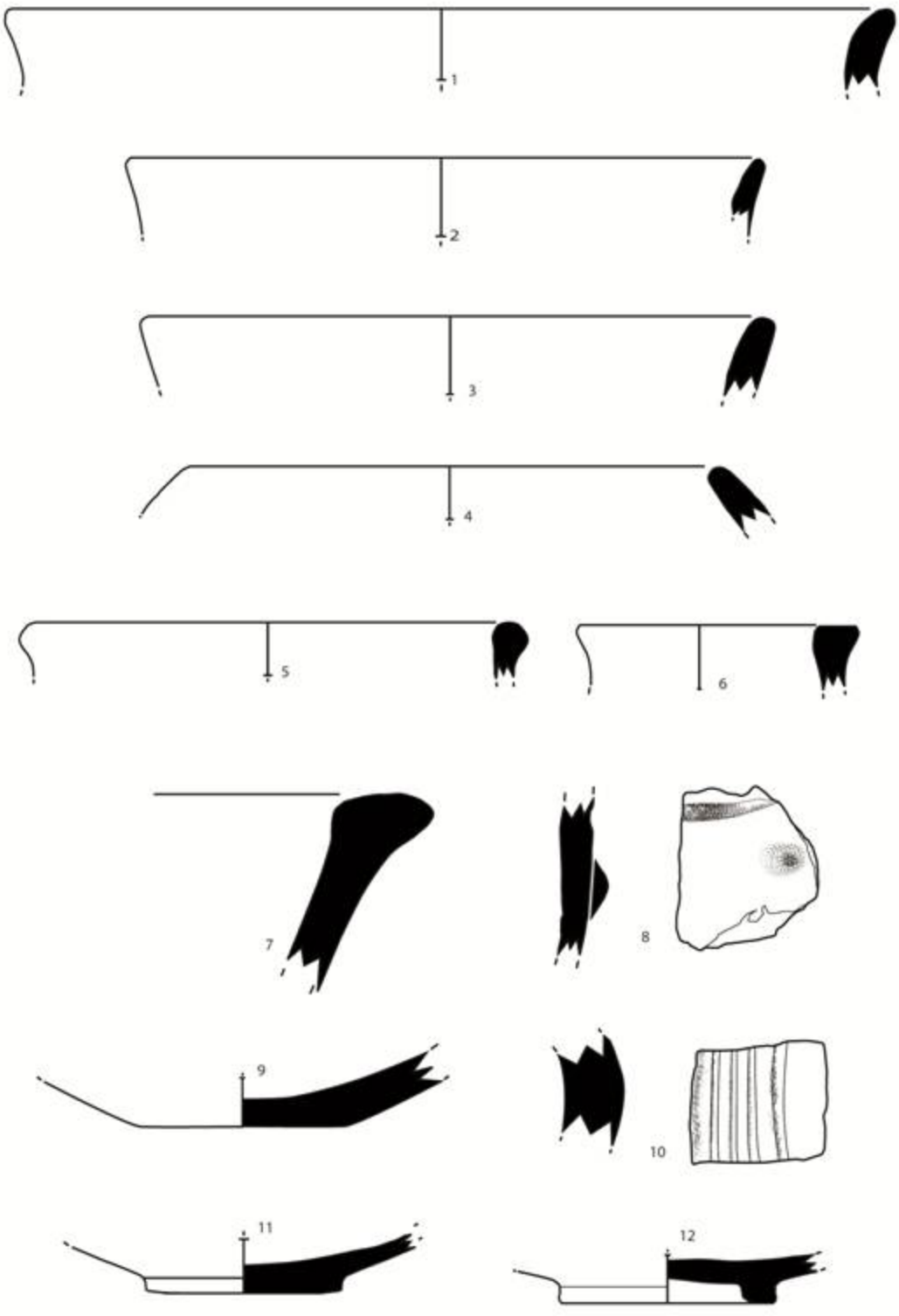
Levha 22: Özdemirciler Höyük

Levha 22a: Özdemirciler Höyük Neolitik-Erken Kalkolitik (1-5) ve Geç Kalkolitik Çağ (6-11) Keramik Örnekleri

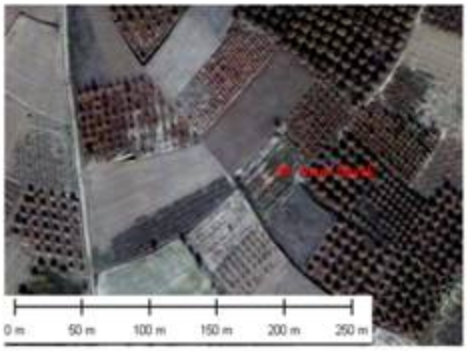

Levha 22b: Özdemirciler Höyük Erken Tunç Çağ 1 Keramik Örnekleri

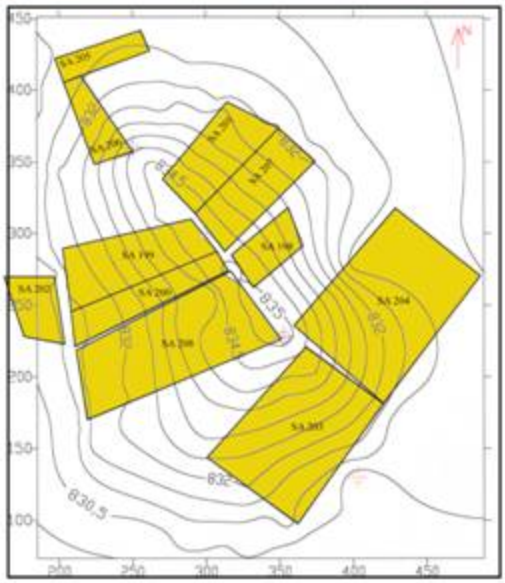
Levha 22c: Özdemirciler Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

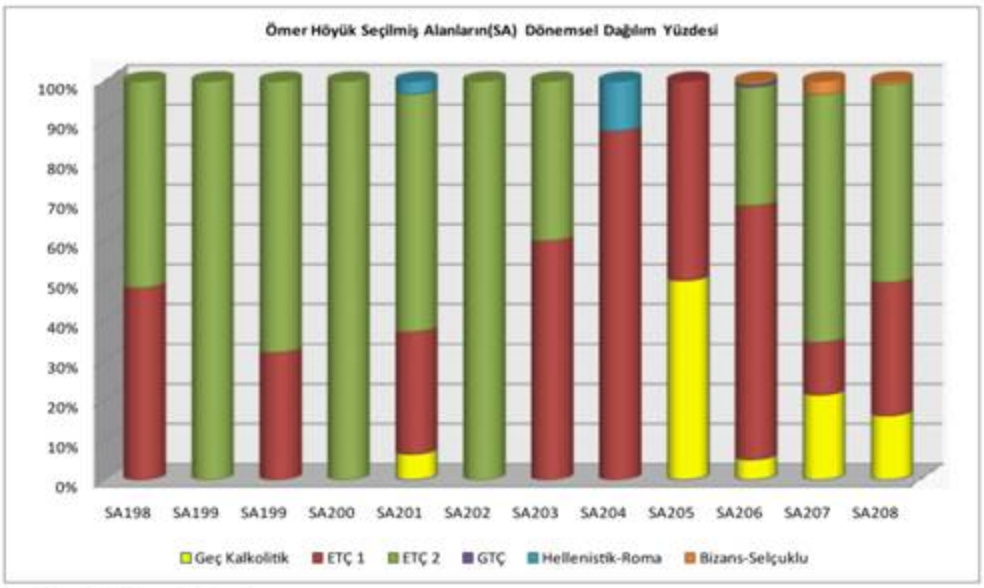
Höyük Adı: 30- Ömer Höyük
Enlem: 38.281 Boylam: 29.773

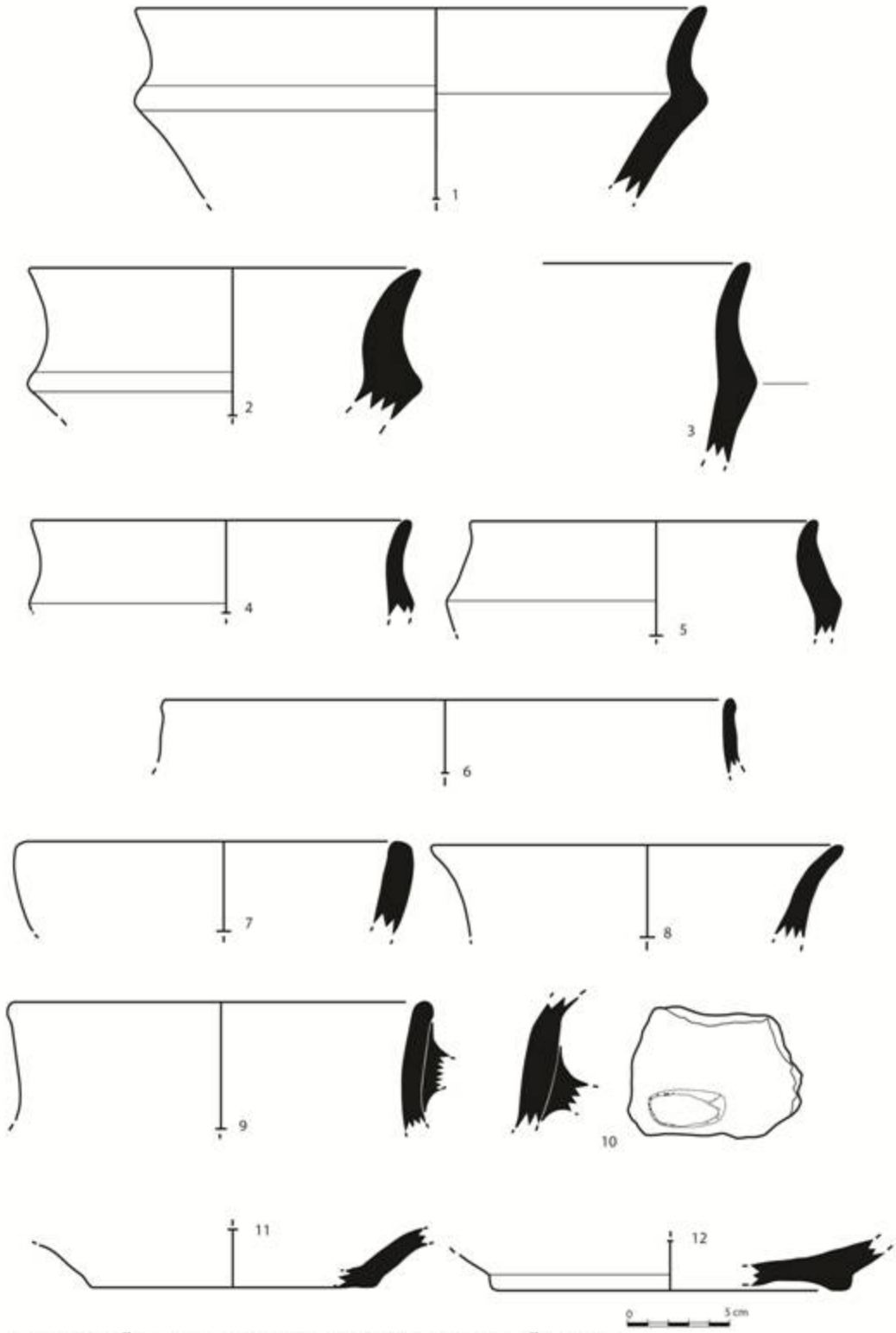

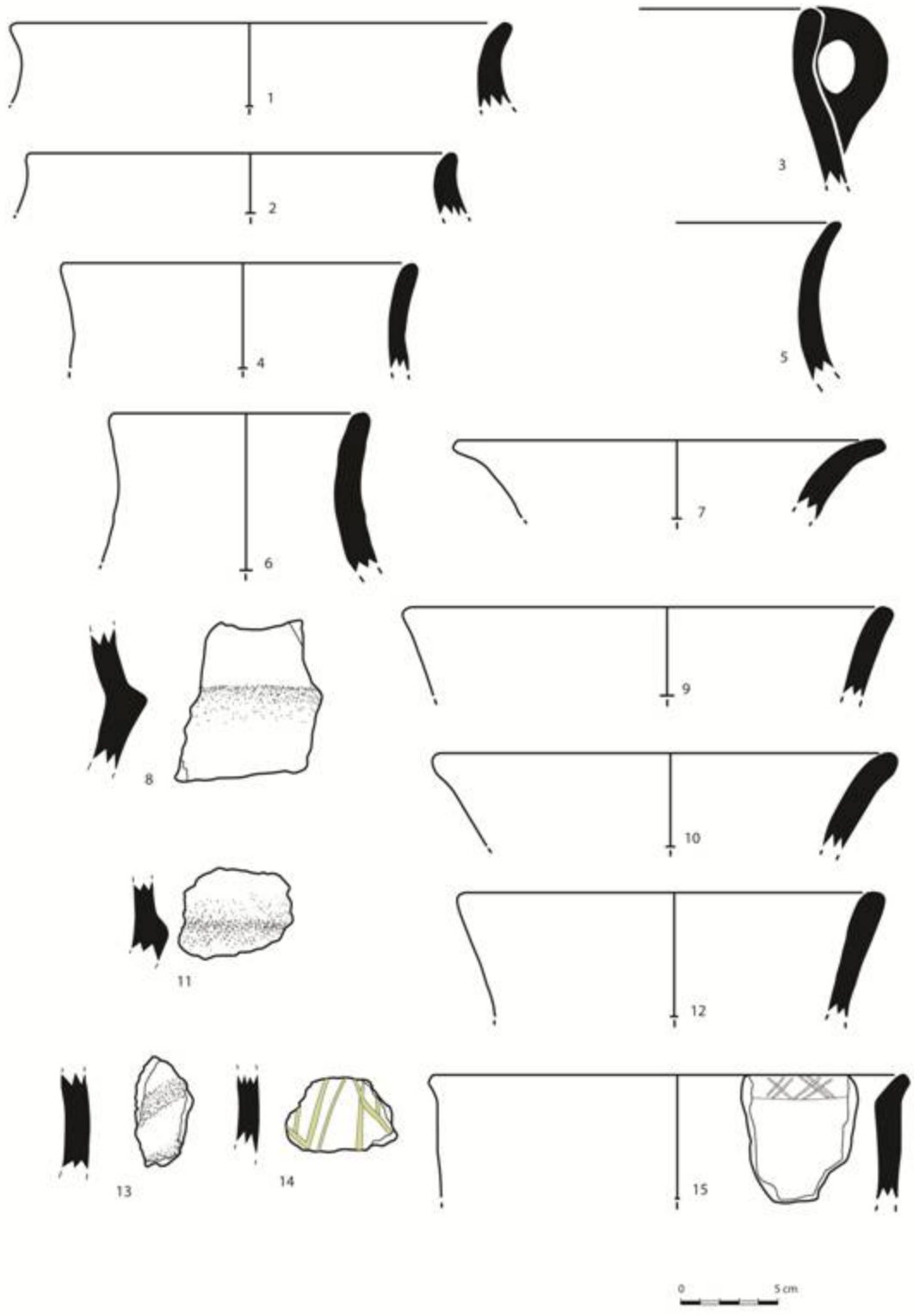

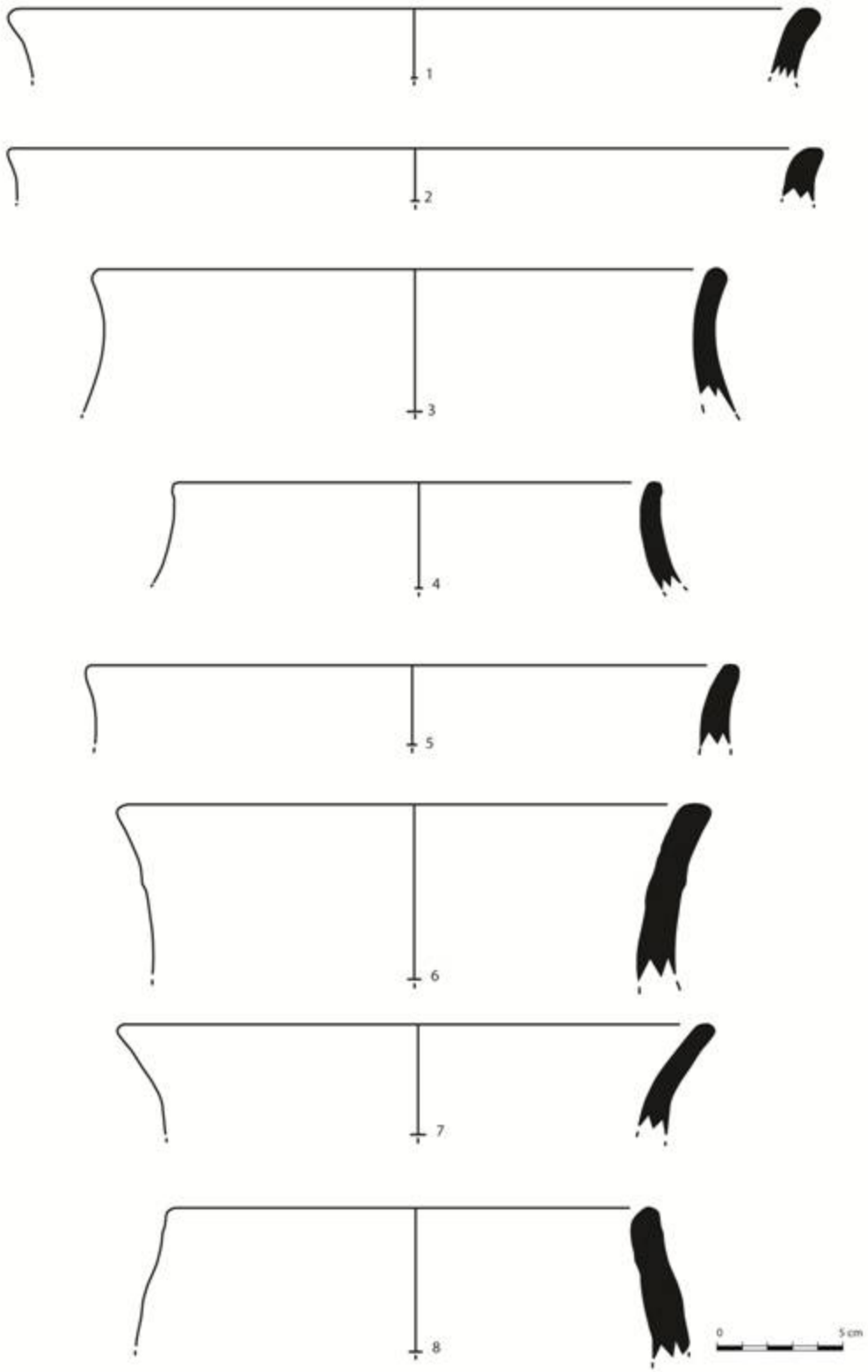
Levha 23: Ömer Höyük

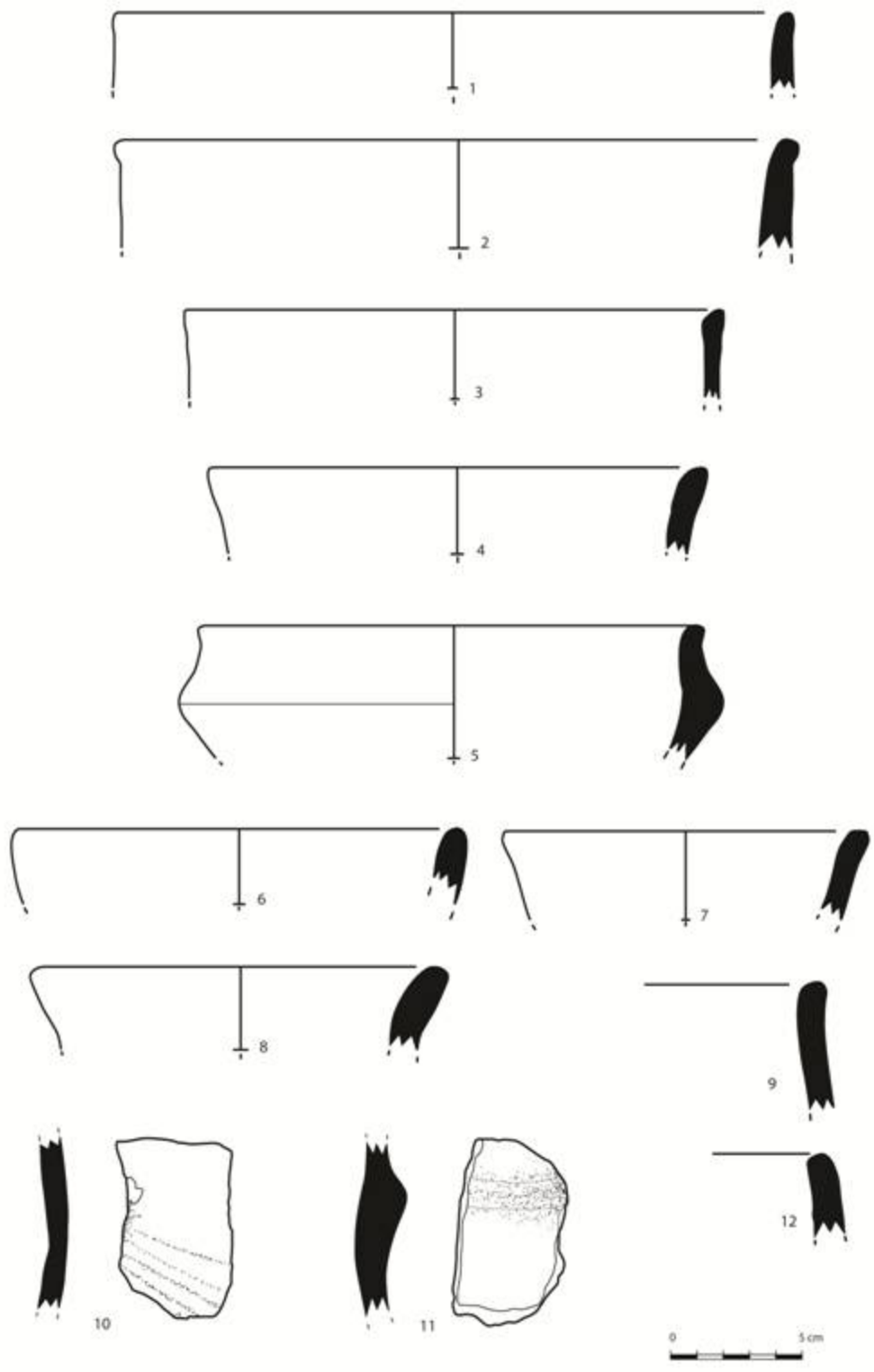
Levha 23a: Ömer Höyük Geç Kalkolitik Çağ Keramik Örnekleri

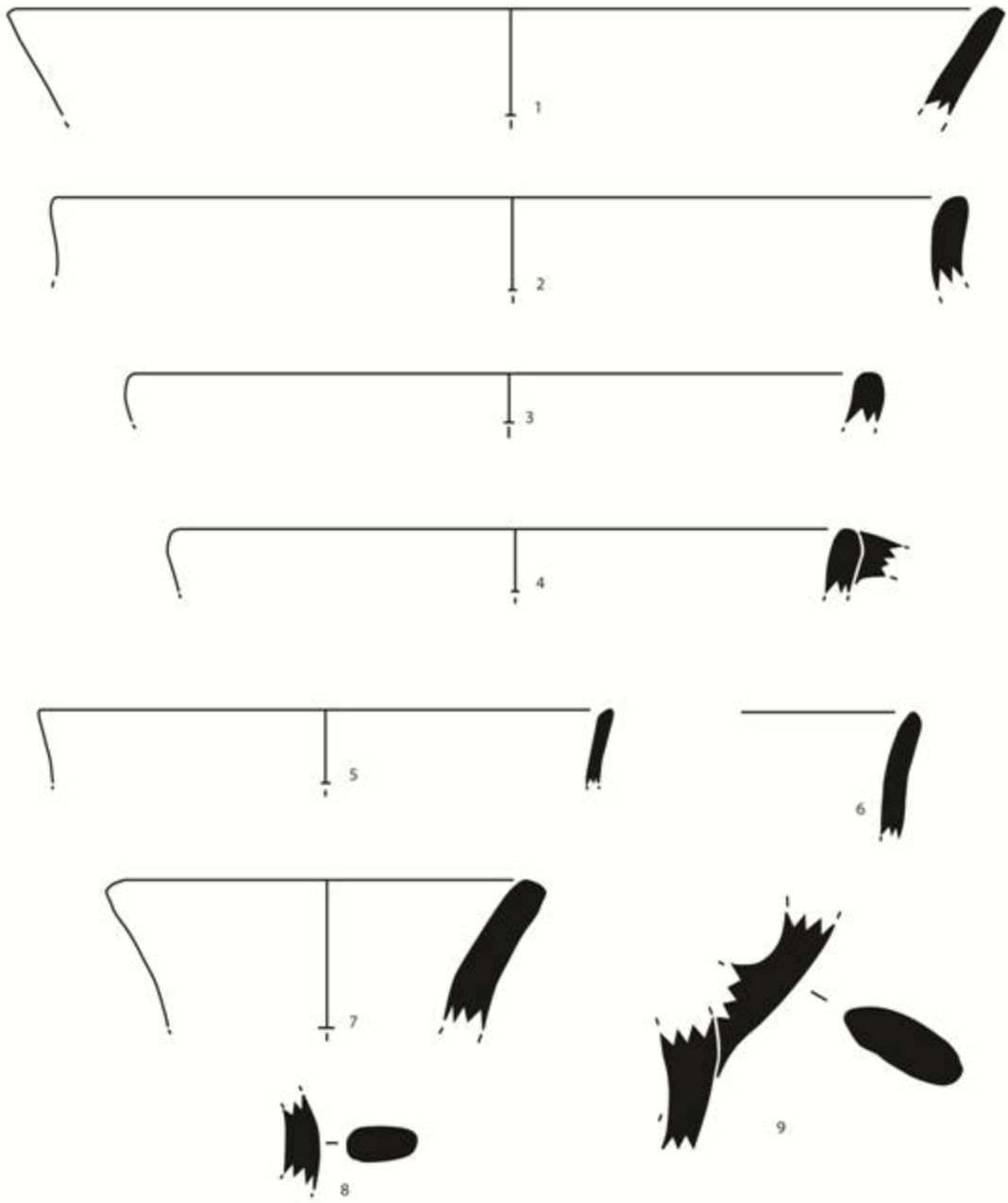
Levha 23b: Ömer Höyük Geç Kalkolitik Çağ Keramik Örnekleri

Levha 23c: Ömer Höyük Erken Tunç Çağ 1 Keramik Örnekleri

Levha 23d: Ömer Höyük Erken Tunç Çağ 1 Keramik Örnekleri

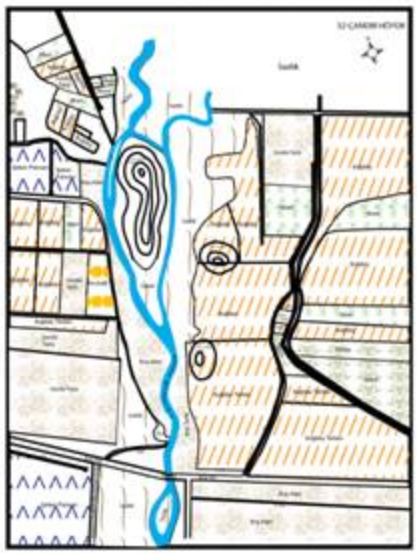

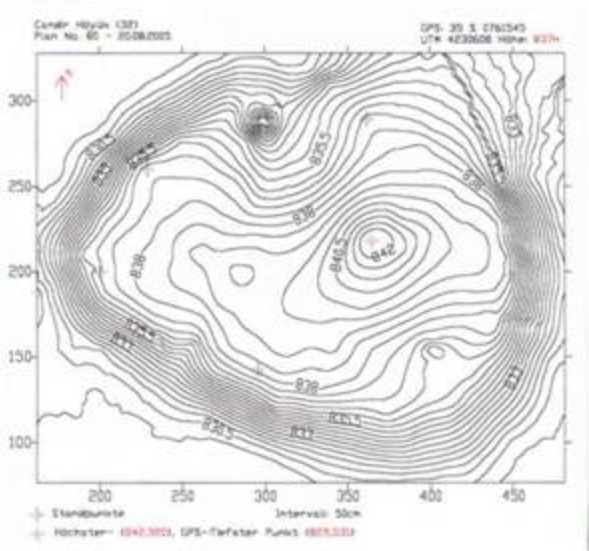
Levha 23e: Ömer Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

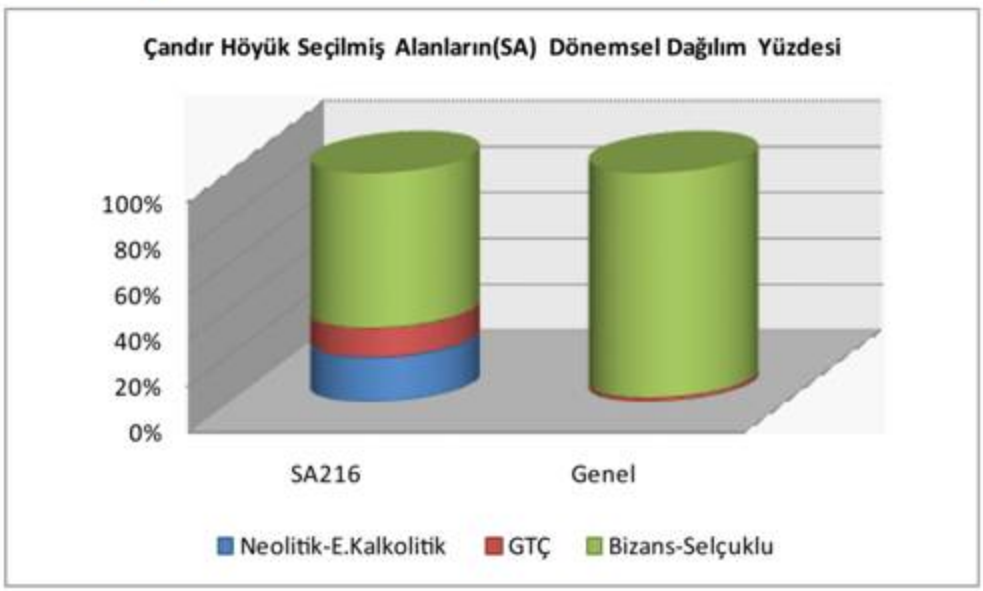
Höyük Adı: 32- Çandır Höyük
Enlem: 38.184 Boylam: 29.986

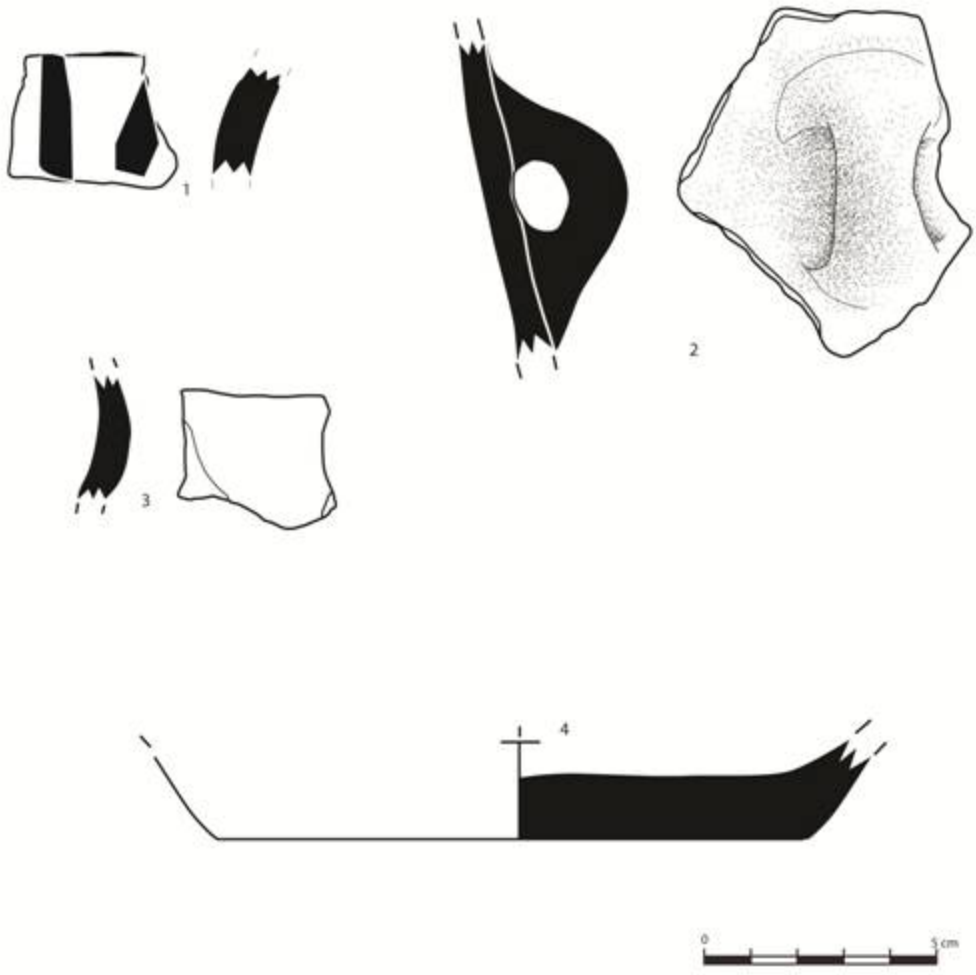

Levha 24: Çandır Höyük

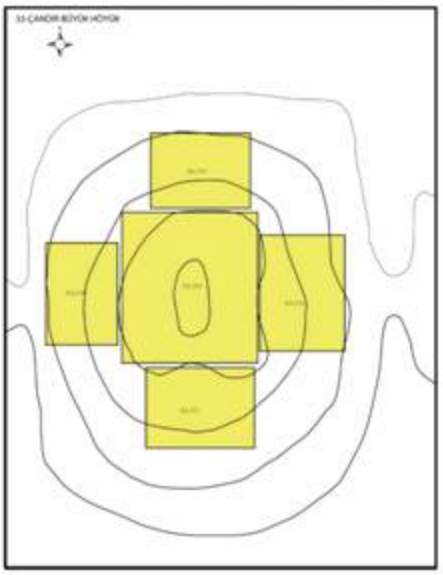
Levha 24a: Çandır Höyük Erken Kalkolitik (1) ve Erken Tunç Çağ 1(2-4) Keramik Örnekleri

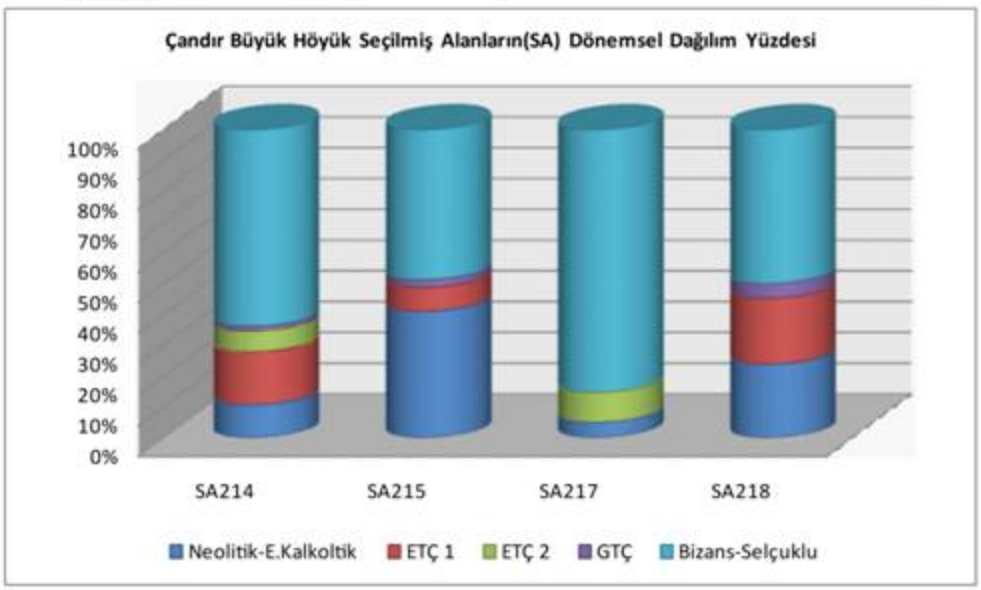
Höyük Adı: 33- Çandır Büyük Höyük
Enlem: 38.185 Boylam: 29.979

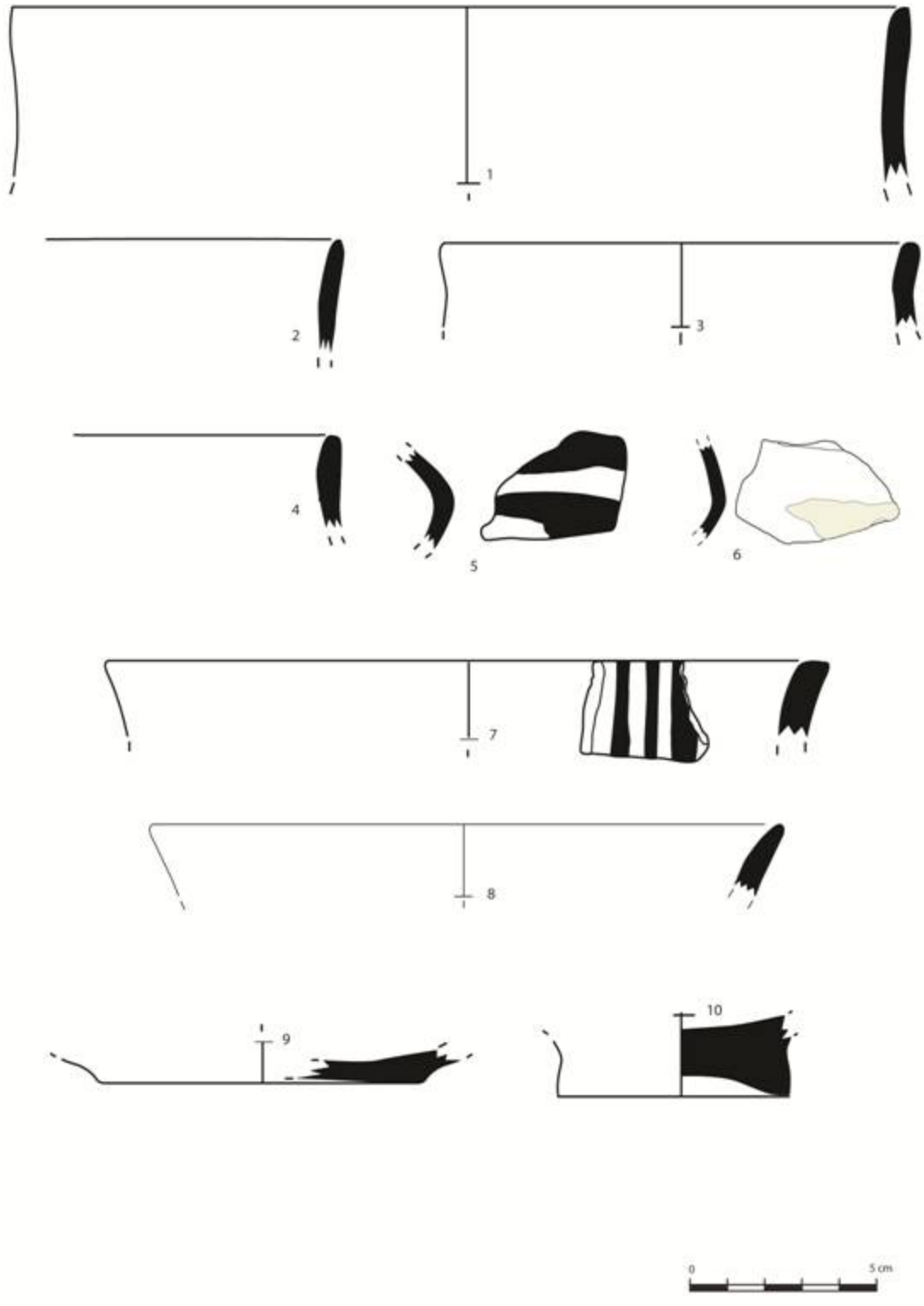

Levha 25: Çandır Büyük Höyük

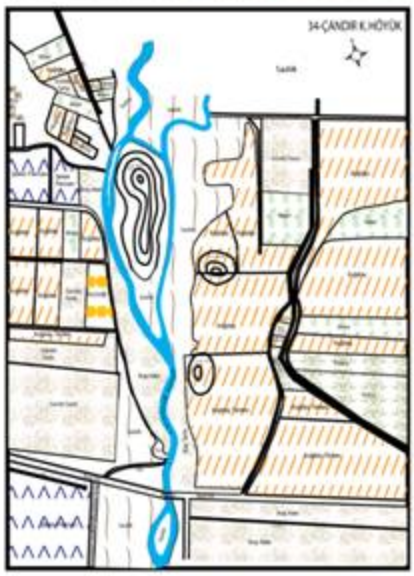

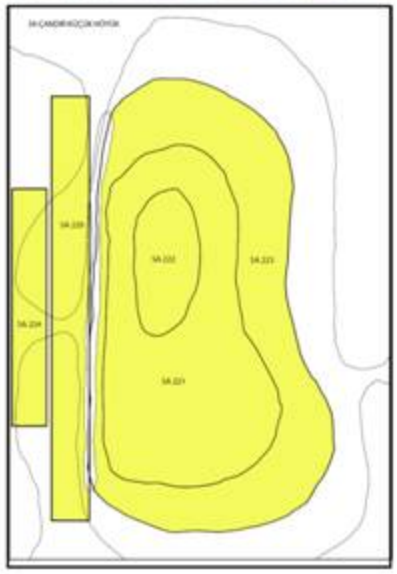
Levha 25a: Çandır Büyük Höyük Neolitik-Erken Kalkolitik Çağ 1 Keramik Örnekleri

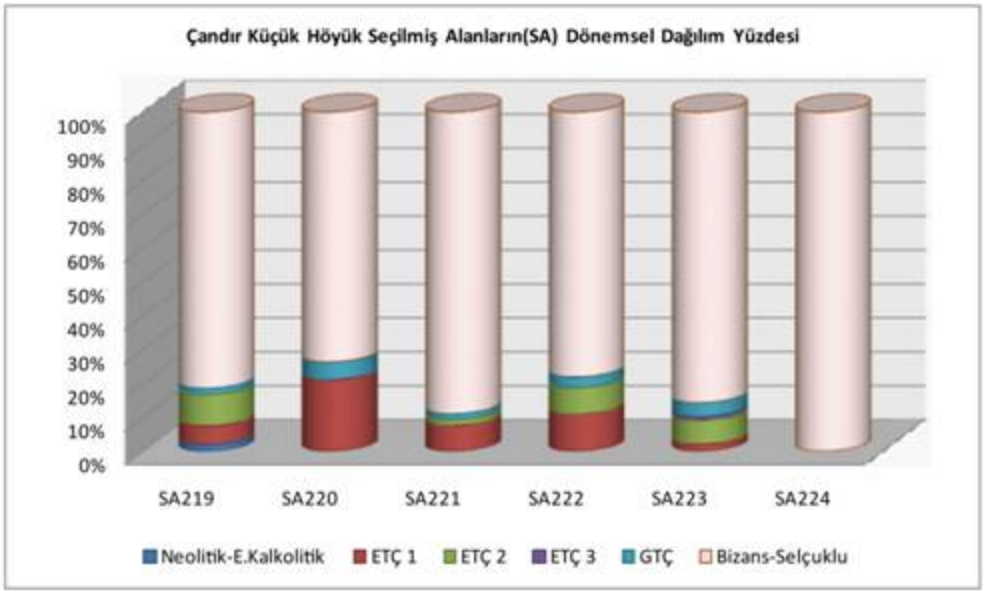
Höyük Adı: 34- Çandır Küçük Höyük
Enlem: 38.183 Boylam: 29.983

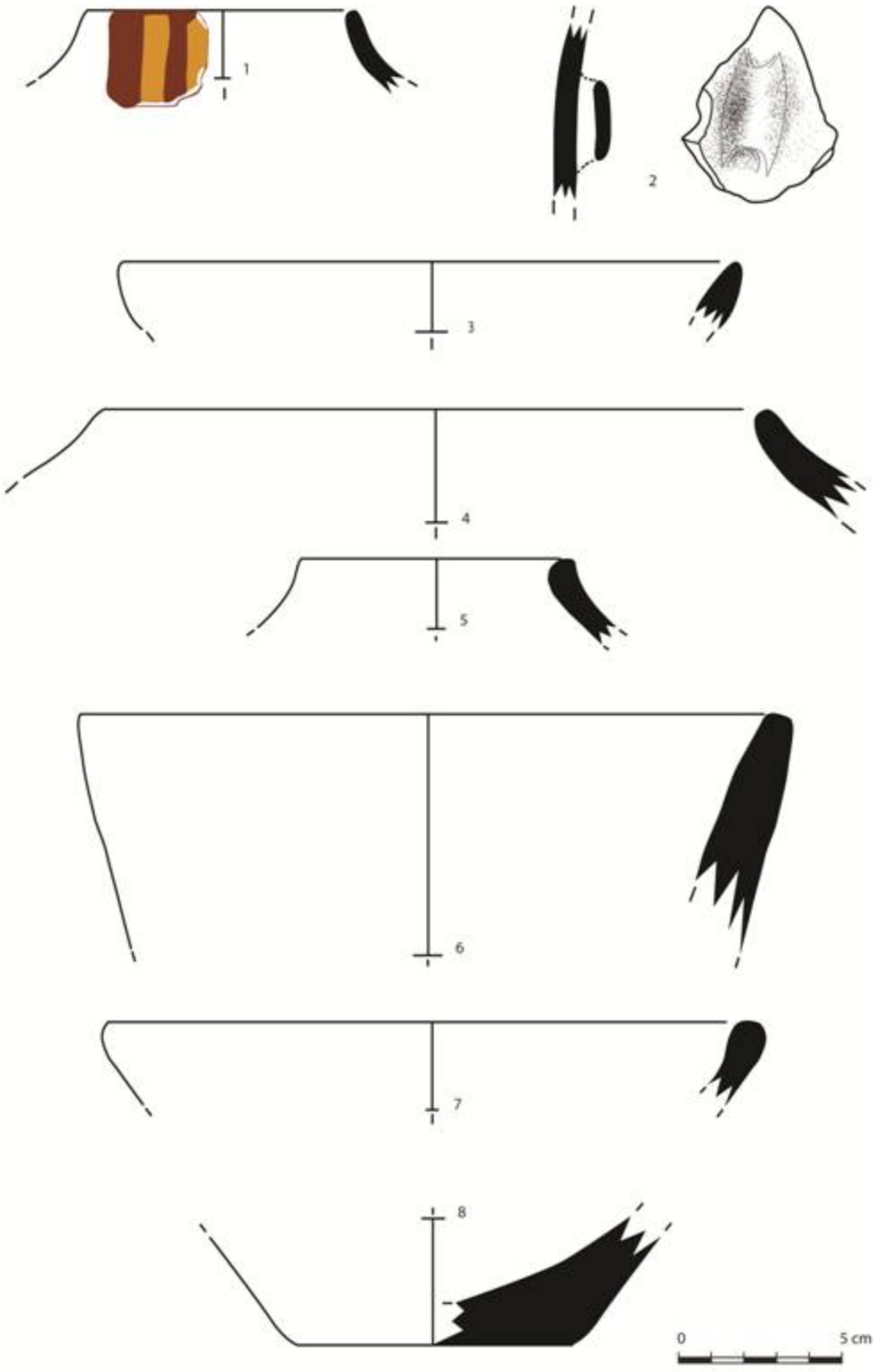

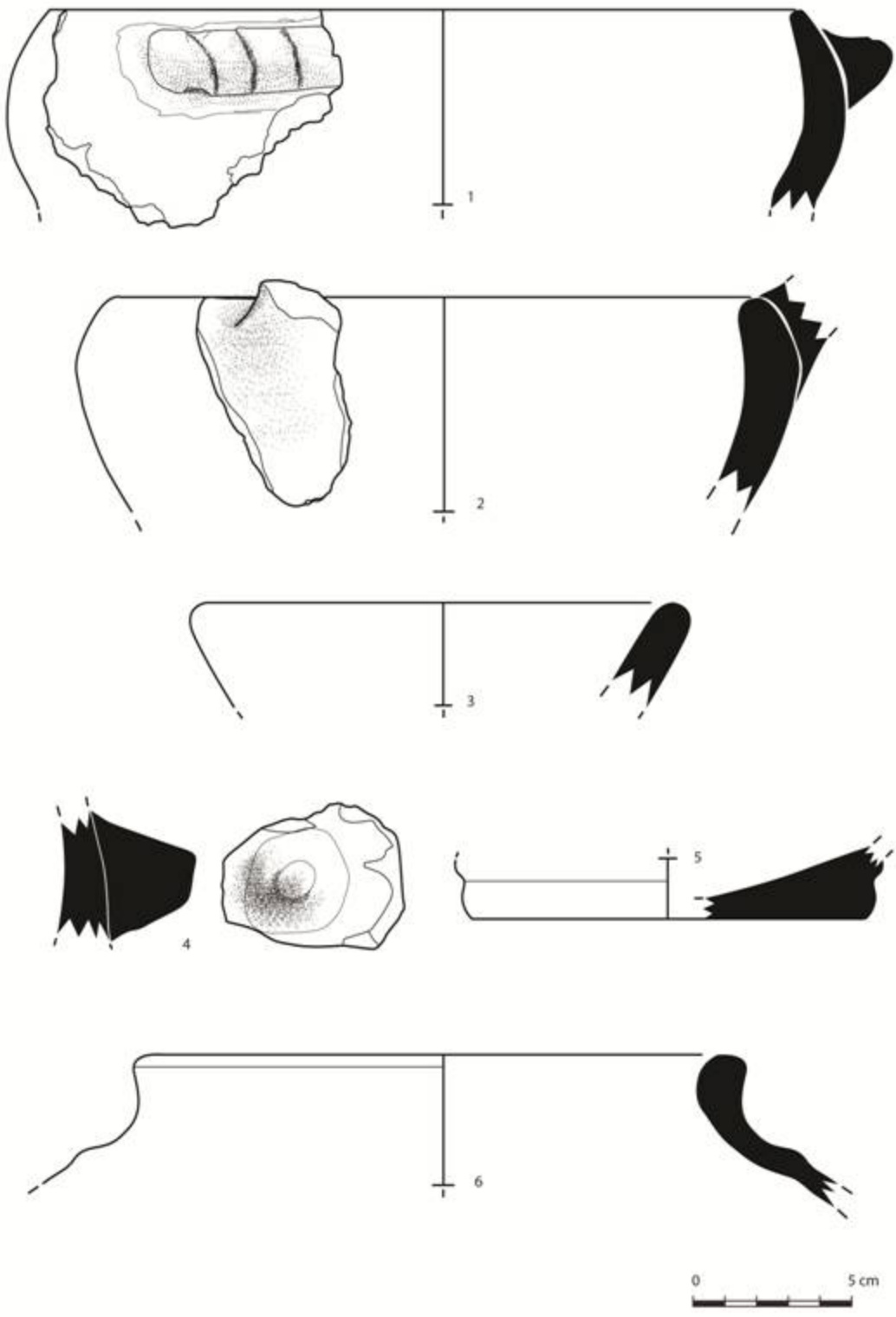

Levha 26: Çandır Küçük Höyük

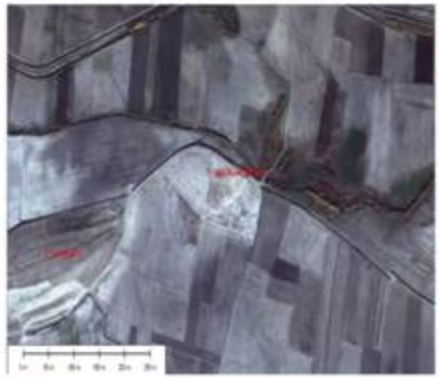

Levha 26a: Çandır Küçük Höyük Neolitik-Erken Kalkolitik (1-3) ve Erken Tunç Çağ 1(4-8) Keramik Örnekleri

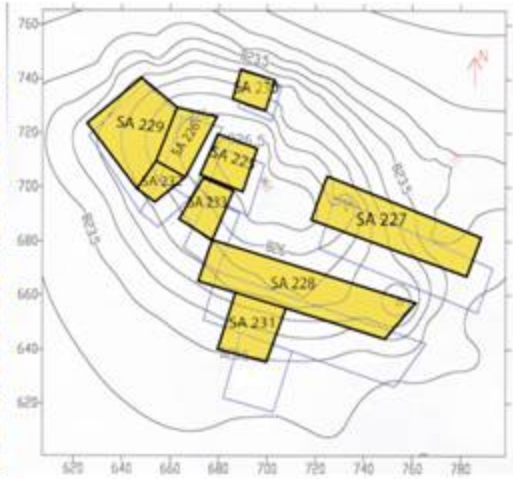
Levha 26b: Çandır Küçük Höyük Erken Tunç Çağ 2 (1-5) ve Erken Tunç Çağ 3 (6) Keramik Örnekleri

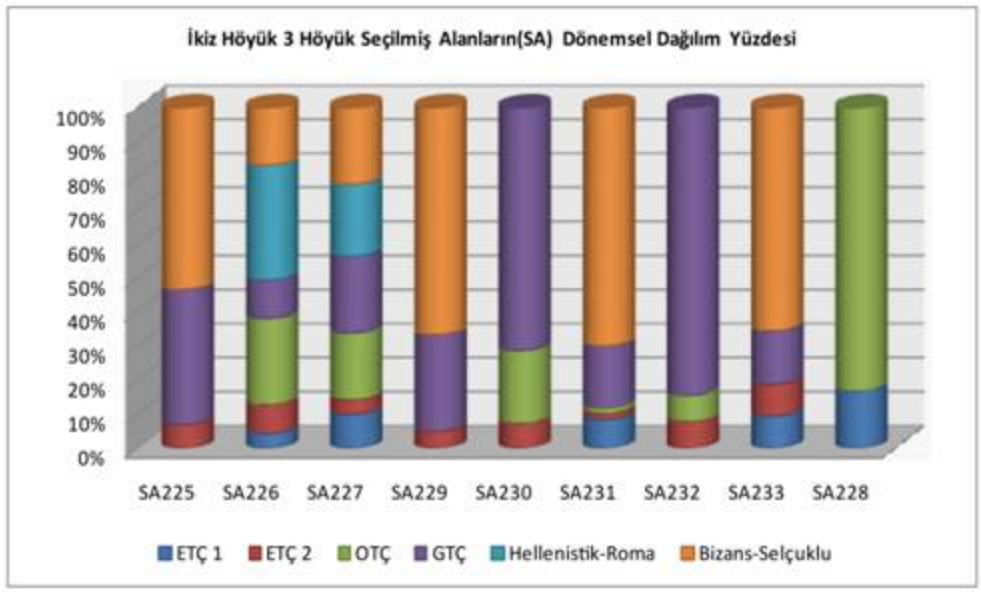
Höyük Adı: 35-İkiz Höyük 3
Enlem: 38.190 Boylam:29.942

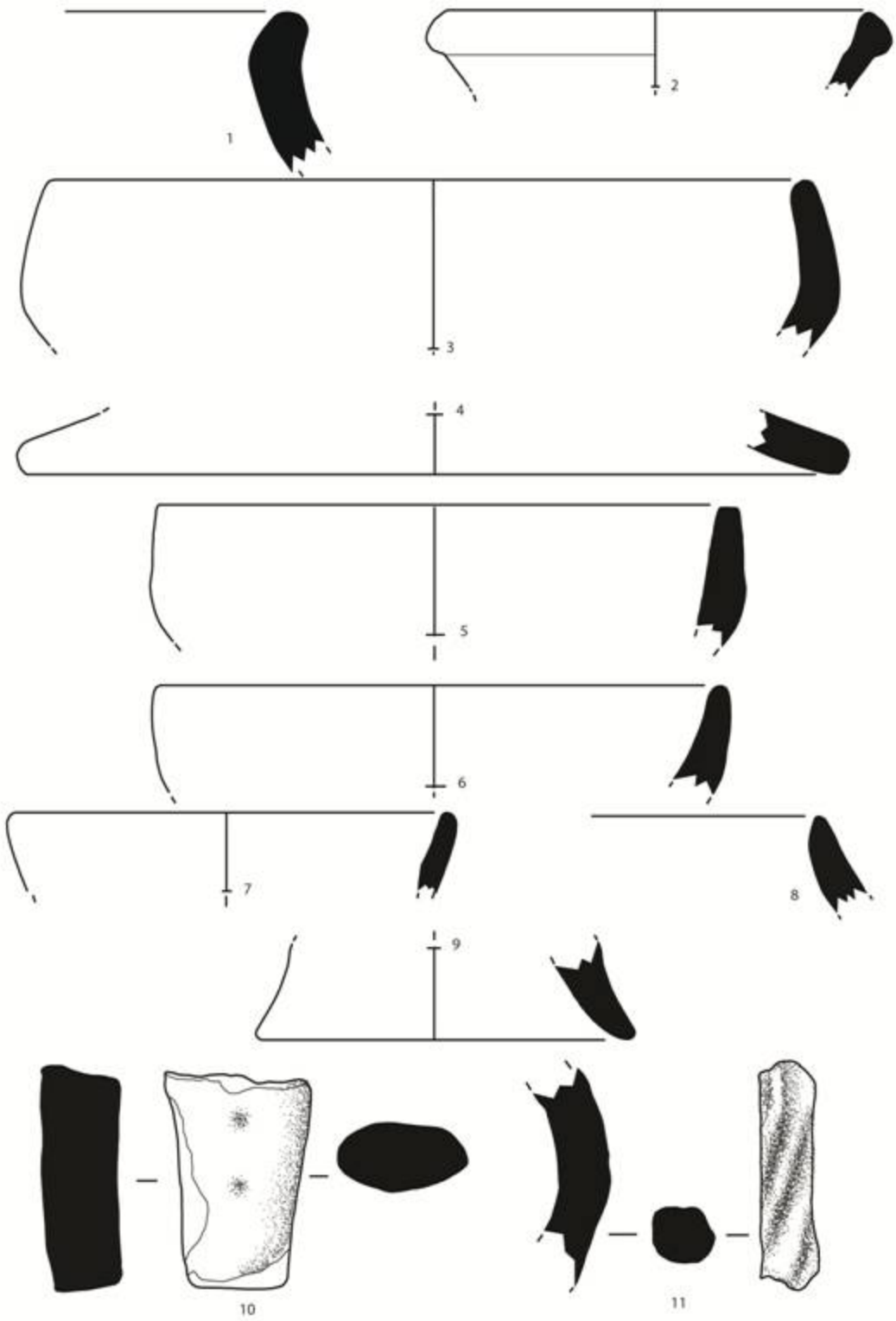

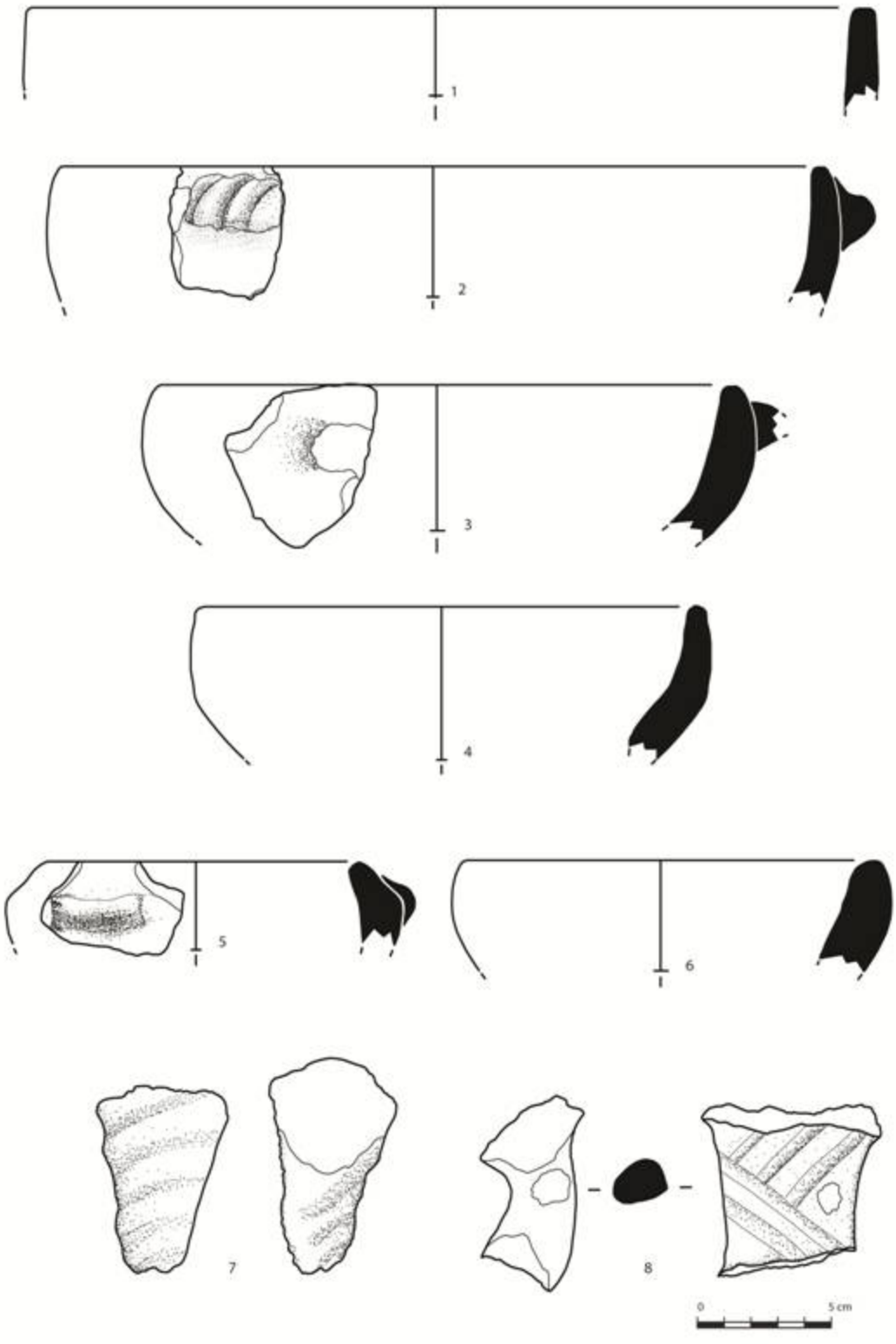

Levha 27: İkiz Höyük 3

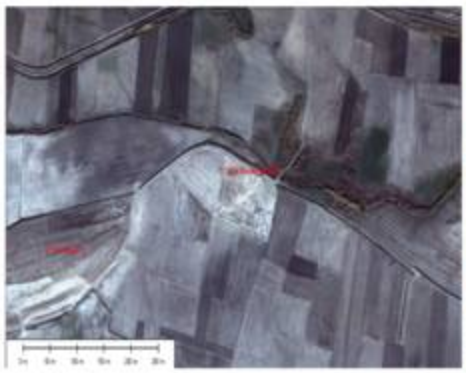

Levha 27a: İkiz Höyük 3 Geç Kalkolitik (1), Erken Tunç Çağ 1(2-4) ve Erken Tunç Çağ 2 (5-11) Keramik Örnekleri

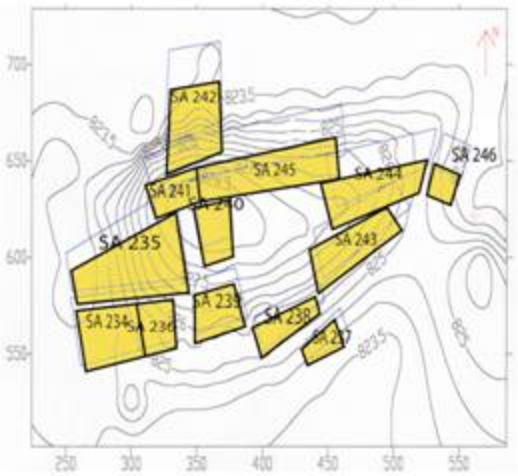
Levha 27b: İkiz Höyük 3 Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

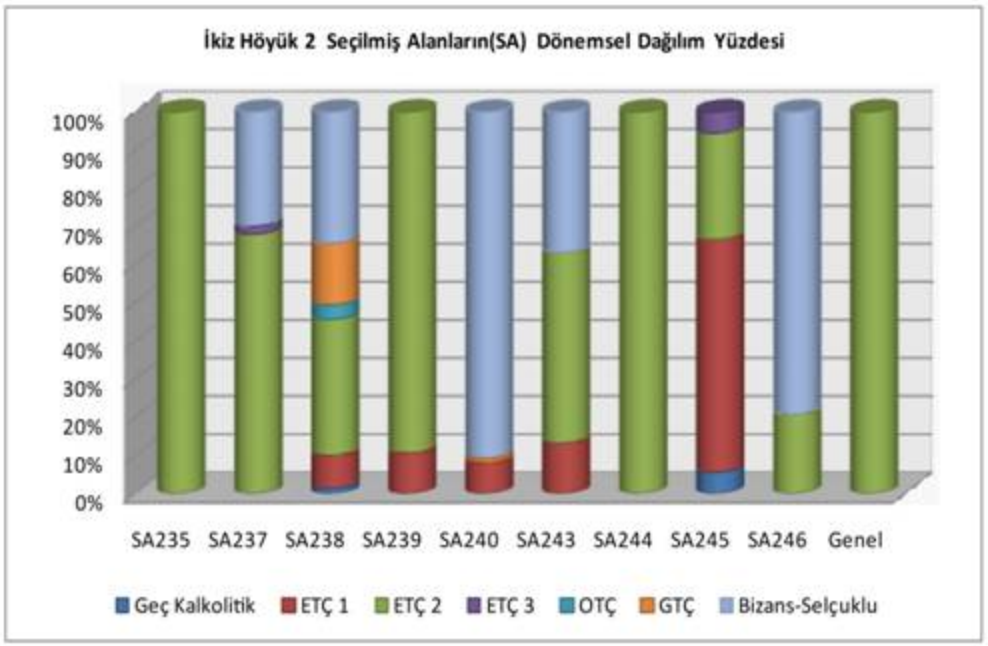
Höyük Adı: 36- İkiz Höyük 2
Enlem: 38.190 Boylam: 29.943

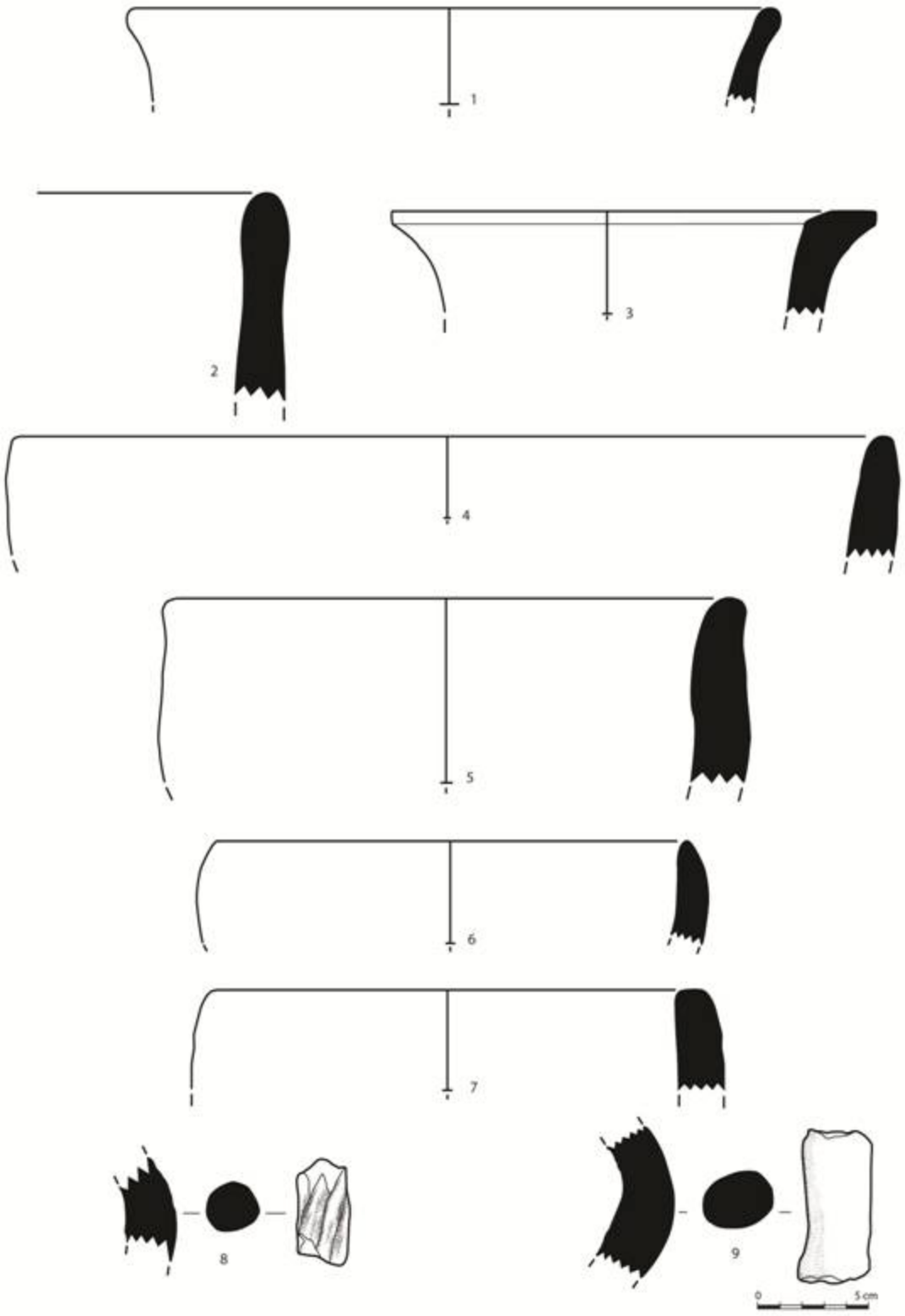

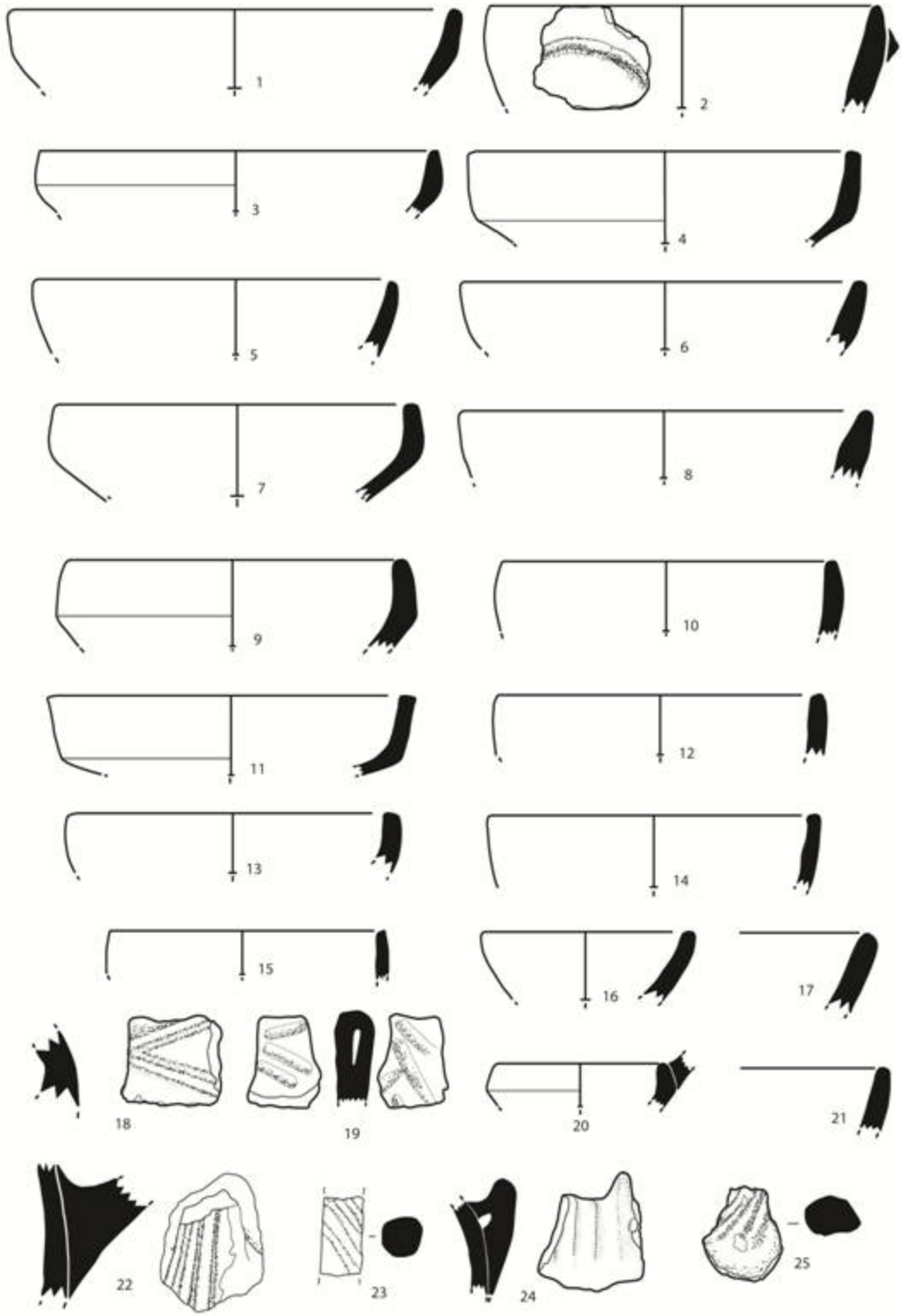

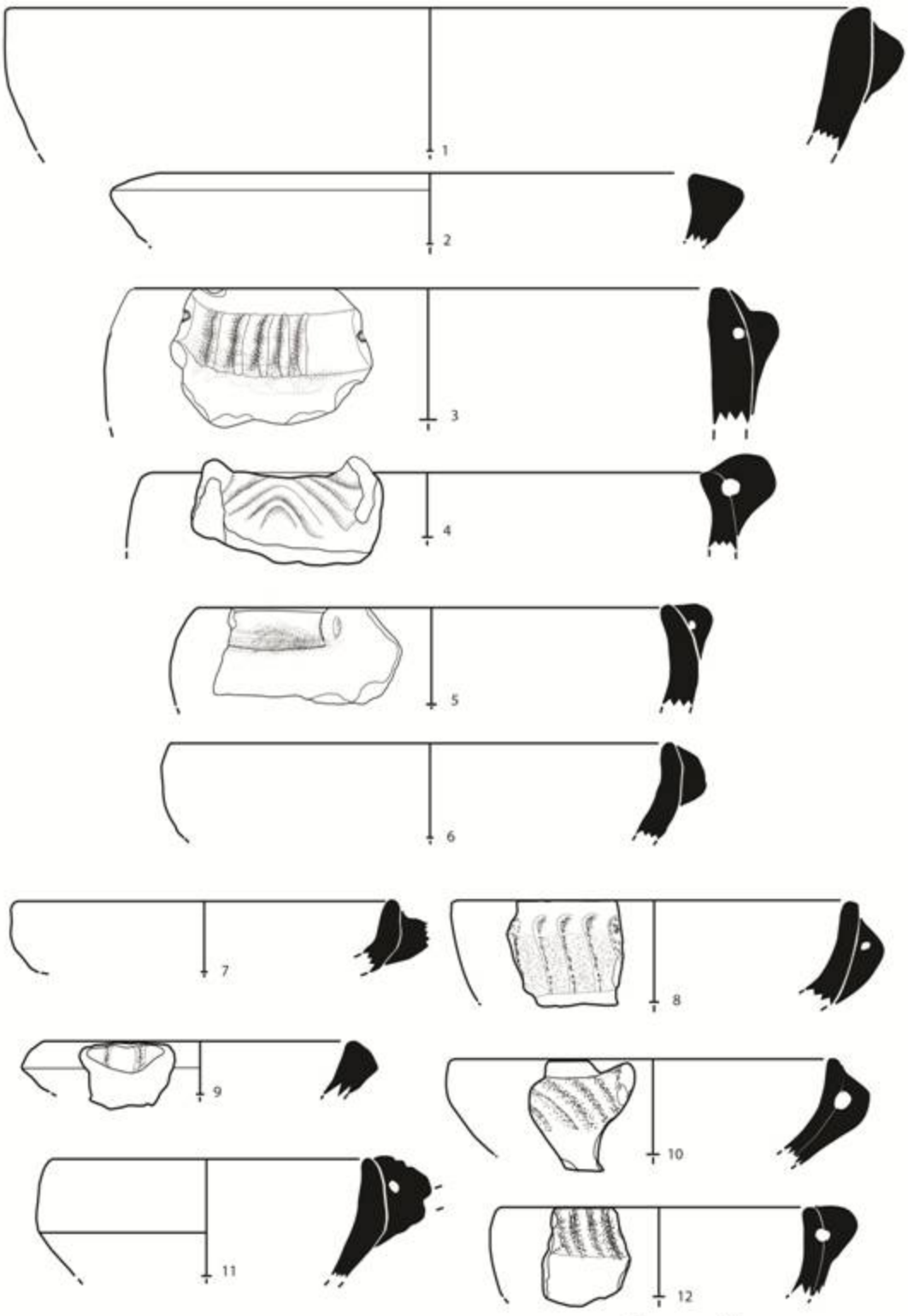
Levha 28: İkiz Höyük 2

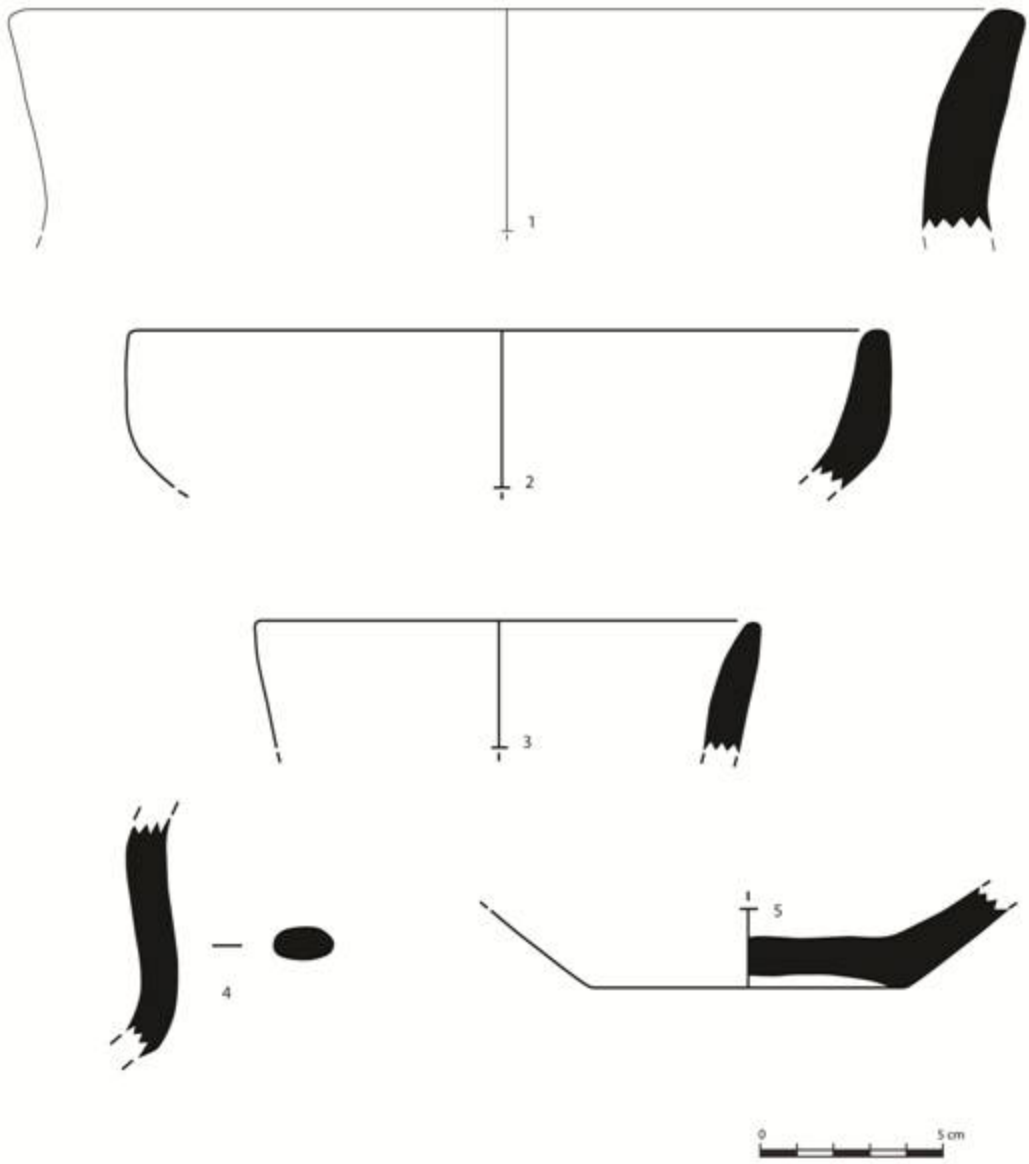
Levha 28a: İkiz Höyük 2 Geç Kalkolitik (1-2) ve Erken Tunç Çağ 1(3-9) Keramik Örnekleri

Levha 28b: İkiz Höyük 2 Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

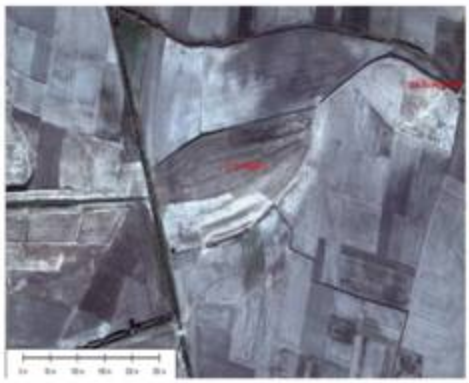

Levha 28c: İkiz Höyük 2 Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

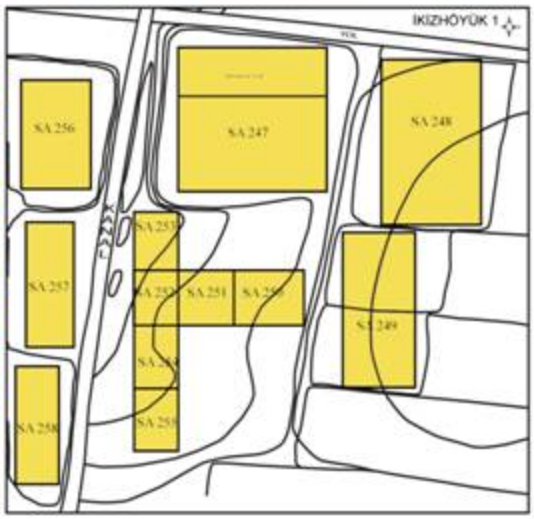
Levha 28d: İkiz Höyük 2 Erken Tunç Çağ 3 Keramik Örnekleri

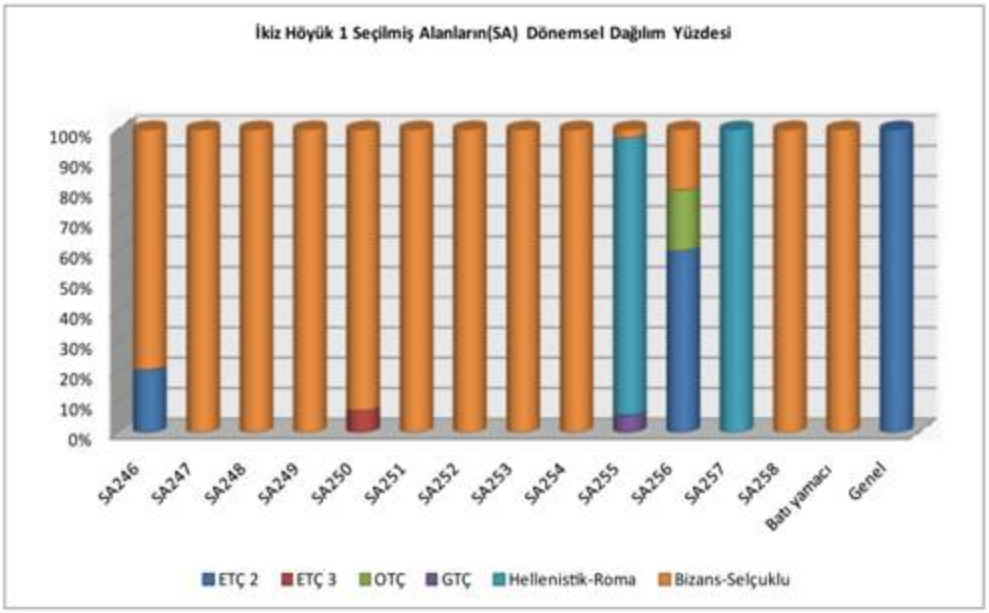
Höyük Adı: 37-İkiz Höyük 1
Enlem: 38.189 Boylam: 29.938

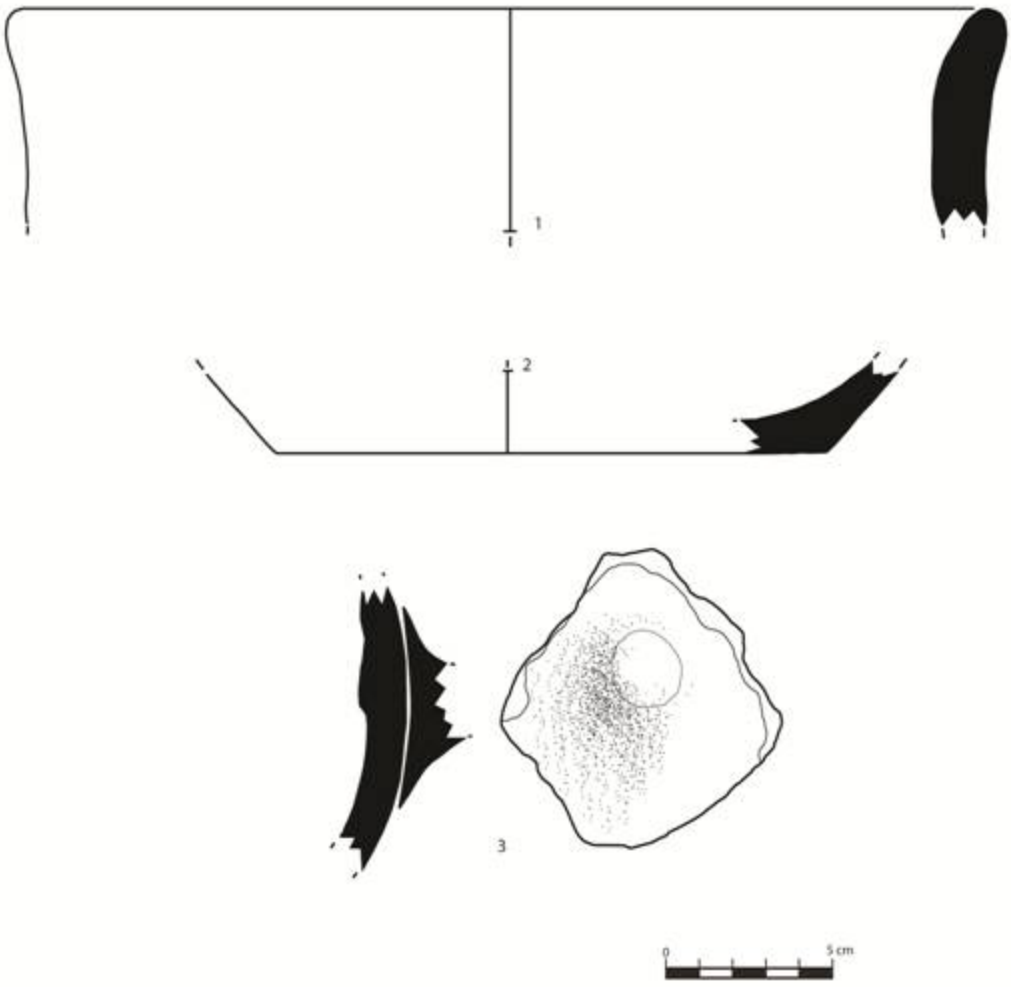

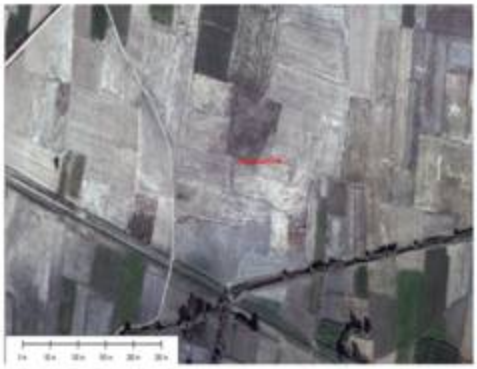

Levha 29: İkiz Höyük 1

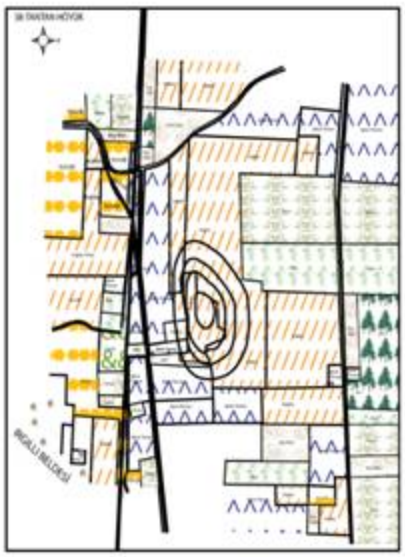

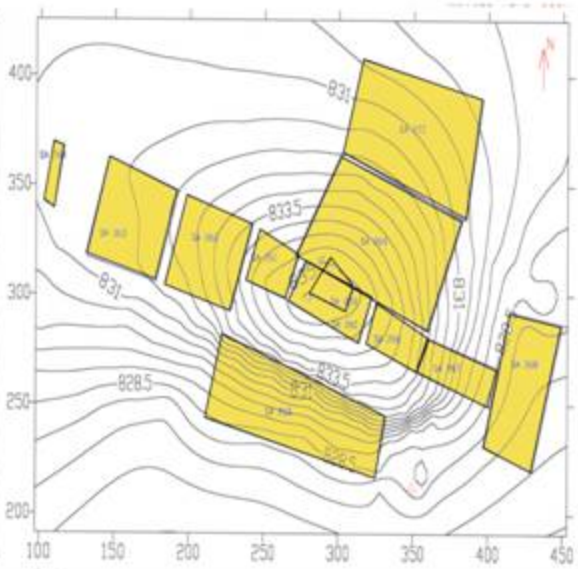
Levha 29a: İkiz Höyük 1 Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

Höyük Adı: 38-Tantan Höyük
Enlem: 38.178 Boylam: 29.915

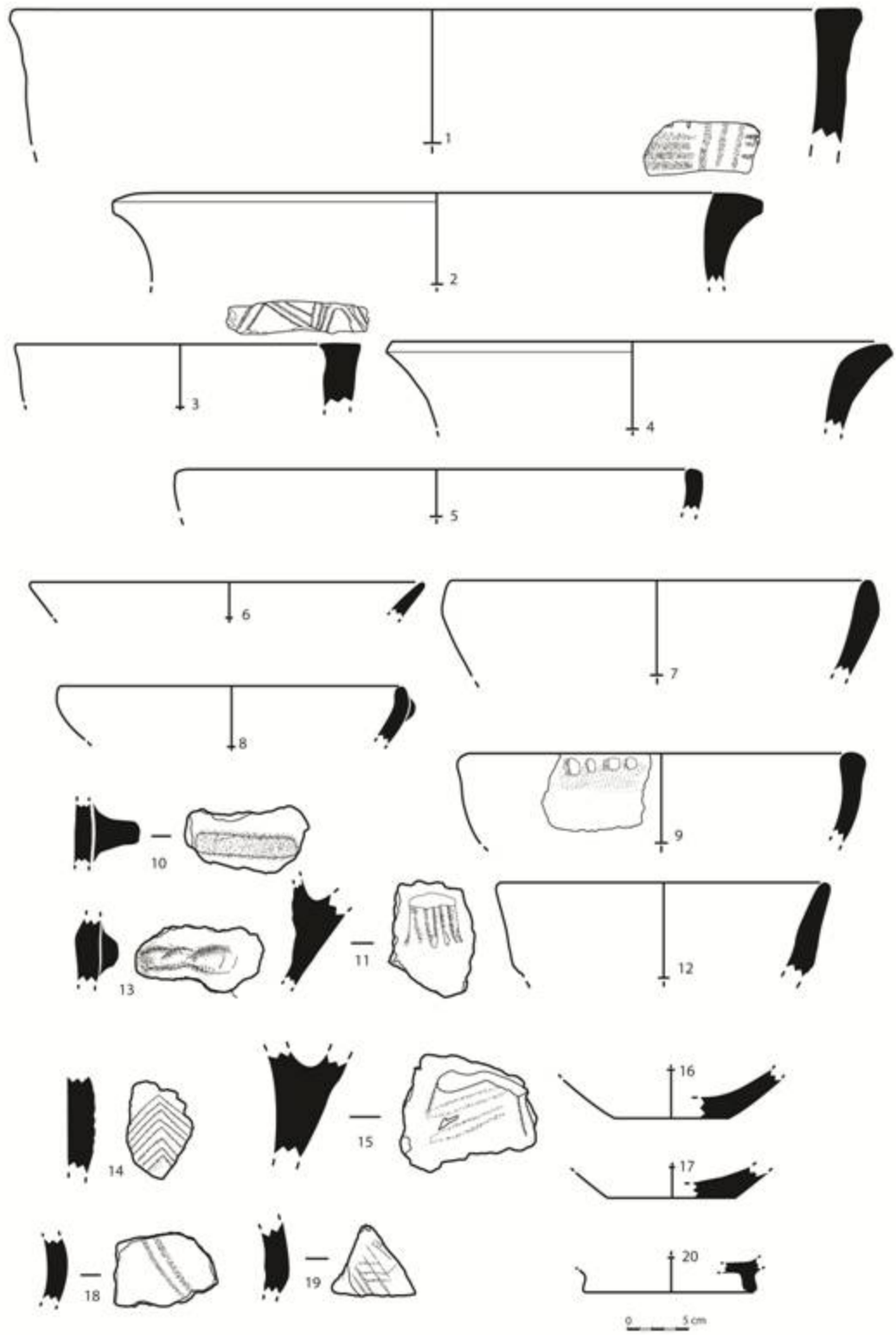

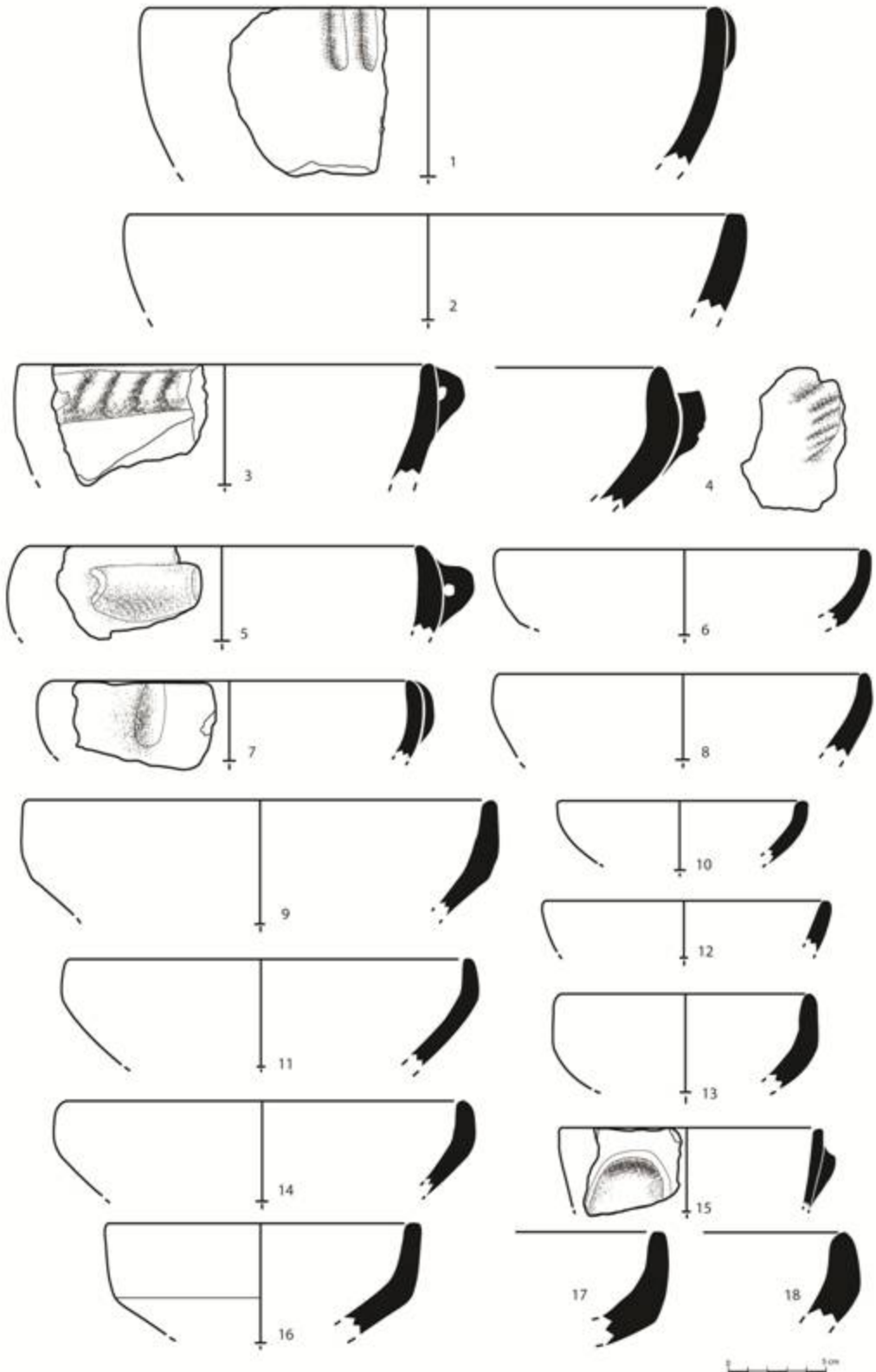

Levha 30: Tantan Höyük

Levha 30a: Tantan Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

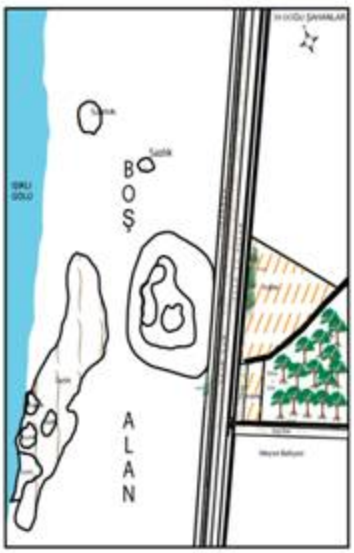

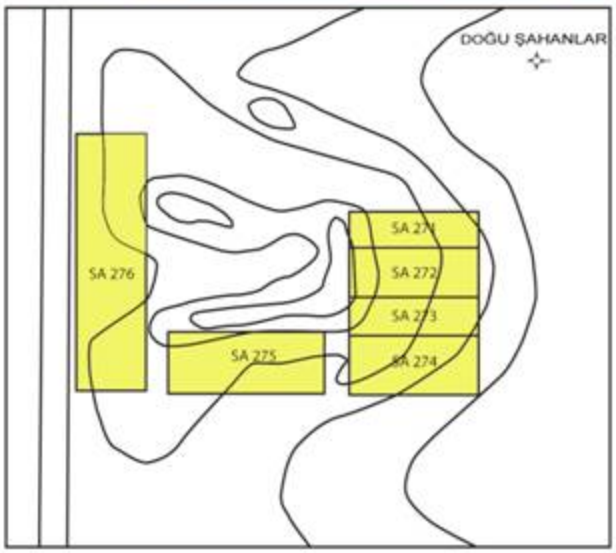
Levha 30b: Tantan Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

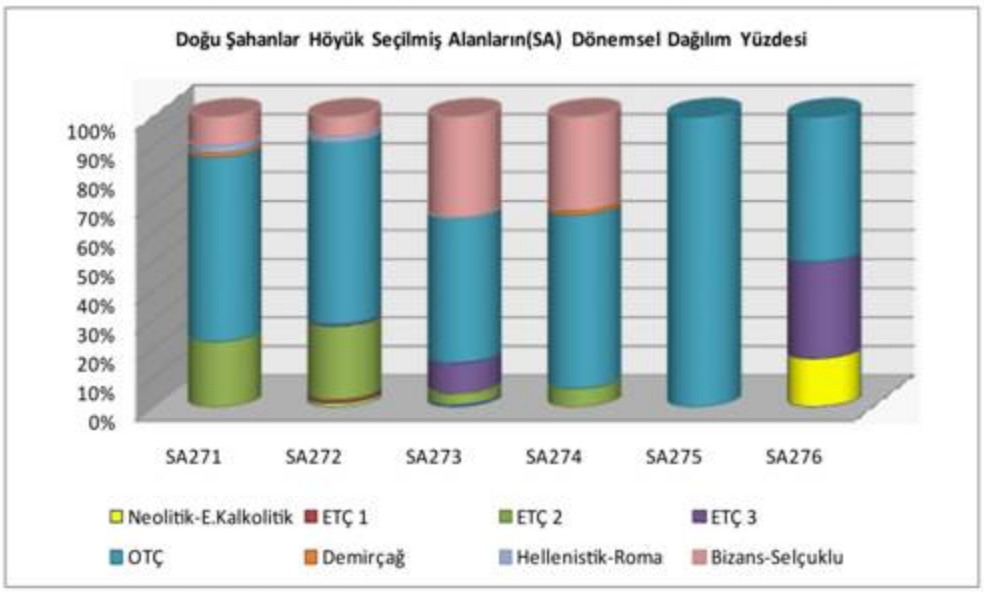
Höyük Adı: 39-Doğu Şahanlar Höyük
Enlem: 38.204 Boylam: 29.851

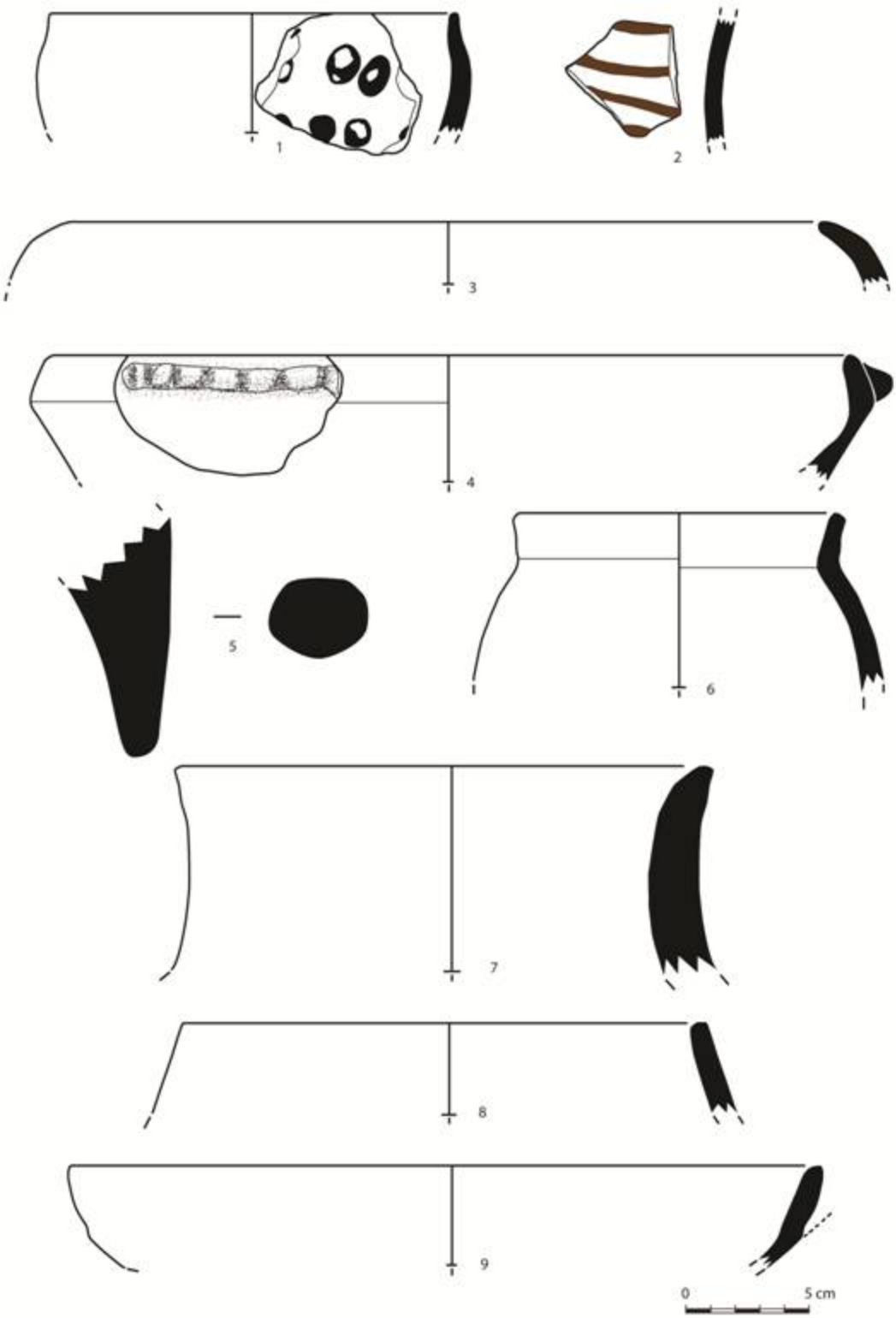

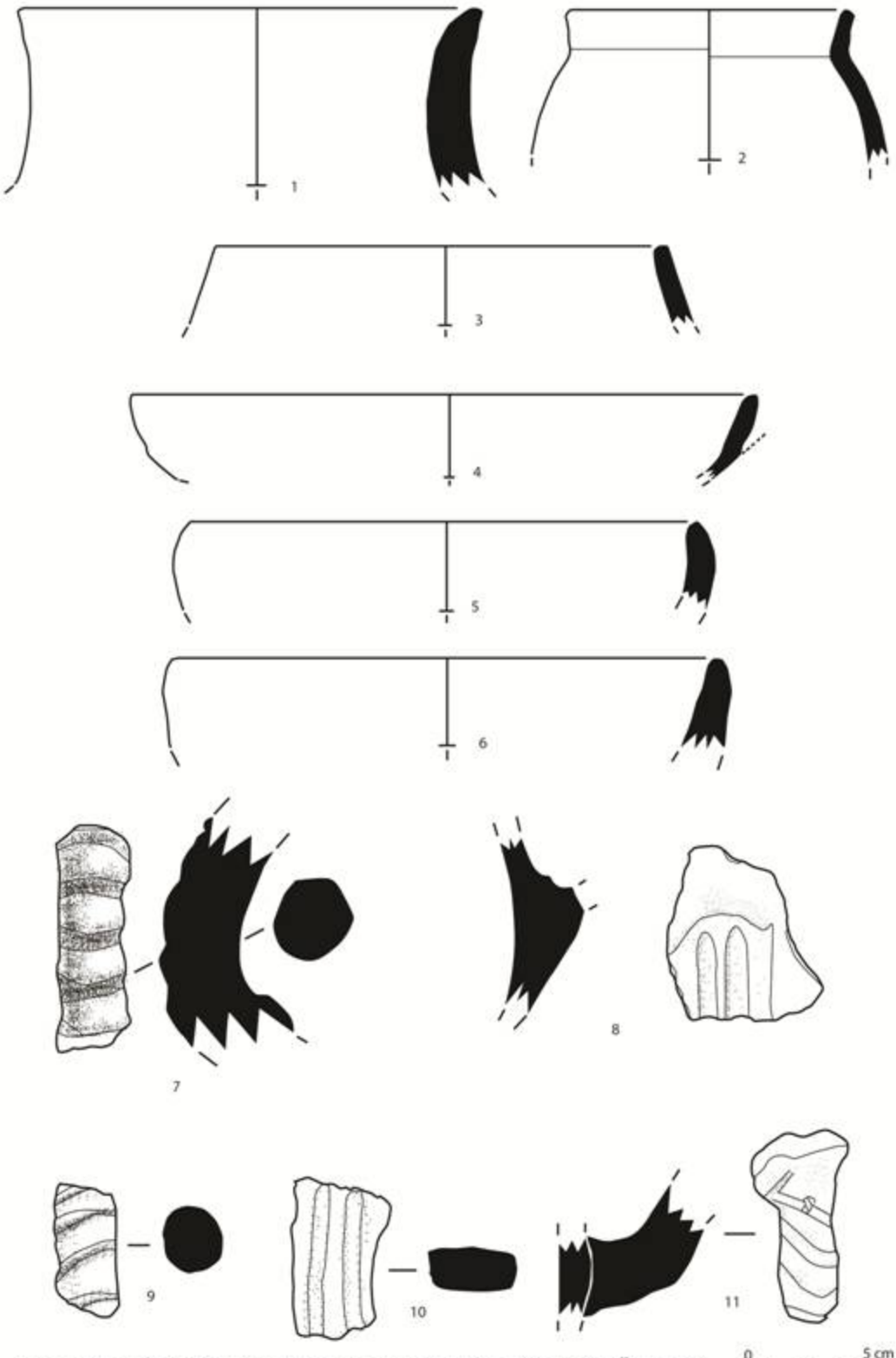

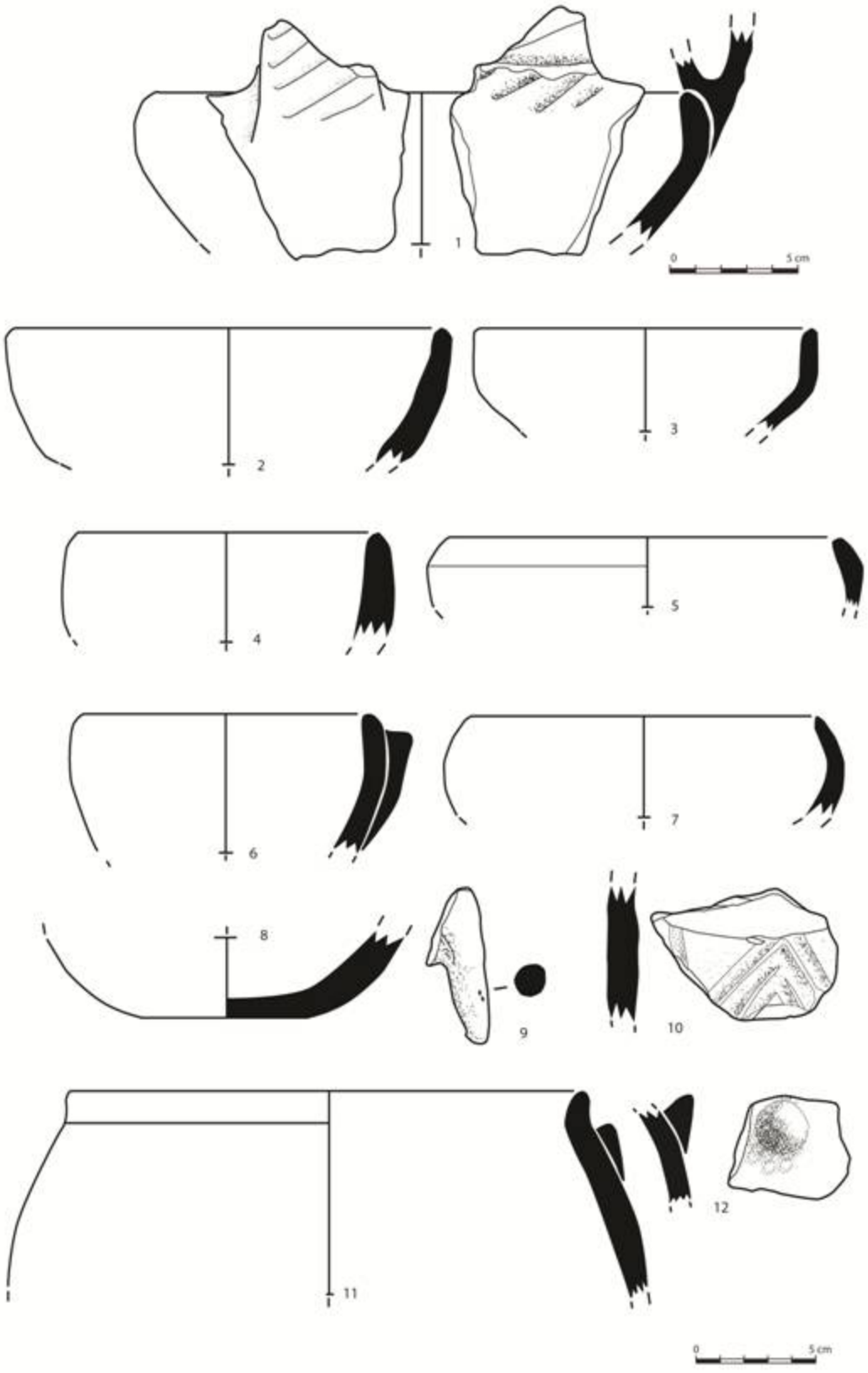
Levha 31: Doğu Şahanlar Höyük

Levha 31a: Doğu Şahanlar Neolitik-Erken Kalkolitik (1-2), Erken Tunç Çağ 1 (3-5) ve Erken Tunç Çağ 2 (6-9) Keramik Örnekleri

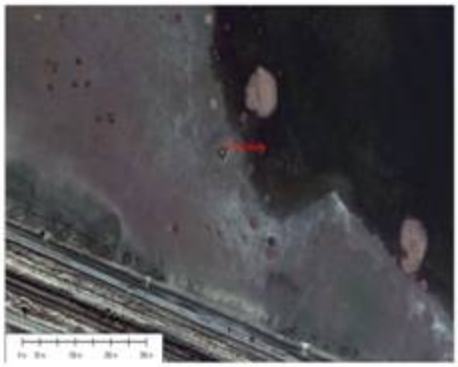

Levha 31b: Doğu Şahanlar Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

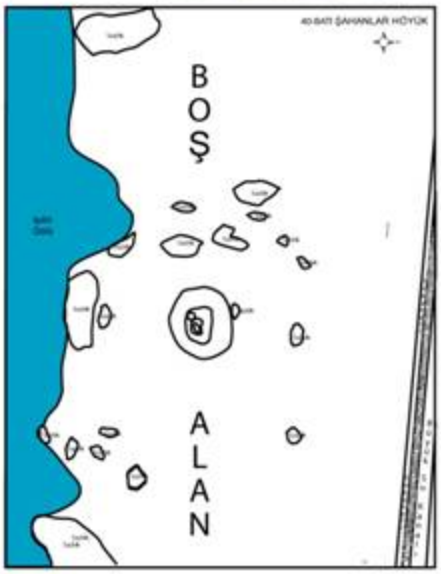

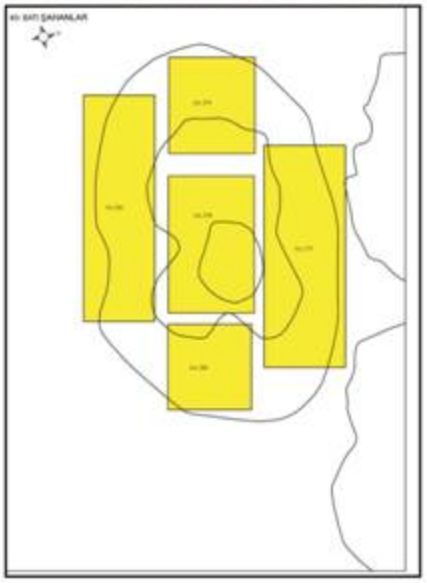
Levha 31c: Doğu Şahanlar Höyük Erken Tunç Çağ 2 (1-10) ve Erken Tunç Çağ 3 (11-12) Keramik Örnekleri

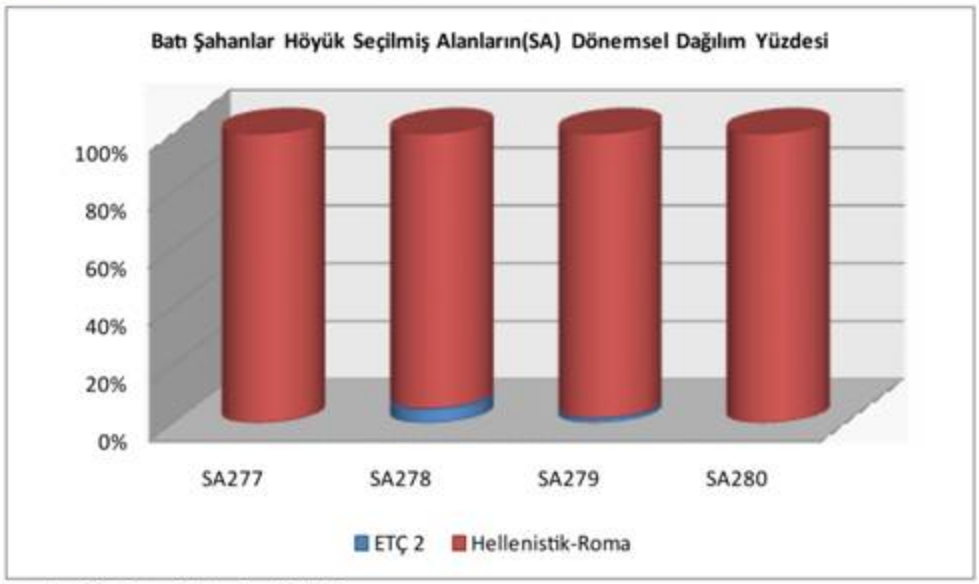
Höyük Adı: 40- Batı Şahanlar Höyük
Enlem: 38.208 Boylam: 29.844

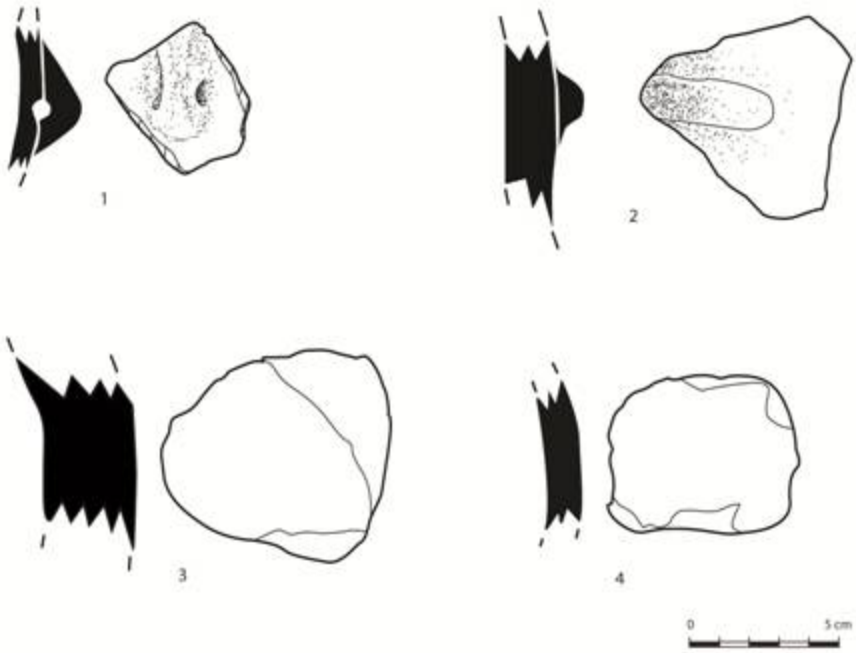

Levha 32: Batı Şahanlar Höyük

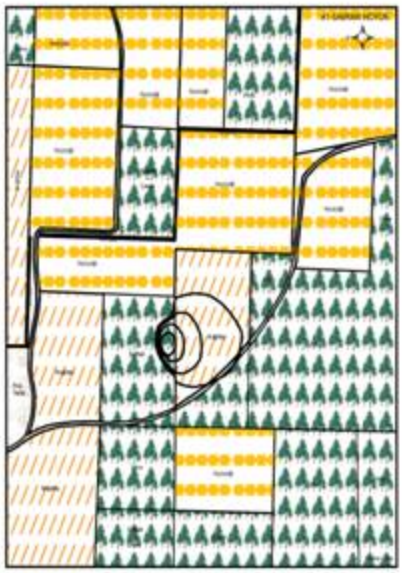

Levha 32a: Batı Şahanlar Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

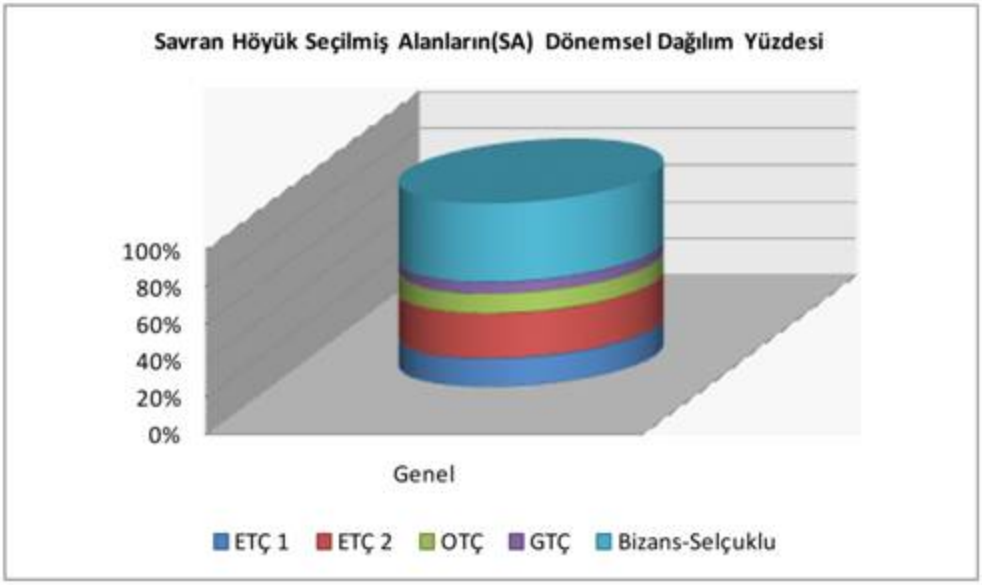
Höyük Adı: 41-Savran Höyük
Enlem: 38.231 Boylam: 29.777

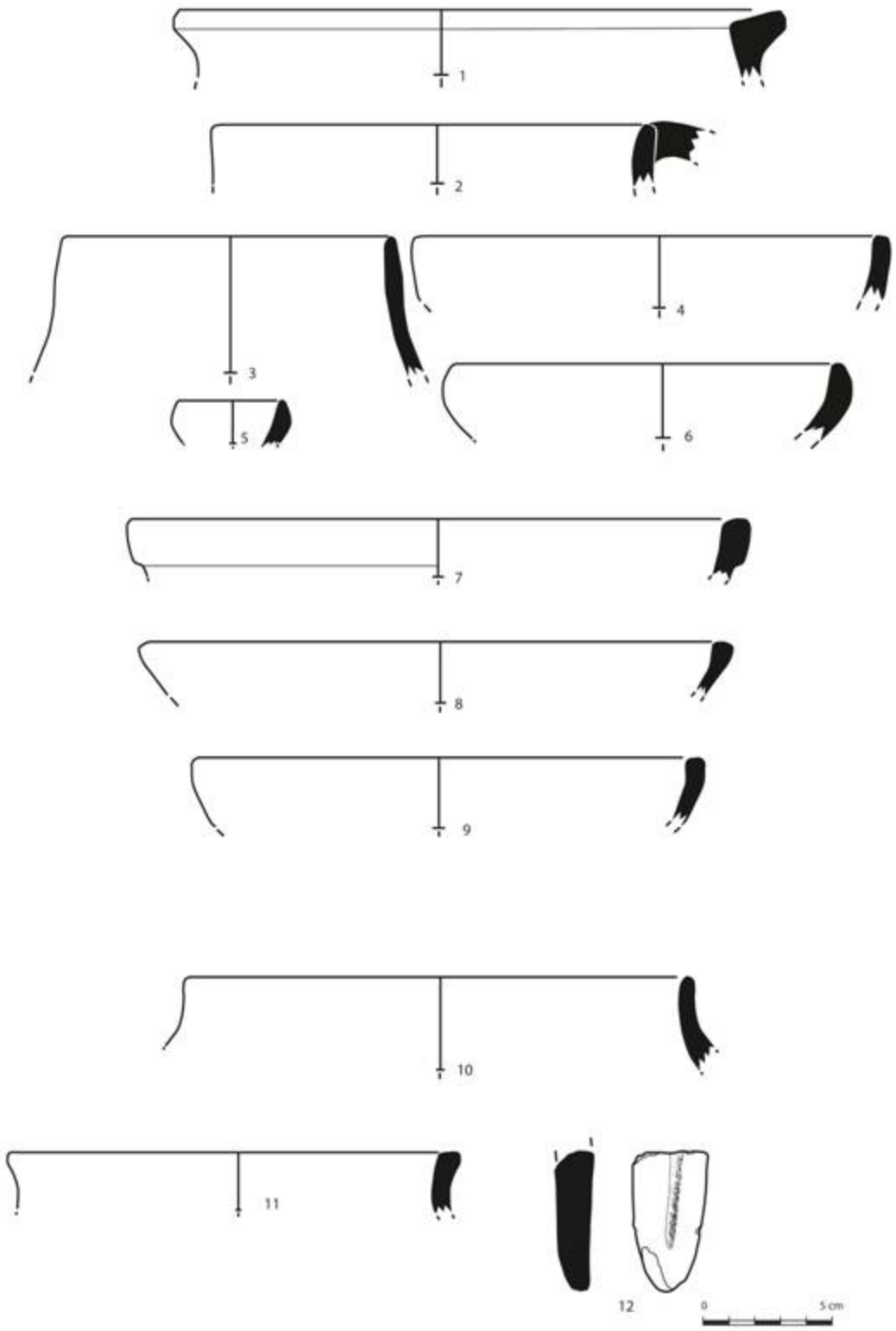

Levha 33: Savran Höyük

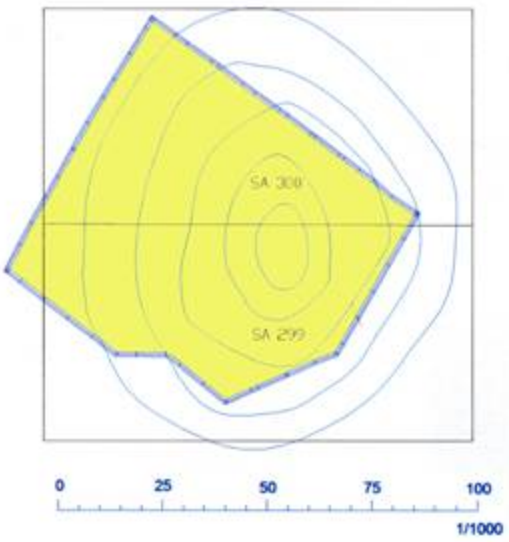
Levha 33a: Savran Höyük Erken Tunç Çağ 1(1-9) Erken Tunç Çağ 2 (10-12) Keramik Örnekleri

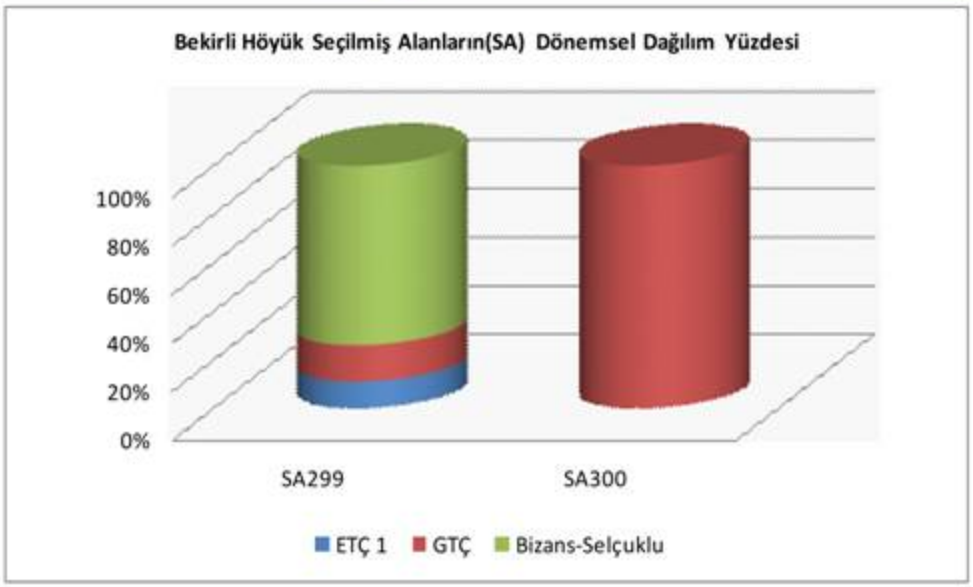
Höyük Adı: 42- Bekirli Höyük
Enlem: 38.193 Boylam: 29.779

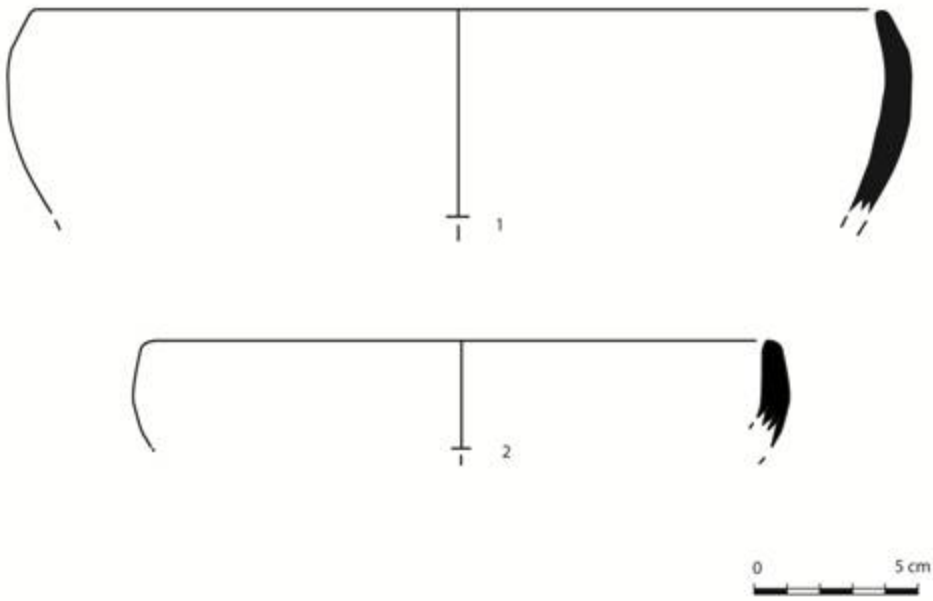

Levha 34: Bekirli Höyük

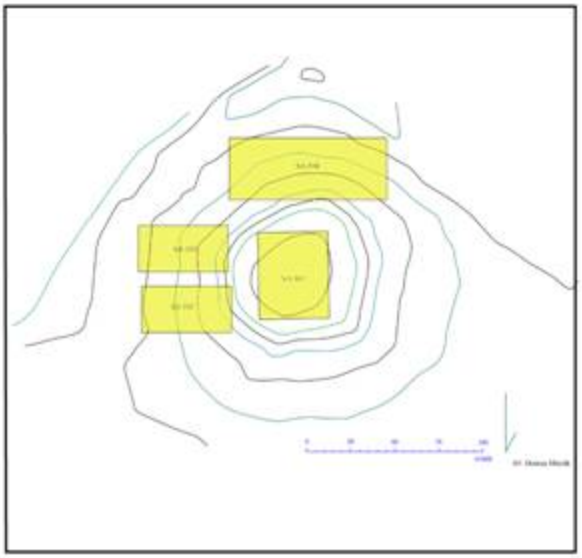
Levha 34a: Bekirli Höyük Erken Tunç Çağ 1 Keramik Örnekleri

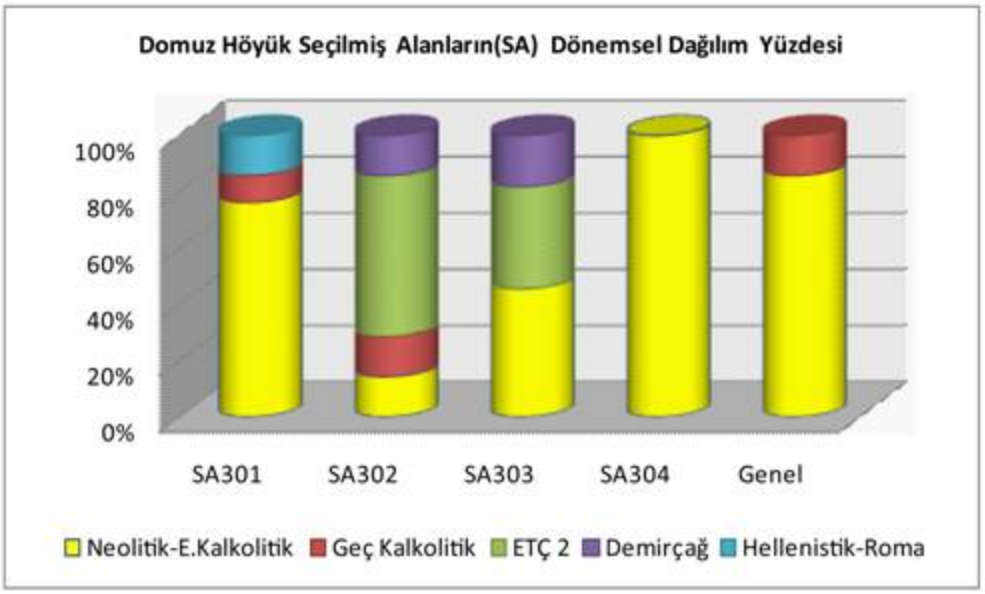
Höyük Adı: 43-Domuz Höyük
Enlem: 38.231 Boylam: 29.839

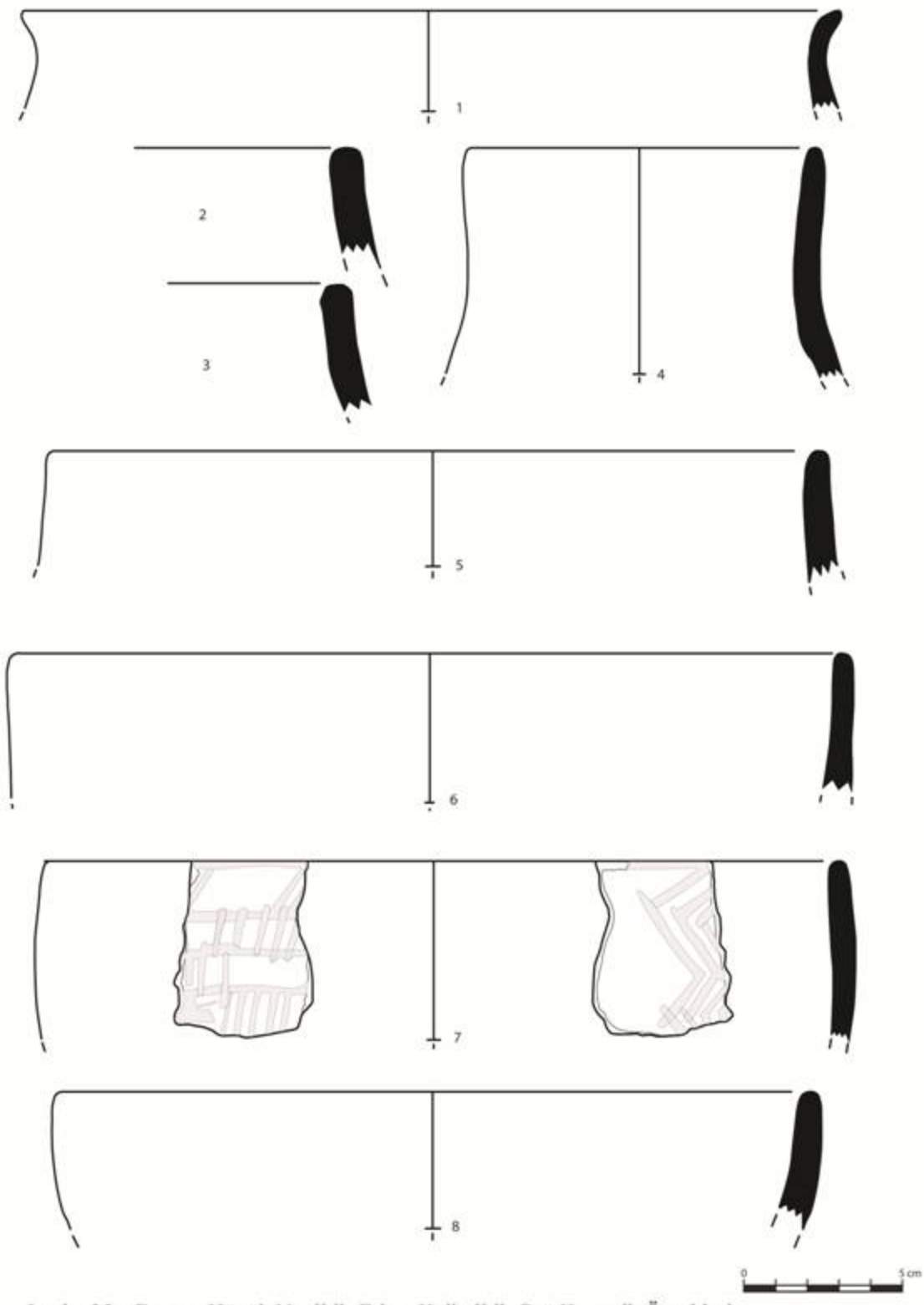

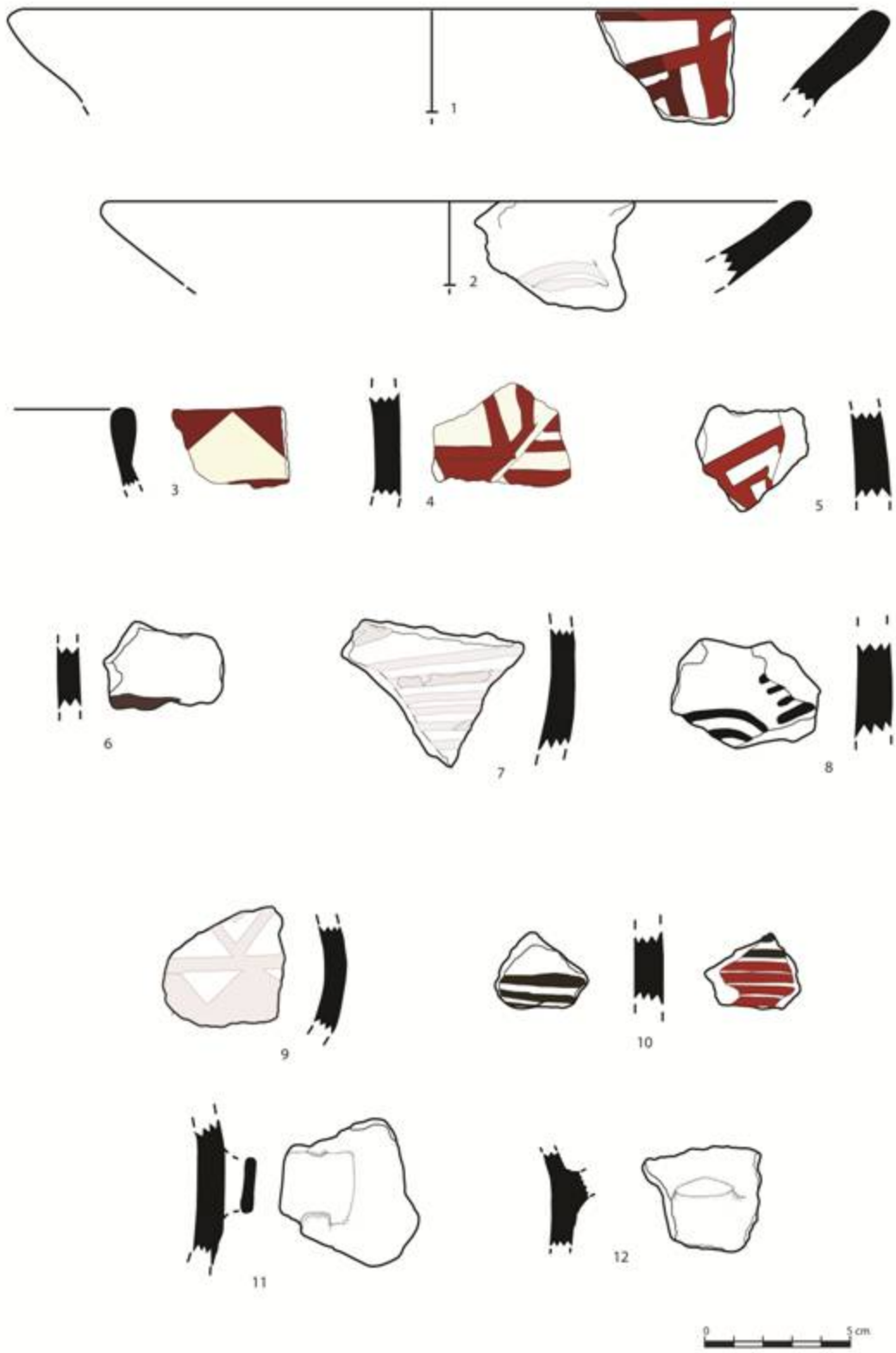

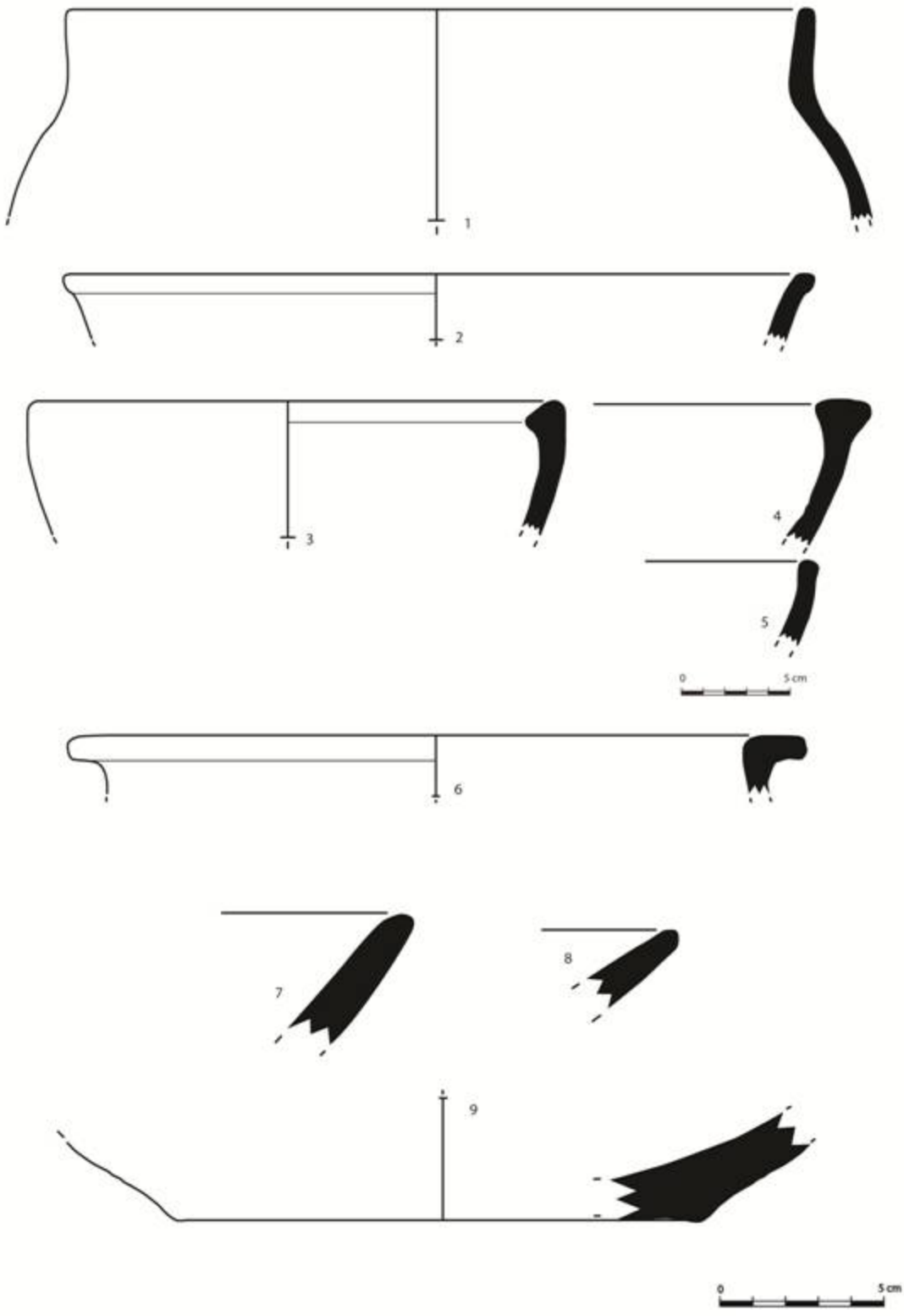
Levha 35: Domuz Höyük

Levha 35a: Domuz Höyük Neolitik-Erken Kalkolitik Çağ Keramik Örnekleri

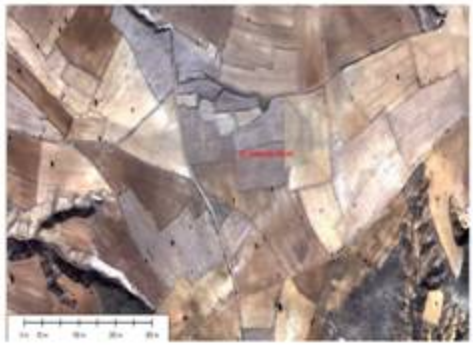

Levha 35b: Domuz Höyük Neolitik-Erken Kalkolitik Çağ Keramik Örnekleri

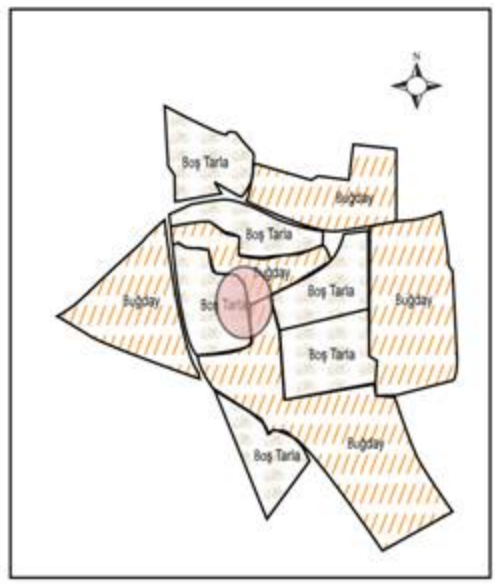
Levha 35c: Domuz Höyük Geç Kalkolitik (1-5) ve Erken Tunç Çağ 2 (6-9)
Keramik Örnekleri

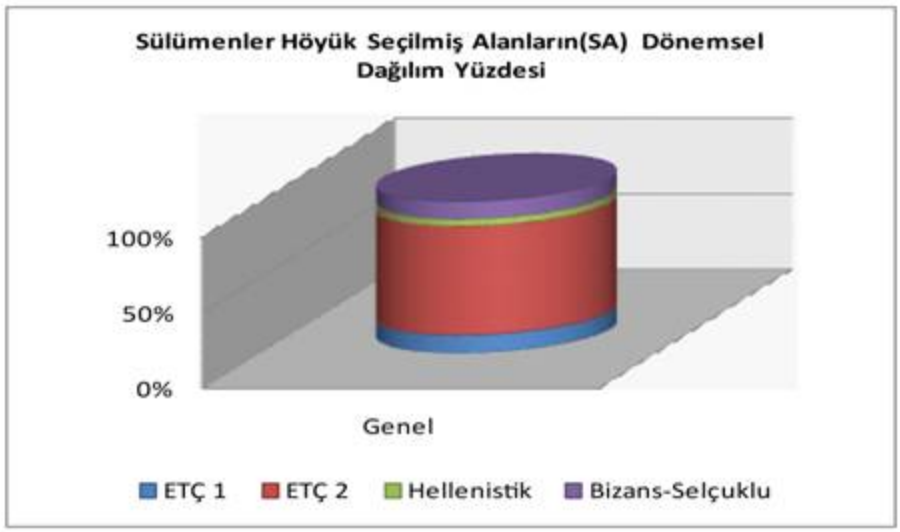
Höyük Adı: 48- Sülümenler Höyük
Enlem: 38.339 Boylam: 29.697

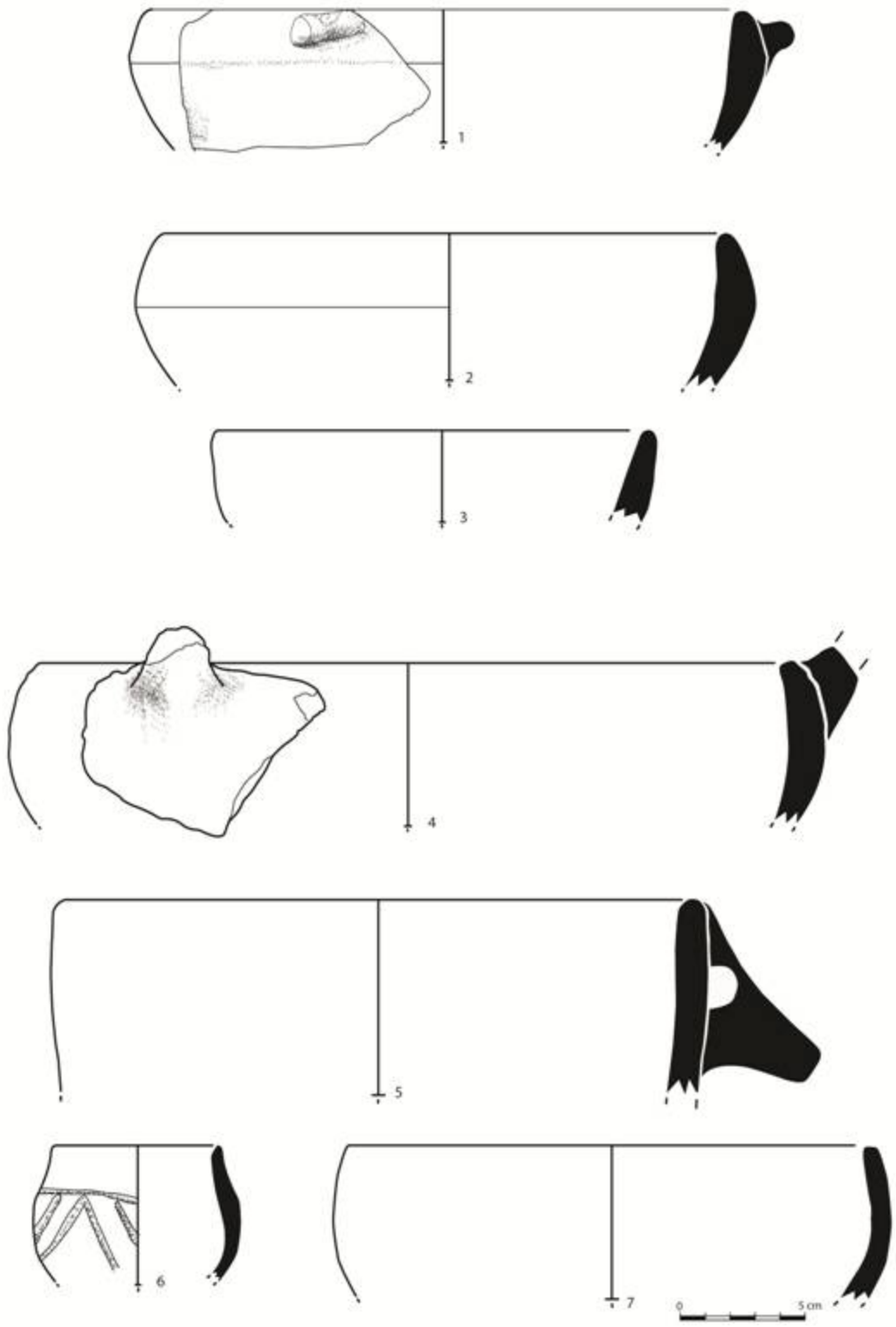

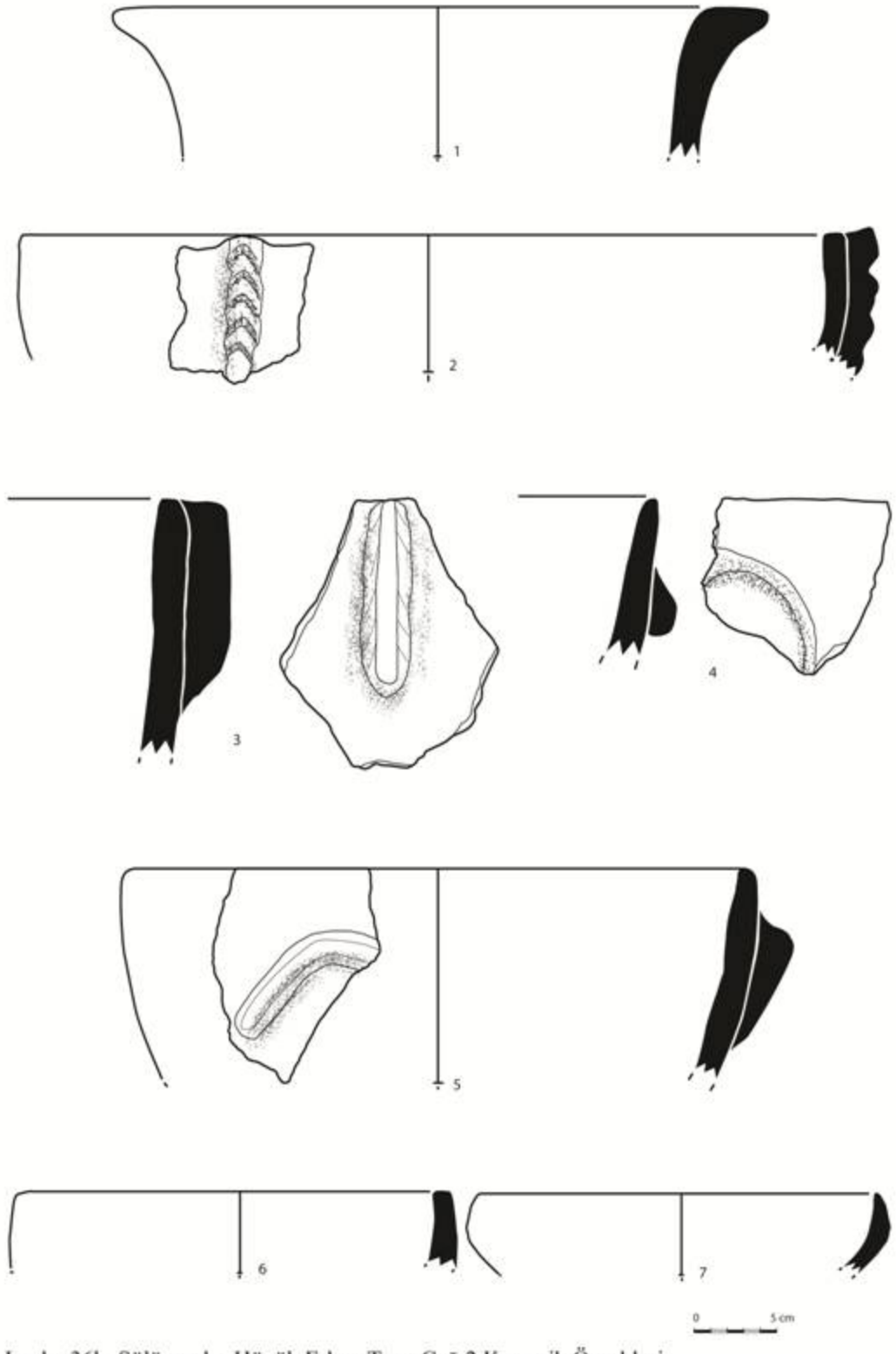

Levha 36: Sülümenler Höyük

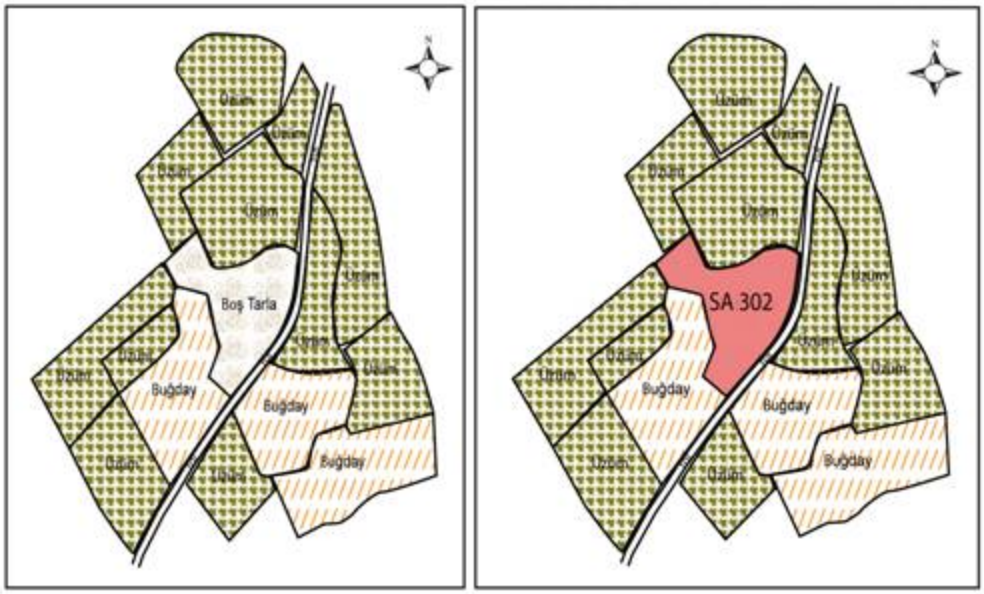
Levha 36a: Sülümenler Höyük Erken Tunç Çağ 1 (1-3) ve Erken Tunç Çağ 2 (4-7) Keramik Örnekleri

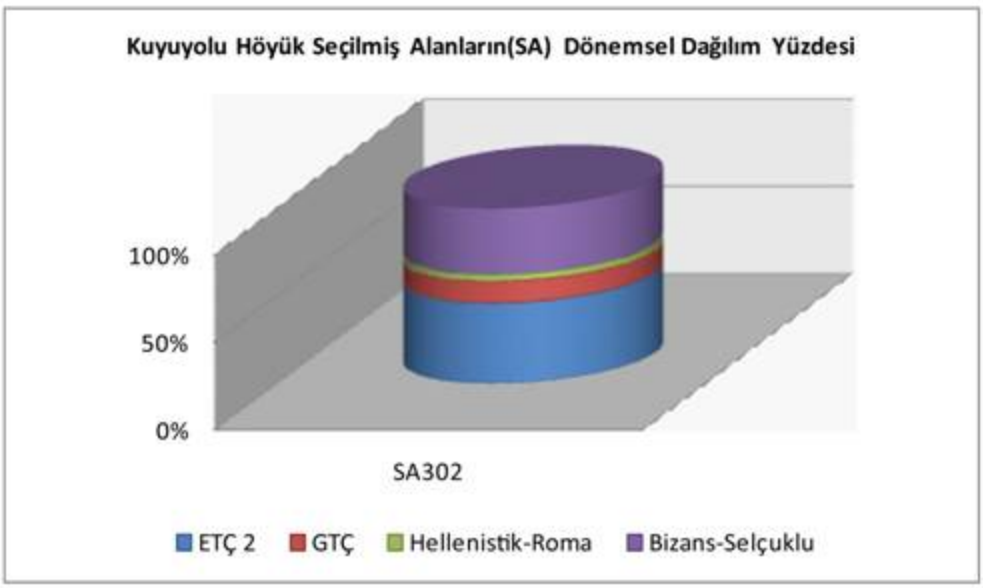

Levha 36b: Sülümenler Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

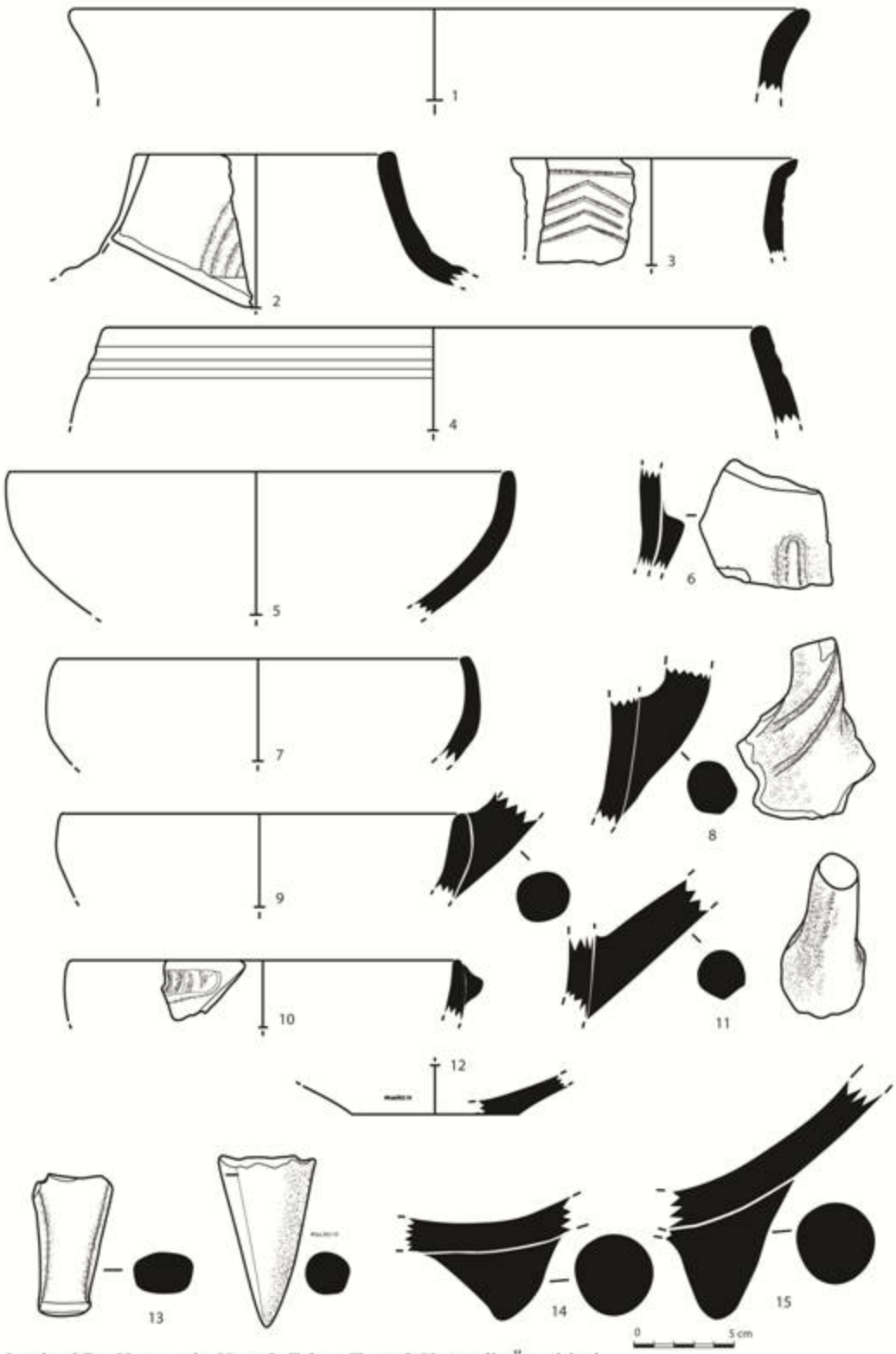
Höyük Adı: 49- Kuyuyolu Höyük
Enlem: 38.330 Boylam: 29.662

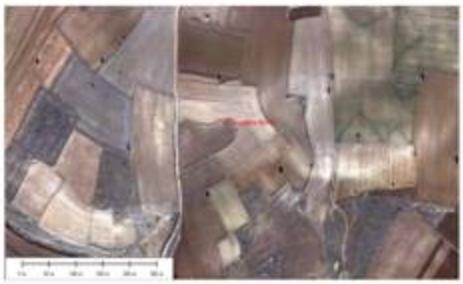

Levha 37: Kuyuyolu Höyük

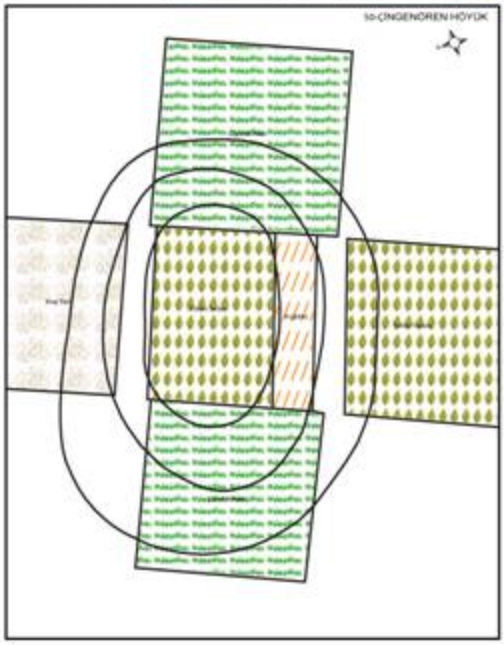

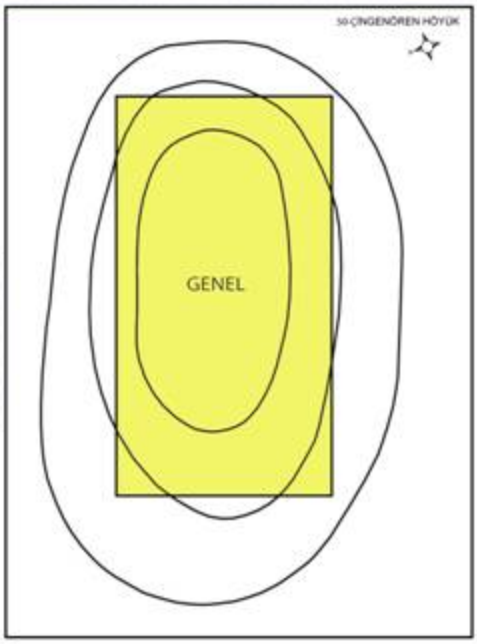
Levha 37a: Kuyuyolu Höyük Erken Tunç 2 Keramik Örnekleri

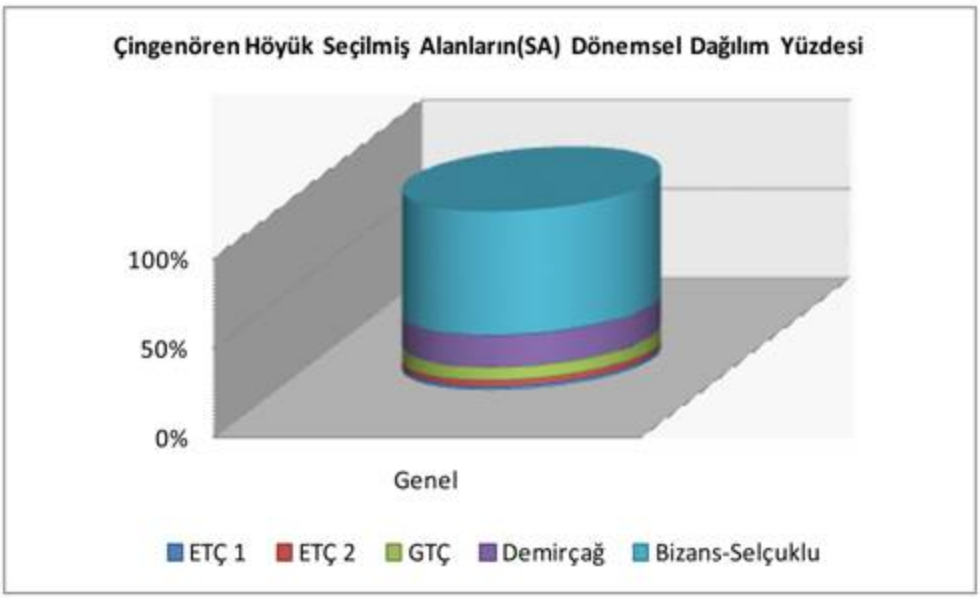
Höyük Adı: 50- Çingenören Höyük
Enlem: 38.342 Boylam: 29.661

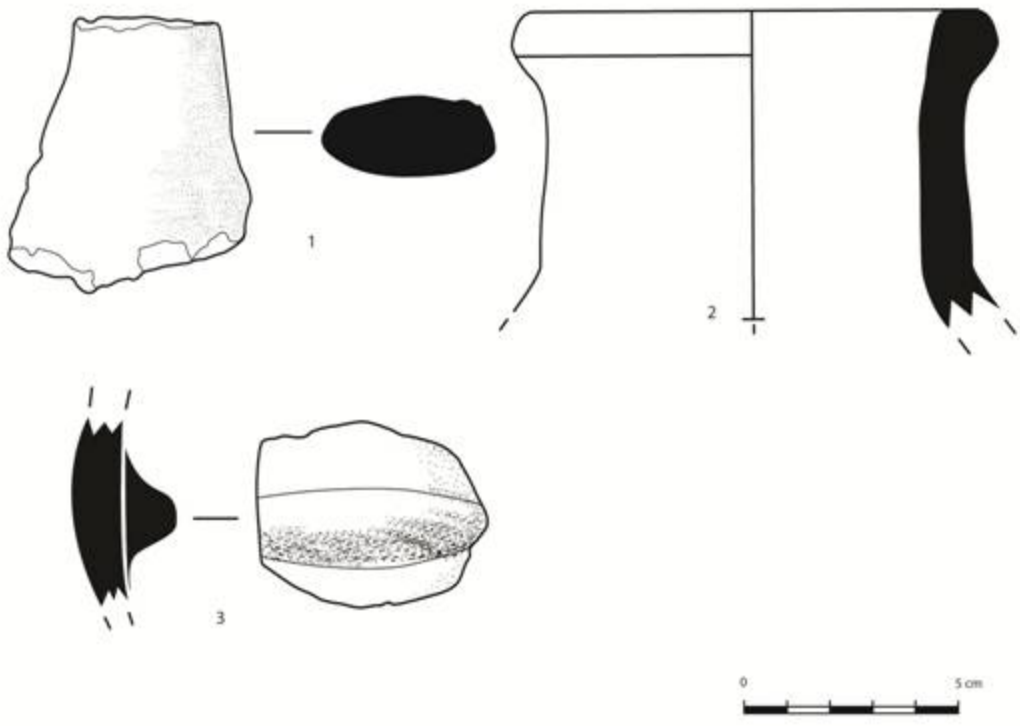

Levha 38: Çingenören Höyük

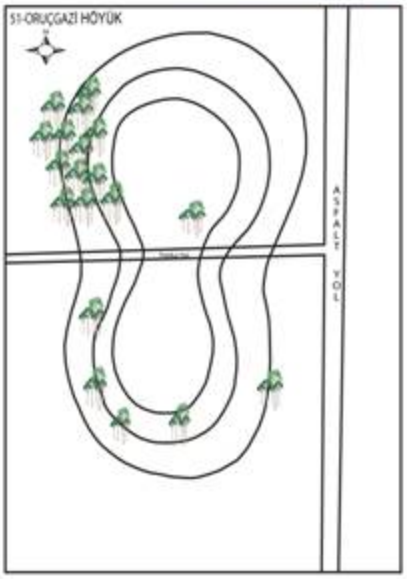

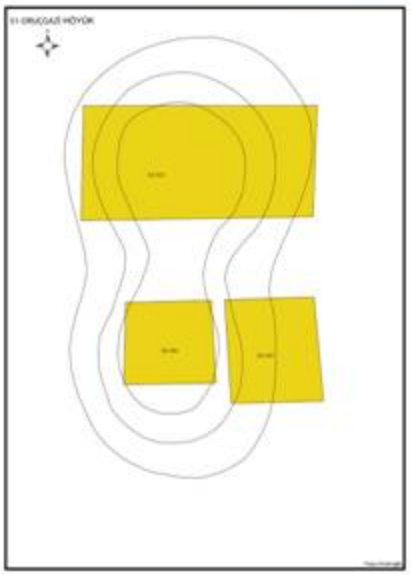
Levha 38a: Çingenören Höyük Erken Tunç Çağ 1 (1) ve Erken Tunç Çağ 2 (2-3) Keramik Örnekleri

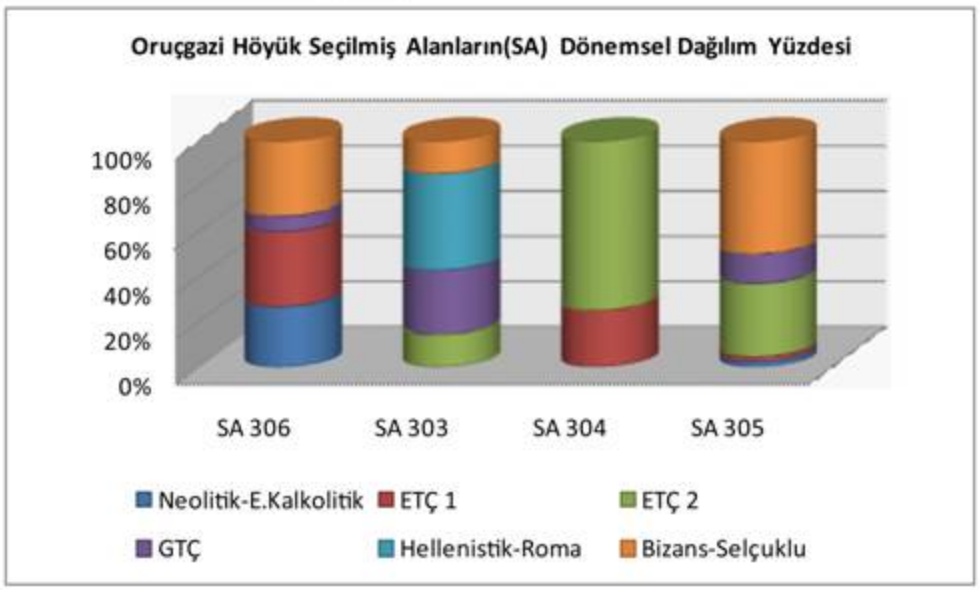
Höyük Adı: 51- Oruçgazi Höyük
Enlem: 38.315 Boylam: 29.638

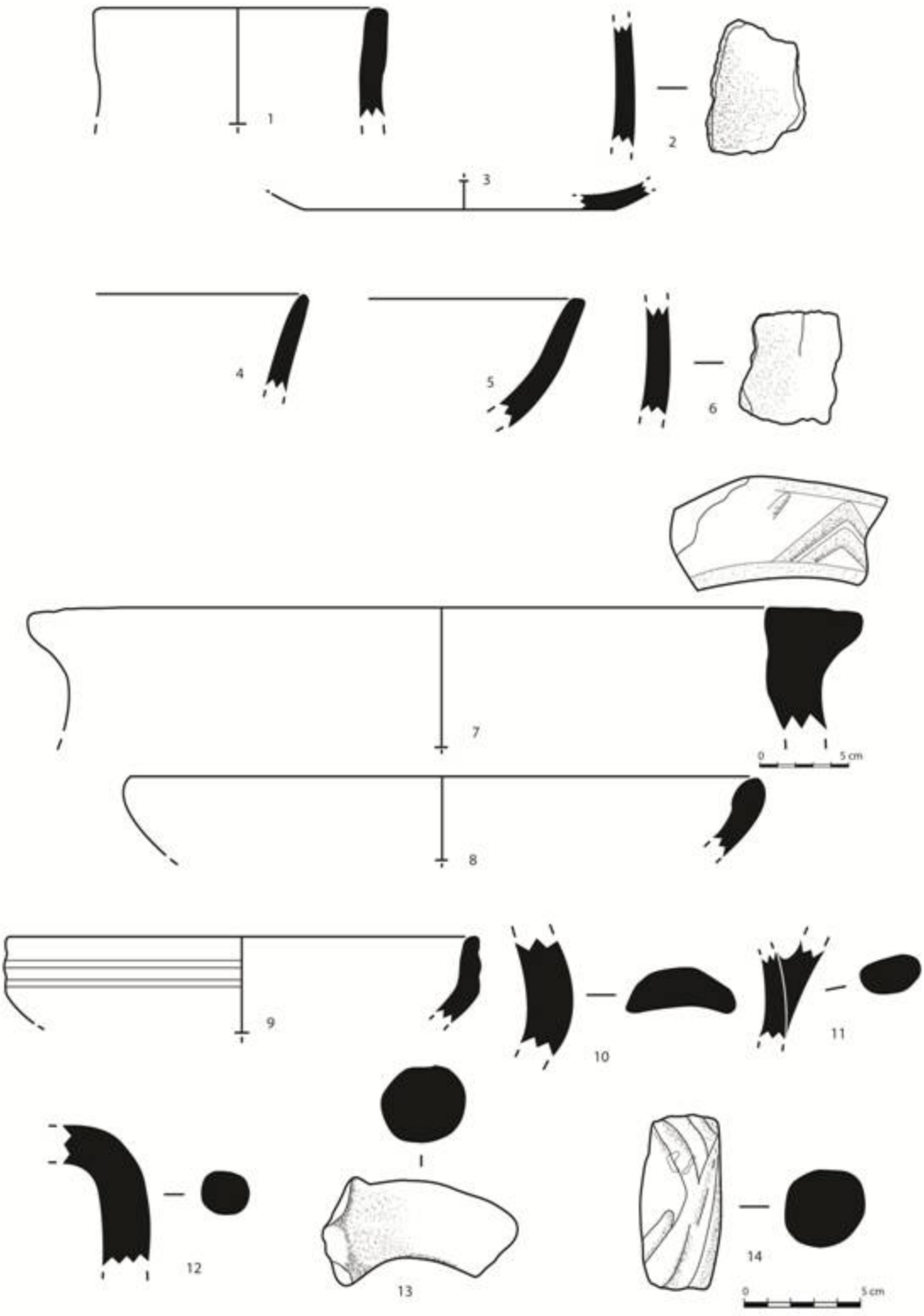

Levha 39: Oruçgazi Höyük

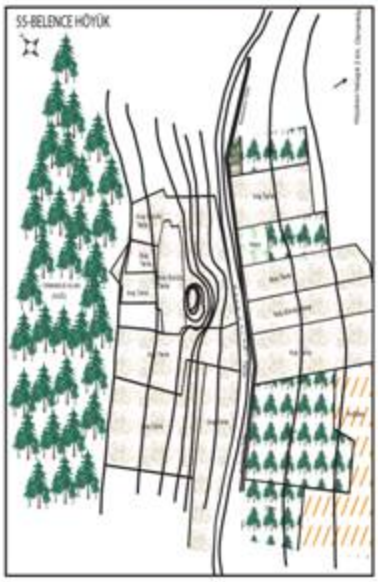

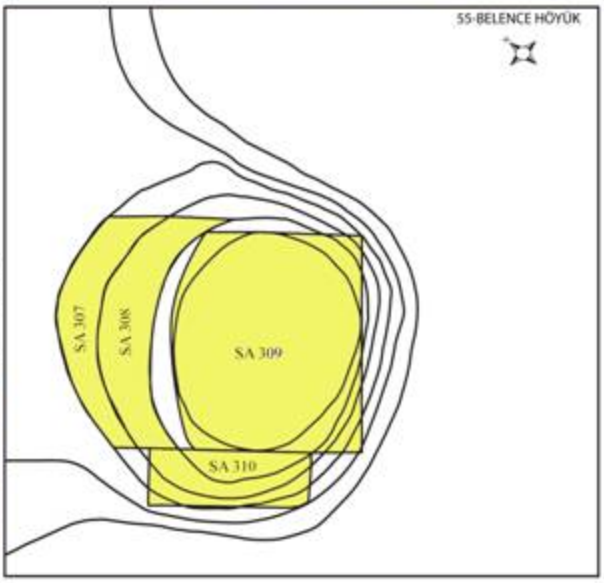
Levha 39a: Oruçgazi Höyük Neolitik-Erken Kalkolitik (1-3) Erken Tunç Çağ 1 (4-6) ve Erken Tunç Çağ 2 (7-13) Keramik Örnekleri

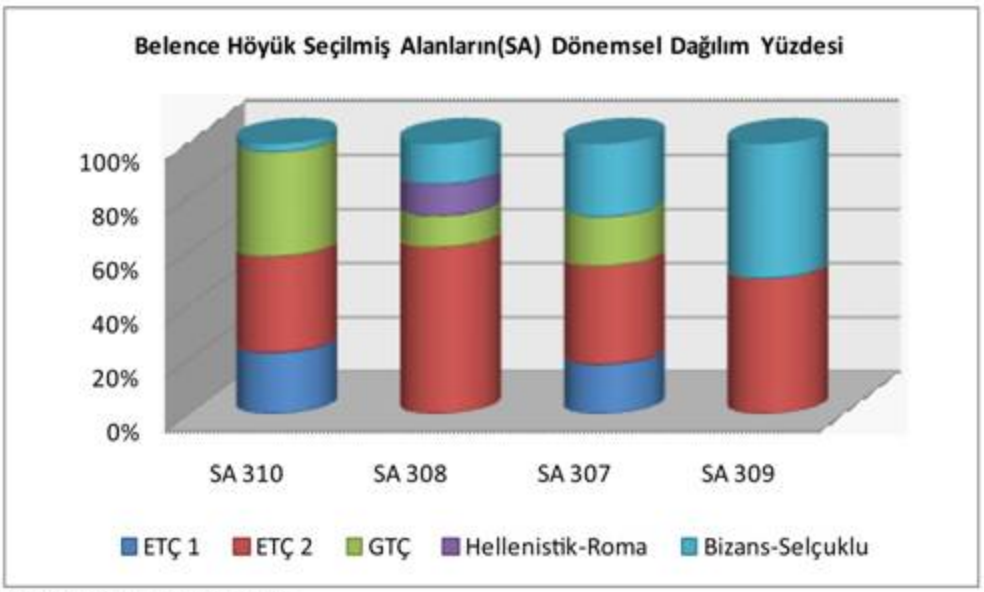
Höyük Adı: 55- Belence Höyük
Enlem: 38.379 Boylam: 29.849

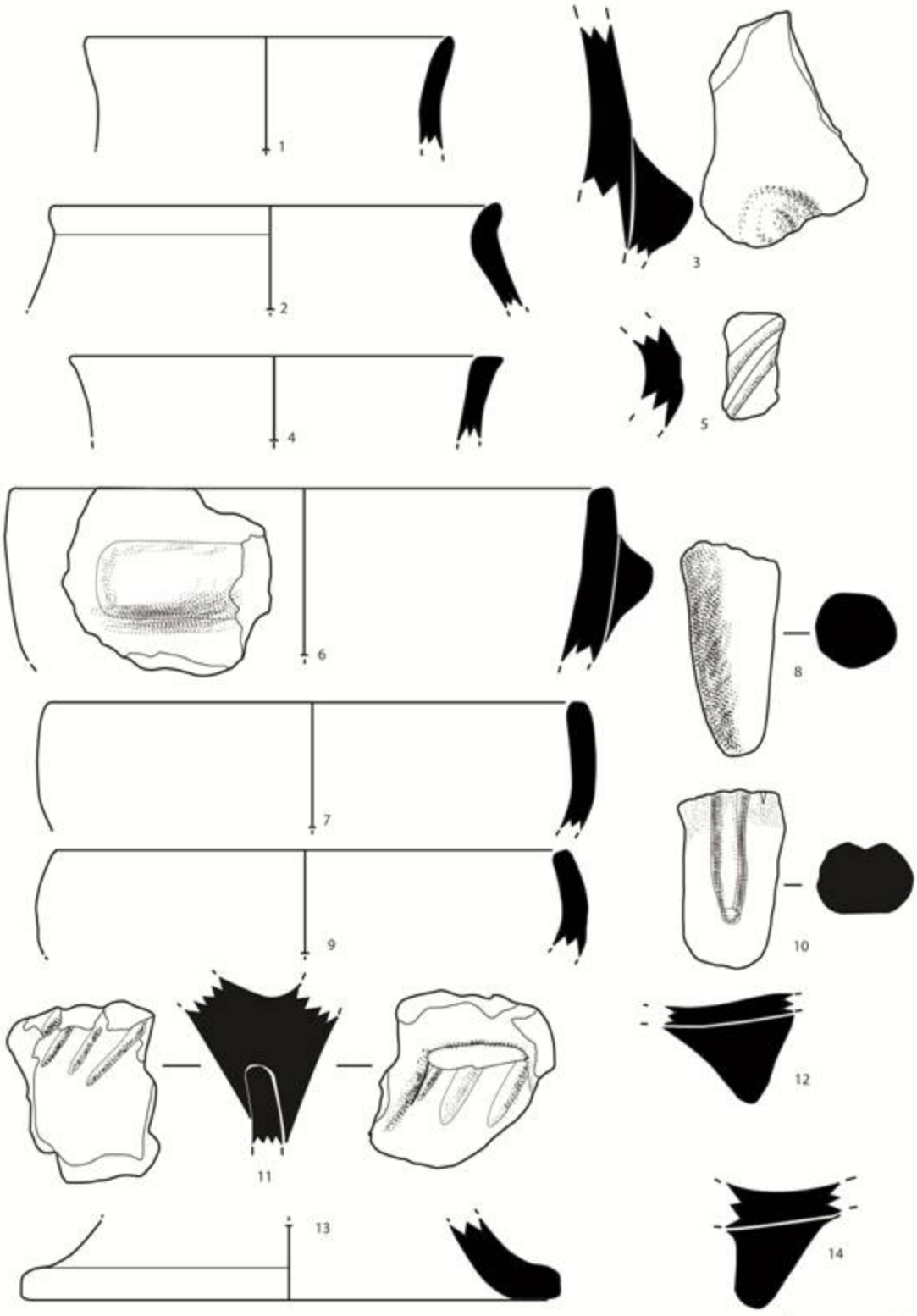

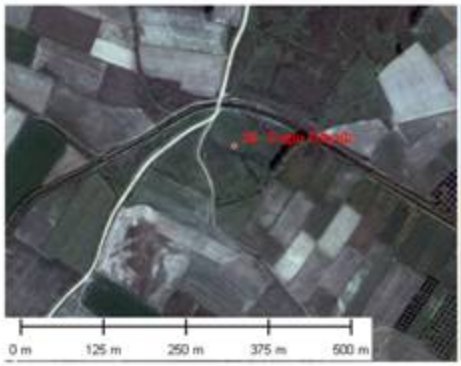

Levha 40: Belence Höyük

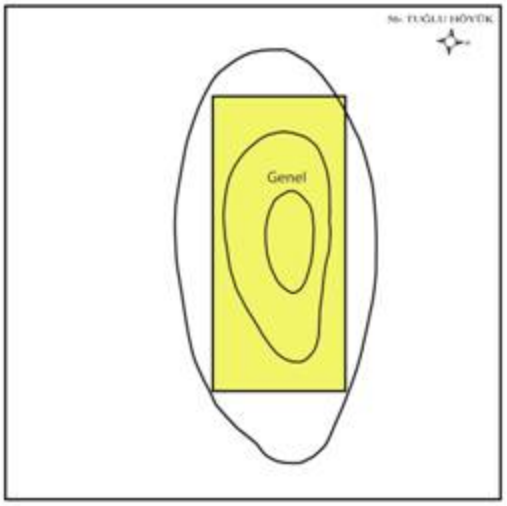
Levha 40a: Belence Höyük Erken Tunç Çağ 1 (1-2) ve Erken Tunç Çağ 2 (3-14) Keramik Örnekleri

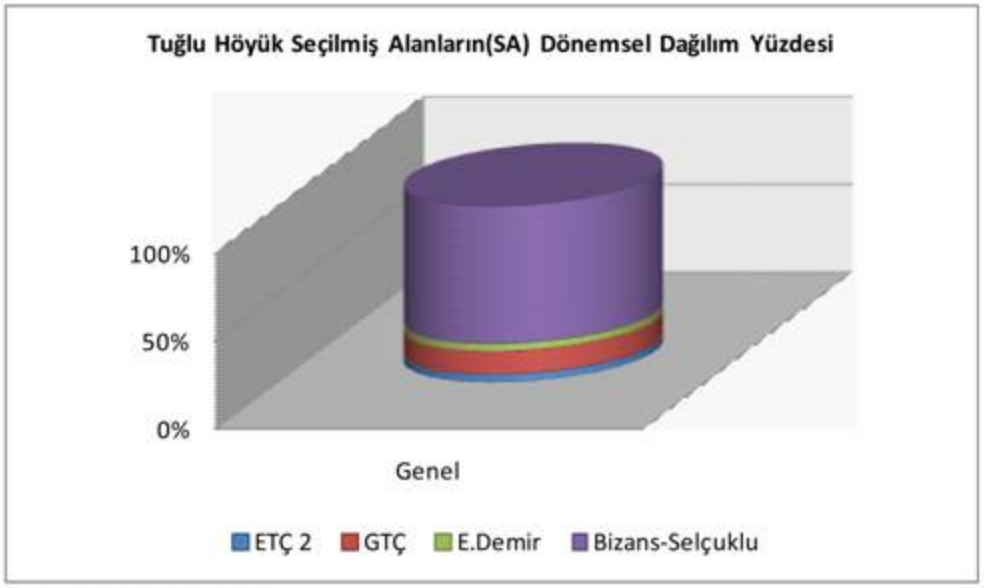
Höyük Adı: 56- Tuğlu Höyük
Enlem: 38.253 Boylam: 29.839

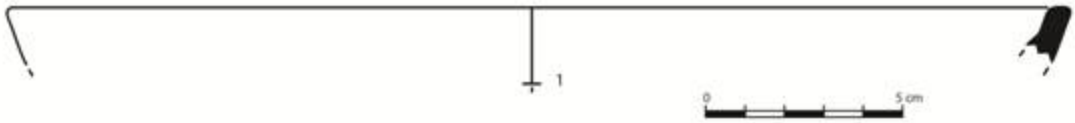

Levha 41: Tuğlu Höyük

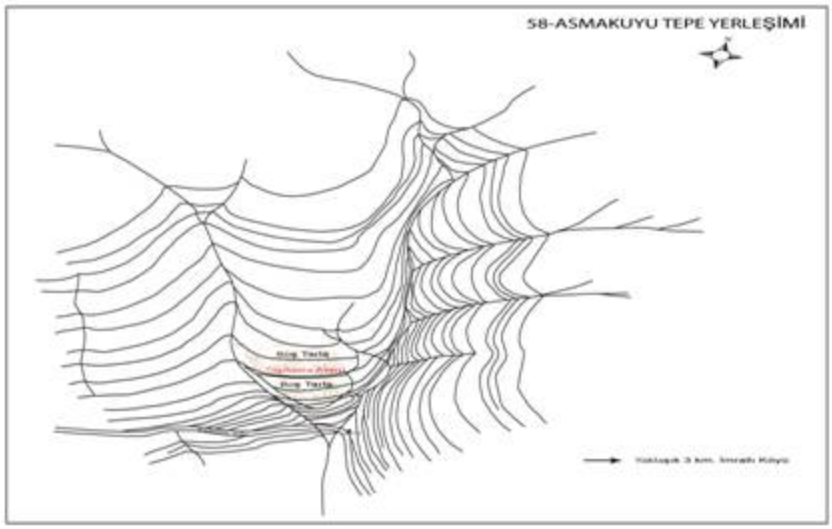

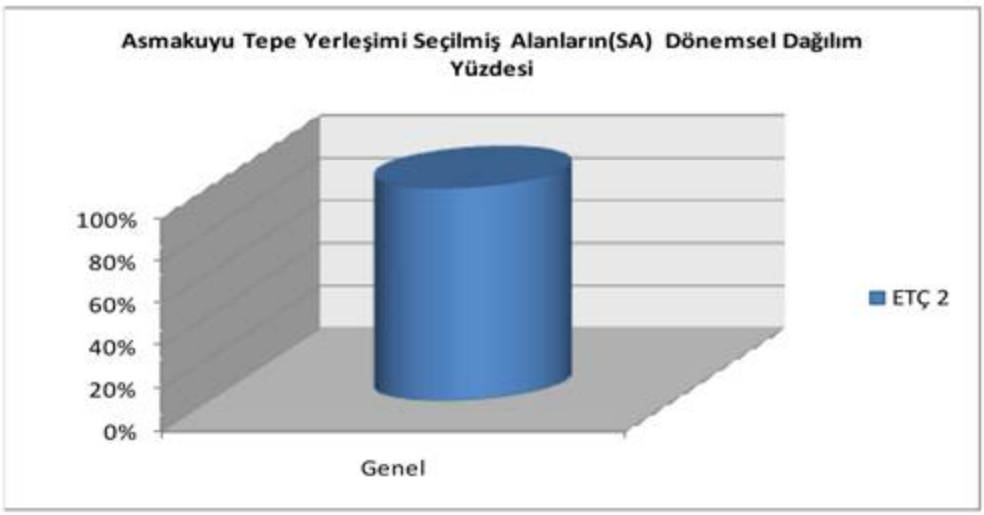
Levha 41a: Tuğlu Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örneği

Höyük Adı: 58- Asmakuyu Tepe Yerleşimi
Enlem: 38.170 Boylam: 29.561

Levha 42: Asmakuyu Tepe Yerleşimi

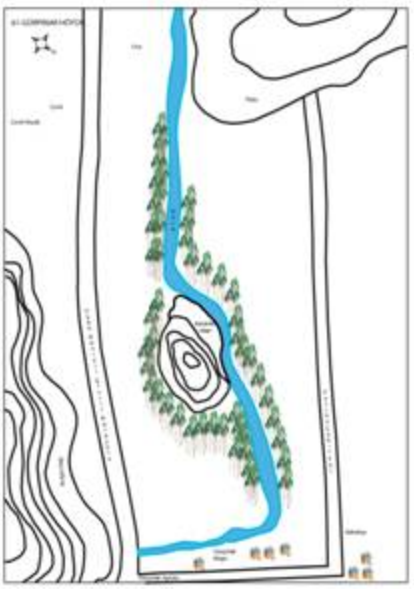

Levha 43a: Kocainüstü Tepe Yerleşimi Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örneği

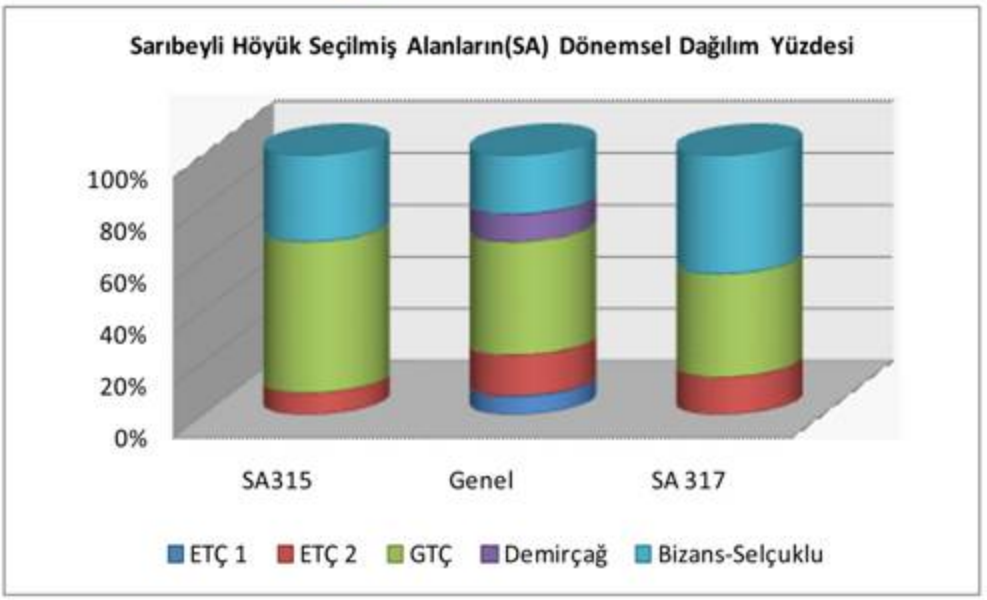
Höyük Adı: 61- Gürpınar Höyük
Enlem: 38.402 Boylam: 29.716

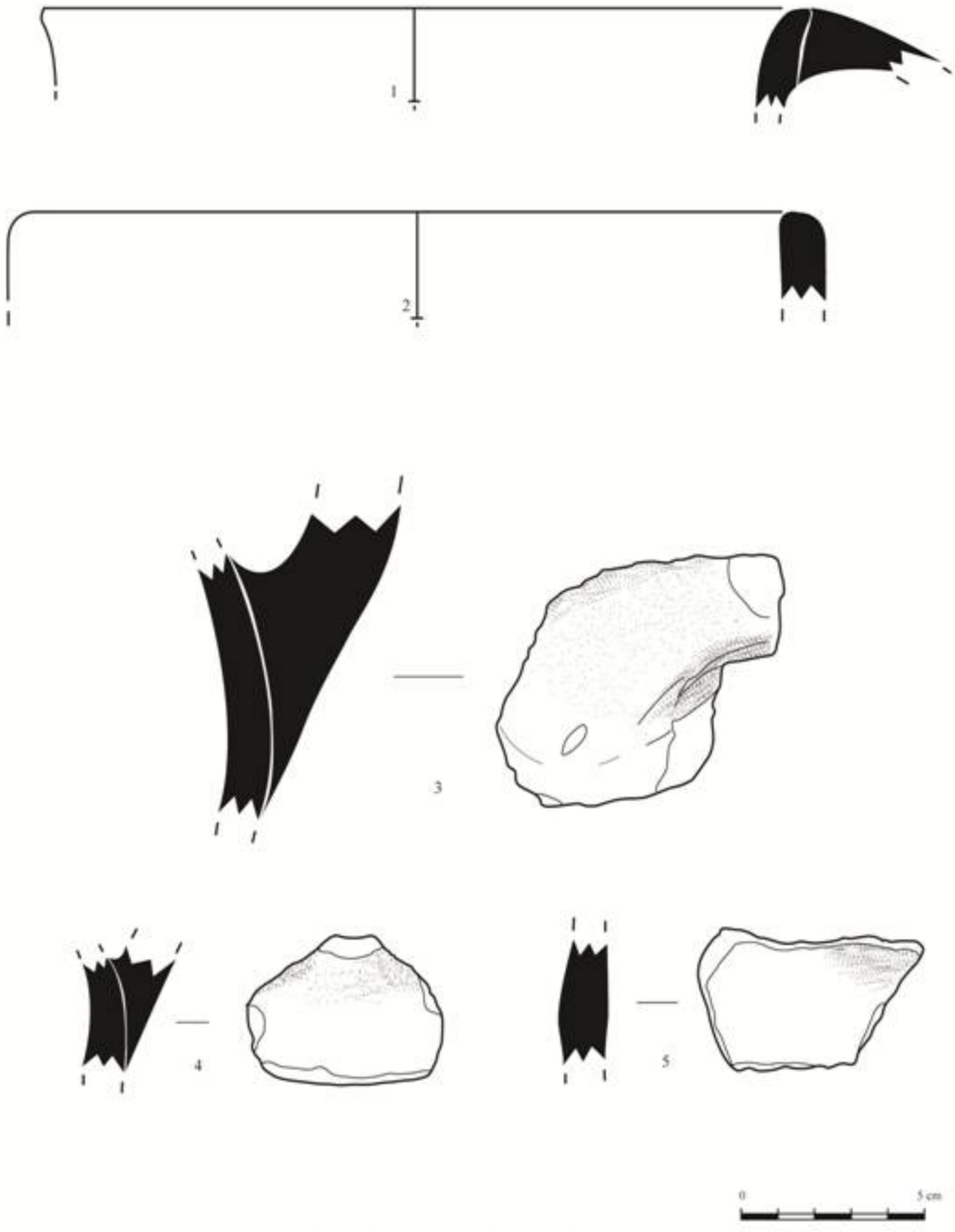

Levha 44: Gürpınar Höyük

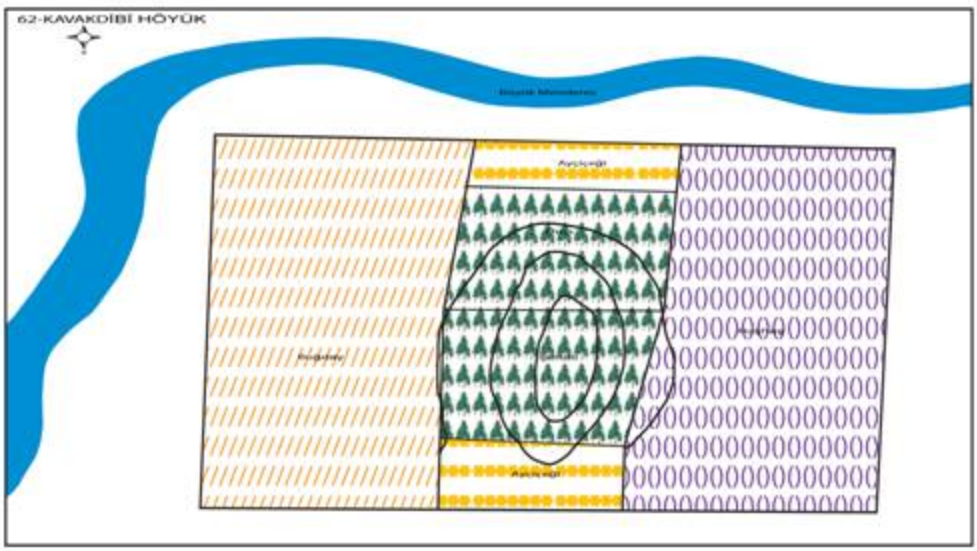

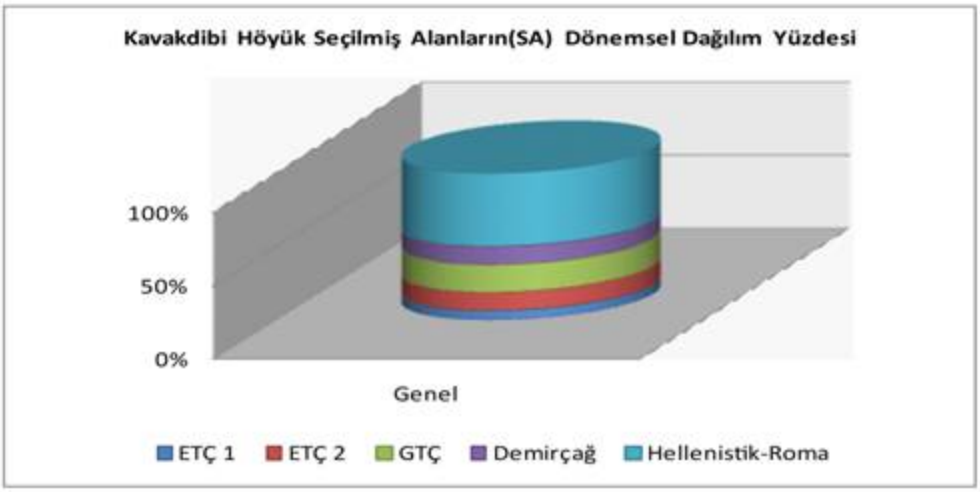
Levha 44a: Gürpınar Höyük Erken Tunç Çağ 1 (1-2) ve Erken Tunç Çağ 2 (3-5) Keramik Örneği

Höyük Adı: 62-Kavakdibi Höyük
Enlem: 38.177 Boylam: 29.668

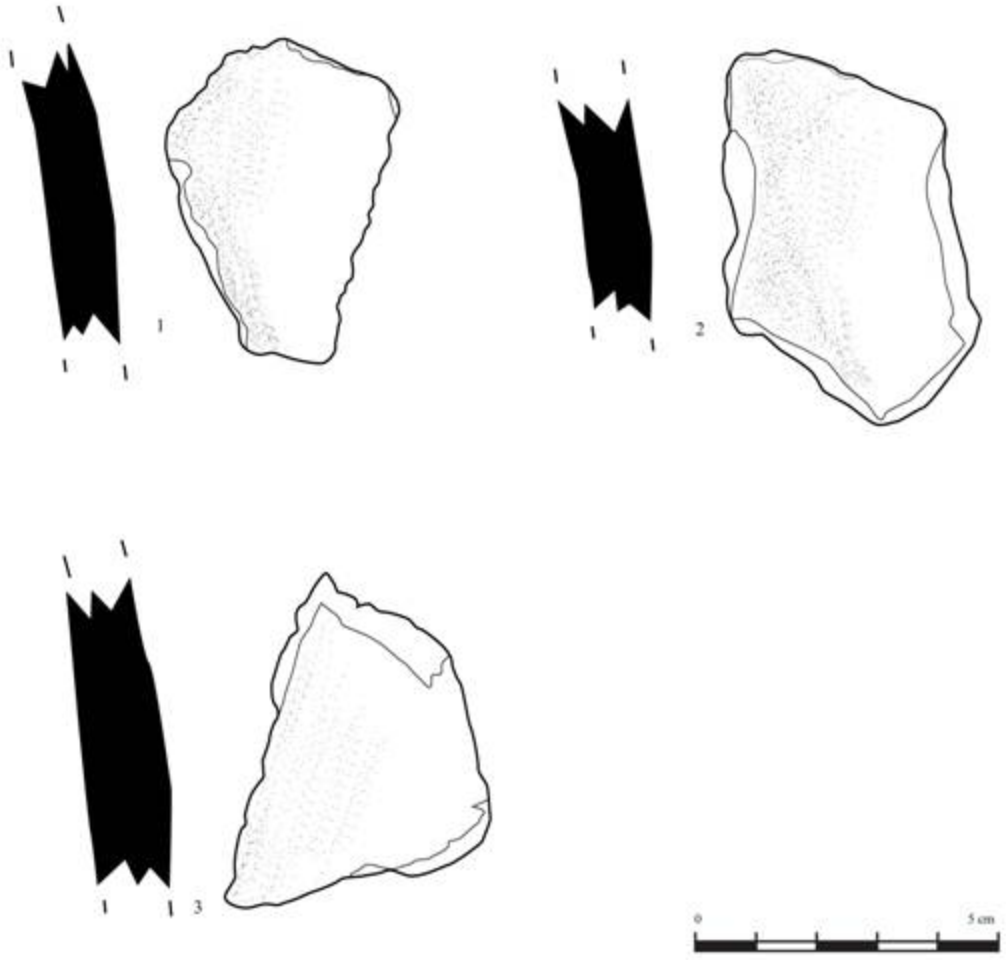

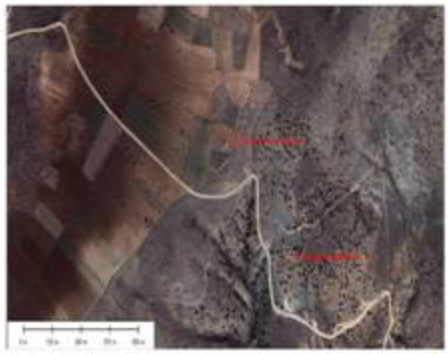

Levha 45: Kavakdibi Höyük

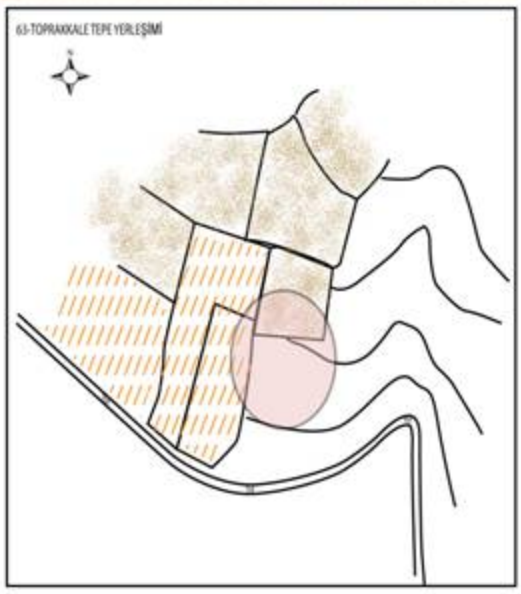
Levha 45a: Kavakdibi Höyük Erken Tunç Çağ 1(1) ve Erken Tunç Çağ 2 (2-3) Keramik Örnekleri

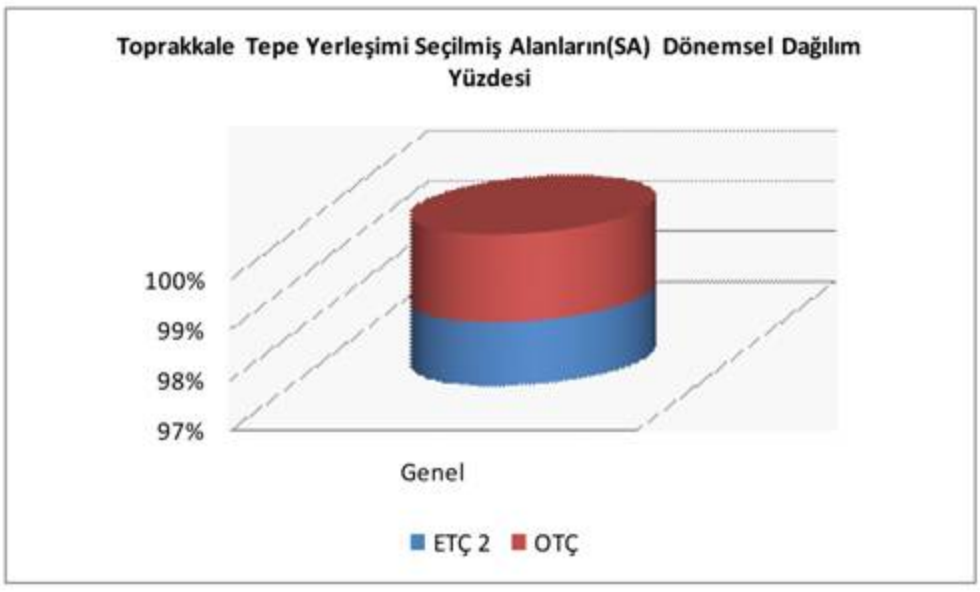
Höyük Adı:63-Toprakkale Tepe Yerleşimi
Enlem: 38.203 Boylam: 29.572

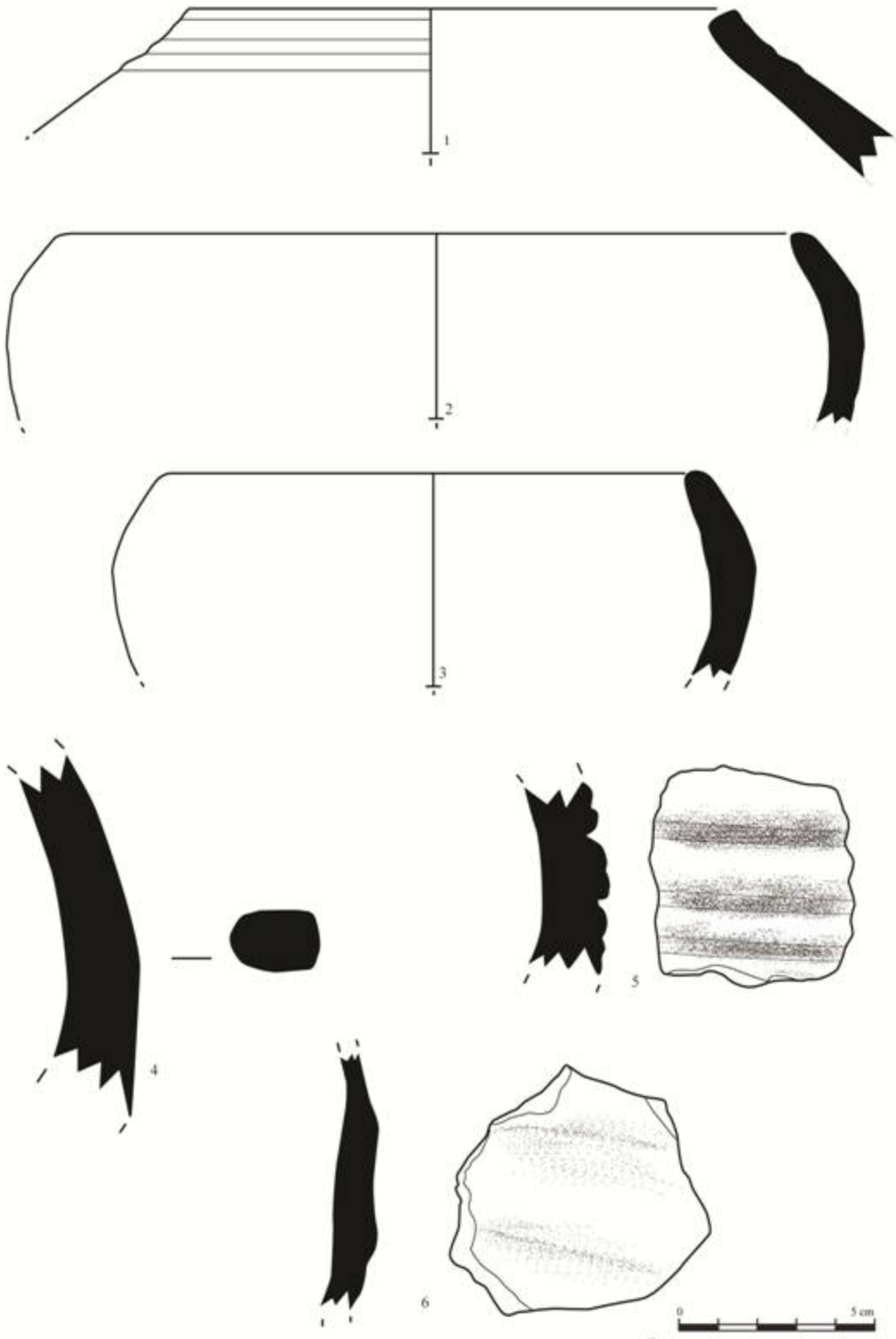

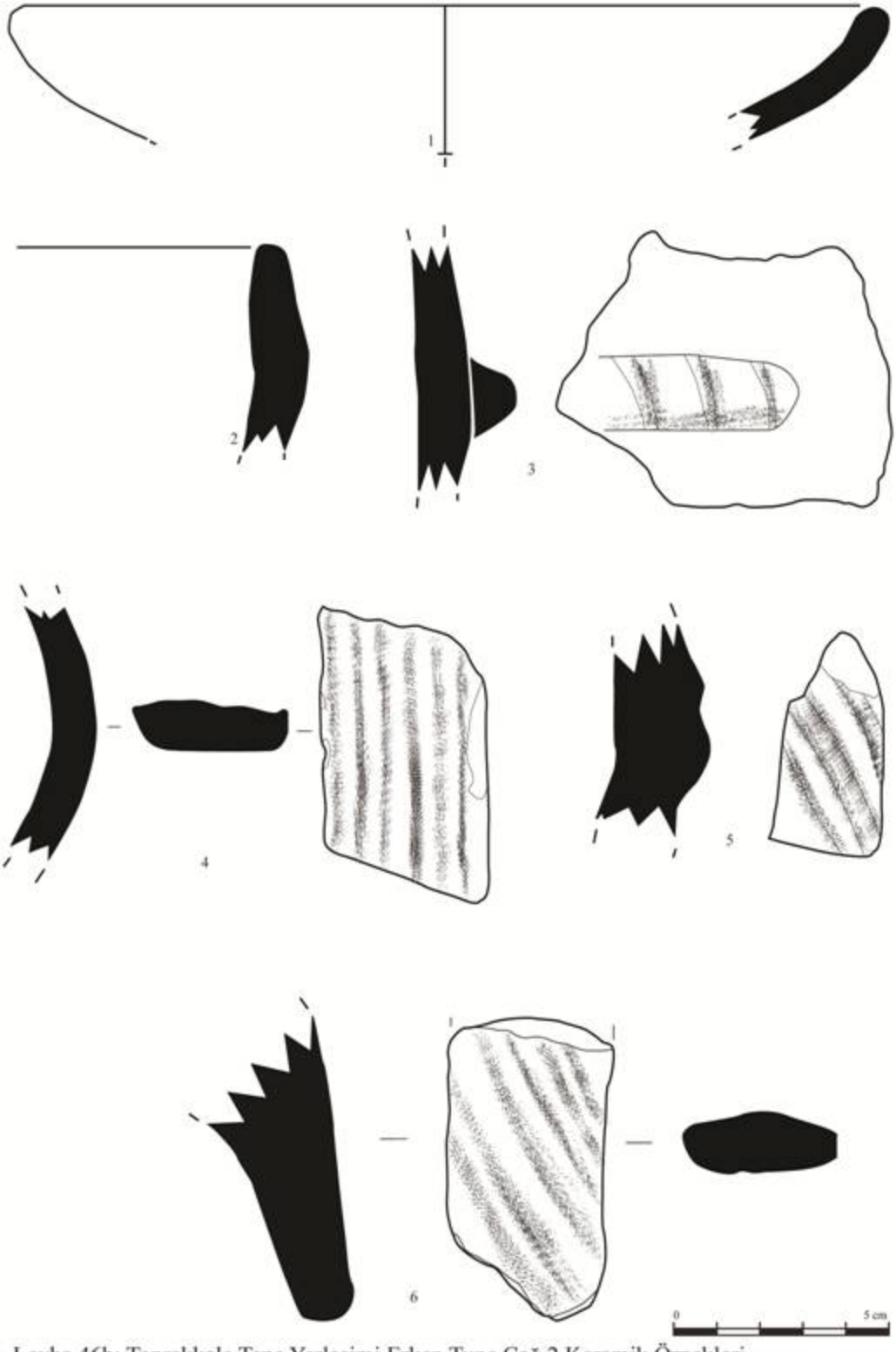

Levha 46: Toprakkale Tepe Yerleşimi

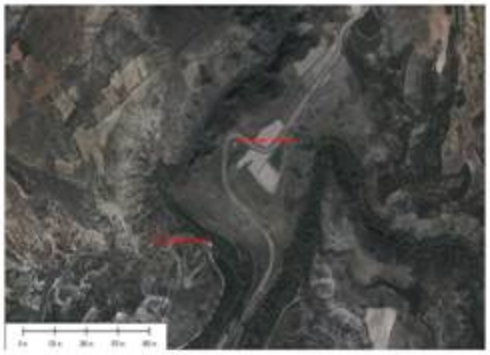

Levha 46a: Toprakkale Tepe Yerleşimi Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

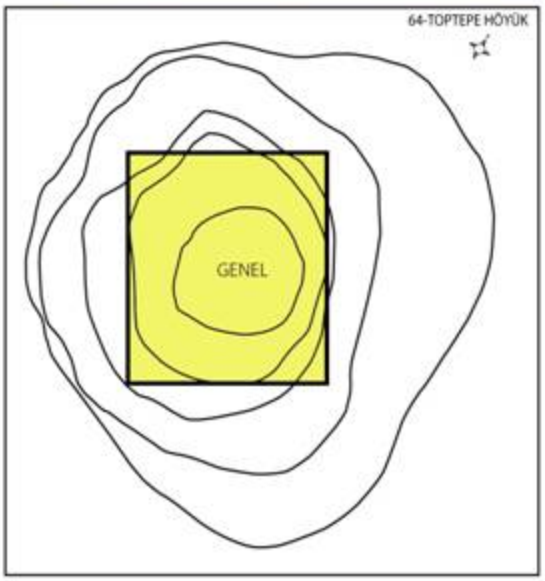
Levha 46b: Toprakkale Tepe Yerleşimi Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

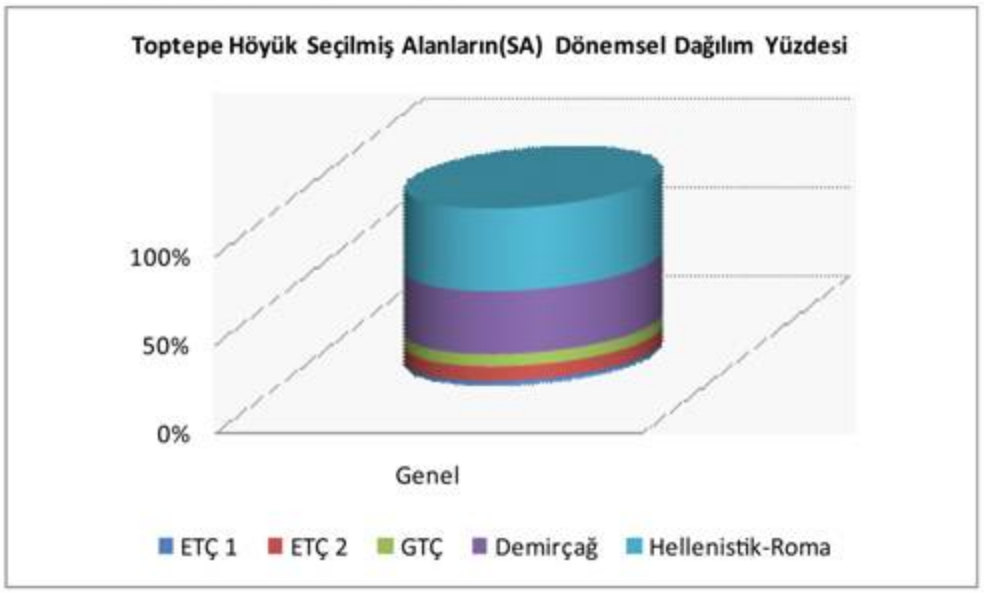
Höyük Adı: 64- Toptepe Höyük
Enlem: 38.059 Boylam: 29.439

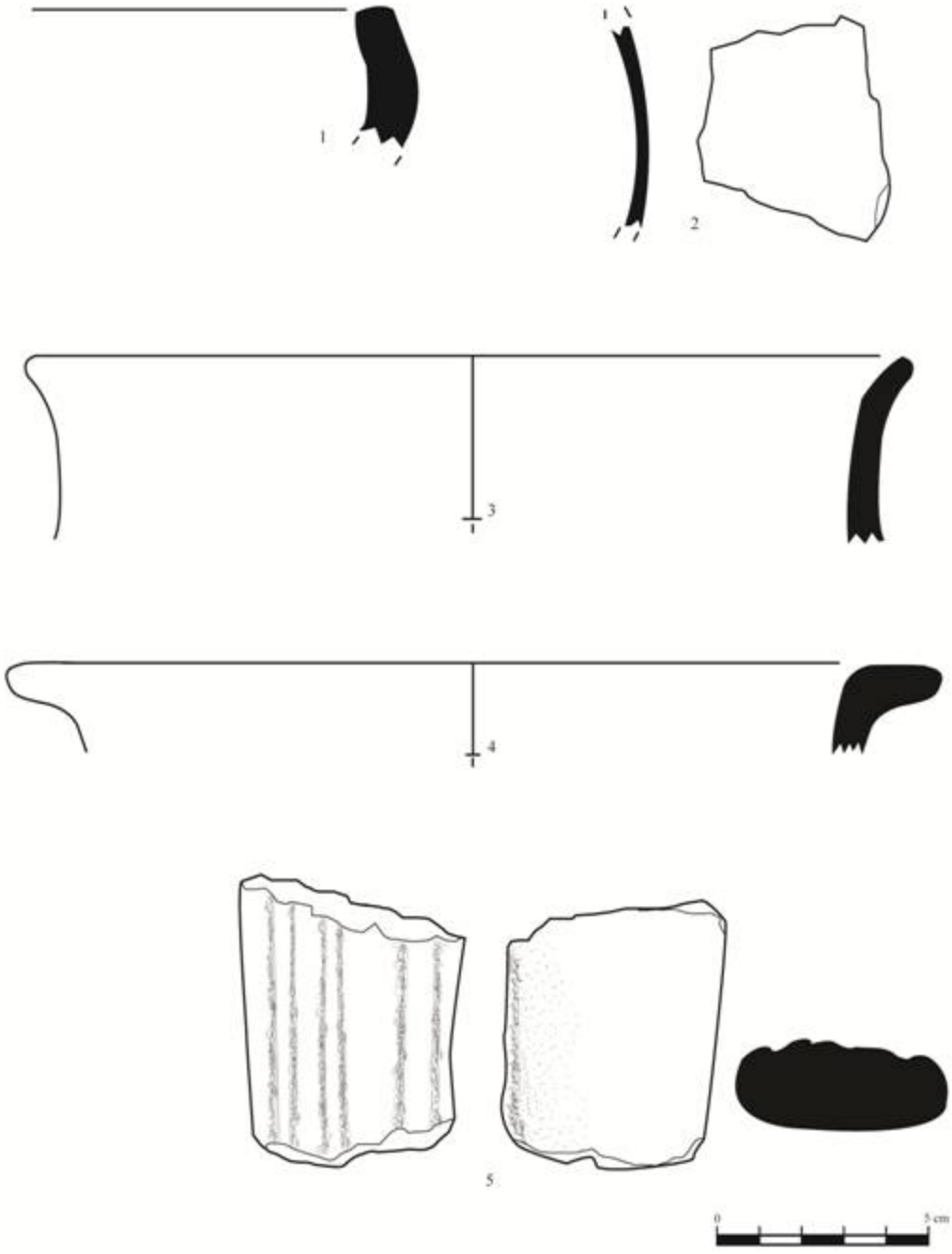

Levha 47: Toptepe Höyük

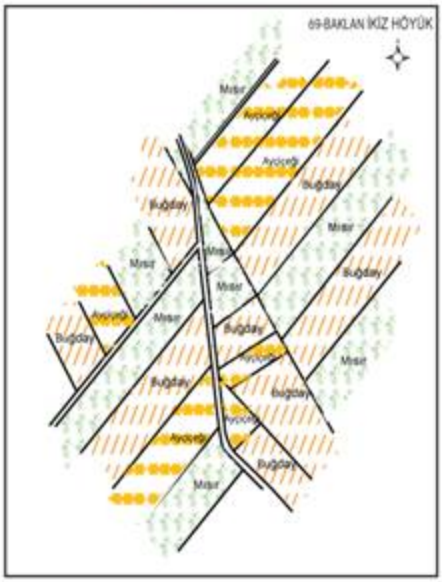

Levha 47: Top Tepe Yerleşimi Erken Tunç Çağ 1 (1-2) ve Erken Tunç Çağ 2 (3-5) Keramik Örnekleri

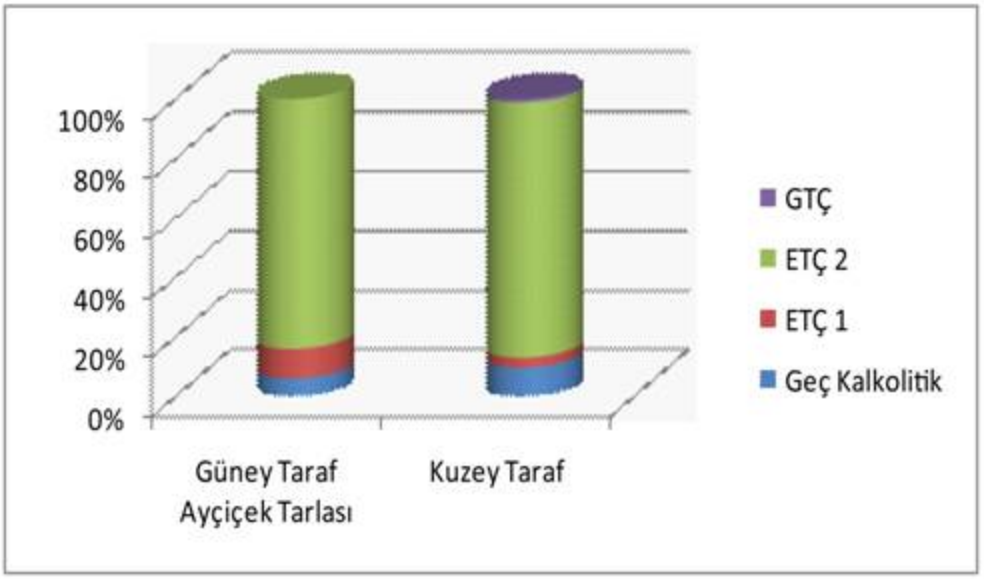
Höyük Adı: 69- Baklan-İkiz Höyük
Enlem: 38.021 Boylam: 29.518

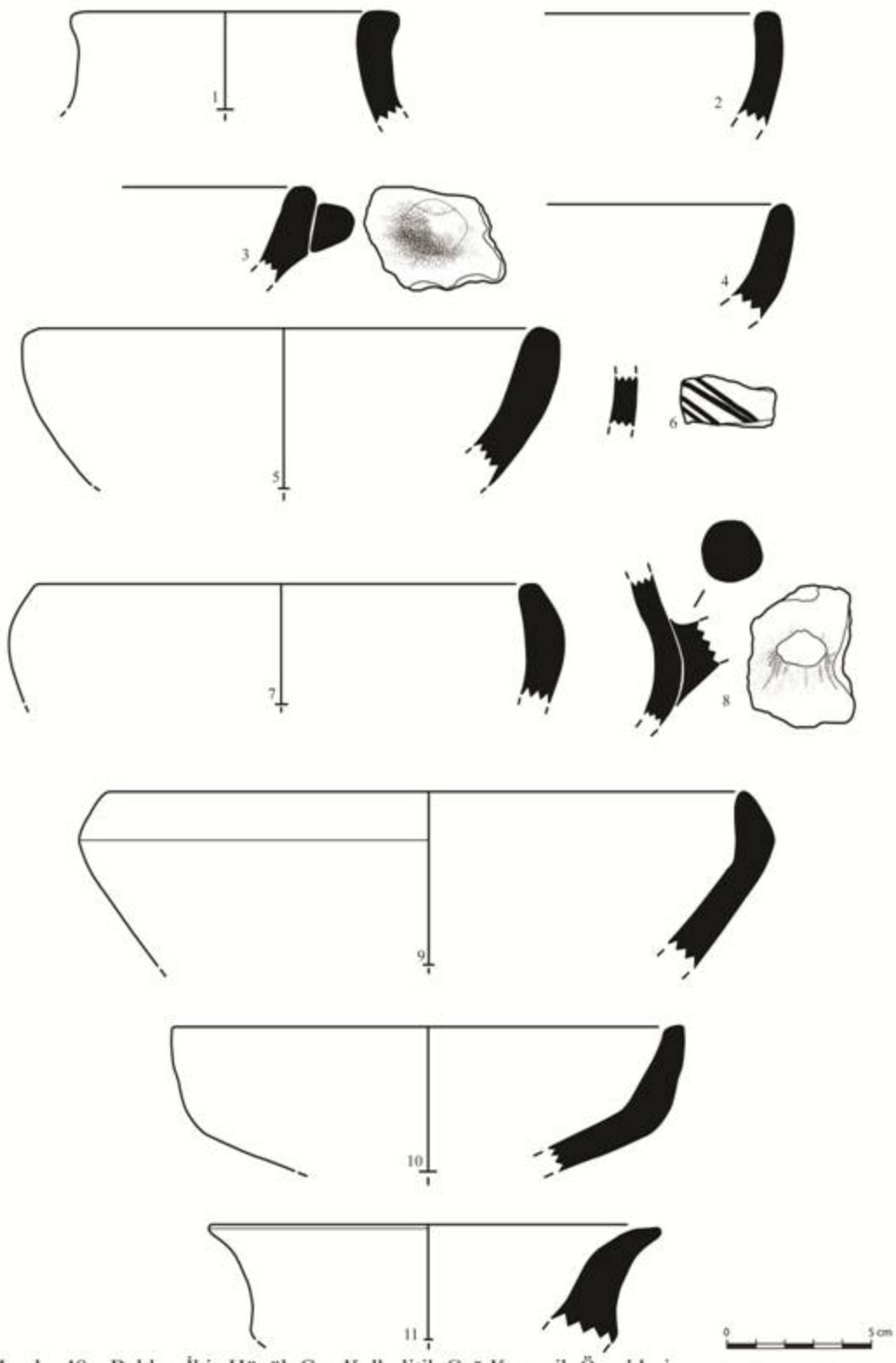

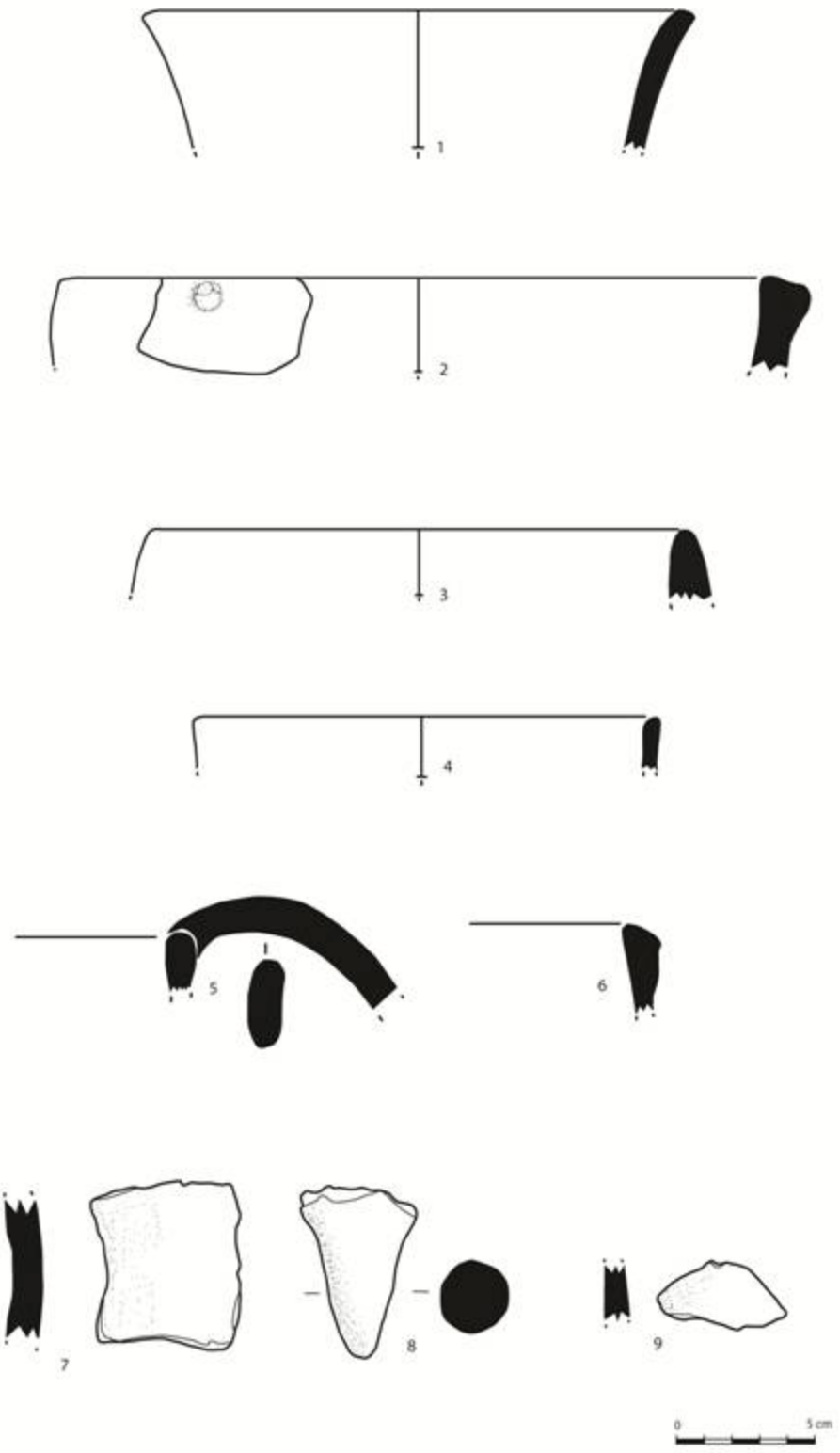

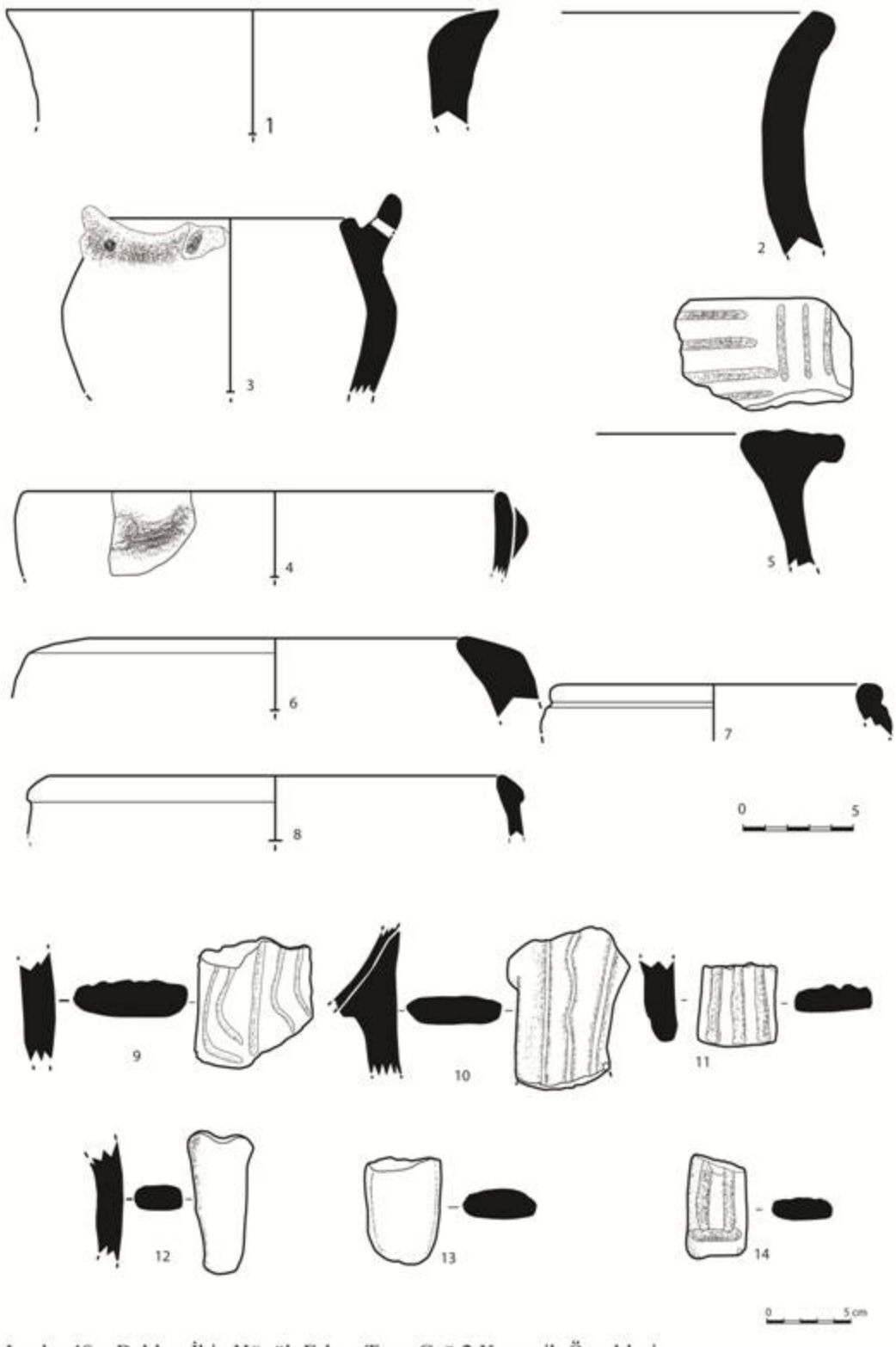
Levha 48: Baklan-İkiz Höyük

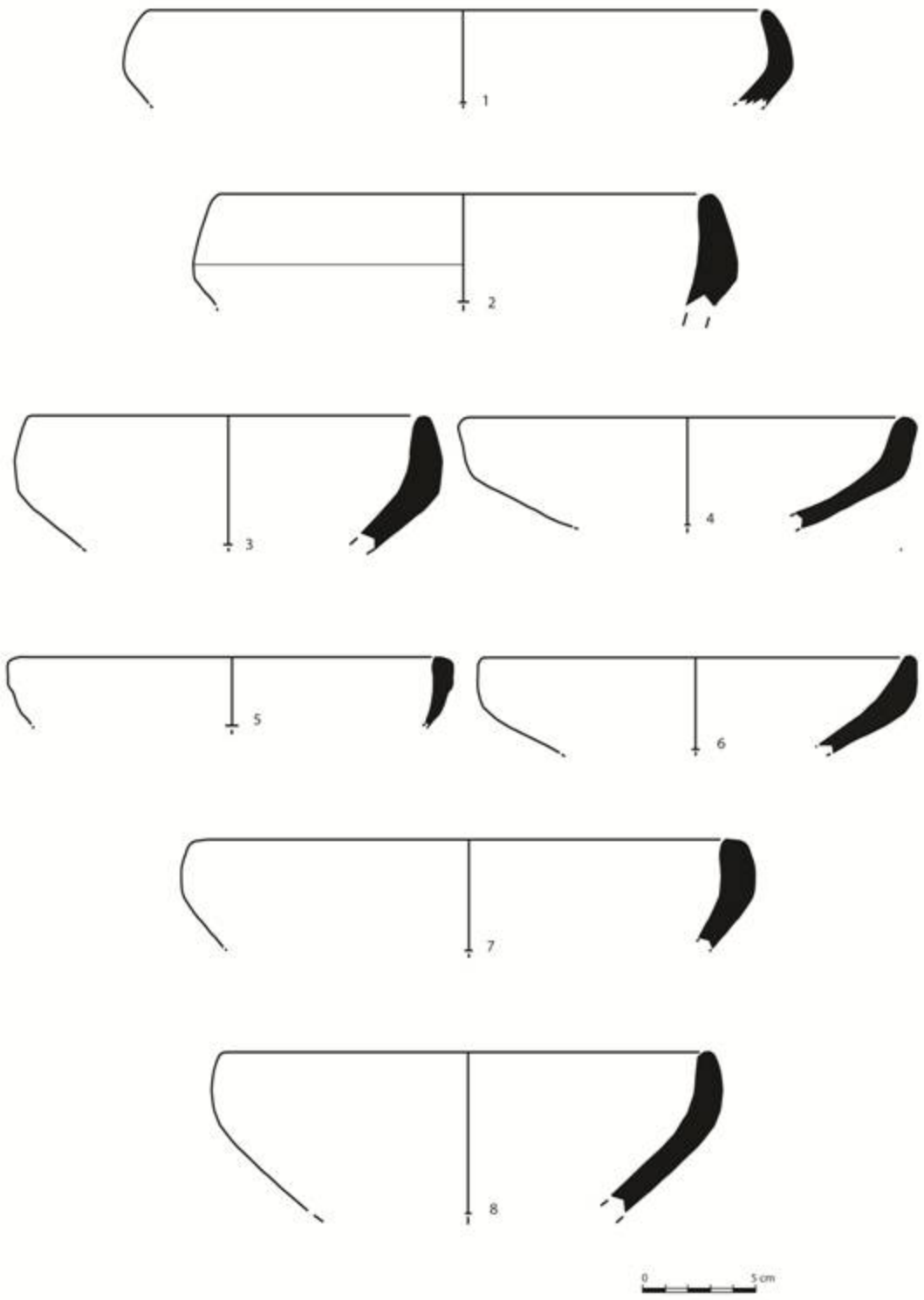
Levha 48a: Baklan-İkiz Höyük Geç Kalkolitik Çağ Keramik Örnekleri

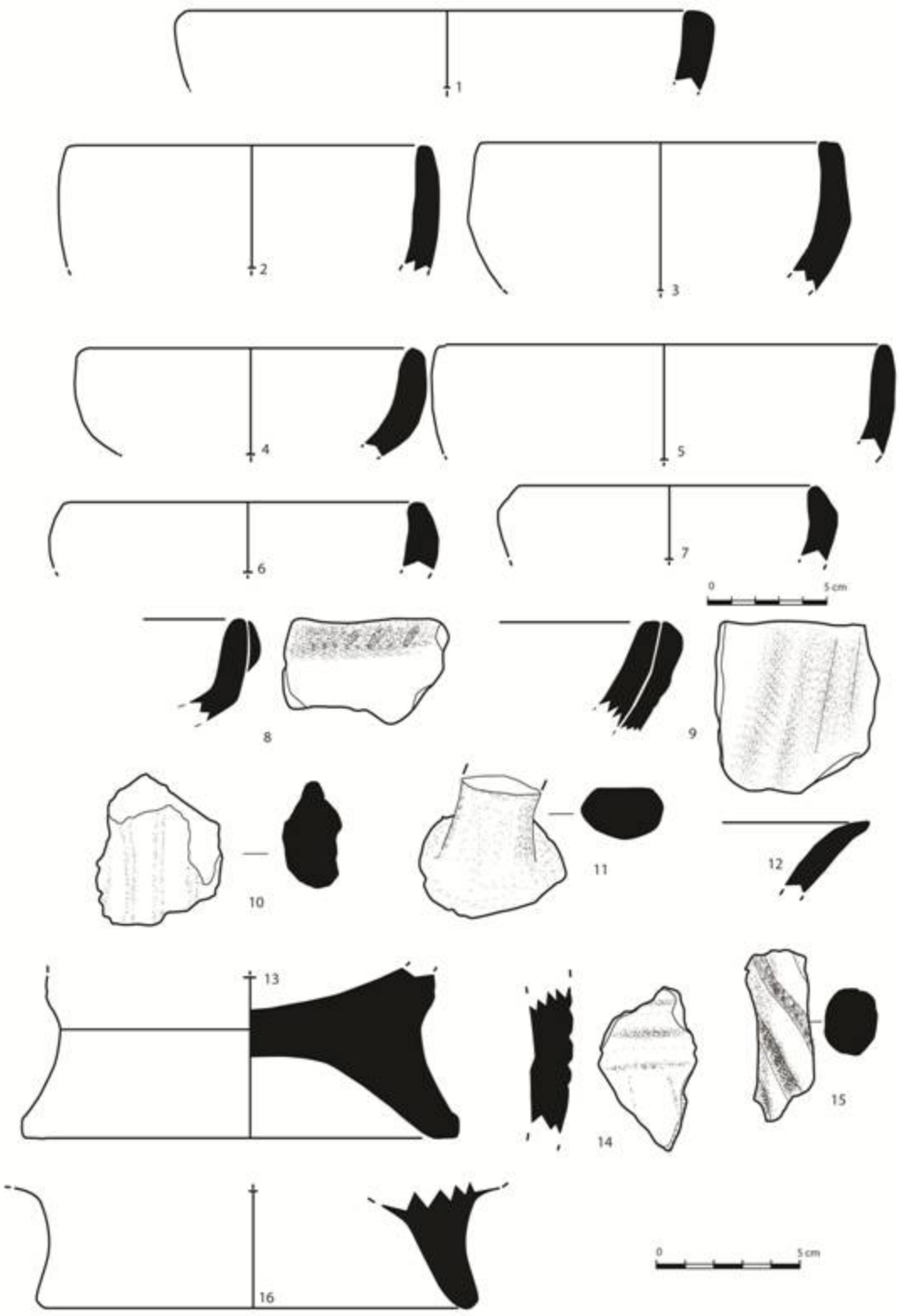
Levha 48b: Baklan-İkiz Höyük Erken Tunç Çağ 1 Keramik Örnekleri

Levha 48c: Baklan-İkiz Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

Levha 48d: Baklan-İkiz Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

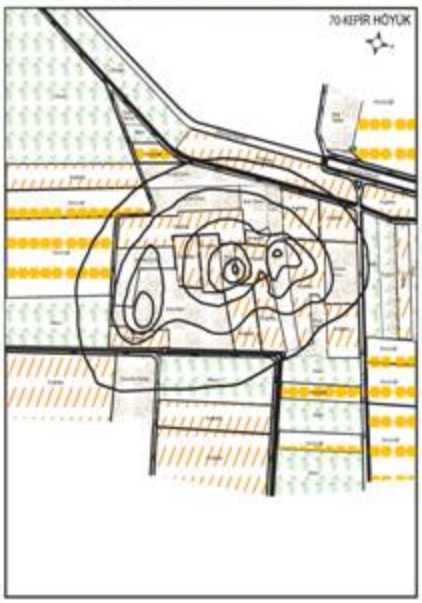

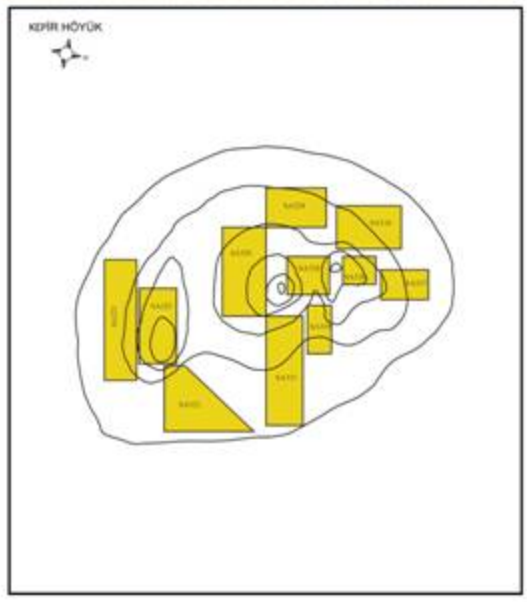
Levha 48e: Baklan-İkiz Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

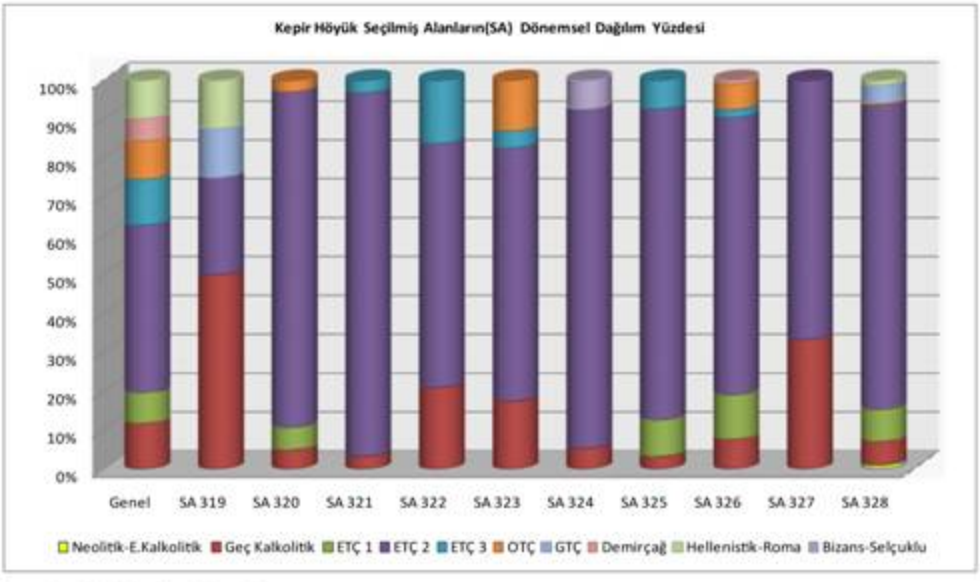
Höyük Adı: 70- Kepir Höyük
Enlem: 37.998 Boylam: 29.487

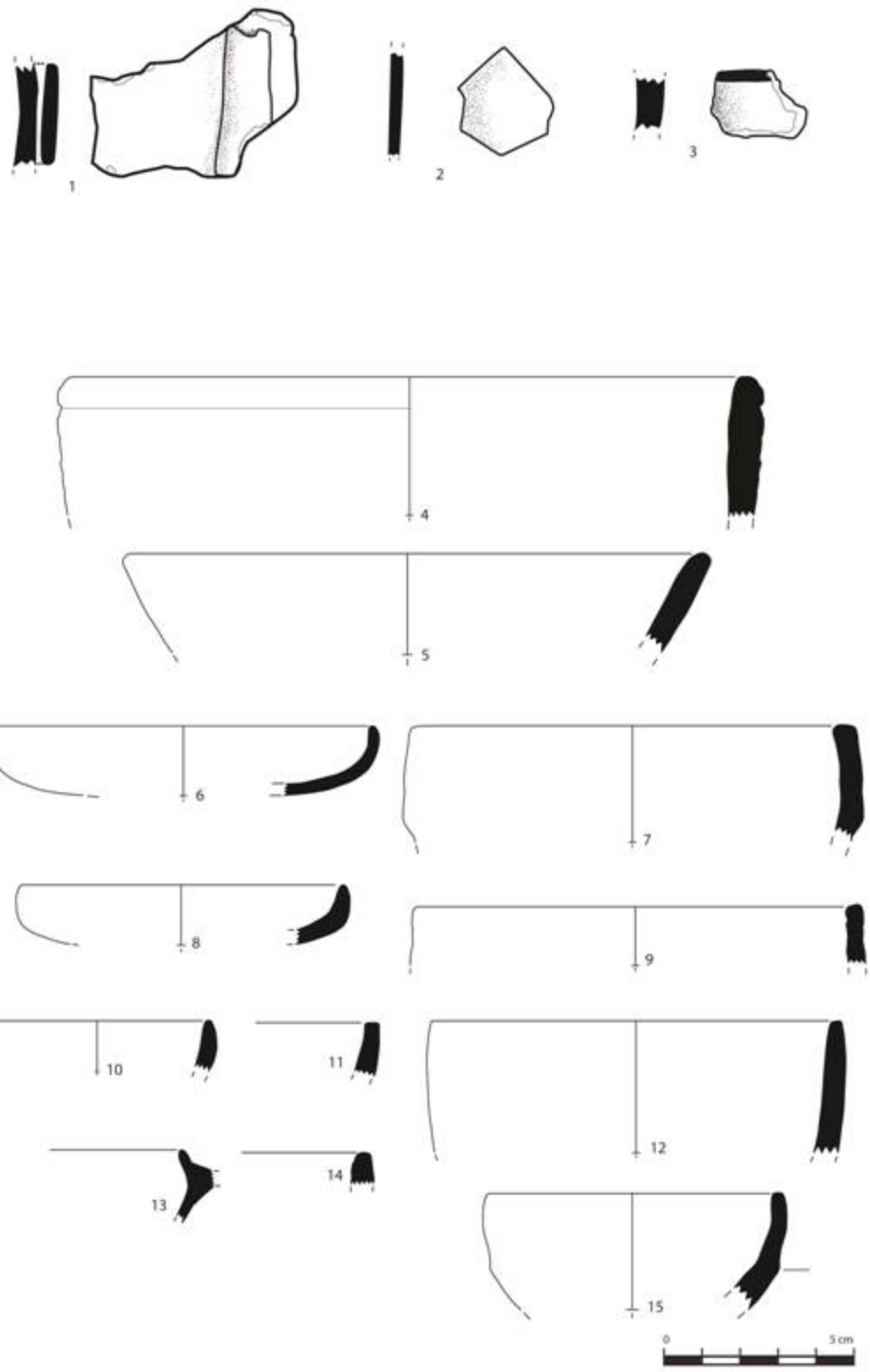

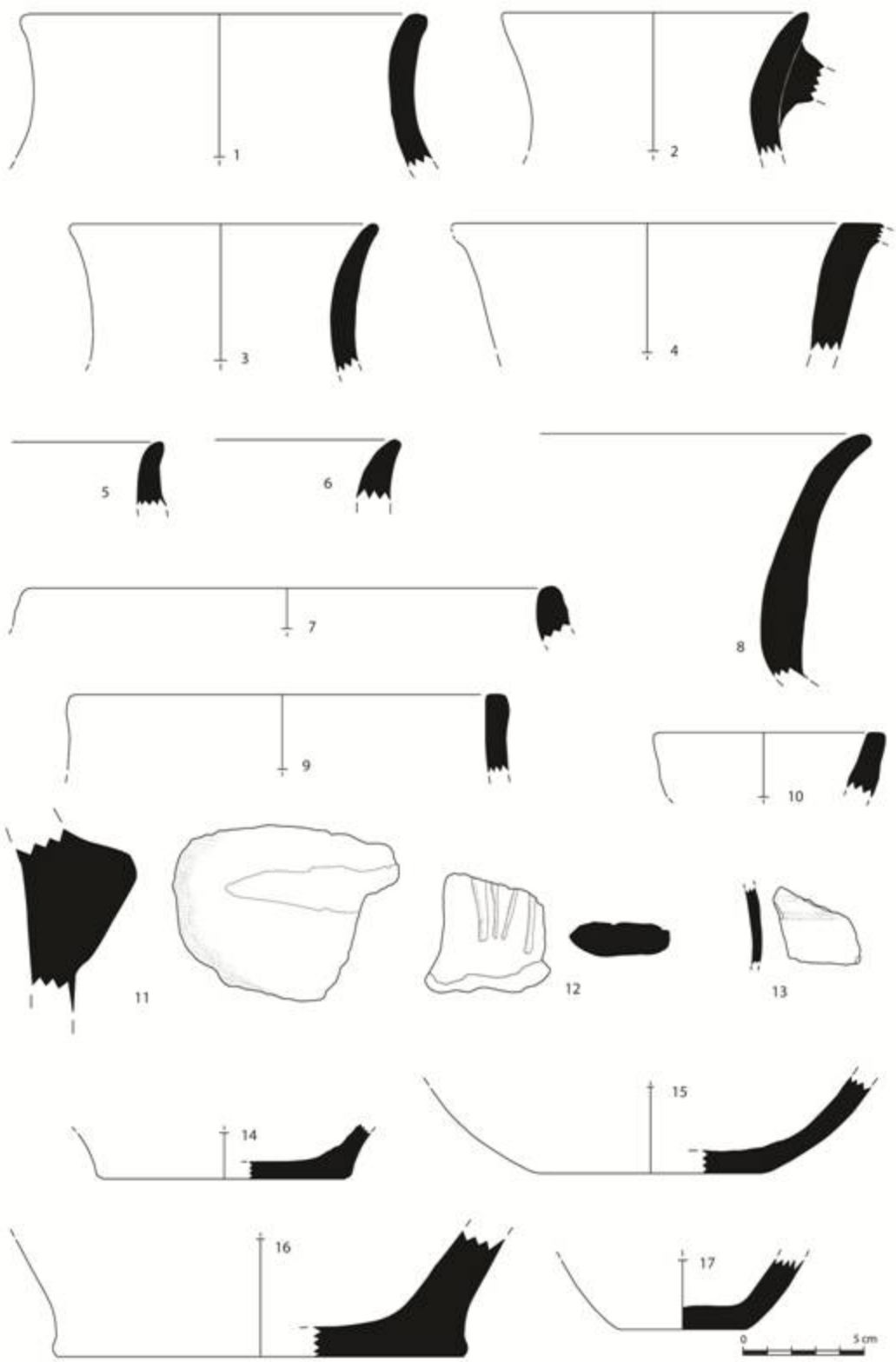

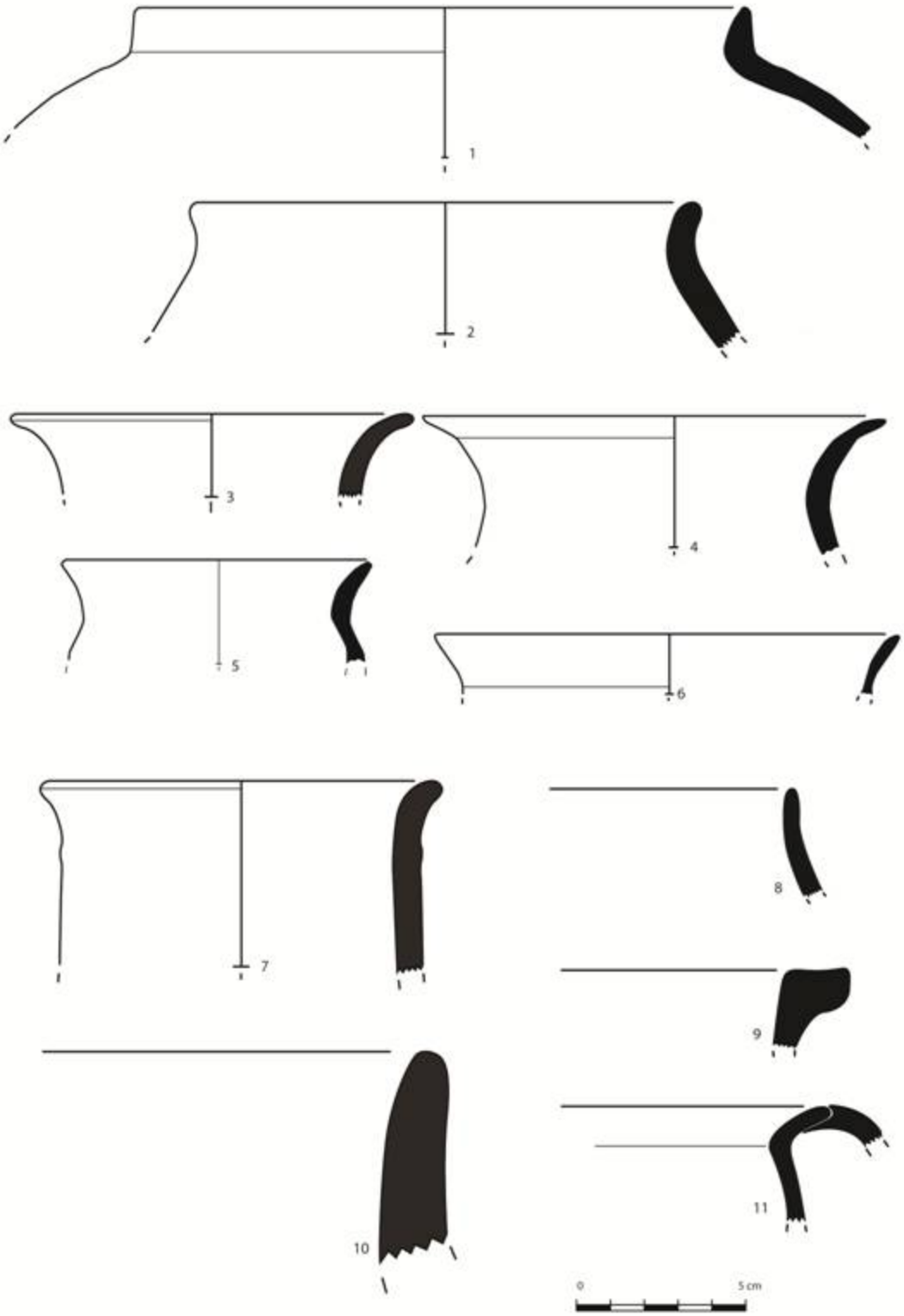
Levha 49: Kepir Höyük

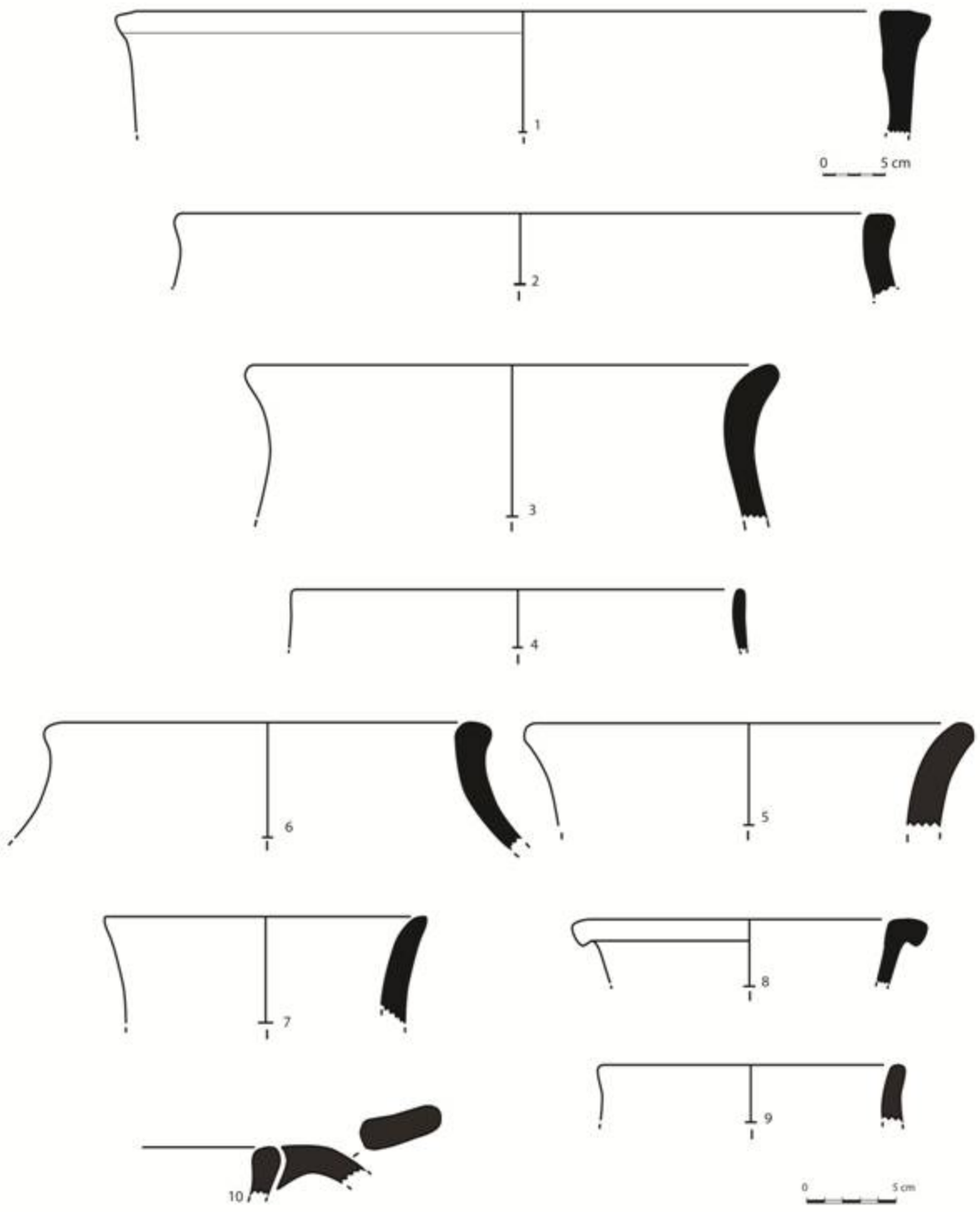
Levha 49a: Kepir Höyük Neolitik-Erken Kalkolitik (1-3), Geç Kalkolitik Çağ (4-5, 9-15) ve Erken Tunç Çağa Geçiş Evresi (6, 8) Keramik Örnekleri

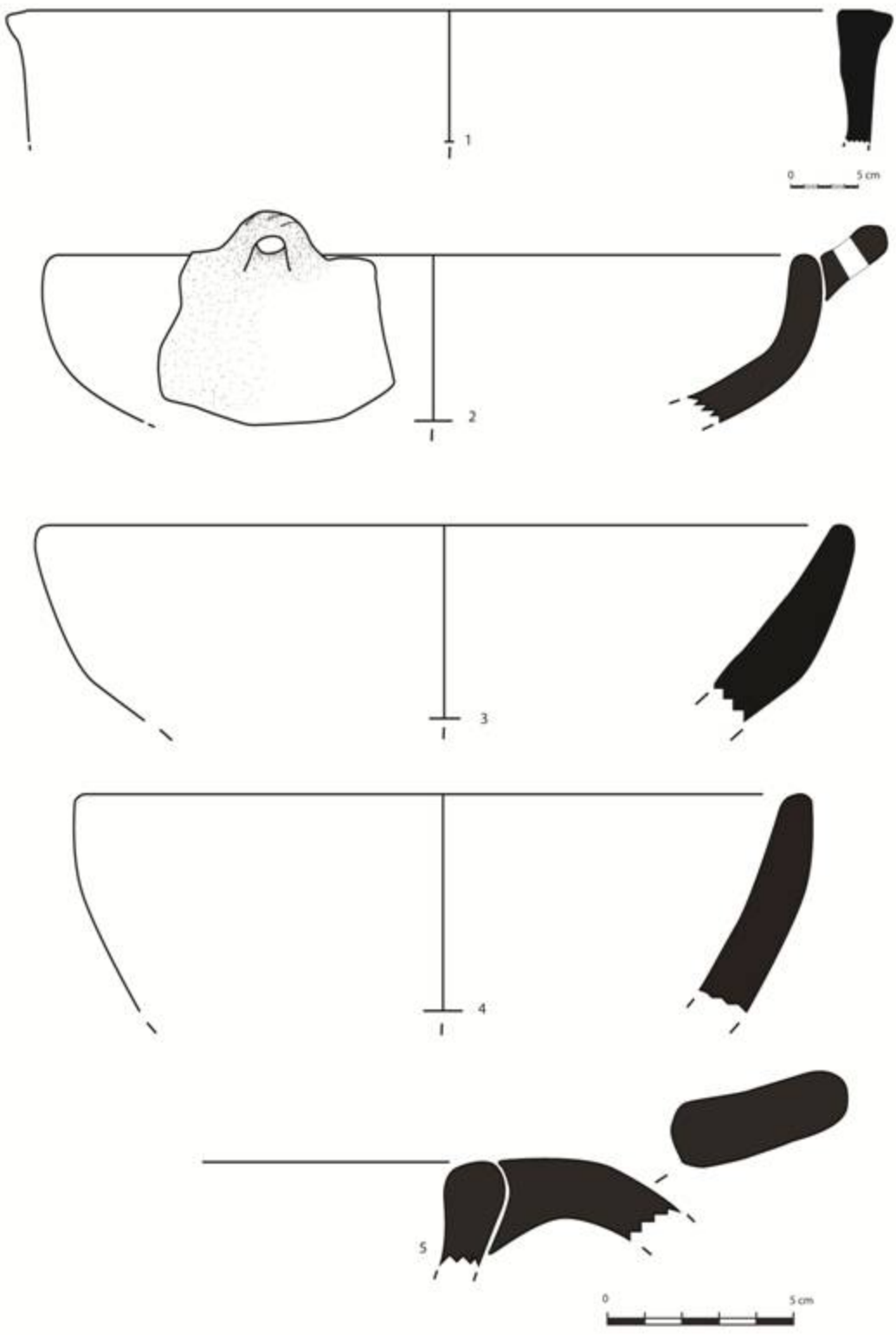
Levha 49b: Kepir Höyük Geç Kalkolitik Çağ Keramik Örnekleri

Levha 49c: Kepir Höyük Erken Tunç Çağ 1 Keramik Örnekleri

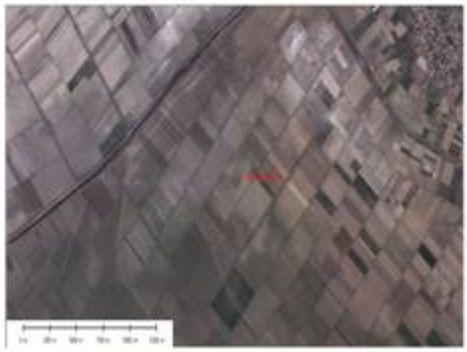
Levha 49d: Kepir Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

Levha 49e: Kepir Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

Höyük Adı: 71- Baklan-Karaca Höyük

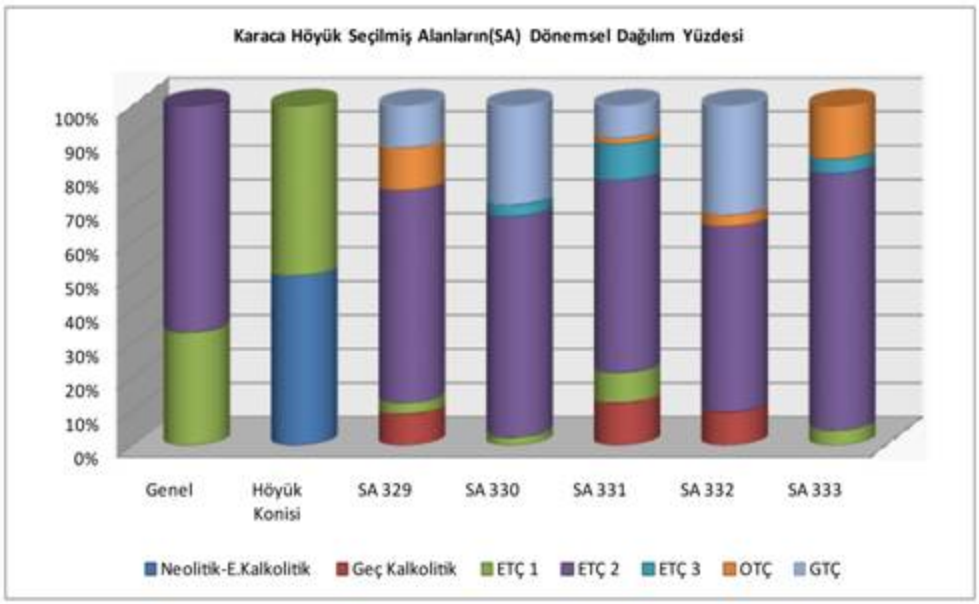
Enlem: 38.047 Boylam: 29.539

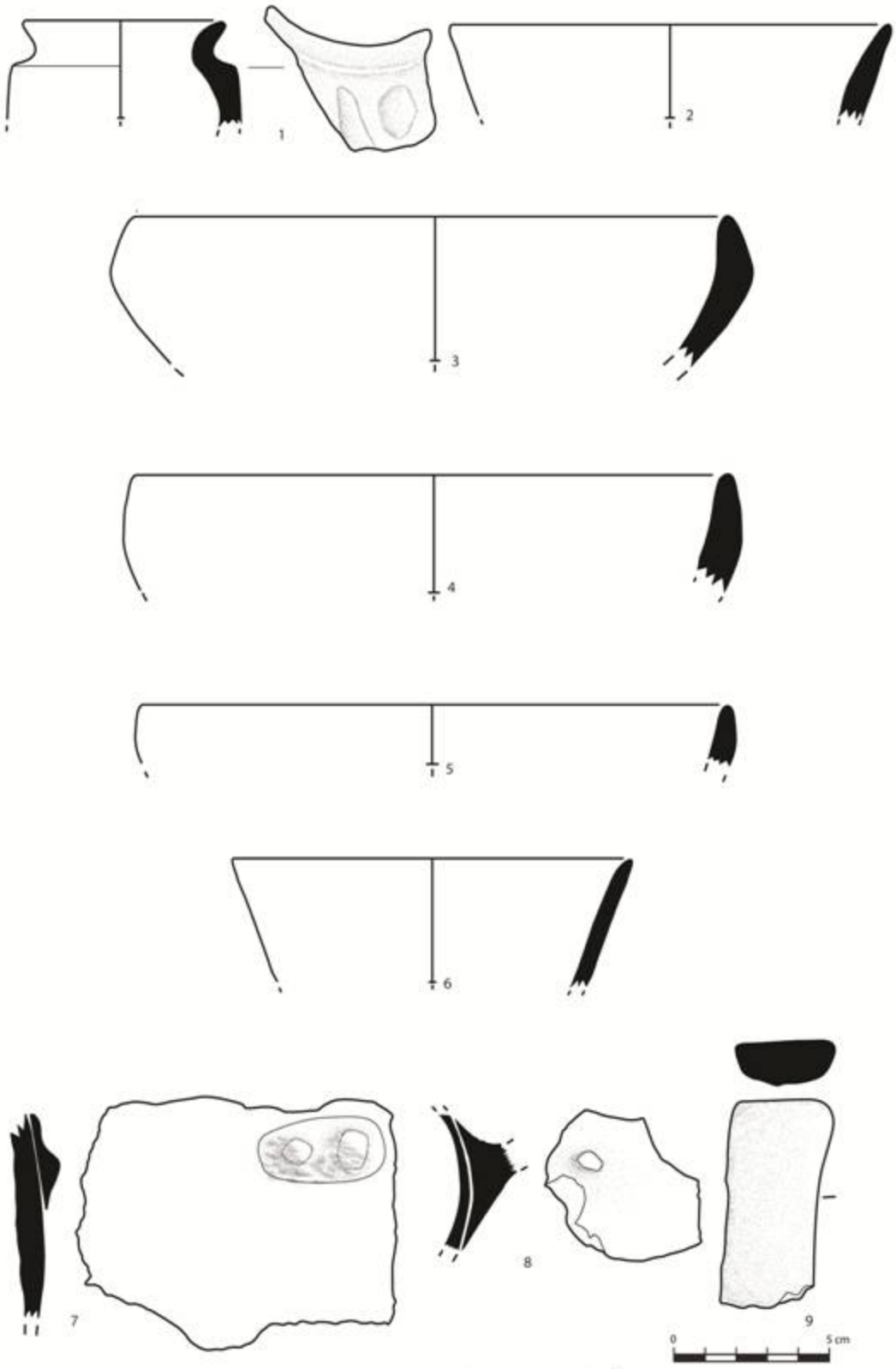

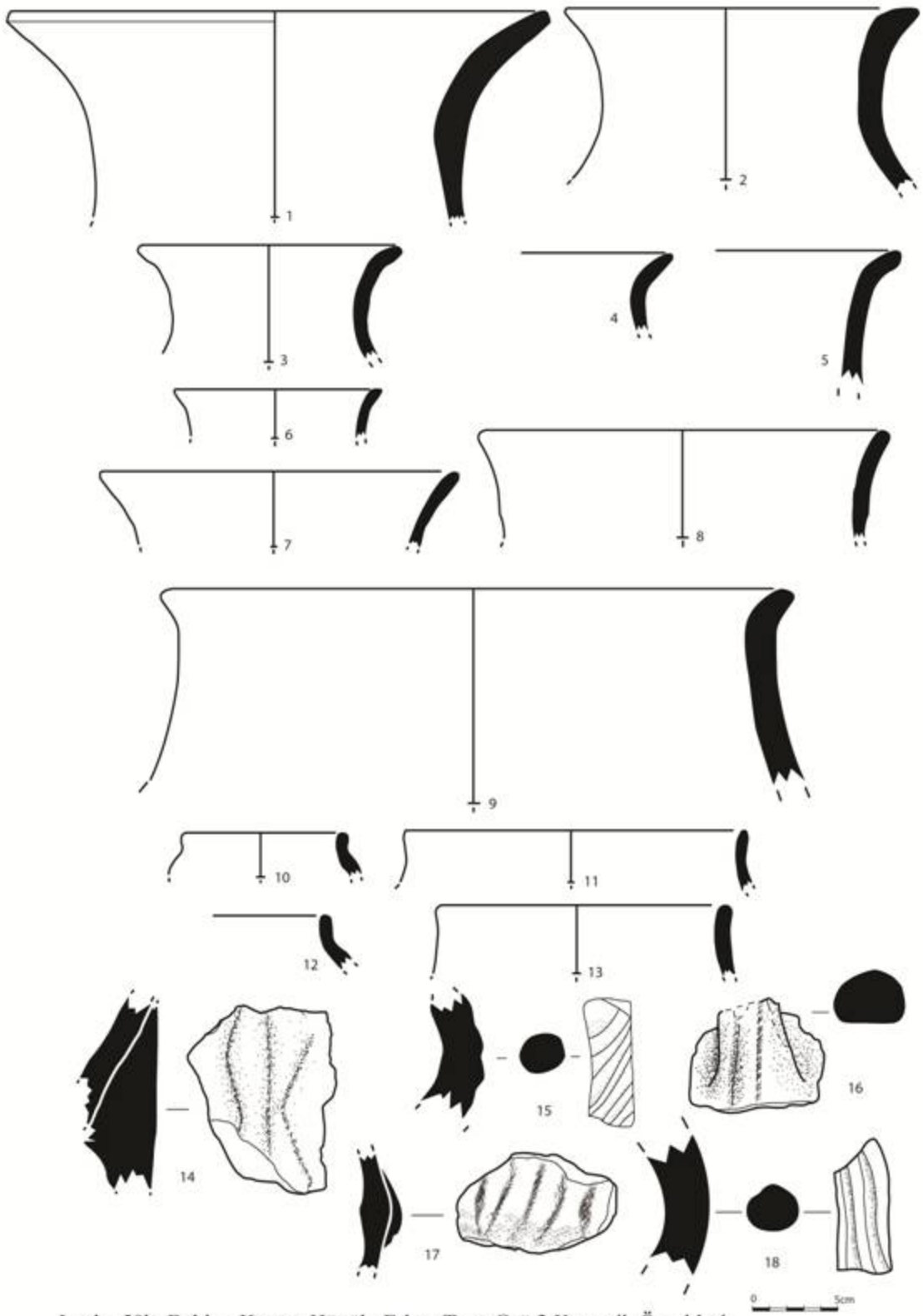

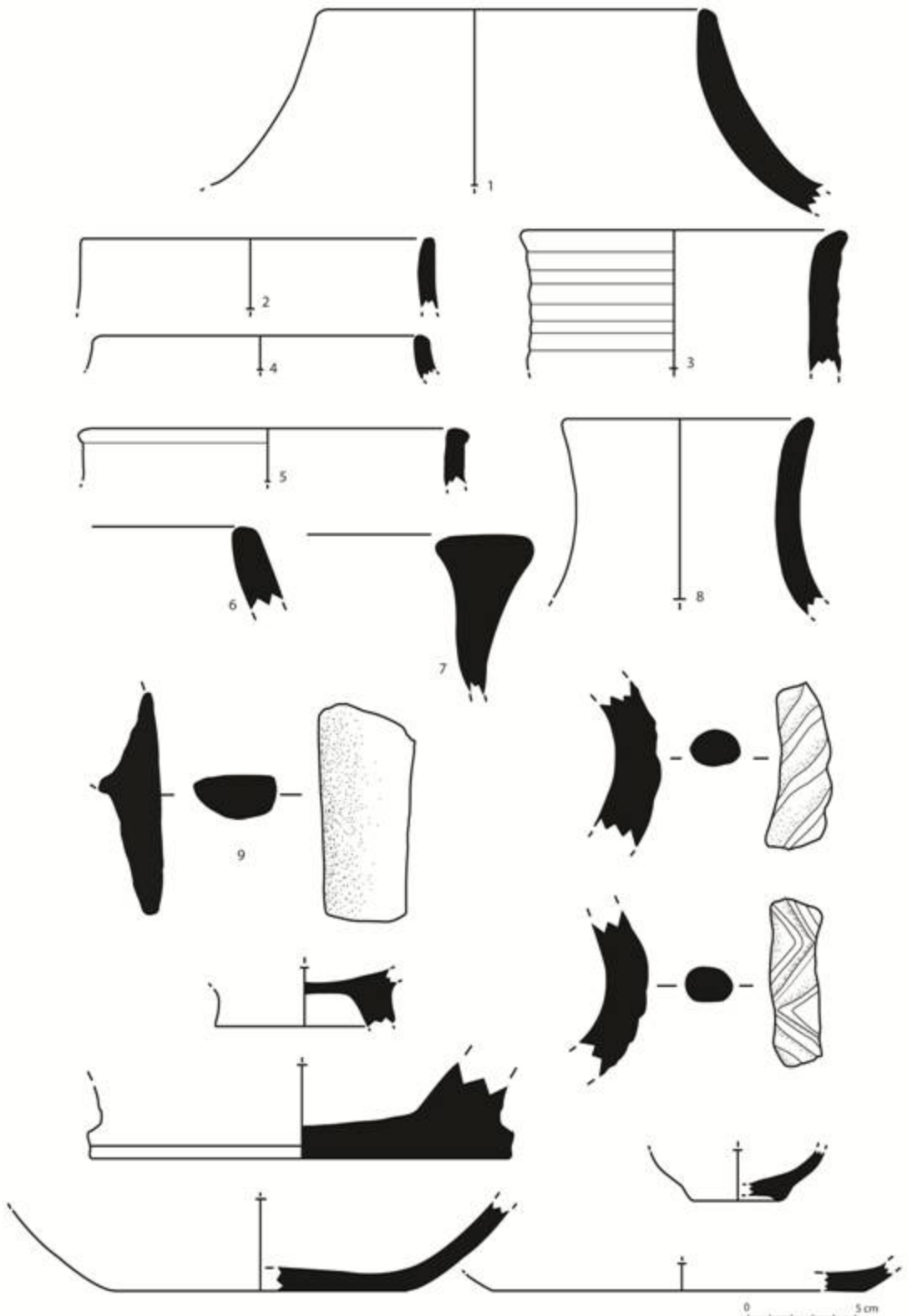
Levha 50: Baklan-Karaca Höyük

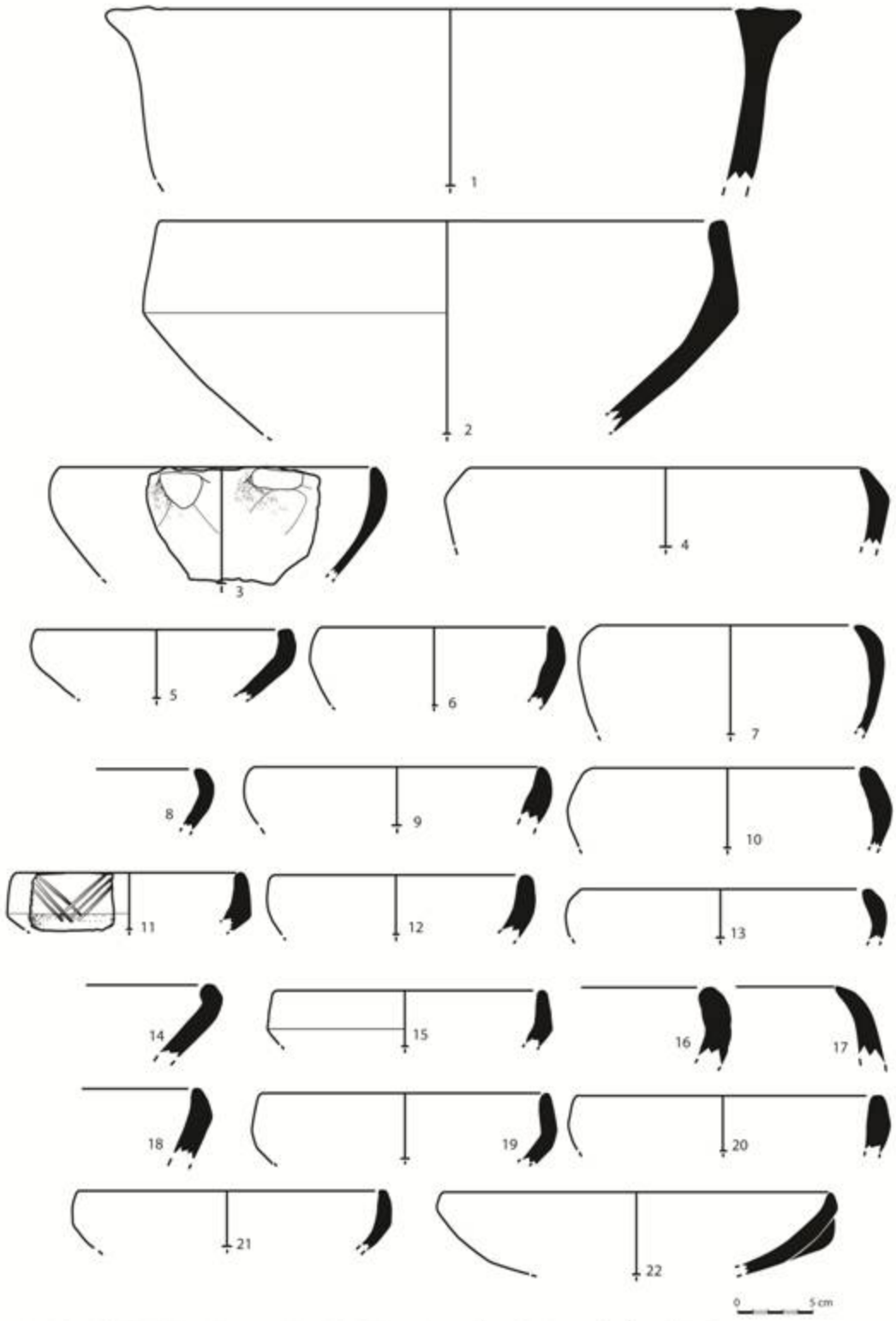
Levha 50a: Baklan-Karaca Höyük Erken Tunç Çağ 1 Keramik Örnekleri

Levha 50b: Baklan-Karaca Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

Levha 50c: Baklan-Karaca Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

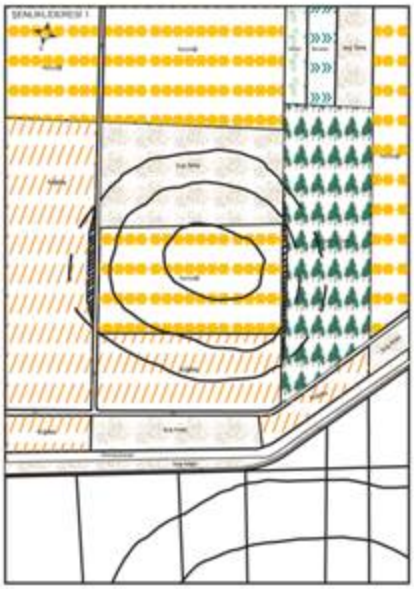

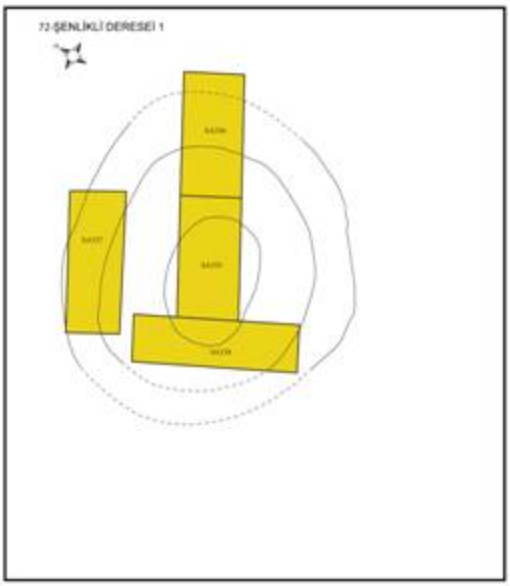
Levha 50d: Baklan-Karaca Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

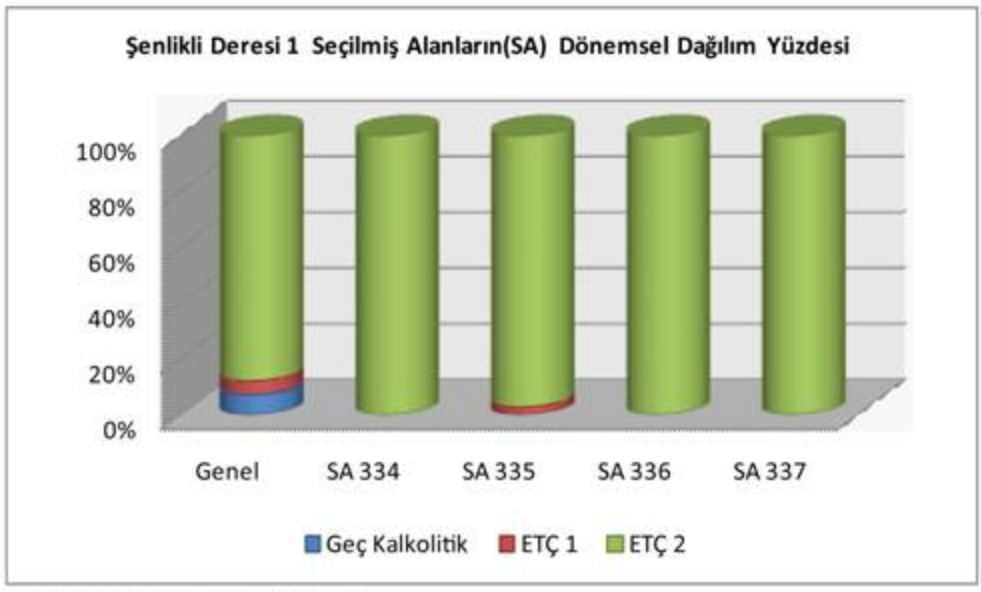
Höyük Adı:72- Şenlikli Deresi Höyük 1
Enlem: 38.084 Boylam: 29.591

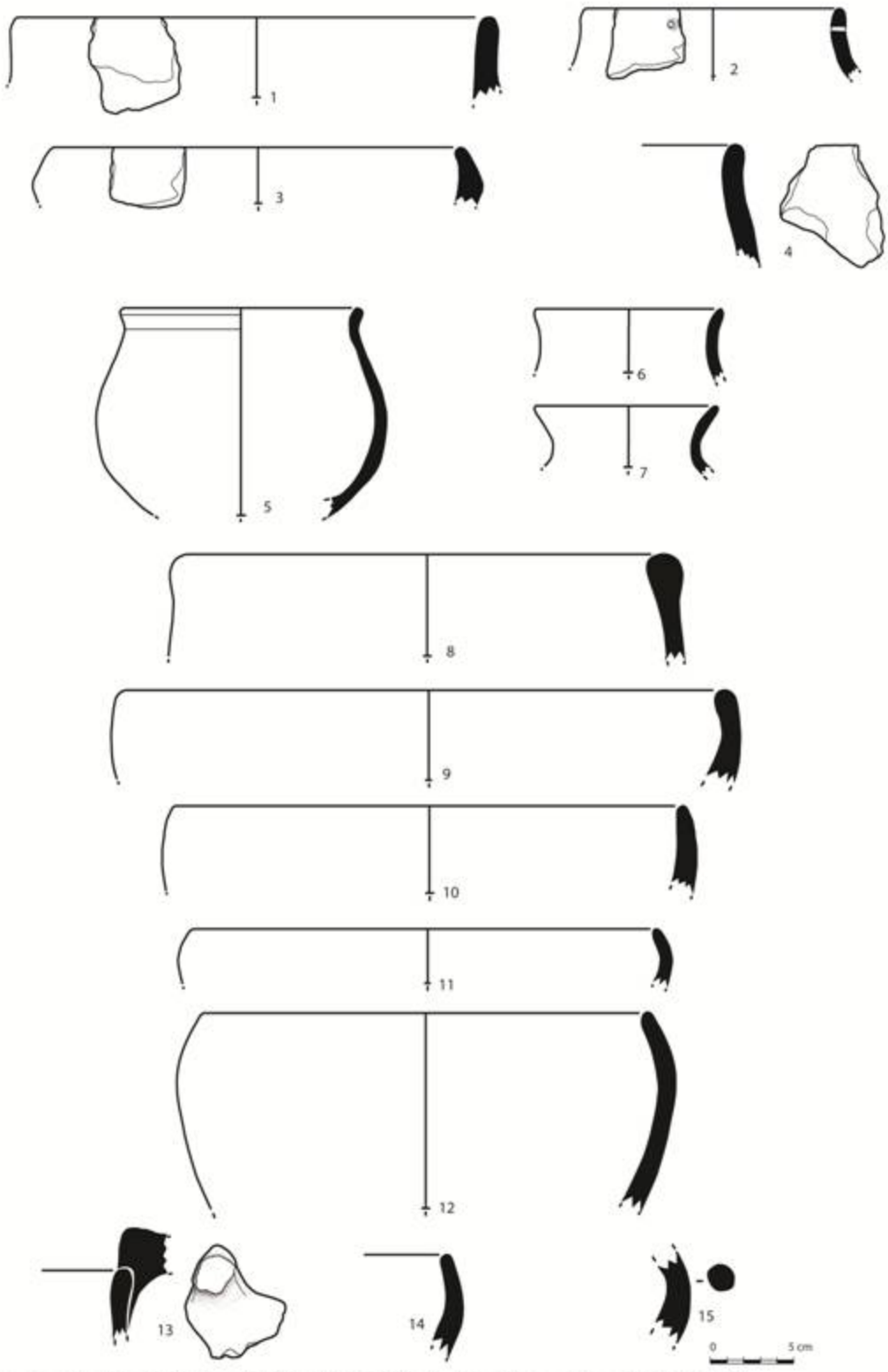

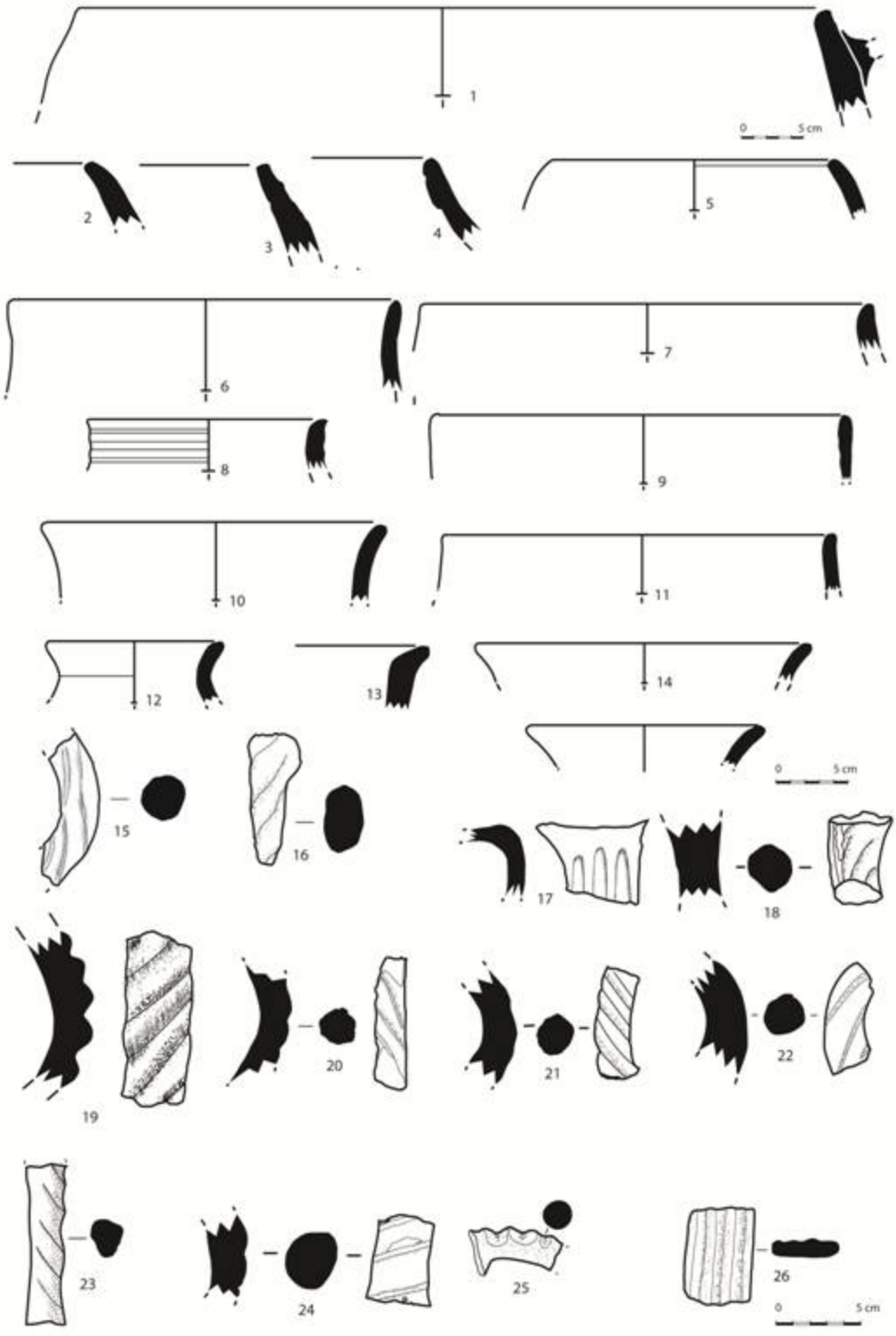

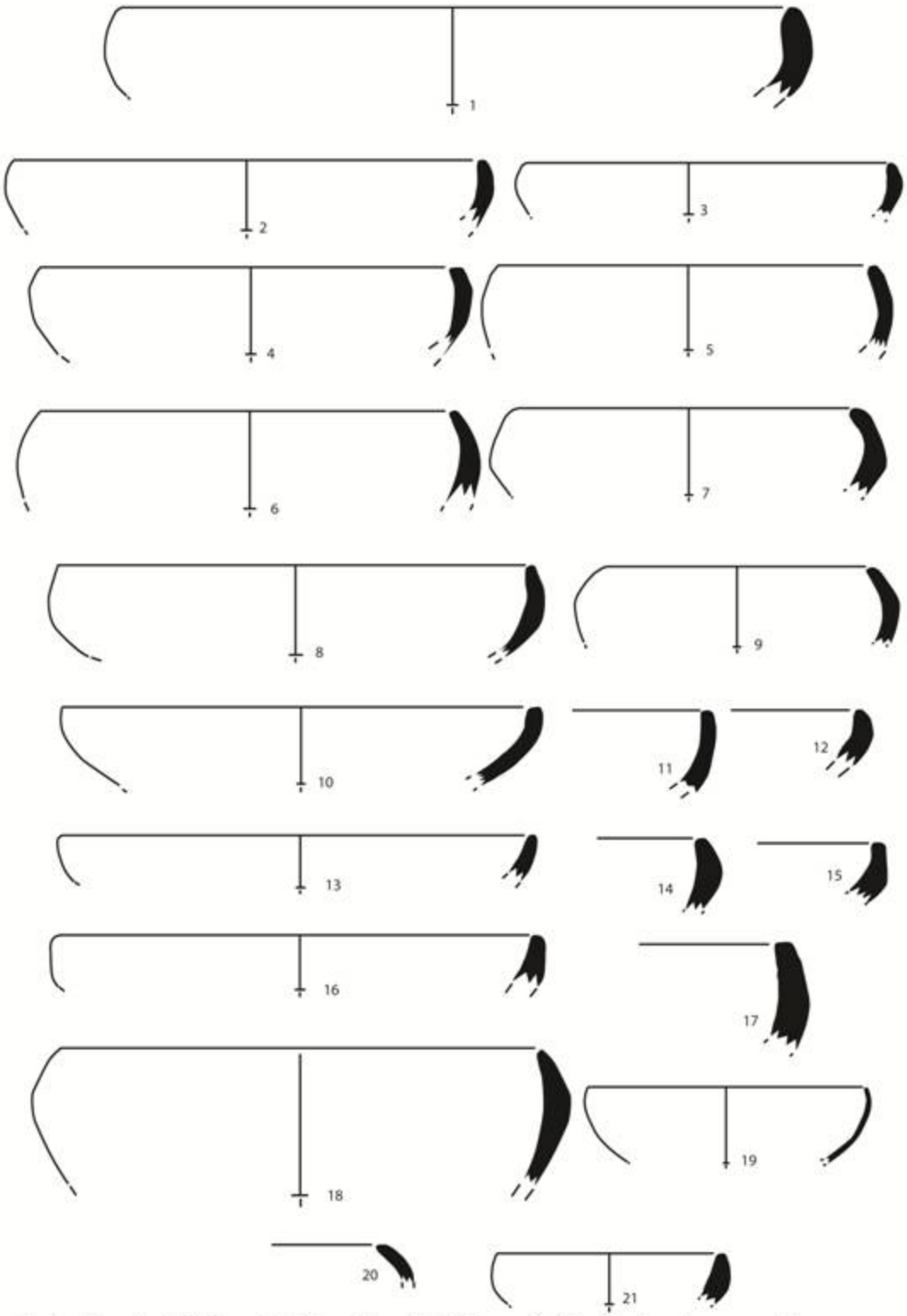
Levha 51: Şenlikli Deresi 1 Höyük

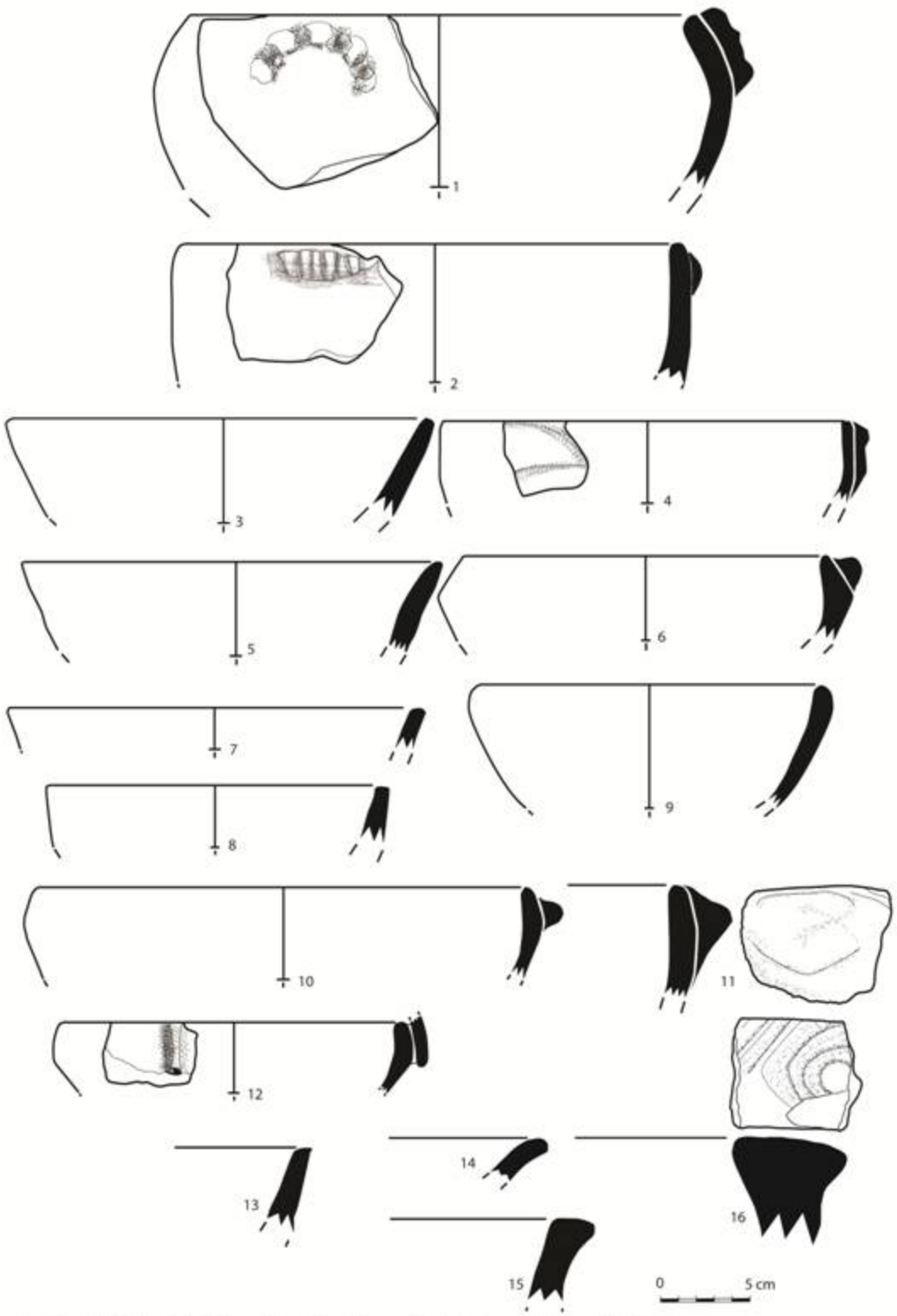
Levha 51a: Şenlikli Deresi 1 Geç Kalkolitik (1-4) ve Erken Tunç Çağ 1 (5-15) Keramik Örnekleri

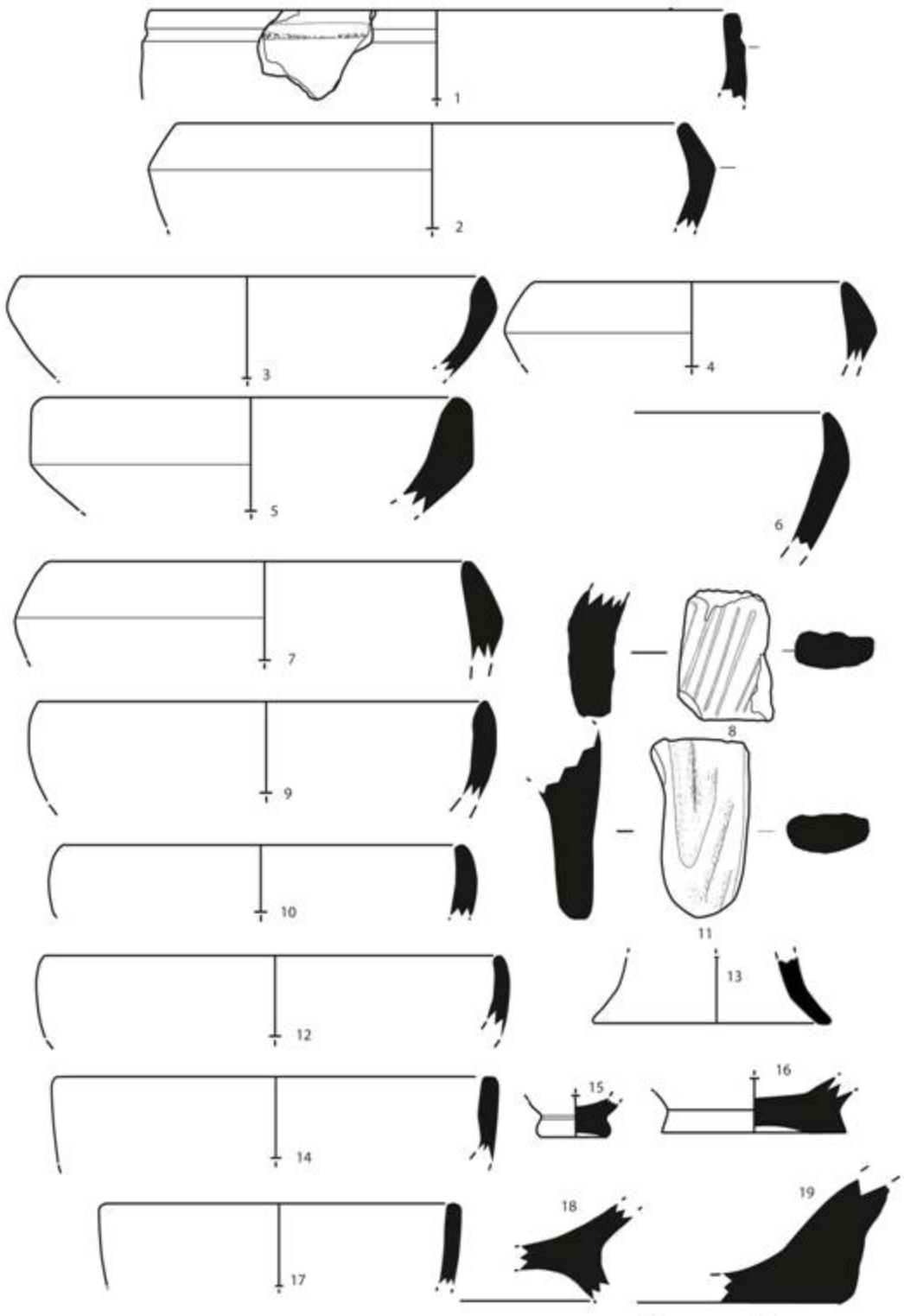
Levha 51b: Şenlikli Deresi 1 Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

Levha 51c: Şenlikli Deresi 1 Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

Levha 51d: Şenlikli Deresi 1 Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

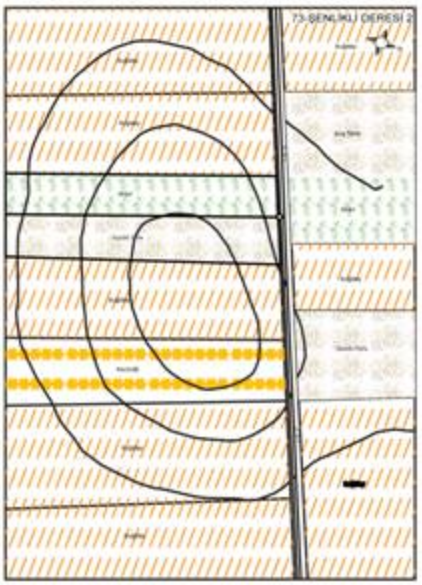

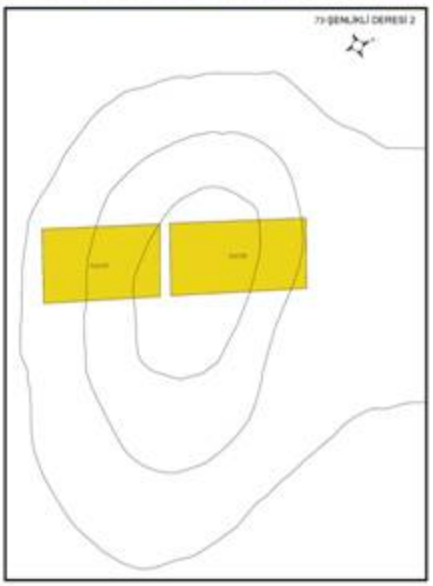
Levha 51e: Şenlikli Deresi 1 Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

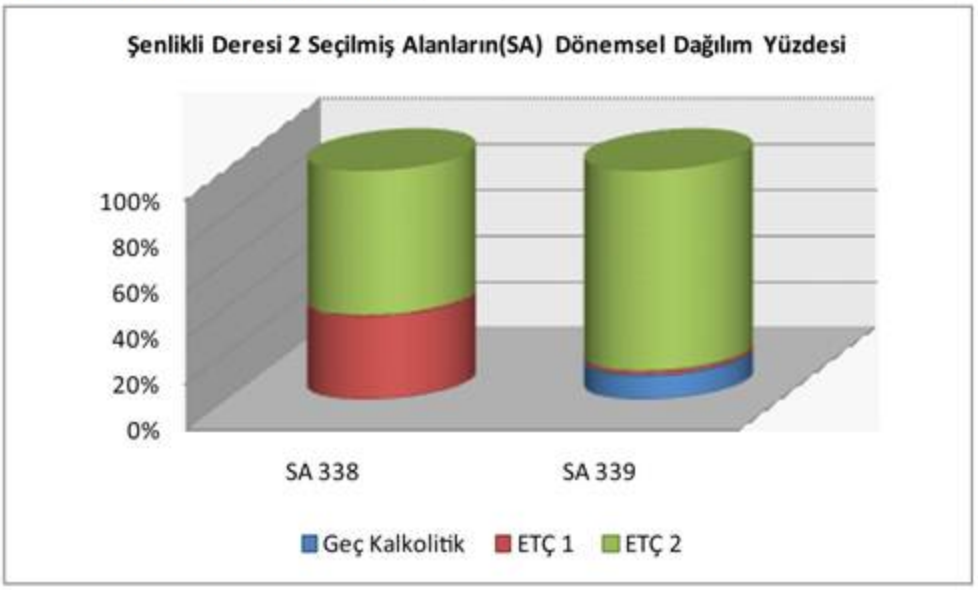
Höyük Adı: 73- Şenlikli Deresi Höyük 2
Enlem: 38.084 Boylam: 29.589

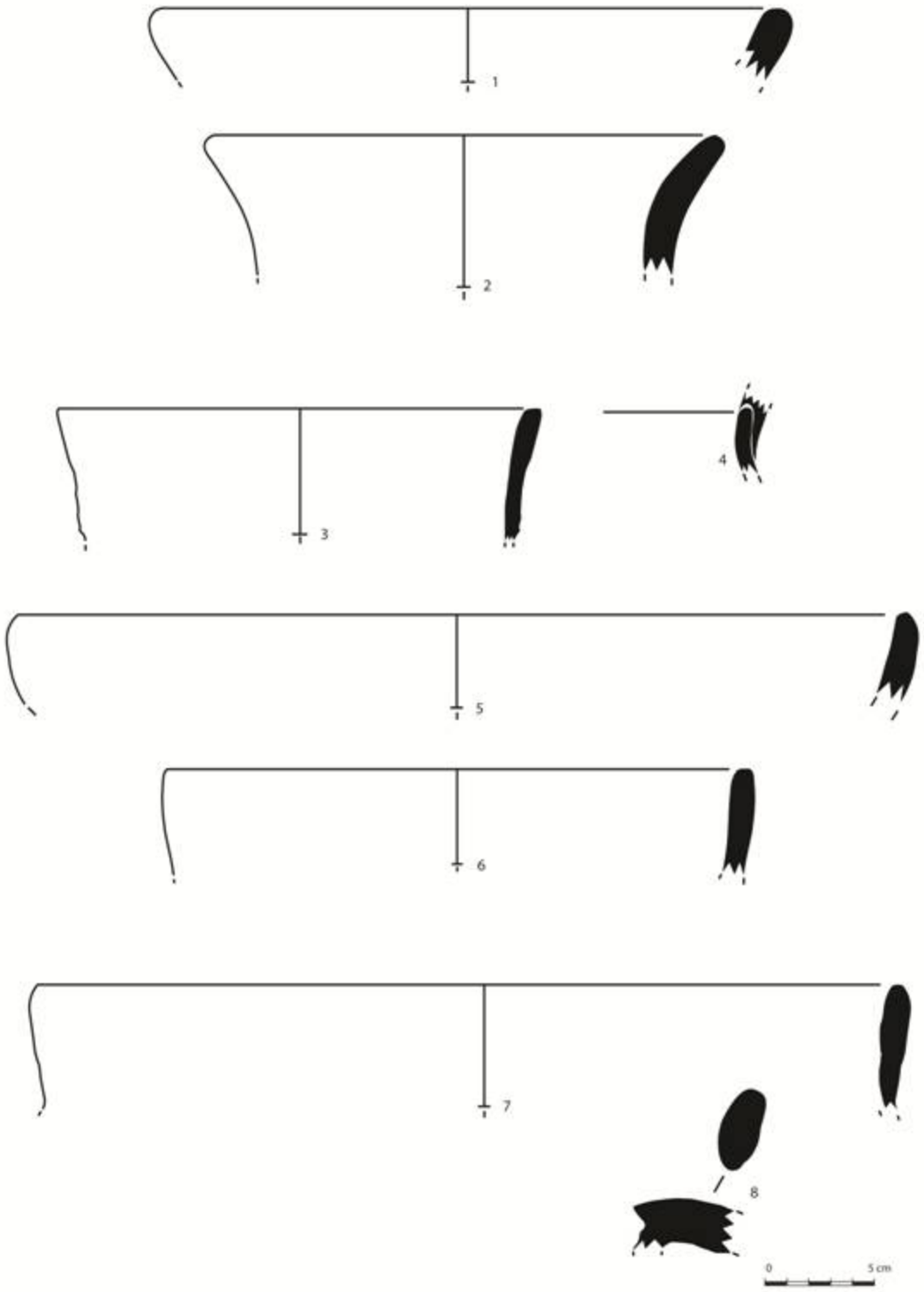

Levha 52: Şenlikli Deresi 2 Höyük

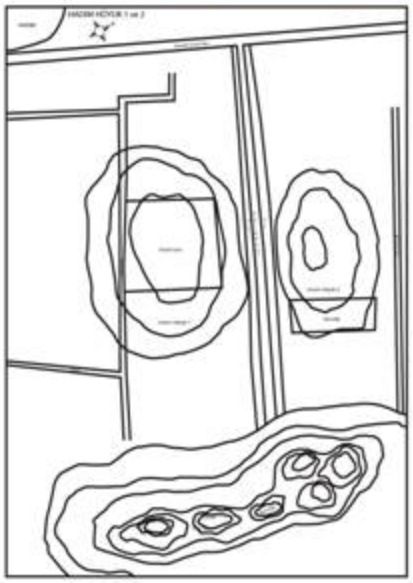

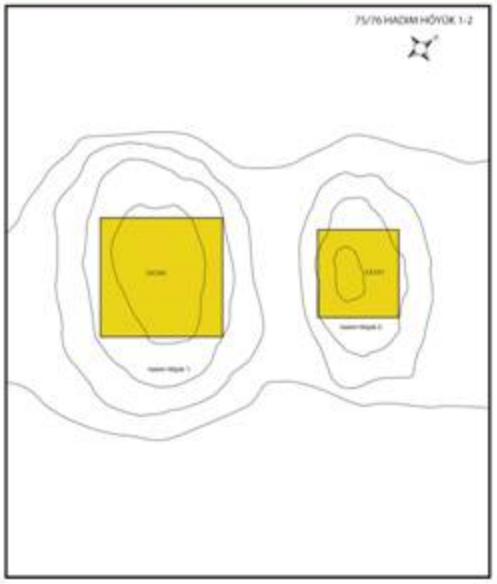
Levha 52a: Şenlikli Deresi 2 Geç Kalkolitik (1-2), Erken Tunç Çağ 1 (3-6) ve Erken Tunç Çağ 2 (7-8) Keramik Örnekleri

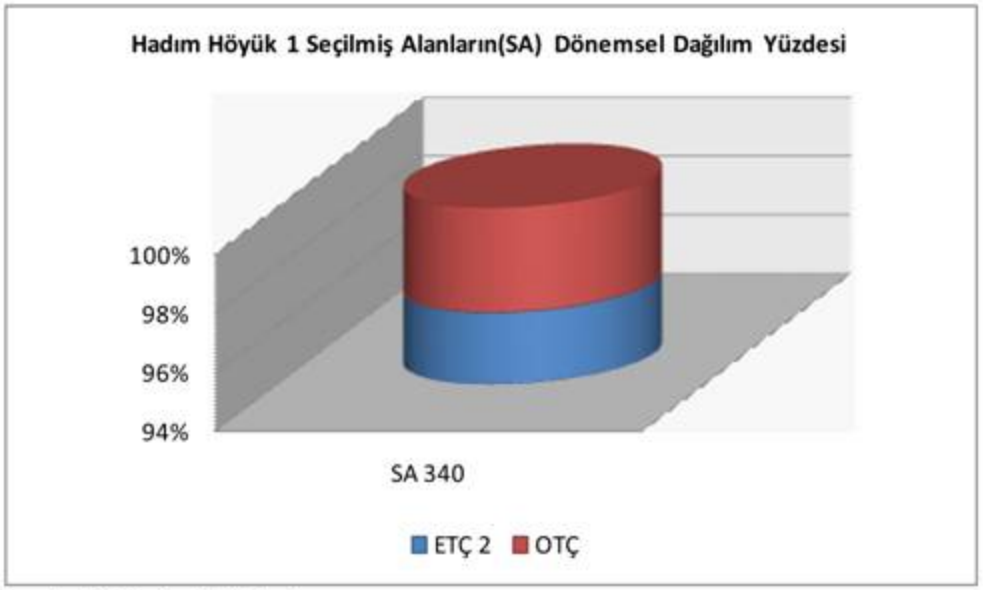
Höyük Adı: 75- Hadım Höyük 1
Enlem: 38.061 Boylam: 29.630

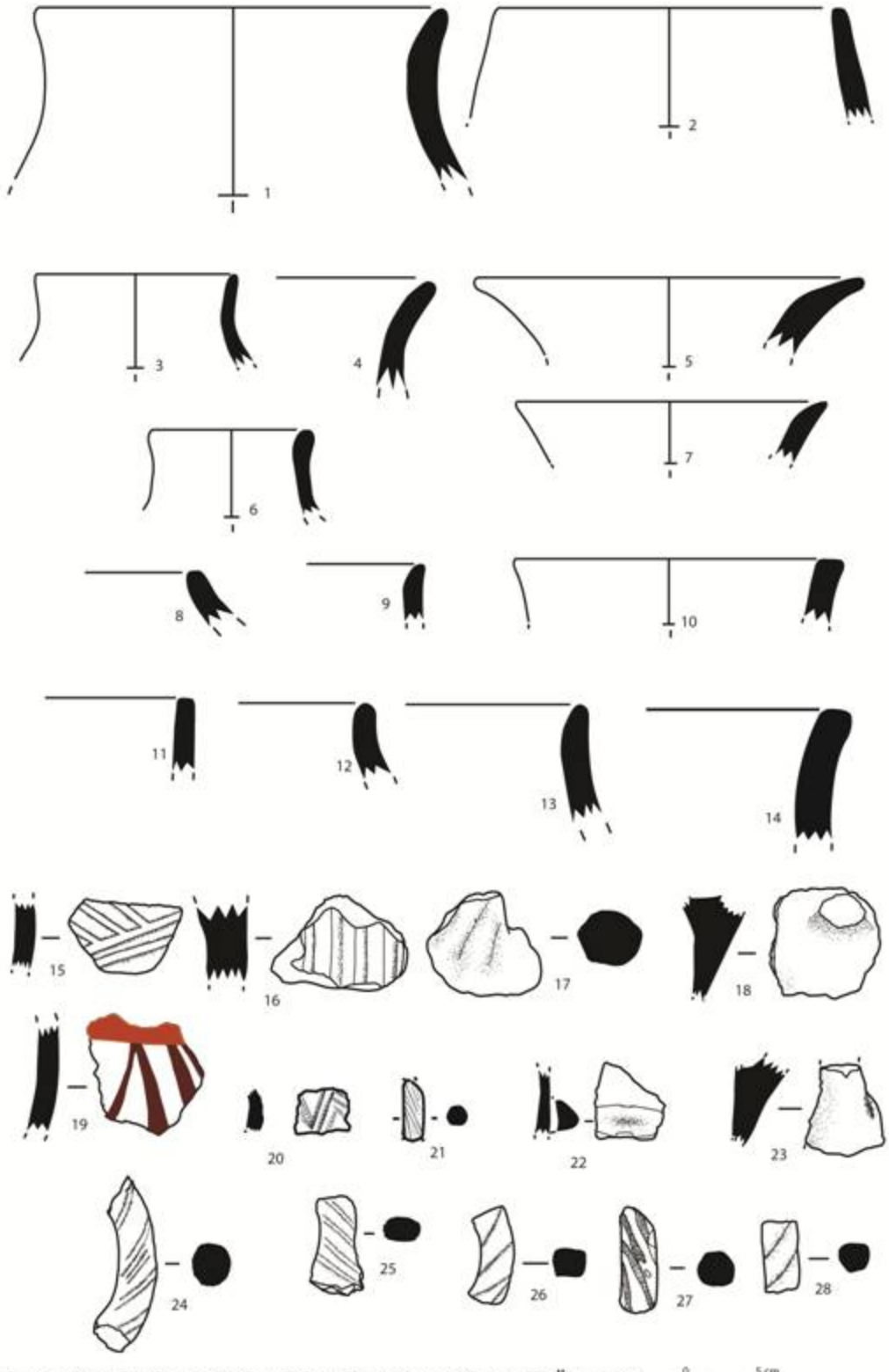

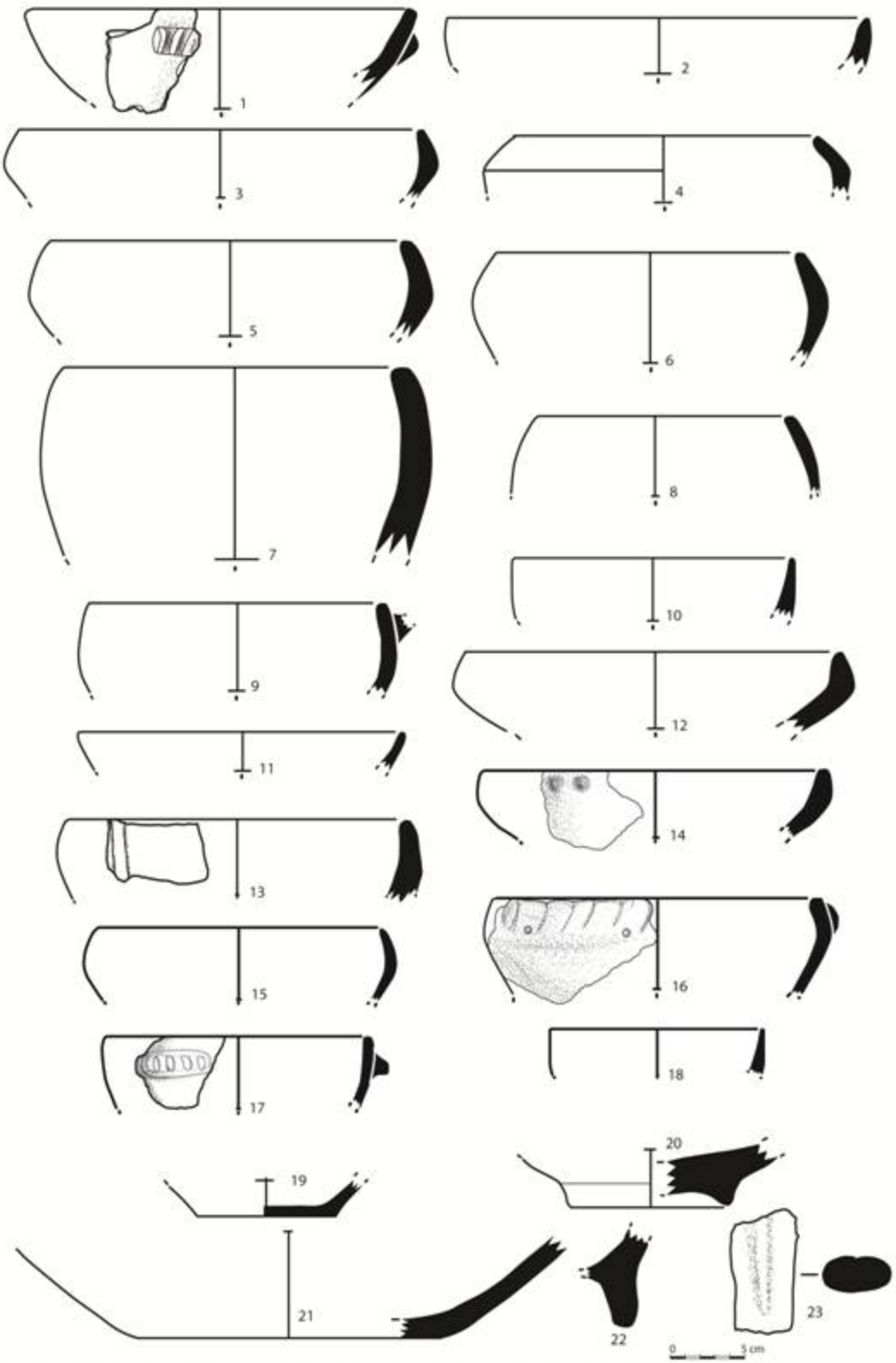

Levha 53: Hadım Höyük 1

Levha 53a: Hadım Höyük 1 Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

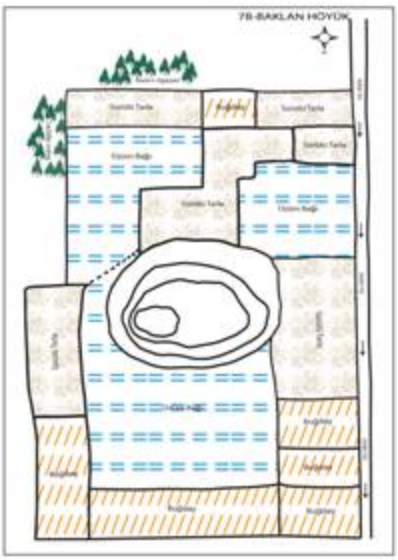

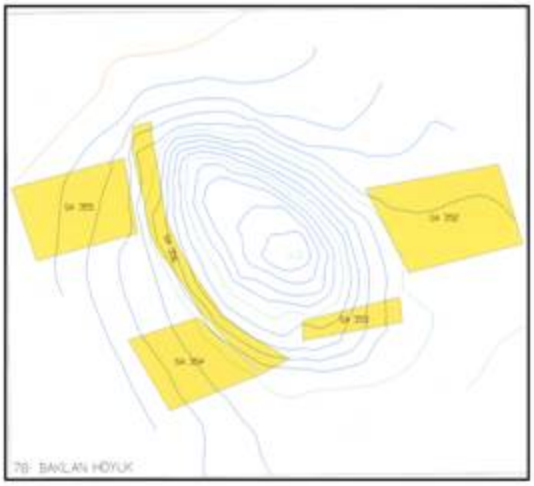
Levha 53b: Hadım Höyük 1 Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

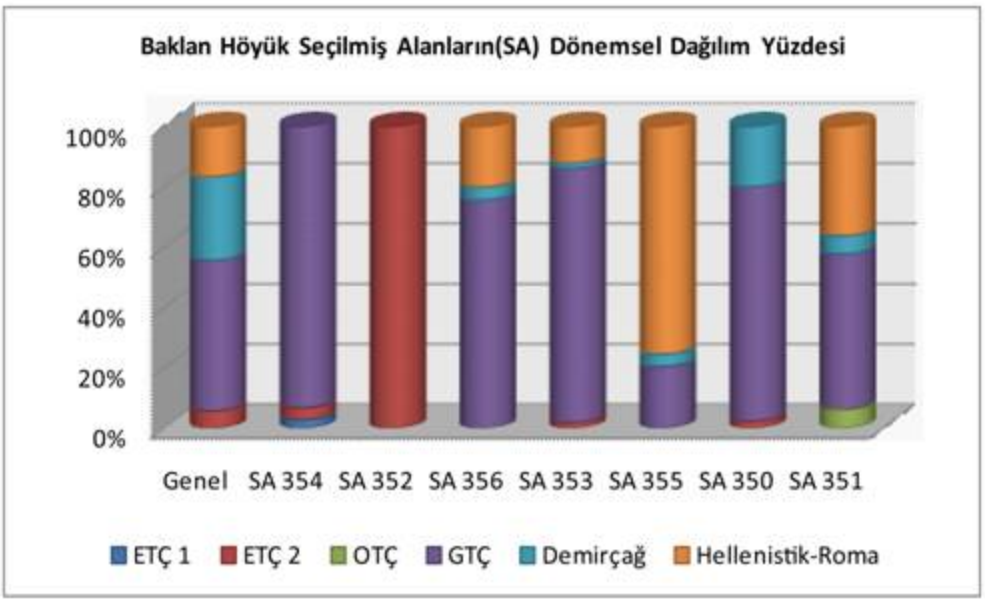
Höyük Adı: 78- Baklan Höyük
Enlem: 37.970 Boylam: 29.562

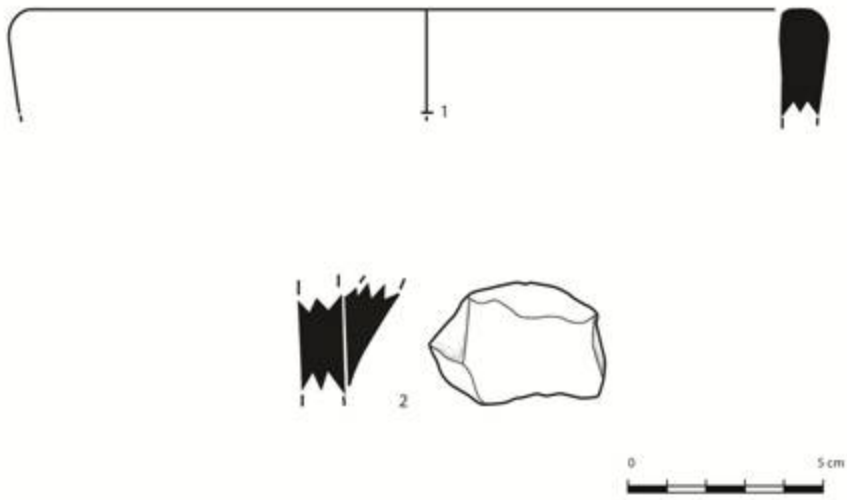

Levha 54: Baklan Höyük

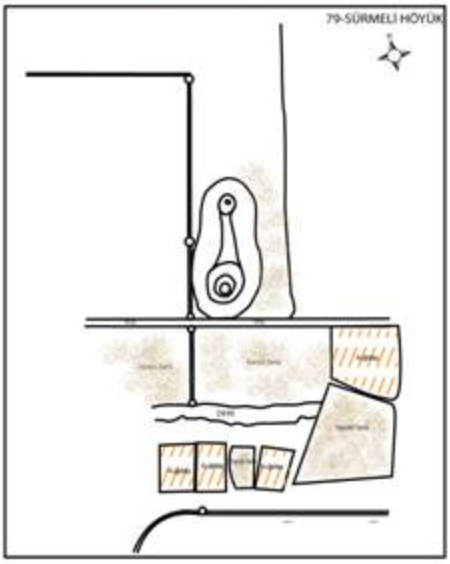

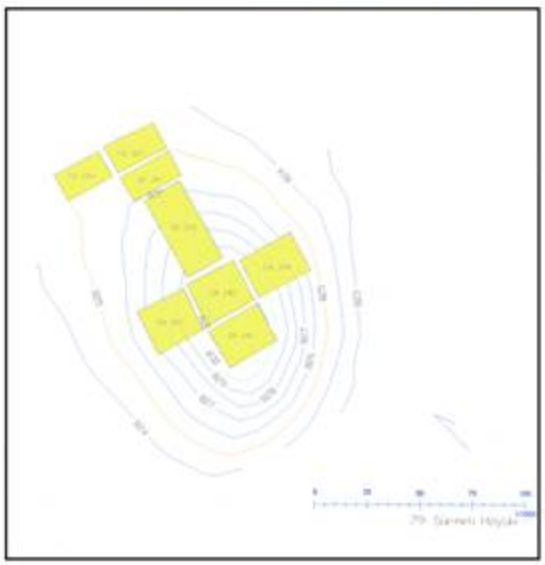
Levha 54a: Baklan Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

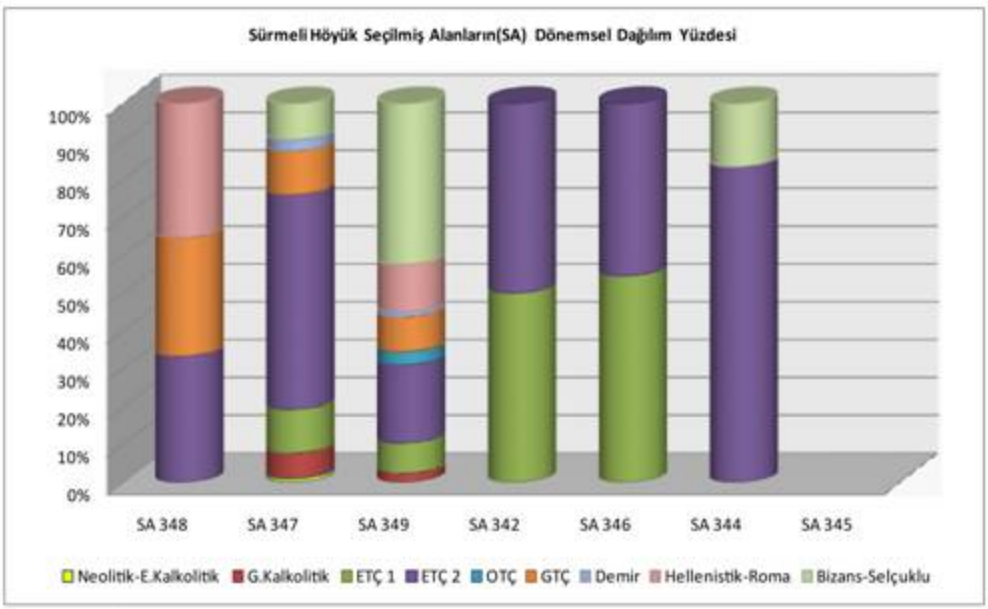
Höyük Adı: 79- Sürmeli Höyük
Enlem: 38.045 Boylam: 29.576

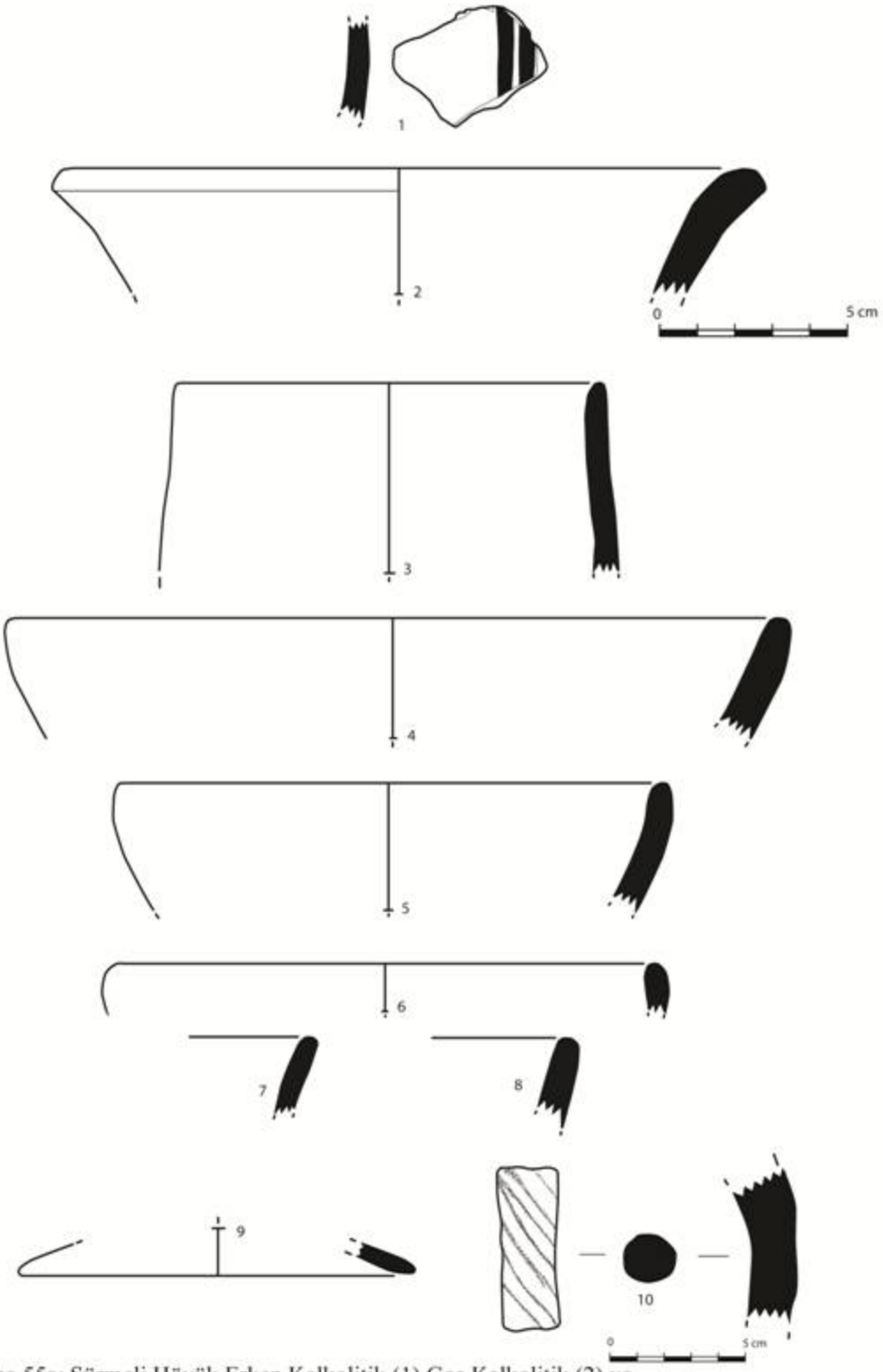

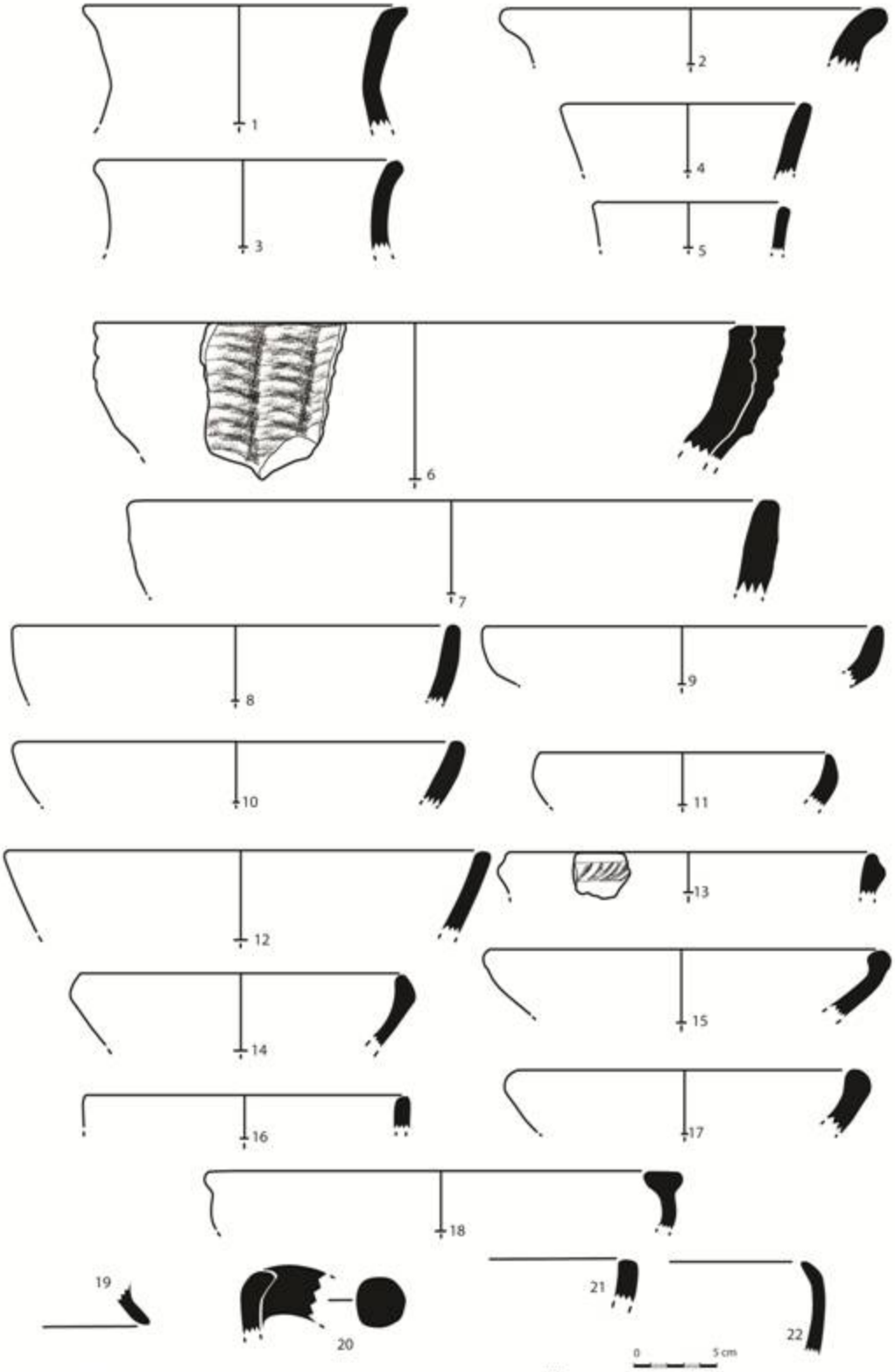

Levha 55: Sürmeli Höyük

Levha 55a: Sürmeli Höyük Erken Kalkolitik (1) Geç Kalkolitik (2) ve Erken Tunç Çağ 1 (3-10) Keramik Örnekleri

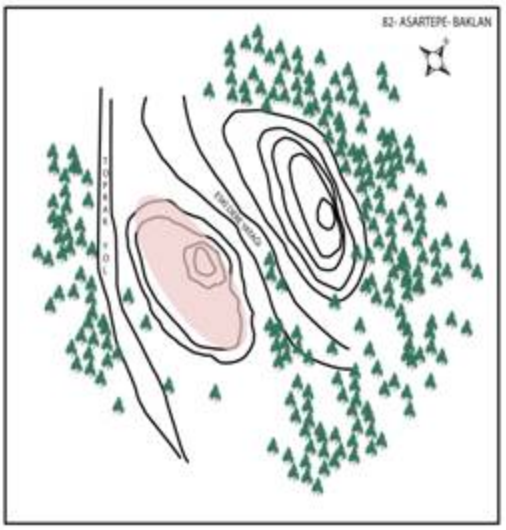
Levha 55b: Sürmeli Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

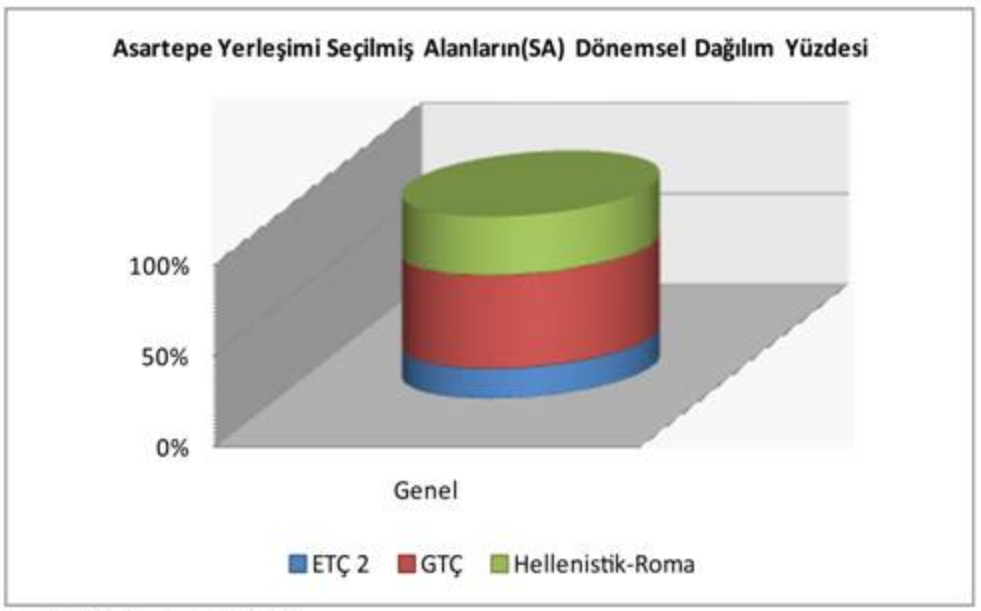
Höyük Adı: 82- Asartepe (Baklan)
Enlem: 37.962 Boylam: 29.716

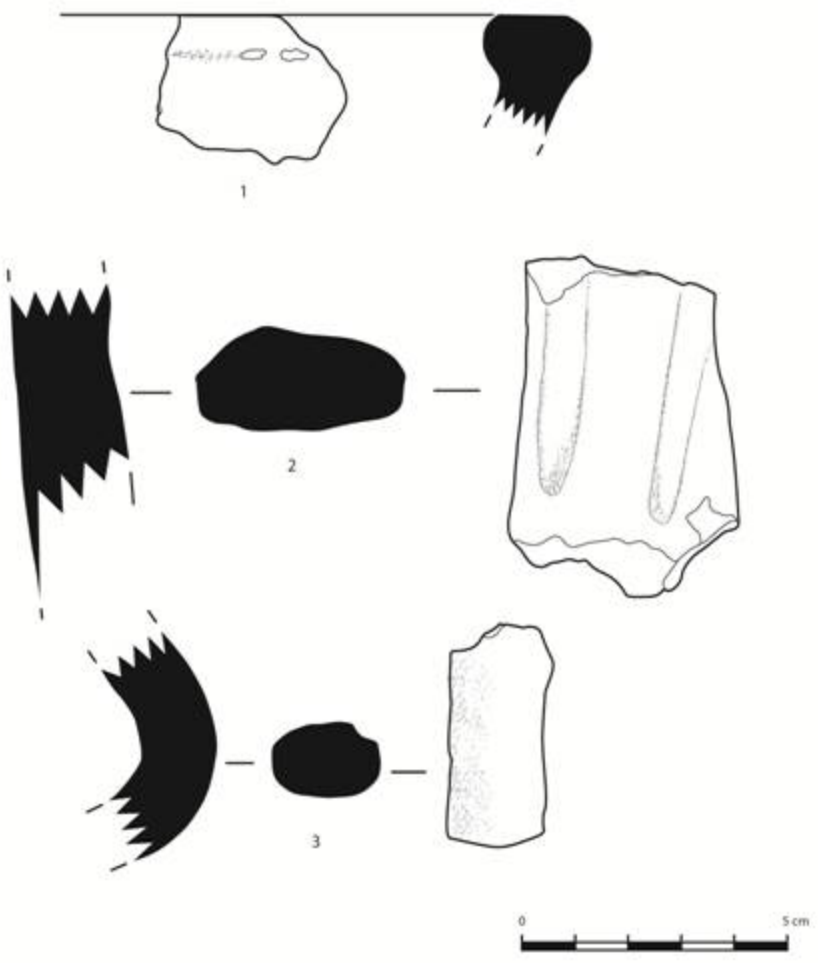

Levha 56: Asartepe Höyük

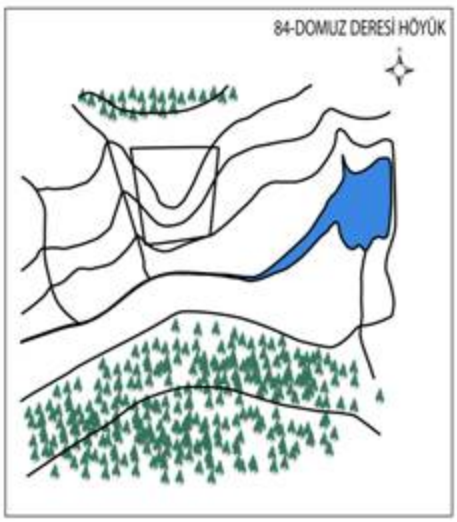

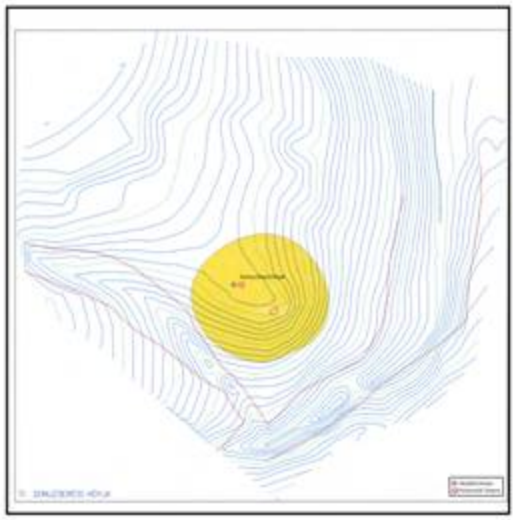
Levha 56a: Asartepe Yerleşimi Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

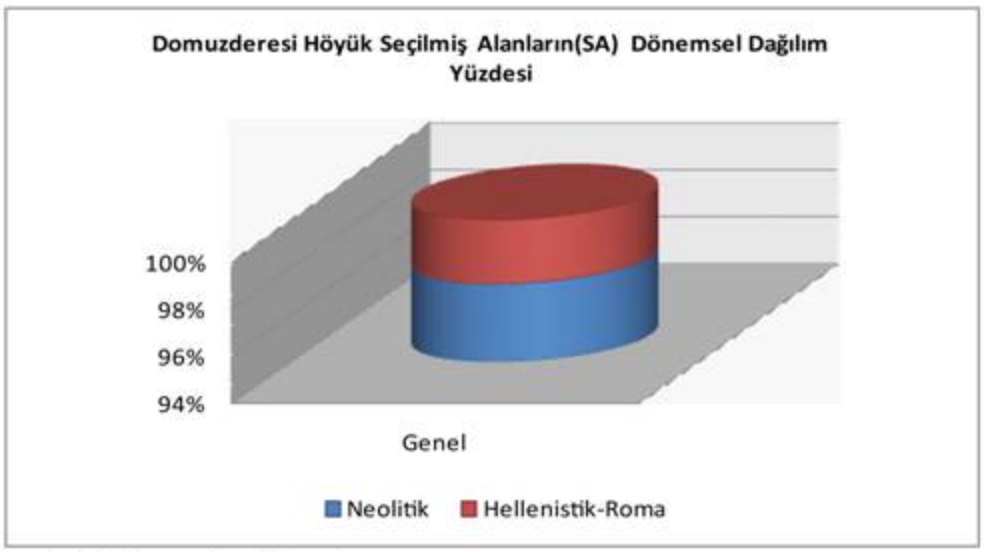
Höyük Adı: 84- Domuzderesi Höyük
Enlem: 37.939 Boylam: 29.753

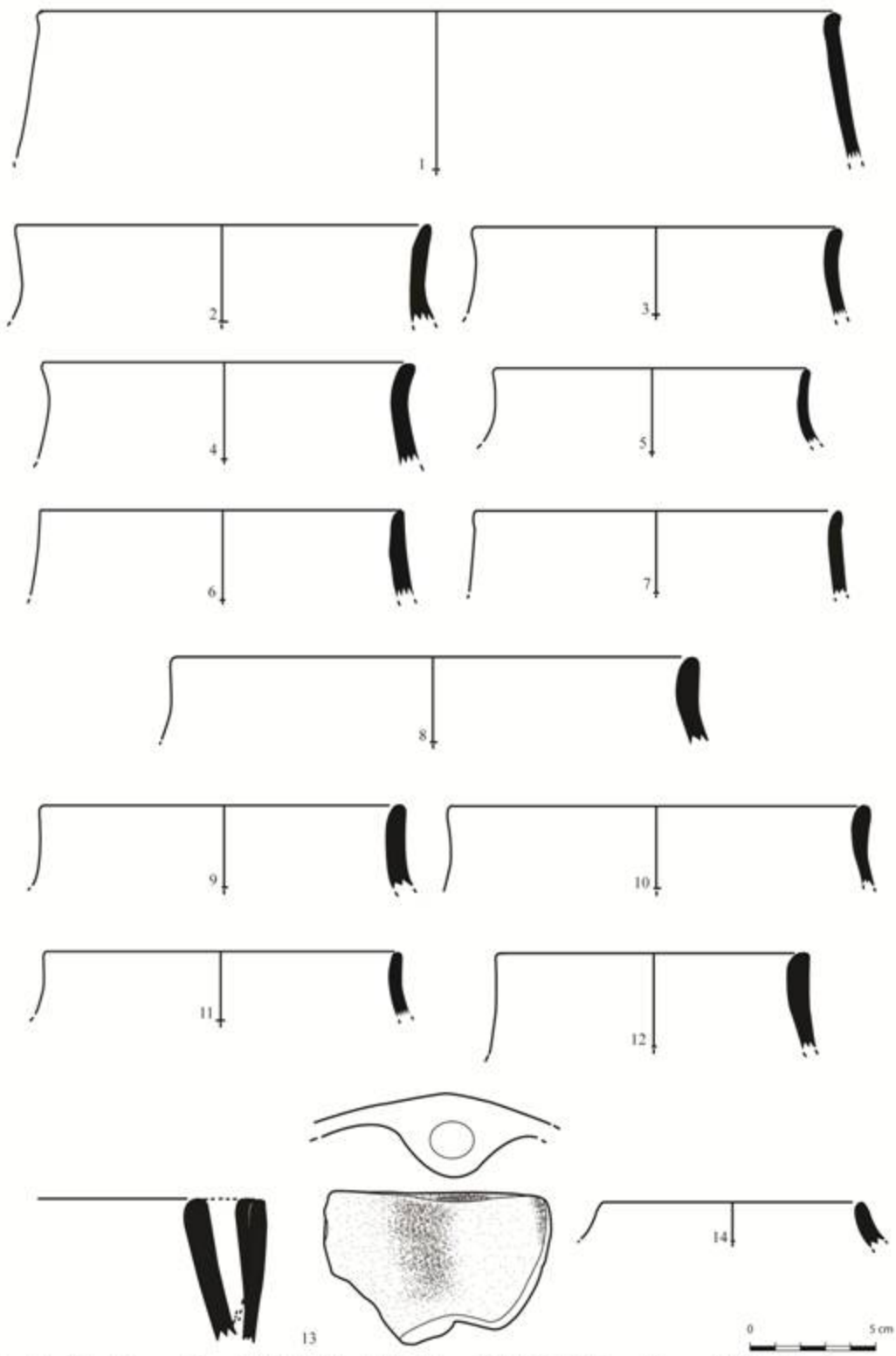

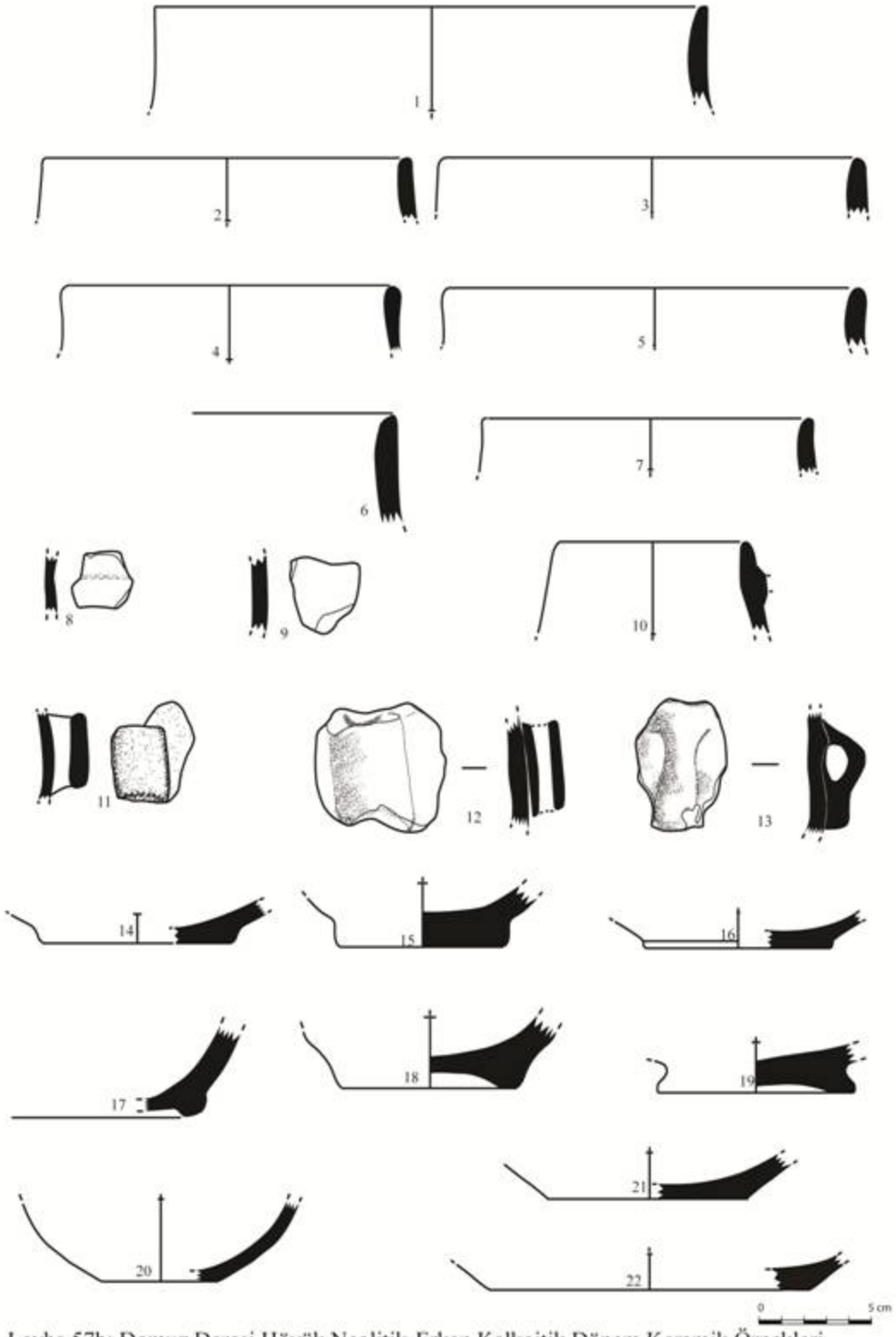

Levha 57: Domuzderesi Höyük

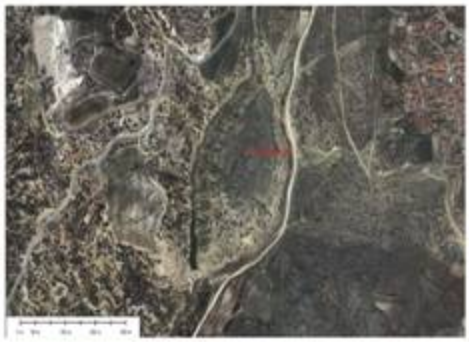

Levha 57a: Domuz Deresi Höyük Neolitik-Erken Kalkoitik Dönem Keramik Örnekleri

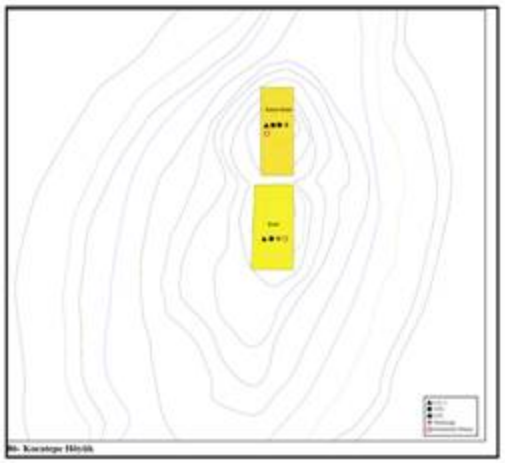
Levha 57b: Domuz Deresi Höyük Neolitik-Erken Kalkoitik Dönem Keramik Örnekleri

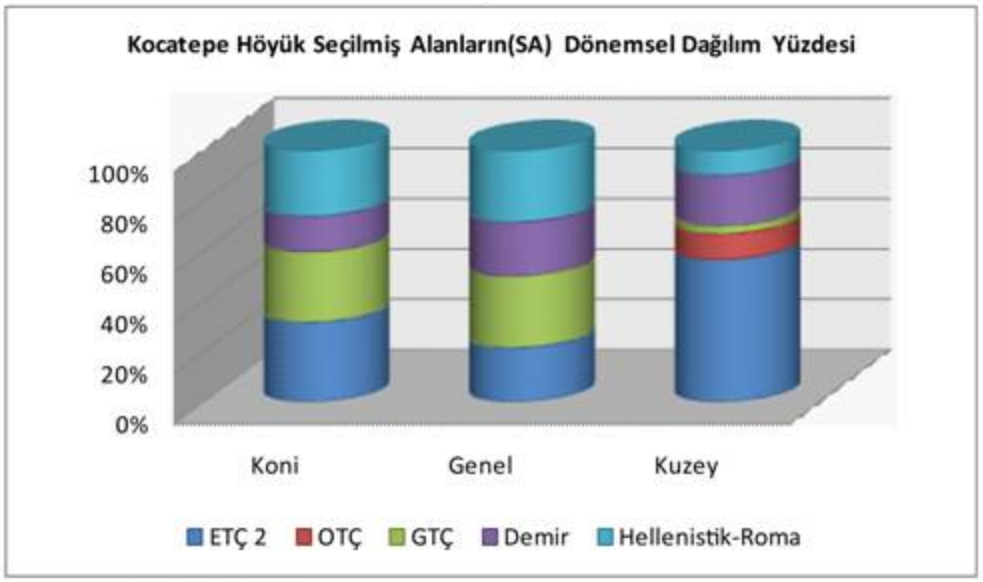
Höyük Adı: 86- Kocatepe Höyük
Enlem: 37.914 Boylam: 29.395

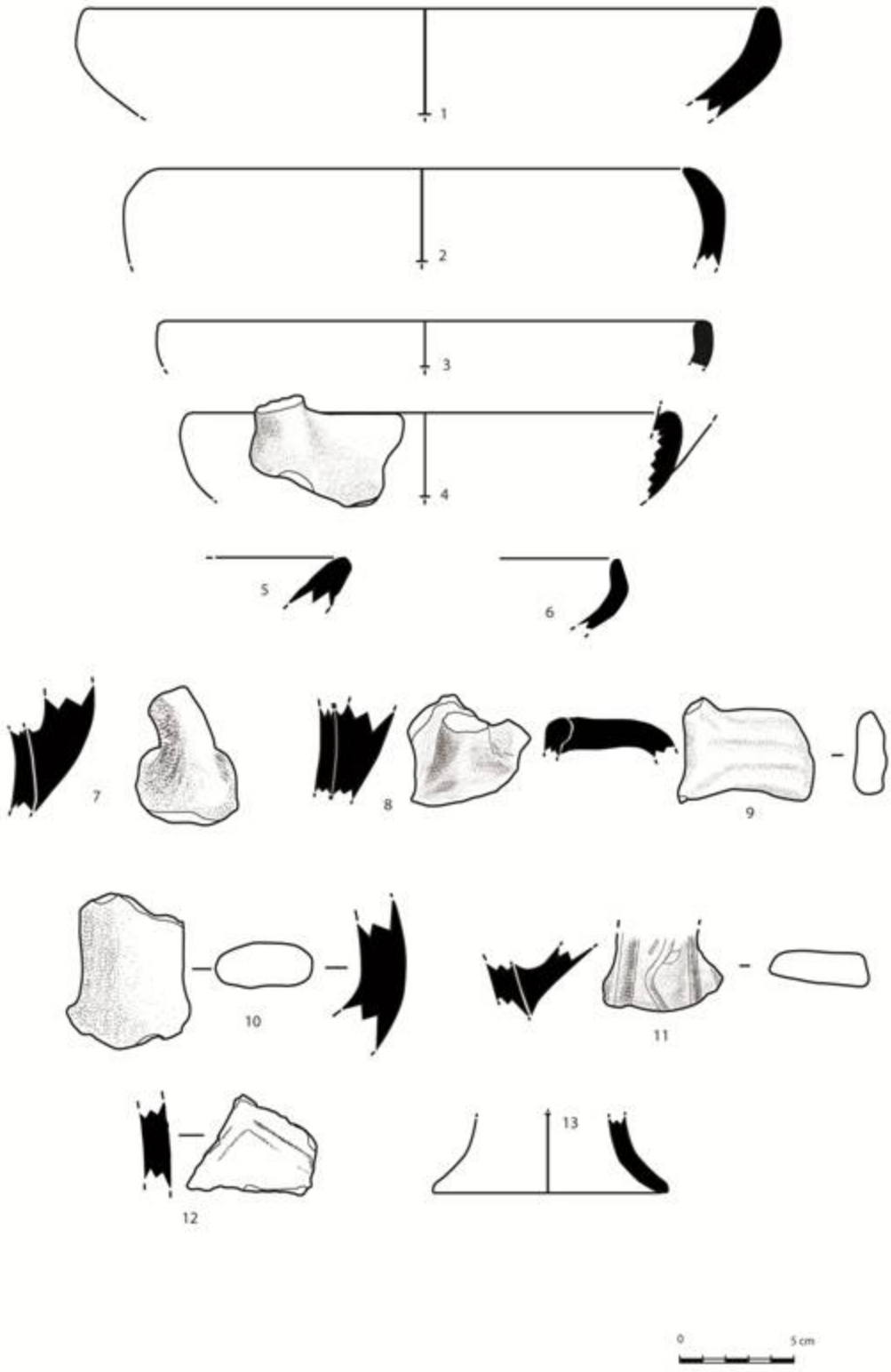

Levha 58: Kocatepe Höyük

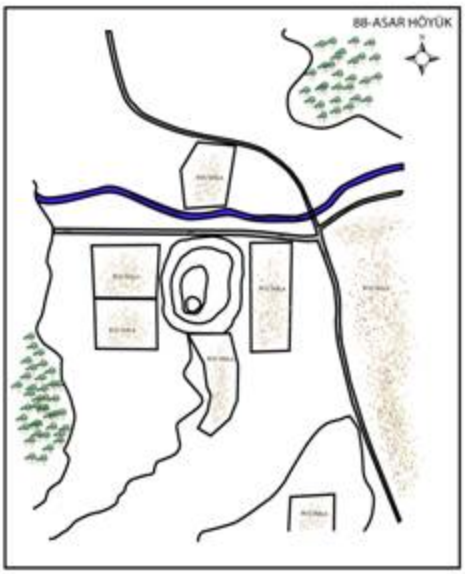

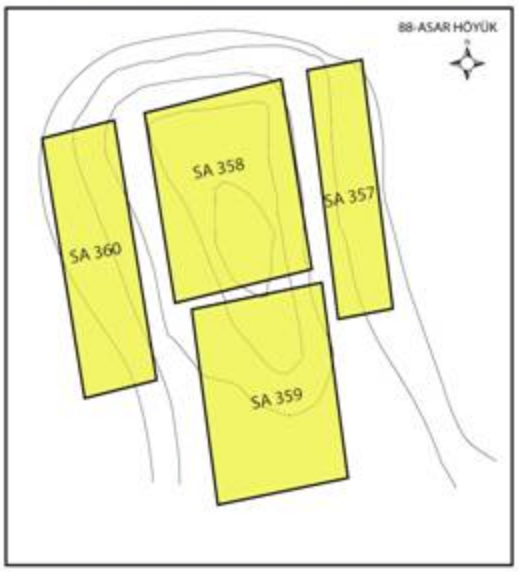
Levha 58a: Kocatepe Höyük Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

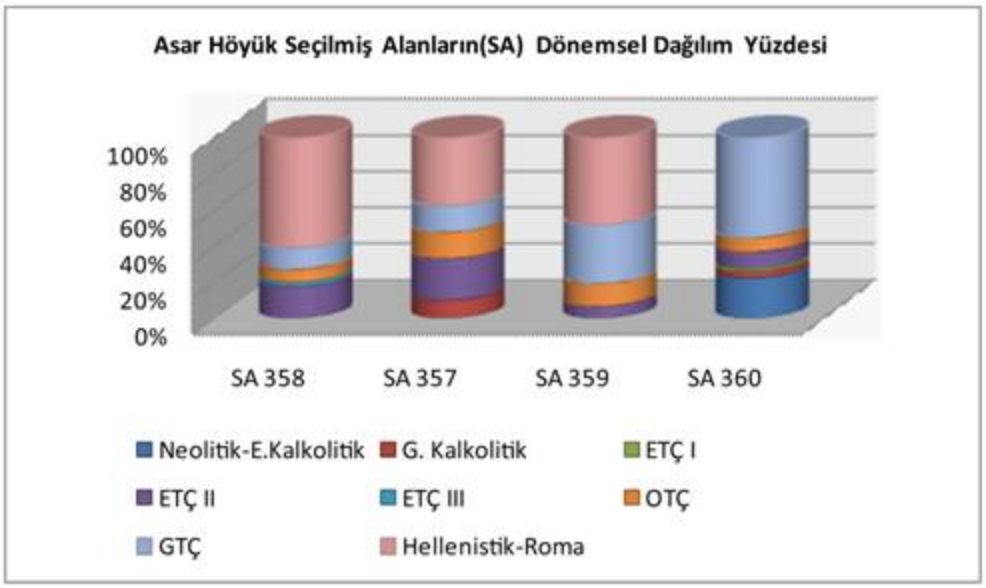
Höyük Adı: 88- Asar Höyük (Çal)
Enlem: 38.090 Boylam: 29.500

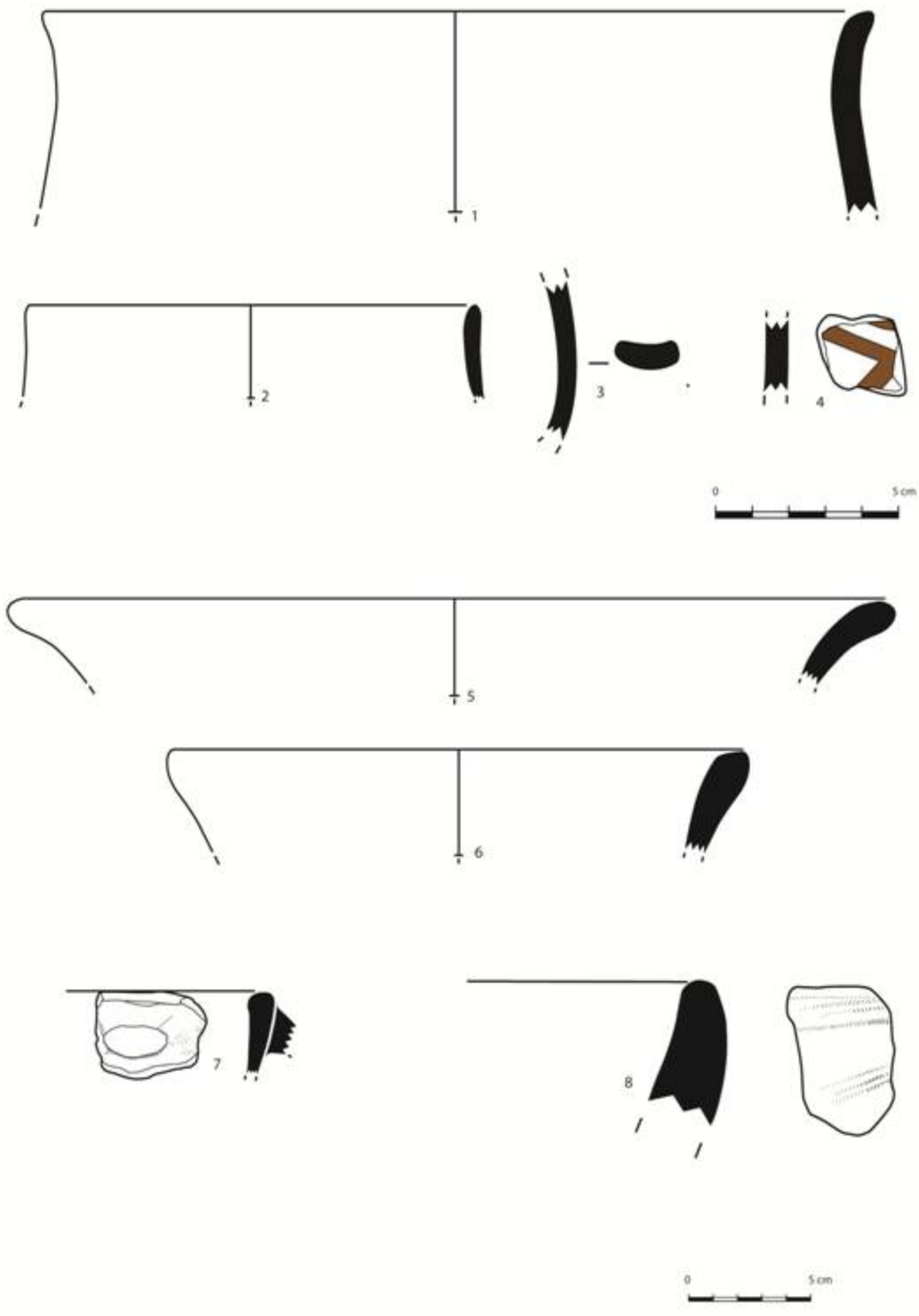

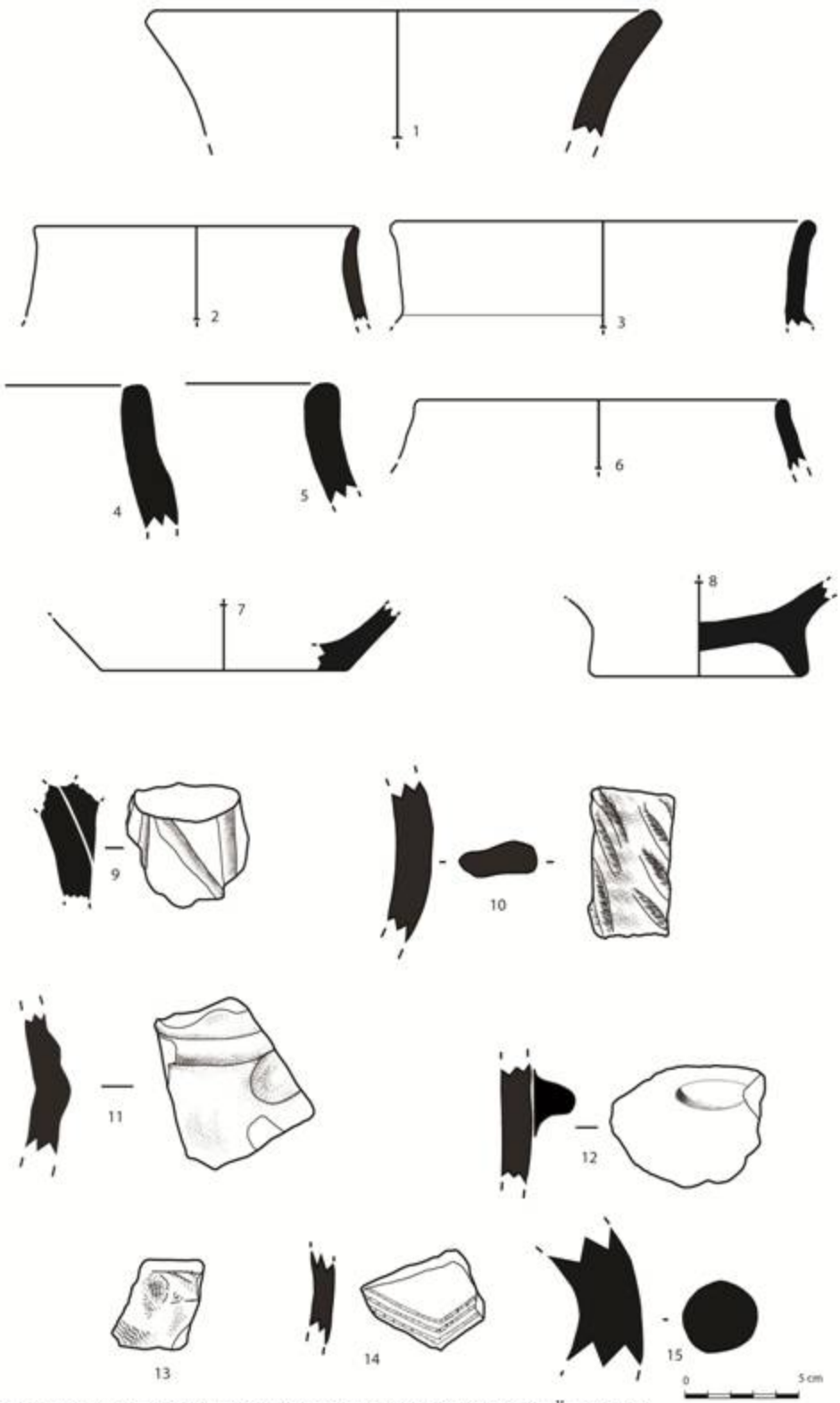

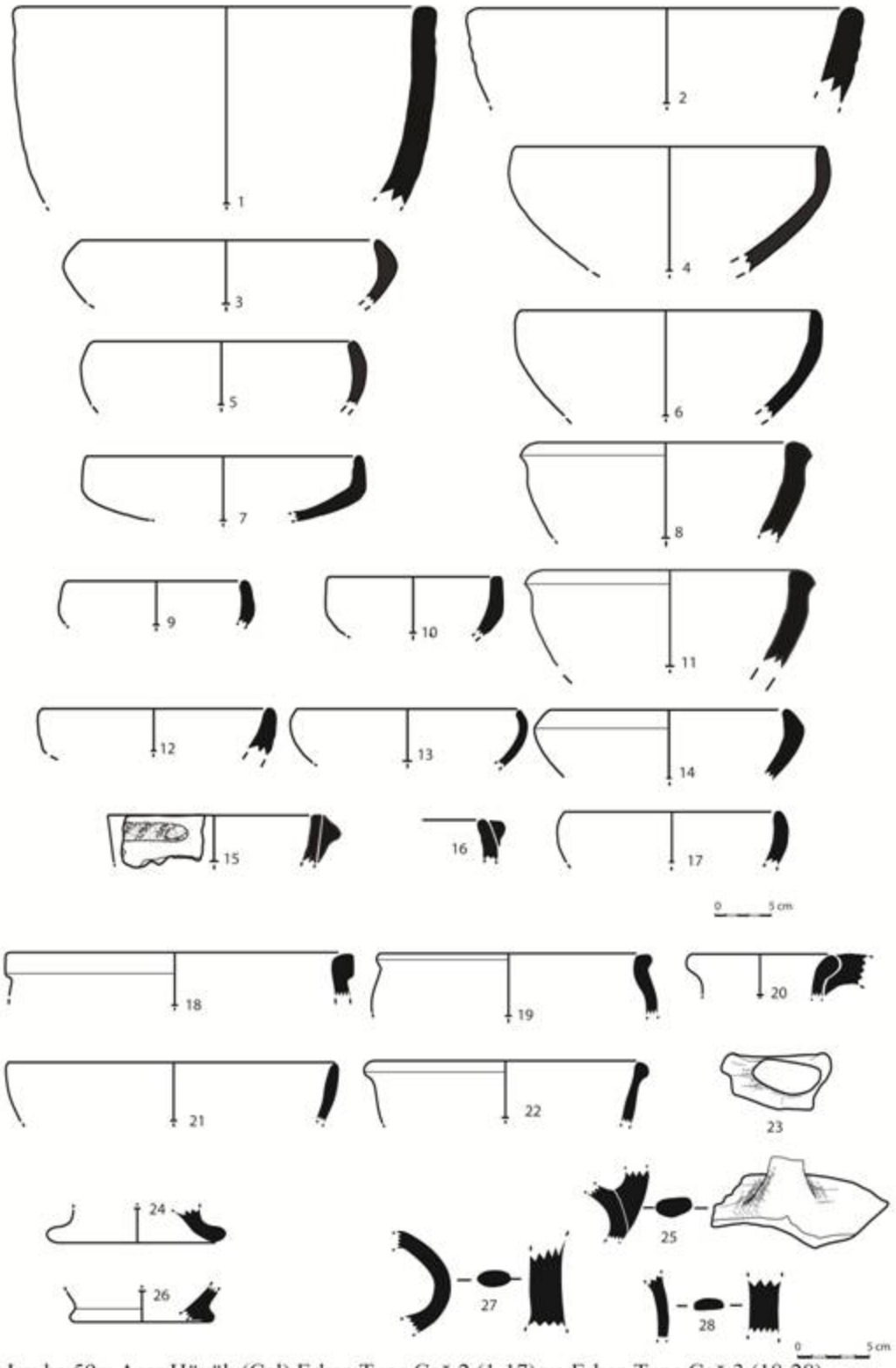
Levha 59: Asar Höyük

Levha 59a: Asar Höyük (Çal) Neolitik-Erken Kalkolitik (1-4), Geç Kalkolitik (5-7) ve Erken Tunç Çağ 1 (8) Keramik Örnekleri

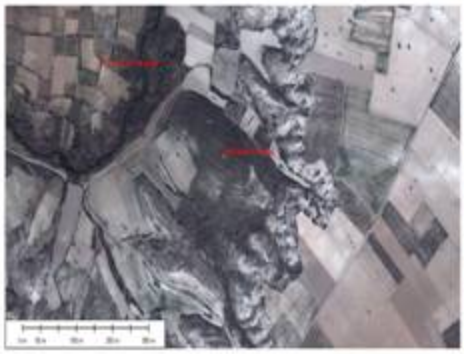

Levha 59b: Asar Höyük (Çal) Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

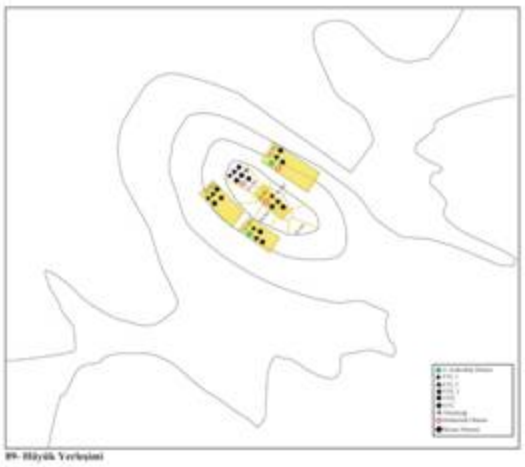
Levha 59c: Asar Höyük (Çal) Erken Tunç Çağ 2 (1-17) ve Erken Tunç Çağ 3 (18-28) Keramik Örnekleri

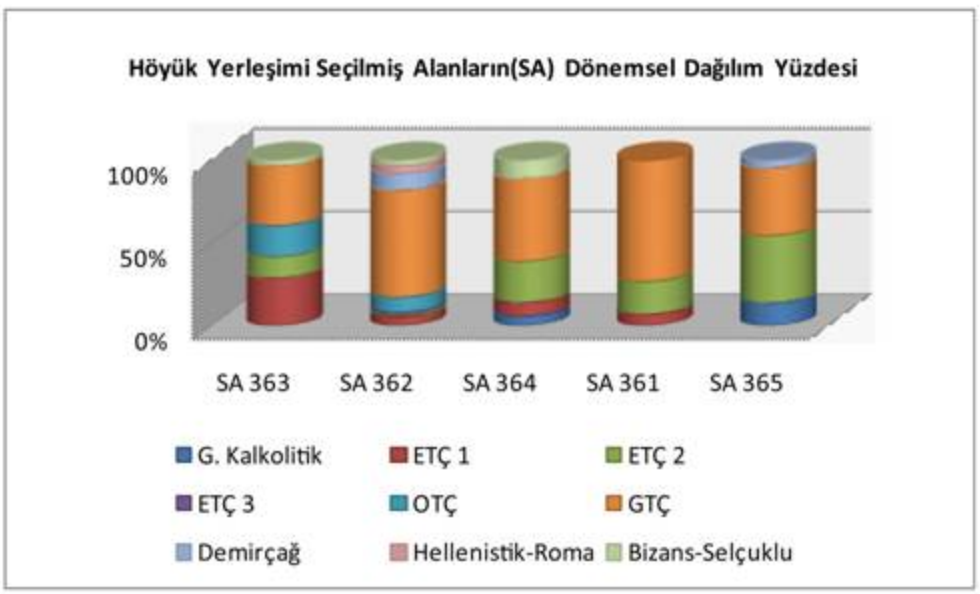
Höyük Adı: 89- Höyük Yerleşimi
Enlem: 38.053 Boylam: 29.478

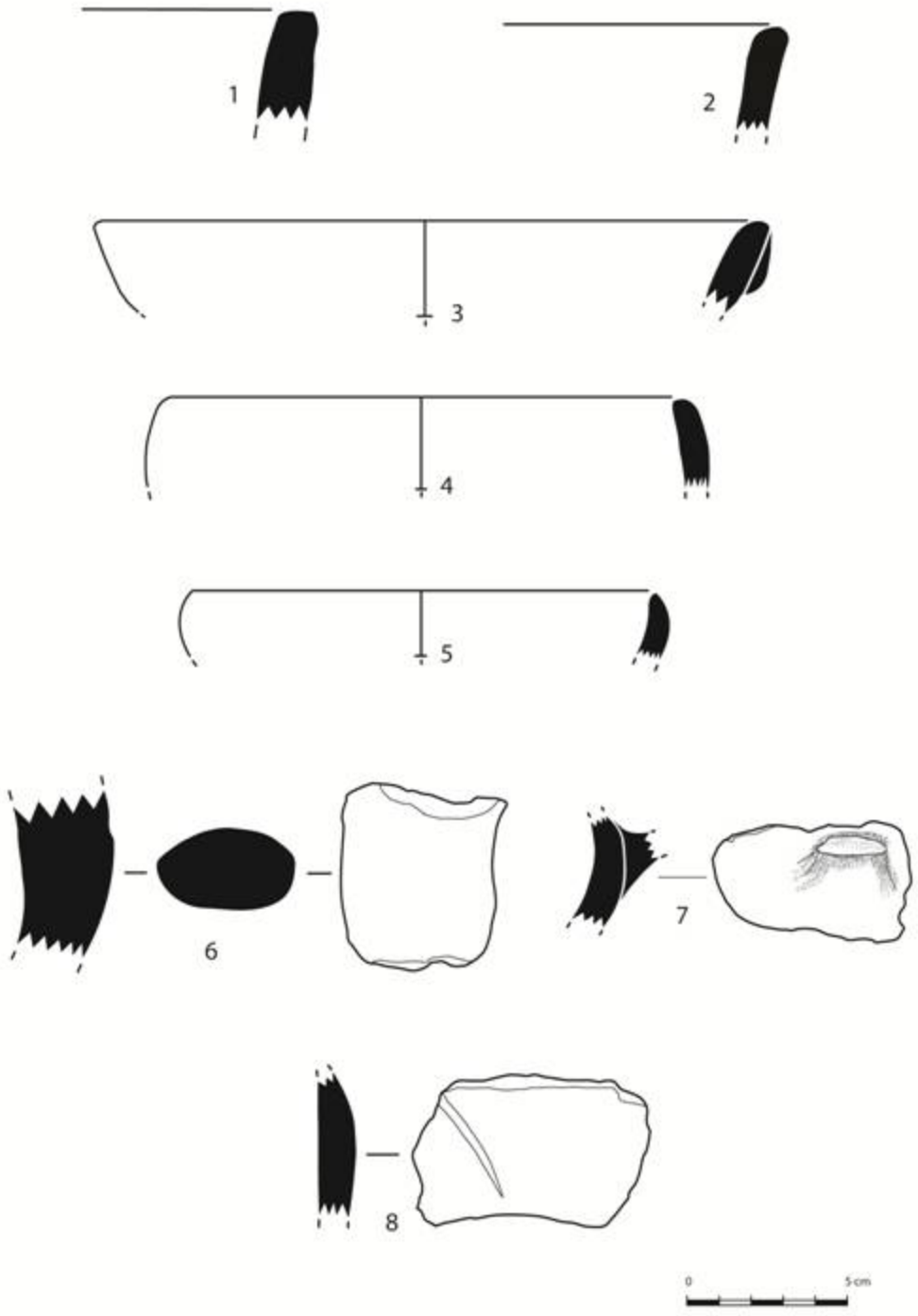

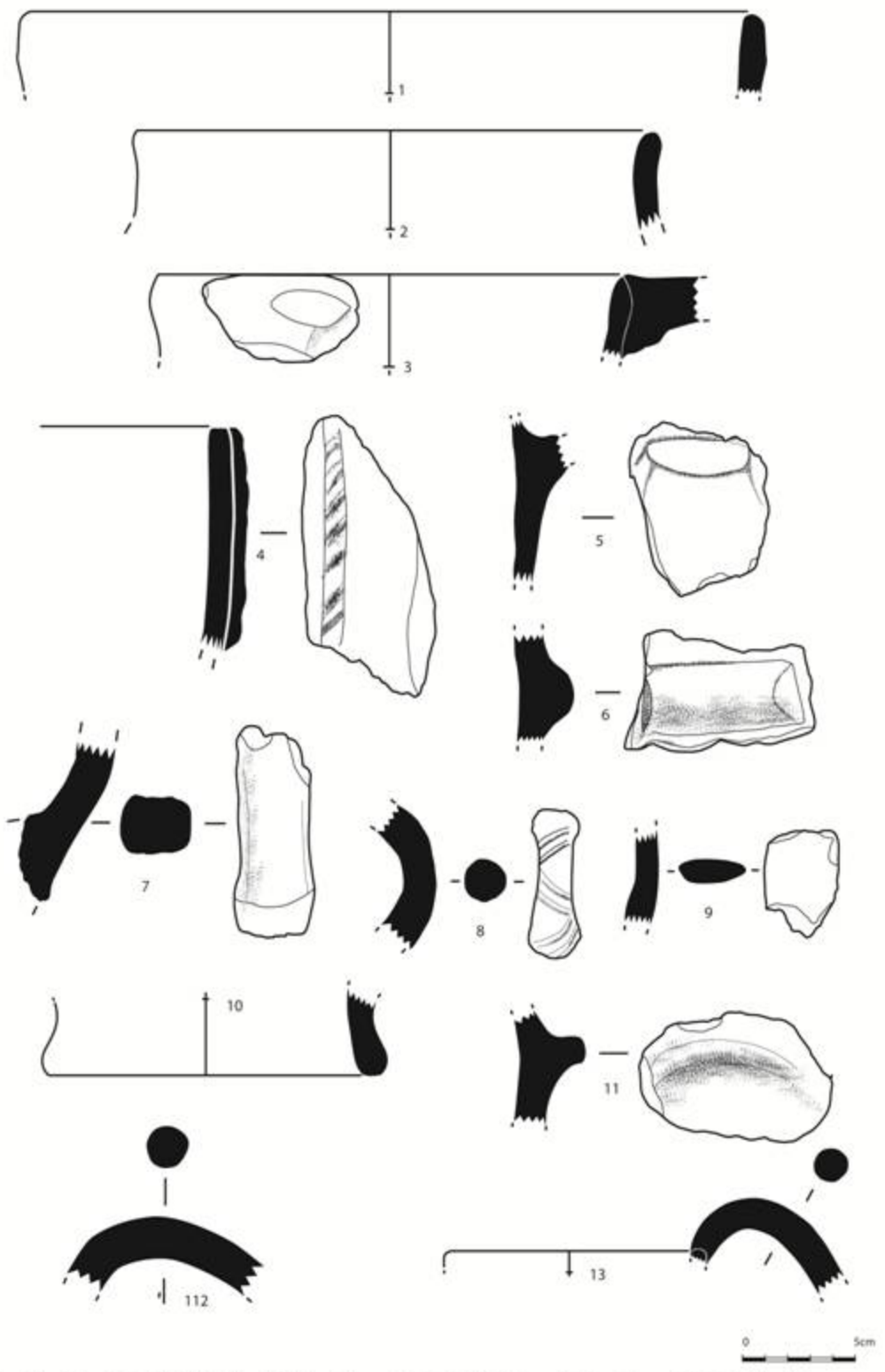

Levha 60: Höyük Yerleşimi

Levha 60a: Höyük Yerleşimi Geç Kalkolitik (1) ve Erken Tunç Çağ 1 (2-8)
Keramik Örnekleri

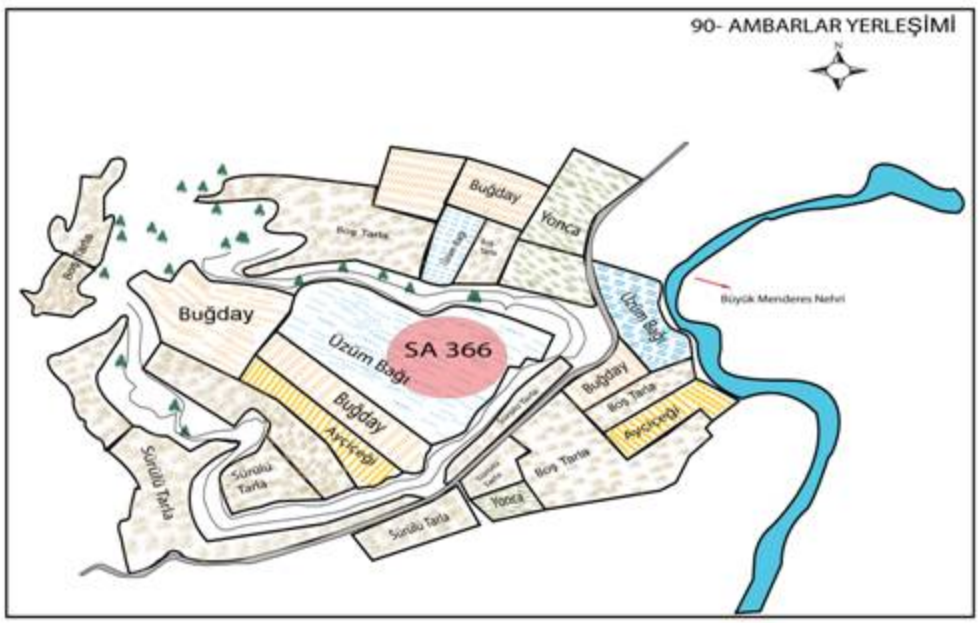

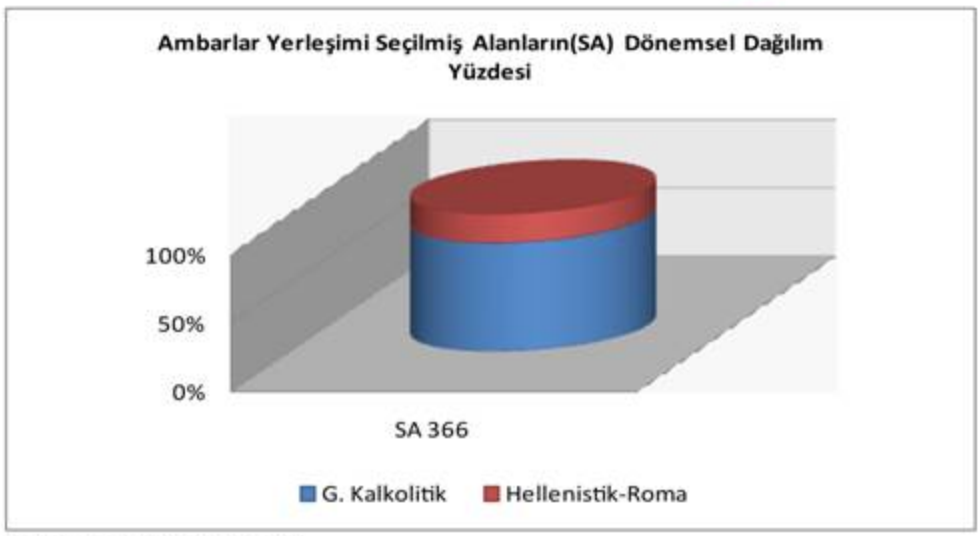
Levha 60b: Höyük Yerleşimi Erken Tunç Çağ 2 (1-10) ve Erken Tunç Çağ 3 (11-13) Keramik Örnekleri

Höyük Adı: 90- Ambarlar Yerleşimi
Enlem: 38.089 Boylam: 29.494

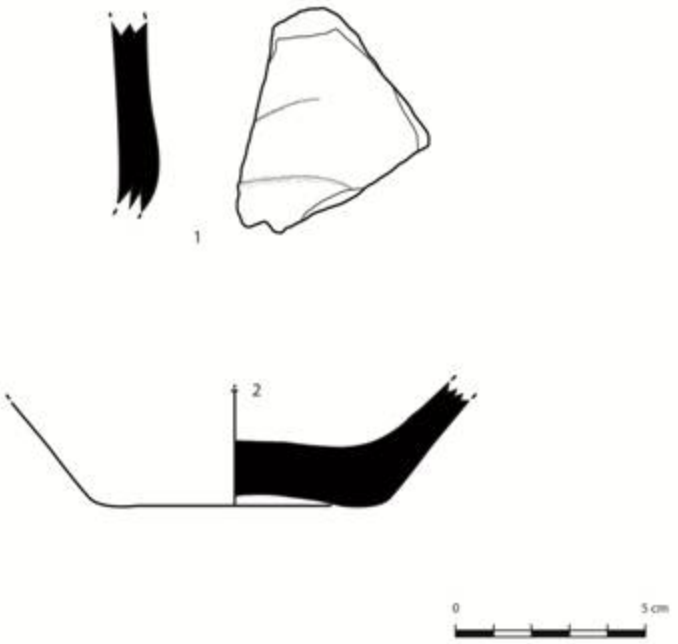

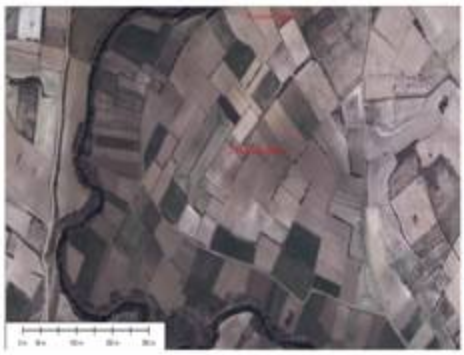

Levha 61: Ambarlar Höyük

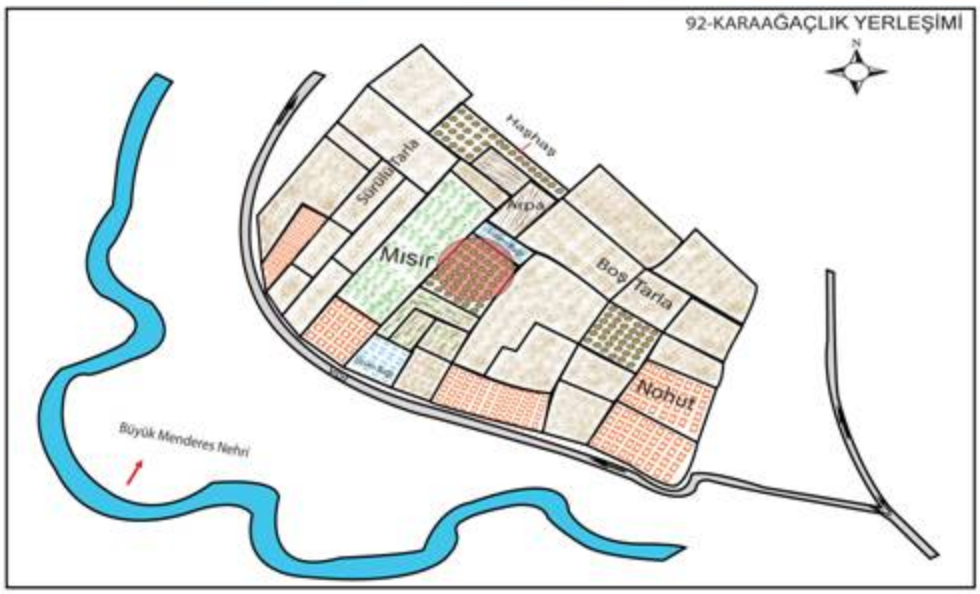

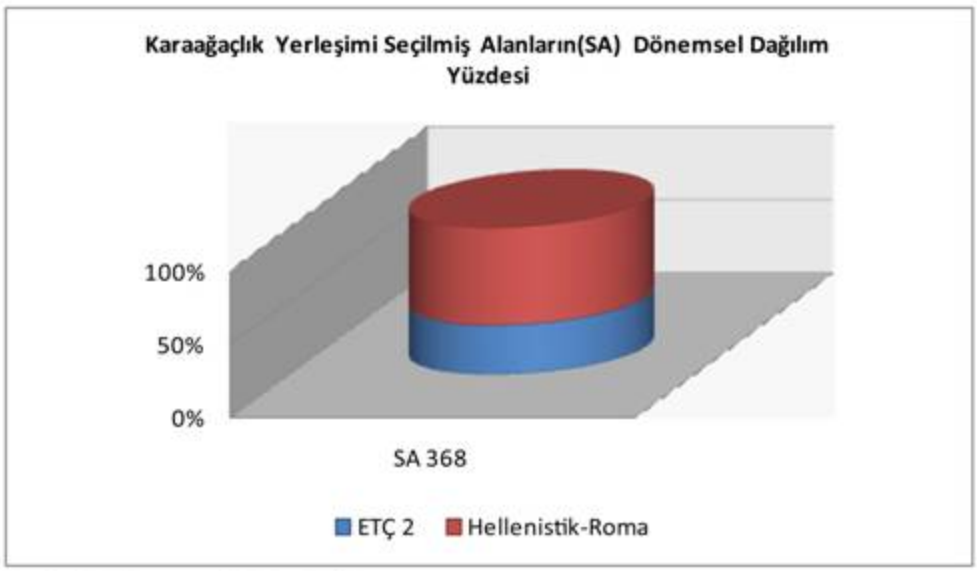
Levha 61a: Ambarlar Yerleşimi Geç Kalkolitik (1) Keramik Örnekleri

Höyük Adı: 92-Karaağaçlık Yerleşimi
Enlem: 38.136 Boylam: 29.580

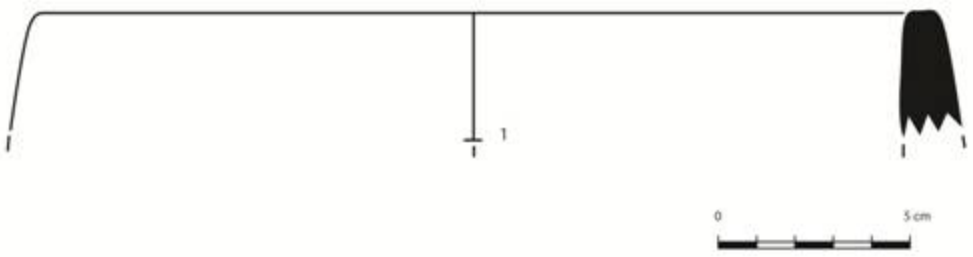

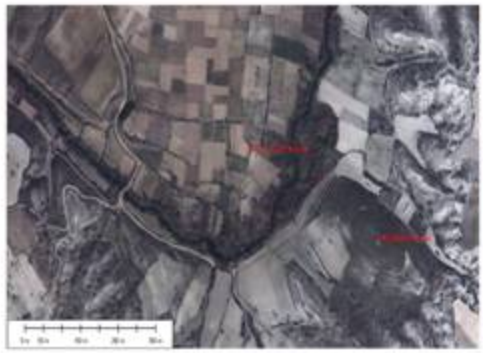

Levha 62: Karaağaçlık Yerleşimi

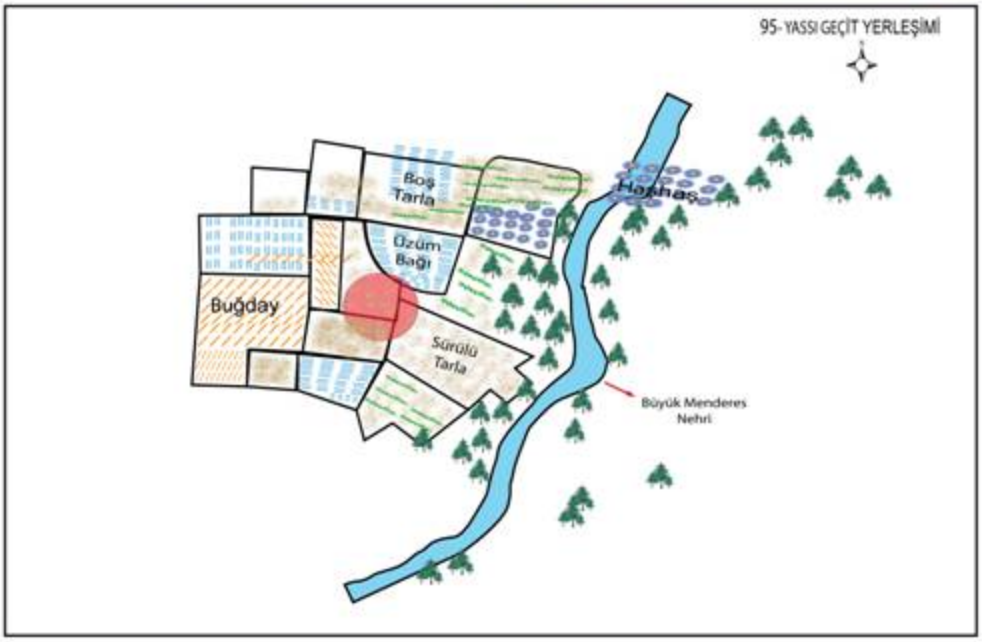

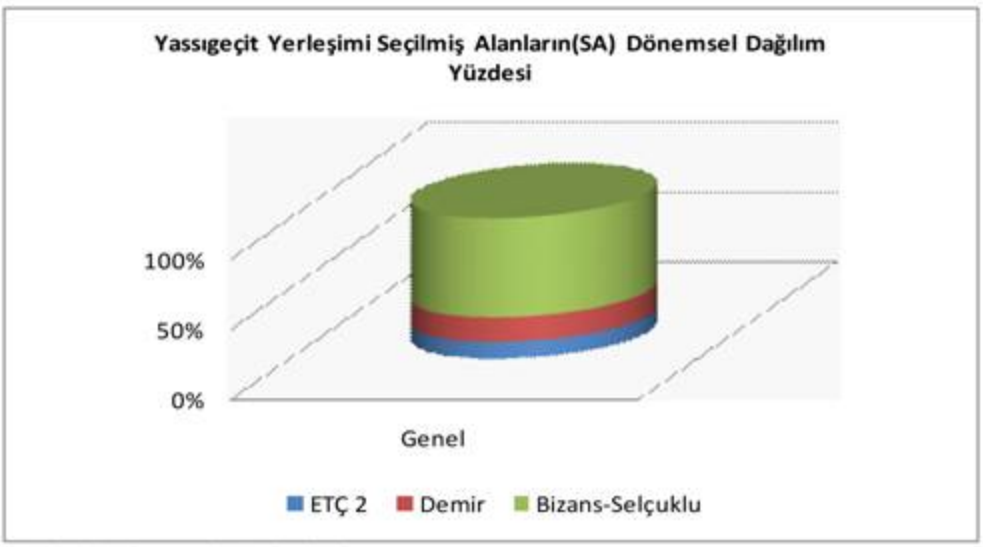
Levha 62a: Karaağaçlık Yerleşimi Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örneği

Höyük Adı: 95- Yassıgeçit Yerleşimi
Enlem: 38.055 Boylam:29.40

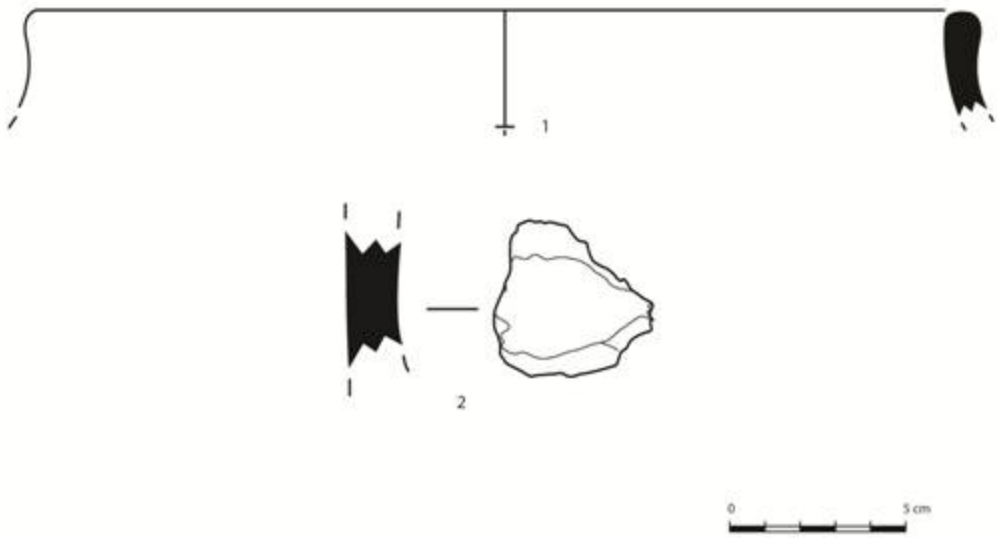

Levha 63: Yassıgeçit Yerleşimi

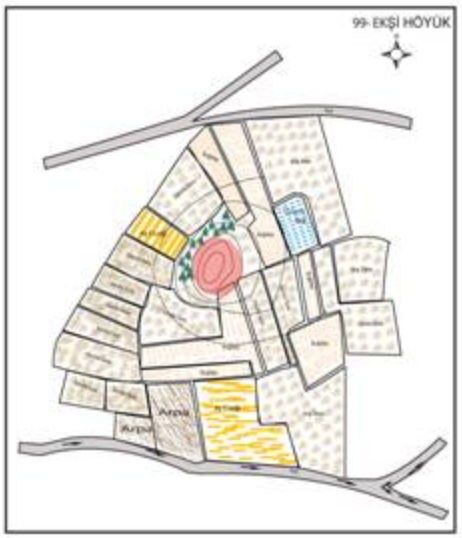

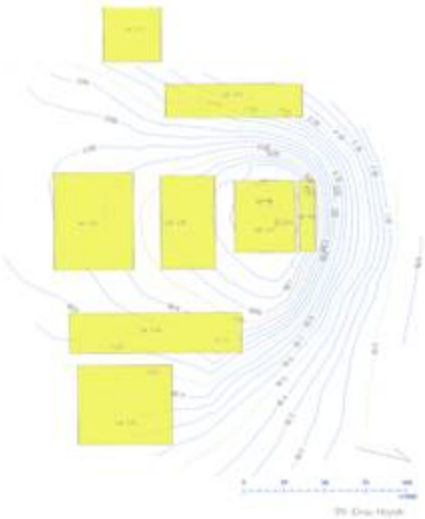
Levha 63a: Yassıgeçit Yerleşimi Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

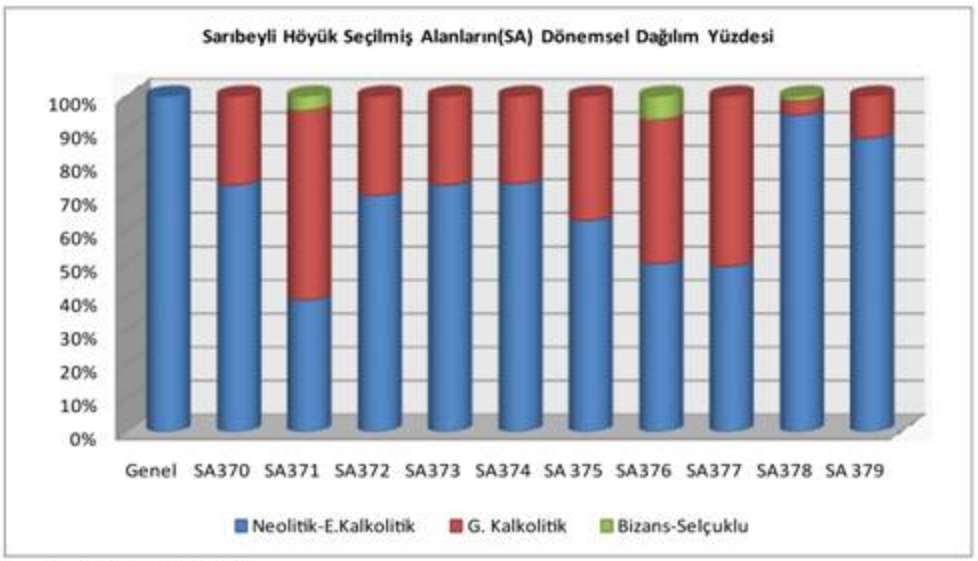
Höyük Adı: 99-Ekşi Höyük
Enlem: 38.084 Boylam: 29.534

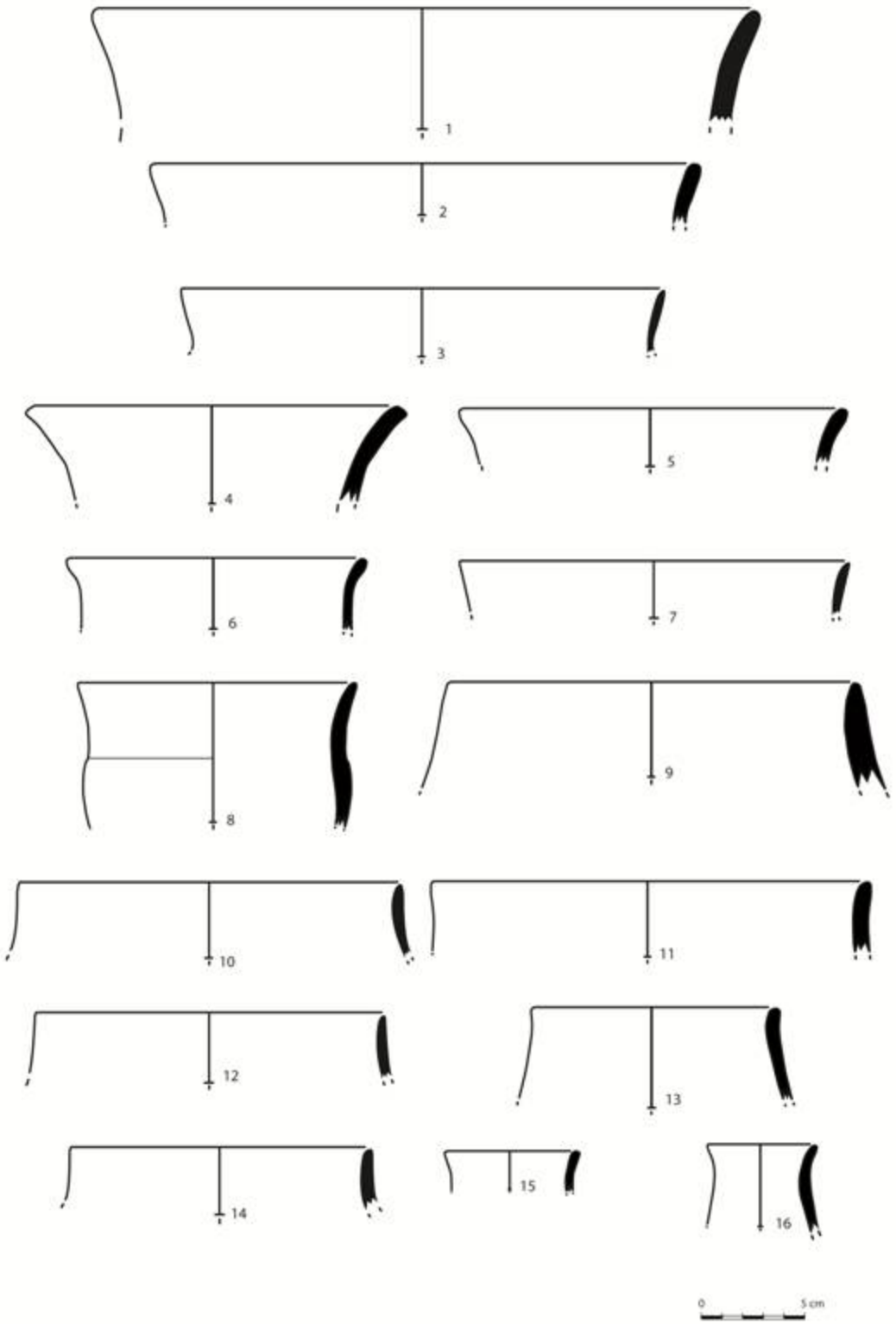

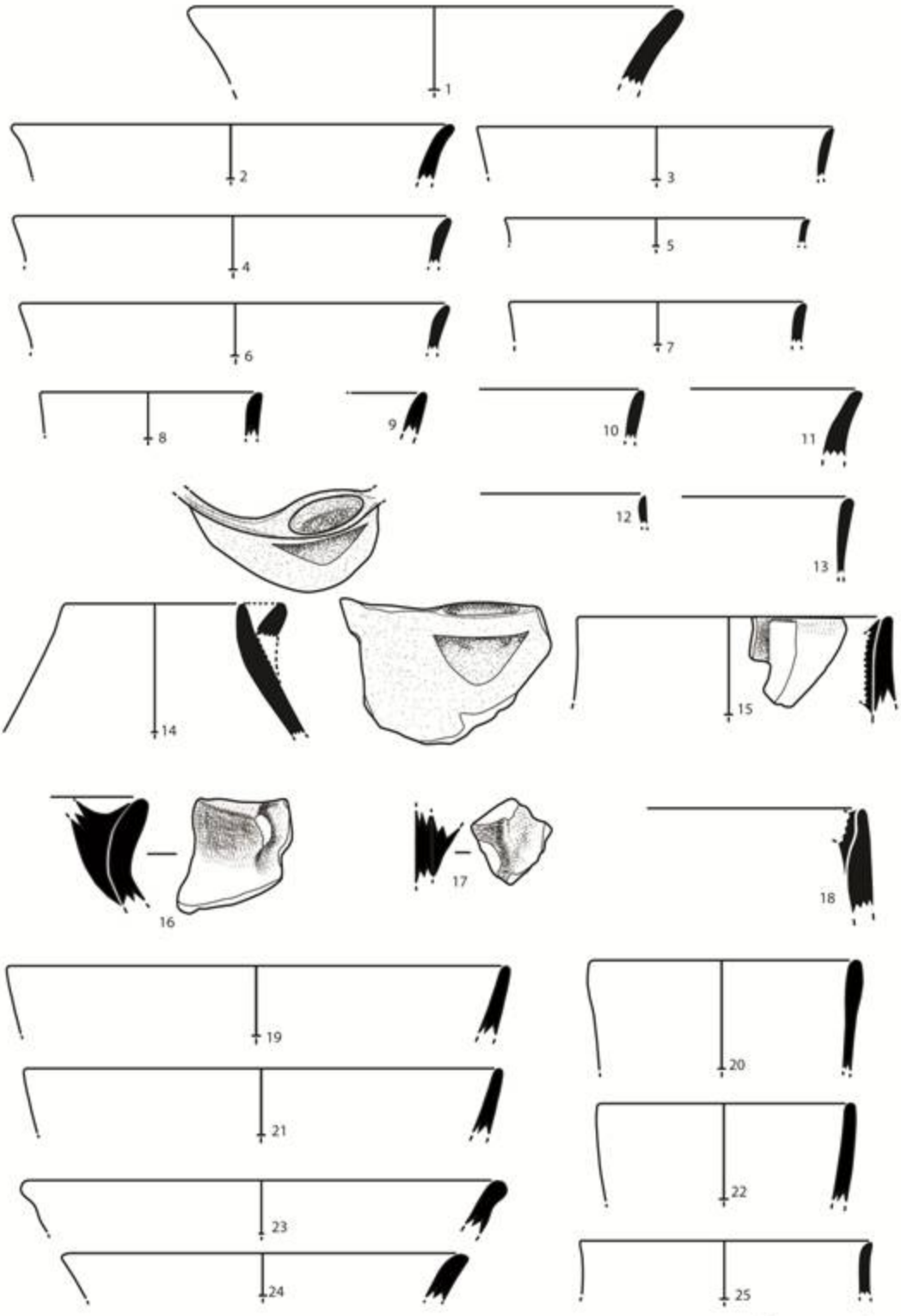

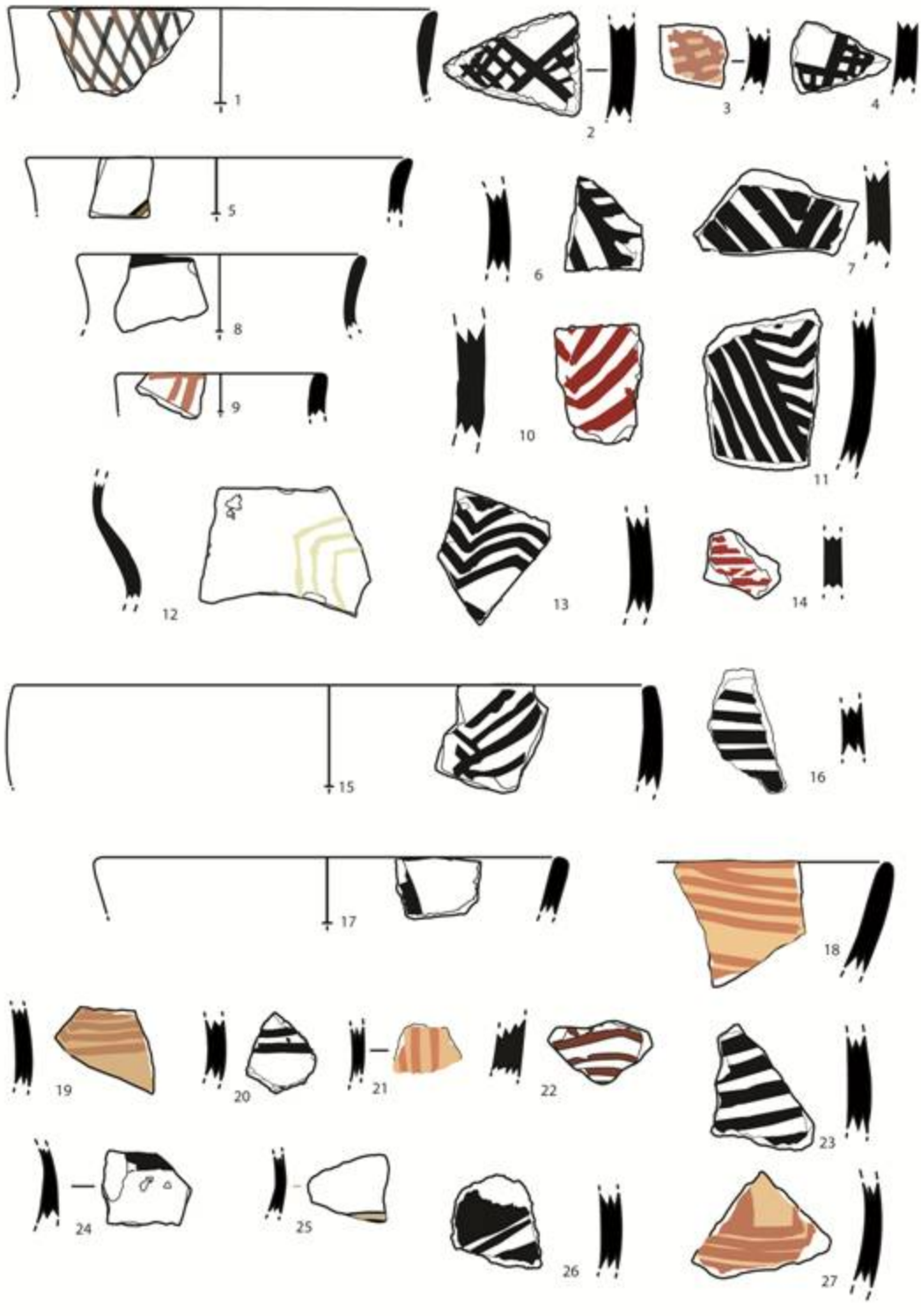
Levha 64: Ekşi Höyük

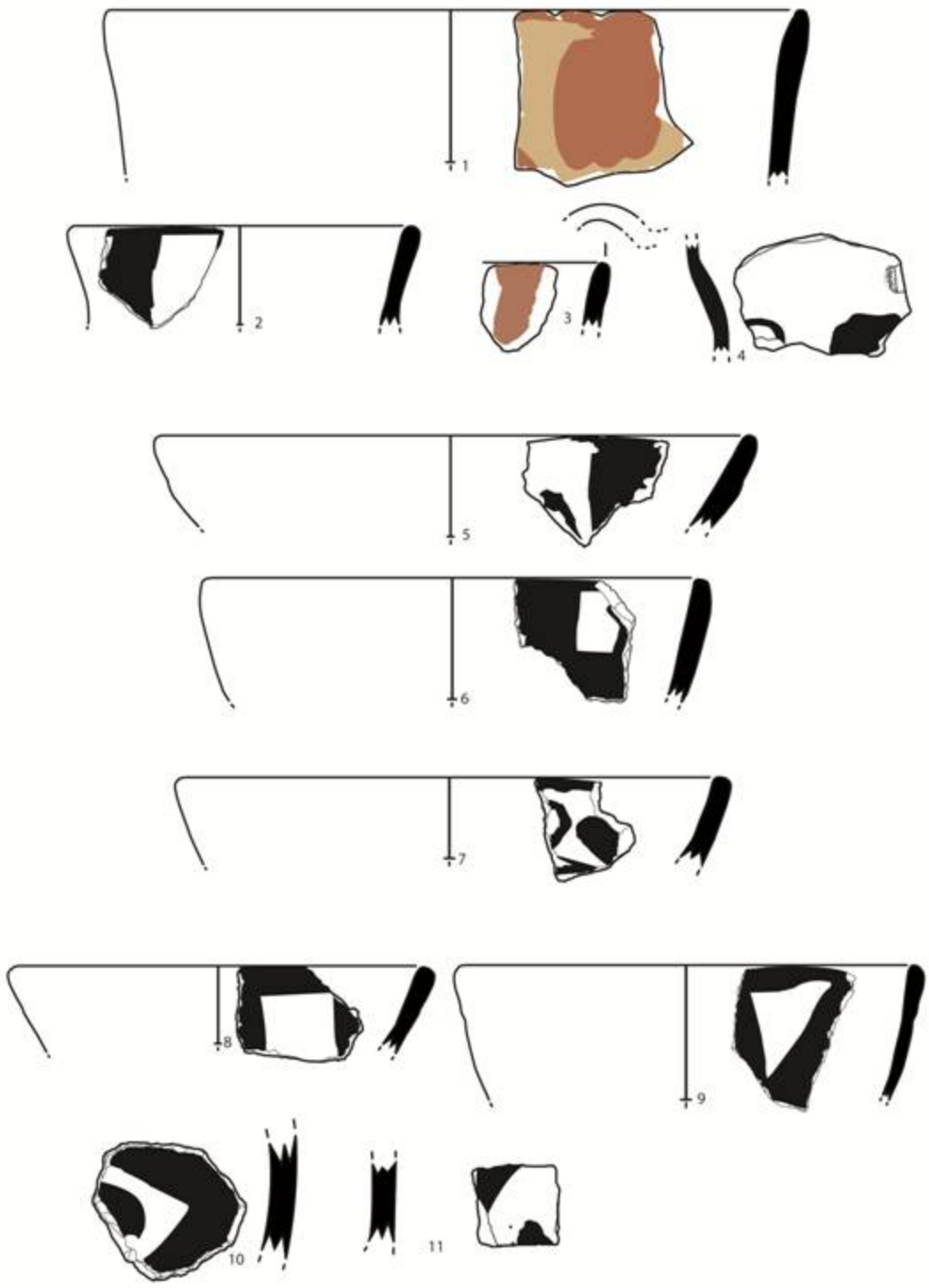
Levha 64a: Ekşi Höyük Neolitik-Erken Kalkolitik Çağ Keramik Örnekleri

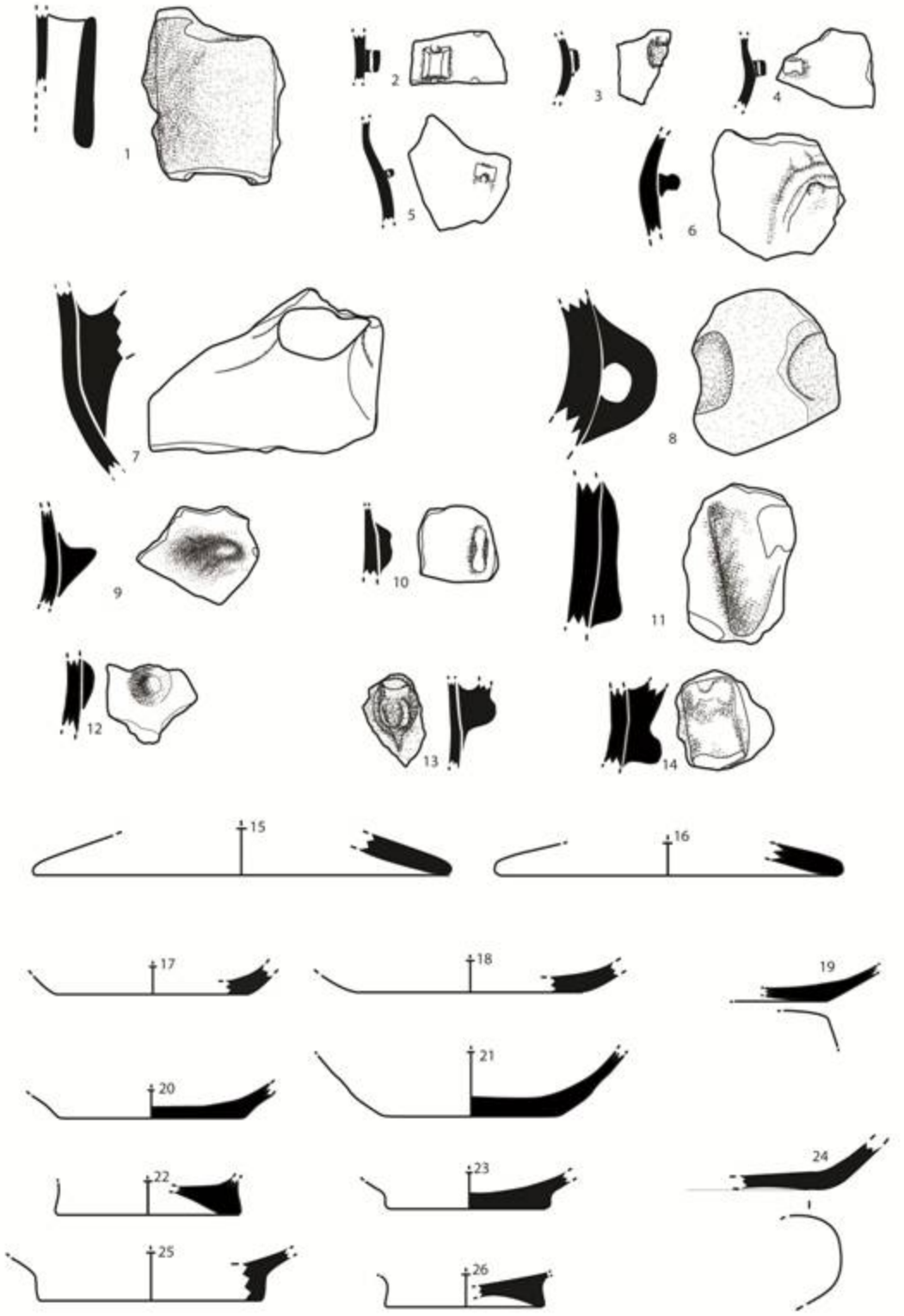
Levha 64b: Ekşi Höyük Neolitik-Erken Kalkolitik Çağ Keramik Örnekleri

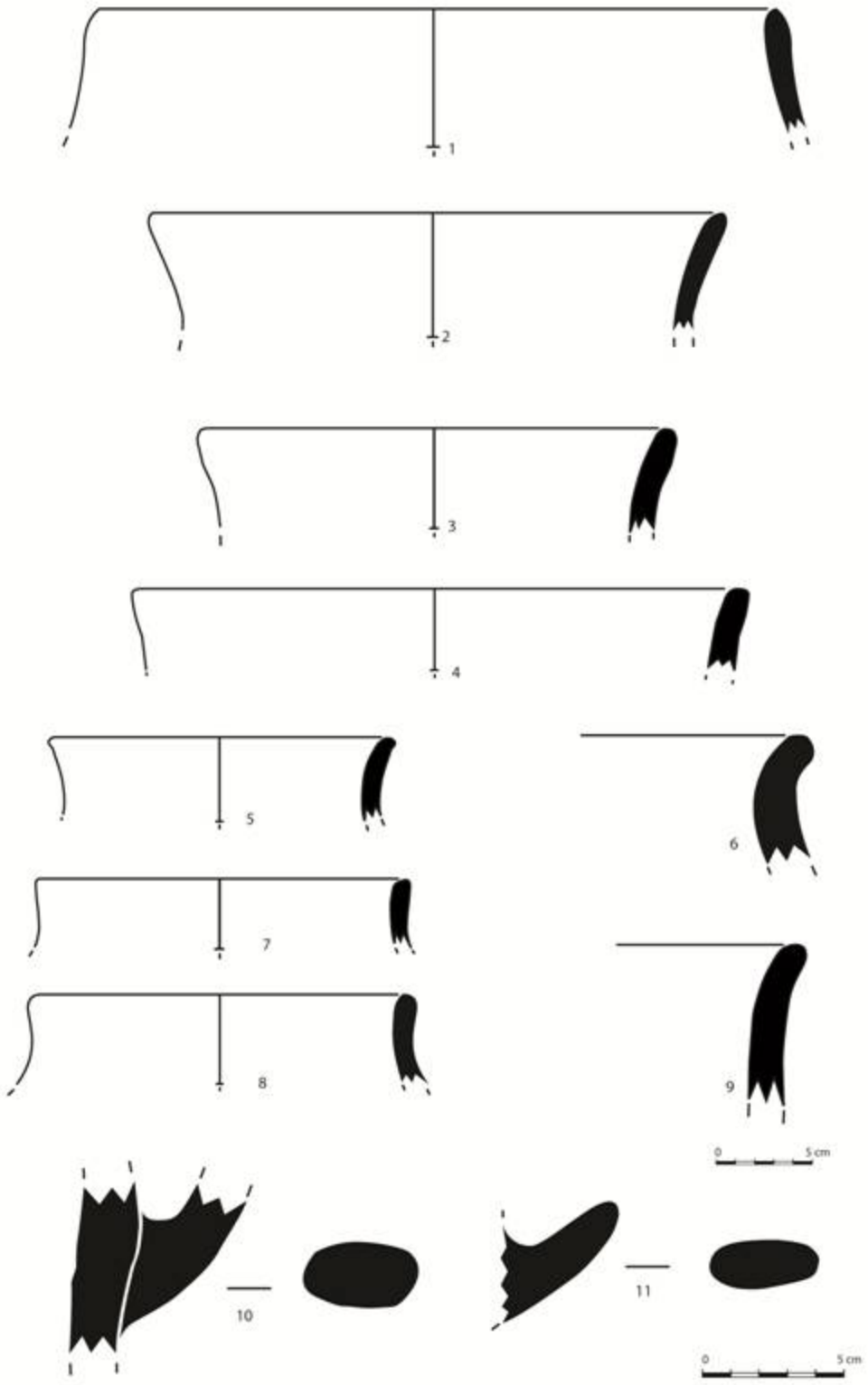
Levha 64c: Ekşi Höyük Neolitik-Erken Kalkolitik (2-27), Orta Kalkolitik Çağ(?) (1) Keramik Örnekleri

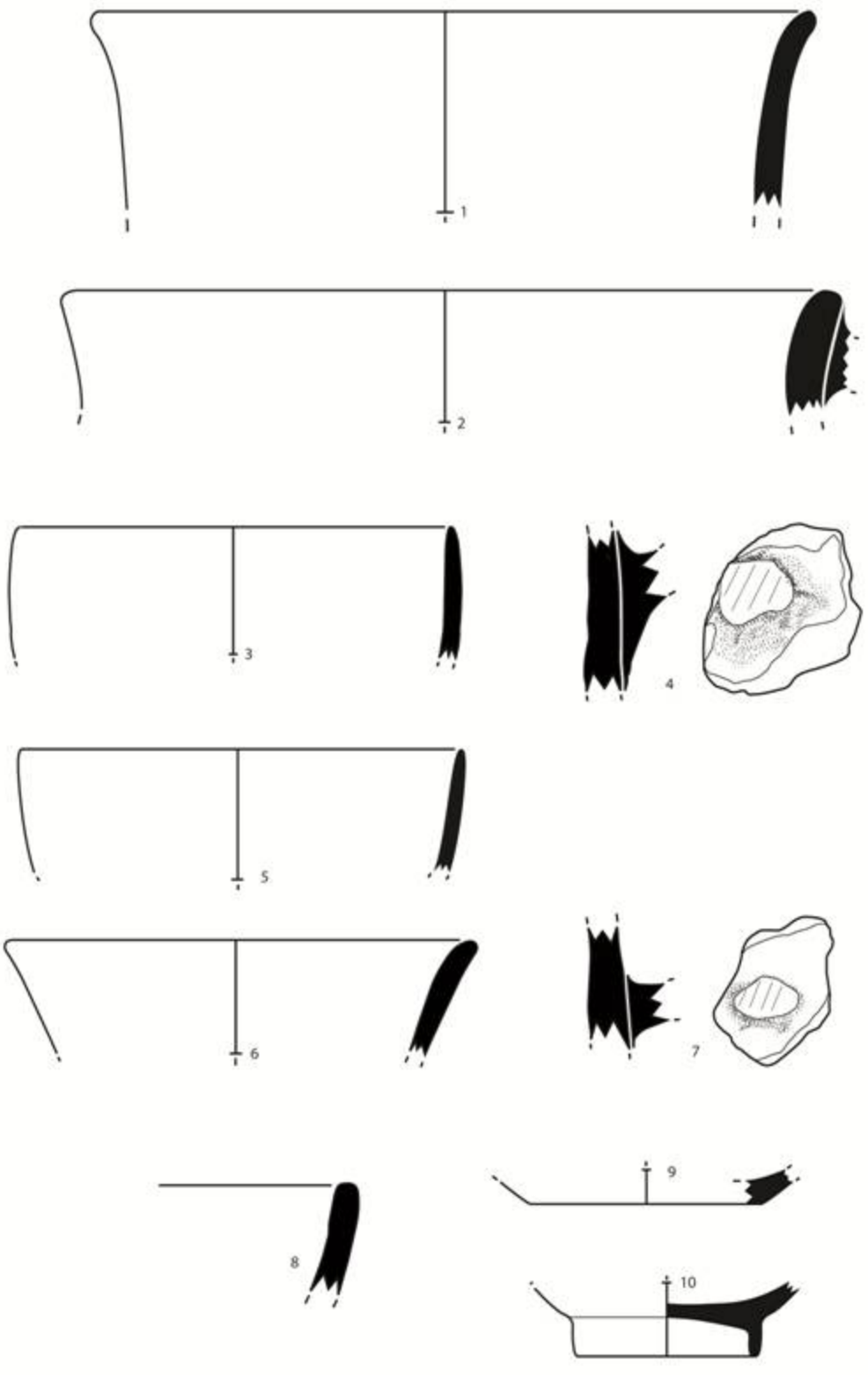
Levha 64d: Ekşi Höyük Neolitik-Erken Kalkolitik Çağ Keramik Örnekleri

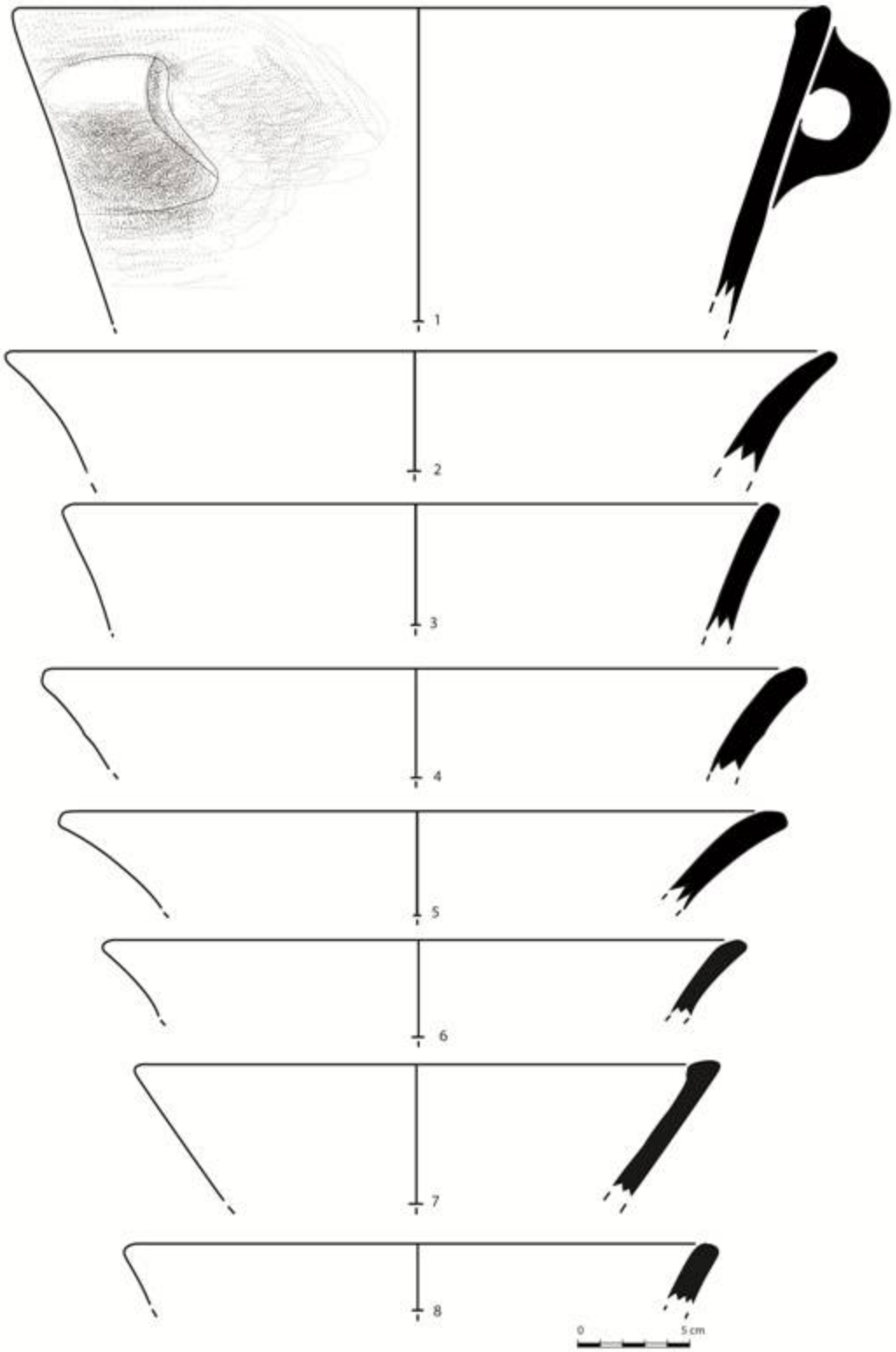
Levha 64e: Ekşi Höyük Neolitik-Erken Kalkolitik Çağ Keramik Örnekleri

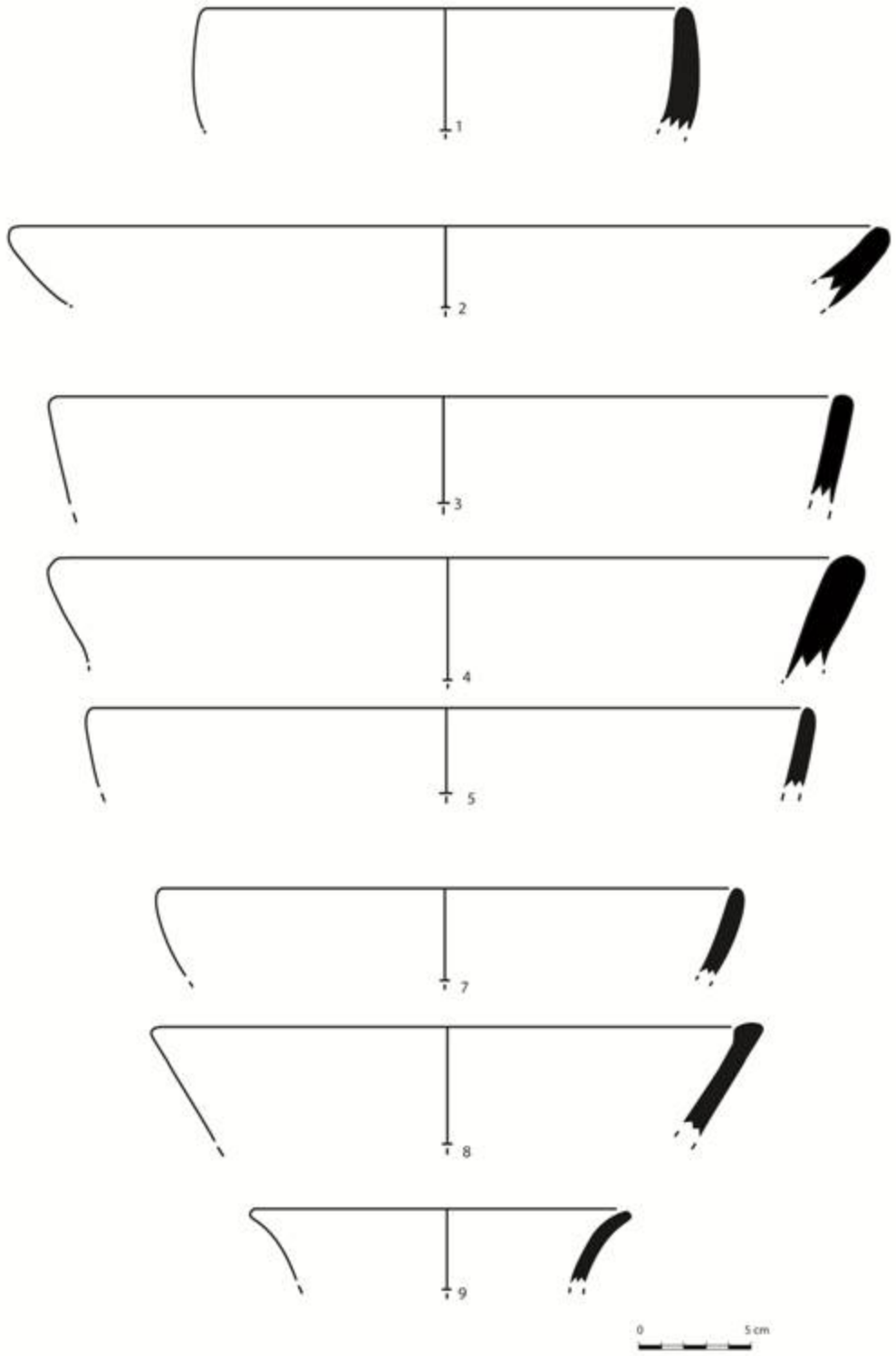
Levha 64f: Ekşi Höyük Geç Kalkolitik Çağ Keramik Örnekleri

Levha 64g: Ekşi Höyük Geç Kalkolitik Çağ Keramik Örnekleri

Levha 64h: Ekşi Höyük Geç Kalkolitik Çağ Keramik Örnekleri

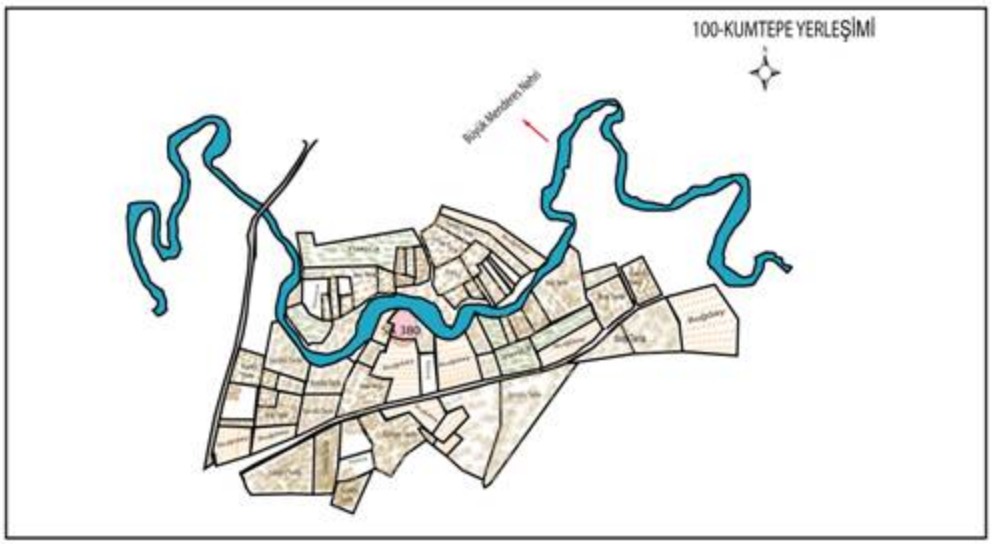

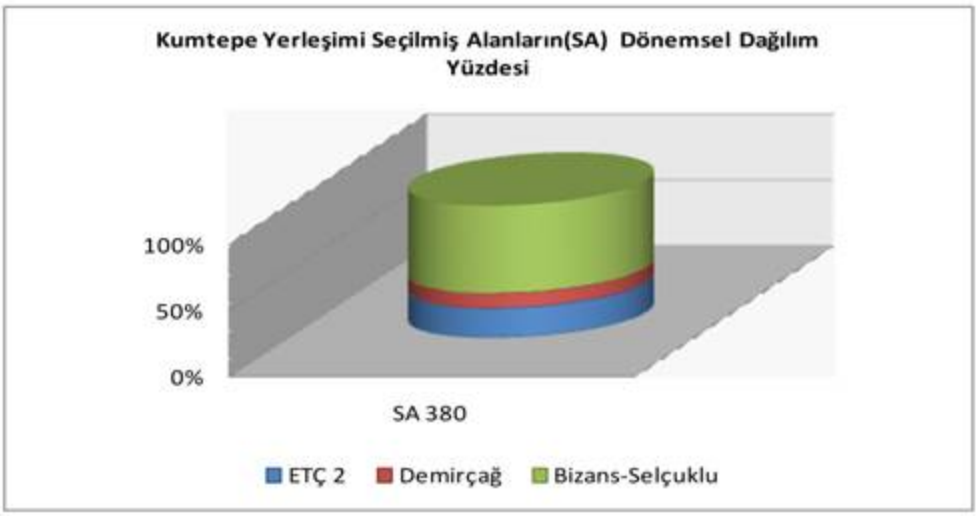
Levha 64ı: Ekşi Höyük Geç Kalkolitik Çağ Keramik Örnekleri

Höyük Adı: 100- Kumtepe Yerleşimi
Enlem: 38.088 Boylam: 29.529

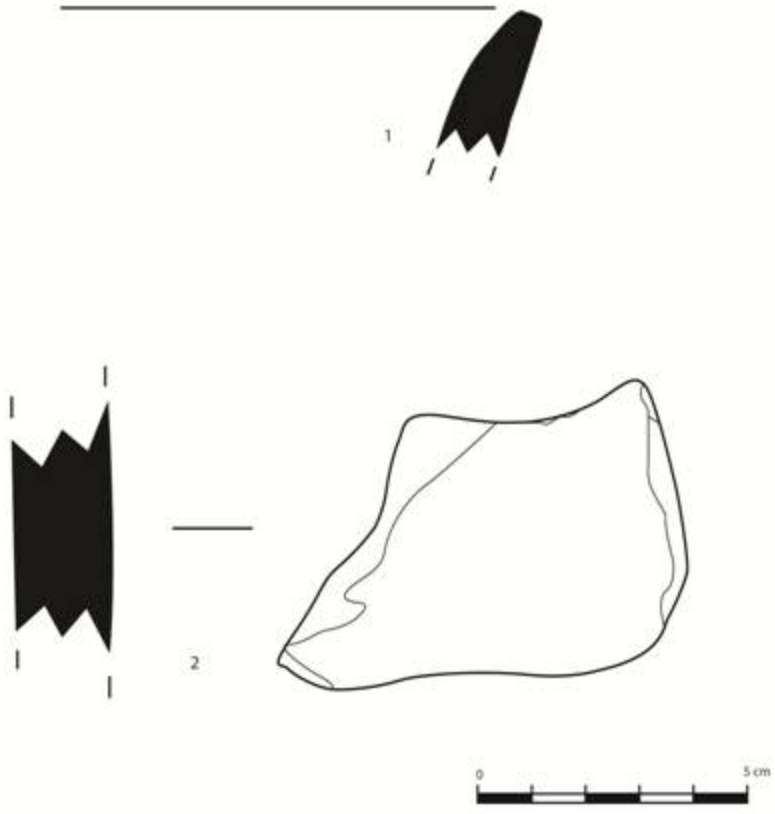

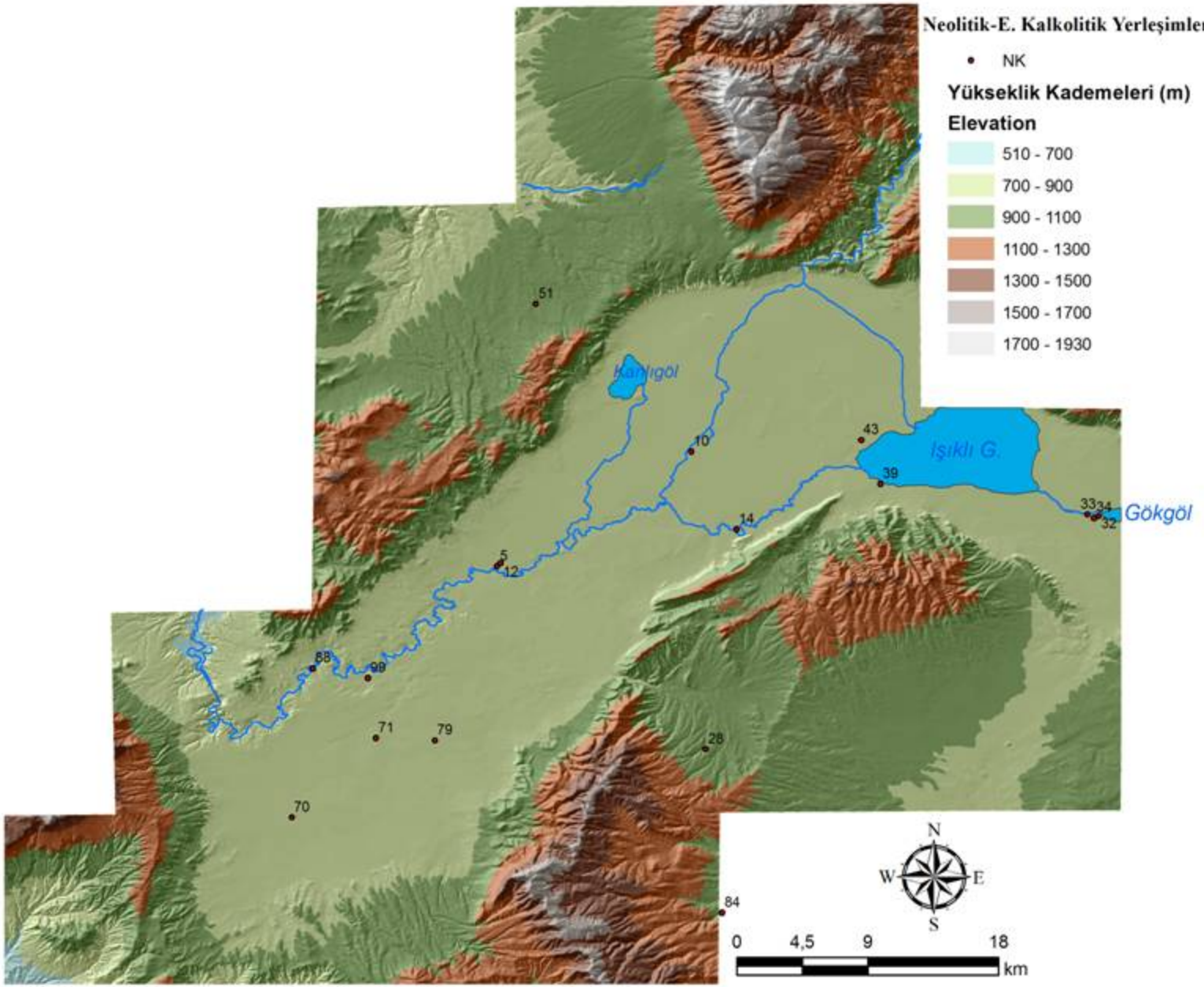

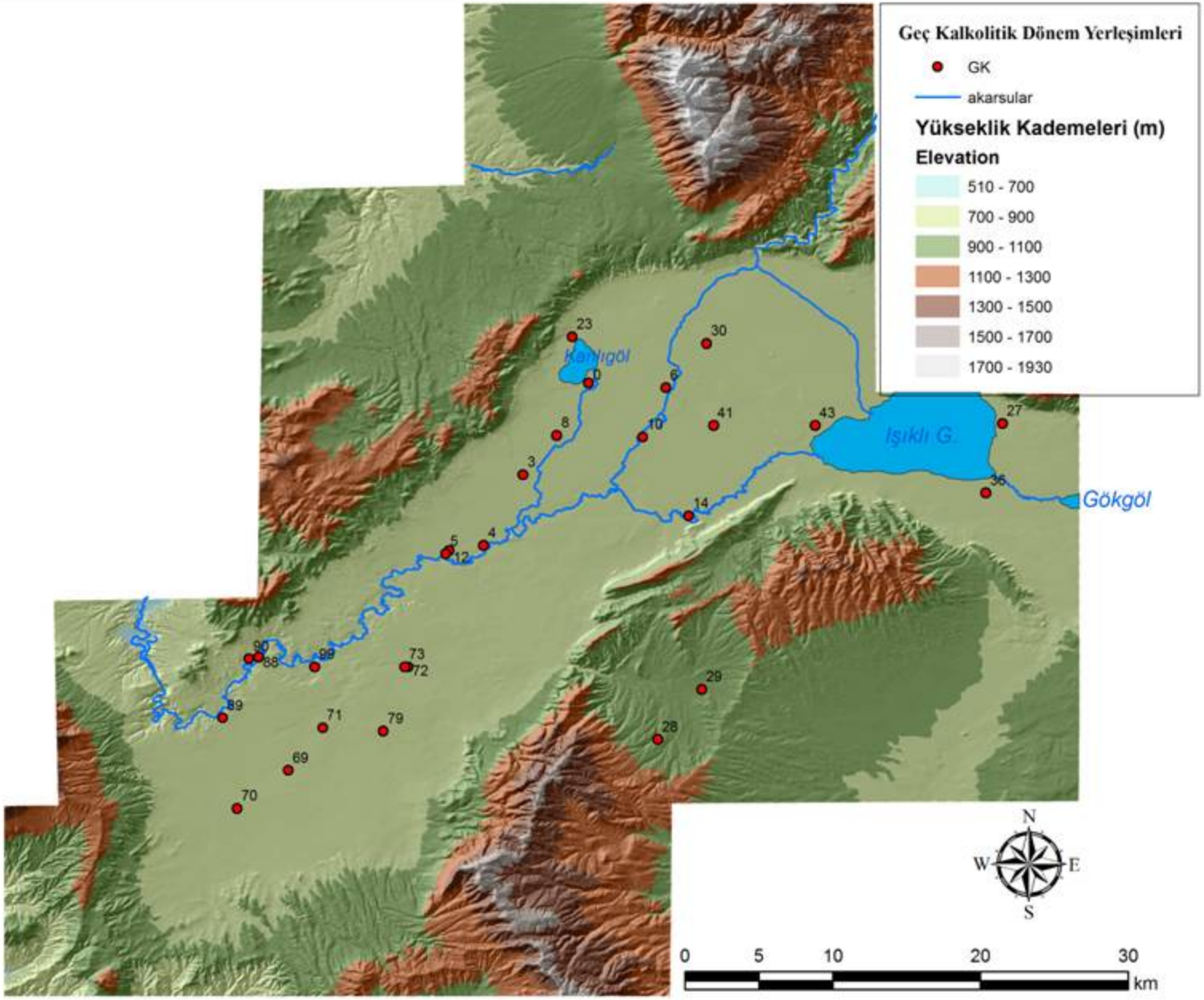

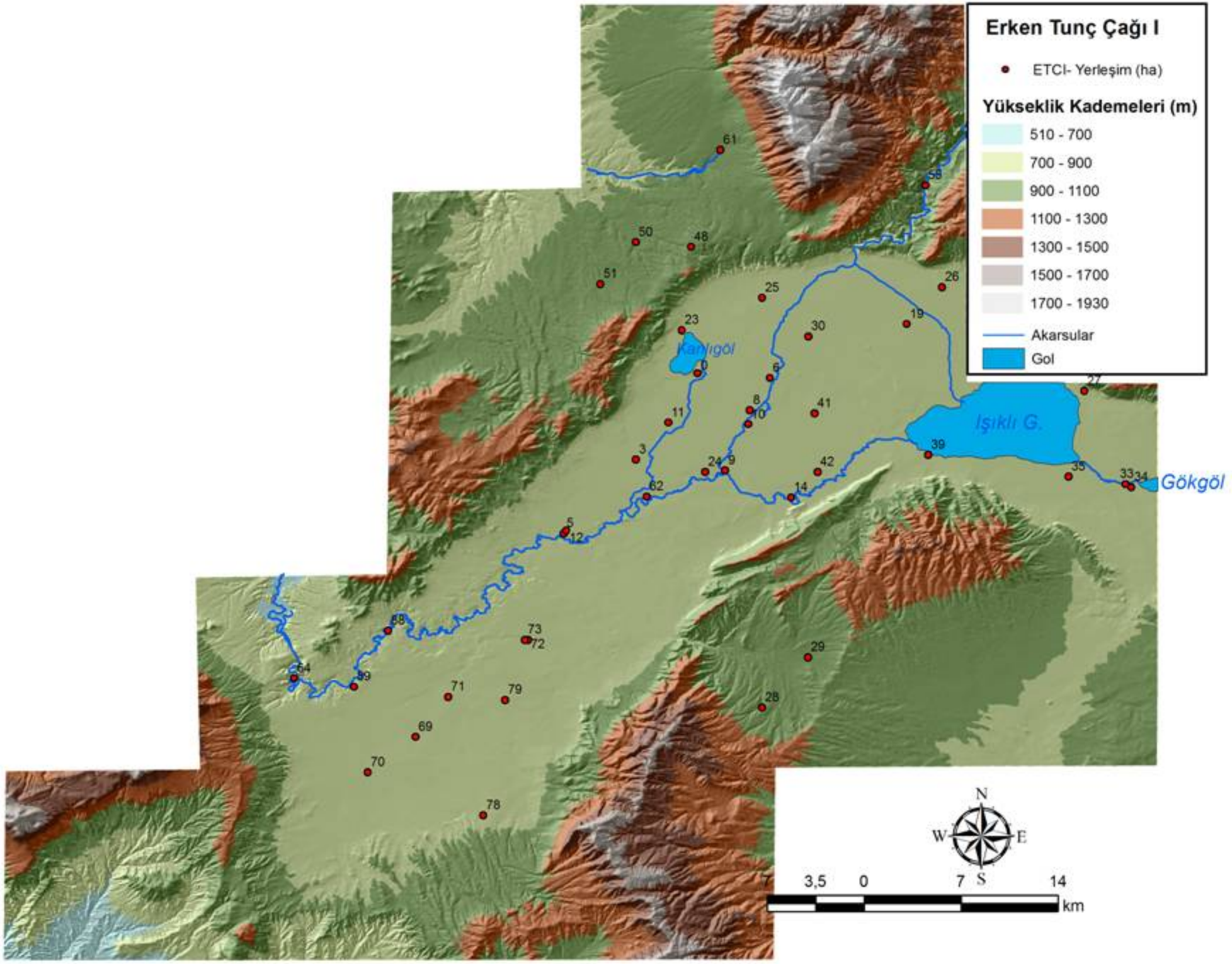
Levha 65: Kumtepe Yerleşimi

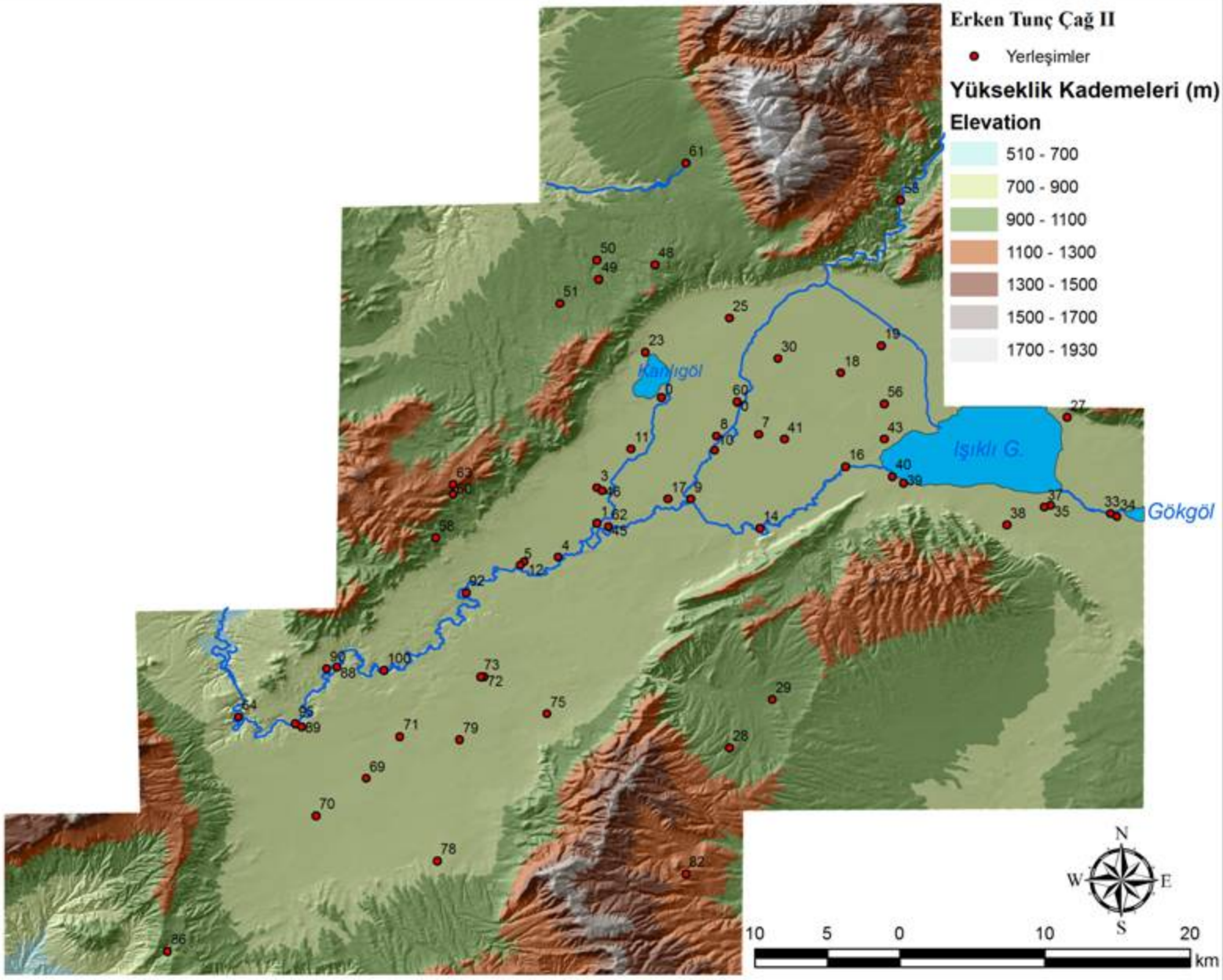

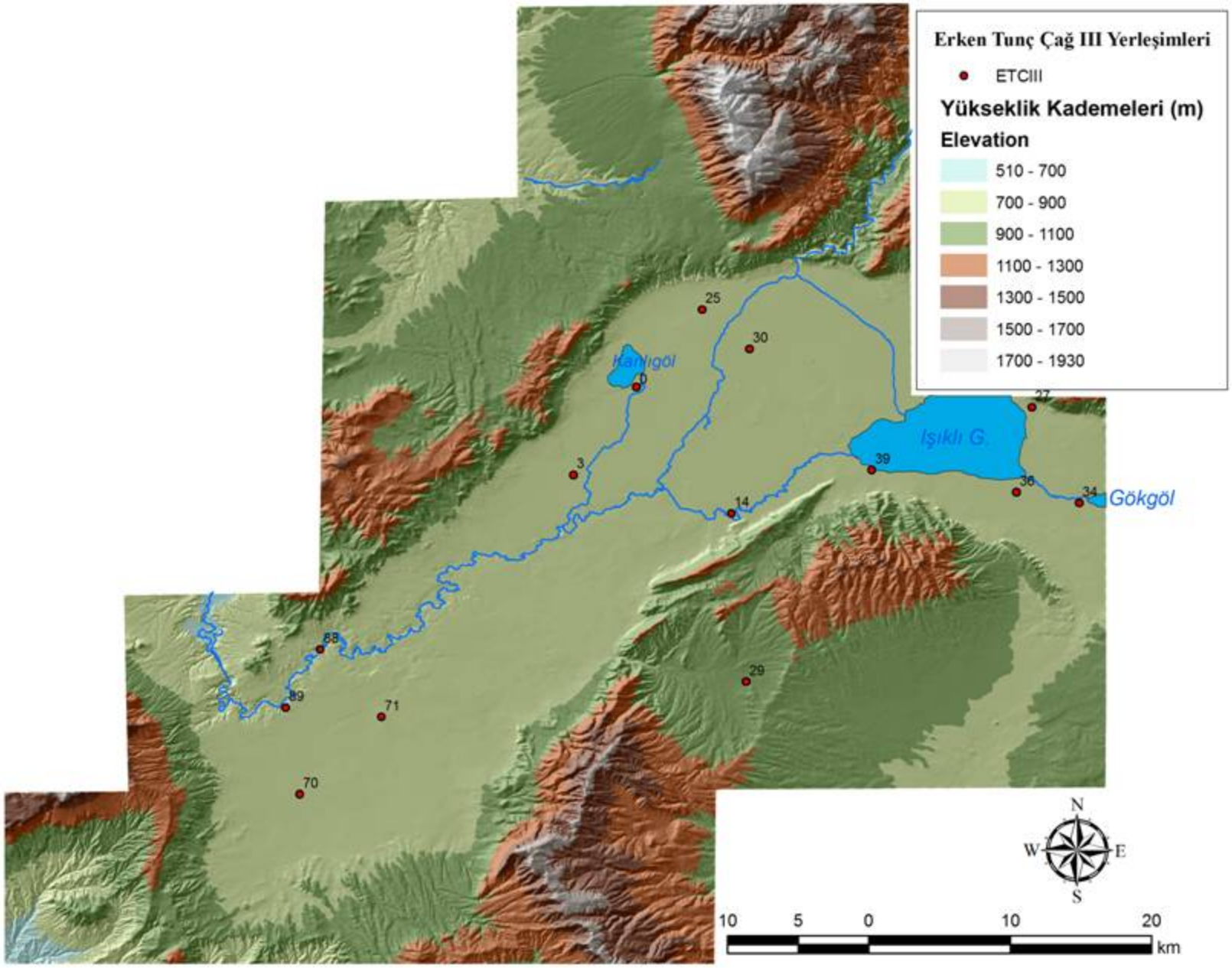
Levha 65a: Kumtepe Yerleşimi Erken Tunç Çağ 2 Keramik Örnekleri

Neolitik-E. Kalkolitik Yerleşimleri
NK
Yükseklik Kademeleri (m)
Elevation
510 - 700
700 - 900
900 - 1100
1100 - 1300
1300 - 1500
1500 - 1700
1700 - 1930
Karıgöl
Işıklı G.
Gökgöl
51
10
43
39
14
5
12
88
99
71
79
28
70
84
33
34
32
N
W
E
S
0
4,5
9
18
km

Geç Kalkolitik Dönem Yerleşimleri
GK
akarsular
Yükseklik Kademeleri (m)
Elevation
510 - 700
700 - 900
900 - 1100
1100 - 1300
1300 - 1500
1500 - 1700
1700 - 1930
Karagöl
Işıklı G.
Gökgöl
23
30
6
10
41
43
27
8
3
14
36
5
12
4
90
88
99
73
72
89
71
79
69
70
29
28
N
W
E
S
0
5
10
20
30
km

Erken Tunç Çağı I
ETCI- Yerleşim (ha)
Yükseklik Kademeleri (m)
510 - 700
700 - 900
900 - 1100
1100 - 1300
1300 - 1500
1500 - 1700
1700 - 1930
Akarsular
Gol
Karagöl
Işıklı G.
Gökgöl
N
W
E
S
3,5 0 7 14
km

Erken Tunç Çağ II
Yerleşimler
Yükseklik Kademeleri (m)
Elevation
510 - 700
700 - 900
900 - 1100
1100 - 1300
1300 - 1500
1500 - 1700
1700 - 1930
Karagöl
Işıklı G.
Gökgöl
N
W
E
S
10 5 0 10 20
km

Erken Tunç Çağ III Yerleşimleri
ETCIII
Yükseklik Kademeleri (m)
Elevation
510 - 700
700 - 900
900 - 1100
1100 - 1300
1300 - 1500
1500 - 1700
1700 - 1930
Karagöl
Işıklı G.
Gökgöl
25
30
10
27
3
39
36
34
14
88
29
89
71
70
N
W
E
S
10
5
0
10
20
km

Fulya Dedeoğlu

Adres:	Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü Bornova/İzmir/Turkey
Telefon:	**Office:** +90 232 343 40 00/5081
E-mail:	dedeoglufulya@hotmail.com –fulya.dedeoglu@ege.edu.tr

KİŞİSEL BİLGİLER

- **Doğum Tarihi:** 30.06.1978
- **Doğum Yeri:** Stuttgart/Germany
- **Medeni Hali:** Bekar

EĞİTİM

İlk Öğretim

1985-1986 Bornova Ali Suavi İlkokulu
1987-1990 Bornova Özkanlar İlkokulu
1990-1993 Bornova Yahya Kemal Beyatlı Ortaokulu
1993-1995 Bornova Mustafa Kemal Lisesi

Üniversite

1995-1999 Lisans- Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Protohistorya ve Önasya Arkeolojisi Ana Bilim Dalı

Lisans Tezi: 'Batı Anadolu Erken Tunç Çağı Savunma Sistemleri' (Danışman-Yrd.Doç.Dr. Zafer Derin)

1999-2002 Yüksek Lisans- Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Protohistorya ve Önasya Arkeolojisi Ana Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi: 'Hitit Krallık Dönemi Kuzey Suriye Yayılım Politikası" (Danışman-Doç.Dr. Eşref Abay)

2004- Doktora- Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Protohistorya ve Önasya Arkeolojisi Ana Bilim Dalı

Doktora Tezi: "Neolitik Dönemden Erken Tunç Çağ Sonuna Kadar Yukarı Menderes Havzası: Sosyal,Kültürel ve Ekonomik Süreç" (Danışman- Doç.Dr. Eşref Abay).

Yabancı Dil: İngilizce

Almanca (Başlangıç seviyesi)

AKADEMİK ÜNVANLAR

Araştırma Görevlisi - Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Protohistorya ve Önasya Arkeolojisi Ana Bilim Dalı (2001'den beri).

İŞ DENEYİMLERİ

Kazılar:

1996 Van-Ayanis Kalesi Kazısı, Prof. Dr. Altan Çilingiroğlu

1996 İzmir-Ulucak Höyük Kazısı, Prof. Dr. Altan Çilingiroğlu

1997 Van-Ayanis Kalesi Kazısı, Prof. Dr. Altan Çilingiroğlu

1997 İzmir-Ulucak Höyük Kazısı, Prof. Dr. Altan Çilingiroğlu

1998 Van-Ayanis Kalesi Kazısı, Prof. Dr. Altan Çilingiroğlu

1998 İzmir-Ulucak Höyük Kazısı, Prof. Dr. Altan Çilingiroğlu

1999 Van-Ayanis Kalesi Kazısı, Prof. Dr. Altan Çilingiroğlu

1999 İzmir-Ulucak Höyük Kazısı, Prof. Dr. Altan Çilingiroğlu

2000 Van-Ayanis Kalesi Kazısı, Prof. Dr. Altan Çilingiroğlu

2000 İzmir-Ulucak Höyük Kazısı, Prof. Dr. Altan Çilingiroğlu

2001 Van-Ayanis Kalesi Kazısı, Prof. Dr. Altan Çilingiroğlu

2001 İzmir-Ulucak Höyük Kazısı, Prof. Dr. Altan Çilingiroğlu

2002 Van-Ayanis Kalesi Kazısı, Prof. Dr. Altan Çilingiroğlu

2002 İzmir-Ulucak Höyük Kazısı, Prof. Dr. Altan Çilingiroğlu

2003 Van-Ayanis Kalesi Kazısı, Prof. Dr. Altan Çilingiroğlu

2003 İzmir-Ulucak Höyük Kazısı, Prof. Dr. Altan Çilingiroğlu

2003 Denizli/Çivril Ovası Yüzey Araştırması, Doç. Dr. Eşref Abay

2004 Van-Ayanis Kalesi Kazısı, Prof. Dr. Altan Çilingiroğlu

2004 İzmir-Ulucak Höyük Kazısı, Prof. Dr. Altan Çilingiroğlu

2004 Denizli/Çivril Ovası Yüzey Araştırması, Doç. Dr. Eşref Abay

2005 Van-Ayanis Kalesi Kazısı, Prof. Dr. Altan Çilingiroğlu

İŞ

2005 İzmir-Ulucak Höyük Kazısı, Prof. Dr. Altan Çilingiroğlu

2005 Denizli/Çivril Ovası Yüzey Araştırması, Doç. Dr. Eşref Abay

DENEYİMLERİ

2006 Van-Ayanis Kalesi Kazısı, Prof. Dr. Altan Çilingiroğlu

2006 İzmir-Ulucak Höyük Kazısı, Prof. Dr. Altan Çilingiroğlu

2006 Denizli/Çivril Ovası Yüzey Araştırması, Doç. Dr. Eşref Abay

2007 Denizli/ Baklan-Çal Ovası Yüzey Araştırması, Doç. Dr. Eşref Abay

2007 Beycesultan Höyük Kazısı, Doç. Dr. Eşref Abay

2007 İzmir-Ulucak Höyük Kazısı, Prof. Dr. Altan Çilingiroğlu

2008 Denizli/ Baklan-Çal Ovası Yüzey Araştırması, Doç. Dr. Eşref Abay

2008 Beycesultan Höyük Kazısı, Doç. Dr. Eşref Abay

2009 Denizli/ Baklan-Çal Ovası Yüzey Araştırması, Doç. Dr. Eşref Abay

2009 Beycesultan Höyük Kazısı, Doç. Dr. Eşref Abay

2010 Beycesultan Höyük Kazısı, Doç. Dr. Eşref Abay

YAYINLAR:

Makaleler:

-E.Abay-F.Dedeoğlu 2005: "2003 Yılı Denizli/Çivril Ovası Yüzey Araştırması" *22.Araştırma Sonuçları Toplantısı (II.Cilt)*, 2005, Ankara.

-F.Dedeoğlu 2006: "Cultural Transformation and Settlement Systems of Southwestern Anatolia from Neolithic to LBA: A Case Study from Denizli/Çivril Plain". 5th International Congress on the Archaeology of the Ancient Near East, 2006, Madrid, 587-601.

-F.Dedeoğlu-M.Erdalkıran-M.Korffmann 2007: "Ulucak Höyük Neolitik Dönem Sapan Taneleri", *Prof.Dr. Refik Duru'ya Armağan Kitabı*, 2007, 41-

51.

-E.Abay-F.Dedeoğlu 2007: “2006 Yılı Denizli/Çivril Ovası Yüzey Araştırması" *25.Araştırma Sonuçları Toplantısı,*2007*,* Ankara.

-A.Çilingiroğlu-F.Dedeoğlu 2007: “2006 Yılı Ulucak Höyük Kazı Çalışmaları" *25.Kazı Sonuçları Toplantısı,* 2007*,* Ankara.

- F.Dedeoğlu 2009: “Denizli-Çivril İlçesi Yüzey Araştırması Verileri Işığında M.Ö. 2. Binyılda Yukarı Menderes Havzası Yerleşim Düzeni” *Altan Çilingiroğlu’na Armağan, Yukarı Denizin Kıyısında Urartu Krallığı’na Adanmış Bir Hayat*, (Ed.H.Sağlamtimur,E.Abay, Z.Derin, A.Ü.Erdem, A.Batmaz, F.Dedeoğlu, M.Erdalkıran, M.B.Baştürk, E.Konakçı), İstanbul, 241-257.

- E.Abay- F.Dedeoğlu 2009: “Beycesultan Höyük 2007-2008 Yılları Kazı Çalışmaları Ön Raporu” *Ege Arkeoloji Dergisi XIII*, 53-89.

Kitap Tanıtımları/Eleştirileri:

F.Dedeoğlu 2007, *A History of the Ancient Near East,C.3000-323 BC*, Marc van de Mieroop, VII. Ege Üniversitesi Arkeoloji Dergisi, 2007.

Sempozyumlar ve Organizasyon Komiteleri:

--“IV. Anatolian Iron Age Symposium“, (sempozyum organizasyon komitesinde görevli) 1997 (Mersin)

-„XXII .Uluslararası Kazı ve Araştırma Sonuçları Toplantısı“(sempozyum organizasyon komitesinde görevli) 2000 (İzmir).

-“V. Anatolian Iron Ages Symposium”, (sempozyum organizasyon komitesinde görevli), 2001 (Van).

-F.Dedeoğlu 2002,“Early Bronze Age Settlement Patterns at Inland of Western Anatolia: Kütahya, Eskişehir and Denizli Regions”. First International Research Seminar (Sözlü Bildiri), Berlin Freie Universität.

2002**.**

-F.Dedeoğlu 2005**,"**The Early Iron Age Chronology in Central Anatolia:The Historical Events and Archaeological Materials", İzmir-Berlin 3rd International Research Seminar (Sözlü Bildiri), Berlin Freie Universität 2005.

-F.Dedeoğlu 2006, "Cultural Transformation and Settlement System of Southwestern Anatolia from Neolithic to LBA: A Case Study from Denizli/Çivril Plain" (Sözlü Bildiri) , Madrid, 2006.

-F.Dedeoğlu 2009, "Yukarı Menderes Havzası: Baklan ve Çal İlçeleri Yüzey Araştırması Projesi 2008"(Sözlü Bildiri) 31. Uluslar arası Kazı, Araştırma ve Arkeometri Sempozyumu, Denizli.

F.Dedeoğlu 2010, "Beycesultan Höyük 2009 Yılı Kazı Çalışmaları"(Sözlü Bildiri) 32. Uluslar arası Kazı, Araştırma ve Arkeometri Sempozyumu, İstanbul.

F.Dedeoğlu 2010, "Yukarı Menderes Havzası: Baklan ve Çal İlçeleri Yüzey Araştırması Projesi 2009"(Sözlü Bildiri) 32. Uluslar arası Kazı, Araştırma ve Arkeometri Sempozyumu, Denizli.

Projeler:

-"Spatial Analysis of Urartian Fortresses and Their Construction Techniques" PROJE NO: 2001/EDE/010.

Editörlükler:
Arkeoloji Dergisi VII (2006/1) , Ege Yayınları, İstanbul.

Arkeoloji Dergisi VIII (2006/2), 2007, Ege Yayınları, İstanbul.

Arkeoloji Dergisi IX (2007/1), 2007, Ege Yayınları, İstanbul.

Arkeoloji Dergisi X (2007/2), 2007, Ege Yayınları, İstanbul.

Arkeoloji Dergisi XI (2008/1), Ege Yayınları, İstanbul.

Arkeoloji Dergisi XII (2008/2), Ege Yayınları, İstanbul.

Arkeoloji Dergisi XIII (2009/1), Ege Yayınları, İstanbul.

Arkeoloji Dergisi XIV (2009/2), Ege Yayınları, İstanbul.

Altan Çilingiroğlu'na Armağan, Yukarı Denizin Kıyısında Urartu Krallığı'na Adanmış Bir Hayat, İstanbul, 2009.

ÖZET:

Tez çalışması, Yukarı Menderes Havzası'nda Neolitik Çağdan Erken Tunç Çağ sonuna kadarki süreci materyal kültür ile yerleşim sistemleri açısından detaylı bir biçimde incelemek ve bu araştırmadan elde edilen verileri Batı Anadolu'da bugüne kadar yürütülen arkeolojik çalışmalar sonucu elde edilmiş prehistorik ve tarihsel veriler ile karşılaştırma esasına dayanmaktadır. "Bölgesel Arkeolojik Çalışmalar"ın, Batı Anadolu prehistoryasındaki kültürlerin içsel değişimlerinin ve dönüşümlerinin açıklanmasında etkili olacağı düşüncemiz tezin yöntemsel bakış açısının temelini oluşturmuştur. Bu bağlamda Yukarı Menderes Havzası'nın araştırma alanı olarak seçilmesi, burasının Neolitik Çağdan Klasik Çağlara değin kesintisiz olarak iskân edilmesi ve elverişli coğrafi koşullara sahip olması nedeniyle bölgesel arkeolojik çalışmalar için uygun olmasına bağlıdır.

Neolitik Çağdan Erken Tunç Çağ sonuna kadar Yukarı Menderes Havzası'nın sosyal, ekonomik, kültürel gelişim ve dönüşüm süreçleri açısından irdelenmesi ve bu değerlendirmenin yapılması için bölgesel yerleşim analizi yöntemlerinin kullanılması bölge arkeolojisi için yeni bir girişimi temsil etmektedir. Araştırma bölgesinin Batı Anadolu'da kültürel anlamda homojen ve coğrafi olarak da sınırları belli olmasından ötürü bütüncül şekilde değerlendirilebilecek bir alan olması, bu tarz analizlerin uygulanabilirliğinin test edilebilmesi yönünden araştırma bölgesinin kendisini de özgün kılmaktadır.

ABSTRACT

The aim of the dissertation is to describe the material culture and settlement system of the Upper Meander Basin from the Neolithic to the end of the Early Bronze Age, and to compare the data obtained from this research with the archaeological evidence from Western Anatolia. The hypothesis that the internal changes and transformation process of the prehistoric cultures in Western Anatolia can be explained by the help of regional archaeological researches led me to this study. The main reason for this study on the Upper Meander Basin is the suitable natural structure, and the existence of a continuous settlement pattern dating back to the Neolithic Period in the region.

The intensive archaeological survey of the region was conducted in the mountainous and plain area by the use of different survey techniques. Geographical Information System was be used to examine the spatial patterning of archaeological sites and elements in the Upper Meander Basin.

The application of the regional analyses methods represent a novel attempt for the archaeological researches about the socio-economic and cultural change and/or transformation process in the Upper Meander Basin